

စစ်ကိုင်းမြို့၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး

ရွှေစေတီ သာသနာ့ရိပ်သာ

နိုင်ငံတော် ဩဝါဒါစရိယ

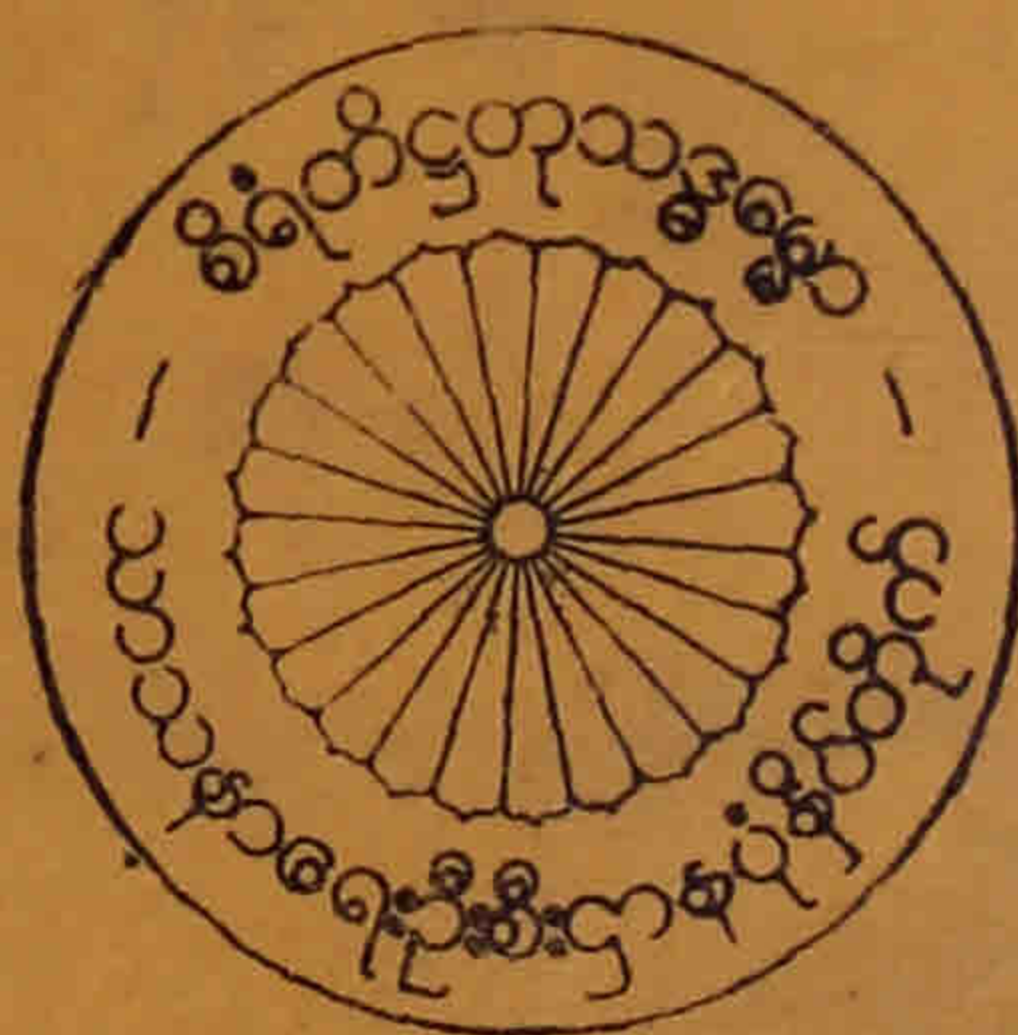
အဓိကမဟာပဋ္ဌာတိ

ရွှေစေတီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားစီရင်အပ်သော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နာယယသစ်

(ပထမတွဲ)

ပြည်ထောင်စု အစိုးရလက်ထက် မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

၁၉၁၀၉

စစ်ကိုင်းမြို့၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး

ရွှေစေတီ သာသနာ့ရိပ်သာ

နိုင်ငံတော် ဩဝါဒါစရိယ

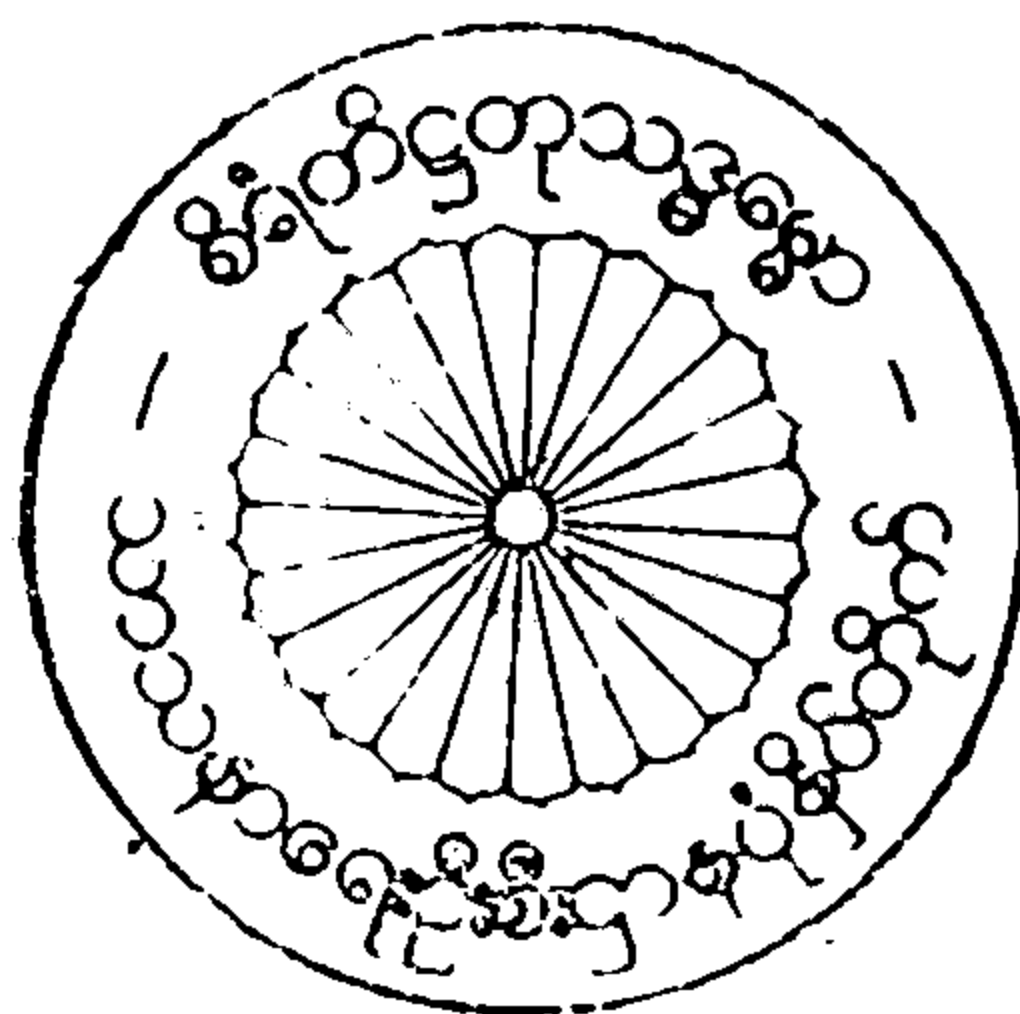
အဋ္ဌမဟာပဋ္ဌာဒိတ

ရွှေစေတီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားစီရင်အပ်သော

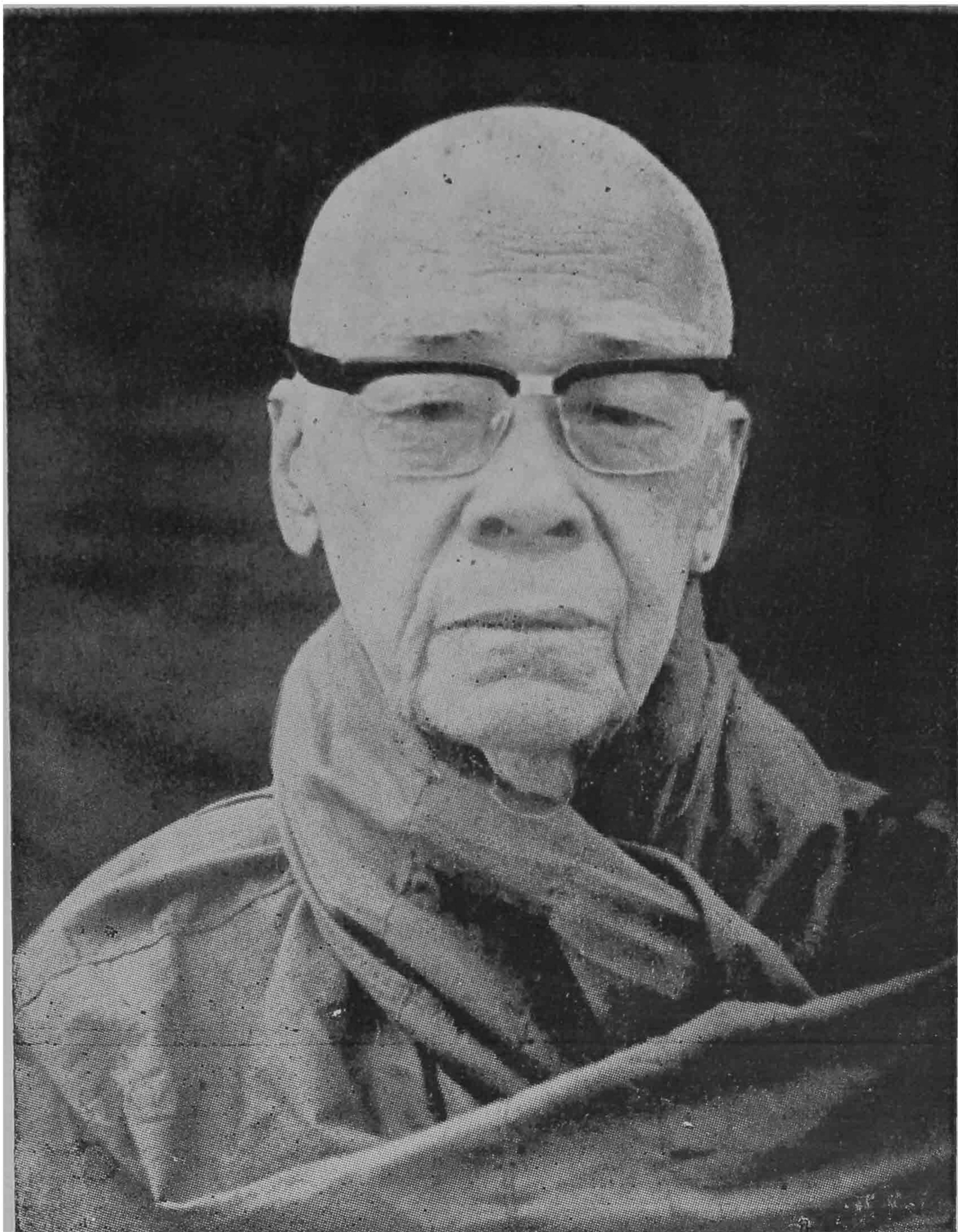
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နယယသစ်

(ပထမတွဲ)

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၂၄၀၅/၀၂၅၂၇)က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ရွှေစေတီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး
စင်္ကြံတောင်ရိုး

ပ ည န် ဗျ ခ်

သူတို့အဆို

ကုသမင်းကြီး ရုပ်ဆင်းမလှကြောင်း၊ အသံမှာမူ ကောင်းမွန်၍ ခန့်ငြားလှကြောင်း ကုသဘတ်တွင် ဘုရားဟောဟားသည်ကို လူတွေက ကြားဖူးနားဝရှိနေကြသည်။ ဤဘတ်တော်လာ ကုသမင်းကြီးကို ထောက်၍လည်းကောင်း၊ သူတို့မျက်မြင်ကိုယ်တွေကို အများအားဖြင့် ထောက်၍လည်းကောင်း “အရုပ်ဆိုး အဆင်းမလှလျှင် အသံကောင်းသည်။ အသံကောင်းလျှင်လည်း အ.ရုပ်ဆိုးနေတတ်သည်” ဟု ဆိုရိုးပြုထားကြသည်။ သူတို့အဆိုအတိုင်း အများအားဖြင့်တော့ ဟုတ်ချင်ဟုတ်ပါလိမ့်မည်။ အနည်းအကျဉ်းအားဖြင့်မူ ခြင်းချက်ရှိရဦးမည်သာ ဖြစ်၏။

သာဝကကို ဆိုရလျှင်

ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာနိဿယသစ် ကျမ်းပြုရှင် ရွှေစေတီဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့လို ရုပ်ဆင်းလည်းလှ၊ အသံလည်း ကောင်းမွန်ခန့်ငြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရှိနေကြသေးသည်။ ဤလို စွယ်စုံနှစ်ဘက်ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အနည်းအကျဉ်းရှိသေးသောကြောင့် ဖော်ပြပါ သူတို့အဆိုကို ခြင်းချက်ရှိဖို့ လိုအပ်ပေသည်။

ဤနိဿယသစ်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးမှာ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါအားဖြင့်လည်း တင့်တယ်သပ္ပာယ်သည်။ အသံအားဖြင့်လည်း ကောင်းမွန်ခန့်ငြားသည်။ ဤသာဝက ဟုတ်၊ မဟုတ်ကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ဖူးမြော်ဖူးသူတိုင်းနှင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားကော၊ ကာရားသံကို နားကြားဖူးသူတိုင်း သိကြမည်သာ ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကား ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ကိုယ်တိုင်မူ မမြော်ဘူးသူတို့အတွက်လည်းကောင်း၊ အသံကို ကိုယ်တိုင်မကြားမနာဘူးသူတို့အတွက်လည်းကောင်း၊ အမှန်အတိုင်း သိကြစေရန် ဖော်ပြလိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

တရုတ်ပြည်သို့ အပ်ရောင်းထားခြင်း

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာကျမ်းကြီးမှာ ပဋိပတ်နယ်တွင် အင်မတန်ထိရောက်၍ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း လက်မလွှတ်နိုင်သော ကျမ်းကြီးတကျမ်း ဖြစ်နေသည့်အလျောက် ပညာရှိတို့ အလေ့အလာလည်းများသည်။ နိဿယအစောင်စောင်နှင့် အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာ အနည်းနည်း အဖုံဖုံလည်း များသည်။ ပညာရှင်တွေ သူထက်သူ အစွမ်းကောင်း ဖွင့်ဆိုထားကြသော ဤကျမ်း-ထိုကျမ်း အစောင်

စောင်တို့ အလယ်တွင် ရဲရဲတင်းတင်း ထွက်ပေါ်လာသော ဤ “ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယသစ်” ကျမ်းကြီးမှာ တရုတ်ပြည်အလယ်တွင် ဝင်ရောက်၍ အပ်ရောင်း လိုက်ခြင်းနှင့် တူလှသည်။ တရုတ်ပြည်ရှိအပ်တို့ထက် ပိုကောင်းသော အပ်ဖြစ်၍ သာ အပ်နှင့်စပ်၍ နာမည်ကြီးသော တရုတ်ပြည်သို့ ဝင်ရောက်ရောင်းဝံ့ခြင်းဖြစ် သည်ဟု ခန့်မှန်းနိုင်ရာသည် မဟုတ်ပါလော။

ပလ္လင်ဖွင့် အနေသာ

ဤနိဿယကျမ်းသစ်ကြီးကို ဖတ်ရှုရာ၌ ရှိနှင့်ပြီးကျမ်းကြီးများနှင့် မည်သည့် နေရာတွင် မည်သို့ထူးခြားသည်ကို သတိပြုကြည့်ရှု၍ ဖတ်သင့်ပါသည်။ ကျမ်း တကျမ်း ထွက်ပေါ်လာသည်ဆိုလျှင် ထိုကျမ်းနှင့်အတူ ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်၏ စွမ်းရည်သည်လည်း တပါတည်း ပါရှိလာသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ “တကျောင်း တဂါထာ တရွာတပုဒ်ဆန်း” ဆိုသလို တကျမ်းနှင့်တကျမ်းမတူ ထူးခြားသော သိမှတ်ဖွယ်များပါရှိလာမည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ဖတ်ရှုသူပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ကျမ်းများများ ဖတ်ရှုရလေလေ ဗဟုသုတများလေလေ ဖြစ်ဖို့ ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤနိဿယသစ်ကြီးကို ဖတ်ရှုသူပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဤနိဿယသစ်ကြီး မှ အဖိုးထိုက်သော သိမှတ်ဖွယ်ဗဟုသုတတွေ ပေးစွမ်းနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည် ကြောင်းကို နိဒါန်း၏အစမှနေ၍ ပလ္လင်ဖွင့်အနေနှင့် ဖော်ပြအပ်ပါသတည်း။

ဝက်လက်-မစိုးရိမ်-ဦးတိဿ

၁၃၄၅-ခုပြာသိုလပြည့်ကျော်(၅)ရက်။

နိဒါန်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၁)

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-အဋ္ဌကထာ

ယေဘုယျအားဖြင့် ပါဠိဘာသာ စာပေကို ကျောခိုင်းနေသော်လည်း မည်သည့်ဘာသာဝင်မျိုးဖြစ်စေ “ဝိသုဒ္ဓိမဂ်” ဆိုသော ပါဠိပျက်စကားနှင့် ထိတွေ့ယဉ်ပါးကြသူ များသည်။

“ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ” ပါဠိကို အနီးကပ်ပြန်လျှင် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းစဉ် အကျင့်ကောင်းများကို ဖော်ညွှန်းသော.....(ကျမ်း)ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိ-နှင့် မဂ္ဂ-နှစ်ပုဒ်ကို မဟာဋီကာဆရာက.....“ဝိသုဒ္ဓိတိ သဗ္ဗမလဝိရတိတိ အစူန္တ-ပရိသုဒ္ဓိ နိဗ္ဗာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “မဂ္ဂေါတိ အဓိဂမ္မပါယော ဝုစ္စတိ” ဟူ၍လည်းကောင်း ဖွင့်ဆိုလေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိ-အရ- အညစ်အကြေးအားလုံးမှကင်း၍ သန့်ရှင်းဖြူစင်သော နိဗ္ဗာန်ကို ယူ၍။ မဂ္ဂ-အရ- အရိယာမဂ်ကို ယူသည်။ ဝိသုဒ္ဓိနှင့်မဂ္ဂ- နှစ်ပုဒ်တို့၍လည်း “ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိမ နိပ္ပရိယာယေန လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော” ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုရာ မုချအားဖြင့် လောကုတ္တရာမဂ်ကို အရကောက်ရမည်ဖြစ်သည်။ နိဗ္ဗာန် သို့ရောက်ရန်လမ်းစဉ် အကျင့်ကောင်းများပေတည်း။

စင်စစ်အားဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည် ပိဋကတ်နိကာယ်၏ အနှစ်ချုပ်များ ဖြစ်ပေရာ “တောင်ထိပ်မီးတင်- ကောင်းကင် နေလ” ကဲ့သို့ ထင်ရှားလေသည်။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသိဉာဏ်-ထင်လွယ်၊ မြင်လွယ်အောင် မီးမောင်းထိုး ပြသကဲ့သို့ အကျင့် ပဋိပတ်များကို လမ်းပြထားသည်။

ပဋိပတ်အရာ၌ ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း အားထားလောက်သော ကျမ်းပင်ဖြစ်သည်။ ထေရဝါဒတူ-သင်္ဂါယနာ သုံးတန်တင်ခဲ့သော ပိဋကတ်တော်၏အနက်အဓိပ္ပါယ် များကို သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သီလ- စသော ၂၃-ပါးသော နိဒ္ဒေသတို့ဖြင့် ဝေဖန်ဖွင့်ပြထားသော ကျမ်းကောင်းတဆူဖြစ်သည်။

ပိဋကတ်သုံးသွယ် နိကာယ်ငါးတန်၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ရှစ်သောင်းလေးထောင် ဟူသော “ဗုဒ္ဓပါဝစနတော်များသည် ကောင်းကင်ကကြယ်- ပြောကျယ် သကဲ့သို့၊ ပရိယတ္တိတည်းဟူသော စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရေးအပေါ်၌ လက်စမတုံး အောင် အဆုံးတိုင် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် လျှောက်သွားနိုင်ပါအံ့နည်း။

ဓမ္မက္ခန္ဓာတရားသည် အစုအဝေးတွေမည်မျှ များစေကာ... အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်သို့ ကူးမြောက်နိုင်သည်မှာတော့ .. ‘ဝိမုတ္တိရသ’ တမျိုးတည်းသာ ရှိသည်။

“ကုန်ချာရှုပ်စည်း၊ တအုပ်တည်းသို့၊ ကမ္မည်းလိင်ဖုံး၊ စာ-တလုံး က၊ တွက်ကျုံးဓိပ္ပာယ်၊ အနက်ကျယ်သို့၊ ပင်လယ်မြစ်နက်၊ ရေ-တစက် ကို၊ လျှာထက်ခါးငန့်၊ သိစဟန်သို့...” (ဘုံခန်း-၈၅)

ကုန်ပိုက်၊ မည်မျှကြီးစေကာ-ဆုပ်ကိုင်သည့်အခါ လက်တဆုပ်သာရှိသကဲ့သို့ ပိဋကတ်၊ နိကာယ်တွင်ပါသော အကြောင်းအရာတွေ မည်မျှများစေကာ ကမ္မည်း လိင်စာထည်း၌ အကုန်ပါရသကဲ့သို့၊

ပင်လယ်ရေ မည်မျှနက်ကျယ်စေကာ - ပင်လယ်တကွက်က တစက်လောက် ပင်လယ်ရေကို လျှာပေါ် တို့စမ်းက ပင်လယ်တပြင်လုံး ခါးမှန်း၊ ငန့်မှန်း သိသကဲ့သို့၊

ပိဋကတ်သင်္ချာနည်းအရ-တခုတည်းသော ဝိမုတ္တိရသကို သိနိုင်ကြသည်မှာ တခုတည်းသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သာ ဖြစ်သည်။

ဆိုက်ကြီးဖြင့် စာမျက်နှာ ၆၅၀၀-ကျော်ရှိ မဟာဘာရတကျမ်းကြီး၏ အနှစ်သာရသည် ဆိုက်သေးစာမျက်နှာ ၃၀၀-ခန့်ရှိ “ဘဂဝတ်ဂီတာ” ကျမ်းငယ် လေးအတွင်းသို့ စုဝေးသကဲ့သို့၊ ပိဋကတ်နိကာယ်၏ အဆီအနှစ်တွေ စုဝေးတည် နေသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သည်ကား သဘောလည်းနက်၏၊ ပဋိပတ်အရာ၌လည်း ပြည့်စုံ ကြယ်ဝ၏။ ဤ‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ’ကို အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ မထေရ်မြတ် ပြုစု စီရင်တော်မူအပ်ခဲ့လေသည်။

(၂)

အရှင်ပဟာဗုဒ္ဓဃောသ

ဗုဒ္ဓ၏အသံတော်ကဲ့သို့ နက်နဲ၍ ဗုဒ္ဓကဲ့သို့ပင် ကျော်စောလတ္တံ့ဖြစ်မည်ကို သိတော်မူကြသော ဆရာဥပဇ္ဈာယ်မထေရ်ကြီးတို့က “ဗုဒ္ဓဃောသ’ဟု မှည့်ခေါ် အပ်သော ဗုဒ္ဓဃောသမထေရ်သည်... သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ) အနုရာဓ မြို့၌နန်းစံသော မဟာနာမမင်းလက်ထက် သာသနာနှစ် ၉၃၀၊ (မှန်နန်း-၉၄၆) မြို့တော်တောင်ဘက် မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်တွင် သီတင်းသုံးနေစဉ် “အရှင် သံဃပါလ” မထေရ် တောင်းပန်တိုက်တွန်းသောကြောင့်-

“သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော”

စသော နှစ်ဂါထာကို အထည်ကိုယ်ပြုကာ အဋ္ဌကထာတို့တွင် ရှေးဦးစွာ ဖွင့်ဆို စီရင်သော ‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ’ ဖြစ်သည်။

ထိုစဉ်က မဟာနာမမင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ ပုဂံပြည် သေဉ်လည်ကြောင်မင်း သားတော် ကြောင်ဒုရစ်မင်းနှင့် ထီးပိုင်ဆုတ်ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓ၏အလိုတော်ကို သိသဖြင့် “ဗုဒ္ဓမတညူ” ဟုဆိုအပ်သော အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဘောသသည် ပါဠိတော် (ဗုဒ္ဓပါဝစန) အဖွင့် အဋ္ဌကထာကျမ်းများကို စီရင်ခဲ့သည်။ ညောင်ကန်ရွာတွင် ဖွားရာဇာတိ ညောင်ကန်ဆရာတော် ဦးဗုဓ်သည် ယင်းအဋ္ဌကထာတို့ကို ဗိုရာ နိဿယအဖြစ် အများဆုံးပြန်ဆိုခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်တွင် ကျေးဇူးများသည် ကိုအကြောင်းပြုလျက် “ဗုဓ်၊ အစ၊ ဗုဓ်၊ အလယ်၊ ဗုဓ်၊ အဆုံး” ဟု သာသနာ့ဥဒါန်း အရှည်သဖြင့် တည် ထွန်းလျက် ရှိခဲ့လေသည်။

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဘောသ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့်ပတ်သက်၍ အဆိုချင်းကွဲပြားခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် အများလက်ခံသည့်မဟာဝင်အဆိုအတိုင်း အတန်သင့်ဖော်ပြလိုသည်။

မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည် မဟာဗောဓိအနီး ဘောသရွာဇာတိ ကေသီပုဏ္ဏား ဇနီး ကေသီနီပုဏ္ဏေးမမှ မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်သော အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဘောသ လောင်းလျာသည် ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် ဝိဇ္ဇာ-သိပ္ပံအဘတ် ၆၄ ပါးသောကလာ အတတ်နှင့် ဗေဒင်သုံးပုံ၌လည်း အပြီးတိုင် တတ်ကျွမ်းခဲ့သည်။

အခြေအကင်ယှဉ်ပိုင်လိုသဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံအဝန်း လှည့်၍ ဝါဒပြိုင်နေသည်။ ကျောင်းတိုက်ဘုရားသို့ ရောက်သည့်အခါ အသံနေ အသံထားဖြင့် “ပတဉ္ဇလီ” ကျမ်း ဂီတဂါထာတို့ကို ရွတ်ဖတ်လေသည်။

ကျောင်းတိုက်၏ ဦးစီးနာယကဆရာတော် အရှင်ရေဝတ မထေရ်ကြီးက အရှင်ဗုဒ္ဓဘောသအသံကဲ့ကြားရလျှင် “ဤသူ ပညာကြီး၏၊ ဤသူ ရွတ်ဖတ်ခြင်း၌ ဆုံးမအံ့” ဟု ကြံပြီးလျှင် မြည်း၏အသံဖြင့်မြည်နေသူကား အဘယ်သူပေနည်း” ဟုဆိုလေရာ... “မြည်းတို့၏အသံ၌ အနက်ကို သိနားလည်အံ့လော” ဟု ပြန်မေး လေ၏။

မထေရ်မြတ်က “ငါသိ၏” ဟုဆိုလျှင် ဘောသလုလင်က အယူဝါဒကိုတင်ပြ သည်။ မထေရ်ကြီးကား သူမေးတိုင်း ဖြေဆိုနိုင်၏။ ငါတင်ပြသော ဗေဒင်ကို လည်း သင်ဖြေဦးလော့ဟုဆိုရာ လုလင်မဖြေနိုင်ရှိ၏။ အကျွန်ုပ်အား ထိုဗုဒ္ဓမန္တန် (ဗုဒ္ဓဗေဒင်) ကို သင်ပေးပါဟုပြောလျှင် ရှင်ရဟန်းပြုမှ သင်ပေးနိုင်မည်ဆိုရ ကား ပိဋကတ်သုံးပုံကို သင်ယူလေသည်။ ဆုံးခန်းတိုင် တတ်မြောက်ပြီးသော အခါ အရှင်ဗုဒ္ဓဘောသအား ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း (အိန္ဒိယနိုင်ငံ) အရပ်တွင် ဘုရား ဟောပါဠိတော်မျှကိုသာလျှင် လေ့ကျက်ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ဤအရပ်၌ ပါဠိ တော်အနက်အဖွင့် (အဋ္ဌကထာ) မရှိသေး၊ ကွဲပြားနေသော အာစရိယဝါဒလည်း

မရှိ။ သင်္ဂါယနာသုံးတန်တင်ထားပြီး ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်နှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ စသော မထေရ်မြတ်တို့ မြက်ဆုံထားအပ်သော ဒေသနာအစဉ်တို့ကိုကြည့်ရှုလျက် အရှင်မဟာမဟိန္ဒမထေရ်မြတ်သည် သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့်စီရင်ထားခဲ့သော သီဟိုဠ် အဋ္ဌကထာများ သီဟိုဠ်၌ရှိသည်။

“သင်သည်” သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့သွား၍ သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာများကို မဂဓတိုင်း သားတို့၏ ပါဠိဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုပါလော့၊ မဂဓပါဠိဘာသာပြန် အဋ္ဌကထာ များသည် သာသနာတော်နှင့်လောက၏အကျိုးကို ဖြစ်ထွန်းစေလိမ့်မည်။

ဤသို့ အရှင်ရောတမိန်ဆိုလျှင် အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဘောသသည် ရှင်လန်း ဝမ်းမြောက်စွာ မိမိနေရာအရပ်မှထွက်ခွာ၍ မဟာနာမမင်းလက်ထက် သီဟိုဠ် ကျွန်းသို့သွားလေ၏။

မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်သို့ ကြွရောက်၍ အရှင်သံဃပါလမထေရ်ထံ သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာနှင့် ထေရဝါဒကို ကြားနာသင်ယူလေသည်။

မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်ရှိ သံဃာတော်များကို စည်းဝေးစေပြီးလျှင် “အဋ္ဌကထာများကို ရေးရန် အားလုံးသော ပိဋကတ် ပေစာတို့ကိုပေးပါ” ဟု လျှောက်ထား၏။ အရှင်ဗုဒ္ဓဘောသ၏ ပညာစွမ်းရည်ကို အကဲဖြတ်ရန် “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ” စသော ဂါထာနှစ်ပုဒ်ကို ပေးလေ၏။

အဋ္ဌကထာနှင့် ပိဋကတ်ကို သံဃာတော်ကပေးသော ၂-ဂါထာလာ ခြုံငုံ လျက် “ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋ္ဌကထာ” မည်သောကျမ်းကို ရေးသားစီရင်တော်မူလေသည်။

သံဃာတော်များကို စည်းဝေးစေပြီးလျှင် သင်္ဃမိတ္တာထေရီနှင့် အရှင်မဟိန္ဒ တို့(ပထမ) စိုက်ပျိုးခဲ့သော မဟာဗောဓိပင်အနီး၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကိုဖတ် ရန် စီမံသည့်အခါ နတ်တို့သည် အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဘောသ၏ ထက်မြက်သော စွမ်းရည်ဉာဏ်ကို လူအပေါင်းတို့သိစေခြင်းငှာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ရေးပြီး ပေစာထုပ်ကို ကွယ်ဝှက်ထားလေကုန်၏။ ထိုအခါ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်တိုင် ထပ်၍ထပ်၍ ရေးသား ပြန်ရ၏။ သုံးကြိမ်မြောက်ရေးပြီးပေစာကို ဖတ်စေရန်ပြုရာ နတ်တို့ယခင်က ကွယ် ဝှက်ထားသော ပေစာ ၂-ထုပ်ကိုလည်း ပြန်ထားလေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း ၃-စောင်ကို ပြိုင်တူဖတ်ရာတွင် ကျမ်းပါဠိ၊ အနက်၊ ရွှေ့နောက် အစီအစဉ်နှင့်တကွ ထေရဝါဒ၊ ပါဠိတော်ဝါကျတို့ ကွဲပြားခြားနားခြင်း မရှိ သည်ကို တွေ့မြင်ကြရလေသည်။

အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ပိဋကတ်သုံးပုံ ပါဠိတော်ပေစာတို့ကို သံဃာအများတို့က အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဘောသအား ပေးအပ်လေသည်။ သီဟိုဠ်ဘာသာမှ မဂဓ(ပါဠိ) ဘာသာသို့ပြန်ဆိုထားသော အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဘောသမထေရ်၏ အဋ္ဌကထာကျမ်း

များသည် ဘာသာမျိုးစုံတတ်ကျွမ်းကြသော ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးတို့အားလည်း အကျိုးများလှပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ထေရဝါဒဂိုဏ်းဝင် မထေရ်အဆက်ဆက်တို့ သည် ယင်းအဋ္ဌကထာများကို “ဗုဒ္ဓပါဝစန=ဘုရားဟောပါဠိတော်” ကဲ့သို့ပင် အလေးအမြတ်ပြုကြရသည်။

“ဝါစနာမဂ္ဂနိဿိတံ
မဟာဝိဟာရဝါသီနံ”၊

စသည်ကို အဋ္ဌကထာကျမ်း နိဂုံးတိုင်းလိုပင် အရှင်ဗုဒ္ဓဘောဓဿသည် ဖွင့်ဆိုတော် မူလေ့ရှိသည်။

အရှင်မဟာကဿပ စသော မထေရ်တို့၏ အနှယ်အဆက်ကို ပြတတ်၍ ဆီမီးတန်ဆောင်အလား အလွန်သိမ်မွေ့သော အဆုံးဒ. ဖြတ်ဟို့ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်အပ်သော မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်နေ မထေရ်မြတ်တို့၏ ဟောနည်း၊ ပြောနည်း၊ သင်ကြားနည်းနှင့် ချပို့ရိုးအစဉ်အလာရှိသော နည်းတို့ကို အခြေခံ မှီးပြီးလျှင် အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဘောဓဿသည် ဤ“ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ”ကို စီရင် တော်မူခဲ့ပေသတည်း။

(၃)

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ နိဿယများ

ယင်းအဋ္ဌကထာ၏ နိဿယ ငါးစောင်မျှရှိသော တွေ့ရသည်။ လက်သွမ်းမမှီ သည့် နိဿယလည်း ရှိကောင်း ရှိပါလိမ့်မည်။

၁-ဆုံထားမှု -

၁၁၃၈-ခုနှစ်တွင် အင်းဝမြို့ မိုးထိကျောင်း ဒါယကာငမဉ္ဇိကူးမင်းလက်ထက် ၁၀၈၀-ပြည့်ဖွား၊ နံ-စနေ၊ ပုခန်းကြီး ဗန့်ကျီအနောက်တိုက် ဆုံထားရွာဇာတိ၊ ငယ်မည်-ဦးစံဘလူး၊ ခွဲ-အရှင်နန္ဒမာလာ၊ တံဆိပ်-တိပိဋကဇလင်္ကာရသဒ္ဓမ္မ- သာမိမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု ဆုံထားဆရာတော်သည် ၁၁၃၅- ခုနှစ်က စ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ နိဿယကို စီရင်ရေးသားတော် မူခဲ့ရာ၊ ပဉ္စမအုပ်အထိ တကျမ်းလုံးပြီးသည်။

ပထမ- ကျော်အောင် စံထားဆရာတော် အထံ၌ ရှင်ပြု၍၊ ဒုတိယ- ကျော်အောင် စံထား ရှင်ဂုဏ္ဌစာရ စိန္တကျော်သူ ဦးဩ၊ ရှင်ကရဝိက၊ တောင် တွင်းခင်ကြီးပျော် (ရှင်ဉာဏဝရ) စသည် တို့နှင့် ပညာသင်ဖက် ဖြစ်သည်။

ဘိုးတော်လက်ထက် သာသနာပိုင်- လေးပါးတို့တွင် တပါး ပါဝင်သည့် မောင်းထောင် အရှင်ဉာဏာဘိဝံသ-သာသနာပိုင်အဖြစ် တပါးတည်း ယားရာ၌ လည်း သာသနာရေးကိုလည်း ဆောင်ရွက်ရသည်။

ဘိုးတော်၏သားတော် အိမ်ရှေ့မင်းနှင့် မိဖုရားတို့က ကျောင်းဆောက်တင် လှူသည်။ ဆရာတော်သည် ပစ္စည်းဥစ္စာဝေဖန်ရာ၌ “ငါ့ဖို့သဖို့ဟု မဝေဖန်၊ သဖို့ချည်း ရည်မှတ်လေ့ရှိသည်” ပိဋကတ်တော်နှင့် အဋ္ဌကထာ၌ နိုင်နင်း တော်မူ၏။

၂- ပြည်မ-

ရွှေဘို-ပုဂံ-မင်းတုန်း-သုံးဆက်တိုင် ထင်ရှားတော်မူသည်။ ၁၁၅၀- ပြည့် ဖွား၊ နံ-ကြာသပတေး၊ ငယ်မည်-ဦးကျီးညို၊ ညောင်ကန်ရွာဇာတိ၊ မိဘနှစ်ပါး ဦးဖြူ-ဒေါ်ညွန့်၊ ဘွဲ့-ရှင်မေခာဝီ၊ တံဆိပ်-မေခာလင်္ကာရ ပရမ သဒ္ဓမ္မမဟာ-ဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု၊ ပြည်ဆရာတော်သည်။ ၁၂၀၆-ခုနှစ်တွင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ ပဉ္စမအုပ်အထိ၊ အစအဆုံး နိဿယပြန်ဆို စီရင်တော်မူသည်။

သာယာဝတီမင်းသားတော် ပြည်မြို့စား မင်းသားက ၁၂၀၀-ပြည့်နှစ်တွင် ကျောင်းဆောက်တင်လှူ၍ ပြည်ဆရာတော်ဟု ထင်ရှားသည်။ ညောင်ကန် ဦးဗုဓ်နှင့် ကျောင်းနေဖက် ချစ်ကျွမ်းတဝင် ရင်းနှီးကြသည်။

တနေ့သ၌ ဦးကျီးညိုသည် အုတ်ကျောင်းသို့ ကြွရာ ဦးဗုဓ် စာကြည့်မပျက် ဆွမ်းစားချိန်မှ တွေ့ဆုံကြသည်။

ဆရာတော်ဦးဗုဓ် ၈- “မောင်ကျီး-မင်းကို မင်းသားက ကြည့်ညို၍ မင်းဆရာ ဖြစ်နေပြီ၊ ဘုရားအလိုတော်ကျကျင့်မှ ဘုရားသားတော်ဖြစ်မည် မင်းသား အလိုကျကျင့်လျှင် မင်းသား၏သား ဖြစ်မည်” ဟု ဆုံးမစကား ဆိုသတတ်။

မင်းတုန်းလက်ထက် မြောက်နန်းမိဖုရား (ငယ်တပည့်ရင်း ညောင်ကန်သူ-ခင်သဲ)ကလည်း ခမ်းနားကြီးကျယ်စွာ ကျောင်းဆောက်လှူခဲ့သည်။ စာသင် သား ၉၀၀-ကျော်ရှိသည်။ စာသင်သားတို့မှာ စာပေငြင်းခုံခြင်း၊ စာအံနေခြင်း များဖြင့် ဆူညံသောအသံ ပြည့်လျှံနေ၏ဟု ပြောစမှတ်ရှိသည်။

ဆရာတော်မှာ ဆုကြီးပန်ဖြစ်သည်။ ပိဋကတ်၊ ကျနလှသော်လည်း “ငါတို့ စာသင်တာ-တ၊ မှန်း၊ ၈၊ မှန်း သိရရုံပဲ ရှိသေးသည်” ဟု မိန့်ဆိုလေ့ရှိကြောင်း အစဉ်အလာ ကြားရ၏။

၃- မိုးထိမူ-

မန္တလေးမြို့ မိုးထိကျောင်းတိုက် ကျောက်စာကြပ် “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့ရ” ဆရာတော်အရှင်ဇာဂရသည် ၁၂၇၉-ခုနှစ်တွင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကို နိဿယ ပြန်ဆိုရာ စတုတ္ထအုပ်အထိသာပြီးသည်။ အစ၊ အဆုံး တကျမ်းလုံး မပြီး၊ “ရှေ့ဖျားအဋ္ဌကထာ၊ နောက်မှာနိဿယ” ဆိုသည့်အတိုင်း ပေယျာလမြှုပ်နက် မထား၊ မိုးထိချနက် အဖြစ်စီရင်တော်မူခဲ့သည်။

၄-ကျိုက်လတ်ပစ္စိမာရုံမ

သက္ကရာဇ် ၁၂၂၆-ခုနှစ်ပွား၊ နံ-တနင်းလာ၊ မိဘနှစ်ပါးတို့မှာ စစ်ကိုင်းတိုင်း မြင်းမူမြို့နယ် သမန်းအေးရွာ ဦးရွှေအိနှင့် ဒေါ်ကြီးမောင်တို့ ဖြစ်ပြီး၊ ငယ်မည်-မောင်တော၊ ဘွဲ့ ရှင်ကေလာသ၊ သုံးဂိုဏ်းချုပ် ခင်မွန်ဆရာတော်နှင့် ရွှေကျင်သာသနာပိုင် မဟာဝိသုဒ္ဓါရာမိက ဆရာတော်တို့၏ တပည့်ဖြစ်သည်။

၁၂၅၈-ခုနှစ်တွင် ကျိုက်လတ်မြို့ ပစ္စိမာရုံကျောင်းတိုက်ကြီးကို တည်ထောင်၍ သာသနာပြုတော်မူသည်။ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းတွင် ဆဋ္ဌမြောက် သာသနာပိုင်ဖြစ်၍ ကျောင်းတိုက်နာမည်ကိုအစွဲပြုကာ ပစ္စိမာရုံ ဆရာတော်ဟု ထင်ရှားသည်။

ပစ္စိမာရုံသာသနာပိုင် ဆရာတော်သည် တပည့်တို့အား စာပေပို့ချယင်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ နိဿယကို စီရင်တော်မူသည်။ သို့သော် သီလနိဒ္ဒေသ စသော နိဒ္ဒေသ ၂၃-မျိုးအနက်၊ ၇-ခုမြောက်၊ အနုဿတိနိဒ္ဒေသ-အထိသာ ပြန်ဆိုပြီးခဲ့၏။

၅-မူလ မင်းကွန်း ဇေတဝန်မ

စစ်ကိုင်းတိုင်း စစ်ကိုင်းမြို့နယ်မြောက်ဘက် ၁၀-မိုင်ခန့်အကွာရှိ ကျောက်ပန်ကန်ကြီးကုန်းကျေးရွာ ခမည်းတော် ဦးညို မယ်တော် ဒေါ်ပိုင်တို့မှ သက္ကရာဇ် ၁၂၃၀-ပြည့်ပွား၊ နံ-စနေ၊ ငယ်မည် မောင်သာဗျော၊ ဘွဲ့ ရှင်နာရဒ မူလမင်းကွန်းဆရာတော်သည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ နိဿယကိုလည်း ပြန်ဆို စီရင်တော်မူခဲ့သည်။

အများအားဖြင့်၊ ထောင်-ရာ-ဆယ်-ပြည့်ပွားတို့မှာ ထူးချွန်တော်မူတတ်ကြကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်၏ ဆရာရင်းတဆူဖြစ်သော လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး အမိန့်ရှိခဲ့ဖူး၏။ မှန်၏။ ယင်းနိဿယပြန်ဆိုတော်မူခဲ့သော ဆရာတော်ကြီးများသည် ထောင်-ရာ-ဆယ်-ပြည့်ပွားများပင် မဟုတ်ပါလား။

မူလမင်းကွန်းဇေတဝန်ဆရာတော်သည် ပရိယတ်ဘက်၌ထူးချွန်တတ်မြောက်၍ကျမ်းပေါင်း ၃၀-ခန့်စီရင်ရေးသားတော်မူခဲ့၏။ ပဋိပတ်အရာ၌လည်း သာသနာ့မီးရှူးတန်ဆောင်ကဲ့သို့ထွန်းပြောင်စေခဲ့၏။ ကိလေသာကုန်ခန်းသည့် ရဟန္တာကြီးတဆူအဖြစ် လေးစားယုံကြည်ကြ၏။

ပေဋ္ဌကောပဒေသပါဠိတော်အဖွင့် အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း၊ မိလိန္ဒပဉ္စာ-ပါဠိတော်အဖွင့် အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း ပြုစုစီရင်တော်မူခဲ့ရာ၊ ဤပါဠိကျမ်းကြီး နှစ်စောင်သည် သာသနာ လောကတွင် နေလကဲ့သို့ ထင်ရှားခဲ့လေသည်။

(၄)

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန် (စကားပြေ)များ

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန်တို့တွင် ကျိုက်ထိုမှို့ ဘုရားသုံးဆူကျောင်းတိုက် ဆရာတော် အရှင်နန္ဒမာလာ၏ မြန်မာပြန်ကျမ်းသည် အဦးဆုံးဖြစ်သည်။

ထိုနောက်ညောင်လေးပင်တောရ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာတော် အရှင်အရိယ ၏ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အရသာနှင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်၏ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန်ကျမ်း စသည်များ ထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။

ကျိုက်ထိုမှို့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မြန်မာစကားပြေ ကျမ်းသည် ဒီကာအဖွင့်များနှင့်တကွ ပြည်ဆရာတော်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယမှ ဖြည့်စွက်ချက်တို့ကိုဖြင့် ထည့် သွင်းကာ ရေးထားသဖြင့် လေ့လာကြည့်ရှုကြသူတို့အား သဘောပေါက် နားလည်နိုင်ရန် လွန်စွာအသိခက်စေ၏။ ဝါကျလည်း ရှုပ်ထွေးလေသည်။

မဟာစည်ဆရာတော်၏ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မြန်မာပြန်ကျမ်းတို့မှာ စကားပြေရေး ဟန် ရှင်းလင်း၍ လေ့လာကြည့်ရှုကြသူတို့အဖို့ သိလွယ်မြင်လွယ်စေနိုင်သည်။ ပါဠိ မတတ်ကျွမ်းသူတို့ကိုပင် သဘောပေါက်လွယ်စေနိုင်သည်။

(၅)

ရွှေစေတီဆရာတော်၏ နိဿယသစ်

ကျမ်းပြုဆရာတို့ စေတနာအလျောက် အဘိယာစက မရှိပဲ ကျမ်းများကို စီရင်ရေးသားသည်လည်းရှိပါ၏။

ရွှေစေတီဆရာတော်အား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ နိဿယသစ် တစောင် (တကျမ်းလုံးကုန်ဆုံးသည်တိုင်အောင်) ချောမောပြေပြစ် ကျစ်လျစ်သောအသုံး အနှုန်းများဖြင့် ရေးသားပေးပါရန် မန္တလေးမြို့ ရွှေနေကြီး ဦးခင်မောင်ဒွေးနှင့် သက်သတ်လွတ် ရှောင်ကြဉ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကျော်လှတို့က အဘိယာစက ပြုကြသည်။ သူတို့ကား လောကုတ္တရာ စာပေနယ်တွင် အထိုက်အလျောက် တတ်ကျွမ်းကြပြီး ခေတ်ပညာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများဖြစ်သည်။

ရွှေစေတီဆရာတော်သည် ပရိယတ်၌ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ပြီးနောက် ပဋိပတ်သို့ဦးတည်ကာ ဝိပဿနာရှုနည်းများကို လေ့လာအားထုတ်လျက် ပဋိ- ပတ်သာသနာဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်အောင် မဟာစည်ဆရာတော်နှင့်အတူ ဆောင်ရွက် တော်မူသည်။ ပိဋကတ်ကျနစွာရှိသည်နှင့်အမျှ သက္ကတ, ဟိန္ဒူစာပေနှင့် အင်္ဂလိပ် စာတို့၌လည်း နိုင်နင်းတတ်မြောက်လှသည်။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရကလည်း “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ” ဘွဲ့တံဆိပ်
တော် ဆက်ကပ်၍ မင်းဆရာတော်အဖြစ် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။
ဥပါသကာ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှစ်ဦးတို့က ရွှေစေတီဆရာဟော်အား ချဉ်းကပ်ကြ
ပြီးလျှင်-

“တပည့်ဘော်များ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မြန်မာပြန်သက်သက်ကိုလည်း ဖတ်ရှုလေ့
လာခြင်း မပြုလိုကြပါ။ ပါဠိတချက် အနက်တချက် တဲ့ဖက်၍ ရှင်းလင်း
အောင် လူအများနားလည်ပေါ်လွင်အောင် နိဿယသစ်ဘာစောင့် ချီးမြှင့်
ပေးပါရန်-” အတန်တန် လျှောက်ထားကြ၏။

ယင်းသို့အကြိမ်ပေါင်းများစွာ လျှောက်ထားကြခြင်းကို အကြောင်းပြုလျက်
ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ နိဿယသစ်ကို ခေတ်နှင့်အညီ ရှေးသုံးပေါ်ဟာရ
စကားလုံးများ မပါရှိစေပဲ ခေတ်သုံးမြန်မာစကားများဖြင့် တန်ဆာဆင်၍
စီရင်ပြန်ဆိုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၆)

ဆရာတော်၏ ပြန်ဆို ရေးနည်းရေးဟန်

နိဿယစကားပြေ ပြန်ဆိုရာ၌ ပါဠိတချက် မြန်မာတချက် ဖြစ်နေ၍ စကား
လည်း ထောင့်နေသည်။ သို့သော် ပါဠိအနက် မြန်မာပြန်စကားစဉ် ဖြောင့်
အောင်လည်း ပြန်ဆိုကြ၏။

ကဗျာဗန္ဓုသာရ ကျမ်းတွင် နိဿယစကားပြေကို “မကားထောင့်” ဟု
အမည်ပေးထားရာ၌ ထောက်ခံသကဲ့သို့ရှိသည်။

နိဿယစကားပြေ အရေးအသားသည် စကားကိုဖြောင့်အောင် ပြေပြစ်
အောင် ရေးနိုင်စွမ်းရှိလျှင် စကားပြေ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်ရှားပေါ်လွင်စေ
သည်။

ဤရွှေစေတီဆရာတော်၏ နိဿယသစ်မှာ နိဿယရေးဟန်အတိုင်း မလိုက်
ပဲ ပေါ်လွင်လွယ်ကူသော မြန်မာ့ဟန် ရေးနည်း ရေးဟန်ဖြင့် ဆရာတော်၏
ရေးသား ပြန်ဆိုပုံကို အောက်တွင် ဖတ်ရှုကြည့်ကြပါစို့။ -

“ထေရော၊ မဟာတိဿမထေရ်သည်။ တဿာ ဒန္တဌိကံ ဒိသ္မာ၊ ထိုအမျိုး
ချေးမ၏သွားရိုးကိုမြင်၍။ ပုဗ္ဗသည်၊ ရှေး၌ရဖူးသော အရိုးစုသည်ကို။
အနုဿရိ၊ အမှတ်ရလေ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင်။ သော၊ ထိုမဟာ-
တိဿမထေရ်သည်။ အရဟတ္တံ အပါပုဏ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်
မူလေ၏။ (၃၁-၅၆)။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ခ) ပ.မ.သ.စ

စသည်များဖြစ်ရာ ဆရာတော်၏ ရေးဟန်မှာ ပေါ့ပါးသွက်လက်၍ ပါဠိတချက် အနက်တချက်ဖြစ်နေသော်လည်း စကားပြေ (ဝဇ္ဇုတခုခု) ကို ဖတ်ရသလို စာဖတ်သူတို့မငြီးငွေ့။

“အတ္တမနော ဟောတိ” ပုဒ်မျိုး၌လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အားရ လျက်ရှိ၏။ စသည်ဖြင့် ပုဒ်ကိုခွဲ၍ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်စကားပြေ ရေးနည်းရေးဟန် အသုံးပြုထား၏။

အညတရော ဒေဝပုတ္တောကို အမျိုးအမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသောနတ် သားသည်-ဟု ရှေးကပေးရိုးပေးစဉ်ကိုပယ်ဖျက်၍ အညတရော ဒေဝပုတ္တော၊ ‘တဦးသောနတ်သားသည်’ စသည်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ ဧဝံ၊ လမ်းကို။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းလမ်းစဉ်ကို စသည်ကိုလည်းကောင်း လွယ်ကူစွာ နားလည်ရန် ပြဆိုထားသည်။

“ဒေသနာနယနိဿတံ” ဟောနည်း ပြောနည်း ရေးသားနည်းကိုမူ သော။ သင်္ခေပဝဏ္ဏနာ၊ အကျဉ်းချုပ်အဖွင့်ပေတည်း....ဟူ၍ ပြန်ဆိုချက် လည်း ရှင်းလင်းလှ၏။

ဆရာတော်၏ နိဿယတွင် အချို့ဝါကျမျိုး၌ ဟိတ်ပါဌ်ကိုအတွင်း၌ သွင်း၍ လည်းကောင်း၊ အပြင်သို့ထုတ်၍လည်းကောင်း အနက်ပေးလေ့ရှိ၏။ အနက် ပေးရာ၌ အနက်ဆန်ရွှေ့ညံ့၊ ကာရန်မလိုက်၊ မြန်မာစကားပြေကို ဖတ်ရသကဲ့သို့ ညက်ညော၏။ သုတိသာ၏။

ကျမ်းဦးအဖွင့် ဆရာတော်၏ ဂန္ဓာရမ္မကထာကိုလည်း ရှုပါဦး-

“ရှေးကထင်ရှားသော နိဿယများတို့ကို ဆရာတော်ကြီးများသည် ပြုစီရင်တော်မူခဲ့ကြပါကုန်၏။ ထိုကျမ်းများသည် အဆမတန် ကျယ်ဝန်း ရကား ပါဠိ မြန်မာ နှစ်ဘာသာ၌ လေ့လာသမှု နှသော ဉာဏ်ပညာ ရှိကုန်သော ယောဂီတို့အား အလုံရှိအပ်သော အကျိုးမပြီးနိုင်။

ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ သိနိုင်သည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြည့်နိုးသော နိဿယသစ် တစောင်တဖွဲ့ကို ရေးပေးပါရန် တောင်းပန် လျှောက်ထား ကြ၏။

ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်း လမ်းစဉ် မှီရာ အသစ်ကို ခေတ်နှင့် လျော်စွာ ပြန်ဆိုရေးသားပါအံ့”

ဟု ဝန်ခံထားလေသည်။ ဝန်ခံသည့်အတိုင်း နိဿယရေးရာ၌ လူများသိသာ အောင် ဖတ်ချင်စဖွယ် ဖြစ်အောင် စီရင်ထားကြောင်း တွေ့ရ၏။

အစဉ်အလာအားဖြင့် ပါဠိဝိဘကျန္တ-ပုဒ်ကို မြန်မာပြန်ဆိုရိုးဖြစ်သော်လည်း ပုဒ်တဲအနက် ပြန်သည်မှာ အလွန် ရှားပါးလှ၏။

ဥပမာ။ မံ-ငါ့သို့၊မံ-ငါ့ထံသို့၊ သင်္ဂမ္မ-ကပ်ရောက်ကြလျက် - ဤကား အစဉ် အလာပေးရိုး။ ရွှေစေတီဆရာတော်က မံ-ပုဒ်နှင့် သင်္ဂမ္မပုဒ်တို့ကို တွဲလျက်၊ မံ သင်္ဂမ္မ၊ ငါ၏ထံမှောက် ကပ်ရောက်ကြလျက် ဟု အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်အောင် ပြန်ဆိုထားလေသည်။

ပြည်နိဿယ အချို့နေရာ၌ ပုဒ်တဲပြန်ထားသည်လည်း ရှိခဲ့၏။

ဥပမာ။ ။“ဌပိတံ တုလပိဏ္ဍံ ဝိယ”၊ ထားသော တင်လဲခဲကဲ့သို့။ ကုမ္ဘိယာ တဏှုလသဒိသေ ဒန္တေ၊ အိုး၌ ထားသော ဆန်နှင့်တူသော သွား တို့ကို-စသည်များ၊ ဝိသေသန၊ဝိသေသျ ပုဒ်များကိုလည်း ပုဒ်တဲပြန်ဆိုလွင် အဓိပ္ပာယ်ပို၍ ပေါ်လွင်စေပါ၏။ သဒ္ဒါနှစ်ဆင့် ပြရာပုဒ်၌ အနက်မြင့်သည့် အတိုင်း ဆရာတော်က “အလွန်”ဟု ပြန်တတ်သည်။ ထို့ပြင် ပါဌသေသလိုက် ပုဒ်များကိုလည်း ပြန်ဆိုရာ၌ အတတ်နိုင်ဆုံး ရှောင်ရှားခဲ့သည်။

ရွှေစေတီဆရာတော်၏ မြန်မာပြန်ပုံမှာ အပိုအလိုမပါပဲ ဟံကျလွန်းသဖြင့် ပါဠိမြန်မာနိဿယတွင် ပါဠိစာပိုဒ်များကို ဖြုတ်ထားပြီး၊ မြန်မာစကားပြေ ချည်း သက်သက် ဖော်ပြထားသည်နှင့် တူနေပါတော့သည်။

စကား ပြေဟန်မှာ- ပါဠိဟန်အတိုင်း တိုက်ရိုက် မြန်မာပြန်သော ဟန်ဖြစ် သည်။ဥပမာအားဖြင့်-ကိဌသမ္မာဓသမယေ ပုဒ်မျိုးကဲ့သို့ “စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒန- ဝိဓိ” စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကို ပြည့်စုံစေပုံ အစီအရင်-စသည်ကို ခေါင်းစီး စကားလုံး အဖြစ် အသုံးပြုထားသည်။

“ဓုတင်္ဂနိဒ္ဒေသသာဓာရဏကထာ” ဓုတင်အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော စကား စသည်တို့ဖြင့် ပြန်ထားပုံကို ကြည့်ရှုနှင့် ပါဠိဆန်သော ဟန်မျိုးမပါ ကြောင်း သိနိုင်သည်။

ထို့ပြင် နိဿယ စာကိုယ်ထည်းမှာပင် အဓိပ္ပာယ် အသိခက် ရှုပ်ထွေးသော ပုဒ်မျိုးကိုလည်း လက်သည်းကွင်းညှပ်၍ အမှာစကားကိုလည်း ထည့်သွင်း ဖော်ပြတတ်ပါသေး၏။

ပုံစံပြရလျှင်-

လောလုပ္ပဟဏှာ အဖွင့် (နှာ-၁၆၃)တွင်-

(ဤ၌ လုပ္ပ လုပ္ပ-မှ လောလုပ္ပဖြစ်လာသည်ဟု ဋီကာအဖွင့်နှင့်အညီ “ကုသိုလ် ဘဏ္ဍာကို လွန်စွာ လုယက်ကတ်သော တဏှာ”ဟု အနက် ပြန်ထားသည်။ သို့သော် ဤအနက်ဖြင့် တဏှာ၏ မက်မောခြင်း

သဘောကို မပေါ်စေပဲ ရှိ၏။ လုဘ-လုဘမှ လောလုဘ ဖြစ်ပြီးလျှင် ထိုမှ တဖန် လောလုပ္ပဖြစ်လာသည်ဟု ယူသျှင် သာ၍ သင့်ရာ၏။ အလွန်မက်မောသော တဏှာ ဟု အနက်ပြန်ရာ၏)

ဆရာတော်၏ အနက်ပြန်ဆိုရာ၌လည်း အပေါ်လွင်ဆုံး အလွယ်ကူဆုံး ဖြစ်အောင် မြန်မာဝေါဟာရများကို အသုံးပြုထားသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အဆင်ရှားဆုံးအဖြစ်ဖြင့် ပဋိပတ်အရာ၌ လမ်းညွှန်ထားသော ကျမ်းကြီးတဆူ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ အသင် အဖံ အပို့အချ အလွန်နည်းပါး၏။ ပဋိပတ်အရာ၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မပါလျှင်မပြီး ပဋိပတ်နယ်သို့ ဝင်လိုသူတိုင်း လက်စွဲပြုကြရမည်သာ ဖြစ်၏။

အဋ္ဌကထာကျမ်းပြု အရှင်မဟာဒုဒ္ဓဘောသမထေရ်သည် “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော” စသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်းဦးစကားအရ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် သက်ဆိုင်ရာများကို ပိဋကတ်နိကာယ်ငါးရပ်မှ ထုတ်ဆောင်၍ ဖွင့်ဆို ထားရကား ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်းကို လေ့လာပြီး သူတို့မှာ “နိကာယ်ငါးဦး ကူးခတ်ပြီး” ဖြစ်သည်ဟု ယူဆဖွယ်ရှိသည်။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ရွှေစေတီဆရာတော်သည် နိကာယ်ငါးဦး ပင်လယ်ကူး ဟော်မူသည့်အားလျော်စွာ—

ပါဠိစာပေနှင့် မြန်မာစာပေတို့ကို မကျွမ်းကျင်ကြသော ရဟန်းရှင်လူများ အတွက် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ မူရင်းနှင့်တူဖက်၍ လေ့လာရာတွင် အလွယ်တကူ သိနားလည်နိုင်ကြစေရန် အဓိကရည်သန်ချက်ဖြင့် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ သစ်ကို အားသစ်၍ ပြန်ဆိုရေးသားတော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသတည်း။

(၇)

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ရွှေစေတီဆရာတော်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ရွှေစေတီဆရာတော်၏ ဇာတိမှာ စစ်ကိုင်းမြို့နယ် ရွာသစ် ကြီး ဖြစ်သည်။ ရောဂတိမြစ် ကမ်းနဖူးပေါ်၌ တည်ရှိ၍ ရေကြောင်းခရီး ကုန်း လမ်းခရီး လမ်းဆုံရုံမက စစ်ကိုင်းမြို့နှင့်လည်း နီးကပ်လေသည်။ ငါးဇွန်မြို့နယ် သွားလာရေး လမ်းဆုံရာဖြစ်၍ အသွားအလာ စည်ကား၏။ ရေကြောင်းခရီး၏ အဓိကကျရာ ရွာလည်းဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျောရိုးသဖွယ် စီးပွားရေး အချက်အခြာ ဌာနဟု လည်း ဆိုနိုင်သည်။ ပြည်ထောင်စုလူမျိုးများ ‘ဖွံ့ဖြိုးရေးစံပြသိပ္ပံ’ ဖွင့်လှစ်၍ ယင်း သိပ္ပံကျောင်းတော်ကြီးမှ လူမျိုးစုများကို ပညာသင်ကြား မွေးထုတ်ပေးရာ ဌာနလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ပြင် ချည်စက်ရုံကြီးကို ခမ်းနားစွာ တည်ဆောက်ထားသဖြင့် ဤရွာသစ်ကြီးမှ ကမ္ဘာအနှံ့အပြား ချည်တည်လုပ်ငန်းများ ဖြန့်ချိရာလည်းဖြစ်သည်။

ရွှေစေတီကျောင်းတိုက်သည် ရွာသစ်ကြီး၏ ကျက်သရေဆောင်ဖြစ်ခဲ့ရာ ဟံသာငတီရောက် မင်းတရားလက်ထက် (၁၁၀၅)ခန့်၊ ထွတ်ချာမိဖုရားငယ်တဦးက ရွာသစ်ကြီးရွာဒေသတိ စာတတ်ပေတတ်ဆရာတော်တပါးကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်လျက်ရှိရာ အင်းဝနေပြည်တော်တွင် ကျောင်းဆောက်လှူဒါန်းရန် စီရင်လေသည်။

ကျောင်းအတွက် လိုအပ်သော သစ်များကို အထက်မဲဇာ ရွှေလိမ္မော် ဖောင်ဖွဲ့လျက် စုန်ဆင်းခဲ့ကြလေသည်။ သစ်ဖောင်များ တဖြည်းဖြည်း စုန်ဆင်းခဲ့ကြရာ အင်းဝနေပြည်တော်သို့ မရောက်မီ ရောဝတီမြစ်ရေ ဒဏ္ဍာငတီမြစ်ရေများ ဆုံရာသို့ ရောက်သည့်အခါ ဖောင်သမားများသည် ဖောင်များကို အရှိန်အဟုန်လျော့ပေါ့အောင် ဖွဲ့သုတ်ကြသော်လည်း မနိုင်မနင်းဖြစ်၍ အင်းဝနေပြည်တော်ဆိပ်ကမ်းမှာ မဆိုက်နိုင်ကြတော့ပဲ ရေစီးအလွန်သန်နေသဖြင့် သစ်ဖောင်များအောက်သို့ မျောပါသွားကြပြီးနောက် တဖြည်းဖြည်း သစ်ဖောင်များသည် ရွာသစ်ကြီးဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်သွားကြလေသည်။

သစ်ဖောင်များ အင်းဝနေပြည်တော်မှာ မဆိုက်နိုင်ပဲ မနိုင်မနင်းဖြစ်၍ ရွာသစ်ကြီးဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်သွားကြောင်း မိဖုရားအား အကျိုးအကြောင်း လျှောက်ထားသောအခါ မိဖုရားက “မင်းတို့ဟာက ဖပ်ကွင်းပြင်နေရတာနဲ့ ရွာသစ်ကြီးသို့ ရောက်ရတာကိုး” ဟု ပြောဆိုသတတ်၊ ထိုအချိန်မှစ၍ ယင်းမြန်မာ့စကားပုံတခု ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရလေ၏။

ရွာသစ်ကြီး၏ မြောက်ဘက်မှာ မိဖုရားက ရွှေစေတီဘုရားတဆူ၊ ဝန်ကြီးလေးဦးက တဆူစီ၊ ပေါင်းဘုရား (၅)ဆူနှင့်တကွ ကျောင်းဆောက် ကိုးကွယ်လေသည်။ ယင်းရွှေစေတီဘုရားကို အကြောင်းပြု၍ ရွှေစေတီကျောင်းတိုက်ဟု ကမ္ပည်းထိုးခဲ့လေသည်။

အလောင်းမင်းတရားလက်ထက် ရဲဘက်ခြောက်ကျိပ်ရှစ်ယောက် အပါအဝင် သူရဲကောင်းတဦးမှာ ချီပါရွာသား ဦးကောင်းဖြစ်သည်။ အလောင်းမင်းတရား အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်၍ အရှင်မြင့်သည့်အခါ ဦးကောင်းသည် လောက ဓမ္မနှစ်ဌာနတို့၌ လိမ္မာပြန့်တီးသူဖြစ်၍ မင်းတရား၏ အားကိုးရာလည်းဖြစ်သဖြင့် မြင်းရည်တက်စုဖွဲ့ ခြောက်ကျိပ်ရှစ်ယောက် သွေးသောက်အဝင်အပါ ချီပါရွာ ဗိုလ်ကောင်းမှာ နောင်အခါ “အဂ္ဂမဟာသေနာပတိ မင်းလှမင်းခေါင်ကျော်” ဖြစ်လာပေသည်။ ဗိုလ်ကောင်းသည် အလောင်းမင်းတရား လက်ထက် ဤရွာသစ်ကြီး ရွာစားအဖြစ် သူကောင်းပြုခြင်း ခံရသူဖြစ်သည်။

ကျေးရွာလည်းမဆိုနိုင် မြို့ဟူ၍လည်း အသိအမှတ် မပြုနိုင်စေကာမူ ရွာသစ်ကြီးရွာသည် အိမ်ခြေနှစ်လောင်းခန့်ရှိပြီး စေ့ငါးစင်း ဆေးရုံ အထက်တန်း ကျောင်း စသည်ဖြင့် စည်ကားနေသည်။ မြိတ်သျှတို့ခေတ်ကလည်း ဝါအဝယ်ခိုင် များဖြင့် နိုင်ငံရပ်ခြားတိုင်းတပါးသားတို့ စီးပွားရေးအခြေစိုက်ရာ ဒေသဖြစ်ခဲ့ သည်။

သမုဒ္ဒရာ၏ တစိတ်တဒေသကိုမြင်လျှင် အလုံးစုံသော သမုဒ္ဒရာသည် ဤသို့ သဘောရှိသည်ဟု သိအပ်လေသကဲ့သို့ ပဒေသရာဇ်ခေတ် နယ်ချဲ့မြိတ်သျှခေတ် နှင့် လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီး ခေတ်အဆက်ဆက်တို့တွင် တည်တံ့ငြိမ်သက်စွာ တည် ရှိနေသော ရွာသစ်ကြီးရွာသည် သာသနာရေးရှုထောင့်ကဖြစ်စေ၊ လူမှုရေး ရှုထောင့်က ဖြစ်စေ ခေတ်နှင့်ယှဉ်တွဲကာ အစဉ်တိုးတက်လျက် ရှိနေလေသည်။

သာသနာရေးရှုထောင့်က ကြည့်လျှင် ဘုရင် မင်းအဆက်ဆက် ကပင် မင်းဆရာများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။ တောင်ခွင် သာသနာပိုင် လက်ထက်တွင် ဤရွှေစေတီတိုက်မှ ဆရာတော် ဦးနာဂသည် ဂိုဏ်းချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ် ခြင်းခံရပြီး သာသနာတော် စည်ပင်ထွန်းကားအောင် ဆောင်ရွက်တော် မူခဲ့သည်ကိုလည်း ရွှေစေတီ သာသနာဝင်၏ မှတ်တိုင် တတိုင်ပင် ဖြစ်၏။

ရွှေစေတီဆရာတော် လျှောက်လှမ်းခဲ့သော ဘဝခရီး

ရွာသစ်ကြီးရွာ ရွှေစေတီသာသနာဝင် အဆက်အနွယ်ဖြစ်သော ဆရာတော် ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဖော်ပြရန် လိုအပ်နေပါသည်။

ရွှေစေတီဆရာတော် လောင်းလျာသည် စစ်ကိုင်းမြို့နယ်၊ ရွာသစ်ကြီးရွာ မတောင့်တရပ်ကွက်၊ ခမည်းတော် ဦးရန်ငြိမ်း -မယ်တော်ဒေါ်ပုတို့မှ(၁၂၊ ၁-ခု) ဒုတိယ ဝါဆိုလပြည့်ကျော်(၇)ရက် သောကြာနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။

ဦးရန်ငြိမ်းမှာ မင်းတုန်းမင်းနှင့် သီပေါမင်း နှစ်ဆက်တိုင် နန်းတွင်းမင်းမှ ထမ်းခဲ့သည်။ သီပေါမင်း ပါတော်မူပြီးနောက် ရွာသစ်ကြီးသို့ ပြန်ရောက်၍ ဓာတ်မိနွှောဆေးပညာဖြင့် အသက်မွေးနေသည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာ—

(၇)နှစ်အရွယ်တွင် ဦးကြီးရင်း မူလတန်းကျောင်း ဆရာကြီး ဦးချိုထံနေ၍ လေးတန်းအထိ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ (၁၂) နှစ်အရွယ်တွင် ရွှေစေတီတောရ ဂိုဏ်းချုပ်ဆရာတော် ဦးနာဂအထံ၌ အခြေခံပညာများကို သင်ယူသည်။ မိဘ တို့က ရှင်အဖြစ်ချီးမြှောက်၍ ဆရာတော်ကြီးက “ရှင်သုန္ဒရ” ဘွဲ့အမည်ပေးသည်။

ဆရာတော်အထံမှာပင် ရှင်ကျင့်ဝတ်နှင့်တကွ သာသနာရေး ဆိုင်ရာနှင့် ပိဋကတ်ဆိုင်ရာ အခြေခံပညာရပ်များကို သင်ကြားနေသည်။

ဣန္ဒြေသက်သက်ကြီးတွင် စာသင်တိုက်ဖွင့်လှက် စာပေပို့ချသော မန္တလေး မှ စာချဆရာတော် ဦးနန္ဒနထံတွင် ပိဋကတ်ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ကျမ်းကြီးများ ဆက်သက်သင်ယူပြီး၊ သာမဏေကျော် ရှင်သုန္ဒရ၏ ပညာရည်အလားအလာကို မျှော်တေးလျက် ချောင်းဦးမြို့ ဓမ္မာရုံတိုက် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ရှင်ဒီပထံသို့ အပ်နှံလေသည်။ ထိုအချိန်က ရှင်သုန္ဒရမှာ (၁၇)နှစ်အရွယ်မျှသာရှိသော်လည်း ပိဋကတ်ပါဠိ အဋ္ဌကထာ သင်ရိုး ဆုံးခန်းတိုင် ပေါက်ရောက်ပြီး ဖြစ်လေ၏။

အသက် (၂၀)ပြည့်သည့်အခါ မိဘဆွေမျိုးတို့က ရဟန်းဘောင် တက်ရန် (ဆန္ဒ) သဘောမတူကြစေကာ၊ ရှင်သုန္ဒရ၏ ဆန္ဒအတိုင်း ရဟန်းဘောင်သို့ ရောက်ရှိလာရသည်။ ရှင်သုန္ဒရ၏ ရှေးဘုန်းရှေးကံ ဘုန်းသမ္ဘာ ပါရမီအဟုန်တို့ ကြောင့် ရဟန်းဒါယကာပြုလိုကြသူ အလွန်များသု၏ ကံစပ်သော ရွာသစ်ကြီးမှ ဦးသူတော် ဒေါ်ခွာတို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလေသည်။

ရဟန်းတဝါ ရရှိသောအခါ မန္တလေးမြို့ ဈေးချိုတိုက် ရွှေပြည်အုတ်ကျောင်း ဆရာတော် ဦးစန္ဒိမာထံမှာနေပြီးလျှင် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ညောင်ရမ်း ဆရာတော်၊ ခင်မကန်တိုက် မန်းကျည်းပင်ကျောင်း ဆရာတော် ဦးသီလာစာရ သဌေးကျောင်းဆရာတော် ဦးရေဝတ၊ စံကျောင်းဆရာတော် ဦးနန္ဒိမာတို့ထံ၌ ပါဠိအဋ္ဌကထာနှင့်ဇာကု နေဝါ ညဝါများကို အချောသပ် သင်ယူလေသည်။

ရှင်အဖြစ်(၇)ဝါ၊ရဟန်း(၅)ဝါအထိပိဋကတ်ကျမ်းဂန်များကို သင်ကြားတတ် မြောက်ပြီးနောက် စာသင်သားတို့အား နေဝါ ညဝါ ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့ကို ပို့ချ ပေးလေသည်။ အားလပ်ချိန်များတွင် ဆင်တဲတိုက်သစ် ကျောက်တန်းကျောင်း ဗေဒင်အကျော်ဆရာတော် ဦးသီလဝံသထံ၌ လက်ရိုးသန္နိဋ္ဌကုန်တွက်၍ ဗေဒ အရာ ဆရာတစ်ဆူအဖြစ် သင်ယူခဲ့လေသည်။

ရဟန်းတော် ဦးသုန္ဒရသည် ငယ်ရွယ်စဉ်က သင်လက်စ-အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စာပေကိုလည်း မန္တလေးအရှေ့ပြင် စိ-ပိ-လှိုင်းရှိ ဘီ-ဘီ-အို-အေ ကျောင်း၌ အမျိုးသားပညာရေးစနစ်အရ (၁၀)တန်းပညာကိုလည်း လေ့လာ သင်ကြား ခဲ့သည်။

ပါဠိ ပိဋကတ်ဆိုင်ရာ ပုဒ်ပါဌ်တို့ကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အထောက်အကူ ဖြစ်စေနိုင် သော သက္ကတဘာသာ စာပေကိုလည်း တောင်ပြင် မိုးတားတိုက် ဆရာတော် ဦးပညိန္ဒနှင့် တောင်သာ ဦးကေသရတို့အထံ၌ သင်ယူခဲ့သည်။

ဦးသုန္ဒရသည် ပညာသင်ယူရာ ကျေနပ်ဖွယ်ရှိပြီးဖြစ်၍ မိမိတော်ရုံ ရွှေစေတီကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်လည်နေပြီး စာသင်သားတို့အား ငွေကတ် အခြေခံစာပျားကို အစိုးရငယ်-လတ်-ကြီး ဓမ္မာစရိယ ဝင်လိုသူများအတွက် အားတက်သရော အပင်ပန်းခံကာ ပညာများကို ပေးဝေ ပို့ချတော်မူလေသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း၌ စာပေပို့ချခြင်း အရှိန်ပျက်နေရာ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား သီတင်းသုံးရာ ရွှေဘိုဆိပ်ခွန်သို့ ကြွရောက်လျက် ဝိပဿနာတရားကိုပွားများအားထုတ်နေလေ၏။

၁၃၁၁-ခုနှစ်တွင် မဟာစည် ဆရာတော်အား ရန်ကုန်သို့ပင့်ဆောင်သည့်အခါ ရွှေစေတီဆရာတော်သည် ယင်းဆိပ်ခွန် မဟာစည်ရိပ်သာကျောင်းတိုက်ကြီးတခုလုံးကို စီမံအုပ်ချုပ်ကာ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ အဖြစ် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

ရွှေစေတီဆရာတော်သည် ၁၃၁၃-ခုနှစ်တွင် မန္တလေး ရတနာပုံ သာသနာ့ရိပ်သာသို့ ကြွရောက်၍ မန္တလေး မြို့သူမြို့သားများနှင့် လာရောက်တရားအားထုတ်ကြသူ ယောဂီသို့အား ကမ္မဋ္ဌာန်း နည်းပေးလမ်းပြ ဦးစီးနာယကအဖြစ် စောင့်ရှောက်တော်မူခဲ့၏။

ရွှေစေတီဆရာတော် တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သော ရိပ်သာသစ်များမှာ စစ်ကိုင်းမြို့နယ်-ရွာသစ်ကြီး ရွှေစေတီတောရသာသနာ့ရိပ်သာ ဗန်းမော်မြို့နယ် ရွှေကျမြို့ မေမြို့သစ်တောလမ်းနှင့် မြမာလာရပ် သာသနာ့ရိပ်သာများ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ရွှေစေတီ သာသနာ့ရိပ်သာများ ဖြစ်ကြသည်။

စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ရွှေစေတီ သာသနာ့ရိပ်သာကို (၁၃၂၄) ခုနှစ်က တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရာ)၁၀-ကေ ကျော်ရှိ သာသနာ့မြေကွက်နှင့် စံကျောင်းတော်ကို စစ်ကိုင်းမြို့ ဦးသိန်းတန်-ဒေါ်ဖြူ မိသားစုတို့က လှူဒါန်းကြသည်။ ရိပ်သာသစ်ဖွင့် အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့မှ အလယ်တောရ ဆရာတော် ဦးရေဝတနှင့် မဟာစည် ဆရာတော်တို့ ၂-ပါး ကြွရောက်ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့ကြ၏။

ရွှေစေတီဆရာတော် တည်ထောင် ဖွင့်လှစ်လိုက်သော သာသနာ့ရိပ်သာသည် ပထမ သိဟိဋ္ဌရောက်ကြီး သံဃာ့သီး တိထွင် နေဖူးသည့် ကျောင်းမြေ နေရာဟောင်း ဖြစ်မည်ဟု ခန့်မှန်းရလေသည်။

သိဟိဋ္ဌကျွန်းမှ ဓါတ်တော်-၅-ဆူ ပင့်ဆောင်လာသော သီဟဋ္ဌသဒ္ဓမ္မာ-လင်္ကာရနှင့် သီဟဋ္ဌ မဟာသာမိ မဆေရ်နှစ်ပါးတို့အား အင်းဝနေပြည်မှီးညှင်းမင်းတရားက ယင်းခတ်တော် ၅-ဆူကို ဌာပနာသွင်းပြီး ရတနာစေတီတည်၍ စေတီတောင်ဘက်၌ လင်္ကာရာမ မဟာဝိဟာရ ဥမင်ရွှေကျောင်းကို ခမ်းနားစွာ တည်ဆောက် တင်လှူခဲ့လေသည်။

ထိုသီဟိုဠ်ရောက် ကြီးသံဃာ့ထီးသည် ယခု ရွှေစေတီရိပ်သာ မြေနေရာ၌ စာသင်ကျောင်းတိုက်သစ်တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်၍သာသနာပြုခြင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ လမ်းဦးဘုရားဟုလည်း တွင်ခဲ့သော ရှင်ပင်နန်းဦး စေတီတော်သည် ရွှေစေတီ ကျောင်းတိုက်၏ ကျောင်းဦးဘုရားအဖြစ် တည်ရှိနေသကဲ့သို့ သီဟိုဠ်ရောက် ကြီးသံဃာ့ထီးတို့၏ခေတ်ကလည်း ကျောင်းဦးဘုရားအဖြစ် တည်ရှိနေမည်ဖြစ်၍ ဒုတိယအကြိမ် ကျောင်းတိုက်တည်၍စာပေပို့ချခဲ့သည်ဟု ယူဆဖွယ်ရှိလေသည်။

ရှင်ပင်နန်းဦး စေတီတည်ရှိနေသော ကုန်းအူသည် ဗဟန်းဝါ တောင်ပူစာ ကုန်းမြင့်ကလေးဖြစ်သည်။ တောင်အနောက်နှင့် မြောက်ဘက်ကို ခပ်ပြေပြေ ကလေး ဆင်ခြေလျှော နိမ့်ဆင်းသွားသည့်အတွက် အနီးပတ်ဝန်းကျင်၌ ကွင်းယောင်ယောင်၊ လယ်ယောင်ယောင် ဖြစ်နေလေသည်။ သို့သော် မြေပြန့် လွင်ပြင်မျိုးလည်း မကျတတ်ပဲ ရှိနေသည်။ ကျောင်းတိုက်တည်ရှိရုံမျှ မြေပြန့် လွင်ပြင်မျိုး ဖြစ်သည်။

သစ်ပင်ကြီးများမှာလည်း ဟိုဘက်ပင် သည်တစ်ပင် ခွဲပြီးပေါက်ကြသည်ဖြစ်၍ စိမ့်စမ်းဂနိုင်း မြိုင်ခြေအဖြစ်လည်း မရှိတော့-သာတောင့် သာယာဖွယ်ရှိသော မြေကွက်များဖြစ်လေသည်။ ကျောင်းထိုင်း ဆရာတော်များဖြစ်သော သီဟိုဠ် ရောက်ကြီး သံဃာ့ထီး ၂-ပါးတို့နောက် ပြည်မြို့ဇာတိ အရှင်မဟာကဿာ မထေရ်က ဆက်လက်၍ သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့သည်။

ထိုဆရာတော် လက်ထက်မှာပင် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ နောင်တော် ရှင်ဝရ- စက္ကပါလ မထေရ် သီဟိုဠ်မှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည် ကြွရောက်လာပြီးလျှင် ညီတော် ရှင်ရဋ္ဌသာရအား စာပေပညာကို သင်ကြားပို့ချ ပေးခဲ့လေသည်။

“ဝရစက္က ပါလ-ဟူသည်၊ အမည်လိုက်လျှော”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ နံ့ဝှန် သိမြော်၊ ဂါနောင်တော်လည်း၊ ဝစ်ခေါ်စလောက်၊ ပုဂ္ဂိုလ် မြောက်၍၊ လှိုင်ပေါက်ကြေငြာ၊ အဝှန်ဝါသား၊ ဆရာကောင်းချည်း၊ ပေးသည့်နည်းတည့်” ဟူ၍လည်းကောင်း။

ဇာတ်ပေါင်း နိဂုံးအပိုဒ်(၁၁၁) ၌ စပ်ဆိုခဲ့သည်။
ရှင်ရဋ္ဌသာရသည် နောင်တော် (ဝရစက္ကပါလ) မထေရ်ထံ စာပေသင်ခဲ့ ကြောင်း၊ ထို့နောက် သီဟိုဠ်ကပြန်ရောက်လာသော ဆရာတော်တို့ထံ ဆက်လက် သင်၍ တတ်မြောက်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

ထို့ကြောင့်-ရဋ္ဌသာရ၊ လဒ္ဓသာရော၊ နန္ဒတ္ထခေါ်သား၊ သူတော် သွေး ရည်၊ ငါကိုသော်လည်း၊ ဖြောင့်ကြည်သဒ္ဓါ၊ နောင် ဆရာလျှင်၊ သမ္ဘာ ရင့်လှည့်၊ ညီတပည့်ဟု၊ မပြည့်ပေါ်ထင်၊ တဝမ်းတွင်က၊ ချစ်ခင်တမူ၊ မဟူစသော၊ နည်းနာသင်ထွေ၊ အခြေရမြောက်၊ ကြံကြံထောက်၍၊

ပြန်ရောက်သီဟိုဠ်၊ ကျေးဇူးတိုသား၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သီး၊ ထေရ်ဘုန်းကြီးဝယ်၊
မှီးကာမလွတ် ကြွင်းမဲ့တတ်သား၊ ထေရ်မြတ်တို့ထံ၊ တုံးစံရမိ၊ အပြည့်
ကျိလျက်+”

ဟူ၍ ဇာတ်ပေါင်းပျို့နိဂုံးပိုဒ်ရေး-(၁၁၂)၌ စပ်ဆိုခဲ့သည်။

ပထမသီဟိုဠ်ရောက်ကြီး သံဃာ့ထီးတို့နှင့်အတူ ရှင်မဟာဝရစက္ကပါလ
စာဆိုကျော် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ စသော စာပေပညာရှင်များ သီတင်းသုံးခဲ့
ဖူးရာ နေရာဟောင်း ကျောင်းတိုက်ဖြစ်၍ ဘူမိနက်သန် အောင်မြေရပ်မှန်
ဌာနဖြစ်၏။

ယင်းအောင်မြေရပ်၌ ဆက်လက်၍ ရွှေစေတီဆရာတော်ကျောင်းတိုက်ကြီး၊
ရိပ်သာကြီး တည်ထောင် ဖွင့်လှစ်လိုက်ခြင်းမှာ လွန်စွာ ပန်သင့်၍ ရှေးပညာ
ရှင်တို့ ပျော်မွေ့ရာဌာနဖြစ်၍ ပညာဂုဏ်ရည်များ ထင်ဟပ်လျက်ရှိလေသည်။
ပထမသီဟိုဠ်ရောက် မထေရ်ကြီးများမှ ရွှေစေတီဆရာတော် လက်ထက်တိုင်
သာသနာဂုဏ်ရည် ဖွံ့ဖြိုးစည်ခဲ့ရာ ဌာနထူးဖြစ်လေသည်။

ဆရာတော်သည် ဤရိပ်သာကျောင်းတိုက်တွင် အမြဲသီတင်းသုံးလျက်
အရပ်လေးမျက်နှာမှ ရောက်လာကြသော ယောဂီ ရဟန်း ရှင်လူတို့အား
ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးခြင်း၊ နည်းလမ်းပြသညွှန်ကြားခြင်း၊ ပင့်ရာအရပ်ရပ်သို့ ကြွရောက်
တရားဟောခြင်း၊ စာပေပို့ချခြင်း စသော သာသနာရေးရာများကို စွမ်းစွမ်း
တမံ ကျိုးစား အားထုတ်တော်မူသည်။

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာပွဲကြီး ဆင်နွဲ့သည့်(၁၃၁၄)ခုနှစ် မှစ၍ ပိဋကတ်ပါဠိကျမ်းစာ
များကို ရွှေတန်းက ပါဝင်သုတ်သင်ခြင်း၊ မဇ္ဈိမနိကာယ် ပါဠိတော်ကြီး ၃-ကျမ်း
ကို ပဋိဝိသောဓကအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်၊ (၁၃၂၂)ခုနှစ်အထိ ကမ္ဘာအေး
ဇမ္ဗုဒီပကျောင်းဆောင်၌ ဝါကပ်သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့သည်။

ပိဋကတ်ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာကျမ်းများ၌ နှံ့စပ်ကျွမ်းကျင်ရုံမျှမက ဘာသန္တရ
စာပေ သက္ကတ-အင်္ဂလိပ် စသော ဘာသာတို့ကိုလည်း တတ်မြောက်ပြီး ဖြစ်ရ
ကား ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာပွဲသဘင်နှင့်စပ်၍ ကျရောက်ရာတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်
နေတော်မူသည်။ ဝိပဿနာတရားတော် ဟောကြားရာ၌ စိုပြေလန်းဆန်း
အောင် ဟောကြားတော်မူနိုင်သော နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကထိက အဖြစ်ဖြင့်လည်း
ထင်ရှားကျော်စောတော်မူလေသည်။

သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ရွှေစေတီဆရာကော်အား (၁၃၂၃)ခုနှစ်တွင် “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ” ဘွဲ့ဘိဇ္ဇာကို ဆပ်ကပ်လှူဒါန်း ခဲ့လေသည်။

ဆရာတော်သည် တရားဟောရာ၌ ကျွမ်းကျင်တော်မူသကဲ့သို့ ကဗျာလင်္ကာ၊ ကျမ်းစာရေးသားရာ၌လည်း ဝါသနာကြီးမားတော်မူသည်နှင့်အမျှ ကျွမ်းကျင်တော်မူလှ၏။ ပါဠိဘာသာမတတ်သူများအဖို့ ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်လာ ဆဆက္ကသုတ္တန်ကို အနက်မြန်မာစကားပြေ ပြန်လျက် ဆဆက္ကသုတ်မြန်မာပြန် စသောစာအုပ်များကိုလည်း စီရင်ရေးသားတော်မူခဲ့၏။

ဤအဖွင့် နိဒါန်းမှကျော်လျှင် ဖတ်ရှုကြရမည်ဖြစ်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ ကျမ်းကြီးကိုလည်း အစမှအဆုံးတိုင်အောင် ခေတ်နှင့်လျော်ညီစွာ ချောမော ပြေပြစ် ကျစ်လျစ်သိပ်သည်းသော နိဿယသစ်ကျမ်းကြီးကိုလည်း ပြုစီရင်တော် မူခဲ့လေသည်။

ဤ“ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ နိဿယသစ်ကျမ်းကြီး”သည် ကာလရှည်စွာ ကမ္ဘာချဉ်း အောင် တည်တံ့ထွန်းလင်းပါစေသတည်း။

၁၃၄၅-ခုနှစ်၊

တပို့တွဲလပြည့်ကျော် (၉)ရက်

ကြာသပတေးနေ့

လယ်တီ-ဦးလှပိုင်

(၂၆-၂-၈၄)

အမ္ဘာ-

ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယသစ် ပထမတွဲ စာပိုဒ်အစ၊ စာသားအလယ်တို့၌—

- (က) ၁။ စသည်ဖြင့် ဂဏန်းနှင့် ပုဒ် ၂-ချောင်းပြထားခြင်းကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋ္ဌကထာ (ဆဋ္ဌမူ) စာအုပ်ရှိ စာပိုဒ်နံပါတ် ဂဏန်း ဖြစ်ပါသည်။
- (ခ) (၁) စသည်ဖြင့် လက်သည်းကွင်းရှိသော ဂဏန်းများကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋ္ဌကထာ (ဆဋ္ဌမူ) စာအုပ်၏ စာမျက်နှာနံပါတ်ဂဏန်း ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) နိဿယစာသားအတွင်း၌ (.....) လက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ စာများကား ကျမ်းပြုဆရာတော်ဘုရားကြီးက စာရှုသူတို့အား သိနားလည်စေရန် မှာထားသော အမှာစကား စာသားများ ဖြစ်ပါသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယသစ်

ပထမတွဲ

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
၁။	ဂန္ထာရမ္မကထာ			၁
၂။	ကျမ်းရေးသားပုံနှင့် အမှာစကား			၂
၃။	နိဒါနာဒိကထာ	—		၅
၁-သီလနိဒ္ဒေသ				
၄။	သီလကို အကျယ်ပြချက်			၁၈
၅။	သီလသရူပါဒိကထာ=သီလ၏သရုပ်စသည်ကိုပြချက်			၁၈
၆။	သီလာနိသံသကထာ=(သီလ၏အကျိုးအာနိသင်ကိုပြဆိုချက်)			၂၄
၇။	သီလပူဇောဒကထာ=သီလ၏အပြားကိုပြဆိုချက်			၂၈
၈။	ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ			၄၄
၉။	ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ			၅၄
၁၀။	အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ			၆၀
၁၁။	ဗစ္စယသန္နိဿိတသီလ	—		၈၁
၁၂။	စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒနဝိဓိ=စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကိုပြည့်စုံစေပုံ အစီအရင်			၉၄
၁၃။	ပထမသီလပဉ္စက			၁၁၈
၁၄။	ဒုတိယသီလပဉ္စက			၁၂၇
၁၅။	သီလသုံးကိလေသ, ပေါဒါန=သီလ၏ညစ်ညူကြောင်း, ဖြူစင်ကြောင်း			၁၃၁

အမှတ်စဉ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၂-ခုတင်နိဒ္ဒေသ

၁၆။	စုတင်ကို အကျယ်ပြချက်		၁၅၆
၁၇။	သဘာရဏကထာ=စုတင်အားလုံးနှင့်သက်ဆိုင်သောစကား		၁၅၆
၁၈။	၁-ပံသုက္ကလိကင်္ဂကထာ=ပံသုက္ကစုတင်ကိုပြဆိုချက်		၁၆၅
၁၉။	၂-တေစီဝရိကင်္ဂကထာ=တိစီဝရိတ်စုတင်ကိုပြဆိုချက်		၁၇၂
၂၀။	၃-ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂကထာ=ပိဏ္ဍပါတ်စုတင်ကိုပြဆိုချက်		၁၇၆
၂၁။	၄-သပဒါနစာရိကင်္ဂကထာ=သပဒါနစာရိကစုတင်ကိုပြဆိုချက်		၁၈၀
၂၂။	၅-ကောသနိကင်္ဂကထာ=ကောသနိကစုတင်ကိုပြဆိုချက်		၁၈၄
၂၃။	၆-ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂကထာ=ပတ္တပိဏ္ဍိစုတင်ကိုပြဆိုချက်		၁၈၇
၂၄။	၇-ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂကထာ=ခလုပစ္ဆာဘတ်စုတင်ကိုပြဆိုချက်		၁၈၉
၂၅။	၈-အာရညိကင်္ဂကထာ=အာရညကင်္ဂစုတင်ကိုပြဆိုချက်		၁၉၂
၂၆။	၉-ရုက္ခမူလိကင်္ဂကထာ=ရုက္ခမူလစုတင်ကိုပြဆိုချက်		၁၉၉
၂၇။	၁၁-အဗ္ဗေဒကသိကင်္ဂကထာ=အဗ္ဗေဒကသိကစုတင်ကိုပြဆိုချက်		၂၀၂
၂၈။	၁၁-သောသနိကင်္ဂကထာ=သုသာန်စုတင်ကိုပြဆိုချက်		၂၀၅
၂၉။	၁၂-ယထာသန္တတိကင်္ဂကထာ=ယထာသန္တတိစုတင်ကိုပြဆိုချက်		၂၀၉
၃၀။	၁၃-နေသဇ္ဇိကင်္ဂကထာ=နေသဇ္ဇိစုတင်ကိုပြဆိုချက်		၂၁၁
၃၁။	စုတင်ပ ခိဏ္ဍကကထာ=စုတင်တို့၌ပြီးပြီဖြစ်ပြဆိုချက်		၂၁၄

၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏနိဒ္ဒေသ

၃၂။	ကမ္မဋ္ဌာန်းယူပုံကိုအကျယ်ပြချက်		၂၂၅
၃၃။	သမာဓိကေကဒုကဝဏ္ဏနာ=သမာဓိတပါးနှစ်ပါးတို့ကိုဖွင့်ပြချက်		၂၂၈
၃၄။	သမာဓိတိကဝဏ္ဏနာ=သမာဓိသုံးပါးကို ဖွင့်ပြချက်		၂၂၉
၃၅။	သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ=သမာဓိလေးပါးကို ဖွင့်ပြချက်		၂၃၁
၃၆။	သမာဓိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ=သမာဓိငါးပါးကို ဖွင့်ပြချက်		၂၃၈

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၇။	ဒသပလိဗောဓဝဏ္ဏနာ = ပလိဗောဓဆယ်ပါးကို ဖွင့်ပြချက်	၂၃၉
၃၈။	ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ = ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးသူကို ဖွင့်ဆိုချက်	၂၅၉
၃၉။	စရိယာဝဏ္ဏနာ = စရိုက်ကိုပြဆိုချက်	၂၆၉
၄၀။	စတ္တာလိသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ = ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်ကို ဖွင့်ပြချက်	၂၉၂

၄-ပထဝိကသံဃာနိဒ္ဒေသ

၄၁။	ပထဝိကသိုဏ်းကို အကျယ်ပြချက်	၃၁၅
၄၂။	အနုနုပဝိဟာရ = မသင့်လျော်သောကျောင်း	၃၁၆
၄၃။	အနုပဝိဟာရ = သင့်လျော်သောကျောင်း	၃၂၄
၄၄။	ခုဒ္ဒကပလိဗောဓ = ပလိဗောဓအငယ် (ဖြတ်ခြင်း)	၃၂၆
၄၅။	ဘာဝနာဝိဓာန = ဘာဝနာအစီအရင် —	၃၂၆
၄၆။	သတ္တသပ္ပာယ် = သပ္ပာယ်ခုနစ်ပါး (ကိုပြဆိုချက်)	၃၃၆
၄၇။	ဒသဝိဓအပ္ပနာကောသလ္လ = အပ္ပနာ၌ ကျမ်းကျင်ကြောင်း အစီအရင်ဆယ်ပါး	၃၄၀
၄၈။	နိမိတ္တာဘိမုခပဋိပါဒန = နိမိတ်သို့ ရွေးရှုဖြစ်စေခြင်း	၃၆၀
၄၉။	ပဌမဇ္ဈာနကထာ = ပထမဈာန်ကို ပြဆိုချက်	၃၆၃
၅၀။	ပဉ္စဂံဝိပုဟ်နာဒိ = ပယ်အပ်သောအင်္ဂါငါးပါးစသည်	၃၈၄
၅၁။	တိဝိဓကလျာဏ = ကောင်းခြင်းသုံးပါး	၃၈၈
၅၂။	စိရဋ္ဌိတိသမ္မာဒန = ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းကို ပြီးစေခြင်း	၃၉၅
၅၃။	နိမိတ္တဝစုနနယ = နိမိတ်ကို ပွားစေခြင်း ...	၄၀၂
၅၄။	ပဉ္စဝသီကထာ = ဝသီဘော်ငါးပါးကို ပြဆိုချက်	၄၀၆
၅၅။	ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ = ဒုတိယဈာန်ကို ဖွင့်ပြချက်	၄၀၉
၅၆။	တတိယဇ္ဈာနကထာ = တတိယဈာန်ကို ဖွင့်ပြချက်	၄၁၈
၅၇။	စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာ = စတုတ္ထဈာန်ကို ဖွင့်ပြချက်	၄၃၂
၅၈။	ပဉ္စကဇ္ဈာနကထာ = ပဉ္စမဈာန်ကို ဖွင့်ပြချက်	၄၄၃

အမှတ်စဉ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၅—သေသကသိဏကထာ

၅၉။	ကြွင်းကသိုဏ်းများကို အကျယ်ပြဆိုချက်	၄၄၆
၆၀။	အာပေါကသိဏကထာ=အာပေါကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်	၄၄၆
၆၁။	တေဇောကသိဏကထာ=တေဇောကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်	၄၄၈
၆၂။	ဝါယောကသိဏကထာ=ဝါယောကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်	၄၅၁
၆၃။	နီလကသိဏကထာ=နီလကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်	၄၅၂
၆၄။	ပီတကသိဏကထာ=ပီတကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်	၄၅၃
၆၅။	လောဟိတကသိဏကထာ=လောဟိတကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်	၄၅၄
၆၆။	ဩဒါတကသိဏကထာ=ဩဒါတကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်	၄၅၅
၆၇။	အာလောကကသိဏကထာ=အာလောကကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်	၄၅၆
၆၈။	ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိဏကထာ=ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်	၄၅၇
၆၉။	ပကိဏ္ဍကကထာ=ပြုံးပြုံးပြဆိုချက်	၄၅၉

၆—အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသ

၇၀။	အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို ညွှန်းပြခြင်း	၄၆၆
၇၁။	ဥဒ္ဓုမာတကာဒိပဒတ္ထဝဏ္ဏနာ=ဥဒ္ဓုမာတကစသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဖွင့်ပြချက် —	၄၆၆
၇၂။	ဥဒ္ဓုမာတကကမ္မဋ္ဌာန=ဥဒ္ဓုမာတကကမ္မဋ္ဌာန်းရှုပုံ	၄၆၉
၇၃။	ဝိနီလကာဒိကမ္မဋ္ဌာန=ဝိနီလကစသောကမ္မဋ္ဌာန်းရှုပုံ	၄၉၅
၇၄။	ပကိဏ္ဍကကထာ=ပြုံးပြုံးပြဆိုချက်	၅၀၃

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယသစ် ပထမတွဲ မာတိကာပြီး၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂနိဿယသင်္ဂ

ပထမတွဲ

နမော ကဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဂန္ထရမ္ဘကထာ

- ၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဒေသကံ၊ ဗုဒ္ဓံ ပဋိယ သာဒရံ။
ဓမ္မဉ္စ ဗုဒ္ဓသေဝိတံ၊ သံဃံ ဗုဒ္ဓဿ သာဝကံ။
- ၂။ ပေါရာဏေဟိ ကတာနေကာ၊ ကိဉ္စာပိ အတ္ထိ ဟေ ပန။
အတိဝိတ္ထာရဘာဝေန၊ န သာဓေန္တိ ယထိစ္ဆိတံ။
- ၃။ ယေ မံ ယာစန္တိ သင်္ဂမ္မ၊ သုခဗောဓတ္ထဒီပကံ။
ပုဗ္ဗာစရိယသီဟာနံ၊ နယံ နိဿယ သာဓကံ။
- ၄။ ဘာသိဿံ နဝနိဿယံ၊ သုခဗောဓာယ ယောဂီနံ။
တဿှာ တုဗ္ဗေ နိသာမေထ၊ သန္တစိတ္တာ ပမောဒကာဟိ။

၁။ အဟံ၊ ဂါသည်။ ယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကြင်လမ်းစဉ်ကို။ ဒေသကံ၊ ဧဟာကြားတော်မူတတ်သော။ တနည်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဒေသကံ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်လမ်းစဉ်ကို ဧဟာကြားတော်မူတတ်သော။ ဗုဒ္ဓဉ္စ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓသေဝိတံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂေါတမသေဝန၊ ဘာဝနာသေဝနအားဖြင့် အမြဲမှီဝဲတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မဉ္စ၊ လေးပါးသော မဂ်၊ လေးပါးသော ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ်အားဖြင့် ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကံ၊ တပည့်သား သာဝကဖြစ်တော်မူသော။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဗုဒ္ဓဿ သာဝကံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သာဝကဖြစ်တော်မူသော။ သံဃဉ္စ၊ ရှစ်သံဃာ မြတ်ရတနာကိုလည်းကောင်း။ သာဒရံ၊ ရိုသေလေးမြတ်စွာ။ ဝဋ္ဋိယ-ဝန္တာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဝဋ္ဋိယ၊ ရှိခိုးပြီးလျှင်—

၂။ ပေါရာဏေဟိ၊ ရှေးကထင်ပေါ် ဆရာကျော် ဆရာမြတ်တို့သည်။ ကတာ၊ ရေးသားသမှု ပြုစုအပ်ကုန်သော။ အနေကာ၊ များစွာကုန်သော နိဿယကျမ်းတို့သည်။ ကိဉ္ဇာပိ အတ္ထိ သန္တိ၊ အကယ်၍ကား ရှိပါကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ရှိပါကုန်သော်လည်း။ တေ၊ ထိုနိဿယဟောင်းတို့သည်။ အတိဝိတ္တာရဘာဝေန၊ အဆမတန် ကျယ်ဝန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မန္တဗုဒ္ဓိနံ၊ ပါဠိမြန်မာ နှစ်ဘာသာ၌ လေ့လာသမှု နှံ့သော ဉာဏ်ပညာရှိကြကုန်သော ယောဂီတို့အား။ ယထိစ္ဆိတံ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော အကျိုးကို။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ န သာဓေန္တိ၊ မှန်ကန်စွာ မပြီးစေနိုင်ကုန်။

၃။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မှန်ကန်စွာမပြီးစေနိုင်သောကြောင့်။ ယေ ယောဂီနော၊ သမထ+ဝိပဿနာ နှစ်ဖြာသော အလုပ်ကို အားထုတ်လိုကြကုန်သော အကြင်ယောဂီတို့သည်။ မံ၊ ငါ့သို့။ သင်္ဂမ္မ၊ ကပ်ရောက်ကြလျက်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ မံ သင်္ဂမ္မ၊ ငါ၏ထံမှောက် ကပ်ရောက်ကြလျက်။ သုခဗောဓတ္ထဒီပကံ၊ ချမ်းချမ်းသာသာ လွယ်ကူစွာ သိနိုင်သည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြစွမ်းနိုင်သော။ နဝ-နိဿယံ၊ နိဿယသစ် တစောင်တဖွဲ့ကို (စတုတ္ထဂါထာမှ ဆောင်ပေးသည်)။ ရစိတုံ၊ ရေးသားစီရင်ပါရန်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ယာစန္တိ၊ တောင်းပန်လျှောက်ထားကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ တောင်းပန် လျှောက်ထားကြသောကြောင့်။ ပုဗ္ဗာစရိယသိဟာနံ၊ ရှေးကထင်ပေါ် ဆရာကျော် ဆရာမြတ်တို့၏။ နယံ၊ နိဿယရေးနည်း နိဿရည်းကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းမွန်စွာ။ နိဿာယ၊ အမှီအခိုပြု၍။

၄။ တေသံ ယောဂီနံ၊ ထိုယောဂီတို့၏။ သုခဗောဓာယ၊ အလွယ်တကူ ချမ်းချမ်းသာသာ သိပါစေခြင်းအကျိုးငှာ။ တဿ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းစဉ်၏။ နဝနိဿယံ၊ နိဿယသစ်ကို။ ခေတ္တာနုကူလံ၊ ခေတ်နှင့်လျော်ညီစွာ။ ဘာသိဿံ-ဘာသိဿာမိ၊ ပြောဆိုရေးသားပေအံ့။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တုဒမ္မ၊ သင်ယောဂီတို့သည်။ သန္တစိတ္တာ၊ ငြိမ်သက်အေးချမ်းသော စိတ်ရှိကြကုန်လျက်။ ပမောဒကာ၊ ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းကြကုန်လျက်။ နိသာမေထ၊ နာယုမ္ပတ်သား လေ့လာကြပါကုန်လော။ ဣတိ၊ ဤတွင် ရတနတ္ထယပဏာမစသည် အပြီးသတ်သတည်း။

ကျမ်းရေးသားပုံနှင့် အမှာစကား

၁-နံပါတ်ဂါထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဒေသကံ၌ ဆန်းကိုဉ်၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဟု ဒုတိယန္တပုဒ် နိဂ္ဂဟိတ် အကျေဩဉ်၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်လမ်းစဉ်ကို။ ဒေသကံ၊ ဟောတော်မူတတ်သောဟု အနက်ပြန်သည်။ တနည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ-

ဒေသကံ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း၊ အကျင့်လမ်းစဉ်ကို ဟောကြားတော်မူတတ်သောဟု တပုဒ်တည်းပြန်သည်။

၃-နံပါတ်ဂါထာ၌ အစဉ်အလာအားဖြင့် ပါဠိဝိဘတုန္တပုဒ်ကို မြန်မာအနက် တပုဒ်ပြန်ရိုးထုံးစံဖြစ်သည်။ ပုဒ်တဲအနက်ပြန်သည်မှာ အလွန်ရှားပါးသည်။ ဂံ၊ ပါသို့၊ ငါထသို့။ သင်္ဂမ္မ၊ ကပ်ရောက်ကြလျက်ဟု အစဉ်အလာ ပေးဦးပေးစဉ်ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် ပံနှင့် သင်္ဂမ္မကို တွဲလျက် မ သင်္ဂမ္မ၊ ငါ၏ထံမှောက် ကပ်ရောက်ကြလျက်ဟု ပြန်သည်က ပို၍အဓိပ္ပာယ် ပေါ်လွင်စေသည်။ ပြည်နိဿယ အချို့နေရာ၌ ပုဒ်တဲပြန်ထားသည်မှာ အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်လှသည်။ ဥပမာ..... ဌပိတံ တုလပိဏ္ဍံ ဝိယ၊ ထားသော တင်လဲခဲကဲ့သို့ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ကုမ္ဘိယာ တဏှာလသဒိဘော ဒန္တေ၊ အိုး၌ထားသော ဆန်နှင့်တူသောသွားတို့ကို ဟူ၍လည်းကောင်း။ သဋ္ဌေ ပက္ခတ္တသတသဒိသံ၊ အိုး၌သွင်းထားသော ထောပတ်နှင့်တူသော ဟူ၍လည်းကောင်း။ မုခတော နိက္ခန္တံ၊ ခံတွင်းမှထွက်သော ဟူ၍လည်းကောင်း ပုဒ်တဲပြန်ထားလေသည်။ ဝိသေသန ဝိသေသယပုဒ်များကို ပုဒ်တဲပြန်သည်က အဓိပ္ပာယ်ပို၍ ပေါ်လွင်စေသည်။

ပါဠိစာပေနှင့် မြန်မာစာပေများကို မကျွမ်းကျင်ကြသော ရဟန်းရှင်လူများအတွက် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနှင့်ဟဲ့ဖက်၍ လေ့လာရာတွင် အလွယ်တကူ သိနားလည်နိုင်ကြစေရန် အဓိကရည်ရွယ်လျက် ဤနိဿယသင်္ဂဟကို ရေးပါသည်။ ရေးသားရာတွင် ရှေးရေးနည်း ရေးဟန်များကို အတိအကျ မလိုက်ပဲ အဓိပ္ပာယ် ပေါ်လွင်စေရန်ကို ရည်ရွယ်ပါသည်။ ရေးသားရာ၌ ပါဠိသေသများကို ရှောင်နိုင်သမျှ ရှောင်ရှားထားပါသည်။ အဓိပ္ပာယ် မပေါ်လွင်နိုင်လောက်မည့် နေရာများမှာသာ အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်စေရန်အလို့ငှာ ထည့်၍ရေးပါသည်။ မြန်မာပြန်ဆိုရာ၌လည်း အပေါ်လွင်ဆုံး အလွယ်ကူဆုံးဖြစ်သော မြန်မာဝေါဟာရများကိုသာ အသုံးပြု၍ ပြန်ဆိုထားပါသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကို လေ့လာလိုလျှင် ဤအဋ္ဌကထာ၏အဖွင့် မဟာဋီကာကိုပါ ပူးတွဲ၍ လေ့လာရပါမည်။ ၎င်းမဟာဋီကာကို လေ့လာရာ၌ မဟာစည်ဆရာတော် ရေးသားသော ဋီကာနိဿယ ရှိနေပြီးဖြစ်၍ လွယ်လင့်ဟူ၍ လေ့လာနိုင်ပါပြီ။ ခက်ခဲသော နေရာများကို ဋီကာဆရာက ဖွင့်ပြထားပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အလွယ်တကူ သိနိုင်ပါမည်။

ဤနိဿယသစ်ပြန်ဆိုထားသော မြန်မာစကားများနှင့် အဋ္ဌကထာပါဠိဝါကျများကို ပါဠိဉာဏ်သက်ဝင်အောင် အကပ်ထပ်လေ့လာပါ။ ပြီးလျှင် မဟာဋီကာကိုလည်း သု၏နိဿယနှင့် တိုက်ညှိ၍ ဉာဏ်သက်ဝင်အောင် အထပ်ထပ်လေ့လာ

ပါ။ ပို့ချပေးသောဆရာရှိပါက သာ၍ကောင်းပါသည်။ သို့အတွက် ကျမ်းကျင့်သောဆရာသမားထံမှာ သင်ကြားလေ့လာလျှင် အမြန်ထမြောက်နိုင်ပါသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ပဋိပတ်အရာမှာ အလွန်ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ကျမ်းတစောင်တဖွဲဖြစ်သည်။ သို့သော် မြန်မာပြည်တွင် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို အသင်အဆံ့ အပို့အချအလွန်နည်းပါးပေသည်။ ပဋိပတ်အရာတွင် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်မပါလျှင် မပြီးသောကျမ်းဖြစ်ပေသည်။ ပဋိပတ်နယ်သို့ ဝင်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း တကယ်လက်စွဲပြုကြရမည့် ကျမ်းဖြစ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို ပြုစုတော်မူသော အရှင်မဟာ ဗုဒ္ဓသောသမထေရ်သည်—

သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယံ—

ဟူသော ကျမ်းဦးအစ ဒေသနာတော်အရ သီလနှင့်သက်ဆိုင်ရာ၊ သမာဓိနှင့်သက်ဆိုင်ရာ၊ ပညာနှင့်သက်ဆိုင်ရာများကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော နိကာယ်ငါးရပ်မှ အသီးအသီး ထုတ်ဆောင်၍ ဖွင့်ဆိုထားပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို လေ့လာလျှင် နိကာယ်ငါးရပ်ကိုပါ လေ့လာပြီးဖြစ်ပေမည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းတယောက်တည်း နိကာယ်ငါးရပ် ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ လေ့လာနိုင်ရန်မှာ တယ်မလွယ်ကူသော အရာဖြစ်သည်။

ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းတွင် သီလဆိုင်ရာ၊ သမာဓိဆိုင်ရာ၊ ပညာဆိုင်ရာတို့ကို နိကာယ်ငါးရပ်မှ ထုတ်ဆောင်၍ လမ်းညွှန်ပြသ ထားပေသည်။ သီလဆိုင်ရာကို အပြည့်အစုံ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိလိုပါက ဆိုင်ရာ နိကာယ်များမှ အလွယ်တကူ ထုတ်ယူနိုင်ပေသည်။ သမာဓိနှင့် ပညာ ဆိုင်ရာများလည်း ထို့အတူပင် ဖြစ်လေသည်။ ပဋိပတ္တိ နယ်ပယ်သို့ ရောက်ရှိနေသူများနှင့် ရောက်ရှိရန် ရည်ရွယ်လျက် ရှိနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းသည် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို ကျေစကျပွန်ပွန် လေ့လာထားကြရန် သတိပေးတိုက်တွန်းရပေသည်။

မိမိက မှန်ကန်သော ပဋိပတ်ဆိုင်ရာ သီလ သမာဓိ ပညာတို့ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိထားပါမှသာလျှင် ဧကောပိယသောအရာတွင် အမှန်အကန်ဖြစ်မြောက်နိုင်မည်။ သို့မဟုတ်ပါမူ မိမိ၏လမ်းညွှန်မှုကိုလိုက်နာနေကြသော တပည့်ဒကာဒကာမများ အတွက် အလွန်နစ်နာဖွယ်ရာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့အတွက် ထတိပေး အမှာစကား အထူးရေးသား၍ သိနားလည် စေလိုသည်မှာ—

ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကိုလည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသော သတိပဋ္ဌာန်ကိုလည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့၏ အဖွင့် အဋ္ဌကထာတို့နှင့်တကွ ဋီကာများကိုပါ မကျန်မကြွင်း အမှန် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိအောင် လေ့လာ ကျက်စားနိုင်ကြပါစေဟူသော အမှာစကားပင်ဖြစ်ပါသည်။

နိဒါနာဒိကထာ

၁။ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊
စိတ္တံ ပညည ဘာဝယံ။

အာတာပိ နိပကော ဘိက္ခု၊
သော ဣမံ ဝိဇဇယေ ဇဋ္ဌ”န္တိ။

၁။ သပညော၊ ပညာရှိသော။ နရော၊ လူသည်။ သီလေ၊ သီလ၌။
ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ဝါ၊ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ၊ သီလ၌တည်၍။ အာတာပိ၊
ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိလျက်။ နိပကော၊ ရင့်ကျက်
သောပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ စိတ္တည၊ သမာဓိကို လည်းကောင်း။ ပညည၊
ပညာကိုလည်းကောင်း။ ဘာဝယံ၊ ဘာဝယန္တော၊ ပွားစေသည်ရှိသော်။
သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဣမံ ဇဋ္ဌ၊ ဤတဏှာ အရှုပ်အထွေးကို။
ဝိဇဇယေ၊ ဖြေရှင်းနိုင်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ်
ပုဒ်အပြီးတည်း။

ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဣဒံ၊ ဤသုတ်ပုဒ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
ဝုတ္တံ၊ ဟောကြားတော်မူအပ်ပေ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်
စွာဘုရားသည်။ ဧတံ၊ ဤသုတ်ပုဒ်ကို။ ဝုတ္တံ ပန၊ ဟောကြားတော်မူအပ်ပါ
သနည်း။ ကိရ၊ တဆင့်စကား ကြားရဖူးသည်ကား။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိ
ပြည်၌။ ဝိဟရန္တံ၊ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော။ ဝါ၊ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်။
ဘဂဝန္တံ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားကို။ ရတ္တိဘာဂေါ၊ သန်းခေါင်ယံ
အချိန်၌။ အညတရော၊ အမျိုးအမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော။ ဒေဝပုတ္တော၊
နတ်သားသည်။ ဝါ၊ အညတရော ဒေဝပုတ္တော၊ တဦးသောနတ်သားသည်။
ဥပသင်္ကမိတော၊ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သံသယသမုဉ္ဇဂ္ဂိ၊
ယုံမှားကို ပယ်ဖျောက်ရန်အလို့ငှာ။ ဝါ၊ အတ္တနော သံသယသမုဉ္ဇဂ္ဂိ၊ မိမိ၏
ယုံမှားကို ပယ်ဖျောက်ရန် အလို့ငှာ—

“ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ယာ တဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။ အန္တော-
ဇဋ္ဌာ၊ အတွင်း၌ ဖွဲ့ယှက်တတ်၏။ ဗဟိဇဋ္ဌာ၊ အပ၌ ဖွဲ့ယှက်တတ်၏။
တာယဇဋ္ဌာယ၊ ထိုအတွင်းအပ ဖွဲ့ယှက်တတ်သော တဏှာသည်။ ပဇာ၊
သတ္တဝါအပေါင်းကို။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဇဋ္ဌိတာ၊ မြှေးရစ်အပ်၏။
တံ...တဿာ၊ ထိုသို့ မြှေးရစ်တတ်သောကြောင့်။ တံ၊ အရှင်ဂေါတမကို။

အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးလျှောက်ပါ၏။ ဣမံ ဇဋ္ဌံ၊ ဤ
တဏှာ အရှုပ်အထွေးကို။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဝိဇဋ္ဌယေ၊ ဖြေရှင်း
နိုင်ပါသည်။” ဣတိ၊ ဤသို့—

ဣမံ ပဉ္စံ။ ဤပြဿနာကို။ ပုစ္ဆံ၊ မေးလျှောက်ခဲ့လေ၏။ တဿာ ပဉ္စာယ၊
ထိုပြဿနာ၏။ အဟံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ သင်္ခေပတ္တော၊ အကျဉ်းချုပ်
အနက်တည်း။ ဇဋ္ဌာတိ ဧတံ၊ ဇဋ္ဌာဟူသော ဤအမည်သည်။ ဇာလိနိယာ၊
ကွန်ရက်များစွာရှိသော။ တဏှာယ၊ တဏှာ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ပေတည်း။
ဟံ၊ ထင်ရှားစေအံ့။ သာ၊ ထိုတဏှာသည်။ ရူပါဒီသု အာရမ္မဏေသု၊ အဆင်း
အစရှိသော အာရုံခြောက်ပါးတို့၌။ ဟေဋ္ဌ ပရိယာယာသေန၊ အောက်၌ ဖြစ်ချည်
အထက်၌ဖြစ်ချည် အလိုအားဖြင့်။ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်ပေါ်
ခြင်းကြောင့်။ သံသိဗ္ဗနဋ္ဌေန၊ ချုပ်စပ်ခြင်း သဘောအားဖြင့်။ ဝေဠုဂုမ္မာဒီနံ၊
ဝါးရုံစသည်တို့၏။ သာခါဇာလသင်္ခါတာ၊ အခက်အလက် ကွန်ရက်ဟုဆိုအပ်
သော။ ဇဋ္ဌာ ဝိယ၊ အရှုပ်အထွေးနှင့် တူ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဇဋ္ဌာ၊
ဇဋ္ဌ မည်၏။ ပန၊ ဆက်အံ့။ သာ-သော တဏှာ၊ ထိုတဏှာဟူသော ဤအရှုပ်
အထွေးသည်။ သကပရိက္ခာရပရပရိက္ခာရေသု စ၊ မိမိအသုံးအဆောင်၊ သူတပါး
တို့၏ အသုံးအဆောင်တို့၌လည်းကောင်း။ သကအတ္တဘာဝပရအတ္တဘာဝေသု
စ၊ မိမိ၏အတ္တဘော၊ သူတပါးတို့၏ အတ္တဘောတို့၌လည်းကောင်း။ အဇ္ဈတ္တိကာ-
ယတန ဗာဟိရာယတနေသု စ၊ အတွင်း အာယတန အပြင်အာယတနတို့၌
လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်။ အန္တောဇဋ္ဌာ ဗဟိ-
ဇဋ္ဌာတိ၊ အန္တောဇဋ္ဌာ၊ ဗဟိဇဋ္ဌာ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇမာ-
နာယ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ဖြစ်နေသော။ တာယ ဇဋ္ဌာယ၊ ထိုတဏှာ အရှုပ်
အထွေးသည်။ ပဇာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ ဇဋ္ဌိတာ၊ ရှုပ်ထွေးစေအပ်၏။ ယထာ
နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဝေဠုဂုမ္မာဇဋ္ဌာဒီဟံ၊ ဝါးရုံ၏ အရှုပ်အထွေး
စသည်တို့သည်။ ဝေဠုအာဒယော၊ ဝါးပင် စသည်တို့ကို။ ဇဋ္ဌိဘာယတာ၊
ရှုပ်ထွေးစေကုန် သကဲ့သို့ပင်။ ဧပံ၊ ဤအတူ။ တာယ တဏှာဇဋ္ဌာယ၊
ထိုတဏှာအရှုပ်အထွေးသည်။ သတ္တနိကာယသင်္ခါတာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းဟုဆို
အပ်သော။ သဗ္ဗာပိ အယံ ပဇာ၊ ဤသတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်း။ ဇဋ္ဌိတာ၊
ရှုပ်ထွေးစေအပ်၏။ ဝိနန္ဒ၊ မြွေးယှက်အပ်၏။ သံသိဗ္ဗိတာ၊ ချုပ်စပ်
အပ်၏။ ဣတိ အဟံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ အနက်တည်း။ ယသ္မာ စ၊
အကြင်ကြောင့်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော ဒု-ခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဇဋ္ဌိတာ၊
ရှုပ်ထွေးစေအပ်၏။ တံ တံ ဂေါတမ ပုစ္ဆာမိတိ၊ တံ တံ ဂေါတမ ပုစ္ဆာမိ ဟူ
သည်ကား။ တသ္မာ၊ ထိုဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ရှုပ်ထွေးစေသောကြောင့်။ တံ၊
အရှင်ဧကရာဇ်ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးလျှောက်ပါ၏။ ဂေါတမာတံ ဣမိနာ၊ ဂေါတမ

ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားကို။ ဂေါ-
တ္ထေန၊ ဂေါတမအနွယ်ဖြင့်။ အာလပတံ၊ ခေါ်၏။ ကော ဣမံ ဝိဇဋ္ဌယေ ဇဋ္ဌန္တိ၊
ကော ဣမံ ဝိဇဋ္ဌယေ ဇဋ္ဌဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ တေဓာတုကံ၊
ဓာတ်သုံးပါးကို။ ဇဋ္ဌေတွာ ဌိတံ၊ ရှုပ်ထွေးစေလျက် တည်သော။ ဣမံ ဇဋ္ဌံ၊
ဤအရှုပ်အထွေးကို။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဝိဇဋ္ဌေတုံ၊ ဖြေရှင်းခြင်းငှာ။
သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်ပါသည်နည်း။ ဣတိပုစ္ဆိ၊ ဤသို့မေး၏။

ဧဝံ ပုဋ္ဌော၊ ဤသို့ မေးလျှောက်လတ်သော်။ အဿ၊ ထိုနတ်သားအား။
သဗ္ဗဓမ္မေသု၊ အလုံးစုံသောတရားတို့၌။ အပ္ပဋ္ဌိဟတဉာဏစာရော၊ အပိတ်အပင်
အဆီးအတားမရှိ ဉာဏ်သွားတော်မူသော။ ဒေဝဒေဝေါ၊ နတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ
နတ်မြတ်ဖြစ်တော်မူသော။ သက္ကာနံ အတိသက္ကော၊ သိကြားတို့ထက် လွန်ကဲ
သော သိကြားမင်းကြီးဖြစ်တော်မူသော။ ဗြဟ္မာနံ အတိဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာတို့ထက်
လွန်ကဲသော ဗြဟ္မာမင်းကြီး ဖြစ်တော်မူသော။ စတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒေါ၊
လေးပါးသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တော်တို့ဖြင့် ရဲရင့်တော်မူသော။ ဒသဗလဓရော၊
ဉာဏ်တော်အား ဆယ်ပါးကို ဆောင်တော်မူသော။ အနာဝရဏဉာဏော၊
အပိတ်အပင်ကင်းသော ဉာဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ သမန္တစက္ခု၊
ထက်ဝန်းကျင် မြင်နိုင်သည့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်မျက်စိ ရှိတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊
ဘုန်းတော်ကြီးမား မြတ်စွာဘုရားသည်။ တမတ္ထံ၊ ထိုမေးလျှောက်သည့်အနက်ကို။
ဝိဿဇ္ဇေန္တော၊ ဖြေကြားတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍-

သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညည ဘာဝယံ။
အာတာပီ နိပကောဘိက္ခု၊ သော ဣမံ ဝိဇဋ္ဌယေ ဇဋ္ဌန္တိ—ဣမံ ဂါထံ၊
သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညည ဘာဝယံ။
အာတာပီ နိပကောဘိက္ခု၊ သော ဣမံ ဝိဇဋ္ဌယေ ဇဋ္ဌံဟူသော
ဤဂါထာကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ (အနက်ပေးပြီး)

၂။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ မဟေသိနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကထိတာယ၊
ဟောတော်မူအပ်ခဲ့သော။ ဣမိဿာ ဂါထာယ၊ ဤဂါထာ၏။ သီလာဒိ-
ဘောဒနံ၊ သီလစသည် အပြားရှိသော။ ယထာဘူတံ အတ္ထံ၊ မဖောက်
မပြန် မှန်ကန်သော အနက်ကို။ ဝဏ္ဏယန္တော၊ ဖွင့်ပြလျက်။

ဇိနသာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌။ သုဒ္ဓလ္လဘံ၊ အ
လွန်ရခဲ့သော။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘိတွာန၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရပြီး၍။ သီလာဒိ-
သင်္ဂဟံ၊ သီလစသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ ခေမံ၊ ဘေးကင်း
သော။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်မတ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းကို။
ဝါ၊ ရောက်ကြောင်း အကျင့်လမ်းစဉ်ကို။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယသင်္ဂ

ယယောဘူဟံ အဗ္ဘာနန္တော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြကုန်သော။
ယေ ယောဂိနော၊ အကြင်ယောဂီတို့သည်။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်
၌။ သုဒ္ဓိကာမာပိ၊ စင်ကြယ်သောနိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိပါကုန် လျက်လည်း။
ဝါယမန္တာပိ၊ အားထုတ် ပါကုန်သော်လည်း။ ဝိသုဒ္ဓိံ၊ စင်ကြယ်သော
နိဗ္ဗာန်ကို။ န အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ မရနိုင်ကြကုန်။

တေသံ ယောဂိနံ၊ ထိုသို့သော ယောဂီတို့အား။ ပါမောဇ္ဇ ကရဏံ၊
နှစ်သိမ့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ပြုနိုင်သော။ ဝါ၊ နှစ်သိမ့် ဝမ်းမြောက်
ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော။ သု ဝိသုဒ္ဓိဝိနိစ္ဆယံ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သည့်
အဆုံးအဖြတ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ မဟာဝိဟာရ-
ဝါသီ မထေရ်မြတ်တို့၏။ ဒေသနာနယနိဿိတံ၊ ဟောနည်း ပြောနည်း
ရေးသားနည်းကို မှီသော။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်လမ်းစဉ်ကို။ ဘာသိဿံ၊
ဆိုပေအံ့။ ဝိသုဒ္ဓိကာမာ၊ စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိကုန်
သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တုမေ သာဝေါ၊
သင်သူတော်ကောင်းတို့သည်။ သက္ကစ္ဆံ၊ ခိုသေစွာ။ ဘာသန္တော-
ဘာသန္တဿ၊ ဆိုလတ္တံ့သော။ မေ၊ ငါ၏။ တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်
ကို။ နိသာမယထ၊ နာယူမှတ်သားကြပါကုန်လော။

၃။ တတ္ထ၊ ထိုဝန်ခံခဲ့သည့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ ဘာသိဿံဟူသော စကားရပ်တွင်။
ဝိသုဒ္ဓိတိ ဣမိနာ၊ ဝိသုဒ္ဓိဟူသော ဤအမည်ဖြင့်။ သဗ္ဗမလ ဝိရဟိကံ၊ အလုံး
စုံသော အညစ်အကြေးမှကင်းသော။ အစ္စန္တ ပရိသုဒ္ဓိံ၊ စင်စစ် ထက်ဝန်းကျင်
စင်ကြယ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တဿာ
ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ထိုစင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်၏။ ဝါ၊ ထိုစင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။
မဂ္ဂေါ၊ ရခြင်း၏အကြောင်းတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဓိဂမ္မပါယော၊ ရခြင်းအကြောင်းကို။ မဂ္ဂေါဟိ၊ မဂ္ဂဟူ၍။
ဝုစ္စတိံ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ ထိုစင်ကြယ်သောနိဗ္ဗာန်၏ ရခြင်း
အကြောင်းကို။ ဘာသိဿာမိ၊ ဆိုပေအံ့။ ဣတိ အက္ခော၊ ဤကားအနက်
ပေတည်း။

ပန၊ ဆက်အံ့။ အယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ဤစင်ကြယ်သောနိဗ္ဗာန်၏ ရခြင်း
အကြောင်းကို။ ဣတ္ထိမိ၊ အချို့သောသုတ်တို့၌။ ဝိပဿနာမတ္တဝသေနော၊
ဝိပဿနာမျှ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဘာဝကာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။

ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူခဲ့ပေ၏။ ယထာဟ၊ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူခဲ့သနည်းဟူမူကား- (ယထာဟ တွေ့တိုင်း ဤအတိုင်း အနက် ပေး)

“သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဒုက္ခေ၊ ဆင်းရဲ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ သေ- သော၊ ဤငြီးငွေ့ခြင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်ကြယ် သောနိဗ္ဗာန်၏။ မဂ္ဂေါ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့် လမ်းစဉ်ပေဟည်း။”
ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ကတ္ထစိ၊ အချို့သောသုတ်တို့၌။ ဈာနပညာဝသေန၊ ဈာန်နှင့်ပညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူခဲ့ပေ၏။ ယထာဟ၊ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူခဲ့သနည်းဟူမူကား-

“ယမ္ပိ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဈာနဉ္စ၊ ရှုမူဈာန်သည်လည်းကောင်း။ ပညာ စ၊ သိမူပညာသည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သ-သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ နိဗ္ဗာနသန္တိကေ၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်နီး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။”

ကတ္ထစိ၊ အချို့သောသုတ်တို့၌။ ကမ္မာဒိဝသေန၊ ကံစသည်တို့၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူခဲ့ပေ၏။ ယထာဟ၊ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူခဲ့သနည်းဟူမူကား-

၃။ “ကမ္မဉ္စ၊ မဂ်စေတနာဟူသောကံလည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဇာ စ၊ သမ္မာ- ဒိဋ္ဌိဟူသော ဝိဇ္ဇာလည်းကောင်း။ ဓမ္မော စ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာ- ဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟူသော အရိယမဂ်တရား လည်းကောင်း။ သီလဉ္စ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ ဟူသော သီလလည်း ကောင်း။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ဇီဝိတဉ္စ၊ သမ္မာအာဇီဝ ဟူသောအသက် မွေးခြင်းလည်းကောင်း။ တေေန၊ ဤတရားအပေါင်းဖြင့်။ မစ္စာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။ ဂေါတ္တေန ဝါ၊ အမျိုးအနွယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဓနေန ဝါ၊ ဥစ္စာဖြင့်သော် လည်းကောင်း။ န သုဇ္ဈန္တိ၊ မစင်ကြယ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ကတ္တမိ၊ အချိုသောသုတ်တို့၌။ သီလာဒိဝသေန၊ သီလစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူခဲ့ပေ၏။ ယထာဟ၊ မြတ်စွာ ဘုရား အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူခဲ့သနည်း ဟူမူကား-

“သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သီလသမ္ပန္နော၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ကနည်း၊ သဗ္ဗဒါ သီလသမ္ပန္နော၊ အခါခပ်သိမ်း သီလနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ ပညာဝါ၊ လောကီ လောကုတ္တရာ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော။ သုသမာဟိတော၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်သော။ ပဟိတတ္တော၊ စိတ်ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ဖလှော်ထားလျက်။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ ပြင်းစွာအားထုတ် သည့်လုံ့လရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ (ထည့်)။ ဒုတ္တရံ၊ ကူး မြောက်နိုင်ခဲ့သော။ သြဿံ၊ ရေအလျဉ်ကို။ တရတိ၊ ကူးမြောက်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ကတ္တမိ၊ အချိုသောသုတ်တို့၌။ သတိပဋ္ဌာနာဒိပသေန၊ သတိပဋ္ဌာန် စသည် တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူခဲ့ပေ၏။ ယထာဟ၊ မြတ်စွာ ဘုရားအဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူခဲ့သနည်းဟူမူကား-

“ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယဒိဒံ-ယေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ အကြင်သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းသည်။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်ကြယ် ရန်အလို့ငှာ။ သောကပရိဒေဝါနံ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးရခြင်း ငိုကျွေးရခြင်းတို့ကို။ သမတိက္ကမာယ၊ လွန်မြောက်ခြင်းငှာ။ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ၊ ကိုယ်ဆင်း ရဲ စိတ်ဆင်းရဲတို့၏။ အတ္တင်္ဂမာယ၊ ချုပ်ငြိမ်းကွယ်ပျောက်ခြင်းငှာ။ ဉာယဿ အဓိဂမာယ၊ အရိယာမဂ်ကိုရခြင်းငှာ။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္စိကိရိယာယ၊ မျက်မှောက်ပြုရန်အလို့ငှာ။ ကောယနော၊ တကြောင်း ဟည်းသောလမ်းပေတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ကတ္တမိ၊ အချိုသောသုတ်တို့၌။ သမ္ပပ္ပဓာနာဒိသုပိ၊ သမ္ပပ္ပဓာန် စသည် တို့၌လည်း။ ဇေေဝနယော၊ ဤနည်းအတူပင်တည်း။ ဣမသ္မိ၊ ဗျာကရဏေ၊ ဤပြဿနာ၏ အဖြေ၌ကား။ သီလာဒိဝသေန၊ သီလစသည်တို့၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူခဲ့ပေ၏။

၄။ တတြ၊ ထိုအဖြေဂါထာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ သင်္ခေပ- ဝန္တနာ၊ အကျဉ်းချုပ် အဖွင့် ပေတည်း။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယာတိ၊ သီလေ ပတိဋ္ဌာယဟူသည်ကား။ သီလေ ဌတော၊ သီလ၌တည်၍။ စ၊ ဆက်အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သီလံ၊ သီလကို။ ပရိပူရယမာနောယေဝ၊ ဖြည့်ကျင့်ဆီပူဂိုလ်ကိုသာလျှင်။ သီလေ ဌိတောတိ၊ သီလ၌တည်

သည့်ဟူ၍။ ဝုစ္စဟိ၊ ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သီလပရိ-
 ပူရဏေန၊ သီလကိုဖြည့်ကျင့်သောအားဖြင့်။ သီလေ ပတိဋ္ဌဟေ-
 တ္တာပိ၊ သီလ၌တည်သည်ဟူသော။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။
 ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ နရောတိ၊ နရောဟူ
 သည်ကား။ သတ္တော၊ သတ္တဝါတည်း။ သပညောတိ၊ သပညော
 ဟူသည်ကား။ ကမ္မဇ တိတေတုက ပဋိသန္ဓိ ပညာယ၊ တိဟိတိပဋိ-
 သန္ဓေနှင့်ယှဉ်သော ကံကြောင့်ဖြစ်သော ပညာဖြင့်။ ပညဝါ၊ ပညာ
 ရှိသော။ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယန္တိ၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယံ ဟူ
 သည်ကား။ သမာဓိဉ္စော၊ သမာဓိကိုလည်းကောင်း။ ဝိပဿနဉ္စ၊ ဝိပဿနာကို
 လည်းကောင်း။ ဘာဝယမာနေ၊ ပွားစေသော်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဂါထာ
 ၌။ စိတ္တသိသေန၊ စိတ်ကို ပဓာနပြု၍။ သမာဓိ၊ သမာဓိကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ညွှန်ပြ
 အပ်၏။ ပညာနာမေန စ၊ ပညာဟူသောအမည်ဖြင့်လည်း။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာ
 ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ အာတာပိတိ၊
 အာတာပိဟူသည်ကား။ ဝီရိယဝါ၊ ဝီရိယရှိလျက်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကိလေသာနံ၊
 ကိလေသာတို့ကို။ အာတာပန ပရိတာပနဋ္ဌေန၊ ရှေးရှုပူစေတတ်၊ ထက်ဝန်း
 ကျင် ပူစေတတ်သောကြောင့်။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယကို။ အာတာပေါတိ၊ အာတာပဟူ။
 ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အဿ နရဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံ၊ ထိုအာတာပမည်သော
 လုံ့လသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သော နရော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ အာတာပိ၊ ပူပန်စေမှုရှိသူမည်၏။ နိပကောတိ ဧတ္ထ၊ နိပကောဟူသော
 ဤစကားရပ်၌။ ပညာ၊ ပညာကို။ နေပက္ကံ၊ နေပက္ကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။
 တာယ၊ ထိုရင့်ကျက်သော ပညာနှင့်။ သမန္တဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဣတိ အယံ၊
 ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ ပါရိ-
 ဟာရိကပညံ၊ ပါရိဟာရိက ပညာကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣမသ္မိံ
 ဗျာကရဏေ၊ အမေးပြဿနာ၏ အဖြေဖြစ်သော ဤဂါထာ၌။ ပညာ၊ ပညာ
 သည်။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်။ အာဂတာ၊ လာ၏။ ဝါ၊ ပါဝင်လျက်ရှိ၏။
 တတ္ထ၊ ထိုသုံးကြိမ်တွင်၊ ပဌမာ၊ ပထမအကြိမ်ပညာသည် ဇာတိ ပညာ၊ ပဋိသန္ဓေ
 ပညာတည်း။ ဒုတိယာ၊ ဒုတိယအကြိမ်ပညာသည်။ ဝိပဿနာပညာ၊ ဝိပဿနာ-
 ပညာတည်း။ တတိယာ၊ တတိယအကြိမ်ပညာသည်။ သဗ္ဗကိစ္စ ပရိဏာယိကာ၊
 အလုံးစုံသောကိစ္စတို့ကိုပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်၍ ဆေးဝင်ရှက်တတ်သော။ ပါရိဟာရိက-
 ပညာ၊ ပါရိဟာရိကပညာတည်း။ သံသာရေ၊ သံသရာ၌။ ဘယံ၊ ကြောက်မက်
 ဖွယ်ဘေးကို။ ဣက္ခတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု
 မည်၏။ သော ဣမံ ဝိဇ္ဇယေ ဇေဉ္ဇန္တိ၊ သော ဣမံ ဝိဇ္ဇယေ ဇေဉ္ဇံ ဟူသည်ကား။
 ဣမိနာ စ သီလေန၊ ဤသို့ဆိုခဲ့သော သီလနှင့်လည်းကောင်း။ စိတ္တသိသေန၊
 စိတ်ကို ပဓာန ပြုသဖြင့်။ ဣမိနာ စ နိဒ္ဒိဋ္ဌ သမာဓိနာ၊ ညွှန်ပြထားသော ဤ

သမာဓိနှင့်လည်းကောင်း။ တနည်း။ ဣမိနာ စိတ္တသိသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌ သမာဓိနာ စ၊ စိတ်ကို ပမာနပြု၍ ညွှန်ပြထားသော သမာဓိနှင့်လည်းကောင်း။ ဣမာယ တိဝိဓာယ ပညာယ စ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဤပညာနှင့်လည်းကောင်း။ ဣမိနာ အာတာပေန စ၊ ဤပုပ္ဖနဓမ္မ လုံ့လဝီရိယနှင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ခြောက်ပါးသောတရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ သော သိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ သေယျထာပီ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ ပထဝိယံ၊ မြေပြင်၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ကြံ့ကြံ့ရပ်တည်၍။ သု နိသိတံ၊ ကောင်းစွာသွေးထားသော။ သတ္ထံ၊ ဓားလက်နက်ကို။ ဥက္ခိပိတော၊ ချီမြောက်၍။ မဟန္တံ ဝေဠုဂုဗ္ဗံ၊ ကြီးစွာသော ဝါးရုံကို။ ဝိဇဇေယျ ယထာ၊ ခုတ်ဖြတ် ဖြေရှင်းရာသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူပင်။ သီလ ပထဝိယံ၊ သီလတည်းဟူသော မြေပြင်၌။ (၄) ပတိဋ္ဌာယ၊ ရပ်တည်၍။ သမာဓိသီလယံ၊ သမာဓိတည်းဟူသော ကျောက်၌။ သုနိသိတံ၊ ကောင်းစွာသွေးထားသော။ ဝိပဿနာပညာသတ္ထံ၊ ဝိပဿနာပညာတည်းဟူသော ဓားလက်နက်ကို။ ဝီရိယဗလပဂ္ဂဟိကေန၊ ဝီရိယတည်းဟူသော ခွန် အား သည် ထောက် ပုံ အား ပေးအပ်သော။ ပါရိဟာရိက ဟတ္ထေန၊ ပါရိဟာရိကဟူသော လက်ဖြင့်။ ဥက္ခိပိတော၊ ချီမြောက်၍။ အတ္တနော သန္တာနေ ပတိတံ၊ မိမိရုပ်နာမ် အစဉ်သန္တာနိဒ္ဓိ ကျရောက်လျက်ရှိသော။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ တဏှာ ဇဉ်း၊ အလုံးစုံသော ထိုတဏှာအရုပ်အထွေးကို။ ဝိဇဇေယျ၊ ဖြေရှင်းနိုင် ရ၏။ သဉ္စိ ဓန္ဒယျ၊ အကြွင်းမဲ့ပိုင်းဖြတ်နိုင်ရ၏။ သမ္ပဒါလေယျ၊ ခွဲစိတ်နိုင်ရ၏။ ပန၊ ဆက်အံ့။ သေသော သိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ခဏ၌။ တံ ဇဉ်း၊ ထိုတဏှာအရုပ်အထွေးကို။ ဝိဇဇေတိ နာမ၊ ဖြေရှင်းဆဲမည်၏။ ဖလက္ခဏေ၊ ဖိုလ်ခဏ၌။ ဝိဇဉိတဇဇော၊ တဏှာ အရုပ်အထွေးကို ဖြေရှင်းပြီးသည်ဖြစ်၍။ သဒေဝကဿ လောကဿ၊ နတ်နှင့်ဟူသော တလောကလုံး၏။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော၊ မြတ်သောအလှူကို ခံတော်မူထိုက်သော ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးသည်။ ဟောတိ၊ ပြောသွားပေ၏။ ဟေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်-

“သီလ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညည ဘာဝယံ။

အာတာပီ နိပကော သိက္ခု၊ သော ဣမံ ဝိဇဇေယေ ဇဉ်း။

သီလ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညည ဘာဝယံ။

အာတာပီ နိပကော သိက္ခု၊ သော ဣမံ ဝိဇဇေယေ ဇဉ်း ဟူ၍။

အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ (အနက် ပေးခဲ့ပြီ)

၅။ တတြ၊ ထိုဂါထာ၌။ အယံ၊ ဤယောဂီကို။ ယာယ ပညာယ၊ အကြင်ပညာဖြင့်။ သပညောတိ၊ ပညာရှိဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုခဲ့ပြီ။ တတြ၊ ထိုပညာ၌။ အဿ၊ ကိုယောဂီအား။ ကရဏိယံ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။ နတ္တိ၊ မရှိပေ။

ဟိ၊ အကြောင်းသော်ကား။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ သာ ပညာ၊ ထိုပညာသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ကမ္မာနုဘာဝေန စ၊ ရှေးကံ၏ အစွမ်းဖြင့် ပင်လျှင်။ သဒ္ဓါ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံပြီး ဖြစ်လေပြီ။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ကရဏိယံ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ပြန်စပ်) ပန၊ အမှန်အားဖြင့် သော်ကား။ အာတာပီ နိပကောတိ ဧတ္ထ၊ အာတာပီ နိပကောဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဝုတ္တပိရိယဝသေန၊ ဟောထားသော လုံ့လ ဝိရိယ အလိုအားဖြင့်။ ဧကေန၊ ထိုယောဂီသည်။ သာတစ္စကာရိနာ၊ မပြတ် ပြုလေ့ ရှိလျက်။ ပညာဝသေန၊ ပညာအလိုအားဖြင့်။ သမ္ပဇာနကာရိနာ ဟုတွင်၊ ကောင်းစွာသိလျက် ပြုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ၊ သိလ၌တည်၍။ ဗိတ္တပညာဝသေန၊ စိတ်နှင့် ပညာတို့ အလိုအားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောထားအပ်ကုန်သော။ သမထဝိပဿနာ၊ သမထနှင့် ဝိပဿနာတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွားစေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တတြ၊ ထိုဂါထာ၌။ သီလ သမာဓိ ပညာ မုခေန၊ သီလသမာဓိပညာတို့ကို ပမာနပြုသော အားဖြင့်။ ဣမံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံကို။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။

ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှသောဒေသနာဖြင့်။ တိဿော သိက္ခာ စ၊ သိက္ခာ သုံးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း။ တိဝိဓကလျာဏဉ္စ၊ ကောင်းခြင်းသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သာသနာကိုလည်းကောင်း။ တေဝိဇ္ဇတာဒီနံ၊ ဖေ၊ ပိဇ္ဇရဟန္တာအဖြစ်စသည်တို့၏။ ဥပနိဿယော စ၊ ဥပနိဿယကိုလည်းကောင်း။ အန္တဒ္ဓယဝဇ္ဇနမဇ္ဈိမပဋိပတ္တိသေဝနာနိ စ၊ အစွန်းနှစ်ပါးကို ကြည့်၍ အလယ်အလတ် အကျင့်ကို မှီဝဲခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း။ အပါယာဒိ သမတိက္ကမနုပါယော စ၊ အပါယ်စသည်တို့ကို လွန်မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ တိဟာကာရေဟိ၊ သုံးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ကိလေသပ္ပဟာနဉ္စ၊ ကိလေသကို ပယ်ခြင်းကို လည်းကောင်း။ ဝီတိက္ကမာဒီနံ၊ လွန်ကျူးခြင်း စသည်တို့၏။ ပဋိပက္ခော စ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုလည်းကောင်း။ သံကိလေသတ္တယ ဝိသောဓနံ၊ သံကိလေသသုံးပါးတို့ကို သုတ်သင်ခြင်းကို လည်းကောင်း။ သောတာပန္နာဒိဘာဝဿ၊ သောတာပန်စသည်ဖြစ်ခြင်း၏။ ကာရဏဉ္စ၊ အကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ ပကာသိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ကထံ ပကာသိတံ၊ အဘယ်သို့ ထင်ရှားပြအပ်သနည်းဟူမကား။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသီလသမာဓိပညာသုံးပါးတို့တွင်။ သီလေန၊ သီလဖြင့်။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိသီလသိက္ခာကို။ ပကာသိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမာဓိနာ၊ သမာဓိဖြင့်။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာကို။ ပကာသိတံ၊

ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ အဓိပညာ-
သိက္ခာ၊ အဓိပညာသိက္ခာကို။ ပကာသိတာ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သီလေန၊ သီလဖြင့်။ သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။
အာဒိကလျာဏတာ၊ အစဉ်ကောင်းခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပကာသိတာ၊ ထင်
ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကုသလာနံ၊ ဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်
တရားတို့၏။ အာဒိ၊ အစကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ သုဝိသုဒ္ဓိ၊ ကောင်းစွာ
စင်ကြယ်သော။ သီလဉ္စ၊ သီလသည်လည်း။ အာဒိ၊ အစဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝစနတော စ၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်လည်းကောင်း။ “သဗ္ဗပါဿ၊ အလုံး
စုံသော မကောင်းမှုကို။ အကုသုတံ၊ မပြုရခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။
သာသနံ၊ အဆုံးအမတော်တည်း။ ဣတိ အာဒိဝစနတော စ၊ ဤသို့စသည်ကို
ဟောတော်မူသောကြောင့်လည်းကောင်း။ သီလံ၊ သီလသည်။ သာသနဿ၊
သာသနာတော်၏။ အာဒိ၊ အစဖြစ်၏။ တဉ္စ၊ ထိုသီလသည်လည်း။ ကလျာဏံ၊
ကောင်းပေ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ကောင်းပါသနည်းဟူမူကား။ အဝိပ္ပဋ္ဌိ-
သာရာဒိဂုဏာဟေတ္တာ၊ စိတ်နှလုံး၏ ကြည်သာ ရှင်လန်းခြင်း အစရှိသော ဂုဏ်
ကျေးဇူးတို့ကို ဆောင်တတ်သောကြောင့်။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းပေ၏။ (ပြန်စပ်)။
သမာဓိနာ၊ သမာဓိဖြင့်။ မဇ္ဈေ၊ ကလျာဏတာ၊ အလယ်၌ ကောင်းခြင်းရှိသည်၏
အဖြစ်ကို။ ပကာသိတာ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။
“ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်ကို။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်
တို့၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမတော်တည်း။ ဣတိ အာဒိဝစနတော၊ ဤသို့စသည်ကို
ဟောတော်မူသောကြောင့်။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ သာသနဿ၊ သာသနာ
တော်၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်ဖြစ်ပေ၏။ သော စ၊ ထိုသမာဓိသည်လည်း။ ကလျာ-
ဏော၊ ကောင်း၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ကောင်းပါသနည်းဟူမူကား။ ဣဒ္ဓိ-
ဝိဓာဒိဂုဏာဟေတ္တာ၊ တန်ခိုးဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း စသောဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ဆောင်
တတ်သောကြောင့်။ ကလျာဏော၊ ကောင်း၏။ (ဤဝါကျမျိုး၌ ဟိတ်ကို
အကွင်းသွင်း၍လည်း ပေးနိုင်၏။ ဥပမာ-“ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်ကို။ ဥပသမ္ပ-
ဒါ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမတော်
တည်း”။ ဣတိ အာဒိဝစနတော၊ ဤသို့စသည်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့်။
သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်ဖြစ်
ပေ၏။ သော စ၊ ထိုသမာဓိသည်လည်း။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဂုဏာဟေတ္တာ၊ တန်ခိုး
ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်းစသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ဆောင်တတ်သောကြောင့်။ ကလျာ-
ဏော၊ ကောင်း၏။ နောက်၌ နည်းတူပေးလိုက ပေးပါ။) ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။
သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။ ပရိယောသာနကလျာဏတာ၊ အဆုံး၌

ကောင်းခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပကာသိတော၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ “သစိတ္တပရိယောဒါပနံ၊ မိမိစိတ်ကို ဖြုတ်စေခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမတော်တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်လည်းကောင်း။

၅။ ပညတ္တရတော စ၊ ပညာလျှင် အလွန်အကဲဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးဖြစ်ပေ၏။ သာ စ၊ ထိုပညာသည်လည်း။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု၊ အကောင်းအဆိုးတို့၌။ တာဒိဘာဝါဝဟနတော၊ အလားတူ ရှုနိုင်သည်၏အဖြစ် တာဒိဂုဏ်ကို ဆောင်တတ်သောကြောင့်။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းပေ၏။

“ကေသနော၊ တခဲနက်သော။ ဝါ၊ တလုံးတခဲတည်းဖြစ်သော။ သေလော၊ ကျောက်တောင်သည်။ ဝါတေန၊ အရပ်လေးမျက်နှာမှ လာသောလေကြောင့်။ န သမီရတိ ယထာ။ မတုန်လှုပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိတို့သည်။ နိန္ဒာပသံသာသု၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်းတို့ကြောင့်။ န သမိဉ္ဇန္တိ၊ မတုန်လှုပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။

တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ သီလေန၊ သီလဖြင့်။ တေဝိဇ္ဇာယ၊ တေဝိဇ္ဇာရဟန္တာ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဥပနိဿယော၊ ဥပနိဿယကို။ ပကာသိတော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သီလသမ္ပတ္တိံ နိဿယ၊ သီလပြည့်စုံခြင်းကို မှီ၍။ တိဿော ဝိဇ္ဇာ၊ သုံးပါးသောဝိဇ္ဇာတို့သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ တတော ပရံ၊ ထိုထက်အလွန်။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်နိုင်။ သမာဓိနာ၊ သမာဓိဖြင့်။ ဆဋ္ဌဘိညတယ၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာဏ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ဥပနိဿယော၊ ဥပနိဿယကို။ ပကာသိတော၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သမာဓိသမ္ပတ္တိံ နိဿယ၊ သမာဓိပြည့်စုံခြင်းကို မှီ၍။ ဆအဘိညာ၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာဏ်တို့သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ တတော ပရံ၊ ထိုထက်အလွန်။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်နိုင်။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပဘောဒဿ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်အထူး၏။ ဥပနိဿယော၊ ဥပနိဿယကို။ ပကာသိတော၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပညာသမ္ပတ္တိံ နိဿယ၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို မှီ၍။ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ လေးပါးသော ပဋိသမ္ဘိဒါတို့သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ အညေန ကာရဏေန၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်နိုင်။

စ၊ ထိုမှတပါး။ သီလေန၊ သီလဖြင့်။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂသင်္ခါတဿ၊ ကာမချမ်းသာခံစားမှုကို အားထုတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အန္တဿ၊ အဖို့အစွန်း အယုတ်တရားကို။ ဝဇ္ဇနံ၊ ကြဉ်ခြင်းကို။ ပကာသိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမာဓိနာ၊ သမာဓိဖြင့်။ အတ္တကိလမထာနုယောဂသင်္ခါတဿ၊ မိမိကိုယ်ကိုပင်ပန်းစေမှုကို အားထုတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အန္တဿ၊ အဖို့အစွန်း အယုတ်တရားကို။ ဝဇ္ဇနံ၊ ကြဉ်ခြင်းကို။ ပကာသိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပတ္တိယာ၊ အလယ်အလတ် အကျင့် မဇ္ဈိမပဋိပတ်ကို။ သေဝနံ၊ မှီဝဲခြင်းကို။ ပကာသိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ် သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ သီလေန၊ သီလဖြင့်။ အပါယသမတိက္ကမနုပါယော၊ အပါယ်ဘဝကို လွန်မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ပကာသိတော၊ ထင်ရှား ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမာဓိနာ၊ သမာဓိဖြင့်။ ကာမောတုသမတိ- က္ကမနုပါယော၊ ကာမမှတ်ကို လွန်မြောက်ခြင်း၏အကြောင်းကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ သဗ္ဗဘဝသမတိက္ကမနုပါယော၊ အလုံးစုံသောဘဝကို လွန် မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ပကာသိတော၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

စ၊ ထိုမှတပါး။ သီလေန၊ သီလဖြင့်။ တဒင်္ဂပဟာနဝသေန၊ တဒင်္ဂပဟာန် အလိုအားဖြင့်။ ကိလေသပ္ပဟနံ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကို။ ပကာသိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမာဓိနာ၊ သမာဓိဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘိနပဟာန- ဝသေန၊ ဝိက္ခမ္ဘိနပဟာန် အလိုအားဖြင့်။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝ- သေန၊ သမုစ္ဆေဒပဟာန်အလိုအားဖြင့်။ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသာကို ပယ် ခြင်းကို။ ပကာသိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (နောက်လိုက်ပါ)

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ သီလေန၊ သီလဖြင့်။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့၏။ ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခော၊ လွန်ကျူးခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို။ ပကာသိ-တော၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမာဓိနာ၊ သမာဓိဖြင့်။ ပရိယုဋ္ဌာန ပဋိပက္ခော၊ ပရိယုဋ္ဌာန်ကိလေသာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ အနုသယ ပဋိပက္ခော၊ အနုသယကိလေသာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို။ ပကာ- သိတော၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

စ၊ ထိုမှတပါး။ သီလေန၊ သီလဖြင့်။ ဒုစရိတသံကိလေသ ဝိသောဓနံ၊ ဒုစရိုက်- သံကိလေသကို သုတ်သင်ခြင်းကို။ ပကာသိတံ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမာဓိနာ၊ သမာဓိဖြင့်။ ဟမ္ပာသံကိလေသဝိသောဓနံ၊ တဏှာသံ-

ကိလေသကို သုတ်သင်ခြင်းကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဝိသောဓနံ၊ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသကို သုတ်သင်ခြင်းကို။ ပကာသိတံ၊ ထင်ရှား ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တထာ၊ ထို့ပြင်။ သီလေန၊ သီလဖြင့်။ သောတာပန္န သကဒါဂါမိဘာဝဿကာရဏံ၊ သောတာပန် သကဒါဂါမိ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ပကာသိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမာဓိနာ၊ သမာဓိဖြင့်။ အနာဂါမိဘာဝဿ၊ အနာဂါမိအဖြစ်၏။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ အရဟန္တဿ၊ ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ပကာသိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်ကိုလည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ သကဒါဂါမိ၊ သကဒါဂါမိကိုလည်းကောင်း။ “သီလေသု ပရိပူရကာရီ”-တိ၊ သီလ၌ အပြည့်အစုံ ဖြည့်ကျင့်သောသူဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။

၆။ အနာဂါမိ ပန၊ အနာဂါမိကိုကား။ “သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ”တိ၊ သမာဓိ၌ အပြည့်အစုံ ဖြည့်ကျင့်သောသူဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ အရဟာ ပန၊ ရဟန္တာကိုကား။ “ပညာယ ပရိပူရကာရီ”တိ၊ ပညာ၌ အပြည့်အစုံ ဖြည့်ကျင့်သောသူဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူ၏။

ဝေ၊ ဤပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှသော ဒေသနာဖြင့်။ တိဿော သိက္ခာ၊ သိက္ခာသုံးပါးတို့လည်းကောင်း။ တိဝိဓကလျာဏံ၊ ကောင်းခြင်းသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ သာသနံ၊ သာသနာတော်လည်းကောင်း။ တေဝိဇ္ဇတာဒိနံ ဥပနိဿယော စ၊ တေဝိဇ္ဇရဟန္တာအဖြစ် စသည်တို့၏ ဥပနိဿယလည်းကောင်း။ အန္တဒ္ဓယဝဇ္ဇနမဇ္ဈိမပဋိပတ္တိသေဝနာနိ စ၊ အစွန်းနှစ်ပါးကိုကြည့်၍ အလယ်အလတ်အကျင့်ကို မှီဝဲခြင်းတို့လည်းကောင်း။ အပါယာဒိသတေက္ကမနုပါယော၊ အပါယ်စသည်တို့ကို လွန်မြောက်ခြင်း၏အကြောင်းလည်းကောင်း။ တိဟာကာရေဟိ ကိလေသပ္ပဟာနဉ္စ၊ သုံးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ကိလေသကိုပယ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝီတိက္ကမာဒိနံ ပဋိပက္ခော၊ ဝီတိက္ကမစသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်လည်းကောင်း။ သံကိလေသတ္ထယဝိသောဓနဉ္စ၊ သံကိလေသသုံးပါးကို သုတ်သင်ခြင်းလည်းကောင်း။ သောတာပန္နာဒိဘာဝဿ စ၊ သောတာပန် စသည်ဖြစ်ခြင်း၏။ ကာရဏဉ္စ၊ အကြောင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ နဝ ဂုဏတ္တိကာ စ၊ ဤကိုးပါးသော ဂုဏ်ဟိတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝေရူပါ၊ ဤသို့သဘော ရှိကုန်သော။ အညေ စ ဂုဏတ္တိကာ၊ တပါးသော ဂုဏ်ဟိတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ တနည်း၊ အညေ စ ဝေရူပါ ဂုဏတ္တိကာ၊ ထိုမှတပါးသော အလားတူ ဂုဏ်ဟိတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပကာသိတာ၊ ထင်ရှား ပြအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် နိဒါန်းစသည်ကို ပြဆိုချက်ပြီး၏။

သီလနိဒ္ဒေသ

သီလကို အကျယ်ပြချက်

သီလသရူပါဒိကသာ-သီလ၏ သရုပ် စသည်ကိုပြချက်

၆။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ အနေကုဏသင်္ဂါဟကေန၊ များစွာသော
 ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို သိမ်းယူနိုင်သော။ သီလသမာဓိပညာမှစ၍၊ သီလ သမာဓိ
 ပညာတို့ကို အမှူးထားလျက်။ ယေ-သေဝ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို။ အပိ
 ဒေသိတော။ အကယ်၍ကား ဟောတော်မူအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဟောငြား
 သော်လည်း။ အဘိသင်္ခေပဒေသိကောယော၊ အလွန်ကျဉ်းစွာ ဟောအပ်သည်
 သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
 သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောသူတို့အား။ ဥပကာရာယ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းငှာ။ န အလံ၊
 မစွမ်းနိုင်သေး။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏။ ဝိတ္ထာရံ၊ အကျယ်
 ဝိတ္ထာရကို။ ဒဿေတံ၊ ပြရန်အလို့ငှာ။ တာဝ၊ သမာဓိပညာတို့မှ ရှေးဦးစွာ။
 သီလံ၊ သီလကို။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဣဒံ ပဉ္စာကမ္မံ၊ ဤအောက်ပါ
 ပြဿနာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သီလံ၊ သီလဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ကေနဌေန၊ အဘယ်အနက်
 သဘောကြောင့်။ သီလံ၊ သီလမည်သနည်း။ အဿ၊ ထိုသီလ၏။ လက္ခဏရသ-
 ပစ္စုပဋ္ဌာနပဒ္ဌာနာနိ၊ လက္ခဏာ ရသပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒ္ဌာန်တို့ကား။ ကာနိ၊
 အဘယ်သည်တို့နည်း။ သီလံ-သီလဿ၊ သီလ၏။ အာနိသံသံ၊ အကျိုးကား။
 ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဧတံ သီလံ၊ ဤသီလသည်။ ကတိဝိဓံ၊ အဘယ်မျှ အပြား
 ရှိသနည်း။ အဿ၊ ထိုသီလ၏။ သံကိလေခသာ၊ ညစ်ညူးကြောင်းကား။ ကော၊
 အဘယ်နည်း။ အဿ၊ ထိုသီလ၏။ (လိုက်) ဝေါဒါနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းကား။
 ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ-ဣဒံ ပဉ္စာကမ္မံ၊ ဤဖော်ပြပါ ပြဿနာသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပြန်စပ်)

တတြ ပဉ္စာကမ္မေ၊ ထိုဖော်ပြပါပြဿနာ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။
 ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေတည်း။ ကိံ သီလန္တိ ဧတ္ထ ပဉ္စာကမ္မေ၊ ကိံ သီလံ ဟူသော
 ဤပြဿနာ၌။ အတ္ထော၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့အတိုင်း။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။ ပါဏာတိပါတာဒီဟံ၊ သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်း စသည်
 တို့မှ။ ဝိရမန္တဿ ဝါ၊ ကြဉ်ရှောင်သောသူ၏လည်းကောင်း။ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ၊ ကျင့်
 ပတ်ပဋိပတ်ကို။ ပူရေန္တဿ ဝါ၊ ဖြင့်ကျင့်သောသူ၏လည်းကောင်း။ စေတနာ-
 ဒယော ဓမ္မာ၊ စေတနာအစရှိသော ကရားတို့သည်။ သီလံ နာမ၊ သီလမည်၏။
 ဟံ၊ မှန်၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌-

“ကိ” သီလန္တိ ဧတ္ထ၊ သီလဟူသည် အဘယ်နည်းဟူရာ၌။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ စေတသိကံ၊ စေတသိက်သည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ သံဝရော၊ ပိတ်ဆို့ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ အဝိတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။”

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌။ စေတနာ သီလံ နာမ၊ စေတနာ သီလံ မည်သည်ကား။ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ၊ သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်း စသည်တို့မှ။ ဝိရမန္တဿ ဝါ၊ ကြဉ်ရှောင်သောသူ၏လည်းကောင်း။ ဝတ္ထုပဋိပတ္တိံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဝတ် အစရှိသော ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်ကို။ ပူရေန္တဿ ဝါ၊ ပြည့်ကျင့်သော သူ၏လည်းကောင်း။ စေတနာ၊ ကုသိုလ်စေတနာပေတည်း။ စေတသိကံ သီလံ နာမ၊ စေတသိက် သီလမည်သည်ကား။ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ၊ သတ္တဝါကို သတ်ခြင်းစသည်တို့မှ။ ဝိရမန္တဿ၊ ကြဉ်ရှောင်သောသူ၏။ ဝိရတိ၊ ကြဉ်ရှောင်မှု ဝိရတိစေတသိက် ပေတည်း။ အပိ စ၊ တနည်းအားဖြင့်။ စေတနာ သီလံ နာမ၊ စေတနာသီလ မည်သည်ကား။ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ၊ သတ္တဝါကို သတ်ခြင်း စသည်တို့ကို။ ပဗဟန္တဿ၊ ပယ်စွန့်သောသူ၏။ သတ္တကမ္မပထစေတနာ၊ ခုနစ်ပါးသော ကုသိုလ်ကမ္မပထ စေတနာတို့ပေတည်း။ စေတသိကံ သီလံ နာမ၊ စေတသိက် သီလမည်သည်ကား။ အဘိဇ္ဈံ၊ သူတပါး၏ စည်းစိမ်ကို ရလိုသမှု ရှေ့ရှုကြံခြင်း ဟူသော အဘိဇ္ဈာကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန ဖေတသ၊ အဘိဇ္ဈာ ကင်းသောစိတ်ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဣတိ-အာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့အစရှိ သောနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောထားအပ်ကုန်သော။ အနဘိဇ္ဈာဗျာပါဒ သမ္မာဒိဋ္ဌိဓမ္မာ၊ အနဘိဇ္ဈာ အဗျာပါဒ သမ္မာဒိဋ္ဌိ တရားတို့ပေတည်း။ သံဝရော သီလန္တိ ဧတ္ထ၊ ပိတ်ဆို့ စောင့်စည်းခြင်းသည် သီလမည်၏ဟူရာ၌။ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ ပါတိမောက္ခသံဝရလည်းကောင်း။ သတိသံဝရော၊ သတိသံဝရလည်းကောင်း။ ဉာဏသံဝရော၊ ဉာဏသံဝရလည်းကောင်း။ ခန္တိသံဝရော၊ ခန္တိသံဝရလည်းကောင်း။ ဝီရိယသံဝရော၊ ဝီရိယသံဝရလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ (ထည့်)။ သံဝရော၊ ပိတ်ဆို့ စောင့်စည်းခြင်းကို။ ပဉ္စဝိဓေန၊ ငါးပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။ တတ္ထ၊ ထို...တွင်။ ဣမိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန၊ ဤပါတိမောက္ခ သံဝရနှင့်။ ဥပေတော ဟောတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ သမုပေတော ဟောတိ၊ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတော၊ လာသော။ အယံ၊ ဤစောင့်စည်းမှုသည်။ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ ပါတိမောက္ခသံဝရမည်၏။ စက္ခုန္ဒိယံ၊ စက္ခုန္ဒိယကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်စည်း၏။ စက္ခုန္ဒိယေ၊ စက္ခုန္ဒိယ၌။ သံဝရံ၊ စောင့်စည်းခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတော၊ လာသော။ အယံ၊ ဤစောင့်စည်းမှု သည်။ သတိသံဝရော၊ သတိသံဝရမည်၏။

“အဇိတ၊ အဇိတရသေ့။ လောကသ္မိံ၊ လောကဉ္စ။ ယာနိ သောတာ-
နိ၊ အကြင်ကိလေသာရေအလျဉ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သတိ၊ အမှတ်
ရမှုသတိတရားသည်။ တေသံ၊ ထိုကိလေသာရေအလျဉ်တို့ကို။ နိဝါရဏံ၊
တားမြစ်သောတရားပေတည်း။ တနည်း။ တေသံ၊ ထိုကိလေသာ ရေအ-
လျဉ်တို့ကို။ နိဝါရဏံ၊ တားမြစ်တတ်သောတရားကား။ သတိ၊ အမှတ်ရမှု
သတိတရားပင်တည်း။ သောတာနံ၊ ကိလေသာရေအလျဉ်တို့ကို။ သံဝရံ၊
ပိတ်ဆို့ရာကို။ ဗြူမိ၊ ငါပြောပြမည်။ ဧတေ၊ ထိုကိလေသာ ရေ
အလျဉ်တို့ကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ပိဓိယျရေ၊ ပိတ်ဆို့ရာ၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူ၏။

အယံ၊ ဤစောင့်စည်းမှုသည်။ ဉာဏသံဝရော၊ ဉာဏသံဝရပေတည်း။
ပစ္စယသေဝနမ္ပိ၊ ပစ္စည်းတို့ကိုမှီဝဲရာ၌ ဆင်ခြင်မှုသည်လည်း။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤ
ဉာဏသံဝရ၌ပင်။ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ၊ ပေါင်းခြင်းသို့ရောက်၏။ တနည်း၊
သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ၊ ပေါင်းယူရ၏။ သီတဿ၊ အအေးကို။ ဥဏှဿ၊ အပူကို။
ခမော ဟောတိ၊ သည်းခံတတ်၏။ ဣတိ အာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့အစရှိသော
နည်းဖြင့်။ ယော-အယံ သံဝရော၊ အကြင် စောင့်စည်းခြင်းသည်။ အာဂတော၊
လာ၏။ အယံ သံဝရော၊ ဤစောင့်စည်းမှုသည်။ ခန္တိသံဝရော နာမ၊ ခန္တိ-
သံဝရမည်၏။ “ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ဟာမဝိတက္ကံ၊ ကာမအကြံအစည်
ကို။ နာမိဝါသေတိ၊ လက်မခံ။ ဣတိအာဒိနာနယေန၊ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်။
ယော အယံ သံဝရော၊ အကြင်စောင့်စည်းခြင်းသည်။ အာဂတော၊ လာ၏။
အယံ၊ ဤစောင့်စည်းမှုသည်။ ဝီရိယသံဝရော နာမ၊ ဝီရိယသံဝရမည်၏။
အာဇီဝပါဒ်သုဒ္ဓိပိ၊ အသက်မွေးမှု၏ စင်ကြယ်ခြင်းသည်လည်း။ ဧတ္ထေဝ၊
ဤဝီရိယသံဝရ၌ပင်။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။
ဣတိ-ဣဒိနာ ပဘေဒေန၊ ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓော၊ ငါးပါး
အပြားရှိသော။ အယံ သံဝရော၊ ဤသံဝရသည်လည်းကောင်း။ ပါပဘီရု-
ကာနံ၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်တတ်ကုန်သော။ ကုလပုတ္တာနံ၊ အမျိုးကောင်းသား
တို့၏။ သမ္ပတ္တာတ္ထုဘော၊ တွေ့ကြုံရသော ဒုစရိုက်ဝတ္ထုမှ။ ယာ ဝီရတိ စ၊
အကြင်ဝီရတိသည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ဤအလုံးစုံ
ကိုလည်း။ သံဝရသီလန္တိ။ သံဝရသီလဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အဝိ-
တိက္ကမော သီလန္တိ၊ အဝိတိက္ကမော သီလံဟူသည်ကား။ သမာဒိန္နသီလဿ၊ သီလ
ဆောက်တည်ထားသောသူ၏။ ကာယိကဝါစသိကော၊ ကိုယ်နှုတ်၌ဖြစ်သော။ အန-
တိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းတည်း။ တနည်း၊ ကာယိကဝါစသိကော အနတိက္က-
မော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော မလွန်ကျူးခြင်း နှုတ်၌ဖြစ်သော မလွန်ကျူးခြင်း

ပင်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤဆိုခဲ့သော စကားစုသည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကိံ သီ-
လန္တိ ပဉ္စဿ၊ သီလဟူသည် အဘယ်နည်းဟူသောပြဿနာ၏။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊
အဖြေပေတည်း။

၇။ အဝသေသေသု၊ ကြွင်းသောမေးခွန်းခြောက်ခုတို့တွင်။ ကေနဌေန သီ-
လန္တိ ဧတ္ထ၊ သီလဟူသည် အဘယ်အနက်သဘောရှိသနည်းဟူသောမေးခွန်း
၌။ သီလနဌေန၊ သီလနအနက်သဘောကြောင့်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ ဣဒံ
သီလနံ နာမ၊ ဤသီလနအနက်မည်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ သမာဓာ-
နံ ဝါ၊ ကောင်းစွာထားခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ကာယကမ္မာဒိနံ၊ ကိုယ်
အမှု နှုတ်အမှုတို့ကို။ သုသီလျဝသေန၊ ကောင်းသောသီလရှိသူဖြစ်ကြောင်း
အလိုအားဖြင့်။ အဝိပ္ပကိဏ္ဍတာ၊ ဖရိုဖရဲ မကြဲစေခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ပရမ်းပ
တာ မဖြစ်စေခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ အတ္တော၊ ဆိုလိုရင်းအနက်
တည်း။ ဥပဓာရဏံ ဝါ၊ လွန်စွာဆောင်ခြင်းသည်မူလည်း။ သီလနံ နာမ၊
သီလနမည်၏။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၏။ ပတိဋ္ဌာနဘာဝေန၊
အရင်းခံ တည်ရာအလိုအားဖြင့်။ အာဓာရဘာဝေါ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်တည်း။
တေဒေဝ အတ္ထဒ္ဓယံ၊ ဤအနက်နှစ်ပါးကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သဒ္ဓု-
လက္ခဏဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓုလက္ခဏာကို တတ်သိသော ပညာရှိတို့သည်။ အနုဇာနန္တိ၊
ခွင့်ပြုကုန်၏။ အညေ ပန၊ အခြားတပါးသောဆရာတို့သည်ကား။ သိရဌော၊
ဦးခေါင်းဟူသောအနက်သည်။ သီလတ္တော၊ သီလ၏အနက်။ သီတလဌော၊
အေးမြခြင်းအနက်သည်။ သီလတ္တော၊ သီလ၏အနက်။ ဣတိ ဝေမာဒိနာပိ
နယေန၊ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အတ္ထံ၊ ဆိုလိုရင်း
အနက်ကို။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ဖွင့်ပြကုန်သေး၏။

၈။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ကာနဿ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနိတိ
ဧတ္ထ၊ ထိုသီလ၏ လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန်တို့ကား အဘယ်တို့
နည်းဟူရာ၌။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

သီလံ၊ သီလသည်။ အနေကဓာ၊ များစွာသောအပြားအားဖြင့်၊ ဘိန္နု-
ဿာပိ၊ ကဲ့ပြားငြားသော်လည်း။ သီလနံ၊ ကောင်းစွာထားခြင်း လွန်
စွာဆောင်ခြင်းသည်။ တဿ၊ ထိုသီလ၏။ လက္ခဏံ၊ မှတ်အပ်သောသဘော
လက္ခဏာမည်၏။ ယထာ၊ ဥပမာသော်ကား။ ရူပံ၊ အဆင်းရုပ်သည်။
အနေကဓာ၊ များစွာသောအပြားအားဖြင့်။ ဘိန္နုဿာပိ၊ ကဲ့ပြားငြား

နားသော်လည်း။ သနိဒဿနတ္ထံ၊ မျက်စိဖြင့်မြင်အပ်သောသဘောရှိသည်
၏အဖြစ်သည်။ တဿ ရူပဿ၊ လိုအဆင်းရုပ်၏။ လက္ခဏံ ယထာ၊
မှတ်အပ်သော သဘောလက္ခဏာဖြစ်သကဲ့သို့ပေတည်း။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ နီလပီတာဒိဘေဒေန၊ အညိုအဝါအစရှိသော အပြားအားဖြင့်။
အနေကဓာ၊ များသောအပြားအားဖြင့်။ ဘိန္နဿာပိ၊ ကဲ့ပြားခြားနားသော်
လည်း။ သနိဒဿနတံ၊ မြင်အပ်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ရူပါယ-
တနဿ၊ အဆင်းရုပ် ရူပါယတန၏။ လက္ခဏံ၊ မှတ်အပ်သောသဘောလက္ခ-
ဏာသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
နီလာဒိဘေဒေန၊ အညိုအစရှိသောအပြားအားဖြင့်။ ဘိန္နဿာပိ၊ များပြား
စွာကဲ့ပြားခြားသော်လည်း။ သနိဒဿနဘာဝါနတိက္ကမနတော၊ မြင်အပ်သော
သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို မလွန်နိုင်သောကြောင့်တည်း။ တထာ၊ ထို အတူ။
သီလဿ၊ သီလ၏။ ဝါ၊ သီလသည်။ စေတနာဒိဘေဒေန၊ စေတနာအစရှိ
သောအပြားအားဖြင့်။ အနေကဓာ ဘိန္နဿာပိ၊ များပြားစွာကဲ့ပြားခြားသော်
လည်း။ ကာယကမ္မာဒိနံ၊ ကိုယ်အမှု နှုတ်အမှုတို့ကို။ သမာဓာနဝသေန စ၊
ကောင်းစွာထားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကုသလန္တံ မောနံ၊
ကုသိုလ်တရားတို့၏။ ပတိဋ္ဌာနဝသေန စ၊ အရင်းခံတည်ရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်
လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ ပြဆိုခဲ့သော။ ယဒေတိ ယံ တေ သီလနံ၊ အကြင်
သီလနသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဒေဝ၊ ထိုသီလနသည်ပင်။ လက္ခဏံ၊
ယင်းသီလ၏ လက္ခဏာမည်၏။ ဂသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ စေ-
တနာဒိဘေဒေန၊ စေတနာအစရှိသောအပြားအားဖြင့်။ ဘိန္နဿာပိ၊ များ
ပြားစွာကဲ့ပြားခြားသော်လည်း။ သမာဓာန ပတိဋ္ဌာနဘာဝါနတိက္ကမနတော၊
ကောင်းစွာထားခြင်းနှင့်အရင်းခံတည်ရာ အဖြစ်တို့ကို မလွန်နိုင်သောကြောင့်
တည်း။ (တနည်း၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုသီလပင်လျှင်။
လက္ခဏံ၊ ယင်းသီလ၏ လက္ခဏာမည်ပါသည်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။
ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ သမာဓာနပတိဋ္ဌာနဘာဝါနတိက္ကမနတော၊ ကောင်း
စွာထားခြင်းနှင့် အရင်းခံတည်ရာအဖြစ်တို့ကို မလွန်နိုင်သောကြောင့်။
တဒေဝ၊ ထိုသီလနသည်ပင်လျှင်။ လက္ခဏံ၊ ယင်းသီလ၏ လက္ခဏာမည်၏။
ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေတည်း။ (ဤကဲ့သို့လည်း
ပေးလိုက ပေးနိုင်သည်။ ဟနည်း၊ ဟိတ်ကို အတွင်းသွင်း၍လည်း ပေးကြ
သည်။) ပေးပုံကား- တဒေဝ၊ ထိုသီလနသည်ပင်လျှင်။ စေတနာဒိဘေဒေန၊
စေတနာအစရှိသောအပြားအားဖြင့်။ ဘိန္နဿာပိ၊ ကဲ့ပြားခြားသော်လည်း။
သမာဓာနပတိဋ္ဌာနဘာဝါနတိက္ကမနတော၊ ကောင်းစွာထားခြင်းနှင့် အရင်းခံ

တည်ရာအဖြစ်တို့ကို မလွန်နိုင်သောကြောင့်။ လက္ခဏံ၊ ယင်းသီလ၏လက္ခဏာ မည်၏။ ဧဝံ လက္ခဏဿ၊ ဤသို့သော လက္ခဏာရှိသော။ အဿ၊ ထို သီလ၏။ (ရသော နာမ ပဝုစ္စတံ-မှာစပ်)

ဒုဿီလျဝိဒ္ဓံသနတာ စ၊ သီလမရှိသူ၏ အဖြစ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ အနဝဇ္ဇဂုံဏော စ၊ အပြစ် ကင်းသောဂုဏ်ကိုလည်းကောင်း။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ (ထည့်) ကိစ္စသမ္ပတ္တိအတ္ထေန၊ ကိစ္စအနက် သမ္ပတ္တိ အနက်အားဖြင့်။ ရသော နာမ၊ ရသမည်၏ဟု။ ပဝုစ္စတံ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။

၉။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဒံ သီလံ နာမ၊ ဤသီလမည်သည်ကား။ ကိစ္စဌေန၊ ကိစ္စအနက်ရှိသော။ ရသေန၊ ရသအားဖြင့်။ ဒုဿီလျ- ဝိဒ္ဓံသနရသံ၊ သီလမရှိသူအဖြစ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ သမ္ပတ္တိအတ္ထေန၊ ပြည့်စုံခြင်းအနက်ရှိသော။ ရသေန၊ ရသအားဖြင့်။ အနဝဇ္ဇရသံ၊ အပြစ် ကင်းခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ လက္ခဏာဒီသု၊ လက္ခဏာစသည်တို့ကို သိရာ၌။ ကိစ္စမေဝ ပါ၊ ကိစ္စကိုသာ လျင်မြန်စေ။ သမ္ပတ္တိ ဝါ၊ ပြည့်စုံခြင်း ဂုဏ်ကိုသာလျှင် ဖြစ်စေ။ ရသောတိ၊ ရသဟု။ ပဝုစ္စတံ၊ ပြဆိုအပ်ပေ၏။

တယိဒံ=တံ ဣဒံ သီလံ၊ ထိုသို့သော ရသရှိသော ဤသီလသည်။ သောစေယျပစ္စုပ္ပန်၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်လျှင် ပစ္စုပ္ပန်ရှိ၏။ ဟိရီစေဝ၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဩတ္တပ္ပဉ္စ၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုသီလ၏။ ပဒ- ဌာနန္တိ၊ ပဒဌာန်ဟု။ ဝိညုဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ (ဤဂါထာ၌ ဩတ္တပ္ပဉ္စ ဟိရီစေဝ-ဟု ဟိရီနှင့် ဩတ္တပ္ပဉ္စေရောက် ပြန်နေသည်။ အနက်ပေးသည့်အခါ ဟိရီကို ရှေ့ထား၍ ပေးထားသည်)

တယိဒံ သီလံ၊ ထိုသီလသည်။ ကာယသောစေယံ၊ ကာယဒွါရ၌ စင်ကြယ် သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဝစီသောစေယံ၊ ဝစီဒွါရ၌ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ မနောသောစေယံ၊ မနောဒွါရ၌ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တသောစေယျပစ္စုပ္ပန်၊ ဟော တော်မူအပ်သော စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်လျှင် ပစ္စုပ္ပန်ရှိ၏။ သောစေယျ- ဘာဝေန၊ စင်ကြယ်သောသူ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန်တံ၊ ရှုဆင်ခြင်သောသူ၏ ဉာဏ်၌ ရှေ့ရှုထင်၏။ ဝဟဏဘာဝံ ဂစ္ဆတိ၊ ယူဆအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက် ၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဟိရီဩတ္တပ္ပဉ္စ၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းကြောက်ခြင်း

ကိုလည်း။ အဿ၊ ထိုသီလ၏။ ပဒဋ္ဌာနန္တိ၊ ပဒဋ္ဌာန်ဟူ၍။ ဝိည၊ ဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ဖွင့်ပြအပ်၏။ အာသန္နကာရဏံ၊ နီးသောအကြောင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ပဒဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဟိရေတ္တပေ သတိ၊ ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်း ရှိလတ်သော်။ သီလံ၊ သီလသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိစေဝ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏။ တိဋ္ဌတိ စ၊ တည်လည်း တည်၏။ အသတိ၊ ရှက်ကြောက်ခြင်း မရှိလတ်သော်။ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ န တိဋ္ဌတိ၊ တည်လည်းမတည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း။ သီလဿ၊ သီလ၏။ လက္ခဏာရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနိ၊ လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန်တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

သီလာနိသံသကထာ

၉။ ကိမာနိသံသံ သီလန္တိ ဧတ္ထ၊ သီလ၏အကျိုးကား အဘယ်နည်းဟူသော ဤမေးခွန်း၌။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်းအနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့အတိုင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ သီလံ၊ သီလသည်။ (ထည့်) အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရာဒိအနေက- ဂုဏပဋ္ဌိလာဘာနိသံသံ၊ စိတ်နှလုံး ကြည်သာရွှင်လန်းခြင်းအစရှိသော များစွာ သော ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ရခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ‘‘အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ကုသလာနိ သီလာနိ၊ အပြစ်မရှိ ကောင်းသောအကျင့်သီလတို့သည်။ အဝိပ္ပဋ္ဌိ- သာရတ္ထာနိ၊ စိတ်နှလုံး၏ ကြည်သာရွှင်လန်းခြင်း အကျိုးရှိကုန်၏။ အဝိပ္ပဋ္ဌိ- သာရာနိသံသာနိ၊ စိတ်နှလုံး၏ ကြည်သာရွှင်လန်းခြင်း အာနိသင်ရှိကုန်၏။’’ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤသီလ၏အကျိုးတရားကို။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ အပရမ္ပိ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း—

“ဂဟပတယော၊ သူကြွယ်တို့။ သီလဝတော၊ သီလရှိသောသူ၏။ သီလသမ္ပဒါယ၊ သီလပြည့်စုံခြင်း၏။ အာနိသံသာ၊ အကျိုးတို့သည်။ ဣမ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့ပေတည်း—

ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း ဟူမူ။ တနည်း။ ကတမေ ပဉ္စ၊ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်းဟူမူ။ ဂဟပတယော၊ သူကြွယ်တို့။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ သီလဝါ၊ သီလရှိသော။ သီလသမ္ပဒေ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည်။ အပ္ပမာဒါဓိကရဏံ၊ မမေ့လျော့ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မဟန္တံ၊ တောဝကန္တံ၊ ကြီးစွာသော စည်းစိမ်အစုကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရတတ်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ သီလ- ဝတော၊ သီလရှိသောသူ၏။ သီလသမ္ပဒါယ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူ ၏။ ပဌမော အာနိသံသာ၊ ပဌမအကျိုးပေတည်း။ ဂဟပတယော၊

သုကြွယ်တို့။ ပုန စပရံ၊ တဖန် တပါးသော အကျိုးကား။ သီလဝတော၊
 သီလရှိသောသူ၏။ သီလသမ္ပဒါယ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံသောသူ၏။
 ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည်။
 အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အနံ့အပြား ကျော်ကြားဖြစ်ပေါ်၏။ အယံ၊ ဤသည်
 ကား။ သီလဝတော၊ သီလရှိသောသူ၏။ သီလသမ္ပဒါယ၊ သီလနှင့်
 ပြည့်စုံသောသူ၏။ ဒုတိယော အာနိသံသော၊ ဒုတိယ အကျိုးပေတည်း။
 ဂဟပတယော၊ သုကြွယ်တို့။ ပုန စပရံ၊ တဖန် တပါးသော အကျိုးကား။
 သီလဝါ၊ သီလရှိသော။ သီလသမ္ပန္နော၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူသည်။
 ယညဒေဝ ပရိသံ၊ အကြွင်းအကြွင်း ပရိသတ်သို့။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ကပ်
 ငြားအံ့။ ခတ္တိယပရိသံ၊ မင်းပရိသတ်သို့။ ယဒိ ဥပသင်္ကမတိ၊ အကယ်၍
 ကပ်ငြားအံ့။ ဂဟပတိပရိသံ၊ သုကြွယ်ပရိသတ်သို့။ ယဒိ ဥပသင်္ကမတိ၊
 အကယ်၍ ကပ်ငြားအံ့။ သမဏပရိသံ၊ ရဟန်းပရိသတ်သို့။ ယဒိ ဥပသင်္ကမတိ၊
 အကယ်၍ ကပ်ငြားအံ့။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကပ်ရောက်လေ
 ရာ ပရိသတ်၌။ ဝိသာရဒေါ၊ မကြောက်မရွံ့ ရဲရင့်လျက်။ အမကုဘ္ဘု
 တော၊ ကြည်သာရွှင်လန်းသော မျက်နှာရှိလျက်။ ဥပသင်္ကမတိ၊
 ချဉ်းကပ်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ သီလဝတော၊ သီလရှိသောသူ၏။
 သီလသမ္ပဒါယ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူ၏။ တတိယော အာနိသံသော၊
 တတိယအကျိုးပေတည်း။ ဂဟပတယော၊ သုကြွယ်တို့။ ပုန စ ပရံ၊
 တဖန် တပါးသော အကျိုးကား။ သီလဝါ၊ သီလရှိသော။ သီလသမ္ပန္နော၊
 သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူသည်။ အသမ္ပုဇ္ဇော၊ မတွေ့မဝေပဲ။ ကာလံ
 ကရောတိ၊ သေရ၏။ အသမ္ပုဇ္ဇော ကာလံ ကရောတိ၊ မတွေ့မဝေ
 သေရ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ သီလဝတော၊ သီလရှိသောသူ၏။
 သီလသမ္ပဒါယ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူ၏။ စတုတ္ထော အာနိသံသော၊
 စတုတ္ထအကျိုးပေတည်း။ ဂဟပတယော၊ သုကြွယ်တို့။ ပုန စပရံ၊ တဖန်
 တပါးသော အကျိုးကား။ သီလဝါ၊ သီလရှိသော။ သီလသမ္ပန္နော၊
 သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူသည်။ ကာယဿ ဘေဒါ၊ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး
 ၍။ ပရံ မရဏာ၊ (၁၀)သေပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌။ သုဂတိံ၊
 ကောင်းမှုရှိသောသူတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ လောကံ၊
 နတ်ပြည်လောကသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ရလေ၏။ အယံ၊
 ဤသည်ကား။ သီလဝတော၊ သီလရှိသောသူ၏။ သီလသမ္ပဒါယ၊
 သီလနှင့် ပြည့်စုံသောသူ၏။ ပဉ္စမော အာနိသံသော၊ ပဉ္စမအကျိုးပေ
 တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

အပရမ္ပ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ “ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဝေ၊ အကယ်၍။ အာကခေယျ၊ ဤသို့ လိုလားတောင်းတောင်းအံ့။ အဟံ၊ ငါသည်။ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်။ ပိယော စ၊ ချစ်ခင်အပ်သူသည်လည်းကောင်း။ မနာပေါ စ၊ မြတ်နိုးအပ်သူသည်လည်းကောင်း။ ဂရု စ၊ အလေးပြုခံရသူသည်လည်းကောင်း။ ဘာဝနီယော စ၊ အချီးမွမ်းခံရသူသည်လည်းကောင်း။ အဿံ၊ ဖြစ်ရပါစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာကခေယျ၊ တောင်းတောင်းအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့တောင်းတောင်းသည့်ရှိသော်။ သီလေသ္မေဝ၊ သီလတို့၌သာလျှင်။ ပရိပူရကာရီ၊ အပြည့်အစုံ ဖြည့်ကျင့်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ အာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့သောနည်းအာဖြင့်။ အပရေပိ၊ တပ်းလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပိယမနာပတာဒယော၊ ချစ်ခင်အပ်သည်၏အဖြစ် မြတ်နိုးအပ်သည်၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော။ အာသဝက္ခယပရိယောသာနာ၊ အာသဝေါကုန်ခြင်း အဆုံးရှိကုန်သော။ အနေကသီလာနိသံသာ၊ များစွာကုန်သော သီလ၏အကျိုးတို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ သီလံ၊ သီလသည်။ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရာစိအနေကဂုဏာနိသံသာ၊ စိတ်နှလုံး၏ ကြည်သာ ရှင်လန်းခြင်း အစရှိသော များစွာသော ကျေးဇူးရှိ၏။ အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား—

သာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌။ ကုလပုတ္တာနံ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့အား။ ယံ သီလံ၊ အကြင်သီလကို။ ဝိနာ၊ ကြည်ဖယ်ထား၍။ ပတိဋ္ဌာ၊ ထောက်ရာ တည်ရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ တဿ၊ ထိုသီလ၏။ အာနိသံသပရိစ္ဆေဒံ၊ အကျိုးအာနိသင် အပိုင်းအခြားကို။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဝဒေ၊ ကုန်စင်အောင် ပြောဆိုနိုင်ပါအံ့နည်း။

ဣဓ၊ ဤသောက၌။ ပါစိနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ယံ မလံ၊ အကြင်ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို။ သီလဇလံ၊ သီလဘည်းဟူသော ရေစင်သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဝိသောဓေတိ၊ သုတ်သင် စင်ကြယ်စေနိုင်ပေ၏။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ တံ မလံ၊ ထိုကိလေသာ အညစ်အကြေးကို။ ဂင်္ဂါ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ရေသည် လည်းကောင်း။ ယမုနာ စာပိ၊ ယမုနာ မြစ်ရေသည်လည်းကောင်း။ သရသ္မတိ၊ အသံတသံသံ မြည်သော။ သရဘူ ဝါ၊ သရဘူ မြစ်ရေသည်လည်းကောင်း။ အစိရဝတိ၊ အစိရဝတိမည်သော။ နိန္ဒဂါ ဝါ၊ မြစ်ရေသည်လည်းကောင်း။ မဟိဝါပိ မဟာနဒီ၊ မဟိမည်သော မြစ်ကြီး၏ ရေသည်လည်းကောင်း။ ဝိသောဓေတုံ၊ သုတ်သင် စင်ကြယ်စေရန်။ န သက္ကုဏန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။

ဣဓ၊ ဤလောက၌။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ယံ ပရိဋ္ဌာဟံ၊ အကြင်ရာဂစသော အပူအလောင်ကို။ သုရက္ခိတံ၊ ကောင်းစွာ စောင့်ထိန်းအပ်သော။ အရိယံ၊ စင်ကြယ်စွာသော။ အစ္စန္ဒသီတလံ၊ စင်စစ်အေးမြသော။ ဣဒံ သီလံ၊

ဤသီလသည်၊ သမေတံ၊ ငြိမ်းအေးစေနိုင်ပေ၏။။ တံ ပရိဋ္ဌာဟံ၊ ထိုရာဂ
စသော အပူအလောင်ကို။ သဇလဒါဝါတာ၊ မိုးရေနှင့် တကွသော လေအေး
တို့သည်လည်း။ န သမယန္တိ၊ မငြိမ်းအေးစေနိုင်ကုန်။ ဟရိစန္ဒနံ စာပိ၊ စန္ဒကူးရွှေ
သည်လည်း။ န သမယတိ၊ မငြိမ်းအေးစေနိုင်။ ဟာရာ၊ ပုလဲတို့သည်။ နေဝ
သမယန္တိ၊ မငြိမ်းအေးစေနိုင်ကုန်။ မဏယောပိ၊ ကျောက် ပတ္တမြားတို့သည်
လည်း။ န သမယန္တိ၊ မငြိမ်းအေးစေနိုင်ကုန်။ စန္ဒကိရုဏကုရာ၊ လရောင်ညွန့်တို့
သည်လည်း။ န သမယန္တိ၊ မငြိမ်းအေးစေနိုင်ကုန်။

ယော သီလဂန္ဓော၊ အကြင်သီလ၏ အနံ့သည်။ အနုဝါတေ စ၊ လေ
ကြေ၌ လည်းကောင်း။ ပဋိဝါတေ စ၊ လေညှာ၌လည်းကောင်း။ သမံ၊ အညီ
အမျှ၊ ဝါယတိ၊ ပျံ့နှံ့ ကြိုင်လှိုင်ပေ၏။ သီလဂန္ဓသမော၊ သီလ၏ အနံ့
နှင့် တူသော။ ဂန္ဓော နာမ၊ မွှေးပျံ့ကြိုင်လှိုင်သောအနံ့ မည်သည်။ ကုတော
ဘဝိဿတိ၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။

သီလသမံ၊ သီလနှင့်တူသော။ အညံ၊ အခြားတပါးသော။ သဂ္ဂါရောဟဏ-
သောပါနံ၊ နတ်ပြည်သို့တက်ရန် စောင်းတန်းသည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အဘယ်
မှာရှိပါအံ့နည်း။ ဝါ ပန၊ ထို့ပြင်လည်း။ နိဗ္ဗာနနဂရဿ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော
မြို့တော်သို့။ ပဝေသနာ၊ ဝင်ရာ၌။ သီလသမံ၊ သီလနှင့်တူသော။ အညံ၊
အခြားတပါးသော ကံခါးခပါက်သည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့
နည်း။

သီလဘူသနဘူ သီတာ၊ သီလတည်းဟူသော အဆင်တန်ဆာဖြင့် ဆင်
မြန်းအပ်ကုန်သော။ ယတိနော၊ ရဟန်းတော်တို့သည်။ သောဘန္တိ ယထာ၊
တင့်တယ်ကုန်သကဲ့သို့။ မုတ္တာမဏိဝိဘူသီတာ၊ ပုလဲပတ္တမြား အဆင်တန်ဆာ
အားဖြင့် ဆင်မြန်းအပ်ကုန်သော။ ရာဇာနော၊ ပြည့်ရှင်မင်းတို့သည်။ ပေံ၊ ဤ
အတူ။ န သောဘန္တိ၊ မတင့်တယ်ကြကုန်။

သီလံ၊ သီလသည်။ သီလဝတံ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံကုန်သောသူတို့အား။ အတ္တာ
နုဝါဒါဒိဘယံ၊ မိမိကိုယ်ကို မိမိကိုယ်တိုင် စွပ်စွဲခြင်းဟူသော အတ္တာနုဝါဒဘေး
အစရှိသော ဘေးအပေါင်းကို။ သဗ္ဗသော၊ အခါခပ်သိမ်း။ အခြင်းခပ်သိမ်း။
ဝိဒ္ဓံသယတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ သီလဝတံ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော သူတို့၏။
ကိတ္တိဟာသဉ္စ၊ သတင်းကျော်စောခြင်းနှင့် မျှင်လန်းဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုလည်း။
သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။

၁၀။ ဣတိ၊ ဤအုပ်ခွဲသော စကားရပ်ကို။ ဂုဏာနံ၊ လောကီလောကုတ္တရာ
ဂုဏ်ကျေးဇူးဟူသမျှတို့၏။ မူလဘူတဿ၊ အမြစ်အရင်း (မူလဘူတ)ဖြစ်သော။
ဗလသာတိမနာ၊ ကိလေသာဟူသော အပြစ်ဒေါသတို့၏ လွန်ကျူးခြင်း

ခွန်အားကိုးပျက်ဆီးဘတ်သော။ သီလဿ၊ သီလ၏။ အာနိသံသကထာ မုခန္တိ၊ အကျိုးအာနိသင်ကို အရိပ်အမြက်မျှ ပြဆိုသော စကားဟု။ ဝိညေယျံ၊ သိအပ်၏။

သီလပုဘေဒကထာ-သီလ၏အပြားကို ပြဆိုချက်

၁၀။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ကတိဝိဓံ စေတံ သီလန္တိ၊ ကတိဝိဓံ စေတံ သီလဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တတြ၊ ထိုစကား၌။ ဣဒံ ဤဆိုလတ္တံ့သော သီလသည်။ အတ္တနော သီလနုလက္ခဏေန၊ မိမိ၏ သီလနုဟူသော လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဧကဝိဓံ၊ တပါးတည်းသာတည်း။

စာရိတ္တဝါရိတ္တဝသေန၊ စာရိတ္တသီလ၊ ဝါရိတ္တသီလ၏အလိုအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ တထာ၊ ထို့အတူ။ အာဘိသမာစာရိကအာဒိဗြဟ္မစရိယကဝသေန စ၊ အာဘိသမာစာရိကသီလ၊ အာဒိဗြဟ္မစရိယသီလတို့၏ အလိုအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိရတိ အဝိရတိဝသေန စ၊ ဝိရတိသီလ အဝိရတိသီလအလိုအားဖြင့် လည်းကောင်း။ နိဿိတာနိဿိတဝသေန စ၊ နိဿိတသီလ အနိဿိတသီလ၏အလိုအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ကာလပရိယန္တ အာပါဏကောဋ္ဌိကဝသေန စ၊ ကာလပရိယန္တသီလ၊ အာပါဏကောဋ္ဌိကသီလ၏ အလိုအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သပရိယန္တပရိယန္တဝသေန စ၊ သပရိယန္တသီလ၊ အပရိယန္တသီလ၏ အလိုအားဖြင့်လည်းကောင်း။ လောကိယ လောကုတ္တရဝသေန စ၊ လောကိသီလ၊ လောကုတ္တရသီလ၏ အလိုအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးစီ အပြားရှိ၏။

ဟိနမဇ္ဈိမယဏိတဝသေန၊ ဟိနသီလ၊ မဇ္ဈိမသီလ၊ ပဏိတသီလ၏ အလိုအားဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တထာ၊ ထို့ အတူ။ အတ္တာဓိပတေယျ လောကာဓိပတေယျ ဓမ္မာဓိပတေယျဝသေန စ၊ အတ္တာဓိပတေယျသီလ၊ လောကာဓိပတေယျသီလ၊ ဓမ္မာဓိပတေယျသီလ တို့၏ အလိုအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရာမဋ္ဌာပရာမဋ္ဌပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝသေန စ၊ ပရာမဋ္ဌသီလ၊ အပရာမဋ္ဌသီလ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသီလတို့၏ အလိုအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိသုဒ္ဓါ ဝိသုဒ္ဓ ဝေမတိကဝသေန စ၊ ဝိသုဒ္ဓသီလ၊ အဝိသုဒ္ဓသီလ၊ ဝေမတိကသီလတို့၏ အလိုအားဖြင့် လည်းကောင်း။ သေက္ခာသေက္ခနေဝသေန စ၊ သေက္ခသီလ အသေက္ခသီလနေဝသေက္ခနာသေက္ခသီလတို့၏ အလို အားဖြင့်လည်းကောင်း။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးစီ အပြားရှိ၏။

ဟာနဘာဂိယ ဌိတိဘာဂိယ ဝိသေသဘာဂိယ နိဗ္ဗေဒဘာဂိယဝသေန၊ ဟာနဘာဂိယသီလ၊ ဌိတိဘာဂိယသီလ၊ ဝိသေသဘာဂိယသီလ၊ နိဗ္ဗေဒဘာဂိယသီလတို့၏ အလိုအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။ တထာ၊ ထို့အတူ။

ဘိက္ခု၊ သိက္ခ၊ နိ အနုပသမ္ပန္န ဂဟဋ္ဌသီလ ဝသေန စ၊ ဘိက္ခုသီလ၊ ဘိက္ခုနီသီလ၊ အနုပသမ္ပန္နသီလ၊ ဂဟဋ္ဌသီလတို့၏ အလိုအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ပကတိ-အာစာရ ဓမ္မတာ ပုဗ္ဗဟေတုက သီလဝသေန စ၊ ပကတိသီလ၊ အာစာရသီလ၊ ဓမ္မတာသီလ၊ ပုဗ္ဗဟေတုက သီလတို့၏ အလိုအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပါတိမောက္ခ-သံဝရ ဣန္ဒြိယသံဝရ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ ပစ္စယသန္နိသိတသီလဝသေန စ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ၊ ပစ္စယသန္နိသိတသီလတို့၏ အလိုအားဖြင့်လည်းကောင်း။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးစီ အပြားရှိ၏။

ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလဝသေန၊ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလစသည်အလိုအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓံ၊ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ၁။ မှန်၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌။ “သီလနိ၊ သီလတို့သည်။ ပရိယန္တ ပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပရိယန္တ ပါရိသုဒ္ဓိသီလလည်းကောင်း။ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလလည်းကောင်း။ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလ လည်းကောင်း။ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလလည်းကောင်း။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧဝံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ပဟာန ဝေရမဏိ-စေတနာသံဝရာ ဝိတိက္ကမဝသေန၊ ပဟာနသီလ၊ ဝေရမဏိသီလ၊ စေတနာသီလ၊ သံဝရသီလ၊ အဝိတိက္ကမ သီလတို့၏ အလိုအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓံ၊ ငါးပါး အပြားရှိ၏။ ၁။ တတ္ထံ၊ ထိုတွင်။ ကေဝိဓကေဋ္ဌာသေ၊ တပါးတည်းသော အဖို့၌။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဒုဝိဓကေဋ္ဌာသေ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော အဖို့၌။ “ဣဒံ၊ ဤကျင့်ဝတ်ကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုကျင့်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ ပညတ္တိသိက္ခာပဒပူရဏံ၊ အကြင်ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်သီလကို ဖြည့်ကျင့်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်သီလကို ဖြည့်ကျင့်ခြင်းသည်။ စာရိတ္တံ၊ စာရိတ္တ သီလမည်၏။ ဣဒံ၊ ဤဒုစရိုက်ကို။ န ကတ္တဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိက္ခိတ္တဿ၊ ပယ်မြစ်ထားသော အမှုကို။ ယံ အကရဏံ၊ အကြင်မပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုမပြုခြင်းသည်။ ဝါရိတ္တံ၊ ဝါရိတ္တသီလမည်၏။ တတြ၊ ထိုစာရိတ္တ ဝါရိတ္တ ဟူသောပုဒ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံသည်ကား။ ဝစနတ္ထော၊ ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ္ထတည်း။ တံသမဂ္ဂိနော၊ ထိုစာရိတ္တသီလနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သီလေသု၊ သီလတို့၌။ ပရိပူရကာရိတာယ၊ အပြည့်အစုံ ပြုကျင့်လေ့ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုစာရိတ္တသီလ၌။ စရန္တိ ပဝတ္တန္တိ၊ ကျင့်တတ်ကုန်၏ မပြတ်ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ကျင့်ရာ မပြတ်ဖြစ်ရာ ဖြစ်သောကြောင့်။ စာရိတ္တံ၊ စာရိတ္တမည်၏။ ဝါရိတံ၊ တားမြစ်ထားသော အမှုကို။ တေန သီလေန၊ ထိုသီလဖြင့်။ တာယန္တိ ရက္ခန္တိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့

စောင့်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ဝါရိတ္တံ၊ ဝါရိတ္တမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစာရိတ္တ ဝါရိတ္တနှစ်ပါးတို့တွင်။ စာရိတ္တံ၊ စာရိတ္တသီလကို။ သဒ္ဓါဝီရိယသာဓနံ၊ သဒ္ဓါနှင့် ဝီရိယတို့ဖြင့် ပြီးပြည့်စုံစေအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ စာရိတ္တဝါရိတ္တဝသေန၊ စာရိတ္တသီလ ဝါရိတ္တသီလအလိုအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

(၁၂) ဒုတိယဒုကေ၊ ဒုတိယဒုက္ခံ။ အဘိသမာစာရေတိ- အဘိသမာစာရော ဧဝံ၊ အဘိသမာစာရသည်ပင်လျှင်။ အဘိသမာစာရိကံ၊ အဘိသမာစာရိက မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား-

ဒုတိယဒုကေ၊ ဒုတိယဒုက္ခံ။ အဘိသမာစာရေတိ၊ အဘိသမာစာရ ဟူသည်ကား။ ဥတ္တမသမာစာရော၊ မြတ်သောအကျင့်တည်း။ အဘိသမာစာရော ဧဝံ၊ အဘိသမာစာရသည်ပင်လျှင်။ အဘိသမာစာရိကံ၊ အဘိသမာစာရိက မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အဘိသမာစာရံ အာရဗ္ဗ၊ အဘိသမာစာရမည်သော မြတ်သောအကျင့် မဂ်သီလ ဖိုလ်သီလကို ရည်ရွယ်၍။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်ထား သော အကျင့်သီလသည်။ အဘိသမာစာရိကံ၊ အဘိသမာစာရိက မည်၏။ ဧတံ၊ ဤအဘိသမာစာရိကဟူသော အမည်သည်။ အာဇီဝဋ္ဌမကတော၊ အာဇီဝ- လျှင် ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော အာဇီဝဋ္ဌမက သီလမှ။ အဝသေသသီလဿ အဓိဝစနံ၊ ကြွင်းသောသီလ၏ အမည်ပေတည်း။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ၊ အရိယာမဂ်ဟူသော မြတ်သော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ အကျင့်၏။ အာဒိဘာဝဘူတံ၊ အစဉ်။ ဝါ၊ ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်စေအပ် ပြီးစေအပ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ အာဒိ- ဗြဟ္မစရိယမည်၏။ ဧတံ၊ ဤအာဒိဗြဟ္မစရိယက ဟူသောအမည်သည်။ အာဇီ- ဝဋ္ဌမကသီလဿ အဓိဝစနံ၊ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၏ အမည်ပေတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထို အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသည်။ ပုဗ္ဗဘာဂေယေဝ၊ ရှေ့အဖို့ကပင်လျှင်။ ပရိသော- ဓေတဗ္ဗတော၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စေအပ်သောကြောင့်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ အာဒိဘာဝဘူတံ၊ အစဉ် ဖြစ်စေအပ် ပြီးစေအပ်၏။ (ဤအနက်ကား ဟိတ် အတွင်း၌သွင်း၍ ပေးထားသည်) တနည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုအာဇီဝဋ္ဌမကသီလ သည်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ အာဒိဘာဝဘူတံ၊ အစဉ် ဖြစ်စေအပ် ပြီးစေအပ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအာဇီဝဋ္ဌမက သီလသည်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ အာဒိ- ဘာဝဘူတံ။ အစဉ် ဖြစ်စေအပ် ပြီးစေအပ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ပုဗ္ဗဘာဂေယေဝ၊ ရှေ့အဖို့ကပင်လျှင်။ ပရိသောဓေတဗ္ဗ- တော၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စေအပ် သောကြောင့်။ တံ၊ ထိုအာဇီဝဋ္ဌမက သီလသည်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ အာဒိဘာဝဘူတံ၊ အစဉ် ဖြစ်စေအပ် ပြီးစေအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ အဖြေတည်း။ (ဤကဲ့သို့ ပုစ္ဆာဝါကျ၊ ဝိသုဒ္ဓါဝါကျ ထည့်၍ပေးနိုင်သည်။ နောက် ဤကဲ့သို့ ဟိတ်ပါဌ်တွေလျှင် နည်းမှီပေးပါ) တေန၊ ထို့ကြောင့်-

“အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်လည်း
ကောင်း။ ဝစီကမ္မံ၊ ဝစီကံသည်လည်းကောင်း။ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေး
မှု အာဇီဝသည်လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးအဖို့၌ပင်လျှင်၊ သုပရိ-
သုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်ပြီး ဖြစ်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊
ဟောတော်မူပေ၏။ ငါ၊ တနည်းသော်ကား။ ယာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊
အကြင်သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကာနီတိ၊ အသေးအဖွဲ့ သိက္ခာပုဒ်တို့
ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ဖူး၏။ ဧတံ၊ ဤခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကာသိက္ခာ
ပဒသီလသည်။ အာဘိသမာစာရိကသီလံ၊ အာဘိသမာစာရိကသီလ
မည်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော သိက္ခာပုဒ်အပေါင်းသည်။ အာဒိဗြဟ္မ-
စရိယကံ၊ အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား-

ဥဘတောဝိဘင်္ဂပရိယာပန္နံ၊ ဥဘတောဝိဘင်း၌ ပါဝင်သော သိက္ခာပုဒ်အပေါင်း
သည်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလ မည်၏။ ခန္ဓကဝတ္တပရိ-
ယာပန္နံ၊ ခန္ဓကဝတ်၌ ပါဝင်သော သိက္ခာပုဒ်အပေါင်းသည်။ အာဘိသမာစာ-
ရိကံ၊ အာဘိသမာစာရိကသီလ မည်၏။ တဿ၊ ထိုအာဘိသမာစာရိကသီလ၏။
သမ္ပတ္တိယာ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ အာဒိဗြဟ္မစရိယက
သီလသည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံနိုင်၏။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်-

“ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အာဘိသမာစရိကံ
ဓမ္မံ၊ အပရိပူရေတွာ၊ အာဘိသမာစာရိကကျင့်ဝတ်သီလကို မဖြည့်ကျင့်
မှု၍။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ ဓမ္မံ၊ ပရိပူရေသတိတိ၊ အာဒိဗြဟ္မစာရိက ကျင့်
ဝတ် သီလကို ပြည့်စုံနိုင်လိမ့်မည်ဟူ၍။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤသို့သော
အကြောင်းသည်။ န-ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိချေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ အာဘိသမာစာရိက အာဒိဗြဟ္မစရိယက ဝသေန၊ အာဘိသ-
မာစာရိကသီလ၊ အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလတို့ အလိုအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါး
အပြားရှိ၏။

တတိယ ဒုကေ၊ တတိယဒုက်၌။ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ၊ သတ္တဝါကို သတ်
ခြင်း စသည်တို့မှ။ ဝေရမဏိမတ္တံ၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းမျှသည်။ ဝိရတိ သီလံ၊ ဝိရတီ
သီလမည်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ စေတနာဒိ၊ စေတနာအစရှိသောသီလသည်။
အဝိရတိသီလံ၊ အဝိရတီ သီလမည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝိရတိအဝိရတိဝသေန၊
ဝိရတီသီလ၊ အဝိရတီသီလတို့အလိုအာ ဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

စတုတ္ထဒုကေ၊ စတုတ္ထဒုက္ခံ။ နိဿယောတိ၊ နိဿယဟူသည့်ကား။ တဏှာ-
 နိဿယော စ၊ တဏှာဟူသော မှီရာလည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌိနိဿယော စ၊ ဒိဋ္ဌိ
 ဟူသောမှီရာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိဿယာ၊ မှီရာတို့သည်။ ဒေ၊
 နှစ်ပါးရှိကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ ယံ သီလံ၊ အကြင်သီလကို။ အဟံ၊ ငါသည်။
 ဣမိနာ သီလေန၊ ဤသီလဖြင့်။ ဒေဝေါ ဝါ၊ ထင်ရှားသောနတ်သော်လည်း
 ကောင်း။ ဒေဝညတရော ဝါ၊ မထင်ရှားသော သာမန်နတ်သော်လည်းကောင်း။
 ဘဝိဿာမိတိ၊ ဖြစ်ရလိမ့်မည်ဟု။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘဝသမ္ပတ္တိံ၊ ပြည့်စုံကောင်း
 မြတ်သောဘဝကို။ အာကမ်မာနေန၊ မျှော်လင့်တောင့်တသဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်
 စေအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤသီလသည်။ တဏှာနိဿိတံ၊ တဏှာကိုမှီသောသီလ မည်၏။ ယံ
 သီလံ၊ အကြင်သီလကို။ “သီလေန ဝိသုဒ္ဓိတံ၊ သီလမျှဖြင့် သံသရာဆင်းရဲမှ စင်
 ကြယ်သည်ဟု”။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိယာ၊ စင်ကြယ်သော အယူဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊
 ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤသီလသည်။ ဒိဋ္ဌိနိဿိတံ၊ ဒိဋ္ဌိကိုမှီသော သီလ မည်၏။
 ယံ ပန၊ အကြင် သီလသည်ကား။ လောကုတ္တရဉ္စ၊ လောကုတ္တရာသီလသည်လည်း
 ကောင်း။ တဿေဝ၊ ထိုလောကုတ္တရာသီလ၏ပင်လျှင်။ သမ္ဘာရဘူတံ၊ အကြောင်း
 အထောက်အပံ့ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ လောကီယဉ္စ၊ လောကီသီလသည်လည်းကောင်း။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒံ၊ ဤသီလသည်။ အနိဿိတံ၊ မမှီသော သီလမည်၏။
 ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ နိဿိတာနိဿိတဝသေန၊ နိဿိတသီလ၊ အနိဿိတသီလတို့၏
 အလိုအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

ပဉ္စမဒုကေ၊ ပဉ္စမဒုက္ခံ။ ကာလပရိစ္ဆေဒံ ကတှာ၊ ကာလအပိုင်းအခြား
 ပြု၍။ သမာဒိန္နံ သီလံ၊ ဆောက်တည်သော သီလသည်။ ကာလပရိယန္တံ၊
 ကာလအပိုင်းအခြားရှိသော သီလမည်၏။ ယာဝဇီဝံ သမာဒိယိတှာ၊ အသက်
 ထက်ဆုံး ဆောက်တည်၍။ တထေဝ၊ ထိုဆောက်တည်သည့် အတိုင်းသာလျှင်၊
 ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သီလသည်။ အာပါဏကောဋ္ဌိကံ၊ အသက်ထက်ဆုံး
 သီလမည်၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ကာလပရိယန္တအာပါဏကောဋ္ဌိကဝသေန၊
 ကာလပရိယန္တသီလ၊ အာပါဏကောဋ္ဌိကသီလတို့၏ အလိုအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

ဆဋ္ဌဒုကေ၊ ဆဋ္ဌဒုက္ခံ။ လာဘယသညာတိ အင်္ဂဇီဝိတဝသေန၊ လာဘ်၊ အခြံ
 အရံ၊ ဆွေမျိုး၊ ကိုယ်အင်္ဂါ၊ အသက်တို့၏ အလိုအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌပရိယန္တံ၊ အဆုံး
 အပိုင်းအခြားကို မြင်ရသောသီလသည်။ သပရိယန္တံ နာမ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား
 ရှိသော သပရိယန္တသီလမည်၏။ ဝိပရိတံ၊ ထိုမှအပြန်ဖြစ်သော သီလသည်။
 အပရိယန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိသော အပရိယန္တသီလ မည်၏။ စ၊ မှန်၏။
 ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌—

“သပရိယန္တံ၊ သပရိယန္တမည်သော။ တံ သီလံ၊ ထိုသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ လာဘပရိယန္တံ၊ လာဘ်လျှင် အဆုံး အပိုင်း အခြားရှိသော။ သီလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယသပရိယန္တံ၊ အခြံအရံလျှင် အပိုင်းအခြား ရှိသော။ သီလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (၁၃) ဉာတိပရိယန္တံ၊ ဆွေမျိုးလျှင်အပိုင်းအခြားရှိသော။ သီလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အင်္ဂပရိယန္တံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါလျှင် အပိုင်းအခြား ရှိသော။ သီလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဇီဝိတပရိယန္တံ၊ အသက် လျှင် အဆုံး အပိုင်းအခြားရှိသော။ သီလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ လာဘပရိယန္တံ၊ လာဘ်လျှင် အဆုံး အပိုင်းအခြားရှိသော။ တံ သီလံ၊ ထိုသီလကား။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယထာ သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည်ထားပြီး သော။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို။ လာဘဟေတု လာဘပစ္စယာ လာဘ- ကာရဏာ၊ လာဘ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (ဟေတု၊ ပစ္စယ၊ ကာရဏ တို့ကား ပရိယာယ်တူ ဖြစ်၍ ပေါင်းပေးသည်)။ ဝီတိက္ကမတိ၊ ကျူးလွန်၏။ ဣဒံ တံ သီလံ၊ ဤသို့သော ထိုသီလသည်။ လာဘ- ပရိယန္တံ၊ လာဘ်လျှင် အဆုံး အပိုင်းအခြားရှိသော သီလမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ဧတေနော ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဣတရာနိပိ၊ ဤမှတစ်ပါး အခြားသော သီလတို့ကိုလည်း။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာနိ၊ ချဲ့၍ သိအပ်ကုန်၏။ အပရိယန္တဝိဿဇ္ဇေနပိ၊ အပရိယန္တသီလ၏ အဖြေ၌လည်း -

“န လာဘပရိယန္တံ၊ လာဘ်လျှင် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော။ တံ သီလံ၊ ထိုသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယထာ သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည် ထားပြီးသော။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို။ လာဘဟေတု လာဘပစ္စယာ လာဘကာရဏာ၊ လာဘ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝီတိက္ကမာယ၊ လွန်ကျူး၍ကျင့်ရန်။ စိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ စိတ်အကြံကိုသော်လည်း မဖြစ်စေ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိံ ဝီတိက္ကမိဿတိ၊ အဘယ်မှာ လွန်ကျူးတော့အံ့နည်း။ ဣဒံ တံ သီလံ၊ ဤထိုသီလသည်ကား။ န လာဘပရိယန္တံ၊ လာဘ်လျှင် အဆုံး အပိုင်းအခြားမရှိသော သီလမည် ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧတေနောဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့် ပင်လျှင်။ ဣတရာနိပိ၊ ဤမှတစ်ပါးသော သီလတို့ကိုလည်း။ ဝိတ္တာရေ-

တဗ္ဗာနိ၊ ချဲ့အပ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ သပရိယန္တော ပရိယန္တဝသေန၊ သပရိယန္တသီလ၊ အပရိယန္တသီလတို့၏ အလိုအားဖြင့်။ ဒုဝိခံ၊ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။

သတ္တမဒုကေ၊ သတ္တမဒုက္ခံ။ သဗ္ဗဒ္ဓိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သာသဝံ သီလံ၊ အာသဝေါ၏ အာရုံဖြစ်သော သီလသည်။ လောကီယံ၊ လောကီသီလ မည်၏။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါ၏ အာရုံမဟုတ်သောသီလသည်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာသီလမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ လောကီယံ၊ လောကီသီလသည်။ ဘဝဝိသေသာဝဟံ၊ ဘဝအထူးကိုဆောင်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဝ- နိဿရဏဿ၊ ဘဝမှထွက်မြောက်ခြင်း၏။ သမ္ဘာရော စ၊ အကြောင်းအဆောက် အဦလည်းဖြစ်၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူမူ—

“ဝိနယော၊ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်သည်။ သံဝရတ္ထာယ၊ ကိုယ်နှင့်နှုတ်တို့ကို စောင့်စည်းခြင်းငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ အဝိပ္ပဋိသာရတ္ထာယ၊ စိတ်နှလုံး ကြည်သာ ရှင်လန်းခြင်းငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဝိပ္ပဋိသာရော၊ စိတ်နှလုံး ကြည်သာ ရှင်လန်းခြင်းသည်။ ပါမောဇ္ဇတ္ထာယ၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း ပါမောဇ္ဇအကျိုးငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပါမောဇ္ဇံ၊ နှစ်သိမ့်ခြင်းသည်။ ပီတတ္ထာယ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းပီတိအကျိုး ငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပီတိ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းပီတိသည်။ ပဿဒ္ဓတ္ထာယ၊ ကိုယ်စိတ်၏ ငြိမ်းအေးခြင်း ပဿဒ္ဓိအကျိုးငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဿဒ္ဓိ၊ ကိုယ်စိတ်၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ သုခတ္ထာယ၊ ချမ်းသာခြင်း သုခ အကျိုးငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်။ သမာ- ဓတ္ထာယ၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိအကျိုးငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမာဓိ၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိသည်။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနတ္ထံ၊ မှန်စွာသိမြင်သော ယထာဘူတဉာဏ်အမြင်အကျိုးငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ၊ ယထာဘူတဉာဏ်အမြင်သည်။ နိဗ္ဗိဒ္ဓတ္ထာယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းနိဗ္ဗိဒါဉာဏ်အကျိုးငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗိဒါ၊ ငြီးငွေ့ခြင်း သည်။ ဝိရာဂတ္ထာယ၊ ဝိရာဂခေါ် တပ်မက်ခြင်းကင်းသော ဝိရာဂအကျိုး ငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂသည်။ ဝိမုတ္တတ္ထာယ၊ ဝိမုတ္တိခေါ် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိသည်။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနတ္ထာယ၊ လွတ်မြောက်သည်ကို ပြန်လှည့်၍ ဆင်ခြင်သော ဝိမုတ္တိဉာဏ်အမြင်အကျိုးငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိမုတ္တိ- ဉာဏဒဿနံ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်အမြင်သည်။ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတာယ၊ အစွဲ အလန်းကင်း၍ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းခြင်းအကျိုးငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနုပါဒါ၊ အစွဲလန်းကင်းလျက်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ယဒိဒံ = ယော အယံ

ဝိမောက္ခော၊ အကြင်လွတ်မြောက်သော ဝိမောက္ခသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
ကထာ၊ ဝိနည်းကို ပြောဆိုခြင်းသည်။ တေဒတ္ထိ၊ ဤလွတ်မြောက်ခြင်း
ဝိမောက္ခအကျိုး၏။ မန္တနာ၊ ဝိနည်းကို ဆွေးနွေး စိစစ်ခြင်းသည်။
တေဒတ္ထော၊ ဤလွတ်မြောက်ခြင်း ဥပနိသ၊ ဝိနည်းကို စောင့်စည်းခြင်း
ရှိသော အကြောင်းအဆက်ဆက်သည်။ တေဒတ္ထော၊ ဤလွတ်မြောက်ခြင်း
အကျိုးရှိ၏။ သောတာဝဓာနံ၊ ဝိနည်းကို နာကြားခြင်းသည်။ တေဒတ္ထိ၊
ဤလွတ်မြောက်ခြင်း အကျိုးရှိ၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာသီလသည်။
ဘဝနိဿရဏာဝဟံ ဟောတိ၊ ဘဝမှလွတ်မြောက်ခြင်းကို ဆောင်ယူလာတတ်၏။
ပစ္စပေက္ခဏဉာဏဿ စ၊ ပြန်လှည့်၍ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏။ ဘူမိ၊
ဖြစ်ရာဘုံ အာရုံဖြစ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ လောကီယ လောကုတ္တရာဝသေန၊
လောကီသီလ၊ လောကုတ္တရာသီလ၏ အလိုအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

၁၂။ တိကေသု၊ တိက်တို့တွင်။ ပဌမတ္တိကေ၊ ပဌမတိက်၌။ ဟိနေန ဆန္ဒေန
ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သော ဆန္ဒဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဟိနေန စိတ္တေန ဝါ၊ ယုတ်ညံ့
သော စိတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဟိနေန ဝီရိယေန ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သော ဝီရိယ
ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဟိနာယ ဝိမသာယ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သောပညာဖြင့်
သော်လည်းကောင်း။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သောသီလသည်။ ဟိနံ၊ ယုတ်ညံ့
သောသီလမည်၏။ မဇ္ဈိမေဟိ ဆန္ဒာဒိဟိ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ဆန္ဒ စသည်
တို့ဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သောသီလသည်။ မဇ္ဈိမံ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော
သီလမည်၏။ ပဏီတေဟိ၊ မြတ်သောဆန္ဒ စသည်တို့ဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်
သော သီလသည်။ ပဏီတံ၊ မြတ်သောသီလမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယသ-
ကာမတာယ၊ အခြံအရံအကျော်အစောကို အလိုရှိသဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်
တည်အပ်သောသီလသည်။ ဟိနံ၊ ဟိနမည်၏။ ပုညဖလကာမတာယ၊ ကောင်းမှုအ
ကျိုးကိုအလိုရှိသဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည်အပ်သော သီလသည်။ (လိုက်)။
မဇ္ဈိမံ၊ မဇ္ဈိမမည်၏။ “ဣဒံ၊ ဤသီလစောင့်သုံးမှုကို။ ကတ္တဗ္ဗမေဝါတိ၊ ပြုသင့်
သည်သာတည်း”ဟု။ အရိယဘာဝံ နိဿာယ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို မှီ၍။
သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည်အပ်သော သီလသည်။ ပဏီတံ၊ ပဏီတသီလမည်၏။
ဝါ၊ တနည်းကား။ “အဟံ၊ ငါသည်။ သီလသမ္ပန္နော၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဣမေ
ပန အညေ ဘိက္ခု၊ အခြားသော ဤရဟန်းတို့သည်ကား။ ဒုဿီလာ၊ သီလ
မရှိကုန်။ ပါပဓမ္မာတိ၊ ယုတ်မာသောအကျင့် ရှိကုန်၏ဟု။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္တုက္ကံ-
သနပရဝမ္ဘနာဒိဟိ၊ မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်း သူတပါးတို့ကို ရှုံ့ချခြင်း
စသည်တို့ဖြင့်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်ညူးသောသီလသည်။ ဟိနံ၊ ဟိနသီလမည်၏။
အနုပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ ထိုက်သို့မညစ်ညူးသော။ လောကီယံ သီလံ၊ လောကီသီလသည်။

မဇ္ဈိမံ၊ မဇ္ဈိမသီလမည်၏။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာသီလသည်။ ပဏီတံ၊ ပဏီတသီလမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တဏှာဝသေန၊ တဏှာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘဝဘောဂတ္ထာယ၊ ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂသမ္ပတ္တိအလို့ငှာ။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်စေအပ်သောသီလသည်။ ဟိနံ၊ ဟိနမည်၏။ အတ္တနော၊ ဝိမောက္ခတ္ထာယ၊ မိမိ၏သံသရာမှ ထွက်မြောက်ခြင်း အကျိုးငှာ။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သီလသည်။ မဇ္ဈိမံ၊ မဇ္ဈိမမည်၏။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ဝိမောက္ခတ္ထာယ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ လွတ်မြောက်ခြင်း အကျိုးငှာ။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ပါရပိတာသီလံ၊ ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏ သီလသည်။ ပဏီတံ၊ ပဏီတမည်၏။ ဣတိ = ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်၊ ဟိနမဇ္ဈိမပဏီတဝသေန၊ အယုတ် အလတ် အမြတ်တို့အား ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။

ဒုတိယတ္ထိကေ၊ ဒုတိယတိက်၌။ အတ္တနော အနန္တရပံ၊ မိမိနှင့် မလျော်ကန်သော မကောင်းမှုကို။ ပဇေတုကာမေန၊ ပယ်လိုသဖြင့်။ အတ္တနိ ဂါရဝေန၊ မိမိကိုယ်ကို အလေးပြု၍ မိမိ၌ ရိုသေလေးစားသောအားဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သီလသည်။ အတ္တာဓိပတယံ၊ အတ္တာဓိပတယသီလ မည်၏။ လောကာပဝါဒံ၊ လူအပေါင်း၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို။ ပရိဟရိတုကာမေန၊ ရှောင်လိုသဖြင့်။ လောကဂရုနာ၊ လောကကို အလေးပြု၍။ လောကေ ဂါရဝေန၊ လောက၌ ရိုသေလေးစားသောအားဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သီလသည်။ လောကာဓိပတယံ၊ လောကာဓိပတယသီလ မည်၏။ ဓမ္မမဟတ္တံ၊ တရားတော်၏ မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပူဇေတုကာမေန၊ ပူဇော်လိုသဖြင့်။ ဓမ္မဂရုနာ၊ တရားကို အလေးပြု၍။ ဓမ္မဂါရဝေန၊ တရား၌ ရိုသေလေးစားသောအားဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သီလသည်။ ဓမ္မာဓိပတယံ၊ ဓမ္မာဓိပတယသီလ မည်၏။ ဣတိ = ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ အတ္တာဓိပတယျာဒိဝသေန၊ အတ္တာဓိပတယသီလ အစ၌သောအားဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။

တတိယတ္ထိကေ၊ တတိယတိက်၌။ ယံ သီလံ၊ အကြင်သီလကို။ နိဿိတံန္တိ၊ နိဿိတသီလဟု။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ သီလံ၊ ထိုသီလသည်။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်။ ပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ ပွားယွင်းစွာ သုံးသပ်အပ်သောကြောင့်။ ပရာမဋ္ဌံ၊ ပရာမဋ္ဌသီလ မည်၏။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကဿ၊ ကလျာဏပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂသမ္ဘာရက္ခတံ၊ မဂ်၏ အကြောင်း အဆောက်အအုံဖြစ်၍ဖြစ်သော သီလသည် လည်းကောင်း။ သေက္ခာနံ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဉ္စ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော သီလသည်လည်းကောင်း၊ အပရာမဋ္ဌံ၊ အပရာမဋ္ဌသီလမည်၏။ သေက္ခာ-သေက္ခာနံ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် အသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဖလသမ္ပယုတ္တံ၊ ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်

သော သီလသည်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓံ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓသီလမည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ပရာမဋ္ဌာဒိဝသေန၊ ပရာမဋ္ဌသီလစသည်တို့၏ အလိုအားဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါး အပြားရှိ၏။

စတုတ္ထတ္တိကေ၊ စတုတ္ထတိက်၌။ ယံ သီလံ၊ အကြင်သီလကို။ (ပူရိတံနှင့် ကတပဋိကမ္ပိတို့မှာစပ်)။ အာပတ္တိံ အနာပဇ္ဇန္တေန၊ အာပတ်သို့ မရောက်စေ သဖြင့်။ ဝါ၊ အာပတ်မသင့်စေမူ၍။ ပူရိတံ ဝါ၊ ပြည့်ကျင့်အပ်သော သီလသည် လည်းကောင်း။ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတော ဝါ၊ အာပတ်သင့်သော်လည်း။ ကတ- ပဋိကမ္ပိ ဝါ၊ ဒေသနာပြောကြားခြင်း စသည်ဖြင့် ကုစားအပ်သော သီလသည် လည်းကောင်း။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်သော သီလမည်၏။ အာပတ္တိံ အာပန္နဿ၊ အာပတ်သင့်ပြီးသော မဟုန်း၏။ အကတပဋိကမ္ပိ၊ မကုစားရသေးသော သီလ သည်။ အဝိသုဒ္ဓိ၊ မစင်ကြယ်သော သီလမည်၏။ ဝတ္ထုမ္ပိ ဝါ၊ လွန်ကျူးမိသော ဝတ္ထု၌သော်လည်းကောင်း။ အာပတ္တိယာ ဝါ၊ အာပတ်၌သော်လည်းကောင်း။ အဇ္ဈာစာရိံ ဝါ၊ လွန်ကျူးမှု၌သော်လည်းကောင်း။ ဝေမတိကဿ၊ ယုံမှားရှိ သော ရဟန်း၏ သီလသည်။ ဝေမတိကသီလံ နာမ၊ ယုံမှားရှိသော သီလမည် ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ ယောဂီနာ၊ ယောဂီရဟန်းသည်။ အဝိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မစင် ကြယ်သော သီလကို။ ဝိသောဓေတဗ္ဗံ၊ စင်ကြယ်အောင် သုတ်သင်အပ်၏။ ဝေမတိကေ၊ အပ် မအပ်ယုံမှားသံသယဖြစ်လတ်သော်။ ဝတ္ထုဇ္ဈာစာရံ အကတော၊ ဝတ္ထု၌လွန်ကျူးခြင်းကို မပြုမူ၍။ ဝိမဘိ၊ ယုံမှားသံသယကို။ ပဋိဝိနေတဗ္ဗာ၊ ပယ်ဖျောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ “အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ ဖာသု ဘဝိဿတိ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ကိုရရန် ချမ်းသာသောအကျင့် ဖြစ်ပါလတ္တံ့”။ ဣတိ= ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝိသုဒ္ဓိဒိဝသေန၊ ဝိသုဒ္ဓသီလစသည်အားဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါး အပြားရှိ၏။

ပဉ္စမတ္တိကေ၊ ပဉ္စမတိက်၌။ စတုဟိ အရိယမဂ္ဂေဟိ စ၊ လေးပါးသော အရိယာမဂ်တို့နှင့်လည်းကောင်း။ တိဟိ သာမညဖလေဟိ စ၊ သုံးပါးသော အောက်သာမညဖိုလ်တို့နှင့်လည်းကောင်း။ သမ္ပယုတ္တံ သီလံ၊ ယှဉ်သောသီလ သည်။ သေက္ခံ၊ ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သီလမည်၏။ အရဟတ္တဖလသမ္ပယုတ္တံ၊ အရ- ဟတ္တဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော သီလသည်။ အသေက္ခံ၊ ကျင့်ဆဲမဟုတ် ကျင့်ပြီးပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ သီလမည်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော လောကီသီလသည်။ နေဝသေက္ခနာ- သေက္ခံ၊ နေဝသေက္ခ နာသေက္ခမည်၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ သေက္ခသီလာ- ဒိဝသေန၊ သေက္ခသီလာသည်အလိုအားဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။

ပဋိသမ္ဘိဒါယံ ပန၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌ကား။ ယသ္မာ၊ အကြင် ကြောင့်။ လောကေ၊ လောက၌။ တေသံ ဧဝံ သတ္တာနံ၊ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏။ ပကတိပိ၊ ပကတိပင်ကိုရင်း ဟုလေ့အကျင့် သဘောကိုလည်း။ သီလန္တံ၊

သီလဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ယံ သန္ဓာယ၊ ယင်းပင်ကိုရင်း သဘောကိုပင် ရည်ရွယ်၍။ “အယံ၊ ဤသူသည်။ သုခသီလော၊ ကောင်းသောသီလရှိ၏။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ဒုက္ခသီလော၊ ဆိုးသောသီလရှိ၏။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ကလဟသီလော၊ ရန်ဖြစ်ခြင်း အလေ့အကျင့်ရှိ၏။ အယံ၊ ဤသူသည်။ မဏ္ဍနသီလော၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းအလေ့အကျင့်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဏန္တိ၊ ပြောဆိုကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေန ပရိယာယေန၊ ထိုလောကဝေါဟာရ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ “သီလာနိ၊ သီလတို့သည်။ ကုသလသီလံ၊ ကုသိုလ်သီလ လည်းကောင်း။ အကုသလသီလံ၊ အကုသိုလ်သီလလည်းကောင်း။ အဗျာကတသီလံ၊ အဗျာကတသီလလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဏိ၊ သုံးပါးတို့တည်း” ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကုသလာဒိဝသေနပိ၊ ကုသိုလ်စသည်တို့၏ အလိုအားဖြင့်လည်း။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်သီလသည်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတဿ သီလဿ၊ အလိုရှိအပ်သောသီလ၏။ လက္ခဏာဒီသု၊ လက္ခဏာ စသည်တို့တွင်။ ဧကေနာပိ၊ တခုနှင့်မျှသော်လည်း။ န သမေတိ၊ မညီညွတ်ချေ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ကုသလတ္တိကံ၊ ကုသိုလ်တိက်ကို။ (ထည့်) န ဥပနိတံ၊ ဆောင်၍မပြပဲ ခြွင်းချန်ထားအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝုတ္တနုယေနော၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အဿ၊ ဤသီလ၏။ တိဝိဓတော၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

၁၃။ စတုက္ကေသု၊ စတုက္ကတို့တွင်။ ပဌမစတုက္ကေ၊ ပဌမစတုက္က၌။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဒုဿီလေ၊ သီလမရှိသော ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ သီလဝန္တေ၊ သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ န သေဝတိ၊ မမှီဝဲ။ အဝိဒ္ဓသု၊ အမြော်အမြင် ပညာမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝတ္ထုပီတိက္ကမေ၊ အာပတ်၏ သင့်ကြောင်းဝတ္ထုကို လွန်ကျူးခြင်း၌။ ဒေါသံ န ပဿတိ၊ အပြစ်ကို မမြင်။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဗဟုလော၊ မှားယွင်းစွာကြံစည်ခြင်း များသည် ဖြစ်၍။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ မျက်စိအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ န ရက္ခတိ၊ မစောင့်ရှောက်။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့သော ရဟန်း၏။ သီလံ၊ သီလသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဟာနဘာဂိယံ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အဖို့ရှိသော သီလမည်သည်။ ဇာယတေ၊ ဖြစ်၏။

ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ သီလသမ္ပတ္တိယာ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်းမျှဖြင့်။ အတ္တမနော ဟောတိ၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အားရလျက်ရှိ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂမ္ပိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း

တရားကို အားထုတ်ခြင်း၌။ မာနသံ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ လိုလားသောစိတ်ကို မဖြစ်စေ။ သီလမတ္တေန၊ သီလမျှဖြင့်။ တုဋ္ဌဿ၊ ရောင့်ရဲ၍။ ဝါ၊ ရောင့်ရဲသော။ (ဘိက္ခုနောမှာစပ်) ဥတ္တရိ၊ ထို့ထက်အလွန်။ အဓိကမာယ၊ တရားထူးကိုရဖို့ရန်။ (ထည့်) အသဋ္ဌန္တဿ၊ အားမထုတ်သော။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်း၏။ တံ သီလံ၊ ထိုသီလသည်။ ဌိတိဘာဂိယံ၊ ရပ်တန့်နေခြင်းအဖို့ရှိသော သီလမည်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ အကူးကား။ သမ္ပန္နသီလော၊ ပြည့်စုံစင်ကြယ်သော သီလရှိသော။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ တနည်း။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ သမ္ပန္နသီလော၊ ပြည့်စုံစင်ကြယ်သော သီလရှိသည်ဖြစ်၍။ သမာဓတ္ထာယ၊ စျာန်သမာဓိအကျိုးငှာ။ ဃဋ္ဌတိ၊ အားထုတ်၏။ ဧတဿ ဘိက္ခုနော၊ ဤသို့သောရဟန်း၏။ သီလံ၊ သီလသည်။ ဝိသေသဘာဂိယံ၊ ထူးသောအဖို့ရှိသောသီလမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ သီလမတ္တေန၊ သီလမျှဖြင့်။ အတုဋ္ဌော၊ မရောင့်ရဲမူ၍။ နိဗ္ဗိဒံ၊ ငြီးငွေ့သော ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို။ အနုယုဉ္ဇတိ၊ မပြတ်အားထုတ်၏။ ဧတဿ ဘိက္ခုနော၊ ဤသို့သော ရဟန်း၏။ သီလံ၊ သီလသည်။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ၊ ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲခြင်းအဖို့ရှိသော သီလမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဟာနဘာဂိယဝသေန၊ ဟာနဘာဂိယသီလစသည်အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။

ဒုတိယစတုက္ကေ၊ ဒုတိယစတုက္က၌။ ဘိက္ခု၊ အာရဗ္ဗ၊ ရဟန်းတို့ကို အကြောင်းပြု၍။ ပညတ္တသိက္ခာပဒါနိ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနီနံ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား။ ပညတ္တိတော၊ ပညတ်ထားအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ထဲမှ။ နေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ရက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သော။ ယာနိ၊ အကြင် သိက္ခာပုဒ်တို့သည်လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တို့နှင့် စပ်သောသီလသည်။ ဘိက္ခုသီလံ၊ ရဟန်းယောက်ျားသီလမည်၏။ ဘိက္ခုနီယော အာရဗ္ဗ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍။ ပညတ္တိသိက္ခာပဒါနိ စ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတော်တို့အား။ ပညတ္တိတော၊ ပညတ်ထားအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ထဲမှ။ တာသံ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ရက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သော။ ယာနိ စ၊ အကြင်သိက္ခာပုဒ်တို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤသိက္ခာပုဒ် တို့နှင့် စပ်သောသီလသည်။ ဘိက္ခုနီသီလံ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့စောင့်ရှောက်အပ်သော သီလမည်၏။ သာမဏေရသာမဏေရီနံ၊ ရှင်သာမဏေနှင့် ရှင်သာမဏေမတို့၏။ ဒသသီလာနိ၊ ဆယ်ပါးသီလတို့သည်။ အနုပသမ္ပန္န-

သီလံ၊ အနုပသမ္ပန္နသီလ မည်၏။ ဝါ၊ သာမဏေသီလ မည်၏။ ဥပါသက-
ဥပါသိကာနံ၊ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့သည်။ ရက္ခိတဗ္ဗာနံ၊ စောင့်
ရှောက်အပ်ကုန်သော။ (ထည့်) နိစ္စသီလဝသေန၊ အမြဲစောင့်ရှောက်အပ်
သော နိစ္စသီလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စသိက္ခာပဒါနံ၊ ငါးပါးသော သိက္ခာ
ပုဒ်တို့သည် လည်းကောင်း။ ဥဿာဟေ ဝါ သတိ၊ စွမ်းနိုင်ပါမှုကား။ ဒသ၊
ဆယ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည် လည်းကောင်း။ ဥပေါသထဂံဝသေန၊ ဥပုသ်
အင်္ဂါ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်
လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ (ထည့်) ဣဒံ၊ ဤသိက္ခာ ပုဒ်တို့နှင့် စပ်
သော သီလသည်။ ဂဟဋ္ဌသီလံ၊ အိမ်နေလူတို့၏ သီလမည်၏။ ဣတိ=ဧဝံ၊
ဤသို့လျှင်။ ဘိက္ခုသီလာဒိဝသေန၊ ဘိက္ခုသီလ စသည် အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊
လေးပါးအပြားရှိ၏။

တတိယစတုက္ကေ၊ တတိယစတုက္ကဋ္ဌံ၊ ဥတ္တရကုရုကာနံ မနုဿာနံ၊ ဥတ္တရကုရု
ကျန်းသားတို့၏။ အဝီတိက္ကမော၊ ငါးပါးသီလတို့ကို မလွန်ကျူးခြင်းသည်။
ပကတိသီလံ၊ ပင်ကိုရင်း သဘော ဖြစ်သော သီလမည်၏။ ကုလဒေသ-
ပါသဏ္ဌာနံ၊ လူမျိုးအရပ်ဒေသ ဗုဒ္ဓသာသနာမှ တပါးသောအယူရှိသူတို့၏
လည်းကောင်း။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိတို့၏။ မရိယာဒါစာရိတ္တံ၊
အသီးအသီးသော စည်းကမ်းကျင့်ဝတ် ဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်သည်။ အာ-
စာရသီလံ၊ အလေ့အကျင့် သီလမည်၏။

“အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရား
အလောင်းတော်သည်။ မာတုကုစ္ဆိံ၊ မယ်တော်၏ ဝမ်းတိုက်သို့။ ဩက္ကန္တော
ဟောတိ၊ သက်ရောက်လျက်ရှိ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဗောဓိသတ္တမာတု၊ ဘုရား
အလောင်း၏ မယ်တော်အား။ ပုရိသေသု၊ ယောက်ျားတို့၌။ ကာမဂုဏ္ဏပသံ-
ဟိတံ၊ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော။ မာနသံ၊ သာယာတပ်မက်သော စိတ်သည်။
န ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ မဖြစ်ပေရုံလေ၏။ သော၊ ဤသို့မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဓမ္မတာတိ၊
ဖြစ်မြဲရိုးရာ ဓမ္မတပေတည်းဟူ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။
ဗောဓိသတ္တမာတုသီလံ၊ ဘုရားအလောင်း မယ်တော်၏ သီလသည်။ ဓမ္မတ-
သီလံ၊ ဓမ္မတာ သီလမည်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ မဟာကဿပါဒီနံ၊ အရှင်ဟော-
ကဿပအစရှိကုန်သော။ သုဒ္ဓသတ္တံနံ၊ စင်ကြယ်သော သတ္တဝါတို့၏။ သီလံ သီလ
သည်လည်းကောင်း။ ဝာသု တာသု ဇာတိသု၊ သီလဝမ်း၏ ဘဝ အစရှိသော
ထိုထိုဘဝတို့၌။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားအလောင်းတော်၏။ ဘီလံ၊ သီလ
သည် လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗဟေတုကသီလံ၊ နှေးအကြောင်းရှိသော သီလမည်
၏။ ဣတိ=ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ပကတိသီလာဒိဝသေန၊ ပကတိသီလစသည်
အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။

စတုတ္ထစတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထစတုတ္ထံ။ ဣဓ၊ ဤသသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော၊ ပါတိမောက္ခသီလနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အကျင့် ကျက်စားရာတို့နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု၊ အဏုမူမျှ သေးငယ်လှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း။ ဘယဒဿာဝီ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးကြီးဟု ရှုမြင်လျက်။ (၁၆) သိက္ခာပဒေသု၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌၊ သမာဒါယ၊ ကျင့်ဖွယ်ဟူသမျှကို အကြွင်း မဲ့သိမ်းယူ၍။ သိက္ခာတိ၊ ကျင့်၏။ ဣဘိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ ယံ၊ အကြင်သီလကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော် မူအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤသီလ သည်။ ပါဘိမောက္ခသံဝရသီလံ နာ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလမည်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ “သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ရူပံ ဒိသ္မာ၊ အဆင်းကိုမြင်လျှင်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ မိန်းမ ယောက်ျားစသော ကိလေသာဖြစ် ကြောင်း ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို ယူလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ခြေလက် ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အသေးစိတ်အင်္ဂါ အခြင်းအရာ အနုဗျဉ္ဇနကို ယူလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ယတွာဓိကရဏံ၊ အကြင် စက္ခုဣန္ဒြေကို မစောင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုဣန္ဒြေ ကို။ အသံဝုတံ၊ မစောင့်စည်းပဲ။ ဝိဟရန္တံ၊ နေသော။ ဧနံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ၊ အဘိဇ္ဈာနှင့်ဒေါမနဿဟူကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန် သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အန္ဓာသဝေယျံ၊ အစဉ် မပြတ်လိုက်ကုန်၏။ တဿ သံဝရာယ၊ ထိုစက္ခုဣန္ဒြေကို ပိတ်ဆို့စောင့်စည်းခြင်းငှာ။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုဣန္ဒြေကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ စက္ခုန္ဒြိယေ၊ စက္ခုဣန္ဒြေ၌။ သံဝရံ၊ ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ သောတေန၊ နားဖြင့်။ သဒ္ဓံ သုတံ၊ အသံကို ကြားလျှင်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ မိန်းမ ယောက်ျား စသော ကိလေသာဖြစ်ကြောင်း ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို ယူလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ခြေလက်ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အသေးစိတ်အင်္ဂါ အခြင်းအရာ အနုဗျဉ္ဇနကို ယူလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ယတွာဓိကရဏံ၊ အကြင် သောတိဣန္ဒြေကို မစောင့်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သောတိန္ဒြိယံ၊ သောတိဣန္ဒြေကို။ အသံဝုတံ၊ မစောင့်စည်းပဲ။ ဝိဟရန္တံ၊ နေသော။ ဧနံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ၊ အဘိဇ္ဈာနှင့် ဒေါမနဿဟူကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အန္ဓာသဝေယျံ၊ အစဉ်မပြတ် လိုက်ကုန်၏။ တဿ သံဝရာယ၊ ထိုသောတိဣန္ဒြေကို ပိတ်ဆို့စောင့်စည်းခြင်းငှာ။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ သောတိန္ဒြိယံ၊ သောတိဣန္ဒြေကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ သောတိန္ဒြိယေ၊ သောတိဣန္ဒြေ၌။ သံဝရံ၊ ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ သာနေန၊ နှာခေါင်းဖြင့်။ ဂန္ဓံ သာယိတံ၊ အနံကို နှံသိလျှင်။

နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ၊ မိန်းမ ယောက်ျားစသော ကိလေသာဖြစ်ကြောင်း ပုံသဏ္ဌာန်
 နိမိတ်ကို ယူလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ၊ ခြေလက်
 ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အသေးစိတ်အင်္ဂါ အခြင်းအရာ အနုဗျဉ္ဇနကို
 ယူလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ယတွာဓိကရဏံ၊ အကြင် ဃာနိန္ဒြေကို
 မစောင့်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဃာနိန္ဒြေယံ၊ ဃာနိန္ဒြေကို။
 အသံဝုတံ၊ မစောင့်စည်းပဲ။ ဝိဟရန္တံ၊ နေသော။ နေံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဘိဇ္ဈာ-
 ဒေါမနဿာ၊ အဘိဇ္ဈာနှင့် ဒေါမဿ ဟူကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။
 အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အန္ဓာသဝေယျံ၊ အစဉ်မပြတ်
 လိုက်ကုန်၏။ တဿ သံဝရာယ၊ ထို ဃာနိန္ဒြေကို ပိတ်ဆို့စောင့်စည်းခြင်းငှား။
 ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ ဃာနိန္ဒြေယံ၊ ဃာနိန္ဒြေကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။
 ဃာနိန္ဒြေယေ၊ ဃာနိန္ဒြေ၌။ သံဝရံ၊ ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊
 ရောက်၏။ ဇိဝှိယ၊ လျှာဖြင့်။ ရသံ သာယိတွာ၊ အရသာကို လျက်သိလျှင်။
 နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ၊ မိန်းမ ယောက်ျားစသော ကိလေသာဖြစ်ကြောင်း ပုံသဏ္ဌာန်
 နိမိတ်ကို ယူလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ၊ ခြေလက်
 ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အသေးစိတ်အင်္ဂါ အခြင်းအရာ အနုဗျဉ္ဇနကို ယူလေ့
 ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ယတွာဓိကရဏံ၊ အကြင် ဇိဝှိန္ဒြေကို မစောင့်ခြင်း
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇိဝှိန္ဒြေယံ၊ ဇိဝှိန္ဒြေကို။ အသံဝုတံ၊ မစောင့်စည်းပဲ။
 ဝိဟရန္တံ၊ နေသော။ နေံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ၊ အဘိဇ္ဈာနှင့်
 ဒေါမနဿဟူကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊
 အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အန္ဓာသဝေယျံ၊ အစဉ်မပြတ် လိုက်ကုန်၏။ တဿ
 သံဝရာယ၊ ထို ဇိဝှိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှား။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ ဇိဝှိန္ဒြေယံ၊
 ဇိဝှိန္ဒြေကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ ဇိဝှိန္ဒြေယေ၊ ဇိဝှိန္ဒြေ၌။ သံဝရံ၊ ပိတ်ဆို့
 စောင့်ရှောင့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဖောဠဗ္ဗံ
 ဖုသိဘ္ဘာ၊ တွေ့ထိဖွယ်ကို ထိသိလျှင်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ၊ မိန်းမ ယောက်ျားစသော
 ကိလေသာ ဖြစ်ကြောင်း ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို ယူလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊
 မဖြစ်။ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ၊ ခြေလက် ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အသေးစိတ်
 အင်္ဂါအခြင်းအရာ အနုဗျဉ္ဇနကိုယူလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ယတွာ-
 ဓိကရဏံ၊ အကြင်ကာယိန္ဒြေကို မစောင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 ကာယိန္ဒြေယံ၊ ကာယိန္ဒြေကို။ အသံဝုတံ၊ မစောင့်စည်းပဲ။ ဝိဟရန္တံ၊ နေသော။
 နေံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ၊ အဘိဇ္ဈာနှင့် ဒေါမနဿ
 ဟူကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်
 တရားတို့သည်။ အန္ဓာသဝေယျံ၊ အစဉ်မပြတ်လိုက်ကုန်၏။ တဿ သံဝရာယ၊
 ထို ကာယိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှား။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ... င်၏။ ကာယိန္ဒြေယံ၊
 ကာယိန္ဒြေကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ ကာယိန္ဒြေယေ၊ ကာယိန္ဒြေ၌။ သံဝရံ၊

ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ မနုဿ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဓမ္မ
ဝိညာယ၊ သဘောအာရုံကို ကြံသိလျှင်။ နိမိတ္တဂါဟိ၊ မိန်းမယောက်ျားစသော
ကိလေသာဖြစ်ကြောင်း ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို ယူလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
အနုဗျဉ္ဇနဂါဟိ၊ ခြေ လက် ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အသေးစိတ်အင်္ဂါအခြင်း
အရာ အနုဗျဉ္ဇနကို ယူလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ယတွာဓိကရဏံ၊
အကြင် မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မနိန္ဒြေယံ၊
မနိန္ဒြေကို။ အသံဝုတံ၊ မစောင့်စည်းပဲ။ ဝိဟရန္တံ၊ နေသော။ နေံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
ကို။ အဘိဇ္ဈာဒေါမဿ၊ အဘိဇ္ဈာနှင့် ဒေါမနုဿဟူကုန်သော။ ပါပကာ၊
ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အန္ဓာ-
သဝေယျံ၊ အစဉ်မပြတ်လိုက်ကုန်၏။ တဿ သံဝရာယ၊ ထိုမနိန္ဒြေကို
ပိတ်ဆို့စောင့်စည်းခြင်းငှာ။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ မနိန္ဒြေယံ၊ မနိန္ဒြေကို။ ရက္ခတိ၊
စောင့်ရှောက်၏။ မနိန္ဒြေယေ၊ မနိန္ဒြေ၌။ သံဝရံ၊ ပိတ်ဆို့စောင့်စည်းခြင်းသို့။
အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ သီလံ၊ အကြင်သီလကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟော
တော်မူအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤသီလသည်။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ
မည်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ အာဇီဝဟေတု၊ အသက်မွေးမှုကိုအကြောင်း
ပြု၍။ ပညတ္တာနံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်သော။ ဆန္ဒံ သိက္ခာပဒါနံ၊
ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ဝီတိက္ကမဿ၊ လွန်ကျူးခြင်း၏။ ဝသေန၊
အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ မိစ္ဆာဇီဝိ၊ မှားသော အသက်မွေး
ခြင်းမှ။ ယာ ဝိရတိ၊ အကြင် ကြည်ရှောင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း။
“ကုဟနာ၊ သူတပါးအထင်ကြီးအောင် အံ့ဩဖွယ်ဟန်ဆောင်ခြင်းလည်းကောင်း။
လပနာ၊ ပစ္စည်းလှူရေး လမ်းကြောင်းပေး၍ ပြောဆိုခြင်းလည်းကောင်း။
နေမိတ္တကတာ၊ လှူလိုစိတ်ပေါ်အောင် အရိပ်နိမိတ်ပြခြင်း လည်းကောင်း။
နိပ္ပေသိကတာ၊ မလှူပဲ မနေသာအောင် ဖိနှိပ်ကြိတ်ချေ၍ ပြောဆိုခြင်း
လည်းကောင်း။ လာဘေန၊ မိမိရပြီးလာဘ်ဖြင့်။ လာဘံ၊ သူတပါးလာဘ်ကို။
နိဇီဂီသနတာ၊ ရှာမှီးခြင်းလည်းကောင်း။ “ဣတိ=ဝေမာဒီနံ (ဓမ္မာနုဉ္စ)၊
ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ၊ ယုတ်မာသောအကျင့်တို့၏။ ဝသေန၊
အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ မိစ္ဆာဇီဝိ၊ မှားသော အသက်မွေး
ခြင်းမှ။ ယာ ဝိရတိ၊ အကြင်ကြည်ရှောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
ဣဒံ၊ ဤကြည်ရှောင်ခြင်းသည်။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ
မည်၏။ “ယောနိသေဝ၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါ-ပဋိသင်္ခါ-
ယ၊ ဆင်ခြင်၍။ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်၏။
သီတဿ၊ အခအားကို။ ယာဝဒေဝ ပဋိသတာယ၊ ပယ်ဖျောက်ခွဲမျှ အကျိုး
ငှာသာလျှင်။ ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်၏။ ဣတိ အာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့

အစရှိသောနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ပဋိသင်္ခါနုပရိသုဒ္ဓေါ၊
ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ စတုပစ္စယ ပရိဘောဂေါ၊
ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ နာမ၊
ပစ္စယသန္နိဿိတ သီလမည်၏။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ

၁၄။ တတြ၊ ထိုပါတိမောက္ခသံဝရသည်တို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုမည့်စကား
သည်။ အာဒိတော၊ ဣမ ဘိက္ခုသည်ဖြင့် ဟောကြားတော်မူသော ဒေသနာ
တော်အစမှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာယ သဒ္ဓိံ၊ ပုဒ်စဉ်အတိုင်း အဖွင့်
နှင့်တကွ။ ဝိနိစ္ဆယ နကာ၊ အဆုံးအဖြတ်စကားပေတည်း။ ဣဓာတိ၊ ဣဓဟူ
သည်ကား။ ဣမသ္မိံ သာသနော၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခုတိ၊ ဘိက္ခုဟူသည်
ကား။ သံသာရေ၊ သံသရာ၌။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးကို။ ဣက္ခဏတာယ
ဝါ၊ မျှော်ရှုတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဘိန္နပဋ္ဌေရာဒိတာယ ဝါ၊ အဖိုး
အတ္ထေ အဆင်းအားဖြင့် ပျက်စီးသော အဝတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်တတ်သူ
စသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဧဝံ လဒ္ဓေါဟာရော၊ ဤသို့ ဘိက္ခုဟု
ရအပ်သောအပယ်ရှိသော။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဒ္ဓိတော၊ ယုံကြည်၍ ရဟန်းပြုသော။ ကုလ-
ပုတ္တော၊ အမျိုးသားပေတည်း။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝရတောတိ ဧတ္ထ၊ ပါတိ-
မောက္ခသံဝရသံဝရတောဟူသော ဤပါဌ်၌။ ပါတိမောက္ခန္တိ၊ ပါတိမောက္ခဟူသည်
ကား။ သိက္ခာပဒသီလံ၊ စာနိတ္တ၊ ဝါနိတ္တ သိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့် ပညတ်အပ်သောသီလ
ပေတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယေ၊ အကြင်သူသည်။ နံ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်သီလကို။ ပါတိ
ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ တံ၊ ထိုစောင့်ရှောက်သောသူကို။ အာပါယိကာဒိဟိ
ဒုက္ခေဟိ၊ အပါယ်ဆင်းရဲစသည်တို့မှ။ မောက္ခေတိ မောစယတိ၊ လွတ်မြောက်စေ
တတ်၏။ (ဤဝါကျ၌ အဆုံးတ-ပုဒ်အနက်မရှိ)။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပါတိ-
မောက္ခန္တိ၊ ပါတိမောက္ခ ဟူ။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သံဝရဏံ၊ ပိတ်ဆို့ကြောင်း
သည်။ သံဝရော၊ သံဝရမည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသံဝရဟူသောအမည်သည်။ ကာယိက-
ဝါစသိကဿ၊ ကိုယ်နှုတ်၌ဖြစ်သေး။ အဝိတိက္ကပဿ၊ မလွန်ကျူးခြင်း၏။ နာမ၊
အမည်ပေတည်း။ ပါတိမောက္ခမေဝ၊ ပါတိမောက်သီလသည်ပင်။ သံဝရော၊
ပိတ်ဆို့မှုသံဝရ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသည်ပင် ပိတ်ဆို့မှု
သံဝရ။ တေန ပါတိမောက္ခသံဝရေန၊ ထိုပိတ်ဆို့မှု ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဖြင့်။
သံဝရော၊ ပိတ်ဆို့အပ်သည်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝရတော၊ ပါတိမောက္ခသီလ
ဟူသောပိတ်ဆို့မှုသံဝရဖြင့် ပိတ်ဆို့အပ်သည်။ ဥပာတော၊ ကပ်ရောက်သည်။
သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်တည်း။ ဣတိ=အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
ဆိုလိုသောအနက်ပေတည်း။ ဝိဟရတိဘိ၊ ဝိဟရတိဟူသည်ကား။ ဣရိယတိ၊

ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောကို မပြတ်ဖြစ်စေ၏။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိအာဒိနံ၊ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောအစရှိသောပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ပါဠိယံ၊ အဘိဓမ္မာစာပေတို့ဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ အာဂတနယေနဝ၊ လာသောနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ (တတ္ထ၊ ထို ဝိဘင်းပါဠိတော်၌။) —

“အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိဗ္ဗော၊ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောဟူသော ဤပါဠိ၌။ အာစာရော၊ သင့်သောအကျင့်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အနာစာရော၊ မသင့်သောအကျင့်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (၁၇) တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ အနာစာရော၊ မသင့်သောအကျင့်သည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ကာယိကော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ဝီတိက္ကမော၊ သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးခြင်းသည်။ ဝါစသိကော၊ နှုတ်၌ဖြစ်သော။ ဝီတိက္ကမော၊ သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးခြင်းသည်။ ကာယိကဝါ၊ သိကော၊ ကိုယ်၌ နှုတ်၌ဖြစ်သော။ ဝီတိက္ကမော၊ သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤအကျင့်ဆိုးကို။ အနာစာရော၊ မသင့်သောအကျင့်ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (ထည့်စပ်)။ သဗ္ဗမ္ပိ ဒုဏ္ဍိလံ၊ သီလပျက်သူဖြစ်ကြောင်း အကျင့်အလုံးစုံကိုလည်း။ အနာစာရော၊ မသင့်သောအကျင့်ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောရဟန်းသည်။ ဝေဠုဒါနေန ဝါ၊ ဝါးပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပတ္တဒါနေန ဝါ၊ သစ်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပုပ္ဖ၊ ဖလ၊ သိနာန၊ နန္တကဋ္ဌဒါနေန ဝါ၊ ပန်းပေးခြင်း၊ သစ်သီးပေးခြင်း၊ ကသယ်မှုန့် (ဆပ်ပြာပေးခြင်း) ဒန်ပူပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ စာဠုကမ္ပတာယ ဝါ၊ ပျူပျူငှာငှာပြောဆိုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ မုဂ္ဂသုပ္ပတာယ ဝါ၊ ပဲခနက်ဟင်းတူစွာအမှန်နည်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပါရိဘဠုတာယ ဝါ၊ ဒါယကာတို့၏ ကလေးသူငယ်ကို ချီပိုးထိန်းကျောင်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဇဗ္ဗံပေသနိကေန ဝါ၊ ဒါယကာတို့၏ အမှာစကားကို ပို့ဆောင်သော ခြေသလုံး အစေအပါးခံခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေန၊ မြတ်စွာဘုရားတို့ ကဲ့ရဲ့တားမြစ်အပ်သော။ အညတရညဘရေန၊ တမျိုးမျိုးသော။ မိစ္ဆာအဇဇီဝေန ဝါ၊ မှားသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ၊ အသက်မွေးခြင်းကို ပြု၏။ အယံ၊ ဤပြုမှုကို။ အနာစာရော၊ မသင့်လျော်သောအကျင့်ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ အာစာရော၊ သင့်လျော်သောအကျင့်သည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ကာယိကော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ အဝီတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းသည်။ ဝါစသိကော၊ နှုတ်၌ဖြစ်သော။ အဝီတိက္ကမော၊

မလ္လန်ကျူးခြင်းသည်။ ကာယိကဝါစသိကော၊ ကိုယ်နှုတ်၌ ဖြစ်သော။ အဝီတိက္ကမော၊ မလ္လန်ကျူးခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤအကျင့်ကောင်းကို။ အာစာရော၊ သင့်လျော်သောအကျင့်ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သဗ္ဗောပိ သီလသံဝရော၊ သီလစောင့်စည်းမှု အလုံးစုံကိုလည်း။ အာစာရော၊ သင့်လျော်သောအကျင့်ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစော၊ အချို့သောရဟန်းသည်။ ဝေဠုဒါနေန ဝါ၊ ဝါးပေးခြင်းဖြင့်မူလည်း။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ န ကပ္ပေတိ၊ မပြု။ ပတ္တဒါနေန ဝါ၊ သစ်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့်မူလည်း။ ဇီဝိကံ န ကပ္ပေတိ၊ အသက်မွေးခြင်းကိုမပြု။ ပုပ္ဖဒါနေန ဝါ၊ ပန်းပေးခြင်းဖြင့်မူလည်း။ ဇီဝိကံ န ကပ္ပေတိ၊ အသက်မွေးခြင်းကိုမပြု။ ဖလဒါနေန ဝါ၊ သစ်သီးပေးခြင်းဖြင့်မူလည်း။ ဇီဝိကံ န ကပ္ပေတိ၊ အသက်မွေးခြင်းကိုမပြု။ သိနာနဒါနေန ဝါ၊ ကသယ်မှုန့် (ဆပ်ပြာ) ပေးခြင်းဖြင့်မူလည်း။ ဇီဝိကံ န ကပ္ပေတိ၊ အသက်မွေးခြင်းကိုမပြု။ ဒန္တကဋ္ဌဒါနေန ဝါ၊ ဒန်ပူပေးခြင်းဖြင့်မူလည်း။ ဇီဝိကံ န ကပ္ပေတိ၊ အသက်မွေးခြင်းကိုမပြု။ စာဠုကမ္ပတယ ဝါ၊ ပျူပျူငှာငှာ ပြောဆိုခြင်းဖြင့်လည်း။ ဇီဝိကံ န ကပ္ပေတိ၊ အသက်မွေးခြင်းကိုမပြု။ မုဂ္ဂသုပ္ပတယ ဝါ၊ ပဲနောက်ဟင်းတူစွာ ပြောဆိုခြင်းဖြင့်လည်း။ ဇီဝိကံ န ကပ္ပေတိ၊ အသက်မွေးခြင်းကိုမပြု။ ပါရိဘဠတယ ဝါ၊ ချီပိုးထိန်းကျောင်းခြင်းဖြင့်လည်း။ ဇီဝိကံ န ကပ္ပေတိ၊ အသက်မွေးခြင်းကိုမပြု။ ဇဗ္ဗံပေသနိကေန ဝါ၊ ခြေသလုံးအစေ့အပါး ခံခြင်းဖြင့်လည်း။ ဇီဝိကံ န ကပ္ပေတိ၊ အသက်မွေးခြင်းကိုမပြု။ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေန၊ မြတ်စွာဘုရားတို့ကဲ့ရဲ့တားမြစ်အပ်သော။ အညတရညတရေန၊ တမျိုးမျိုးသော။ မိစ္ဆာအာဇီဝေန၊ မှားသော အသက်မွေးမှုဖြင့်။ ဇီဝိကံ န ကပ္ပေတိ၊ အသက်မွေးခြင်းကိုမပြု။ အယံ၊ ဤဝါးပေးခြင်းစသည်ဖြင့် အသက်မွေးမှုမပြုခြင်းကို။ အာစာရော၊ သင့်လျော်သောအကျင့်ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဂေါစရေတိ ဣတ္ထိ၊ ဂေါစရေဟူရာ၌။ ဂေါစရော၊ သင့်လျော်သော ကျက်စားရာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အဂေါစရော၊ မသင့်လျော်သော ကျက်စားရာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

တတ္ထ၊ ထိုတူင်။ အဂေါစရော၊ မသင့်လျော်သော ကျက်စားရာဟူသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစော၊ အချို့သော ရဟန်းသည်။ ဝေသိယာ ဂေါစရေ ဝါ၊ ပြည့်တန်ဆာမလျှင် ကျက်စားရာရှိသည်လည်းကောင်း။ ဝိဝေဝါ ဝိဝေဝါဂေါစရေ ဝါ၊

မုဆိုးမလျှင် ကျက်စားရာရှိသည်လည်းကောင်း။ (ထုလ္လကုမာရိကာ)
 ထုလ္လကုမာရိကာဂေါစရော ဝါ၊ အပ္ပါကြီးလျှင် ကျက်စားရာရှိသည်
 လည်းကောင်း။ ပဏ္ဍကဂေါစရော ဝါ၊ ပဏ္ဍုက်လျှင် ကျက်စားရာရှိသည်
 လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနီဂေါစရော ဝါ၊ ဘိက္ခုနီမလျှင် ကျက်စားရာရှိ
 သည်လည်းကောင်း။ ပါနာဂါရဂေါစရော ဝါ၊ သေရည်ဆိုင်လျှင် ကျက်
 စားရာရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ရာဇဟိ ဝါ၊ မင်းတို့နှင့်
 လည်းကောင်း။ ရာဇမဟာမတ္တေဟိ ဝါ၊ မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့နှင့်
 လည်းကောင်း။ တိတ္ထိယေဟိ ဝါ၊ တိတ္ထိတို့နှင့်လည်းကောင်း။ တိတ္ထိယ-
 သာဝကေဟိ ဝါ၊ တိတ္ထိတို့၏ တပည့်ဒကာတို့နှင့်လည်းကောင်း။ အန-
 နုလောမိကေန၊ သိက္ခာသုံးပါးအား မလျော်သော။ သံသဂ္ဂေန၊ ရောနှော
 ဆက်ဆံခြင်းဖြင့်။ သံသဋ္ဌေန၊ ရောနှောဆက်ဆံလျက်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။
 ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ ယာနိ တာနိ ကုလာနိ၊ အကြင်အမျိုးတို့
 သည်။ အဿဒ္ဓါနိ၊ ကံ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားမရှိ
 ကုန်။ အပ္ပသန္ဓာနိ၊ ရတနာသုံးပါးကို မကြည်ညိုကုန်။ အနေ၊ ပါနဘူ-
 တာနိ၊ စတုဒိသာ ရေကန်ရေတွင်းသဖွယ် မဖြစ်၍ ရဟန်းတို့ ဆည်းကပ်
 ရန် မလျောက်ပတ်ကုန်။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဘိက္ခု-
 နီနံ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဥပါသကာနံ၊ ဥပါသကာတို့ကို
 လည်းကောင်း။ ဥပါသိကာနံ၊ ဥပါသိကာမတို့ကို လည်းကောင်း။
 အက္ခောသက ပရိဘာသကာနံ၊ ဆဲရေးကြိမ်းမောင်းတတ်ကုန်၏။ အနတ္ထ-
 ကာမာနိ၊ အကျိုးမဲ့ကို အလိုရှိကုန်၏။ အဟိတကာမာနိ၊ စီးပွားမဲ့ကို
 အလိုရှိကုန်၏။ အဗာသုကာမာနိ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းကို အလိုမရှိ
 ကုန်။ အယောဂက္ခမကာမာနိ၊ ဘေးရန်နှင့်ယှဉ်မှု၏ ကုန်ခြင်းကို အလို
 မရှိကုန်။ တဘာရူပါနိ ကုလာနိ၊ ထိုသို့သောအမျိုးတို့ကို။ သေဝတိ၊
 မှီဝဲ၏။ ဘဇတိ၊ ဆည်းကပ်၏။ ပယိရူပါသတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ အယံ၊
 ဤပြည့်တန်ဆာမစသော ကျက်စားရာအရပ်ကို။ အဂေါစရော၊ မသင့်
 လျော်သော ကျက်စားရာ-ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ ဂေါစရော၊ သင့်လျော်သော ကျက်စားရာသည်။ က-
 တမော၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော
 ရဟန်းသည်။ ဝေသိယာ ဂေါစရော၊ ပြည့်တန်ဆာမလျှင်မူလည်း ကျက်
 စားရာရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပ။ ပါနာဂါရဂေါစရော ဝါ၊ သေ
 ရည်ဆိုင်လျှင်မူလည်း ကျက်စားရာရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ရာဇဟိ၊
 မင်းတို့နှင့်လည်းကောင်း။ ပ။ တိတ္ထိယသာဝကဟိ၊ တိတ္ထိတို့၏
 တပည့်ဒကာတို့နှင့်လည်းကောင်း။ အနနုလောမိကေန၊ မလျော်သော။

သံသဋ္ဌော၊ ရောနှောဆက်ဆံခြင်းဖြင့်။ အသံသဋ္ဌော၊ မရောနှောသည်ဖြစ်
၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တနည်း။ အသံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ။ ဆောနှော
ဆက်ဆံလျက်မနေ။ ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ ယာနိ တာနိ
ကုလာနိ၊ အကြင်အမျိုးတို့သည်။ သဒ္ဓါနိ၊ သဒ္ဓါတရားရှိကုန်၏။
ပသန္နာနိ၊ ကြည်ညိုကုန်၏။ ဩပါနဘူတာနိ၊ စတုဒိသာ ရေကန်
ရေတွင်းသဖွယ်ဖြစ်ကုန်၏။ ကာသာဝပဇ္ဇောတာနိ၊ သင်္ကန်းရောင်ဖြင့်
ဝောက်ပကုန်၏။ ဣသိဝါတပဋိဝါတာနိ၊ ရဟန်းတို့၏ သွားလာ
လှုပ်ရှားမှုကြောင့်ဖြစ်သော လေဖြင့်တိုက်ခတ်သော လေရှိကုန်၏။
ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏လည်းကောင်း။ ပ။ ဥပါသိကာနံ၊ ဥပါသိကာ
မတို့၏လည်းကောင်း။ အတ္ထကာမာနိ၊ အကျိုးကိုအလိုရှိကုန်၏။ ပ။
ယောဂက္ခေမကာမာနိ၊ ဘေးရန်နှင့် ယှဉ်မှု၏ကုန်ခြင်းကိုအလိုရှိကုန်၏။
တထာရူပါနိ ကုလာနိ၊ ထိုသို့သော အမျိုးတို့ကို။ သေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။
ဘဇတိ၊ ချဉ်းကပ်၏။ ပယိရူပါသတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ အယံ၊
ဤကျက်စားရာအရပ်ကို။ ဂေါစရော၊ သင့်လျော်သော ကျက်စားရာ
ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဣမိနာ စ အာစာရေန၊
ဤဆိုခဲ့သော သင့်လျော်သော အကျင့်နှင့်လည်းကောင်း။ ဣမိနာ
ဂေါစရေန၊ ဤဆိုခဲ့သော သင့်လျော်သော ကျက်စားရာနှင့်လည်း
ကောင်း။ (၁၈) ဥပေတော၊ ပြည့်စုံ၏။ သမုပေတော၊ ကောင်းစွာ
ပြည့်စုံ၏။ ဥပဂတော၊ ကပ်၏။ သမုပဂတော၊ ကောင်းစွာကပ်၏။
ဥပပန္နော၊ ကပ်ရောက်၏။ သမ္ပန္နော၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၏။ သမန္နာ-
ဂတော၊ တကွမကွာဖြစ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အာစာရဂေါစရသမ္ပ-
န္နောတိ၊ သင့်လျော်သောအကျင့်ကျက်စားရာတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု။
ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပါတိမောက္ခသီလ နိဒ္ဒေသ
၌။ ဣမိနာပိ နယေန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်လည်း။ အာစာရ-
ဂေါစရာ၊ အကျင့်အာစာရ ကျက်စားရာဂေါစရတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိ
အပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အနာစာရော၊ မသင့်လျော်သောအကျင့်သည်။
ကာယိကော စ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သောအကျင့်လည်းကောင်း။ ဝါစသိကော
စ၊ နှုတ်၌ဖြစ်သောအကျင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ (ထည့်)။ ဒုဝိ-
ဇော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ ကာယိကော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်
သော။ အနာစာရော၊ မသင့်လျော်သောအကျင့်သည်။ ကတမော၊
အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစော၊ အချို့သော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သံသဂတောပိ၊ သံသ့အစည်းအဝေးသို့ ရောက်လတ်

သော်မူလည်း။ အဝိတ္တိကာရကဟော၊ ခိုသေမှုကို မပြုမူ၍။ ထေရေ
ဘိက္ခု။ ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို။ သန္ဓယန္တောပိ၊ တိုးဝှေ့ထိပါးလျက်
လည်း။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်လျက်နေ၏။ သန္ဓယန္တောပိ နိသိဒတိ၊ တိုးဝှေ့ထိ
ပါးလျက်လည်းသိုင်နေ၏။ ပုရတောပိ တိဋ္ဌတိ၊ ရွှေ့လည်းရပ်လျက်
နေ၏။ ပုရတောပိ နိသိဒတိ၊ ရွှေ့လည်းထိုင်နေ၏။ ဥစ္စေပိ အာသ-
နေ၊ မြင့်သောနေရာ၌လည်း။ နိသိဒတိ၊ ထိုင်နေ၏။ သသိသမ္ပိ
ပါရပိတ္တာ၊ ဦးခေါင်းပါခြုံလျက်လည်း။ နိသိဒတိ၊ ထိုင်နေ၏။ ဌိတ-
ကောပိ၊ ရပ်လျက်လည်း။ ဘဏတိ၊ ပြောဆို၏။ ဗာဟာ ဝိက္ခေပ-
ကောပိ၊ လက်ရုံးလက်မောင်းဆန့်ဟန်းလျက်လည်း။ ဘဏတိ၊ ပြော
ဆို၏။ ထေရနံ ဘိက္ခုနံ၊ ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့သည်။ အနုပါဟနာနံ၊
ဖိနပ်မစီးကုန်ပဲ။ စက်မန္တာနံ၊ စကြံသွားနေကြစဉ်။ သဥပဟနော၊ ဖိနပ်
စီးလျက်။ စက်မတိ၊ စကြံသွား၏။ နိစေ စက်မေ၊ နိမ့်သောစကြံ၌။
စက်မန္တာနံ၊ စကြံသွားကြစဉ်။ ဥစ္စေ စက်မေ၊ မြင့်သောစကြံ၌
စက်မတိ၊ စကြံသွား၏။ ဆမာယ၊ မြေပြင်၌။ စက်မန္တာနံ၊ စကြံ
သွားနေကြစဉ်။ စက်မေ၊ စကြံ၌။ စက်မတိ၊ စကြံသွား၏။ ထေ-
ရေ ဘိက္ခု။ ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို။ အနုပခဇ္ဇာပိ၊ တိုးဝှေ့လျက်
လည်း။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်နေ၏။ အနုပခဇ္ဇာပိ၊ တိုးဝှေ့လျက်လည်း။ နိသိ-
ဒတိ၊ ထိုင်နေ၏။ နဝေပိ ဘိက္ခု၊ သီတင်းငယ်ရဟန်းတို့ကိုလည်း။
အာသနေန၊ နေရာဖြင့်။ ပဋိဗာဟတိ၊ တားမြစ်၏။ ဇန္တာသရေပိ၊
ချွေးဇရုံးအိမ်၌လည်း။ ထေရေ ဘိက္ခု။ ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို။ အနာ-
ပုစ္ဆာ၊ မပန်ကြားပဲ။ ကဋ္ဌံ ပက္ခိပတိ၊ မီးဖို၌ထင်းထည့်၏။ ဝါ၊ မီး
ထိုး၏။ ဒွါရံ ပိဒဟတိ၊ တံခါးကုပ်ိတ်၏။ ဥဒကတိတ္ထေပိ၊ ရေဆိပ်၌
လည်း။ ထေရေ ဘိက္ခု။ ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို။ သန္ဓယန္တောပိ၊
တိုးဝှေ့ထိပါးလျက်လည်း။ သြတရတိ၊ သက်ဆင်း၏။ ပုရတောပိ သြတ-
ရတိ၊ ရွှေ့လည်း သက်ဆင်း၏။ သန္ဓယန္တောပိ နှာယတိ၊ တိုးဝှေ့ထိပါး
လျက်လည်း ရေချိုး၏။ ပုရတောပိ နှာယတိ၊ ရွှေ့လည်း ရေချိုး၏။
သန္ဓယန္တောပိ ဥတ္တရတိ၊ တိုးဝှေ့ထိပါးလျက်လည်း တက်၏။ ပုရတော-
ပိ သြတရတိ၊ ရွှေ့လည်း တက်၏။ အန္တရသရံ ပဝိသန္တပိ၊ ရွာတွင်း
သို့ဝင်လတ်သော်လည်း။ ထေရေ ဘိက္ခု။ ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို။
သန္ဓယန္တောပိ ဂစ္ဆတိ၊ တိုးဝှေ့ထိပါးလျက်လည်းသွား၏။ ပုရတော-
ပိ ဂစ္ဆတိ၊ ရွှေ့လည်းသွား၏။ ဝေါက္ကမ္မ စ၊ နံပါးမှဖဲကာ။ (ဘေး
ဖယ်၍။) ထေရနံ ဘိက္ခုနံ၊ ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့၏။ ပုရတော ပုရတော
ဂစ္ဆတိ၊ ရွှေ့ရွှေ့သွား၏။ ကုလာနံ၊ အမျိုးဒါယကာတို့၏။ ယာနိပိ
တာနိ သြဝရကာနိ၊ အကြင်အိမ်တိုက်ခန်းတို့သည်။ ဂုဇ္ဇာနိ စ၊ လျှို

ဝှက်အပ်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ပဋိစ္စန္ဓာနိ ၈၊ အခန်းဆီးစသည်တို့
 ဖြင့် ကာကွယ်အပ်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ယတ္ထ၊ အကြင် အိပ်ရာတိုက်ခန်းတို့၌။ ကုလိတ္တိယော၊ အိမ်ထောင်
 သည်အမျိုးမိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း။ ကုလကုမာရိယော၊ အမျိုး
 သမီးပျိုတို့သည်လည်းကောင်း။ နိသီဒန္တိ၊ နေကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့
 သောဘိုက်ခန်းတို့၌လည်း။ သဟသာ ပဝိသတိ၊ အဆောဇလျင်ဝင်
 ၏။ ကုမာရကဿပိ သိသံ၊ သတို့သားငယ်၏ ဦးခေါင်းကိုလည်း။
 ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သော အပြုအမူအလုံး
 စုံကို။ ကာယိကော အနာစာရော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော မသင့်လျော်
 သောအကျင့်ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ ဝါစသိကော
 အနာစာရော၊ နှုတ်၌ဖြစ်သောမသင့်လျော်သောအကျင့်သည်။ ကတမော၊
 အဘယ်နည်း။ ဣခ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ သံဃဂတောပိ၊ သံဃာ့အစည်းအဝေးသို့ရောက်လတ်သော်မူလည်း။
 အဝိတ္တိကာရကတော၊ ရှိသေမှုကို မပြုမူ၍။ ထေရေ ဘိက္ခု၊ ထေရ်ကြီး
 ရဟန်းတို့ကို။ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်ကြားပဲ။ ဓမ္မံ ဘဏ္ဍတိ၊ တရားကိုဟော
 ၏။ ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ပြဿနာကိုဖြေ၏။ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသတိ၊
 ပါတိမောက်ကိုပြု၏။ ဌိတကောပိ ဘဏ္ဍတိ၊ ရပ်လျက်လည်းပြောဆို
 ၏။ ဗာဟာ ဝိက္ခေပကောပိ ဘဏ္ဍတိ၊ လက်ရုံးလက်မောင်းဆန့်တန်း
 လျက်လည်းပြောဆို၏။ အန္တရဃရံ ပဝိဋ္ဌောပိ၊ ရွာတွင်းသို့ဝင်လတ်
 သော်လည်း။ ဣတ္ထိံ ဝါ၊ အိမ်ထောင်သည်မိန်းမကိုသော်လည်းကောင်း။
 ကုမာရီံ ဝါ၊ အမျိုးသမီးပျိုကိုသော်လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော
 စကားကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ “ဣတ္ထန္တာမေ၊ ဤအမည်ရှိသောဒကာမ။
 ဣတ္ထံဂေါတ္ထေ၊ ဤအနွယ်ရှိသောဒကာမ။ ကိံ အတ္ထိ၊ အဘယ်စား
 သောက်ဖွယ်ရှိသနည်း။ ယာဂု အတ္ထိ၊ ယာဂုရှိသလော။ ဘတ္ထံ အတ္ထိ၊
 ကမင်းရှိသလော။ ခါဒနိယံ အတ္ထိ၊ ခဲဖွယ်ရှိသလော။ ကိံ ပိဝိဿာမ၊
 အဘယ်ကို ငါတို့သောက်ရကုန်အံ့နည်း။ ကိံ ခါဒိဿာမ၊ အဘယ်ကို
 ငါတို့ခဲရကုန်အံ့နည်း။ ကိံ ဘုဉ္ဇိဿာမ၊ အဘယ်ကို ငါတို့စားရကုန်
 အံ့နည်း။ ကိံ ဝါ၊ အဘယ်အရာကိုမူလည်း။ မေ ဒဿထ၊ ငါအား
 လှူကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိပ္ပလပတိ၊ အထွေထွေပြောဆို၏။
 အယံ၊ ဤပြောဆိုပုံ အလုံးစုံကို။ ဝါစသိကော အနာစာရော၊ နှုတ်၌
 ဖြစ်သော မသင့်မလျော်သောအကျင့်ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အာစာရော
 ပန၊ သင့်လျော်သောအကျင့်ကိုမူကား။ အဿ၊ ထိုမသင့်လျော်သော
 အကျင့်၏။ ပဋိပက္ခဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပေဒိ-
 တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

(၁၉) အပိ စ၊ နိဒ္ဒေသပါဠိနည်းမှတစ်ပါး အဋ္ဌကထာနည်းကား။
 ဘိက္ခု၊ ဗဟန်းသည်။ သင်္ဂါရဝေါ၊ ရိုသေလေးစားခြင်းရှိသည်။
 သပ္ပုဋ္ဌိဿ၊ တုပ်ဝပ်နှိမ်ချခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဟိဗ္ဗေတ္တပ္ပသာမ္ပန္နော၊
 အရှက်အကြောက်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ သုနိဝဇ္ဇော၊ သေခံယနှင့်အညီ
 ကောင်းစွာဝတ်သည်ဖြစ်၍။ သုပါရုဘော၊ ကောင်းစွာရှိသည်ဖြစ်၍။
 ပါသဒ္ဓိကေန၊ ကြည်ညိုဖွယ် ကိုဆောင်သော။ အဘိက္ခန္ဓေန၊ ရှေ့သို့
 တက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဋိက္ခန္ဓေန၊ နောက်သို့ဆုတ်ခြင်းဖြင့်
 လည်းကောင်း။ အာလောကိတေန၊ တူရုကြည့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။
 ဝိလောကိတေန၊ စောင်းငဲ့ကြည့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သမိဗ္ဗိလေန၊
 ကွေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပသာရိတေန၊ ဆန့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။
 ဩက္ခိတ္တစက္ခု၊ ချအပ်သောမျက်လွှာရှိသည်။ ဣရိယာပထသမ္ပန္နော၊
 ကြည်ညိုဖွယ် ဣရိယာပုထ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဣန္ဒြိယေသု၊ စက္ခု
 စသော ဣန္ဒြေခြောက်ပါးတို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဓါရော၊ လုံခြုံစွာပိတ်ဆို့ အပ်သော
 တံခါးရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘောဇနေမတ္တည၊ ဘောဇဉ်၌အတိုင်းအရှည်ကိုသိ
 သည်။ ဇာဂရိယမနုယုတ္တော၊ နိုးကြားခြင်းကို အမြဲကြောင့်ကြပြုသည်
 ဖြစ်၍။ သတိသမ္ပပညေန သမန္နာဂတော၊ အမှတ်သတိသမ္ပပညာဏ်နှင့်
 ပြည့်စုံသည်။ အပ္ပိစ္ဆော၊ အလိုနည်းသည်။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရောင့်ရဲလွယ်သည်။
 အာရဒ္ဓဝိရိယော၊ အားထုတ်သောလုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ အာဘိသမာ-
 စာရိကေသု၊ အာဘိဓမ္မာစရိက ခေါ်သော ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကသိက္ခာပုဒ်တို့၌။
 ဝါ၊ ခန္ဓကသိက္ခာပုဒ်တို့၌။ သက္ကစ္စကာရီ၊ ရိုသေစွာ ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်
 ဖြစ်၍။ ဂရုစိတ္တိကာရဗဟုလော၊ အလေးပြုသင့်သော အရာတို့၌
 အလေးပြုခြင်း များသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အယံ၊ ဤရိုသေ
 လေးစားခြင်း အစရှိသော အလုံးစုံကို။ အာစာရော၊ အကျင့် အာစာရ
 ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သည့် အတိုင်း။ တာဝ၊ ရှေး
 ဦးစွာ။ အာစာရော၊ အကျင့်အာစာရကို။ ဝေဒိယဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဂေါစရော ပန၊ ကျက်စားရာ ဂေါစရဟူသည်ကား။ ဥပနိဿယဂေါစရော၊
 သီလအစရှိသော ဂုဏ်ဘွဲ့၏ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းဖြစ်သော ဥပနိဿ-
 ယ ဂေါစရခေါ် ကျက်စားရာ လည်းကောင်း။ အာရက္ခဂေါစရော၊ စိတ်၏
 အစောင့်အရှောက်ဖြစ်သော အာရက္ခဂေါစရခေါ် ကျက်စားရာလည်းကောင်း။
 ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော၊ စိတ်ကိုဖွဲ့ချည်ရာ ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံဖြစ်သော ဥပနိဗန္ဓဂေါစရ
 ခေါ် ကျက်စားရာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအားဖြင့်။ တိဝိဓော၊ သုံး
 ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ ဥပနိဿယဂေါစရော၊ အားကြီးသော မှီရာ
 အကြောင်းဖြစ်သောကျက်စားရာသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်နည်း။ ဒသကထာ-

ဝတ္ထုဂုဏသမန္နာဂတော၊ ဆယ်ပါးသော ကဏာဝတ္ထုတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။
 ကလျာဏမိတ္တော၊ ကလျာဏမိတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။ ယံ နိဿယ၊ ယင်းကလျာဏ-
 မိတ္တကိုမူ၍။ အဿုတံ သုဏာတိ၊ မကြားဖူးသေးသော တရားကို ကြားရ၏။
 သုတံ ပရိယောဒါပေတိ၊ ကြားဖူးပြီးသော တရားကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းရ၏။
 ကမ် ဝိတရတိ၊ ယုံနှားသံသယကို လွန်မြောက်နိုင်၏။ ဒိဋ္ဌိ ဥဇုံ ကရေတိ၊
 မှန်ကန်သော ဉာဏ်အမြင်ကို ဖြောင့်မတ်စေနိုင်၏။ စိတ္တံ ပဿာဒေတိ၊ စိတ်ကို
 ကြည်လင်စေနိုင်၏။ ဝါ ပန၊ တနည်းအားဖြင့်မူကား။ ယဿ၊ အကြင်ကလျာ-
 ဏမိတ္တ၏။ ဝါ၊ ယင်းကလျာဏမိတ္တ၏။ အနုသိက္ခမာနော၊ ကျင့်ပုံကို အဘုလိုက်၍
 ကျင့်သောသူသည်။ သဒ္ဓါယ ဝေတိ၊ သဒ္ဓါတရားဖြင့် တိုးတက်ကြီးပွား၏။
 သီလေန ဝေတိ၊ သီလဖြင့် တိုးတက်ကြီးပွား၏။ သုတေန ဝေတိ၊ သုတဖြင့်
 တိုးတက်ကြီးပွား၏။ စာဂေန ဝေတိ၊ စာဂဖြင့် တိုးတက်ကြီးပွား၏။ ပညာယ
 ဝေတိ၊ ပညာဖြင့် တိုးတက်ကြီးပွား၏။ အယံ ဤဆိုခဲ့သော ကလျာဏမိတ္တကို။
 ဥပနိဿ သဒ္ဓါစရော၊ သီလ အစရှိသော ဂုဏ်တို့၏ အားကြီးသောမှီရာ
 အကြောင်းဖြစ်သော ကျက်စားရာ-ဟု။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အာရက္ခဂေါစရော၊ စိတ်၏အစောင့်အရှောက်ဖြစ်သော ကျက်စားရာသည်။
 ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အန္တရ-
 သရံ ပဝိဋ္ဌော၊ ရွာဟောင်းသို့ဝင်လတ်၍။ ဝီထိံ ပဋိပန္နော၊ ဆွမ်းခံရန် လမ်း၌လှည့်
 လည်လတ်သော်။ ဩက္ခိတ္တစ ဤ၊ ချအပ်သောမျက်လွှာ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ယဂမတ္တ-
 ဒဿာဝီ၊ လေးတောင်မျှသာကြည့်လျက်။ သုသံဝုတော၊ ဣန္ဒြေကိုကောင်းစွာ
 စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ဟတ္ထိံ၊ ဆင်ကို။ န ဩလောကောန္တော၊
 မကြည့်မူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ အဿံ၊ မြင်းကို။ န ဩလောကောန္တော၊ မကြည့်မူ၍။
 ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ရထံ၊ ရထားကို။ န ဩလောကောန္တော၊ မကြည့်မူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊
 သွား၏။ ပတ္တိံ၊ ခြေသည်ကို။ န ဩလောကောန္တော၊ မကြည့်မူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။
 ဣတ္ထိံ၊ မိန်းမကို။ န ဩလောကောန္တော၊ မကြည့်မူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ပုရိသံ၊
 ယောက်ျားကို။ န ဩလောကောန္တော၊ မကြည့်မူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ န ဥဒ္ဓံ ဩလော-
 ကောန္တော၊ အထက်သို့ မော်မကြည့်မူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ န အဓော ဩလော-
 ကောန္တော၊ အောက်သို့ ငုံ့မကြည့်မူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ န ဒိသာဝိဒိသံ ပေက္ခ-
 မာနော၊ တူရုအရပ် အသောင့်အရပ်ကို မကြည့်မူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ အယံ၊
 ဤစက္ခုစသော ဣန္ဒြေကို စောင့်ထိန်းသော သတိကို။ အာရက္ခဂေါစရော၊
 အစောင့်အရှောက်ဖြစ်သော ကျက်စားရာ-ဟု။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဥပနိဗ္ဗန္တဂေါစရော၊ စိတ်ကို ဖွဲ့ချည်ရာဖြစ်သော ကျက်စားရာသည်။ ကတမော၊
 အဘယ်နည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်သတိပဋ္ဌာန်အာရုံလေးပါးတို့၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်
 ကို။ ဥပနိဗ္ဗန္တတိ၊ ကပ်၍ ဖွဲ့ချည်ရ၏။ ဧတ္တာရော သဘိပဋ္ဌာနော၊ လေးပါးသော

သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်။ ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော၊ စိတ်ကိုဖွဲ့ချည်ရာဖြစ်သော ကျက်စားရာ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ “ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သကော ပေတ္တိကော ဝိသယော၊ ခမည်းတော်ဘုရား၏ အပိုင်စားအမွေအနှစ် ကိုယ်ပိုင်နယ်ပယ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော ဂေါစရော၊ ရဟန်း၏ကျက်စားရာ နယ်ပယ်သည်။ ကော စ၊ အဘယ်ပါနည်းဟူမူကား။ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ပင်တည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ အယံ၊ ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးဟူသော အာရုံကို။ ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော၊ စိတ်ကိုဖွဲ့ချည်ရာဖြစ်သော ကျက်စားရာ-ဟူ။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဣမိနာ စ အာစာရေန၊ ဤအကျင့်အာစရနှင့်လည်းကောင်း။ ဣမိနာ စ ဂေါစရေန၊ ဤကျက်စားရာဂေါစရနှင့်လည်းကောင်း။ ဥပေတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ပ ။ သမန္နာဂတော၊ တက္ခမက္ခာ အစဉ်လာ၏။ တေနပိ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိ၊ သင့်လျော်သောအကျင့် ကျက်စားရာတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူ။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီတိ၊ ‘အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ’ ဟူသည်ကား။ အဏုမတ္တေသု၊ အဏုမ္ဘိအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ အသဉ္စိစ္စ၊ လွန်ကျူးလို့သော စေတနာမရှိပဲ။ အာပန္နသေခိယအကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါဒိဘေဒေသု၊ ရောက်မိသော သေခိယဝတ်နှင့် အကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း စသည်အပြား ရှိကုန်သော။ ဝဇ္ဇေသု၊ အပြစ်အသေးအငယ်တို့၌သော်လည်း။ ဘယဒဿနသီလော၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးကြီးဟု ရှုလေ့ရှိလျက်။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသုတိ၊ ‘သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု’ ဟူသည်ကား။ သိက္ခာပဒေသု၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌။ ယံ ကိဉ္စိ၊ မူလပညတ် အနုပညတ်စသည် အလုံးစုံသော။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်သော သီလကျင့်ဝတ်ဟူသမျှသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ သမ္မာ အာဒါယ၊ အကြွင်းမဲ့သိမ်းယူ၍။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစွာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတောတိ၊ ‘ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော’ ဟူသော။ (၂၀) ဧတ္တာဝတာ၊ ဤစကားမျှဖြင့်ပင်လျှင်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် တည်ရာရှိသော။ ဒေသနာယ၊ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ဒေသနာဖြင့်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို။ ဒဿိတံ၊ ပြတော်မူအပ်၏။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိအာဒိ ဝန၊ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော ဤသို့အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ စကားအလုံးစုံကို။ ယထာ ပဋိပန္နဿ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံ သီလံ၊ ထိုသီလသည်။ သမ္ပန္နတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ တံ ပဋိပတ္တိံ၊ ထိုပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၏ ပြည့်စုံကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ

၁၅။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တဒနန္တရံ၊ ထိုပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၏ အခြားမဲ့၌။
သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာတိ အာဒိနာ နယေန၊ ‘သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ’ ဤသို့
အစရှိသောနည်းဖြင့်။ ယံ ဧတံ၊ အကြင် ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို။ ဒဿိတံ၊ ပြတော်
မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဣန္ဒြိယသံဝရ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့
သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။ သောတိ၊ သောဟူသည်ကား။ ပါတိ-
မောက္ခသံဝရသီလေ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၌။ ဌိတော၊ တည်သော။ ဘိက္ခု၊
ရဟန်းသည်။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာတိ၊ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ ဟူသည်ကား။ ကာရ-
ဏဝသေန၊ မဆက်ဆံသော အကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စက္ခုတိလဒ္ဓ-
ဝေါဟာရေန၊ မျက်စိဟု ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ ရူပဒဿန သမတ္ထေန၊ အဆင်း
ကို ပြခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော။ ကျေဝိညာဏေန၊ ကျေဝိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပံ ဒိသ္မာ၊
အဆင်းကိုမြင်ပြီး၍။ ပေါရာဏာ ပန၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ ဆရာတို့သည်ကား။ စက္ခု၊
မျက်စိသည်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်တတ်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။
စက္ခု၊ မျက်စိသည်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်တတ်သနည်း။ (ပုစ္ဆာ-
ဝါကျ ထုတ်ပါ)။ စက္ခု၊ မျက်စိသည်။ အစိတ္တကတ္တာ၊ စိတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်တတ်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။
ဝိဿဒ္ဓနာ၊ အဖြေဝါကျတည်း။ (နောက်နောက်နေရာတို့၌ ဤနည်းအတိုင်းပင်
ပေးလေ)။ တနည်း (ဟိတ်အတွင်း၌ ပေးလိုလျှင်) စက္ခု၊ မျက်စိသည်။ အစိတ္တ-
ကတ္တာ၊ စိတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်တတ်။
စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ န ပဿတိ၊ မမြင်တတ်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်
သည်။ န ပဿတိ၊ မမြင်တတ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။
ပုစ္ဆာ၊ အမေးဝါကျတည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အစက္ခုကတ္တာ၊ မှီရာမျက်စိမရှိသည်
၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ပဿတိ၊ မမြင်တတ်။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။
ဝိဿဒ္ဓနာ၊ အဖြေ ဝါကျတည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အစက္ခုကတ္တာ၊ မှီရာမျက်စိမရှိ
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ပဿတိ၊ မမြင်တတ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဒွါရာ-
ရမ္ပဏ သံဃဇန၊ စက္ခုဒွါရ၌ ရူပါရုံတို့၏ အချင်းချင်း ထိခိုက်ခြင်း ရှိလတ်သော်။
ဝါ၊ စက္ခုဒွါရ၌ ရူပါရုံဆင်လတ်သော်။ စက္ခုပသာဒဝတ္ထုကေန၊ ကျေပသာဒခေါ်
မျက်စိလျှင် မှီရာ၌သာ။ ဝိဒတ္တန၊ စက္ခုဝိညာဉ်စိတ်ဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။
ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဤဒိသိ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သော ကထာ၊ မျက်စိဖြင့်
အဆင်းကို မြင်၏ဟူသော ဤစကားသည်။ ဓနုနာ ဝိဇ္ဇတီတိအာဒိသု ဝိယ၊
လေးဖြင့် ပစ်ဖောက်၏ ဤသို့အစရှိသော စကားတို့၌ကဲ့သို့။ သဿမ္ဘာရကထာ
နာမ၊ မြင်ခြင်း၏အကြောင်းနှင့် တကွ အကူဖြစ်သည့်စိတ်ကို ပြသောစကား
မည်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်ပြီး၍ ဟူသော

ဤစကား၌။ စက္ခုဝိညာဏေန၊ မျက်စိကိုမှီသောစိတ် ဝိညာဏ်ဖြင့်။ ရူပံ ဒိသ္မာတံ အသံ အတ္ထော၊ အဆင်းကိုမြင်ပြီး၍ ဟူသောဤ အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတံ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဖွင့်ဆိုကြကုန်၏။ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီတံ၊ 'န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ' ဟူသည် ကား။ ဣတ္ထိပုရိသနိမိတ္တံ ဝါ၊ မိန်းမပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်၊ ယောက်ျား ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်မူလည်း ဖြစ်သော။ သုဘနိမိတ္တာဒိကံ ဝါ၊ တင့်တယ်ဟန် သုဘနိမိတ် စသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ကံလေသဝတ္ထုဘူတံ၊ ကံလေသာ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံနိမိတ်ကို။ န ဂဏှာတံ၊ မမှတ်ယူ။ ဒိဋ္ဌမတ္တေယေဝ၊ မြင်ရရုံ မျဉ်းသာလျှင်။ သဏ္ဌာတံ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီတံ၊ "နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ" ဟူသည်ကား။ ကံလေသာနံ၊ ကံလေသာ တို့ကို။ အနု အနု၊ အဖန်ဖန်အဆင့်ဆင့်။ ဗျဉ္ဇနတော- ပါကဋ္ဌဘာဝကရဏတော၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ပြုတတ်သောကြောင့်။ အနုဗျဉ္ဇနန္တိလဒ္ဓဝေါဟာရံ၊ အနုဗျဉ္ဇနဟု ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ ဟတ္ထပါဒသိတဟသိတကထိတဝိလောကိ- တာဒိဘေဒံ၊ လက် ခြေ၊ ပြုံးခြင်း၊ ရယ်ခြင်း၊ ပြောဆိုခြင်းတူရူပကြည့်ခြင်း စောင်းငဲ့ ကြည့်ခြင်း စသည် အပြားရှိသော။ အာကာရံ၊ အခြင်းအရာအဖို့အစုကို။ န ဂဏှာတံ၊ မယူ။ တတ္ထ၊ ထိုဖြင့်ရသောကိုယ်၌။ ယံ၊ အကြင်ဆံပင် မွေးညှင်း အစ ရှိသော ရွံရှာဖွယ် သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသောအစုသည်။ ဘူတံ၊ ထင်ရှား၏။ တနည်း၊ ယံ၊ အကြင်ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်သည်။ ဘူတံ၊ ထင်ရှား၏။ တဒေဝ၊ ပရမတ္ထ အားဖြင့် ထင်ရှားရှိ၍စင်စစ်ဟုတ်မှန်သော ထိုဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်မျှကိုသာလျှင်။ ဂဏှာတံ၊ ယူ၏။ ကော ဝိသ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ စေတိယ- ပဗ္ဗတဝါသီ၊ စေတိယတောင်၌ သီတင်းသုံးနေလေ့ရှိသော။ မဟာတိဿထေရော ဝိယ၊ မဟာတိဿ မထေရ်ကဲ့သို့တည်း။

ကိရ၊ ကြားဖူးသည်ကား။ အညတရာ ကုလသုဏှာ၊ တယောက်သော အမျိုးချေးမသည်။ သာမိကေန သဒ္ဓိံ ဘဏ္ဍိတော၊ လင်နှင့်ရန်ဖြစ်၍။ ဒေဝကညာ ဝိယ၊ နတ်သမီးကညာကဲ့သို့။ သုမဏ္ဍိဘပသာမိတာ၊ ကောင်းစွာဖိလိမ်း ပြင်ဆင် လျက်။ ကာလသော၊ နံနက်စောစောကပင်လျှင်။ အနုရာဓပုရဟော နိက္ခမိတော၊ အနုရာဓမြို့မှထွက်ခဲ့၍။ ဉာတိဃရံ၊ မိဘဆွေမျိုးအိမ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားလတ်သော်။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ လမ်းခုလတ်၌။ စေတိယပဗ္ဗတာ၊ စေတိယတောင်မှ။ အနုရာဓပုရံ၊ အနုရာဓမြို့သို့။ ငိဏ္ဍစာရတ္တာယ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဆွမ်းခံရန်ကြွလာသော။ ထေရံ ဒိသ္မာ၊ မဟာတိဿထေရ်ကို မြင်၍။ (အစပ် ဝေးနေသည် သတိပြုပါ) ဝိပလ္လတ္ထ- စိတ္တော၊ ရာဂဖြင့် ဖောက်ပြန်သော စိတ်ရှိသောကြောင့်။ မဟာဟသိတံ ဟသိ၊ ပြင်းစွာရယ်သတတ်။ ထေရော၊ မဟာတိဿမထေရ်သည်။ ဧတံ၊ ဤရယ်သော အသံကား။ ကိန္တိ၊ အဘယ်နည်းဟု။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်ရှုလတ်သော်။ တဿာ ဒန္တဌိကေ၊ ထိုအမျိုးချေးမ၏သွားခိုး၌။ အသုဘသည် ပဋိလဘိတော၊

အသုဘသညာကိုရ၍။ အရဟတ္တံ ပါပုဏံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူလေ၏။
တေန၊ ထို့ကြောင့်—

“ထေရော၊ မဟာတိဿ မထေရ်သည်။ တဿာ ဒန္တဌိကံ ဒိသ္မာ၊
ထိုအမျိုးချေးမ၏ သွားရိုးကိုမြင်၍။ ပုဗ္ဗသညံ၊ ရှေး၌ရဖူးသော အရိုးစု
သညာကို။ အနုဿရိ၊ အမှတ်ရလေ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင်။
သော၊ ထိုမဟာတိဿမထေရ်သည်။ အရဟတ္တံ အပါပုဏံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်
သို့ ရောက်တော်မူလေ၏။”

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ရှေးဆရာတို့ မိန့်ဆိုအပ်ပေ၏။

၂၁။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ အဿာ၊ ထိုအမျိုးသမီး၏။ သာမိကောပိ၊ လင်
ယောက်ျားသည်လည်း။ တနည်း။ အဿာ သာမိကောပိ၊ ထိုအမျိုးသမီး၏ လင်
ယောက်ျားသည်လည်း။ အနုမဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တော၊ ခရီးစဉ်အတိုင်း လိုက်လာလတ်သော်။
ထေရံ ဒိသ္မာ၊ မဟာတိဿမထေရ်ကို တွေ့မြင်၍။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ ကိဉ္စိ
ဣတ္ထိံ၊ တစုံတယောက်သော မိန်းမကို။ ပဿသတိ၊ တွေ့မြင်ခဲ့ပါကုန်သလော”
ဟု။ ပုစ္ဆိ၊ မေးပျောက်လေ၏။ ဧဝေရာ၊ မဟာတိဿမထေရ်သည်။ တံ၊
ထိုယောက်ျားကို—

“ပုရိသ၊ အို သူတော်ကောင်း (အာလုပ်ပုဒ် ထည့်သည်)။ ဣတော
ဂတော၊ ဤအရပ်မှ သွားလေသောသူသည်။ ဣတ္ထိံ ဝါ၊ မိန်းမဖြစ်သည်
ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ပုရိသော ဝါ၊ ယောက်ျား ဖြစ်သည် ဟူ၍
လည်းကောင်း။ န အဘိဇာနာမိ၊ ငါ မသိ။ အပိ စ၊ စင်စင်မူကား။
အဌိသင်္ခာဓဇော၊ အရိုးစုဖြစ်သော။ သေ- နေသော၊ ထိုသူသည်။ မဟာ-
ပထေ၊ လမ်းမ၌။ ဂစ္ဆတီတိ၊ သွားလေ၏ ဟု။ အာဟ၊ ပြန်ကြားပြောဆို
လေ၏။

ယတွာဓိကရဏမေနန္တိအာဒိမိ၊ ယတွာဓိကရဏမေနံ ဤသို့ အစရှိသည်၌။
အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ (ထည့်)။
ယံ ကာရဏာ=ယဿ စက္ခုန္တိယသံဝရာဿ ဟေတု၊ အကြင်စက္ခုန္တိကို မစောင့်
ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သတိကဝါဋ္ဌေန၊ သတိဟူသော တံခါးရွက်
ဖြင့်။ စက္ခုန္တိယံ၊ စက္ခုန္တိကို။ အသံဝုတံ၊ မပိတ်ဘဲ သည်။ အပိဟိတစက္ခုဒွါရံ
ဟုတွာ၊ မစောင့်စည်း မပိတ်ဆို အပ်သော မျက်စိတံခါးရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တံ၊
နေသော။ နေံ ပုဂ္ဂလံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဧတေ အဘိဇ္ဈာဒယော ဓမ္မာ၊
ဤအဘိဇ္ဈာ အစရှိသော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အနုဿဝေယျု၊ အနု-
ဗန္ဓေယျု၊ အစဉ်လိုက်လာကုန်ရာ၏။ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတီတိ။ “တဿ
သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ”ဟူသည်ကား။ တဿ စက္ခုန္တိယဿ၊ ထိုစက္ခုန္တိကို။ သတိ

ကဝါဠေဒု၊ သတိတည်းဟူသော တံခါးရှက်ဖြင့်။ ပိဒဟနတ္ထာယ၊ ပိတ်ဆို့ခြင်း
 ငှာ။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ ဒဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တောယဝ၊ ဤသို့ကျင့်သော ရဟန်းကိုပင်
 လျှင်။ စက္ခုန္ဒြိယံ ရက္ခတိတိ၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။
 စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိတိပိ၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်သည်
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစက္ခုန္ဒြိယံ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ
 ဟူသောစကားရပ်၌။ စက္ခုန္ဒြိယေ၊ စက္ခုန္ဒြေ၌။ သံဝရော ဝါ၊ စောင့်စည်းခြင်း
 သံဝရသည်လည်းကောင်း။ အသံပရော ဝါ၊ မစောင့်စည်းခြင်း အသံဝရသည်
 လည်းကောင်း။ ကိဉ္ဇာပိ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိပေ။ ဟိ၊ အကြောင်းမူကား။
 စက္ခုပသာဒံ နိဿာယ၊ စက္ခုပသာဒကိုမှီ၍။ သတိ ဝါ၊ အမှတ်ရမှုသတိ
 သည်လည်းကောင်း။ မုဋ္ဌာသစ္စံ ဝါ၊ သတိလွတ်ခြင်း အမှတ်မရခြင်း မေ့ခြင်း
 သည်လည်းကောင်း။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်စတ်ပေ။ တဿ နတ္ထိ၊ ထို့ကြောင့်
 မရှိပေ။ အပိ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ (အပိ စ၊ သို့သော်လည်း)။ ယဒါ၊ အကြင်
 အခါ၌။ ရူပါရမ္မဏံ၊ အဆင်းရူပါရုံသည်။ စက္ခုဿ၊ မျက်စိအား။ အာပါတံ
 အာဂစ္ဆတိ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဝင်္ဂေ၊ ဘဝင်သည်။
 ဒွိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်ပြီးသော်။ တနည်း။
 ဘာဂေ ဥပ္ပဇ္ဇိတော နိရုဒ္ဓေ၊ ဘဝင်နှစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်ပြီးသော်။ ကိရိယမနော-
 ဓာတု၊ ဗုဒ္ဓဒွါရာဝဇ္ဇန်းခေါ် ကိရိယာမနောဓာတ်သည်။ အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ သာဓ-
 ယမနော၊ ဆင်ခြင်ခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော နိရုဇ္ဈတိ၊ ဖြစ်၍
 ချုပ်၏။ တတော၊ ထို့နောက်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်သည်။
 ဒဿနကိစ္စံ သာဓယမာနော၊ မြင်ခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော နိရုဇ္ဈတိ၊
 ဖြစ်၍ချုပ်၏။ (နောက်ကလိုက်)။ တတော၊ ထို့နောက်။ ဝိပါကမနောဓာတု၊
 သမ္ပုဋ္ဌိစိုင်းခေါ် ဝိပါကမနောဓာတ်သည်။ သမ္ပုဋ္ဌိစွနကိစ္စံ သာဓယမာနော၊
 လက်ခံခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော နိရုဇ္ဈတိ၊ ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ တတော၊
 ထို့နောက်။ ဝိပါကဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု၊ သန္တိရဏခေါ် ဝိပါကမနော-
 ဝိညာဏဓာတ်သည်။ သန္တိရဏကိစ္စံ သာဓယမာနော၊ စုံစမ်းခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေ
 လျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော နိရုဇ္ဈတိ၊ ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ တတော၊ ထို့နောက်။ ကိရိယာ-
 ဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းခေါ် ကိရိယာအဟိတ် မနော-
 ဝိညာဏဓာတ်သည်။ ဝေါဋ္ဌဋ္ဌနကိစ္စံ သာဓယမာနော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဝုဋ္ဌော-
 ကိစ္စကို ပြီးစေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော နိရုဇ္ဈတိ၊ ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ဟဒနန္တရံ၊ ထိုဝုဋ္ဌော
 စိတ်၏အခြားမဲ့၌။ ဇဝနံ၊ ဇောစိတ်သည်။ ဇဝတိ၊ အဟုန်ဖြင့် လျင်စွာဖြစ်၏။

တတြာပိ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌လည်း။ ဘဝင်္ဂသမယေ၊ ဘဝင်ဖြစ်ခိုက်၌။ သံဝရော
 ဝါ၊ စောင့်စည်းခြင်းသည် လည်းကောင်း။ အသံပရော ဝါ၊ မစောင့်စည်းခြင်း
 သည်လည်းကောင်း။ နေဝ အတ္ထိ၊ မရှိပေ။ အာဝဇ္ဇနာဒီနံ၊ အာဝဇ္ဇန်း အစ

ဝုဠောစိတ်အဆုံးရှိသောစိတ်တို့တွင်။ အညတရသမယေ၊ တပါး တပါး၏ ဖြစ်
 ခိုက်၍လည်း။ သံဝရော ဝါ၊ စောင့်စည်းခြင်းသည် လည်းကောင်း။ အသံဝရော
 ဝါ၊ မစောင့်စည်းခြင်းသည်လည်းကောင်း။ န အတ္တိ၊ မရှိသေး သည်သာတည်း။
 ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဇဝနက္ခဏေ၊ ဇောဖြစ်ခိုက်၍။ ဒုဿီလုံ ဝါ၊ သီလမရှိသူ
 ဖြစ်ကြောင်း ကာယ ဝစီဒုစရိုက် ဟူသော ဒုဿီလှသည်လည်းကောင်း။ မုဋ္ဌသစ္စံ
 ဝါ၊ သတိ၏ဆန့်ကျင်ဘက် အကုသိုလ်ဟူသော သတိလွတ်ခြင်း သတိမေ့ခြင်း
 မုဋ္ဌသစ္စသည်လည်းကောင်း။ အညာဏံ ဝါ၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟဟူသော
 အညာဏသည်လည်းကောင်း။ အက္ခန္တိ ဝါ၊ သည်းခံမှု၏ဆန့်ကျင်ဘက် ဒေါသ
 ဟူသော အက္ခန္တိသည်လည်းကောင်း။ ကောသဇ္ဇံ ဝါ၊ ပျင်းရိသောသူ၏ အဖြစ်
 ဟူသော ပျင်းရိခြင်းကောသဇ္ဇသည်လည်းကောင်း။ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အကယ်၍
 ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်ခဲ့သော်(ထည့်)။ အသံဝရော၊ စောင့်စည်းမှု
 ဆန့်ကျင်ဘက် မပိတ်ဆို့ မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော အသံဝရသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ စက္ခုန္ဒြေ၌ မရှိ ဇောဏကျမှ ရှိငြားသော်လည်း။ ဧဝံ
 ဟောန္တော၊ ဤသို့ ဇောဏ၌ဖြစ်သော။ သော၊ ထိုမစောင့်စည်းခြင်း အသံဝရ
 ကို။ စက္ခုန္ဒြေော အသံဝရောတိ၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ မစောင့်စည်းခြင်း အသံဝရဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
 တသ္မိံ၊ ထိုဇောဏ၌။ အသံဝရေ သတိ၊ (အသံဝရ-ထည့်)။ မစောင့်စည်းခြင်း
 အသံဝရရှိလတ်သော်။ ဒွါရမ္ပ၊ ဒွါရသည်လည်း။ အဂုတ္တံ ဟောတိ၊ မလုံခြုံ။
 ဘဝင်္ဂမ္ပ၊ ဘဝင်သည်လည်း။ အဂုတ္တံ ဟောတိ၊ မလုံခြုံ။ အာဝဇ္ဇနာဒိနိပိ ဝီထိ-
 စိတ္တာနိ၊ အာဝဇ္ဇနားအစရှိသော ဝီထိစိတ်တို့သည်လည်း။ အဂုတ္တာနိ ဟောန္တိ၊
 (ပြင်လိုက်) မလုံခြုံကုန်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စက္ခုန္ဒြေယေ အသံဝရောတိ၊
 ‘စက္ခုန္ဒြေယေ အသံဝရော’ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (ပြန်စပ်)။ ယထာ ကံ၊
 အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူ။ တနည်း။ ယထာ=ယေန ပကာရေန၊ အကြင်သို့သော
 အပြားအားဖြင့်။ ဇဝနေ၊ ဇော၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ ဖြစ်သော။ အသံဝရော၊
 မစောင့်စည်းခြင်းကို၊ စက္ခုန္ဒြေယေ၊ စက္ခုန္ဒြေ၌။ အသံဝရောတိ၊ အသံဝရဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တန္နိဒဿနံ၊ ထိုပကာရကို ပြကြောင်းဖြစ်သော ဥပမာသည်။
 ကံ၊ အဘယ်နည်း။ နဂရေ၊ မြို့၌။ စတုသု ဒွါရေသု၊ တံခါးလေးပေါက်တို့ကို။
 အသံဝုတေသု၊ မပိတ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အန္တော၊ မြို့တွင်း၌။ သရဒွါရကော-
 ဌကာဗ္ဘာဒယော၊ အိမ်တံခါးမုခ် တိုက်ခန်း အစရှိသည်တို့ကို။ သုသံဝုတာ၊
 ကောင်းစွာပိတ်ထားအပ်ကုန်သည်။ ကိဉ္ဇာပိ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြား
 အံ့။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပိတ်ထားသော်လည်း။ အန္တော နဂရေ၊ မြို့တွင်း၌။ သဗ္ဗံ
 ဘဏ္ဍံ၊ အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာကို။ အရက္ခိတံ၊ မစောင့်အပ်သည်။ အဂေါပိတမေဝ၊
 မလုံခြုံစေအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ နဂရဒွါရေန၊
 မပိတ်အပ်သော မြို့တံခါးဖြင့်။ ပဿိဘ္ဘာ၊ ဝင်ကုန်၍။ စောရာ၊ ခိုးသူမြ

တို့သည်။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အသိရှိကုန်၏။ တံ၊ ထိုအမှုကို။ ကရေ-
ယျ၊ ယထာ၊ ပြုကုန်ရာသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဇဝနော၊
ဇောဉ္ဇ၊ ဒုဿိလျာဒိသု ဥပ္ပန္နေသု၊ ဒုဿိလျ စသည်တို့ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။
တသ္မိံ၊ ထိုဇောဉ္ဇ။ အသံဝရေ သတိ၊ အသံဝရဖြစ်လတ်သော်။ ဒွါရမ္ပ၊
ဒွါရသည်လည်း။ အဂုတ္တံ ဟောတိ၊ မလုံခြုံ။ အာဝဇ္ဇနာဒိနိပိ ဝီထိစိတ္တာနိ၊
အာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ဝီထိစိတ်တို့သည်လည်း။ အဂုတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ မလုံခြုံ
ကုန်။ (နောက် ဝိဘတ် ပြင်၍လိုက်သည်။)

၂၂။ ပန၊ အလျော်အားဖြင့်မူကား။ တသ္မိံ၊ ထိုဇောဉ္ဇ။ သီလာဒိသု
ဥပ္ပန္နေသု၊ သီလစသည်တို့ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဒွါရမ္ပ၊ တံခါးသည်လည်း။
ဂုတ္တံ ဟောတိ၊ လုံခြုံ၏။ ဘဝဂ်မ္ပ၊ ဘဝင်သည်လည်း။ ဂုတ္တံ ဟောတိ၊ လုံခြုံ၏။
အာဝဇ္ဇနာဒိနိပိ ဝီထိစိတ္တာနိ၊ အာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ဝီထိစိတ်တို့သည်လည်း။
ဂုတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ လုံခြုံကုန်၏။ ယထာ ကံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ နဂ-
ရဒွါရေသု သံဝုဒတသု၊ မြို့တံခါးတို့ကို ကောင်းစွာ ပိတ်ထားအပ်ကုန်သည်ရှိ
သော်။ အန္တော၊ မြို့တွင်း၌။ ဃရာဒယော၊ အိမ်စသည်တို့ကို။ အသံဝုတ၊
မပိတ်အပ်ကုန်သည်။ ကိဉ္ဇာပိ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ တထာပိ၊
ထိုသို့မပိတ်အပ်ကုန်သော်လည်း။ အန္တော နဂရေ၊ မြို့တွင်း၌။ သဗ္ဗံ ဘဏ္ဍံ၊ အလုံး
စုံသော ဥစ္စာသည်။ သုရက္ခိတံ၊ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ်သည်။ သုဂေါပိ-
တမေဝ၊ ကောင်းစွာ လုံခြုံစေအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့
သို့။ ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ နဂရဒွါရေသု၊ မြို့တံခါးတို့ကို။ ပိဟိတေသု၊ ပိတ်ထားအပ်
ကုန်သည်ရှိသော်။ စောရာနံ၊ သူခိုးဒုမြတ်၏။ ပဝေသော၊ ဝင်နိုင်ခြင်းသည်။
နတ္ထိ ယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဇဝနော၊ ဇောဉ္ဇ။
သီလာဒိသု ဥပ္ပန္နေသု၊ သီလစသည်တို့ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဒွါရမ္ပ၊ တံခါးသည်
လည်း။ ဂုတ္တံ ဟောတိ၊ လုံခြုံ၏။ ဘဝဂ်မ္ပ၊ ဘဝင်သည်လည်း။ ဂုတ္တံ ဟောတိ၊
လုံခြုံ၏။ အာဝဇ္ဇနာဒိနိပိ ဝီထိစိတ္တာနိ၊ အာဝဇ္ဇန်းအစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်
သော ဝီထိစိတ်တို့သည်။ ဂုတ္တာနိ၊ လုံခြုံကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဇဝနက္ခ-
ဏေ၊ ဇောဉ္ဇ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ၊ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ သံဝရော၊ ပိတ်ဆို့
စောင့်စည်းမှု သံဝရကို။ ဣန္ဒြိယေ သံဝရေတိ၊ ဣန္ဒြိယ၌ ပိတ်ဆို့စောင့်စည်းမှု
သံဝရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သောတေန သဒ္ဓံ သုတွံတိ အာဒိသု၊ နားဖြင့်အသံကိုကြား၍ ဤသို့အစရှိ
သော စကားတို့၌။ ဧသေဝ နယော၊ ဤဆိုခဲ့သောနည်းပင်လျှင်တည်း။ ဧဝံ၊
ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ရူပါဒိသု၊ ရူပါရုံ
စသည်တို့၌။ ကိလေသာနုဗ္ဗန္တနိဗ္ဗာဒိဂ္ဂါဟာဒိဝဇ္ဇနလက္ခဏံ၊ ကိလေသာအစဉ်

လိုက်လာကြောင်းဖြစ်သော နိမိတ်သည်ကို မှတ်ယူခြင်းကိုကြည်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိသော။ ဣဒံ၊ ဤသီလကို။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလန္တိ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလဟူ၍။ ဝေဒိတဗျံ၊ သိအပ်၏။

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ

၁၆။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလာနန္တရံ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၏ အခြားမဲ့၌။ ဝုတ္တေ၊ ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလေ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ၌။ အတ္ထော၊ အနက်အဖွင့်ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။ အာဇီဝဂေဟတုပညတ္တာနံ ဆန္ဒံ သိက္ခာပဒါနန္တိ၊ အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပညတ်အပ်ကုန်သော ခြောက်ပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့၏ ဟူသည်ကား—

(၁) အာဇီဝဂေဟတု အာဇီဝကာရဏာ၊ အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပါပိစ္ဆော၊ ယုတ်မာသောအလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣစ္ဆာပကတော၊ အလိုရမှန် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အသန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ အဘူတံ၊ မိမိသန္တာန်၌ မဖြစ်ဘူး၍ မဟုတ်မမှန်သော။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ၊ ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော မြတ်သော လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို။ ဥလ္လပတိ၊ ဝါကြွားပြောဆိုငြားအံ့။ ပါရာဇိကဿ၊ ပါရာဇိကအာပတ်သို့။ အာပတ္တိ-အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(၂) အာဇီဝဂေဟတု အာဇီဝကာရဏာ၊ အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သဉ္ဇရိတ္တံ၊ အောင်တမန်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အောင်သွယ်ပေးခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်ငြားအံ့။ သံသာဒိသေသဿ၊ သံသာဒိသေသိအာပတ်သို့။ အာပတ္တိ-အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(၃) အာဇီဝဂေဟတု အာဇီဝကာရဏာ၊ အသက်မွေးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တေ ဝိဟာရေ၊ သင်ဒကာ၏ ကျောင်း၌။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဝသတိ၊ နေ၏။ သော ဘိက္ခု၊ သို့သင်ဒကာ၏ကျောင်း၌နေသော ရဟန်းသည်။ အရဟတိ၊ ရဟန္တာပေတည်းဟု။ ဘဏတိ၊ ပြောဆိုငြားအံ့။ ပဋိဝိဇာနန္တဿ၊ ဝန်ခံသောရဟန်းအား။ ထုလ္လစ္စယဿ၊ ထုလ္လစ္စဉ်းအာပတ်သို့။ အာပတ္တိ-အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(၄) အာဇီဝဂေဟတု အာဇီဝကာရဏာ၊ အသက်မွေးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အဂီလာနော၊ မကျန်းမမာသူမဟုတ်ပါ။ ဝါ၊ ကျန်းမာပါလျက်။ ပဏိတဘောဇနာနိ၊ အမွန်အမြတ်ဘောဇဉ်တို့ကို။ အတ္တဇနာ

အတ္တဿ၊ မိမိအကျိုးငှာ။ ဝိညာပေတွာ၊ တောင်း၍။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စားငြားအံ့။ ပါစိတ္တိယဿ၊ ပါရှိတ် အာပတ်သို့။ အာပတ္တိ-အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(၅) အာဇီဝဟေတု အာဇီဝကာရဏာ၊ အသက်မွေးခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းမိန်းမသည်။ အဂိလာနာ၊ မကျန်းမမာသူ မဟုတ်ပါပဲ။ ဝါ၊ ကျန်းမာပါလျက်။ ပဏိတဘောဇနာနိ၊ အမွန်အမြတ်ဘောဇဉ်တို့ကို။ အတ္တနော အတ္တဿ၊ မိမိအကျိုးငှာ။ ဝိညာပေတွာ၊ တောင်း၍။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စားငြားအံ့။ ပါဋိဒေသနိယဿ၊ ပါဋိဒေသနီအာပတ်သို့။ အာပတ္တိ-အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(၆) အာဇီဝဟေတု အာဇီဝကာရဏာ၊ အသက်မွေးခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သူပံ ဝါ၊ ဟင်းကိုဖြစ်စေ။ သြဒနံ ဝါ၊ ထမင်းကိုဖြစ်စေ။ အဂိလာနော၊ မမာမကျန်းသူ မဟုတ်ပါပဲ။ ဝါ၊ ကျန်းမာပါလျက်။ အတ္တနော အတ္တဿ၊ မိမိအကျိုးငှာ။ ဝိညာပေတွာ၊ တောင်း၍။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စားငြားအံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သို့။ အာပတ္တိ-အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဣတိ-ဝေ၊ ဤသို့။ ပညတ္တာနိ၊ ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်သော။ ယာနိ တာနိ ဆ သိက္ခာပဒါနိ၊ အကြင်ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣမေသံ ဆန္တံ သိက္ခာပဒါနံ၊ ဤခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၏။

ကုဟနာတိအာဒီသု၊ ကုဟနာအစရှိသော စကားရပ်တို့၌။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ (ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား) ပါဠိ၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထု ဝိဘင်းပါဠိတော်ပေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပြဆိုခဲ့သော အကျဉ်းခေါင်းစဉ်စကား၌။ ကုဟနာ၊ ကုဟနဟူသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ လာဘသက္ကာရသိလောကသန္တိသိတဿ၊ ရအပ်သော သင်္ကန်းစသော သာမန်ပစ္စည်းဟူသောလာဘ်၊ အရိုအသေပြု၍ လှူအပ်သော ထူးခြားသော ပစ္စည်းဟူသော သက္ကာရနှင့် ကျော်စောခြင်းကို တဏှာဖြင့် မှီဝဲသော။ ပါဠိစန္ဒဿ၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိသော။ ဣစ္ဆာပကတဿ၊ အလိုရမ္မက် နှိပ်စက်အပ်သော ရဟန်း၏။ ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတေန၊ ပစ္စည်းကို မှီဝဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကုဟနဝတ္ထုနာ၊ အံ့ဖွယ်ကို ဖြစ်စေဟတ်သော ကုဟနဝတ္ထုဖြင့်လည်းကောင်း။ သာမန္တဇပိတေန၊ စွာန်မဂ်ဖိုလ်နှင့်စပ်၍ မိမိကို သူတပါးကဲ့သို့ပြု၍ အနီး၌ ပြောဆိုခြင်းဟူသော။ ကုဟနဝတ္ထုနာ၊ အံ့ဖွယ်ကိုဖြစ်စေဟတ်သော ကုဟနဝတ္ထုဖြင့် လည်းကောင်း။ ယာ ဘာကုဋိကာ၊ အကြင် မျက်မှောင်ကုတ်ခြင်းသည်။ ယံ ဘာကုဋိကံ၊ အကြင်မျက်မှောင်ကုတ်လေ့ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာ ကုဟနာ၊ အကြင်အံ့ဩစေခြင်း အံ့ဩခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။

ယံ ကုဟိတတ္ထံ၊ အကြင်အံ့ဩစေသော သူ၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣရိယာ-
 ပထဿ ဝါ၊ လေးပါးသော ဣရိယာပုထ်ကိုမူလည်း။ အဋ္ဌပနာ၊ အစွာထား
 ခြင်း ရှိသေစွာထားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဌပနာ၊ ထားအပ်သော အခြင်း
 အရာဟု ဆိုအပ်သော။ သဏ္ဌပနာ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိအောင် လွန်စွာပြုပြင်၍
 ထားခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ယာ ဘာကုဋ္ဌိကာ၊ အကြင်မျက်မှောင်ကုတ်ခြင်း
 သည်။ ယံ ဘာကုဋ္ဌိကံ၊ အကြင်မျက်မှောင်ကုတ်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။
 ယာ ကုဟနာ၊ အကြင်အံ့ဩစေခြင်း အံ့ဩခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။ ယာ
 ကုဟာယနာ၊ အကြင်အံ့ဩခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။ ယံ ကုဟိတတ္ထံ၊ အကြင်
 အံ့ဩသော သူ၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤသုံးပါးသော ကုဟနဝတ္ထု
 ဖြင့် အံ့ဩဖွယ်ပြုခြင်းကို။ ကုဟနာ၊ ကုဟနဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၂၃။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော ကုဟနဝတ္ထုတို့၌။ လာနာ၊ လပနာဟူသည်။
 ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ လာဘသက္ကာရသိလောကသန္နိသိတဿ၊ ရအပ်သော
 သင်္ကန်းစသော သာမန်ပစ္စည်းဟူသောလာဘ်၊ အရိအသေပြု၍ လှူအပ်သော
 ထူးခြားသော ပစ္စည်းဟူသော သက္ကာရနှင့် ကျော်စောခြင်းကို တဏှာဖြင့်
 မှီသော။ ပါပိစ္ဆဿ၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိသော။ ဣစ္ဆာပကဟဿ၊ အလိုရမ္မက်
 နှိပ်စက်အပ်သော ရဟန်း၏။ ပရေသံ၊ ဒါယကာတို့အား။ ယာ အာလပနာ၊
 အကြင်လှူရေးနှင့်စပ်သော စကားကို ရှေးဦးစွာစ၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။ ယာ
 လပနာ၊ အကြင်ဒါယကာတို့ကမေး၍ ပြောခြင်းသည်။ ယာ သလ္လပနာ၊ အကြင်
 ကောင်းစွာ အဖန်ဖန် ပြောဆိုခြင်းသည်။ ယာ ဥလ္လပနာ၊ အကြင်မြှောက်
 မြှောက်ပင့်ပင့် ပြောဆိုခြင်းသည်။ ယာ သမုလ္လပနာ၊ အကြင် အချင်းခပ်သိမ်း
 မြှောက်ပင့်၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။ ယာ ဥန္နဟနာ၊ အကြင်မလှူပဲ မနေသာ
 အောင် အဆင့်ဆင့်တက်ကာ ချည်တုပ်၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။ ယာ သမုန္နဟနာ၊
 အကြင် အချင်းခပ်သိမ်း ချည်တုပ်၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။ ယာ ဥက္ကာစနာ၊
 အကြင်မြှောက်ပင့်၍ ဖော်ပြခြင်းသည်။ ယာ သမုက္ကာစနာ၊ အကြင်အချင်း
 ခပ်သိမ်းမြှောက်ပင့်၍ ဖော်ပြခြင်းသည်။ ယာ အနုပ္ပိယဘာဏိတာ၊ အကြင်
 အဖန်တလဲလဲ ချစ်ဖွယ်ကိုသာ ဆိုတတ်သော သူ၏အဖြစ်သည်။ ယာ စာဠု-
 ကဗျတာ၊ အကြင် ပျူပျူငှာငှာ ပြောဆိုတတ်သောသူ၏ အဖြစ်သည်။
 ယာ မုဂ္ဂသုဗျတာ၊ အကြင် ပဲနောက်ဟင်းတူစွာပြောဆိုတတ်သောသူ၏အဖြစ်
 သည်။ ယာ ပါရိဘဠုတာ၊ အကြင်ကလေးထိန်းနှင့်တူစွာ သူငယ်တို့ကို ချီပိုး
 ထိန်းကျောင်းကာ ယုယုယယ ပြောဆိုတတ်သူ၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 အယံ၊ ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းကို။ လပနာ၊ လပနာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ နေမိတ္တိကတာ၊ နေမိတ္တိကတာဟူသည်။ ကတမာ၊
 အဘယ်နည်း။ လာဘ သက္ကာရ သိလောက သန္နိသိတဿ၊ ရအပ်သောသင်္ကန်း

စသောသာမန်ပစ္စည်းဟူသော လာဘ်၊ အရိအသေပြု၍လှူအပ်သော ထူးခြားသော ပစ္စည်းဟူသော သက္ကာရနှင့် ကျော်စောခြင်းကို တဏှာဖြင့်မှီသော။ ပါပိစ္ဆဿ၊ ယုတ်မာသောအလိုရှိသော။ ဣစ္ဆာပကတဿ၊ အလိုရမ္မက် နှိပ်စက်အပ်သောရဟန်း၏။ ပရေသံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဝါ၊ ဒါယကာတို့အား။ ယံ နိဗ္ဗိတ္တံ၊ အကြင်ပစ္စည်းလှူရန် အမှတ်ရစေတတ်သော ပြုမူပြောဆိုခြင်းသည်။ ယံ နိဗ္ဗိတ္တကမ္မံ၊ အကြင်အမှတ် နိမိတ်ကိုပြုခြင်းသည်။ ယောဩဘာသော၊ အကြင်မိမိအလိုကို အရိပ်ပြသော စကားသည်။ ယံ ဩဘာသကမ္မံ၊ အကြင်မိမိလိုချင်သည်ကို အရိပ်ပြသော အမှုသည်။ ယာ သမန္တဇပေါ၊ အကြင်လိုချင်သော ပစ္စည်းနှင့်ပွတ်သိ၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။ ယာ ပရိဂတော၊ အကြင်ပစ္စည်းရအောင် တရစ်ဝဲဝဲ ထပ်တလဲလဲ ပြောဆိုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (ယံ ယော ယာတို့ကို လျော်စွာ ထည့်၍ပေးပါ)။ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့သော ကိုယ်အမှု နှုတ်အမှု အလုံးစုံကို။ နေမိတ္တိကတာ၊ နေမိတ္တိကတာဟူ၍ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ နိပ္ပေသိကတာ၊ နိပ္ပေသိကတာဟူသည်။ ဂတမာ၊ အဘယ်နည်း။ လာဘသက္ကာရသိလောကသန္နိဿိတဿ၊ ရအပ်သောသင်္ကန်းစသော သာမန်ပစ္စည်းဟူသော လာဘ်၊ အရိအသေပြု၍လှူအပ်သော ထူးခြားသော ပစ္စည်းဟူသော သက္ကာရနှင့် ကျော်စောခြင်းကို တဏှာဖြင့်မှီသော။ ပါပိစ္ဆဿ၊ ယုတ်မာသောအလိုရှိသော။ ဣစ္ဆာပကတဿ၊ အလိုရမ္မက်နှိပ်စက်အပ်သော ရဟန်း၏။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့အား။ ဝါ၊ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့အား။ ဝါ၊ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ကို။ ယာ အက္ကောသနာ၊ အကြင်ဆဲရေးခြင်းသည်။ ယာ ဝမ္ဘနာ၊ အကြင်ရှုတ်ချခြင်းသည်။ ယာ ဂရဟာ၊ အကြင်ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည်။ ယာ ဥက္ခေပနာ၊ အကြင် ဒါယကာ စသည်၏အဖြစ်မှ အပပြု၍ ပစ်ပယ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ မလှူသူကဲ့သို့လျှင် ဩော်...အလှူရှင်တကားဟု ချီဆောင်၍ဆိုခြင်းသည်။ ယာ သမုက္ခေပနာ၊ အကြင် အလှူရှင်ကြီး ပါတကားဟု အလွန်ချီဆောင်၍ ဆိုခြင်းသည်။ ယာ ခိပနာ၊ အကြင်ငေါ့၍ စကားစောင်းခြင်းသည်။ ဝါ၊ အသွမ်းပျက်ငယ်ပြောဆိုခြင်းသည်။ ယံ သံခိပနာ၊ အကြင်လွန်စွာ အသွမ်းပျက်ငယ် ပြောဆိုခြင်းသည်။ ယာ ပါပနာ၊ အကြင် မလှူသူ၏အဖြစ်သို့ဆောက်စေခြင်းသည်။ ယာ သမ္မာပနာ၊ အကြင်အချင်းခပ်သိမ်း ရောက်စေခြင်းသည်။ ယာ အဝဏ္ဏဟာရိကာ၊ အကြင်ကျေးဇူးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာ ပရပိဋ္ဌိမုသိကတာ၊ အကြင်သူတပါး၏ ကျောက်ကုန်းသားကို ခဲစားတတ်သော သူ၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ မျက်ကွယ်ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချတတ်သောသူ၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့သော ဆဲရေးမှုစသည်အလုံးစုံကို။ နိပ္ပေသိကတာ၊ နိပ္ပေသိကတာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ လာဘေန၊ လာဘ်ဖြင့်။ လာဘံ၊ လာဘ်ကို။ နိဇီဂီသ-
နာ၊ ရှာသောသူ၏အဖြစ်သည်။ ကာမ၊ အဘယ်နည်း။ လာဘသက္ကာရ-
သိလောကသန္နိဿိတော၊ လာဘ် သက္ကာရနှင့် အကျော်အစောကိုမှီသော။ ပါ-
ပိစ္ဆော၊ ယုတ်မာသောအလိုရှိသော၊ ဣစ္ဆာပကတော၊ အလိုရမ္မက် နှိက်စက်
အပ်သောရဟန်းသည်။ ဣတော လဒ္ဓံ အာမိသံ၊ ဤအိမ်မှရခဲ့သော ဆွမ်း
စသော အာမိသကို။ အမုတြ ဟရတံ၊ ထိုအိမ်သို့ဆောင်၍ပေး၏။ အမုတြ
ဝါ လဒ္ဓံ အာမိသံ၊ ထိုအိမ်၌မူလည်းရခဲ့သော ဆွမ်းစသော အာမိသကို။ ဣဓ
အာဟရတံ၊ ဤအိမ်သို့ ဆောင်၍ပေး၏။ ဝေရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။
အာမိသေန၊ ရပြီးသော အာမိသဖြင့်။ အာမိသဿ၊ မရသေးသော အာမိ-
သကို။ ယာ ငွေ၊ အကြင်ရှာခြင်းသည်။ ယာ ဂဝေဠု၊ အကြင်ရှာမှီးခြင်း
သည်။ ယာ ပရိယေဠု ယာ သေန၊ ယာ ဂဝေသေန၊ အကြင်အဖန်ဖန် ရှာမှီးခြင်း
သည်။ (ပရိယာယ်တူပုဒ်များဖြစ်သဖြင့် ပေါင်း၍ ပြန်ထားသည်) အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊
ဤရပြီးသောလာဘ်ဖြင့် မရသေးသောလာဘ်ကိုရှာခြင်းကို။ လာဘေန လာဘ်
နိဇီဂီသနာ၊ လာဘ်ဖြင့် လာဘ်ကိုရှာသော သူ၏ အဖြစ် ဟု။ ဝုစ္စတံ၊
ဆိုအပ်၏။

၁၇။ ဣဒိဿ၊ ပန ပါဠိယ၊ ထုတ်ပြခဲ့သော ဤပါဠိ၏။ အတ္ထော၊
အနက်ကို။ ဝေ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။
ကုဟနနိဒ္ဒေသေ၊ ကုဟန-ပုဒ်၏အဖွင့် နိဒ္ဒေသ၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ လာ-
ဘသက္ကာရသိလောကသန္နိဿိတဿာတံ၊ လာဘသက္ကာရသိလောကသန္နိဿိ-
တဿဟူသည်ကား။ လာဘဉ္စ၊ ရအပ်သော သင်္ကန်းစသော သာမာန်ပစ္စည်း
ဟူသော လာဘ်ကိုလည်းကောင်း။ သက္ကာရဉ္စ၊ အရိအသေ ကောင်းစွာပြုပြင်
၍ လှူအပ်သော ထူးခြားသောပစ္စည်းဟူသော သက္ကာရကိုလည်းကောင်း။
ကံတ္တိသဒ္ဓဉ္စ၊ ဂုဏ်သတင်းကျော်စောသံကို လည်းကောင်း။ သန္နိဿိတဿ၊
တဏှာဖြင့်မှီသော။ ပတ္တယန္တဿ၊ တဏှာဖြင့်လိုချင်တောင့်တသော။ ဣတိ
အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုသော အနက်တည်း။ ပါပိစ္ဆဿာတံ၊
ပါပိစ္ဆဿ ဟူသည်ကား။ အသန္တဂုဏဒီပနကာမဿ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသော
သဒ္ဓါ၊ သိသစသော ဂုဏ်ကို ရှိလေသယောင် ဟန်ဆောင်၍ ပြခြင်းငှာ အလို
ရှိသော။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုသောအနက်တည်း။
(ပုဒ်တိုင်းသည့်ယောဇနာပါ) ဣစ္ဆာပကတဿာတံ၊ ဣစ္ဆာပကတဿဟူသည်
ကား။ ဣစ္ဆာယ၊ ယုတ်မာသောအလိုသည်။ အပကတဿ၊ သမ္မာအာဇီဝမှ
ကင်းစေအပ်သော။ ဝါ၊ ကျေးဇူးမဲ့ပြုအပ်သော။ ဥပဒ္ဓုတဿ၊ နှိပ်စက်
အပ်သော။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုသော အနက်တည်း။

ဣတော ပရံ၊ ဤပုဒ်မှ နောက်၌။ ယသွာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပစ္စယ-
ပဋိသေဝနသာမန္တဇပုနုဣရိယာပထသန္နိဿိတဝသေန၊ ပစ္စယပဋိသေဝန သာ-
မန္တဇပုနု ဣရိယာပထသန္နိဿိတတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မဟာနိဒ္ဒေသေ၊
မဟာနိဒ္ဒေသ၌။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ကုဟနဝတ္ထု၊ အံ့ဩစေခြင်း
ဟူသော ပစ္စည်းဖြစ်စေခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တသွာ၊
ထို့ကြောင့်။ တိဝိဓမ္မိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ဧတံ ကုဟနဝတ္ထု၊ ဤကုဟန
ဝတ္ထုကို။ ဒဿေတံ၊ ပြခြင်းငှာ။ ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတေန ဝါတိ ဧဝမာဒိ၊
ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတေန ဝါ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ယော၊ ငါသည်။
အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ တို့စကားရပ်၌။ စိဝရာဒိဟိ နိမန္နိတဿ၊
သင်္ကန်းစသည်တို့ အလှူခံရန် ဖိတ်မံ လျှောက်ထားအပ်သော ရဟန်း၏။
ဝါ၊ ဖိတ်မံ လျှောက်ထားအပ်သည်ရှိသော်။ တဒတ္ထိကဿေဝ သတော၊
ထိုသင်္ကန်းစသည်ကို အလိုရှိသည်သာဖြစ်ပါလျက်။ ပါပိစ္ဆတံ နိဿာယ၊
ယုတ်မာသောအလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကို မှီ၍။ ပဋိက္ခိပနေန၊ ပစ်ပယ်ခြင်း
ဖြင့် လည်းကောင်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တေ ဝဟပတိကေ၊ ထိုဒါယကာတို့သည်။
“အယျော၊ ဤအရှင်သည်။ အဟော အပ္ပိစ္ဆော၊ ဩော်-အလိုနည်းပေစွ။
ကိဉ္စ၊ တစုံတခုကိုမျှ။ ပဋိက္ခိတံ၊ ခံယူရန်။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိပေ။ သစေ၊
အကယ်၍။ အပ္ပမတ္တကမ္မိ၊ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ ကိဉ္စ ပဋိက္ခိဏေယျ၊ တစုံတခု
ကိုခံယူငြားအံ့။ နော၊ ငါတို့အား။ (ငါတို့မှာ)။ ဝဟ၊ စင်စစ်။ သုလဒ္ဓံ၊ အရ
ဟော်သည် ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ နာနာဝိဓေဟိ ဥပါယေဟိ၊
အမျိုးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဝတော၊ လျှောက်ထား ကုန်၍-(ထည့်)။
ပဏီတာနိ ဖိဝရာဒိနိ၊ မှန်မြတ်သော သင်္ကန်း စသည်တို့ကို။ (၂၄) ဥပ-
နေန္တာနံ၊ ကပ်လှူကုန်လတ်သော်။ ဝါ၊ ကပ်လှူကုန်သော။ တေသံ၊
ထိုလှူလိုသော ဒါယကာတို့၏။ အတ္တနိ မိမိအပေါ်၌။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဓေ၊ ကောင်း
စွာတည်တံ့သော ကြည်ညိုသမ္ဘူတိရှိသည်တို့ကို။ ဥ တော၊ သိ၍။ တဒနုဂ္ဂဟကာမ-
တံယေဝ၊ ထိုဒါယကာတို့အား ချီးမြှောက်လိုသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။
အာဝိ ကတော၊ ထင်ရှားပြီ၍။ ပဋိက္ခိဟဏေန စ၊ ခံယူခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။
တတော ပဘုတိ၊ ထိုနေ့မှစ၍။ သကဋဘာရေဟိ အပိ၊ လှည်းဖြင့်ဆောင်
ယူအပ်သော ပစ္စည်းတို့ဖြင့်လည်း။ ဝါ၊ လှည်းဖြင့် ဆောင်ယူအပ်သော ပစ္စည်းတို့
ကိုသော်လည်း။ ဥပနာမနဟေတုဘူတံ၊ ကပ်လှူခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်
သော။ ဝိမ္မာပနံ၊ အံ့ဩစေခြင်းကို။ ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတံ၊ ပစ္စည်းကိုမှီဝဲခြင်း
ဟုဆိုအပ်သော။ ကုဟနဝတ္ထုတိ၊ ကုဟနဝတ္ထုဟူ၍။ ဧဝံ၊ သိအပ်၏။
ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ မဟာနိဒ္ဒေသေ၊ မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်၌။ ဧတံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့
သော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတံ၊ ပစ္စယပဋိသေဝနဟုဆိုအပ်သော။ ကုဟန-
 ဝတ္ထု၊ ကုဟနဝတ္ထုသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣမ၊ ဤလောက
 ဌံ။ ဂဟပတိကာ၊ ဒါယကာတို့သည်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို။ စိဝရ ပိဏ္ဏ-
 ပါတ သေနာသန ဂိလာန ပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေဟိ၊ သင်္ကန်းဆွမ်း
 ကျောင်း ဆေးတို့ဖြင့်။ နိမန္တန္တိ၊ ဖိတ်မံလျှောက်တားကုန်၏။ သော၊
 ထိုရဟန်းသည်။ ပါပိစ္ဆော၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣစ္ဆာ-
 ပကတော၊ အလိုရမ္မက် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အတ္ထိကော၊ အလို
 ရှိပါလျက်။ စိဝရပိဏ္ဏပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရဏနံ၊
 သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း ဆေးတို့၏။ ဘိယျောကမ္ပတံ၊ လွန်စွာအလို
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ များများအလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။
 ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ စိဝရံ၊ ဖိတ်မံသောသင်္ကန်းကို။ ပစ္စက္ခာတိ၊
 ပစ်ပယ်၏။ ပိဏ္ဏပါတံ ပစ္စက္ခာတိ၊ ဆွမ်းကိုပစ်ပယ်၏။ သေနာသနံ
 ပစ္စက္ခာတိ၊ ကျောင်းကို ပစ်ပယ်၏။ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ
 ပစ္စက္ခာတိ၊ ဆေးပစ္စည်းကို ပစ်ပယ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဝါ၊
 ထိုရဟန်းက။ ဧဝံ အာဟ၊ ဤသို့ ဟန်ဆောင်၍ ဆို၏။ သမဏဿ၊
 ကိလေသာငြိမ်းအောင် ကျင့်သောရဟန်းအား။ ဝါ၊ ရဟန်းမှာ။ မဟဇ္ဈေ-
 န စိဝရေန၊ အဖိုးတန်သော သင်္ကန်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့
 နည်း။ သမဏော၊ ရဟန်းသည်။ သုသာနာ ဝါ၊ သုသာန်မှ လည်း
 ကောင်း။ ဝါ သုသာန်မှဖြစ်စေ။ သင်္ကာရက္ခဋ္ဌာ ဝါ၊ အမှိုက်ပုံမှ
 လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အမှိုက်ပုံမှ ဖြစ်စေ။ ပါပဏိကာ ဝါ၊ ဈေးအနီးမှ
 လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဈေးအနီးမှဖြစ်စေ။ နန္တကာနိ၊ စုတ်ပြတ်ဟောင်းရိ
 အနားမရှိကုန်သော အဝတ်ဘို့ကို။ ဥစ္စနိတော၊ ကောက်ယူ၍။ ဝါ၊ ကောက်
 ယူကာ။ သင်္ဃာဋ္ဌိံ ကတော၊ သင်္ကန်းပြု၍။ ယံ ဘေရေယျ၊ အကြင်ဝတ်ရုံ
 ရာ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့ဝတ်ရုံခြင်းသည်။ သာရပုံ၊ သင့်လျော်လျှောက်
 ပတ်၏။ သမဏဿ၊ ရဟန်းအား။ မဟဇ္ဈေန ပိဏ္ဏပါတေန၊ အဖိုးတန်
 သောဆွမ်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်ပြုအံ့နည်း။ သမဏော၊ ရဟန်းသည်။ ဥဇ္ဈာ-
 စရိယာယ၊ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့်။ လဗ္ဗေန၊ ရသော။ (တည့်)ပိဏ္ဏိယာလော-
 ပေန၊ တလုတ်တခဲဆွမ်းဖြင့်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ ယံ ကပ္ပေယျ၊
 အကြင်မွေးရာ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့အသက်မွေးခြင်းသည်။ သာရပုံ၊ သင့်
 လျော်လျှောက်ပတ်၏။ သမဏဿ၊ ရဟန်းအား။ မဟဇ္ဈေန သေနာသ-
 နေန၊ အဖိုးတန်သောကျောင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်ပြုအံ့နည်း။ သမဏော၊
 ရဟန်းသည်။ ရုက္ခမူလိကော ဝါ၊ သစ်ပင်အောက်၌ နေလေ့ရှိသည်လည်း
 ကောင်း။ အဗ္ဗောကာသိကော ဝါ၊ ဟင်းလင်းပြင်အရပ်၌ နေလေ့ရှိ
 သည်လည်းကောင်း။ ယံ-အဿ၊ အကြင်ဖြစ်ရာ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့ သစ်ပင်

အောက် ဟင်းလင်းပြင်၌ နေလေ့ရှိခြင်းသည်။ သာရပုံ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၏။ သမဏဿ၊ ရဟန်းအား။ ဝါ၊ ရဟန်းမှာ။ မဟဋ္ဌေန ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေန၊ အဖိုးတန်သောဆေးပစ္စည်းဖြင့်။ ကံ၊ အဘယ်ပြုအံ့နည်း။ သမဏော၊ ရဟန်းသည်။ ပုတိမုတ္တေန ဝါ၊ နွားကျင်ငယ်ပုပ်ရေဖြင့်လည်းကောင်း။ ဟရိဋ္ဌကိခဏေန ဝါ၊ ဖန်ခါးသီးပိုင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ သြသဓံ၊ ဆေးကို။ ယံ ကရေယျ၊ အကြင်ပြုရာ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့ နွားကျင်ငယ်ရေ ဖန်ခါးသီးပိုင်းကို ဆေးပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ သာရပုံ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောဟော်မှု၏။ တံ ဥပါဒါယ၊ ထိုသို့ဆိုသော မိမိစကားကို အကြောင်းပြု၍။ လူခံ စိဝရံ၊ ခေါင်းပါးယုတ်ညံ့သော သင်္ကန်းကို။ ဓာရေတိ၊ ဝတ်ချုံ၏။ လူခံ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ခေါင်းပါးယုတ်ညံ့သောဆွမ်းကို။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏။ လူခံ သေနာသနံ၊ ခေါင်းပါးယုတ်ညံ့သောကျောင်းကို။ ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ လူခံ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ ခေါင်းပါးယုတ်ညံ့သောဆေးကို။ ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏ (သုံးဆောင်၏။) တမေနံ၊ ထိုသို့အယုတ်အညံ့ကို သုံးဆောင်သော ဤရဟန်းကို။ ဂဟပတိကာ၊ လူဒါယကာတို့သည်။ ဧဝံ ဇာနန္တိ၊ ဤသို့အသိအမှတ်ပြုကုန်၏။ အယံ သမဏော၊ ဤရဟန်းသည်။ အပ္ပိစ္ဆော၊ အလိုနည်းလှပေ၏။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရောင့်ရဲလွယ်၏။ ပဝိဝိတ္တော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာကိုအလိုရှိပေ၏။ အသံသဋ္ဌော၊ လူဒါယကာ ဒါယိကာမတို့နှင့် ရောနှောခြင်းမရှိပေ။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ အပြင်းအထန်အားထုတ်သောလုံ့လရှိပေ၏။ ဓုတဝါဒေါတိ၊ ကိလေသာကိုခါထုတ်ခြင်း ပယ်ခြင်းကို ပြောဆိုလေ့ရှိပေ၏ ဟု။ ဘိယျော ဘိယျော၊ တိုး၍တိုး၍။ စိဝရပိဏ္ဏပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေဟိ၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း ဆေးတို့ဖြင့်။ နိမန္တန္တိ၊ အလှူခံရန် ဖိတ်မံလျှောက်ထားကုန်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌ (ထည့်)။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဧဝံ အာဟ၊ ဤသို့ပြောဆို၏။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသော အကြောင်းတရားတို့၏။ သမ္မုခိဘာဝါ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းကြောင့်။ သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးသားသည်။ ဗဟံ ပုညံ၊ များစွာသော ကောင်းမှုကို။ ပသဝတိ၊ ဖြစ်ပွားစေ၏။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါတရား၏။ သမ္မုခိဘာဝါ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း ရှိခြင်းကြောင့်။ သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးကောင်းသားသည်။ ဗဟံ ပုညံ၊ များစွာသောကောင်းမှုကို။ ပသဝတိ၊ ဖြစ်ပွားစေ၏။ ဒေယျဓမ္မဿ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထု၏။ သမ္မုခိဘာဝါ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းရှိခြင်းကြောင့်။ သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးသားသည်။ ဗဟံ ပုညံ၊ များစွာသောကောင်းမှုကို။ ပသဝတိ၊ ဖြစ်ပွား

အနီး၌ပြောဆိုခြင်း ပွတ်သိ၍ ပြောဆိုခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ကုဟနဝတ္ထုတံ၊ ကုဟနဝတ္ထုဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောပေသ် မှသနည်း—

“သမန္တဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်တို့၊ သမန္တဗုဒ္ဓဟုဆိုအပ်သော။ ကုဟနဝတ္ထု၊ ကုဟနဝတ္ထုသည်၊ ကဏမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣမေ၊ ဤသမန္တာတော်၌။ ဧကဇ္ဇော၊ အချို့သော ရဟန်းသည်။ ပါပိဇ္ဈော၊ ယုတ်မာသော အလို ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣစ္ဆာပကတော၊ အသို့ရမှတ် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘာဝနာမပ္ပာယော၊ သူတပါးက မိမိအား ချီးမွမ်းခြင်းကို အလိုရှိ သည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဇနော၊ လူမျှား သည်။ သမ္ဘာဝေဿတိတံ၊ ချီးမွမ်းလိမ့်မည်ဟု ရည်ရွယ်၍။ အရိယ-ဓမ္မနိဿိတံ၊ အရိယာတို့၏ မဂ်ဖိုလ်တရားကို မှီသော။ ပါစံ၊ စကားကို။ ဘာသတိ၊ ပြောဆို၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဝေရူပံ စိဝရံ၊ ဤသို့သော သင်္ကန်းကို။ ဓာရေတိ၊ ဝတ်ရုံ၏။ သော သမဏော၊ ထို ရဟန်းသည်။ မဟေသက္ခောတိ၊ တန်ခိုးကြီး၏ဟု။ ဘဏတိ၊ မိမိကိုယ် ကိုပင် ရည်ရွယ်၍ ပြောဆို၏။ ယော သမဏော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဝေရူပံ ပတ္တံ၊ ဤသို့သောသပိတ်ကို။ လောဟဿာလကံ၊ ကြေးခွက်ကို။ ဓမ္မကရဿံ၊ ဓမ္မကရိုက်ရေစစ်ကို။ ပရိဿာဝနံ၊ အဝတ်ရေစစ်ကို။ ဘုဉ္ဇိ-ကံ၊ သံကောက်ကို။ ဝါ၊ သေဘုကို။ ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်းကြိုးကို။ ဥပါ-ဟနံ၊ ဖိနပ်ကို။ ဓာရေတိ၊ သုံးဆောင်၏။ သော သမဏော၊ ထိုရဟန်း သည်။ မဟေသက္ခောတိ၊ တန်ခိုးကြီး၏ဟု။ ဘဏတိ၊ မိမိကိုယ်ကိုပင် ရည်ရွယ်၍ ပြောဆို၏။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း၏။ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဥပဇ္ဈာယ်သည်။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ အာစရိယော၊ နိဿ-ရည်းဆရာသည်။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ သမာနုပဇ္ဈာယ-ကော၊ ဥပဇ္ဈာယ်တူသော သီတင်းသုံးဖော်သည်။ သမာနာစရိယော၊ ဆရာတူသော သီတင်းသုံးဖော်သည်။ မိတ္တော၊ မိတ်ဆွေသည်။ သန္နိ-ဌော၊ တွေ့မြင်ဖူးကားမျှ မိတ်ဆွေသည်။ သမ္ဘတ္တော၊ မြဲမြံစွာ ပေါင်း သင်း ချဉ်းကပ်ခြင်းရှိသော မိတ်ဆွေသည်။ သဟာယော၊ ဆင်းရဲ ချမ်းသာ ခံစားသောမိတ်ဆွေသည်။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ မဟေသက္ခော၊ တန်ခိုးကြီး၏။ (ပြန်စပ်) ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဝေရူပေ ဝိဟာရေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ကျောင်း၌။ ဝသတိ၊ နေ၏။ အစူးယာဂေ၊ တဘက်စောင်းခိုးကျောင်း ၌။ ပါသာဒေ၊ ပြသား၌။ ဟမ္မိယေ၊ ဦးပြင်းတိုက်ကတုံး၌။ ဂုဟာယံ၊ ဂူ၌။ လေဏေ၊ လိုက်၌။ ကုဋိယာ၊ ကုဋိ၌။ ကုဋ္ဌာဂါရေ၊ အထွတ်တပ်အပ်

သောကျောင်း၌။ အဋ္ဌေ၊ ပစ်စင်၌။ မာဠေ၊ ပြအိုး၌။ ဥဒ္ဓုဏ္ဏေ၊ ဘဏ္ဍာ-
တိုက် ဂိုဒေါင်၌။ ဥပဋ္ဌာနသဘာဝသံ၊ စည်းဝေးဆောင်၌။ မဏ္ဍပေ၊
မဏ္ဍပ်၌။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ရုက္ခမူလေ၊ သစ်ပင်ရင်း၌။
ဝသတိ၊ နေ၏။ သော သမဏော၊ ထိုရဟန်းသည်။ မဟေသက္ခောတိ၊
တန်ခိုးကြီး၏ဟူ၍။ ဘဏတိ၊ ပြောဆို၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းသော်
ကား။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကေစ္စော၊ အချို့သောရဟန်းသည်။
(နေဇက်ကလိုက်ပုဒ်)။ ကောရဇိကကောရာဇိကော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်
မြူမျိုး အလိုဆိုးဖြင့် ကိုယ်နှုတ်ကို အကျိုးမဲ့ အလွန်နှိပ်ကွပ် ချုပ်တည်း
သည်ဖြစ်၍။ ဘာကုဋိက ဘာကုဋိကော၊ အလွန်မျက်မှောင်ကုတ်သည်
ဖြစ်၍။ ကုဟက ကုဟကော၊ အလွန်အံ့ဖွယ်ပြုသည်ဖြစ်၍။ လပကလပ-
ကော၊ အလွန် အပြောကြီးသည်ဖြစ်၍။ (ဤသုံးပုဒ်ကား သဒ္ဓါ
နှစ်ဆင့်ဖြစ်၍ အနက်မြင့်သည့်အတိုင်း အလွန်ဟု ပြန်သည်)။
မုခသမ္ဘာဝိကော၊ မိမိစကားမျှဖြင့် သူတပါးအချိုးအမမ်းခံရသည်ဖြစ်
၍။ “အယံ သမဏော၊ ဤရဟန်းသည်။ ဝေရူပါနံ၊ ဤသို့သဘော
ရှိကုန်သော။ သန္တာနံ၊ ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ဝေရူပါနံ ဝိဟာရ-
သမာပတ္တိနံ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော ဝိဟာရသမာပတ်တို့ကို။
လာဘိတိ၊ ရ၏” ဟု။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်နဲသော။
ဂူဠံ၊ လျှိုဝှက်သော။ နိပုဏံ၊ သိမ်မွေ့သော။ ပဋိစ္ဆန္တံ၊ ဖုံးကွယ်သော။
လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ သုညတာပဋိသံယုတ္တံ၊ သင်္ခါရဆိတ်
သုဉ်းရာနိဗ္ဗာန်နှင့်စပ်သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ကထေသိ၊ ပြောဆို၏။
ဝေရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ယာ ဘာကုဋိက၊ အကြင်မျက်
မှောင်ကုတ်ခြင်းသည်။ ယံ ဘာကုဋိကံ၊ အကြင်မျက်မှောင်ကုတ်ခြင်း၏
အဖြစ်သည်။ ယံ ကုဟနာ၊ အကြင်အံ့ဩခြင်းကိုဖြစ်သော
အခြင်းအရာသည်။ ယာ ကုဟာယနာ၊ အကြင်အံ့ဩခြင်းကိုဖြစ်စေသော
အခြင်းအရာသည်။ ယံ ကုဟိတတ္တံ၊ အကြင်အံ့ဩစေသောသူ၏အဖြစ်
သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့ မိမိအနီး၌ အံ့ဩဖွယ်ကိုဆောင်၍
ပြောဆိုခြင်းသည်။ သာမန္တဗ္ဗေနသင်္ခါတံ၊ သာမန္တဗ္ဗေနဟုဆိုအပ်သော။
ကုဟနဝတ္ထု၊ ကုဟနဝတ္ထုမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပင်တည်း။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပါပိစ္ဆသော သတော၊ ယုတ်မာသောအလိုရှိသည်
သာလျှင်ဖြစ်သောရဟန်း၏။ သမ္ဘာဝနာဓိပ္ပာယကတေန၊ မိမိကိုချီးမွမ်းစေချင်
သောအလိုဆိုးဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော။ ဣရိယာပထေန၊ ဣရိယာပုထ်ဖြင့်။ ဝိမ္မာ
ပန၊ အံ့ဩစေခြင်းကို။ ဣရိယာပသသန္နိသိတံ၊ ဣရိယာပုထ်ကိုမှီသော။

ကုဟနဝတ္ထုတိ၊ ကုဟနဝတ္ထုဟု၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ယသဟ၊ အဘယ်
သို့ဟောတော်မူအပ်သနည်းဟူမူကား-

ဣရိယာပထသင်္ခါတံ၊ ဣရိယာပထဟုဆိုအပ်သော။ ကုဟနဝတ္ထု၊
ကုဟနဝတ္ထုသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣမ၊ ဤသာသနာ
တော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ ပါပိစ္ဆော၊ ယုတ်မာ
သောအလိုဆိုးရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣစ္ဆာပကတော၊ အလိုရမ္မက်နှိပ်စက်အပ်
သည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘာဝနာဓိပ္ပာယော၊ သူတပါးက မိမိအားချီးမွမ်း
ခြင်းကိုအလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြုသည်ရှိသော်။ ဓံ၊ ငါ့ကို။
ဇနော၊ လူများသည်။ သမ္ဘာဝေဿတိတိ၊ ချီးမွမ်းလိမ့်မည်ဟု။
ဂမနံ၊ သွားခြင်းဣရိယာပုထ်ကို။ သဏ္ဌပေတိ၊ ကောင်းစွာပြုပြင်ထား
၏။ (၂၆) ဌာနံ သဏ္ဌပေတိ။ ရပ်ခြင်းဣရိယာပုထ်ကိုကောင်းစွာ
ပြုပြင်ထား၏။ နိသဇ္ဇံ သဏ္ဌပေတိ၊ ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထ်ကို ကောင်း
စွာ ပြုပြင်ထား၏။ သယနံ သဏ္ဌပေတိ၊ လျောင်းခြင်းဣရိယာပုထ်
ကိုကောင်းစွာပြုပြင်ထား၏။ ပဏိဓာယ ဂစ္ဆတိ၊ ရဟန္တာဟုထင်ကြ
စေရန် ရည်သန်တောင့်တ၍သွား၏။ ပဏိဓာယ တိဋ္ဌတိ၊ ရည်သန်
တောင့်တ၍ ရပ်၏။ ပဏိဓာယ နိသိဒ္ဓတိ၊ ရည်သန်တောင့်တ၍
ထိုင်၏။ ပဏိဓာယ သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ ရည်သန်တောင့်တ၍လျောင်း
ခြင်းကိုပြု၏။ သမာဟိတော ဝိယ၊ တည်ကြည်သော သမာဓိရှိ
သကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ သမာဟိတော ဝိယ၊ တည်ကြည်သော
သမာဓိရှိသကဲ့သို့။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်၏။ နိသိဒ္ဓတိ၊ ထိုင်၏။ သေယျံ
ကပ္ပေတိ၊ လျောင်းခြင်းကိုပြု၏။ အာပါထကဇ္ဈာယေ စ၊ လူများမြင်
နိုင်ရာအရပ်၌ ဈာန်ဝင်စားသကဲ့သို့ ရှုလျက်နေသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ဝေရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဣရိယာပထဿ၊ ဣရိယာပုထ်ကို။
အဋ္ဌပနာ၊ ရှေးဦးစွာထားခြင်းဟူသော။ ဌာနာ၊ ထားသောအခြင်း
အရာဟူသော။ သဏ္ဌပနာ၊ ကောင်းစွာပြုပြင်ထားခြင်းဟူသော။ ယာ
ဘာကုဋ္ဌိကာ၊ အကြင်မျက်မှောင်ကုတ်ခြင်းသည်။ ယံ ဘာကုဋ္ဌိကံ၊
အကြင်မျက်မှောင်ကုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာ ကုဟနာ၊
အကြင်အံ့ဩစေခြင်းသည်။ ယာ ကုဟာယနာ၊ အကြင်အံ့ဩခြင်း
ကိုဖြစ်စေတတ်သောအခြင်းအရာသည်။ ယံ ကုဟိတတ္ထံ၊ အကြင်အံ့
ဩစေသောသူ၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤဣရိယာပုထ်ပြု
ပြင်ခြင်းကို။ ဣရိယာပထသင်္ခါတံ ကုဟနဝတ္ထုတိ၊ ဣရိယာပုထ်
ဟုဆိုအပ်သော ကုဟနဝတ္ထုဟု။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုနိဒ္ဒေသပါဠိ၌။ ပစ္စယပဋိသေဝနာတိ၊ ပစ္စယပဋိသေဝနဟူသည် ကား။ ပစ္စယပဋိသေဝနန္တိ၊ ပစ္စည်းတို့ကိုသုံးဆောင်ခြင်းဟု။ ဧဝံ သင်္ခါတေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ပစ္စယပဋိသေဝနေန၊ ပစ္စည်းတို့ကိုသုံး ဆောင်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ခါတေန၊ ပြောဆိုအပ်သော။ သာမန္တဇပွိတေနာတိ၊ သာမန္တဇပွိတေနဟူသည်ကား။ သမိပတဏိတေန၊ သူတပါးကဲ့သို့ပြု၍မိမိအနီး ၌ ပြောဆိုခြင်းဖြင့်။ ဣရိယာပထဿ ဝါတိ၊ ဣရိယာပထဿ ဝါဟူသည်ကား။ စတုဣရိပထဿ၊ လေးပါးသောဣရိယာပုထ်ကို။ အဋ္ဌပနာတိ၊ အဋ္ဌပနာဟူ သည်ကား။ အာဒိဌပနာ၊ အစစွာထားခြင်းတည်း။ ဝါ၊ အစစွာထားခြင်း ကား။ အာဒရေန ဌပနာ၊ ခိုသေစွာထားခြင်းတည်း။ ဌပနာတိ၊ ဌပနာ ဟူသည်ကား။ ဌပနာကာရော၊ ထားသောအခြင်းအရာတည်း။ သဏ္ဌပနာတိ၊ သဏ္ဌပနာဟူသည်ကား။ အဘိသင်္ခာဏာ၊ ပြုပြင်ခြင်းတည်း။ ပါသာဒိက- ဘာဝကရဏံ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်း။ ဝါ၊ ကြည်ညို ဖွယ်ရှိအောင်ပြုပြင်ခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဆိုလို၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဤသို့ဆိုလို၏။ ဘာကုဋ္ဌိကာတိ၊ ဘာကုဋ္ဌိကာဟူသည်ကား။ ပဓာနပုရိမဋ္ဌိတဘာဝဒဿနေန၊ မိမိပြဓာန်းသောပမာဏဖြင့် ရှေးဦးစွာဖြစ်၍ တည်သောသူ၏အဖြစ်ကိုပြသဖြင့်။ (ဤပါဌ်ကား မူကွဲ များသည် ဆဋ္ဌမူအတိုင်း သင့်အောင်ပြန်သည်) ဘာကုဋ္ဌိကရဏံ၊ မျက်မှောင်ကုတ်ခြင်းကိုပြုခြင်းတည်း။ မုခသင်္ကောစော၊ မျက်နှာတူနွဲ့ခြင်းတည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဤသို့ဆို လို၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သီလံ၊ သဘောကား။ ဘာကုဋ္ဌိကရဏံ၊ မျက် မှောင်ကုတ်ခြင်းကိုပြုခြင်းတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘာကုဋ္ဌိကော၊ ဘာကုဋ္ဌိကမည်၏။ ဘာကုဋ္ဌိကဿ၊ မျက်မှောင်ကုတ်လေ့ရှိသောသူ၏။ ဘာ- ဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ဘာကုလံ၊ ဘာကုလမည်၏။ ကုဟနာတိ၊ ကုဟနာ ဟူသည်ကား။ ဝိမ္မာပနာ၊ အံ့ဩစေခြင်းတည်း။ ကုဟဿ၊ အံ့ဩခြင်းကို။ အာယနာ၊ ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ ကုဟာယနာ၊ အံ့ဩခြင်းကိုဖြစ်စေခြင်း။ တနည်း။ ကုဟနာ၊ အံ့ဩဖွယ်ကိုဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာယနာ၊ အလား အပြုအမူသည်။ ကုဟာယနာ၊ ကုဟာယနမည်၏။ ကုဟိတဿ၊ အံ့ဩစေ သောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ကုဟိတတ္တံ၊ ကုဟိတတ္တမည်၏။

လပနာနိဒ္ဒေသ၊ လပနာပုဒ်၏အဖွင့်နိဒ္ဒေသ၌။ အာလပနာတိ၊ အာလပနာ ဟူသည်ကား။ ဝိဟာရံ အာဂတေ မနုဿေ၊ ကျောင်းသို့ ရောက်လာသော လူဒါယကာတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်လျှင်။ “ဘောန္တော၊ အမောင်ဒါယကာတို့။ ကိမတ္တာယ၊ အဘယ်အကျိုးငှာ။ ဝါ၊ အာယန္တိန္ဒြေအတွက်။ အာဂတာ၊ လာကြကုန်သနည်း။ ဘိက္ခု၊ နိမန္နိတုံ၊ ဟောင်းတို့ကိုပင့်ရန်။ အာဂတာ ကိ၊ လာကြကုန်သလော။ ယဒိ အာဂတာ၊ အကယ်၍လာကုန်အံ့။ ဧဝံ ဤသို့

ဖြစ်သော်။ တနည်း။ ယဒိ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင်။ ဂစ္ဆထ ရေ၊ သွားနှင့်ကြကုန်လော။ (သွားနှင့်ကြဟေ့။) အဟံ၊ ငါသည်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဂဟေ-တော၊ ပင့်ဆောင်၍။ ဗစ္ဆတော၊ နောက်မှ။ အာဂစ္ဆာမိတိ၊ လာခဲ့မည်ဟု” ဧဝံ အာဒိတောဝ၊ ဤသို့အစစပင်လျှင်။ (ရှေးဦးစွာပင်လျှင်။) လပနာ၊ လှူရေး ပင့်ရေးနှင့်စပ်၍ လမ်းကြောင်းပေးကာ ပြောဆိုခြင်းတည်း။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ “တိသော၊ တိဿမထေရ်ဟူသည်မှာ။ အဟံ၊ ငါပင်တည်း။ ရာဇာ၊ ပြည့်ရှင်မင်းသည်။ မယိ ပသန္ဓော၊ ငါ့ကိုကြည်ညို၏။ အသုကော စ အသုကော စ ရာဇမဟာမတ္တော၊ မင်း၏ဤမည်သောအမတ်ကြီး ဤမည်သောအမတ်ကြီးသည်လည်း။ မယိ ပသန္ဓောတိ၊ ငါ့ကိုကြည်ညို၏ဟု” ဧဝံ၊ ဤသို့။ (အတ္တနာ ဥပနေတော၊ မိမိကိုယ်ကိုဆောင်၍။) အတ္တုပနာယိကာ လပနာ၊ ကိုယ်ရည်သွေးကို ပြခြင်းရှိသော ဖြေဆိုခြင်းသည်။ အာလပနာ၊ အာလပနမည်၏။ လပနာတိ၊ လပနာဟူသည်ကား။ ပုဋ္ဌဿ သတော၊ အရှင်တိဿဟူသည်မှာ အဘယ်မထေရ်ပါနည်း ဤသို့စသည်ဖြင့်မေးလျှောက်အပ်သည် ဖြစ်၍။ ဝုတ္တပကာရမေဝ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောအပြားရှိသော။ လပနံ၊ ပြောဆိုခြင်းမျိုးပေတည်း။ သလ္လပနာတိ၊ သလ္လပနာဟူသည်ကား။ ဂဟပတိကာနံ၊ လူဒါယကာတို့၏။ ဥက္ကဏ္ဌနေ၊ ပျင်းရိငြီးငွေ့ခြင်း၌။ ဝါ၊ ပျင်းရိငြီးငွေ့ခြင်းမှ။ ဘိတဿ၊ စိုးရိမ်သည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ ထိုဒါယကာတို့အား (ထည့်)။ သြကာသံ ဒတာ ဒတာ၊ စကားပြောခွင့်ပေး၍ ပေး၍။ သုဠု လပနာ၊ ကောင်းစွာအဖန်ဖန်ပြောဆိုခြင်းတည်း။ ဥလ္လပနာတိ၊ ဥလ္လပနာဟူသည်ကား။ “မဟာကုဠုမ္ပိကော၊ သူကြွယ်ကြီး။ မဟာနာဝိကော၊ လှေပိုင်ရှင်ကြီး။ ဝါ၊ သင်္ဘောပိုင်ရှင်ကြီး။ မဟာဒါနပတိတိ၊ အလှူရှင်ကြီးဟု” ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥဒ္ဓံ ကတော၊ အထက်သို့မြှောက်ပင့်၍။ လပနာ၊ ပြောဆိုခြင်းပင်တည်း။ သမုလ္လပနာတိ၊ သမုလ္လပနာဟူသည်ကား။ သဗ္ဗတောဘာဂေန၊ ခပ်သိမ်းသောအဖို့အားဖြင့်။ ဥဒ္ဓံ ကတော၊ အထက်၌ပြု၍။ ဝါ၊ မြှောက်ပင့်၍။ လပနာ၊ ပြောဆိုခြင်းပေတည်း။

ဥန္နဟနာတိ၊ ဥန္နဟနာဟူသည်ကား။ “ဥပါသကာ၊ ဥပါသကာတို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးက။ ဤဒိသေ ကာလေ၊ ဤသို့သောကာလ၌။ နဝဒါနံ၊ ကောက်သစ်အလှူကို။ ဒေထ၊ သင်တို့ပေးကြကုန်၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ (ယခုနှစ်) ၌။ ကံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ န ဒေထ၊ မလှူကြကုန်သနည်း။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ (ယခုနှစ်) ၌။ န ဒေထ ကိန္တိ၊ မလှူကြတော့ပြီလောဟု” ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုလတ်သော်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ဒဿာ၊ လှူပါကုန်အံ့။ သြကာသံ န လဘာ၊ အခွင့်ကိုကြေသေးပါ။ ဣတိ-အာဒိနိ၊ ဤသို့ စသော ဝန်ခံစကားတို့ကို။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဝဒန္တိ၊ ပြောဆိုကြကုန်၏။ တာဝ၊ ဆိုမျှလောက် လှူပါကုန်အံ့ဟု ဝန်ခံသည့်တိုင်အောင်။ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ

နဟနာ၊ နောက်နောက်၌ ဤသို့ပြောဆိုခြင်းသည်။ ဝေဠုနာ၊ ရစ်ပတ်၍ ပြောဆိုခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဆိုလို၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းသော်ကား။ (၂၇) ဥစ္စဟတ္ထံ ဒိဿ၊ လက်၌ ကြံ့ရှိသော သူကိုမြင်၍လျှင်။ “ဥပါသက၊ ဥပါသကာ။ ကုတော အာဘတန္တိ၊ သင် ဘယ်ကယူဆောင်ခဲ့သနည်းဟု”။ ပုစ္ဆံ၊ မေး၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဥစ္စ၊ ခေတ္တတော၊ ကြံခင်းမှ။ အာဘတန္တိ၊ ဆောင်ခဲ့ပါသည်ဟု။ ဝုတ္တေ၊ လျှောက်ထားအပ်သော်။ ကိံ၊ အသို့နည်း။ တတ္ထ၊ ထိုကြံခင်း၌။ ဥစ္စ၊ ကြံသည်။ မဓုရန္တိ၊ ချီပါ၏လောဟု။ ပုစ္ဆံ၊ မေးပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင် ဘုရား။ ခါဒိတော၊ ခဲကြည့်လျှင်။ (စုပ်ကြည့်လျှင်။) ဇာနိတဗ္ဗန္တိ၊ သိနိုင်ပါ သည်ဟု။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားပြန်၏။ “ဥပါသက၊ ဥပါသကာ။ တိက္ခံ၊ ရဟန်းအား။ ဥစ္စ၊ ကြံကို။ ဒေထာတိ၊ လှူကြ ပါဟု။ ဝတ္တံ၊ န ဝုတ္တံ၊ မပြောကောင်းပေ။ ဣတိ အာဟ၊ ဤသို့ပြော ဆို၏။ ဇေရူပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ နိဗ္ဗေဒေန္တဿာပိ၊ လူဒါယကာက လွတ်အောင်ဖြေငြားသော်လည်း မလွတ်နိုင်အောင် ဖြေသော သူအားလည်း။ ယာ ဝေဠုနကထာ၊ ရစ်ပတ်လျက်ဆိုသော အကြင်စကားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ၊ ထိုစကားသည်။ ဥန္တဟနာ၊ ဥန္တဟနာမည်၏။ သဗ္ဗတောဘာဂေန၊ ခပ်သိမ်းသော အဖို့အားဖြင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဝါ၊ ထပ်ကာထပ်ကာ။ ဥန္တဟနာ၊ ချီတုပ်ပြောဆိုခြင်းသည်။ သမုန္တဟနာ၊ သမုန္တဟနာမည်၏။

ဥက္ကာစနာတိ၊ ဥက္ကာစနာဟူသည်ကား။ ဧတံ ကုလံ၊ ထိုအမျိုး ထို အိမ်ထောင်စုများသည်။ မံ ယေဝ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအမျိုး ဤအိမ်ထောင်စု၌။ ဒေယျဓမ္မော၊ လှူဖွယ်ပစ္စည်းသည်။ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင်။ မယုမေဝ ဒေတိတိ၊ ငါ့အားသာလျှင် လှူ၏ဟု။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥက္ခိပိတော၊ ဒါယကာ၏ဂုဏ်ကို မြှောက်ပင့်၍။ ကာစနာ၊ ဖော်ပြခြင်းသည်။ ဥက္ကာစနာ၊ ဥက္ကာစနာမည်၏။ ဥဒ္ဓိပနာတိ၊ မြှောက်ပြခြင်းဟု။ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဆိုလို၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တေလကန္တရိက- ဝတ္ထု၊ တေလကန္တရိကဝတ္ထုကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ပြောဆိုသင့်၏။ သဗ္ဗတော ဘာဂေန၊ ခပ်သိမ်းသော အဖို့အားဖြင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဥက္ကာစနာ၊ မြှောက်ပင့် ၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။ သမုက္ကာစနာ၊ သမုက္ကာစနာမည်၏။

အနုပ္ပိယဘာဏိတာတိ၊ အနုပ္ပိယဘာဏိဘာ ဟူသည်ကား။ သစ္စာနုရူပံ၊ အမှန်အားလျော်သည်ကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မာနုရူပံ ဝါ၊ တရားအားလျော်သည် ကိုလည်းကောင်း။ အနုပလောကေတွာ၊ မငဲ့မူ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ပိယဘာဏမေဝ၊ ချစ်ဖွယ်ကိုသာ ဆိုခြင်းတည်း။ စာဠုကမ္ပတာတိ၊ စာဠုကမ္ပတာ ဟူသည်ကား။ နိစဝုတ္တိတာ၊ နိမ့်သောဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။ အတ္တာနံ၊

မိမိကိုယ်ကို။ ဟေဋ္ဌတော ဟေဋ္ဌတော ဌပေတွာ၊ အောက်အောက်၌ထား၍။
ဝါ၊ အောက်အကျဆုံးထား၍။ (သဒ္ဓါနှစ်ချက်ဆင့်က အနက်မြင့်သည်နှင့်အညီ
ပေးသည်)။ ဝတ္တနံ၊ ပြောဆိုခြင်းတည်း။ မဂ္ဂသုပ္ပတာတိ၊ မဂ္ဂသုပ္ပတာဟူသည်
ကား။ မဂ္ဂသုပ္ပသဒိသတ၊ ပဲနောက်ဟင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊
ခဲဦးအံ့။ မဂ္ဂေသု ပစ္စမာနေသု၊ ပဲနောက်တို့ကိုချက်လျှင်။ ကောစိဒေဝ၊ တလုံး
တလေသာလျှင်။ န ပစ္စတိ၊ မကျက်ပဲရှိ၏။ အဝသေသ၊ ကြွင်းသောပဲနောက်
တို့သည်။ ပစ္စန္တိ ယထာ၊ ကျက်ကုန် နှုးနပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်။
ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝစနေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ စကား၌။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ တလုံးတလေ
သာလျှင်။ သစ္စံ ဟောတိ၊ မှန်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသောကား အလုံးစုံသည်။
အလိကံ၊ မှား၏။ အသံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မဂ္ဂသုပ္ပေတိ၊
ပဲနောက်ဟင်းနှင့်တူသော စကားရှိသဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ တဿ
ဘာဝေါ၊ ထိုပဲနောက်ဟင်းနှင့်တူသော စကားရှိသော သူ၏အဖြစ်သည်။ မဂ္ဂ-
သုပ္ပတာ၊ မဂ္ဂသုပ္ပတာမည်၏။ ပါရိဘဋ္ဌတတိ၊ ပါရိဘဋ္ဌတဟူသည်ကား။
ပါရိဘဋ္ဌဘာဝေါ၊ ကလေးထိန်းအမှု၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊ ခဲဦးအံ့။ ယော၊
အကြင်ရဟန်းသည်။ ကုလဒါရကေ၊ လူဒါယကာတို့၏ သားငယ်တို့ကို။ ဓာတိ
ဝိယ၊ ကလေးထိန်းကဲ့သို့။ အကေန ပါ၊ မှင်ခွင့်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း။ ခန္ဓေန
ဝါ၊ ပခုံးဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ပရိဘဋ္ဌတိ၊ ချီပိုးထိန်းကျောင်း၏။ ဓာရေတိ၊
ချီပိုးထမ်းဆောင်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလို
သောအနက်တည်း။ တဿ ပရိဘဋ္ဌဿ၊ ထိုကလေးသူငယ်တို့ကို ချီပိုးထိန်း
ကျောင်းသော သူ၏။ ကမ္မံ၊ အမှုတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ တဿ ပရိဘဋ္ဌဿ ကမ္မံ၊
ထိုကလေးသူငယ်တို့ကို ချီပိုးထိန်းကျောင်းသော သူ၏ အမှုသည်။ ပါရိဘဋ္ဌံ၊
ပါရိဘဋ္ဌမည်၏။

နေမိတ္တိကတာနိဒ္ဒေသေ၊ နေမိတ္တိကတာ ပုဒ်၏အဖွင့် နိဒ္ဒေသ၌။ နိမိတ္တန္တိ၊
နိမိတ္တဟူသည်ကား။ ပရေသံ၊ ကပါးသော ဒါယကာတို့အား။ ပစ္စယဒါနသညာ-
ဇနကံ၊ ပစ္စည်းကို ပေးလှူခြင်း၌ အမှတ်သညာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကာယ-
ဝစီကမ္မံ၊ ကိုယ်အမှု နှုတ်အမှုဟူသော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုပေတည်း။ နိမိတ္တ-
ကမ္မန္တိ၊ နိမိတ္တကမ္မဟူသည်ကား။ ခါဒနီယံ ဂဟေတွာ၊ ခဲဖွယ်ကိုကိုင်ယူ၍။ ဂစ္ဆန္တေ
ဒိသ္မာ၊ သွားသောသူတို့ကိုမြင်လျှင်။ “ခါဒနီယံ၊ ခဲဖွယ်ကို။ လဘိတ္ထံ ကိံ၊ ရခဲ
ကုန်သလော”။ တနည်း၊ ခါဒနီယံ လဘိတ္ထံ၊ ခဲဖွယ်ကို ရခဲကုန်သလော။ ဣတိ
အာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့ အစရှိသောနည်းဖြင့်။ နိမိတ္တကရဏံ၊ လှူရန်အမှတ်
နိမိတ်ကို ပြုခြင်းပေတည်း။ သြဘာသေတိ၊ သြဘာသောဟူသည်ကား။ ပစ္စယ-
ပဒ္ဓိသံယုတ္တကထာ၊ ပစ္စည်းနှင့်စပ်သော စကားပင်တည်း။ သြဘာသကမ္မန္တိ၊
သြဘာသကမ္မဟူသည်ကား။ ဝစ္ဆုပါလကေ ဒိသ္မာ၊ နှားငယ်ကျောင်းသော

သုဿ်တို့ကိုမြင်လျှင်။ “ကိ”၊ အသို့နည်း။ ဣမေ ဝစ္ဆာ၊ ဤနွားငယ်တို့သည်။ ခီရဂေါဝစ္ဆာ၊ နို့ရည်စို့ရသော နွားငယ်တို့လော။ ဥဒါဟုသို့မဟုတ်။ တက္ကဂေါဝစ္ဆာတိ၊ ရက်တက်ရည်သောက်ရသော နွားငယ်တို့လော” ဟု။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးပြီးလျှင်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ခီရဂေါဝစ္ဆာတိ ဝုတ္တေ၊ နို့ရည်စို့ရသော နွားငယ်တို့ပါဘုရားဟု ဆိုသတ်သော်။” န ခီရဂေါဝစ္ဆာ၊ နို့ရည်စို့ရသော နွားငယ်တို့ မဖြစ်နိုင်ကုန်။ ခီရဂေါဝစ္ဆာ၊ နို့ရည်စို့ရသော နွားငယ်တို့သည်။ ယဒိ သိယံ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဘိက္ခုပိ၊ ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ခီရလဘေယျန္တိ၊ နွားနို့ကို ရကုန်ရာ၏ဟု။ ဝေမာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့်။ ဘေသံ ဒါရကနံ၊ ထိုနွားကျောင်းသားသုဿ်တို့၏။ မာတာပိတုနံ၊ မိဘတို့အား။ နိဝေဒေတော၊ ပြောကြား၍။ ခီရဒါပနာဒိကံ၊ နွားနို့ကို လှူစေခြင်းအစရှိသော။ ဩဘာသကရဏံ၊ မိမိအလိုကို အရိပ်ပြမှု ပြုခြင်းတည်း။ သာမန္တဗ္ဗေပါတိ၊ သာမန္တဗ္ဗေပါတူသည်ကား။ သမိပံ ကတွာ ဇာနံ၊ အလိုရှိသော ပစ္စည်းနှင့် အနီးပြု၍ ပြောဆိုခြင်းတည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကုလူပကဘိက္ခုဝတ္တု၊ ကုလူပကရဟန်း၏ ဝတ္ထုကို။ ဝဉ္စဗ္ဗံ၊ ပြောကြားသင့်၏။

ကိရ၊ တဆင့်ကြားဖူးသည်ကား။ ကုလူပကော ဘိက္ခု၊ ဆွမ်းခံထိုင်အိမ် အဖြစ်ဖြင့် အိမ်သို့ကပ်သော ရဟန်းတပါးသည်။ ဘုဉ္ဇိတုကာမော၊ ဆွမ်းစားလိုသည်ဖြစ်၍။ ဂေဟံ ပဝိသိတော၊ အိမ်သို့ဝင်ပြီးလျှင်။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေသတံ။ သရဏီ၊ အိမ်ရှင်မသည်။ တံ ဒိတော၊ ထိုရဟန်းကိုမြင်လျှင်။ အဒါတုကာမာ၊ မလှူလိုသောကြောင့်။ တဏှုလော နတ္ထိတိ ဘဏန္တိ၊ ဆန်မရှိဟု ပြောဆိုကာ။ တဏှုလော အာဟာရိတုကာမာ၊ ဆန်တို့ကို ဆောင်ယူလို၍။ ဂတာ ဝိယ၊ သွားသကဲ့သို့။ ပဋိဝိဿကဿရံ၊ အိမ်နီးချင်းအိမ်သို့။ ဂတာ၊ သွားလေ၏။ ဘိက္ခုပိ၊ ရဟန်းသည်လည်း။ အန္တော ဂဗ္ဘံ၊ အိမ်အခန်းတွင်းသို့။ ပဝိသိတော ဩလောကေန္တော၊ ဝင်၍ကြည့်ရှုလတ်သော်။ ကာဝိဇ္ဇကောဏေ၊ တံခါးရွက်ထောင့်၌။ ဥစ္စံ၊ ကြံကိုလည်းကောင်း။ ဘာဇနေ၊ အိုးထဲ၌။ ဂုဠံ၊ ဟင်္ဂလဲကိုလည်းကောင်း။ ပိဋကေ၊ ချင်းတောင်းထဲ၌။ ဇော၊ မစ္ဆယလေ၊ ငါးခြောက်ပြားခြမ်းဘို့ကိုလည်းကောင်း။ ကုမ္ဘိယံ၊ ဆန်အိုးထဲ၌။ တဏှုလော၊ ဆန်ဘို့ကိုလည်းကောင်း။ ဃဠေ၊ ထောပတ်အိုးထဲ၌။ ဃဠံ၊ ထောပတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒိသ္မာ၊ တွေ့မြင်ပြီးလျှင်။ နိက္ခမိတော၊ အပြင်သို့ကွက်၍။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေလေ၏။ သရဏီ၊ အိမ်ရှင်မသည်။ “တဏှုလော နာလတ္ထာတိ၊ ဆန်မရခဲ့ဟု။ အာဂဘာ၊ ညည်းတူးလျက် ပြန်လာ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ “ဥပါသိက၊ ဥပါသိကာမရေ။ အဒ္ဓ၊ ယနေ့။ ဘိက္ခု၊ ဆွမ်းသည်။ န သမ္ပန္နိဿာတိ၊ မပြည့်စုံလှဘဲ ဟု။ ပဋိကစ္ဆေ၊ စောစောကပင်။ နိမိက္ခံ အဒ္ဓသန္နိ၊ နိမိတ်ကို မြင်ခဲ့ပြီဟု။ အာဟ၊ ဆို၏။ ကိ’ ဘန္တေ၊ အဘယ်ကဲ့သို့သော နိမိတ်ကို မြင်ခဲ့ပါသနည်း အရှင်ဘုရားဟု။ ပုစ္ဆိတေ၊ မေး

လတ်သော်။ ကဝါဠကောဏေ၊ တံခါးရွက်ထောင့်၌။ နိက္ခိတ္တံ၊ ထားအပ်သော။ ဥစ္ဆု၊ ဝိယ၊ ကြံချောင်းကဲ့သို့သော။ သပ္ပံ၊ မြေကို။ အဒ္ဓသံ၊ မြင်ခဲ့၏။ တံ ပဟရိ-
 သာမိတံ၊ ထိုမြေကိုပုက်ခတ်အံ့ဟု။ ဩလေ၊ ကေန္တော၊ ကြည့်ရှုလတ်သော်။
 ဘာဇနေ ဌပိတံ၊ အိုးထဲ၌ထားသော။ ဂုဠပိဏ္ဍံ ဝိယ၊ တင်လဲခံနှင့်တူသော။
 ပါသာဏံ၊ ကျောက်ခဲကို။ အဒ္ဓသံ၊ မြင်ခဲ့၏။ လေဉ္စု၊ ကေန၊ ကျောက်ခဲဖြင့်။ ပဟ-
 တေန သပ္ပေန၊ ပစ်ခတ်အပ်သော မြေသည်။ ဝါ၊ မြေက။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။
 ဖဏံ၊ ပါးပျဉ်းကို။ ပိဋကေ၊ ခြင်းတောင်း၌။ နိက္ခိတ္တလောဏမစ္ဆဖာလသဒိသံ၊
 ထားသောငါးခြောက်ပြားခြမ်းနှင့်တူစွာ။ အဒ္ဓသံ၊ မြင်ခဲ့၏။ တံ လေဉ္စု၊ ထို
 ခဲကို။ ခုံသံတုကာမဿ၊ ကိုက်လိုသော။ တဿ၊ ထိုမြေ၏။ ဒန္တေ၊ သွားတို့ကို။
 ကုမ္ဘိယာ၊ ဆန်အိုးထဲမှ။ ဟဏ္ဍုလသဒိသေ၊ ဆန်တို့နှင့်တူစွာ။ အဒ္ဓသံ၊ မြင်ခဲ့၏။
 အဿ၊ ထိုအခါ၌။ ကုပိတဿ၊ အပျက်ဘွားသော။ အဿ၊ ထိုမြေ၏။ မုဒကော
 နိက္ခမန္တံ၊ ပါးစပ်မှထွက်လာသော။ ဝိသမိဿကံ ခေဋံ၊ အဆိပ်နှင့်ရောသော
 တံတွေးတို့ကို။ သဋေ၊ ထောပတ်အိုးထဲ၌။ ပက္ခိတ္တသိသဒိသံ၊ ထည့်ထားသော
 ထောပတ်နှင့်တူစွာ။ အဒ္ဓသန္တိ၊ မြင်ခဲ့၏ဟု။ အာဟ၊ ပြော၏။ သာ၊ ထိုအိမ်ရှင်မ
 သည်။ န သက္ကာ မဏ္ဍကံ ဝဇ္ဇဘုန္တိ၊ ဦးပြည်းကိုလှည့်စာခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ဟု။
 စိန္တေတု၊ ကြံဆင်ခြင်၍။ ဥစ္ဆု၊ ဒတု၊ ကြံကိုကပ်ပြီးလျှင်။ ဩဒနံ ပစိတု၊
 ထမင်းကိုချက်၍။ သဋ္ဌဂုဠမစ္ဆေဟိ သဒ္ဓိံ၊ ကောပဟံ တင်လဲ ငါးခြောက်တို့နှင့်
 တကူ။ သပ္ပံ၊ အလုံးစုံကို။ အဒါသိ၊ ကပ်လျှူရလေ၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ သမိပံ ကတု၊
 အလိုရှိအပ်သော ပစ္စည်းနှင့်အမှီပြု၍။ ဇပ္ပနံ၊ ပြောဆိုခြင်းကို။ သာမန္တဇပ္ပဟိတံ၊
 သာမန္တဇပ္ပဟိတ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သံအပ်၏။ ပရိကထာတိ၊ ပရိကထာဟူသည်ကား။
 ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကထိယမာနေ၊ ပြောဆိုအပ်သော်။ တံ၊
 ထိုအပ်သော ပစ္စည်းကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။
 ပရိဝတ္တေတု၊ ပြန်လှည့်၍။ တဿ၊ ထိုပစ္စည်းကို။ ကသနံ၊ ပြောဆိုခြင်းတည်း။

နိပေသိကတာနိဒ္ဒေသေ၊ နိပေသိကတာပုဒ်၏ အဖွင့် နိဒ္ဒေသ၌။ အက္ခော-
 သနာတိ၊ ဆဲခြင်းဟူသည်ကား။ ဒသဟိ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ၊ ဆယ်ပါးသော
 ဆဲရေးကြောင်းဝတ္ထုတို့ဖြင့်။ အက္ခောသနံ၊ ဆဲရေးခြင်းတည်း။ (ဆယ်ပါးသော
 ဆဲရေးကြောင်း ဝတ္ထုတို့ကား— ၁။ အမျိုးဇာတ် ၂။ အမည် ၃။ အနွယ်
 ၄။ အမှု အလုပ်အကိုင် ၅။ အတတ်ပညာ ၆။ အနာရောင် ၇။ အရပ်
 အနိမ့်အမြင့် အသားအမည်းအဖြူစသော အသွင်သဏ္ဌာန် ၈။ လောဘ ဒေါသ
 စသော ကိလေသာ ၉။ အာပတ် ၁၀။ နှားပဲ ခွေးပဲ တိရစ္ဆာန်ပဲ စသည်
 ဖြင့် အထွေထွေ ဆဲရေးခြင်းဟူသော ဤဆယ်ပါးတို့ပင်တည်း။) ဝမ္မနာတိ၊
 ရှုတ်ချခြင်းဟူသည်ကား။ ပရိဘဝိတု၊ ကသနံ၊ နှိပ်စက်၍ ဆိုခြင်းတည်း။ ဂရ-
 ဟဏာတိ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းဟူသည်ကား။ အဿဒ္ဓေါ၊ ကံ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်

သော သဒ္ဓါတရားမရှိ။ အပ္ပသန္ဓောတိ အာဒိနာ နယေန၊ ရတနာသုံးပါးကို မကြည်ညို ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဒေါသာရောပနာ၊ အပြစ်တင်ခြင်းတည်း။ ဥက္ခေပနာတိ၊ ဥက္ခေပနာဟူသည်ကား။ ဧတံ၊ ဤဒါယကာကို။ ဧတ္ထ၊ ဤ လှူဒါန်းသောအရာ၌။ မာ ကထေထာတိ၊ ထည့်၍ မပြောကြားလင့်ဟူ။ ဝါစာယ၊ စကားဖြင့်။ ဥက္ခိပနံ၊ လှူသူအဖြစ် စသည်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်း တည်း။ သဗ္ဗတောဘာဂေန၊ ခပ်သိမ်းသော အဖို့အားဖြင့်။ သဝတ္ထုကံ၊ တည်ရာ မှီရာနှင့်တကွ။ သဟေတုကံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ။ ကတော၊ ပြု၍။ တနည်း။ သဝတ္ထုကံ ကတော၊ တည်ရာမှီရာပြု၍။ သဟေတုကံ ကတော၊ အကြောင်းနှင့် တကွ ပြု၍။ ဥက္ခေပနာ၊ ထုတ်ပယ်ခြင်းသည်။ သမုက္ခေပနာ၊ သမုက္ခေပနာမည်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းသော်ကား။ အဒေန္တံ ဒိသ္မာ၊ မပေးလှူ သောသူကိုမြင်လျှင်။ အဟော ဒါနပတိတိ၊ အော်အလှူရှင်ပါတကားဟူ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥက္ခိပနံ၊ မြှောက်၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။ ဥက္ခေပနာ၊ ဥက္ခေပနာမည်၏။ မဟာဒါနပတိတိ၊ အလှူရှင်ကြီးပါတကားဟူ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုဠ၊ ဥက္ခေပနံ၊ လွန်ကဲစွာ မြှောက်ပင့် ပြောဆိုခြင်းသည်။ သမုက္ခေပနာ၊ သမုက္ခေပနာမည်၏။ ခိပနာတိ၊ ခိပနာဟူသည် ကား။ ဗိဇ္ဇတောဇိနော၊ မျိုးစေ့ကို စားသုံးနေသော။ ဣမဿ၊ ဤသူ၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ ကိန္တိ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်းဟူ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ စသည် ဖြင့်။ ဥပ္ပဏ္ဍနာ၊ ပြက်ရယ်ဆိုခြင်းတည်း။ သံခိပနာတိ၊ သံခိပနာဟူသည်ကား။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ နိစ္စကာလံ၊ အမြဲတမ်း။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် အားလုံးတို့အားလည်း။ နတ္ထိတိဝစနံ၊ မရှိဟူသောစကားကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူပေ၏။ ဣမံ၊ ဤသို့သော ဒါယကာကို။ အဒါယကောတိ၊ မပေးတတ်သူဟူ၍။ ကိ ဘဏထ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုကြသနည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုဠတရံ၊ အတိုင်း လက်အလွန်။ ဝါ၊ သာ၍လွန်စွာ။ ဥပ္ပဏ္ဍနံ၊ ပြက်ရယ်ဆိုခြင်းတည်း။ ပါပနာတိ၊ ပါပနာဟူသည်ကား။ အဒါယကဿ ဝါ၊ မပေးလှူသူ အဖြစ်သို့သော်လည်း ကောင်း။ အဝဏ္ဏဿ ဝါ၊ ကျေးဇူးမဲ့သို့သော်လည်းကောင်း။ ပါပနံ၊ ရောက်စေ ခြင်းတည်း။ သဗ္ဗတောဘာဂေန၊ ခပ်သိမ်းသော အဖို့အားဖြင့်၊ ပါပနံ၊ ရောက်စေ ခြင်းသည်။ သမ္မာပနာ၊ သမ္မာပနာမည်၏။ အဝဏ္ဏဟာရိကာတိ၊ အဝဏ္ဏဟာရိကာ ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ကျေးဇူးမဲ့ကို ဆိုသည်ရှိသော်။ အဝဏ္ဏဘယာပိ၊ သူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကိုပြောဆိုသည်မှ ကြောက်သောကြောင့်လည်း။ မေ၊ ငါ့အား။ ဒဿ- -တိတိ၊ လှူလတ္တံ့ ဟု မျှော်လင့်၍။ ဂေဟတော ဂေဟံ၊ တအိမ်မှ တအိမ်သို့။ ဂါမ- -တော ဂါမံ၊ တရွာမှ တရွာသို့။ ဇနပဒတော ဇနပဒံ၊ ဇနပုဒ်တခုမှ ဇနပုဒ် တခုသို့။ အဝဏ္ဏဟာရဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို သောင်ခြင်း မကောင်းသတင်း လွင့်ခြင်းတည်း။ ပရပိဋ္ဌိမံသိကတာတိ၊ ပရပိဋ္ဌိမံသိကတာဟူသည်ကား။ ပုရတော၊ မျက်မှောက်၌။ မခုရံ ဘဏိတော၊ ချိုသော စကားကိုဆို၍။ ပရမ္ပုဓေ၊ မျက်ကွယ်၌။ အဝဏ္ဏ- -ဘာသိတာ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို ဆိုတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော

ဤသို့သော ပြောဆိုခြင်းသည်။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှုမျက်နှာချင်းဆိုင်။ (၂၉) ဩလောကေတု အသကောန္တဿ၊ ကြည့်ရန် မဝံသောသူတို့၏။ ဝါ၊ ကြည့်ရန်မဝံသောသူက။ ပရမ္ပုခါနံ၊ တဘက်သို့ မျက်နှာ လှည့်နေသောသူတို့၏။ ပိဋ္ဌိမံသံ ခါဒနမိဝ ဟောတိ၊ ကျောက်ကုန်းသားကို စားသည်နှင့်တူ၏။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ပရပိဋ္ဌိမံသိကတာတိ၊ ပရပိဋ္ဌိမံသိကတာဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ အယံ ဝုစ္စတိ နိပ္ပေသိကတာတိ၊ 'အယံ ဝုစ္စတိ နိပ္ပေသိကတာ' ဟူသည်ကား။ ယဿ၊ အကြင်ကြောင့်။ အဗ္ဘဂံ၊ ကိုယ်၌လိမ်းထားသော နယ်ဆီကို။ ဝေဠုပေသိကာယ၊ ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့်။ နိပုဉ္ဇတိ ဝိယ၊ ခြစ်၍သုတ်သကဲ့သို့။ ပရဿ ဂုဏ်၊ သူတပါးဂုဏ်ကို။ နိပ္ပေသေတိ၊ ခြံတတ်၏။ နိပုဉ္ဇတိ၊ သုတ်တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယဿ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဂန္ဓဇာတံ၊ နံသာမျိုးကို။ နိပိသိတု၊ ကြိတ်ချေ၍။ ဝါ၊ သွေး၍။ ဂန္ဓမဂ္ဂနာ ဝိယ၊ နံသာကို ရှာခြင်းကဲ့သို့။ ပရဂုဏေ၊ သူတပါးဂုဏ်တို့ကို။ နိပိသိတု၊ ကြိတ်ချေ၍။ ဝိစုဏ္ဏေတု၊ မှန်မှန်ညက်ညက် ချေဖျက်၍။ သော လာဘမဂ္ဂနာ၊ ဤလာဘကိုရှာမှီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ နိပ္ပေသိကဘာတိ၊ နိပ္ပေသိကဘာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤကား အဆုံးအဖြတ်ပေတည်း။

လာဘေန လာဘံ နိဇီဂီသနတာနိဒ္ဒေသေ၊ လာဘ်ဖြင့် လာဘ်ကိုရှာမှီးခြင်း ဟူသော နိဒ္ဒေသ၌။ နိဇီဂီသနတာတိ၊ နိဇီဂီသနတာဟူသည်ကား။ မဂ္ဂနာ၊ ရှာမှီးခြင်းတည်း။ ဣတော လဒ္ဓန္တိ၊ ဣတော လဒ္ဓံ ဟူသည်ကား။ ဣမမ္မာ ဂေဟာ၊ ဤအိမ်မှ။ လဒ္ဓံ၊ ရသောလာဘ်ကို။ အမုတြာတိ၊ အမုတြဟူသည် ကား။ အမုကမ္ပိ ဂေဟေ၊ ထိုအိမ်၌။ ဧဋ္ဌိတိ၊ ဧဋ္ဌိဟူသည်ကား။ ဣစ္ဆနာ၊ လိုချင်ခြင်းတည်း။ ဂဝေဠိတိ၊ ဂဝေဠိဟူသည်ကား။ မဂ္ဂနာ၊ ရှာမှီးခြင်းတည်း။ ပရိယေဠိတိ၊ ပရိယေဠိဟူသည်ကား။ ပုနပျုနံ မဂ္ဂနာ၊ အဖန်ဖန်ရှာခြင်းတည်း။ အာဒိတော ပဌာယ၊ အစအိမ်မှစ၍။ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဘိက္ခံ၊ ရတိုင်း ရတိုင်းသော ဆွမ်းကို။ တတြ တတြ၊ ထိုထိုအိမ်၌။ ကုလဒါရကာနံ ဒတွာ၊ သဘို့သား သူငယ်တို့ကိုပေး၍။ အန္ဓေ၊ နောက်ဆုံးအိမ်၌။ ခိရယာဂုံ လဘိတု၊ နွားနို့ ယာဂုံကိုသာရ၍။ ဂတဘိက္ခု ဝတ္ထု၊ သွားသော ရဟန်း၏ ဝတ္ထုကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကတေတဗ္ဗံ၊ ပြောဆိုသင့်၏။ သေနာတိအာဒိနိ၊ သေနာအစ ရှိသော ပုဒ်တို့သည်။ ဧဋ္ဌိအာဒိနမေဝ၊ ဧဋ္ဌိအစရှိသော ပုဒ်တို့၏ သာလျှင်။ ဝေဝစနာနိ၊ ပရိယာယ်စကားတို့ပေတည်း။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧဋ္ဌိတိ၊ ဧဋ္ဌိ ဟူသည်ကား။ သေနာ၊ လိုချင်ခြင်းတည်း။ ဂဝေဠိတိ၊ ဂဝေဠိ ဟူသည်ကား။ ဂဝေသနာ၊ ရှာခြင်းတည်း။ ပရိယေဠိတိ၊ ပရိယေဠိဟူသည်ကား။ ပရိယေသနာ၊ အဖန်တလဲလဲရှာခြင်းတည်း။ ဣစ္စေဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤစကား

ဝါကျ၌။ ယောဇနာ၊ ယောဇနာခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့သော ကောသလသည်။ ကုဟနာဒိနံ၊ ကုဟနအစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ အက္ခော၊ အနက်ကည်း။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝေမာဒီနဉ္စ ပါပဓမ္မာနံတိ ဧတ္ထ၊ ဝေမာဒီနဉ္စ ပါပဓမ္မာနံ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်။ ငါ ပန၊ ထို့ပြင်လည်း။ ဧကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ အချို့သော အရှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ၊ အများပြည်သူတို့က ယုံကြည်၍ လှူကုန်သော သုံးဆောင်ဖွယ် ဘောဇဉ်တို့ကို။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင်။ ဝေရူပါယ၊ ဤသို့သောသဘောရှိသော။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာခေါ် ဖီလာအတတ်ဖြင့်။ ပဝတ္ထေန၊ ဖြစ်သော။ တနည်း။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာခေါ် အတတ်ဟူသော။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ မှားသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့်။ ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ၊ အသက်မွေးကြကုန်၏။ ဣဒံ ဣမာ၊ ဤမဂ်ဖိုလ်၏ ဖီလာအတတ်တို့သည်။ သယုဿ ကတမာ၊ အဘယ်တို့နည်း။ အဂံ၊ အဂံကျမ်းလည်းကောင်း။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကျမ်းလည်းကောင်း။ ဥပ္ပါတံ၊ ဥပ္ပါတကျမ်းလည်းကောင်း။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်ကျမ်းလည်းကောင်း။ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာကျမ်းလည်းကောင်း။ မုသိကန္တိန္နံ၊ ကြွက်ကုက်ကျမ်းလည်းကောင်း။ အဂ္ဂိဟောမံ၊ မီးပူဇော်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဒဗ္ဗိဟောမံ၊ ယောက်မဖြင့် ပူဇော်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ အာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်။ ဗြဟ္မဇာလေ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌။ ဝုတ္တာနံ၊ ဟောထားအပ်ကုန်သော။ အနေဧကေသံ ပါပဓမ္မာနံ၊ များစွာကုန်သော ယုတ်မာကုန်သော အကျင့်တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ အာဇီဝဟေတု၊ အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပညတ္တာနံ၊ ပညတ်အပ်ကုန်သော။ ဆန္တံ သိက္ခာပဒါနံ၊ ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ဝိတိက္ကမဝသေန၊ လွန်ကျူးခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကုဟနာ လပနာ နေမိတ္တိကတာ နိပ္ပေသိကတာ၊ လာဘေန လာဘံ နိဇီဂီသနတာ တိ ဝေမာဒီနံ၊ ကုဟနာ၊ လပနာ၊ နေမိတ္တိကတာ၊ နိပ္ပေသိကတာ၊ လာဘေန လာဘံ နိဇီဂီသနတာ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ၊ ယုတ်မာသော အကျင့်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။ ယူယံ ယော အယံ မိစ္ဆာဇီဝေါ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော မိစ္ဆာဇီဝခေါ် အကြင် မှားသော အသက်မွေးမှုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗပ္ပကာရာပိ၊ အလုံးစုံသောအပြားရှိသော။ တဿှာ မိစ္ဆာဇီဝေါ၊ ထိုမိစ္ဆာဇီဝဟူသမျှမျှ။ ယာ ဝိရတိ၊ အကြင်ကြည်ရှောင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့လည်း။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ မည်၏။ တတြ၊ ထိုပုဒ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ဝစနတ္ထော၊ သဒ္ဓါနက်ပေတည်း။ ဧတံ၊ ဤလုံ့လကို။

အာဂမ္မ၊ စွဲမှီ၍။ ဇီဝန္တံ၊ အသက်ရှင်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုအသက်ရှင်ခြင်း၏ မှီရာအကြောင်းကြောင့်။ အာဇီဝေါ၊ အာဇီဝမည်၏။ သော၊ ထိုလုံ့လကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ပစ္စယ၊ ရိယေသနပါယာမော၊ ပစ္စည်းတို့ကို ရှာမှီးကြောင်းဖြစ်သော လုံ့လပေတည်း။ ပါရိသုဒ္ဓိတိ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ ဟူသည်ကား။ ပရိသုဒ္ဓတာ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ အာဇီဝဿ၊ အသက်မွေးမှု၏။ ဝါ၊ အသက်မွေးကြောင်း ဖြစ်သော ပစ္စည်းရှာမှီးခြင်း လုံ့လ၏။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ မည်၏။

ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ

၁၈။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တဒနန္တရံ၊ ထိုအာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ၏ အခြားမဲ့၌။ ယံတေ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ၊ အကြင်ပစ္စယသန္နိဿိတသီလကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုဒ်၌။ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသောတိ၊ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသောဟူသည်ကား။ ဥပါယေန ပထေန၊ သင့်သောအကြောင်းဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါယ ဥတု၊ သိ၍။ ပစ္စဝေက္ခိတု၊ ဆင်ခြင်၍ ၊ ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုသော အနက်တည်း။ (၃၀)တ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ သီတဿ ပဋိသဘာတာယာတိ အာဒိနာ နယေန၊ အအေးကိုပယ်ပျောက်ခြင်းငှာ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တပစ္စဝေက္ခကမေဝ၊ ဆိုအပ်သောဆင်ခြင်ခြင်းကိုပင်လျှင်။ 'ယောနိသော ပဋိသင်္ခါ'တိ၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်းဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ စီဝရန္တံ၊ စီဝရံ ဟူသည်ကား။ ဝါ၊ သင်္ကန်းဟူသည်ကား။ အန္တရဝါသကာဒိသု၊ သင်းပိုင်အစရှိသည်တို့တွင်။ ယံကိဉ္စ၊ တစုံတခုသောသင်္ကန်းကို။ ပဋိသေဝတိတိ၊ ပဋိသေဝတိဟူသည်ကား။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏။ နိဝါသေတိ ဝါ၊ ဝတ်မှုလည်းဝတ်၏။ ပါရုပတိ ဝါ၊ ရုံမှုလည်းရုံ၏။ ယာဝဒေဝါတိ ဣဒံ၊ ယာဝဒေဝဟူသော ဤပုဒ် ဝည်း။ ပယောဇနာဝေပရိစ္ဆေဒ နိယမ ဝစနံ၊ အကျိုး၏ နယ်အပိုင်းအခြားကို သတ်မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သီတဿ ပဋိသဘာတာယာတိအာဒိ၊ အအေးကို ပယ်ပျောက်ခြင်းငှာ ဤသို့အစရှိသော။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ပယောဇနံ၊ အကြင်အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတ္တကမေဝ၊ ဤမျှသည်သာလျှင်။ ယောဂီနော၊ ယောဂီရဟန်း၏။ စီဝရပဋိသေဝနေ၊ သင်္ကန်းကို မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်း၌။ ပယောဇနံ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးပေတည်း။ ဣဒေတာ၊ ဤအအေးကို ပယ်ပျောက်ခြင်း စသောအကျိုးထက်။ ဘိယျော၊ အလွန်ဖြစ်သော အကျိုးသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိပေပြီ။ ဘီတဿာတိ၊ သီတဿ ဟူသည်ကား။ အဗ္ဗတ္တခါဘုက္ခောဘဝသေန၊ ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ဓာတ်ခွောက်ခြားခြင်း၏ အစွန်းအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ ဥတုပရိစာမနာသေန ဝါ၊ အပြင်ပ၌ ဥဘုဖောက်ပြန်ခြင်း၏ အစွမ်း

အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပေါ်သော။ ယဿကဿစိ၊ အမှတ်
မရှိသော။ သီတဿ၊ အအေးကို။ ပဋိသဘာတယံတံ၊ ပဋိသဘာတယဟူသည်ကား။
ပဋိဟနနတ္ထံ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့်။
သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ အာဗာဓံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို။ န ဥပ္ပါဒေတံ၊ မဖြစ်စေနိုင်။ ဧဝံ၊
ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုအအေးကို။ ဝိနောဒနတ္ထံ၊
ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
သရီရေ၊ ကိုယ်ကို။ သီတဗ္ဗာဟတေ၊ အအေးနှိပ်စက်လတ်သော်။ ဝိက္ခိတ္တစံတ္တော၊
စိတ်ပျံ့လွင့်သည်ဖြစ်၍။ ယောနိသော၊ အသင့်လမ်းမှန်အားဖြင့်။ ပဒဟိတုံ၊
တရားအားထုတ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတံ၊ မနှိုးနိုင်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
သီတဿ ပဋိသဘာတယ၊ အအေးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ စိဝရံ ပဋိသေ-
ဝိတဗ္ဗန္တိ၊ သင်္ကန်းကို မှီဝဲအပ်၏ဟု။ ဘဂဝါ၊ ဖြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုညာသိ၊
ခွင့်ပြုတော်မူပေ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ နောက်အပိုဒ်အလုံးစုံတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊
ဤနည်းပင်တည်း။ ဟိ၊ အထူးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤနောက်အပိုဒ်တို့၌။ ကေဝလံ၊
သက်သက်ထူးသည်မှ။ ဥဏှဿာတံ၊ ဥဏှဿ ဟူသည်ကား။ အဂ္ဂိသန္တာပဿ၊
မီးအပူကို။ တဿ၊ ထိုမီးအပူ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ ဝနဒါဟာ-
ဒီသု၊ တောမီးလောင်ခြင်း စသည်တို့၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ခုံသ-
မကသဝါတာတပသရိသပသမ္ဘဿာနံတံ ဧတ္ထ၊ ခုံသ မကသ ဝါတာတပ သရိ-
သပ သမ္ဘဿာနံ ဟူသော ဤပုဒ်၌ကား။ ခုံသတံ၊ ခုံသဟူသည်ကား။
ခုံသနမက္ခိကာ၊ ကိုက်တတ်သော ယင်ကောင်တို့တည်း။ အန္ဓမက္ခိကာတိပိ၊
ယင်ကန်းတို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ မကသ၊ ခြင်တို့သည်။ မကသ၊
ဧဝံ၊ ကိုက်တတ်သော ခြင်တို့တည်း။ တနည်း။ မကသ၊ မကသတို့ဟူသည်။
မကသ၊ ဧဝံ၊ ခြင်တို့ပင်လျှင်တည်း။ ဝါတာတံ၊ ဝါတဟူသည်ကား။ သရေအရ-
ဇာဒိဘေဒါ၊ မြူပါသောလေ မြူမပါသောလေ စသည်အပြားရှိကုန်သော လေ
တို့တည်း။ အာတပေါတံ၊ အာတပဟူသည်ကား။ သူရိယာတပေါ၊ နေပူတည်း။
သရိသပါတံ၊ သရိသပဟူသည်ကား။ ဒိသဇာတံကာ၊ ကိုယ်ရှည်သော အကောင်
မျိုးဖြစ်ကုန်သော။ သပ္ပါဒယော၊ မြေအစရှိကုန်သော။ ယေကေစိ၊ အလုံးစုံ
သောသတ္တဝါတို့သည်။ သရန္တံ၊ တွား၍သွားကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။
တေသံ၊ ထိုမြေအစရှိကုန်သော တွားသွားကောင်တို့၏။ သမ္ဘဿေဝံ၊ အတွေ့သည်။
ဒဗ္ဗသမ္ဘဿော စ၊ ကိုက်ခြင်းဟူသော အတွေ့လည်းကောင်း။ ဖဋ္ဌသမ္ဘဿော စ၊
ယံပါးခြင်းဟူသော အတွေ့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝံဓော၊ နှစ်ပါး
အပြားရှိ၏။ သောပိ၊ ထိုနှစ်ပါးလုံးသော အတွေ့သည်လည်း။ စိဝရံ ပါရုပ်တွာ
နိသိန္နံ၊ သင်္ကန်းကို ရံချဲနေသော ရဟန်းကို။ န ဗာတေ၊ မနှိပ်စက်နိုင်။ တသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်။ တာဒိသေသု ဌာနေသု၊ ထိုသို့သဘောရှိသော မြေစသည်ပေါ်သော
ဌာနတို့၌။ ဟေသံ ပဋိသဘာတဿာယ၊ ထိုမြေစသည်တို့၏ အတွေ့တို့ကို ပယ်ဖျောက်

ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို (ထည့်)။ ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်၏။ ယာဝဒေဝါတိ တေဿ၊ ယာဝဒေဝဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ပုန ဝစနံ၊ ဟုန်သပ်၍ပြောခြင်းသည်။ နိယာတပယောဇနာဝဓိပရိစ္ဆေဒ ဒဿနတ္ထံ၊ အမြဲတမ်း ရသောအကျိုး၏ နယ်ပယ် အပိုင်းအခြားကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဟိရိကောပိနပဋိစ္စာဒနံ၊ ဟိရိဂုဏ်ကို ပျက်စေ တတ်သော ကိုယ်အင်္ဂါကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းသည်။ နိယာတပယောဇနံ၊ အမြဲတမ်း ရသောအကျိုးပေတည်း။ ဣတဆုနံ၊ ဤမှတစ်ပါးသော အကျိုးတို့သည်ကား။ ကဒါမံ ကဒါမံ၊ တရံတခါ တရံတခါ၌သာ။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား ရပ်၌။ ဟိရိကောပိနန္တိ၊ ဟိရိကောပိန ဟူသည်ကား။ သမ္မာဓဋ္ဌာနံ၊ ကျဉ်း မြောင်းသော ကိုယ်အင်္ဂါ၊ ဌာနပေတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယဟိံ ယဟိံ အင်္ဂေ၊ အကြင်အကြင် ကိုယ်အင်္ဂါကို။ ဝိဝရိယမာနေ၊ မဖုံးပဲ ဖွင့်ထားလျှင်။ ဟိရိ၊ ရှက်ခြင်း ဟူသော ဟိရိဂုဏ်သည်။ ကပ္ပတိ ဝိနဿတိ၊ ပျက်စီး၏။ ဟိရိံ ကောပနတော၊ ဟိရိဂုဏ်ကို ပျက်စေတတ်သောကြောင့်။ ဟံ တံ၊ ထိုသို့ကိုယ် အင်္ဂါကို။ ဟိရိကောပိနန္တိ၊ ဟိရိကောပိနဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိရိကောပိနဿ၊ ဟိရိဂုဏ်ကိုပျက်စေတတ်သော။ တဿ၊ ထိုကိုယ်အင်္ဂါကို။ ပဋိစ္စာဒနတ္ထံ၊ ဖုံးကွယ်ခြင်း အကျိုးငှာ။ ဣတိ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ဟိရိကောပိနပဋိစ္စာဒနတ္ထံ၊ ဟိရိကော ပိနပဋိစ္စာဒနမည်၏။ ဟိရိကောပိနံ ပဋိစ္စာဒနတ္ထံတိပိ၊ ဟိရိကောပိနံ ပဋိစ္စာဒ နတ္ထံ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌရှိ၏။

ပိဏ္ဍပါတန္တိ၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဟူသည်ကား။ ယံကိဉ္စ အာဟာရံ၊ အမှတ်မရှိ တစုံ တခုသော စားအပ်သော အာဟာရတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယောကောစိ အာ ဟာရော၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အာဟာရသည်။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ ပိဏ္ဍောလျေန၊ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့်။ ပတ္တေ၊ သပိတ်၌။ ပတိတတ္တာ၊ ကျစေအပ်သော ကြောင့်။ ပိဏ္ဍပါတောတိ၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပိဏ္ဍာနံ၊ များစွာသော အိမ်တို့မှ ရအပ်သောဆွမ်းတို့၏။ ပါတော၊ အပေါင်း တည်း။ ဝါ၊ အပေါင်းသည်။ ပိဏ္ဍပါတော၊ ပိဏ္ဍပါတ်မည်၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို အိမ်၌။ လဒ္ဓါနံ ဘိက္ခုနံ၊ ရအပ်ကုန်သော ဆွမ်းတို့၏။ သန္နိပါတော သမူဟော၊ အပေါင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဆိုလို၏။ နေဝ ဒဝါယာတိ၊ နေဝ ဒဝါယဟူသည်ကား။ ဂါမဒါရကာဒယော ဝိယ၊ ရွာသား သူငယ်ဘွဲ့ကဲ့သို့။ ဒဝတ္ထံ၊ မြူးတူးပျော်ပါး ကစားခြင်းအကျိုးငှာ။ န ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲသည် မဟုတ်ပေ။ ကိဋ္ဌာနိမိတ္တံ၊ ကစားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ န ပဋိ သေဝတိ၊ မှီဝဲသည် မဟုတ်ပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဆိုလို၏။ န မဒါယာတိ၊ န မဒါယဟူသည်ကား။ မုဋ္ဌိကမဇ္ဈာဒယော ဝိယ၊ လက်ဝှေ့သမား လက်ပမ်းသမား စသည်ဘွဲ့ကဲ့သို့။ မဒတ္ထံ၊ ခွန်အားမာန် ယောက်ျားမာန်ဖြင့်

ယစ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ န ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲသည် မဟုတ်ပေ။ ဗလမဒနိမိတ္တဉ္စ၊
 ခုန်အားကိုမှီ၍ဖြစ်သော ယစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်းကောင်း။
 ပေါရိသမဒနိမိတ္တဉ္စ၊ ယောက်ျားအဖြစ်ကိုမှီ၍ ငါ ယောက်ျားဟု ဖြစ်သော
 ယစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ န ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲ
 သည် မဟုတ်ပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဆိုလို၏။ န မဏ္ဍနာယာတိ၊ န
 မဏ္ဍနာယဟူသည်ကား။ (၃၁) အန္တေပုရိကဝေသိယာဒယော ဝိယ၊ နန်းတွင်း
 သူ ပြည့်တန်ဆာမ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ မဏ္ဍနတ္ထံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ပြည့်ဖြိုးစေ
 ခြင်းငှာ။ န ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲသည်မဟုတ်ပေ။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏။
 ပီဏဘာဝနိမိတ္တံ၊ ပြည့်ဖြိုးသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဆိုလို၏။ န ဝိဘူသနာယာတိ၊ န ဝိဘူသနာယဟူသည်ကား။
 နဋနစ္စကာဒယော ဝိယ၊ ကချေသည် ကျွမ်းသမား စသည်တို့ကဲ့သို့။ ဝိဘူသနတ္ထံ၊
 အရေအဆင်း ကြည်လင် တောက်ပခြင်း အကျိုးငှာ။ န ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲသည်
 မဟုတ်ပေ။ ပသန္တစ္စဝိဝဏ္ဏတာနိမိတ္တံ၊ ကြည်လင်တောက်ပသော အရေအဆင်း
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ န ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲသည် မဟုတ်
 ပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဆိုလို၏။ စ၊ ဆက်အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပုဒ်တို့
 တွင်။ နေဝ ဒဝါယာတိ ဧတံ၊ နေဝ ဒဝါယဟူသော ဤပုဒ်ကို။ မောဟပနိဿယ-
 ပ္ပဟာနတ္ထံ၊ မောဟ၏ ဥပနိဿယ အကြောင်းဖြစ်သော ပျော်မြူးခြင်းကို ပယ်
 ခြင်းငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ န မဒါယာတိ ဧတံ၊ န မဒါယ ဟူသော
 ဤပုဒ်ကို။ ဒေါသပနိဿယပ္ပဟာနတ္ထံ၊ ဒေါသ၏ ဥပနိဿယ အကြောင်းဖြစ်သော
 မာန်ယစ်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ န မဏ္ဍနာယ န
 ဝိဘူသနာယာတိ ဧတံ၊ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယ ဟူသောပုဒ်ကို။ ရာဂပ-
 နိဿယပ္ပဟာနတ္ထံ၊ ရာဂ၏ ဥပနိဿယ အကြောင်းဖြစ်သော အသွေးအသား
 တိုးပွားခြင်း အရေအဆင်း ကြည်လင်တောက်ပခြင်းတို့ကို ပယ်ခြင်းငှာ။ ဝုတ္တံ၊
 ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ စ၊ တနည်းကား။ နေဝ ဒဝါယ န မဒါယာတိ ဧတံ
 ပဒဒ္ဒယံ၊ နေဝ ဒဝါယ န မဒါယဟူသော ဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ အတ္တနော၊
 မိမိဟူသော ရဟန်း၏။ သညောဇနုပ္ပတ္တိပဋိသေဝေနတ္ထံ၊ သံယောဇဉ် ဖြစ်ခြင်းကို
 တားမြစ်ခြင်းငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယာတိ ဧတံ
 ပဒဒ္ဒယံ၊ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယဟူသော ဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ ပရဿပိ၊
 တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ သညောဇနုပ္ပတ္တိပဋိသေဝေနတ္ထံ၊ သံယောဇဉ်ဖြစ်ခြင်း
 ကိုတားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ စ၊ တနည်းကား။ စဘူဟိပိ
 ဧကော၊ ဤလေးပုဒ်တို့ဖြင့်လည်း။ အယောနိသော၊ မသင့်သော အကြောင်း
 ဖြင့်။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ပြုကျင့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂဿ

စ၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ၌ ကပ်ငြိသော တဏှာဖြင့် သုံးဆောင် ခံစားခြင်းကို လည်းကောင်း။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ယာဝ ဒေဝါတိ ပဒံ၊ ယာဝဒေဝဟူသော ပုဒ်သည်။ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဖွင့်အပ် ပြီးသော အနက်ရှိသည်သာတည်း။ ဣမဿ ကာယဿာတိ၊ ဣမဿ ကာယဿ ဟူသည်ကား။ စတုမဟာဘူတိကဿ၊ မဟာဘူတ်လေးပါးကို မှီသော။ တေဿ ရူပကာယဿ၊ ဤရုပ်ဒေဝေါင်းကိုယ်၏။ ဌိတိယာတိ၊ ဌိတိယာ ဟူသည်ကား။ ပဗန္ဓုဌိတတ္ထံ၊ အဆက်ဆက်ဖြစ်သော ရုပ်အစဉ်အားဖြင့် တည်ခြင်းငှာ။ ယာပနာယာတိ၊ ယာပနာယ ဟူသည်ကား။ ပဝတ္တိယာ၊ အသက်ခေါ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ အဝိဇ္ဇေဒနတ္ထံ၊ မပြတ်စဲခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝါ၊ တနည်းကား။ စိရကာလဌိတတ္ထံ၊ ရှည်မြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး တည်ခြင်းငှာ။ ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင် ပြဦးအံ့။ ဇိဏ္ဏဃရသာမိကော၊ အိမ်အို၏ အရှင်သည်။ အာတနတ္ထံ၊ မလဲမပြို နိုင်ရန်အတွက်(ထည့်)။ ဃရူပတ္ထမ္ဘံ၊ အိမ်ကို ကျားထောက်ကန်ခြင်းကို။ ကရောတိ ဣဝ၊ ပြုသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သာကဋ္ဌိကော၊ လှည်းရှင်သည်။ ပဝတ္တနတ္ထံ၊ ညင်သာစွာ လည်ရန်အတွက် (ထည့်)။ အက္ခဗ္ဗဉ္ဇနံ၊ လှည်းစာထိုးခြင်းကို။ ကရောတိ ဣဝ၊ ပြုသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝေ၊ ဤအတူပင်။ ကာယဿ၊ ရုပ် အပေါင်းကိုယ်၏။ ဌိတတ္ထဉ္စ၊ တည်မြဲခြင်းငှာ လည်းကောင်း။ ယာပနတ္ထဉ္စ၊ ရှည် မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဖြစ်မြဲ ဖြစ်ခြင်း သွားမြဲ သွားစေခြင်းငှာ လည်းကောင်း။ ယေ၊ ဤယောဂီရဟန်းသည်။ ပိဏ္ဏပါတံ ပဋိသေဝတိ၊ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်၏။ ဒေဝ မဒေ မဏ္ဍန ဝိဘူသနတ္ထံ၊ ပျော်ရွှင်မြူးတူးခြင်း မာန်ယစ်ခြင်း အင်္ဂါကြီးငယ် ပြည့်ဖြိုးစေခြင်း အရေအဆင်း တောက်ပစေခြင်းအကျိုးငှာ။ န ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲခြင်း မဟုတ်ပေ။ အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား။ ဌိတိတိ ဧတံ၊ ဌိတိဟူသော ဤအမည်သည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ဇီဝိန္ဒြေ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည် ပေတည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယာတိ တောဝတာ၊ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယ ဟူသော ဤမျှသော စကားဖြင့်။ တေဿ ကာယဿ၊ ဤရုပ်အပေါင်းကိုယ်၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဝတ္တာပနတ္ထံ၊ တည်ကြောင်းဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေကို မပြတ်ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဝိဟိံ သူပရတိယာတိ၊ ဝိဟိံ သူပရတိယာ ဟူသည်ယား။ အာဗာဓနဌေန၊ နိုင်စက် ခြင်းသဘောကြောင့်။ ဇိဃစ္စာ၊ ဆာလောင်ခြင်းသည်။ ဝိဟိံ သာနာမ၊ ဝိဟိံ သာ မည်၏။ တဿာ၊ ထိုဆာလောင်ခြင်း ဟူသောနှိပ်စက် ညှဉ်းဆဲတတ်သော အနာ ၏။ ဥပရမတ္ထံ၊ ကင်းငြိမ်းခြင်းငှာလည်း။ ယေ၊ ဤယောဂီရဟန်းသည်။ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ဆွမ်းကိုမှီဝဲ၏။ ဝဏိကော၊ အိုင်းအမာရှိသောသူသည်(ထည့်)။ ဝဏာလေပနံ၊ အမာ

လိမ်းဆေးကို။ ပဋိသေဝတိ ဣဝ ၈၊ မှီဝဲသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဥဏှသီတာဒီသု၊ အပူအအေးစသည်တို့သည်။ အဘိဘဝန္တေသု၊ နှိပ်စက်ကုန်သည်ရှိသော် (ထည့်)။ သပ္ပဋ္ဌိကာရံ၊ ထိုအပူအအေး စသည်ကို ငြိမ်းစေတတ်သော အအေးအပူ စသည်ကို။ ပဋိသေဝတိ ဣဝ ၈၊ မှီဝဲသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သေ၊ ဤယောဂီရဟန်းသည်။ ပိဏ္ဏပါတံ ပဋိသေဝတိ၊ ဆွမ်းကို မှီဝဲသုံးဆောင်၏။ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယာတိ၊ ဗြဟ္မစရိယာ နုဂ္ဂဟာယဟူသည်ကား။ သကသသာသနဗြဟ္မစရိယဿ ၈၊ အလုံးစုံသော ဘုရားအဆုံးအမတော် မြတ်သောအကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ ၈၊ အရိယာမဂ်ဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤယောဂီရဟန်းသည်။ ပိဏ္ဏပါတပဋိသေဝနပစ္စယာ၊ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကာယဗလံ နိဿယ၊ ကိုယ်ခွန်အားကိုမှီ၍။ သိက္ခတ္ထယာနုယောဂဝသေန၊ သိက္ခာသုံးပါးကို အစဉ်မပြတ် ကြောင့်ကြပြုသောအလိုအားဖြင့်။ ဝါ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို အားထုတ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘဝကန္တာရနိတ္တရနတ္ထံ၊ ဘဝဟူသော ခရီးခဲကို ကျော်လွန်ခြင်းငှာ။ ပဋိပဇ္ဇန္တော၊ ကျင့်သည်ဖြစ်၍။ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ၊ နှစ်ပါးသော အကျင့်မြတ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ။ ပဋိသေဝတိ၊ ဆွမ်းကိုမှီဝဲသုံးဆောင်၏။ ကိမိဝ၊ အကယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။ ကန္တာရနိတ္တရဏတ္ထိကာ၊ အစာရေစာမရှိသောခရီးခဲကိုကျော်လွန်လိုသော ဇနီးမောင်နှံတို့သည်။ ပုတ္တမံသံ၊ သား၏အသားကို။ အဂိဒ္ဓါ၊ မက်မောခြင်းမရှိပဲ (ထည့်)။ သေဝန္တိ ဣဝ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ နဒီနိတ္တရဏတ္ထိကာ၊ သမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်လိုသောသူတို့သည်။ ကုလ္လံ၊ ဖောင်ကို။ ဝါ၊ သင်္ဘောကို။ အဂိဒ္ဓါ၊ မက်မောခြင်းမရှိပဲ (ထည့်)။ သေဝန္တိ ဣဝ ၈၊ မှီဝဲသုံးဆောင်ကြသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပိဏ္ဏပါတံ ပဋိသေဝတိ၊ ဆွမ်းကို မှီဝဲသုံးဆောင်၏။

ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခါမိ နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမီတိ၊ ‘ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခါမိ နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ’ ဟူသည်ကား။ ဧဝံ ဣမိနာ ပိဏ္ဏပါတပဋိသေဝနေ၊ ဤသို့ဆွမ်းကို မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ပုရာဏံ၊ ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော။ (၈၉) ဇိဃတ္ထာ ဝေဒနဉ္စ၊ ဆာလောင်ခြင်းနှင့် ဆာလောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာကိုလည်း။ ပဋိဟင်္ခါမိ၊ ပယ်ဖျောက်အံ့။ (ဣတိ ပဋိသေဝတိ၌ စပ်ပါ)။ အပရိမိတဘောဇနပစ္စယံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိ စားခြင်းလျှင်အကြောင်းရှိသော။ နဝဉ္စ ဝေဒနံ၊ အသစ်ဖြစ်သောဝေဒနာကိုလည်း။ ပဋိဟင်္ခါမိ၊ ပယ်ဖျောက်အံ့။ (ဣတိ ပဋိသေဝတိ၌စပ်)။ အာဟာရဟတ္ထကအလံသာဠကတတြဝနုကကာကမာသကဘုတ္တံဝေတက ဗြာဟ္မဏာနံ၊ လက်ကိုဆွဲထူပါ ဆိုရလောက်အောင်

စားသောပုဏ္ဏား၊ ဝမ်းဗိုက်ကား၍ ပုဆိုးမဝတ်နိုင်လောက်အောင် စားသော ပုဏ္ဏား၊ ဝမ်းဝန်လေးသဖြင့် မထနိုင်၍ ထိုစားရာအရပ်၌ပင် လူးလိမ့်နေရအောင် စားသောပုဏ္ဏား၊ ခံတွင်းဝမှ ကျိုးနှိုက်စားနိုင်လောက်အောင် စားသောပုဏ္ဏား၊ အံထွက်အောင် စားသောပုဏ္ဏားတို့တွင်။ အညတရော ဝိယ၊ တယောက်ယောက်ကဲ့သို့။ န ဥပ္ပါဒေဿာမီတိ၊ မဖြစ်စေအံ့ဟု။ မနသိ ကရိတွာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဂီလာနော၊ လူနာသည်။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ ပဋိသေဝတိ ဣဝ စ၊ မှီဝဲသကဲ့သို့ပင်တည်း။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယာ၊ အကြင်ဝေဒနာကို။ အသပ္ပါယာပရိမိတဘောဇနံ နိဿာယ၊ မသင့်လျော်သောအစာကို စားခြင်းနှင့် အတိုင်းအရှည်မရှိ စားခြင်းကို စွဲမှီ၍။ အဓနာ၊ ယခုဘဝ၌။ ပဝတ္ထောပိ၊ ဖြစ်ငြားသော်လည်း (ထည့်)။ ပုရာဏပစ္စယဝသေန၊ ရှေးကံ အကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ (၃၂) ပုရာဏဝေဒနာတိ၊ ဝေဒနာဟောင်းဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ကာရဏပစာအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ သပ္ပါယပရိမိတဘောဇနေန၊ သင့်လျော်သော အစာကိုစားခြင်းတိုင်းထွာချင့်ချိန်၍စားခြင်းဖြင့်။ တဿာ၊ ထိုဝေဒနာဟောင်း၏။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းဖြစ်သောကံဟောင်းကို။ ဝိနာသေန္တော၊ အကျိုးပေးခွင့်မရအောင် ဖျက်ဆီးပယ်ဖျောက်လျက်။ တံ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ၊ ထိုဝေဒနာဟောင်းကိုလည်း။ ပဋိဟဒါမိ၊ ပယ်ဖျောက်အံ့။ အဓနာ၊ ယခုဘဝ၌။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ အယုတ္တပရိဘောဂကမ္မုပစယံ နိဿာယ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်မှု၍ သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော ဆည်းပူးအပ်သောကံကို စွဲမှီ၍။ အာယတိံ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်လတ္တံ့သောကြောင့်။ ယာစာယံ၊ အကြင်ဝေဒနာကိုလည်း။ နဝေဒနာတိ၊ ဝေဒနာအသစ်ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ယုတ္တပရိဘောဂဝသေန၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော သင့်သော သုံးဆောင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တဿာ၊ ထိုဝေဒနာသစ်၏။ မူလံ၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော။ အယုတ္တပရိဘောဂံ၊ မဆင်ခြင်ပဲ သုံးဆောင်ခြင်းတည်းဟူသောကံကို။ အနိဗ္ဗတ္တန္တော၊ မဖြစ်စေမှု၍။ တံ နဝဉ္စ ဝေဒနံ၊ ထိုဝေဒနာသစ်ကိုလည်း။ န ဥပ္ပါဒေဿာမီတိ၊ မဖြစ်စေအံ့ဟု။ ဧဝံ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်၏။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌။ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အနက်ကို မှတ်အပ်၏။ ဧတ္တာဝတာ၊ “ဝေဒနာဟောင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက်အံ့၊ ဝေဒနာသစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့” ဟူသောဤပုဒ်နှစ်ပုဒ်ဖြင့်။ ယုတ္တပရိဘောဂသင်္ဂဟော စ၊ လျောက်ပတ်သောသုံးဆောင်ခြင်းကို သိမ်းယူခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အတ္တကိလမထာနုယောပ္ပဟာနံ၊ ကိုယ်ပင်ပန်းစေသောအကျင့်ကို အခုထုတ်ခြင်းကို ပယ်

ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မာသုခါပရိစ္စာဂေါ စ၊ တရားနှင့်လျော်သော
ချမ်းသာသုခကို မစွန့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဝေဒိတဗျော၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ယတြာ စ မေ ဘဝိဿတိတိ၊ ယတြာ စ မေ ဘဝိဿတိ ဟူသည်ကား။
ပရိမိတဘောဂေန၊ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။
ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စေဒကဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဖြတ်တတ်သော။ ပရိဿယဿ ဝါ၊
ဘေးရန်၏လည်း။ ဣရိယာပထဘူတဿ၊ ဣရိယာပုထ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်
သော။ ပရိဿယဿ ဝါ၊ ဘေးရန်၏လည်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း
ကြောင့်။ ပစ္စယာယ ဝုတ္တိနော၊ အကြောင်းနှင့် စပ်၍ဖြစ်ခြင်းရှိသော။
ဣမဿ ကာယဿ၊ ဤရုပ်ကိုယ်၏။ စိရကာလဂမနသင်္ခါတာ၊ ရှည်စွာသော
ကာလပတ်လုံး သွားနိုင်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ယတြာယာပနာ စ၊ သွားမြဲ
သွားခြင်းမျှ သွားနိုင်ခြင်းသည်လည်း။ မေ၊ ငါအား။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပေ
လိမ့်မည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ဆင်ခြင်၍လည်း။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ပဋိသေ-
ဝတိ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်၏။ ကိမိာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။ ယာပုဿာဂီ၊
မတ်တတ်နာရောဂါရှိသောသူသည်။ တဗ္ဗဇ္ဇယံ၊ ထိုအနာ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်
သောဆေးကို။ ဝါ၊ ထိုအနာပျောက်ငြိမ်းကြောင်းဖြစ်သောဆေးကို။ ပဋိသေ-
ဝတိ ဝိယ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်သကဲ့သို့ပင်တည်း။ အနဝဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာ-
ရော စာတိ၊ အနဝဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စဟူသည်ကား။ အယုတ္တပရိယေ-
သနပဋိဂဟဏာပရိဘောဂပရိဝဇ္ဇနေန၊ မသင့်သောအားဖြင့်ရှာမှီးခြင်း ခံယူသုံး
ဆောင်ခြင်းတို့ကိုကြဉ်သဖြင့်။ အနဝဇ္ဇတာ စ၊ အပြစ်ကင်းသည်၏အဖြစ်သည်
လည်းကောင်း။ ပရိမိတပရိဘောဂေန၊ အတိုင်းအရှည်ရှိလျက် သုံးဆောင်
ခြင်းဖြင့်။ ဖာသုဝိဟာရော စ၊ ချမ်းသာစွာ နေချခြင်းသည်လည်းကောင်း။
ဝါ၊ တနည်းကား။ အသပ္ပာယပရိမိတပရိဘောဂပစ္စယာ၊ မသင့်လျော်သော
အာဟာရကို သုံးဆောင်ခြင်း၊ အတိုင်းအရှည်မရှိ အလွန်အကျွံ သုံးဆောင်
ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ အရတိတန္တိဝဇ္ဇန္တိတာ ဝိညူဂရဟာဒိဒေါသာ-
ဘာဝေန၊ ဆိတ်ငြိမ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းနှင့် ဘာဝနာကုသိုလ်တရားတို့
၌ မမေ့လျော့ခြင်း၊ အိပ်ငိုက်ခြင်း၊ ထိနမိဗ္ဗနိပ်စက်သဖြင့် ကိုယ်လက်
တဆန့်ငင်ငင်ရှိခြင်း၊ ပညာရှိတို့၏ အကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း အစရှိသောအပြစ်များ
မရှိသဖြင့်။ အနဝဇ္ဇတာ စ၊ အပြစ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။
သပ္ပာယပရိမိတဘောဇနပစ္စယာ၊ သင့်သောအာဟာရတို့ကို သုံးဆောင်ခြင်း
အတိုင်းအရှည်ရှိလျက် သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကာယ-
ဗလသမ္ဘဝေန၊ ကာယဗလဖြစ်သဖြင့်။ ဖာသုဝိဟာရော စ၊ ချမ်းသာစွာနေ
ချခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယာဒတ္တဥဒရာဝဒေဟကဘာ-

ဇနပရိဝဇ္ဇနေန၊ အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင်စားခြင်းကိုကြဉ်သဖြင့်။ သေယျ သုခပဿသုခမိဒ္ဓသုခါနံ၊ အိပ်နေခြင်းဖြင့် ရအပ်သော ချမ်းသာ၊ ဗယ်ညာ နံတောင်း ပြောင်း၍အိပ်ခြင်းဖြင့် ရအပ်သောချမ်းသာ၊ တမိန်းမှိန်း အိပ်ခြင်းဖြင့် ရအပ်သောချမ်းသာတို့ကို။ ပဟာနတော၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ အနဝဇ္ဇတာ စ၊ အပြစ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ စတုပဉ္စာ- လောပတ္တေဉ်နဘောဇနေန၊ လေးငါးလုတ်ခန့်မျှ လျော့၍စားခြင်းဖြင့်။ စတု- ဣရိယာပထယောဂျဘာဝပဋိပါဒနတော၊ ဣရိယာပုထုံလေးပါး အားလျော် သည်၏အဖြစ်ကိုပြီးစေခြင်းကြောင့်။ ဖာသုဝိဟာရော စ၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်း သည်လည်းကောင်း။ မေ၊ ငါ့အား။ ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟူ၍လည်း။ ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ -

“စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ၊ လေးငါးလုတ်တို့ကို။ အဘူတွာ၊ မသုံးဆောင်မှု၍။ ဥဒကံ ဝိဝေ၊ ရေကိုသောက်ရာ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သုံးဆောင်သည်ရှိသော်။ ပဟိတတ္တဿ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စိတ်ကိုစေလွှတ် ထားသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ရခြင်းငှာ။ အလံ၊ လျောက်ပတ်ပေ၏။

ဣတိ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ ဂုတ္တမ္ပိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။

တ္တောဝတာ စ၊ ဤမျှသောစကားရပ်ဖြင့်။ ပယောဇနပရိဂ္ဂဟော စ၊ အကျိုးကိုသိမ်းယူခြင်းကိုလည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမာ စ ပဋိပဒါ၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ ဒီပိတာ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

သေနာသနန္တိ၊ သေနသနဟူသည်ကား။ သေနဉ္စ၊ အိပ်ရာကိုလည်း ကောင်း။ အာသနဉ္စ၊ နေရာကိုလည်းကောင်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဝိဟာရေ ဝါ၊ အကြင်အကြင်သို့သော နှစ်ဘက်မိုးသောကျောင်း၌လည်း ကောင်း။ ယတ္ထ ယတ္ထ အနုယောဂဒိမ္ပိ ဝါ၊ အကြင်အကြင် တဘက်စောင်းမိုး သောကျောင်းစသည်၌လည်းကောင်း။ သေတိ၊ အိပ်၏။ တံ၊ ထိုအိပ်ရာငှာန ကျောင်းသည်။ သေနံ၊ သေနမည်၏။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဝိဟာရေ ဝါ၊ အကြင် အကြင်သို့သော နှစ်ဘက်မိုးသော ကျောင်း၌လည်းကောင်း။ ယတ္ထ ယတ္ထ အနုယောဂဒိမ္ပိ ဝါ၊ အကြင်အကြင်တဘက်စောင်းမိုးသောကျောင်းစသည် ၌လည်းကောင်း။ အာသတိ နိသိဒတိ၊ နေတတ်၏။ တံ၊ ထိုနေရာ ဌာနသည်။ အာသနံ၊ အာသနမည်၏။ တံ၊ ထိုအိပ်ရာနှင့်နေရာကို။ ဧကတော ကတုာ၊ တပေါင်းတည်း ပြု၍။ သေနာသနန္တိ၊ သေနာသနဟူ၍။ ဂုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဥတုပရိယယဝိနောဒနပဋိသလ္လာနာရာမတ္ထတိ၊ ဥတုပရိယယဝိနောဒနပဋိသလ္လာ-

နာရာမတ္ထံဟူသည်ကား။ ပရိသဟနဋ္ဌေန၊ နှိပ်စက်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဥတုယေဝ၊ အအေးအပူဥတုတို့သည်ပင်လျှင်။ ဥတုပရိဿယော၊ ဥတုဘေးရန်မည်၏။ (၃၃) ဥတုပရိဿယဿ၊ ဥတုဘေးရန်ကို။ ဝိနောဒနတ္ထဉ္စ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ လည်းကောင်း။ ပဋိသလ္လာနာရာမတ္ထဉ္စ၊ စိတ်လွင့်ပါးရာအထူးထူးသော အာရုံမှ ဖဲခါ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ စိတ်၏ကပ်ငြိခြင်းဟူသော ကိန်းအောင်းခြင်းနှင့် မွေ့လျော်ခြင်းအကျိုးငှာ လည်းကောင်း။ သရီရာဗာဓိတ္တဝိက္ခေပကရော၊ ကိုယ်ကိုနှိပ်စက်တတ် စိတ်ပြန်လွင့်ခြင်းကိုလည်း ပြုတတ်သော။ အသပ္ပါယော၊ မလျောက်ပတ်သော။ ယော ဥတု၊ အကြင်ဥတုကို။ သေနာသနပဋိသေဝနေန၊ ကျောင်းကို မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ဝိနောဒေတဗ္ဗော ဟောတိ၊ ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ တဿ ဝိနောဒနတ္ထံ၊ ထိုမလျောက်ပတ်သော ဥတုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ဧကီ ဘာဝ သုခတ္ထဉ္စ၊ အခြွေအရံဟူသော အပေါင်း၊ ကိလေသာဟူသော အဖော်မရှိပဲ တကိုယ်တည်းနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း ချမ်းသာ အကျိုးငှာ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဆိုလိုအပ်၏။ သီတပဋိသဘာဝဒိနာဝ၊ အအေးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း စသည်ဖြင့် ပင်လျှင်။ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနံ၊ ဥတုဘေးရန်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးကို။ ကာမဉ္စ ဝုတ္တမေဝ၊ အကယ်၍ ဆိုအပ်ပြီးဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဆိုအပ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း။ စိဝရပဋိသေဝနေ၊ သင်္ကန်းကို မှီဝဲသုံးဆောင်ရာ၌။ ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာဒနံ၊ ဟိရိဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကိုယ်အင်္ဂါကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းအကျိုးသည်။ နိယတပယောဇနံ၊ အမြဲတမ်းအကျိုးဖြစ်၏။ ဣတရာနိ၊ ထိုမှတစ်ပါးကုန်သော အအေးအပူကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းစသော အကျိုးတို့သည်။ ကဒါစိ ကဒါစိ၊ ရံခါ ရံခါ၌သာလျှင်။ ဘဝန္တိတိ၊ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်။ ဣဓာပိ၊ ဤကျောင်းကို မှီဝဲသုံးဆောင်ရာ၌လည်း။ နိယတံ၊ အမြဲတမ်း အကျိုးဖြစ်သော။ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနံ၊ ဥတုဘေးရန်ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဣဒံ၊ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝုတ္တပကာရော၊ အအေး အပူဟူ၍လည်းကောင်း မလျောက်ပတ်သော ဥတုဘေးရန်ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုအပ်သော။ အယံ ဥတု၊ ဤဥတုသည်။ ဥတုယေဝ၊ ဥတုသာလျှင်မည်ပေ၏။ (ပရိဿယ မမည်)။ ပရိဿယော ပန၊ ပရိဿယမည်သော ဘေးရန်သည်ကား။ ပါကဋ္ဌပရိဿယော စ၊ ထင်ရှားသော ဘေးရန်လည်းကောင်း။ ပဋိစ္ဆန္နပရိဿယော စ၊ မထင်ရှားသော ဘေးရန်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ ပါကဋ္ဌပရိဿယော၊ ထင်ရှားသော ဘေးရန်တို့သည်။ သီဟဗျုပ္ပါဒယော၊ ခြင်္သေ့ ကျား စသည်တို့တည်း။ ပဋိစ္ဆန္နပရိဿယော၊ မထင်ရှားသော ဘေးရန်တို့သည်။ ရာဂဒေါသဒယော၊

ရာဂဒေါသစသည်တို့တည်း။ ယေ၊ အကြင် ဘေးရန်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
 တေ၊ ထိုသင်္ချားသော ဘေးရန်နှင့် မဆင်ရှားသော ဘေးရန်တို့သည်။ ယတ္ထ၊
 အကြင် လုံခြုံသောကျောင်း၌။ နိသိန္နံ၊ နေသောရဟန်းကို (ထည့်)။ အပရိ-
 ဂုတ္တိယ၊ စားလုံခြုံခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ အသပ္ပိယရူပဒဿနာဒိနာ စ၊
 မလျောက်ဘဲသော အဆင်းတို့ မြင်ခြင်းအရရှိသည်ကြောင့် လည်းကောင်း။
 အာဗာဓံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို။ န ကဓရာန္တိ၊ မပြုနိုင်ကုန်။ တံ သေနာသနံ၊ ထို
 ကျောင်းကို။ ဧဝံ ဇာနိတွာ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း နှစ်ပါးသော ဘေးရန်တို့
 မနှိပ်စက်နိုင် ရာ-ဟု ကသိအမှတ်ပြုလျက်။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ပဋိသေ-
 ဝန္တော၊ မှီဝဲသုံးဆောင်သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို။ ယောနိသော၊ သင့်သော
 အကြောင်းအားဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါ၊ ဆင်ခြင်၍။ ဥတုပရိယယဝိနောဒနတ္ထံ၊
 မလျောက်ပတ်သောဥတုနှင့် ထင်ရှားသော မဆင်ရှားသော ဘေးရန်တို့ကို
 ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုးငှာ။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းကို။ ပဋိသေဝဘိ၊ မှီဝဲ
 သုံးဆောင်၏။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရန္တိ ဧတ္ထ၊ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ ဟူ
 သော ဤပုဒ်၌။ ရောဂဿ၊ အနာ၏။ ပဋိအယနဋ္ဌေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော
 အနက်သဘောကြောင့်။ ပစ္စယော၊ ပစ္စယမည်၏။ ပစ္စနိကမနဋ္ဌေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်
 အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
 ဆိုလိုရင်း အနက်တည်း။ ဧတံ၊ ပစ္စယဟူသော ဤအမည်သည်။ သပ္ပိယဿ၊
 သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော။ ယဿ ကဿဝိ၊ တစုံတခုသော ဆေး၏။ အဓိ-
 ဝစနံ၊ အမည်တည်း။ တေန၊ သမားတော်ကြီးနှင့် တူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား
 သည်။ အနုညာတတ္တာ၊ ခွင့်ပြုအပ်သော ဆေး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘိသက္ကဿ၊
 သမားတော်ကြီးမည်သော မြတ်စွာဘုရား၏။ ကမ္မံ၊ စီရင်ဖော်စပ် ပြုလုပ်အပ်
 သော ဆေးတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဘေသဇ္ဇ မည်၏။
 ဂိလာနပစ္စယောဝ၊ သူနာတို့၏ ရောဂါကို ပျောက်စေတတ်သော ဆေးသည်ပင်။
 ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးသမား၏ အမှုတည်း။ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ၊ သူနာတို့၏
 ရောဂါကို ပျောက်ကင်းစေတတ်သော ဆေးသမား၏အမှု။ ဂိလာနဿ၊ သူနာ
 အား။ သပ္ပိယံ၊ လျောက်ပတ်သော။ ဘိသက္ကကမ္မံ၊ ဆေးသမား၏အမှုဖြစ်သော။
 ဝါ၊ ဆေးသမား၏အလုပ်ဖြစ်သော။ တေလမဓုဖာဏိတာဒိ၊ ဆီ၊ ပျား၊ တင်လဲ
 အစရှိသော။ ယံကိဉ္စ၊ တစုံတခုသော ဆေးပစ္စည်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ၊ ဆိုလို၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ “သတ္တဟိ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ နဂရ-
 ပရိက္ခာရေဟိ၊ မြို့ကိုရံ၍ စောက်ရှောက်ကာကွယ်ကုန်သော ကျုံး မြောင်း မြို့ရိုး
 စသည်တို့ဖြင့်။ သုပရိက္ခာတံ ဟောတိ၊ ကောင်းစွာရံအပ်၏”။ ဣတိ အာဒိသု၊ ဤ
 သို့အစရှိသောပါဠိတို့၌။ ပရိဝါရော၊ အကွယ်အကာ အရံအတားကို။ ပရိက္ခာ-

ရောတိ၊ ပရိက္ခာရဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ “သီလပရိက္ခာရော၊ သီလ ဟူသော အဆင်တန်ဆာရှိသော။ ဈာနက္ခေယ၊ ဈာန်ဟူသော ဝင်ရိုးရှိသော။ စက္က-
ဝီရိယော၊ ဝီရိယဟူသော ဘီးရှိသော။ ရထော၊ အရိယမဂ် ဟူသော ရထား
သည်။” ဣတိ အာဒိယ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌။ အလင်္ကာရော၊ အဆင်တန်ဆာ
ကို။ ပရိက္ခာရောတိ၊ ပရိက္ခာရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ “ပဗ္ဗဇ္ဇိတေန၊ ရဟန်း
သည်။ ယေ စ ခေါ ဣမေ ဇီဝိတပရိက္ခာရ၊ အလုံးစုံသော ဤအသက်၏
အကြောင်းအဆောက်အအုံတို့ကို။ သမုဒါနေတဗ္ဗာ၊ ကောင်းစွာ စုဆောင်းအပ်
ကုန်၏”။ ဣတိ အာဒိယ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌။ သမ္ဘာရော၊ အကြောင်းအဆောက်
အအုံကို။ ပရိက္ခာရောတိ၊ ပရိက္ခာရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣမ ပန၊ ဂိဿာန-
ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ ဟူသော ဤပုဒ်၌ကား။ သမ္ဘာရေပိ၊ အကြောင်း
အဆောက်အအုံ ဟူသော အနက်သည်လည်းကောင်း။ ပရိဝါရေပိ၊ အကာ
အကွယ်အရံအတား ဟူသော အနက်သည် လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ သင့်၏။ ဟိ၊ သင့်
ပုံကား။ တံ ဂိဿာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ၊ လူနာတို့၏ ရောဂါကို ပျောက်စေတတ်သော
ထိုဆေးသည်။ ဇီဝိတနာသကာဗာဓုပ္ပတ္တိယာ၊ အသက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်
သော အနာဖြစ်ခြင်း၏။ အန္တရံ အဒတွာ၊ အခွင့်ကိုမပေးမူ၍။ ရက္ခဏတော၊
စောင့်ရှောက်တတ် ကာကွယ်တတ်သောကြောင့်။ ဇီဝိတဿ၊ အသက်၏။
ပရိဝါရေပိ ဟောတိ၊ အစောင့်အရှောက် အကာအကွယ်လည်းဖြစ်၏။
ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ စိရံ၊ ရှည်စွာသော ကာလ
ပတ်လုံး။ ပဝတ္တတိ၊ ပြတ်ဖြစ်လျက် တည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော
အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဿ၊ ထိုအသက်၏။ ကာရဏဘာဝတော၊
အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ဇီဝိတဿ၊ အသက်၏။ ပရိဝါရေပိ ဟောတိ၊
အစောင့်အရှောက် အကာအကွယ်လည်းဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ ပရိက္ခာ-
ရောတိ၊ ပရိက္ခာရဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ တံ၊ ဆီ
ပျားတင်လဲစသော ထိုဆေးသည်။ ဂိဿာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ၊ လူနာတို့၏ ရောဂါ
ကို ပျောက်စေတတ်သော ဆေးသမား၏ အမှုသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ပရိက္ခာရေ စ၊ အသက်၏ အကာအကွယ် ပရိက္ခာရလည်းမည်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂိဿာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရော၊ ဂိဿာန-
ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရမည်၏။ တံ ဂိဿာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ ဂိဿာန-
ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရမည်သော ထိုဆေးကို။ ဂိဿာနဿ၊ လူနာအား။
သပ္ပါယံ၊ လျှောက်ပတ်သော။ ဘိသက္ကာနညာတံ၊ သမားတော်နှင့်တူသော
မြတ်စွာဘုရားသည် ခွင့်ပြုအပ်သော။ ဧလမဓုဖာဏိတာဒိဇီဝိတပရိက္ခာရံ၊
ဆီပျားတင်လဲအစရှိသောအသက်၏ အကာအကွယ် အဆောက်အအုံဖြစ်သော။
ယံကိဉ္စ၊ တစုံတခုသောဆေးကို။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဤသို့ဆိုလို၏။ (၃၄)
ဥပ္ပန္နာနန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာနံဟူသည်ကား။ ဇာတာနံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ ဘူတာနံ၊

ရောက်ကုန်ပြီးသော။ နိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ ဝေယျာဗျာဓိကာ-
နန္တိ ဧတ္ထ၊ ဝေယျာဗျာဓိကာနံ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဓာတုက္ခောဘော စ၊
ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းကို လည်းကောင်း။ တံသမုဋ္ဌာနာ၊ ထိုဓာတ်ချောက်ချား
ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ကုဋ္ဌဂဏ္ဍပိဋကဒယော စ၊ နူနာ၊ အိုင်းနာ၊
အဖုလုံးနာအရရှိသော အနာတို့ကို လည်းကောင်း။ ဗျာဗာဓောတိ၊ အနာရှင်
ကို နှိပ်စက်ညှင်းဆဲတတ်သောကြောင့် ဗျာဗာဓဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဗျာဗာ-
ဓတော၊ အမျိုးမျိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် နှိပ်စက်ညှင်းဆဲတတ်သော
အနာကြောင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်။ ဝေယျာဗျာဓိကာ၊ ဝေယျာ-
ဗျာဓိကမည်ကုန်၏။ ဝေဒနာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဝေဒနာနံဟူသော ဤပါဒ်၌။ ဒုက္ခ-
ဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်။ အကုသလဝိပါက ဝေဒနာ၊ အကုသလဝိပါက
ဒုက္ခဝေဒနာတို့တည်း။ တာသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဝေယျာဗျာဓိကာနံ၊
အနာရှင်ကို နှိပ်စက်တတ်သော အနာရောဂါကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊
ဒုက္ခဝေဒနာတို့ကို။ အဗျာဗဇ္ဈပရမတာယာတိ၊ အဗျာဗဇ္ဈပရမတာယဟူသည်
ကား။ နိဒ္ဒုက္ခပရမတာယ၊ ဆင်းရဲကင်းရာ ကာလအတိုင်းအရှည် ရှိသည်၏
အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံ ဒုက္ခံ၊ ရောဂါလျှင်အ
ကြောင်းရှိသော ထိုဒုက္ခဝေဒနာသည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဝါ၊ အကြင်
အခါ၌။ ပဟိနံ ဟောတိ၊ ပျောက်ကင်း၏။ တာဝ၊ ထိုပျောက်ကင်းသည့်ကာလ
တိုင်အောင်။ ပဋိသေဇတိ မှီဝဲသုံးဆောင်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။
အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သောနည်းဖြင့်။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ယော-
နိသော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါ၊ ဆင်ခြင်၍။ ပစ္စယ-
ပရိဘောဂလက္ခဏံ၊ ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဣဒံ၊ ဤသီလ
ကို၊ ပစ္စယသန္နိသိတသီလံ၊ ပစ္စယသန္နိသိတသီလဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။
ဟိ၊ ဆက်အံ့။ ဧတံ၊ ဤပုဒ်၌။ ဝစနတ္ထော၊ သဒ္ဓါ၏ အနက်ကား။ စီဝရာ-
ဒယော၊ သင်္ကန်း စသည်တို့ကို။ (ဝုစ္စန္တိ မှာ စပ်)။ တေ စီဝရာဒယော၊ ထို
သင်္ကန်း စသည်တို့ကို။ ပဋိစ္စ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပရိဘုဉ္ဇမာနာ၊ သုံးဆောင်ကုန်
သော။ ပါဏိနော၊ ရဟန်းတို့သည်။ အယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ အသက်အပိုင်းအခြား
အဆုံးတိုင်အောင် သွားနိုင်ကုန် ရောက်နိုင်ကုန်၏။ ပဝတ္တန္တိ၊ မပြတ်ဖြစ်လျက်
တည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပစ္စယာတိ၊ ပစ္စယဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်
၏။ တေ ပစ္စယေ၊ ထိုသင်္ကန်း စသော ပစ္စည်းတို့ကို။ သန္နိသိတံ၊ ကောင်းစွာ
မှီ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပစ္စယသန္နိသိတံ၊ ပစ္စယသန္နိသိတမည်၏။

စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒနဝိမိ

စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကို ပြည့်စုံစေပုံ အစီအရင်။

၁၉။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သော နည်းဖြင့်။ တေသ္မိံ စတုဗ္ဗိမေ သီလေ၊ လေးပါး အပြားရှိသော ဤသီလတွင်။ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို။ သဒ္ဓါယ၊ ဘုရားကို ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားဖြင့်။ သမ္မာဒေတဗ္ဗော၊ ပြီးပြည့်စုံ စေအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုပါတိမောက္ခသံဝရသီလသည်။ သဒ္ဓါသာ ဓနော၊ သဒ္ဓါတရားဟူသော ပြီးစီးကြောင်းရှိ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ သော၊ ထိုပါတိမောက္ခသံဝရသီလသည်။ သဒ္ဓါသာ ဓနော၊ သဒ္ဓါတရားဟူသော ပြီးစီးကြောင်း ရှိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ (ပုစ္ဆဝါကျ ထုတ်) (ရွှေဝါကျမှယူ၍ ပုစ္ဆာဝါကျပြု) သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ၊ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ခြင်း၏။ ဝါ၊ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ခြင်းသည်။ သာဝကဝိသယာတိတတ္တာ၊ သာဝကတို့၏ အရာကို လွန်ခြင်းကြောင့်။ သော၊ ထိုပါတိမောက္ခသံဝရသီလ သည်။ သဒ္ဓါသာ ဓနော၊ သဒ္ဓါတရားဟူသော ပြီးစီးကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤကား။ ဝိသဇ္ဇနာ၊ အဖြေတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာစန- ပဋိက္ခေပေါ စ၊ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ရန် အရှင်သဒ္ဓိပုတ္တရာ တောင်းပန်ချက်ကို မြစ်ပယ်ခြင်းသည်လည်း။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်ပြသော သာဓကပေတည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ခြင်း၏ သာဝကအရာမဟုတ် ဘုရား အရာသာဖြစ်သောကြောင့်။ ယထာပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူတိုင်းသော။ သိက္ခာ- ပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါတရားဖြင့်။ အနဝသေသံ သမာဒိယိတွာ၊ အကြွင်းမဲ့သိမ်းယူ၍။ ဇီဝိတေပိ၊ အသက်၌သော်လည်း။ အပေက္ခံ အကရော- နန္တေန၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကို မပြုမူ၍။ သာဓကံ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံ စေအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။

“ကိကိ၊ တိတိတူးငှက်မသည်။ အဏ္ဏံ၊ မိမိ ဥကို။ ရက္ခတိ ဣဝ၊ အသက်ကိုမငဲ့ပဲ စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ စမရီ၊ စမရီမည် သော သားကောင်သည်။ ဝါလဓိံ၊ မိမိအမြီးဆံကို။ ရက္ခတိ ဣဝ၊ အသက်ကိုမငဲ့ပဲ စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧပုတ္တိကာ၊ သားတယောက်သာ ရှိသော မိခင်သည်။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်လှစွာသော။ ကေကံ ပုတ္တံ၊ တဦးတည်းသောသားကို။ ရက္ခတိ ဣဝ၊ အသက်ကိုမငဲ့ပဲ စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧနယဓနော၊ မျက်စိတတက်သာ ရှိသော သူသည်။ ကေကံ နယနံ၊ တဘက်မျှသာ ကျန်ရှိသော မျက်စိ ကို။ ရက္ခတိ ဣဝ၊ အသက်ကိုမငဲ့ပဲ စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့လည်း ကောင်း။ တထေဝ၊ ထို့အတူပင်လျှင်။ တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်။ သီလံ၊

သီလကို။ အနုရက္ခမာနကာ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်ကုန်သည်။ သုပေ-
သလာ၊ အလွန်ချစ်အပ်သော သီလရှိကုန်သည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။
သဂါရဝါ၊ ရှိပေလေးမြက်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြပါကုန်
လော။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤကဿစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။
အပရမ္ပိ၊ တပါးလည်း။ “ပဟာရာဒ၊ ပဟာရာဒအသ္မရိန်။ ဌိတဓမ္မော၊ တည်ခြင်း
သဘောရှိသော။ မဟာသမုဒ္ဓေါ၊ မဟာသမုဒြာသည်။ ဝေလံ၊ ကမ်းကို။ နာတိက္က-
မတိ ယထာ၊ မလွန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ မယာ၊ ငါသည်။ သာ-
ဝကာနံ၊ သာဝကတို့အား။ ယံ သိက္ခာပဒံ၊ အကြင်သိက္ခာပုဒ်ကို။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်
တော်မူအပ်၏။ တံ သိက္ခာပဒံ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို။ မမ သာဝကာ၊ ငါ၏ တပည့်
ဖြစ်သောအရိယာသာဝကတို့သည်။ ဧဝံတဟေတုပိ၊ အသက်ဟူသောအကြောင်း
ကြောင့်သည်။ နာတိက္ကမန္တိ၊ မလွန်ကျူးကုန်။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤသို့
သော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ၏။

ပန၊ ဆက်အံ့။ ဣမဿိံ၊ စ အတ္ထေ၊ အသက်ကြောင့်လည်း သိက္ခာပုဒ်ကို
မလွန်ကျူးရာ၌။ အဋ္ဌဝိယံ၊ တောအုပ်၌။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့သည်။ ဗဒ္ဒထေ-
ရာနံ၊ တုပ်နှောင်ထားသော မထေရ်တို့၏။ ဝတ္ထုနိ၊ ဝတ္ထုတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊
သိအပ်ကုန်၏။

ကိရ၊ ဟဆင့်စကား ကြားဖူးသည်ကား။ မဟာဝတ္တနိအဋ္ဌဝိယံ၊ မဟာဝတ္တနိ
မည်သော တောအုပ်၌။ ထေရံ၊ တပါးသောမထေရ်ကို။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။
ကာဠဝလ္လိဟိ၊ နွယ်ငန်းတို့ဖြင့်။ ဗန္ဓိတော၊ တုပ်နှောင်၍။ နိပဇ္ဇာပေသံ၊ လဲလျောင်း
အိပ်နေစေကုန်၏။ ထေရော၊ ထိုမထေရ်သည်။ ယထာနိပဇ္ဇာဝ၊ လျောင်းလျက်
သာလျှင်။ သတ္တဒိဝသာနိ၊ ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး။ ဝိပဿနံ ဝဇေတော၊ ဝိပဿနာ
ကို ပွားစေ၍။ ဝါ၊ ဝိပဿနာကို ရှုလျက်။ အနာဂါမိဖလံ ပါပုဏိတော၊ အနာဂါမိ
ဖိုလ်သို့ ရောက်၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌သာလျှင်။ ကာလံ ကတော၊ ကွယ်လွန်၍။
(ပုံတော်မူ၍) ဗြဟ္မလောကေ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်လေသတတ်။

(၃၅) အပရမ္ပိ ထေရံ၊ တခြားတပါးသော မထေရ်ကိုလည်း။ တဗ္ဗပဏ္ဏိဒိပေ၊
သီဟိုဠ်ကျွန်း၌။ ဝါ၊ သီရိလင်္ကာကျွန်း၌။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ (လိုက်)။
ပူတိလဘာယ၊ ဆင်သန္ဓယ်ဖြင့်။ ဗန္ဓိတော၊ တုပ်နှောင်၍။ နိပဇ္ဇာပေသံ၊
လဲလျောင်းအိပ်နေစေကုန်၏။ သော ထေရော၊ ထို မထေရ်သည်လည်း။ ဝနဒါ-
ဟေ အာဂစ္ဆန္တေ၊ တောခိုးလောင်လာလတ်သော်။ ဝလ္လိံ အစ္စန္ဒိတော၊ နွယ်ကို
မဖြတ်မူ၍။ ဝိပဿနံ ဝဇေတော၊ ဝိပဿနာကို ပွားစေ၍။ သမသိသိ ဟုတော၊

သမသီသီ မည်သော ရဟန္တာဖြစ်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယ်၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူလေ သတတ်။ ဒီဃဘာဏကအဘယတ္ထေရော၊ ဒီဃနိကာယ်ဆောင် အဘယမထေရ် သည်။ ပဉ္စဟိဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ၊ ငါးရာသော ရဟန်းတို့နှင့်တကွ။ အာဂစ္ဆန္တော၊ လာလတ်သော်။ ထေရဿ သရီရံ ဒိသ္မာ၊ ထိုမထေရ်၏ အလောင်းကို တွေ့မြင်၍။ ဈာပေတွာ၊ မီးသဂြိုဟ်စေပြီးလျှင်။ စေတိယံ ကာရာပေသိ၊ စေတီ ပြုလုပ် တည်ထားစေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ သော။ အညောပိ ကုလပုတ္တော၊ အခြားတပါးသော အမျိုးသားသည်လည်း-

ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို။ ဝိသောဓေန္တော၊ ဖြူစင် စေလိုလျှင်။ ဇီဝိတံ၊ မိမိအသက်ကိုသော်လည်း။ အပ္ပေဝ အပိ ဝေ ဇဟေ၊ စွန့်သော်လည်း စွန့်ရာ၏။ လောကနာထေန၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဘုရားသခင်သည်။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော။ သီလသံဝရံ၊ သီလ စောင့်စည်းမှုကို။ န ဘိန္ဒေ၊ မဖျက်ဆီးရာ။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ ပါတိမောက္ခသံဝရကို။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါဖြင့်။ သမ္မာဒေတဗ္ဗော ယသာ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ဣန္ဒြိယသံဝရကို။ သတိယာ၊ အမှတ်ရမှုသတိဖြင့်။ သမ္မာဒေ- တဗ္ဗော၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုဣန္ဒြိယသံဝရသည်။ သတိသာဓနေ၊ အမှတ်ရမှုဟူသော ပြီးစီးကြောင်းဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ် ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သတိယာ၊ သတိတရားသည်။ ဝါ၊ သတိတရားက။ အခဋ္ဌိတာနံ၊ စောင့်ရှောက်အုပ်ချုပ်အပ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခု စသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ အဘိဇ္ဈာဒီဟိ၊ အဘိဇ္ဈာ အစရှိသော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အနန္တာဿဝနီယတော၊ အစဉ်မလိုက်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပေတည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်-

“ဘိက္ခပေ၊ ရဟန်းတို့။ အာဒိတ္တာယ၊ ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက် လောင်သော။ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ၊ ထက်ဝန်းကျင် တောက်ပသော။ သဇောတိဘူတာယ၊ တခဲနက် မီးလျှံသဖွယ်ဖြစ်သော။ တတ္တာယ အယောသလာကာယ၊ လောလော ပူသော သံချောင်းဖြင့်။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုမြွေခေါ်သော မျက်စိကို။ သမ္ပလိမဋ္ဌံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ သုံးသပ် ထိုးဖောက်ခြင်းသည်။ ဝရံ၊ ကောင်းမြတ်သေး၏။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ မျက်စိဖြင့် မြင်သိအပ်ကုန်သော။ ဓူပေသု၊ ဓူပါရုံတို့၌။ အနုဗျဉ္ဇနသော၊ အနုဗျဉ္ဇန ခေါ်သော အသေးစိတ်အင်္ဂါအားဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ မိန်းမ၊ သောကျား တင့်တယ်တန်အစရှိသော ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ် ကို သူခြင်းသည်။ န တော ဝရံ၊ မသင့်မမြတ်သည်သာတည်း။ ဣဘိ အာဒိနာ နယေန၊

ဤသို့ အစရှိသော နည်းဖြင့်။ အာဒိတ္တပရိယာယ်၊ အာဒိတ္တဒေသနာ
တော်ကို။ သမနုဿရိတွာ၊ အောက်မေ့ဆင်ခြင်၍၊ ရူပါဒိသု ဝိသ-
ယေသု၊ ရူပါရုံ အစရှိကုန်သော အာရုံတို့၌။ စက္ခုဒွါရဒိပဝတ္တဿ၊
စက္ခုဒွါရစသည်တို့၌ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဿ၊ ဇောဝိညာဏ်၏၊ အဘိ-
ဇ္ဈာဒိဟိ အနာဿဝနီယံ၊ အဘိဇ္ဈာ အစရှိသည်တို့ အစဉ်လိုက်အပ်သော။
နိမိတ္တဂ္ဂါဟံ၊ နိမိတ်ကို စွဲလမ်းခြင်းကို။ သတိယာ၊ အမှတ်ရမှု သတိဖြင့်။
နိသေဓေန္တေန၊ တားမြစ်သည်ဖြစ်၍။ သေ သော ဣန္ဒြိယသံဝရော၊
ဤ ဣန္ဒြိယသံဝရကို။ သာဓုကံ သမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံ
စေအပ်။ ဟိ၊ အပြစ်ကို ပြအံ့။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။
ဧတသ္မိံ ဣန္ဒြိယသံဝရော ဤဣန္ဒြိယသံဝရကို။ အသမ္ပာဒိတေ၊ မပြည့်စုံ
စေသည်ရှိသော်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလမ္ပိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ
သည်လည်း။ အနုဒ္ဓနိယံ ဟောတိ၊ အရှည်မခံနိုင်ပေ။ အစိရဋ္ဌိတိကံ၊
အရှည် မတည်တံ့နိုင်ပေ။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။
အသံဝိဟိတသာခါပရိဝါရံ၊ ကောင်းစွာ စီရင်ပြုလုပ်သည့် ဆူးခက် အရံ
အတားမရှိသော။ သဿံ၊ ကောက်ပင် စပါးသည်။ အနုဒ္ဓနိယံ၊ အရှည်
မခံနိုင်သည်။ အစိရဋ္ဌိတိကံ၊ အရှည် မတည်တံ့နိုင်သည်။ ဟောတိ ဣဝ၊
ဖြစ်သကဲ့သို့ပင်တည်း။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ပရဿ ဟာရိဟိ၊ သူတပါး ဥစ္စာ
ကို လုယက် ခိုးယူတတ်ကုန်သော။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့သည်။ (ထည့်)။
ဝိဝဋ္ဌဒွါရော၊ တံခါး ဟင်းလင်းပွင့်လျက်ရှိသော။ ဂါမော၊ ရွာကို။ (ဝိဝဋ္ဌ-
ဒွါရော ဂါမော၊ တံခါး ဟင်းလင်းပွင့်လျက်ရှိသော ရွာကို။) ဟညတေ
ဝိယ၊ နှိပ်စက်အပ်သကဲ့သို့။ ကိလေသစောရေဟိ၊ ကိလေသာ သူခိုးတို့
သည်။ အယံ၊ စက္ခုန္တေ စသော တံခါးကို မပိတ်ပဲ ဟင်းလင်းဖွင့်ထား
သော ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဟညတေ၊ နှိပ်စက်၏။ အဿ၊ ဣန္ဒြေကို မစောင့်
သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်ကိုလည်း။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ သမတိ-
ဝိဇ္ဈတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ထိုးဖောက်ဝင်လျက် နှိပ်စက်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်
ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဒုစ္ဆန္တံ၊ မကောင်းသဖြင့် မိုးအပ်သော။ အဂါရံ၊
အိမ်ကို။ ဝုဋ္ဌိ၊ မိုးပေါက်သည်။ သမတိဝိဇ္ဈတိ ဣဝ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ
ထိုးဖောက်ဝင်သကဲ့သို့ပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏-

ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့ကြောင့် လည်းကောင်း။ သဒ္ဓေသု၊ သဒ္ဓါရုံတို့
ကြောင့်လည်းကောင်း။ အထော၊ ထိုမှတပါး။ ဂန္ဓေသု၊ ဂန္ဓာရုံတို့
ကြောင့်လည်းကောင်း။ ရသေသု၊ ရသာရုံတို့ကြောင့်လည်းကောင်း။
ဖဿေသု စ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနကအနတ္တ-
တော၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော အကျိုးမဲ့မှု(ထည့်)။ စက္ခုန္တိယံ၊ စက္ခုစသော

ဣန္ဒြေကို။ ရက္ခ၊ စောင့်ရှောက်လော့။ ဟံ၊ မစောင့်ရှောက်ခြင်း၏ အပြစ်ကား။ ပရဿ ဟာရိနော၊ သူတပါး၏ဥစ္စာကို လုယက်ခိုးယူတတ်သော လူဆိုးတို့သည်။ ဂါမံ၊ တံခါးမပိတ်သောရွာကို။ ဟနန္တိ ဣဝ၊ လုယက်နှိပ်စက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝိဝဋ္ဌာ၊ သတိဟူသောတံခါးရှက်ဖြင့် မပိတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဟင်းလင်းပွင့်ကုန်သော။ အရက္ခိဘာ၊ မစောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သော။ ဧတေ ဒွါရာ၊ ဤစက္ခုအစရှိသော ဒွါရတို့သည်။ တံသမဂီနံ၊ သတိ တံခါးရှက်ဖြင့် မပိတ်ဆို့ မစောင့်ရှောက်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ထည့်)။ ဟနန္တိ၊ နှိပ်စက်ကုန်၏။ (တနည်းကား)။ ဧတေ ရူပါဒယော၊ ကိလေသာ၏အာရုံဖြစ်သော အဆင်းစသော ဤအာရုံတို့သည်။ ဝိဝဋ္ဌာ၊ သတိဟူသော တံခါးရှက်ဖြင့် မပိတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဟင်းလင်းပွင့်နေသော။ အရက္ခိတာ၊ မစောင့်ရှောက်အပ်သော။ ဒွါရာ၊ စက္ခုစသောဒွါရကြောင့်။ တံသမဂီနံ၊ သတိတံခါးရှက်ဖြင့် မပိတ်ဆို့ မစောင့်ရှောက်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဟနန္တိ၊ နှိပ်စက်ကုန်၏။

ဒုစ္ဆန္တံ၊ မကောင်းသဖြင့်မိုးထားအပ်သော။ အဂါရံ၊ အိမ်ကို။ ဝုဠိ၊ မိုးချပေါက်သည်။ သမတိဝိဇ္ဈတိ ယထာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ထိုးဖောက်ဝင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်။ အဘာဝိတံ၊ သမာဓိ၊ ပညာဖြင့် မထုံစေအပ်၊ ပွားစေအပ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ သမတိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးဖောက်ဝင်ဖောက်လျက် နှိပ်စက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ တသ္မိံ ဣန္ဒြိယသံဝရေ၊ ထိုဣန္ဒြိယသံဝရကို။ သမ္မာဒိတေ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေအပ်သည်ရှိသော်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလမ္ပိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလသည်လည်း။ အဒ္ဓနိယံ ဟောတိ၊ အရှည်ခံ၏။ စိရဋ္ဌိတိကံ ဟောတိ၊ အရှည်တည်နိုင်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ သုသံဝိဟိတသာခါပရိဝါရံ၊ ကောင်းစွာစီချင်ပြုပြင်ထားအပ်သော ဆူးခက်အရံအတားရှိသော။ သဿံ၊ ကောက်ပင် စပါးပင်သည်။ အဒ္ဓနိယံ ဟောတိ၊ အရှည်ခံ၏။ စိရဋ္ဌိတိကံ ဟောတိ၊ အရှည်တည်နိုင်၏။ ပရဿ ဟာရိဟိ၊ သူဥစ္စာကိုလုယက်ခိုးယူတတ်ကုန်သော လူဆိုးတို့သည်။ သုသံဝုတဒွါရော၊ ကောင်းစွာတံခါးပိတ်ထားအပ်သော။ ဂါမော၊ ရွာကို။ န ဟညတေ ဣဝ၊ မနှိပ်စက်နိုင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အယံ စ၊ စက္ခုမြေစသော တံခါးကိုကောင်းစွာပိတ်ဆို့ ထားအပ်သော ဤပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ကိလေသစောရေဟိ၊ ကိလေသာသူခိုးတို့သည်။ န ဟညတေ၊ မနှိပ်စက်နိုင်ပေ။ (၃၆) အဿ၊ ဣန္ဒြေကိုစောင့်စည်းသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်ကိုလည်း။ ဗျာဂေါ၊ ရာဂသည်။ န သမတိဝိဇ္ဈတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ထိုးဖောက်ဝင်လျက် မနှိပ်စက်နိုင်။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ သုစ္ဆန္တံ

အဂါရံ၊ ကောင်းစွာမိုးထားအပ်သော အိမ်ကို။ ဝုဠိ၊ မိုးရေမိုးပေါက်သည်။
န သမတိဝိဇ္ဈတိ ဝိယ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ထိုးဖောက်ဝင်လျက်မနှိပ်စက်နိုင်သကဲ့သို့
တည်း။ စ၊ မှန်၏။ -

“ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့ကြောင့် လည်းကောင်း။ သဒ္ဓေသု၊ သဒ္ဓါရုံ
တို့ကြောင့် လည်းကောင်း။ အထော၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဂန္ဓေသု၊
ဂန္ဓာရုံတို့ကြောင့်လည်းကောင်း။ ရသေသု၊ ရသာရုံတို့ကြောင့် လည်း
ကောင်း။ ဖဿေသု စ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနက-
အနတ္တတော၊ ဖြစ်လတ္တံ့သောအကျိုးမဲ့မှ။ ဣန္ဒြိယံ၊ စက္ခုစသော
ဣန္ဒြေကို။ ရက္ခ၊ စောင့်ရှောက်လော့။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ပရဿ-
ဟာရိနေ၊ သူတစ်ပါး၏ဥစ္စာကို လုယက်ခိုးယူတတ်သောလူဆိုးတို့သည်။
ဂါမံ၊ တံခါးပိတ်ထားသောရွာကို။ န ဟနန္တိ ဣဝံ၊ မလုယက်မနှိပ်စက်
နိုင်ကုန်သကဲ့သို့။ ပိဟိတာ၊ သတိဟူသောတံခါးရွက်ဖြင့် ပိတ်အပ်ကုန်
သော။ သုသံဝုတာ၊ ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သော။ ဧတေ ဒွါရာ၊
ဤစက္ခုအစရှိသောဒွါရတို့သည်။ တံ သမင်္ဂီနံ၊ သတိတံခါးရွက်ဖြင့်ပိတ်
ဆို့ စောင့်ရှောက်အပ်သောထိပ္ပဂ္ဂိုလ်ကို။ န ဟနန္တိ၊ မနှိပ်စက်နိုင်ကုန်။
(တနည်းကား) ဧတေ ရူပါဒယော၊ ထိုကိလေသာ၏အာရုံဖြစ်သော
အဆင်းစသော အာရုံတို့သည်။ ပိဟိတာ၊ သတိဟူသောတံခါးရွက်ဖြင့်
ပိတ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ သုသံဝုတာ၊ ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်အပ်သော။
ဒွါရာ၊ စက္ခုစသောဒွါရကြောင့်။ တံ သမင်္ဂီနံ၊ သတိဟူသော တံခါးရွက်
ဖြင့်ပိတ်ဆို့ စောင့်ရှောက်သောထိပ္ပဂ္ဂိုလ်ကို။ န ဟနန္တိ၊ မနှိပ်စက်နိုင်ကုန်။

သုတ္တန္တံ အဂါရံ၊ ကောင်းစွာမိုးထားသောအိမ်ကို။ ဝုဠိ၊ မိုးရေ
မိုးပေါက်သည်။ န သမတိဝိဇ္ဈတိ ယထာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ထိုးဖောက်
မဝင်နိုင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်။ သုဘာဝိတံ၊ သမာဓိ၊ ပညာဖြင့်
ကောင်းစွာထုံစေအပ် ပွားစေအပ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ရာဂေါ၊ ရာဂ
သည်။ န သမတိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လျက် မနှိပ်စက်နိုင်ပေ။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤဂါထာစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ပန၊ ဆက်ပါဦးအံ့။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဒေသနာသည်။ အတိ-
ဥက္ကဋ္ဌဒေသနာ၊ အလွန်အကျွံအားဖြင့် ဟောထားသော ဒေသနာပေတည်း။
ဧတံ စိတ္တံ နာမ၊ ဤစိတ်မည်သည်ကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ လဟုာရိဝတ္တံ၊
လျင်သောအပြန်ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ ရာဂံ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော
ရာဂကို။ အသုဘမနသိကာရေန၊ အသုဘဟု၊ ဝါ၊ မတင့်တယ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်း
ဖြင့်။ ဝိနောဒေတွာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ဣန္ဒြိယသံဝရကို။

သမ္မာဒေတဗ္ဗော၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေအပ်၏။ (ကေန ဝိယ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူ) အခုနာ ပဗ္ဗဇ္ဇိဘေဒ၊ ရဟန်းဖြစ်ပြီးခါစဖြစ်သော။ ဝဂီသတ္ထေဒရန၊ ဝဂီသမထေရ်သည်။ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ဣန္ဒြိယသံဝရကို။ သမ္မာဒေတဗ္ဗော ဝိယ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေအပ်သကဲ့သို့တည်း။ အခုနာ ပဗ္ဗဇ္ဇိတဿ၊ ရဟန်းဖြစ်ပြီးခါစဖြစ်သော။ ထေရဿ၊ အရှင်ဝဂီသမထေရ်အား။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအသိုဌာ။ စရဘော စရန္တဿ၊ ကြွစဉ်။ တနည်း၊ ပိဏ္ဍာယ စရန္တဿ၊ ဆွမ်းခံကြွစဉ်။ ဧကံ ဣတ္ထိံ ဒိသ္မာ၊ တယောက်သောမိန်းမကိုမြင်၍။ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ရာဂဖြစ်လေ၏။ တတော၊ ထိုသို့ ရာဂဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့်။ အာနန္ဒယေရံ၊ အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်ကို -

“ဂေါတမ၊ ဂေါတမအန္တယံဖြစ်သော အရှင်အာနန္ဒာ၊ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ကာမရာဂေန၊ ကာမရာဂဟူသောမီးသည်။ ဥယျာမိ၊ လောင်အပ်၏။ မေ စိတ္တံ၊ အကျွန်ုပ်၏စိတ်ကို။ ပရိဥယျတိ၊ လောင်အပ်၏။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို(ထည့်)။ အနုကမ္မာယ၊ သနားသဖြင့်။ နိဗ္ဗာပနံ၊ ရာဂမီးငြိမ်းအေးကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းကို။ ဗြူဟိ၊ ဟောတော်မူပါလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်လေ၏။

ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည် -

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ဝဂီသ။ သညာယ၊ အမှတ်သညာ၏။ ဝိပချိယေသ၊ အသုဘ၌ သုဘဟုဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်။ တေ၊ သင်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပရိဥယျတိ၊ ရာဂမီးပြင်းစွာလောင်အပ်ချေ၏။ ရာဂူပသဉ္စိတံ၊ ရာဂဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ သုဘနိမိတ္တံ၊ တင့်တယ်ဟန်ဆောင်သော သုဘနိမိတ်ကို။ ပရိဝဇ္ဇေဟိ၊ ကြဉ်ရှောင်ဘိလော့။ အသုဘာယ၊ အသုဘဘာဝနာဖြင့်။ ဧတ္ထံ၊ စိတ်ကို။ ဘာဝေဟိ၊ ပွားစေပါလော့။ (တနည်း) ကေဂုံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိလျက်။ သုသမာဟိတံ၊ ကောင်းစွာတည်တံ့အောင်။ အသုဘာယ၊ အသုဘဘာဝနာဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဘာဝေဟိ၊ ပွားစေပါလော့။

သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို။ ပရဘော၊ သူစိမ်းပြင်ပဟူ၍။ ပဿ၊ ရှုလော့။ ဒုက္ခဒတာ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ပဿ၊ ရှုလော့။ နော အတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်ဟူ၍လည်း။ ပဿ၊ ရှုလော့။ မဟာဗျာကံ၊ ကြီးစွာသောရာဂမီးကို။ နိဗ္ဗာပေဟိ၊ ငြိမ်းစေလော့။ တေရဟိ ယဘာ၊ ယခုပူလောင်လကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ မာ ဥယျတ္ထော၊ တိုက်ခိုက်၍မလောင်စေလင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။

ထေရော၊ အရှင်ဝဂီ သမထေရ်သည်။ ရာဂံ ဝိနောဒေဘ္ဗာ၊ ရာဂကိုပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင်။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအသိုဌာ။ စရံ၊ ကြွဘက်မူလ၏။ ပိဏ္ဍာယ စရံ၊

ဆွမ်းခံကြတော်မူလေ၏။ အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား။ ဣန္ဒြိယသံဝရပူရကေန
 ဘိက္ခုနာ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို ဖြည့်လိုသောရဟန်းသည်။ ကုရဏ္ဍကမဟာလေ-
 ဏဝါသိနာ၊ ကုရဏ္ဍကလိုဏ်ကြီး၌ သီတင်းသုံးနေသော။ စိတ္တဂုတ္တတ္ထရေန
 ဝိယ စ၊ စိတ္တဂုတ္တမထေရ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ စောရကမဟာဝိဟာရဝါသိနာ၊
 စောရကကျောင်းတိုက်ကြီး၌ သီတင်းသုံးနေသော။ မဟာမိတ္တတ္ထရေန ဝိယ စ၊
 မဟာမိတ္တမထေရ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်ပေ၏။ ကိရ၊ တဆင့်
 ကြားဖူးသည်မှာ၊ ကုရဏ္ဍကမဟာလေဏ၊ ကုရဏ္ဍကလိုဏ်ကြီး၌။ သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ၊
 ဝိပဿီစသော နုနစ်ဆူကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ အဘိနိက္ခမနစိတ္တကမ္မံ၊
 တောထွက်ခန်းပန်းချီကားသည်။ မနောရမံ၊ ကြည့်ရှုသူတို့နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်
 ရှိသည်။ အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခု၊ များစွာသော
 ရဟန်းတို့သည်။ သေနာသနစာရိကံ အာဟိဏ္ဍန္တာ၊ ကျောင်းစဉ်လှည့်၍ ကြည့်
 ကုန်လတ်သော်။ တတ္ထ၊ ထိုလိုဏ်ကြီး၌ (ထည့်)။ စိတ္တကမ္မံ ဒိသ္မာ၊ ပန်းချီဆေးရေး
 ကိုမြင်၍။ (၃၇) ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ စိတ္တကမ္မံ၊ ပန်းချီဆေးရေးကားသည်။
 မနောရမန္တိ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏ဟု။ အာဟံသု၊ လျှောက်ကုန်၏။ ထေရော၊
 စိတ္တဂုတ္တမထေရ်သည်။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ လေဏ၊ ဤလိုဏ်၌။ မေ၊
 ငါသည်။ ဝသန္တဿ၊ နေစဉ်။ တနည်း။ မေ ဝသန္တဿ၊ ငါနေစဉ်မှာ။ အတိရေ-
 ကသဠိဝဿာနံ၊ ဝါခြောက်ဆယ်ကျော်လွန်လေကုန်ပြီ။ စိတ္တကမ္မံ၊ ပန်းချီဆေး
 ရေးကားသည်။ အတ္ထိတိပိ၊ ရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ နတ္ထိတိပိ၊ မရှိဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ န ဇာနာမိ၊ ငါမသိပေ။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဗါနိ၊ ယခုမှကား။ စက္ခုမန္တေ
 နိဿာယ၊ မျက်စိကောင်းသော ငါ့ရှင်တို့ကို မှီ၍။ ဉာတန္တိ၊ သိရပေသည်”ဟု။
 အာဟ၊ မိန့်ဆိုလေပြီ။ ထေရေန၊ စိတ္တဂုတ္တမထေရ်သည်။ ဧတ္တကံ အဒ္ဓါ၊ ဤမျှ
 ဝါခြောက်ဆယ်ကျော်ကာလပတ်လုံး။ ဝသန္တေန၊ နေပါလျက်။ စက္ခုဥဗ္ဗိ-
 လေတွာ၊ မျက်စိကိုဖွင့်၍။ လေဏံ န ဥလ္လောကိတပုဗ္ဗံ၊ လိုဏ်ကို မော်မကြည့်
 ဘူးသတတ်။ အဿ ထေရဿ၊ ထိုမထေရ်၏။ လေဏဒ္ဓါရေ စ၊ လိုဏ်ဝဉ်လည်း။
 မဟာနာဂရုက္ခောပိ၊ ကံ့ကော်ပင်ကြီးသည်လည်း။ အဟောသိ ကိရ၊ ရှိသတတ်။
 သောပိ၊ ထိုကံ့ကော်ပင်ကြီးကိုလည်း။ ထေရေန၊ စိတ္တဂုတ္တမထေရ်သည်။ ဥဒ္ဓံ
 န ဥလ္လောကိတပုဗ္ဗော ကိရ၊ မော်၍ မကြည့်ဘူးသတတ်။ အနုသံဝစ္ဆရံ၊ နှစ်စဉ်
 နှစ်တိုင်း။ ဘူမိယံ၊ မြေပြင်၌။ ကေသရနိပါတံ ဒိသ္မာဝ၊ ကြွေကျသော ပန်း
 ဝတ်ဆံကို မြင်မှသာလျှင်။ အဿ၊ ထိုကံ့ကော်ပင်၏။ ပုပ္ဖိတဘာဝံ၊ ပွင့်သည့်
 အဖြစ်ကို။ ဇာနာတိ၊ သိသတတ်။

ရာဇာ၊ (ကာကဝဏ္ဏတိဿ) မင်းသည်။ တဿ ထေရဿ၊ ထိုမထေရ်၏။
 ဂုဏသမ္ပတ္တိံ သုတွာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့်ပြည့်စုံပုံကိုကြားသိရ၍။ ဝန္တိတုကာမော၊
 ဖူးမြော်ကန်တော့လိုသောကြောင့်။ ဖူးမြော်ကန်တော့လိုရကား။ တိက္ခတ္တံ၊

ပေသေတွာ။ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ပင့်စေသော်လည်း။ ထေရေ အနာဂစ္ဆန္တေ၊
မထေရ်မကြွလာလတ်သော်။ တသ္မိံ ဂါမေ၊ ထိုရွာ၌။ တရုဏပုတ္တာနံ ဣတ္ထိနံ၊
နို့ စို့ အရွယ်သားငယ်ရှိကုန်သော မိန်းမတို့၏။ ထနေ၊ သားမြတ်တို့ကို။ ဗန္ဓာပေ-
တွာ၊ ရင်လွမ်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းစေ၍။ လဉ္ဇာပေသိ၊ မင်း၏တံဆိပ်ပေစေ၏။ “ယ ဝ၊
အကြင်မျှလောက်ကာလပတ်လုံး။ ထေရော၊ စိတ္တဂုတ္တမထေရ်သည်။ န အာ-
ဂစ္ဆတိ၊ နန်းတော်သို့ မကြွလာသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံး။
ဒါရကာ၊ သူငယ်တို့သည်။ ထညံ မာ လဘိံ သု၊ နို့ ရည်ကို စို့ ခွင့်မရစေကုန်
သတည်း။ ဝါ၊ ထညံ မာ လဘိံ သု၊ နို့ စို့ ခွင့်မရစေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ လဉ္ဇာပေသိ၊ အမိန့်တော်ပြန်၍ မင်းတံဆိပ်ခတ်စေ၏။ ထေရော၊ စိတ္တဂုတ္တ
မထေရ်သည်။ ဒါရကာနံ အနုကမ္မာယ၊ သူငယ်တို့အား သနားတော်မူသဖြင့်။
မဟာဂါမံ အဂမာသိ၊ မဟာဂါမသို့ ကြွတော်မူလေ၏။ ရာဇာ၊ ကာကဝဏ္ဏ-
တိဿမင်းသည်။ သုတွာ၊ မထေရ်ကြွလာကြောင်း ကြားရ၍။ “ဘဏေ၊ အချင်း
အမတ်တို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားချေကုန်။ ထေရံ၊ မထေရ်ကို။ ပဝေသေထ၊ နန်းတွင်း
သို့ ပင့်ခံကြကုန်လော့။ သီလာနိ ဂဏိဿာမာတိ၊ သီလတို့ကို ခံယူကုန်အံ့” ဟု။
အန္တေပူရံ အဘိဟရာပေတွာ၊ နန်းတော်တွင်းသို့ ပင့်ဆောင်စေပြီးလျှင်။ ငန္ဒိတွာ၊
ရှိခိုးကန်စော့၍။ ဘောဇေတွာ၊ ဆွမ်းကျွေးပြီးလျှင်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။
အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ သြကာသော၊ သီလဆောက်တည်ခွင့်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသေးပါ။
သောနက်ဖြန်။ သီလာနိ ဂဏိဿာမိတိ၊ သီလတို့ကို ဆောက်တည်ပါကုန်အံ့ဟု”။
ဝတွာ၊ လျှောက်ထား၍ (ထည့်)။ ထေရဿ ပတ္တံ ဂဟေတွာ၊ မထေရ်၏သပိတ်ကို
ယူကာ။ ထောက် အနုဂန္ဓာ၊ အနည်းငယ်လိုက်ပို့ပြီးလျှင်။ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ၊
မိဖုရားနှင့်တကွ။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိခိုး၍။ နိဇတ္ထိ၊ ပြန်ခဲ့လေ၏။ ထေရော၊ စိတ္တဂုတ္တ
မထေရ်သည်။ ရာဇာ ဝါ ငန္ဒတု၊ မင်းကြီးက ရှိခိုးသည်ဖြစ်စေ။ ဒေဝီ ဝါ ငန္ဒတု၊
မိဖုရားက ရှိခိုးသည်ဖြစ်စေ။ သုခိ ဟောတု မဟာရာဇာတိ၊ မြတ်သောမင်းကြီး
ချမ်းသာပါစေဟု။ ဝဒတိ၊ မိန့်ဆိုဆုပေးတော်မူလေ၏။ ဝေံ၊ ဤနည်းဖြင့်။ သတ္တ-
ဒိဝသ၊ ခုနစ်ရက်တို့သည်။ ဂတာ၊ လွန်လေကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတော်တို့
သည်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ တုမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ ရညေပိ ဝန္တမာနေ၊
မင်းကရှိခိုးသည်ဖြစ်စေ။ ဝါ၊ မင်းကရှိခိုးသော်လည်းကောင်း။ ဒေဝိယာပိ
ဝန္တမာနာယ၊ မိဖုရားက ရှိခိုးသည်ဖြစ်စေ။ ဝါ၊ မိဖုရားက ရှိခိုးသော်လည်း
ကောင်း။ သုခိ ဟောတု မဟာရာဇဣန္ဒေဝ၊ မင်းကြီးချမ်းသာပါစေဟူ၍သာ
လျှင်။ ကိံ ဝဒထာတိ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုတော်မူပါကုန်သနည်း အရှင်ဘုရား
ဟု။ အာဟံသု၊ မေးလျှောက်ကြကုန်၏။ ထေရော၊ စိတ္တဂုတ္တမထေရ်သည်။
အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ရာဇာတိ ဝါ၊ မင်းဘုရားလည်းကောင်း။
ဒေဝီတိ ဝါ၊ မိဖုရားဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ခွဲခြားခြင်းကို။ န ကရေ-
မိတိ၊ မပြုဟု။ ဝတွာ၊ ဆို၍။ သတ္တာဟာတိက္ကမေန၊ ခုနစ်ရက်လွန်လတ်သော်။

ထေရဿ၊မထေရ်၏။ ဣဓ၊ ဤမဟာဂါမ၌။ ဝါသော၊ သီတင်းသုံးရခြင်းသည်။
ဣဓ ဝါသော၊ ဤမဟာဂါမ၌ သီတင်းသုံးရခြင်းသည်။ ဒုက္ခောတိ၊ ဆင်းရဲပေ
သည်ဟု နှလုံးသွင်း၍။ ရညာ ဝိဿဇ္ဇိတော၊ မင်းက လွတ်အပ်သည်ဖြစ်၍။
ကုရုဏ္ဏကမဟာလေဏံ ဂန္ဓာ၊ ကုရုဏ္ဏကလိုဏ်ကြီးသို့ ပြန်ကြွပြီလျှင်။ မုတ္တိဘာ-
ဂေါ ညဉ့်အဘို့၌။ စက်မံ အာရဟံ၊ စင်္ကြံသို့ တက်တော်မူလေ၏။ နာဂရုက္ခော၊
ကံ့ကော်ပင်၌။ အဓိဝတ္တာ ဒေဝတာ၊ အုပ်စိုး၍နေသောနတ်သည်။ တနည်း။
နာဂရုက္ခော အဓိဝတ္တာ ဒေဝတာ၊ ကံ့ကော်ပင်စောင့် နတ်သည်။ ဒဏ္ဍဒီပိကံ
ဂဟေတု၊ မီးရှူးကိုကိုင်း၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်တည်လာ၏။ အထ၊ထိုအခါ၌။ အဿ၊
ထိုစိတ္တဂုတ္တမထေရ်အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အတိ ပရိသုဒ္ဓိ၊ အလွန်
သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍။ ငါကဋ္ဌံ ဟောဝံ၊ ထင်ပေါ်လာလေ၏။ ထေ-
ရော၊ စိတ္တဂုတ္တမထေရ်သည်။ ကံ၊ အသို့နည်း။ အဇ္ဇ၊ယနေ။ မေ၊ ငါ့အား။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အတိဝိယ ပကာသတိတိ၊ အလွန်လျှင် ထင်ပေါ်
သည်မဟုတ်လောဟု ဆင်ခြင်လျက်။ အတ္တမနာ၊ ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍။
မဇ္ဈိမယာမသမနန္တရံ၊ သန်းခေါင်ယံ၏ အခြားမဲ့။ သကံ ပဗ္ဗတံ၊တတောင်
လုံးကို။ ဥန္နာဒယန္တော၊ တခဲနက် မြည်ဟည်းလေလျက်။ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ၊
အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်တော်မူလေ၏။ ဝသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အညော၊တပါး
သော။ အတ္တတ္တကာမော၊ မိမိအကျိုးစီးပွားကို အလိုရှိသော။ ကုလပုတ္တောပိ၊
အမျိုးကောင်းသားသည်လည်း-

အရညမ္ပိ၊ တောကြီး၌။မက္ကဋ္ဌောဣဓ၊ မျောက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။
ဝနေ၊တော၌။ ဘန္တမိဂေါ ဝိယ စ၊ မရပ်မတည် လှည့်လည် တုန်လှုပ်နေ
သော သမင်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဥတြဋ္ဌော ဝိယစ၊ မိဘဆွေမျိုး
အားကိုးရမည့်သူကင်း၍ ကြောက်လန့်နေသော။ ဗာလော ဝိယ စ၊
ကလေးသူငယ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ လောလလောစနေ၊ ထိုသို့ကျွတ်၍
လှည့်လည်ရှုမျှော် လျှပ်ပေါ်သော မျက်စိရှိသည်။န ဘဝေ၊မဖြစ်ရာ။

စက္ခုနိ၊မျက်စိတို့ကို။ အဓော၊အောက်သို့။ ခိပေယျ၊ ချရာ၏။
ယုဂမတ္တဒသော၊ ရထားယမ်းပိုး တပြန်မျှသာ ကြည့်လေ့ရှိသည်။သိယာ၊
ဖြစ်ရာ၏။ ငနက္ကဋ္ဌလောလဿ၊ တောမျောက်တူလျော် လျှပ်ပေါ်
တုန်လှုပ်သော။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဝသံ၊ အလိုနိုင်ငံသို့။ န ဝဇေ၊
မလိုက်ရာ။

(၃၈) ဟောမိတ္တထေရဿာ၊၊မဟာမိတ္တ မထေရ်၏လည်း။ မာတု၊မယ်တော်
အား။ ဝိသဂဏ္ဏကရောဂေါ၊ ဝိသဂဏ္ဏခေါ်ဆိပ်အိုင်းနာသည်။ ဝါ၊ နို့အိုင်းနာ
သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇဟိ၊ပေါက်လေ၏။ အဿာ၊ ထိုဥပါသိကာမကြီး၏။ ဓိတာပိ၊ သမီး

သည်လည်း။ ဘိက္ခုနီသု၊ ဘိက္ခုနီတို့၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတာ ဟောတိ၊ ရဟန်းပြုလျက်ရှိ၏။ သာ၊ ထိုမိခင် ဥပါသိကာမကြီးသည်။ တံ၊ ထိုသမီးဘိက္ခုနီမကို။ “အယျေ၊ ရှင်မ။ ဂစ္ဆ၊ သွားပါချေ။ ဘာတု သန္တိကံ ဂန္တု၊ သင့်မောင်တော်ထံသွား၍။ မမ အဖာသုကဘာဝံ အာရေစေတော၊ ငါ၏ မကျန်းမမာခြင်းကို ပြောကြား၍။ ဘေသဇ္ဇံ အာဟဏုတိ၊ ဆေးကို တောင်းယူခဲ့ပါလော”ဟု။ အာဟ၊ ပြောဆို၏။ သာ၊ ထိုသမီးဘိက္ခုနီမသည်။ ဂန္တု၊ သွား၍။ အာရောစေသိ၊ လျှောက်ကြား၏။ ထေရော၊ မဟာမိတ္တမထေရ်သည်။ “အဟံ၊ ငါကား။ မူလဘေသဇ္ဇာဒိနိ သံဟ- ရိတွာ၊ ဆေးမြစ်စသည်တို့ကို စု၍။ ဘေသဇ္ဇံ ပစိတုံ န ဇာနာမိ၊ ဆေးကို ကျိုချက်ရန် နားမလည်ပေ။ အပိ စ၊ သို့သော်လည်း။ တေ၊ သင့်အား။ ဘေသဇ္ဇံ အာစိက္ခံသိ၊ ဆေးကို ပြောကြားလိုက်ပေအံ့။ “အဟံ၊ ငါသည်။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတော၊ ရဟန်းပြု၏။ တတော ပဗ္ဗဇ္ဇိတတော၊ ထိုရဟန်းပြုပြီးသည်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ တနည်း။ တတော ပဌာယ၊ ထိုရဟန်းပြုပြီးသည်မှ စ၍။ မယာ၊ ငါသည်။ လောဘသဟဂတေန၊ လောဘနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ ဘိန္နိတွာ၊ ကျွေစသော ဣန္ဒြေတို့ကို ဖျက်၍။ ဝိသဘာဂရူပံ၊ မာတုဂါမ၏ အဆင်းကို။ န ဩလောကိတပုဗ္ဗံ၊ မကြည့်စဘူးပေ။ ဣမိနာ သစ္စဝစနေန၊ ဤမှန်ကန်သော သစ္စာစကားကြောင့်။ မေ မာတုယာ၊ ငါ၏ မယ်တော်အား။ ဖာသု ဟောတိ၊ ချမ်းသာခြင်းဖြစ်ပါစေသတည်း။ တံ၊ သင်သည်။ (ထည့်) ဂစ္ဆ၊ သွားလော။ ဣဒံ သစ္စဝစနံ၊ ဤသစ္စာစကားကို။ ဝတွာ၊ ဆို၍။ တနည်း။ ဣဒံ ဝတွာ၊ ဤသစ္စာစကားကိုဆို၍။ ဥပါသိကာယ- သရီရံ၊ ဥပါသိကာမကြီး၏ကိုယ်ကို။ ပရိမဇ္ဇ၊ သုံးသပ်လေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ပြောလိုက်၏။ သာ၊ ထိုနတ်မတော် ဘိက္ခုနီမသည်။ ဂန္တု၊ မိခင်ထံသို့ သွား၍။ ဣမမတ္တံ အာရောစေတော၊ ဤအကြောင်းကို ပြောကြားပြီးလျှင်။ တထာ၊ ထိုးမောင်တော်မထေရ် မိန့်မှာလိုက်သည့်အတိုင်း။ အကာသိ၊ သစ္စာပြုလေ၏။ ဥပါသိကာယ၊ မယ်တော် ဥပါသိကာမကြီး၏။ ဂဏ္ဏော၊ အိုင်းအနာသည်။ တံ ခဏံယေဝ၊ ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ ဖေဏပိဏ္ဏော ဝိယ၊ ရေမြှုပ်စိုက်ကဲ့သို့။ ဝိလိယိတွာ အန္တရဓာယိ၊ ကျေ၍ပျောက်လေ၏။ သာ၊ ထိုမယ်တော် ဥပါသိကာမကြီးသည်။ ဥဌဟိတွာ၊ အိပ်ရာမှထ၍။ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သစေ ဓရေယျ၊ အကယ်၍ သက်တော်ထင်ရှားရှိငြားအံ့။ မမ ပုတ္တသဒိသဿ ဘိက္ခုနော၊ ငါ့သားနှင့်တူသော ရဟန်းကောင်း၏။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဇာလဝိစိတြေန ဟဇ္ဇေန၊ ကွန်ရက်ဇာ လက္ခဏာဖြင့်ဆန်းကြယ်သော ရွှေလက်တော်ဖြင့် ကသွာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ န ပရာမသေယျ၊ မသုံးသပ်ပဲရှိအံ့နည်း။ ပရာမသေယျ ဝေ၊ သုံးသပ်တော်မူရာသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တမနဝါစံ၊ ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်သောစကားကို။ နိစ္ဆာရေသိ၊ ကျူးရင့် မြက်ဆိုလေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်-

ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အညောပိ၊ မဟာမိတ္တမထေရ်မှတစ်ပါးသော၊ ကုလ-
ပုက္ကော၊ အမျိုးသားသည်။ သာသနော၊ သာသနာတော်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတောန၊
ရဟန်းပြုပြီးလျှင်။ မိတ္တထေရော၊ မဟာမိတ္တမထေရ်ကဲ့သို့။ ဝရေ၊ မြတ်
သော။ ဣန္ဒြိယသံဝရေ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ၌။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ဣန္ဒြိယသံဝရကို။ သတိယာ၊ အမှတ်ရမှု
သတိဖြင့်။ သမ္မာဒေတဗ္ဗော ယထာ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊
ထို့ အတူ။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိကို။ ဝီရိယေန၊ ဝီရိယဖြင့်။ သမ္မာ-
ဒေတဗ္ဗော၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုအာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသည်။
ဝီရိယသာနေ၊ ဝီရိယဟူသော ပြီးစီးကြောင်းရှိ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်
နည်းဟူမူ၊ သမ္မာရဒ္ဓိဝီရိယသ၊ ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသော
ရဟန်းအား။ မိစ္ဆာဇီဝပ္ပဟာနသမ္ဘဝတေ၊ မိစ္ဆာဇီဝကို ပယ်ခြင်း၏ဖြစ်သင့်
သောကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ ကြောင့်။ အပ္ပတိရူပံ၊ သာသနာတော်အား
မလျောက်ပတ်သော။ အနေသနံ ပဟာယ၊ မသင့်သောရှာမှီးခြင်းကိုပယ်၍။
ဝီရိယေန၊ ဝီရိယဖြင့်။ ပိဏ္ဍပါတစရိယာဒိဟိ၊ ဆွမ်းခံအကျင့် အစရှိကုန်သော။
သမ္မာသေနာဟိ၊ သင့်လျော်သော ရှာမှီးခြင်းတို့ဖြင့်။ ပရိသုဒ္ဓုပ္ပါဒေယော ပစ္စယေ၊
စင်ကြယ်စွာသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့ကို။ ပဋိသောမာနေန၊ မှီဝဲသုံး
ဆောင်သည်ဖြစ်၍။ အာရိသုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ပစ္စယေ၊ မစင်မကြယ်ဖြစ်ကုန်သော
ပစ္စည်းတို့ကို။ (ပစ္စယေပုဒ် လိုက်)။ အာသိဝိသေ ဝိယ၊ အသိပ်ပြင်းသောမြွေသိုး
တို့ကဲ့သို့။ ပရိဝဇ္ဇယတာ-ပရိဝဇ္ဇယန္တေန၊ ရှောင်ကြဉ်သဖြင့်။ ဝါ၊ ရှောင်ကြဉ်
သောရဟန်းသည်။ သော၊ ဤအာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလကို။ သမ္မာဒေတဗ္ဗော၊ ပြီးစီး
ပြည့်စုံစေအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစင်ကြယ်စွာဖြစ်သောပစ္စည်း၊ မစင်ကြယ်စွာဖြစ်သော
ပစ္စည်းတို့တွင်။ အပရိဂ္ဂဟိတခုတင်္ဂဿ၊ ဓူတင်ဆောင်သော ရဟန်းအား။ သံသ-
တော၊ သံဃာမှလည်းကောင်း။ ဂဏတော၊ ဂိုဏ်းမှလည်းကောင်း။ (ဥပ္ပန္နာ၌
စပ်)။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဓမ္မဒေသနာဒိဟိ ဂုဏေဟိ၊ တရားဟောခြင်းအစ
ရှိသော ဂုဏ်တို့ကြောင့်။ ပသန္နာနံ ဂိဟိနံ သန္တိကာ၊ ကြည်ညိုကုန်သောလူတို့၏
အထံမှလည်းကောင်း။ ဥပ္ပန္နာ ပစ္စယာ၊ ဖြစ်ကုန်သောပစ္စည်းတို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓု-
ပ္ပါဒါ နာမ၊ စင်ကြယ်စွာဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့မည်ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကား။
ပိဏ္ဍပါတစရိယာဒိဟိ၊ ဆွမ်းခံခြင်းစသည်တို့ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော
ပစ္စည်းတို့သည်။ အတိပရိသုဒ္ဓုပ္ပါဒေယေဝ၊ အလွန်စင်ကြယ်စွာ ဖြစ်ကုန်သော
ပစ္စည်းတို့မည်ကုန်သည်သာတည်း။ ပရိဂ္ဂဟိတခုတင်္ဂဿ၊ ဓူတင်ဆောင်သော
ရဟန်းအားမူကား။ ပိဏ္ဍပါတစရိယာဒိဟိ စ၊ ဆွမ်းခံခြင်းစသည်တို့ဖြင့်လည်း
ကောင်း။ အဿ၊ ထိုဓူတင်ဆောင်သောရဟန်း၏။ ဓုတဂုဏေ၊ ဓူတင်ဂုဏ်
ကျေးဇူး၌။ ပသန္နာနံ သန္တိကာ၊ ကြည်ညိုကုန်သော လူတို့၏အထံမှ။ ဓူတင်္ဂနိယ-

မာနုလောမန၊ သတ်မှတ်အပ်သောအကျင့်အား လျော်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါပုဒါ နာမ၊ စင်ကြယ်စွာဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့မည်ကုန်၏။ စ၊ အထူးကား။ အဿ၊ ထိုစုတင်ဆောင်ရဟန်းအား။ ကေဗျာဓိဝူပသမတ္တံ၊ တခုသောအနာရောဂါကို ငြိမ်းစေခြင်းအကျိုးငှာ။ ပူတိ-ဟရိဋ္ဌကီ စတုမခုရေသု၊ နွားကျင်ငယ်ရေဖြင့် ထုံအပ်သော ဖန်ခါးသီးနှင့် စတု-မခုဆေးတို့သည်။ ဥပ္ပန္နသု၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်လတ်သော်။ စတုမခုရံ၊ စတုမခုဆေးကို။ အညေပိ သဗြဟ္မစာရိနော၊ အခြားသီတင်းသုံးဖော်တို့သည်။ ပရိဘုဉ္ဇဿန္တိတိ၊ သုံးဆောင်ကုန်လတ္တံ့ဟု။ စိန္တေတွာ၊ နှလုံးသွင်းကြံစည်၍။ ဟရိဋ္ဌကီ-ခဏ္ဍမေဝ၊ ဖန်ခါးသီးအပိုင်းကိုသာလျှင်။ ပရိဘုဉ္ဇမာနဿ၊ သုံးဆောင်လျက်။ ဓုတင်္ဂသမာဒါနံ၊ စုတင်ကိုသုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ပတိရူပံ ဟောတိ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပေ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧသ ဘိက္ခု၊ ဤသို့သော စုတင်ဆောင်ရဟန်းကို။ ဥတ္တမအရိယဝံသိကောတိ၊ အရိယာအနွယ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါးကား။ စီဝရာဒယော၊ သင်္ကန်းအစရှိကုန်သော။ ယေ ဧတေ ပစ္စယာ၊ အကြင်ပစ္စည်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသု၊ ထိုသင်္ကန်းအစရှိကုန်သော ပစ္စည်းတို့တွင်။ ယဿ ကဿစိ၊ စုတင်ဆောင်မဆောင် အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော။ အာဇီဝံ၊ အသက်မွေးမှုကို။ (၃၉)ပရိသောခေန္တဿ ဘိက္ခုနော၊ စင်ကြယ်စေလိုသောရဟန်းအား။ စီဝရေ စ၊ သင်္ကန်း၌လည်းကောင်း။ ပိဏ္ဍပါတေ စ၊ ဆွမ်း၌လည်းကောင်း။ နိမိတ္တောဘာသပရိကထာဝိညတ္တိယော၊ နိမိတ် ဩဘာသ ပရိကထာ ဝိညတ်တို့သည်။ န ဝဇ္ဇန္တိ၊ မအပ်ကုန်။ သေနာသနေ ပန၊ ကျောင်း၌မူကား။ အပရိဂ္ဂဟိတဓုတဿ၊ စုတင် မဆောင်သော ရဟန်းအား။ နိမိတ္တောဘာသပရိကထာ၊ နိမိတ် ဩဘာသ ပရိကထာတို့သည်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိမိတ်စသည်တို့တွင်။ သေနာသနတ္ထံ၊ ကျောင်းအလိုငှာ။ ဘူမိပရိကမ္မာဒိနိ၊ မြေပြင်ကို သုတ်သင်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ကဓရာန္တဿ၊ ပြုသောရဟန်းအား။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ကိံ ကရိယတိ၊ အဘယ်အမှုကို ပြုပါသနည်း။ ကော ကာရာပေတိတိ၊ အဘယ်သူက ပြုစေသနည်းဟု။ ဂိဟိဟိ ဝုတ္တေ၊ လူဘို့ကမေးလတ်သော်။ န ကောစိတိ၊ တစ်တယောက်ကမျှ မပြုစေပါဟု။ ပဋိဝစနံ၊ ပြန်ကြားခြင်းသည်။ နိမိတ္တံ နာမ၊ အလိုကို သိစေသောနိမိတ်မည်၏။ အညံ၊ အခြားတပါးသော။ ယံ ဝါ ပန၊ အကြင်အမှတ်အရှိသော။ ဝေရူပံပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ နိမိတ္တကမ္မံ၊ အလိုကိုသိကြောင်း နိမိတ်တခုခုကိုပြခြင်းသည်။ နိမိတ္တံ နာမ၊ နိမိတ္တမည်၏။ ဥပါသကာ၊ ဥပါသကာဘို့။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ကုဟိံ ဝသထာတိ၊ ဘယ်၌နေကုန်သနည်းဟု။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေးပြီးလျှင်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်၌။ ဝသာမာတိ၊ နေပါကုန်၏ဟု။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုလတ်သော်။ ဥပါသကာ၊ ဥပါသကာဘို့။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ ပါသာဒေါ၊

ပြသဒ်သည်။ န ဝဇ္ဇတိတိ၊ နေရန်မအပ်သလောဟု။ ဝစနံ၊ ပြောဆိုခြင်းသည်။
 သြဘာသော နာမ၊ အရိပ်အရောင်ပြသော သြဘာသမည်၏။ အညံ၊ အခြား
 တပါးသော။ ယံ ဝါ ပန၊ အကြင်အမှတ်မရှိသော။ ဝေရူပံပိ၊ ဤသို့သော
 သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သြဘာသကမ္မံ၊ အရိပ်အရောင်ပြခြင်းအမှုတခုခု
 ကိုပြုခြင်းသည်။ သြဘာသော နာမ၊ အရိပ်အရောင်ပြသော သြဘာသမည်၏။
 ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းသံဃာအား။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းသည်။ သမ္မာဓန္တိ၊
 ကျဉ်းမြောင်း၏ဟု။ ဝစနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ ပရိကထာ နာမ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်
 ပြောဆိုသော ပရိကထာမည်၏။ ယာ ဝါ ပန၊ အကြင်အမှတ်မရှိသော။
 အညာ၊ အခြားတပါးသော။ ဝေရူပိပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။
 ပရိယာယကထာ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဆိုခြင်းသည်။ ပရိကထာ နာမ၊
 ပရိယာယ်အားဖြင့်ပြောဆိုသော ပရိကထာမည်၏။ ဘေသဇ္ဇေ၊ နေးပစ္စည်း၌။
 သဗ္ဗမ္မိ၊ နိမိတ်ပြုခြင်းစသော အလုံးစုံသည်လည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ တထာ
 ဥပ္ပန္နံ၊ ထိုနိမိတ်ပြုခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော။ ဘေသဇ္ဇံ ပန၊
 ဆေးကိုမှုကား။ ရောဂေ ဝူပသန္တေ၊ ရောဂါပျောက်ကင်းလတ်သော်။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊
 သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်သလော။ န ဝဇ္ဇတိတိ၊ မအပ်သလော ဟု။
 ပုစ္ဆေယျ၊ မေးငြားအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုအပ် မအပ်ကိုမေးမြန်းရာ၌။ ဝိနယဓရာ၊
 ဝိနည်းဆောင်သော ဆရာတို့သည်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒွါရံ၊
 သုံးဆောင်ခြင်း၏ အခွင့်ကို။ ဒိန္နံ၊ ပေးတော်မူအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
 ဝဇ္ဇတိတိ၊ အပ်၏ဟု။ ပဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ သုတ္တန္တိကာ ပန၊ သုတ္တန်ဆောင်
 ဆရာတော်တို့သည်ကား။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သည်။ ကိဉ္ဇာပိ န ဟောတိ၊
 အကယ်၍ကား မသင့်ပေ။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့အာပတ်မသင့်ငြားသော်လည်း။
 အာဇီဝံ၊ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေတတ်သော အာဇီဝသီလကို။ ကောပေတိ၊
 ပျက်စီးစေတတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ န ဝဇ္ဇတိစ္စေဝ၊ အပ်ဟူ၍သာလျှင်။
 ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

ပန၊ အထူးကား။ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်
 စွာဘုရားသည်။ အနုညာတာပိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်သော်လည်း။ နိမိတ္တော-
 ဘာသပရိကထာဝိညတ္တိယေ၊ နိမိတ် သြဘာသပရိကထာဝိညတ်တို့ကို။ အက-
 ရောန္တော၊ မပြုမူ၍။ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဂုဏေယေဝ၊ အလိုနည်းသည်၏အဖြစ် အရရှိ
 သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကိုသာလျှင်။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဇီဝိတက္ခယေ၊ သေလောက်
 ပျောက်လောက်သောအနာသည်။ ပစ္စုပ္ပန်တေပိ၊ စွဲကပ်ဖြစ်လာသော်လည်း။
 တနည်း။ ဇီဝိတက္ခယေ ပစ္စုပ္ပန်တေပိ၊ သေလောက်သောအနာ စွဲကပ်ဖြစ်ပေါ်
 လာသော်လည်း။ ဩဘာသဒီဟိ၊ ဩဘာသစသည်တို့ကို။ အညတြ ဧဝ၊ ကြပ်၍
 သာလျှင်။ ဥပ္ပန္နပစ္စယေ၊ စင်ကြယ်စွာဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့ကို။ ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲ

သုံးဆောင်၏။ သေ၊ ဤရဟန်းကို။ ပရမသလ္လေခဝုတ္တိတိ၊ အလွန်ခေါင်းပါးသော အကျင့်ရှိသောရဟန်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကော ဝိယ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။ ထေရော သာရိပုတ္တော သေယျထာပိ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကဲ့သို့တည်း။

ကိရ၊ တဆင့်စကားကြားဖူးသည်မှာ။ သော အာယသ္မန္တော၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ဧကသ္မိံ သမယေ၊ အခါတပါး၌။ ပဝိဘေကံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိဟူသော ပဋိပဿဒ္ဓိဝိဝေကကို။ ပြုဟာသမာနော၊ ပွားစေသည်ဖြစ်၍။ မဟာမောဂ္ဂလာနတ္ထေရေန သဒ္ဓိံ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်နှင့် အတူတကွ။ အညတြသ္မိံ အရညေ၊ တခုသောတော၌။ ဝိဟရတိ၊ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ အထ၊ ထိုအခါ။ ဧကသ္မိံ ဒိဝသေ၊ တနေ့သ၌။ အထ၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာအား။ ဥဒရဝါတာဗာဓော ဥပုဇ္ဈိတော၊ ဝမ်းဗိုက်၌ လေနာသည်ဖြစ်ပေါ်၍။ အတိဒုက္ခံ ဇနေတိ၊ အလွန်ဆင်းရဲခြင်းကိုဖြစ်စေ၏။ မဟာမောဂ္ဂလာနတ္ထေရော၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်မထေရ်သည်။ သာယန္တသမယေ၊ ညနေချမ်း၌။ ဟဿာယသ္မတော၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာအား။ ဥပဋ္ဌာနံ ဂတော၊ ခစားခြင်းငှာ ကြွလတ်သော်။ ထေရံ နိပန္နံ ဒိသ္မာ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာလျောင်းနေသည်ကို တွေ့မြင်၍။ တံ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိတော၊ ထိုလျောင်းနေခြင်း၏ အကြောင်းကို မေးပြီးလျှင်။ အာဝုဓော၊ ငါ့ရှင်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးကာလ၌။ ဧတေ၊ သင့်အား။ ဧကေန၊ အဘယ်ဆေးဖြင့်။ ဖာသု ဟောတိတိ၊ ချမ်းသာဖူးသနည်းဟု။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်က။ အာဝုဓော၊ ငါ့ရှင်။ ဂိဟိကာလေ၊ လူဖြစ်စဉ်တုန်းက။ မေ မာကာ၊ ငါ၏မယ်တော်သည်။ သပ္ပိမဓုသက္ကရာဒိဟိ ယောဇေတော၊ ထောပတ် ပျားသကာတို့နှင့်ရောနှော၍။ အသမ္ဘန္တခိရပါယာသံ၊ ရေမပါသော ဆဲနာနို့ထမင်းကို။ အဒါသိ၊ ပေးဖူး၏။ ဧတေန၊ ထိုနို့ထမင်းဖြင့်။ မေ၊ ငါ့အား။ ဖာသု အဟောသိတိ၊ ချမ်းသာဖူး၏ဟု။ အာဟ၊ ပြောကြား၏။ သောပိ အာယသ္မာ၊ ထိုအရှင်မောဂ္ဂလာန်သည်သည်။ အာဝုဓော၊ ငါ့ရှင်။ ဟောတု၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါစေ။ ယှံ ဝါ၊ ငါ့အားလည်းကောင်း။ တယှံ ဝါ၊ သင့်အားလည်းကောင်း။ ပုညံ၊ ဘုန်းကံသည်။ သစေ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအံ့။ တနည်း။ သစေ ပုညံ အတ္ထိ၊ ဘုန်းကံရှိငြားအံ့။ သေ၊ နက်ဖြန်ခါ၊ အပေ့ဝ လဘိဿာမာတိ၊ နို့ဆွမ်းကိုရကောင်းပါလိမ့်မည်ဟု။ အာဟ၊ ပြောကြား၏။

နေသံ၊ ထိုမထေရ်နှစ်ပါးတို့၏။ ဣပံ ကဏသလ္လာပံ၊ အပြန်အလှန် ပြောဆိုသောဤစကားကို။ စက်မနကောဋိယံ၊ စကြံ ဦး၌။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်၌ အဓိဝတ္တာ ဒေဝတာ၊ နေသော ရုက္ခစိုးနတ်သည်။ သုတော၊ ကြားရ၍။ သေ၊ နက်ဖြန်။ အယျဿ၊ အရှင်မြတ်အား။ ပါယာသံ ဥပ္ပါဒေဿာဒိတိ၊

သနာနိစ္ဆိမ်းကို ဖြစ်စေအံ့ ဟု ကြံပြီးလျှင်။ တာဝဒေဝ၊ ထိုခဏ၌ပင် လျှင်။ ထေရဿ၊ အရှင် သာရိပုတ္တရာမထေရ်၏။ (၄၀) ဥပဋ္ဌာကကုလံ ဂန္ဓာ၊ အလုပ်အကျွေးအိမ်သို့သွား၍။ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ၊ သားကြီး၏။ သရီရံ အာဝိသိတော၊ ကိုယ်၌ ဝင်ပူး၍။ ပိဋံ ဇနေသိ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို ပြု၏။ အထ၊ ထို အခါ၌။ အဿ၊ ထိုသားကြီး၏။ တိကိစ္ဆာနိမိတ္တံ၊ ကုစားလုံသောကြောင့်။ သန္နိပတိတေ ဉာတကေ၊ စည်းဝေးကုန်သော ဆွေမျိုးတို့ကို။ “ဗသ၊ နက်ဖြန် ခါ၊ ထေရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်အား။ ဝေရူပံ နာမ ပါယာသံ၊ ဤသို့သော သနာနိစ္ဆိမ်းကို။ သစေ သတိယာ ဒေထ၊ အကယ်၍ လှူကုန်ငြား အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ထိုသို့ လှူလျှင်။ တံ မုဉ္ဇိဿာမိတိ၊ ထိုသားကြီးကို လွှတ်ပါအံ့” ဟု။ အာဟ၊ နတ်ကပြောဆိုလေ၏။ တေ၊ ထိုဆွေမျိုးတို့သည်။ “တယာ အဝုတ္တေ- ပိ၊ သင်နတ်က မပြောသော်လည်း။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ထေရုနံ၊ မထေရ် တို့အား။ နိဗ္ဗိဒ္ဓံ၊ အမြဲမပြတ်။ ဘိက္ခံ ဒေမာတိ၊ ဆွမ်းကို လှူနေကုန်၏” ဟု။ ဝတော၊ ဆိုပြီးလျှင်။ ဒုကိယဒိဝသေ၊ နောက်တနေ့၌။ တထာရူပံ ပါယာသံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော သနာနိစ္ဆိမ်းကို။ ပဋိယာဒိယံ သု၊ စီမံကြကုန်၏။

မဟာမောဂ္ဂလ္လာနုတ္တေရော၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်သည်။ ပါတော- ဝ၊ နံနက်စောစောကလျှင်။ အာဂန္ဓာ၊ လာပြီးလျှင်။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တရာ။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဘိက္ခာယ စရိတော၊ ဆွမ်းခံသွား၍။ အာဂစ္ဆာမိ၊ လာအံ့။ တာဝ၊ ထိုကလမျှလောက်။ ဣဓေ ဟောဟိတိ ဝတော၊ ဤအရပ်၌သာ နေပါလော” ဟု ဆို၍။ ဂါမံ ပါဝိသိ၊ ရွာသို့ ဝင်တော်မူလေ၏။ ဝေ၊ မနုဿာ၊ ထိုအလုပ်အကျွေးဖြစ်ကြသော လူဒါယကာ တို့သည်။ ပစ္စုဂ္ဂန္ဓာ၊ ခရီးဦးကြိုဆို၍။ ထေရဿ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ် ၏။ ပတ္တံ ဂဟေတော၊ သပိတ်ကိုယူကာ။ ဝုတ္တပကာရဿ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော။ ပါယာသဿ၊ သနာနိစ္ဆိမ်းဖြင့်။ ပူရေတော၊ ပြည့်စေ၍။ အဒံသု၊ ကပ်လှူကုန်၏။ ထေရော၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်သည်။ ဂမနာကာရံ၊ သွားလိုသောအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတိ၊ ပြု၏။ တေ၊ ထိုလူဒါယကာတို့သည်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ တုဗ္ဗေ၊ အရှင်တို့သည်။ ဘုဉ္ဇထ၊ ဘုဉ်းပေးတော်မူပါကုန်။ အပရမ္ပံ၊ တပါးသော သနာနိစ္ဆိမ်းကိုလည်း။ ဒဿာမာတိ၊ လှူပါကုန်အံ့” ဟု။ ဝတော၊ ဆို၍။ ထေရံ၊ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်ကို။ ဘောဇေတော၊ ဘုဉ်းပေး စေပြီးလျှင်။ ပုန၊ တဖန်။ ပတ္တပူရံ၊ သပိတ်အပြည့်။ အဒံသု၊ သနာနိစ္ဆိမ်းကို ကပ်လှူကုန်၏။ ထေရော၊ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်သည်။ ဂန္ဓာ၊ အရှင်သာရိ- ပုတ္တရာအထံသို့ သွား၍။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တရာ။ ဟန္ဒ၊ ရောယူလော့။ ပရိဘုဉ္ဇာတိ၊ ဘုဉ်းပေးလော့” ဟု။ ဝတော၊ ဆို၍။ ဥပနာမေသိ၊ ပေးလေ၏။ ထေရောပိ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်လည်း။ တံ ဒိတော၊ ထိုသနာနိစ္ဆိမ်း

ကို မြင်လတ်သော်။ “ပါယာသော၊ ဃနာနိ၊ ဆွမ်းသည်။ အတိ မနာပေါ၊ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိ၏။ ဝါ၊ ကောင်းလှပါပေ၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သောအကြောင်း ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော နုခေါ၊ ဖြစ်ခဲ့လေသနည်း” ဣတိ စိန္တန္တော၊ ဤသို့ စဉ်းစား ဆင်ခြင်လတ်သော်။ တဿ၊ ထိုဆွမ်း၏။ ဥပ္ပတ္တိမူလံ ဒိသ္မာ၊ ဖြစ်ခဲ့ခြင်း အကြောင်းရင်းကို မြင်၍။ အာဝုသော မောဂ္ဂလ္လာန၊ ငါ့ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်။ ပိဏ္ဏ- ပါတော၊ ဃနာနိ၊ ဆွမ်းသည်။ အပရိဘောဂါရဟောတံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ မထိုက်ဟု။ အာဟ၊ ပြောကြားလေ၏။ သောပိ အာယဿော၊ ထိုအရှင် မောဂ္ဂလ္လာန်သည်လည်း။ “မာဒိသေန နာမ၊ ငါသို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဘတံ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ဆောင်ယူခဲ့သောဆွမ်းကို။ န ပရိဘူတံ၊ မသုံးဆောင်ပဲရှိချေ၏။ ဣတိ စိတ္တမ္ပိ၊ ဤသို့သော စိတ်ကွက်ခြင်းမျှကိုသော်လည်း။ အနုပ္ပါဒေတွာ၊ မဖြစ် စေမူ၍။ ဧကဝစနေနေဝ၊ တခွန်းတည်းသော စကားဖြင့်ပင်လျှင်။ ပတ္တံ၊ သပိတ် ကို။ မုခဝဋ္ဋိကံ ဂဟေတွာ၊ နာမ်းရေး၌ကိုင်၍။ ဧကမန္တေ၊ သင့်တော်သော နေရာ၌။ နိကုဇ္ဇေသိ၊ မှောက်သွန်လေ၏။ ပါယာသဿ၊ ဃနာနိ၊ ဆွမ်း၏။ ဘူမိ- ယံ၊ မြေ၌။ ပတိဋ္ဌာနာ၊ တည်သည်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ တနည်း။ ပါယာသဿ၊ ဃနာနိ၊ ဆွမ်း၏။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ သဟ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်သည်နှင့် ပြိုင်နက်။ ထေရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်၏။ အာဗာဓော၊ လေနာရောဂါသည်။ အန္တ- ရဓာယိ၊ ကွယ်ပျောက်လေ၏။ ဝါ၊ ပျောက်ကင်းလေ၏။ တတော ပဋ္ဌာယ၊ ထို အခါမှစ၍။ စတ္တာလီသဝဿာနိ၊ အနှစ်လေးဆယ်ပတ်လုံး။ (ဤအနက်သည် စတ္တာလီသဝဿာနိဟူသော သီဟိုဠ်မူကွဲအရ ပြန်ထားသည်။ အရှင်သာရိ- ပုတ္တရာ၏ ရဟန်းဝါမှာ လေးဆယ်လေးဝါသာ ရှိသောကြောင့် ပဉ္စစတ္တာလီသ- ဝဿာနိဟူသောပါဌ်ကား မသင့်)။ ပုန၊ တဖန်။ န ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ မဖြစ်ပေတော့ပြီ။ တတော၊ ထို့နောင်။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ကို။ “အာဝု- သော၊ ငါ့ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်။ ဝစီဝိညတ္တိံ နိဿယ၊ ဝစီဝိညတ်ကိုမှီ၍။ ဥပ္ပန္နော ပါယာသော၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဃနာနိ၊ ဆွမ်းသည်။ အန္တေသု၊ အူမခွေတို့ သည်။ နိက္ခိတွာ၊ ထွက်၍။ ဘူမိယံ စရန္တေသုပိ၊ မြေ၌ အစာရှာရန် သွားကုန် သော်လည်း။ ပရိဘူတံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ အယုတ္တရူပေါတိ၊ မသင့်သော သဘောရှိ၏ဟု။ အာဟ၊ ပြောဆို၏။ ဣမဉ္စ ဥဒါနံ၊ ဤဥဒါန်းစကားကိုလည်း။ ဥဒါနေသိ၊ ကျူးရင့် မြွက်ဆိုတော်မူ၏-

“ဝစီဝိညတ္တိဝိပ္ပာန၊ ဝစီဝိညတ်၏ ပြန့်ခြင်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ဝါ၊ နှုတ်မြက်မိခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်သော။ မဇု- ပါသာသံ၊ ချိုမြိန်သော ဃနာနိ၊ ဆွမ်းကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဘုတ္တော၊ စားမိလျှင်။ ဝါ၊ စားမိသည်။ သစေ ဘဝေယံ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ မမ၊

ငါ၏။ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးခြင်းသည်။ ဂရဟိတော၊ သူတော်
ကောင်းတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်။ အသ၊ ပြစ်ရ၏။”

“မေ၊ ငါ၏။ အန္တဂုဏ်၊ အူမခွေသည်။ နိက္ခမိတွာ၊ ည်ရာမှ ထွက်
ရှ်။ ဗဟံ၊ အပြင်ပ၌။ ယဒိပိ စရေ၊ အစာရှာ ကျက်စားစေကာမူ။
ဇီဝိတမ္ပိ၊ အသက်ကိုသော်လည်း။ ယဒိပိ စဇမာနော၊ စွန့်ရစေကာမူ။
အာဇီဝံ၊ အာဇီဝသီလကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ နေဝ ဘိဇ္ဇေယျံ၊ မဖျက်နိုင်
သည်သာတည်း။”

“အဟံ၊ ငါသည်။ သကံ စိတ္တံ၊ မိမိ၏စိတ်ကို။ အာရာဓေမိ၊ အစမှ
စ၍ နှစ်သက်အားရစေအံ့။ အနေသနံ၊ မလျော်သောရှာမှီးခြင်းကို။
ဝိဝဇ္ဇေမိ၊ ကြဉ်ရှောင်အံ့။ ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့
စက်ဆုပ်အပ်သော။ အနေသနံ၊ မသင့်သော ရှာမှီးခြင်းကို။ န ကာ-
ဟာမိ၊ မပြုအံ့သည်သာတည်း။”

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဒါနံ၊ ဥဒါန်းစကားကို။ ဥဒါနေသိ၊ ကျူးရင့် မြက်ဆိုတော်မူ၏။

စိရဂုဗ္ဗဝါသိကအဗ္ဗခါဒက မဟာတိဿတ္ထေရဝတ္ထုပိ၊ စိရဂုဗ္ဗအရပ်၌ နေလေ့
ရှိသော သရက်သီးတို့ကို ကောက်ယူ၍ မစားသော မဟာတိဿမထေရ်၏
ဝတ္ထုကိုလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်
အတိုင်း။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်လည်း-

(၄၁) သဒ္ဓါပဗ္ဗဇ္ဇိဘော၊ သဒ္ဓါ၌ရဟန်းပြုသော။ ဝိစက္ခဇော၊ မြော်
မြင်တတ်သော။ ယတံ၊ ရဟန်းသည်။ အနေသနာယ၊ မသင့်လျော်သော
နည်းဖြင့် ရှာမှီးခြင်းငှာ။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်ကိုမျှသော်လည်း။ အဇနေတွာ၊
မဖြစ်စေမူ၍။ အာဇီဝံ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလကို။ ပရိသောဓေယျ၊
ထက်ဝန်းကျင် လှောင်စေရာ၏။”

စ၊ ထိုမှတပါး။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလကို။ ဝီရိယေန၊ ဝီရိယ
ဖြင့်။ သမ္မာဒေတဗ္ဗာ ယထာ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ
ပင်။ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ၊ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။
သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုပစ္စယသန္နိဿိတ-
သီလသည်။ ပညာသာဓနံ၊ ပညာဟူသော ပြီးစီးကြောင်းရှိ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်
ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ပညဝတော၊ ပညာရှိသောရဟန်းအား။ ပစ္စယေသု၊
ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌။ အာဒိနဝါနိသံသဒသနသမတ္တဘာပတော၊ ဣဏပရိဘောဂ
နှင့် အာပတ်ဟူသော အပြစ်နှင့် ဣဏပရိဘောဂနှင့် အာပတ်ဟူသောအပြစ်မှ
လွတ်ခြင်းဟူသော အကျိုးတို့ကို မြင်နိုင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့
ပညာဖြင့် ပြီးစေအပ်သောကြောင့်။ ပစ္စယဂေမံ ပဟာယ၊ ပစ္စည်းတို့၌ မက်

မောသောတဏှာကို ပယ်၍။ ဓမ္မေန သမေန၊ တရားနှင့်ညီညွတ်သော ကိုယ်
နှုတ်အကျင့်ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နေ ပစ္စယေ၊ ရအပ်သောပစ္စည်းတို့ကို။ ယထာဝုတ္တေန
ဝိဝိနာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော အစီအရင်ဖြင့်။ ပညာယ ပစ္စဝေက္ခိ-
တွာ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍။ ပရိဘုဉ္ဇန္တေန၊ သုံးဆောင်သည် ဖြစ်၍။
တံ၊ ထိုပစ္စယသန္နိဿိတသီလကို။ သမ္မာဒေသဗ္ဗံ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပစ္စဝေက္ခိတွာဟူသောစကား၌။ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။
ပစ္စယာနံ ပဋိလာဘကာလေ၊ ပစ္စည်းတို့ကိုရသောကာလ၌။ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊
ဆင်ခြင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ပရိဘောဂကာလေ၊ သုံးဆောင်သောကာလ၌။
ပစ္စဝေက္ခဏဉ္စ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ (ထည့်)။ ဒုဝိဓံ၊
နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ ပဋိလာဘကာလေပိ၊ ရသောကာလ၌လည်း။
ဓာတုဝသေန ဝါ၊ ဓာတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဋိကူလဝသေန ဝါ၊
ပဋိကူလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ဌပိတာနိ၊
ထားအပ်ကုန်သော။ စိဝရာဒိနိ၊ သင်္ကန်းစသည်တို့ကို။ တတော ဥတ္တရိ၊ ထိုကာလ
မှ နောက်၌။ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ၊ သုံးဆောင်သော ရဟန်း၏။ ပရိဘောဂေါ၊ သုံး
ဆောင်ခြင်းသည်။ အနဝဇ္ဇောဝ၊ အပြစ်မရှိသည်သာတည်း။ ပရိဘောဂကာ-
လေပိ၊ သုံးဆောင်သောကာလ၌လည်း။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ပရိ-
ဘုဉ္ဇန္တဿ၊ သုံးဆောင်သော ရဟန်း၏။ ပရိဘောဂေါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။
အနဝဇ္ဇော၊ အပြစ်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ တတြ၊ ထိုသုံးဆောင်၍
ဆင်ခြင်ခြင်း၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ သန္နိဋ္ဌာနကရော၊ ယုံမှားမရှိ
ပြီးပြတ်စေနိုင်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ပေတည်း။

ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ပရိဘောဂေါ၊ သုံးဆောင်ခြင်း ပရိဘောဂတို့သည်။ ထေယျ-
ပရိဘောဂေါ၊ ထေယျပရိဘောဂလည်းကောင်း။ ဣဏပရိဘောဂေါ၊ ဣဏ-
ပရိဘောဂလည်းကောင်း။ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ၊ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂလည်းကောင်း။
အာမိသပရိဘောဂေါ၊ အာမိသပရိဘောဂလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့တည်း။ တတြ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ သံသမဇ္ဈေပိ၊ သံသာ
အလယ်၌သော်လည်း။ နိသီဒိတွာ၊ ထိုင်၍။ အနာရဟန္တဿ၊ ပစ္စည်းကို သုံး
ဆောင်ခြင်းငှာ မထိုက်တန်ပဲလျက် (ထည့်)။ ပရိဘုဉ္ဇန္တ ခုဿီလဿ၊ သုံး
ဆောင်သော ဒုဿီလ၏။ ပရိဘောဂေါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ထေယျပရိ-
ဘောဂေါ နာမ၊ ခိုးသူ၏ အဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်း = ထေယျပရိဘောဂမည်
၏။ သီလဝတော၊ သီလရှိသောရဟန်း၏။ အပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘောဂေါ၊
မဆင်ခြင်မူ၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ဣဏပရိဘောဂေါ နာမ၊ ကြွေးမြီချေးယူ
၍ သုံးဆောင်ခြင်းနှင့်တူသော သုံးဆောင်ခြင်း = ဣဏပရိဘောဂမည်၏။
တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စိဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ၊ ကိုယ်မှ

လွတ်ပြီးနောက် တနင်္ဂနွေရံတိုင်း ဝတ်ရံတိုင်း။ ပစ္စဝေက္ခိဘဒ္ဒံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။
 ပိဏ္ဍပါတော၊ ဆွမ်းကို အာလောပေ အာလောပေ၊ အလုတ်တိုင်း အလုတ်တိုင်း။
 ပစ္စဝေက္ခိဘဒ္ဓော၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ တထာ၊ ထိုသို့ဝတ်ရံတိုင်းဝတ်ရံတိုင်း ဆွမ်းလုတ်
 တိုင်းဆွမ်းလုတ်တိုင်းအားဖြင့်။ အသက္ကောန္တေန၊ မစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်။
 ပုရေဘတ္တ ပစ္ဆာဘတ္တ ပုရိမယာမ မဇ္ဈိမယာမ ပစ္ဆိမယာမသု၊ မှန်းမတည့်မီ
 နံနက်ပိုင်း၊ မှန်းလွဲ ညနေပိုင်း၊ ညဉ့်ဦးယံ၊ သန်းခေါင်ယံ၊ မိုးသောက်
 ယံဘို့၌။ (ဧကသ္မိံ ဒိဝသေ၊ တနေတရက်၌။ စတုက္ခတ္တံ၊ လေးကြိမ်
 လည်းကောင်း။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်လည်းကောင်း။ ဒွိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်လည်း
 ကောင်း။ သကိံ ယေဝ ဝါ၊ တကြိမ်သာလျှင် လည်းကောင်း)။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊
 ဆင်ခြင်အပ်၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဝါ၊ ထိုရဟန်းသည်။ အပစ္စဝေက္ခတောဝ၊
 မဆင်ခြင်မီပင်လျှင်။ အရုဏံ၊ အရုဏ်သည်။ သစေ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍တက်အံ့၊
 ဣဏပရိဘောဂဌာနေ၊ ဣဏပရိဘောဂ အရာ၌။ တိဌတိ၊ တည်၏။ သေနာသနံပိ၊
 ကျောင်းကိုလည်း။ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ၊ ဝင်တိုင်းဝင်တိုင်း။ ပစ္စဝေက္ခိ-
 တဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဘေသဇ္ဇဿ၊ ဆေးကို။ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ၊ ခံခြင်း၌လည်း
 ကောင်း။ ပရိဘောဂေပိ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ သတိပစ္စယတာဝ၊
 သတိဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဧဝံ သန္တေပိ၊
 ဤသို့ ဆင်ခြင်သင့်သော်လည်း။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ ခံခြင်း၌။ သတိံ ကတော၊
 သတိပြု၍။ ပရိဘောဂေ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၌။ အကရောန္တဿေဝ၊ သတိမပြုသော
 ရဟန်းအားသာလျှင်။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သင့်၏။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ ခံယူခြင်း၌။
 သတိံ အကတော၊ သတိမပြုမှ၍။ ဝါ၊ သတိမပြုပဲ။ ပရိဘောဂေ၊ သုံးဆောင်
 ခြင်း၌ကား။ ကရောန္တဿ၊ သတိပြုသော ရဟန်းအား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်
 မသင့်ပေ။

ဟိ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ကြောင်းသုဒ္ဓိသည်။ ဒေသနာသုဒ္ဓိ၊ ဒေသနာ
 ဟူသော စင်ကြယ်ကြောင်း ဒေသနာသုဒ္ဓိ လည်းကောင်း။ သံဝရသုဒ္ဓိ၊ သံဝရ
 ဟူသော စင်ကြယ်ကြောင်း သံဝရသုဒ္ဓိ လည်းကောင်း။ ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ၊
 ရှာမှီးခြင်းဟူသော စင်ကြယ်ကြောင်း ပရိယေဋ္ဌိ သုဒ္ဓိလည်းကောင်း။ ပစ္စဝေက္ခဏ-
 သုဒ္ဓိ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းဟူသော စင်ကြယ်ကြောင်း ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိလည်းကောင်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးဘို့တွင်။
 ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလသည်။ ဒေသနာသုဒ္ဓိ နာမ၊
 ဒေသနာကြားလျှင် စင်ကြယ်ကြောင်းရှိသော ဒေသနာသုဒ္ဓိသီလ မည်၏။
 ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထို ပါတိမောက္ခသီလကို။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာပြောကြား
 ခြင်းဖြင့်။ သုဇ္ဈနတော၊ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။ ဒေသနာသုဒ္ဓိတိ၊ ဒေသနာ
 သုဒ္ဓိဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလသည်။

သံဝရသုဒ္ဓိ နာမ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းလျှင် စင်ကြယ်ကြောင်း ရှိသောသီလမည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလကို ဖျက်ခြင်းကို။ န ကရိယာမိ၊ မပြုတော့အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိတ္တာဓိဋ္ဌာနာသံဝရေနဝ၊ စိတ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့် အထူးပြုအပ်သော ပိတ်ဆို့ စောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ သုဇ္ဈနတော၊ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။ သံဝရသုဒ္ဓိတိ၊ သံဝရသုဒ္ဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလသည်။ ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိ နာမ၊ တရားနှင့်အညီ ရှာမှီးခြင်းလျှင် စင်ကြယ်ကြောင်းရှိသော သီလမည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုအာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ သီလကို။ အနေသနံ ပဟာယ၊ မသင့်သောရှာမှီးခြင်းကို ပယ်စွန့် ကြဉ်ရှောင်၍။ ဓမ္မေန သမေန၊ တရားနှင့် ညီညွတ်သော ကိုယ်နှုတ်အကျင့်ဖြင့်။ ပစ္စယေ ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊ ပစ္စည်းတို့ကို ဖြစ်စေသော ရဟန်းအား။ ဝါ၊ ပစ္စည်းတို့ကို ဖြစ်စေသောရဟန်း၏။ ပရိယေသနာယ၊ ရှာမှီးခြင်းဖြင့်။ သုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။ (၄၂) ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိတိ၊ ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပစ္စယသန္နိသိတသီလံ၊ ပစ္စယသန္နိသိတသီလသည်။ ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ နာမ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းလျှင် စင်ကြယ်ကြောင်း သီလမည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထို ပစ္စယသန္နိသိတသီလကို။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အအေးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာအစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော။ ပစ္စဝေက္ခဏေန၊ ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ သုဇ္ဈနတော၊ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။ ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိတိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ပန သတိ အကတွာ ပရိဘောဂေ ကဏေန္တဿ အနာတ္တိတိ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ပန သတိ အကတွာ ပရိဘောဂေ ကဏေန္တဿ အနာပတ္တိ ဟူ၍။ ဝုတ္တိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပေ၏။

သတ္တန္တံ သေက္ခာနံ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်ယောက်တို့၏။ ပစ္စယပရိဘောဂေါ၊ ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ နာမ၊ အမွေခံအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းမည်၏။ ဟိ၊ အကြောင်းသော်ကား။ တေ၊ ထို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပုတ္တာ၊ သားတော်ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပိတုသန္တကာနံ ပစ္စယာနံ၊ အဖဘုရား၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏။ ဒါယာဒါ ဟုတွာ၊ အမွေခံဖြစ်ကြကုန်၍။ တေ ပစ္စယေ၊ ထိုပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ သုံးဆောင်ကုန်၏။ ဧတေ၊ ထိုသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ ကိံ ပန၊ သုံးဆောင်ကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဂိဟိနံ ပစ္စယေ၊ လူဒါယကာတို့၏ပစ္စည်းတို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ သုံးဆောင်ကုန်သလော။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ဂိဟိဟိ ဒိန္နာ၊ လူဒါယကာတို့က ပေးလှူအပ်ကုန်သည်။ သမာနာပိ၊ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ဘဂဝတာ အနုညာ-

တတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားက ခွင့်ပြုထားသောပစ္စည်းများဖြစ်သောကြောင့်။ ဘဂဝ
တောသန္တကာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ဥစ္စာမည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
တသ္မာ၊ ထို့ ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို။ ပရိ-
ဘုဉ္ဇန္တိ၊ သုံးဆောင်သည် မည်ကုန်၏။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိဘဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။
ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တံ၊ ဓမ္မဒါယာဒသုတ်သည်လည်း။ သာဓကံ၊
ပြီးစေဘတ်သော သာဓကပေတည်း။

ခိဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာတို့၏။ ပရိဘောဂေါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ သာမိ-
ပရိဘောဂေါ နာမ၊ အရှင်၏သုံးဆောင်ခြင်းမည်၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင်
ကြောင့်။ ဘေ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။ တဏှာယ ဒါသဗျံ၊ တဏှာ၏ကျွန်အဖြစ်ကို။
အတိတတ္တာ၊ ကျော်လွန်ကြပြီး ဖြစ်ကြသောကြောင့်။ သာမိနော ဟုတွာ၊
ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြလျက်။ ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ သုံးဆောင်
သည် မည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ ကြောင့်။ ခိဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာတို့၏။ ပရိဘော-
ဂေါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ သာမိပရိဘောဂေါ နာမ၊ အရှင်၏သုံးဆောင်ခြင်း
မည်၏။

ဣမေသု ပရိဘောဂေသု၊ ဤသုံးဆောင်ခြင်း ပရိဘောဂတို့တွင်။ သာမိ-
ပရိဘောဂေါ စ၊ သာမိပရိဘောဂ သည် လည်းကောင်း။ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ
စ၊ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂသည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော အရိ-
ယာ ပုထုဇဉ်တို့အား။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်ပေ၏။ ဣဏပရိဘောဂေါ၊ ဣဏပရိဘောဂ
သည်ကား။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်ပေ။ ထေယျပရိဘောဂေါ၊ ထေယျပရိဘောဂ၌။
ကဏာယေဝ နတ္ထိ၊ ဆိုဖွယ်မရှိသည်သာတည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ သီလဝတော၊
သီလ ရှိသောသူ၏။ ယော အယံ ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ၊ အကြင်ဆင်ခြင်၍
သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော ပရိဘောဂေါ၊ ထိုဆင်ခြင်၍သုံးဆောင်
ခြင်းသည်။ ဣဏပရိဘောဂဿ၊ ဣဏပရိဘောဂ၏။ ပစ္စနိကတ္တာ၊ ဆန့်ကျင်
ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဏဏျ ပရိဘောဂေါ၊ ကြွေးမြီကင်းသူ၏ အဖြစ်
ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းမျှလည်းဖြစ်၏။ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေယေဝ ဝါ၊ ဒါယဇ္ဇပရိ-
ဘောဂ၌သာလျှင်။ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ၊ ရေတွက်သို့ မူလည်းရောက်၏။ ဟိ ယသ္မာ၊
အကြင်ကြောင့်။ သီလဝါ၊ သီလရှိသော ရဟန်းသည်။ ဣမာယ သိက္ခာယ
သမန္နာဂတတ္တာ၊ ဤသိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံသောကြောင့်။ သေက္ခော တွေဝ၊ ကျင့်ဆဲ
သေက္ခဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့ရောက်၏။ တသ္မာ၊
ထို့ ကြောင့်။ သီလဝတော၊ သီလရှိသော ရဟန်း၏။ ပစ္စယပရိဘောဂေါ၊
ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေ၊ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂ၌
သာလျှင်။ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။
ဣမေသု၊ ပရိဘောဂေသု၊ လေးပါးသော ဤပရိဘောဂတို့တွင်။ သာမိပရိ-

ဘောဂေါ၊ သာမိပရိဘောဂသည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ အဂ္ဂေါ၊ မြတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသာမိပရိဘောဂကို။ ပတ္တယမာနေန ဘိက္ခုနာ၊ တောင့်တလိုလားသော ရဟန်းသည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခိဘ္ဘာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ပရိဘုဉ္ဇန္တေန၊ သုံးဆောင်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ၊ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလကို။ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ကရောန္တော၊ ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းကို ပြုသော ရဟန်းသည်။ ကိစ္စကာရီ ဟောတိ၊ ပြုသင့်သော ကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိသောသူမည်၏။ စ၊ မှန်ပေ၏။ ဧတံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော အောက်ပါ ဂါထာစကားကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ (အာကာရကိုအတွင်း သွင်းပေးသည်၊ နောက်ကလို အာကာရအပြင်ထား၍လည်း ပေးနိုင်သည်)။

“သုဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသိတံ၊ ဟောကြားတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ ပဋိသင်္ခါယောနိသော စီာရံ ပဋိသေဝတိ သီတဿ ပဋိသဘတာယ အစရှိသော တရားကို။ သုတုန၊ ကြားနာရ၍။ ဝရ-ပညသဘဝကော၊ မြတ်သော ပညာရှိသော ဘုရား၏ တပည့်သည်။ ပိဏ္ဏေ၊ ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်းကိုလည်းကောင်း။ သယနာသနေ၊ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်စသော အိပ်ယာနေရာကိုလည်းကောင်း။ သင်္ခါယံ၊ သင်္ခါရဗူတဝါဟနံ၊ သင်္ကန်း၌ကပ်သော မြူအညစ်အကြေးကို ဆေးလျော်ကြောင်း ဖြစ်သော။ အာပေ၊ ရေကိုလည်းကောင်း။ စိဝရံ စ၊ မြူဖုံကိုတားမြစ် ကာကွယ်တတ်သော သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း။ သင်္ခါယံ၊ ဆင်ခြင်၍သာလျှင်။ သေဝေ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်ရာ၏။

(၄၃) တသ္မာ၊ ထိုသို့ဆင်ခြင်၍ မှီဝဲသောကြောင့်။ ပေါက္ခရေ၊ ကြာဖက်၌။ ဝါရိဗိန္ဒု၊ ရေပေါက်သည်။ အနုပလိတ္တော ယထာ၊ မကပ်ငြိသကဲ့သို့။ တထာ၊ သို့ အတူ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပိဏ္ဏေ စ၊ ဆွမ်း၌လည်းကောင်း။ သယနာသနေ စ၊ အိပ်ရာနေရာ၌လည်းကောင်း။ အာပေ စ၊ ရေ၌လည်းကောင်း။ သင်္ခါယံ၊ သင်္ခါရဗူတဝါဟနေ စ၊ မြူဖုံကို တားမြစ်ကာကွယ်တတ်သော သင်္ကန်း၌ လည်းကောင်း။ ဧတေသု ဓမ္မေသု၊ ဤပစ္စည်းလေးပါးတို့၌။ အနုပလိတ္တော၊ မကပ်ငြိပဲရှိပေ၏။

ကာလေန၊ အရိယာတို့၏သုံးဆောင်ရာကာလ၌။ ပရတော၊ လူဒါယကာဟူသော သူတပါးထံမှ။ သ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အနုဂ္ဂဟာ၊ ချီးမြှောက်သောအားဖြင့်။ ဝါ၊ သနားသဖြင့်။ ခဇ္ဇေသု စ၊ ခဲဖွယ်တို့၌လည်းကောင်း။ ဘောဇ္ဇေသု စ၊ စားဖွယ်တို့၌လည်းကောင်း။ သာယနေ-

သု စ၊ လျက်ပွယ်တို့၌လည်းကောင်း။ ဝနဿ၊ အမာကို။ အာလေပနရဟနေ
ယထာ၊ ဆေးလိမ်းခြင်းဖြင့် အသားနုတက်စေရာ၌ကဲ့သို့။ ဝါ၊ အသား
နုတက်အောင် ဆေးလိမ်းရာ၌ကဲ့သို့။ သဘဘံ၊ အခါခပ်သိမ်း။
ဥပဋ္ဌိတော၊ သတိထင်သည်ဖြစ်၍။ (ဗဟုမိ၊ များစွာကို။ ဥပနိတေပိ၊
ကပ်လှူသော်လည်း)။ မတ္တံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို။ ဇညာ ဇာနေယျ၊
သိကောင်းရာ၏။ ကန္တာရေ၊ ခရီးခဲ၌။ ပုတ္တမံသံ၊ သား၏ အသားကို။
အာဟရန္တာ၊ သုံးဆောင်ကုန်သော။ ဇယမ္ပတိကာ ဣဝ၊ ဇနီးမောင်နှံတို့
ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ အက္ခဿ၊ လှည်းဝင်ရိုးကို။ အဗ္ဘဉ္ဇနံ ယထာ၊
ဆီထိုးသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ယာပနတ္ထံ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ
မျှတစေခြင်းငှာ။ အာဟာရံ၊ အစာအာဟာရကို။ အမုစ္ဆိတော၊ မမက်
မော မတွေ့ဝေသည်ဖြစ်၍။ အာဟာရေ၊ သုံးဆောင်ရာ၏။ ဣတိ၊
ဤကား ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဂါထာ အပေါင်းပေတည်း။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣမဿ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလဿ၊ ဤပစ္စယသန္နိဿိတသီလ
၏။ ပရိပူရကာရိကာယ၊ လုံးဝပြည့်စုံအောင် ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်၌။
ဘာဂိနေယျ၊ သံဃာရက္ခိတ သာမဏေရဿ၊ မဟာသံဃာရက္ခိတ၏ တူတော် သံဃာ-
ရက္ခိတသာမဏေ၏။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ပြောကြားသင့်ပေ၏။ ဟိ၊
မှန်၏။ သော၊ ထိုတူတော်သံဃာရက္ခိတသည်။ သမ္မာ ပစ္စဝေက္ခိတာ၊ ကောင်းစွာ
ဆင်ခြင်၍။ ပရိဘုဉ္ဇံ၊ သုံးဆောင်ပေ၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူ
သနည်း ဟူမူကား—

“သုနိဗ္ဗုတံ၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်းအေးပြီးသော၊ သာလိကူရံ၊ သလေး
ဆွမ်းကို။ ဘုဉ္ဇမာနံ၊ သုံးဆောင်နေသော။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဥပဇ္ဈာယော၊
ဦးရီးတော်ဥပဇ္ဈာယ်သည်။ သာမဏေရ၊ သာမဏေ။ တံ၊ သင်သည်။
အသညတော၊ ဆင်ခြင်မှုဖြင့် မစောင့်စည်းပဲ။ ဇိဝံ၊ လျှာကို။ မာဟေဝ
ဈာပေသိ၊ မလောင်စေလင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုလေပြီ။

တဒါ၊ ထိုအခါ။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဥပဇ္ဈာယဿ၊ ဥပဇ္ဈာယ်၏။ ဝစော၊
စကားကို။ သုတွာ၊ ကြားရ၍။ သံဝေဂံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသံဝေဂကို။
အလဘိံ၊ ရလေပြီ။ ကောသနေ၊ တနေရာတည်း၌။ နိသီဒိတွာ၊
ထိုင်လျက်ပင်။ အရဟတ္တံ အပါပုဏိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခဲ့ပြီ။

သော အဟံ၊ ထိုသို့ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သောငါသည်။ စန္ဒော
ပန္နရသော ယထာ၊ လဆန်းတဆယ့်ငါးရက်၌ တက်ထွန်းသော လပြည့်
ဝန်းကဲ့သို့။ ပရိပုဏ္ဏသက်ပေါ၊ ပြည့်စုံသော နှလုံးအကြံ ရှိသည်
လည်းကောင်း။ သဗ္ဗာသဝပရိက္ခိဏော စ၊ အာသဝေါခပ်သိမ်း ကုန်

ငြိမ်းပြီးသည်လည်းကောင်း။ အမှီ၊ ဖြစ်ပေ၏။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ။ ပုနဗ္ဗဝေါ၊ တဖန် အသစ်ဖြစ်လတ္တံ့သော ဘဝသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေပြီ။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အညောပိ၊ သံဃရက္ခိတသာမဏေမှ တပါးသော အမျိုးသားသည်လည်း။ ဒုက္ခဿ ပရိက္ခယံ၊ ဆင်းရဲ၏ ကုန်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပတ္တယန္တော၊ လိုချင်တောင့်တလတ်သော်။ ယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ဆင်ခြင်၍။ ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို။ ပဋိသေဝေထ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်ရာ၏။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဒုက္ခဿ ပရိက္ခယံ၊ ဆင်းရဲ၏ကုန်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပတ္တယန္တော၊ လိုချင်တောင့်တလတ်သော်။ ယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ဆင်ခြင်၍။ ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို။ ပဋိသေဝေထ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်ရာ၏။

“တသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။ဒုက္ခဿ ပရိက္ခယံ၊ဆင်းရဲ၏ကုန်ရာအရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပတ္တယန္တော၊ လိုချင်တောင့်တသော။ အညောပိ၊ သံဃရက္ခိတသာမဏေမှ တပါးသော အပျိုးသားသည်။ ယောနိသော ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ဆင်ခြင်၍။ ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို။ ပဋိသေဝေထ၊ မှီဝဲရာ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနုသာသနီတည်း။

ဝေ၊ ဤဆိုခဲ့ကည့်အတိုင်း။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလာဒိဝသေန၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။

ပ ထ မ သီ လ ပ ဉ္စ က

၂၀။ ပဉ္စဝိဓကောဌာသဿ၊ ငါးပါးအပြားရှိသော အပို၏။ ပဌမပဉ္စကေ၊ ပထမပဉ္စက၌။ အနုပသမ္ပန္နသီလာဒိဝသေန၊ လူသာမဏေတို့၏သီလ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌ -

(၄၄) ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ၊ အရေအတွက်အားဖြင့် အပိုင်းအခြားရှိသည့် သိက္ခာပုဒ်ရှိကုန်သော။ အနုပသမ္ပန္နနံ၊ လူသာမဏေတို့၏။ ယံ သီလံ၊ အကြင်သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသီလသည်။ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလမည်၏။ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိ သီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ အပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသော သိက္ခာပုဒ်ရှိကုန်သော ဝိပဿနာ ယောဂီဖြစ်သော ကလျာဏပုဏ္ဏုဇ်နှင့် အရိယာတို့မှ တပါး

ကုန်သော ရဟန်းတော်တို့၏။ ယံ သီလံ၊ အကြင်သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသီလသည်။ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလမည်၏။ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလသည်။ ဝါ၊ အပြည့်အစုံ စင်ကြယ်သော သီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ကုသလဓမ္မေ၊ ဝိပဿနာကုသိုလ်အကျင့်၌။ ယုတ္တာနံ၊ မပြတ်လုံး လယှဉ်ကုန်သော။ သေက္ခပရိယန္တေ၊ သေက္ခတရားလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသော ဂေါတြဘူတိုင်အောင်သော ကုသိုလ်တရား၌။ ပရိပူရကာရီနံ၊ အပြည့်အစုံ ဖြည့်ကျင့်လေ့ရှိကုန်သော (ဤ ဝိသေသနုဒ္ဓိတို့ကို ပုထုဇနကလျာဏကာနံ ဟူသော ပုဒ်မှာစပ်ပါ)။ ကာယေ စ၊ ကိုယ်၌လည်းကောင်း။ ဇီဝိတေ စ၊ အသက်၌လည်းကောင်း။ အနုပေက္ခာနံ၊ မငဲ့ကုန်သော။ ပရိစ္စတ္တဇီဝိတာနံ၊ စွန့်အပ်သော အသက်ရှိကုန်သော။ ပုထုဇန ကလျာဏကာနံ၊ ကလျာဏပုထုဇဉ်တို့၏။ ယံ သီလံ၊ အကြင်သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသီလသည်။ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလမည်၏။ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ သတ္တန္တံ သေက္ခာနံ၊ ခုနစ်ပါးသော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ယံ သီလံ၊ အကြင်သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသီလသည်။ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလမည်၏။ ပဋိပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိ သီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ တထာဂတသာဝကာနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော။ ခိဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာတို့၏ လည်းကောင်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ လည်းကောင်း။ တထာဂတာနံ၊ ရှေးဘုရားတို့နှင့် အလားတူ ဖြစ်တော်မူကုန်သော။ အရဟန္တာနံ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ လည်းကောင်း။ ယံ သီလံ၊ အကြင်သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသီလသည်။ ပဋိပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော သီလမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဝါ၊ ထိုငါးပါးသော သီလတို့တွင်။ အနုပသမ္ပန္နာနံ၊ လူသာမဏေတို့၏။ သီလံ၊ သီလသည်။ ဂဏနဝသေန၊ အရေအတွက်အားဖြင့်။ သပရိယန္တတ္တာ၊ အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလန္တိ၊ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဥပသမ္ပန္နာနံ၊ ရဟန်းတော်တို့၏။ သီလံ၊ သီလကို—

“သမ္မုဒ္ဓေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပကာသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်
ကုန်သော။ ဧတေ သံဝရဝိနယာ၊ သံဝရဝိနည်းခေါ်သော ထိုသိက္ခာပုဒ်
တို့သည်။ နဝကောဋိသဟဿာနိ စ၊ ကုဋေ ကိုးထောင်တို့သည်
လည်းကောင်း။ အသိတိသတကောဋိယော စ၊ ကုဋေတရားရှစ်ဆယ်
တို့သည်လည်းကောင်း။ ပညာသသတသဟဿာနိ စ၊ ငါးသန်းတို့သည်
လည်းကောင်း။ ပုန၊ တဖန်။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။ ဆတ္တိံ သသဟ-
ဿာနိ စ၊ သုံးသောင်း ခြောက်ထောင် တို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတေ သိက္ခာ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ဝိနယသံဝရေ၊ ဝိနည်း
ပိဋကတ်၌။ ပေယျာလမုခေန၊ ပေယျာလအမြွက်ဖြင့်။ သင်္ဂီတိကာရ-
ကေဟိ၊ သင်္ဂါယနာတင် အရှင်မြတ်တို့သည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ချုံး၍ ပြန်
ကုန်၏။

(တနည်း) သိက္ခာ၊ ကျင့်အပ်ကုန်သော။ ယေ ဝိနယသံဝရေ၊
တံခါးနှစ်ပေါက်ကို စောင့်ရှောက်ပိတ်ဆို့ကြောင်း ကိုယ်နှုတ်ကို ဆုံးမ
ကမြစ်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အကြင်အဓိသီလတို့သည်။ ဂဏနတော၊
အရေအတွက် သင်္ချာ အချုပ်အားဖြင့်။ နဝကောဋိသဟဿာနိ၊ ကုဋေ
ကိုးထောင်တို့သည်လည်းကောင်း။ အသိတိ သတ ကောဋိယော၊ ကုဋေ
တရားရှစ်ဆယ် တို့သည် လည်းကောင်း။ ပညာသသတသဟဿာနိ၊
ငါးသန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ပုန၊ တဖန်။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။
ဆတ္တိံ သသဟဿာနိ၊ သုံးသောင်း ခြောက်ထောင် တို့သည်
လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဧတေ သံဝရဝိနယာ၊ ဤကုဋေကိုးထောင် တရားရှစ်ဆယ် ငါးသန်း
သုံးသောင်း ခြောက်ထောင်ကုန်သော သံဝရဝိနယ အဓိသီလတို့ကို။
သမ္မုဒ္ဓေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။
ပကာသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ သင်္ဂီတိကာရကေဟိ၊ သင်္ဂါ-
ယနာတင် အရှင်မြတ်တို့သည်။ ဝိနယသံဝရေ၊ ဝိနည်းပိဋကတ်၌။
ပေယျာလမုခေန၊ ပေယျာလနည်း အမြွက်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ချုံး၍ပြအပ်
ကုန်ပြီ။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂဏနဝသေန၊ အရေအတွက်အစွမ်းအားဖြင့်။ သပရိယန္တမ္ပိ၊
အပိုင်းအခြား ရှိငြားသော်လည်း။ အနဝသေသဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။
သမာဒါနဘာဝဉ္စ၊ ဆောက်တည်မှု ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ လာဘယသညာတိ-
အင်္ဂဇီဝိတဝသေန၊ လာဘ် အခြံအရံ ဆွေမျိုး ကိုယ်အင်္ဂါ အသက်တို့၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ အဒိဋ္ဌပရိယန္တဘာဝဉ္စ၊ အပိုင်းအခြားကို မမြင်ရခြင်းကို

လည်းကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလန္တိ၊ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆုံးအပ်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ စိရဂုမ္ဘာသိက အဗ္ဗုဒ္ဓါဒကမဟာတိဿတ္ထေသု၊ စိရဂုမ္ဘာအရပ်၌ သီတင်းသုံးသော သရက်သီးတို့ကို ကောက် မစားသော မဟာတိဿ မထေရ်၏။ သီလံ ဝိယ၊ သီလကဲ့သို့ပေတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့၍ပြအံ့။ သော အဘယသွာ၊ ထိုအရှင်သည်...

“အင်္ဂဝရဿ ဟေတု၊ မြတ်သော ကိုယ်အင်္ဂါဟူသောအကြောင်းကြောင့် (ပါရိပန္နိကစောဓုဒ္ဓိဟိ၊ လမ်းဒြေသော ခိုးသူ လူဆိုးတို့သည်။ ဥပဒ္ဓုတော၊ နှိပ်စက်အပ်သော)။ နရော၊ လူသည်။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကို။ စဇေ၊ စွန့်ရ၏။ (သပ္ပဒဋ္ဌာဒိကာသေ၊ မြွေကိုက်ခံရသော ကာလစသည်၌) ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ ရက္ခမာနော၊ စောင့်လိုသော သူသည်။ အင်္ဂံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါကို။ စဇေ၊ စွန့်ရ၏။ ဓမ္မံ၊ အနုဿရန္တော နရော၊ သူတော်ကောင်းတရားကို ဆင်ခြင် အောက်မေ့သောသူသည်။) (သုတသောမမဟာရာဇာဒယော ဝိယ၊ သုတသောမင်းကြီး စသည်တို့ကဲ့သို့။) အင်္ဂဉ္စ၊ ကိုယ်အင်္ဂါကိုလည်းကောင်း။ ဓနဉ္စ၊ ဥစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ဇီဝိတဉ္စ၊ အသက်ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ စဇေ၊ စွန့်ရ၏။ ဣတိ ဣမံ သပ္ပုရိသာနုဿတိံ၊ ဤသူတော်ကောင်းတို့၏ အကျင့်ဆင်ခြင် အောက်မေ့ခြင်းကို။ အဝိဇဟန္တော၊ မစွန့်သည်ဖြစ်၍။ ဇီဝိတသံသယေ၊ ဆာလောင်ခြင်းကြောင့် သေ ရှင်နှစ်ချက် အသက်၌ ယုံမှားခြင်းရှိငြားသော်လည်း။ သိက္ခာပဒံ အဝီတိက္ကမ္မ၊ အကပ်မခံပဲ သုံးဆောင်ရန် တားမြစ်သောသိက္ခာပုဒ်ကို မလွန်ကျူးမူ၍။ တဒေဝ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ထိုအပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလကိုပင်။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ဥပါသကဿ ပိဋ္ဌဂတောဝ၊ ဥပါသကာ၏ ကျောက်ကုန်းထက်၌ စီးလျက် ပင်လျှင်။ အရတ္တံ ပါပုဏိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူလေ၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်သို့ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား-

“ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အယံ၊ ဤဥပါသကာကြီးသည်။ တေ၊ သင်၏။ န ပိတာ၊ အဖလည်းမဟုတ်ပေ။ ဟေ၊ သင်၏။ န မာတာ၊ အမိလည်းမဟုတ်ပေ။ န ဉာတိ၊ ဆွေမျိုးလည်းမဟုတ်ပေ။ နပိ ဗန္ဓဝေါ၊ မိတ်ဆွေလည်းမဟုတ်ပေ။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။ သီလဝန္တဿ ကာရဏာ၊ သီလရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ တောဒိသံ ကိစ္စံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ပခုံးဖြင့် ထမ်းဆောင်ခြင်းအစရှိသောကိစ္စကို။ ကရေတိ၊ ပြုပါပေ၏”

(၄၅) သံဝေဂံ ဇနယိတော၊ ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂကို ဖြစ်စေလျက်။
ယောနိသော၊ အသင့်လမ်းမှန်အားဖြင့်။ ယမ္မသိတော၊ သုံးသပ်၍။
တဿ၊ ထိုဥပါသကား၏။ ပိဋ္ဌဂတော၊ ကျောက်ကုန်းထက်၌ တည်
လျက်ပင်။ အရဟတ္တံ အပါပုဏ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်လေ၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ပုထုဇနကလျာဏကာနံ၊ ကလျာဏပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့၏။ သီလံ၊ သီလ
သည်။ ဥပသမ္ပဒတော ပဋ္ဌာယ၊ ပဋ္ဌင်းဖြစ်သည်မှစ၍။ သုခောတဇာတိမဏိ
ဝိယ စ၊ ကောင်းစွာသွေးအပ်ပြီးသော ပတ္တမြားစစ်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။
သုပရိကမ္မကတသုဝဏ္ဏံ ဝိယ စ၊ ကောင်းစွာကြည်အပ်ပြီးသော ရွှေစင်ကဲ့သို့
လည်းကောင်း။ အတိပရိသုဒ္ဓတ္တာ၊ အလွန်စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တကေနပိ၊ ကိလေသာစိတ် ဖြစ်ကာမျှသော်လည်း။ မလေန၊ ဖြစ်
သောကိလေသာအညစ်အကြေးမှ။ ဝိရဟိတံ၊ ကင်းသည်ရှိသော်။ အရဟတ္တ-
ဿေဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏သာလျှင်။ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ နိုးသောအကြောင်း
ဖြစ်ပေ၏။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိတိ၊ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ။ မဟာသံဃရက္ခိတဘာဂိ-
နယယသံဃရက္ခိတထေရာနံ၊ မဟာသံဃရက္ခိတမထေရ်နှင့် တူတော် စူဠသံဃ
ရက္ခိတမထေရ်တို့၏။ သီလံ ဝိယ၊ သီလကဲ့သို့ပေတည်း။

အတိက္ကန္တသဋ္ဌိဝဿံ၊ ဝါတော်ခြောက်ဆယ် လွန်ပြီးသော။ မဟာသံဃရက္ခိ-
တထေရံ၊ မဟာသံဃရက္ခိတမထေရ်ကို။ မရဏမဉ္ဇေ၊ သေအံ့သောညောင်
စောင်း၌။ နိပန္နံ၊ လျောင်းနေစဉ်။ ဘိက္ခုသံဃော၊ ရဟန်းသံဃာသည်။
လောကုတ္တရာဓိဂမံ၊ လောကုတ္တရာတရားရခြင်းကို။ ပုစ္ဆိ ကိရ၊ မေးသတတ်။
ထေရော၊ မဟာသံဃရက္ခိတမထေရ်သည်။ “မေ၊ ငါ့အား။ ဝါ၊ ငါ့မှာ။
လောကုတ္တရာဓမ္မော၊ လောကုတ္တရာတရားသည်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟု။ အာဟ၊
ပြောဆို၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုမထေရ်၏။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်
အကျွေးဖြစ်သော။ ဒဟရဘိက္ခု၊ ရဟန်းငယ်သည်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။
တုမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူကုန်အံ့ဟု။
သုတော၊ သတင်းကြား၍။ သမန္တာ ဒွါဒသယောဇနာ၊ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာ
တိုင်အောင်သော ပတ်ဝန်းကျင်အရပ်မှ။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ သန္နိပတိတာ၊
စုရုံးရောက်ရှိကြကုန်လျက် နေပါကုန်၏။ တုမဟံ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏။ ပုထု-
ဇနကာလကိရိယာယ၊ ပုထုဇဉ်အဖြစ်ဖြင့်စုတေခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ စုတေခြင်း
ဖြစ်ပါလျှင်။ မဟာဇနဿ၊ များစွာသောလူအပေါင်းအား။ ဝိပုဋ္ဌိသဘရော၊
နှလုံးမသာခြင်းသည်။ ဘဝိဿဘိတိ၊ ဖြစ်ပါလိမ့်မည် ဟု။ အာဟ၊ လျှောက်
၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ မေတ္တေယျံ ဘဂဝန္တံ၊ မေတ္တေ-

ယျ မြတ်စွာဘုရားကို။ ပဿိဿာမိတိ။ ဖူးအံ့ဟု။ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို။ န ပဋ္ဌပေသိ၊ အားမထုတ်ပဲနေခဲ့၏။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့သင်ပြောသည့်အတိုင်း ဖြစ်ပါမူ။ မံ နိသီဒါပေတွာ၊ ငါ့ကိုထူ၍။ ဩကာသံကရောဟိတိ၊ တရားအားထုတ်ရန်ခွင့်ပြုပါဦးလော့”ဟု။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုလတ်သော်။ သော၊ ထိုရဟန်းငယ်သည်။ ထေရံ၊ မထေရ်ကြီးကို။ နိသီဒါပေတွာ၊ ထူပေးပြီးလျှင်။ ဗဟိ နိက္ခန္ဓော၊ အပြင်သို့ထွက်လေ၏။ ထေရော၊ မထေရ်ကြီးသည်။ တဿ၊ ထိုရဟန်းငယ်၏။ သဟ နိက္ခမာနာဝ၊ အခန်းအပြင်သို့ထွက်သည်နှင့်တပြိုင်နက်။ အရဟတ္တံ ပတွာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်၍။ အစ္ဆရိကာယ၊ လက်ဖြစ်အသံဖြင့်။ သညံ အဒါသိ၊ အမှတ်သညာကို ပေး၏။ သံသော၊ ရဟန်းသံဃာသည်။ သန္နိပတိတွာ၊ စည်းဝေးလာရောက်၍။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဇေရူပေ မရဏကာလေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော သေခါနီးကာလ၌။ လောကုတ္တရဓမ္မံ နိဗ္ဗတ္တန္တော၊ လောကုတ္တရာတရားကို အလျင်အမြန် ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သော။ တုမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ (ထည့်)။ ဒုက္ကရံ ကရိတ္တာတိ၊ ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကိုပြုတော်မူပါပေကုန်၏ဟု။” အာဟ၊ လျှောက်၏။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဧတံ၊ ဤသေခါနီးကာလ၌ လောကုတ္တရာတရားကို လျင်စွာဖြစ်စေခြင်းသည်ကား။ န ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်းသောအမှုမဟုတ်ပေ။ အပိ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်းသောအမှုကို။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အာစိက္ခိဿာမိ၊ ငါပြောကြားပေအံ့။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ၊ ရဟန်းဖြစ်သောကာလမှစ၍။ အသတိယာ၊ အမှတ်သတိကင်းသဖြင့်။ ဝါ၊ အမှတ်သတိမရှိပဲ။ အညာဏပကတံ၊ မသိမူ၍ချွတ်ယွင်းစွာပြုမိသော။ ကမ္မံ နာမ၊ အမှုမည်သည်ကို။ န ပဿာမိတိ၊ မမြင်ပေ”ဟု။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုပြောကြားတော်မူပေ၏။ အဿ၊ ထိုအဟာသံဃရက္ခိတမထေရ်၏။ ဘာဂိနေယျောပိ၊ တူတော်သည်လည်း။ ပညာသ ဝဿကာလေ၊ ဝါတော်ငါးဆယ်ရှိသောအခါ၌။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူပင်။ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူလေ၏။

“အပ္ပဿုဇောပိ၊ ကြားနာအပ်သောတရားသုတမ္ပ ကင်းသည်လည်း။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ သီလေသု၊ သီလတို့၌လည်း။ အသမ္မာဟိတော၊ ကောင်းစွာမတည်ကြည်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ သီလတော စ၊ သီလအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သုတေန စ၊ သုတအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥဘယေန စ၊ နှစ်ပါးစုံအားဖြင့်လည်းကောင်း။ နံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ (ထည့်)။ ဂရဟန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

အပ္ပဿတော၊ နည်းသောသုတရှိသည်။ စေပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်စေကာမူ။ သီလသု၊ သီလတို့၌။ သုသမာဟိတော၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင်။ နံ၊ ထိုရဟန်းကို။ သီလတော၊ သီလအားဖြင့်။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သုတံ၊ သုတသည်။ သမ္ပဇ္ဇတေ၊ ပြည့်စုံပေ၏။

ဗဟုဿတော၊ ကြားနာမှတ်သားထားသောသုတများစွာရှိသည်။ စေပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကြားအံ့။ သီလသု၊ သီလတို့၌။ အသမာဟိတော၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကြားအံ့။ သီလတော၊ သီလအားဖြင့်။ နံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ဂရဟန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ အဿ၊ ထိုသီလကင်းသောရဟန်း၏။ သုတံ၊ သုတသည်။ န သမ္ပဇ္ဇတေ၊ မိမိအကျိုး သူတပါးအကျိုးကို မဆောင်နိုင်သောကြောင့် ပြည့်စုံသည် မမည်ပေ။

ဗဟုဿတောပိ၊ ကြားနာမှတ်သားထားသော သုတ များစွာရှိသည်လည်းကောင်း။ သီလသု၊ သီလတို့၌။ သုသမာဟိတောပိ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကြားအံ့။ သီလေန စ၊ သီလအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သုတေန စ၊ သုတအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥဘယေန၊ နှစ်ပါးစုံအားဖြင့်။ နံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်၏။

(၄၆) ဗဟုဿတံ၊ ကြားနာမှတ်သား များသောသုတရှိသော။ ဓမ္မဓရံ၊ သီလစသောဂုဏ်ကျေးဇူး၏ တည်ဆဲဖြစ်သော။ သပ္ပညံ၊ လောကီလောကုတ္တရာပညာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဗုဒ္ဓသာဝကံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်သော။ တံ ဘိက္ခု၊ ထိုသို့သောရဟန်းကို။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ နိန္ဒိတံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းငှာ။ အရဟတိ၊ ထိုက်အံ့နည်း။ ဇမ္ဗေနဿ၊ ဇမ္ဗူရစ်ရွှေစင်၏။ နေက္ခံ ဣဝ၊ ကျပ်ချိန် တန်ခိုးရှိသောရွှေသားကဲ့သို့။ နိန္ဒိတံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းငှာ။ အရဟတိ၊ ထိုက်အံ့နည်း။ ဒေဝါပိ၊ နတ်တို့သည်သော်လည်း။ နံ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်၏။ ဗြဟ္မနာပိ၊ ဗြဟ္မာသည်လည်း။ ပသံသိတော၊ ချီးမွမ်းထိုက်သည်သာတည်း။ (ဗြဟ္မနာပိ၌ နာဝိဘတ်ကား တတိယာဂတ္ထား အနက်မှာသက်၍ ပကာသိတော၌ တပစ္စည်းမှာ စပ်ရသည်) ဣတိ၊ ဤသည်ကား စကားတရပ်အပြီးသတ်တည်း။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ သေက္ခာနံ သီလံ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သီလကို။ ဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ် အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိတိ၊ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ ပုထုဇနာနံ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏။ ရာဂဝသေန၊ ဘဝရာဂ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အပရာမဋ္ဌသီလံ၊ မသုံးသပ်သောသီလကို။ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိတိ၊ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ကုဋုမ္ပိယပုတ္တတိဿတ္ထေရဿ၊ သူကြွယ်၏သားဖြစ်သောတိဿထေရ်၏။ သီလံ ဝိယ၊ သီလကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့၍ပြအံ့။ သော အယသ္မာ၊ ထိုအရှင်တိဿသည်။ တတာရူပံ သီလံ နိဿာယ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောသီလကိုမို့၍။ အရဟန္တ ပတိဋ္ဌာတုကာမော၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌တည်လိုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ တည်လိုသောကြောင့်။ ဝေရိကေ၊ ရန်သူလူဆိုးတို့ကို-

“ဘောန္တော၊ အို အမောင်တို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဥဘော ပါဒါနိ၊ ခြေထောက်နှစ်ချောင်းတို့ကို။ ဘိန္နိတွာ၊ ရိုက်ချိုးပြီးလျှင်။ ဝေါ၊ သင်တို့ကို။ သညာပေသုံ၊ တခြားသို့ ထွက်မပြေးမည့်အကြောင်း သိစေပါအံ့။ အဟံ၊ ငါသည်။ သရာဂမရဏံ၊ ရာဂနှင့်တကွ သေခြင်းကို။ အနိယာမိ၊ စက်ဆုပ်ပါ၏။ ဟရာယာမိ၊ ရှက်နိုးပါ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ပြောဆိုတောင်းပန်လေ၏။

ဧဝံ၊ ရာဂနှင့် သေရမည်မှာ စက်ဆုပ်ဖွယ်၊ ရှက်ဖွယ် ဖြစ်သည်ဟု ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စိန္တယိတွာန၊ စဉ်းစား ကြံစည်ပြီးလျှင်။ ယောနိသော၊ အသင့်လမ်းမှန်အားဖြင့်။ သမ္ပသိတွာန၊ သုံးသပ်၍။ အရုဏဂ္ဂမိ သမ္ပတ္တေ၊ အရုဏ်တက်ချိန်ရောက်လတ်သော်။ အရဟတ္တံ အပါပုဏိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဒါနဉ္စ၊ ဥဒါန်းကိုလည်း။ ဥဒါဟရိ၊ ကျူးရင့်မြက်ဆိုလေပြီ။

အညတရောပိ မဟာထေရော၊ မထင်းရှားသော မထေရ်တပါးသည်။ ဗာဠုဂီလာနော၊ အသည်းအထန် မကျန်းမာသည်ဖြစ်၍။ သဟတ္တာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ အာဟာရမ္ပိ၊ အာဟာရကိုသော်လည်း။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အသက္ကောန္တော၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ သကေ မုတ္တကရီသေ၊ မိမိ၏ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်၌။ ပလိပန္နော၊ ကျွန်ုပ်လျက်။ သမ္ပရိဝတ္တတိ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် လူးလိမ့်နေရ၏။ တံ၊ ထိုသို့ လူးလိမ့်နေရသော မထေရ်ကို။ အညတရော ဒဟရော၊ ရဟန်းငယ်တပါးသည်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဇီဝိတသင်္ခါရာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့် စပ်သော သင်္ခါရတို့သည်။ အဟော ဒုက္ခာတိ၊ ဪ-ဆင်းရဲကုန်စွာ” ဟူ။ အာဟ၊ ညည်းတွားပြောဆိုမိ၏။

တမေန-တံ နေံ၊ ထိုရဟန်းငယ်ကို။ မဟာထေရော၊ မထေရ်ကြီးသည်။ ဝါ၊ မထေရ်ကြီးက။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ မိယျမာနော၊ သေသည်ရှိသော်။ တနည်း၊ ဣဒါနိ မိယျမာနော၊ ယခုသေသည်ရှိသော်။ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ၊ နတ်စည်းစိမ်ကို။ လဘိဿာမိ၊ ရအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ရအံ့သည်၌။ (ဤ နတ်စည်းစိမ်ကို ရအံ့သည်၌) မေ၊ ငါ့အား။ သံသယော၊ ယုံမှားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မရှိသော်လည်း။ ဣမံ သီလံ ဘိန္နိတော၊ ဤ ရဟန်း၏ သီလကို ဖျက်၍။ လဒ္ဓသမ္ပတ္တိံ နာမ၊ ရအပ်သော နတ်စည်းစိမ်မည်သည်။ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ၊ သိက္ခာကို စွန့်၍။ ပဋိလဒ္ဓဂိုဟိဘာဝသဒိသိ၊ ရသောလူ့ အဖြစ်နှင့် တူ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတော၊ ပြောဆို၍။ “သီလေနော သဒ္ဓိံ” မရိဿာမိတိ၊ သီလနှင့်သာ အတူတကွ သေအံ့”ဟု။ ဝတော၊ ဆိုပြီးလျှင်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအိပ်ရာ၌ပင်လျှင်။ နိပန္နော၊ လျောင်းလျက်။ တမေဝ ရောဂံ၊ နာကျင် ခံခက် နှိပ်စက်သော ထိုရောဂါ ဝေဒနာကိုပင်။ သမ္ပသန္တော၊ သုံးသပ်လျက်။ အရဟတ္တံ ပတော၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးလျှင်။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းသံဃာအား။ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ၊ အောက်ပါ ဤ ဂါထာတို့ဖြင့်။ ဗျာကာသိ၊ ဟောကြားတော်မူလေ၏။ -

“အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အညတရေန၊ တပါးသော။ ဗျာဓိနာ၊ နှိပ်စက်တတ်သော။ ရောဂေန၊ ရောဂါသည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ နှိပ်စက်ဖိစီးသည် ဖြစ်၍။ ဗာဠု၊ အသည်းအထန်။ ဒုခိတဿ၊ ဆင်းရဲရောက်လျက်။ ရုပ္ပတော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော ကိုယ်ရှိသော။ မေ၊ ငါ၏။ ဣဒံ ကဠေဝရံ၊ ဤကိုယ်ကောင်သည်။ အာတပေ၊ ပူပြင်းသော၊ ဝါ၊ အလွန်ပူသော။ ပံသုနိ၊ မြေပေါ်၌။ ကတံ၊ ပစ်ထားအပ်သော။ ပုပ္ဖံ ယထာ၊ ပန်းကဲ့သို့။ ခိပ္ပံ၊ လျင်မြန်စွာ။ ပရိသုဿတိ၊ အကုန်ခြောက်သွေ့ သွားလတ္တံ့။ ။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အညတရေန ရောဂေန၊ တခုသောအနာ ရောဂါသည်။ ဝါ၊ တခုသော အနာရောဂါက။ ဖုဋ္ဌဿ၊ တွေ့ထိ နှိပ်စက် အပ်သော (မေမ္မာ စပ်)။ ဝါ၊ တွေ့ထိ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဗာဠု ဒုခိတဿ၊ အသည်းအထန်ဆင်းရဲရောက်သော (မေမ္မာစပ်)။ ဝါ၊ အသည်း အထန် ဆင်းရဲရောက်လျက်။ ရုပ္ပတော၊ ဖောက်ပြန်သော ကိုယ်ရှိသော။ မေ၊ ငါ၏။ ဣဒံ ကဠေဝရံ၊ ဤကိုယ်ကောင်သည်။ အာတပေ၊ ပူပြင်းသော။ ဝါ၊ အလွန်ပူသော။ ပံသုနိ၊ မြေပေါ်၌။ ကတံ၊ ပစ်ချထားအပ်သော။ ပုပ္ဖံ ယထာ၊ ပန်းကဲ့သို့။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ ပရိသုဿတိ၊ အကုန် ခြောက်သွေ့ သွားလတ္တံ့။ ။

ယတ္ထ၊ အကြင်အပုပ်ကောင်၌။ ပမတ္တာ၊ ရာဂကြောင့် မေ့လျော့ကုန်သော။ အဓိမုစ္စိတာ၊ ရာဂဖြင့် မက်မော တွေဝေကုန်သော။ ပဇာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သုဂတုပပတ္တိယာ၊ သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ခြင်း၏။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော သီလကိုသော်လည်း။ ဟာပေန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးစေကုန်၏။ (ဤဝါကျသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ တတိယ ဂါထာ၏ နောက်ပိုင်း ထက်ဝက်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ယင်းသည် အနိယတ် ဝါကျဖြစ်သောကြောင့် ဒုတိယ ဂါထာ၏ ရှေ့၌ ဆောင်၍ အနက် ပြန်ဆိုသည်)။ အဇညံ၊ နှစ်သက်ဖွယ် မဟုတ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်လျက်။ ဇညသင်္ခါတံ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဟု သူမိုက်တို့သည် ပြောဆိုအပ်သော။ အသုစိ၊ မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်ပါလျက်။ သုစိသမ္ပတံ၊ စင်ကြယ်သည်ဟု သမုတ်အပ်သော။ နာနာကုဏပပရိပူရံ၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စသော အပုပ်အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် အတိပြည့်သော။ အပဿတော၊ ပညာမျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်သော လူပြိန်းအား။ ဇညရူပံ၊ နှစ်သက်ဖွယ် ထင်အောင် အယောင်ဆောင်ပြတတ်သော။

(၄၇) အာတုရံ၊ ရောဂါအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် နာကျင်ထသော။ ဒုဂ္ဂန္ဓိယံ၊ ပုပ်ညှီသော အနံ့ရှိသော။ အသုစိ၊ သန့်ရှင်း စင်ကြယ် တပ်မက်ဖွယ် ကင်းထသော။ ဗျာဓိဓမ္မံ၊ နာကျင်ခြင်း သဘောရှိသော။ ဣမံ ပူတိကာယံ၊ ဤအပုပ်ကောင်၏။ ပါ၊ ဤအပုပ်ကောင် ရုပ်ကိုယ်ကို။ ဓိ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည်။ တုမ္မာကံ၊ သင်တို့အား။ အတ္ထု၊ ဖြစ်ပါစေလော။ ဝါ၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤကား ဟောကြားတော်မူခြင်းတည်း။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ အရဟန္တာဒိနံ၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တို့၏။ သီလံ၊ သီလကို။ သဗ္ဗဒရထပဋိပဿဒ္ဓိယာ စ၊ အလုံးစုံသော ကိလောသာ ပူပန်မှု၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ စ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ပဋိပုဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိတိ၊ ပဋိပုဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိအာဒိဝသေန၊ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္ဆဝိဓံ၊ ငါးပါးအပြားရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဒုတိယသီလပဉ္စက

ဒုတိယသီလပဉ္စကေ၊ ဒုတိယသီလပဉ္စက၌။ ပါဏာတိပါတာဒိနံ၊ ပါဏာတိပါတ စသည်တို့ကို။ ပဟာနာဒိဝသေန၊ ပယ်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

အတ္တော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဇ်ပါဠိတော်၌။ ဧတံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော အောက်ပါစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။—

သီလာနိ၊ သီလတို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့တည်း။ ပါဏာတိပါတဿ၊ ပါဏာတိပါတကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ပယ်ကြောင်းဖြစ်သော ကုသိုလ်စိတ္တပျိုဒ်သည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ ပါဏာတိပါတာ၊ ပါဏာတိပါတမူ။ (ဝိဘတ် ပြန်လိုက်)။ ဝေရမဏိ၊ ကြည်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကြည်ကြောင်း ဖြစ်သော ဝိရတိသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ ပါဏာတိပါတဿ၊ ပါဏာတိပါတ၏။ ပဋိပက္ခာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ ပါဏာတိပါတဿ၊ ပါဏာတိပါတကို။ သံဝရော၊ ပိတ်ဆို့ စောင့်ရှောက်ခြင်း သံပရသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ ပါဏာတိပါတဿ၊ ပါဏာတိပါတကို။ အဝီတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့တည်း။ အဒိန္နာဒါနဿ၊ အဒိန္နဒါနကို။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဿ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကို။ မုသာဝါဒဿ၊ မုသာဝါဒကို။ ပိသုဏာယ ဝါစာယ၊ ပိသုဏဝါစာကို။ ဖရုသာယ ဝါစာယ၊ ဖရုသဝါစာကို။ သမ္ပပ္ပလာပဿ၊ သမ္ပပ္ပလာပကို။ အဘိဇ္ဈာယ၊ အဘိဇ္ဈာကို။ ဗျာပါဒဿ၊ ဗျာပါဒကို။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို။ နေက္ခမေန၊ လောကမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော နေက္ခမဖြစ်၍။ ကာမတ္တန္တဿ၊ ကာမတ္တန္တကို။ (ပဟာနံ သီလံ စသည်၌ ယှဉ်လေ)။ အဗျာပါဒေန၊ မေတ္တာဖြင့်။ ဗျာပါဒဿ၊ ဗျာပါဒကို။ အာလောကသညာယ၊ အလင်း၌ အမှတ်သညာဖြင့်။ ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ထိနမိဒ္ဓကို။ အဝိက္ခေပေန၊ သမာဓိဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စဿ၊ ဥဒ္ဓစ္စကို။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန၊ ကုသိုလ် စသောတရားတို့ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟူသော ဓမ္မဝဝတ္ထာန်ဖြင့်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကို။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာကို။ ပါမောဇဇေန၊ ပါမောဇဖြင့်။ အရတိယာ၊ ဈာန်သမာပတ်တို့၌ မဇ္ဈလျော်ခြင်းကို။ ပဌမေန ဈာနေန၊ ပထမဈာန်ဖြင့်။ နိဝရဏာနံ၊ နိဝရဏတို့ကို။ ဒုတိယေန ဈာနေန၊ ဒုတိယဈာန်ဖြင့်။ ဝိတက္ကဝိမာရာနံ၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့ကို။ တတိယေန ဈာနေန၊ တတိယဈာန်ဖြင့်။ ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ စတုတ္ထေန ဈာနေန၊ စတုတ္ထဈာန်ဖြင့်။ သုခဒုက္ခာနံ၊ သုခ၊ ဒုက္ခတို့ကို။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်ဖြင့်။ ရူပသညာယ၊ ရူပသညာကိုလည်းကောင်း။ ပဋိသသညာယ၊ ပဋိသသညာကိုလည်းကောင်း။ နာနတ္တသညာယ၊ နာနတ္တသညာကို လည်းကောင်း။ ဝိညာ-

နဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ၊ ဝိညာနဉ္စာယတန သမာပတ်ဖြင့်။ အာကာ-
 သာနဉ္စာယတနသညာယ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာကို။ အာကိဉ္စ-
 ဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ၊ အာကိဉ္စဉ္စာယတန သမာပတ်ဖြင့်။ ဝိညာ-
 နဉ္စာယတနသညာယ၊ ဝိညာနဉ္စာယတနသညာကို။ နေဝသညာ-
 နာသညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ဖြင့်။
 အာကိဉ္စဉ္စာယတနသညာယ၊ အာကိဉ္စဉ္စာယတနသညာကို။ အနိစ္စာ-
 နုပဿနာယ၊ အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့်။ နိစ္စသညာယ၊ နိစ္စသညာကို။
 ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာဖြင့်။ သုခသညာယ၊ သုခသညာကို။
 အနတ္တာနုပဿနာယ၊ အနတ္တာနုပဿနာဖြင့်။ အတ္တသညာယ၊ အတ္တသညာကို။
 နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဖြင့်။ နန္ဒိယာ၊ နန္ဒိမည်သော အားရနှစ်သက်
 ခြင်းကို။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊ ဝိရာဂါနုပဿနာဖြင့်။ ရာဂဿ၊ တပ်မက်သော
 ရာဂကို။ နိရောဓာနုပဿနာယ၊ နိရောဓာနုပဿနာဖြင့်။ သမုဒယဿ၊ ဖြစ်ခြင်း
 ကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဖြင့်။ အာဒါနဿ၊ စွဲလန်း
 ခြင်းကို။ ခယာနုပဿနာယ၊ ခယာနုပဿနာဖြင့်။ ဃနသညာယ၊ တလုံး
 တခဲတည်းဟုထင်သော ဃနသညာကို။ ဝယာနုပဿနာယ၊ ဝယာနုပဿနာဖြင့်။
 အာယူဟနဿ၊ ပေါင်းစု အားထုတ်ခြင်းကို။ ဝိပရိနာမာနုပဿနာယ၊
 ဝိပရိနာမာနုပဿနာဖြင့်။ ဓုံဝသညာယ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်ဟု ထင်သော ဓုဝ-
 သညာကို။ အနိမိတ္တာနုပဿနာယ၊ အနိမိတ္တာနုပဿနာဖြင့်။ နိမိတ္တဿ၊
 တည်မြဲဟန်နိမိတ်ကို။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာယ၊ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဖြင့်။
 ပဏိဓိယာ၊ တောင့်တခြင်းကို။ သုညတာနုပဿနာယ၊ သုညတာနုပဿနာဖြင့်။
 အဘိနိဝေသဿ၊ အတ္တဟုမှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊
 အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာဖြင့်။ သာရာဒါဘိနိဝေသဿ၊ အနှစ်ရှိသည်ဟု ယူသော
 နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနေန၊ ယထာဘူတဉာဏ်အမြင်ဖြင့်။
 သမ္မောဟာဘိနိဝေသဿ၊ တွေဝေသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အာဒိနဝါနုပဿ-
 နာယ၊ အာဒိနဝါနုပဿနာဖြင့်။ အာလယာဘိနိဝေသဿ၊ တွယ်တာသော
 အားဖြင့် သင်္ခါရတို့၌ အားကိုးရာဟု မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။
 ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ၊ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဖြင့်။ အပ္ပဋိသင်္ခါယ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းကို။
 ဝိဝဇ္ဇနာနုပဿနာယ၊ ဝိဝဇ္ဇနာနုပဿနာဖြင့်။ သညောဂါဘိနိဝေသဿ၊ ယှဉ်တွဲ
 ငြိမိသောအားဖြင့် သင်္ခါရတို့၌မှားယွင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဟာနံ၊
 ပယ်ခြင်းသည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။ (၄၇) ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနံ၊
 ဒိဋ္ဌိနှင့်အတူ တဦးတည်း၏သန္တာန်၌ တည်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေ-
 သာတို့ကို။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန၊ သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့်။ ဩဋ္ဌာရိကာနံ ကိလေသာ-
 နံ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော ကိလေသာတို့ကို။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိ-
 မဂ်ဖြင့်။ အဏုသဟဂတာနံ ကိလေသာနံ၊ သိမ်မွေ့သောကိလေသာတို့ကို။

အရဟတ္တော၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ အလုံးစုံသောကိလေသာ
 တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ ဝေရမဏိ၊ ကြည်ခြင်း
 သည်။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။ သံဝရော၊ ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။
 အဝိတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ ဝေရပါနိ
 သီသာနံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော သီလတို့သည်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အဝိပုဋ္ဌိ-
 သာရာယ၊ သာယာရွှင်လန်းခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပါမောဇ္ဇာယ၊
 နုသောပီတိအလို့ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပီတိယ၊ အားကြီးသောပီတိ
 အလို့ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပဿဒ္ဓိယ၊ ကိုယ်စိတ်ငြိမ်းအေးခြင်းငှာ။
 သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သောမနဿာယ၊ ရွှင်လန်းဝမ်းသာခြင်းအလို့ငှာ။ သံဝ-
 တ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အာသေဝနာယ၊ သမာဓိကို မှီဝဲထုံခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ ဘာဝနာယ၊ သမာဓိကို ပွားခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ဗဟုလိကဗ္ဗာယ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 အလင်္ကာရာယ၊ သမာဓိ၏အဆင်တန်ဆာဖြစ်သောသဒ္ဓါနန္တစသည်တို့၏ဖြစ်ခြင်း
 အလို့ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပရိက္ခယာယ၊ သမာဓိ၏ အထောက်အပံ့
 အလို့ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပရိဝါရာယ၊ သမာဓိ၏ အခြံအရံဖြစ်သော
 သတိ၊ ဝီရိယစသော တရားအပေါင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းအလို့ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်
 ကုန်၏။ ပရိပူရိယ၊ သမာဓိ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 ၏။ ဧကန္တနိဗ္ဗာနိယ၊ စင်စစ်ပြီးငွေ့ခြင်းငှာ။ ငိရာဂါယ၊ တပ်မက်ကင်းခြင်းငှာ။
 နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှာ။ ဥပဘဿာယ၊ ငြိမ်ခြင်းငှာ။ အဘိညာယ၊ ထူးသော
 ဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှာ။ သမ္မောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှာ။ နိဗ္ဗာနာယ၊
 နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤကား
 ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတည်း။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့၊ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိ၌။ ပဟာနန္တိ၊ ပဟာနဟူသည်
 ကား။ ဝါ၊ ပယ်ခြင်းဟူသည်မှာ။ ဝုတ္တပကာရာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြား
 ရှိကုန်သော။ ပါဏာတိပါတာဒီနံ၊ ပါဏာတိပါတ စသည်တို့ကို။ အနုပ္ပိဒမတ္ထ-
 တော၊ မဖြစ်စေခြင်းမျှမှ။ ဝါ၊ မဖြစ်စေခြင်းမျှကို။ အညတြ၊ ကြည်၍။ ကောစိ
 ဓမ္မော နာမ၊ တစုံတခုသောတရားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ပန၊ သို့သော်လည်း။
 ယဿ၊ အကြင်ကြောင့်။ တံ တံ ပဟာနံ၊ ထိုထိုပါဏာတိပါတစသည်ကို
 မဖြစ်စေခြင်းဟူသော ပယ်ခြင်းသည်။ တဿ တဿ ကုသလဓမ္မဿ၊ ထိုထို
 ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ နောက်နောက်ကုသိုလ်တရား၏။ ပတိဋ္ဌာနတ္ထေန၊ တည်ရာ၏
 အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပခာရဏံ၊ လွန်စွာဆောင်တတ်သော တည်ရာဖြစ်ပေ၏။ ဝိကမ္မာ-
 ဘာဝကရဏေန၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်ကို ပြုသဖြင့်။ သမာဒါနဉ္စ၊ ကောင်းစွာ
 အညီအညွတ်ထားခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။

ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးသီလ၏ အနက်ကိုပြရာ၌။ ဝုတ္တေနော၊ ဆိုခဲ့ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဥပဓာရဏသမာဒါနသင်္ခါတေန၊ လွန်စွာဆောင်ခြင်း၊ ကောင်းစွာထားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သီလဋ္ဌေန၊ သီလအနက်ဖြင့်။ သီလန္တိ၊ သီလဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတရေ၊ ဤပဟာနမှတစ်ပါးကုန်သော။ စတ္တာရော မေဃ၊ ဝေရမဏိ၊ စေတနာ၊ သံဝရ၊ အဝီတိက္ကမဟူသော လေးပါးသော တရားတို့ကို။ တတော တတော၊ လိုလိုပါဏာတိပါတ စသည်မှ။ ဝေရမဏိဝသေန စ၊ ကြည်ခြင်း၏ အစွမ်းအား ဖြင့် လည်းကောင်း။ တဿ တဿ၊ လိုလိုပါဏာတိပါတစသည်ကို၊ သံဝရဝသေန စ၊ ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ တဒုဘယ- သမ္ပယုတ္တ စေတနာဝသေန စ၊ ထို့နှစ်ပါးသောကြည်ခြင်း ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက် ခြင်းတို့နှင့်ယှဉ်သော စေတနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ တံ တံ အဝီတိက္ကမန္တဿ၊ လိုလို ပါဏာတိပါတ စသည်ကို မလွန်ကျူးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဝီတိက္ကမနဝသေန စ၊ မလွန်ကျူးခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ပဝတ္တိသဗ္ဗာဝံ သန္ဓာယ၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်း၏ ရှိခြင်းကိုရည်၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧသံ၊ ထိုဝေရမဏိစသော လေးပါး တို့၏။ သီလဋ္ဌေန၊ သီလအဖြစ်ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပကာသိတောယေဝ၊ ပြအပ် ပြီးသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်သတည်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ပဟာနသီလာဒိဝသေန၊ ပဟာနသီလစသည့် အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓံ၊ ငါးပါးအပြားရှိ၏။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္တာတော၊ ဤမျှသောစကားဖြင့်။ ကိံ သီလံ ကေနဋ္ဌေန သီလံ ကာနဿ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနိ ကိမာနိသံသံ သီလံ ကတိဝိဓံ စေတံ သီလန္တိ၊ ကိံ သီလံ၊ ကေနဋ္ဌေန သီလံ၊ ကာနဿ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာန- ပဒဋ္ဌာနာနိ၊ ကိမာနိသံသံ သီလံ၊ ကတိဝိဓံ စေတံ သီလံ ဟူကုန်သော။ ဣမေသံ ပဉ္စာနံ၊ ဤပြဿနာတို့၏။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေကား။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးဆုံးပေပြီ။

သီလသံကိလေသ, ဝေါဒါန

သီလ၏ ညစ်ညူးကြောင်း၊ ဖြူစင်ကြောင်း

၂။ ပန၊ အဖို့တစ်ပါးကား။ “ကော စဿ သံကိလေသော, ကိံ ဝေါဒါနန္တိ” ကော စဿ သံကိလေသော, ကိံ ဝေါဒါနံ-ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင် ပုစ္ဆာ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တတြ ဝစနေ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားရပ်၌။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေကို။ ဝဒါမ၊ ဆိုကုန်အံ့။ ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ၊ ကျိုးခြင်း အစရှိ သည်၏ အဖြစ်သည်။ သီလဿ သံကိလေသော၊ သီလ၏ ညစ်ညူးကြောင်းပေ တည်း။ အခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ၊ မကျိုးခြင်း အစရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သီလဿ ဝေါဒါနံ၊ သီလ၏ ဖြူစင်ကြောင်းမည်၏။ ပန၊ ချဲ့ဦးအံ့။ သော ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ၊

ထို သီလ၏ ကျိုးခြင်း စသည်ကို။ လာဘယသဒိဟေတုကေန၊ လာဘ်၊ အမြဲ အရှိဆွေမျိုး၊ ကိုယ်အင်္ဂါ၊ အသက် စသည်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဘေဒေန စ၊ ပျက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သတ္တဝိဓမ္မထုနသံယောဂေန စ၊ ခုနစ်ပါးသော မေထုန်ငယ်တို့နှင့်စပ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သင်္ဂဟိတောံ။ ရေတွက်အပ်၏။

တထာ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း၏။ သုတ္တသု အာပတ္တိက္ခန္ဓသု၊ ခုနစ်ပါးသော အာပတ်အစုတို့တွင်။ အာဒိမ္မိ ငါ၊ အစဉ်သော်လည်းကောင်း။ အန္တေ ဝါ၊ အဆုံးသော်လည်းကောင်း။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်သည်။ ဘိန္နံ ဟောတိ၊ ပျက်ငြားအံ့။ တဿ သီလံ၊ ထိုရဟန်း၏ သီလသည်။ ပရိယန္တံ၊ အနားအစွန်၌။ ဆိန္ဒုသာဓုကော ဝိယ၊ ပြတ်သောပုဆိုးကဲ့သို့။ ခဏှာ နာမ ဟောတိ၊ ကျိုးသည် ပြတ်သည် မည်၏။ (၄၉) ပန၊ ထိုမှ တပါး။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း၏။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်သည်။ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဘိန္နံ၊ ပျက်ငြားအံ့။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သီလံ၊ သီလသည်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဆိန္ဒုသာဓုကော ဝိယ၊ ပေါက်သောအဝတ်ကဲ့သို့။ ဆိန္ဒု နာမ ဟောတိ၊ ပေါက်သည် မည်၏။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်းအား။ ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဒေ တိဏိ၊ နှစ်ပါး သုံးပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ဘိန္နံ နိ၊ ပျက်ကုန်ငြားအံ့။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သီလံ၊ သီလသည်။ ပိဋိယာ ပါ၊ ကျောက်ကုန်း၌ သော်လည်းကောင်း။ ကုဗ္ဗိယာ ဝါ၊ ဝမ်း၌သော်လည်းကောင်း။ ဥဋ္ဌိတေန၊ ရောက်သော။ ဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်သော။ ဝိသဘာဝဓဏ္ဍေန၊ အပျိုးကဲ့အဆင်းဖြင့်။ ကာဠရတ္တာဒိနံ၊ အမဲ အနီ စသည်တို့တွင်။ အညတရသရီရဝဏ္ဏာ၊ တပါးပါးသော ကိုယ်အဆင်းရှိသော။ ဂါဝိ ဝိယ၊ နွားမကဲ့သို့။ သဗ္ဗံ နာမ ဟောတိ၊ ကြောင်ကျားသည်မည်၏။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း၏။ သီလံ၊ သီလသည်။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ သိက္ခာပဒါနိ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ဘိန္နံ နိ၊ ပျက်ကုန်ငြားအံ့။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သီလံ၊ သီလသည်။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ဝိသဘာဝဓဏ္ဍဗိန္ဒုဝိစိတြံ၊ အပျိုးကဲ့သောအဆင်း အပြောက်အကွက်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော အဆင်းရှိသော။ ဂါဝိ ဝိယ၊ နွားမကဲ့သို့။ ကမ္မာသံ နာမ၊ အပြောက် အကွက် ရှိသည် မည်၏။ ဧဝံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာ ဖြင့်။ ဂာဘာဒိဟေတုကေန ဘေဒေန၊ လာဘ် စသည်လျှင် အကြောင်းရှိသော ပျက်ခြင်းဖြင့်၊ ခဏှာဒိဘာဝေါ၊ သီလ၏ ကျိုးခြင်း စသည်သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းပင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဧဝံ ဤဆို ပစ္စုံ၊ ဤသို့ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သတ္တဝိဓမ္မထုနသံယောဂ-ဝသေန၊ ခုနစ်ပါးသော မေထုန်ငယ်တို့နှင့် ယှဉ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ခဏှာဒိဘာဝေါ၊ ကျိုးခြင်းစသည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်-

၁။ “ဗြာဟ္မဏ၊ ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏား။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကဇ္ဇော သမဏော ဝါ၊ အချို့သော သမဏသည် လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အချို့သော သမဏဖြစ်စေ။ ဧကဇ္ဇော ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ အချို့သော ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အချို့သော ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ။ (ဧကဇ္ဇော ပုဒ်သည် သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ပုဒ်တို့၏ ဝိသေသနဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပာယ်လွယ်ကူစေရန် နှစ်ပုဒ်စလုံးတို့လျက် မြန်မာပြန်ထားသည်။)။ သမ္မာ ဗြဟ္မစာရီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကောင်းစွာ ကျင့်သူဟု။ ပဋိဇာနဗာနော၊ ပန်ခံပါလျက်။ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ၊ မာတုဂါမနှင့် အတူတကွ။ ဒွယံ ဒွယသမာပတ္တိံ၊ နှစ်ယောက်နှစ်ယောက်တို့ ရောက်အပ် ကျင့်အပ်သော မေထုန်ကြီးသို့။ (မေထုငယ်နှင့် ကွဲပြားစေရန် မေထုန်ကြီးဟု ပြန်ထားသည်။)။ နဟေဝ ခေါ သဗာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်သည်မူကား မဟုတ်ပေ။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ မာတုဂါမဿ၊ မိန်းမ၏။ ဥစ္ဆာဒနံ၊ နံသာစသည်ဖြင့် လိမ်းကျံပွတ်သပ်ပေးခြင်းကို လည်းကောင်း။ ပရိမဒ္ဒနံ၊ နှိပ်နယ်ပေးခြင်းကို လည်းကောင်း။ နှာပနံ၊ ရေချိုးပေးခြင်းကို လည်းကောင်း။ သမ္ပဒဟနံ၊ ဆုပ်နယ်ပေးခြင်းကို လည်းကောင်း။ သာဒိယတိ၊ သာယာလက်ခံ၏။ သော၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏသည်။ တံ၊ ထိုမာတုဂါမ၏ လိမ်းကျံပွတ်သပ်ပေးခြင်းစသည်ကို။ အဿာဒေတိ၊ နှစ်သက်သာယာ၏။ တံ၊ ထိုမာတုဂါမ၏ လိမ်းကျံပွတ်သပ် ပေးခြင်းစသည်ကို။ နိကာမေတိ၊ အလိုရှိ၏။ တေန စ၊ ထိုမာတုဂါမ၏ လိမ်းကျံပွတ်သပ် ပေးခြင်းစသည်ဖြင့်လည်း။ ဝိတ္တိံ၊ နှစ်သက်သာယာခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တနည်း။ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ နှစ်သက်အားရ၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤသို့မာတုဂါမ၏ ပြုစုမှုကို သာယာခြင်းစသော အမှုသည်လည်း။ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ မြတ်သောအကျင့်သီလ၏။ ဧဏ္ဏမ္ပိ၊ ကျိုးပျက်သည်လည်းမည်၏။ ဆိဒ္ဓမ္ပိ၊ အပေါက်လည်းမည်၏။ သဗလမ္ပိ၊ အကြောင်အကျားလည်းမည်၏။ ကမ္မာသမ္ပိ၊ အပြောက် အကွက်လည်းမည်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ အယံ၊ ဤသို့သော သမဏဗြာဟ္မဏကို။ မေထုနေန သံယောဂေန၊ မေထုငယ်နှင့်စပ်ယှဉ်လျက်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ အပရိသုဒ္ဓိံ၊ မစင်မကြယ်။ စရတိ၊ ကျင့်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ။ ဇရာယ၊ အိုခြင်းမှ။ မရဏေန၊ သေခြင်းမှ။ န ပရိမုစ္စတိ၊ မလွတ်နိုင်ချေ။ ပ။ ဒုက္ခသွာ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခမှ။ န ပရိမုစ္စတိ၊ မလွတ်နိုင်ချေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ (နောက်အပိုဒ်များကို ပေယျာလ ဖော်၍ အပြည့်အစုံ အနက်ပြန်သည်။ ဉာဏ်နုသော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်သာ)။

၂။ ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဣဓေကဇ္ဇော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ သမ္မာ ဗြဟ္မစာရီ ပဋိဇာနမာနော နဟေဝ ခေါ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဒွယံ ဒွယသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ။ နပိ မာတုဂါမဿ ဥစ္ဆာဒနံ ပရိမဒ္ဓနံ နှာပနံ သမ္မာဟနံ သာဒိယတိ။ အပိ စ ခေါ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ သဉ္ဇေတိ သံကိဋ္ဌတိ သံကေလာယတိ။ သော တဒဿာဒေတိ။ တံ နိကာမေတိ။ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ ဣဒမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဗြဟ္မစရိယဿ ခဏ္ဍမ္ပိ ဆိဒ္ဓမ္ပိ သဗလမ္ပိ ကမ္မာသမ္ပိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဗြာဟ္မဏ အပရိသုဒ္ဓိံ ဗြဟ္မစရိယံ စရတိ သံယုတ္တော မေထုနေန သံယောဂေန န ပရိမုစ္စတိ ဇာတ်ယာ၊ ဇရာယ၊ မရဏေန။ ပ။ န ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

၂။ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးကား။ ဣခ၊ ဤလောက၌။ ကေဇ္ဇော သမဏော ဝါ၊ အချို့သော သမဏ သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အချို့သော သမဏဖြစ်စေ။ ကေဇ္ဇော ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ အချို့သော ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ။ ဝါ၊ အချို့သော ဗြာဟ္မဏ သည်လည်းကောင်း။ သမ္မာ ဗြဟ္မစာရီ၊ မြတ်သောအကျင့် သီလကို ကောင်းစွာကျင့်သူဟု။ ပဋိဇာနမာနော၊ ဝန်ခံပါလျက်။ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ၊ မာတုဂါမနှင့် အတူတကွ။ ဒွယံ ဒွယသမာပတ္တိံ၊ နှစ်ယောက် နှစ်ယောက်တို့ ရောက်အပ်ကျင့်အပ်သော မေထုန်ကြီးသို့။ နဟေဝ ခေါ သမာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်သည်မူကား မဟုတ်ပေ။ မာတုဂါမဿ၊ မာတုဂါမ ၏။ ဥစ္ဆာဒနံ၊ နှံသာစသည်ဖြင့် လိမ်းကျံ ပွတ်သပ်ပေးခြင်းကို လည်း ကောင်း။ ပရိမဒ္ဓနံ၊ နှိပ်နယ်ပေးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ နှာပနံ၊ ရေချိုး ပေးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သမ္မာဟနံ၊ ဆုပ်နယ်ပေးခြင်းကို လည်း ကောင်း။ နပိ သာဒိယတိ၊ သာယာသည်ကားမဟုတ်ပေ။ အပိ စ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ၊ မာတုဂါမနှင့် အတူတကွ။ သဉ္ဇေတိ၊ ပြင်းစွာရယ်၏။ သံကိဋ္ဌတိ၊ ကိုယ်လက်ထိပါး ကစား၏။ သံကေလာယတိ၊ ယုယုယယ ပြောဆိုပြုမူ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ၊ ထိုပြင်းစွာ ရယ်ခြင်းစသည်ကို။ အဿာဒေတိ၊ နှစ်သက်သာယာ၏။ တံ၊ ထိုပြင်းစွာရယ်ခြင်းစသည်ကို။ နိကာမေတိ၊ အလိုရှိ၏။ တေန စ၊ ထိုပြင်းစွာရယ်ခြင်း စသည်ဖြင့်လည်း။ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ နှစ်သက်သာ ယာခြင်းသို့ရောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤသို့မာတုဂါမ၏ ပြုစု မှုကို သာယာခြင်းစသော အမှုသည်လည်း။ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ မြတ်သော အကျင့်သီလ၏။ ခဏ္ဍမ္ပိ၊ ကျိုးပျက်သည်လည်းမည်၏။ ဆိဒ္ဓမ္ပိ၊ အပေါက် လည်းမည်၏။ သဗလမ္ပိ၊ အကြောင်အကျားလည်းမည်၏။ ကမ္မာသမ္ပိ၊

အပြောက်အကွက်လည်းမည်၏။ ပြာဟ္မဏ၊ပုဏ္ဏား။ အယံ၊ ဤသို့သော သမဏ ပြာဟ္မဏကို။ မေထုနေန သံယောဂေန၊ မေထုန်ငယ်နှင့်ပေါင်းယှဉ် လျက်။ ပြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ အပရိသုဒ္ဓံ၊ မစင်မကြယ်။ စရတိ၊ကျင့်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းမှ။ ဇရာယ၊ အိုခြင်းမှ။ မရဏေန၊ သေခြင်းမှ။ န ပရိမုစ္စတိ၊ မလွတ်နိုင်ချေ။ ပ။ ဒုက္ခသွာ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခမှ။ န ပရိမုစ္စတိ၊ မလွတ်နိုင် ချေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊ဆို၏။

၃။ ပုန စပရံ ပြာဟ္မဏဣဧကေစ္စော သမဏော ဝါ ပြာဟ္မဏော ဝါ၊ သမ္မာ ပြဟ္မစရိ ပဋိဇာနမာနော နဟေဝ ခေါ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဒွယံ ဒွယသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ၊ နပိ မာတုဂါမဿ ဥစ္စာဒနံ ပရိမဒ္ဓနံ နှာပနံ သမ္မာဟနံ သာဒိယတိ၊ နပိ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ သဉ္ဇေတိ သံကိဋ္ဌတိ သံကေလာယတိ၊ အပိ စ ခေါ မာတုဂါမဿ စက္ခုနာ စက္ခု ဥပနိဇ္ဈာယတိ ပေက္ခတိ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေနံစ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ ခေါ ပြာဟ္မဏ ပြဟ္မစရိယဿ ခဏ္ဍမ္ပိ ဆိဒ္ဓမ္ပိ သဗလမ္ပိ ကမ္မာသမ္ပိ။ အယံ ဝုစ္စတိပြာဟ္မဏ အပရိသုဒ္ဓံ ပြဟ္မစရိယံ စရတိ သံယုတ္တော မေထုနေနံ သံယောဂေန၊ န ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ။ ဇရာယ မရဏေန ။ ပ ။ န ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

၃။ ပြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ပုန စပရံ၊ တဖန်တပါးသော်ကား။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကေစ္စော သမဏော ဝါ၊ အချို့သော သမဏသည် လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အချို့သောသမဏဖြစ်စေ။ ဧကေစ္စော ပြာဟ္မဏော ဝါ၊ အချို့သော ပြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အချို့သော ပြာဟ္မဏဖြစ်စေ။ သမ္မာ ပြဟ္မစရိ၊ မြတ်သော အကျင့်သီလကို ကောင်းစွာကျင့်သူဟူ။ ပဋိဇာနမာနော၊ ဝန်ခံပါလျက်။ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ၊ မာတုဂါမနှင့် အတူတကွ။ ဒွယံ ဒွယသမာပတ္တိံ၊ နှစ်ယောက် နှစ်ယောက်တို့ ရောက်အပ်ကျင့်အပ်သော မေထုန်ကြီးသို့။ န ဟေဝ ခေါ သမာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်သည်မူကား မဟုတ်ပေ။ မာတုဂါမဿ၊ မာတုဂါမ၏။ ဥစ္စာဒနံ၊ နှံသာစသည်ဖြင့် လိမ်းကျံ ပွတ်သပ်ပေးခြင်း ကိုလည်းကောင်း။ ပရိမဒ္ဓနံ၊ နှိပ်နယ်ခြင်းကို လည်းကောင်း။ နှာပနံ၊ ရေချိုးပေးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သမ္မာဟနံ၊ ဆုပ်နယ်ပေးခြင်းကို လည်းကောင်း။ နပိ သာဒိယတိ၊ သာယာသည်ကားမဟုတ်ပေ။ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ၊ မာတုဂါမနှင့် အတူတကွ။ နပိ သဉ္ဇေတိ၊ ပြင်းစွာ မရယ်။ နပိ သံကိဋ္ဌတိ၊ ကိုယ်လက်ထိပါး မကစား။ နပိ သံကေလာယတိ၊ ယုယုယလ မပြောဆို။ အပိ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ မာတုဂါမဿ

စက္ခုနာ၊ မာတုဂါမ၏ မျက်စိနှင့်။ စက္ခု၊ မိမိမျက်စိကို။ ဥပနိဇ္ဈာ-
ယတိ၊ စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်၏။ ပေက္ခတိ၊ တစ်စုံတစ်စောင်းငဲ့၍ကြည့်၏။
သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ၊ ထိုကြည့်ခြင်းကို။ အဿာဒေတိ၊ သာယာ
နှစ်သက်၏။ တံ၊ ထိုကြည့်ခြင်းကို။ နိကာမေတိ၊ အလိုရှိ၏။ တေန၊
ထိုပြင်းစွာ ရယ်ခြင်းစသည်ဖြင့်လည်း။ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ နှစ်သက်
သာယာခြင်းသို့ရောက်၏။ ပြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤသို့ မာတု-
ဂါမ၏ ပြုစုမှုကို သာယာခြင်းစသော အမှုသည်လည်း။ ပြဟ္မစရိယဿ၊
မြတ်သောအကျင့်သီလ၏။ ခဏ္ဍမ္ပိ၊ ကျိုးပျက်သည်လည်းမည်၏။ ဆိဒ္ဓမ္ပိ၊
အပေါက်လည်းမည်၏။ သဗလမ္ပိ၊ အကြောင်း အကျားလည်း မည်၏။
ကမ္မာသမ္ပိ၊ အပြောက်အကွက်လည်းမည်၏။ ပြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ အယံ၊
ဤသို့သော သမဏ ပြာဟ္မဏကို။ မေထုနေန၊ မေထုငယ်နှင့် စင်ယှဉ်
လျက်။ ပြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ အပရိသုဒ္ဓိ၊ မစင်မကြယ်။
စရတိ၊ ကျင့်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ
နေခြင်းမှ။ ဇရာယ၊ အိုခြင်းမှ။ မရဏေန၊ သေခြင်းမှ။ န ပရိမုစ္စတိ၊
မလွတ်နိုင်ချေ။ ပ။ ဒုက္ခသ္မာ၊ ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခမှ။ န ပရိမုစ္စတိ၊
မလွတ်နိုင်ချေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။

၄။ ပုန စပရံ ပြာဟ္မဏ ဣဓေကစွော သမဏော ဝါ ပြာဟ္မဏော ဝါ
သမ္မာ ပြဟ္မစာရီ ပဋိဇာနမာနော န ဟေဝ ခေါ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ
ဒွယံ ဒွယသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ၊ နပိ မာတုဂါမဿ ဥစ္ဆာဒနပရိမဒ္ဓန-
နာပနသမ္မာဟနံ သာဒိယတိ၊ နပိ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ သဉ္ဇေတိ သံကိ-
ဠတိ သံကေလာယတိ။ နပိ မာတုဂါမဿ စက္ခုနာ စက္ခု ဥပနိဇ္ဈာယတိ၊
ပေက္ခတိ၊ အပိ စ ခေါ မာတုဂါမဿ ငဒ္ဓံ သုဏာတိ၊ တိရောကုနာ ဝါ
တိရောပါကာရာ ဝါ ဟသန္တိယာ ဝါ ဘဏန္တိယာ ဝါ ဂါယန္တိယာ ဝါ
ရောဒန္တိယာ ဝါ၊ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ
ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣဒမ္ပိ ခေါ ပြာဟ္မဏ ပြဟ္မစာရိယဿ ခဏ္ဍမ္ပိ ဆိဒ္ဓမ္ပိ
သဗလမ္ပိ ကမ္မာသမ္ပိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပြာဟ္မဏ အပရိသုဒ္ဓိ ပြဟ္မစာရိယံ
စရတိ သံဟုတ္တော မေထုနေန သံယောဂေန၊ န ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ၊
ဇရာယ မရဏေန။ ပ။ န ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒါမိ။

၄။ (အထူးကိုသာ မြန်မာပြန်မည်)။ အပိ စ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။
တိရောကုနာ ဝါ၊ နံရံတဘက်မှလည်းကောင်း။ ဝါ၊ နံရံတဘက်မှဖြစ်စေ။
တိရောပါကာရာ ဝါ၊ တံတိုင်းတဘက်မှလည်းကောင်း။ တံတိုင်းတဘက်မှ
ဖြစ်စေ။ ဟသန္တိယာ ဝါ၊ ရယ်သည်မှလည်းဖြစ်သော။ ဘဏန္တိယာ
ဝါ၊ ပြောဆိုသည် မှလည်းဖြစ်သော။ ဂါယန္တိယာ ဝါ၊ သီချင်း သီဆိုသည်

မူလည်းဖြစ်သော။ ရောဒန္တိယာ ဝါ၊ ငိုသည့်မူလည်းဖြစ်သော။ မာတုဂါမဿ၊ မာတုဂါမဏိ။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ မာတုဂါမဿ သဒ္ဓံ၊ မိန်းမ၏ရယ်သံ၊ ပြောဆိုသံ၊ သီချင်းဆိုသံ၊ ငိုသံကို။ သုဏ္ဍာတိ၊ နားထောင်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ၊ ထိုအသံကို။ အဿာဒေတိ၊ သာယာနှစ်သက်၏။ (တူပြီ)။

၅။ ပုန စပရံ ပြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော သမဏော ဝါ ပြာဟ္မဏော ဝါ သမ္မာ ပြဟ္မစာရီ ပဋိဇာနမာနော နဟေဝ ခေါ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဒွယံ ဒွယသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ၊ နပိ မာတုဂါမဿ ဥစ္ဆာဒနပရိမဒ္ဒနနာပနသမ္မာဟနံ သာဒိယတိ။ နပိ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ သဉ္ဇေတိ သံကိဋ္ဌတိ၊ သံကေလာယတိ၊ နပိ မာတုဂါမဿ စက္ခုနာ စက္ခု ဥပနိဇ္ဈာယတိ ပေက္ခတိ။ နပိ မာတုဂါမဿ သဒ္ဓိံ သုဏ္ဍာတိ တိရောကုန္တာ ဝါ တိရောဂါကာရာ ဝါ ဟသန္တိယာ ဝါ ဘဏန္တိယာ ဝါ ဂါယန္တိယာ ဝါ ရောဒန္တိယာ ဝါ။ အပိ စ ခေါ ယာနိဿ တာနိ ပုဗ္ဗေ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဟသိတလပိတကိဋ္ဌတာနိ၊ တာနိ အနုဿရတိ။ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေကိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣဒမ္ပိ ခေါ ပြာဟ္မဏ ပြဟ္မစရိယဿ ခဏ္ဍမ္ပိ ဆိဒ္ဓမ္ပိ သဗလမ္ပိ အယံ ဝုစ္စတိ ပြာဟ္မဏ အပရိသုဒ္ဓိ ပြဟ္မစရိယံ စရတိ သံယုတ္တော မေထုနေန သံယောဂေန၊ န ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ၊ ဇရာယ မရဏေန။ ပ။ န ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

၅။ (မတူသည်ကိုသာ ရေးအံ့)။ အပိ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဿ၊ ထိုသမဏ ပြာဟ္မဏ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ အကျင့်ကို ဆောက်တည်သည်မှ ရှေးကာလ၌။ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ၊ မာတုဂါမနှင့် အတူတကွ။ ယာနိ တာနိ ဟသိတ လပိတ ကိဋ္ဌတာနိ၊ အကြင်ရယ်ရှင်ပြောဆို ကိုယ်လက်ထိပါး ကစားမြူးဘူးဘူးသော အမူအရာတို့သည်။ သေန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုသို့ မွေ့လျော်ဘူးသော အမူအရာတို့ကို။ အနုဿရတိ၊ အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏။ သော၊ ထိုသမဏ ပြာဟ္မဏသည်။ တံ၊ ထိုရယ်ရှင် ပြောဆိုဘူး ကစားဘူးသော အမူအရာကို။ အဿာဒေတိ၊ နှစ်သက် သာယာ၏။ (တူပြီ)။

၆။ ပုန စပရံ ပြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော သမဏော ဝါ ပြာဟ္မဏော ဝါ သမ္မာ ပြဟ္မစာရီ ပဋိဇာနမာနော န ဟေဝ ခေါ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဒွယံ ဒွယသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ၊ နပိ မာတုဂါမဿ ဥစ္ဆာဒနပရိမဒ္ဒနနာပနသမ္မာဟနံ သာဒိယတိ၊ နပိ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ သဉ္ဇေတိ သံကိဋ္ဌတိ သံကေလာယတိ၊ နပိ မာတုဂါမဿ စက္ခုနာ စက္ခု ဥပနိဇ္ဈာယတိ ပေက္ခတိ၊ နပိ မာတုဂါမဿ သဒ္ဓိံ သုဏ္ဍာတိ တိရောကုန္တာ ဝါ

တိရောပါကာရာ ဝါ ဟသန္တိယာ ဝါ ဘဏန္တိယာ ဝါ ဂါယန္တိယာ ဝါ
ရောဒန္တိယာ ဝါ။ နပိ ယာနိဿ တာနိ ပုဗ္ဗေ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ
ဟသိတလပိတကိဋ္ဌိတာနိ၊ တာနိ အနုဿရတိ။ အပိ စ ခေါ ပဿတိ
ဂဟပတိံ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တံ ဝါ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတံ
သမင်္ဂိဘူတံ ပရိစာရယမာနံ၊ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊
တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣဒမ္ပိ ခေါ ပြာဟ္မဏ ပြဟ္မစာရိယဿ
ခဏ္ဍမ္ပိ ဆိဒ္ဓမ္ပိ သဗလမ္ပိ ကမ္မာသမ္ပိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပြာဟ္မဏ အပရိသုဒ္ဓိံ
ပြဟ္မစရိယံ စရတိ သံယုတ္တော မေထုနေန သံယောဂေန၊ န ပရိမုစ္စတိ
ဇာတိယာ၊ ဇရာယ၊ မရဏေန ။ပ။ န ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

၆။ အပိ စ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ၊ ငါးပါး
အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့နှင့်။ သမပ္ပိတံ၊ တကွဖြစ်သည်။ ဝါ၊ တကွဖြစ်လျက်။
သမင်္ဂိဘူတံ၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ပရိစာရယမာနံ၊ စံပယ်ပျော်ပါး
ကစားနေသော၊ ဂဟပတိံ ဝါ၊ သူကြွယ်ကိုလည်းကောင်း။ ဂဟပတိ-
ပုတ္တံ ဝါ၊ သူကြွယ်သားကို လည်းကောင်း။ ပဿတိ၊ သာယာသော
စိတ်ဖြင့် တွေ့မြင်ကြည့်ရှု၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ၊ ထိုတွေ့မြင်
ရသော ကာမဂုဏ်ကို။ အဿာဒေတိ၊ နှစ်သက်သာယာ၏။ (အကြွင်း
တူပြီ)။

၇။ ပုန စပရံ ပြာဟ္မဏ ဣဒမေဝ သမဏော ဝါ ပြာဟ္မဏော ဝါ
သမ္မာ ပြဟ္မစာရိ ပဋိဇာနမာနော နဟော ခေါ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ
ဒွယံ ဒွယသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ၊ နပိ မာတုဂါမဿ ဥစ္ဆာဒနပရိမဒ္ဓန-
နာပနသမ္မာဟနံ သာဒိယတိ၊ နပိ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ သဉ္စဂ္ဂတိ သံကိ-
ဋ္ဌတိ သံကေသာယာတိ၊ နပိ မာတုဂါမဿ စက္ခုနာ စက္ခု ဥပနိဇ္ဈာယတိ
ပေက္ခတိ။ နပိ မာတုဂါမဿ သဒ္ဓိံ သုဏာတိ တိရောကုနာ ဝါ တိရော-
ပါကာရာ ဝါ ဟသန္တိယာ ဝါ ဘဏန္တိယာ ဝါ ဂါယန္တိယာ ဝါ ရောဒန္တိ-
ယာ ဝါ၊ နပိ ယာနိဿ တာနိ ပုဗ္ဗေ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဟသိတလပိတ-
ကိဋ္ဌိတာနိ၊ တာနိ အနုဿရတိ၊ နပိ ပဿတိ ဂဟပတိံ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တံ
ဝါ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတံ သမင်္ဂိဘူတံ ပရိစာရယမာနံ။ အပိ
စ ခေါ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ပဏိဓာယ ပြဟ္မစရိယံ စရတိ ဣမိနာဟံ
သီလေန ဝါ ဝဒေတန ဝါ တပေန ဝါ ပြဟ္မစရိယေန ဝါ ဒေဝေါ ဝါ
ဘဝိဿာမိ ဒေဝညတနောဝါတိ။ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊
တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣဒမ္ပိ ခေါ ပြာဟ္မဏ ပြဟ္မစာရိယဿ ခဏ္ဍမ္ပိ
ဆိဒ္ဓမ္ပိ သဗလမ္ပိ ကမ္မာသမ္ပိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပြာဟ္မဏ အပရိသုဒ္ဓိံ ပြဟ္မစရိ-
ယံ စရတိ သံယုတ္တော မေထုနေန သံယောဂေန၊ န ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ၊

ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒုက္ခဒေါမန-
ဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ န ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

၇။ အပိ စ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမိနာ သီလေန
ဝါ၊ ဤသီလဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဣမိနာ ဝတေန ဝါ၊ ဤကျင့်ဝတ်
ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဣမိနာ တပေန ဝါ၊ ဤခြိုးခြံသောအကျင့်ဖြင့်
သော်လည်းကောင်း။ ဣမိနာ ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ၊ ဤမေထုန်မှကြည်ခြင်း
ဟူသော အကျင့်မြတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ၊
နတ်မင်းသော်လည်း ဖြစ်အံ့။ ဒေဝညတရော ဝါ ဘဝိဿာမိတိ၊ သာမန်
နတ်သော်လည်း ဖြစ်အံ့ဟု။ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ၊ တမျိုးမျိုးသော
နတ်ပြည်ကို။ ပဏိဓာယ၊ တောင့်တ၍။ ဗြဟ္မစရိယံ စရတိ၊ မြတ်သော
အကျင့်ကိုကျင့်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ၊ ထိုနတ်ပြည်ကို။ အဿာ-
ဒေတိ၊ သာယာနှစ်သက်၏။ တံ နိကာမေတိ၊ ထိုနတ်ပြည်ကို အလိုရှိ၏။
တေန စ၊ ထိုနတ်ပြည်ဖြင့်လည်း။ ဝိတ္တံ အာပဇ္ဇတိ၊ နှစ်သက်အားရ၏။
ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဣဒံ၊ ဤသို့ နတ်ပြည်ကို သာယာခြင်း အစရှိသော
အမှုသည်။ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ မြတ်သောအကျင့်၏။ ခဏ္ဍမ္ပိ၊ ကျိုးပျက်သည်
လည်းမည်၏။ ဆိဒ္ဓမ္ပိ၊ အပေါက်လည်းမည်၏။ သဗလမ္ပိ၊ အကြောင်
အကျားလည်းမည်၏။ ကမ္မာသမ္ပိ၊ အပြောက်အကွက်လည်း မည်၏။
ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ အယံ၊ ဤသို့သော သမဏဗြာဟ္မဏကို။ မေထုနေန
သံယောဂေန၊ မေထုန်ငယ်နှင့် စပ်ယှဉ်သဖြင့်။ သံယုတ္တော၊ စပ်ယှဉ်
လျက်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ အပရိသုဒ္ဓံ၊ မင်္ဂလာကြယ်။
စရတိ၊ ကျင့်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ
နေခြင်းမှလည်းကောင်း။ ဇရာယ၊ အိုခြင်းမှလည်းကောင်း။ မရဏေန၊
သေခြင်းမှ လည်းကောင်း။ သောကေဟိ၊ နှလုံး မသာခြင်းတို့မှ
လည်းကောင်း။ ပရိဒေဝေဟိ၊ ငိုကြွေးခြင်းတို့မှလည်းကောင်း။ ဒုက္ခေဟိ၊
ဆင်းရဲခြင်းတို့မှ လည်းကောင်း။ ဒေါမနဿေဟိ၊ နှလုံး မသာယာခြင်း
တို့မှ လည်းကောင်း။ ဥပါယာသေဟိ၊ ပြင်းစွာ ပူပန်ခြင်းတို့မှ
လည်းကောင်း။ န ပရိမုစ္စတိ၊ မလွှတ်သေး။ ဒုက္ခသွာ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခမှ။
န ပရိမုစ္စတိ၊ မလွှတ်သေး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊
ဆို၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ငုတ္တံ၊ ဟော
တော်မူအပ်၏။

ဝေ၊ ဤသို့ဆိုခဲ့သည့်အခိုင်း။ လာဘာဒိဟေတုကေန ဘေဒေန စ၊ လာဘ်
စသည်လျှင် အကြောင်းရှိသော ပျက်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ သတ္တဝါနေ
မေထုနသံယောဂေန စ၊ ခုနစ်ပါးသော မေထုန်ငယ်တို့နှင့် စပ်ယှဉ်ခြင်းဖြင့်

လည်းကောင်း။ ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ၊ သီလကျိုးခြင်း စသည့်အဖြစ်ကို။ သင်္ဂဟိတော၊
 ချေတုက်သိမ်းယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ အခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ၊ သီလ၏မကျိုးခြင်းစသည်ကို
 မူကား။ သိက္ခာပဒါနံ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၏။ သဗ္ဗသော အဘဒေသန စ၊ အချင်း
 ခပ်သိမ်း မပျက်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘိန္နာနုဉ္စ၊ ပျက်စီးကုန်သော။
 သပဋ္ဌိကမ္မာနံ၊ ကုစားကောင်းကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနံ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို(ထည့်)။
 ပဋ္ဌိကမ္မကရဏေန စ၊ တဖန်ကုစားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သတ္တဝိမေထုန-
 သံယောဂါဘာဝေန စ၊ ခုနစ်ပါးသော မေထုန်ငယ်နှင့် စပ်ယှဉ်ခြင်းဖြင့်
 လည်းကောင်း။ (၅၁) အပရာယ၊ တပါးသော။ (အနုပ္ပတ္တိယာ၊ ဥပ္ပတ္တိယာ၌
 စပ်ပါ)။ “ကောဓော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း။ ဥပနာဟော၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း။
 မက္ခော၊ သူကျေးဇူးကိုချေဖျက်ခြင်း။ ပဠာသော၊ ဂုဏ်မြင့်သူနှင့်တန်းတူပြု၍
 ဖက်ပြိုင်ခြင်း။ ဣဿာ၊ မနာလိုခြင်း။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်း။ မာယာ၊
 ကိုယ့်အပြစ်ကို ဖုံးကွယ်လှည့်ပတ်ခြင်း။ သာထေယျံ၊ ဂုဏ်ရှိဟန်ဆောင်ခြင်း။
 ထဓမ္မော၊ အရိုအသေမပြုနိုင်အောင် ခက်ထန်ခြင်း။ သာရဓမ္မော၊ သူထက်သာ
 အောင်ပြု၍ ချုပ်ချယ်ခြင်း။ မာနော၊ အထင်ကြီးခြင်း။ အတိမာနော၊
 အလွန်မာန်မူခြင်း။ မဒေါ၊ မာန်ယစ်ခြင်း။ ပမာဒေါ၊ မေ့လျော့ခြင်း”။ ဣတိ
 အာဒိနံ ပါပဓမ္မာနံ၊ ဤသို့အစရှိသောယုတ်မာသောတရားတို့၏။ အနုပ္ပတ္တိ-
 ယာ စ၊ မဖြစ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာသလ္လေခတာဒိနုဉ္စ၊
 အလိုနည်းခြင်း၊ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း၊ ကိလေသာကိုခေါင်းပါးစေခြင်း အစ
 ရှိကုန်သော။ ဂုဏာနံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂ-
 ဟိတော၊ ချေတုက်သိမ်းယူအပ်၏။

ဟိ၊ မှန်၏။ ယာနိ သီလာနိ၊ အကြင်သီလတို့သည်။ လာဘာဒိနမ္ပိ အတ္တာယ၊
 လာဘ်စသည်တို့၏ အကျိုးငှာသော်လည်းကောင်း။ အဘိန္နာနိ၊ မပျက်
 ကုန်။ ပမာဒဒေါသေန ဝါ၊ မေ့လျော့ခြင်းဟူသောအပြစ်ကြောင့်လည်း။ ဘိန္နာ-
 နိပိ၊ ပျက်ကုန်ငြားသော်လည်း။ ပဋ္ဌိကမ္မကတာနိ၊ တဖန်ကုစားအပ်ကုန်ပြီး
 မူလည်းဖြစ်ကုန်၏။ မေထုနသံယောဂေဟိ ဝါ၊ မေထုန်ငယ်နှင့်စပ်ယှဉ်ခြင်းတို့
 သည်လည်းကောင်း။ ဧကာဓူပနာဟာဒိဟိ ဝါ ပါပဓမ္မဟိ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း
 ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း အစရှိသော ယုတ်မာသောတရားတို့သည်လည်းကောင်း။ အနု-
 ပဟတာနိ၊ မနှိပ်စက် မဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သည်မူလည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ဟာနိ သီလာနိ၊ ထိုသို့သောသီလတို့ကို။ သဗ္ဗသော အခဏ္ဍာနီတိ၊ အချင်းခပ်
 သိမ်းမကျိုးကုန်ဟူ၍။ သဗ္ဗသော အစိုဒ္ဓါနီတိ၊ အချင်းခပ်သိမ်းမပေါက်ကုန်ဟူ၍။
 သဗ္ဗသော အသဗလာနီတိ၊ အချင်းခပ်သိမ်းမကြောင်းမကျားကုန်ဟူ၍။ သဗ္ဗ-
 သော အကမ္မာသာနီတိ၊ အချင်းခပ်သိမ်း မပြောက်မကွက်ကုန်ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊

ဆိုအပ်ကုန်၏။ တာနိယေဝ သီလာနိ၊ ထိုမကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျား
သော သီလတို့သည်ပင်လျှင်။ ဘုဇိဿဘာဝကရဏတော၊ (ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယ
ဖြစ်၍ တဏှာအရှင်၏ ကျွန်အဖြစ်မှလွတ်စေလျက်) တော်လှန်သည်၏အဖြစ်
ကိုပြုသောကြောင့်။ ဘုဇိဿာနိ စ၊ တော်လှန်သည်လည်း မည်ကုန်၏။
ဝိညူဟိ ပသတ္ထတ္တာ၊ ပညာရှိတို့ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညူပသ-
တ္တာနိ စ၊ ဝိညူပသတ္ထလည်းမည်ကုန်၏။ ဝဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်။
အပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ မှားယင်းစွာမသုံးသပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပရာမ-
ဋ္ဌာနိ စ၊ အပရာမဋ္ဌလည်း မည်ကုန်၏။ ဥပစာရသမာဓိံ ဝါ၊ ဥပစာရသမာဓိ
ကိုလည်းကောင်း။ အပ္ပနာသမာဓိံ ဝါ၊ အပ္ပနာသမာဓိကို လည်းကောင်း။
သံဝတ္တယန္တိ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဝသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိသံဝတ္တ-
နိကာနိ စ၊ သမာဓိသံဝတ္တနိကလည်း မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်။ နေသံ သီလာနံ၊ ထိုသီလတို့၏။ သေ သော အဏ္ဏာဒိဘာဝေါ၊
ဤမကျိုးခြင်းအစရှိသည်ကို။ ဝေါဒါနန္တိ၊ ဖြစ်ကြောင်းဟု။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သိအင်၏။

တံ ပနေတံ ဝေါဒါနံ၊ ထိုသီလ၏ဖြစ်ကြောင်း ဂုဏ်အပေါင်းသည်။ သီလ-
ဝိပတ္တိယာ၊ သီလပျက်စီးခြင်း၏။ အာဒိနဝဒဿနေန စ၊ အပြစ်ကိုရှုမြင်ခြင်း
ဖြင့်လည်းကောင်း။ သီလသမ္ပတ္တိယာ၊ သီလပြည့်စုံခြင်း၏။ အာနိသံသဒဿ-
နေန စ၊ အကျိုးကိုမြင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ တနည်း။ သီလဝိပတ္တိယာ
အာဒိနဝဒဿနေန စ၊ သီလပျက်စီးခြင်း၏အပြစ်ကို ရှုမြင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။
သီလသမ္ပတ္တိယာ အာနိသံသဒဿနေန စ၊ သီလပြည့်စုံ စင်ကြယ်ခြင်း၏အကျိုး
ကို ရှုမြင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွိဟာကာရေဟိ၊ အကြောင်း
နှစ်ပါးတို့ဖြင့်။ သမ္ပန္နတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံပေတတ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော
အကြောင်းတို့တွင်။ “ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဒုဿီလဿ၊ ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်၏။
သီလဝိပတ္တိယာ၊ သီလပျက်စီးခြင်း၏။ အာဒိနဝါ၊ အပြစ်တို့သည်။ ဣမေ ပဉ္စ၊
ဤငါးပါးတို့ပေတည်း။” ဣတိ ဇေမာဒိသုတ္တနယေန၊ ဤသို့အစရှိသောသုတ်၌
လာသောနည်းဖြင့်။ သီလဝိပတ္တိယာ၊ သီလပျက်စီးခြင်း၏။ အာဒိနဝေါ၊
အပြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား။ ဒုဿီလော ပုဂ္ဂလော၊ ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုဿီ-
လျဟေတု၊ သီလပျက်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်လူ
တို့၏။ အမနာပေါ ဟေတု၊ နှလုံးကိုမပွားစေတတ် မနှစ်သက် မမြတ်နိုးအပ်
သည်လည်းကောင်း။ သဗြဟ္မစာရီနံ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်။ ဝါ၊ သီတင်း
သုံးဖော်တို့က။ အနုနုသာသနီယော၊ မဆုံးမအပ်သည်လည်းကောင်း။ ဒုဿီလျ-
ဂရဟာသု၊ သီလပျက်ခြင်းကို ကဲ့ရဲ့ခြင်းတို့ကြောင့်။ ဒုက္ခိတော စ၊ လွန်စွာ

ဖြစ်သောဆင်းရဲခြင်းရှိသည်လည်းကောင်း။ သီလဝတ်၊ သီလရှိသောပုဂ္ဂိုလ်
တို့ကို။ ပသံသာသု၊ ချီးမွမ်းခြင်းတို့ကြောင့်။ ဝိပုဋ္ဌိသာရီ၊ (ငါကားအကျင့်
ကောင်းကို မကျင့်မိချေဟု ဤသို့စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်မိတိုင်း) နှလုံးမသာ
ခြင်းရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ရလေ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တာယ
ဒုဿီလုတာယ၊ ထိုသီလပျက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သာဏသာဋကော ဝိယ၊
ပိုက်ဆံလျော်ပုဆိုးကဲ့သို့။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စ၊ ဂုဏ်အဆင်း ကိုယ်အဆင်း ကင်းသည်
ဖြစ်၍ အဆင်းမလှသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ရလေ၏။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။
ယေ ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ အဿ ဒုဿီလဿ၊ ထိုဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်၏။
ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ၊ ပြုကျင့်ပုံကို တွေ့မြင်သဖြင့် အတုလိုက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊
ရောက်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဒိဋ္ဌာနုဂတိသို့ လိုက်ကုန်သောရဟန်းတို့၏။ ဝါ၊
ရဟန်းတို့အား။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး။ အပါယဒုက္ခာ-
ဝဟနတော၊ အပါယ်ဆင်းရဲသို့ ဆောင်တတ်၊ ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။
ဒုက္ခသမ္ပယော၊ ဆင်းရဲကိုဖြစ်စေတတ်သော အတွေ့ဆိုးလည်းရှိ၏။ ယေသံ၊
အကြင်ပစ္စည်းလေးပါးဒါယကာတို့၏။ ဒေယုဓမ္မံ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာ-
တိ၊ အလှူခံ၏။ တေသံ ပစ္စယဒါယကာနံ၊ ထိုပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာတို့
အား။ န မဟပွလကာရဏတော၊ အကျိုးများသည်၏အဖြစ်ကို မပြုခြင်း
ကြောင့်။ အပ္ပဇ္ဈေါ၊ နည်းသောတန်ဖိုးလည်းရှိ၏။ အနေကဝဿဂဏိကဂူထကူပေါ
ဝိယ၊ နှစ်ပေါင်းများစွာစုဝေးနေသော မစင်တို့ဖြင့်ပြည့်သော မစင်တွင်းကဲ့သို့။
ဒုဗ္ဗိသောဓနေ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှာလည်းခဲယဉ်း၏။ ဆင်္ခါလာတမိဝ၊ သူသေ
ကောင်ဖုတ်သော ထင်ကုလားကဲ့သို့။ (တချို့က တံရှူးဝါးဟု ပြန်၏။ မသင့်ပုံကို
သံယုတ်အဋ္ဌကထာ ဒုတိယတွဲ နှာ ၂၇၀-၌ အဖွင့်ကိုကြည့်လေ)။ ဥဘတောပရိ-
ဗာဟိရော၊ လူ့စည်းစိမ် ရဟန်းစည်းစိမ်ဟူသောနှစ်မျိုးသောစည်းစိမ်မှလည်း
အပဖြစ်၏။ ဘိက္ခုဘာဝံ ပဋိဇာနန္တောပိ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ဝန်ခံသော်လည်း။
အဘိက္ခယေဝ၊ ရဟန်းအစစ်မဟုတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကောဝိယ၊ အဘယ်
သို့နည်းဟူမကား။ ဂေါဂဏံ၊ နွားအပေါင်းသို့။ အနုဗန္ဓဂဗြဘော ဝိယ၊ အစဉ်
လိုက်သော မြည်းကဲ့သို့ပင်တည်း။ သဗ္ဗဝေရိကပုရိသော ဝိယ၊ ခပ်သိမ်းသော
သူတို့၏ ရန်သူဖြစ်သောသူကဲ့သို့။ သတတုဗ္ဗိဂေါ၊ အမြဲမပြတ်ထိတ်လန့်ရ၏။
မတကဠေဝရံ ဝိယ၊ (လူအပေါင်းတို့အလယ်၌) သူသေကောင့်ကဲ့သို့။ အသံ-
ဝါသာရဟော၊ (သံဃာ့အလယ်၌တည်နေသော်လည်းသုံးပါးသောသံဝါသတို့ဖြင့်)
ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းကိုလည်း မဆိုက်။ (သုံးပါးသော သံဝါသတို့ကား-
၁။ အဘူတကူ သံဃာ့ကံကိုပြုခြင်းဟူသော ကေကမ္မ။ ၂။ အဘူတကူ ပါတိ-
မောက်ပြုခြင်းဟူသော ကေုဒ္ဒေသ။ ၃။ သီလရှိသော ရဟန်းတိုင်းပင် သိက္ခာ
ပုဒ်ဟူသမျှကို အညီအမျှ ကျင့်အပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သမသိက္ခတာ၊
ဤသုံးပါးတို့ပင်ဟည်း။) သုသာနဂ္ဂံ၊ သူသေကောင်ဖုတ်သောမီးသည်။ ပြာဟု-

ဏာနံ၊ မီးပူဇော်သော ပြာဟ္မဏတို့၏။ အပူဇာရဟော ဝိယ၊ ပူဇော်ခြင်းကို မထိုက်သကဲ့သို့။ သုတဒိဂုဏယုတ္တောပိ၊ သုတစသောဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံပါသော်လည်း။ သဗြဟ္မစာရီနံ၊ သီတင်းသုံးဖော်သံဃာတော်တို့၏။ အပူဇာရဟော၊ ပူဇော်ခြင်းကို မထိုက်ချေ။ အန္ဓော၊ မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်း မရသောသူသည်။ ရူပဒဿနေ၊ အဆင်းကိုမြင်ခြင်း၌။ အဘဗ္ဗော ဝိယ၊ မထိုက်သကဲ့သို့။ ဝိသေသာဓိဂမေ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားထူးကိုရခြင်း၌။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်တော့ချေ။ စက္ကာလကုမာရော၊ ဒွန်းစက္ကာလလူငယ်သည်။ ရဇ္ဇေ၊ မင်းအဖြစ်၌။ နိရာသော ဝိယ၊ မျှော်လင့်တောင့်တခြင်းကင်းသကဲ့သို့။ သဒ္ဓမ္မေ၊ သမထ ဝိပဿနာဟူသော ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မ၌။ နိရာသော၊ မျှော်လင့်တောင့်တခြင်းလည်းကင်း၏။ သုခိတော၊ ချမ်းသာပေသည်။ အသ္မိတိ၊ ဖြစ်ပေ၏ဟု။ မညမာနောပိ၊ ထင်မှတ်ရသော်လည်း။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓပရိယာယေ၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓနွေပမသုတ်၌။ ဝုတ္တဒုက္ခဘာဂိတာယ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဆင်းရဲအဖို့အစုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခိတောဝ၊ ဆင်းရဲနေသည်သာတည်း။

၅၂။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ပဉ္စကမဂုဏပရိဘောဂဝန္ဓနမာနနာဒိသုခဿာဒဂမိတစိတ္တာနံ၊ ငါးပါးသောကမဂုဏ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာ၊ သူတပါးတို့ပြုသော ရှိခိုးခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်းစသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သောချမ်းသာ အစရှိသော ချမ်းသာတို့ကို သာယာသဖြင့် မက်မောသော စိတ်ရှိကုန်သော။ ဒုဿီလာနံ၊ ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တပ္ပစ္စယံ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောချမ်းသာ၌ သာယာခြင်းလျှင်အကြောင်းရှိသော။ အနုဿရဏမတ္တေနာပိ၊ ဆင်ခြင်ကြည့်ရှုကာမျှဖြင့်သော်လည်း။ ဟဒယသန္တာပံ ဇနယိတွာ၊ နှလုံး၏ ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၍။ ဥဏ္ဍလောဟိတုဂ္ဂါရပုဝတ္တနသမတ္ထံ၊ ပူသောသွေး အံ့ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော။ အတိကဋ္ဌုကံ ဒုက္ခံ၊ အလွန်ဆိုးရွား အခက်လှစွာသော ဆင်းရဲကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စက္ခကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးကို မျက်မှောက်မြင်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဟ၊ အောက်ပါစကားကို ဟောကြားတော်မူပေ၏—

“ဘိက္ခဝေ ရဟန်းတို့။ အာဒိတ္တံ၊ ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်သော။ သမ္ပဇ္ဇလိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ တောက်ပသော။ သဇောတိဘူတံ၊ တခဲနက် မီးလျှံအပေါင်းသဖွယ်ဖြစ်သော။ အမု မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ ဤမီးပုံကြီးကို။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ပဿထ နော၊ မြင်ကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်မူ၏။ ဧဝံ ဘန္တေတိ၊ အရှင်ဘုရား မေးတော်မူသည့် အတိုင်းပင် မြင်ပါကုန်၏ ဘုရားဟု။ ဒ၊ ဝေါစုံ၊ လျှောက်ကုန်၏။

“ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တံ၊ ထိုသဒ္ဓါသတ္တံသော စကားကို။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ကိံ မညထ၊ အဘယ်သို့ ထင်ကုန်သနည်း။ အာဒိတ္တံ၊ ရဲရဲ ပြောင်ပြောင်တောက်သော။ သမ္ပန္နလိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ တောက်ပသော။ သဇောတိဘူတံ၊ တခဲနက် မီးလျှံအပေါင်းသဖွယ်ဖြစ်သော။ အမံ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္တံ၊ ဤမီးပုံကြီးကို။ ဧကော ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတပါးသည်။ (ကတ္တားထည့်)။ အာလိဂေတော၊ ပေ့ဖက်၍။ ယံ ဥပနိသိဒေယျ ဝါ၊ အကြင်ကပ်၍မူလည်း နေရာ၏။ ယံ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ အကြင်ကပ်၍မူလည်း အိပ်ရာ၏။ မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒံ၊ နူးညံ့နုနယ်သော လက်ခြေရှိသော။ ခတ္တိယကညံ ဝါ၊ မင်းမျိုး သမီးကညာကိုသော်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏကညံ ဝါ၊ ပုဏ္ဏားမျိုး သမီးကညာကိုသော်လည်းကောင်း။ ဂဟပတိကညံ ဝါ၊ သူကြွယ်မျိုးသမီးကညာကိုသော်လည်းကောင်း။ အာလိဂေတော၊ ပေ့ဖက်၍။ ယံ ဥပနိသိဒေယျ ဝါ၊ အကြင်ကပ်၍မူလည်း နေရာ၏။ ယံ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ အကြင်ကပ်၍မူလည်း အိပ်ရာ၏။ ဧတေသု ဒိဋ္ဌ၊ ဤမီးပုံကြီးကို ပေ့ဖက်၍ အိပ်နေခြင်း၊ သတို့သမီးကို ပေ့ဖက်၍ အိပ်နေခြင်းဟူသော ဤနှစ်မျိုးတို့တွင်။ ကတမံ၊ အဘယ်သည်။ ဝရံ န ခေါ၊ ကောင်းမြတ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်မူ၏။ မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒံ၊ နူးညံ့နုနယ်သော လက်ခြေရှိသော။ ခတ္တိယကညံ ဝါ၊ မင်းမျိုး သမီးကညာကိုသော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ နူးညံ့နုနယ်သော လက်ခြေရှိသော မင်းမျိုး သမီးကညာကိုဖြစ်စေ။ ဗြာဟ္မဏကညံ ဝါ၊ ပုဏ္ဏားမျိုး သမီးကညာကိုသော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပုဏ္ဏားမျိုး သမီးကညာကို ဖြစ်စေ။ ဂဟပတိကညံ ဝါ၊ သူကြွယ်မျိုးသမီးကညာကိုသော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ သူကြွယ်မျိုးသမီးကညာကိုဖြစ်စေ။ အာလိဂေတော၊ ပေ့ဖက်၍။ ယံ ဥပနိသိဒေယျ ဝါ၊ အကြင်ကပ်၍မူလည်း နေရာ၏။ ယံ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ အကြင်ကပ်၍မူလည်း အိပ်ရာ၏။ ဧတေဝေ၊ ထိုသမီးကညာကို ပေ့ဖက်၍ ထိုင်နေခြင်း၊ အိပ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝရံ၊ ကောင်းမြတ်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။ ဟိ၊ မှန်ပါ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အာဒိတ္တံ၊ ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်သော။ သမ္ပန္နလိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ တောက်ပသော။ သဇောတိဘူတံ၊ တခဲနက်မီးလျှံသဖွယ်ဖြစ်သော။ အမံ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္တံ၊ ဤမီးပုံကြီးကို။ အာလိဂေတော၊ ပေ့ဖက်၍။ ယံ ဥပနိသိဒေယျ ဝါ၊ အကြင်ကပ်၍မူလည်း နေရာ၏။ ယံ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ အကြင်ကပ်၍မူလည်း အိပ်ရာ၏။ ဧတံ၊ ဤမီးပုံကြီးကို ပေ့ဖက်အိပ်နေခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲလှပါသည်ဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကုန်၏။ “ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပါပဓမ္မဿ၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိထ

သော။ အသုခိသင်္ကဿရသမာစာရဿ၊ မစင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ရှံရှားသဖြင့် အောက်မေ့အပ်သော အကျင့်ရှိသော။ ပဋိစ္စန္ဓကမ္မန္တဿ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အမှုရှိသော။ အဿမဏဿ၊ ရဟန်းမဟုတ်သည်။ သတော၊ ဖြစ်ပါလျက်။ တနည်း၊ အဿမဏဿ သတော၊ ရဟန်းမဟုတ်ပါပဲလျက်။ သမဏပဋိညဿ၊ ရဟန်းဟု ဝန်ခံထားသော။ အဗြဟ္မစရိယဿ၊ မြတ်သော အကျင့်မရှိသည်ဖြစ်ပါလျက်။ ဗြဟ္မဏစာရီပဋိညဿ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏ဟု ဝန်ခံထားသော။ အန္ဓော ပုတိကဿ၊ ကိုယ်တွင်း၌ သီလပျက်ခြင်း ဟူသော အပုပ်ရှိသော။ အဝဿုတဿ၊ ကိလေသာမိုးရေဖြင့် စိုစွတ်သော။ ကသမ္ပုဇာတဿ၊ အမှိုက်သဖွယ် ဖြစ်သော။ တဿ ဒုဿီသဿ၊ ထိုဒုဿီသရဟန်း၏။ ပ၊ အမုံ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ ဤမီးပုံကြီးကို။ ပ။ ယံ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ အကြင်ကပ်၍ မူလည်း အိပ်ရာ၏။ တေဒေဝ၊ ထိုမီးပုံကြီးကို ပွေ့ဖက်၍ ထိုင်နေခြင်း အိပ်နေခြင်း သည်သာလျှင်။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဝရံ၊ မြတ်၏။ တံ ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အာရာဇယာမိ၊ ပြောကြားပေအံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ပဋိဝေဒယာမိ၊ သိနားလည်စေအံ့။ တံ၊ ထိုဒုဿီသရဟန်း၏ မီးပုံကြီးကို ပွေ့ဖက်၍ ထိုင်နေခြင်း အိပ်နေခြင်း၏ ကောင်းမြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဝရံ၊ မြတ်သနည်းဟူမူကား၊ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဝါ၊ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သော၊ ထိုမီးပုံကြီးကို ပွေ့ဖက်၍ ထိုင်နေသော အိပ်နေသော ဒုဿီသရဟန်းသည်။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုမီးပုံကြီးကို ပွေ့ဖက်၍ ထိုင်နေခြင်း၊ အိပ်နေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မရဏံ ဝါ နိဂဇ္ဈေယျ၊ သေခြင်းသို့မူလည်း ရောက်ရာ၏။ မရဏမတ္တံ ဒုက္ခံ ဝါ နိဂဇ္ဈေယျ၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့မူလည်း ရောက်ရာ၏။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုမီးပုံကြီးကို ပွေ့ဖက်၍ ထိုင်နေခြင်း၊ အိပ်နေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကာယဿ ဘေဒါ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏ ပျက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ပရံ မရဏာ၊ သေသည်မှ နောက်၌။ တနည်း၊ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ၊ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌။ အပါယံ၊ အပါယ်ဘုံ၌။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ မကောင်းသောသူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ ငရဲဘုံ၌မူကား။ နုတော ဥပပဇ္ဇေယျ၊ မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။

(ဉာဏ်နုသုများ အလွယ်တကူသိစေရန် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ မပါသောစာပိုဒ်ကို အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ်ရင်းမှ ထုတ်ဆောင်၍ အနက်ပေးထားသည်။)

ယဉ္ဇ ခေါ် သော ဘိက္ခုဝေ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော အသုစိသင်္ကဿရ-
သမာစာဓော။ ပ။ ကသမ္မုဇာတော ခတ္တိယကညံ ဝါ ပြာဟဏကညံ ဝါ
ဂဟပတိကညံ ဝါ မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒံ အာလိင်္ဂေတွာ ဥပနိသီဒတိ ဝါ
ဥပနိပဇ္ဇတိ ဝါ။ တံ ဟိ တဿ ဘိက္ခုဝေ ဟောတိ ဒီသရတ္ထံ အဟိတာယ
ဒုက္ခာယ၊ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ
နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

စ။ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ဝါ။ ထိုမှအပြန်ကိုဆိုအံ့။ ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။
ခေါ်။ စင်စစ်သော်ကား။ ပါပဓမ္မော၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိသော။
အသုစိသင်္ကဿရသမာစာဓော၊ မစင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ရွံရှားသဖြင့်
အောက်မေ့အပ်သော အကျင့်ရှိသော။ ပ။ ကသမ္မုကဇာတော၊
အမှိုက်သဖွယ်ဖြစ်သော။ သော ဒုဿီလော၊ ထိုဒုဿီလရဟန်းသည်။
မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒံ၊ နူးညံ့နုနယ်သော လက်ခြေရှိသော။ ခတ္တိယကညံ
ဝါ၊ မင်းမျိုး သမီးကညာကိုသော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မင်းမျိုးသမီး
ကညာကိုဖြစ်စေ။ ပြာဟဏကညံ ဝါ၊ ပုဏ္ဏားမျိုး သမီးကညာကိုသော်
လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပုဏ္ဏားမျိုး သမီးကညာကို ဖြစ်စေ။ ဂဟပတိ-
ကညံ ဝါ၊ သူကြွယ်မျိုး သမီးကညာကိုသော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ သူကြွယ်
မျိုး သမီးကညာကိုဖြစ်စေ။ အာလိင်္ဂေတွာ၊ ပွေ့ဖက်၍။ ယံ ဥပနိသီဒတိ
ဝါ၊ အကြင်ကပ်၍ မူလည်းနေ၏။ ယံ ဥပနိပဇ္ဇတိ ဝါ၊ အကြင်ကပ်၍
မူလည်းအိပ်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တံ ဟိ-တံ ဝေ၊ ဒုဿီလ
ရဟန်း၏ ထိုသမီးကညာကို ပွေ့ဖက်၍ ထိုင်နေခြင်း အိပ်နေခြင်းသည်။
ဒီသရတ္ထံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ အဟိတာယ၊ စီးပွားမဲ့ရန်
အလို့ငှာ။ ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲရန်အလို့ငှာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကာယဿ
ဘေဒါ ပရံ မရဏာ၊ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌။ အပါယံ၊
အပါယ်ဘုံ၌။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ မကောင်းသောသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါ-
တံ၊ ပျက်စီး၍ကျရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ ငရဲဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရ၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဟ၊ ယောတော်မူ၏။

ဝေ။ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓုပမာယ၊ မီးပုံကြီးဥပမာဖြင့်။ ဣတ္ထိ-
ပဋိဗဒ္ဓပဉ္စကာမဂုဏပရိဘောဂပစ္စယံ၊ မိန်းမနှင့်စပ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးကို
သုံးဆောင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဒုက္ခံ ဒဿေတွာ၊ ဆင်းရဲကိုပြတော်မူ
ပြီး၍။ ဧတေနဝ ဥပါယေန၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်ပင်လျှင်—

“ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တံ ယဒုငါဆိုမည့်စကားကို။ ကိံ မညထ၊
အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ဗလဝါ ပုရိသော၊ အားကောင်း
ော၍ ယောက်ျားသည်။ ဒဠာယ ဝိဇ္ဇရဇ္ဈယာ၊ ခိုင်စွာသောသားမြီး

ကြိုးဖြင့်။ ဥဘော ဇဿံ ဝေဌေတွာ၊ ခြေသလုံးနှစ်ဘက်တို့ကို ရစ်ပတ်၍။
 ယံ သံသေယျ၊ အကြင် ပွတ်ဆွဲ ဆွဲရာ၏။ သာ ဝါဠရဇ္ဇ၊ ထိုခိုင်စွာသော
 သားမြီးကြိုးသည်။ ဆဝိံ ဆိန္ဒေယျ၊ အပေါ်အရေပါးကို ဖြတ်ရာ၏။
 ဆဝိံ ဆေတွာ၊ အပေါ်အရေပါးကို ဖြတ်ပြီး၍။ စမ္ပံ ဆိန္ဒေယျ၊
 အတွင်းအရေထူကို ဖြတ်ရာ၏။ စမ္ပံ ဆေတွာ၊ အတွင်းအရေထူကိုဖြတ်ပြီး
 ၍။ မံသံ ဆိန္ဒေယျ၊ အသားကိုဖြတ်ရာ၏။ မံသံ ဆေတွာ၊ အသားကို
 ဖြတ်ပြီး၍။ နှာရုံ ဆိန္ဒေယျ၊ အကြောကိုဖြတ်ရာ၏။ နှာရုံ ဆေတွာ၊
 အကြောကိုဖြတ်ပြီး၍။ အဋ္ဌိံ ဆိန္ဒေယျ၊ အရိုးကိုဖြတ်ရာ၏။ အဋ္ဌိံ
 ဆေတွာ၊ အရိုးကိုဖြတ်ပြီး၍။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ အာဟစ္စ၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီကို ထိ
 ခိုက်၍။ တိဌေယျ၊ တည်ရာ၏။ (၅၃) ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဝါ၊
 ခတ္တိယမဟာသာလာခေါ် မင်းသဌေးတို့၏သော်လည်းကောင်း။ ပြာဟ္မဏ-
 မဟာသာလာနံ ဝါ၊ ပြာဟ္မဏမဟာသာလာခေါ် ပုဏ္ဏားသဌေးတို့၏သော်
 လည်းကောင်း။ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ဝါ၊ ဂဟပတိမဟာသာလာခေါ်
 သူကြွယ်သဌေးတို့၏ သော်လည်းကောင်း။ အဘိဝါဒနံ၊ ရှိခိုးခြင်းကို။
 ဒုဿိလော၊ ဒုဿိလရဟန်းသည် (ထည့်)။ ယံ သာဒိယေယျ၊ အကြင်
 သာယာမူလည်း သာယာ၏။ ဧတေသု၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။ ကတမံ၊
 အဘယ်သည်။ ဝရံ နု ခေါ၊ ကောင်းမြတ်ပါသနည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့
 လည်းကောင်း။

“တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ (အနက်ကိုပေးမြဲအတိုင်း ပေးပါ)။
 ဗလဝါ ပုရိသော၊ အားကောင်းသော ယောက်ျားသည်။ တေလခေ-
 တာယ၊ ဆီဖြင့်သွေးထားသော။ တိဏှာယ သတ္တိယာ၊ ထက်စွာသော
 လုံ့မဖြင့်။ မစ္စောရသ္မိံ - ပတိဉ္ဇရသ္မိံ၊ ရင်လယ် နည်းတည့်၌။ ယံ ပဟ-
 ရေယျ၊ အကြင်ထိုးရာ၏။ ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဝါ၊ ခတ္တိယမဟာ-
 သာလာခေါ် မင်းသဌေးတို့၏သော်လည်းကောင်း။ ပြာဟ္မဏမဟာသာ-
 လာနံ ဝါ၊ ပုဏ္ဏားသဌေးတို့၏သော်လည်းကောင်း။ ဂဟပတိမဟာသာ-
 လာနံ ဝါ၊ သူကြွယ်သဌေးတို့၏ သော်လည်းကောင်း။ အဉ္ဇလိကမ္ပံ၊
 လက်အုပ်ချီခြင်းအမှုကို။ ဒုဿိလော၊ ဒုဿိလရဟန်းသည်။ ယံ သာဒိ-
 ယေယျ၊ အကြင်သာယာမူလည်း သာယာ၏။ ဧတေသု၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့
 တွင်။ ကတမံ၊ အဘယ်သည်။ ဝရံ နု ခေါ၊ ကောင်းမြတ်ပါသနည်း။
 ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။

တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ (ပေးမြဲ)။ ဗလဝါ ပုရိသော၊ အား
 ကောင်းသော ယောက်ျားသည်။ တတ္ထေန၊ လောလော ပူသေ။
 အာဒိတ္တေန၊ ရဲရဲပြောင်ပြောင် ဘောက်လောင်ထသော။ သမ္ပဇ္ဇလိံ။

တေန၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ တောက်ပ ထသော။ သဇောတိဘူတေန၊ တခဲနက် မီးလျှံ အပေါင်းသဖွယ် ဖြစ်ထသော။ အယောပတ္တေန၊ သံပြားဖြင့်။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ယံ သမ္ပလိဝေဋ္ဌေယျ၊ အကြင်ရစ်ပတ် ရာ၏။ (အကြွင်းပုဒ်များ အနက်တူပြီ)။ သဒ္ဓါဒေယျံ၊ ကံကံ၏အကျိုး နှင့် ရဟန်းသီလကို ယုံကြည်၍ လှူအပ်သော။ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ဒုဿီလော၊ ဒုဿီလရဟန်းသည်။ ယံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အကြင် သုံးဆောင် မူလည်း သုံးဆောင်ရာ၏။ ဧတေသု၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။ ကတမံ၊ အဘယ် သည်။ ဝရံ န ခေါ၊ ကောင်းမြတ်ပါသနည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ လည်းကောင်း။

(ထူးရာကိုသာရေးမည်)။ အယောသင်္ကနာ မုခံ ဝိဝရိတွာ၊ သံချွန်းဖြင့် ခံတွင်းကိုဖွင့်၍။ ပ။ တတ္ထံ၊ လောလောပူသော။ လောဟဂုဋ္ဌံ၊ သံတွေခဲကို။ မုခေါ ခံတွင်း၌၊ ယံ ပက္ခိပေယျ၊ အကြင်ထည့်ရာ၏။ ငံ၊ ထိုသံတွေခဲ သည်။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဩဋ္ဌမ္ပိ၊ နှုတ်ခမ်းကိုလည်း။ ယံ ဥဟေယျ၊ အကြင်လောင်ရာ၏။ မုခမ္ပိ၊ ခံတွင်းကိုလည်း။ ဇိဝ္ဗမ္ပိ၊ လျှာကိုလည်း။ ကဏ္ဍမ္ပိ၊ လည်ချောင်းကိုလည်း။ ဥဒရမ္ပိ၊ ဝမ်းကိုလည်း။ ယံ ဥဟေယျ၊ အကြင်လောင်ရာ၏။ အန္တမ္ပိ၊ အူမကိုလည်း။ အန္တဂုဏ္ဍမ္ပိ၊ အူသိမ်ကို လည်း။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ယံ အစောဘာဂံ နိက္ခမေယျ၊ အကြင် အောက်အဖို့မှ ထွက်သွားရာ၏။ ဧတ္ထိယမဟာသာလာနံ ဝါ၊ မင်းသဌေး တို့၏ သော်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ ဝါ၊ ပုဏ္ဏား သဌေးတို့၏ သော်လည်းကောင်း။ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ဝါ၊ သူကြွယ်သဌေးတို့၏ သော်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓါဒေယျံ၊ ကံ ကံ၏ အကျိုးနှင့် ရဟန်းသီလကို ယုံကြည်၍ လှူအပ်သော။ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ဒုဿီလော၊ ဒုဿီလရဟန်းသည်။ ယံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အကြင် သုံးဆောင်မူလည်း သုံးဆောင်ရာ၏။ ဧတေသု၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။ ကတမံ၊ အဘယ်သည်။ ဝရံ န ခေါ၊ ကောင်းမြတ်ပါသနည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။

ဗလဂါ ပုရိသော၊ အားကောင်းသော ယောက်ျားသည်။ သီသေ ဝါ ဂဟေတွာ၊ ဦးခေါင်း၌ ကိုင်၍ဖြစ်စေ။ ခန္ဓေ ဝါ ဂဟေတွာ၊ လည် ကုပ်၌ကိုင်၍ ဖြစ်စေ။ အာဒိတ္ထံ၊ ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ထ သော။ သမ္ပဇ္ဇလိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ တောက်ပထသော။ သဇောတိ- ဘူတံ၊ တခဲနက်သော မီးလျှံ အပေါင်းသဖွယ် ဖြစ်ထသော။ တတ္ထံ၊ လောလောပူသော။ အယောမဉ္ဇံ ဝါ၊ သံညောင်စောင်းကိုလည်း ကောင်း။ ဝါ၊ သံညောင်စောင်း၌ လည်းကောင်း။ အယောပိဋံ ဝါ၊

သံအင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ သံအင်းပျဉ်၌ လည်းကောင်း။ ယံ အဘိနိသီဒါပေယျ ဝါ၊ အကြင် ဖိ၍ထိုင်မှုလည်း ထိုင်နေစေရာ၏။ ယံ အဘိနိပဇ္ဇာပေယျ ဝါ၊ အကုန်အိပ်မှုလည်း အိပ်စေရာ၏။ (အကြွင်း တူပြီ)။ သဒ္ဓါဒေယျံ မဉ္ဇပိဋံ၊ ကံ ကံ၏အကျိုးနှင့် ရဟန်း၏ သီလကို ယုံကြည်၍ လှူအပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို။ ဒုဿိလော၊ ဒုဿိလရဟန်းသည်။ ယံ ပရိဘုရေယျ၊ အကြင်သုံးဆောင်မှုလည်း သုံးဆောင်ရာ၏။ ဧတေသု၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။ ကတမံ၊ အဘယ်သည်။ ဝရံ နု ခေါ်၊ ကောင်းမြတ်ပါသနည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝံ၊ ယခုငါဆိုမည့် ထိုစကားကို။ ကံ မညထ၊ အဘယ်သို့မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ဗလပါ ပုရိသော၊ အားကောင်းသော ယောကျ်ားသည်။ ဥဒ္ဓံပါဒံ၊ ဦးခေါင်းစောက်ထိုး။ အဓောသိရံ ဂဟေ-
တော၊ ခြေကမိုးပျော်ဆွဲကိုင်၍၊ တတ္ထာယ၊ လောလောပူသော။ အာဒိတ္တာယ၊ ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ထသော။ သမ္ပဇလိ-
တာယ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ တောက်ပထသော။ (၅၄) သဇောတိဘူတာ-
ယ၊ တခဲနက် မီးလျှံအပေါင်းသဖွယ်ဖြစ်ထသော။ အယောကုမ္ဘိယာ၊ သံရည်အိုးကြီးထဲ၌၊ ယံ ပက္ခိပေယျ၊ အကြင် ပစ်ချလိုက်ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအိုးကြီးထဲ၌။ သေ၊ ထိုပစ်ချခံရသော သူသည်။ ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ၊ အမြုပ် တစ်စုံထစေလျက်။ ပစ္စမာနေ၊ ကျက်သည်ဖြစ်၍။ သင်္ကမ္ပိ ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆေယျ၊ တကြိမ်လည်း အသက်သို့ တက်လာရာ၏။ သင်္ကမ္ပိ အဓော-
ဂစ္ဆေယျ၊ တကြိမ်လည်း အောက်သို့မြုပ်သွားရာ၏။ သင်္ကမ္ပိ တိရိယံ ဂစ္ဆေယျ၊ တကြိမ်လည်း ဖိလာ သွားရာ၏။ ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဝါ၊ ခတ္တိယမဟာသာလခေါ် မင်းမျိုး သဌေးတို့၏ သော်လည်းကောင်း။ ပြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ ဝါ၊ ပြာဟ္မဏမဟာသာလခေါ် ပုဏ္ဏားသဌေး တို့၏သော်လည်းကောင်း။ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ဝါ၊ ဂဟပတိ မဟာသာလခေါ် သူကြွယ်သဌေးတို့၏ သော်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓါ-
ဒေယျံ ဝိဟာရံ၊ ကံ ကံ၏အကျိုးနှင့် ရဟန်း၏ သီလကို ယုံကြည်၍ လှူအပ်သောကျောင်းကို။ ယံ ပရိဘုရေယျ၊ အကြင်သုံးဆောင်မှုလည်း သုံးဆောင်ရာ၏။ ဧတေသု၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ကတမံ၊ အဘယ်သည်။ ဝရံ နု ခေါ်၊ ကောင်းမြတ်ပါသနည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။

ဣမာဟိဝါဠရဇ္ဇုတိဏှသတ္တိအယောပဋ္ဌအယော ဂုဠအယောမဉ္ဇအယောပိဋ္ဌ-
အယောကုမ္ဘိဥပမာဟိ၊ ဤသားမြီးခြား ဥပမာ၊ ထက်လှစွာသော လှံမ၊
ဥပမာ၊ သံပြားဥပမာ၊ သံတွေခဲ ဥပမာ၊ သံညောင်စောင်း၊ သံအင်းပျဉ် ဥပမာ

သံရည်အိုး ဥပမာတို့ဖြင့်။ အဘိဝါဒန အဉ္ဇလိကမ္မ စီဝရပိဏ္ဍပါတ မဉ္ဇူပိဌဝိဟာရ-
ပရိဘောဂပစ္စယံ၊ ရှိခိုးခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်းကို သာယာလက်ခံခြင်းနှင့် သက်န်း
ဆွမ်း ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် ကျောင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းလျှင် အကြောင်း
ရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ဒဿေသိ၊ ပြတော်မူလေပြီ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်-

၁။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓာလိင်္ဂနုဒ္ဓန္တာဓိကနုက္ခကဋ္ဌကဖလံ၊ မီးပုံကြီးကိုပေ့ ဖက်ခြင်း
ကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲထက် လွန်ကဲသော ဆင်းရဲအဖြစ်ဖြင့် အလွန်
ဆိုးရွားလှသော ဆင်းရဲဟူသောအကျိုးရှိသော။ ကာမေသုခံ၊ ကာမချမ်း
သာကို။ အဝိဇ္ဇဟတော၊ မစွန့်သော။ ဘိန္ဒသီလဿ၊ သီလပျက်သော
ရဟန်းအား။ ဂုတော သုခံ၊ အဘယ်မှာ ချမ်းသာရှိအံ့နည်း။ နတ္ထေဝ-
နတ္ထိ ဧဝ၊ မရှိသည်သာတည်း။

၂။ ဒဠဝါဠုရေဇြိသံသန ဒုက္ခာဓိက ဒုက္ခဘာဂိဿ၊ ကြမ်းသော သားမြီး
ကြိုးဖြင့် ပွတ်ဆွဲ ဆွဲတိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲထက် လွန်
ကဲသော ဆင်းရဲအဖို့ရှိသော။ ဝိပန္နသီလဿ၊ သီလပျက်သော ရဟန်း
အား။ အဘိဝါဒနသာဒိယနေ၊ လူတို့၏ ရှိခိုးခြင်းကို သာယာလက်ခံ
ခြင်းကြောင့်။ သုခံ နာမ၊ ချမ်းသာမည်သည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ
ရှိအံ့နည်း။ နတ္ထိ ဧဝ၊ မရှိသည်သာတည်း။

၃။ သတ္တိပဟာရဒုက္ခာဓိမတ္တဒုက္ခဿ၊ ရင်ဝ၌ လုံမဖြင့် ထိုးဆွဲခြင်း
ကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲထက် လွန်ကဲသော ဆင်းရဲ၏။ ဟေတု၊
အကြောင်းဖြစ်သော။ ယံ အဉ္ဇလိကမ္မသာဒိယနံ၊ အကြင်ဒါယကာတို့၏
လက်အုပ်ချီခြင်းကို သာယာခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဒ္ဓါနံ၊ သဒ္ဓါ
တရားရှိသောသူတို့၏။ တသ္မိံ အဉ္ဇလိကမ္မသာဒိယနေ၊ ထိုရှိခိုးခြင်းကို
သာယာခြင်းကြောင့်။ အသီလဿ၊ သီလမရှိသော ရဟန်းအား။ သုခံ၊
ချမ်းသာသည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။

(တနည်း) အသီလဿ၊ သီလမရှိသော ရဟန်းအား။ သဒ္ဓါနံ၊ သဒ္ဓါတရား
ရှိသော လူတို့၏။ အဉ္ဇလိကမ္မသာဒိယနေ၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို သာယာ
လက်ခံခြင်းကြောင့်။ သုခံ၊ ချမ်းသာမည်သည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ
ရှိအံ့နည်း။ ယံ၊ အကြင်သာယာလက်ခံခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထို
သာယာလက်ခံခြင်းသည်။ သတ္တိပဟာရဒုက္ခာ၊ ရင်ဝ၌ လုံမဖြင့် ဆိုးဆွပ်
ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲထက်။ အဓိမတ္တဒုက္ခဿ၊ လွန်ကဲသော
ဆင်းရဲခြင်း၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းသာ ဖြစ်ချေ၏။

၄။ အသံယတဿ၊ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို မစောင့်သော ရဟန်းသည်။
ယေန၊ အကြင်သက်န်းကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့်။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။

ဇလိတအယောမဋ္ဌသမ္ပယော။ အလုံ တပြောင်ပြောင် တောက်သော သံပြားဖြင့် ရစ်ပတ်ခြင်း အတွေ့ကို။ စိရံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလ ပတ်လုံး။ အနုဘဝိတဗ္ဗော၊ ခံစားအပ်၏။ ဝါ၊ ခံစားရလတ္တံ့။ အသံယ- တဿ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို မစောင့်သော ဒုဿီလ ရဟန်း၏။ တသ္မိံ စိဝရပရိဘောဂသုခံ၊ ထိုသင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ် သော ချမ်းသာသည်။ ကိံ နာမ သုခံ၊ အဘယ်မည်သော ချမ်းသာ ပေနည်း။ ဝါ၊ ဆင်းရဲကြောင်းဖြစ်၍ ချမ်းသာမဟုတ် ဆင်းရဲသာတည်း။

၅။ အသီလဿ၊ သီလမရှိသော ရဟန်းသည်။ ယေန၊ အကျင့်သုံး ဆောင်အပ်သော ဆွမ်းကြောင့်။ ဝါ၊ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့်။ အာဒိတ္တာ၊ ရဲရဲတောက်ကုန်သော။ အယောဂုဋ္ဌာ၊ သံတွေခဲတို့ကို။ စိရ- ရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ ဂိလိတဗ္ဗော၊ မျိုအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ မျိုအပ်ကုန်လတ္တံ့။ သော ပိဇ္ဈပါတော၊ ထိုဆွမ်းသည်။ မဓုရောပိ၊ ကောင်းသောအရသာရှိသော်လည်း။ တဿ အသီလဿ၊ ထိုသီလမရှိ သော ရဟန်းအား။ ဟလာဟလ ဝိဿူပမော၊ လတ်တလော သေစေ တတ်သော အဆိပ်နှင့် တူချေပြီ။

၆။ ယံ၊ အကြင်ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို သုံးဆောင်သော ရဟန်း ကို။ ယံ ယေန မဉ္ဇူပိဋ္ဌပရိဘောဂေန၊ အကြင်ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် ကို သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ဇလိတအယောမဉ္ဇူပိဋ္ဌာနိ၊ ရဲရဲတောက်သော သံညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့သည်။ (နိရယေ၊ ငရဲ၌)။ စိရံ၊ ရှည်မြင့်စွာ သော ကာလပတ်လုံး။ ဗာမိဿန္တိ၊ နှိပ်စက်ကုန်လတ္တံ့။ တဿ အသီ- လိနော၊ ထိုသီလမရှိသောရဟန်း၏။ သော မဉ္ဇူပိဋ္ဌပရိဘောဂေါ၊ ထို ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ သုခသမ္ပတောပိ၊ ချမ်းသာဟု သမုက်အပ်သော်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏အကြောင်း ဖြစ်၍ ဆင်းရဲသာတည်း။

၇။ ယေန၊ အကြင်ဒုဿီလရဟန်းသည်။ ဇလိတေသု၊ ရဲရဲတောက်ကုန် သော။ အယောကုမ္ဘိမဇ္ဈေသု၊ သံရည်အိုးတို့၌။ နိဝသိတဗ္ဗံ၊ နေရရာ၏။ သဒ္ဓါဒေယျမိ၊ ယုံကြည်၍လှူအပ်သော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ တဿ ဒုဿီလဿ၊ ထိုဒုဿီလရဟန်း၏။ သာ နိဝါသရတိ၊ ထိုကိန်းအောင်း မွေ့လျော် နေပျော်ခြင်းသည်။ ကာ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။

၈။ ယံ၊ အကြင်ဒုဿီလရဟန်းကို။ သင်္ကသရသမာစာရောတိ စ၊ ရွှံ့ရွား သဖြင့် အောင့်မေ့အပ်ဘော အကျင့်ရှိသူဟူ၍လည်းကောင်း။ ကသမ္ပု- ဇာတောတိ စ၊ အမှိုက်သဖွယ် ဖြစ်သူဟူ၍လည်းကောင်း။ အဝဿုတော-

တိ စ၊ ကိလေသာမိုးရည်ဖြင့် စိုစွတ်သူဟူ၍လည်းကောင်း။ ပါပေါတိ စ၊ ယုတ်မာသောသူ ဟူ၍လည်းကောင်း။ အန္တောပူတိတိ စ၊ ကိုယ်တွင်း၌ အပုပ်ရှိသူဟူ၍လည်းကောင်း။ နိန္ဒန္တော၊ ကဲ့ရဲ့တော်မူလျက်။ လောကဂရု၊ တလောကလုံး၏ အလေးပြုအပ်သောဆရာ ဘုရားသည်။ အာဟ၊ မိန့်ကြားတော်မူပြီ။

၉။ အသညတဿ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို မစောင့်စည်းသော။ အသမဏဿ၊ ရဟန်းစစ် ရဟန်းကောင်း မဟုတ်သော။ သမဏဇနဝေသဓာရိဿ၊ ရဟန်းကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်အခေါင်း၏ အသွင်ကိုဆောင်ထားသော။ (တဿ ဒုဿီလဿ မှာစပ်)။ ခဘံ၊ ကုသိုလ်မူလကို တူးဖွဲ့သဖြင့် တူးဖွဲ့အပ်ပြီး ဖြစ်သော။ ဥပဟတံ၊ သီလဗျသနဖြင့် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးပြီး သတ်အပ် ပြီးသော။ (ဤနှစ်ပုဒ် အတ္တနံ ဝိသေသနအဖြစ်စပ်)။ အတ္တနံ၊ အတ္တဘောကို။ ဝဟန္တဿ၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်သော အားဖြင့် ဆောင် နေသော။ တဿ၊ ထိုဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှင်နေခြင်း သည်။ ဓိ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာငွယ်ကောင်းလေစွ။ တနည်းကား—

၁၀။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ မဏ္ဍနကာမာ၊ တန်ဆာဆင်လိုကုန်သော လုလင်ပျိုတို့သည်။ ဂူသံ၊ မစင်ကို။ ဝိဝဇ္ဇယန္တိ ဝိယ၊ ကြည်ရွှောင်ကုန် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ကုဏပံ၊ အပုပ်ကောင်ကို။ ဝိဝဇ္ဇယန္တိ ဝိယ၊ ကြည်ရွှောင်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ယံ၊ အကြင်ဒုဿီလရဟန်းကို။ သီလဝန္တော၊ သီလရှိကုန်သော။ သန္တော၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဝိဝဇ္ဇယန္တိ၊ ကြည်ရွှောင်ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုဒုဿီလရဟန်း၏။ တံ ဇီဝိတံ နာမ၊ ထိုအသက်ရှင်ခြင်းမည်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။

၁၁။ ဒုဿီလော၊ ဒုဿီလရဟန်းသည်။ သဗ္ဗဘယေဟိ၊ အတ္တာနုဝါဒ စသော အယုံစုံသောဘေးတို့မှ။ အမုတ္တော၊ မသွတ်ရှာပေ။ သဗ္ဗေဟိ အဓိဓမ္မသုဓေဟိ၊ ဥပစာရဈာန်မှစ၍ အလုံးစုံသော ရသင့်ရထိုက်သော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ချမ်းသာတို့မှ။ မုတ္တော၊ လက်လွတ်ဖြစ်ရချေ၏။ သုပိဟိတ သဂ္ဂဒွါရေ၊ ပိတ်ထားသော နတ်ရွာတံခါးရှိ၏။ အပါယမဂ္ဂံ၊ အပါယ် လေးပါးသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းသို့။ သမာရုဠော၊ တက်ရောက်သွား လျက်ရှိ၏။

၁၂။ ကာရုဏိကဗုဒ္ဓဿ၊ ကရုဏာကြီးသောသူ၏။ ကရုဏာယ၊ သနား ခြင်း ကရုဏာ၏။ ဝတ္ထုဘူတော၊ ဟည်ရာအာရုံဖြစ်သော။ ဒုဿီလသမော၊ ဒုဿီလနှင့်တူသော။ အညော၊ အခြားဟပါးသောသူသည်။ ကော နာမ၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိတော့အံ့နည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။

ဣတိ ဣမိနာ နယေန၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဒုဿီလတာယ၊ ဒုဿီလအဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဒုဿီလအဖြစ်၌။ ဒေါသ၊ အပြစ်တို့သည်။ ဗဟုဝိဓာ၊ များသောအပြားရှိကုန်၏။ ဣတိ ဝေမာဒိနာ ပစ္စဝေက္ခဏေန၊ ဤသို့ အစရှိသော ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ သီလဝိပတ္တိယာ၊ သီလပျက်စီးခြင်း၌။ အာဒိနဝဒဿနဉ္စ၊ အပြစ်ကို ပြခြင်းကို လည်းကောင်း။ ဝုတ္တပကာရဝိပရိတတော၊ ဆိုခဲ့ပြီးသည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်။ သီလသမ္ပတ္တိယာ၊ သီလပြည့်စုံခြင်း၌။ အာနိသံသဒဿနဉ္စ၊ အကျိုးကို ပြခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား—

၁။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း၏။ သီလံ၊ သီလသည်။ သုနိမ္မလံ၊ ကောင်းစွာ အညစ်အကြေးကင်း၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပတ္တစီဝရဓာရဏံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်း သုံးဆောင်ဝတ်ရုံခြင်းသည်။ ပါသဒိကံ၊ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိပါပေသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရဟန်းပြုခြင်းသည်။ သလော၊ အကျိုးရှိပါပေ၏။

၂။ အန္တကရံ၊ အမှိုက်တိုက်သည်။ ရဝိံ၊ နေ၏ အလင်းရောင်သို့။ နာဝဂါယတိ ဝိယ၊ မဝင်ရောက်နိုင်သကဲ့သို့။ သုဒ္ဓသီလဿ၊ စင်ကြယ်သောသီလရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသို့။ အတ္တာနုဝါဒါဒိဘယံ၊ အတ္တာနုဝါဒစသော ဘေးသည်။ နာဝဂါယတိ၊ မဝင်ရောက်နိုင်။

၃။ ပဘာသမ္ပတ္တိယာ၊ အလင်းရောင်၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ စန္ဒော၊ လသည်။ ဂဂနေ၊ ကောင်းကင်၌။ သောဘတိ ဝိယ၊ တင့်တယ်သကဲ့သို့။ သီလသမ္ပတ္တိယာ၊ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ တပေါဝနေ၊ ခြိုးခြံစွာ ကျင့်ရာဖြစ်သော သာသနာတော်တည်းဟူသော တောအုပ်၌။ သောဘမာနော ဟောတိ၊ တင့်တယ်ပေ၏။

၄။ သီလဝန္တဿ ဘိက္ခုနော၊ သီလရှိသောရဟန်း၏။ ကာယဂန္ဓောပိ၊ ကိုယ်အနံ့သည်သော်လည်း။ ဒေဝါနံ အပိ၊ နတ်တို့အားသော်လည်း။ ပါမောဇ္ဇံ၊ နှစ်သိမ့် ဝမ်းခမြောက်ခြင်းကို။ ကရေတိ၊ ပြုတုံသေး၏။ သီလဂန္ဓေ၊ သီလအနံ့၌ကား။ ကာ ကထာဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရှိအံ့နည်း။

၅။ သီလဂန္ဓော၊ သီလတည်းဟူသော အနံ့သည်။ သဗ္ဗေသံ ဂန္ဓဇာတနံ၊ အလုံးစုံသော အနံ့မျိုးတို့၏။ သမ္ပတ္တိံ၊ ပြည့်စုံခြင်း ကောင်းခြင်းဂုဏ်ကို။ အဘိဘူယဘိ၊ လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ အဝိဿာတိ၊ အဆီးအတား အပိတ်အပင် မရှိမူ၍။ သဗ္ဗာ ဒိသ၊ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့ကို။ ပဝါယတိ၊ ပြန့်လွှင့်ပေ၏။

- ၆။ သီလာန္တေ၊ သီလရှိသောရဟန်း၌။ ကဘာကာရာ၊ ပြုအပ်ကုန်သော ကောင်းမှုတို့သည်။ အပ္ပကာပိ၊ အနည်းငယ် ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ မဟပ္ပလာ၊ ကြီးမားသော အကျိုးရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သီလဝါ၊ သီလရှိသောရဟန်းသည်။ ပူဇာသက္ကာရတာဇနံ၊ ပူဇော်ခြင်း အရိုအသေပြု၍ လှူခြင်းတို့၏ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
- ၇။ သီလာန္တံ၊ သီလရှိသော ရဟန်းကို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝါ၊ သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်းစသော အာသဝ မည်သော ဘေးရန်တို့သည်။ န ဗာဓန္တိ၊ မနှိပ်စက်နိုင်ကုန်။ သီလဝါ၊ သီလရှိသော ရဟန်းသည်။ သမ္မာယိကဒုက္ခာနံ၊ နောင်တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲဘို့၏။ မူလံ၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော သီလပျက်စီးမှုကို။ ခနတိ၊ တူးဖြိုဖျက်ဆီးနိုင်၏။
- ၈။ မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ ယာ သမ္ပတ္တိ၊ အကြင်စည်းစိမ် ချမ်းသာသည် လည်းကောင်း ။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ ယာ သမ္ပတ္တိ၊ အကြင်စည်းစိမ် ချမ်းသာသည် လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ၊ ထိုနှစ်မျိုးသော ချမ်းသာသည်။ ဣစ္ဆတော၊ အလိုရှိပါမှု။ သမ္ပန္နသီလဿ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား။ န ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲသည်မဟုတ်။ ဝါ၊ ရလွယ်သည် သာတည်း။
- ၉။ ယာ ပန အယံ နိဗ္ဗာနသမ္ပဒါ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်စည်းစိမ်ချမ်းသာသည်။ အစ္စန္တသန္တာ၊ အပိုင်းအခြား အကန့်အသတ်မရှိ စင်စစ် ငြိမ်းအေးပေ၏။ သမ္ပန္နသီလဿ၊ သီလရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ တမေဝ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်စည်းစိမ်သို့လျှင်။ အနုဓာဝတိ၊ အစဉ် ပြေးဝင်လျက် ရှိပေ၏။
- (၅၆) ၁၁။ ဣတိ ဣဒံနာ ဝုတ္တပကာရေန၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိမူလမိ၊ အလုံးစုံသော လောကီ လောကုတ္တရာ စည်းစိမ်တို့၏ မူလဖြစ်သော။ သီလမိ၊ သီလ၌။ အနေကာကာရဝေါကာရံ၊ များစွာသော အခြင်းအရာ တို့ဖြင့် ပြွမ်းသော။ အာနိသံသံ၊ အကျိုးအာနိသင်ကို။ ဝိဘာသယေ၊ ထင်စွာပြုစု၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ်ပြီးပြီ။

ဟိ၊ အကျိုးအာနိသင်ကား။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသေ - နည်းဖြင့်။ ဝိဘာဝယတော၊ ထင်စွာပြသောရဟန်း၏။ မာနသံ၊ စိတ်သည်။ သီလဝိပတ္တိတော၊ သီလပျက်အံ့သည်မှ။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇိတော၊ ထိတ်လန့်၍။ သီလသမ္ပတ္တိနိန္ဒ၊ သီလပြည့်စုံခြင်းသို့ ညွှတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ သီလဝိပတ္တိယာ၊ သီလပျက်စီးခြင်း၏။ ဣမံ အာဒိနဝဉ္စ၊ ဤအပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သီလသမ္ပတ္တိယာ၊ သီလပြည့်စုံခြင်း၏။ ဣမံ အာနိသံသဉ္စ၊ ဤအကျိုးကိုလည်းကောင်း။ ဒိဿ၊ ကြည့်ရှု မြော်မြင်၍။ သဗ္ဗာဒရေန၊ အလုံးစုံသော ရှိသေခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ အကြွင်းမဲ့ရှိသေခြင်းဖြင့်။ သီလံ၊ သီလကို။ ဝေါဒါပေတဗ္ဗံ၊ ဖြူစင်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အနုသာသနီပေတည်း။

စ၊ ဆက်ပါဦးအံ့။ ဧတ္တာဝတ၊ ဤမျှလောက်သော စကားအစဉ်ဖြင့်။ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော” တိ ဣမိဿာ ဂါထာယ၊ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညောဟူသော ဤဂါထာ၌။ သီလသမာဓိပညာမုခေန၊ သီလ သမာဓိပညာကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဒေသိတေ၊ ဟောတော် မူအပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းကောင်းဖြစ်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ သီလံ၊ သီလကို။ ပရိဒီပိတံ ဟောတိ၊ အပြည့်အစုံ ပြအပ်ပြီး ဖြစ်ပေပြီ။

ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ နှစ်သိမ့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းငှာ။ ကတေ၊ ပြုစီရင်အပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ သီလနိဒ္ဒေသော နာမ၊ သီလကို အကျယ်ပြချက် (သီလနိဒ္ဒေသ) မည်သော။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်းအခန်းပေတည်း။

သီလနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော၊ သီလကို အကျယ်ပြချက် ပြီး၏။

၂-ရတနိဒ္ဒေသ

စုတင်ကိုအကျယ်ပြချက်

သာဓာရဏကထာ=စုတင်အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သောစကား

(၅၇) ၂၂။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာဒီဟိ၊ အလိုနည်းခြင်း အပ္ပိစ္ဆတာ၊ ဆောင့်ရဲလွယ်ခြင်း သန္တုဋ္ဌိတာ အစရှိကုန်သော။ ယေဟိ ဂုဏေဟိ၊ အကြင်ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ အကြင်ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကြောင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ၊ သီလနိဒ္ဒေသ၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော။ သီလဿ၊ သီလ၏။ ဝေါဒါနိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေ ဂုဏေ သမ္ပာဒေတုံ၊ ထိုအလိုနည်းခြင်း၊ ဆောင့်ရဲလွယ်ခြင်း အစရှိသော ဂုဏ်တို့ကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှာ။ သမာဒိန္နသီလေန ယောဂီနာ၊ ဆေးကပ်တည်အပ်ပြီးသော သီလရှိသော ယောဂီရဟန်းသည်။ ဓုဘင်္ဂသမာဒါနံ ကာတဗ္ဗံ၊ ဓူဘင်္ဂဆောက်တည်ခြင်းကို ပြုသင့်၏။ ဟိ၊ အကျိုးသော်ကား။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့စုတင်ဆောက်တည်လတ်သော်။ အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်း၏။ အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာသလ္လေခပဝိဝေကာ ပစယ ဝိနိယာရမ္မ သုဘရတာဒိ ဂုဏသလိလ ဝိက္ခာလိတမလံ၊ အလိုနည်းခြင်း၊ ဆောင့်ရဲလွယ်ခြင်း၊ ကိလေသာတို့ကို ခေါင်းပါးစေခြင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌နေခြင်း၊ သီလတို့ကိုပြည့်ဆည်းသောအကျင့်ကိုကျင့်ခြင်း၊ အားထုတ်အပ်သောဝီရိယရှိခြင်း၊ ဒါယ ကာတို့က ပြုစုမွေးမြူလွယ်ခြင်း အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတည်းဟူသော ရေစင်ဖြင့် ဆေးလျော်အပ်ပြီးသော အညစ်အကြေးရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အညစ်အကြေးကို ဆေးလျော်ပယ်ရှင်းပြီးသည်ဖြစ်၍။ သီလ ဇ္ဇေဝါသိ ပသညင်္ဂည်း၊ ပရိသုဒ္ဓံ ဘဝိဿတိ၊ အလွန်စင်ကြယ်သည်ဖြစ်ပေလတ္တံ့။ ဝတာနိ စ၊ ဓူဘင်္ဂအကျင့်တို့သည်လည်း။ သမ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ပြည့်စုံကြပေလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့သီလစင်ကြယ်ခြင်း ဓူဘင်္ဂပြည့်စုံခြင်းဖြစ်လတ်သော်။ အနဝဇ္ဇသီလ ဗ္ဗတဂုဏပရိသုဒ္ဓ သမာစာရော၊ အပြစ်ကင်းသောသီလနှင့် စုတင်အကျင့်ဟူသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့် စင်ကြယ်သော အလုံးစုံသော ကိုယ်နှုတ်စိတ်အမှုအရာ အကျင့်ရှိသော ယောဂီရဟန်းသည်။ ပေါရုဏေ၊ ဘုရားအစရှိသော ရှေးသူတော်ကောင်းတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ အရိယဝံသတ္တယေ ပဘိဋ္ဌာယ၊ အရိယဝံသအကျင့်သုံးပါးအပေါင်း၌ ဟည်၍။ ဘာဝနာရာမတာသင်္ခါတဿ၊ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ စတုတ္ထဿ

အရိယဝံသဿ စ၊ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော အရိယဝံသကိုလည်း။ အဂ္ဂိမာ-
ရဟော၊ ရထိုက်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပေလတ္တံ့။
တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဓုတင်္ဂကထံ၊ စုတင်ဆိုင်ရာစကားကို။ အာရဘိဿာမ၊
အားထုတ်ကုန်အံ့။

ဟိ၊ မှန်၏။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိစ္စတ္တလောကာမိသာနံ၊
လာဘ်သက္ကာရစသော လောကာမိသကို ပယ်စွန့်ထားကုန်သော။ ကာယေ စ၊
ကိုယ်၌လည်းကောင်း။ ဇီဝိတေ စ၊ အသက်၌လည်းကောင်း။ အနုပေက္ခာနံ၊
ငဲ့ကွက်ခြင်းကင်းကုန်သော။ အနုလောမပဋိပဒိယေဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရခြင်းအား
လျော်သော ဝိပဿနာ ဘာဝနာအကျင့်ကိုသလျှင်။ အာရာဓေတုကာမာနံ၊
ပြီးစေခြင်းငှာအလိုရှိကုန်သော။ ကုလပုတ္တာနံ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့အား၊
တေရသဓုတင်္ဂါနိ၊ တဆယ့်သုံးပါးသောစူတင်တို့ကို။ အနုညာတာနိ၊ ခွင့်ပြု
တော်မူအပ်ကုန်၏ ဣဒံ-ဣမာနိ၊ ဤတဆယ့်သုံးပါးသော စူတင်တို့သည်။
သေယျထာ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမကား။ ပံသုကုလိကင်္ဂံ၊
ပံသကုစူတင်လည်းကောင်း။ တေဇီဝရိကင်္ဂံ၊ တိစိဝရိတ်စူတင်လည်းကောင်း။
ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂံ၊ ပိဏ္ဍပါတ်စူတင်လည်းကောင်း။ သပဒါနစာရိကင်္ဂံ၊ သပဒါန-
စာရိကစူတင်လည်းကောင်း။ ကောသနိကင်္ဂံ၊ ကောသနိကစူတင်လည်းကောင်း။
ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂံ၊ ပတ္တပိဏ္ဍိကစူတင်လည်းကောင်း။ ခလုပစ္ဆိဘတ္တိကင်္ဂံ၊ ခလုပစ္ဆိ-
ဘတ်တင်လည်းကောင်း။ အာရညိကင်္ဂံ၊ အရညကင်္ဂစူတင်လည်းကောင်း။
ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ၊ ရုက္ခမူလစူတင်လည်းကောင်း။ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂံ၊ အဗ္ဗောကာ-
သိကစူတင်လည်းကောင်း။ သောသာနိကင်္ဂံ၊ သုသာန်စူတင်လည်းကောင်း။
ယထာသန္တတိကင်္ဂံ၊ ယထာသန္တတိစူတင်လည်းကောင်း။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ၊ နိသဇ္ဇိ-
စူတင်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ၊ ဤတဆယ့်သုံးပါးတို့ပင်တည်း။ တတ္ထ၊
ထိုတဆယ့်သုံးပါးသောစူတင်တို့၌-

အတ္ထတော စ၊ သဒ္ဓါအနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ လက္ခဏာဒီဟိ
စ၊ လက္ခဏာစသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ သမာဒါနဝိနောတော စ၊
ဆောက်တည်ပုံနှင့် ကျင့်ပုံအစီအရင်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဘေဒ-
တော စ၊ အပြားအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘေဒတော စ၊ စူတင်ပျက်
ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ တဿ တဿာနိသံသတော စ၊ ထိုထို
စူတင်၏ အကျိုးအာနိသင်အားဖြင့်လည်းကောင်း။

ကုသလတ္တိကတော စေ၊ ကုသလတိက်အားဖြင့် လည်းကောင်း။
ဓုတာဒီနံ ဝိဘာဂတော စ၊ စူတင်စသည်တို့ကို ပေဖန်သောအားဖြင့်

လည်းကောင်း။ သမာသဗျာသတော စာပိ၊ အကျဉ်းအကျယ်အား
ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏။

၂၃။ တတ္ထ၊ ထိုကိုးပါးတို့တွင်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ အတ္ထောတိတ္ထေ၊
အတ္ထောဟူရာ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။
ယံ စိဝရံ၊ အကြင်သင်္ကန်းသည်။ ရထိကသုသာနသင်္ကာရကုဋ္ဌာဒီနံ၊ ရထား
လမ်းမ၊ သုသာန်၊ အမှိုက်ပုံစသည်တို့တွင်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော
အရပ်၌။ ပံသုနံ ဥပရိ၊ မြေမှန်တို့၏အထက်၌။ ဌိတတ္တံ၊ တည်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ အဗ္ဘဂ္ဂတဋ္ဌေန၊ လွှမ်း၍မြင့်တက်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ တေသု
တေသု၊ ထိုထိုအမှိုက်ပုံစသည်တို့၌။ ပံသုကုလမိဝ၊ မြေမှန်တို့၏အထက်၌လွှမ်း
၍မြင့်တက်သကဲ့သို့။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်၏။ (ထည့်)
ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ စိဝရံ၊ ထိုသင်္ကန်းသည်။ ပံသုကုလံ၊ ပံသုကုလ
မည်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းသော်ကား။ ယံ စိဝရံ၊ အကြင်သင်္ကန်းသည်။
ပံသု ဝိယ၊ သုသာန်အစရှိသောတည်ရာမြေမှန်ကဲ့သို့။ ကုစ္ဆိတဘာဝံ၊ စက်ဆုပ်
ဖွယ်အဖြစ်သို့။ ဥပရိ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပံသုကုလံ၊
ပံသုကုလမည်၏။ ကုစ္ဆိတဘာဝံ ဂစ္ဆတိ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အဖြစ်သို့ရောက်တတ်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (နောက် ဤ
နည်းအတိုင်းပေး)။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ လဒ္ဓနိဗ္ဗစနဿ၊ ရအပ်သော သဒ္ဓါအနက်ရှိ
သော။ ပံသုကုလဿ၊ ပံသုကုသင်္ကန်းကို။ ဓာရဏံ၊ ဆောင်ခြင်း၊ ဝတ်ရုံခြင်း
သည်။ ပံသုကုလံ၊ ပံသုကုလမည်၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ တံ၊ ထိုပံသု-
ကုသင်္ကန်းကိုဆောင်ခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊
ထို့ကြောင့်။ ပံသုကုလိကော၊ ပံသုကုလိကမည်၏။ ပံသုကုလိကဿ၊ ပံသုကု
သင်္ကန်းကိုဆောင်ခြင်းအလေ့ရှိသောရဟန်း၏။ အင်္ဂံ၊ အကြောင်းအင်္ဂါသည်။
ပံသုကုလိကင်္ဂံ၊ ပံသုကုလိကင်္ဂံမည်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ အင်္ဂန္တိ၊
အင်္ဂဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ယေန သမာဒါနေန၊
အကြင်ဆောက်တည်ကြောင်းစေတနာဖြင့်။ ဝါ၊ စေတနာကြောင့်။ သော၊
ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ ပံသုကုလိကော ဟောတိ၊ ပံသုကုလိကမည်၏။ ဧတံ၊
ထိုပံသုကုလိကဟူသောအမည်သည်။ တဿ၊ ထိုဆောက်တည်ကြောင်းစေတနာ
၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဧတေနော နယေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ သင်္ခါဒိ ဥတ္တ-
ရာသင်္ဂအန္တရဝါသကသင်္ခါတံ၊ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီး၊ ကိုယ်ရုံကေစိ၊ ခါးဝတ်
သင်းပိုင်ဟုဆိုအပ်သော။ တိစိဝရံ၊ သုံးထည်သောသင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းဟု
ဆိုအပ်သော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ အတ္ထိ၊

ရှိ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ တေစီဝရိကော၊ တေစီဝရိကမည်၏။ တေစီဝရိကဿ၊ သင်္ကန်းသုံးထည်ကို ဆောင်လေ့ရှိသော တေစီဝရိကရဟန်း၏။ အင်္ဂံ၊ အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာသည်။ တေစီဝရိကင်္ဂံ၊ တေစီဝရိကင်္ဂမည်၏။

(၅၇) ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဘိက္ခဝသင်္ခါတာနံ၊ တောင်းခံအပ်သော ဆွမ်းဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ အာမိသပိဏ္ဍာနံ၊ အာမိသဖြစ်သောဆွမ်းတို့၏။ ပါတော၊ ကျခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပိဏ္ဍပါတော၊ ပိဏ္ဍပါတ်မည်၏။ ပရေဟိ၊ အခြားဒါယကာတို့သည်။ ဒိန္နာနံ၊ ပေးလှူအပ်ကုန်သော။ ပိဏ္ဍာနံ၊ ဆွမ်းတို့၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဒိန္နာနံ ပိဏ္ဍာနံ၊ ပေးလှူအပ်သောဆွမ်းတို့၏။ ပတ္တော၊ သင်္ဃိတ်၌။ နိပတနံ၊ ကျခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ထိုတောင်းခံအပ်သောဆွမ်းတို့၏ ကျခြင်းကို။ တံ တံ ကုလံ ဥပသကံမန္တော၊ ထိုထိုအိမ်သို့ ကပ်လျက်။ ဥဉ္စတိ ဂဝေသတိ၊ ရွာမှီးတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပိဏ္ဍပါတိကော၊ ပိဏ္ဍပါတ်ကမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ။ ပတိတုံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှာ။ (လှည့်လည်ခြင်းဟူသော။) ဝတံ၊ အကျင့်သည်။ ဧတဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပိဏ္ဍပါတိ၊ ပိဏ္ဍပါတ်မည်၏။ ပတိတုန္တိ၊ ပတိတုံဟူသည်ကား။ စရိတုံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှာ။ ပိဏ္ဍပါတိ ဧဝ၊ ပိဏ္ဍပါတ်သည်ပင်လျှင်။ ပိဏ္ဍပါတိကော၊ ပိဏ္ဍပါတ်ကမည်၏။ ပိဏ္ဍပါတိကဿ၊ တလုပ်တခဲဆွမ်းတို့၏ကျခြင်းကိုရှာလေ့ရှိသောရဟန်းဟူသော။ ဝါ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာလှည့်လည်ရန်ကျင့်ဝတ်ရှိသောရဟန်းဟူသော ပိဏ္ဍပါတ်ကပုဂ္ဂိုလ်၏။ အင်္ဂံ၊ အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာသည်။ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂံ၊ ပိဏ္ဍပါတ်ကင်္ဂမည်၏။ ဝါ၊ ပိဏ္ဍပါတ်စုတင်မည်၏။

အဝခဏ္ဍနံ၊ အိမ်စဉ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ဒါနံ၊ ဒါနဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဒါနတော၊ အိမ်စဉ်ဖြတ်ခြင်းမှ။ အပေတံ၊ ကင်းသည်တည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အပဒါနံ၊ အပဒါနမည်၏။ အနဝခဏ္ဍနံ၊ အိမ်စဉ်မဖြတ်ခြင်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ ဆိုလိုသောအနက်တည်း။ ယံ စရဏံ၊ အကြင်လှည့်လည်ခြင်းသည်။ အပဒါနေန၊ အိမ်စဉ်မဖြတ်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ တံ စရဏံ၊ ထိုလှည့်လည်ခြင်းသည်။ သပဒါနံ၊ သပဒါနမည်၏။ အဝခဏ္ဍနရဟိတံ၊ အစဉ်ပြတ်ခြင်းမှကင်းလျက်။ အနုသရံ၊ အိမ်စဉ်အတိုင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သပဒါနံ၊ အိမ်စဉ်ပြတ်ခြင်းကင်းသည်နှင့်တကွ။ စရိတုံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှာ။ ဣဒံ သီလံ၊ ဤအလေ့သည်။ အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ သပဒါနစာရီ၊ သပဒါနစာရီမည်၏။ သပဒါနစာရီ ဧဝံ၊ သပဒါနစာရီသည်ပင်လျှင်။ သပဒါနစာရီကော၊ သပဒါနစာရီကမည်၏။ တဿ၊ ထိုအိမ်စဉ်အတိုင်း ဆွမ်းခံလှည့်လည်လေ့ရှိသော သပဒါနစာရီမည်သော ယောဂီရဟန်း၏။ အင်္ဂံ၊ အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာသည်။ သပဒါနစာရီကင်္ဂံ၊ သပဒါနစာရီကင်္ဂံမည်၏။ ဝါ၊ သပဒါနစာရီကတူတင်မည်၏။

ကောသနော၊ တထိုင်တည်း၌။ ဘောဇနံ၊ စားခြင်းသည်။ ကောသနံ၊ ကောသနမည်၏။ ကောသနံ၊ တထိုင်တည်း၌စားခြင်း။ (တထိုင်တည်း၌ စားခြင်းဟူသော စကားကို ယေဘုယျနည်းဟု မှတ်ရာ၏။ အကြောင်းမူကား မထိုင်နိုင်သော ဂိလာနအား တနေရာတည်း၌ လျောင်းလျက်၊ ရပ်လျက်၊ အိပ်လျက် စားခြင်းကိုလည်း ယူသင့်သောကြောင့်ပေတည်း။) အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်း၏။ တံ သီလံ၊ ထိုဘထိုင်တည်း၌ စားယူခြင်းဟူသော အလေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ ကောသနိကော၊ ကောသနိကမည်၏။ တဿ၊ ထိုဘထိုင်တည်း၌စားလေ့ရှိသော ကောသနိကမည်သော ယောဂီရဟန်း၏။ အင်္ဂံ၊ အကြောင်းအင်္ဂါ စေတနာသည်။ ကောသနိကင်္ဂံ၊ ကောသနိကင်္ဂံမည်၏။ ဝါ၊ ကောသနိကတူတင်မည်၏။

ဒုတိယဘာဇနဿ၊ နှစ်ခုမြောက်သောခွက်ကို။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဝလံ ကေသ္မိံ ယေဝ ပတ္တေ၊ သက်သက် တခုတည်းသော ခွက်၌သာလျှင်။ ဝါ၊ ခွက်တခုတည်းသက်သက်၌သာလျှင်။ ပိဏ္ဏော၊ တည်သောဆွမ်းသည်။ ပတ္တပိဏ္ဏော၊ ပတ္တပိဏ္ဏမည်၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပတ္တပိဏ္ဏဂဟဏေ၊ တခုတည်းသောခွက်၌ တည်သောဆွမ်းကို ယူခြင်း၌။ ပတ္တပိဏ္ဏသညံ ကဘ္ဘာ၊ ပတ္တပိဏ္ဏဟူသော အမည်ကိုပြု၍။ အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ ပတ္တပိဏ္ဏော၊ တခုတည်းသော ခွက်၌တည်သောဆွမ်းကို ယူခြင်း၊ စားခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ ပတ္တပိဏ္ဏိကော၊ ပတ္တပိဏ္ဏိကမည်၏။ တဿ၊ တခုတည်းသော ခွက်၌ တည်သောဆွမ်းကို ယူခြင်း၊ စားခြင်း အလေ့ရှိသော ထိုယောဂီရဟန်း၏။ အင်္ဂံ၊ အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာသည်။ ပတ္တပိဏ္ဏိကင်္ဂံ၊ ပတ္တပိဏ္ဏိကင်္ဂံမည်၏။ ဝါ၊ ပတ္တပိဏ္ဏိကတူတင်မည်၏။

ခလူတိ ဧသော သဒ္ဓေါ၊ ခလုဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ ပဋိသေနေတ္ထေ၊ မြစ်ခြင်းအနက်၌။ နိပါတော၊ မြစ်သော နိပါတ်တည်း။ ပဝါရိတေန၊ ဆွမ်းစားနေစဉ် ‘တန်ပြီ’ ဟု ပယ်မြစ်မိသည်။ သတာ-သန္တေန၊ မြစ်သော ရဟန်းသည်။ ပစ္ဆာ၊ ပဝါရိတ်သင့်သည်မှ နောက်၌။ လဒ္ဓဘတ္တံ၊ ရသောဆွမ်းသည်။ ပစ္ဆာ-

ဘတ္တံ နာမ၊ ပစ္ဆာဘတ္တမည်၏။ တဿ ပစ္ဆာဘတ္တဿ၊ ထိုပစ္ဆာဘတ်ဆွမ်းကို။
 ဘောဇနံ၊ ဝိနည်းကံဖြင့် အကြွင်းအကျန်ပြု၍ စားခြင်းသည်။ ပစ္ဆာဘတ္တဘော-
 ဇနံ၊ ပစ္ဆာဘတ္တဘောဇနမည်၏။ တသ္မိံ ပစ္ဆာဘတ္တဘောဇနေ၊ ထိုပစ္ဆာဘတ္တ-
 ဘောဇန နောက်ရဆွမ်းကို စားခြင်း၌။ ပစ္ဆာဘတ္တသည် ကတွာ၊ ပစ္ဆာဘတ္တ
 ဟူသော အမည်ကိုပြု၍။ အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ပဝါရိက်
 သင့်သည်မှ နောက်၌ ရသောဆွမ်းကို စားခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပစ္ဆာဘတ္တိကော၊ ပစ္ဆာဘတ္တိကမည်၏။ ပစ္ဆာ-
 ဘတ္တိကော၊ ပဝါရိတ်သင့်သည်မှ နောက်၌ ရသောဆွမ်းကို စားလေ့ရှိသည်။ န၊
 မဟုတ်။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကော၊ ပဝါရိတ်သင့်သော်မှ နောက်၌ရသောဆွမ်းကို
 စားလေ့ရှိသော ရဟန်းမဟုတ်။ (ခလု၊ မ၊ မဟုတ်၊ ပစ္ဆာဘတ္တိက-ပဝါရိက်သင့်
 ပြီးမှ နောက်ရဆွမ်းကို စားလေ့ရှိသူ-ခလုပစ္ဆာဘတ္တိက- ပဝါရိက်သင့်ပြီးမှ
 နောက်ရဆွမ်းကို စားလေ့ရှိသူမဟုတ်။ ဝါ၊ နောက်ရဆွမ်းကို စားလေ့မရှိသော
 သူ။ ဝါ၊ နောက်ရဆွမ်းကို မစားသောသူ)။ တေံ၊ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကဟူသော
 ဤအမည်သည်။ သမာဒါနဝသေန၊ ဓူတင်ဆောက်တည်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
 ပဋိက္ခိတ္တာတိရိတ္တဘောဇနဿ၊ အတိရိက်ဝိနည်းကံအရ အကြွင်းအကျန်ပြုအပ်
 သော ဘောဇဉ်ကို ပယ်သောရဟန်း၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ပန၊
 အထူးကို ဆိုအံ့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာ၌။ ဧဝံ ဝုတ္တံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်၏။
 (ဧဝံကား သေသ)။ ခလူတိ၊ ခလုဟူသည်ကား။ ဧကော သကုဏော၊ ငှက်
 တမျိုးတည်း။ သော၊ ထိုခလုငှက်သည်။ မုခေန၊ နှုတ်သီးဖြင့်။ ဖသံ ဂဟေတွာ၊
 သစ်သီးကိုချီ၍။ တသ္မိံ ပတိတေ၊ ထိုသစ်သီးပြုတ်ကျသွားလျှင်။ ပုန၊ တဖန်။
 အညံ န ခါဒတိ၊ အခြားသစ်သီးကို မစားတော့ချေ။ အယံ၊ ဤတောင်ဆောင်
 သော ရဟန်းသည်လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုခလုငှက်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 သဘောရှိသောကြောင့်။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကော၊ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကမည်၏။
 တဿ၊ ထိုခလုပစ္ဆာဘတ္တိကရဟန်း၏။ အဂံ၊ အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာသည်။
 ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကဂံ၊ ခလုပစ္ဆာဘတ်ဓူတင်မည်၏။ အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။
 အရညေ၊ တော၌။ နိဝါသော၊ နေခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ အာရညိကော၊
 အာရညိကမည်၏။ တဿ၊ ထိုအာရညိကရဟန်း၏။ အဂံ၊ အကြောင်းအင်္ဂါ
 စေတနာသည်။ အာရညိကဂံ၊ အာရညိကင်္ဂမည်၏။ ဝံ၊ အာရညကင်ဓူတင်
 မည်၏။

ရုက္ခမူလေ၊ သစ်ပင်ရင်း၊ သစ်ပင်အောက်၌။ နိဝါသော၊ နေထိုင်ခြင်း
 သည်။ ရုက္ခမူလံ၊ ရုက္ခမူလမည်၏။ အဿ၊ ထိုဟောဂီရဟန်းအား။ တံ၊ ထိုသစ်
 ပင်ရင်း၊ သစ်ပင်အောက်၌ နေခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ရုက္ခမူလိကော၊ ရုက္ခမူလိကမည်၏။ ရုက္ခမူလိကဿ၊ သစ်ပင်
ရင်း၊ သစ်ပင်အောက်၌ နေလေ့ရှိသော ယောဂီရဟန်း၏။ အင်္ဂံ၊ အကြောင်း
အင်္ဂါစေတနာသည်။ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ၊ ရုက္ခမူလိကဓူတင်မည်၏။ အဗ္ဗောကာ-
သိက သောသာနိကင်္ဂံသုပိ၊ အဗ္ဗောကာသိက၊ သောသာနိကင်္ဂံပုဒ်တို့၌လည်း။
ဧဝေဝ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။

(၅၉) ယဒေဝ၊ အကြင်နေရာကိုသာလျှင်။ သန္တတံ၊ ခင်းအပ် ညွှန်ကြား
အပ် ချထားအပ်သည်တည်း။ ယထာသန္တတံ၊ အကြင်နေရာကို ခင်းအပ်၊ ညွှန်
ကြားအပ်သောကြောင့်။ တနည်း၊ ယဒေဝ၊ အကြင်နေရာကိုသာလျှင်။ သန္တတံ၊
ခင်းအပ်၊ ညွှန်ကြားအပ်၊ ချထားအပ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထိုနေရာ
သည်။ ယထာသန္တတံ၊ ယထာသန္တတမည်၏။ ဧတံ၊ ဤယထာသန္တတဟူသော
အမည်သည်။ ဣဒံ၊ ဤနေရာသည်။ တုယံ၊ သင့်အား။ ပါပုဏာတီတိ၊ ရောက်၏
ဟု။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဥဒိဋ္ဌသေနာသနဿ၊ ညွှန်ကြား၊ ချထား
အပ်သော အိပ်ရာ၊ နေရာ၊ ကျောင်း၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ တသ္မိံ ယထာ-
သန္တတေ၊ ထိုခင်းမြဲတိုင်း၊ ညွှန်ကြားမြဲတိုင်းသော အိပ်ရာ၊ နေရာ၊ ကျောင်း၌။
အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ ဝိဟရတုံ၊ နေခြင်းငှာ။ သီလံ၊ အလေ့သည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ ယထာသန္တ-
တိကော၊ ယထာသန္တတိကမည်၏။ တဿ၊ ထိုယထာသန္တတိကရဟန်း၏။ အင်္ဂံ၊
အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာသည်။ ယထာသန္တတိကင်္ဂံ၊ ယထာသန္တတိကင်္ဂံမည်
၏။ ဝါ၊ ယထာသန္တတိကဓူတင်မည်၏။

သယနံ ပဋိကိပိတာ၊ အိပ်ခြင်းကိုပယ်၍။ နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်ခြင်းဖြင့်။ ဝိဟရိ-
တုံ၊ နေခြင်းငှာ။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ အတ္ထိ၊
ရှိ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ နေသဇ္ဇိကော၊
နေသဇ္ဇိကမည်၏။ တဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်း၏။ အင်္ဂံ၊ အကြောင်းအင်္ဂါစေတ-
နာသည်။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ၊ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံမည်၏။ ဝါ၊ နိသဇ္ဇိဓူတင်မည်၏။

ပန၊ အားလုံးနှင့်သက်ဆိုင်သော ဓူတင်ပုဒ်၏ အနက်ကား။ သဗ္ဗာနေဝ၊
အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တောနိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပံသုကူလိကင်္ဂံ
စသည်တို့သည်။ တေန တေန သမာဒါနေန၊ ထိုထို ပံသုကူလိကင်္ဂံစသည်ကို
ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်။ ဓုတင်္ဂိလေသတ္တာ၊ တဒင်္ဂပဟာန်အားဖြင့် ခါထုတ်ဖျက်
ဆီးအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓုတဿ၊ တဏှာစသော
ကိလေသာတို့ကို ခါထုတ်ပြီးသူ ဓုတမည်သော။ တဿ ဘိက္ခုနေ၊ ထိုယောဂီ
ရဟန်း၏။ အင်္ဂါနိ၊ အကြောင်းအင်္ဂါတို့ပေတည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဓုတင်္ဂါနိ၊
ဓုတင်္ဂမည်ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ကိလေသဓုနနတော၊ ကိလေသာကို ခါ

ရုဟ်ပျက်ဆီးဘတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓုတန္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရံ ဉာဏံ၊ ဓုတ
 ဟုဆိုအပ်သော အမည်ရှိသောဉာဏ်သည်။ ဧတေသံ၊ ဤပုံသကူစုတင်ဆောက်
 တည်ခြင်း စသည်တို့၏။ အင်္ဂံ၊ ရှေ့သွားဖြစ်သော အကြောင်းအင်္ဂါပေတည်း။
 ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဓုတင်္ဂါနိ၊ ဓုတင်္ဂမည်ကုန်၏။ အထဝါ၊ တနည်းသော် ကား။
 တာနိ၊ ထိုပုံသကူစုတင်ဆောက်တည်ခြင်း စသည်တို့သည်။ ပဋိပက္ခနိဗ္ဗာနနာမာ၊
 ဆန့်ကျင်ဘက်ကိလေသာတို့ကို ခါထုတ်ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ဓုတာနိ စ၊ ဓုတလည်းမည်ကုန်၏။ ပဋိပတ္တိယာ၊ သီလစသော အကျင့်ပဋိပတ်၏။
 အင်္ဂါနိ စ၊ အကြောင်းတို့လည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ထို့
 ကြောင့်လည်း။ ဓုတင်္ဂါနိ၊ ဓုတင်္ဂမည်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း။
 ဧတ္ထ၊ ဤတဆယ့်သုံးပါးသော ဓုတင်္ဂတို့၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ အတ္ထတော၊
 အနက်အားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။
 ပန၊ တဖို့တပါးကား။ သဗ္ဗာနေဝ ဧတာနိ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော
 ဤစုတင်တို့သည်။ သမာဒါန စေတနာလက္ခဏာနိ၊ ဆောက်တည်ကြောင်း ဖြစ်
 သော စေတနာလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ဤစုတင်တို့ကို
 ဆောက်တည်ကြောင်း စေတနာဟု မှတ်အပ်ကုန်၏။

“ယော၊ အကြင်ကတ္တားသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။ ယေန၊
 အကြင်ဘုရားအပေါင်းကရိုက်ဖြင့်။ သမာဒိယတိ၊ ဆောက်တည်၏။ ဧတေ
 ဓမ္မာ၊ ဤဆောက်တည်ကြောင်း ကရိုက်ဖြစ်သော သမ္မယုတ်တရားတို့
 သည်။ စိတ္တစေတသိကာ၊ စိတ်၊ စေတသိက်တို့ပေတည်း။ ယံ၊ သမာဒါန-
 စေတနာ၊ အကြင်ဆောက်တည်ကြောင်း အမာဒါန၏ အစွမ်းအားဖြင့်
 ဖြစ်သော စေတနာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုဆောက်တည်ကြောင်း
 သမာဒါနစေတနာသည်။ ဓုတင်္ဂံ၊ စုတင်မည်၏။ ယံ၊ အကြင်ကံအနက်
 ကို။ ပဋိကိပတိ၊ ပယ်၏။ တံ၊ ထိုပယ်အပ်သော ကံအနက်သည်။ ဝတ္ထု၊
 ဝတ္ထုပေတည်း။”

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ရှေး
 အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဆိုထားအပ်ပေ၏။ သဗ္ဗာနေဝ ဧတာနိ၊ အလုံး
 စုံ ဖြစ်ကုန်သော ထိုစုတင်တို့သည်။ လောလုပ္ပဝိဒ္ဓိသနရသာနိ၊ ကုသိုလ်
 ဘဏ္ဍာကို လွန်စွာလုယက်တတ်သော လောလုပ္ပဘဏ္ဍာကို ဖျက်ဆီးခြင်းကိစ္စ ရှိ
 ကုန်၏။ (ဤ၌ လုပ္ပလုပ္ပ-မှ လောလုပ္ပဖြစ်လာသည်ဟု ဋီကာအဖွင့်နှင့်အညီ
 “ကုသိုလ်ဘဏ္ဍာကို လွန်စွာလုယက်တတ်သော ဘဏ္ဍာ”ဟု အနက်ပြန်ထားသည်။
 သို့သော် ဤအနက်ဖြင့် ဘဏ္ဍာ၏ မက်မောခြင်းသဘောကို မပေါ်စေပေရုံ၏။
 လုဘ လုဘမှ လောလုဘ ဖြစ်ပြီးလျှင် ထိုမှတဖန် လောလုပ္ပ ဖြစ်လာသည်ဟု
 ယူလျှင် သာ၍သင့်ရာ၏။ အလွန်မက်မောတတ်သောဘဏ္ဍာဟု အနက်ပြန်ရာ၏။)

နိဇ္ဈောလုပ္ပဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ၊ လောလုပ္ပတဏှာကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေ့ရှုထင်ကုန်၏။ အပ္ပိစ္ဆတဒိအရိယဓမ္မပဒဋ္ဌာနာနိ၊ အလိုနည်းသည် ၏ အဖြစ် အစရှိသော စင်ကြယ်သော တရားလျှင် နီးသော အကြောင်းရှိကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤတဆယ့်သုံးပါးသော ဓူတင်တို့၌။ လက္ခဏာဒီဟိ၊ လက္ခဏာစသည်တို့ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ သမာဒါနဝိဓာနတောတိအာဒီသု၊ ဆောက်တည်ခြင်းနှင့် ကျင့်ပုံ အစီအရင်အားဖြင့် ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စသု၊ ငါးဌာနတို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ သဗ္ဗာနေဝ ဓူတင်္ဂါနိ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်လော ဓူတင်တို့ကို။ ဘဂဝတိ ဓရမာနေ၊ မြတ်စွာဘုရားထင်ရှားရှိတော်မူလျှင်။ ဘဂဝဘောဝ သန္တိကေ၊ မြတ်စွာဘုရားအထံတော်၌သာလျှင်။ သမာဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏။ ဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးလတ်သော်။ မဟာသာဝကဿ သန္တိကေ၊ မဟာသာဝက၏အထံ၌။ သမာဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏။ တသ္မိံ အသတိ၊ ထိုမဟာသာဝက မရှိလတ်သော်။ ခိဏာသဝဿ သန္တိကေ၊ ရဟန္တာ၏အထံ၌။ သမာဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏။ တသ္မိံ အသတိ၊ ထိုရဟန္တာ မရှိလတ်သော် (လိုက်ပေး)။ အနာဂါမိဿ သန္တိကေ၊ အနာဂါမိ၏ အထံ၌။ သမာဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏။ သကဒါဂါမိဿ သန္တိကေ၊ သကဒါဂါမိ၏ အထံ၌။ သောတပန္နဿ သန္တိကေ၊ သောတပန်၏ အထံ၌။ တိပိဋကဿ သန္တိကေ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံ၌။ ဒွိပိဋကဿ သန္တိကေ၊ ပိဋကတ်နှစ်ပုံဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံ၌။ ဧကပိဋကဿ သန္တိကေ၊ ပိဋကတ်တပုံဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံ၌။ ဧကသင်္ဂီတိကဿ သန္တိကေ၊ နိကာယ်ငါးရပ်တွင် တပါးပါးသော နိကာယ်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံ၌။ အဋ္ဌကထာစရိယဿ သန္တိကေ၊ အဋ္ဌကထာ၌ လေ့လာ ကျေပွန်သော ဆရာ၏ အထံ၌။ သမာဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏။ တသ္မိံ အသတိ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ၌လေ့လာကျေပွန်သော ဆရာမရှိလတ်သော်။ ဓူတင်္ဂါရေဿ သန္တိကေ၊ ဓူတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံ၌။ သမာဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဆောက်တည် အပ်ကုန်၏။ တသ္မိံ အသတိ၊ ထိုဓူတင်ဆောင် ဆရာသည်လည်းမရှိလတ်သော်။ စေတိယင်္ဂဏံ သမ္ပဇ္ဇိတော၊ စေတိယင်္ဂကို တံမြက်လှည်းပြီးလျှင်။ ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိသိဒ္ဓိတော၊ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ၊ မြတ်စွာဘုရားအထံတော်၌။ ဝဒန္တေန ဝိယ၊ လျှောက်ထားသကဲ့သို့။ သမာဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏။ အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား။ သယမ္ပိ၊ ကိုယ်ဘိုင်လည်း။ သမာဒါတု ဝဇ္ဇတိ ဧဝံ၊ ဆောက်တည်ခြင်းငှာ အပ်

သညသလျှင်တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကိုယ်တိုင်ဆောက်တည်သည့်ဟုဆိုသော။ စေတိယ-
ပဗ္ဗတေ၊ စေတိယတောင်၌။ ဝသန္တာနံ၊ သီတင်းသုံးနေကုန်သော (ထည့်)။
ဒေသာတိကတ္တေရာနံ၊ ညီနောင်မထရ် နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဇေဋ္ဌကဘာတု၊
နောင်တော်မထေရ်၏။ ဓုတင်္ဂပိစ္ဆတာယ၊ ဓုတင်ဆောင်ဂုဏ်နှင့်စပ်၍ အလိုနည်း
ခြင်း၏။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ပြောဆိုသင့်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
သည်ကား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ သာဓရဏကထာ၊ အလုံးစုံသော ဓုတင်္ဂကို
နှင့် သက်ဆိုင်သော စကားပေတည်း။

၁-ပံသုကူလိကင်္ကထာ

ပံသုကူဓုတင်္ဂကို ပြဆိုချက်

၂၄။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဧကေကဿ၊ တပါးပါးသော ဓုတင်၏။ သမာဒါန-
ဝိဓာနပုဘေဒ ဘေဒါနိသံသေ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကျင့်ပုံအစီအရင်၊ အပြား၊
ပျက်စီးခြင်း၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို။ ဇဏ္ဍယိဿာမ၊ ဖွင့်ပြကုန်အံ့။ တာဝ၊
ရှေးဦးစွာ။ ပံသုကူလိကင်္ဂံ၊ ပံသုကူဓုတင်ကို။ “ဂဟပတိဒါနစီဝရံ ပဋိက္ခိပါမိ၊
ပံသုကူလိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ” တံ ဣမေသုဒ္ဓိသု ဝစနေသု၊ ဂဟပတိ-
ဒါနစီဝရံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပံသုကူလိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ ဟူသော ဤစကား
နှစ်မျိုးတို့တွင်။ (၆၀)အညတရေန၊ တမျိုးမျိုးသော စကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ
ဟောတိ၊ ဆောက်တည်အပ်သည် ဖြစ်၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊
ဤပံသုကူ ဓုတင်၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ သမာဒါနံ၊ ဆောက်တည်ပုံပေတည်း။

“ဂဟပတိဒါနစီဝရံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ အိမ်ရှင်ဟုဆိုအပ်သော ဒါယကာ
လှူသော သင်္ကန်းကို ပယ်ပါ၏။ ပံသုကူလိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ၊
ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံလေ့ရှိသော ရဟန်း၏ အကြောင်း အင်္ဂါ
စေတနာကို ဆောက်တည်ပါ၏။”

(ဤကားဆောက်တည်ပုံ ပါဠိမြန်မာ နှစ်ဘာသာတည်း။ ပါဠိသက်သက်
ဖြင့်လည်း ဆောက်တည်အပ်၏။ မြန်မာဘာသာဖြင့်လည်း ဆောက်တည်အပ်၏။
ပါဠိမြန်မာ နှစ်မျိုးလုံးဖြင့်လည်း ဆောက်တည်အပ်၏။ ပါဠိဖြင့် ဆောက်တည်
လိုလျှင် ပါဠိအတိုင်း ရွတ်ဆို ဆောက်တည်အပ်၏။ မြန်မာဖြင့် ဆောက်တည်
လိုလျှင် နည်းတူပင်၊ တကြိမ်ရွတ်ဆိုခြင်းဖြင့်လည်း ဆောက်တည်ခြင်းကိစ္စ
ပြီးသော်လည်း လေးနက်စေရန် သုံးကြိမ်ဆို၍ ဆောက်တည်အပ်၏။)

ဝေံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ သမာဒိန္နဓုတင်္ဂေန၊ ဆောက်တည်အပ်ပြီးသော
ဓုတင်ရှိသော။ ဝါ၊ ဓုတင်ဆောက်တည်ပြီးသော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုယောဂီ
ရဟန်းသည်။ သောသာနိကံ၊ သုသာန်၌ စွန့်ပစ်အပ်သော အဝတ်လည်းကောင်း။

ပါပဏိကံ၊ ဈေးတံခါး၌ စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်လည်းကောင်း။ ရထိယစော-
ဠံ၊ ရထားလမ်းမ၌ စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်လည်းကောင်း။ သင်္ကရစောဠံ၊
အမှိုက်ပုံ၌ စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်လည်းကောင်း။ သောတ္ထိယံ၊ ကိုယ်
အညစ်အကြေးသုတ်၍ စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်လည်းကောင်း။ နှင်းနစောဠံ၊
မှော်ဆရာတို့က ရေချိုးစေပြီးလျှင် စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်လည်းကောင်း။
တိတ္ထစောဠံ၊ ရေချိုးဆိပ်၌ စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်လည်းကောင်း။ ဂတပစ္စာ-
ဂတံ၊ သုသာန်သို့ အသွားအပြန် ဝတ်ပြီးလျှင် စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်လည်း
ကောင်း။ အဂ္ဂိဒုခုံ၊ မီးလောင်၍ စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ် လည်းကောင်း။
ဂေါခါယိတံ၊ နွားစား၍ စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ် လည်းကောင်း။ ဥပစိကာ-
ခါယိတံ၊ ခြစား၍ စွန့်ပစ်သော အဝတ်လည်းကောင်း။ ဥန္တုရခါယိတံ၊ ကြွက်
ကိုက်၍ စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်လည်းကောင်း။ အန္တစ္ဆိန္နံ၊ အနားပြတ်၍ စွန့်
ပစ်ထားသော အဝတ်လည်းကောင်း။ ဒဿန္တိန္နံ၊ အမြိတ်အဆာ ပြတ်၍ စွန့်ပစ်
ထားသော အဝတ်လည်းကောင်း။ ဇောဟဋ္ဌံ၊ တံခွန်အလံထူသော အဝတ်
လည်းကောင်း။ ထူပစိဝရံ၊ တောင်ပိုက်ရစ်ပတ်၍ နတ်ပူဇော် ထားသော
သင်္ကန်းကို လည်းကောင်း။ သမဏစိဝရံ၊ ရဟန်းကလျှံသော သင်္ကန်းလည်း
ကောင်း။ အာသိဆေကိကံ၊ မင်း၏ အဘိသိက်ခံရာ အရပ်၌ စွန့်ပစ်ထား
သော အဝတ်လည်းကောင်း။ ဣဒ္ဓိမယံ၊ ဖော်ဘိက္ခု ခေါ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်
လာသော သင်္ကန်းလည်းကောင်း။ ပန္နိကံ၊ လမ်းခရီး၌ကျနေသော အဝတ်
လည်းကောင်း။ ဝါတာဟဋ္ဌံ၊ လေတိုက်ခိုက် ဆောင်လာသော အဝတ်
လည်းကောင်း။ ဒေဝဒတ္ထိယံ၊ နတ်တို့က လှူသောသင်္ကန်း လည်းကောင်း။
သမုဒ္ဓိယံ၊ သမုဒ္ဓရာလှိုင်းပုတ်တင်သော အဝတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဧတေသု၊ ဤနှစ်ဆယ့်သုံးမျိုးတို့တွင်။ အညတရံ စိဝရံ ဂဟေတွာ၊ တမျိုးမျိုး
သော သင်္ကန်းလျှာအဝတ်ကို ကောက်ယူပြီးလျှင်။ ဖာလေတွာ၊ ဆုတ်ဖြတ်၍။
ဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနံ ပဟာယ၊ အာနည်းသောအပိုင်းကို ပယ်ပြီးလျှင်။ ထိရဋ္ဌာနာနိ
ဇောဝိတွာ၊ ခိုင်ခံ့သော အပိုင်းတို့ကို ဖွတ်လျှော်၍။ စိဝရံ ကတွာ၊ သင်္ကန်းကို
ပြုပြီးလျှင်။ ပေါရာဏံ ဂဟပဘိစိဝရံ၊ အပနေတွာ၊ လူဒါယကာတို့လှူသော
ရှေးသင်္ကန်းဟောင်းကို ပယ်ရှား၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထို နှစ်ဆယ့်သုံးပါးသော အဝတ်အထည်တို့တွင်။ သောသာနိကန္တိ၊
သောသာနိက ဟူသည်ကား။ သုသာနေ၊ သုသာန်၌။ ပတိတကံ၊ စွန့်ပစ်ထား
၍ ကျနေသောအဝတ်တည်း။ ပါပဏိကန္တိ၊ ပါပဏိကံဟူသည်ကား။ အာပဏ-
ဒ္ဒါရေ၊ ဈေးတံခါး၌။ ပတိတကံ၊ စွန့်ပစ်ထား၍ ကျနေသော အဝတ်တည်း။
ရထိယစောဠန္တိ၊ ရထိယစောဠ ဟူသည်ကား။ ပုညတ္ထိကေဟိ၊ ကောင်းမှုဖြင့်
အလိုရှိသောသူတို့သည်။ ဝါဘပါနန္တရေန၊ လေသာပြတင်းပေါက်အကြားဖြင့်။

ရထိကာယ၊ ရထားလမ်းမ၌။ ဆဋ္ဌိတစောဠကံ၊ စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်တည်း။ သင်္ကံရစောဠန္တိ၊ သင်္ကံရစောဠ ဟူသည်ကား။ သင်္ကံရဋ္ဌာနေ၊ အမှိုက်ပုံ အရပ်၌။ ဆဋ္ဌိတစောဠကံ၊ စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်တည်း။ သောတ္ထိပန္နိ၊ သောတ္ထိယံ ဟူသည်ကား။ ဂဗ္ဘမလံ ပုဉ္ဏိတော၊ ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေးကို သုတ် ပြီးလျှင်။ ဆဋ္ဌိတဝတ္ထံ၊ စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်တည်း။ တိဿာဗေစ္စမာတာ၊ တိဿအမတ်၏ မိခင်သည်။ သတဝ္ဗ၊ ကေန ဝတ္ထေန၊ တရာဟန်သော အဝတ်ဖြင့်။ ဂဗ္ဘမလံ ပုဉ္ဏိတပေတော၊ ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေးကို သုတ်သင်စေပြီးလျှင်။ ပံသု- ကုလိကာ၊ ပံသုကုဆောင် ရဟန်းတို့သည်။ ဂဏိကာန္တိ၊ ကောက်ယူကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နုလုံးသွင်း၍။ တာလဝေဠိမဂ္ဂေ၊ တာလဝေဠိလမ်း၌။ ဆဉ္စာပေသိ ကိရ၊ စွန့်ပစ်စေသတတ်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဇိဏ္ဏကဋ္ဌာနတ္တမေဝ၊ မိမိ သင်္ကန်း၏ ဆွေးမြည်းရာအရပ်၌ ဖာလောက်ရုံအကျိုးငှာသာလျှင်။ ဂဏိန္တိ၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်ယူကုန်၏။ နှာနစောဠန္တိ၊ နှာနစောဠ ဟူသည်ကား။ ယံ စောဠံ၊ အကြင် အဝတ်ပုဆိုးကို။ ဘူတဝဇ္ဇေဟိ၊ ဘုတ်မန္တရားအတတ် တတ်သော မှော်ဆရာတို့သည်။ သသိသံ နှာပိတာ၊ ဦးခေါင်းပါ ရေချိုးစေအပ် ပြီးသော သူတို့သည်။ ကာဠကဏ္ဍိစောဠန္တိ ဆဉ္စေတော၊ အသရေမရှိသော ပုဆိုး ဟုယူဆလျက် စွန့်ပစ်၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ တံ စောဠံ၊ ထိုအဝတ်ပုဆိုးသည်။ နှာနစောဠံ၊ နှာနစောဠ မည်၏။

တိတ္ထစောဠန္တိ၊ တိတ္ထစောဠံ ဟူသည်ကား။ နှာနတိတ္ထေ၊ ရေချိုးဆိပ်၌။ ဆဋ္ဌိတပိလောတိကာ၊ စွန့်ပစ်ထားသော ပုဆိုးနှုမ်းတည်း။ ဂတပစ္စာဂတန္တိ၊ ဂတပစ္စာဂတံ ဟူသည်ကား။ ယံ ဝတ္ထံ၊ အကြင်ပုဆိုးကို။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ သုသာနံ ဂန္ဓာ၊ သုသာန်သို့သွား၍။ ပစ္စာဂတာ၊ ပြန်လာကုန်လတ်သော်။ နှာတော၊ ရေချိုးပြီးလျှင်။ ဆဉ္စေန္တိ၊ အင်္ဂလံ အဝတ်ဟုယူဆ၍ စွန့်ပစ်ကုန်၏။ တံ ဝတ္ထံ၊ ထိုအဝတ်သည်။ ပစ္စာဂတံ၊ ပစ္စာဂတမည်၏။ အဂ္ဂိဉ္စန္တိ၊ အဂ္ဂိဉ္စု ဟူသည်ကား။ အဂ္ဂိနာ ဉ္စုပုဒေသံ၊ မီးလောင်အပ်သော အပေါက်အစုန်းရှိသော အဝတ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုမီးလောင်ရာရှိသော အဝတ်ကို။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဆဉ္စေန္တိ၊ စွန့်ကုန်၏။ ဂေါခါယိတာဒိနိ၊ နွားစားအပ်သော အဝတ် စသည်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနေဝ၊ ထင်ရှားကုန်သည်သာတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တာဒိသာနိပိ၊ ထိုသို့သော အဝတ်တို့ကိုလည်း။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဆဉ္စေန္တိ၊ စွန့်ကုန်၏။ ဓဇာဟဋ္ဌန္တိ၊ ဓဇာဟဋ္ဌံ ဟူသည်ကား။ နာဝံ အာရဟန္တာ၊ သဘော သို့ တက်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဓဇံ ဗန္ဓိတော၊ အလံတံခွန်ထူ၍။ အာရဟန္တိ၊ တက်ကုန်၏။ တံ၊ ထို တံခွန်အလံအဝတ်ကို။ တေသံ ဒဿနာတိက္ကမေ၊ ထို သဘောသားတို့၏ မျက်စိအမြင်ကိုလွန်သည်ရှိသော်။ ဂဟေတုံ ဝန္တတိ၊ ကောက်ယူ

ခြင်းငှာအပ်၏။ ယုဒဘူယံ၊ စစ်မြေပြင်၌။ ယံ ခဏံ၊ အကြင်အောင်လံကို။ ဗန္ဓိတော၊ ဖွဲ့၍။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်၏။ တမ္ပိ ခဏံ၊ ထိုအောင်လံကိုလည်း။ ဒိန္နမ္ပိ သေနာနံ၊ နှစ်ဘက်သော စစ်ဘပ်တို့၏။ ဂတကာလေ၊ ပြန်သွားသောကာလ၌။ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ကောက်ယူခြင်းငှာအပ်၏။

ထူပစီဝရန္တိ၊ ထူပစီဝရံဟူသည်ကား။ ယေန ဝတ္ထေန၊ အကြင်အဝတ်ဖြင့်။ ဝမ္ပိကံ ပရိက္ခိပိတော၊ တောင်ပို့ကို ရစ်ပတ်၍။ ဗလိကမ္ပံ၊ နတ်ပူဇော်ခြင်းအမှုကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ သမဏစီဝရန္တိ၊ သမဏစီဝရံ ဟူသည်ကား။ ဘိက္ခုသန္တကံ၊ ရဟန်း၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သင်္ကန်းတည်း။ အဘိသေကိကန္တိ၊ အဘိသေကိကံ ဟူသည်ကား။ ရညော၊ မင်း၏။ အဘိသေကဌာနေ၊ အဘိသိက်ခံရာအရပ်၌။ ဆဋ္ဌိတစီဝရံ၊ စွန့်ပစ်ထားသော သင်္ကန်းတည်း။ ဣဒ္ဓိမယန္တိ၊ ဣဒ္ဓိမယံဟူ သည်ကား။ ဧဟိဘိက္ခုစီဝရံ၊ ဧဟိဘိက္ခုရဟန်းတို့အား တန်ခိုးဖြင့် ပြီးစီးသော သင်္ကန်းတည်း။ ပန္နိကန္တိ၊ ပန္နိကံဟူသည်ကား။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ လမ်းခရီးအကြား ၌။ ပတိတကံ၊ ကျနေသောအဝတ်တည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ယံ၊ အကြင်အဝတ် သည်။ သာမိကာနံ သတိသမ္ပောသေန၊ ပိုင်ရှင်တို့၏ သတိမေ့လျော့ခြင်းဖြင့်။ ပတိ- တံ၊ ကျရစ်၏။ တံ၊ ထိုကျရစ်သော အဝတ်ကို။ ထောကံ ရက္ခိတော၊ အတန်ငယ်ကာလ ကြာအောင် မယူသေးပဲ စောင့်ဆိုင်း၍။ ဂဟေတမ္ပံ၊ ကောက်ယူအပ်၏။ ဝါတာဟဋ္ဌန္တိ၊ ဝါတာဟဋ္ဌံဟူသည်ကား။ ဝါတေန ပဟရိတော၊ လေသည်ဆောင်၍။ ဒုရေ ပတိတံ၊ အဝေး၌ကျနေသော အဝတ်တည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ သာမိကေ၊ ပိုင်ရှင်တို့ကို။ (၆၁) အပဿန္တေန၊ မမြင်သဖြင့်။ ဝါ၊ မမြင်သော ရဟန်းသည်။ တံ၊ ထိုလေဆောင်သောအဝတ်ကို။ ထောကံ ရက္ခိတော၊ အတန်ငယ်ကာလမျှ စောင့်ဆိုင်း၍။ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ကောက်ယူခြင်းငှာအပ်၏။ ဒေဝဒတ္တိယန္တိ၊ ဒေဝဒတ္တိယံဟူသည်ကား။ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဿ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ မထေရ်အား။ ဒိန္နကံ ဝိယ၊ ဇာလီနတ်သမီး လှူအပ်သော အဝတ်ကဲ့သို့။ ဒေဝတာဟိ ဒိန္နကံ၊ နတ်တို့လှူအပ်သော အဝတ်တည်း။ သမုဒ္ဓိယန္တိ၊ သမုဒ္ဓိယံ ဟူသည်ကား။ သမုဒ္ဓဝိစိဟိ၊ သမုဒ္ဓရာလှိုင်းတို့သည်။ တလေ၊ ကမ်းစပ်ကုန်းပေါ်သို့။ ဥဏ္ဍာ- ရိတံ၊ ပုတ်တင်သော အဝတ်တည်း။

ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝါ၊ ပုံသကူဖြစ်၊ ဖြစ်မဖြစ် စိစစ်၍ ပြဦးအံ့။ ယံ၊ အကြင် သင်္ကန်းကို။ သံဃဿ ဒေမာတိ၊ သံဃာအားလှူပါကုန်၏ဟု။ ဝတော၊ လျှောက် ထားပြီး၍။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်၏။ စောဠကဘိက္ခာယ ဝါ၊ အဝတ် သင်္ကန်းခံရန် အလို့ငှာ။ စရဓာနေဟိ၊ လှည့်လည်သော ရဟန်းတို့သည်မူလည်း။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်၏။ တံ၊ ထိုနှစ်ပါးသောသင်္ကန်းသည်။ န ပံသုကူလံ၊ ပုံသကူမဖြစ်။ ဘိက္ခုဒတ္တိယေပိ၊ ရဟန်းက လှူသောသင်္ကန်း၌လည်း။ ယံ၊ အကြင်သင်္ကန်းကို။ ဝဿဂ္ဂေန၊ ပုံသကူ ဆောင်ရဟန်းတို့၏ ဝါစဉ်ဖြင့်။ ဂါဟေတော၊ ယူစေ၍မူလည်း။ ဒီယတိ၊ လှူအပ်

၏။ သေနာသနစီဝရံ ဝါ၊ ကျောင်း၌နေသော ရဟန်းတို့အားရည်၍ လှူအပ်သော သင်္ကန်းမူလည်း။ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုနှစ်မျိုးသော သင်္ကန်းသည်။ န ပံသုကူလံ၊ ပံသုကူမဖြစ်။ နော ဂါဟာပေတွာ၊ ပံသုကူဆောင် ရဟန်း၏ ဝါစဉ်အားဖြင့် မယူစေမူ၍။ ဒိန္နမေဝ၊ မိမိဝါစဉ်ဖြင့် ယူပြီးလျှင် ထိုရဟန်းက ပေးလှူအပ်သော သင်္ကန်းသည်သာလျှင်။ ပံသုကူလံ၊ ပံသုကူသင်္ကန်းမည်၏။ တတြာပိ၊ ထိုဝါစဉ်ဖြင့် မယူစေမူ၍ ရဟန်းကပေးလှူသော သင်္ကန်း၌လည်း။ ယံ၊ အကြင်သင်္ကန်းကို။ ဒါယကေဟံ၊ ဒါယကာတို့သည်။ ဝါ၊ ဒါယကာတို့က။ ဘိက္ခုဿ ပါဒမူလေ၊ ရဟန်း၏ ခြေရင်း၌။ နိက္ခိတ္တံ၊ ချထားအပ်၏။ တေန ပန ဘိက္ခုနာ၊ သင်္ကန်းရသော ထိုရဟန်းသည်။ ဝါ၊ သင်္ကန်းရသောထိုရဟန်းက။ ပံသုကူလိကဿ ဟတ္ထေ၊ ပံသုကူဆောင်ရဟန်း၏ လက်၌။ ဌပေတွာ ဒိန္နံ၊ ထည့်ထား၍ ပေးအပ်၏။ တံ၊ ထိုရဟန်းလှူအပ်သော သင်္ကန်းသည်။ ဧကတော သုဒ္ဓိကံ နာမ၊ တဘက်မှ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော သင်္ကန်းမည်၏။ ယံ၊ အကြင် သင်္ကန်းကို။ ဘိက္ခုနော ဟတ္ထေ ဌပတွာ၊ ရဟန်း၏လက်၌ ထည့်ထား၍။ ဒိန္နံ၊ ဒါယကာတို့က လှူအပ်၏။ တေန ပန၊ ထိုသင်္ကန်းရသော ရဟန်းသည်ကား။ တံ၊ ထိုသင်္ကန်းကို။ ပါဒမူလေ၊ ပံသုကူဆောင်ရဟန်း၏ခြေရင်း၌။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုသင်္ကန်းသည်လည်း။ ဧကတော သုဒ္ဓိကံ၊ တဘက်မှစင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော သင်္ကန်းမည်၏။ ပန၊ ဧကတောသုဒ္ဓိမှတပါး ဥဘတောသုဒ္ဓိကို ဆိုဦးအံ့။ (ပန-ကျေ) ယမ္ပိ၊ အကြင်သင်္ကန်းကိုမူကား။ ဘိက္ခုနော ပါဒမူလေ၊ ရဟန်း၏ခြေရင်း၌။ ဌပိတံ၊ ဒါယကာတို့ကထားအပ်၏။ တေနပိ၊ သင်္ကန်းရသော ထိုရဟန်းသည်လည်း။ တထေဝ ဒိန္နံ၊ နည်းတူပင် ပံသုကူဆောင် ရဟန်း၏ ခြေရင်း၌ထား၍ လှူအပ်၏။ တံ၊ ထိုသင်္ကန်းသည်။ ဥဘတော သုဒ္ဓိကံ၊ နှစ်ဘက် လုံးမှ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော သင်္ကန်းမည်၏။ ဟံတ္ထေ၊ ရဟန်း၏လက်၌။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဒိန္နံ၊ ဒါယကာတို့လှူအပ်သော (လိုက်)။ ယံ၊ အကြင်သင်္ကန်းကို။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်၏။ တေနာပိ၊ သင်္ကန်းရသော ထိုရဟန်းသည်လည်း။ ဟတ္ထေ ယေဝ၊ ပံသုကူဆောင် ရဟန်း၏လက်၌ပင်လျှင်။ ဌပိတံ၊ ထည့်ထား၍ လှူအပ်၏။ တံ၊ ထိုသင်္ကန်းသည်လည်း။ အနုက္ကဋ္ဌစီဝရံ နာမ၊ ဥက္ကဋ္ဌမဟုတ်သော သင်္ကန်းမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဣမံ ပံသုကူလဘေဒံ ဥတွာ၊ ဤပံသုကူအပြားကိုသိ၍။ ပံသုကူလိကေန၊ ပံသုကူဆောင်ရဟန်းသည်။ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်၍ကား စကား တခန်းအပြီးတည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပံသုကူတင်၌။ ဝိဓာနံ၊ ကျင့်ပုံအစီအရင်ပေတည်း။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ပဘေဒေါ၊ ပံသုကူ ဓူတင်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်၏အပြားတည်း။ ပံသုကူလိကာ၊ ပံသုကူဓူတင်ဆောင်ရဟန်းတို့

သည်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ အမြတ်စားဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမော၊ အလတ်စား
 မဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ မုဒု၊ နူးညံ့သောမုဒုပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 တယော၊ သုံးပါးအပြားရှိကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ သောသနိကံ ယေဝ၊
 သုသာန်၌ ပစ်ချထားသောသင်္ကန်းကိုသာလျှင်။ တနည်းကား၊ သောသနိကာ-
 ဒိကံယေဝ၊ သုသာန်၌ပစ်ချထားသောသင်္ကန်းစသည်တို့ကိုသာလျှင်။ (ဤ၌ပထမ
 အနက်သည် သောသနိကံ ယေဝ ဟူသောပါဌ်ကို ရှိရင်းအတိုင်း အတိအကျ
 ပြန်အပ်သော အနက်ဖြစ်သည်။ ထိုအလိုအားဖြင့် ပုံသကုဋ္ဌာန နှစ်ဆယ့်သုံးပါး
 ရှိရာတွင် သုသာန်တဌာနတည်းက သင်္ကန်းကိုသုံးဆောင်မှသာလျှင် ဥက္ကဋ္ဌ
 ဖြစ်သည်။ ကျန်နှစ်ဆယ့်နှစ်ဌာနမှ သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်လျှင် ဥက္ကဋ္ဌမဖြစ်ဟု
 မလိုအပ်သော အနက်ကျရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသောသနိကံယေဝအရာ၌
 သောသနိကာဒိကံယေဝ ဟု မူလရင်းပါဌ် ဖြစ်သင့်သည်ဟု ယူဆပြီးလျှင်
 (ဝါ-တနည်း) အနက် ထပ်၍ပြန်လိုက်သည်။) ဂဏှန္တော၊ ကောက်ယူသော
 ရဟန်းသည်။ ဥက္ကဋ္ဌော ဟောတိ၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတာ ဂဏှိဿန္တိ၊
 ရဟန်းတို့ကောက်ယူလဲတ္တံ ဟု။ ဌပိဝံကံ ဂဏှန္တော၊ ပစ်ချထားသော သင်္ကန်းကို
 ကောက်ယူသောရဟန်းသည်။ မဇ္ဈိမော၊ မဇ္ဈိမပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ပါဒမူလေ ဌပေ-
 တော၊ ခြေရင်း၌ထား၍၊ ဒိန္နကံ ဂဏှန္တော၊ လှူအပ်သောသင်္ကန်းကို ကောက်ယူ
 သောရဟန်းသည်။ မုဒု၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပဘေ-
 ဒေါ၊ ပုံသကုဋ္ဌတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်အပြားပေတည်း။

တေသု၊ ထိုသုံးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ယဿကဿစိ၊ အမှတ်မရှိသော
 တပါးပါးသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တနော ရုစိယာ၊ မိမိအလိုအားဖြင့် လည်း
 ကောင်း။ ခန္တိယာ၊ ဒါယကာတို့ ကောင်းပန်၍ သုံးဆောင်ရန် လက်ခံထားခြင်း
 ဖြင့်လည်းကောင်း။ (ဤအရာဝယ် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ ယခုလက်ရှိစာကိုယ်၌
 ခန္တိယာပုဒ် လိုနာသည်။ ဋီကာ၌ ခန္တိယာတိ နိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ- ဟုဖွင့်ပြထား
 သောကြောင့် ထိုပုဒ် မှချပင်ရှိချမည်။ ပြည်မှုဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ၌လည်း ယင်း
 ပုဒ်ကို ထုတ်ဖော်သင်၍ အနက်ပေးထားသည်။ မိမိအလိုသက်သက်ဖြင့် လက်ခံ
 လျှင်ဖြစ်စေ ဒါယကာတို့ကို ငဲ့သဖြင့် သုံးဆောင်ရန် လက်ခံလျှင်ဖြစ်စေ ထို
 သာယာလက်ခံခြင်း ခဏ၌ ဤပုံသကုဋ္ဌတင်ပျက်သည်ဟု ဆိုလို၏။ မိမိသုံး
 ဆောင်ရန် မရည်ရွယ်ပဲ ဒါယကာတို့ကို ငဲ့သဖြင့် သူတပါးအားတဆင့် လှူရန်
 ရည်ရွယ်၍ လက်ခံလျှင် ခုတင်မပျက်ဟု စဉ်းစား၍ဆိုကြောင်း။ ပြည်မှု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
 နိဿယ၌ ထုတ်ပြထား၏။) ဂိဟိဒိန္နကံ၊ လူတို့ လှူအပ်သော အာတ်ကို။ သာဒိ-
 တက္ခဏေ၊ သာယာသောခဏ၌။ ဓုတင်္ဂံ၊ ဓုတင်သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ အံ၊
 ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပုံသကုဋ္ဌ ဓုတင်၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းပေတည်း။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင် ပေတည်း။ “ ပံသုကူလ စိဝရံ နိဿယ ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ၊” ပံသုကူလစိဝရံ နိဿယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဟူ၍သာ။ ဝဇ္ဇာတော၊ ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့်။ နိဿယာ- နုရုပပဋိပတ္တိသဗ္ဗာဝေါ၊ ရဟန်းဖြစ်စက ဝန်ခံခဲ့သော ဒုတိယနိဿယနှင့် လျော် သောအကျင့် ပဋိပတ်ရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ပဌမေ အရိယဝံသော၊ အရိယဝံသလေးပါးတို့တွင် ပထမအရိယဝံသ၌၊ ပတိဋ္ဌာနံ၊ တည်ခြင်းလည်း ကောင်း။ အာရက္ခာ ဒုက္ခဘာဝေါ၊ သင်္ကန်းကိုစောင့်ရှောက်ရခြင်း ကြောင့်ဖြစ် သော ဆင်းရဲ၏မရှိခြင်း လည်းကောင်း။ အပရာယတ္တဝတ္တိတာ၊ သူတပါးနှင့် မစပ်သောအသက်မွေးမှုရှိခြင်းလည်းကောင်း။ စောရဘဒယန ခိုးသူဘေးဖြင့်။ အဘယတာ၊ ဘေးကင်းသည်အဖြစ် လည်းကောင်း။ ပရိဘောဂတဏှာယ၊ သုံးဆောင်ရာ၌ တပ်ကပ်သော ဟောပြောခြင်းလည်းကောင်း။ သမဏသရူပ- ပရိက္ခာရတာ၊ ရဟန်းတို့အား လျောက်ပတ်သော ပရိက္ခရာရှိသည်၏ အဖြစ် လည်းကောင်း။ “ အပ္ပါနိစေဝ၊ အဖိုးလည်းနည်းကုန်၏။ သုလဘာနိ စ၊ ရလည်း ရလွယ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုအဖိုးနည်း၍ ရလွယ်သော ပံသုကူတို့သည်။ အနု- ဝဇ္ဇာနိ စ၊ အပြစ်လည်းမရှိကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့”။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သံဝဏ္ဏိတပစ္စယတာ၊ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သော ပစ္စည်း၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ပါသာဒိကတာ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ အပ္ပိစ္ဆာတာဒိနံ၊ အဖိုးနည်းသည်၏ အဖြစ်စသည်တို့၏။ ဖလနိပ္ပတ္တိ၊ အကျိုးပြီး ခြင်းလည်းကောင်း။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ကို။ အနု- ပြုဟနံ၊ ပွားစေခြင်း လည်းကောင်း။ ပစ္စိမာယ ဇနတယ၊ နောင်လာ နောက်ဖွားတပည့်သားအပေါင်းအား။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိအာပါဒနံ၊ ငြင်းဖူးသည်ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ခြင်းဟူသော ဒိဋ္ဌာနုဂတိသို့ ရောက်စေခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အာနိသံသော၊ ပံသုကူစတင်၏အကျိုးအာနိသင်ပေတည်း။

သန္ဓဒ္ဒကဝဇ္ဇော၊ ဖွဲ့အပ် ဝတ်ဆင်အပ်ပြီးသော ချပ်ဝတ်ဘန်ဆာရှိသော။ ခတ္တိယော၊ မင်းသည် ယုဒ္ဓေ၊ စစ်မြေပြင်၌။ သောဘတိ ဝိယ၊ တင့်တယ် သကဲ့သို့။ မာရသေနဝိဃာတာယ၊ ကိလေသာမာန်စစ်သည်ကိုဖျက်ဆီး ခြင်းငှာ။ ပံသုကူလဓရော၊ ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဆောင်သော။ ယတိ၊ ရဟန်းတော်သည်။ သောဘတိ၊ တင့်တယ်ပါပေ၏။

(၆၂) လောကဂုဏာ၊ တလောကလုံး၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ကာသိကာဒိနိ၊ ကာသိတိုင်းအစရှိကုန်သော။ ဝရဝဏ္ဏာနိ ပဟာယ၊ မြတ်သောအဝတ်အထည်တို့ကိုပယ်၍။ ယံ ပံသုကူလံ၊ အကြင် ပံသုကူ သင်္ကန်းကို။ ဓာရိတံ၊ ဆောင်တော်မူလေပြီ။ (ဘုရားဖြစ်တော် မူ၍ပထမဝါကျွတ်ပြီးသည့်နောက်ဥရုဝေလတောသို့ကြွ၍ဥရုဝေလကသပ

အမှူးရှိသော ရသေ့တို့ကို တန်ခိုးအမျိုးမျိုးပြ၍ ချွတ်တော်မူစဉ်အခါ ပုဏ္ဏမည်သောကျွန်မ၏ အလောင်းကို ရပ်ပတ်ခြံရံ၍ သုသာန်၌ စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်ကို ပုံသကူကောက်၍ သုံးဆောင်တော် မူသည်။ ထိုသင်္ကန်းကို ရည်၍ ဆိုသည်ဟုမှတ်)။ တံ ပံသုကူလံ၊ ထိုပုံသကူသင်္ကန်းကို။ ကော၊ အဘယ်မည်သော ရဟန်းသည်။ န ဓာရယေ၊ မဆောင်နိုင်ပဲ ရှိရာအံ့နည်း။ တနည်း၊ ယံ- ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ လောကဂရုနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပံသုကူလံ၊ ပုံသကူကို။ ဓာရိတံ၊ ဆောင်ပြီး။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ ပံသုကူလံ၊ ထိုပုံသကူသင်္ကန်းကို။ ကော၊ အဘယ်မည်သော ရဟန်းသည်။ န ဓာရယေ၊ မဆောင်နိုင်ပဲ ရှိရာအံ့နည်း။

တသ္မာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတော်သည်။ အတ္တနော ပဋိညံ၊ ရဟန်းဖြစ်စက ‘အာမ ဘန္တေ’ဟု ဝန်ခံခဲ့သော မိမိ၏ ပဋိညာဉ်ကို။ သမနုဿရံ-သမနုဿရန္တော၊ ကောင်းစွာအောက်မေ့လျက်။ ယောဂါစာရာနုကူလမ္ပိ၊ ယောဂီ ရဟန်းတော်၏ အကျင့်အားလျော်သော။ ပံသုကူလေ၊ ပုံသကူသင်္ကန်း၌။ ရတော၊ နှစ်သိမ့်ဓမ္မ၊ လျော်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အနုသာသနီ၊ အဆုံးအမပေတည်း။

အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပံသုကူလိကင်္ဂေ၊ ပုံသကူစုတင်၌။ သမာဒါနဝိဓာနပုဗ္ဗဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်၊ အပြား၊ ပျက်စီးခြင်း၊ အနိသင်္တို့ကို ဖွင့်ပြထားသော စကားပေတည်း။

၂- တေ စိ ဝ ရိ က န် က ထာ

တိစိဝရိတ် စုတင်ကိုပြဆိုချက်

၂၅။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ တဒန္တရံ၊ ထိုပုံသကူစုတင်၏ အခြားမဲ့၌ ဆိုအပ်ခဲ့သော။ တေစိဝရိကင်္ဂံ၊ တိစိဝရိတ်စုတင်ကို။ “စတုတ္ထကစိဝရံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ဝတ်လောက် ရုံလောက် အဓိဋ္ဌာန်တင်လောက်သော လေးထည်မြောက်သင်္ကန်းကို ပယ်ပါ၏။ တေစိဝရိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ၊ သုံးထည်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်း အလေ့ရှိသော ရဟန်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာကို ဆောက်တည်ပါ၏”။ ဣတိ ဣမေသံ ဝစနာနံ၊ ဤစကားနှစ်မျိုးတို့တွင်။ အညတရေန၊ တမျိုးမျိုးသောစကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ ဟောတိ၊ ဆောက်တည်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား ဆောက်တည်ပုံတည်း။ (ဣတိ-ကျေ)

ပန၊ အပ္ပိတပါးကား။ တေစိဝရိကေန၊ တိစိဝရိတ်ဓူတင်ဆောင်သော။
တေန ယောဂီနာ၊ ထိုယောဂီရဟန်းတော်သည်။ စိဝရဒုဿံ လဘိတွာ၊ သင်္ကန်း
လျာပုဆိုးကိုရ၍။ ဝါ၊ ရပြီးလျှင်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး။
အဖာသုကာဘာဝေန၊ မကျန်းမမာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာတုံ ဝါ၊ သင်္ကန်း
ချုပ်လုပ်ခြင်းငှာသော်လည်း။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်သေး။ ယာဝ၊ အကြင်
မျှလောက် ကာလပတ်လုံး။ ဝိစာရကံ ဝါ၊ သင်္ကန်းချုပ်ရန် စီရင်တတ်သောသူကို
သော်လည်း။ န လဘတိ၊ မရသေး။ သူစိအာဒိသု၊ အပ် စသည်တို့တွင်။ ယံကိဉ္စိ
ဝါ၊ တစုံတခုသော အဆောက်အအုံသည်လည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်
ကာလပတ်လုံး။ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြည့်စုံသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံး။
နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ သိုမှီးသိမ်းဆည်း ထားအပ်၏။ တနည်း။ ပန၊ အပ္ပိတပါးကား။
တေစိဝရိကေန၊ တိစိဝရိတ်ဓူတင်ဆောင်သော။ တေန ယောဂီနာ၊ ထိုယောဂီ
ရဟန်းတော်သည်။ စိဝရဒုဿံ လဘိတွာ၊ သင်္ကန်းလျာပုဆိုးကိုရ၍။ ဝါ၊ ရပြီး
လျှင်။ အဖာသုကာဘာဝေန၊ မကျန်းမမာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာတုံ ဝါ၊
သင်္ကန်းချုပ်လုပ်ခြင်းငှာသော်လည်း။ ယာဝ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်သေးသမျှ
ကာလပတ်လုံးဖြစ်စေ။ ဝိစာရကံ ဝါ၊ သင်္ကန်းချုပ်ရန် စီရင်တတ်သောသူကို
သော်လည်း။ ယာဝ န လဘတိ၊ မရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံးဖြစ်စေ။
သူစိအာဒိသု၊ အပ် စသည်တို့တွင်။ ယံကိဉ္စိ ဝါ၊ တစုံတခုသော အဆောက်အအုံ
သည်လည်း။ ယာဝ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြည့်စုံသေးသမျှ ကာလပတ်လုံးဖြစ်စေ။
တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ သိုမှီးသိမ်းဆည်း
ထားအပ်၏။ နိက္ခိတ္တပစ္စယာ၊ ထားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒေါသော
နတ္ထိ၊ အပြစ်မရှိပေ။ ပန၊ မသိုမှီးသင့်ပုံကား။ ရခိတကာလတော ပဋ္ဌာယ၊
ဆိုးပြီးသော ကာလမှစ၍။ နိက္ခိပိတံ၊ ထားခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဓုတင်္ဂ-
စောရော နာမ၊ ဓူတင်သူခိုးမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ အပ္ပိတပါးကား။ ပဘေဒဘော၊ အပြားအားဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ ဤတိစိ-
ဝရိတ် ဓူတင်ဆောင်ရဟန်းသည်လည်း။ တိဝိဓော ဟောတိ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။
တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌေန၊ ဥက္ကဋ္ဌသည်။ ရဇနကာလေ၊ သင်္ကန်းဆိုး
သောအခါ၌။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ အန္တရဝါသကံ ဝါ၊ သင်းပိုင်ကိုသော်လည်း။
ရဇိတွာ၊ ဆိုးပြီး၍။ ဝါ၊ ဆိုးပြီးလျှင်။ တံ နိဝါသေတွာ၊ ထိုသင်းပိုင်ကို ဝတ်၍။
ဣတရံ ရဇိတဗ္ဗံ၊ ကိုယ်ရုံကို ဆိုးအပ်၏။ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ဝါ၊ ကိုယ်ရုံကိုသော်လည်း။
ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ရဇိတွာ၊ ဆိုးပြီးလျှင်။ တံ နိဝါသေတွာ၊ ထိုကိုယ်ရုံကိုဝတ်၍။
ဣတရံ ရဇိတဗ္ဗံ၊ သင်းပိုင်ကို ဆိုးအပ်၏။ အန္တရဝါသကံ၊ သင်းပိုင်ကို။ နိဝါ-
သေတွာ၊ ဝတ်၍။ (လိုက်ပေး)။ တံ၊ ထိုကိုယ်ရုံကို။ ပါရပိတွာ၊ ခြံ၍။ ဝါ၊
ရံပြီးလျှင်။ သဃာဋ္ဌိ၊ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးကို။ ရဇိတဗ္ဗာ၊ ဆိုးအပ်၏။ ပန၊

လျော်သည်ကို ဆိုအံ့။ သင်္ခါဝါ၊ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးကို။ နိဝါသေတုံ၊ ဝတ်ခြင်းငှာ။
 န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်ပေ။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ ထိုတိစီဝရိတ်စုတင်ဆောင်
 ရဟန်း၏။ ဂါမန္တသေနာသနေ၊ ရွာနီးကျောင်း၌။ ဝတ္တံ၊ ကျင့်ရန်ဝတ်တည်း။
 ပန၊ အထူးကား။ အာရညကေ၊ တောကျောင်း၌။ ဒွေ၊ သင်းပိုင်၊ ကိုယ်ရုံ
 နှစ်ထပ်တို့ကို။ ဧကတော၊ ခေတ်တော၊ တပြိုင်နက် ဖွပ်လျော်၍။ ရဇိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊
 ဆိုးခြင်းငှာ အပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့အပ်သော်လည်း။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ နိသိန္ဓော၊ နေလတ်သော် (ထည့်)။ ကိဉ္စ ခိသ္မာ၊ တစုံတယောက်ကို
 မြင်လတ်သော်။ ကာသဝံ အာဂမ္မိတော၊ သင်္ကန်းကို ဆွဲငင်၍။ ဥပရိ ကာတုံ၊
 ကိုယ်ပေါ်၌ ဖုံ လွှမ်းနိုင်အောင်။ သဟ္မောတိ၊ စွမ်းနိုင်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့စွမ်းနိုင်
 လျှင်။ အာသန္ဓေ ဌာနေ သင်္ကန်း၏ အနီးဖြစ်သောအရပ်၌။ နိသိဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ နေ
 သင့်၏။ မဇ္ဈိမဿ၊ ပန၊ မဇ္ဈိမရဟန်းအားမူ (ပန၊ ကေယျံ)။ ရဇနသင်္ဂလသံ၊
 သင်္ကန်းဆိုးရုံ၌။ ရဇနကာသဝံ နမ၊ ဆိုးခိုက် သုံးဆောင်သော သင်္ကန်း
 မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုဆိုးခိုက် သုံးဆောင်ရာ ထားသော
 သင်္ကန်းကို။ နိဝါသေတော၊ ဝံ၊ ဝတ်၍သော်လည်းကောင်း။ ပါရပိတော ဝါ၊ ရုံ၍
 သော်လည်းကောင်း။ ရဇနကမ္ပံ၊ ဆိုးခြင်းအမှုကို။ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ပြုခြင်းငှာ
 အပ်၏။ မုဒုကဿ၊ မုဒုရဟန်းအား။ သဘာဂဘိက္ခုနံ၊ သဘောတူရဟန်းတို့၏။
 စီဝရာနိ နိဝါသေတော၊ သင်္ကန်းတို့ကို ဝတ်၍သော်လည်းကောင်း။ ပါရပိတော ဝါ၊
 ရုံ၍သော်လည်းကောင်း။ ရဇနကမ္ပံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဆိုးခြင်းအမှုကို ပြုခြင်းငှာ
 အပ်၏။ ဟတြဋ္ဌကပစ္စတ္ထမု၊ ထိုနေရာကျောင်း၌ အိပ်ရာလွှမ်းအဖြစ်ဖြင့် အဓိ
 ဋ္ဌာန်တင်ထားသော မိမိဥစ္စာ သူကပါးဥစ္စာဖြစ်သော အိပ်ရာလွှမ်းသည်လည်း။
 တဿ ဝဇ္ဇတိ၊ ထိုမုဒုရဟန်းအားအပ်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ပရိဟရိတုံ၊ သွားလေ
 ရာရာဆောင်ခြင်းငှာကား။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ သဘာဂဘိက္ခုနံ၊ သဘောတူရဟန်း
 တို့၏။ စီဝရမ္ပံ၊ သင်္ကန်းကိုလည်း။ အန္တရန္တရာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ကြီးကြားကြီးကြား
 သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ (ဤဝါကျ၌ န အက္ခရာ ကျနေသည်။ န
 အက္ခရာပါမှ သင့်မည်)။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုဦးအံ့။ စုတင်တေစီဝရိကဿ၊ စုတင်
 တိစီဝရိတ်ဆောင်ရဟန်းအား။ စတုတ္ထံ ဝတ္တမာနံ၊ လေးထည်မြောက် သင်္ကန်း
 ဖြစ်လတ်သော်။ အံသကောသဝမေဝ၊ အံသကိုက်သည်သာလျှင်။ ပဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။
 (အံသကိုက်သည် ပရိက္ခာရစောဋ္ဌပင်တည်း။ သို့ဖြစ်၍ အိပ်ရာလွှမ်းအိပ်ရာခင်းနှင့်
 အံသကိုက်ဟူသော ဤနှစ်ထည်ယုံသည် သင်္ကန်းသုံးထည်မှ အပိုအလွန်အရာ၌
 တည်ကုန် သော်လည်း စုတင်ပျက်ခြင်းကို မပြုဟတ်ကုန်ဟု အဋ္ဌကထာ၌
 ဆိုကြောင်း ဆရာတို့ဆိုကုန်၏)။ တဉ္စ ခေ၊ ထိုအံသကိုက်သည်လည်း။ ဝိတ္ထာ-
 ရတော၊ အနံအားဖြင့်။ ဝိဒတ္တိ၊ တထွာသည်။ ဒီသတော၊ အလျားဖြင့်။
 တိဟတ္ထမေဝ၊ သုံးတောင်သာလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣဒမံ တိဏ္ဍခိ၊ ဤဥက္ကဋ္ဌံ၊ ပဇ္ဇိ၊ မုဒု ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လည်း။ ဓုတင်္ဂံ၊ ဓုတင်သည်။ စတုတ္ထကစိဝရံ၊ လေးထည်မြောက် သင်္ကန်းလို့။ သာဒိတက္ခဏယေဝ၊ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ရန် သာယာသော ခဏ၌ပင်လျှင်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤတိစိဝရိတ်ဓုတင်၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းပေတည်း။

(၆၃) အယံပန၊ ဤဆိုသက္ကံ သည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိ သင်ပေတည်း။ တေစီဝရိကော၊ ဘိက္ခု၊ တိစိဝရိတ်ဓုတင်ဆောင်သော ရဟန်း သည်။ ကာယပရိဟာရိကေန၊ ကိုယ်ကို ခောင်းနိုင်ရုံမျှ၊ စောင့်ရှောက်နိုင်ရုံမျှ ဖြစ်သော။ စီဝရေန၊ သင်္ကန်းဖြင့်။ သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ ချောင့်ရဲ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အယ၊ တိစိဝရိတ်ဓုတင်ဆောင်သော ထိုရဟန်းအား။ ပက္ခိနေ၊ ငှက်၏။ ဂမနံ ဝိယ၊ ပျံသွားခြင်းကဲ့သို့။ သမာဒါယေဝ၊ ပရိက္ခရာကို ယူ၍သာ လျှင်။ ဂမနံ၊ သွားလိုရာရာ သွားနိုင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ အပ္ပသမာရမ္ဘ- တာ၊ နည်းသောကိစ္စရှိခြင်းလည်းကောင်း။ ဝတ္ထသန္တိမိပရိဝဇ္ဇနံ၊ အဝတ်အထည် ကို သိုမှီးထားခြင်းကို ကြဉ်ခြင်းလည်းကောင်း။ သလ္လဟုကဝုတ္တိတာ၊ ပေါ့သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ အတိရေကစိဝရကောလုပ္ပပ္ပ- ဟာနံ၊ သုံးထည်ထက်ပိုသော သင်္ကန်း၌ မက်မောသော လောလုပ္ပဟဏှာကို ပယ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ကပ္ပိယေ၊ အပ်သည်၌။ မတ္တကာရိတာယ၊ သုံးထည် အတိုင်းအရှည် ပြုလေ့ရှိခြင်းကြောင့်။ သလ္လေခဝုတ္တိတာ၊ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှုရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ အလိုနည်းသည် ၏ အဖြစ် စသည်တို့၏။ ဖလနိပ္ပတ္တိ၊ အကျိုးပြီးခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေမာဒယော၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ သမ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤ သည်ကား။ အာနိသံသော၊ တိစိဝရိတ်ဓုတင် ၏ အကျိုးအာနိသင်ပေတည်း။

တိစိဝရဓရော၊ သင်္ကန်းသုံးထည်ကို ဆောင်သော။ မိရော၊ ပညာရှိ သော။ ယောဂီ၊ ယောဂီသည်။ အတိရေကဝတ္ထတဏှံ၊ သုံးထည်ထက် ပိုလွန်သောအဝတ်၌ မက်မောသော တဏှာကို။ ပဟာယ၊ ပယ်ပြီးလျှင်။ သန္တိမိပဝဇ္ဇိတော၊ သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းကို ကြဉ်သည်ဖြစ်၍။ သန္တောသ- သုခရသည၊ ရောင့်ရဲခြင်း၌ ချမ်းသာဟူသောအရသာကို သိပေ၏။

တသ္မာ၊ ထိုသို့သိသောကြောင့်။ သပတ္တစရဏော- သပတ္တဟာရော၊ မိမိအတောင်နှင့်တကွ သွားလိုရာသွားနိုင်သော။ ပက္ခိဝ၊ ငှက်ကဲ့သို့။ သစိဝရော၊ ကိုယ်၌ရှိထားသော သင်္ကန်းနှင့်တကွ ဖြစ်လျက်သာလျှင်။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ အနုဝိစရိတုကာမော၊ လိုရာရာသွားခြင်းငှာ အလို ရှိသော။ ယောဂီဝရော၊ ယောဂီသူမြတ်သည်။ စိဝရနိယမေ၊ သင်္ကန်းကို

သုံးထည်မျှကန့်သတ်၍ ဆောင်ရာ၌။ ရတံ၊ မေ့လျော့ပျော်ပိုက်ခြင်းကို။ ကယိရာ၊ ပြုရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အနုသာသနီပေတည်း။

အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ တေစိဝရိကင်္ဂေ၊ တိစိဝရိကဓူတင်၌။ သမာဒါနဝိဓာနပုဗ္ဗေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်၊ အပြား၊ ပျက်စီးခြင်း၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ဖွင့်ဆိုပြသောစကားပေတည်း။

၃-ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂကထာ

ပိဏ္ဍပါတိဓူတင်္ဂကိုပြဆိုချက်

၂၆။ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂမ္ပိ၊ ပိဏ္ဍပါတိဓူတင်္ဂကိုလည်း။ “အတိရေကလာဘံ ပဋိက္ခိပါမိ” ဆွမ်းခံ၍ရသောဆွမ်းထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သော သံဃာ့ဘတ်အစရှိသောလာဘ်ကို ပယ်ပါ၏။ “ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ”တိ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ လှည့်လည်ခြင်း ဆွမ်းခံခြင်းအလေ့ရှိသော ရဟန်း၏အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာကို ဆောက်တည်ပါ၏ဟူသော။ ဣမေသံ၊ ဤနှစ်မျိုးသောစကားတို့တွင်။ အညတရဝစေနေန၊ တမျိုးမျိုးသောစကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပိဏ္ဍပါတိကေန၊ ပိဏ္ဍပါတိဓူတင်ဆောင်သော။ တေနယောဂိနာ၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ “သံဃာတ္ထံ၊ သံဃာဏားလုံးအားလှူသော သံဃာ့ဘတ်လည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓေသဘတ္ထံ၊ သံဃာ့ထံမှညွှန်ကြားစေ၍ လှူသော ဥဒ္ဓေသဘတ်လည်းကောင်း။ နိမန္တနဘတ္ထံ၊ ပင့်ဖိတ်၍လှူအပ်သော နိမန္တနဘတ်လည်းကောင်း။ သလာကဘတ္ထံ၊ စာရေးတံမဲချ၍လှူသောသလာကဘတ်လည်းကောင်း။ ပက္ခိကံ၊ လဆန်းလဆုတ်ပက္ခ၌ တကြိမ်လှူသော ပက္ခိကဘတ်လည်းကောင်း။ ဥပေါသဓိကံ၊ လပြည့်လကွယ် ဥပုသ်နေ့၌လှူသော ဥပေါသထိကဘတ်လည်းကောင်း။ ပါဠိပဒိကံ၊ လဆန်းတရက် လဆုတ်တရက်နေ့၌ လှူသောပါဠိပဒိကဘတ်လည်းကောင်း။ အာဂန္တုကဘတ္ထံ၊ အာဂန္တုကရဟန်းတို့ကိုရည်၍လှူသောအာဂန္တုကဘတ်လည်းကောင်း။ ဂမိကဘတ္ထံ၊ ခရီးသွားရဟန်းတို့ကိုရည်၍လှူသောဂမိကဘတ်လည်းကောင်း။ ဂိလာနဘတ္ထံ၊ သူနာရဟန်းတို့ကိုရည်၍လှူသော ဂိလာနဘတ်လည်းကောင်း။ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္ထံ၊ သူနာပြုစုသူကိုရည်၍လှူသော ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ် လည်းကောင်း။ ဝိဟာရဘတ္ထံ၊ ကျောင်းကိုရည်၍လှူသော ဝိဟာရဘတ်လည်းကောင်း။ ဓုရဘတ္ထံ၊ ဆွမ်းခံဝင်ရာ အဦးအစအိမ်၌ပင်လျှင် တည်ထား၍လှူသော ဓုရဘတ်လည်းကောင်း။ ဝါရကဘတ္ထံ၊ အလှည့်ကျဖြင့်လှူသော ဝါရကဘတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တောနိ စုဒ္ဓသဘတ္တာနိ၊ ဤတဆယ့်လေးပါးသောဘတ်တို့ကို။ န သာဒိ-

တဗ္ဗာနိ၊ မဿယာအပ်၊ လက်မခံအပ်ကုန်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုဦးအံ့။ “သံဃဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိ အာဒိနာ နယေန အဝတွာ၊ “သံဃဘတ်ကို ခံယူတော်မူပါကုန်” ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့် မဆိုမူ၍။ “အမှောက် ဂေဟေ သံဃော ဘိက္ခု ဂဏှာတု၊ တုမေပိ ဘိက္ခု ဂဏှထာ”တိ ဝတွာ၊ အကျွန်ုပ်တို့အိမ်၌ သံဃာသည် ဆွမ်းကို ခံယူ၏။ အရှင်တို့သည်လည်း ဆွမ်းကိုခံယူလှည့်ပါကုန်ဟု ဆွမ်းခံဆွမ်းဟူသော ဝေါဟာရဖြင့် လျှောက်ထား၍။ ဒိန္နာနိ၊ လှူကုန်သည်။ သစေ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် (ထည့်)။ တာနိ၊ ထိုဆွမ်းတို့ကို။ သာဒိတုံ၊ သာယာလက်ခံခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ သံဃတော၊ သံဃာမှ။ လဒ္ဒါ၊ ရအပ်သော (ထည့်)။ နိဇ္ဈမိသသလကာပိ၊ ယာဝကာလိကမှတစ်ပါးသော ဆေးစသည်နှင့်ယှဉ်သော စာရေးတံသည်လည်းကောင်း။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်းတိုက်၌။ ပက္ကဘတ္တမ္ပိ၊ ဒါယကာတို့ကချက်၍ လှူသောဆွမ်းသည်လည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ အပ်သည်သာတည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ တဿ၊ ထိုပိဏ္ဍပါတ် ဓူတင်ဆောင်သောယောဂီရဟန်း၏။ ဝိဓာနံ၊ အစီအရင်ပေတည်း။

ပန၊ အဖို့တစ်ပါးကား။ ပဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ ဤပိဏ္ဍပါတ်ဓူတင်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ တိဝိဓော ဟောတိ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ ဥက္ကဋ္ဌရဟန်းသည်။ ပုရတောပိ၊ မရောက်သေးသောရှေ့အိမ်မှလည်းကောင်း။ ပစ္ဆတောပိ၊ လွန်ခဲ့ပြီးသောနောက်အိမ်မှလည်းကောင်း။ အာဟဋ္ဌဘိက္ခု၊ ဆောင်ယူခဲ့သောဆွမ်းကိုလည်း။ ဂဏှာတိ၊ ခံယူ၏။ ပတ္တဒ္ဓါရေ ဌတွာ၊ ရောက်ဆဲအိမ်တံခါး၌ ရပ်တည်၍။ ပတ္တံ ဂဏှန္တာနမ္ပိ၊ သပိတ်ကိုယူကုန်သော ဒါယကာတို့အားလည်း။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ (ထည့်)။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ပဋိက္ကမနံ အာဟရိတွာ၊ ဆွမ်းစားဇရပ်သို့ အိမ်မှဆောင်ယူခဲ့၍။ ဒိန္နဘိက္ခမ္ပိ ဂဏှာတိ၊ လှူသောဆွမ်းကိုလည်း ခံယူ၏။ (ဆောင်ခဲ့၍လှူသော ဆွမ်းဟူသည်မှာ ဓူတင်ဆောင်ရဟန်းထံမှ သပိတ်ကို မယူပဲ အိမ်မှထည့်စရာခွက်စသည်ဖြင့်ထည့်၍ ယူလာပြီးလျှင် လှူသောဆွမ်းကိုဆိုလိုသည်။ ဤအရာ၌ ဋီကာတွင် ပတ္တံ ဂဟေတွာဟု ရှိသောပါဌ်မှာ မသင့်၊ ပတ္တံ အဂ္ဂဟေတွာဟု ရှိမှသင့်မည်။ အကြောင်းမူကား ဤဓူတင်ဆောင်ရဟန်းသည် ဆွမ်းခံရောက်ဆဲအိမ်၌သာ သပိတ်ကိုလက်မှလွှတ်၏၊ လွန်ခဲ့သောနောက်အိမ် မရောက်သေးသည့် ရှေ့အိမ်များသို့ပင် သပိတ်ကို မလွှတ်မပေးသောကြောင့်ပေတည်း။ သပဒါနစာရိကဓူတင်အရာ၌ သာ၍ထင်ရှားလတ္တံ့။) ပန၊ သို့သော်လည်း။ တံ ဒိဝသံ၊ ‘ထိုနေ့အဖို့၌။ နိသီဒိတွာ၊ ဖိတ်မံထားသော ဆွမ်းလာလိမ့်မည်ဟု စောင့်မျှော်ကာထိုင်နေလျက်။ ဘိက္ခု န ဂဏှတိ၊ ဆွမ်းကို မခံယူ။ မဇ္ဈိမော၊ မဇ္ဈိရဟန်းသည်။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုနေ့အဖို့၌။ နိသီဒိတွာပိ၊

စောင့်မျှော်ကာထိုင်လျက်လည်း။ ဘိက္ခု ၈ဏှာတိ၊ လာ၍လှူသောဆွမ်းကိုခံယူ
၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ သွာတနာယ၊ နက်ဖြန်သုံးဆောင်ရန်အတွက်။ ဘိက္ခု၊
ဖိတ်ထားသောဆွမ်းကို။ (လိုက်)။ နာဓိဝါသေတိ၊ လက်မခံ။ မုဒုကော၊ မုဒု
ရဟန်းသည်။ သွာတနာယပိ၊ နံနက်အကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ပုန ဒိဝဿာယပိ၊
သန်ဘက်ခါအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ၊ ဆွမ်းကိုလက်ခံ၏။
တေ ဥဘောပိ၊ ထိုနှစ်ပါးသောမဇ္ဈိနှင့်မုဒုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သေရိဝိဟာရသုခံ၊
မိမိအလိုအတိုင်း နေခြင်းနှင့်စပ်သောချမ်းသာကို။ န လဘန္တိ၊ မရကုန်။ ဥက္က-
ဠောဝ၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်။ သေရိဝိဟာရသုခံ၊ မိမိအလိုအတိုင်းနေ
ရခြင်းနှင့်စပ်သောချမ်းသာကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ (၆၄) ကိရ၊ ကြားရပူးသည်
မှာ။ ကေသိ၊ ဂါမေ၊ တခုသောရွာ၌။ အရိယဝံသော၊ အရိယဝံသသုတ်
နှင့်စပ်သောတရားပွဲသည်။ ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ (ဖြစ်သတဲ့) ဥက္က-
ဠော၊ ဥက္ကဋ္ဌရဟန်းသည်။ ဣတရေ၊ မဇ္ဈိနှင့်မုဒုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အာဝုသော၊
ငါ့ရှင်တို့။ ဓမ္မဿဝနာယ၊ တရားနာရန်။ အာယာမာတိ၊ လာသွားကြစို့ဟု။
အာဟ၊ ဆို၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဧကော၊ တပါးသောမဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်ကို (ထည့်)။ ဧကေန
မနုဿေန၊ တဦးသောဒါယကာသည်။ ဝါ၊ တဦးသောဒါယကာက။ နိသီဒါပိ-
တော၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ ဖိတ်ခေါ်၍နေစေအပ်သည်။ အမှီတိ၊ ဖြစ်ပါ၏” ဟု။
အာဟ၊ ဆို၏။ အပဓရာ၊ တခြားမုဒုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။
မယာ၊ တပည့်တော်သည်။ သွာတနာယ၊ နက်ဖြန်အလို့ငှာ။ ကေသ ဘိက္ခု၊
တဦးသောဒါယကာ၏ဆွမ်းကို။ အဓိဝါသိတာတိ၊ လက်ခံထားပါသည်” ဟု။
အာဟ၊ ဆို၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ တေ ဥဘော၊ ထိုနှစ်ဦးသော ရဟန်းတို့
သည်။ သေရိဝိဟာရသုခော၊ မိမိအလိုအတိုင်းနေရခြင်းနှင့်စပ်သောချမ်းသာ
မှ (လိုက်)။ ဝါ၊ တရားနှင့်စပ်သော ပါမောဇ္ဇစသောအရသာမှ။ ပရိဟိနာ၊
ဆုံးရှုံးကုန်၏။ ဣတရေ၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်။ ပါတောဝ၊ နံနက်
စောစောကပင်။ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ လှည့်လည်၍။ ဓမ္မသဘံ၊
တရားပွဲရှိရာသို့ (ထည့်)။ ဂန္ဓာ၊ သွားပြီးလျှင်။ ဓမ္မရသံ၊ တရားနှင့်စပ်သော
ပါမောဇ္ဇစသောအရသာကို။ ပဋိသံဝေဒေသိ၊ ခံစားရလေ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣဒမသံ တိဏ္ဏဒ္ဓိ၊ ဤသုံးပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။
စုတင်၊ စုတင်သည်။ သံသဘတ္တာဒိအတိရေကလာဘံ၊ ဆွမ်းခံဆွမ်းမှပိုလွန်
သော သံသဘတ်ဆိုသောလာဘ်ကို။ သာဒိတက္ခဏေဝ၊ သာယာလက်ခံသော
ခဏ၌ပင်လျှင်။ ဘိဒ္ဓေသိ၊ ပျက်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပိဏ္ဏ
ပါတ်ခွဲတင်၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းပေတည်း။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင် ပေတည်း။ “ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ နိဿယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ”တိ ဝစနတော၊ ဆွမ်းခံ၍ရသော တလုတ်တခဲဆွမ်းဘောဇနံကို မှီ၍ ရဟန်းအဖြစ်သည် မှတ တည်နေရ၏ဟူသော မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကြောင့်။ နိဿယာနုရူပ- ပဋိပတ္တိသဗ္ဗာဝေါ၊ ရဟန်းဖြစ်စက ဝန်ခံခဲ့သော ပထမနိဿယနှင့်လျော်သော အကျင့်ပဋိပတ်၏ ရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဒုတိယေ အရိယဝံသေ ပတိ- ဌာနံ၊ ဒုတိယအရိယဝံသ၌ တည်ခြင်းလည်းကောင်း။ အပရာယတ္တဝုတ္တိတာ၊ သူတပါးနှင့်မစပ်သော အသက်မွေးမှု ရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ “အပ္ပိ- နိစေဝ၊ အဖိုးလည်းနည်းကုန်၏။ သုလဘာနိ စ၊ ရလည်းရလွယ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုအဖိုးနည်း၍ ရလွယ်သောပစ္စည်းတို့သည်။ အနဝဇ္ဇာနိ စ၊ အပြစ် လည်းမရှိကုန်။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သံဝဏ္ဏိ- တပစ္စယတာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ပစ္စည်းရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ကော- သဇ္ဇနိဗ္ဗဒ္ဓနတာ၊ ဆွမ်းခံရန် ပျင်းရိခြင်းကို နှိမ်နင်းနိုင်သည့်အဖြစ်လည်းကောင်း။ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝတာ၊ စင်ကြယ်သောအသက်မွေးမှုရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ သေခိယပဋိပတ္တိပူရဏံ၊ သေခိယဝတ်၏ ပြည့်ခြင်းလည်းကောင်း။ အပရပေါ- သိတာ၊ သူတပါးကို မမွေးမြူရသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ပရာနုဂ္ဂဟကိရိ- ယာ၊ ဆွမ်းလောင်းလှူသော သူတပါးတို့အား ချီးမြှောက်ခြင်းကို ပြုခြင်း လည်းကောင်း။ မာနပ္ပဟာနံ၊ အောက်ဆုံးဖြစ်သောအသက်မွေးမှု၌ တည် သဖြင့် မာန်မာနကို ပယ်ရခြင်းလည်းကောင်း။ ရသတဏှာနိဝါရဏံ၊ ရသ- တဏှာကို တားမြစ်ပယ်ရှားနိုင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဂဏဘောဇနပရမ္ပရဘော- ဇနစာရိတ္တသိက္ခာပဒေဟံ၊ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၊ ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၊ စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့်။ အနာပတ္တိတာ၊ အာပတ်မသင့်သည်၏အဖြစ်လည်း ကောင်း။ အပိစ္ဆတာဒီနံ၊ အပိစ္ဆတာစသည်တို့အား။ အနုလောမဝုတ္တိတာ၊ လျော်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ သမ္မာပဋိပတ္တိ- ဗြူဟနံ၊ ကောင်းမြတ်သောအကျင့်ပဋိပတ်ကိုပွားစေခြင်းလည်းကောင်း။ ပစ္ဆိမ- ဇနတာနုကမ္ပနံ၊ နောင်လာနောက်ဖွား အမျိုးသားအပေါင်းကို ဒိဋ္ဌာနုဂတိသို့ ရောက်စေခြင်းဖြင့် ချီးမြှင့်ရခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်ပေတည်း။

“ပိဏ္ဍိယာလောပသန္တုဋ္ဌော၊ ဆွမ်းခံ၍ရသော တလုတ်တခဲသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲသော။ အပရာယတ္တဇီဝိကော၊ သူတပါးနှင့်မစပ်သော အသက်မွေးမှုရှိသော။ ပဟိနာဟာရလောလုပ္ပေါ၊ အစာအာဟာရ၌ မက်မောသော လောလုပ္ပတဏှာကို ပယ်ပြီးသော။ ယတိ၊ ယောဂီ

ရဟန်းသည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ စာတုဒ္ဓိသော၊ အရပ်လေး မျက်နှာတို့၌ အပိတ်အပင်ကင်း၍ အသိုရှိရာသို့ သွားနိုင်ပေသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းရိခြင်းကိုလည်း။ ဝိနောဒယတိ၊ ပယ်ဖျောက် နိုင်၏။ အဿ၊ လိုပိဏ္ဍပါတ်စုတင်ဆောင် ယောဂီရဟန်း၏။ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးမှုသည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်ပေ၏။ တသ္မာဟိ၊ ထို့ကြောင့် သာလျှင်။ သုမေဓသော၊ ကောင်းသောပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီရဟန်းသည်။ ဘိက္ခာစာရိယံ၊ ဆွမ်းခံသောအကျင့်ကို။ (လက်ရှိ ဆဋ္ဌမူမှာ ဘိက္ခာစရိယာယ ဟုရှိနေသည်။ ပြည်မှ၌ ဘိက္ခာစရိယံ ဟု ရှိသည်) နာတိမညယျ၊ မထိမ့်မြင် မအောက်မေ့ရာ။

ဟိ၊ မှန်၏။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော—

အတ္တဘရဿ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသာမွေးမြူသော။ အနညပေါသိနော၊ သူတပါးကို မမွေးမြူသော။ တာဒိနော၊ ဣဋ္ဌာရုံ၊ အနိဋ္ဌာရုံကို အတူ ပြု၍ ရှုနိုင်သဖြင့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ပိဏ္ဍပါတိကဿ၊ ဆွမ်းခံ လေ့ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ယောဂီရဟန်းအား။ စေ၊ အကယ်၍။ နော လာဘသိလောကနိဿိတော၊ လာဘ် အကျော်အစောက် မမှီပါ။ ဒေပါပိ၊ သိကြားစသော နတ်တို့သော်လည်း။ ပိဟယန္တိ၊ ချစ်မြတ်နိုး ကုန်သေး၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အနုသာသနီတည်း။

အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ ပိဏ္ဍပါတိက ဇနံ၊ ပိဏ္ဍပါတ်စုတင်၌။ သမာဒါန- ဝိဓာနပုဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်၊ အပြား၊ ပျက်စီးခြင်း၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ဖွင့်ပြသော စကားပေတည်း။

၄—သ ပ ဒါ န စာ ရိ က ဂ် က ထာ

သပဒါနစာရိက စုတင်ကို ပြဆိုချက်။

(၆၅) သပဒါနစာရိကဂ်မ္ဘိ၊ သပဒါန စာရိက စုတင်ကိုလည်း။ “လောလုပ္ပ- စာရံ ပဋိက္ခိပါမိ”၊ မက်မောသော လောလုပ္ပတဏှာဖြင့် အိမ်စဉ်ကျော်သွား၍ ဆွမ်းခံခြင်းကိုပယ်ပါ၏။ “သပဒါနစာရိကဂ် သမာဒိယာမိ”၊ အိမ်စဉ်အတိုင်း ဆွမ်းခံလေ့ရှိသော ရဟန်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာကို ဆောက်တည်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ ဤနှစ်မျိုးသော စကားတို့တွင်။ အညတရဝစနေ၊ တမျိုးမျိုးသော စကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ ဟောတိ၊ ဆောက်တည်အပ်သည် ဖြစ် ပေ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ သပဒါနစာရိကေန၊ သပဒါနစာရိကဓူတင်ဆောင်သော။
 တေန၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ ဂါမဒ္ဒါရေ ဌတော၊ ရွာတံခါး၌ ရပ်၍။ ပရိဿ-
 ယာဘာဝေါ၊ ဆင်မြင်း ကျဲ နွားစသော ဘေးရန်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သလ္လက္ခိ-
 တဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ယဿာ ရစ္ဆာယ ဝါ၊ အကြင်လမ်း၌လည်းကောင်း။ ယသ္မိံ^၁
 ဂါမေ ဝါ၊ အကြင်ရွာ၌လည်းကောင်း။ ပရိဿယော၊ ဆင်မြင်းကျဲနွား စသော
 ဘေးရန်သည်။ ဟောတိ၊ ရှိငြားအံ့။ တံ ပဟာယ၊ ဘေးရန်ရှိစေသော ထိုလမ်း၊
 ထိုရွာကို ပယ်၍။ အညတ္တ၊ တပါးသောလမ်း၊ တပါးသောရွာသို့။ စရိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊
 သွားခြင်းငှာအပ်၏။ ယသ္မိံ^၂ ဃရဒ္ဒါရေ ဝါ၊ အကြင်အိမ်တံခါး၌လည်းကောင်း။
 ယဿာ ရစ္ဆာယ ဝါ၊ အကြင်လမ်း၌လည်းကောင်း။ ယသ္မိံ^၃ ဂါမေ ဝါ၊ အကြင်ရွာ
 ၌လည်းကောင်း။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုကိုမျှ။ န လဘတိ၊ မရငြားအံ့။ အဂါမသညံ
 ကတော၊ ထိုအိမ်တံခါး၊ ထိုလမ်း၊ ထိုရွာကို ရွာမဟုတ်ဟု အမှတ်ပြု၍။ ဂန္တဗ္ဗံ၊
 သွားအပ်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်အိမ်တံခါး၊ အကြင်လမ်း၊ အကြင်ရွာ၌။ ကိဉ္စ၊ တစုံ
 တခုကို။ လဘတိ၊ ရငြားအံ့။ တံ ပဟာယ၊ ထိုအိမ်တံခါး၊ ထိုလမ်း၊ ထိုရွာကိုပယ်
 ၍။ အညတ္တ၊ အခြားတပါးသို့ (ထည့်)။ ဂန္တံ န ဝဇ္ဇတိ၊ သွားခြင်းငှာမအပ်။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ ဤသပဒါနစာရိကဓူတင်ဆောင်သော
 ယောဂီရဟန်းသည်။ ကာလတရံ၊ နံနက်စောစောကပင်လျှင်။ ပဝိသိတဗ္ဗံ၊
 ဆွမ်းခံဝင်သင့်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆွမ်းခံစောစောဝင်သည်ရှိ
 သော်။ အဖာသုကဋ္ဌာနံ ပဟာယ၊ ဘေးရန်ရှိသဖြင့် မချမ်းသာသောအရပ်ကို
 ပယ်၍။ အညတ္တ ဂန္တံ၊ အခြားအရပ်သို့ သွားခြင်းငှာ။ သက္ခိဿတိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့။
 ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ အဿ၊ ထိုသပဒါနစာရိကဓူတင်ဆောင်သော ယောဂီရဟန်း
 အား။ ဝိဟာရေ ဒါနံ ဒေန္တာ၊ ကျောင်း၌ အလှူပေးသော သူတို့သည်လည်း
 ကောင်း။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြားလမ်းခွတ်လတ်၌။ အာဂစ္ဆန္တာ မနုဿာ ဝါ၊
 လာနေကုန်သော လူတို့သည်လည်းကောင်း။ ပတ္တံ ဂဟေတော၊ သပိတ်ကိုယူ၍။
 ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ သစေ ဒေန္တိ၊ အကယ်၍ လှူကုန်အံ့။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ခံယူ
 ခြင်းငှာ (ထည့်)။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣမိနာ၊ ဤသပဒါနစာရိက
 ဓူတင်ဆောင် ယောဂီရဟန်းသည်။ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တနာပိ၊ ခရီးသွားစဉ်သော်လည်း။
 ဘိက္ခာစာရဇဝလာယံ၊ ဆွမ်းခံချိန်၌။ သမ္ပတ္တဂါမံ၊ ဆိုက်ရောက်သောရွာကို။
 အနုတိက္ကမိတော ဧဝံ၊ မကျော်လွန်မူ၍သာလျှင်။ စရိတဗ္ဗံ၊ ဆွမ်းခံသွားအပ်၏။
 (ဧဝံ ရှေ့ထိုင်)။ တတ္ထ၊ ထိုဆိုက်ရောက်သောရွာ၌။ အလဘိတော ဝါ၊ မရ၍
 လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မရလျှင်ဖြစ်စေ။ ထောက်လဘိတော ဝါ၊ အနည်းငယ်ကိုရ
 ၍လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အနည်းငယ်ရပြီးသည်ဖြစ်စေ။ ဂါမပဋိပါဋိယာ၊ ရွာစဉ်

ဖြင့်။ စရိတဗ္ဗံ၊ လှည့်လည်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် အပြီးတည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည် ကား။ အဿ၊ ထိုသပဒါနစာရိကဓူတင်ဆောင် ယောဂီရဟန်း၏။ ဝိဓာနံ၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်ပေတည်း။

ပဘေဒတော ပန၊ အပြားအားဖြင့်မူကား။ အယမ္ပိ၊ ဤသပဒါနစာရိက ဓူတင်ဆောင်ရဟန်းသည်လည်း။ တိဝိဓော ဟောတိ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ ဥက္ကဋ္ဌယောဂီရဟန်းသည်။ ပုရတော အာဟဋ္ဌ ဘိက္ခုမ္ပိ၊ မရောက်သေးသော ရွှေအိမ်မှ ဆောင်လာ၍ လှူနှင့်သော ဆွမ်းကို လည်းကောင်း။ ပစ္ဆတော အာဟဋ္ဌဘိက္ခုမ္ပိ၊ လွန်ခဲ့ပြီးသောနောက်အိမ်မှ လိုက်၍ လှူသောဆွမ်းကိုလည်းကောင်း။ ပဋိက္ကမနံ၊ ဆွမ်းစားဇရပ်သို့။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်ယူလာ၍။ ဒိယယမာနမ္ပိ၊ လှူသောဆွမ်းကိုလည်းကောင်း။ န ဂဏှတိ၊ မခံယူ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပတ္တဒ္ဓါရေ၊ ရောက်ဆဲအိမ်တံခါး၌။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဆွမ်းထည့်လှူရန် လက်မှလွှတ်၍ပေး၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣမသ္မိံ ဓုတင်္ဂေ၊ ဤဓူတင်၌။ မဟာကဿပတ္ထေရေန၊ အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်နှင့်။ သဒိသော နာမ၊ တူသောသူမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ တဿပိ၊ ထို အရှင်မဟာကဿပမထေရ်အားလည်း။ ပတ္တဝိဿဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ (ယက်ကန်းသည်ယောင် ဆောင်၍ လှူသော သိကြားမင်းအား) သပိတ်ကို လက်မှလွှတ်သောအရာ သည်။ ပညာယတိ ဝေ၊ ထင်သည်သာတည်း။ မဇ္ဈိမော၊ မဇ္ဈိယောဂီရဟန်း သည်။ ပုရတော ဝါ၊ မရောက်သေးသော ရွှေအိမ်မှလည်းကောင်း။ ပစ္ဆတော ဝါ၊ လွန်ခဲ့ပြီးသော နောက်အိမ်မှလည်းကောင်း။ အာဟဋ္ဌမ္ပိ၊ ဆောင်လာ၍ လှူသည်ကိုလည်း။ ဂဏှတိ၊ ခံယူ၏။ ပဋိက္ကမနံ အာဟဋ္ဌမ္ပိ၊ ဆွမ်းစားဇရပ်သို့ ဆောင်လာသော ဆွမ်းကိုလည်း။ ဂဏှတိ၊ ခံယူ၏။ ပတ္တဒ္ဓါရေပိ၊ ရောက်ဆဲအိမ် တံခါး၌လည်း။ ပတ္တံ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ သပိတ်ကိုလွှတ်၍ ပေး၏။ ပန၊ မသင့်သည်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဘိက္ခံ အာဂမယမာနေ၊ ဒါယကာတို့က ထိုနေ့အတွက် ဖိတ်မံထား သော ဆွမ်းကို စောင့်ဆိုင်းငံ့လင့်၍ကား။ န နိသီဒတိ၊ မနေသင့်ပေ။ ဝေ၊ ဤသို့ မနေခြင်းဖြင့်။ သော၊ ထိုသပဒါနစာရိကဓူတင်ဆောင် မဇ္ဈိယောဂီရဟန်းသည်။ ဥက္ကဋ္ဌပိဏ္ဍပါတိကဿ၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဓူတင်ဆောင် ဥက္ကဋ္ဌယောဂီရဟန်းအား။ အနု- လောမေတိ၊ လျော်ပေ၏။ မုဒုကော၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုနေ့ အတွက် ဖိတ်မံသည်ကို။ နိသီဒိတွာ အာဂမေတိ၊ ထိုင်၍ စောင့်ဆိုင်းငံ့လင့်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ ဤသုံးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဓုတင်္ဂံ၊ ဓူတင်သည်။ လောလုပ္ပစာရေ ဥပ္ပန္နမတ္ထေ၊ ဆွမ်းကောင်း ဟင်းကောင်း၌ မက်မောသော လောလုပ္ပတဏှာဖြင့် အိမ်စဉ်ကို လွန်၍သွားခြင်း ဖြစ်ကာမျှ၌။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤသပဒါနစာရိကဓူတင်၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းပေတည်း။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်ပေတည်း။ ကုလေသု၊ ဒါယကာတို့၌။ နိစ္စနဝကာဘ၊ အမြဲတမ်းလူသစ်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ စန္ဒူပမတာ၊ လ-နှင့်တူသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ကုလမစ္ဆရပ္ပဟာနံ၊ ကုလမစ္ဆရကို ပယ်ခြင်းလည်းကောင်း။ သမာနုကမ္ပိတာ၊ ဒါယကာတို့၌ အညီအမျှသနားခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ကုလူပကာဒိနဝါဘာဝေါ၊ ဒါယကာတို့၏ အိမ်သို့ကပ်ခြင်း၌ သိမ်းသွင်းခြင်း ရောနှောခြင်းစသော အပြစ်မရှိခြင်းလည်းကောင်း။ အဝှါနာနဘိနန္ဒနာ၊ ဖိတ်မံပင့်ခေါ်ခြင်းကို လက်မခံခြင်းလည်းကောင်း။ အဘိဟာရေန အနတ္တိကတာ၊ ပို့လာသော ဆွမ်းပဲဖြင့်သာ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ အပ္ပိစ္ဆတာသည်တို့အား။ အနုလောမဝုတ္တိတာ၊ လျော်သောအကျင့်ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အာနိသံသော၊ သပဒါနစာရိကဓူတင်၌ အကျိုးအာနိသင်ပေတည်း။

(၆၆) ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ သပဒါနစာရိ၊ အိမ်စဉ်မပြတ် ဆွမ်းရပ်လေ့ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ စန္ဒူပမော၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်၌ မကပ်ငြိသော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်၊ ဖြူစင်အေးချမ်းသော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် လနှင့်လည်း တူပေ၏။ နိစ္စနဝေါ၊ အမြဲတမ်းလူသစ်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ကုလေသု၊ ဒါယကာတို့၌။ အမစ္ဆရိ၊ ဝန်တိုခြင်းဟူသော ကုလမစ္ဆရိယလည်း ကင်းပေ၏။ သဗ္ဗသမာနုကမ္ပော၊ ခပ်သိမ်းသော ဒါယကာတို့၌ အညီအမျှ သနားခြင်းလည်း ရှိပေ၏။ ကုလူပကာဒိနဝိပ္ပမုတ္တော၊ ဒါယကာတို့၏ အိမ်၌ထိုင်၍ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးသော ကုလူပကရဟန်းတို့အား ရောက်တတ်သော အပြစ်မှ လွတ်သည်လည်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘုဝိ၊ မြေအပြင်၌။ သေရိစာရံ၊ မိမိအလိုအားလျော်စွာ သွားရခြင်းကို။ အာကင်္ခမာနော၊ အလိုရှိသော။ ဓီရော၊ ပညာရှိသည်။ လောလုပ္ပစာရံ ပဟာယ၊ လောလုပ္ပတဏှာဖြင့် အိမ်စဉ်ကျော်သွားခြင်းကိုပယ်၍။ ဩက္ခိတ္တစက္ခု၊ ချအပ်သော မျက်လွှာရှိလျက်။ ယုဂမတ္တဒဿိ၊ လေးတောင်ခန့်သာ ကြည့်လေ့ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍(ထည့်)။ သပဒါနစာရိ၊ အိမ်စဉ်မပြတ် ဆွမ်းရပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို။ စရေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အနုသာသနီပေတည်း။

အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ သပဒါနစာရိကဏံ၊ သပဒါနစာရိကဏုတင်၌။ သမာဒါနဝိဓာနပုဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်၊ အပြား၊ ပျက်စီးခြင်း၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ဖွင့်ပြသော စကားပေတည်း။

၅-ကောသနိကင်္ဂကထာ

ကောသနိကဏုတင်ကို ပြဆိုချက်

၂၈။ ကောသနိကင်္ဂမ္ပိ၊ ကောသနိကဏုတင်ကိုလည်း။ “နာနာသနဘောဇနံ ပဋိကိပ္ပါမိ”၊ နေရာအများ၌ စားခြင်းကို ပယ်ပါ၏။ “ကောသနိကင်္ဂ” သမာဒိယာမိ”၊ တထိုင်တည်း၌သာ စားလေ့ရှိသော ရဟန်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာကို ဆောက်တည်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ၊ ဤနှစ်မျိုးသောစကားတို့တွင်။ အညတရဝစနေ၊ တမျိုးမျိုးသော စကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ ဟောတိ၊ ဆောက်တည်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား ဆောက်တည်ပုံတည်း။ (ဣတိ-ကျေ)။

ပန၊ ကျင့်ပုံကား။ ကောသနိကေန၊ ကောသနိကဏုတင်ဆောင်သော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ အာသနသာလာယံ၊ ဆွမ်းစားဇရပ်၌။ နိသီဒန္တေန၊ ထိုင်သည်ရှိသော်။ ထေရာသနေ၊ မထေရ်ကြီးတို့၏ နေရာ၌။ အနိသီဒိတွာ၊ မထိုင်မူ၍။ ဣဒံ မယံပါပုဏိဿတီတိ၊ ဤနေရာသည် ငါ့အား လျောက်ပတ်လတ္တံ့”ဟုစဉ်းစား၍။ ပဘိရူပံ အာသနံ သလ္လက္ခေတွာ၊ သင့်လျော်သော နေရာကို မှတ်၍။ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ ထိုင်သင့်၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဝိပွကတေ ဘောဇနေ၊ ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စ မပြီးသေးမီ။ အာစရိယော ဝါ၊ ဆရာသည် လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဆရာသည်ဖြစ်စေ။ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ၊ ဥပဇ္ဈာယ်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဥပဇ္ဈာယ် ဖြစ်စေ။ သစေ အာစာစတိ၊ အကယ်၍ ကြွလာငြားအံ့။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဝတ္တံ ကာတံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဝတ်ကိုပြုသင့်၏။ ပန၊ ယင်းသို့ပြုသင့်သော်လည်း။ “ဘုရား၊ ဆွမ်းစားဆဲဖြစ်သော။ ကောသနိကံ၊ ကောသနိကဏုတင်ဆောင်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို (အဓိပ္ပါယ် ပေါ်အောင် ကံထည့်ပါ) အာသနံ ဝါ၊ နေရာသည်မူလည်း။ ဓူတင်္ဂဘေဒေါ (ဆွမ်းစား၍ ပြီးသည်တိုင်အောင် မထမူ၍) ဓူတင်ပျက်ခြင်းမှ။ ရက္ခေယု၊ စောင့်ထု၏။ (ဆွမ်းစား၍ ပြီးသည့်တိုင်အောင် မထကောင်းဟူလို၊ ဆွမ်းစားဆဲ ရဟန်းသည် နေရာမှ မထလျှင် ဆက်၍ စားကောင်းသည်၊ ဓူတင်မပျက်။ ထို့ကြောင့် မထသော နေရာက၊ ဝါ-ထိုင်မြဲတိုင်းနေရာက ဓူတင်မပျက်အောင် စောင့်ရှောက်သည်။

ဓူတင်မပျက်စေလိုလျှင် စားပြီးမှထရမည်၊ မပြီးခင်မထရ ဟုဆိုလို၏) အဘူဉ္ဇိယ-
မာနံ၊ စားဆဲမဟုတ်ပါမူ (ထည့်)။ (ဤပုဒ်သည် ဋီကာမှ ဆောင်၍
ပြသောပုဒ်ဖြစ်သည်။ စားဆဲမဟုတ်လျှင် တိုဘောဇဉ်ကို ဓူတင်မပျက်အောင်
စောင့်ရှောက်နိုင်၏။ မစားသေးမီဖြစ်လျှင် ထ၍ဝတ်ပြုသော်လည်း ဓူတင်
မပျက်ဟုဆိုလို၏။ သို့ရာတွင် ယခုပြဆဲ ဖြစ်သော ရဟန်းမှာ ထိုအာသနနှင့်
ဘောဇနနှစ်ပါးလုံးပင်မရှိ။ ထို့ကြောင့် ဝတ်ပြုခြင်းသည် ဓူတင်ကို မစောင့်တတ်၊
ထိုသို့မစောင့်တတ်သောကြောင့် အယဉ္ဇ စသော စကားကို ဆက်၍ မိန့်တော်မူ
သည်။)။ဘောဇနံ၊ ဝါ၊ ဘောဇဉ်သည်မူလည်း။ ရက္ခေယျ၊ စောင့်ရာ၏။ အယဉ္ဇ၊
ဤဓူတင်ဆောင် ယောဂီရဟန်းမှာမူကား။ အဝိပ္ပကတဘောဇနော၊ မပြီးသေး
သော ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကိုကား။
ကရောတု၊ ထ၍ပြုပါစေတော့။ ဘောဇနံ ပန၊ ဆွမ်းကိုမူကား။ မာ ဘူဉ္ဇတု၊
တဖန် မစားပါနဲ့။ (စားလျှင် ဓူတင်စည်းကမ်း ပျက်မည်)။ ဣတိ၊ ဤသို့။
တိပိဋကစူဠာဘယဒတ္ထဓော၊ တိပိဋကစူဠာဘယ ထေရ်သည်။ အာဟ၊ မိန့်ဆို
တော်မူ၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ ထိုကောသနိက ဓူတင်ဆောင်ရဟန်း၏။
ဝိဓာနံ၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်ပေတည်း။

ပဘေဒတော ပန၊ အပြားအားဖြင့် မူကား။ အယမ္ပိ၊ ဤကောသနိက
ဓူတင်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ တိဝိဓော ဟောတိ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊
ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပ္ပံ ဝါ ဟောတု၊ နည်းသည်
လည်းဖြစ်စေ။ ဗဟု ဝါ ဟောတု၊ များသည်လည်းဖြစ်စေ။ ယမ္ပိဘောဇနော၊
အကြင်ဘောဇဉ်၌။ ဟတ္ထံ ဩတဒရေတိ၊ သုံးဆောင်အံ့ဟု လက်ကိုချ၏။
တတော၊ ထိုလက်ချထားသော ဘောဇဉ်မှ။ အညံ၊ တပါးအခြားသော
ဘောဇဉ်ကို။ ဂဏှိတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။ န ဘလတိ၊ မရတော့ပြီ။ “ထေရေန၊
မထေရ်သည်။ ကိဉ္စ န ဘုတ္တန္တိ၊ တစုံတခုကိုမျှ မဘုဉ်းပေးရသေး”ဟု။ မနုဿာ၊
လူတို့သည်။ ဝါ၊ လူတို့က။ သပ္ပိအာဒိနိ၊ ထောပတ်စသည်တို့ကို။ သပေပိ
အာဟရန္တိ၊ အကယ်၍ မူလည်း ကပ်ကုန်ငြားအံ့။ ဘေသဇ္ဇိတ္ထမေဝ၊ ဆေးအကျိုး
ငှာသာလျှင်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ အာဟာရတ္ထံ၊ အာဟာရအကျိုးငှာ။ န ဝဇ္ဇန္တိ၊
မအပ်ကုန်။ မဇ္ဈိမော၊ မဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက် ကာလ
ပတ်လုံး။ ပတ္ထေ၊ သပိတ်၌။ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းသည်။ န ခီယတိ၊ မဘုဉ်းပေးသေး။
တာဝ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး။ အညံ၊ တပါးသော ဘောဇဉ်ကို။
ဂဏှိတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤမဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်သည်။
ဘောဇနပရိယန္တိကော နာမ ဟောတိ၊ ဘောဇဉ်ကုန်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ မုဒုကော၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော
ကာလပတ်လုံး။ အာသနာ န ဝုဋ္ဌာတိ၊ နေရာမှမထသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်

သော ကာလပတ်လုံး။ ဘုဉ်တုံ လဘတိ၊ စားခြင်းငှာရ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊
ထိုမှဒုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ပတ္တဇော-
ဝနံ၊ သပိတ်ဆေးရေကို။ န ဂဏှာတိ၊ မယူသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော
ကာလပတ်လုံး။ ဘုဉ်နတော၊ စားခြင်းကြောင့်။ ဥဒကပရိယန္တိကော ဝါ၊ သပိတ်
ဆေးရေယူခြင်း အဆုံးရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယာဝ၊ အကြင်မျှ
လောက်သော ကာလပတ်လုံး။ န ဝုဠာတိ၊ နေရာမှမထသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှ
လောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဘုဉ်နတော၊ စားခြင်းကြောင့်။ အာသနပရိ-
ယန္တိကော ဝါ၊ နေရာမှထခြင်းလျှင်အဆုံးရှိသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
(၆၇) ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ ဤသုံးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။
ဓုတဂ်၊ ဓုတင်သည်။ နာနာဘောဇနံ၊ နေရာအများ၌ဘောဇနကို။ ဘုတ္တက္ခဏေ-
စားသောခဏ၌။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကော
သနီကံ ဓုတင်၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းတည်း။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်တည်း။
အပ္ပါဗာဓော၊ အနာကင်းသည်၏အဖြစ် လည်းကောင်း။ အပ္ပါတကံတာ၊
ကိုယ်ဆင်းရဲကင်းသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ လဟုဠာနံ၊ ပေါ့ပါးလျှင်မြန်စွာ
ထနိုင်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဗလံ၊ ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံခြင်း လည်းကောင်း။
ဖာသုဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း လည်းကောင်း။ အနတိရိတ္တပစ္စယာ၊
အတိရိက်ဝိနည်း ကံ မပြုပဲစားခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်သော အာပတ်မသင့်ခြင်း
လည်းကောင်း။ ရသတဏှာဝိနောဒနံ၊ ရသတဏှာကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခြင်း
လည်းကောင်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ အပ္ပိစ္ဆတာ အစရှိသည်တို့အား။ အနုလောမ-
ဝုတ္တိတာ၊ လျော်သောအကျင့် ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ အယံ၊
ဤသည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်တည်း။

ကောသနဘောဇနော၊ တနေရာတည်းစားခြင်း၌။ ရတံ၊ မွေ့လျော်
သော။ ယတိ၊ ရဟန်းကို။ ဘောဇနပစ္စယာ၊ အကြိမ်ကြိမ်စားခြင်း
ကြောင့် ဖြစ်တတ်ကုန်သော။ ရဇော၊ အနာဇောဂါတို့သည်။ န ဝိသ-
ဟန္တိ၊ မနှိပ်စက်နိုင်ကုန်။ ရသေ၊ အရသာ၌။ အလောလုပေါ၊ မမက်
မောသည်ဖြစ်၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကမ္မံ၊ ပြုသင့်ပြုထိုက်သော
ရဟန်းကိစ္စကို။ န ပရိဟာပေတိ၊ မယုတ်စေပဲ ပြည့်စုံစေနိုင်၏။

ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဖာသုဝိဟာရကာရဏေ၊ ချမ်းသာ
စွာနေရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ သုစိသလ္လေခရတုပသေဝိတေ၊
တဏှာကို ခေါင်းပါးစေတတ်သော စင်ကြယ်သောအကျင့်၌ မွေ့လျော်
သော သူမြတ်တို့ မှီဝဲအပ်သော။ ကောသနဘောဇနော၊ တထိုင်တည်း

စားခြင်း၌။ ရတိံ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ခြင်းကို။ ဝိသုဒ္ဓမာနသော၊
အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော စိတ်နှလုံးရှိသော။ ယတိ၊ ရဟန်းသည်။
ဇနယေထ၊ ဖြစ်စေရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အနုသာသနီတည်း။

အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ကောသနိကင်္ဂ၊ ကောသနိက
ဓူတင်၌။ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘောဒဘောဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊
ကျင့်ပုံ အစီအရင်၊ အပြား၊ ပျက်စီးခြင်း၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ဖွင့်ပြသော
စကားပေတည်း။

၆-ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂကထာ

ပတ္တပိဏ္ဍိကဓူတင်ကိုပြဆိုချက်

၂၉။ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂမ္ပိ၊ ပတ္တပိဏ္ဍိကဓူတင်ကိုလည်း။ “ဒုတိယကဘာဇနံ ပဋိက္ခိ-
ပါမိ၊ နှစ်ခုခွဲမြောက်သော စားခွက်ကိုပယ်ပါ၏။” “ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂ” သမာဒိ-
ယာမိ၊ တခွက်တည်း၌ စားဖွယ်ကိုယူ၍ စားလေ့ရှိသောရဟန်း၏ အကြောင်း
အင်္ဂါစေတနာကို ဆောက်တည်ပါ၏။” ဣတိ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ ဤနှစ်မျိုးသော
စကားတို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊ တမျိုးမျိုးသောစကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ
ဟောတိ၊ ဆောက်တည်အပ်သည်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား ဆောက်တည်
ပုံတည်း။

ပန၊ ကျင့်ပုံကား။ ပတ္တပိဏ္ဍိကေန၊ ပတ္တပိဏ္ဍိကဓူတင်ဆောင်သော။ တေန၊
ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ ယာဂုပါနကာလေ၊ ယာဂုသောက်သောခဏ၌။ ဘာဇနေ
ဌပေတွာ၊ ခွက်၌ထည့်၍။ ဗျဉ္ဇနေ လဒ္ဓေ၊ အမဲသားငါး စသောဟင်းလျာကို
ရလတ်သော်။ ဗျဉ္ဇနံ ဝါ၊ အမဲ သား ငါး စသောဟင်းလျာကိုမူလည်း။ ပဌမံ
ခါဒိတဗ္ဗံ၊ ရှေးဦးစွာ စားအပ်၏။ ယာဂု ဝါ၊ ယာဂုကိုမူလည်း။ ပဌမံ ပါတဗ္ဗော၊
ရှေးဦးစွာသောက်အပ်၏။ ပန၊ အကြောင်းမူကား။ ယာဂုယံ၊ ယာဂု၌။ သစေ
ပက္ခိပတိ၊ အကယ်၍ထည့်ငြားအံ့။ ပုတိမစ္ဆကာဒိမ္ပိ ဗျဉ္ဇနေ ပက္ခိတ္ထေ၊ ငါးပိ
ကောင် စသော ဟင်းလျာကိုထည့်ခံခဲ့သော်။ ယာဂု၊ ယာဂုသည်။ ပဋိက္ခလ္လာ-
ဟောတိ၊ ရှံဖွယ်ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အပ္ပဋိက္ခလမေဝ ကတွာ၊
ရှံဖွယ်မဖြစ်အောင် ပြု၍သာလျှင်။ ဘုဉ္ဇိတုံ ငဇ္ဇတိ၊ စားခြင်းငှါသင့်၏။ တသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်။ တထာရူပံ ဗျဉ္ဇနံ သန္ဓာယ၊ ထိုသို့ရှံဖွယ်ရှိသော ဟင်းလျာကိုရည်
ရွယ်၍။ ဣဒံ၊ ဟင်းကိုမူလည်း ရှေးဦးစွာ စားအပ်၏ဟူသော ဤစကားကို။
မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပေ၏။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ယံ မဓုသက္ကရာ-
ဒိကံ၊ အကြင်ပျားသကာစသော အပြားရှိသည်။ အပ္ပဋိက္ခလံ၊ ရှံဖွယ်မဟုတ်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုယာဂုကို။ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ထည့်ကောင်း၏။ ဂဏှန္တေန၊

ခံယူသောရဟန်းသည်ကား။ ပဏာမယုတ္တမေဝ၊ ဝမ်းပမာဏနှင့် တန်ခိုးကို သာလျှင်။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ ခံယူအပ်၏။ အာမကသကံ၊ သရက်ရွက်နုစသောဟင်း ရွက်စိမ်းကိုမူ။ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ၊ လက်ဖြင့်ကိုင်၍။ ခါဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ စားခြင်းငှာ အပ်၏။ ပန၊ ပန၊ ထိုသို့စားကောင်းသော်လည်း။ တထာ အကတွာ၊ ထိုသို့ သာဓုပမရှိ အောင် လက်တကိုင်ကိုင် မပြုမူ၍။ ပတ္တယေဝ၊ သပိတ်၌သာလျှင်။ ပက္ခိပိုတဗ္ဗံ၊ ထည့်အပ်၏။ ဒုတိယကဘာဇနဿ၊ နှစ်ခုမြောက်သော ဆွမ်းစားခွက်ကို။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ အညံ ရုက္ခပဏ္ဍမိ၊ အခြားတပါးသော သစ်ရွက်သော်လည်း။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အပြီးတည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ ထိုပတ္တပိုက်စုတင်ဆောင် ရဟန်း၏။ ဝိဓာနံ၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်ပေတည်း။

ပဘေဒတော ပန၊ အပြားအားဖြင့်သော်ကား။ အယမ္ပိ၊ ဤပတ္တပိုက်စုတင် ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ တိဝိဓော ဟောတိ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌဿ၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥစ္ဆုခါဒနကာလာ၊ ကြံစုပ်သော ကာလမှ။ အညတြ၊ တပါးသောကာလ၌။ ကစဝရမ္ပိ၊ ငါးရိုး၊ စပါးလုံးစသော စွန့်အပ်သော အမှိုက်ကိုလည်း။ ဆဇေတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ နှစ်ခုမြောက်ခွက်၌ ထည့်၍ စွန့်ခြင်းငှာ မအပ်ပေ။ ဩဒနပိဏ္ဍမစ္ဓမံသပူဝေပိ၊ ထမင်း၊ ခဲဖွယ်၊ ငါး၊ အမဲ၊ မုန့်တို့ကိုလည်း။ (၆၀) ဘိန္နိတွာ၊ ခွဲ၍။ ဝါ၊ ခွဲဖဲ့၍။ ခါယိတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ စားခြင်း ငှာ မအပ်။ မဇ္ဈိမဿ၊ မဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်အားကား။ ဧကေန ဟတ္ထေန ဘိန္နိတွာ၊ လက်တဖက်ဖြင့်ခွဲ၍။ ခါဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ စားခြင်းငှာအပ်၏။ သေ၊ ဤမဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဟတ္ထယောဂီ နာမ၊ ဟတ္ထယောဂီမည်၏။ မုဒုကော ပန၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ် သည်ကား။ ပတ္တယောဂီ နာမ၊ ပတ္တယောဂီမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုမုဒုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယံ၊ အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ပတ္တေ၊ သပိတ်၌။ ပက္ခိတုံ၊ ထည့်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ ဟောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဟတ္ထေန ဝါ၊ လက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဒန္တေ'ဟိ ဝါ၊ သွားတို့ဖြင့်သော်လည်း ကောင်း။ ဘိန္နိတွာ၊ ခွဲ၍။ ဝါ၊ ခွဲဖဲ့၍။ ခါဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ စားခြင်းငှာအပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဏပွိ၊ ဤသုံးပါးတို့၏လည်း။ စုတင်*၊ စုတင် သည်။ ဒုတိယကဘာဇနံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောခွက်ကို။ သာဒိတက္ခဏေ၊ သာယာ လက်ခံသောဧကန်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပတ္တပိုက် စုတင်၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းပေတည်း။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင် တည်း။ နာနာရသတဏှာဝိနောဒနံ၊ အထူးထူးသောအရသာ၌ တဏှာကိုပယ် နိုင်ခြင်းလည်းကောင်း။ အတြိစ္ဆတယ၊ ထိုထိုအသီးသီးသော ခွက်၌တည် သော အထူးထူးသောအရသာ၌ တပ်မက်သောသူ၏အဖြစ်ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်

ခြင်းလည်းကောင်း။ အာဟာရေ၊ အစာအာဟာရ၌။ ပယောဇနမတ္တဒဿိတာ၊ ဘုရားခွင့်ပြုတော်မူသော အကျိုးမျှကိုသာ ကြည့်ရှုမျှော်လင့်လေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ထာလကာဒိ ပရိဟရဏ ခေဒါဘာဝေါ၊ အပိုအမို ပန်းကန်ခွက်ယောက်စသည်ကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်း၏ မရှိခြင်းလည်းကောင်း။ အဝိက္ခိတ္တဘောဇိတာ၊ အခြားခွက်တို့၌ ပျံ့လွင့်ခြင်းမရှိပဲ စားလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနံ၊ အလိုနည်းခြင်း အပ္ပိစ္ဆတာစသည်တို့အား။ အနုလောမဝုတ္တိတာ၊ လျော်သောအကျင့်ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်ပေတည်း။

သုဗ္ဗတော၊ ကောင်းသောကျင့်ဝတ်ရှိသော။ သုမာနသော၊ ကောင်းသောစိတ်နှလုံးရှိသော။ ပတ္တပိဏ္ဍိကော၊ ပတ္တပိဏ္ဍိတင်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နာနာဘောဇနဝိက္ခေပံ ဟိတု၊ အထူးထူးသောစားခွက်တို့၌ ကပ်ငြိခြင်းကိုပယ်၍။ ရသတဏှာယ၊ ရသတဏှာ၏။ မူလာနိ၊ အခြေအမြစ်တို့ကို။ ခဏန္တော ဝိယ၊ တူးဖြိုဖျက်ဆီးနေဘိသကဲ့သို့။ ဩက္ခိတ္တလောစနော၊ သပိတ်တလုံးတည်း၌သာ စူးစိုက်ချထားသော မျက်လွှာရှိသည်ဖြစ်၍။ သရူပံ၊ မိမိအတ္တဘောဟူသောရုပ်ကို။ ဓာရယန္တော ဝိယ၊ ဆောင်သကဲ့သို့။ သန္တုဋ္ဌိံ၊ သပိတ်တလုံးတည်း၌ ရှောင်ရဲခြင်းကို။ ဓာရယန္တော၊ ဆောင်လျက်။ အာဟာရံ၊ အာဟာရကို။ ငရိဘုဉ္ဇေယျ၊ ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်နိုင်ရာ၏။ အညော၊ ပတ္တပိဏ္ဍိတင်ဆောင်သူမှ တပါး အခြားသော။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်နိုင်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အနုသာသနီပေတည်း။

အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂေ၊ ပတ္တပိဏ္ဍိတင်၌။ သမာဒါနဝိဓာနပုဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်၊ အပြား၊ ပျက်စီးခြင်း၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ဖွင့်ပြသော စကားပေတည်း။

၇-ခလုပစ္စာဘတ္တိကင်္ဂကထာ

ခလုပစ္စာဘတ်တင်ကို ပြဆိုချက်။

၃၀။ ခလုပစ္စာဘတ္တိကင်္ဂမ္ပိ၊ ခလုပစ္စာဘတ် တင်ကိုလည်း—

“အတိရိတ္တဘောဇနံ ပဋိက္ခိပါမိ ၊ အတိရိက္ခဝိနည်းကံပြု၍ စားခြင်းကို ပယ်ပါ၏။” “ခလုပစ္စာဘတ္တိကင်္ဂ” သမာဒိယာမိ၊ မြစ်ပြီးသည်မှ နောက်၌ ရသောဆွမ်းကို မစားသောရဟန်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာကို ဆောက်တည်ပါ၏။”

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ၊ ဤစကားနှစ်မျိုးတို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊ တမျိုးမျိုးသောစကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ ဟောတိ၊ ဆောက်တည်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤကားဆောက်တည်ပုံတည်း။

ပန၊ ကျင့်ပုံကား။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကေန၊ ခလုပစ္ဆာဘတ်စုတင်ဆောင်သော။ တေန၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ ပဝါရေတွာ၊ တန်ပြီဟုမြစ်ပြီးလျှင်။ ပန ဘောဇနံ၊ တဖန်ဣရိယာပုထ်တပါး၌ ရသောဘောဇဉ်ကို။ ကပ္ပိယံ ကာရေတွာ၊ စားကောင်းအောင် ဝိနည်းပရိယာယ်ဖြင့် ပြုစေ၍။ န ပရိဘုဉ္ဇတဗ္ဗံ၊ မစားအပ်။ (ပဝါရိတ်သင့်သော သာမန်ရဟန်းသည် အခြားဣရိယာပုထ်၌ ဘောဇဉ်ကို တဖန် စားလိုလျှင် ထိုဘောဇဉ်ကို ဝိနည်းတတ်သော ရဟန်းထံဆောင်၍ “အတိရိတ္တံ ကဓောထ ဘန္တေ”၊ စားကြွင်းပြုပေးပါကုန် အရှင်ဘုရားတို့-ဟု ဆိုရ၏။ ထိုရဟန်းက အနည်းငယ်ယူ၍ စားပြီးလျှင် “အလမေတံ သဗ္ဗံ”၊ ဤအလုံးစုံကို တန်ပြီ-ဟု ဆို၍ စားကြွင်းပြုပေးရ၏။ ထိုစားကြွင်းပြုပြီးသော ဘောဇဉ်ကို ပဝါရိတ်သင့်သော ထိုရဟန်းစားအပ်၏။ ဤစုတင်ဆောင် ရဟန်းသည်ကား ထိုကဲ့သို့ စားကြွင်းပြုစေ၍ မစားအပ်ဟုဆိုလို၏။) ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ ထိုခလုပစ္ဆာဘတ်စုတင်ဆောင် ရဟန်း၏။ ဝိဓာနံ၊ ကျင့်ပုံအစီအရင်ပေတည်း။

ပဘေဒတော့ ပန၊ အပြားအားဖြင့်မူကား။ အယမ္ပိ၊ ဤခလုပစ္ဆာဘတ်စုတင်ဆောင်ရဟန်းသည်လည်း။ တိဝံဓော ဟောတိ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပဌမပိဏ္ဏေ၊ ပထမဆွမ်းလုတ်၌။ ပဝါရဏာ နာမ၊ ပဝါရိတ်သင့်သောမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသေး။ တနည်း။ ပဝါရဏာ နာမ နတ္ထိ၊ ပဝါရိတ်သင့်ခြင်းမရှိသေး။ တသ္မိံ၊ ထိုပထမဆွမ်းလုတ်ကို။ အဇ္ဈောဟရိယမာနေ၊ မျှီအပ်ပြီးလတ်သော်ကား။ အညံ၊ တပါးသောဘောဇဉ်ကို။ ပဋိက္ခိပတော၊ ပယ်မြစ်သောရဟန်းအား။ ပဝါရဏာ ဟောတိ၊ ပဝါရိတ်သင့်၏။ (ပဝါရဏာပုဒ် လိုက်၍ပေး) တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧဝံ ပဝါရိတော၊ ဤသို့ပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ဤသို့ပဝါရိတ်သင့်ပြီးလတ်သော်။ ပဌမပိဏ္ဏံ အဇ္ဈောဟရိတွာ၊ ပထမဆွမ်းလုတ်ကို မျှီပြီးလျှင်။ ဒုတိယပိဏ္ဏံ န ဘုဉ္ဇတိ၊ ဒုတိယဆွမ်းလုတ်ကိုမစားတော့ပေ။ မဇ္ဈိမော၊ မဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယသ္မိံ ဘောဇနေ၊ အကြင်ဘောဇဉ်ကို။ ဘုဉ္ဇိယမာနေ၊ စားနေစဉ်။ ဝါ၊ စားနေခိုက်(ထည့်)။ ပဝါရိတော၊ ပဝါရိတ်သင့်ငြားအံ့။ တဒေဝ၊ ထိုစားဆဲကျန်ရှိနေသေးသော ဘောဇဉ်ကိုသာလျှင်။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စား၏။ (အညံ၊ အခြားသောစားဖွယ်ကို။ န ဘုဉ္ဇတိ၊ မစား။ လှန်)။ မုဒုကော ပန၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ န ဝုဋ္ဌာတိ၊ မထသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံး။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စား၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား ခလုပစ္ဆာဘတ်စုတင်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ် အပြားပေတည်း။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ တိဏ္ဍမ္ပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေသံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဓုတင်္ဂံ၊ ဓုတင်သည်။ ပဝါရိတာနံ၊ ပဝါရိတ်သင့်ကြပါကုန်လျက်။ ပုနဘောဇနံ၊ ဣရိယာပုထ်တပါး၌ တဖန်ရသောဘောဇဉ်ကို။ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတော၊ အပ်အောင်ပြုစေ၍။ (အပ်အောင်ပြုစေ၍ဟူသော ဤဝိသေသနဖြင့် ဓုတင်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်အားလျော်စွာ ဝိနည်း၌ ရှိသေခြင်းရှိသည်ကိုပြ၏။ အပ်အောင် အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုပဲ စားလျှင်မူ ဓုတင်ပျက်ရုံမျှမက အာပတ်လည်းသင့်၏။) ဘုတ္တက္ခဏေ၊ စားကြသောခဏ၌။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤခလုပစ္စာဘတ်ဓုတင်၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းပေကည်း။

(၆၉) အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်တည်း။ အနတိရိတ္တဘောဇနာပတ္တိယာ၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုပဲ စားခြင်းကြောင့် သင့်ကောင်းသော အာပတ်မှ။ ဒုရဘာဝေါ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ သြဒရိကတ္တာဘာဝေါ၊ ဝမ်းအလိုလိုက်လျက် အစားကြူးခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ နိရာမိသသန္နိမိတာ၊ အာမိသ၌ သိမီးခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ပုန ပရိယေသနာယ အဘာဝေါ၊ တဖန်ရှာမှီးမှု၏ မရှိခြင်းလည်းကောင်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ အလိုနည်းခြင်းအပ္ပိစ္ဆတာစသည်တို့အား။ အနုလောမဝုတ္တိတာ၊ လျော်သောအကျင့်ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ အာနိသံသော၊ ခလုပစ္စာဘတ်ဓုတင်၏ အကျိုးအာနိသင်ပေတည်း။

ခလုပစ္စာဘတ္တိကော၊ ခလုပစ္စာဘတ်ဓုတင်ဆောင်သော။ ဓီရော၊ ပညာရှိသောယောဂီသည်။ ပရိယေသနာယ၊ တဖန်ရှာမှီးခြင်းကြောင့်။ ခေဒံ၊ ပင်ပန်းခြင်းသို့။ န ယာတိ၊ မရောက်။ သန္နိမိံ၊ သိမီးသိမ်းဆည်းထားခြင်းကိုလည်း။ န ကရေတိ၊ မပြု။ သြဒရိကတ္တံ၊ ဝမ်းအလိုလိုက်လျက် အစားကြူးသူအဖြစ်ကိုလည်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပဇဟုတိ၊ ပယ်၏။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဒေါသေ၊ အလိုကြီးခြင်းစသော အပြစ်တို့ကို။ ဝိဓုနိတုကာမော၊ ခါထုတ်လိုသော။ ယောဂီ၊ ယောဂီသည်။ ဝါ၊ ဝိဓုနိတုကာမော ယောဂီ၊ ခါထုတ်လိုသောယောဂီသည်။ သုဂတပသတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားချီးမွမ်းအပ်သော။ သန္တောသဂုဏာဒိဝုဓိသဉ္ဇနနံ၊ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းစသည်တို့၏ ပွားခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ဣဒံ ဓုတင်္ဂံ၊ ဤခလုပစ္စာဘတ်ဓုတင်ကို။ ဘဇေယျ၊ ချဉ်းကပ်မှီဝဲရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အနုသာသနီတည်း။

အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂေ၊ ခလုပစ္ဆာဘတ်
ဓူတင်၌။ သမာဒါနဝိခာနပ္ပဘောဒဘောဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကျင့်ပုံ
အစီအရင်၊ အပြား၊ ပျက်စီးခြင်း၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ဖွင့်ပြသောစကား
ပေတည်း။

ဂ-အာရညိကင်္ဂကထာ

အာရညကင်္ဂဓူတင်ကိုပြဆိုချက်

၃။ အာရညိကင်္ဂမ္ပိ၊ အာရညကင်္ဂဓူတင်ကိုလည်း -

“ဂါမန္တသေနာသနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ရွာကျောင်းကိုပယ်ပါ၏။” “အာ-
ရညိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ၊ တော၌ နေလေ့ရှိသော ရဟန်း၏
အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာကို ဆောက်တည်ပါ၏”

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမသံ၊ ဤစကားနှစ်မျိုးတို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊
တမျိုးမျိုးသောစကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ ဟောတိ၊ ဆောက်တည်ရ၏။ (ဆောက်
တည်အပ်၏။) ဣတိ၊ ဤသည်ကား ဆောက်တည်ပုံပေတည်း။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တေန အာရညိကေန၊ ထိုအာရညကင်္ဂဓူတင်ဆောင်
တောနေရဟန်းသည်။ ဂါမန္တသေနာသနံ ပဟာယ၊ ရွာနီးကျောင်း၊ ရွာကျောင်း
၌ အရုဏ်တက်စေခြင်းကို ပယ်၍။ အရညေ၊ တော၌။ အရုဏံ၊ အရုဏ်ကို။
ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ တက်စေအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါမန္တသေနာသနနှင့် အရညဟူသော
စကားရပ်၌။ (ဂါမည၊ ရွာနီးကျောင်းကိုလည်းကောင်း။ အရညည၊ တောအရပ်ကို
လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ထည့်)။
ဥပစာရေန သဒ္ဓိံ၊ ရွာနီးဥပစာနှင့်တကွ။ ဂါမောယေဝ၊ ရွာသည်ပင်လျှင်။ ဂါမန္တ-
သေနာသနံ၊ ရွာနီးကျောင်း၊ ရွာကျောင်းမည်၏။

ယောကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ကေကုဋ္ဌိကော ဝါ၊ တအိမ်တည်းသာရှိ
သောရွာသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ တအိမ်တည်းသာရှိသည်ဖြစ်စေ။ အနေကကု-
ဋ္ဌိကော ဝါ၊ တအိမ်မက များစွာသော အိမ်ခြေရှိသော ရွာသည်လည်းကောင်း။
ဝါ၊ အိမ်များစွာရှိသည်ဖြစ်စေ။ ပရိက္ခိတ္တော ဝါ၊ အရံအတားရှိသော ရွာသည်
လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အရံအတားရှိသည်ဖြစ်စေ။ အပရိက္ခိတ္တော ဝါ၊ အရံအတား
မရှိသောရွာသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အရံအတားမရှိသည်ဖြစ်စေ။ သမနုဿော
ဝါ၊ လူရှိသောရွာသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ လူရှိသည်ဖြစ်စေ။ အမနုဿော ဝါ၊
တစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့် လူမရှိသော ရွာသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊
တခြားသို့ ခေတ္တသွားနေသောကြောင့် လူမရှိသည်ဖြစ်စေ။ ဂါမော နာမ၊ ရွာ

မည်၏။ အန္တမသော၊ အယုတ်ဆုံးအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ အတိရေကစာတု-
မာသနိဝိဇ္ဇော၊ လေးလသက်အလွန် စခန်းချ၍နေပြီးသော။ ယော ကောစိ၊
အမှတ်မရှိသော။ သတ္ထောပိ၊ ခြေကုန်သည်၊ လှည်းကုန်သည်၊ လှေကုန်သည်
အပေါင်းသည်လည်း။ ဂါမော နာမ၊ ရွာမည်၏။

ပရိက္ခိတ္တဿ၊ အရံအတားရှိသော။ ဂါမဿ၊ ရွာ၏။ အနုရာဓပုရဿ၊ အနုရာဓ
မြို့၏။ ဒွေ ဣန္ဒြိလော၊ တံခါးခုံနှစ်ခုတို့သည်။ ဟောန္တိ ဣဝ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။
ဒွေ ဣန္ဒြိလော၊ တံခါးခုံနှစ်ခုတို့သည်။ သစေ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ ရှိသည်ဖြစ်ကုန်
အံ့။ အဗ္ဘန္တရိမေ ဣန္ဒြိလော၊ အတွင်းတံခါးခုံ၌။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ ထာမ-
မဇ္ဈိမဿ၊ အားအလတ်ရှိသော။ ပုရိသဿ၊ ယောက်ျား၏။ လေဇ္ဈပါတော၊ ခဲကျရာ
အရပ်သည်။ ဂါမူပစာရော နာမ၊ ရွာ၏အနီးဥပစာမည်၏။ တဿ လေဇ္ဈပါတဿ၊
ထိုခဲကျရာအရပ်၏။ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာကို။ တရုဏမနုဿ၊ လုလင်ပျိုတို့သည်။
အတ္တနော ဗလံ ဒေသေန္တော၊ မိမိ၏ခွန်အားကို ပြလိုသောကြောင့်။ ဗာဟံ ပသာ-
ရေတွာ၊ လက်မောင်းကို ဆန့်တန်း၍။ လေဇ္ဈံ ခိပန္တိ ယထာ၊ ခဲကိုပစ်ကြကုန်
သကဲ့သို့။ ဧဝံ ဤအတူ။ ဝါ၊ ဤပုံဤနည်းဖြင့်။ ခိတ္တဿ လေဇ္ဈဿ၊ ပစ်အပ်သော
ခဲ၏။ ပတနဋ္ဌာနဗ္ဘန္တရန္တိ၊ ကျရာအရပ်၏ အတွင်းဘက်ဟူ၍။ ဝိနယဓရာ၊
ဝိနည်းဓိုရ်ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ မိန့်ဆိုဆုံးဖြတ်ကြကုန်၏။ ပန၊ ဝါဒကဲ့ကို ဆိုဦး
အံ့။ သုတ္တန္တိကာ၊ သုတ္တန်ဆောင်ဆရာတို့သည်။ ကာကနိဝါရဏနိယမေန၊
ကျီးခြောက်သည့်နည်းဖြင့်။ ခိတ္တဿ လေဇ္ဈဿ၊ ပစ်လိုက်သောခဲ၏။ ပတနဋ္ဌာ-
နဗ္ဘန္တရန္တိ၊ ကျရာအရပ်အတွင်းဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ အပရိက္ခိတ္တဂါမေ၊ အရံ
အတားမရှိသောရွာ၌။ သဗ္ဗပစ္စန္တိမဿ သရဿ၊ အလုံးစုံတို့၏ အစွန်ဖြစ်သော
အိမ်၏။ ဒွါရေ၊ တံခါး၌။ ဌိတော မာတုဂါမော၊ ရပ်တည်လျက်ရှိသော မိန်းမ
သည်။ ဘာဇနေန၊ အိုးခွက်ဖြင့်။ ယံ ဥဒကံ၊ အကြိုင်ရေကို။ ဆဇ္ဇေတိ၊
စွန့်သွန်ပစ်ရာ၏။ တဿ ဥဒကဿ၊ ထိုစွန့်သွန်ပစ်ရာသောရေ၏။ ပတနဋ္ဌာနံ၊
ကျရာအရပ်သည်။ သဇ္ဈပစာရော၊ အိမ်၏ဥပစာမည်၏။ တတော၊ ထိုအိမ်၏
ဥပစာမှ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုခဲပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဧကော လေဇ္ဈပါတော၊ ခဲတ
ကျသည်။ ဂါမော၊ ရွာမည်၏။ တတော လေဇ္ဈပါတတော၊ ထိုခဲတကျအရပ်
မှ (ထည့်)။ ဒုတိယော၊ လေဇ္ဈပါတော၊ ဒုတိယခဲတကျအရပ်သည်။ ဂါမူပစာ-
ရော၊ ရွာ၏ဥပစာမည်၏။

အရည် ပန၊ တောကိုမူကား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝိနယပရိယာယေန၊ ဝိနည်း
ဒေသနာအရအားဖြင့်။ (သီ-မူ) ဝါ၊ တနည်း။ ဝိနယပရိယာယေ၊ ဝိနည်း
ဒေသနာ၌။ ဂါမဉ္စ၊ ရွာကိုလည်းကောင်း။ ဂါမူပစာရဉ္စ၊ ရွာ၏ဥပစာကိုလည်း
ကောင်း။ ထပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ ယံ ဌာနံ၊ အကြိုင်အရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ
သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ဤအရပ်သည်။ အရည်၊ တောမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊

ဆိုအပ်၏။ အဘိဓမ္မာရိယာယော၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာအရ ကားဖြင့်။ (သီ၊ သျှာ
 မူ) ဝါ၊ တနည်း။ အဘိဓမ္မာရိယာယော၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်၌။ ဣန္ဒြိယ
 နိက္ခမိက္ခာ၊ တံခါးခုံမှထွက်၍။ ဗဟိ၊ အပြင်ပဖြစ်သော။ (၇၀) ယံ ဌာနံ၊
 အကြင်အရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောဤအရပ်သည်။ အရ-
 ညံ၊ တေးမည်၏။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ဥတ္တံ၊ အိုအပ်၏။ ဣမသ္မိံ ပန၊ ဤအရညကင်
 မှတင် ပဋိပတ်အရာ၌။ သုတ္တန္တိက ဝရိယာယော၊ သုတ္တန္တိဒေသနာအရ အား
 ဖြင့် (သီ၊ သျှာ-မူ) ဝါ၊ တနည်း။ သုတ္တန္တိက ဝရိယာယော၊ သုတ္တန္တိ ဒေသနာ
 တော်၌။ ပဉ္စေနသတိကံ၊ ရွာမှကုလလေးတာ အပြန်ငါးရာရှိသော။ သေနာသနံ၊
 ကျောင်းသည်။ အာရညကံ နာမ၊ ရွာနှင့် အနီးဆုံးတော ကျောင်းမည်၏။ ဣတံ၊
 ဤသို့။ အာရညကသိက္ခာပဒေ၊ အာရညကသိက္ခာပုဒ်၌။ အာရညကံဘိက္ခုသန္ဓာယ၊
 တောကျောင်းနေ ရဟန်းကိုရည်၍။ အာဂတံ၊ လာသော။ ယံ ပဏာမံ၊ အကြင်
 အတိုင်းအရှည် ပဏာမသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤပဏာမသည်သာလျှင်။
 လက္ခဏံ၊ မှတ်သင့်မှတ်ထိုက်သော လက္ခဏာပေတည်း။ (ပါဌ်ကြွင်းနှင့်တကွ
 အနက်ပေးထားသည်။) ပစ္ဆိမံ၊ နီးစွာအဆုံးဖြစ်သော။ ပဉ္စေနသတိကံ၊
 ကုလလေးတာ အပြန်ငါးရာရှိသော ကျောင်းသည်။ အာရညကံ နာမ သေနာ
 သနံ၊ တောကျောင်းမည်၏။ တံ၊ တို့ကုလလေးတာ အပြန်ငါးရာရှိသော
 တောကျောင်းကို။ အာရောပိတေန အာစရိယနေနာ၊ တင်ထားသောညို့ ရှိသော
 အတတ် ဝင်ဆရာ၏ လေးဖြင့်။ ပရိက္ခိတ္တဿ ဂါမဿ၊ အရံအတားရှိသောရွာ၏။
 ဣန္ဒြိယဂတာ ပဌာယ၊ တံခါးခုံမှထွက်၍။ အပရိက္ခိတ္တဿ ဂါမဿ၊ အရံအတားမရှိ
 သောရွာ၏။ ပဌမဇလဉ္စပါတဟော ပဌာယ၊ ပထမဇတကျအရပ်မှထွက်၍။ ယာဝ-
 ဝိဟာပေမိန္ဒူပါ၊ ကျောင်း၏အရံတိုင်အောင်။ မိနိတွာ ဝဝတ္ထပေဟပွံ၊ တိုင်း
 တာ၍ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။

ပန၊ သို့မဟုတ်၊ ဝိဟာရော၊ ကျောင်းတိုက်သည်။ ဝါ၊ ကျောင်းတိုက်မှ။
 သစေ အပရိက္ခိတ္တော ဟောတိ၊ အကယ်၍ အရံအတားမရှိခြားအံ့။ ဝါ၊ အရံ
 အတားမရှိပါ။ သပ္ပပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ယံ သေနာသနံ ဝါ၊
 အကြင်ကျောင်းသုတ်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အကြင်ကျောင်းဖြစ်စေ။ ယာ ဘတ္တ-
 သာလာ ဝါ၊ အကြင်ဆွမ်းစားကျောင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အကြင်ဆွမ်း
 စားကျောင်းဖြစ်စေ။ ယံ ဝုဿနိ ဝါ၊ အကြင်အမြဲစည်းဝေးရာအရပ်
 သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အမြဲစည်းဝေးရာအရပ်ဖြစ်စေ။ ယော ဗောဓိ ဝါ၊
 အကြင်ဗောဓိသည့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အကြင်ဗောဓိပင်ဖြစ်စေ။ ယံ စေတီ-
 ယံ ဝါ၊ အကြင်စေတီသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အကြင်စေတီဖြစ်စေ။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ သေနာသနတော၊ ကျောင်း မှ။ ဒုရော ဝေးသောအရပ်၌။ စေပိ ဟောတိ၊
 အကယ်၍ ပြန်စေကာမူ။ တံ၊ ကျောင်းဆောင်၊ ဆွမ်းစားကျောင်း စသော

ထိုအရပ်ကို။ ပရိစ္ဆဒံ ကတွာ၊ အပိုင်းအခြားပြု၍။ မိနိတဗ္ဗန္တိ၊ တိုင်းတာ
အပ်သည်ဟု။ ဝိနယဌကထာသု၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာဘို့၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။
မဇ္ဈိမဌကထာယံ ပန၊ မဇ္ဈိမနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌မူကား။ ဂါမဿ၊ ရွာ၏။
ဥပစာရံ ဣဝ၊ ဥပစာကဲ့သို့။ ဝိဟာရဿပိ၊ အရံမရှိသောကျောင်း၏လည်း။ ဥပ-
စာရံ၊ ဥပစာကို။ ကာကနိဝါရဏေန၊ ကျီးခြောက်နည်း ခဲတကျဖြင့်။ နိဟရိ-
တွာ၊ ဆောင်၍။ ဥဘိန္နံ လေဉ္စပါဟနံ အန္တရာ၊ ရွာနယ် ကျောင်းနယ်မှ
ပစ်သော ခဲကျရာ အရပ်နှစ်ခုတို့၏ အကြား၌။ မိနိတဗ္ဗန္တိ၊ တိုင်းတာအပ်၏ဟု။
ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤမဇ္ဈိမနိကာယ်အဋ္ဌကထာစကားသည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊
ဤတောကျောင်းအကွာအဝေးကို တိုင်းတာရာ၌။ ပမာဏံ၊ ပမာဏပေတည်း။
(ပမာဏဟူသော စကားသည် လောကီကျမ်းဆရာတို့ အလေး အမြတ်ပြုအပ်
သော စကားဖြစ်သည်။ မှန်ပေ၏။ နျာသကျမ်း၌ မှန်စွာသိမြင် ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း
၏ အကြောင်းဖြစ်သောဤပမာဏကို... ၁။ ပစ္စက္ခ=မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ခြင်း၊
၂။ အနုမိဘိ၊ အနုမာန=မျက်မြင်နှင့် နှိုင်းဆခြင်း၊ ၃။ ဥပမာဏ=ပုံတူဥပ
မာ၊ ၄။ သတ္ထ=ခိုင်လုံသောကျမ်းဂန်အဆိုရှိသော စကားဟူ၍ လေးပါးပြဆိုထား
လေသည်။ ဤအရာ၌ စဘုတ္ထ=လေးနပ်ပါတ်အရ ခိုင်လုံသောကျမ်းဂန်စကား
ဟု ဆိုနိုင်၏။)

ဂါမော၊ ရွာသည်။ အာသန္ဓေ၊ အနီး၌။ သစေပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်
စေကာမူ။ ဝိဟာရေ ဌိတေဟိ၊ ကျောင်း၌ တည်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဝါ၊
ကျောင်း၌တည်ကုန်လျက်။ မာနုသကာနံ သဒ္ဓေါ၊ ရွာသူရွာသားတို့၏အသံ
ကို။ သစေပိ သုဿျာတိ၊ အကယ်၍ ကြားရစေကာမူ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် နီးငြား
သော်လည်း။ ပဗ္ဗတနဒီအာဒိဟိ၊ ဘောင်၊ မြစ် စသည်တို့သည်။ အန္တရိတတ္တာ၊
ပိုင်းခြားနေသောကြောင့်။ ဥဇုံ ဂန္တံ၊ အဖြောင့်အားဖြင့်သွားရန်။ သစေပိ န
သက္ကာ၊ အကယ်၍လည်း မစွမ်းနိုင်ငြားအံ့။ တဿ ဂါမဿ၊ ထိုရွာ၏။ ယော
ပကတိမဂ္ဂေါ၊ အကြင်ခရီးသွားရိုးသွားစဉ်လမ်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
နာဝါယ၊ လှေဖြင့်။ သဉ္ဇရိတဗ္ဗေ၊ ကူးသွားအပ်သည်။ သစေပိ ဟောတိ၊
အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဘေန မဂ္ဂေန၊ ထိုသွားရိုး သွားစဉ် လမ်းဖြင့်သာလျှင်။
ပဉ္စဓနုသတိကံ၊ ကုသလေးတာ အပြန်ငါးရာကို။ ဂဟေဘဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ပန၊
သို့သော်လည်း။ ယော ကိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ အာသန္နဂါမဿ၊ ရွာ၏
နီးသော လမ်းကို။ အင်္ဂသမ္ပာဒနတ္ထံ၊ ဘောရအင်္ဂါ တာငါးရာ ပြည့်စုံစေခြင်းငှာ။
တတော တတော၊ ထိုထိုအရပ်မှ။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းကို။ ပိဒဟတိ၊ ပိတ်ဆို့ ငြားအံ့။
အယံ၊ ဤလမ်းပိတ်ဆို့သော ရဟန်းသည်။ ဓုတင်္ဂစောရော ဟောတိ၊ ဓုတင်
ခိုးသူမည်၏။

အာရညကဏ္ဍ ဘိက္ခုနော၊ တောရဓူတင်ဆောင် ရဟန်း၏။ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ၊ ဥပဇ္ဈာယံသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဥပဇ္ဈာယံဖြစ်စေ၊ အာစရိယော ဝါ၊ ဆရာသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဆရာသည်ဖြစ်စေ။ သစေ ဂီလာနော ဟောတိ၊ အကယ်၍ မကျန်းမမာဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ အရညေ၊ တောကျောင်း၌။ သပ္ပာယ်၊ လျှောက်ပတ်သော ဆေးပစ္စည်း စသည်ကို။ အလဘန္တေန၊ မရသော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုတောရ ဓူတင်ဆောင်ရဟန်းသည်။ ဂီလာနော၊ မကျန်းမမာသော ဆရာဥပဇ္ဈာယ်ကို(ထည့်)။ ဂါမန္တသေနာသနံ၊ ရွာကျောင်းသို့။ နေတွာ၊ ပင့်ဆောင်၍။ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ ပြုစုအပ်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ကာလဿဝ၊ နံနက်စောစောကပင်လျှင်။ နိက္ခမိတွာ၊ ရွာကျောင်းမှ ထွက်ခဲ့၍၊ အင်္ဂယုတ္တဋ္ဌာနေ၊ တောရ အင်္ဂါ လောက်ရာအရပ်၌။ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ အရုဏ်တက်စေအပ်၏။ အရုဏုဋ္ဌာနဝေလာယံ၊ အရုဏ်တက်ချိန်အခါ၌။ သေတ အာဗာဓော၊ ထိုဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့၏ အနာရောဂါသည်။ သစေ ဝစုတိ၊ အကယ်၍ တိုးခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ (ပေ သန္တေ၊ ဤသို့ အရုဏ်တက်ချိန်အခါ အနာတိုးခဲ့သော်)။ ဘေသံ ယေဝ၊ ထိုဥပဇ္ဈာယံဆရာတို့၏သာလျှင်။ ကိစ္စံ၊ ဆေးဝါး၌ ပြုစုလုပ်ကျွေးဖွယ်ကိစ္စကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဓုဘင်္ဂဝိသုဒ္ဓိကေန၊ ဓူတင်ကို သုတ်သင်ခြင်း၌ ကြောင့်ကြပြုသည်။ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ ထိုအာရညကဏ္ဍဓူတင်ဆောင် ရဟန်း၏။ ဝိဓာနံ၊ ကျင့်ပုံအစီအရင် ပေတည်း။

ပဘေဒတော ပန၊ အပြားအားဖြင့်မူကား။ အယမ္ပိ၊ ဤအာရညကဏ္ဍ ဓူတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ တိဝိဓော ဟောတိ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌေန၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗလာလံ၊ ဆောင်း၊ နေ့၊ မိုး၊ ဥတုဟူသော အခါခပ်သိမ်း။ အရညေ၊ တော၌။ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ အရုဏ်တက်စေအပ်၏။ မဇ္ဈိမော၊ မဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စတ္တာရော ဝဿိကေ မာသေ၊ မိုးလေးလပတ်လုံး။ ဂါမန္တ၊ ရွာကျောင်း၌။ ဝသိတု လဘတိ၊ နေခြင်းငှာရ၏။ မုဒုကော၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟေမန္တိကေပိ၊ ဆောင်းလေးလတို့ပတ်လုံးလည်း။ ဂါမန္တ ဝသိတု လဘတိ၊ ရွာကျောင်း၌ နေခြင်းငှာရ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အာရညကဏ္ဍ ဓူတင်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြားပေတည်း။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣမေသံ တိက္ကမ္ပိ၊ ဤသုံးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။ စုတင်ံ၊ စုတင်သည်။ ယကာ ပရိစ္ဆိန္နေ၊ ကာလေ၊ အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားတိုင်းသော ဥက္ကဋ္ဌအား သုံးရတု၊ မဇ္ဈိအား နှစ်ရတု၊ မုဒုအား ဂိမ္မန္တရတု၌။ (ဤကား မဟာဋ္ဌိကာအလို) ဝါ၊ မုဒုအား ပိုင်းခြားတိုင်းသော ဂိမ္မရတု၌။ (ဤကား စူဠဝိကာအလို။ အကြောင်းကား.. ဤသို့တည်း။ ပံသုကုလ၌ တံမျက်ချေးစု စသည်တို့၌ ယူသည်ရှိသော် ဥက္ကဋ္ဌကျ၍ မဇ္ဈိဖြစ်၏၊ စုတင်မပျက်သေးပါ။

ပါဒမူလိကကို ယူသည်ရှိသော် မဇ္ဈိကျ၍ မုဒုဖြစ်၏ ဤသည်လည်း ဧတင်မပျက်သေး။ မုဒုအားလည်း ပျက်ကောင်းသော ဂဟပတိဒါနကို ယူမှသာလျှင် သုံးပါးကျကောင်းသကဲ့သို့ ဤ၌ မုဒုပျက်မှ အလျဉ်းရေ။ သေသပျက်သော်လည်း အောက်ထစ်ခံသေး၏ ဟူလို။ သို့သော်လည်း ဟောဋ္ဌိကာနည်းကိုသာ ဆရာကြီးတို့ မိန့်သတည်း။ (ပြည်မှ) အရညတော အာဂန္ဓာ၊ တောမုလာ၍။ ဂါမန္တသေနာသနေ၊ ရွာကျောင်း၌။ ဓမ္မဿဝနံ သုဏန္တာနံ၊ တရားနာနေကုန်စဉ်။ အရုဏေ ဥဋ္ဌိတေပိ၊ အရုဏ်တက်ငြားသော်လည်း။ န ဘိဇ္ဇတိ၊ မပျက်။ သုတူာဂန္တန္တာနံ၊ တရားနာပြီး၍ သွားကုန်လတ်သော်။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ လမ်းခွတ်လတ်၌။ ဥဋ္ဌိတေပိ၊ အရုဏ်တက်သော်လည်း။ န ဘိဇ္ဇတိ၊ မပျက်။ ပန၊ သို့သော်။ ဓမ္မကထိကေ ဥဋ္ဌိတေပိ၊ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ် ထသွားပြီးသော်လည်း။ မဟုတ္တံ၊ နိပဇ္ဇိတော၊ တမဟုတ်တအောင်လောက်အိပ်ပြီးမှ။ ဂမိဿမေတိ သွားကုန်အံ့ဟု။ စိန္တေတူာ၊ ကြံလျက် (ထည့်)။ နိဒ္ဒါယန္တာနံ၊ အိပ်ပျော်နေကုန်စဉ်။ သစေအရုဏံ ဥဋ္ဌဟတိ၊ အရုဏ်တက်ငြားအံ့။ ဝါ၊ ထိုသို့မဟုတ်လျှင်။ အတ္တနော ရုစိယာ၊ ရွာကျောင်း၌ နေလိုသော မိမိအလိုအားဖြင့်။ ဂါမန္တသေနာသနေ၊ ရွာကျောင်း၌။ သစေ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေန္တိ၊ အရုဏ်ကို တက်စေကုန်ငြားအံ့။ ဓုတင်္ဂံ၊ ဧတင်သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အပြီးတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအာရညကင်္ဂ ဧတင်၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းတည်း။

(၇၁) အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်ပေတည်း။ အာရညိကော ဘိက္ခု၊ အာရညကင်္ဂ ဧတင်ဆောင်ရဟန်းသည်။ အရညသညံ မနသိကရောန္တော၊ တောဟူသောအမှတ်ကို နှလုံးသွင်းလျက်။ အလဒ္ဓံ ပါ သမာဓိံ၊ မရသေးသော သမာဓိကိုလည်း။ ပဋိလဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှာ။ လဒ္ဓံ ဝါ သမာဓိံ၊ ရပြီးသော သမာဓိကိုလည်း။ ရက္ခိဘုံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ။ ဘဗ္ဗော ဟောတိ၊ ထိုက်၏။ သတ္တာပိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ အဿ၊ ထိုတောနေရဟန်းအား။ အတ္တမနော ဟောတိ၊ ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏။ ယထာဟ၊ ဘုရားဘယ်သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား—“နာဂိတ၊ ချစ်သားနာဂိတ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုဘောနေရဟန်း၏။ တေန အရညဝိဟာရေန၊ ထိုသို့ တောနေခြင်းဖြင့်။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ အတ္တမနော ဟောမိ၊ ဝမ်းမြောက်ပေ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောကြားတော်မူ၏။ ပန္နသေနာသနဝါသိနော၊ အစွန့်ကျ၍ ဝေးကွာလှသော ဘောကျောင်း၌ နေလေ့ရှိသော။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အသပ္ပါယုပါဒယော၊ မလျောက်ပတ်သော ရူပါရုံသည်တို့သည်လည်း။ န ဝိက္ခိပန္နံ၊ မပျံ့လွင့်စေနိုင်ကုန်။ ဇိတသန္တာသော ဟောတိ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကင်း၏။ ဇီဝိတနိကန္တိံ ဟေတိ၊ အသက်

၌ တွယ်တာသော နိကန္တိကိုလည်း ပယ်စွန့်နိုင်၏။ ပဝိဝေကသုခရသံ၊ ဆိတ်ငြိမ်
ရာအရပ်၌ နေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာဟူသော အရသာကိုလည်း။
အဿာဒေတိ၊ ခံစားရ၏။ ပံသုကူလ်ကာဒိဘာဝေါပိ၊ ပံသုကူတောင်ဆောင်
စသည်တို့ အဖြစ်ဟူသော ကြွင်းသောစုတင် တဆယ့်နှစ်ရပ်သည် လည်း။ အဿ၊
ထိုတောနေရဟန်းအား။ ပတိရူပေါ ဟောတိ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပေ၏။
ဣတိ၊ ဤသည်ကား အာရညကင် စုတင်၏ အကျိုးအာနိသင်ပေတည်း။

ပဝိဝိတ္တော၊ ဆိတ်ငြိမ်သော ကိုယ်စိတ်ရှိသော။ အသံသဋ္ဌော၊ လူသူ
တို့နှင့် မရောနှောသော။ ပန္နသေနာသနေ၊ အစွန်းကျသော တော
ကျောင်း၌။ ရတော၊ မွေ့လျော်သော။ ဝနဝါသေန၊ တောရနေခြင်း
ဖြင့်။ နာထဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ မာနသံ၊ စိတ်နှလုံးတော်ကို။ အာရာ-
ဓယန္တော၊ အားမရှိသက်စေနိုင်သော—

ယတိ၊ ရဟန်းသည်။ အရဗည၊ တောကျောင်း၌။ ဧကော၊ တပါး
တည်း။ နိဝသံ-နိဝသန္တော၊ နေသည်ဖြစ်၍။ ယံ သုခံ၊ အကြင်ဝိဝေက
ချမ်းသာကို။ လဘတော၊ ရ၏။ တဿ၊ ထိုတောရနေရဟန်း၏။ တံ ရသံ၊
ထိုသို့သော ဝိဝေကချမ်းသာကို။ သဣန္ဒကော၊ သိကြားမင်းနှင့်တကွ
ကုန်သော။ ဒေဝါ အပိ၊ နတ်တို့သော်လည်း။ န ဝိန္ဒန္တိ၊ မရကြ၊ မခံ
စားကြရကုန်။

(ကဝစံ၊ ချပ်ဝတ်တန်ဆာကို။ ဓာရယံ-ဓာရယန္တော၊ ဝတ်ဆင်လျက်။
သဝါဟနော၊ ဆင်တပ် မြင်းတပ်နှင့်ဝ.ကူ။ သင်္ဂါမဂတော၊ စစ်မြေပြင်
သို့ ရောက်သော။ ခတ္တိယော၊ မင်းသည်။ ဝေရံ၊ တဘက်ရန်ကို။ ဇေတုံ၊
အောင်ခြင်းငှာ။ သမတ္ထော ဝိယ၊ စွမ်းနိုင်သကဲ့သို့)။ ပံသုကူလည၊ ပံသု-
ကူဟူသော ချပ်ဝတ်တန်ဆာကိုလည်း။ ဓာရယံ-ဓာရယန္တော၊ ဝတ်ဆင်
လျက်။ အာရညိကဝါဟနော၊ အာရညကင်ဟူသော ဆင်တပ် မြင်းတပ်
ရဲမက်နှင့်တကွ။ အဝသေသဓုတာယုဓော၊ ပံသုကူ အာရညကင်မှကြွင်း
သော စုတင်ဟူသော အလူးထူးသော လက်နက် စွဲကိုင်လျက်။ အရည-
သင်္ဂါမဂတော၊ တောကျောင်းဟူသော စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်နေသော။
ဧသောဝ၊ ဤအာရညကင် စုတင်ဆောင် ရဟန်းသည်သာလျှင်—

တနည်း။ ပသုကူလည၊ ပံသုကူသင်္ကန်းကိုလည်း။ ကဝစံ ဝိယ၊ ချပ်
ဝတ်တန်ဆာကဲ့သို့။ ဓာရယံ-ဓာရယန္တော၊ ဝတ်ဆင်လျက်။ အဝသေသ-
ဓုတာယုဓော၊ ကြွင်းသော စုတင်ဟူသော လက်နက်ရှိသည်ဖြစ်၍။
အာရညသင်္ဂါမဂတော၊ တောရတည်းဟူသော စစ်မြေပြင်သို့ ဝင်ရောက်
သော။ ဧသောဝ၊ ဤရဟန်းသည်သာလျှင်—

သဝါဟိနိံ၊ စစ်တပ်နှင့်တကွသော။ မာရုံ၊ ကိလေသာမာန်ကို။ န
 စိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီပင်လျှင်။ ဇေတုံ၊ အောင်ခြင်းငှာ။ သမတ္ထော၊
 စွမ်းနိုင်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။
 တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ အရညဝါသမ္ပိ၊ တော
 ကျောင်းနေရခြင်း၌။ ရတိံ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပျက်ခြင်းကို။ ကယိရာထ၊
 ပြုရာ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနုသာသနီပေတည်း။

အယံ၊ ဤဆိုးပြီးသည်ကား။ အာရညိက ဂေ၊ အာရညကင် ဓူတင်၌။ သမာ-
 ဒါနဝိဓာနပုဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်၊
 အပြား၊ ပျက်စီးခြင်း၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ဖွင့်ပြသော စကားပေတည်း။

၉-ရုက္ခမူလိကင်္ဂကထာ

ရုက္ခမူလတင်္ဂကို ပြဆိုချက်

၃၂။ ရုက္ခမူလိကင်္ဂမ္ပိ၊ ရုက္ခမူလိကတင်္ဂကိုလည်း—

“ဆန္ဒံ ပဋိက္ခိပါမိ”၊ အုတ်ကြွပ် စသော အမိုး ငါးမျိုးဖြင့် မိုးအပ်သော
 အရိပ် အာဝါသကို ပယ်ပါ၏။ (အမိုးငါးမျိုး ဟူသည်ကား—
 ၁။ အုတ်ကြွပ် ၂။ ကျောက်ပြား ၃။ အင်္ဂတေ ၄။ သက်ကယ်မြက်။
 ၅။ ထန်းရွက်အင်ဖက် စသော သစ်ရွက်၊ ဤ ငါးမျိုးပင်တည်း)
 “ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ”၊ သစ်ပင်ရင်း၊ သစ်ပင်အောက်၌
 နေလေ့ရှိသော ရဟန်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါ စေတနာကို ဆောက်တည်
 ပါ၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ ဤစကားနှစ်မျိုးတွင်။ အညတရဝစနေန၊ တမျိုးမျိုး
 သော စကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ ဟောတိ၊ ဆောက်တည်အပ်သည်ဖြစ်၏။

ပန၊ ကျင့်ပုံကား။ ရုက္ခမူလိကေန၊ ရုက္ခမူလတင်္ဂဆောင်သော။ တေန ဘိက္ခု-
 နာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ သီမန္တရိကရုက္ခံ၊ ပြည်ထောင်မင်းနှစ်ပါးတို့၏ တိုင်းပြည်
 နယ်စပ်၌ ရောက်သော သစ်ပင်ကိုလည်းကောင်း။ စေတိယရုက္ခံ၊ ပူဇော်အပ်သော
 နတ်စိုးသစ်ပင်ကိုလည်းကောင်း။ နိယျာသရုက္ခံ၊ ဖစ်ပင် စသော အစေးအသုံး
 ဝင်သော သစ်ပင်ကိုလည်းကောင်း။ ဖလရုက္ခံ၊ သရက်၊ ပိန္နဲ အစရှိသော အသီး
 သစ်ပင်လည်းကောင်း။ ဝဂ္ဂုလိရုက္ခံ၊ လင်းနို့ ရှိသော သစ်ပင်ကိုလည်းကောင်း။
 သုသိရရုက္ခံ၊ မြွေ ကင်း စသည် အောင်းနိုင်သည့် အခေါင်းရှိသော သစ်ပင်ကို
 လည်းကောင်း။ ဝိဟာရမဇ္ဈေ ဌိတရုက္ခံ၊ ကျောင်းတိုက် အလယ်ရှိ သစ်ပင်ကို
 လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမေ ရုက္ခေ၊ ဤသစ်ပင်တို့ကို။ ပိဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြည့်ရှု။

ဝိဟာရပစ္စန္ဓေ၊ ကျောင်းတိုက်၏ အစွန်အနား၌။ ဌိတရက္ခော၊ တည်သော သစ်ပင်ကို။ ဂဟေဘဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ဝိဓာနံ၊ အစီအရင် ပေစည်း။

ပဘေဒတော ပန၊ အပြားအားဖြင့်မူကား။ အယံမိ၊ ဤရုက္ခမူတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ တိဝိဓော ဟောတိ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါး တို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယထာစိတရက္ခံ ဂဟေတွာ၊ အကြင် အကြင် နှစ်သက်အပ်သော သစ်ပင်ကို ယူ၍။ ဝါ၊ သဘောကျ နှစ်သက်ရာသစ်ပင် ကို ယူပြီးလျှင်။ ပဋိဇ္ဈိပေတုံ၊ ရှင်းလင်း သုတ်သင်ခြင်းငှာ။ န လဘတိ၊ မရ။ ပဏ္ဏသဋ္ဌံ၊ ကြွေကျနေသော သစ်ရွက်အပေါင်းကို။ ပါဒေန အပဒနတွာ၊ ခြေဖြင့် ဖယ်ရှား၍။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေရာ၏။ မဇ္ဈိမော၊ မဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ ဌာနံ၊ ထိုသစ်ပင် အောက်အရပ်သို့။ သမ္ပတ္တေဟိယေဝ၊ ရောက်လာသော သူတို့ကိုသလျှင်။ ပဋိ-ဇ္ဈိပေတုံ၊ သုတ်သင်ရှင်းလင်းစေခြင်းငှာ။ လဘတိ၊ ရ၏။ မုဒုကော ပန၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ် သည်ကား။ အာရာမိကသမဏုဒ္ဓေသေ ပက္ခောသိတွာ၊ အရာမစောင့် ဒါယကာ များနှင့် သာမဏေတို့ကို ခေါ်ယူလျက်။ သောဓာပေတွာ၊ သုတ်သင် ရှင်းလင်း စေ၍။ သမံ ကာရာပေတွာ၊ အညီအညွတ်ပြုစေ၍။ ဝါလုကံ ဩကိရာပေတွာ၊ သဲဖြူခင်းစေ၍။ ပါကာရပရိက္ခေပံ ကာရာပေတွာ၊ စောင်းရမ်းအကာအရံကို ပြုစေ၍။ (၇၂) ဒွါရံ ယောဇာပေတွာ၊ တံခါးတပ်စေ၍။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေအပ်၏။ နေရာ၏။ မဟဒိဝသေ၊ ပူဇော်ပွဲနေ၌။ ရုက္ခမူလိကေန၊ ရုက္ခမူတင်ဆောင်ရဟန်း သည်။ တတ္ထ အနိသိဒိတွာ၊ ထိုသစ်ပင်အောက်၌ မနေမူ၍။ အညတ္ထ၊ တပါး သော။ ပဋိစ္ဆေနေ ဌာနေ၊ ဖုံးလွှမ်းကွယ်ဝှက်ရာအရပ်၌။ နိသိဒိတဗ္ဗံ၊ နေအပ်၏။ နေရာ၏။ နေသင့်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဍမိ၊ ဤသုံးပါးတို့၏လည်း။ စုတင်*၊ စုတင် သည်။ ဆန္နေ၊ အုတ်ကြွပ် စသည်ဖြင့် မိုးအပ်သောအရိပ်၌။ ဝါသံ ကပ္ပိတက္ခဏေ၊ နေလိုသော ဆန္ဒဖြင့် ဝင်၍ နေခြင်းကိုပြုသောခဏ၌။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဇာနိတွာ၊ သိလျက်။ ဆန္နေ၊ အမိုးအောက်၌။ အရဏံ ဥဌာပိတမတ္ထေ၊ အရဏံတက်စေ ကာမျ၌။ စုတင်*၊ စုတင်သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အင်္ဂုတ္တရဘာ-ဏကာ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ဆောင်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ အယံ၊ ဤသည် ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤရုက္ခမူတင်၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းတည်း။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ဒာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်တည်း။ ရုက္ခမူလသေနာသနံ နိဿယ၊ သစ်ပင်ရင်းတည်းဟူသော ကျောင်းကို အမှီပြု ၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇော၊ ရဟန်း၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းအဖြစ်၌။ တေ၊ သင်ရဟန်း၏။ ဝါ၊ သင်ရဟန်းအား။ ယာဝဇီဝံ၊ သိက္ခာပုဒ်ဟော် ကိုယ်၌ တည်နေသမျှကာလပတ်လုံး။ ဥဿာဟော ကာဝဗ္ဗော၊ အားထုတ်အပ်၏။ ဣတိ၊

ဤသို့။ ဝစနတော၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသောကြောင့်။ နိဿယာ-
 နုရူပပဋိပတ္တိသမ္ဘာဝေါ၊ တတိယနိဿယ အားလျော်သော အကျင့်ရှိသည်၏အဖြစ်
 သည်လည်းကောင်း။ အပ္ပါနိစေဝ၊ အဖိုးလည်း နည်းကုန်၏။ သုဿဘာနိ စ၊
 ရလည်း ရလွယ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုအဖိုးနည်း၍ ရလွယ်သော ကျောင်းတို့သည်။
 အနဝဇ္ဇာနိ၊ အပြစ်လည်း ကင်းကုန်၏။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
 သံဝဏ္ဏိတပစ္စယတာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း
 ကောင်း။ အဘိဏ္ဍိ၊ မပြတ်။ တရုပဏ္ဏဝိကာရဒဿနေန၊ သစ်ရွက်တို့၏ မပြတ်
 ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို မြင်ရသဖြင့်။ တနည်း။ အဘိဏ္ဍိ တရုပဏ္ဏဝိကာရ-
 ဒဿနေန၊ သစ်ရွက်တို့၏ မပြတ် ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို မြင်ရသဖြင့်။
 အနိစ္စသညာသမုဋ္ဌာပနတာ၊ အနိစ္စသညာကို ဖြစ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်လည်း
 ကောင်း။ သေနာသနမဇ္ဈရကမ္ဘာရာမတာနံ အဘာဝေါ၊ ကျောင်း၌ ဝန်တို
 သည်၏အဖြစ်၊ အမှုသစ်တို့၌ မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ်တို့၏ မရှိခြင်းလည်း
 ကောင်း။ ဒေဝတာဟိ၊ ရုက္ခစိုးနတ်တို့နှင့်။ သဟဝါသိတာ၊ အဘူနေရသည်၏
 အဖြစ်လည်းကောင်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ အလိုနည်းခြင်း = အပ္ပိစ္ဆတာ စသည်တို့
 အား။ အနုလောပုတ္တိတာ၊ လျော်သော အကျင့်ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်း
 ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤကား ရုက္ခမူလဘောင်၏ အကျိုးအာနိသင်ပေတည်း။

ဗုဒ္ဓဓမ္မဋ္ဌေန၊ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဝဏ္ဏိတော၊ အဖိုးလည်း နည်း
 ကုန်၏ စသည်ဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော။ နိဿယော တိ စ ဘာသိတော၊
 ရဟန်းအဖြစ်၏ မှီရာ နိဿယဟူ၍လည်း ဟောတော်မူအပ်သော (ဤ
 ဝိသေသနပုဒ်တို့ကို နိဝါသောဟူသော ဝိသေသပုဒ်နှင့် စပ်ပါ)
 ရုက္ခမူလသမော၊ သစ်ပင်ရင်းနှင့် တူသော (ဤ ဝိသေသနပုဒ်ကိုလည်း
 နိဝါသော ဝိသေသပုဒ်နှင့်ပင် စပ်ပါ။) ပဝိဝိက္ခဿ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကို
 အလိုရှိသော ယောဂီ၏။ နိဝါသော၊ နေရာသည်။ ကုတော အတ္ထိ၊
 အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ တနည်း။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ပဝိဝိက္ခော၊
 ဆိတ်ငြိမ်သော။ နိဝါသော။ နေရာသည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ
 ရှိအံ့နည်း။ (ဤအလို ပဝိဝိက္ခဿကို ပဝိဝိက္ခော အာသဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်။)

ဟိ၊ အကြောင်းသော်ကား။ အာဝါသမဇ္ဈရဟပေ၊ အာဝါသ-
 မဇ္ဈရကို ပယ်ဖျက်ရာဖြစ်သော။ ဒေဝတာ ပရိပါလိတေ၊ ရုက္ခစိုးနတ်
 တို့သည် စောင့်ရှောက်အပ်သော။ ပင်ဝိက္ခေ၊ (ဤပုဒ်ကို ရုက္ခမူလမှ၌
 စပ်ပါ။) ရုက္ခမူလမှိ၊ လူသူ ကင်းဆိတ်သော သစ်ပင်ရင်း၌။ ဝသန္တော၊
 နေသော။ သုဗ္ဗဘော၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော ယောဂီသည်။
 (ပဿန္တော ပနုဒတိ ပုဒ်တို့နှင့် စပ်) အဘိရတ္တာနိ၊ နုသောအခါ စက်စက်
 နီကုန်သော။ နီလာနိ၊ ရင့်သောအခါ စိမ်းကြကုန်သော။ ပဏ္ဍုနိ၊ မှည့်

သောအခါခါရော်ကုန်သော။ပတိတဒနိ စ၊ အညာမှ ကြွေကျကုန်သော။
တချပဏ္ဏာနိ၊ သစ်ရွက်တို့ကို။ ပဿဒန္တာ၊ ခွေမြင်ရသည်ဖြစ်၍။
နိစ္စသည်၊ မြဲသည်ဟု ထင်သော သညာကို။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
ပနုဒတိ၊ ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။

တဿာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဇံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အမေ
တော် ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဇံ၊ ဖူးတော်မူရာ ပွင့်တော်မူရာ
ဓမ္မစကြာတရားဟောတော်မူရာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာအခါတို့၌ မှီဝဲအပ်
သော ပစ္စည်းဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အမေတော်ဖြစ်သော။ ဘာဝနာ-
ဘိရတာလယ်၊ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်သော သူတို့၏ နေရာဖြစ်သော။
ဝိဝိတ္တံ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော။ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်ပင်ရင်းကို။ ဝိစက္ခဏော၊ အမြော်
အမြင် ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည်။ နာတိမညေယျ၊ မသိ
မဲ့မြင် မပြုပဲ အလေးအမြတ် ပြုရာ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနုသာသနီ
ပေတည်း။

အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ ရုက္ခမူလိကဏံ၊ ရုက္ခမူလတင်၌။ သမာဒါန-
ဝိခာနပ္ပဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်၊ အပြား
ပျက်စီးခြင်း၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ဖွင့်ပြသော စကားပေတည်း။

၁၀--အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂကထာ

အဗ္ဗောကာသိကဓူတင်ကို ပြဆိုချက်

၃၃။ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂမ္ပိ၊ အဗ္ဗောကာသိကဓူတင်ကိုလည်း—

“ဆန္ဒ၌ ရုက္ခမူလ၌ ပဋိက္ခိပါမိ” ၊ အဖိုးကိုသည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းကို
လည်းကောင်း ပယ်ပါ၏။ “အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ”
အမိုးမရှိသော ဟင်းလင်းပြင်အရပ်၌ နေလေ့ရှိသော ရဟန်း၏
အကြောင်းကင်္ဂါ စေတနာကို ဆောက်တည်ပါ၏။

ဣတိ ဣမေသံ ဒွိန္နံ၊ ဤစကားနှစ်မျိုးတို့တွင်။ အညတရဂစနေန၊
ကမျိုးမျိုးသော စကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ ဟောဘိ၊ ဆောက်တည်အပ်သည်ဖြစ်၏။
ဣတိ၊ ဤသည်ကား ဆောက်တည်ပုံတည်း။ (ဣတိ - ကျေ)။

ပန၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်ကား။ အဗ္ဗောကာသိကဿ၊ အဗ္ဗောကာသိကဓူတင်
ဆောင်သော။ ဟဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဓမ္မဿဝနဿ ဝါ၊ တရားနာခြင်းငှာ
လည်းကောင်း။ ဝါ၊ တရားနာရန်ဖြစ်စေ။ ဥပပါသဘတ္ထာယ ဝါ၊ ဥပုသ်ပြုခြင်း
ငှာလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဥပုသ်ပြုရန်ဖြစ်စေ။ ဥပပါသထာဂါရံ၊ ဥပုသ်အိမ်သို့။

ပဝိသိတုံ၊ ဝင်ခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ ပဝိဋ္ဌဿ၊ ဝင်ပြီးသော ရဟန်းအား။
 ဒေဝေါ၊ မိုးသည်။ သစေ ဝဿတိ၊ အကယ်၍ ရွာအံ့။ ဒေဝဿမာနေ၊ မိုးရွာနေစဉ်။
 အနိက္ခမိတု၊ မထွက်သေးမှ၍။ ဝဿုပရမေ၊ မိုးစဲသောအခါ၌။ နိက္ခမိတဗ္ဗံ၊
 ထွက်အပ်၏။ ဘောဇနသလံ ဝါ၊ ဆွမ်းစားကျောင်းသို့ဖြစ်စေ။ အဂ္ဂိသလံ ဝါ၊
 မီးတင်းကုတ်သို့ဖြစ်စေ။ ပဝိသိတု၊ ဝင်၍။ ဝတ္တံ ကာဟုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဝတ်ပြုခြင်းငှာ
 အပ်၏။ ဘောဇနသလယ၊ ဆွမ်းစားကျောင်း၌။ ထေရေ ဘိက္ခု၊ မထေရ်ကြီး
 ရဟန်းတို့ကို။ ဘုတ္တေန၊ ဆွမ်းဖြင့်။ အာပုစ္ဆိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ပန်ကြားရန်အပ်၏။
 ဥဒ္ဓိသန္တေန ဝါ၊ ပါဠိသင်ပေးသောဆရာရဟန်းသည်လည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓိသ-
 ပေန္တေန ဝါ၊ ပါဠိသင်ယူသော တပည့်ရဟန်း သည်လည်းကောင်း။ ဆန္တံ
 ပဝိသိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ အမိုးအောက်သို့ ဝင်ခြင်းငှာအပ်၏။ ဗဟိ၊ အပြင်ပ၌။ ဒုန္နိ-
 ကိတ္တာနိ မဉ္ဇူပိဌာဒိနိ၊ မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်ကုန်သော ညောင်စောင်း
 အင်းပျဉ် စသည်တို့ကို။ အန္တော ပဝေသိတုံ စ ဝဇ္ဇတိ၊ အတွင်းသို့ သွင်းခြင်းငှာ
 လည်းအပ်၏။ ဂစ္ဆန္တေန၊ ခရီးသွားသော ရဟန်းသည်။ (၇၃) ဝုရုတရာနံ
 ပရိက္ခာရာ၊ သီတင်းကြီးရဟန်းတို့၏ ပရိက္ခရာကို။ သစေ ဂဟိတော ဟောတိ၊
 အကယ်၍ ယူထားသည်ဖြစ်အံ့။ ဒေဝေ ဝဿန္တေ၊ မိုးရွာလတ်သော်။ မဂ္ဂမဇ္ဈေ၊
 လမ်းလယ်၌။ ဝါ၊ လမ်းပေါ်၌။ ငှိတံ သလံ၊ တည်သောဇရပ်သို့။ ပဝိသိတုံ
 ဝဇ္ဇတိ၊ ဝင်ခြင်းငှာ အပ်၏။ ကိဉ္စိ၊ သီတင်းကြီးရဟန်းတို့၏ ပရိက္ခရာတစ်ခု
 ကို။ ဂဟိတံ၊ ယူထားသည်။ သစေ န ဟောတိ၊ မဟုတ်ငြားအံ့။ သာလယ၊
 ဇရပ်၌။ ဌဿာမိတိ၊ ရပ်တည်၍ မိုးခိုအံ့ဟု။ စိန္တဟူ၊ ကြံ၍ (ထည့်)။ ဝေဂေန
 န ဝဇ္ဇတိ၊ လျင်သောအဟုန်ဖြင့် သွားခြင်းငှာ မအပ်။ ပန၊ အလျော်ကို
 ဆိုဦးအံ့။ ပကတိယာ၊ ပြကတေသွားရိုး သွားစဉ်ဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ပဝိဋ္ဌေန၊
 ဇရပ်သို့ဝင်ပြီးသော ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ဇရပ်သို့ ဝင်ပြီးလတ်သော်။ ယာဝဿု-
 ပရမာ၊ မိုးစဲသည်တိုင်အောင်။ ဌတု၊ ဇရပ်၌တည်နေ၍။ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏။
 ဣတိ၊ ဤကား အပြီးတည်း။ ဣဒံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ အဿ၊ ထိုအဗ္ဗော-
 ကာသိကဓူတင်ဆောင်ရဟန်း၏။ ဝိဓာနံ၊ ကျင့်ပုံအစီအရင်ပေတည်း။ ရုက္ခမူလိ-
 ကဿပိ၊ ရုက္ခမူတင်ဆောင် ရဟန်း၏။ ဝိဓာနေပိ၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်၌လည်း။
 (ထည့်)။ ဒေဝေ နယော၊ တရားနာရန်ဖြစ်စေ စသည်ဖြင့်ဆိုခဲ့သော ဤအဗ္ဗော
 ကာသိကဓူတင်၏ ကျင့်ပုံနည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ပဘေဒတော ပန၊ အပြားအားဖြင့်မူကား။ အယမ္ပိ၊ ဤအဗ္ဗောကာသိက
 ဓူတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ တိဝိဓော ဟောတိ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထံ၊
 ထိုသို့ပါးတို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌဿ၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်အား။ ရုက္ခံ ဝါ၊ သစ်ပင်ကိုလည်း
 ကောင်း။ ပဗ္ဗတံ ဝါ၊ တောင်ကိုလည်းကောင်း။ ဂေဟံ ဝါ၊ အိမ်ကိုလည်းကောင်း။
 ဥပနိဿယ ဝသိတုံ၊ ကပ်မှီ၍နေခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ အဗ္ဗောကာသေ-

ယေဝ၊ ဟင်းလင်းပြင်အရပ်၌သာလျှင်။ စီဝရကုဋ္ဌိ* ကတော၊ သင်္ကန်းဖြင့်မိုးသော ကုဋ္ဌိကိုပြု၍။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေအပ်၏။ မဇ္ဈိမဿ၊ မဇ္ဈိမပုဂ္ဂိုလ်အား။ ရုက္ခပဗ္ဗာကဂေဟာနိ၊ သစ်ပင်၊ တောင်၊ အိမ်ဘို့ကို။ ဥပနိဿာယ၊ မှီ၍။ အန္တော အပူဝိသိတော၊ အတွင်းသို့ မဝင်ပဲ။ ဝသိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ နေခြင်းငှာ အပ်၏။ (သစ်ပင်၏အတွင်း မည် သည် သစ်ပင်ရင်း သစ်ပင်အောက် အရပ်ဟည်း၊ တောင်၏အတွင်း မည်သည် မှာမူ ဘောင်ဝှမ်း တောင်ချိုင့် တောင်ခေါင်းနှင့် တူသော တောင်စွန်း တောင် စွယ် အောက်အရပ်ပေတည်း။ ဋီကာ) မုဒုကဿ၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ်အား။ အစ္စန္ဒမရိယာဒံ၊ မိုးမယိုအောင် အမိုးအသွင်ဖြင့် ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော။ ပဗ္ဗာရမ္မိ၊ တောင်ချိုင့် တောင်ဝှမ်းသည် လည်းကောင်း။ သာခါမဏ္ဍပေါပိ၊ သစ်ခက်တို့ဖြင့် ကျဲကျဲမိုးသော မဏ္ဍပ်သည်လည်းကောင်း။ ဗီဌပဋ္ဌောပိ၊ ကစီ တင်သော ဖယောင်းပုဆိုး အမိုးသည်လည်းကောင်း။ ခေတ္တရက္ခကာဒိဟိ၊ လယ် စောင့်သမား စသည်တို့သည်။ အဉ္စိတာ၊ စွန့်ထားသော။ တဠာဌကကုဋ္ဌိကာပိ၊ ထိုအရပ်၌တည်သော တဲဖုတ်သည် လည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤ သည်ကား အဗ္ဘောကာသိက ဓူတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ် အပြားတည်း။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ ဤသုံးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။ ဓုတဂ်*၊ ဓူတင်သည်။ ဝါ သတ္တာယ၊ နေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဆန္တံ ဝါ၊ အမိုးအောက် သို့လည်းကောင်း။ ရုက္ခမူလံ ဝါ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ လည်းကောင်း။ ပဝိဋ္ဌက္ခဏေ၊ ဝင်သောခဏ၌။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဇာနိတော၊ ယခုပင် အရုဏ်တက်အံ့ဟုသိလျက်။ (သိလျက်ဟူသည်မှာ-တရားနာခြင်း စသည်အလို့ငှာ အမိုးအောက် သစ်ပင်ရင်း သို့ ဝင်နေစဉ် ယခုပင် အရုဏ် တက်တော့မည်ဟု သိလျက်ဟု ဆိုလိုသည်။ ဋီကာ)။ ဟတ္ထ၊ ထိုအမိုးအောက် သစ်ပင်ရင်း၌။ အရုဏံ၊ အရုဏ်ကို။ ဥဋ္ဌာပိ-တမတ္ထေ၊ တက်စေကာမူ၌။ ဓုတဂ်* ဘိဇ္ဇတိ၊ ဓူတင်ပျက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အင်္ဂုတ္တရတာဏကာ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ဆောင်ဘို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ အယံ၊ ဤသည် ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအဗ္ဘောကာသိကဓူတင်၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်း ပေတည်း။

အယံ ပန၊ ဤသို့လတ္တံ့ သည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်ပေ တည်း။ အာဝါသပလိဗောဓုပစ္စေဒေါ၊ အာဝါသပလိဗောဓေါ ပြတ်ခြင်းလည်း ကောင်း။ လိနမိဒ္ဓာနုဒနံ၊ ထိနမိဒ္ဓကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခြင်း လည်းကောင်း။ “ဘိက္ခဝေါ၊ ရဟန်းတို့သည်။ မိဂါ ဝိယ၊ သင်တို့ကဲ့သို့။ အသင်္ဂစာရိနော၊ ငြိတုယ်ခြင်းမရှိပဲ သွားကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနိဗ္ဗေတော၊ နေရာကျောင်းမရှိကုန် သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပသံသာယ၊ ချီးမွမ်း ခြင်းအား။ အနုဂ္ဂဟာ၊ လျော်သည်၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ နိဿဂ်တာ၊ အရိပ်အာဝါသ၌ ငြိတုယ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ စာတုဒ္ဓိ-

သတာ၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ အပိတ်အပင်ကင်းသောသွားလာနိုင်ခြင်းရှိသည် ၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ အလုံနည်းခြင်း အပ္ပိစ္ဆတာ စသည် ကိုအား။ အနုလောမဂ္ဂတ္တိတာ၊ လျော်သော အကျင့်ရှိသည်၏အဖြစ် လည်း ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အဗ္ဘောကာသိကဓူတင်၏ အကျိုးအာနိသင် ပေတည်း။

အနာဂါရိကဘာဝဿ၊ အိမ်နေလူတို့၏ အစီးအပွားဖြစ်သော လယ် လုပ်ခြင်း ကုန်သွယ်ခြင်း စသော အမှုကင်းသော ရဟန်းအဖြစ်အား။ ဝါ၊ အိမ်နေလူတို့၏ စီးပွားရေး အလုပ်အကိုင်မရှိသည့် ရဟန်းအဖြစ် အား။ အနုရူပေ၊ လျော်သော။ အဒုလ္လဘေ၊ ရလွယ်လှစွာသော။ တာရာမဏိဝိတာနမ္ပိ၊ ကြယ်တာရာတို့ဖြင့် ပြီးသည့် ပတ္တမြား မျက်နှာ ကြွက်ရှိသော။ စန္ဒဒီပပူဘာသိတေ၊ လမင်းတည်းဟူသော ဆီမီးခွက်ကြီး ဖြင့် ထွန်းလင်းတောက်ပရာဖြစ်သော။

အဗ္ဘောကာသေ၊ ဟင်းလင်းပြင်၌။ ထိနမိဒ္ဓံ ဝိနောဒေတွာ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓကို ပယ်ဖျောက်လျက်။ မိဂဘူတေန၊ သမင်၏ မျက်စိသဖွယ်ဖြစ် သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝသံဝသန္တော၊ နေသော။ ဘာဝနာရာ မတံ၊ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သိတော၊ မှီသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။

ပဝိဝေကရသဿာဒံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော သာယာဖွယ် စျာန်မင်္ဂလကို။ န စိရဿေဝ၊ မကြာမီပင်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဝိန္ဒတိ၊ ရ၏။ တသ္မာ ဟိ၊ ထို့ ကြောင့်လျှင်။ သပ္ပညော၊ ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ် သည်။ အဗ္ဘောကာသရတော သိယာ၊ ဟင်းလင်းပြင်အရပ်၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်သည် ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အနုသာသနီပေတည်း။

အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂံ၊ အဗ္ဘောကာသိကဓူတင် ၌။ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်၊ အပြား၊ ပျက်ခြင်း၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ဖွင့်ပြသော စကား ပေတည်း။

၁၁ - သောသနီကင်္ဂကထာ

သုသာန်ဓူတင်ကို ပြဆိုချက်

(၇၄) ၃၄။ သောသနီကင်္ဂမ္ပိ၊ သုသာန်ဓူတင်ကိုလည်း—

“န သုသာနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊” သုသာန်မဟုတ်သော အရပ်ကိုပယ် ပါ၏။ “သောသနီကင်္ဂံ” သမာဒိယာမိ၊” သုသာန်၌ နေလေ့ ရှိသောရဟန်း၏အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာကိုဆောက်တည်ပါ၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ ဤစကား နှစ်မျိုးတို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊
တမျိုးမျိုးသောစကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ ဟောတိ၊ ဆောက်တည်အပ်သည် ဖြစ်၏။

ပန၊ ကျင့်ပုံကား။ သောဿာနိကေန၊ သုသာန်စူတင်ဆောင်သော။ တေန
ဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဂါမံ နိဝေသန္တေ၊ ရွာကိုတည်ထောင်ကုန်သော။
မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဣဒံ၊ ဤအရပ်သည်။ သုသာနန္တိ၊ သုသာန်ဖြစ်စေ
ဟူ၍။ ယံ၊ အကြင်အရပ်ကို။ ဝဝတ္ထပေန္တိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားကုန်၏။ တတ္ထ၊
ထိုမှတ်သားသားကားမျှဖြစ်သော အရပ်၌။ န ဝသိတဗ္ဗံ၊ မနေအပ် မနေသင့်
သေး။ ဟိ၊ အကြောင်းသော်ကား။ မတသရီရေ၊ သူသေကောင်ကို။
အဇ္ဈောပိတေ၊ မဖုတ်ရသေးသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ မမြှုပ်ရသေးသည်ရှိသော်။ တံ
ဌာနံ၊ ထိုမှတ်သားကားမျှ ဖြစ်သောအရပ်သည်။ သုသာနံ နာမ၊ သုသာန်
မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ န ဝသိတဗ္ဗံ၊
မနေသင့်သေးပေ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဈာပိတကာလတော ပဉ္စာယ၊
သူသေကောင်ဖုတ်ပြီး၊ မြှုပ်ပြီးသော ကာလမှစ၍။ ဒွါဒသဝဿာနိ၊ တဆယ့်နှစ်
နှစ်တို့တိုင်အောင်။ ဆဒ္ဓိတံ၊ စွန့်ပစ်ထားအပ်သည်။ သစေပိ သမာနံ၊ အကယ်၍
ဖြစ်စေကာမူ။ တနည်း၊ သစေပိ ဆဒ္ဓိတံ သမာနံ၊ အကယ်၍ စွန့်ပစ်ထားအပ်
သော်လည်း။ တံ၊ ထိုအရပ်သည်။ သုသာနမေဝ၊ သုသာန်မည်သည်သာတည်း။

ပန၊ အထူးကား။ တသ္မိံ၊ လိုသုသာန်၌။ ဝသန္တေန၊ နေသောရဟန်း
သည်။ စင်္ဂမ မဏ္ဍာဒိနိ ကာရေတွာ၊ စင်္ကြံမဏ္ဍပ် စသည်တို့ကို ပြုစေလျက်။
မဉ္ဇဝိဌံ ပညပေတွာ၊ ညောင်စောင်း-အင်းပျဉ်ကို ခင်းစေ၍။ ပါနီယပရိဘော-
ဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ၊ သောက်ရေ သုံးရေ တို့ကိုတည်ထားစေ၍။ ဓမ္မံ
ဝါစေန္တေန၊ တရားစာပေ သင်ကြားပို့ချလျက်။ န ဝသိတဗ္ဗံ၊ မနေအပ်။
ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဣဒံ ဓုတင်္ဂံ၊ ဤစူတင်သည်။ ဂရုကံ၊ ဆောင်
နိုင်ခဲ၍လေးလှ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နပရိဿယဝိသုတက္ကာယ၊ ဖြစ်
ပေါ်နိုင်သောဘေးရန်တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန်အလို့ငှာ။ သံဃထေရံ ဝါ၊ သံဃာ
မထေရ်ကို လည်းကောင်း။ ရာဇယုတ္တံ ဝါ၊ ရွာ၌မင်းနှင့် စပ်သောသူကို
လည်းကောင်း။ ဝါ၊ သူကြီးစသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို လည်းကောင်း။ (အတ္တနော
သောဿာနိကဘာဝံ၊ မိမိသုသာန်၌ နေကြောင်းကို)။ (ထည့်) ဇာနာပေတွာ၊
သိစေ၍။ အပ္ပမတ္တေန၊ ဘေးရန် မကွေ့ရအောင် မမေ့မလျော့ မပေါ့တန်ပဲ။
ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေအပ်နေသင့် နေထိုက်၏။ စင်္ဂမဇ္ဈေန၊ စင်္ကြံသွားသောရဟန်း
သည်။ အဒ္ဓကိက္ခေန၊ ထက်က်သော မျက်စိဖြင့်။ အဋ္ဌာဟနံ၊ သူကောင်ဖုတ်
ရာ မြှုပ်ရာအရပ်ကို။ ဩလောကေန္တေန၊ ကြည့်လျက်။ စင်္ဂမိတဗ္ဗံ၊ စင်္ကြံ
သွားအပ်၏။

သုသာနံ ဂစ္ဆန္တေနာပိ၊ သုသာနံသိသွားသော ရဟန်းသည်မူလည်း။
 မဟာပဏာ ဥက္ကမ္မ၊ သွားရိုး၁မ်းမေ့ဖဲ၁်။ ဥပ္ပဇ္ဈပဂ္ဂေန၊ သွားရို့ မဟုတ်သော
 ဖြတ်လမ်းဖြင့်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ မိမိသုသာန်ဓူတင်ဆောင်အဖြစ် မထင်စိမ့်သောငှာ
 လျှိုလျှိုဝှက်ဝှက်သွားအင်၏။ ဒိဝါယေဝ၊ နေ့ခင်းကပင်လျှင်။ (န္တော၊ သွား၍။
 (ထည့်)။ အာရမ္မဏံ၊ သစ်ငုတ် သစ်ပင် တောင်ပို့ စသည်ဖြင့် ညဉ့်အခါ၌ မိမိ
 မဲမဲ မြင်ကောင်းသော အာရုံကို။ ဝဇ္ဇပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထားအပ်
 ၏။ ဟိ၊ အကျိုးသော်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပစ္ဆ နေကာလကမှတ်သားထားသည်
 ရှိသော်။ ရတ္တံ၊ ညဉ့်အခါ၌။ တံ၊ ထိုသစ်ငုတ်သော ငတ္ထုသည်။ အဿ၊
 ထိုရဟန်းအား။ ဘယာနကံ၊ တစ္ဆေအသွင် ကြောက်ဖွယ် ယင်သည်။
 န ဘဝိဿတံ၊ မဖြစ်ယတ္တံ။ ရတ္တံ၊ ညဉ့်၌။ အမနုဿာ၊ ဘီလူးတို့သည်။ ဝိရ-
 ဝိတော၊ ဟစ်အော်ကုန်၍။ အာဟိဏ္ဏန္တာပိ၊ လျှင်လည်ကုန်သော်လည်း။ တေ၊
 ထိုဘီလူးတို့ကို (ထည့်)။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော မြေခဲ ကျောက်ခဲ စသည်ဖြင့်။
 န ပဟရိကဗ္ဗာ၊ မပစ်ခတ်အပ်။ သုသာနံ၊ သုသာန်သို့။ ဧကဒိဝသမ္ပိ၊ တနေ့မျှ
 သော်လည်း။ အန္တု၊ မသွားပဲ နေခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ သုသာနေ၊
 သုသာန်၌။ မဇ္ဈိမယာမံ ခေပေတော၊ သန်းခေါင်ယံကို ကုန်စေ၍။ ပဗ္ဗိယောမေ၊
 မိုးသောက်ယံ၌။ ပဋိက္ကမိတုံ၊ သုသာန်မှ ဖဲခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတံ၊
 ဤသို့။ အင်္ဂုတ္တရဘာဏကော၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဆောင် ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊
 ဆိုကြကုန်၏။ အမနုဿာနံ ပိယံ၊ ဘီလူးတို့ ကြိုက်နှစ်သက်သော။ တိလပိဠ၊
 မာသဘတ္တမစ္ဆမိသမီရတေလဂုဠ၊ ဒိခဇ္ဇဘောဇ္ဇံ၊ ဆီထွေး နှမ်းထောင်း ပဲ ထမင်း
 ငါး အမဲ နို့ရည် ဆီ တင်လဲ အစရှိသော ခဲဖွယ်စားဖွယ်ကို။ န သေဝိတဗ္ဗံ၊
 မမှီဝဲအပ်။ ကုလေ ဂေဟံ၊ ဒါယကာတုံ အိမ်သို့။ န ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ သုသာန်မှ
 အပြန်၌ မဝင်အပ်။ ဣတံ၊ ဤသည်ကား အပြီးတည်း။ ဣဒံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်
 ကား။ အဿ၊ ထိုသုသာန် ဓူတင်ဆောင် ရဟန်း၏။ ဝိဘေဒံ၊ ကျင့်ပုံအစီရင်
 ပေတည်း။

ပဘေဒတော ပန၊ အပြားအားဖြင့်ကား။ အယမ္ပိ၊ ဤသုသာန် ဓူတင်
 ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ တိဝိဇော ဓောတိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည် ဖြစ်၏။
 ဝတ္ထု၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌန၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်သုသာန်
 ၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မုဝကုဏပ ဓောရောဒနာနံ၊ သူသေကောင်ကို နေ့စဉ်မပြတ်ဖုတ်ခြင်း
 သူသေကောင်၏ အပုပ်နဲ့ မပြတ်ခြင်းနှင့် နေ့စဉ်မပြတ် ငိုကြွေးသံတို့သည်။
 အတ္ထိ-သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တဒတ္ထဝ၊ ထိုသုသာန်၌သာလျှင်။ ဝသီတဗ္ဗံ၊ နေအပ်၏။
 မဇ္ဈိမဿ၊ မဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်အား။ တိသု၊ ပြတ်ဖုတ်ခြင်း၊ အပုပ်နဲ့မပြတ်ခြင်း၊
 မပြတ်ငိုကြွေးသံဟူသော သုံးပါးတို့တွင်။ ကေသွံ ပိ သတိ၊ တပါးပါးရှိသော်
 လည်း။ ဝသီတံ ဝဇ္ဇတိ၊ နေဖို့ရန် အပ်၏။ မုဒုကာဿ၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝတ္ထု-
 နယေန၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သုသာနလက္ခဏံ၊ သုသာန်လက္ခဏာသို့။ ပတ္တ-

မတ္တေ၊ ရောက်ကာမျှဖြစ်သော သုသာန်၌။ ဝသိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ နေခြင်းငှာအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤကား သုသာန်ကုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြားပေတည်း။ (ဣတိ-ကျေ)။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣမသံ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ ဤသုံးပါးတို့၏လည်း။ ဓုတင်္ဂံ၊ ဓုတင်သည်။ န သုသာန်မှ၊ သုသာန်မဟုတ်သော အရပ်၌။ ဝါသံ ကပ္ပနေန၊ နေခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ သုသာနံ၊ သုသာန်သို့။ အဂတဒိဝသေ၊ မသွားသော နေ၌။ ဓုတင်္ဂံ၊ ဓုတင်သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဂ္ဂိတ္တရတာဏကာ၊ အဂ္ဂိတ္တရနိကာယ်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤသုသာန်ဓုတင်၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းတည်း။

အယံ ပန။ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်တည်း။ မရဏဿတိပဋိလာဘော၊ သေရချေအံ့ သေရချေအံ့ဟု အမှတ်သတိရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အပ္ပမာဒဝိဟရိတာ၊ မမေ့မလျော့နေခြင်း အလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ အသုဘနိမိတ္တာဓိဂမော၊ အသုဘအာရုံနိမိတ်ကို ရခြင်း လည်းကောင်း။ ကာမရာဂဝိနောဒနံ၊ ကာမရာဂကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခြင်းလည်းကောင်း။ အဘိဏ္ဍိကယသဘာဝဒဿနံ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏ အသုဘသဘောကို အဖန်တလဲလဲမြင်နိုင်ခြင်းလည်းကောင်း။ သံဝေဂဗဟုလတာ၊ သံဝေဂအဖြစ်များသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ အာရောဂျမဒါဒိပဟာနံ၊ ဖျားနာ၍ အိုမင်း၍ သေသူတို့ကို မြင်ရသောကြောင့် ကျန်းမာခြင်း နုပျိုခြင်း အသက်ရှင်ခြင်းတို့၌ မှီ၍ဖြစ်သော မာန်ယစ်မှုကို ပယ်နိုင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဘယဘေရဝသဟနတာ၊ ဘေးကြီးဘေးငယ်ကို သည်းခံနိုင်သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ အမနုဿာနံ၊ နတ်တို့၏၊ ဂရုဘာဝနီယတာ၊ အလေးပြုအပ် ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနံ၊ အလိုနည်းခြင်း = အပ္ပိစ္ဆတာစသည်တို့အား။ အနုလောမဂုတ္တိတာ၊ လျော်သောအကျင့်ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤကား သုသာန်ဓုတင်၏ အကျိုးအာနိသင်ပေတည်း။

သောသာနိကံ၊ သုသာန်၌နေလေ့ရှိသော ရဟန်းကို။ နိဒ္ဒါဂတမ္ပိ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ရောက်သော်လည်း။ ဝါ၊ အိပ်ပျော်နေစဉ်သော်လည်း။ ပမာဒဒေါသ၊ မေ့လျော့ခြင်းဟူသော အပြစ်တို့သည်။ မရဏာနုဿတိပုဘာဝါ၊ သေခြင်းတရားကို အာရုံမေ့မုဘာဝနာ အာနုဘော်ကြောင့်။ န ဖုသန္တိ၊ အိပ်မက်အလိုအားဖြင့် မသိပါး မနှိပ်စက်နိုင်ကုန်။ ဗဟုနိကုဏပါနိ၊ များစွာသော သူပေကောင်တို့ကို။ သမ္ပဿတော စ၊ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ရသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ တွေ့မြင်ရသောကြောင့်။ တဿ၊ ထိုသုသာန်၌ နေလေ့ရှိသော ရဟန်း၏။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်လည်း။

ကာမာနုဘာဝသမ္ပိ၊ ကာမဂုဏ်အာရုံ၌ အဖန်တလဲလဲ တပ်စွဲသော ရာဂ၏ အလိုသို့ လိုက်သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပေ။

ဝိပုလံ သံဝေဂံ၊ အကြီးအကျယ် ထိတ်သန့်ခြင်းသို့။ ဇေတိ၊ ရောက်၏။ မဒံ၊ ယစ်ခြင်းသို့။ န ဥပေတိ၊ မရောက်တော့ပေ။ အထော၊ ထို့ပြင်၊ ထိုမှတစ်ပါး။ နိဗ္ဗုတိံ ၊ ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်ကို။ သေမာနော၊ လိုလား တောင့်တသည်ဖြစ်၍။ သမ္မာ သဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာအားထုတ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ နယေန၊ ဤဆိုခဲ့သောနည်းဖြင့်။ အနေကဂုဏာဝဟတ္တာ၊ များစွာသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ နိဗ္ဗာနနိန္ဒဟဒယေန၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သည့်စိတ်နှလုံးရှိသော ယောဂီ သည်။ သောသနိကင်္ဂံ ၊ သုသာန်ဓူတင်ကို။ နိသေဝိတဗ္ဗံ၊ မပြတ်မှီဝဲ သင့်လှပေသည်။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အနုသာသနီပေတည်း။

အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ သောသနိကင်္ဂံ၊ သုသာန်ဓူတင်၌။ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘောဒဘောဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကျင့်ပုံ အစီအရင်၊ အပြား၊ ပျက်စီးခြင်း၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ဖွင့်ပြသော စကားပေတည်း။

၁၂-ယထာသန္တတိကင်္ဂကထာ

ယထာသန္တတိဓူတင်ကို ပြဆိုချက်

၃၅။ ယထာသန္တတိကင်္ဂမ္ပိ၊ ယထာသန္တတိဓူတင်ကိုလည်း—

“သေနာသနလောလုပ္ပံ ပဋိက္ခိပါဠိ၊ ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ၌ လျှပ်ပေါ်တပ်မက်သော တဏှာကို ပယ်ပါ၏”။ “ယထာသန္တတိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ၊ ညွှန်ကြားချထားတိုင်းသော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ၌ နေလေ့ရှိသော မဟန်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါစေတနာကို ဆောက်တည် ပါ၏။”

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ ဒွိန္ဒံ ၊ ဤစကားနှစ်မျိုးတို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊ တမျိုးမျိုးသော စကားဖြင့်။ သမာဒိန္ဒံ ဟောတိ၊ ဆောက်တည်အပ်သည် ဖြစ်၏။

ပန၊ ကျင့်ပုံကား။ ယထာသန္တတိကေန၊ ယထာသန္တတိဓူတင်ဆောင်သော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ “ဣဒံ၊ ဤကျောင်းသည်။ တုယံ၊ သင့်အား။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ သေနာသနံ၊ အကြင်ကျောင်းကို။ အဿ၊ ထိုယထာသန္တတိ ဓူတင်ဆောင် ရဟန်းအား။ ဂါဟကေန၊ ဝါစဉ် အားဖြင့် ကျောင်းညွှန်သော ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ချထားရေး ရဟန်းသည်။ ဓါဟိတံ၊ ယူစေအပ်၏။ တေနော၊ ထိုချထားသော ကျောင်းဖြင့်သာလျှင်။

တုဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ကျေနပ်ရောင့်ရဲအပ်၏။ အညော၊ တပါးသော သီတင်းငယ်ရဟန်းကို၊ န ဥဋ္ဌာဒပတဗ္ဗော၊ ရပြီးနေရာမှ မသစေအပ်။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ ထိုယထာသန္တတိ ဓူတင်ဆောင်ရဟန်း၏။ ဝိခာနံ၊ အစီအရင်ပေတည်း။

ပဘေဒတော ပန၊ အပြားအားဖြင့်သော်ကား၊ အယမ္ပိ၊ ဤယထာသန္တတိ ဓူတင်သည်လည်း။ တိဝိဓော ဟောတိ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါး တို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တဇနာ ပတ္တသေနာသနံ၊ မိမိအား ရောက်သောကျောင်းကို။ ဒုရေတိ ဝါ၊ ဝေးသလောဟူ၍လည်းကောင်း။ အစွာသန္နေတိ ဝါ၊ နီးလွန်းသလော ဟူ၍လည်းကောင်း။ အမနုဿ ဒိဃဇာတိကာဒီဟိ၊ ဘီလူး မြေစသည်တို့သည်။ ဥပဒ္ဓုတန္တိ ဝါ၊ နှိပ်စက်အပ် နှောင့်ယှက်အပ် သလောဟူ၍လည်းကောင်း။ ဥဏ္ဏန္တိ ဝါ၊ ပူသလောဟူ၍လည်းကောင်း။ သီတလန္တိ ဝါ၊ အေးသလော ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပုစ္ဆိတုံ န လဘတိ၊ မေးခြင်းငှာ မရပေ။ မဇ္ဈိမော၊ မဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုစ္ဆိတုံ လဘတိ၊ မေးခြင်းငှာရ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဂန္ဓာ၊ လောလုပ္ပ တဏှာဖြင့်သွား၍။ ဩလောကေဘုံ န လဘတိ၊ ကြည့်ခြင်းငှာ မရပေ။ မုဒုကော၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂန္ဓာ၊ လောလုပ္ပ တဏှာဖြင့်သွား၍။ ဩလောကေတွာ၊ ကြည့်ပြီးလျှင်။ တံ၊ ထိုညွှန်ကြားထားသော ကျောင်းသည်။ အဿ၊ ထိုယထာသန္တတိ ဓူတင်ဆောင်သော ရဟန်းအား။ အေဗသုကဘာဝေန၊ မကျန်းမာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါ၊ ကျန်းမာရေး မပြည့်စုံသောကြောင့်။ သစေ န ရုစတိ၊ အကယ်၍ မနှစ်သက်အံ့။ အညံ၊ အခြားသင့်လျော်သောကျောင်းကို။ ဂဟေဘုံ လဘတိ၊ ယူခြင်းငှာရ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား ယထာသန္တတိ ဓူတင်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြားတည်း။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဣမေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ ဤသုံးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။ ဓုတင်္ဂံ၊ ဓူတင်သည်။ သေနာသနလောလုပ္ပ၊ ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ၌ လျှပ်ပေါ်မက်မောသော လောလုပ္ပတဏှာသည်။ ဥပ္ပန္နမတ္ထေ၊ ဖြစ်ကာမျှ၌။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် အပြီးတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတေ၊ ဤယထာသန္တတိ ဓူတင်၌၊ ဘေဒေါ၊ အပြားတည်း။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင် တည်း။ ယံ၊ အကြင်ဝတ္ထုပစ္စည်းကို။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်၏။ ကေန၊ ထိုရသောပစ္စည်း ဖြင့်။ တုဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ကျေနပ်ရောင့်ရဲအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုဒ္ဓတ္တာဝါဒကရဏံ၊ မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော ဩဝါဒကို လိုက်နာခြင်း လည်းကောင်း။ သဗြဟ္မစာရိနံ ဟိတေသိတာ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အစီးအပွားကို လိုသား သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဟိနပ္ပဏီဘဝိကပ္ပပရိစ္စာဂေါ၊ အယုတ်၊ အမြတ်၊ ကောင်း၊ မကောင်း ကြံဆခြင်းကို စွန့်ရခြင်း လည်းကောင်း။ အနုရာဇဝိဒရာဓပ္ပဟာနံ၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းလည်းကောင်း။

အတြိစ္ဆကာယ၊ မိမိမရသေးသော အခြားကျောင်း၌ လိုချင်မှု၏။ ဒွါရပိဓာနံ၊ ဝင်ပေါက်တံခါးကို ပိတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ အလိုနည်းခြင်း= အပ္ပိစ္ဆတာစသည်တို့အား။ အနုလောမဝုတ္တိတာ၊ လျော်သော အကျင့်ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤကား ယထာသန္တတိဓူတင်၏ အကျိုးအာနိသင် ပေတည်း။

ယံ၊ အကြင်ကျောင်းကို။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်၏။ တေန၊ ထိုရသော ကျောင်းဖြင့်ပင်။ ယထာသန္တတိကော၊ ယထာသန္တတိ ဓူတင်ဆောင် သော။ ယတိ၊ ရဟန်းသည်။ နိဗ္ဗိကပ္ပေါ၊ ကျောင်း ကောင်း မကောင်းကို ကြံဆခြင်းမရှိပဲ။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရသည့်ကျောင်းဖြင့် ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍။ တိဏသန္တရကေသုပိ၊ မြက်အခင်းတို့၌ သော်လည်း။ သုခံ၊ သေတိ၊ ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ရပေ၏။

သော၊ ထိုယထာသန္တတိ ဓူတင်ဆောင် ရဟန်းသည်။ သေဋ္ဌမ္ပိ၊ ကောင်းမြတ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၌။ န ရဇ္ဇတိ၊ မတပ်မက်ပေ။ ဟိနံ လဒ္ဓံ၊ အယုတ်အညံ့ကို ရသော်လည်း။ န ကုပ္ပတိ၊ စိတ်မပျက်ပေ။ သဗြဟ္မစာရိနဝကော၊ သီတင်းသုံးဖော်ငယ်တို့ကို။ ဟိတေန၊ အကျိုးစီး ပွားဖြင့်။ အနုဇ္ဈမ္ပတိ၊ သနားစောင့်ရှောက်ချီးမြှောက်ရာ ရောက်ပေ၏။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အရိယသဘာဝိဏ္ဏံ၊ အရိယာသုမြတ်တို့ မပြတ် လေ့ကျက်အပ်သော။ မုနိပုဂံဝဝဏ္ဏိတံ၊ မုနိတကာတို့၏ ရွှေသွား မြတ်စွာဘုရားသည် ချီးမွမ်းတော် မူအပ်သော။ ယထာသန္တတရာမတံ၊ ညွှန်ကြားအပ်၊ နေရာချထား အပ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ၌ မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ်ကို။ မေဓဝီ၊ ပညာရှိရဟန်းသည်။ အနုယုဉ္ဇေထ၊ အားထုတ်ကျင့်သုံးရာ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနုသာသနီပေတည်း။

အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ ယထာသန္တတိကင်္ဂ၊ ယထာသန္တတိဓူတင်၌။ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကျင့်ပုံ အစီ အရင်၊ အပြား၊ ပျက်စီးခြင်း၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ဖွင့်ပြသော စကားပေတည်း။

၁၃-နေ သ ဇ္ဇိ က ဂ် က ထာ

နေသေဇ္ဇိဓူတင်ကို ပြဆိုချက်

၃၆။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂမ္ပိ၊ နေသဇ္ဇိဓူတင်ကိုလည်း—

“သေယျံ ပဋိက္ခိပါမိ” လဲလျောင်းခြင်းကို ပယ်ပါ၏။ “နေသဇ္ဇိကင်္ဂ သမာဒိယာမိ” ထိုင်လျက်နေလေ့ ရှိသောသူ၏ အကြောင်းအင်္ဂါ စေတနာကို ဆောက်တည်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ ဤစကား နှစ်မျိုးတို့တည်း။

အညတရာစနေန၊ တချိုးမျိုးသော စကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ ဟောတိ၊ ဆောက်တည်အပ်သည် ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤကား ဆောက်တည်ပုံ ပေတည်း။

ပန၊ ကျင့်ပုံကား။ နေသဇ္ဇိကေန၊ နေသဇ္ဇိဓူဝင်ဆောင်သော။ စတန ဘိက္ခုန၊ လိုရဟန်းသည်။ ရတ္တိယာ၊ ည၌။ တိသု ယာမေသု၊ ယံ သုံးယံဘို့တွင်။ တနည်း။ ရတ္တိယာ တိသု ယာမေသု၊ ည၌သုံးယံတို့တွင်။ ဧကံ ယာမံ၊ တယံ၌။ ဝါ၊ ကေ ယာမံ ဥဋ္ဌာယ၊ တယံပတ်လုံးထ၍။ စက်မိတဗ္ဗံ၊ စကြံလျှောက်အပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣရိယာပထေသု၊ ဣရိယာပုထိ လေးပါးတို့တွင်။ နိပဇ္ဇိတုမေဝ၊ လဲလျောင်း အိပ်ခြင်း ငှာသာလျှင်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်ပေ။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ ယိုနိသဇ္ဇိဓူဝင်ဆောင် ရဟန်း၏။ ဝိဓာနံ၊ အစီအရင် ပေတည်း။

ပဘေဒဘော ပန၊ အပြားအားဖြင့် မူကား။ အယမ္ပိ၊ ဤနိသဇ္ဇိဓူဝင်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ တိဝိဓော ဘောတိ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌဿ၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်အား။ အပဿေန၊ နောက်မှီတံကဲပျဉ်သည်။ နေဝ ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်သည်သာတည်း။ ဒုဿပလ္လတ္တိကာ၊ ပုဆိုးပတ်သည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်ပေ။ (ဒုဿပလ္လတ္တိကာပုဒ်၏ အနက်ဖြစ်သည်။ ဒုဿ၊ ပုဆိုး၊ အဝတ်။ ပလ္လတ္တိ=ပရိအတ္ထ၊ ဒူးနှစ်ဖက်ကို သိမ်းပိုက်၍ ထိုင်နေခြင်း အကျိုးငှာ။ ဣကာ၊ ဖြစ်သည်။ ဒုဿပလ္လတ္တိကာ၊ ဒူးနှစ်ဖက်ကို သိမ်းပိုက်၍ ထိုင်ရန် အဝတ်။ တနည်း။ ဒုဿ၊ အဝတ်ပုဆိုးဖြင့်။ ပလ္လတ္တိကာ၊ သိမ်းပိုက်ရစ်ပတ်၍ ထိုင်ခြင်း။ ဤပလ္လတ္တိကကို (ဝိ၊ ၄-၃၊ ၁၆၉) သေခံသအဖွင့်၌ (၁)အာယောဂပလ္လတ္တိကာ၊ ရစ်ပတ်ဖွဲ့ချီစရာ ကြိုးပြား၊ အဝတ်ပြားဖြင့် ဒူးနှစ်ဖက်ကို သိမ်းပိုက်၍ ထိုင်ခြင်း။ (၂) ဟတ္ထပလ္လတ္တိကာ၊ လက်ဖြင့် ဒူးနှစ်ဖက်ကို သိမ်းပိုက်၍ ထိုင်ခြင်း။ (၃) ဒုဿပလ္လတ္တိကာ၊ အဝတ်ပုဆိုးဖြင့် ဒူးနှစ်ဖက်ကို သိမ်းပိုက်၍ ထိုင်ခြင်းဟူ၍ သုံးမျိုးပြထား၏။ ထိုတွင် ဤအနု၌ ဘုံးနံပါတ် ဒုဿပလ္လတ္တိကာကို ဆိုလိုပေသည်။) အာယောဂပဓနာ၊ အာယောဂပဋ္ဌလည်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ မဇ္ဈိမဿ၊ မဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣမေသု တိသု၊ နောက်မှီတံကဲပျဉ်သော ဤသုံးပါးတို့တွင်။ ယံကိဉ္စိ၊ တပါးပါးသည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ မုဒုကဿ၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ်အား။ အပဿေနမ္ပိ၊ နောက်မှီတံကဲပျဉ်သည် လည်းကောင်း။ ဒုဿပလ္လတ္တိကာပိ၊ ပုဆိုးပတ်သည် လည်းကောင်း။ အာယောဂပဓနာပိ၊ အာယောဂပဋ္ဌသည် လည်းကောင်း။ ဗိဇ္ဇာဟနမ္ပိ၊ နောက်မှီအုံးသည် လည်းကောင်း။ ပဉ္စင်္ဂါပိ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော အင်းပျဉ်ထိုင်ခုံသည် လည်းကောင်း။ သတ္တင်္ဂါပိ၊ အင်္ဂါခုနစ်ပါးရှိသော အင်းပျဉ်ထိုင်ခုံသည် လည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ ပိဋ္ဌိအပဿယေန သဒ္ဓိံ၊ နောက်မှီတံကဲနှင့်ကက။ ကဘော၊ ပြုလုပ်ကားအပ်သော အင်းပျဉ်ငယ်သည်။ ပဉ္စင်္ဂါနာမ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော အင်းပျဉ်မည်၏။ (အခြေလေးချောင်းနှင့် နောက်မှီတံကဲ ဟူသော ဤအင်္ဂါငါးပါးကိုဖြင့် ပဉ္စင်္ဂါမည်၏။ ပေါင်လေးခုနှင့်

နောက်မှီတံကဲဖြင့် ပဉ္စင်မည်သည်ဟု တပါးသော ခရာတို့က ဆိုကြ၏။ ဇီကာ) ပိဋိအပဿယေန သဒ္ဓိံ၊ နောက်မှီတံကဲနှင့် အတူတကွလည်းကောင်း။ ဥဘတော ပဿေသု၊ ဝဲယာနံပါးတို့၌။ အပဿယေဟိ စ သဒ္ဓိံ၊ အမှီလက်ရုံးတန်းတို့နှင့် အတူတကွလည်းကောင်း။ ကတော၊ ပြုလုပ်ထားသော အင်းပျဉ်သည်။ သတ္တ-
ဂေါ နာမ၊ အင်္ဂါခုနစ်ပါးရှိသော သတ္တင်္ဂအင်းပျဉ် မည်၏။ တံ၊ ထိုသတ္တင်္ဂ အင်းပျဉ်ကို။ မိဋ္ဌာဘယတ္ထေရဿ၊ မိဋ္ဌာဘယမထေရ်အား။ အကံသု ကိရ၊ ပြု၍ လှူကုန်သတတ်။ ထေရော၊ မိဋ္ဌာဘယမထေရ်သည်။ အနာဂါမိ ဟုတွာ၊ အနာဂါမိဖြစ်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား နိဗ္ဗာန် စတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်အပြားတည်း။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမေသံ တိက္ကမ္မိ၊ ဤသုံးပါးတို့၏လည်း။ ဓုတင်္ဂံ၊ ဓုတင်သည်။ သေယျသုခံ၊ ကပိတမတ္ထေ၊ ခေါင်းချ၍ လျောင်းအိပ်ခြင်းကို ပြုကာမျှ၌။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဗ္ဗာန် စတင်ဆောင်ရာ၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်စီးခြင်းပေတည်း။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်တည်း။ သေယျသုခံ၊ လျောင်းအိပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ ပဿသုခံ၊ ဝဲယာ နံစောင်း ပြောင်း၍ အိပ်ခြင်းကြောင့် ရသောချမ်းသာကို။ မိဒ္ဓသုခံ၊ တမှိန်းမှိန်း အိပ်နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်တလဲလဲ ယှဉ်လျက်။ ဝိဟဒတိတိ၊ နေ၏ ဟု။ ဝုတ္တဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ စေတသော ဝိနိဗ္ဗဿ၊ စိတ်အနှောင်အဖွဲ့ကို။ ဥပစ္ဆေဒနံ၊ ဖြတ်ကြောင်း၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂသပ္ပါယတာ၊ ခပ်သိမ်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သောသူအား လျော်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ပါသာဒိကဣရိယာပထတာ၊ ကြည်ညိုဖွယ် ဣရိယာပုထ်ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဝီရိယာရမ္ဘာနုကုလဘာ၊ ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းအား အစဉ်လျော်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ သိလစသော ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ပဋိပတ်ကို။ အနုဗြူဟနံ၊ ပွားစေခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်ပေတည်း။

ပလ္လက္ခံ အာဘုဇိတုန၊ တင်ပလ္လင်ဖွဲ့ခွေ၍။ ဥဇ္ဇံ တနံ ပဏိခာယ၊ အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာထားလျက်။ နိသီဒန္တော ယတိ၊ ထိုင်နေသော ရဟန်းသည်။ မာရဿ ဟဒယံ၊ မာရ်မင်း၏ စိတ်ကို။ ဝိကမ္ပေတိ၊ တုန်လှုပ်စေ၏။

(၇၇) သေယျသုခံ၊ အိပ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို လည်းကောင်း။ မိဒ္ဓသုခံ၊ တမှိန်းမှိန်း အိပ်နေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော

ချမ်းသာကို လည်းကောင်း။ ဟိတော၊ ပယ်စွန့်၍။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ ပြင်းစွာအားထုတ်အပ်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ပြင်းစွာအားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ နိသဇ္ဇာဘိရတော၊ ထိုင်နေခြင်း၌ မွေ့လျော်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ တပေါဝနံ၊ ခြိုးခြံသော အကျင့်ကို ကျင့်ရာဖြစ်သော သာသနာတော်တည်းဟူသော အင်ကြင်းတောက်ကို။ သောဘယန္တော၊ တင့်တယ်စေလျက်။

နိရာမိသံ၊ ကာမဂုဏ်ဟူသော အာမိသကင်းသော။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိနှင့် သုခကို။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သမဓိဂစ္ဆတိ၊ ရနိုင်ပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ ကြောင့်။ ဓိရော၊ ပညာရှိသော ယောဂီသည်။ နေသဇ္ဇိကံ၊ ထိုင်ခြင်း လူရိယာပုထ်နှင့် စပ်သော။ ဝတံ ဓုတင်္ဂံ၊ ဓုတင်္ဂအကျင့်ကို။ သမနုယုဉ္ဇေယျ၊ ကောင်းစွာကျင့်သုံး အားထုတ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည် ကား အနုသာသနီတည်း။

အယံ၊ ဤသည်ကား။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂေ၊ နိသဇ္ဇိဓုတင်္ဂ၌။ သမာဒါနဝိဓာန-ပုဘောဒဘောဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကျင့်ပုံအစီအရင်၊ အပြား၊ ပျက်စီးခြင်း၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ဖွင့်ပြသော စကားမေတည်း။

ဓုတင်္ဂပကိဏ္ဍကကထာ

ဓုတင်္ဂတို့၌ ပြီးပြမ်းပြဆိုချက်

၃၇။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ—

ကုသလတ္တိကတော စော၊ ကုသလတိတ်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဓုတာဒီနံ ဝိဘာဂတော စ၊ ဓုတင်္ဂစသည်တို့ကို ဝေဖန်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း။ သမာသဗျာသတော စာပိ၊ အကျဉ်းအကျယ်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့—

ဣမိဿာ ဂါထာယ၊ ဤဂါထာ၏။ ဝသေန၊ အလိုအားဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာ ဟောတိ၊ ဖွင့်ပြပေအံ့။

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ကုသလတ္တိကတောတိ၊ ကုသလတ္တိကတော-ဟူသော ပုဒ်၌ (ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏)။ သဗ္ဗာနေဝ ဓုတင်္ဂါနိ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော ဓုတင်္ဂတို့သည်။ သေက္ခပုထုဇ္ဇေန-ခီကာသဝါနံ ဝသေန၊ သေက္ခ၊ ပုထုဇဉ်၊ ရဟန္တာတို့၏ အလိုအားဖြင့်။ သိယ၊

အချိုကား။ ကုသလာနိ၊ ကုသိုလ်တို့ပေတည်း။ သိယာ၊ အချိုကား။ အဗျာ-
ကတာနိ၊ အဗျာကတတို့ပေတည်း။ အကုသလံ ဓုတင်္ဂံ၊ အကုသိုလ် ဓုတင်
မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။

ပန၊ ဝါဒကဲ့ကိုဆိုဦးအံ့။ “ပါပိစ္ဆော၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။
ဣစ္ဆာပကတော၊ ယုတ်မာသောအလိုက နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍။ အာရညိကော
ဟောတိ၊ တော၌နေလေ့ရှိ၏။ ဣတိ အာဒိဝစနတော၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို
အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၌ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အကုသလမ္ပိ ဓုတင်္ဂံ၊ အကု-
သိုလ်ဓုတင်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ယော၊ အကြင်တစုံတ
ယောက်သောသူသည်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊
ဤသို့ဖြေရှင်းပြောဆိုအပ်၏။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ “အကုသလစိတ္တေန၊ အကုသိုလ်
စိတ်ဖြင့်။ အရညေ န ဝသတိတိ၊ တော၌မနေပါ” ဟူ၍။ န ဝဒါမ၊ မဆိုပါ
ကုန်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်
အား။ အရညေ၊ တော၌။ နိဝါသော၊ နေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊
ထိုတောနေရဟန်းသည်။ အာရညိကော၊ အာရညိကမည်ပေ၏။ သော စ၊ ထို
တော၌နေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ပါပိစ္ဆော ဝါ၊ ယုတ်မာသောအလိုရှိသည်
မူလည်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အပ္ပိစ္ဆော ဝါ၊ နည်းသောအလိုရှိသည်လည်း။
ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဣမာနိ၊ ဤပုံသုက္ကလိကင်္ဂစသည်
တို့သည်။ တေန တေန သမာဒါနန၊ ထိုသို့ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်။ ဓုတင်္ဂိလေ-
သတ္တာ၊ ခါထုတ်ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဓုတဿ ဘိက္ခုနော၊ ကိလေသာကို ခါထုတ်ပြီးသော ရဟန်း၏။ အင်္ဂါနိ၊
အကြောင်းအင်္ဂါတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
ဓုတင်္ဂါနိ၊ ဓုတင်တို့မည်ကုန်၏။ (ဤစကားဖြင့် ဓုတဿ+အင်္ဂါနိ ဓုတင်္ဂါနိ
ဟု တပျူရိသ်သမာသ် ဝစနတ္ထကိုပြသည်။ ဓုတဿ၊ ကိလေသာကို ခါထုတ်တတ်
သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အင်္ဂါနိ၊ အကြောင်းအင်္ဂါတို့တည်း။ ဓုတင်္ဂါနိ၊ ကိလေသာ-
ကို ခါထုတ်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ အင်္ဂါများပေတည်း။) ဝါ၊ တနည်းကား။
ကိလေသဓုနနတော၊ ကိလေသာကို ခါထုတ်ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ဓုတန္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရံ၊ ဓုတဟုဆိုအပ်သော အမည်ရှိသော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။
ဧတေသံ၊ ဤပုံသုက္ကဓုတင်ဆောက်တည်ခြင်း စသည်တို့၏။ အင်္ဂံ၊ အကြောင်း
အင်္ဂါပေတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဓုတင်္ဂါနိ၊ ဓုတင်တို့မည်ကုန်၏။
(ဤစကားဖြင့် ဓုတံ အင်္ဂံ ဧတေသန္တိ ဓုတင်္ဂံ ဟုဗဟုဗ္ဗိဟိဝစနတ္ထကိုပြဆိုသည်)
အထ ဝါ၊ တနည်းသော်ကား။ တာနိ၊ ထိုပုံသုက္ကဓုတင်ဆောက်တည်ခြင်းစသည်
တို့သည်။ ပဋိပက္ခနိဒ္ဓါနနတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ကိလေသာတို့ကို ခါထုတ်ဖျက်ဆီး
တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓုတာနိ စ၊ ဓုတတို့လည်း မည်ကုန်၏။ ပဋိပတ္တိယာ၊

သီလစသော အကျင့်ပဋိပတ်၏။ အင်္ဂါနိ ၈၊ အစိတ်အပိုင်းအင်္ဂါတို့လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ ဓုတင်္ဂါနိ၊ ဓုတင်္ဂတို့ မည်ကုန်၏။ ဣတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ ယော၊ ငါသည်။ ဝုတ္တံ၊ အောက်ဝစနတ္ထနိဒ္ဒေသ၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ (ဤစကားဖြင့် ဓုတနိ ၈ တာနိ အင်္ဂါနိ ၈တိ ဓုတင်္ဂါနိ ဟု ကမ္မဓာရယသမာသဝစနတ္ထကိုပြသည်။) ၈၊ ဆက်ဦးအံ့။ အကုသလေန၊ အကုသိုလ်ဖြင့်။ ဓုတော နာမ၊ ကိလေသာတို့ကို ခါထုတ်ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်ဓုတမည်သော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န ဟောတိ၊ မရှိချေ။ (သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ရှိပါမူ။) တောနိ သမာဒါနာနိ၊ ဤပုံသကူဓုတင်္ဂကို ဆောက်တည်ခြင်းတို့သည်။ ယဿ၊ အကြင်ဓုတပုဂ္ဂိုလ်၏။ အင်္ဂါနိ၊ အကြောင်းအင်္ဂါတို့သည်။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တောနိ သမာဒါနာနိ၊ ဤဆောက်တည်ကြောင်း စေတနာတို့သည်။ ယဿ၊ အကြင်ဓုတမည်သောသူ၏။ အင်္ဂါနိ၊ အကြောင်းအင်္ဂါတို့သည်။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တနည်း။ တောနိ သမာဒါနာနိ၊ ဤဆောက်တည်ကြောင်း စေတနာတို့သည်။ ယဿ၊ အကြင်ဓုတမည်သောသူ၏။ အင်္ဂါနိ၊ အကြောင်းအင်္ဂါတို့သည်။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ အကုသလေန၊ အကုသိုလ်ဖြင့်။ ကိလေသေ ဓုနုတော၊ ကိလေသာကို ခါထုတ်တတ်သောကြောင့်။ (ထည့်) ဓုတော နာမ၊ ဓုတမည်သောသူဟူ၍။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်မျှ။ န ဟောတိ၊ မရှိချေ။ ၈၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော ကိလေသာကိုမျှ။ န ဓုနာတိ၊ မခါထုတ် မဖျက်ဆီးနိုင်ချေ။ သစေ ဓုနာတိ၊ အကယ်၍ ခါထုတ်ဖျက်ဆီးနိုင်ပါမူ။ (ထည့်)။ တံ၊ ထိုအကုသိုလ်သည်။ (ဉာဏံ ဝိယ၊ ဓုတမည်သော ဉာဏ်ကဲ့သို့။) ယေသံ၊ အကြင်ဆောက်တည်ခြင်းတို့၏။ အင်္ဂါ၊ အကြောင်းအင်္ဂါပေတည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့သော ဗဟုဗ္ဗိဟိဝစနတ္ထကိုပြု၍။ တာနိ၊ ထိုဆောက်တည်ခြင်းတို့ကို။ ဓုတင်္ဂါနိတိ၊ ဓုတင်္ဂတို့ဟူ၍။ ဝုစေယျံ၊ ဆိုအပ် ဆိုထိုက်ကုန်ရာ၏။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်သည်။ စိဝရလောလုပ္ပါဒီနိ စေဝ၊ သင်္ကန်း၌ မက်မောသော လောလုပ္ပတဏှာစသည်တို့ကို လည်းကောင်း။ န နိဒ္ဒါနာတိ၊ ခါထုတ်ဖျက်ဆီးတတ်သည်လည်း မဟုတ်။ ပဋိပတ္တိယာ၊ သီလစသော အကျင့်ပဋိပတ်၏။ အင်္ဂဉ္စ၊ အကြောင်းအစိတ်အပိုင်းအင်္ဂါသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ချေ။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ “အကုသလံ ဓုတင်္ဂံ၊ အကုသိုလ်ဓုတင်္ဂမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ သုဝုတ္တံ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သော စကားပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိဿေဇေယျ၊ ဖြေရှင်းပြောဆိုရာ၏။

(၇၈) ယေသံ၊ အကြင်အဘယဂီရိဝါသီဆရာတို့၏။ ဝါဒေပိ၊ အယူငါဒ၌လည်း။ ဓုတင်္ဂံ၊ ဓုတင်္ဂသည်။ ကုသလတ္တိကဝိနိမုတ္တံ၊ ကုသလတိက်မှလွတ်၏။ တေသံ၊

ထိုဆရာတို့၏။ ဝါဒေါ၊ ဝါဒ၌။ အတ္ထကော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ဓုတင်္ဂမေဝ၊ ဓုတင်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ပေ။ အသန္တံ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားမရှိသော ပညတ်သည်။ ကဿ၊ အဘယ်သို့သောကိလေသာကို။ ဓုနနတော၊ ခါထုတ်ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်။ ဓုတင်္ဂ နာမ၊ ဓုတင်မည်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပါအံ့နည်း။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ နေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ ဝါဒေါ၊ အယူဝါဒ၌။ ဓုတဂုဏေ၊ ကိလေသာမှ ခါထုတ်တတ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ သမာဒါယ၊ ဆောက်တည်၍။ ဝတ္တဘိ၊ ကျင့်၏။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ ဝစနဝိရောဓောပိ၊ ပါဠိတော်စကားနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း အဖြစ်သည်လည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖျောက်သေး၏။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအဘယ်သို့ဆရာတို့၏ စကားကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်ပေ။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တာဝ၊ ချေးဦးစွာ။ ကုသလတ္ထိကတော၊ ကုသိုလ်တိက်အားဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာ၊ ဖွင့်ပြခြင်းပေတည်း။

ဓုတာဒီနံ ဝိဘာဂတောတိ ဧတ္ထ၊ ဓုတာဒီနံ ဝိဘာဂတောဟူသော ဤစကား ရပ်၌။ ဓုတော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဓုတကို သိအပ်၏။ ဓုတဝါဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဓုတဝါဒကို သိအပ်၏။ ဓုတဓမ္မော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဓုတဓမ္မတို့ကို သိအပ်ကုန်၏။ ဓုတင်္ဂါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဓုတင်္ဂတို့ကို သိအပ်ကုန်၏။ ကဿ၊ အဘယ်သူအား။ ဓုတင်္ဂသေပနာ၊ ဓုတင်္ဂကိုမှီဝဲခြင်းသည်။ သပ္ပါယာ၊ လျှောက်ပတ်သနည်း။ ဣတိ ဣဒိဿာ ပဉ္စာယ၊ ဤပြဿနာ၏၊ ဝိသဇ္ဇနံ၊ အဖြေကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဓုတအစရှိသည်တို့တွင်။ ဓုတကိလေသော ဝါ၊ ကိလေသာကို ခါထုတ်ဖျက်ဆီးပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်းကောင်း။ ကိလေသဓုနနော ဝါ ဓမ္မော၊ ကိလေသာတို့ကို ခါထုတ်ဖျက်ဆီးတတ်သော တရားသည်လည်းကောင်း။ ဓုတောတိ ဓုတော နာမ။ ဓုတမည်၏။

ဓုတဝါဒေါတိ ဧတ္ထ ပန၊ ဓုတဝါဒဟူသောဤပုဒ်၌ကား။ ဓုတော၊ ဓုတလာမည်၍။ န ဓုတဝါဒေါ၊ ဓုတဝါဒမမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ န ဓုတော၊ ဓုတ မမည်မူ၍။ ဓုတဝါဒေါ၊ ဓုတဝါဒမည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ နေဝ ဓုတော၊ ဓုတလည်းမမည်မူ၍။ န ဓုတဝါဒေါ၊ ဓုတဝါဒလည်းမမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဓုတော စေဝ၊ ဓုတလည်းမည်၍။ ဓုတဝါဒေါ စ၊ ဓုတဝါဒလည်း မည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဓုတင်္ဂေန၊ ဓုတင်္ဂဖြင့်။ အတ္ထနော ကိလေသော၊ မိမိ၏ကိလေသာတို့ကို။ ဓုနိ၊ ခါထုတ်ဖျက်ဆီးခဲ့လေပြီ။ ပရံ ပန၊ သူတစ်ပါးကိုမူကား။ ဓုတင်္ဂေန၊ ဓုတင်္ဂဖြင့်။ န ဩဝဒတိ၊ မဆုံးမပေ။ နာနုသာသတိ၊ မညွှန်ကြားပေ။ ကော ဝိယ၊ အဘယ်အရှင်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဗာက္ကုလတ္ထေရော ဝိယ၊ အရှင်ဗာက္ကုလ

မထေရ်ကဲ့သို့ပင်တည်း။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဓုတော၊ ဓုတသာမည်၍။ န ဓုတဝါဒေါ၊ ဓုတဝါဒ မမည်ပေ။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူနည်း။ “အာယသ္မာ၊ တရားခြောက်ဆယ် သက်တော်ကြွယ်သော။ တယိဒံသော အယံ ဗာဏ္ဍုလော၊ ထိုဗာဏ္ဍုလသည်။ ဓုတော၊ မိမိ၏ကိလေသာတို့ကို ခါထုတ်၍။ န ဓုတဝါဒေါ၊ သူတပါးကိုမူ ဓူတင်ဖြင့်ဆုံးမတော်မူခြင်း မရှိပေ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောကြားတော်မူ၏။ ယောပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကား။ ဓုတဂေန်၊ ဓူတင်ဖြင့်။ အတ္တနော ကိလေသော၊ မိမိ၏ကိလေသာတို့ကို။ န ဓုနိ၊ မခါထုတ် မဖျက်ဆီးပေ။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အညေ၊ အခြား သူတို့ကိုသာလျှင်။ ဓုတဂေန်၊ ဓူတင်ဖြင့်။ သြဝဒဘိ၊ ဆုံးမ၏။ အနုသာသတိ၊ ညွှန်ကြား၏။ ကော ဝိယ၊ အဘယ်အရှင်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဥပနန္ဒတ္ထေရာ ဝိယ၊ ဥပနန္ဒမထေရ်ကဲ့သို့ပင်တည်း။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န ဓုတော၊ ဓုတမမည်၍။ ဓုတဝါဒေါ၊ ဓုတဝါဒသာမည်၏။ “ယထာဟ၊ ဘုရားဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ သကျပုတ္တော၊ သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော။ တယိဒံသော အယံ အာယသ္မာ ဥပနန္ဒော၊ ထိုအရှင်ဥပနန္ဒသည်။ န ဓုတော၊ မိမိကိုယ်တိုင် ကိလေသာတို့ကို မခါထုတ်မူ၍။ ဓုတဝါဒေါ၊ သူတပါးတို့ကိုမူ ဓူတင်ဖြင့်ဟောပြောခြင်းရှိပေ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဘုရားဟောတော်မူ၏။ ယောပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လာဠုဒါယိ ဝိယ၊ လာဠုဒါယိ မထေရ်ကဲ့သို့။ ဥဘယဝိပန္နော၊ နှစ်ပါးလုံးမပြည့်စုံပဲ ချွတ်ယွင်း၏။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေဝ ဓုတော၊ ဓုတလည်းမမည်။ န ဓုတဝါဒေါ၊ ဓုတဝါဒလည်းမမည်။ ယထာဟ၊ ဘုရားဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ တယိဒံသော အယံ လာဠုဒါယိ၊ ထိုအရှင်လာဠုဒါယိသည်။ နေဝ ဓုတော၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကိလေသာတို့ကို မခါထုတ်တတ်ပေ။ န ဓုတဝါဒေါ၊ သူတပါးတို့အားလည်း ဓူတင်ဖြင့် ဆုံးမဟောပြောခြင်း မရှိပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဘုရားဟောတော်မူ၏။ ယောပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ ဓမ္မသေနာပတိ ဝိယ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာကဲ့သို့ပင်။ ဥဘယသမ္ပန္နော၊ နှစ်ပါးလုံးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဓုတော စေဝ၊ ဓုတလည်းမည်၏။ ဓုတဝါဒေါ စ၊ ဓုတဝါဒလည်း မည်၏။ ယထာဟ၊ ဘုရားဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း ဟူမူကား။ “တယိဒံသော အယံ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ဓုတော စေဝ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကိလေသာတို့ကို ခါထုတ်တတ်၏။ ဓုတဝါဒေါ စ၊ သူတပါးကိုလည်း ဓူတင်ဖြင့်ဆုံးမဟောပြောခြင်းရှိပေ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဘုရားဟောတော်မူ၏။

ဓုတဓမ္မော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ဓုတဓမ္မော ဝေဒိတဗ္ဗောဟူသည်ကား။ အပ္ပိစ္ဆတာ၊ အလိုနည်းသည်၏ အဖြစ်။ သန္တုဋ္ဌိတာ၊ ရောင့်ရဲလွယ်သည်၏အဖြစ်။

သလ္လေခတာ၊ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေတတ်သော အဖြစ်။ ပဝိဝေကတာ၊ ဆိတ်ငြိမ်သည်၏ အဖြစ်။ ဣဒမတ္ထိတာ၊ ဤစုတင်ကုသိုလ် တရားဖြင့် အလိုရှိသည် ၏ အဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓုတင်္ဂစေတနာယ ပရိဝါရကာ၊ စုတင်စေတနာ၏ အခြံအရံဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ ဤငါးပါးသော လာရားတို့သည်။ “အပ္ပိစ္ဆတံယေဝ နိဿယာ”တိ အာဒိဝစနတော၊ အပ္ပိစ္ဆတံယေဝ နိဿယ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဓုတဓမ္မာ နာမ၊ ကိလေသာ ကို ခါထုတ်ဘတ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးတို့တွင်။ အပ္ပိစ္ဆ-တာ စ၊ အလိုနည်းသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ သန္တုဋ္ဌိကာ စ၊ ရောင့်ရဲလွယ်သည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ (အတ္ထတော၊ တရားကိုယ် အားဖြင့်။ ထည့်)။ အလောဘော၊ အလောဘပေတည်း။ သလ္လေခတာ စ၊ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ ပဝိဝေက-တာ စ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကို လိုလားသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ အလော-ဘော စ၊ အလောဘ၌လည်းကောင်း။ အမောဟေ စ၊ အမောဟ၌လည်းကောင်း။ ဣမေသု ဒီသု ဓမ္မေသု၊ အလောဘနှင့် အမောဟဟူသော ဤတရားနှစ်ပါး တို့၌။ အနုပတန္တိ၊ ကျရောက် သက်ဝင်ကုန်၏။ ဣဒမတ္ထိတာ၊ ဤစုတင်တရားဖြင့် အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဉာဏမေဝ၊ ဉာဏ်သာလျှင်တည်း။ (၇၉)။ တတ္ထ၊ ထိုအလောဘနှင့် အမောဟတို့တွင်။ အလောဘေန၊ အလောဘဖြင့်။ ပဋိက္ခေပ-ဝတ္ထုသု၊ ထိုထိုစုတင်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ဒါယကာလှူသည့် သင်္ကန်းအစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌။ လောဘံ၊ လောဘကို။ ဓုနာတိ၊ ဖျက်ဆီး ခါထုတ်တတ်၏။ အမော-ဟေန၊ အမောဟဖြင့်။ တေသ္မာ ပဋိက္ခေပဝတ္ထုသု၊ ထိုထိုစုတင်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ဒါယကာလှူသည့် သင်္ကန်း အစရှိသော ထိုဝတ္ထုတို့၌သာလျှင်။ အာဒိနဝ-ပဋိစ္ဆာဒကံ၊ စောင့်ရှောက်ချခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲ၊ သူတပါးနှင့် စပ်သောဖြစ်ခြင်း၊ ခိုးသူဘေး အစရှိသော အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ မောဟံ၊ မောဟကို။ ဓုနာတိ၊ ခါထုတ်ဖျက်ဆီးတတ်၏။ စ၊ တနည်းကား။ အလောဘေန၊ အလောဘဖြင့်။ အနုညာတာနံ၊ ဆန္ဒချာကင်းသော သုံးဆောင်ခြင်း အလိုအားဖြင့် ဘုရားခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်သော နူးညံ့သောအတွေ့ရှိသည့်အခင်း ခြံထည် အစရှိသောဝတ္ထုတို့ကို။ ပဋိသေဝနမုခေန ပဝတ္တံ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သော။ ကာမသုခါနုယောဂံ၊ ကာမဂုဏ်ခံစားခြင်းကို။ ဓုနာ-တိ၊ ခါထုတ်ဖျက်ဆီးတတ်၏။ အမောဟေန၊ အမောဟဖြင့်။ ဓုတင်္ဂေသု၊ စုတင်တို့၌။ အတိသလ္လေခမုခေန ပဝတ္တံ၊ အလွန်ခေါင်းပါးစေသော အကျင့်ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သော။ အတ္တကိလမထာနုယောဂံ၊ ကိုယ်ပင်ပန်းဆင်းရဲ အောင်ပြုကျင့်ခြင်းကို။ ဓုနာတိ၊ ခါထုတ် ဖျက်ဆီးတတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့် ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤဆိုခဲ့သော အလိုနည်းသည်၏ အဖြစ် အစရှိကုန်သော တရားတို့ကို။ ဓုတဓမ္မာတိ၊ ဓုတဓမ္မတို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်ကုန်၏။

ဓုတင်္ဂါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ၊ ဓုတင်္ဂါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနီဟူသည်ကား။ ပံသုကူလိ-
ကင်္ဂံ၊ ပံသကူ ဓူတင်္ဂလည်းကောင်း။ ပ။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ၊ နိသဇ္ဇိတင်္ဂ
လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေရသဓုတင်္ဂါနိ၊ တဆယ့်သုံးပါးသော
ဓူတင်္ဂတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိထိုက်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုဓူတင်္ဂတို့ကို။ အတ္ထတော
စ၊ အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ လက္ခဏာဒီဟိ စ၊ လက္ခဏာစသည်တို့ဖြင့်
လည်းကောင်း။ ဝုတ္တာနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

ကဿ၊ အဘယ်သူအား။ ဓုတင်္ဂဝသေန၊ ဓူတင်္ဂကိုမှီဝဲခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။
သပ္ပါယာ၊ လျောက်ပတ်သနည်း။ ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤပြဿနာ၌။ ရာဂစရိတဿ စ၊
ရာဂစရိုက်ရှိသောသူအား လည်းကောင်း။ မောဟစရိတဿ စ၊ မောဟစရိုက်
ရှိသူအားလည်းကောင်း။ သပ္ပါယာ၊ လျောက်ပတ်ပေ၏။ ကဿ၊ အဘယ်ကြောင့်
နည်းဟူကား။ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဓုတင်္ဂဝသေန၊ ဓူတင်္ဂကိုမှီဝဲခြင်း
သည်။ ဒုက္ခပဋိပဒါ စေဝ၊ ဆင်းရဲသော အကျင့်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ သလ္လေခဝိဟာ-
ရာ စ၊ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေသော နေခြင်းလည်းဖြစ်ပေ၏။ စ၊ ဆက်
ဦးအံ့။ ဒုက္ခပဋိပဒံ နိဿာယ၊ ဆင်းရဲသော အကျင့်ကိုမှီ၍။ ရာဂေါ ဝူပသမ္ပတိ၊
ရာဂငြိမ်း၏။ သလ္လေခံ နိဿာယ၊ ခေါင်းပါးသောနေခြင်းကိုမှီ၍။ အပ္ပမတ္တဿ၊
မမေ့မလျော့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မောဟော ပဟိယတိ၊ မောဟသည် ကင်း
ပျောက်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သပ္ပါယာ၊ လျောက်ပတ်၏။ (ပြန်စပ်)
ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧတ္ထ၊ ဤတဆယ့်သုံးပါးသော ဓူတင်္ဂတို့တွင်။ အာရညိကင်္ဂ-
ရုက္ခမူလိကင်္ဂပဋိဝေဒနာ၊ အာရညကင်္ဂ ရုက္ခမူ ဓူတင်္ဂတို့ကို မှီဝဲခြင်းသည်။
ဒေါသစရိတဿပိ၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသော သူအားလည်း။ သပ္ပါယာ၊ လျောက်
ပတ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတောအရပ်၊ သစ်ပင်ရင်းတို့၌။ အသံသဋ္ဌိယမာ-
နဿ၊ သူတပါးနှင့် ထိပါးခြင်းရှိပဲ။ ဝိဘရတော၊ နေသော။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
အား။ ဒေါသသာဝိ၊ ဒေါသသည်လည်း။ ဝူပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်း၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်။ သပ္ပါယာ၊ လျောက်ပတ်၏။ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဓုတင်-
ဒီနိ၊ ဓုတစသည်တို့ကို။ ဝိဘာဂတော၊ ဝေဖန်သော အားဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာ၊
ဖွင့်ပြခြင်းပေတည်း။

သမာသဗျာသတောတိ ဧတ္ထ၊ သမာသဗျာသတောဟူသော ဤပုဒ်၌။ ပန၊
ခွဲဦးအံ့။ ဣမာနိ ဓုတင်္ဂါနိ၊ ဤဓူတင်္ဂတို့သည်။ သမာသတော၊ အကျဉ်းအား
ဖြင့်။ သီသင်္ဂါနိ၊ ခေါင်းတည် အင်္ဂါတို့သည်။ တိဏိ၊ သုံးပါးတို့တည်း။ အသမ္ဘိ-
န္နင်္ဂါနိ၊ ရောယှက်ခြင်းမရှိ သီးသန့်အင်္ဂါတို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့ပေတည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌော၊ ရှစ်ပါးတို့သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို
သီသင်္ဂိ၊ အသမ္ဘိန္နအင်္ဂါတို့တွင်။ သပဒါနစာရိကင်္ဂံ၊ သပဒါနစရိုက်ဓူတင်္ဂလည်း
ကောင်း။ ကောသနိကင်္ဂံ၊ ကောသနိကဓူတင်္ဂလည်းကောင်း။ အဓမ္မာကာသိကင်္ဂံ၊

အဗ္ဗောကာသိကဓုတင် လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ သီသင်္ဂါနိ၊ ခေါင်းတည် အင်္ဂါတို့ပေလည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သပဒါနစာရိကင်္ဂံ ရက္ခန္ဓာ၊ သပဒါနစာရိကဓုတင်ကို စောင့်ရှောက်သည် ရှိသော်။ ပိဏ္ဏပါတိကင်္ဂမ္ပိ၊ ပိဏ္ဏပါတိဓုတင်ကိုလည်း။ ရက္ခိယတိ၊ စောင့်ရှောက် နိုင်လတ္တံ့။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ကောသနိကင်္ဂံ ရက္ခန္ဓော၊ ကောသနိက ဓုတင်ကို စောင့်ရှောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (တ္ထပိဏ္ဏိကင်္ဂလေပစ္စဘတ္တိကင်္ဂါနိ၊ ပတ္တပိဏ္ဏ ဓုတင်၊ ခလပစ္စဘဘတ် ဓုတင်တို့ကိုလည်း။ သုရက္ခနိယာနိ၊ လွယ်ကူစွာ စောင့်ရှောက်နိုင်ကုန်သည်။ ဘဝိယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ တနည်း။ သုရက္ခနိယာနိ ဘဝိယန္တိ၊ လွယ်ကူစွာ စောင့်ရှောက်နိုင်ကုန်လတ္တံ့။ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂံ၊ အဗ္ဗောကာသိကဓုတင်ကို။ ရက္ခန္ဓဿ၊ စောင့်ရှောက်သော သူအား။ ရက္ခမ္ပ- လိကင်္ဂယထာသန္တတိကင်္ဂေသု၊ ရက္ခမ္ပဓုတင်၊ ယထာသန္တတိ ဓုတင်တို့၌။ ရက္ခိ- ဝေဗ္ဗ နမ၊ စောင့်ရှောက်ဖွယ် မည်သည်ကို အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့တော့နည်း။ နတ္ထေဝ၊ မရှိတော့ပေ (ထည့်)။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သီသင်္ဂါနိ၊ ခေါင်း တည် အင်္ဂါတို့ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ သီသင်္ဂါနိ၊ ခေါင်းတည် အင်္ဂါတို့ မည်ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အာရညိကင်္ဂံ၊ အာရညကင်္ဂ ဓုတင် လည်းကောင်း။ ပံသုကူလိကင်္ဂံ၊ ပံသုကူတင် လည်းကောင်း။ ဝေဝိဝရိကင်္ဂံ၊ တိစိဝရိတ်ဓုတင်လည်းကောင်း။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ၊ နိသဇ္ဇဓုတင်လည်းကောင်း။ သောသာနိကင်္ဂံ၊ သုသာန်ဓုတင်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣမာနိ အသမ္ဘိန္ဒင်္ဂါနိ စ၊ ရောယှက် ခြင်းမရှိသော သီးသန့်ဓုတင်တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓုတင်္ဂါနိ၊ ဓုတင် တို့သည်(ထည့်)။ အဋ္ဌေဝ ဟောန္တိ၊ ရှစ်ပါးတို့သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။

ပုန၊ တဖန်။ ဒေဝီစိဝရပဋိသံယုတ္တာနိ၊ သင်္ကန်းနှင့်စပ်သော ဓုတင်နှစ်ပါးတို့ လည်းကောင်း။ ပဉ္စ ပိဏ္ဏပါတပဋိသံယုတ္တာနိ၊ ဆွမ်းနှင့်စပ်သော ဓုတင်ငါးပါးတို့ လည်းကောင်း။ ပဉ္စ သေနာသနပဋိသံယုတ္တာနိ၊ ကျောင်းနှင့်စပ်သော ဓုတင် ငါးပါးတို့လည်းကောင်း။ ကေဝီရိယပဋိသံယုတ္တံ၊ ဝီရိယနှင့်စပ်သော ဓုတင် တပါးလည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဓုတင်္ဂါနိ၊ ဓုတင်တို့သည်။ (လိုက်)။ စတ္တာနောဝ၊ လေးပါးတို့သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့ တွင်။ ဝီရိယပဋိသံယုတ္တံ၊ ဝီရိယနှင့်စပ်သော ဓုတင်သည်။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ၊ နိသဇ္ဇ ဓုတင်ပေတည်း။ ဣတရာနိ၊ အခြားဓုတင်သုံးပါးတို့သည်ကား။ ပါကဋ္ဌာနေဝ၊ ထင်ရှားကုန်သည်သာတည်း။

ပုန၊ တဖန်။ သဗ္ဗာနေဝ၊ ဓုတင်အလုံးစုံတို့သည်ပင်လျှင်။ ပစ္စယသန္နိသိတာနိ၊ ပစ္စည်းကိုမှီကုန်သော။ ဒါဒဿ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော ဓုတင်တို့လည်းကောင်း။ ဝီရိယနိသိတံ၊ ဝီရိယကိုမှီသော။ ကေ၊ ဓုတင်တပါး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိဿယ-

ဝသေန၊ မှီရာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒွေ ဟောန္တိ၊ နှစ်ပါးတို့သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။
 သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗာသေနပိ၊ မှီဝဲအပ်သောဓုတင် မှီဝဲအပ်သောဓုတင်တို့၏
 အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဒွေ ယေဝ ဟောန္တိ၊ နှစ်ပါးတို့ပင်ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။
 ဓုတင်္ဂသေဝန္တဿ၊ ဓုတင်္ဂကိုမှီဝဲသော။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 ဝစုတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုးပွား၏။ တနည်း။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဓုတင်္ဂ
 သေဝန္တဿ၊ ဓုတင်္ဂကို မှီဝဲသည်ရှိသော်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝစုတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုးပွား၏။
 တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သေဝိတဗ္ဗာနိ၊ မှီဝဲအပ်ကုန်၏။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ သေဝတော၊ မှီဝဲသည်ရှိသော်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဟာယတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းယုတ်
 လျော့၏။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န သေဝိတဗ္ဗာနိ၊ မှီဝဲအပ်ကုန်၏။ ယဿ၊
 အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သေဝတောပိ၊ မှီဝဲသော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မှီဝဲသည်ဖြစ်
 စေ။ အသေဝတောပိ၊ မှီဝဲသော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မှီဝဲသည်ဖြစ်စေ။ ဝစု-
 တေဝ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် တိုးပွားသည်သာတည်း။ န ဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း
 မရှိ။ တေနပိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ပစ္စိမံ ဇနတံ၊ နောင်လာနောက်ဖွား လူ
 အများကို။ အနုကမ္မန္တေန၊ ချီးမြှင့်သည်ဖြစ်၍။ သေဝိတဗ္ဗာနိ၊ မှီဝဲအပ်ကုန်၏။
 (၈၀) ယဿာပိ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ သေဝတောပိ၊ မှီဝဲသော်လည်း
 ကောင်း။ ဝါ၊ မှီဝဲသည်ဖြစ်စေ။ အသေဝတောပိ၊ မှီဝဲသော်လည်းကောင်း။
 ဝါ၊ မှီဝဲသည် ဖြစ်စေ။ န ဝစုတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် မတိုးပွား။ တေနပိ၊
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အာယတိ ဝါသနတ္ထာယ၊ နောင်အခါ အလေ့အကျင့်
 ကောင်း၊ မသုံဝါသနာ အကျိုးငှာ။ သေဝိတဗ္ဗာနိယေဝ၊ မှီဝဲအပ်ကုန်သည်သာ
 တည်း။ ဣတိ၊ ဤတင်ပြီးပြီ။

ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗာဝသေန၊ မှီဝဲအပ်သော
 ဓုတင်္ဂ၊ မှီဝဲအပ်သော ဓုတင်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာနိပိ၊ နှစ်ပါးအပြား
 ရှိကုန်သော်လည်း။ သဗ္ဗာနေဝ၊ အလုံးစုံတို့သည်ပင်လျှင်။ စေတနာဝသေန၊
 စေတနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကေဝိဓာနိ ဟောန္တိ၊ တပါးတည်း အဖို့ရှိကုန်၏။
 ဟိ၊ မှန်၏။ သမာဒါနစေတနာ၊ ဆောက်တည်ကြောင်း စေတနာဟူသော။
 ဓုတင်္ဂ၊ ဓုတင်္ဂသည်။ ကေမော၊ တပါးတည်းသာတည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။
 အဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊ ရှေးမဟာအဋ္ဌကထာ၌လည်း။ “ယာ စေတနာ၊ အကြင်
 ဆောက်တည်ကြောင်း စေတနာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုစေတနာသည်။
 ဓုတင်္ဂ၊ ဓုတင်္ဂမည်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တိ၊
 ဆိုလို၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဗျာသတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းတို့
 အား။ တေရဿ၊ တဿသုံးပါးသော ဓုတင်တို့လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနီနိ၊
 ဘိက္ခုနီတို့အား။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသောဓုတင်တို့လည်းကောင်း။ သမာဓဏရာနိ၊

သာမဏေတို့အား။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော ဓုတင်္ဂတို့လည်းကောင်း။ သိက္ခမာနသာမဏေရီနံ၊ သိက္ခမာန်နှင့်သာမဏေရီတို့အား။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးသောဓုတင်္ဂတို့လည်းကောင်း။ ဥပါသကဥပါသိကာနံ၊ ဥပါသကာနှင့်ဥပါသိကီတို့အား။ ဒေ၊ နှစ်ပါးသောဓုတင်္ဂတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွါစတ္တာလီသ ဟောန္တိ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ချဲ့အံ့။ အဗ္ဗောကာသေ၊ ဟင်းလင်းပြင်အရပ်၌။ အာရညိကင်္ဂသမ္ပန္နံ၊ တေးကျောင်းအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော။ သုသာနံ၊ သုသာန်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ရှိပါမူ။ ကောပိ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတပါးတည်းသော်လည်း။ ကေပ္ပဟာရေန၊ တပြိုင်နက်အားဖြင့်။ သဗ္ဗဓုတင်္ဂါနိ၊ အလုံးစုံသောဓုတင်္ဂတို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတံ သက္ကောတိ၊ သုံးဆောင်နိုင်ပေ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဘိက္ခုနီနံ၊ ရဟန်းမတို့အား။ အာရညိကင်္ဂံ၊ အာရညကင်္ဂဓုတင်္ဂလည်းကောင်း။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂဉ္စ၊ ခလုပစ္ဆာဘတ်ဓုတင်္ဂလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ (ထည့်)။ ဒေပိ၊ နှစ်ပါးတို့ကိုလည်း။ သိက္ခာပဒေနော၊ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဗုဒ္ဓိက္ခိတ္တာနိ၊ ပယ်မြစ်ထားကုန်၏။ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂံ၊ အဗ္ဗောကာသိကဓုတင်္ဂလည်းကောင်း။ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ၊ ရုက္ခမူဓုတင်္ဂလည်းကောင်း။ သောသာနိကင်္ဂံ၊ သုသာန်ဓုတင်္ဂလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိတိဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ ဒုပ္ပရိဟာရာနိ၊ ဆောင်နိုင်ခဲ့ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဘိက္ခုနီယာ၊ ဘိက္ခုနီသည်။ ဒုတိယိကံ ဝိနာ၊ အဖော်ဘိက္ခုနီနှင့်ကင်း၍။ ဝသိတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ နေခြင်းငှာမအပ်။ ဝေရူပေ ဌာနေ၊ ဤသို့သဘောရှိသောဌာန၌။ သမာနစ္ဆန္ဒာ ဒုတိယိကာ၊ အလိုဆန္ဒတူသော အဖော်ဘိက္ခုနီကို။ ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲ၏။ သစေ လောယျ၊ အကယ်၍ရစေကာမူ။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့ရသော်လည်း။ သံသဌဝိဟာရတော၊ ရောနှောနေထိုင်ခြင်းမှ။ န မုစ္ဆေယျ၊ မလွှတ်နိုင်။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ ယသတ္ထာယ၊ အကြင်ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းအလို့ငှာ။ ဓုတင်္ဂံ သေဝေယျ၊ ဓုတင်္ဂကိုမှီငဲ့ရာ၏။ သေဝအတ္ထော၊ ထိုဆိတ်ငြိမ်ခြင်းအကျိုးသည်ပင်။ အဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ ထိုဘိက္ခုနီအား။ န သမ္ပဇ္ဇေယျ၊ မပြည့်စုံရာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိဘုဉ္ဇိတံ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ သုံးဆောင်နိုင်ခဲ့သောကြောင့်။ ပဉ္စ ဟာပေတွာ၊ ငါးပါးသောဓုတင်္ဂတို့ကိုလျှော့၍။ ဘိက္ခုနီနံ၊ ဘိက္ခုနီတို့အား။ အဌေဝ ဟောန္တိတိ၊ ရှစ်ပါးတို့သာလျှင်ဖြစ်ကုန်၏ဟု။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ပန၊ အဖို့ဟပါးကား။ ယထာဝုတ္တေသု၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောဓုတင်္ဂတို့တွင်။ တေစိဝရိကင်္ဂံ ဌပေတွာ၊ တိစိဝရိကဓုတင်္ဂကို ချန်ထား၍။ သေသာနိ ဒွါဒသ၊ ကြွင်းသောတဆယ့်နှစ်ပါးသောဓုတင်္ဂတို့ကို။ သာမဏေရာနံ၊ သာမဏေတို့အား။ သာဓာရဏာနိတိ၊ သက်ဆိုင်ကုန်၏ဟု (ထည့်)။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးသောဓုတင်္ဂတို့ကို။ သိက္ခမာနသာမဏေရီနံ၊ သိက္ခမာန်နှင့်သာမဏေရီတို့အား။ သာဓာရဏာနိတိ၊ သက်ဆိုင်ကုန်သည်ဟု (ထည့်)။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဥပါသက-

ဥပါသိကာနံ၊ ဥပသင်္ကာနှင့် ဥပါသိကီတို့အားကား။ ကောသနိကင်္ဂံ၊ ကောသနိကံ ဓူတင် လည်းကောင်း။ ပတ္တင်ဏိကင်္ဂံ၊ ပတ္တပိုဏ် ဓူတင် လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒါနိ ဒွေ၊ ဤဓူတင်နှစ်ပါးတို့သည်။ ပတိရူပါနိ စေဝ၊ သင့်လည်းသင့်လျော်ကုန်၏။ ပရိဘုဉ္ဇိတံ စ သက္ကာ၊ သုံးဆောင်ခြင်း ငှာလည်း စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ဒွေ ဓူတင်၊ ဓူတင် နှစ်ပါးတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဗျာသတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဒွေစတ္တာလိသ ဟောန္တိ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ သမာသဗျာသတော၊ အကျဉ်း၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာ၊ ဖွင့်ပြခြင်းပေတည်း။

တ္ထောဝတာ စ၊ ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့်လည်း။ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နုရော သပညော”တိ ဣမိဿ ဂါထာသ၊ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နုရော သပညော ဟူသော ဤဂါထာ၏။ ဝါ၊ ဤဂါထာ၌။ ဝါ၊ ဤဂါထာဖြင့်။ သီလသမာဓိပညာမုခေ၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဒေသိတေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ယေဘိ အပ္ပိစ္ဆဘာသန္တုဋ္ဌိတာဒိတိ ဂုံဏေဘိ၊ အလိုနည်းသည်၏အဖြစ်၊ ရောင့်ရဲလွယ်သည်၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော အကြင်ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ ဝုတ္တပကာရဿ သီလဿ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော သီလ၏။ ဝေါဒါနံ၊ ပြုစင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေသံ သမ္မာဒနတ္ထံ၊ ထိုဂုဏ်တို့ကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှာ။ သမာဒါဘဗ္ဗဓူတင်္ဂကဿ၊ ဆောက်တည်အပ်သော ဓူတင်တို့ကို ဆိုရာစကားကို။ ဘာသိဘာ၊ ပြဆိုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။

ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ၊ သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့၏ နှစ်သိမ့် ဝမ်းမြောက်ခြင်း အကျိုးငှာ။ ကကေ၊ ပြုစီရင်အပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ဓူတင်္ဂနိဒ္ဒေသော နာမ၊ ဓူတင်တို့ကို အကျယ်ပြဆိုချက် “ဓူတင်္ဂနိဒ္ဒေသ” မည်သော၊ ဒုတိယော ပရိစ္ဆေဒေါ၊ နှစ်ခုမြောက်သော အပိုင်းအခန်းပေတည်း။

၁၃၄၀ ပြည့်၊ ဝါခေါင်လဆန်း (၁၀) ရက်၊

၁၉၇၀-ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၁၃) ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့၊

နံနက် (၉) နာရီ (၄၀) မိနစ်အချိန် ပြီးလေသည်။

၃-ကမ္မဋ္ဌာနိဂ္ဂဟဏနိဒ္ဒေသ

ကမ္မဋ္ဌာန်းယူပုံကို အကျယ်ပြချက်

(က) ၃၈။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြ
ခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဓုဘင်္ဂပရိဟရဏသမ္ပာဒိဘေဟိ၊ ဓုတင်ကိုဆောင်ခြင်းဖြင့်
ပြည့်စုံစေအပ်ပြီးဖြစ်ကုန်သော။ အပ္ပိစ္ဆတဘိဟိ၊ အလိုနည်းခြင်းအစရှိကုန်သော။
ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ ပရိယောဒါတေ၊ တက်ခန်းကျင် ဖြူစင်သော။ ဣမသ္မိံ
သီလေ၊ ဤသီလ၌။ ပတိဋ္ဌတေန၊ ကောင်းစွာဖြည့်ကျင့်သောအားဖြင့် တည်နေ
ပြီးဖြစ်သော ယောဂီသည်။ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ
ဘာဝယန္တိ ဝစနတော၊ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝ-
ယံဟူ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ စိတ္တသိသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ စိတ်ကိုခေါင်းတပ်
၍ ညွှန်ပြထားသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိကို။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ပွားစေအပ်၏။
သော စ၊ ထိုသမာဓိကိုလည်း။ အတိသင်္ခေပဒေသိတတ္တာ၊ အလွန်ကျဉ်းစွာဟော
ထားသောကြောင့်။ ဝါ၊ ကျဉ်းလွန်းစွာ ဟောထားသောကြောင့်။ ဝိညာတုမ္ပိ၊
သိနားလည်ရန်ပင်။ န တာဝ သုကခရာ၊ မလွယ်ကူပဲ ရှိချေ၏။ ဘာဝေတုံ၊ ပွား
စေခြင်းငှာကား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ လွယ်ကူပါအံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
တဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ ဝိတ္ထာရဉ္စ၊ အကျယ်အဖွင့်ကိုလည်းကောင်း။ ဘာဝနာ-
နယဉ္စ၊ ပွားစေပုံ ဘာဝနာနည်းကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ ဣဒံ
ပဉ္စာကမ္ပံ၊ ဤအောက်ပါမေးခွန်း ပြဿနာအပေါင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သမာဓိ၊ သမာဓိဟူသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်
အနက်သဘောကြောင့်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်သနည်း။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။
လက္ခဏာသပစ္စုပဒဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနိ၊ လက္ခဏာ၊ ရသ၊ ပစ္စုပဒဋ္ဌာနိ၊ ပဒဋ္ဌာနိတို့ကား။
ကနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ ကတိဝိဇ္ဇော၊ အဘယ်
မျှ အပြားရှိသနည်း။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ သံကိလေသော၊ ညစ်ညူး
ကြောင်းကား။ ကော စ၊ အဘယ်နည်း။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ ဝေါဒါနံ၊ ဖြူ
စင်ကြောင်းကား။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ အဿ၊ ထိုသမာဓိကို။ ကထံ
ဘာဝေတဗ္ဗော၊ အဘယ်သို့ ပွားစေအပ်သနည်း။ သမာဒိဘာဝနာယ၊ သမာဓိကို
ပွားစေခြင်း=သမာဓိဘာဝနာ၏။ အာနိသံသော၊ အကျိုးကား။ ကော၊
အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စာကမ္ပံ၊ မေးခွန်းပြဿနာသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

တကြ တသ္မိပဉ္စာကမ္ပေ၊ ထိုမေးခွန်းအပေါင်း၌။ ဝါ၊ တတြ-တဿ ပဉ္စာ-
ကမ္ပဿ၊ ထိုမေးခွန်းအပေါင်း၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဝိသဇ္ဇနံ၊ အဖြေ
တည်း။ ကော သမာဓိတိ၊ ကော သမာဓိဟူသည်ကား။ သမာဓိ၊ သမာဓိ
သည်။ ဗဟုဝိဇော၊ ကုသိုလ် သမာဓိ စသည်အားဖြင့် များသောအပြား
ရှိ၏။ နာနပ္ပကာရကော၊ အာရုံကွဲပြားခြင်း စသည်အားဖြင့် အထူးထူး
အပြားပြား အသေးစိတ် အကွဲအပြားရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအကွဲအပြား အလုံး
စုံကို။ ဝိဘာဝယိတုံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှာ။ အ-ရဗ္ဗမာနံ၊ အားထုတ်အပ်သည်
ရှိသော်။ ငိဿဇ္ဇနံ၊ ပြေရှင်းချက်သည်။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ အတ္ထ-
ဉ္ဇေင၊ အကျိုးကုန်လည်း။ န သာယေယျ၊ ပြီးစေနိုင်ရ။ ဥတ္တရိ စ၊ အလွန်
လည်း။ ဝိက္ခေပါယ၊ ပျံလွင့်ခြင်းငှာ။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သံဝတ္ထေ-
ယျ၊ ဖြစ်ရ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတ-ဇေဝ၊
အလိုရှိအပ်သောသမာဓိကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ လိုင်းသမာဓိကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊
ရည်ရွယ်၍။ ဝဒါမ၊ ဆိုပါကုန်အံ့။ ကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော
စိတ်၏ တအာရုံတည်းရှိခြင်း၊ တည်ကြည်ခြင်းသည်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏။

ကေနဋ္ဌေန သမာဓိတိ ပဉ္ဇေ၊ ကေနဋ္ဌေန သမာဓိ-ဟူသော မေးခွန်း၌။
သမာဓာနဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာထားခြင်း အနက် သဘောကြောင့်။ သမာဓိ၊
သမာဓိမည်၏။ ဣဒံ သမာဓာနံ နာမ၊ ဤကောင်းစွာထားခြင်း မည်သည်။
ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ကောရမ္မဏေ၊ တခုတည်းသော အာရုံ၌။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊
စိတ်စေတသိက် တို့ကို။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ (အဝိသရဏဝသေန၊ ဖရိုဖရဲ မကွဲ
မပြား မရွေရှားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) အာဓာနံ၊ ထားခြင်းသည်။ စ၊
တနည်းကား။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ (အင်္ဂိပနဝသေန၊ အထူးထူးသောအာရုံ
၌ မပျံ့ မလွင့်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။) အာဓာနံ၊ ထားခြင်းသည်။ သမာဓာနံ
နာမ၊ ကောင်းစွာ ထားခြင်းမည်၏။ ဌပနံ၊ ထားခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊
ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စိတ္တစေတသိကာ၊ စိတ်
စေတသိက်တို့သည်။ ယဿ ဓမ္မဿ၊ အကြင်သမာဓိတရား၏။ အနုဘာဇေန၊
အစွမ်းဖြင့်။ ကောရမ္မဏေ၊ တခုတည်းသော အာရုံ၌။ သမံ၊ အညီအညွတ်။
အင်္ဂိပမာနာ စ ဟုက္ခာ၊ ဖရိုဖရဲ မပြန့်ကျဲကုန်သည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း။
သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အဝိပ္ပက္ခန္ဓာ စ ဟုက္ခာ၊ မပျံ့လွင့်ပဲ ငြိမ်သက်ကုန်သည်
ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤသမာဓိတရားကိုပင်။
သမာဓာနန္တိ၊ သမာဓာနဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ကာနဿ လက္ခဏာရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနီတိ ဧတ္ထ၊ ကာနဿ လက္ခဏာ-
ရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနီဟူသော ဤမေးခွန်း၌။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ အဝိက္ခေ-
ပလက္ခဏော၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝိက္ခေပဝိဒ္ဓံသနရသော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း
ကို ဖျက်ဆီးခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ အဝိကမ္ပနပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ မတုန်မလှုပ်သော သဘော
ဟု ရှုဆင်ခြင်သူ၏ ဉာဏ်၌ ရှေးရှုထင်၏။ “သုခိနော၊ ကိုယ်စိတ် ချမ်းသာခြင်း
ရှိသောသူ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။” ဣတိ ဝစနတော၊
ဤသို့ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်း သုခသည်။ အဿ၊
ထိုသမာဓိ၏။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ နီးသော အကြောင်း ပဒဋ္ဌာန်ပေတည်း။

၃၉။ ကာဝိဝိဓော သမာဓိတိ ပဉ္စေ၊ ကတိဝိဓော သမာဓိဟူသော မေးခွန်း
၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ အဝိက္ခေပလက္ခဏေန၊ မပျံ့လွင့်
ခြင်း လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဧကဝိဓော၊ တပါးတည်းသာတည်း။ ဥပစာရအပ္ပနာ-
ဝသေန၊ ဥပစာရ သမာဓိ၊ အပ္ပနာ သမာဓိအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြား
ရှိ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ လောကီယလောကုတ္တရာဝသေန စ၊ လောကီသမာဓိ၊
လောကုတ္တရာသမာဓိ အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သပ္ပိတိကနိပ္ပိတိကဝသေန စ၊
သပ္ပိတိကသမာဓိ၊ နိပ္ပိတိကသမာဓိအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သုခသဟာတ-
ဥပေက္ခာသဟဂတဝသေန စ၊ သုခသဟဂုတ်သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သမာဓိ
အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဟိနမဇ္ဈိမပဏီတဝသေန၊
ဟိနသမာဓိ၊ မဇ္ဈိမသမာဓိ၊ ပဏီတသမာဓိအားဖြင့်။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြား
ရှိ၏။ (၇၂) တထာ၊ ထိုအတူ။ သဝိဟက္ကသဝိစာရာဒိဝသေန စ၊ သဝိဟက္က သဝိ-
စာရ သမာဓိ စသည် အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပီတိသဟဂတာဒိဝသေန စ၊
ပီတိသဟဂုတ် သမာဓိ စသည်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတပ္ပမာဏ-
ဝသေန စ၊ ပရိတ္တသမာဓိ၊ မဟဂ္ဂတသမာဓိ၊ အပ္ပမာဏသမာဓိအားဖြင့် လည်း
ကောင်း။ (တိဝိဓော၊ သုံးပါး အပြားရှိ၏)။ ဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္တာဘိညာဒိ-
ဝသေန၊ ဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္တာဘိညသမာဓိ စသည်အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါး
အပြားရှိ၏။ တဏှာ၊ ထိုအတူ။ ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏာဒိဝသေန၊ ပရိတ္တ ပရိတ္တာ-
ရမ္မဏသမာဓိ စသည်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ စတုဗျာနဂံဝသေန စ၊ လေးပါး
သော ဗျာနတို့၏ အင်္ဂါအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဟာနဘာဂိယာဒိဝသေန စ၊
ဟာနဘာဂိယသမာဓိ စသည်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကာမာဝစရောဒိဝသေန စ၊
ကာမာဝရေသမာဓိ စသည်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ အဓိပတိဝသေန စ၊ အဓိပတိ
လေးပါးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးစီအပြား
ရှိ၏။ ပဉ္စကနယေ၊ ပဉ္စကနည်း၌။ ပဉ္စဗျာနဂံဝသေန၊ ငါးပါးသော ဗျာနတို့၏
အင်္ဂါအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓော၊ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ဣတိ၊ “ဤကားမာတိကာတည်း။

သမာဓိကောသလကုဏ္ဍနာ

သမာဓိတပါး နှစ်ပါးတို့ကို ဖွင့်ပြချက်

တတ္ထ၊ ထိုကေဝါဒကောဋ္ဌာသစသည်တို့တွင်။ ကေဝါဒကောဋ္ဌာသော၊ တပါးတည်းအဖို့သည်၊ ဥတ္တာနုတ္ထောယေဝ၊ ပေါ်လွင်သော အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဒုဝိဓကောဋ္ဌာသေ၊ နှစ်ပါးသောအပြားအဖို့၌။ ဆန္ဒ အနုဿတိဋ္ဌာနာနံ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဓမ္မာနုဿတိ၊ သံဃာနုဿတိ၊ သီလာနုဿတိ စာဂါနုဿတိ၊ ဒေဝတာနုဿတိ ဟူသော အနုဿဘိကမ္မဋ္ဌာန်း ခြောက်ပါးတို့၏ လည်းကောင်း။ မရဏဿတိယာ၊ မရဏဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ လည်းကောင်း။ ဥပသမာနုဿတိယာ၊ ဥပသမာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၏ လည်းကောင်း။ အာဟာရေပဋိကူလသညာယ၊ အာဟာရေပဋိကူလသညာကမ္မဋ္ဌာန်း၏လည်းကောင်း။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနုဿ၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန် ကမ္မဋ္ဌာန်း၏လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ ဝသေန၊ ဤဆယ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏ အလိုအားဖြင့်။ လဒ္ဓစိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ရအပ်သောသမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယာ စကေဂ္ဂတာ၊ အကြင်ကေဂ္ဂတာသည်လည်း။ အပ္ပနာသမာဓိနံ၊ အပ္ပနာစျာန် သမာဓိတို့၏၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ကေဂ္ဂတာ၊ ကေဂ္ဂဘာတည်း။ အယံ၊ ဤဆယ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ရအပ်သော ကေဂ္ဂတာနှင့် အပ္ပဏာသမာဓိတို့၏ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော ကေဂ္ဂတာသည်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ ဥပစာရသမာဓိမည်၏။ “ပဌမစျာနုဿ၊ ပထမစျာန်၏။ ပရိကမ္ပံ၊ ပရိကံမည်သော ဂေါတြဘူသည်။ ပဌမဿ စျာနုဿ၊ ပထမစျာန်အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ အာဒိဝစနတော၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ပရိကမ္မာနန္တရံ၊ ပရိကံမည်သော ဂေါတြဘူ၏ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော။ ယာ ကေဂ္ဂတာ၊ အကြင်ကေဂ္ဂတာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဂေါတြဘူ၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော ကေဂ္ဂတာသည်။ အပ္ပနာသမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဥပစာရပ္ပနာာသေန၊ ဥပစာရသမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိတို့ အလိုအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

ဒုတိယဒုကေ၊ ဒုတိယဒုက်၌။ တီသု ဘူမိသု၊ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ ဟူသော ဘုံသုံးပါးတို့၌။ ဂုဿလဒိဇ္ဈေကဂ္ဂတာ၊ ဂုဿိလ်စိတ် ကေဂ္ဂတာသည်။ လောကီယော သမာဓိ၊ လောကီသမာဓိ မည်၏။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ အရိယမဂ်နှင့် ယှဉ်သော။ ကေဂ္ဂတာ၊ ကေဂ္ဂဘာသည်။ လောကုတ္တရော သမာဓိ၊ လောကုတ္တရာသမာဓိ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန၊ လောကီသမာဓိ၊ လောကုတ္တရာသမာဓိတို့၏ အလိုအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

တတိယဒုကေ၊ တတိယဒုက္ခံ။ စတုက္ကနယေ၊ စတုက္ကနည်း၌။ ခွံသု ဈာနေသု၊ ဈာန်နှစ်ပါးတို့၌။ ပဉ္စကနယေ၊ ပဉ္စကနည်း၌။ တိသု ဈာနေသု၊ ဈာန်သုံးပါးတို့၌။ ဧကဂ္ဂတာ၊ ဧကဂ္ဂတာသည်။ သပ္ပိတိကော သမာဓိ၊ ပီတိရိသော သမာဓိမည်၏။ အဝသေသေသု ခွံသု ဈာနေသု၊ ကြွင်းသော ဈာန်နှစ်ပါးတို့၌။ ဧကဂ္ဂတာ၊ ဧကဂ္ဂတာသည်။ နိပ္ပိတိကော သမာဓိ၊ ပီတိမရိသော သမာဓိ မည်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဥပစာရသမာဓိ၊ ဥပစာရသမာဓိသည်။ သိယာ၊ အချို့ကား။ သပ္ပိတိကော သမာဓိ၊ သပ္ပိတိကသမာဓိမည်၏။ သိယာ၊ အချို့ကား။ နိပ္ပိတိကော သမာဓိ၊ နိပ္ပိတိကသမာဓိမည်၏။ (သမာဓိ လိုက်ပေး)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ သပ္ပိတိကနိပ္ပိတိကဝသေန၊ သပ္ပိတိကသမာဓိ၊ နိပ္ပိတိကသမာဓိအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

စတုတ္ထဒုကေ၊ စတုတ္ထဒုက္ခံ။ စတုက္ကနယေ၊ စတုက္ကနည်း၌။ တိသု ဈာနေသု၊ သုံးပါးသော ဈာန်တို့၌။ ပဉ္စကနယေ၊ ပဉ္စကနည်း၌။ စတုသု ဈာနေသု၊ ဈာန်လေးပါးတို့၌။ ဧကဂ္ဂတာ၊ ဧကဂ္ဂတာသည်။ သုခသဟဂတော သမာဓိ၊ သုခသဟဂုတ်နှင့် အတူတကွဖြစ်သော သမာဓိမည်၏။ အဝသေသသ္မိံ၊ ကြွင်းသော ဈာန်၌။ (ဧကဂ္ဂတာ၊ ဧကဂ္ဂတာသည်)။ ဥပေက္ခာသဟဂတော သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်နှင့် အတူတကွဖြစ်သော သမာဓိမည်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဥပစာရသမာဓိ၊ ဥပစာရသမာဓိသည်။ သိယာ၊ အချို့။ သုခသဟဂတော၊ သုခသဟဂုတ်သမာဓိမည်၏။ သိယာ၊ အချို့။ ဥပေက္ခာသဟဂတော၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သမာဓိမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ သုခသဟဂတဥပေက္ခာသဟဂတဝသေန၊ သုခသဟဂုတ်သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သမာဓိအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

သမာဓိတိကဝဏ္ဏနာ

သမာဓိသုံးပါးကို ဖွင့်ပြချက်

တိကေသု၊ တိက်တို့တွင်။ ပဌမတ္ထိကေ၊ ပထမတိက်၌။ ပဋိလန္ဓမတ္တော၊ ရကာမျှဖြစ်သော သမာဓိသည်။ ဟိနေ၊ ယုတ်ညံ့သော သမာဓိမည်၏။ နာတိသုဘာဝိတော၊ လွန်စွာ မပွားစေအပ်သော သမာဓိသည်။ မဇ္ဈိမော၊ အလယ်အလတ် သမာဓိမည်၏။ သုဘာဝိဟော၊ ကောင်းစွာ ပွားစေအပ်ပြီးသော။ ဝသိပ္ပတ္တာ၊ နိုင်နင်းခြင်းသို့ ရောက်သော သမာဓိသည်။ ပဏီတော၊ မြတ်သော သမာဓိမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဟိနမဇ္ဈိမပဏီတဝသေန၊ ဟိနသမာဓိ၊ မဇ္ဈိမသမာဓိ၊ ပဏီတသမာဓိအားဖြင့်။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။

(၇၃) ဒုတိယတ္တိကေ၊ ဒုတိယတိက်၌။ ဥပစာရသမာဓိနာ သဒ္ဓိံ၊ ဥပစာရ-
သမာဓိနှင့် တကွ။ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ၊ ပထမဈာန် သမာဓိသည်။ သဝိတက္ကသဝိ-
စာရော၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရရှိသော သမာဓိမည်၏။ ပဉ္စကနယေ၊ ပဉ္စကနည်း၌။
ဒုတိယဇ္ဈာနသမာဓိ၊ ဒုတိယဈာန်သမာဓိသည်။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော၊ ဝိတက်
ကင်း၍ ဝိစာရမျှသာရှိသော သမာဓိမည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယော၊ အကြင်ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိတက္ကမတ္တေယေဝ၊ ဝိတက်မျှ၌သာလျှင်။ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ၊ အပြစ်
ကို မြင်ပြီးလျှင်။ ဝိစာရေ၊ ဝိစာရ၌။ အာဒိနဝံ အဒိသ္မာ၊ အပြစ်မမြင်မူ၍။
(အာဒိနဝံ-လိုက်ပေး)ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝိတက္ကပဟာနမတ္တံ၊ ဝိတက်ကို ပယ်
ခြင်းမျှကို။ တနည်း။ ကေဝလံ ဝိတက္ကပဟာနမတ္တံ၊ ဝိတက်သက်သက်ကို ပယ်ရုံမျှ
သာလျှင်။ အာကမ်မာနော၊ လိုလားတောင့်တလျက်။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပထမဇ္ဈာန်ကို။
အတိက္ကမတိ၊ လွန်မြောက်၏။ သော၊ ထိုယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဝိတက္က ဝိစာရ-
မတ္တံ သမာဓိံ၊ ဝိတက်ကင်း၍ ဝိစာရမျှသာရှိသော သမာဓိကို။ ပဋိလဘတိ၊
ရ၏။ တံ သန္ဓာယ၊ ထိုသို့သော သမာဓိကိုရည်၍။ ဧတံ၊ ဤအဝိတက္ကဝိစာရ-
မတ္တော ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ အနို့တပါးကား။ စတုက္က-
နယေ၊ စတုက္ကနည်း၌။ ဒုတိယာဒိသု တိသု ဈာနေသု၊ ဒုတိယဈာန် အစရှိသော
ဈာန်သုံးပါးတို့၌လည်းကောင်း။ ပဉ္စကနယေ၊ ပဉ္စကနည်း၌။ တတိယာဒိသု
တိသု ဈာနေသု၊ တတိယဈာန်အစရှိသောဈာန်သုံးပါးတို့၌ လည်းကောင်း။
ကေဂ္ဂတာ၊ ကေဂ္ဂတာသည်။ အဝိတက္ကဝိစာရေ သမာဓိ၊ ဝိတက် ဝိစာရ
ကင်းသော သမာဓိမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့
လျှင်။ သဝိတက္ကသဝိစာရာဒိဝသေန၊ သဝိတက္ကသဝိစာရသမာဓိ စသည်
အလိုအားဖြင့်။ တိဓိဓော၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတိယတ္တိကေ၊ တတိယတိက်၌။
စတုက္ကနယေ၊ စတုက္ကနည်း၌။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ဒိသု ဈာနေသု၊ ဈာန်
နှစ်ပါးတို့၌ လည်းကောင်း။ ပဉ္စကနယေ၊ ပဉ္စကနည်း၌။ (အာဒိတော၊ ဒ.စမှ)။
တိသု ဈာနေသု စ၊ ဈာန်သုံးပါးတို့၌ လည်းကောင်း။ ကေဂ္ဂတာ၊
ကေဂ္ဂတာသည်။ ပီတိသဟဂတော သမာဓိ၊ ပီတိနှင့် တကွဖြစ်သော သမာဓိ
မည်၏။ တေသ္မေဝ၊ ထိုစတုက္ကနည်း ပဉ္စကနည်းတို့၌ပင်လျှင်။ တတိယေ
ဈာနေ စ၊ စတုက္ကနည်းအရ တတိယဈာန်၌လည်းကောင်း။ (ဤ၌ စသဒ္ဓါဖြင့်
ပထမ ဒုတိယကို ပေါင်း)။ စတုတ္ထေ ဈာနေ စ၊ ပဉ္စကနည်းအရ စတုတ္ထဈာန်
၌ လည်းကောင်း။ (ဤစသဒ္ဓါဖြင့် ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယကိုပေါင်း)။ ကေဂ္ဂတာ၊
ကေဂ္ဂတာသည်။ သုခသဟဂတော သမာဓိ၊ သုခနှင့် တကွဖြစ်သော သမာဓိ
မည်၏။ အဝသာနေ၊ အဆုံးဖျာန်၌။ ကေဂ္ဂတာ၊ ကေဂ္ဂတာသည်။ ဥပေက္ခာ-
သဟဂတော၊ ဥပေက္ခာနှင့် တကွဖြစ်သော သမာဓိမည်၏။ ဥပစာရသမာဓိ
ပန၊ ဥပစာရသမာဓိသည်ကား။ ပီတိသုခသဟဂတော ပါ ဟောတိ၊ ပီတိသဟ-
ဂုတ် သုခသဟဂုတ်သော်လည်း ဖြစ်၏။ ဥပေက္ခာသဟဂတော ဝါ ဟောတိ၊

ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်သော်လည်းဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ပီတိသဟဂတာဒိဝသေန၊ ပီတိသဟဂုတ်သမာဓိ စသည် အစွမ်း ဖြင့်။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။

စတုတ္ထတ္တိကေ၊ စတုတ္ထတိက်၌။ ဥပစာရဘူမိယံ၊ ဥပစာရဘုံ၌။ ဧကဂ္ဂတာ၊ ဧကဂ္ဂတာသည်။ ပရိတ္တော သမာဓိ၊ ပရိတ္တသမာဓိမည်၏။ ဝါ၊ ကာမာဝစရသမာဓိ မည်၏။ ရူပါဝစရာရူပါဝစရကုသလေ၊ ရူပါဝစရကုသိုတ်၊ အရူပါဝစရကုသိုလ်၌။ ဧကဂ္ဂတာ၊ ဧကဂ္ဂတာသည်။ မဟဂ္ဂတော သမာဓိ၊ မဟဂ္ဂုတ် သမာဓိ မည်၏။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ အရိယမဂ်နှင့် ယှဉ်သော။ ဧကဂ္ဂတာ၊ ဧကဂ္ဂတာသည်။ အပ္ပမာဏော သမာဓိ၊ အပ္ပမာဏသမာဓိ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂကပ္ပမာဏဝသေန၊ ပရိတ္တသမာဓိ၊ မဟဂ္ဂတသမာဓိ၊ အပ္ပမာဏသမာဓိ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြား ရှိ၏။

သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

သမာဓိလေးပါးကို ဖွင့်ပြချက်

စတုက္ကေသု၊ စတုက္ကဘို့တွင်။ ပဌမစတုက္ကေ၊ ပထမစတုက္က၌။ ဒုက္ခာပဋိပဒါ၊ ဆင်းရဲ သော အကျင့်ရှိသော။ ဒန္တာဘိညော၊ နှေးသော အသိဉာဏ်ထူးရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဒုက္ခာပဋိပဒေါ၊ ဆင်းရဲသော အကျင့်ရှိသော။ ခိပ္ပါဘိညော၊ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ထူးရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ သုခါပဋိပဒေါ၊ ချမ်းသာသော အကျင့်ရှိသော။ ဒန္တာဘိညော၊ နှေးသော အသိဉာဏ်ထူးရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ သုခါ- ပဋိပဒေါ၊ ချမ်းသာသော အကျင့်ရှိသော။ ခိပ္ပါဘိညော၊ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ထူးရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ပဌမသမန္နာဟာရတော ပဌာယ၊ ရှေးဦးစွာနှလုံး သွင်းသည်မှစ၍။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ တဿ တဿ ဈာနဿ၊ ထိုထို ဈာန်၏။ ဥပစာရံ၊ ဥပစာရဈာန်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေ လောက်။ ပာက္ကော၊ ဖြစ်ခဲ့သော။ သမာဓိဘာဝနာ၊ သမာဓိဘာဝနာကို။ ပဋိပဒါတိ၊ ဈာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟု။ ဝုဏ္ဏတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ တနည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ ပဌမသမန္နာဟာရတော ပဌာယ၊ ရှေးဦးစွာနှလုံးသွင်း သည်မှစ၍။ တဿ တဿ ဈာနဿ၊ ထိုထိုဈာန်၏။ ယာဝ ဥပစာရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပစာရသမာဓိဖြစ်ပေါ်သည်တိုင်အောင်။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်ခဲ့သော။ သမာဓိဘာဝနာ၊ သမာဓိဘာဝနာကို။ ပဋိပဒါတိ၊ ဈာန်သို့ရောက်

ကြောင်း အကျင့်ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဥပစာရတော ပန ပဋ္ဌာယ၊ ဥပစာရသမာဓိမှ စ၍ကား။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ပညာ၊ အပ္ပနာတိုင်အောင်သော ပညာကို။ အဘိညာတိ၊ အဘိညာဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ဆက်အံ့။ သာ-သော ပဋိပဒါ၊ ထိုပဋိပဒါသည်။ ဧကေသ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒုက္ခာ ဟောတိ၊ ဆင်းရဲ၏။ နိာရဏာဒီပစ္စနိကဓမ္မသမုဒါစာရဂဟဏတာယ၊ နိဝရဏ အစရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့၏ ရှုပ်ထွေးထူထပ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဂဟဏသဒ္ဓါ တိဏဂဟဏ စသည်တို့ကဲ့သို့ ထူထပ်ခြင်း အနက်ဟော)။ ကိစ္ဆာ၊ ခဲယဉ်း၏။ အသုခါသေဝနာ၊ မှီဝဲရသည်မှာ မချမ်းသာ မလွယ်ကူပေ။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ဒုက္ခ(ဆင်းရဲ၏) ဟူသောပုဒ်၏ ဆိုလိုသော အနက်တည်း။ ဧကေသ၊ အချို့သော သူအား။ တဒဘာဝေန၊ ထိုသို့သော အရှုပ်အထွေး မရှိသောကြောင့်။ သုခါ၊ ချမ်းသာလွယ်ကူ၏။ အဘိညာပိ၊ အဘိညာဉ်သည်လည်း။ ဧကေသ၊ အချို့သောသူအား။ ဒန္ဓာ ဟောတိ၊ နှေး၏။ မန္ဓာ၊ နံ့၏။ အသိဃပုဝတ္ထိ၊ နှေးသောဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ ဝါ၊ လျင်စွာဖြစ်ခြင်းမရှိ။ ဧကေသ၊ အချို့သော သူအား။ ခိပ္ပါ၊ လျင်မြန်၏။ အမန္ဓာ၊ မနံ့နှေး။ သိဃပုဝတ္ထိ၊ လျင်စွာဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပဋိပဒါ၊ အဘိညာတို့တွင်။ ပရဘော၊ နောက်၌။ ယာနိ သပ္ပိယာသပ္ပိယာနိ စ၊ အကြင်လျောက်ပတ် မလျောက်ပတ်သော အရာတို့ကိုလည်းကောင်း။ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒါဒိနိ၊ ပလိဗောဓကို ဖြတ်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ယာနိ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ စ၊ အကြင်ပုဗ္ဗကိစ္စတို့ကိုလည်းကောင်း။ ယာနိ အပ္ပနာကောသလ္လာနိ စ၊ အကြင်အပ္ပနာ၌ ကျမ်းကျင်လိမ္မာမှုဟူသော အပ္ပနာကောသလ္လာတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်အံ့။ တေသု၊ ထိုသပ္ပိယ၊ အသပ္ပိယ စသည်တို့တွင်။ ယော၊ အကြင်ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (၈၄) အသပ္ပိယသေဝီ၊ မလျောက်ပတ်သည်ကို မှီဝဲလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ၊ ဆင်းရဲသော အကျင့်သည်လည်းကောင်း။ ဒန္ဓာ အဘိညာ၊ နှေးသော အသိဉာဏ်ထူးသည် လည်းကောင်း။ သပ္ပိယသေဝီနော၊ လျောက်ပတ်သည်ကို မှီဝဲသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုခါ ပဋိပဒါ၊ ချမ်းသာသော အကျင့်သည်လည်းကောင်း။ ခိပ္ပါ စ အဘိညာ၊ လျင်သော အသိဉာဏ်ထူးသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ သုန္ဒုမှတစ်ပါး မိဿကကို ဆိုအံ့။ ယော၊ အကြင်ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ ဥပစာရဈာန်ကိုမရမီ ရှေးအဖို့၌။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ ဥပစာရဈာန်ကို မရမီ ရှေးအဖို့၌။ သပ္ပိယသေဝီဘွာ၊ လျောက်ပတ်သည်ကို မှီဝဲ၍။ အပရဘာဂေါ၊ နောက်အဖို့၌။ အသ-

ပွါယသေဝီ၊ မလျောက်ပတ်သည်ကို မှီဝဲလေ့ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။ ဝေါမိ-
 ဿကတာ၊ ပဋိပဒါ၊ အဘိညာတို့၏ ရောနှောသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
 သိအပ်၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒါဒိကံ၊ ပလိဗောဓကို ဖြတ်ခြင်း
 အစရှိသော။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ အသမ္မာဒေတွာ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စကို မပြုမူ၍။ ဘာဝနာအနုယုတ္တ-
 ဿ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်သောသူအား။ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ၊ ဆင်းရဲသော အကျင့်
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိပရိယာယေန၊ ထိုမှပြန်သောအားဖြင့်။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊
 ပုဗ္ဗကိစ္စကို။ သမ္မာဒေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ဘာဝနံ၊ ဘာဝနာကို။ အနုယုတ္တဿ၊
 အားထုတ်သော သူအား။ သုခါ ပဋိပဒါ၊ ချမ်းသာသော အကျင့်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (သုခါနောင် ပဋိပဒါပုဒ်လိုက်ပေး)။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။
 အပ္ပနာကောသလ္လ္လာနိ၊ အပ္ပနာကောသလ္လတို့ကို၊ အသမ္မာဒေန္တဿ၊ မပြည့်စုံစေ
 သော သူအား။ ဒန္တာ အဘိညာ၊ နှေးသော အသိဉာဏ်ထူးသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ သမ္မာဒေန္တဿ၊ ပြည့်စုံစေသောသူအား။ ခိပ္ပါ အဘိညာ၊ လျင်မြန်
 သော အသိဉာဏ်ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အပိ စ၊ တနည်းအားဖြင့်ကား။ တဏှာအဝိဇ္ဇာဝသေန စ၊ တဏှာနှင့်
 အဝိဇ္ဇာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ သမထဝိပဿနာဓိကာရဝသေန
 စာပိ၊ သမထနှင့် ဝိပဿနာတို့၌ လွန်စွာအားထုတ်ဖူးခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်
 လည်းကောင်း။ ဧဘာသံ ပဘေဒေါ၊ ဤပဋိပဒါ၊ အဘိညာတို့၏ အထူးအပြား
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ တဏှာဘိဘူတဿ၊ တဏှာလွှမ်းမိုး
 သော သူအား။ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ၊ ဆင်းရဲသော အကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 အနဘိဘူတဿ၊ မလွှမ်းမိုးသောသူအား။ သုခါ ပဋိပဒါ၊ ချမ်းသာသော အကျင့်
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတဿ၊ အဝိဇ္ဇာလွှမ်းမိုးသော သူအား။
 ဒန္တာ အဘိညာ၊ နှေးသော အသိဉာဏ်ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနဘိဘူ-
 တဿ၊ တဏှာနှင့်အဝိဇ္ဇာ မလွှမ်းမိုးသော သူအား။ ခိပ္ပါ အဘိညာ၊ လျင်မြန်
 သော အသိဉာဏ်ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ယော၊ အကြင်
 သူသည်။ သမဏေ၊ သမထ၌။ အကတာဓိကာရော၊ ရှေးဘဝ၌ မပြုဘူးသော
 လေ့ကျက်ခြင်း ရှိသည်။ ဝါ၊ ပြုဖူးသော လေ့ကျက်ခြင်း မရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ၊ ဆင်းရဲသော အကျင့်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကတာဓိကာရဿ၊ လွန်စွာအားထုတ်ခြင်းကို ပြုဖူးသော
 သူအား။ သုခါ ပဋိပဒါ၊ ချမ်းသာသော အကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊
 အဖို့တပါးကား။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာ၌။ အကတာ
 ဓိကာရော၊ ရှေးဘဝ၌ မပြုဘူးသော လေ့ကျက်ခြင်း ရှိသည်။ ဝါ၊ ပြုဖူးသော
 လေ့ကျက်ခြင်း မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ အဘိညာ၊ အသိ
 ဉာဏ်ထူးသည်။ ဒန္တာ ဟောတိ၊ နှေး၏။ ကတာဓိကာရဿ၊ လွန်စွာအားထုတ်

ခြင်းကို ပြုဖူးသော သူ၏။ အဘိညာ၊ အသိဉာဏ်ဆုံးသည်။ ခိပ္ပါ၊ လျင်မြန်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ကိလေသိန္ဒြိယဝသေန စာပိ၊ ကာမစွန္ဒ
 စသော ကိလေသာနှင့် သဒ္ဓါစသောဣန္ဒြေတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။
 တောသံ၊ ထိုပဋိပဒါ၊ အဘိညာဉ်တို့၏။ ပဘေဒေါ ဝေဒိတဗျော၊ အထူးအပြား
 ကို သိအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ တိဗ္ဗကိလေသဿ၊ ထက်သော ကိလေသာရှိသော။
 မုဒိန္ဒြိယဿ၊ နံ့သော ဣန္ဒြေရှိသောသူ၏။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဘိညာ စ၊ အဘိညာဉ်သည်လည်း။ ဒန္တာ၊ နှေးသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တိက္ခိန္ဒြိယဿ ပန၊ ဣန္ဒြေထက်သောသူအားမူကား။ ခိပ္ပါ
 အဘိညာ၊ လျင်သော အသိဉာဏ်ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 မန္တကိလေသဿ၊ နံ့သောကိလေသာရှိသော။ မုဒိန္ဒြိယဿ၊ နံ့သောဣန္ဒြေရှိ
 သော သူအား။ သုခါ ပဋိပဒါ စ၊ ချမ်းသာသော အကျင့်သည်လည်းကောင်း။
 ဒန္တာ စ အဘိညာ၊ နှေးသောအသိဉာဏ်ထူးသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ တိက္ခိန္ဒြိယဿ ပန၊ ထက်သောဣန္ဒြေရှိသော သူအား။ ခိပ္ပါဘိညာ၊
 လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာသု ပဋိပဒါအဘိညာသု၊ ဤဆိုခဲ့သော ပဋိပဒါနှင့်အဘိ-
 ညာတို့တွင်။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ၊ ဆင်း
 ရဲသောအကျင့်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒန္တာယ စ အဘိညာယ၊ နှေးသော အသိ
 ဉာဏ်ထူးဖြင့်လည်းကောင်း။ သမာဓိံ၊ အပ္ပနာသမာဓိသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်
 ၏။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ သော သမာဓိံ၊ ထိုသမာဓိကို။ ဒုက္ခပဋိ-
 ပဒေါ၊ ဆင်းရဲသောအကျင့်ရှိသော။ ဒန္တာဘိညောတိ၊ နှေးသောဉာဏ်ထူးရှိသော
 သမာဓိဟု။ တနည်း။ ဒုက္ခပဋိပဒေါ ဒန္တာဘိညောတိ၊ ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိညာ-
 သမာဓိဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သေသတ္တယေပိ၊ ကြွင်းသောသမာဓိသုံးပါး
 ၌လည်း။ သေ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ (ကြွင်းသောသမာဓိသုံးပါးကား
 ဒုက္ခပဋိပဒါခိပ္ပါဘိညာသမာဓိ၊ သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိညာသမာဓိ၊ သုခပဋိပဒါခိပ္ပါဘိ-
 ညာသမာဓိ သုံးပါးပင်) ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိညာဒီဝသေန၊
 ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိညာသမာဓိ စသည်အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးအပြား
 ရှိ၏။

ဒုတိယစတုက္ကေ၊ ဒုတိယစတုက္ကဋ္ဌံ။ ပရိတ္တော၊ သေးငယ်သော။ ပရိတ္တာရမ္မ-
 ဏော၊ သေးငယ်သော အာရုံရှိသော။ သမာဓိံ၊ သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 ပရိတ္တော၊ သေးငယ်သော။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏော၊ ကြီးကျယ်သော အာရုံရှိ
 သော။ သမာဓိံ၊ သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အပ္ပမာဏော၊ ကြီးကျယ်သော။
 ပရိတ္တာရမ္မဏော၊ သေးငယ်သောအာရုံရှိသော။ သမာဓိံ၊ သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ အပ္ပမာဏော၊ ကြီးကျယ်သော။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏော၊ ကြီးကျယ်သော

အာရုံရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ဧတ္ထ၊ ထိုလေးတို့တွင်။ ယော သမာဓိ၊ အကြင်သမာဓိသည်။ အပ္ပဂုဏော၊ မကျေပွန်သေးသည်ဖြစ်၍။ ဥပရိ-
 ဈာနဿ၊ အထက်စွာ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။
 န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်ချေ။ အယံ၊ ဤသမာဓိသည်။ ပရိတ္တော၊ သေးငယ်
 သော သမာဓိမည်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ယော သမာဓိ၊ အကြင်သမာဓိ
 သည်။ အဝဇ္ဇိတေ အာရမ္မဏေ၊ မပွားအပ်သေးသော အာရုံ၌။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်
 ၏။ အယံ၊ ဤသမာဓိသည်။ ပရိတ္တာရမ္မဏော၊ သေးငယ်သော အာရုံရှိသော
 သမာဓိမည်၏။ ယော သမာဓိ၊ အကြင်သမာဓိသည်။ ပဂုဏော၊ ကျေပွန်သည်
 ဖြစ်၍။ သုကာဝိတော၊ ပွားစေအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဥပရိဈာနဿ၊ အထက်စွာ
 ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။
 အယံ၊ ဤသမာဓိသည်။ အပ္ပမာဏော၊ ကြီးကျယ်သော သမာဓိမည်၏။ ယော
 စ၊ အကြင်သမာဓိသည်ကား။ ဝဇ္ဇိတေ အာရမ္မဏေ၊ ပွားစေအပ်ပြီးသောအာရုံ၌။
 ပဝတ္တော၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤသမာဓိသည်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏော၊ ကြီးကျယ်သော
 အာရုံရှိသော သမာဓိမည်၏။ ဝုတ္တလက္ခဏဝေါမိဿတာယ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော
 လက္ခဏာတို့နှင့် ရောနှောသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေါမိဿကနယော၊ ပရိတ္တအပ္ပ-
 မာဏာရမ္မဏသမာဓိ၊ အပ္ပမာဏ ပရိတ္တာ ရမ္မဏ သမာဓိတို့ကို ရောနှောသော
 နည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဒဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏာဒိ-
 ဝသေန။ ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏသမာဓိ စသည်အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါး
 အပြားရှိ၏။

(ဂ.) တတိယစတုက္ကေ၊ တတိယစတုက္က၌။ ဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏာနံ၊ နီဝရဏ
 တို့ကို ပယ်ခွါကုန်ပြီးသော။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခသမာဓိနံ ဝသေန၊ ဝိတက်၊
 ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ၊ သမာဓိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စဂီကံ၊ အင်္ဂါငါးပါး ရှိသော။
 ပဌမံ ဈာနံ၊ ပထမဈာန်လည်းကောင်း။ တတော၊ ထိုဈာန်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။
 (ထည့်)။ ဝုပသန္တဝိတက္ကဝိစာရံ၊ ဝိတက်ဝိစာရ ကင်းငြိမ်းပြီးသည် ဖြစ်၍။
 တိဝဂီကံ၊ ပီတိ၊ သုခ၊ သမာဓိအားဖြင့် အင်္ဂါသုံးပါးရှိသော။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊
 ဒုတိယဈာန်လည်းကောင်း။ တတော ဥဒ္ဓံ၊ ထိုဈာန်မှအထက်၌။ ဝိရတ္တပီတိကံ၊
 ဝီတိကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဒုဝဂီကံ၊ သုခ၊ သမာဓိအားဖြင့် အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသော။
 တတိယံ ဈာနံ၊ တတိယဈာန်လည်းကောင်း။ တတော ဥဒ္ဓံ၊ ထိုမှအထက်၌။
 ပဟိနသုခံ၊ သုခကိုပယ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဥပေက္ခာဝေဒနာသဟိတဿ၊ ဥပေက္ခာ-
 ဝေဒနာနှင့်တကွဖြစ်သော။ သမာဓိနော ဝသေန၊ သမာဓိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
 ဒုဝဂီကံ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသော။ စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်လည်းကောင်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာနာနံ၊ ဤဈာန်လေးပါးတို့၏။ အင်္ဂဘူ-

တာ၊ အင်္ဂါဖြစ်ကုန်သော။ သမာဓိ၊ သမာဓိဘူသည်။ စတ္တာရော ဟောန္တိ၊ လေးပါးအပြားရှိကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စတုဗျာနဂံဝသေန၊ လေးပါးသော ဗျာနအင်္ဂါဘို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။

စတုတ္ထစတုက္ကေ၊ စတုတ္ထစတုက္ကဉ္စ။ ဟာနဘာဂိယော၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအဖို့ရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဌိတိဘာဂိယော၊ ရပ်တန့်ခြင်းအဖို့ရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝိသေသဘာဂိယော၊ ထူးခြားခြင်းအဖို့ရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော၊ သစ္စာတို့ကို ဖောက်ထွင်းသိမြင်ခြင်း အဖို့ရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (သမာဓိ ပုဒ်တိုင်းလိုက်၍ယှဉ်ပါ)။ ဘတ္ထ၊ ထိုတွင်။ ပစ္စနိကသမုဒါစာရဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ ဖြစ်ပေါ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟာနဘာဂိယတာ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ တဒနုဓမ္မတာယ၊ ထိုရဆဲဗျာနအားလျော်သော။ သတိယာ၊ သတိ၏။ သဏ္ဌာနဝသေန၊ တည်နေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဌိတိဘာဂိယတာ စ၊ ရပ်တန့်ခြင်း အဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဥပရိ ဝိသေသာဓိဂမဝသေန၊ အထက်ဗျာနအထူးကို ရခြင်းအကြောင်းအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသေသဘာဂိယတာ စ၊ ထူးခြားခြင်းအဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတသညာမနသိကာရသမုဒါစာရဝသေန၊ ငြီးငွေ့သော ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော အမှတ်သညာနှင့် နှလုံးသွင်းမှုတို့ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယတာ စ၊ သစ္စာတို့ကို ဖောက်ထွင်းသိမြင်ခြင်း အဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ယထာဟ၊ ဘုရားဘယ်သို့ ဟောတော်မူသနည်း ဟူမူကား။ ပဌမဗျာနဿ လာဘီ၊ ပထမဗျာနရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကာမသဟဂတာ၊ ကာမနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ သညာမနသိကာရာ၊ အမှတ်သညာနှင့် နှလုံးသွင်းမှုတို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ (တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဟာနဘာဂိနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအဖို့ရှိ၏။ တဒနုဓမ္မတာ၊ ထိုပထမဗျာနနှင့်လျော်သော။ သတိ၊ သတိရမူသည်။ သန္တိဌတိ၊ တည်နေငြားအံ့။ ပညာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညာသည်။ ဌိတိဘာဂိနိ၊ ရပ်တန့်ခြင်းအဖို့ရှိ၏။ အဝိတက္က သဟဂတာ၊ ဝိတက်ကင်းသော ဗျာနနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ သညာမနသိကာရာ၊ အမှတ်သညာနှင့် နှလုံးသွင်းမှုတို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊ လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ပညာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညာသည်။ ဝိသေသဘာဂိနိ၊ ထူးခြားခြင်းအဖို့ရှိ၏။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ၊ ငြီးငွေ့သော ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ သညာမနသိကာရာ၊ အမှတ်သညာနှင့် နှလုံးသွင်းမှုတို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊ လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ပညာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညာသည်။ ဝိရာဂုပသညိ ဟာ၊ တပ်မက်ကင်းသော မဂ်နှင့်စပ်သည်ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗေဓဘာဂိနိ၊ သစ္စာ

တို့ကို ဖောက်ထွင်းသိမြင်ခြင်း အဖို့ရှိ၏။ ဣတ္တံ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တယ ပညာယ၊ ထိုပညာလေးပါးနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ သမာဓိပါယှဉ်ကုန်သော သမာဓိတို့သည်လည်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးအပြားရှိကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဟာနဘာဂိယာဒိဝသေန၊ ဟာနဘာဂိယသမာဓိစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။

ပဉ္စမစတုက္ကေ၊ ပဉ္စမစတုက္ကဉ္စ။ ကာမာဝစရော သမာဓိ၊ ကာမာဝစရသမာဓိလည်းကောင်း။ ရူပါဝစရော သမာဓိ၊ ရူပါဝစရသမာဓိလည်းကောင်း။ အရူပါဝစရော သမာဓိ၊ အရူပါဝစရသမာဓိလည်းကောင်း။ အပရိယာပန္နော သမာဓိ၊ လောကဉ္စ အတွင်းမဝင်သော သမာဓိလည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမာဓိ၊ သမာဓိတို့သည်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးအပြားရှိကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်၊ သဗ္ဗာပိ ဥပစရေကဂ္ဂတာ၊ အလုံးစုံသော ဥပစာရကေဂ္ဂတာသည်။ ကာမာဝစရော သမာဓိ၊ ကာမာဝစရသမာဓိမည်၏။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ရူပါဝစရာဒိကုသစိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ် စသည်တို့နှင့်ယှဉ်သော ကေဂ္ဂတာတို့သည်။ ဣတရေ၊ ကာမာဝစရသမာဓိမှတစ်ပါးကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော ရူပါဝစရသမာဓိ၊ အရူပါဝစရ သမာဓိ၊ အပရိယာပန္နသမာဓိ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကာမာဝစရာဒိဝသေန၊ ကာမာဝစရသမာဓိစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။

ဆဋ္ဌစတုက္ကေ၊ ဆဋ္ဌစတုက္ကဉ္စ။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဆန္ဒံ အဓိပတိ” ကရိတွာ၊ ဆန္ဒကို အကြီးအမှူးပြု၍။ သမာဓိံ၊ သမာဓိကို။ စေ လဘတိ၊ အကယ်၍ရငြားအံ့။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တအာရုံတည်း၌ တည်ခြင်း ဧကဂ္ဂတာကို။ စေ လဘတိ၊ အကယ်၍ရငြားအံ့။ အယံ၊ ဤသမာဓိကို။ ဆန္ဒသမာဓိ၊ ဆန္ဒသမာဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (ပ)။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဝီရိယံ အဓိပတိ” ကရိတွာ၊ ဝီရိယကို အကြီးအမှူးပြု၍။ သမာဓိံ၊ သမာဓိကို။ စေ လဘတိ၊ အကယ်၍ရငြားအံ့။ (ပ)။ အယံ၊ ဤသမာဓိကို။ ဝီရိယသမာဓိ၊ ဝီရိယသမာဓိဟူ။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ စိတ္တံ အဓိပတိ” ကရိတွာ၊ စိတ်ကို အကြီးအမှူးပြု၍။ သမာဓိံ၊ သမာဓိကို။ စေ လဘတိ၊ အကယ်၍ရငြားအံ့။ (ပ)။ အယံ၊ ဤသမာဓိကို။ စိတ္တသမာဓိ၊ စိတ္တသမာဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဝီရိယံ အဓိပတိ” ကရိတွာ၊ ပညာကို အကြီးအမှူးပြု၍။ သမာဓိံ၊ သမာဓိကို။ စေ လဘတိ၊ အကယ်၍ ရငြားအံ့။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တအာရုံတည်း၌ တည်ခြင်းဧကဂ္ဂတာကို။ စေ လဘတိ၊ အကယ်၍ရငြားအံ့။ အယံ၊ ဤသမာဓိကို။ ဝီရိယသမာဓိ၊ ဝီရိယသမာဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သမာဓိံ၊ သမာဓိကို။ စေ လဘတိ၊ အကယ်၍ရအံ့။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တအာရုံတည်း၌ တည်ခြင်းကို။ စေ လဘတိ၊ အကယ်၍ရအံ့။ အယံ၊ ဤသမာဓိကို။ ဝီရိယသမာဓိ

သမာဓိ၊ ဝိမံသာသမာဓိဟု။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဓိပတိဝသေန၊ အဓိပတိလေးပါးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။

သမာဓိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

သမာဓိငါးပါးကို ဖွင့်ပြချက်

(၈၆)ပဉ္စကော၊ သမာဓိငါးပါး အပေါင်း၌။ စတုက္ကဘေဒေါ၊ စတုက္ကနည်း အရ သမာဓိအပြားကို ပြရာ၌။ ယံ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ အကြင်ဒုတိယဈာန်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုဒုတိယဈာန်ကိုပင်။ ဝိတက္ကမတ္တာတိက္ကမေန၊ ဝိတက်မျှကို ကျော်လွန်သောအားဖြင့်။ ဒုတိယံ၊ ရအပ်သော ဒုတိယဈာန်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိတက္ကဝိစာရာတိက္ကမေန၊ ဝိတက်ဝိစာရာတို့ကို ကျော်လွန်သောအားဖြင့်။ တတိယံ၊ ရအပ်သော တတိယဈာန်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒွိဓာ ဘိန္ဒိတာ၊ နှစ်ပါးခွဲ၍။ ပဉ္စဈာနာနိ၊ ဈာန်ငါးပါးတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဈာန်ငါးပါးတို့၏။ အင်္ဂဘူတာ သမာဓိစ၊ အင်္ဂါဖြစ်သော သမာဓိတို့သည်လည်း။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးအပြား ရှိကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဈာနဂ္ဂဝသေန၊ ဈာန်အင်္ဂါငါးပါးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓော၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

၄၀။ ကော စဿ သံကိလေသော ကိံ ဝေါဒါနန္တိ ဧတ္ထ၊ ကော စဿ သံကိလေသော ကိံ ဝေါဒါနံ-ဟူသော ဤမေးခွန်း၌။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေကို။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောတော်မူပြီးဖြစ်ပေ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ “သံကိလေသန္တိ၊ ညစ်ညူးကြောင်းဟူသည်ကား။ ဟာနဘာဂိယော၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အဖို့ရှိသော။ ဓမ္မော၊ တရားတည်း။ ဝေါဒါနန္တိ၊ ဖြူစင်ကြောင်းဟူသည်ကား။ ဝိသေသဘာဂိယော ဓမ္မော၊ ထူးခြားခြင်း အဖို့ရှိသော တရားတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘိ၊ ပထမဈာန်ကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကာမသဟဂတာ၊ ကာမနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကာမကို အာရုံပြုကုန်သော။ သညာမနသိကာရာ၊ အမှတ်သညာနှင့် နှလုံးသွင်းတို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ (တဿ) ပညာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညာသည်။ ဟာနဘာဂိနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအဖို့ရှိ၏။” ဣတိ ဣမိနာ နယေန၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့်။ ဟာနဘာဂိယဓမ္မော၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အဖို့ရှိသော တရားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ “အဝိတက္ကသဟဂတာ၊ ဝိတက်ကင်းသော ဈာန်နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ သညာမနသိကာရာ၊ အမှတ်သညာနှင့် နှလုံးသွင်းတို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ပညာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညာ

သည်။ ဝိသေသဘာဂီနီ၊ ထူးခြားခြင်း အဖို့ရှိ၏။ လူတိ လူမိနာ နယေန၊ ဤသို့ အစရှိသော နည်းဖြင့်။ ဝိသေသဘာဂီယဓမ္မော၊ ထူးခြားသော အဖို့ရှိသော တရားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဒသပလိဗောဓဝဏ္ဏနာ

ပလိဗောဓဆယ်ပါးကို ဖွင့်ပြချက်

၄၁။ ကထံ ဘာဝတဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ ပန၊ ကထံ ဘာဝတဗ္ဗော ဟူသော ဤစကားရပ်၌ကား။ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန၊ လောကီသမာဓိ၊ လောကုတ္တရာသမာဓိ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဇော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ လူတိ အာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တော၊ အရိယာမဂ်နှင့် ယှဉ်သော။ ယော အယံ သမာဓိ၊ အကြင်သမာဓိကို။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုအရိယာသမာဓိ၏။ ဘာဝနာနယော၊ ပွားရာသောနည်းကို။ ပညာဘာဝနာနယေနဝ၊ ပညာကို ပွားစေသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတော၊ သိမ်းယူအပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ အကြောင်းသော်ကား။ ပညာယ၊ မဂ်ပညာကို။ ဘာဝိတာယ၊ ပွားစေပြီးလတ်သော်။ သော၊ ထိုမဂ်သမာဓိကိုလည်း။ ဘာဝိတော ဟောတိ၊ ပွားစေအပ်ပြီးသာ ဖြစ်တော့၏။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ သန္ဓာယ၊ ဆိုအရိယာမဂ် သမာဓိကို ရည်ရွယ်၍။ ဧဝံ ဘာဝတဗ္ဗောတိ၊ ဤသို့ ပွားစေရမည်ဟု။ ကိဉ္စ၊ တစုံတရာမျှ၊ ဝိသု ကတော၊ အသီးအခြားပြု၍။ (ကတော-ထည့်)။ န ဝဒါမ၊ မပြောဆိုကုန်အံ့။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ လောကီယော၊ လောကီဖြစ်သော။ ယော အယံ သမာဓိ၊ အကြင်သမာဓိကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ သော၊ ထိုသမာဓိကို။ ဝုတ္တနယေန၊ သီလနိဒ္ဒေသ၌ ပြဆိုခဲ့သောနည်းဖြင့်။ သီလနိ ဝိသောဓေတွာ၊ သီလတို့ကို သုတ်သင်ပြီးလျှင်။ သုပရိသုဒ္ဓေ သီလေ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော သီလ၌။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်ပြီးသော ယောဂီသည်။ ဝါ၊ တည်၍။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဒသသု ပလိဗောဓေသု၊ ပလိဗောဓဆယ်ပါးတို့တွင်။ ယော ပလိဗောဓော၊ အကြင်ပလိဗောဓသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ ဥပစ္စန္ဒိတွာ၊ ထိုပလိဗောဓကို ဖြတ်ပြီးလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏဒိတ္တံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးတတ်သော မိတ်ဆွေကောင်း ဆရာမြတ်သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ စတ္တာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့တွင်။ အတ္တနော ဧရိယာနုကူလံ၊ မိမိ၏ စရိုက်အားလျော်သော။ အညတရံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ၊ တပါးပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုယူ၍။ သမာဓိဘာဝနာယ၊ သမာဓိဘာဝနာနှင့်။ အနုရူပံ ဝိဟာရံ ပဟာယ၊ မလျော်သော ကျောင်းကိုပယ်ပြီးလျှင်။ အနုရူပေ

ဝိဟာရေ၊ လျော်သောကျောင်း၌။ ဝိဟရန္တေန၊ နေလျက်။ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓု-
ပစ္ဆေဒံ ကတွာ၊ ပလိဗောဓအငယ်ကိုလည်း ဖြတ်၍။ သဗ္ဗံ ဘာဝနာဝိဓာနံ၊
ပွားစေပုံ ဘာဝနာအစီအရင် အလုံးစုံကို။ အပရိဟာပေန္တေန၊ မယုတ်လျော့စေ
မူ၍။ ဝါ၊ မယုတ်လျော့စေပဲ။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ပွားစေအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤ
ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဘာဝနာ အစီအရင်၌။ သင်္ခေပေါ၊
အကျဉ်းချုပ်ပေတည်း။

အယံ ပန၊ ဤဆိုသတ္တံ သည်ကား။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်တည်း။ “အဿ၊
ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒသသု ပလိဗောဓေသု၊ ပလိဗောဓ ဆယ်ပါးတို့တွင်။
ယော ပလိဗောဓော၊ အကြင်တစုံတခုသော ပလိဗောဓသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ
ဥပစ္စန္ဓိတွာ၊ ထိုပလိဗောဓကို ဖြတ်၍”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကား
ကို။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤစကား၌—

အာဝါသော စ၊ ကျောင်းလည်းကောင်း။ ကုလဉ္စ၊ ဒါယကာလည်း
ကောင်း။ လာဘော စ၊ လာဘ်လည်းကောင်း။ ဂဏော စ၊ ဂိုဏ်းလည်း
ကောင်း။ ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သော။ ကမ္မဉ္စ၊ အမှုကိစ္စလည်းကောင်း။
အဒ္ဓါနံ စ၊ ခရီးလည်းကောင်း။ ဉာတိ စ၊ ဆွေမျိုးလည်းကောင်း။ အာ-
ဗာဓော စ၊ အနာရောဂါလည်းကောင်း။ ဂနော စ၊ ကျမ်းဂန်သင်ကြား
ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣဒ္ဓိ စ၊ တန်ခိုးလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမိနာ
ပဘေဒေန၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ တေ၊ ထိုအနှောင့်အယှက်
ပလိဗောဓတို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့တည်း။

(၇၇) ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣမေ ဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့
သည်။ ပလိဗောဓာ နာမ၊ အနှောင့်အယှက် ပလိဗောဓတို့မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊
ထိုဆယ်ပါးတို့တွင်။ အာဝါသောယေဝ၊ ကျောင်းသည်ပင်လျှင်။ အာဝါသ-
ပလိဗောဓော၊ ကျောင်းအနှောင့်အယှက် အာဝါသပလိဗောဓ မည်၏။ ကုလာ-
ဒီသု၊ ဒါယကာစသည်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။

တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဧကောပိ ဩဝရကော၊ တိုက်ခန်းတခုကို လည်း
ကောင်း။ ဝါ၊ တိုက်ခန်းတခုကိုဖြစ်စေ။ ဧကမ္ပိ ပရိဝေဏံ၊ ပရဝုဏ်တခုကိုလည်း
ကောင်း။ ဝါ၊ ပရဝုဏ်တခုကိုဖြစ်စေ။ သကလောပိ သံဃာရာမော၊ အလုံးစုံသော
သံဃာ့အရာမ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော သံဃာ့အရာမ်ကိုဖြစ်စေ။
အာဝါသောတိ၊ ကျောင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သွာယံ=သော အယံ
အာဝါသော၊ ထိုကျောင်းသည်။ သဗ္ဗသေဝ၊ အလုံးစုံသော ယောဂီအားပင်။
ပလိဗောဓော၊ အနှောင့်အယှက်သည်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ပန၊
ဖြစ်သင့်သည်ကား။ ယော၊ အကြင်ယောဂီသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤကျောင်း၌။ ဝါ၊

ဤကျောင်းတွင်။ နဝကမ္မာဒိသု၊ အမှုကိစ္စစသည်တို့၌။ ဥဿုက္ကံ ဝါ အာပဇ္ဇတိ၊
 ကြောင့်ကြစိုက်၏။ ဗဟုဘဏ္ဍာသန္တိယော ဝါ ဟောတိ၊ သပိတ်သင်္ကန်းစသော
 များစွာသော ပစ္စည်းတို့ကို သိုမှီးသိမ်းဆည်း၏။ ယေန ကေနစိ ကာရဏေန၊
 တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်။ အပေက္ခဝါ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဋိ-
 ဗဒ္ဓိစိတ္တော၊ တွယ်တာသော စိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿေဝ၊ ထိုအမှု
 သစ် စသည်၌ ကြောင့်ကြမကင်းသော ယောဂီအားသာလျှင်။ ပလိဗောဓော
 ဟောတိ၊ ပလိဗောဓဖြစ်၏။ ဣတရဿ၊ ဤမှတစ်ပါးသော သူအား။ ပလိဗောဓော
 န ဟောတိ၊ ပလိဗောဓ မဖြစ်တော့ပေ။

တဩ၊ ထိုသို့ ပလိဗောဓ မဖြစ်ရာ၌။ ဣဒံ၊ ဤသို့ဆိုသကဲ့သို့သည်ကား။ ဝတ္ထု၊
 ဝတ္ထုပေတည်း။ ဒေ၊ ကုလုတ္တာ၊ အချိုးကောင်းသား နှစ်ဦးတို့သည်။ အနုရာဓ-
 ပုရာ နိက္ခမိဘူ၊ အနုရာဓမြို့မှ ထွက်ခဲ့ပြီးလျှင်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အတိုင်းသွား
 ၍။ ထူပါရာဓမ၊ ထူပါရုံကျောင်း၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇိံ သု ကိရ၊ ရဟန်းပြုကြကုန်သတတ်။
 ဘေသု၊ ထိုရဟန်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဧကော၊ တပါးသည်။ ဒေ၊ မာတိကာ ပဂုဏာ
 ကတွာ၊ ဒေမာတိကာကို နှုတ်အက်ရအောင်ပြု၍။ ပဉ္စဝဿိကော ဟုတွာ၊
 ငါးဝါရှိလတ်သောအခါ။ ပဝါရေတွာ၊ ပဝါရဏာပြုပြီးလျှင်။ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိံ
 နာမ၊ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိမည်သော အရပ်သို့။ ဂတော၊ ကြွသွားလေ၏။ ဧကော၊
 တပါးမူကား။ တတ္ထေဝ၊ ထိုထူပါရုံကျောင်း၌ပင်။ ဝသတိ၊ သီတင်းသုံးနေ၏။
 ပါစိနခဏ္ဍရာဇိဂတော၊ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိ အရပ်သို့ ကြွသွားသော ရဟန်းသည်။
 တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ စိရံ ဝသိတွာ၊ ကြာမြင့်စွာ နေထိုင်ခဲ့ပြီးနောက်။ ထေရော
 ဟုဘူ၊ ဆယ်ဝါပြည့်မြောက် မထေရ်အဖြစ်သို့ ရောက်သောအခါ။ “ဣဒံ ဌာနံ၊
 ဤအရပ်သည်။ ပဋိသလ္လာနသရပုံ၊ တကိုယ်တည်း ကိန်းအောင်းဖို့ရာ သင့်
 လျော်၏။ ဟန္တ၊ ယခု။ သဟာယကဿာပိ၊ မိတ်ဆွေအားလည်း။ နံ၊ ထိုအရပ်
 အကြောင်းကို။ အာရောစေမိတိ၊ ပြောကြားအံ့”ဟု။ စိန္တေသိ၊ ကြံစည်လေ၏။
 တတော၊ ထိုသို့ ကြံစည်ပြီးနောက်။ နိက္ခမိတွာ၊ ထိုအရပ်မှ ထွက်ခဲ့ပြီးလျှင်။
 အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အတိုင်းသွား၍။ ထူပါရာဓံ ပါဝိသိ၊ ထူပါရုံကျောင်းသို့
 ဝင်လေ၏။ ပဝိသန္တိယေဝ၊ ဝင်လာစဉ်ပင်လျှင်။ နံ ဒိသ္မာ၊ ထိုမထေရ်ကို မြင်
 လာသော်။ သမာနဝဿိကတ္ထေရော၊ ဝါတူဖြစ်သော မိတ်ဆွေမထေရ်သည်။
 ပစ္စုဂ္ဂန္ဓာ၊ ခရီးဦးကြိုဆို၍။ ပတ္တစိဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကိုယူကာ။
 ဝတ္ထံ အကာသိ၊ ဝတ်ပြုလေ၏။ အာဂန္တုကတ္ထေရော၊ အာဂန္တုမထေရ်သည်။
 သေနာသနံ ပဝိသိတွာ၊ ကျောင်းသို့ဝင်၍။ ဝါ၊ ဝင်ပြီးနောက်။ “မေ သဟာ-
 ယော၊ ငါ၏အဆွေသည်။ သပ္ပိံ ဝါ၊ ထောပတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ထောပတ်
 ကိုဖြစ်စေ။ ဖာဏိဘံ ဝါ၊ တင်လဲကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ တင်လဲကိုဖြစ်စေ။ ပါန-
 ကံ ဝါ၊ အဖျော်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အဖျော်ကိုဖြစ်စေ။ ဣဒါနိ ပေသေဿ-

တိ၊ ယခုပင် အပ္ပိလွတ်လိမ့်မည်။ ဟိ၊ ပွဲနိုင်စရာအကြောင်းကား။ အယံ၊ ဤ အဆွေသည်။ ဣမသ္မိံ နဂဓရ၊ ဤမြို့၌။ စိရနိဝါသိတိ၊ အနကြာပေပြီ” ဟု။ စိန္တေသိ၊ ကြံစည်တွေးတောမိ၏။ သော၊ ထိုအာဂန္တု ရဟန်းသည်။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်အခါ၌။ အလဒ္ဓါ၊ မျှော်သည့်အတိုင်း မရလတ်သော်။ ပါတော၊ နံနက်အခါ၌။ “ဥပဋ္ဌာကေဟိ၊ အလုပ်အကျွေးဒါယကာတို့သည်။ ဂဟိတံ ယာဂုဇဇကံ၊ ယူလာသောယာဂုဇဇဖွယ်ကို။ ဣဒါနိ ပေသေသတိတိ၊ ယခုအပ္ပိလွတ်ပေလိမ့်မည်” ဟု။ စိန္တေသိ၊ ကြံတွေးမျှော်လင့်ပြန်၏။ တမ္ပိ အဒိသ္မာ၊ ထိုယာဂုဇဇဖွယ်ကို လည်း မမြင်လတ်သော်။ ပဟိဏန္တာ၊ ပွဲသူဒါယကာများသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကြပေ။ ပဝိဋ္ဌဿ၊ ရွာသို့ဆွမ်းခံဝင်သော ငါ့အဆွေအား။ ဒဿတိ မညေ၊ လှူကြလိမ့်မည်ဟု ငါ့ဆင်၏” ဟု။ စိန္တေသ္မာ၊ ကြံစည်တွေးတောလျက်။ ပါတောဝ၊ နံနက်စောစောကပင်လျှင်။ တေန သဒ္ဓိံ၊ ထိုအာဝါသိကမထေရ်နှင့်တကွအတူ။ ဂါမံ ပါဝိသိ၊ ရွာသို့ဝင်လေ၏။ တေ ဒွေ၊ ထိုရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည်။ ဧကံ ဝိထိံ၊ တခုသောလမ်းကို လှည့်လည်ဆွမ်းခံသည်ရှိသော်။ ဥဠုကံမတ္တံ ယာဂုံ လဘိတု၊ တမူတ်မျှသော ယာဂုကိုရ၍။ အာသနသာလာယံ၊ ဆွမ်းစားဇရပ်၌။ နိသိဒ္ဓိတု၊ ထိုင်ပြီးလျှင်။ ပိဝိံ သု၊ သောက်ကြကုန်၏။ တတော၊ ထို့နောက်။ အာဂန္တုကော၊ အာဂန္တုမထေရ်သည်။ “နိဗ္ဗဒ္ဓယာဂု၊ အမြဲတမ်း ယာဂုဝတ်သည်။ နတ္ထိ မညေ၊ ရှိဟန်မတူပေ။ ဣဒါနိ၊ ယခု။ ဘတ္တကာလေ၊ ဆွမ်းစားချိန်ကာလ၌။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ပဏိတံ ဘတ္တံ၊ မွန်မြတ်သောဆွမ်းကို။ ဒဿန္တိတိ၊ လှူဒါန်းကြလိမ့်မည်” ဟု။ စိန္တေသိ၊ ကြံဟွေးပြန်၏။ တတော၊ ထို့နောက်။ ဘတ္တကာလေပိ၊ ဆွမ်းစားချိန်၌လည်း။ ပိဏ္ဏာယ စရိတု၊ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍။ လဒ္ဓမေဝ၊ ရသောဆွမ်းကိုသာလျှင်။ ဘုဉ္ဇတု၊ ဘုဉ်းပေးကြပြီးနောက်။ ဣတရော၊ အာဂန္တုကမထေရ်သည်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဧဝံ ယာပေထာတိ၊ ဤသို့ပင် မျှတနေပါသလော” ဟု။ ဣတရံ၊ အာဝါသိကမထေရ်ကို။ အာဟ၊ မေးမြန်းလေ၏။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဂါဠိမူ စာအုပ်တို့၌ ဣတရော အာဟ ဟု ရှိသောပါဌ်သည် မသင့်။ အကြောင်းမူကား ရှေးဝါကျ၌။ အာဂန္တုကော စိန္တေသိ၊ အာဂန္တုထေရ်က ကြံတွေးပြန်၏ဟု ဆိုခဲ့၏။ ထိုသို့ဆိုပြီးနောက် ဤဝါကျ၌ ဣတရော၊ ဤမှတစ်ပါးသော မထေရ်က-ဟုဆိုလျှင် အာဝါသိကမထေရ်က ဟုဆိုရာရောက်၏။ အမှန်မှာ အာဂန္တုကမထေရ်ကပင် အာဝါသိက မထေရ်ကို မေးသောအရာဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဣတရမာဟ ဟုသာ ပါဌ်ရှိသင့်ပေသည်။ ရှိသင့်သော ပါဌ်အရ ဤ၌ အာဝါသိက မထေရ်ဟု ပြန်သည်။) အာဝုဇေသာ၊ ငါ့ရှင်။ အာမာတိ၊ ဟုတ်ပေ၏ဟု။ ဝုတ္တေ၊ ပြန်ကြားပြောဆိုလေသော်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိ၊ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိ အရပ်သည်။ ဖာသုယာ၊ ချမ်းသာပါသည်။ တတ္ထ ဂစ္ဆာမာတိ၊ ထိုအရပ်သို့ သွားကြပါကုန်စို့” ဟု။ အာဟ၊ အာဂန္တုကမထေရ်က လျှောက်ထားလေ၏။

ထေရော၊ အာဝါသိကမထေရ်သည်။ နဂရတော၊ မြို့မှ။ ဒက္ခိဏဒွါရေန၊ တောင်တံခါးဖြင့်။ နိက္ခမန္တော၊ ထွက်၍။ ကုမ္ဘကာရဂါမမဂ္ဂံ၊ အိုးထိန်းသည် ရွာလမ်းသို့။ ပဋိပဇ္ဇိ၊ သွားလေ၏။ ဣတရော၊ အာဂန္တုကမထေရ်က။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဣမံ မဂ္ဂံ၊ ဤလမ်းသို့။ ကိံ ပန၊ အဘယ်ကြောင့်။ ပဋိပန္နတ္တာတိ၊ ကြွပါသနည်းဟု။ အာဟ၊ မေး၏။ (ပဋိပန္နာ အတ္ထ-ဟုပုဒ်ဖြတ်)။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ တံ၊ သင်သည်။ ပါစိနခဏ္ဍရာဗိယာ ဝဏ္ဏံ၊ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိအရပ်၏ဂုဏ် ကျေးဇူးကို။ အဘာသိ နန္တတိ၊ ပြောဆိုသည်မဟုတ်လောဟု။ ဝိဿဇ္ဇိ၊ ဖြေဆို၏။ အာဂန္တုကော၊ အာဂန္တုကမထေရ်သည်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ တုမ္ဟာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့အား။ ဧတ္ထကံ ကာလံ၊ ဤမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။ ဝသိတဋ္ဌာနေ၊ နေရာအရပ်၌။ ကောစိ အတိရေကပရိက္ခာရော၊ တစုံတခုသော အပိုပရိက္ခရာသည်။ န အတ္ထိ ကိံ ပနာတိ၊ မရှိပါသလော” ဟု။ ပုစ္ဆံ၊ မေး၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အာမ၊ ဟုတ်ပါ၏ မရှိပါ။ တနည်း။ အာဝုသော၊ မရှိပါ ငါ့ရှင်။ မဉ္ဇပိဋံ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်သည်။ သံသိကံ၊ သံသိကဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုညောင်စောင်းနှင့်အင်းပျဉ်ကိုလည်း။ ပဋိသမိတမေဝ၊ သိမ်းဆည်းအပ် ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ အညံ ကိဉ္စိ၊ အခြားပစ္စည်းတစုံတရာမျှ။ နတ္ထိတိ၊ မရှိ ပါ” ဟု။ အာဟ၊ အာဝါသိက မထေရ်ကပြောပြ၏။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ (ဂဂ) မယံ ပန၊ တည့်တော်အားကား။ ဝါ၊ တပည့်တော်မှာမူ။ ကတ္တရ-ဒဏ္ဍော၊ တောင်ဝှေးသည်လည်းကောင်း။ တေလနာဋိ စ၊ ဆီကျည်တောက်သည် လည်းကောင်း။ ဥပါဟနတ္ထဝိကာ စ၊ ဖိနပ်အိတ်သည်လည်းကောင်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုကျောင်း၌ပင်လျှင်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိကြပါသေးသည်” ဟု။ အာဟ၊ အာဂန္တု မထေရ်ကလျှောက်၏။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ တယာ၊ သင်သည်။ ဧကဒိဝသံ ဝသိတော၊ တနေ့တာမျှနေ၍။ ဧတ္ထကံ၊ ဤမျှလောက်များပြားသော ပရိက္ခရာကို။ ဌပိတန္တံ၊ ထားခဲ့ပေသလော” ဟု။ အာဟ၊ အာဝါသိကမထေရ်က ပြောကြား ၏။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အာမ ဌပိတံ၊ ထားအပ်ပေ၏။ သော၊ ထိုအာဂန္တု မထေရ်သည်။ ပသန္တဝိတ္ထော၊ ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ထေရံ ဝန္တိတော၊ အာဝါသိကမထေရ်ကိုခိုးပြီးလျှင်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ တုမ္ဟာဒိသာနံ၊ အရှင်ဘုရားတို့ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရပ်တို့၌။ အရညဝါသောယေဝ၊ တော၌နေသည်သာမည်ပါ၏။ ထူပါရာမော၊ ထူပါရုံ စေတီသည်။ စတုန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ၊ လေးဆူသောမြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ဓာတုနိဓာနဌာ-နံ၊ ခါးပန်း၊ ဓမ္မကရိုဏ်၊ ရေသနပ်တော်ဟူသော ပရိဘောဂဓာတ်တော်များ နှင့် လက်ယာညှပ်ရိုးတော်ဟူသော သရီရဓာတ်တော်များကို ဌာပနာရာအရပ် ဖြစ်ပါသည်။ လောဟပါသာဒေ၊ ကြေးပြသား၌။ သပ္ပာယံ ဓမ္မဿဝနဉ္စ၊ သင့် လျော်သောတရားတော်များကို နာကြားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ မဟာစေတီ-ယဒဿနဉ္စ၊ မဟာစေတီတော်ကို ဖူးမြော် ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ထေရဒဿ-

၉။ မဆေရ်တို့ကိုဖူးမြော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ လတ္တတိ၊ ရအပ်ပါပေ၏။ ဗုဒ္ဓ-
 ကာလော ဝိယ၊ မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူသောအခါကဲ့သို့။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပါ
 ပေ၏။ ဣဓေ၊ ဤအရပ်၌ပင်။ တုမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ ဝသသတိ၊
 သီတင်းသုံးတော်မူကြပါကုန်” ဟု။ အာဟ၊ လျှောက်သား၏။ ဒုတိယဒိဝသေ၊
 နောက်တနေ့၌။ ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတွာ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကိုယူပြီးလျှင်။ သယမေ၊
 မိမိချည်းသာသျှင်။ အဂမာသိ၊ ကြွသွားလေ၏။ ဣတိ၊ ဤကားဝတ္ထုတည်း။
 ဤဒိသဿ၊ ဤအာဝါသိကမထေရ်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာဝါသော၊
 ကျောင်းသည်။ န ပလိဗောဓော ဟောတိ၊ ပလိဗောဓ မဖြစ်ပေ။

ကုလန္တိ၊ ကုလဟူသည်ကား။ ဉာတိကုလံ ဝါ၊ ဆွေမျိုးဒါယကာသည်လည်း
 ကောင်း။ ဥပဋ္ဌကကုလံ ဝါ၊ အလုပ်အကျွေးဒါယကာသည်လည်းကောင်း။ ကုလံ၊
 ကုလမည်၏။ တနည်း။ ဉာတိကုလံ ဝါ၊ ဆွေမျိုးဒါယကာကိုလည်းကောင်း။ ဥပဋ္ဌာ-
 ကကုလံ ဝါ၊ အလုပ်အကျွေးဒါယကာကိုလည်းကောင်း။ ကုလန္တိ၊ ဒါယကာဟု။
 ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (ထည့်စပ်)။ ဟိ၊ မှန်၏။ “သုခိတေသု၊ ဒါယကာတို့ချမ်း
 သာသည်ရှိသော်။ သုခိတော၊ မိမိလည်းချမ်းသာ၏။ ဣတိ အာဒိနာ နယေန၊
 ဤသို့စသောနည်းဖြင့်။ သံသဋ္ဌဿ၊ ချစ်ကျွမ်းနှိုးနှောရောနှောလျက်။ ဝိဟရ-
 တော၊ နေသော။ ကေစ္စဿ၊ အချို့သောရဟန်းအား။ ဥပဋ္ဌာကကုလမ္ပ၊
 အလုပ်အကျွေးဒါယကာသော်လည်း။ ပလိဗောဓော ဟောတိ၊ ပလိဗောဓဖြစ်
 ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကုလမာနုသကေဟိ ဝိနာ၊ အလုပ်အကျွေးဒါယ-
 ကာတို့နှင့်ကင်း၍။ သာမန္တဝိဟာရဗျူဟနိအနိအပါးကျောင်းသို့သော်လည်း။ ဓမ္မဿ-
 ဝနာယ၊ တရားနာခြင်းငှာ။ ဝါ၊ တရားနာရန်။ န ဝုစ္စတိ၊ မသွားနိုင်ပေ။
 ကေစ္စဿ၊ အချို့သောရဟန်းအားမူ။ မာတာပိတရောပိ၊ အမိအဖတို့သော်
 လည်း။ ပလိဗောဓော န ဟောန္တိ၊ ပလိဗောဓ မဖြစ်ကုန်။ ကောရဏ္ဍကဝိဟာရ-
 ဝါသိတ္ထေရဿ၊ ကောရဏ္ဍကကျောင်း၌ သီတင်းသုံးသောမထေရ်၏။ ဘာဂိနေယျ-
 ဒဟရဘိက္ခုနော၊ တူပဉ္စင်းငယ်အား။ န ဧကတိ ဝိယ၊ မပြစ်သကဲ့သို့တည်း။

ကိရ၊ ကြားဖူးသည်မှာ။ သော၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်သည်။ ဥဒ္ဓေသတ္ထံ၊ ပါဠိ
 သင်ယူခြင်းငှာ။ ရောဟဏံ၊ ရောဟဏဇနပုဒ်သို့။ အဂမာသိ ကိရ၊ ကြွလေသ
 တတ်။ ထေရကာဂိနိပိဥပါသိကာ၊ မထေရ်၏နမဖြစ်သော ဥပါသိကာမသည်
 လည်း။ ထေရံ၊ မထေရ်ကို။ တဿ၊ သားဖြစ်သူသို့ပဉ္စင်းငယ်၏။ ပဝတ္တိံ၊
 အကြောင်းအရာကို။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဝါ၊ အမြဲတစေ။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး
 လျှောက်လေ၏။ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ ဒဟရံ၊
 ပဉ္စင်းငယ်ကို။ အာနေဿာမိတိ၊ ခေါ်ဆောင်မည်ဟုကြံစည်၍။ ရောဟဏာဘိ-
 မုခေါ ပါယာသိ၊ ရောဟဏဇနပုဒ်သို့ ရှေ့ရှုကြသွားလေ၏။ ဒဟရောပိ၊ ပဉ္စင်း
 ငယ်သည်လည်း။ “သေ၊ ငါသည်။ ဣဒ၊ ဤအရပ်၌။ စိရံ ဝုတ္တံ၊ ကြာမြင့်စွာ

နေခဲ့ပြီ၊ ဝါ၊ အနေကြာခဲ့လေပြီ။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ။ ဥပဇ္ဈာယံ ပဿိတော၊ ဥပဇ္ဈာယံဆရာကိုဖူးမြော်၍။ ဥပါသိကာယ၊ မိခင်ဥပါသိကာမ၏။ ပဝတ္တိံ စ ဥတော၊ အကြောင်းကိုလည်းသိရပြီးလျှင်။ အာဂမိဿာမီတိ၊ ပြန်လာအံ့” ဟု ကြံစည်၍။ ရောဟဏတော၊ ရောဟဏဇနပုဒ်မှ။ နိက္ခမိ၊ ထွက်ခွာခဲ့လေ၏။ တေ ဥဘောပိ၊ ထိုတူ၊ ဦးရီးနှစ်ပါးလုံးတို့သည်လည်း။ ဂင်္ဂါတီရေ၊ ဂင်္ဂါမြစ် ကမ်း၌။ သမာဂစ္ဆိံသု၊ တွေ့ဆုံမိကြလေကုန်၏။ သော၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်သည်။ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ၊ တခုသောသစ်ပင်ရင်း၌။ ထေရဿ၊ မထေရ်အား။ ဝတ္တံ ကတော၊ ဝတ်ပြု၍။ “ကုဟံ ယာသီတိ၊ အဘယ်အရပ်သို့သွားမည်နည်း” ဟု။ ပုစ္ဆိတော၊ မထေရ်ကမေးလျှင်။ ဝါ၊ ဦးရီးတော်ကမေးလျှင်။ တမတ္တံ၊ ထိုမိမိလာခဲ့ရသော အကြောင်းကို။ အာရောစေသိ၊ လျှောက်ထားလေ၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ ဝါ၊ မထေရ်က။ ဟေ၊ သင်သည်။ သုဠကတံ၊ ကောင်းသောအမှုကိုပြုအပ်ပေသည်။ ဥပါသိကာယံ၊ သင့်မယ်တော်ဥပါသိကာမ သည်လည်း။ သဒါ၊ အမြဲတစေ။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးလျှောက်နု၏။ အဟမ္ပိ၊ ငါ သည်လည်း။ ဝေဒတ္ထမေဝ၊ သင့်ကိုခေါ်ဆောင်ရန် ဤအကျိုးငှာသာလျှင်။ အာဂတော၊ လာခဲ့ပေ၏။ တံ၊ သင်သည်။ ဂစ္ဆ၊ သွားပေတော့။ အဟံ ပန၊ ငါကား။ ဣဓေ၊ ဤအရပ်၌ပင်လျှင်။ ဣမံ ဝဿံ၊ ဤမိုးလပတ်လုံး။ ဝသိဿာမီတိ၊ နေအံ့ဟု။ ဝါ၊ ဣမံ ဝဿံ ဝသိဿာမီတိ၊ ဤမိုးလပတ်လုံး ဝါကပ်တော့ အံ့ဟု မိန့်ကြား၍။ တံ၊ ထိုတူပဉ္စင်းငယ်ကို။ ဥယျောဇေသိ၊ လွှတ်လိုက်လေ၏။ သော၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်သည်။ ဝဿုပနာယိကဒိဝသေယေဝ၊ ဝါကပ်သောနေ၌ ပင်လျှင်။ တံ ဝိဟာရံ၊ ထိုကောရဏ္ဏကကျောင်းသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်လေ၏။ သေနာသနမ္ပိ၊ ကျောင်းသည်လည်း။ အဿ၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်၏။ ပိတရာ၊ ဖခင် သည်။ ကာရိတမေဝ၊ ဆောက်စေအပ်သောကျောင်းသို့။ ပတ္တံ၊ ကျရောက် လေ၏။

အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ အဿ၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်၏။ ပိတာ၊ အဖသည်။ ဖနည်း။ အဿ ပိတာ၊ ထိုသူ၏ဖခင်သည်။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ နောက်တနေ့၌။ အာဂန္တော၊ ကျောင်းသို့လာ၍။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ အမှောက် သေနာသနံ၊ တပည့်တော်တို့၏ကျောင်းသည်။ ကဿ၊ အဘယ်ရဟန်းတော်တို့အား။ ပတ္တံ၊ ကျရောက်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးလျှောက်သည် ရှိသော်။ အာဂန္တုကဿ ဒဟရဿာတိ၊ အာဂန္တုပဉ္စင်းငယ်အား။ ပတ္တန္တိ၊ ကျရောက်၏ဟု။ သုတော၊ ကြားရ၍။ တံ ဥပသကံမိတော၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်ထံချဉ်း ကပ်ပြီးလျှင်။ ဝန္တိတော၊ ရှိခိုး၍။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အမှောက် သေနာသနေ၊ တပည့်တော်တို့၏ ကျောင်းသို့။ ဝဿံ ဥပဂတဿ၊ ဝါကပ်သော ရဟန်းအား။ ဝတ္တံ အတ္တိတိ၊ ဝတ်ရှိပါသည်” ဟု။ အာဟ၊

လျှောက်၏။ “ဥပါသက၊ ဥပါသကာ။ ကိံ ဝတ္တံ၊ အဘယ်ဝတ်သည်။ အတ္ထိတံ၊ ရှိပါသနည်းဟု မေးလတ်သော်။ တေမာသံ၊ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး။ အမှာကံယေဝ ဃရေ၊ တပည့်တော်တို့၏ အိမ်၌သာလျှင်။ ဘိက္ခံ ဂဟေတွာ၊ ဆွမ်းခံ၍။ ပဝါရေတွာ၊ ပဝါရဏာပြုပြီးနောက်။ ဂမနကာလေ၊ ကြွသွားသော အခါ၌။ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ၊ ပြောကြားရပါမည်”ဟု။ အာဟ၊ လျှောက်လေ၏။ သော၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်သည်။ တုဏှိဘာဝေန အဓိဝါသေတိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း ဖြင့် လက်ခံလိုက်လေ၏။ ဥပါသကောပိ၊ ဥပါသကာသည်လည်း။ ဃရံ ဂန္ဓာ၊ အိမ်သို့ပြန်သွား၍။ “အမှာကံ အာဝါသေ၊ ငါတို့၏ကျောင်း၌၊ (၇၉)ကော အာဂန္တုကော အယျော၊ အာဂန္တုအရှင်မြတ်တပါးသည်။ ဥပဂတော၊ ကြွနေ ပေပြီ။ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗောတိ၊ ရိရိသေသေလုပ်ကျွေးပြုစုအပ်၏”ဟု။ အာဟ၊ ပြောလေ၏။ ဥပါသိကာ၊ ဥပါသိကာမသည်။ “သာဓူတိ၊ ကောင်းပါပြီ”ဟု။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတွာ၊ ဝန်ခံ၍။ ပဏီတံ ခါဒနီယံ၊ မွန်မြတ်သောခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဏီတံ ဘောဇနီယံ၊ မွန်မြတ်သောဘောဇနီကိုလည်းကောင်း။ (ပဏီတံကို ပုဒ် တိုင်းယှဉ်)။ ပဋိယာဒေသိ၊ စီမံလေ၏။ ဒဟရေပိ၊ ပဉ္စင်းငယ်သည်လည်း။ ဘတ္တကာလေ၊ ဆွမ်းစားချိန်၌။ ဉာတိဃရံ အဂမာသိ၊ မိဘဆွေမျိုးအိမ်သို့ ကြွသွားလေ၏။ နံ၊ ထိုရဟန်းငယ်ကို။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်မျှ။ န သဉ္ဇာနိ၊ မမှတ်မိချေ။

သော၊ ထိုရဟန်းငယ်သည်။ တေမာသံ၊ သုံးလပတ်လုံး။ တတ္ထပိ၊ ထိုအိမ်၌ ပင်လျှင်။ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေး၍။ ဝဿံ ဝုတ္တော၊ ဝါကျွတ် လတ်သော်။ “အဟံ ဂစ္ဆာမိတိ၊ ငါသွားတော့မည်”ဟု။ အာပုစ္ဆိ၊ ပန်ကြား လေ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုရဟန်းငယ်အား။ ဉာတကာ၊ ဆွေမျိုး တို့သည်။ ဝါ၊ ဆွေမျိုးတို့က။ “သေ ဘန္တေ ဂစ္ဆထာတိ၊ အရှင်ဘုရား နက်ပြန်မှ ကြွပါကုန်ဟု” (ဝတွာ၊ လျှောက်ထားကြပြီးလျှင်) ဒုတိယဒိဝသေ၊ နောက် တနေ့၌။ ဃရေယေဝ ဘောဇေတွာ၊ အိမ်မှပင်ဆွမ်းစားလျက်။ တေဋ္ဌနာဋိ ပုရေတွာ၊ ဆီကျည်တောက်ကို ဆီအပြည့်ထည့်ပြီးလျှင်။ ကေ ဂုဋ္ဌပိဏ္ဍာ၊ တင်လဲခဲ တခဲကိုလည်းကောင်း။ နဝဘတ္တံ သာဓူကဉ္စ၊ ကိုးတောင်ရှိသော အထည် ကိုလည်း။ ဒတွာ၊ လျှ၍။ “ဂစ္ဆထ ဘန္တေတိ၊ အရှင်ဘုရားကြွတော်မူလော” ဟု။ အာဟံသု၊ လျှောက်ထားကြလေကုန်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းငယ်သည်။ အနုမောဒနံ ကတွာ၊ အနုမောဒနာတရားဟောကြားပြီးလျှင်။ ရောဟဏာဘိမု ခေါ ပါယာသိ၊ ရောဟဏဇနပုဒ်သို့ ရွှေ့ရှုကြတော်မူလေ၏။

အဿ၊ ထိုရဟန်းငယ်၏။ ဥပဇ္ဈာယောပိ၊ ဦးရီးတော်ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည် လည်း။ ပဝါရေတွာ၊ ပဝါရဏာပြုပြီး၍။ ပဋိပထံ အာဂန္တုန္တော၊ ခရီးရင်ဆိုင် လာလတ်သော်။ ပုဗ္ဗေ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနေ ယေဝ၊ ရှေးကဘွဲ့ကြံခဲ့ရာအရပ်၌ပင်လျှင်။

တံ၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်ကို။ အဒ္ဒသ၊ တွေ့လေ၏။ သော၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်သည်။ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ၊ တခုသောသစ်ပင်ရင်း၌။ ထေရဿ၊ မထေရ်အား။ ဝတ္တံ အကာသိ၊ ဝတ်ပြု၏။ အသ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုရဟန်းငယ်ကို။ “ဘဒ္ဒမုခ၊ မျက်နှာရှင်လန်းသောငါ့ရှင်။ တေ တယာ၊ သင်သည်။ ဥပါသိကာ၊ မယ်တော် ဥပါသိကာမကို။ ဒိဋ္ဌာ ကံ၊ တွေ့ခဲ့ပြီလော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလေ၏။ သော၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်သည်။ “အာမ ဘန္တေတိ၊ တွေ့ခဲ့ပါပြီအရှင်ဘုရား”ဟု။ သဗ္ဗံ ပဝတ္တိံ၊ အကြောင်းစုံကို။ အာရောစေတော၊ လျှောက်ထားပြီးလျှင်။ တေန တေလေန၊ မိဘအိမ်မှရခဲ့သော လိုဆီဖြင့်။ ထေရဿ ပါဒေ၊ မထေရ်၏ခြေတို့ကို။ မက္ခေတော၊ ပွတ်လိမ်း၍။ ဟေန ဂုဠေန၊ ထိုတင်လဲခဲ့ဖြင့်။ ပါနကံ ကတွာ၊ အဖျော် ဖျော်ကာကပ်ပြီးလျှင်။ တမ္ပိ သာဠကံ၊ ထိုအဝတ်စကိုလည်း။ ထေရဿေဝ ဒတွာ၊ မထေရ်အားပင်လှူပြီးနောက်။ ထေရံ ဝန္တိတွာ၊ မထေရ်ကိုရှိခိုး၍။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ မယံ၊ တပည့်တော်အား။ ရောဟဏံယေဝ၊ ချောဟဏအနုပုဒ်သည်သာလျှင်။ သပ္ပာယန္တိ၊ လျှောက်ပတ် ပါသည်”ဟု။ (ဝတွာ၊ လျှောက်ထား၍)။ အဂမာသိ၊ သွားလေ၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်လည်း။ ဝိဟာရံ အာဂန္တော၊ ကျောင်းသို့လာရောက်ပြီး လျှင်။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ နောက်တနေ့၌။ ကောရဏ္ဏကဂါမံ ပါဝိသိ၊ ကောရဏ္ဏက ရွာသို့ဝင်လေ၏။

ဥပါသိကာပိ၊ ဥပါသိကာမသည်လည်း။ “မယံ ဘာတာ၊ ငါ့မောင်တော် သည်။ မမ ပုတ္တံ ဂဟေတွာ၊ ငါ့သားကိုခေါ်၍။ ဣဒါနိ အာဂစ္ဆတိတိ၊ ယခုပင် လာလိမ့်မည်”ဟု။ သဒါ၊ အမြဲမပြတ်။ မဂ္ဂံ ဩလောကယမာနာဝ၊ လမ်းကို မျှော်ကြည့်လျက်သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်ရှိနေ၏။ သာ၊ ထိုဥပါသိကာမသည်။ ကေကမေဝ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တပါးတည်းသာလျှင် ကြွလာသော။ တံ၊ ထိုမထေရ် ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်လတ်သော်။ “မမ ပုတ္တော၊ ငါ၏သားသည်။ မတော မညေ၊ သေလေပြီထင်သည်။ အယံ ထေရော၊ ဤမထေရ်သည်။ ကေကောဝ၊ တပါး တည်းသာလျှင်။ အာဂစ္ဆတိတိ၊ ကြွတော်မူလာ၏”ဟု။ ဇေရဿ ပါဒမူလေ နိပါတိတွာ၊ မထေရ်၏ခြေရင်း၌ဝပ်၍။ ပရိဒေဝမာနာ၊ ဖွဲ့နွဲ့မြည်တမ်းလျက်။ ရောဒိ၊ ငိုကြွေးလေ၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ “ဒဟရော၊ ပဉ္စင်းငယ်သည်။ အပ္ပိစ္ဆတာယ၊ အလိုနည်းပါးခြင်းကြောင့်။ အတ္တာနံ အဇာနာပေတွာဝ၊ မိမိကို မသိစေမူ၍သာလျှင်။ ဂတော နန္တတိ၊ သွားဟန်တူပေသည်”ဟု။ တံ သမဿာ သေတွာ၊ ထိုနမ ဥပါသိကာမကိုနှစ်သက်စေ၍။ သဗ္ဗံ ပဝတ္တိံ၊ အာရောစေတော၊ အလုံးစုံသောအဖြစ်သနစ်ကို ပြောကြားပြီးလျှင်။ ပတ္တတ္ထဝိကတော၊ သပိတ် အိတ်ထဲမှ။ တံ သာဠကံ၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်လှူလိုက်သောအဝတ်စကို။ နိဟရိတွာ ဒသေတိ၊ ထုတ်၍ပြုလေ၏။

ဥပါသိကာ၊ ဥပါသိကာမသည်။ ပသိဒိသ္မာ၊ ကြည်ညိုသောကြောင့်။ ပုတ္တေန၊ သားပဉ္စင်းငယ်သည်။ ဂတဒိသာဘိမုခါ၊ သွားရာအရပ်သို့ ရွှေ့ရှုကာ။ ဥရေန နိပဇ္ဇိတော၊ ရင်ဖြင့်ဝပ်လျက်။ နမဿမာနာ၊ ရှိခိုးလျက်။ “မယံ၊ ငါ၏။ ပုတ္တသဒိသံ၊ သားနှင့်တူသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို။ တနည်း။ မယံ ပုတ္တသဒိသံ ဘိက္ခု၊ ငါ့သားနှင့်တူသောရဟန်းကို။ ကာယသက္ခိ၊ ကတော၊ မျက်မှောက်သက်သေ ပြု၍။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ရထဝိနိတပဋိပဒဉ္စ၊ ရထဝိနိတသုတ်၌လာ သော အကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ နာလကပဋိပဒဉ္စ၊ နာလကရဟန်းအားဟော သော မောနေယျအကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ တုဝဇ္ဇကပဋိပဒဉ္စ၊ တုဝဇ္ဇကသုတ်၌ လာသော အကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ စတုပစ္စယသန္တောသဘာဝနာရမတာ ဒီပကံ၊ ပစ္စည်းလေးပါး၌ ရောင့်ရဲခြင်းနှင့် ဘာဝနာ၌မွေ့လျော်ခြင်းကို ပြတ်တ် သော။ မဟာအရိယဝံသပဋိပဒဉ္စ၊ မဟာအရိယာဝံသအကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ ဒေသေသိ ဝတ မညေ၊ ဟောတော်မူခဲ့ဟန်တူပေသည်။ ဝိဇာတမာတုယာ ဂေဟေ၊ မွေးသည့်မိခင်၏အိမ်၌။ တေမာသံ၊ သုံးလပတ်လုံး။ ဘုဉ္ဇမာနောပိ၊ ဆွမ်း ဘုဉ်းပေးနေပါလျက်လည်း။ (၉၀) ‘အဟံ ပုတ္တော၊ ငါကား သင့်သား။ တံ မာတာ၊ သင်ကား ငါ့အမိ။ တနည်း။ အဟံ၊ ပုတ္တော၊ ပဉ္စင်းငယ်က ဒါယိကာမ ကြီး၏သား။ တံ မာတာတိ၊ ဒါယိကာမကြီးက ဦးပဉ္စင်း၏မယ့်တော်”ဟု။ န ဝက္ခတိ နာမ၊ ဤမျှကိုသော်မှမပြောပဲ နေနိုင်တော်မူပါပေ၏။ အဟော အစ္ဆ ရိယမနုဿောတိ၊ အံဩဖွယ်ယောက်ျားပါတကားဟု။ အာဟ၊ လျှောက်ထား ပြောဆိုလေ၏။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသောရဟန်းအား။ မာတာဝိတ ရောပိ၊ အမိအဖတို့သော်မှလည်း။ ပလိဗောဓာ န ဟောန္တိ၊ ပလိဗောဓ မဖြစ် ကုန်။ အညံ ဥပဋ္ဌာကကုလံ၊ အခြားသောအလုပ်အကျွေး ဒါယကာမှာမူကား။ ပခဂဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ဣဘိ၊ ဤသည်လျှင် ကုလပလိဗောဓ နှင့်စပ်သော စကားရပ်အပြီးသတ်သတည်း။

စတ္တာရော ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်။ လာဘောတိ-လာဘော နာမ လာဘ်မည်၏။ တေ၊ ထိုပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပလိဗောဓာ ဟောန္တိ၊ ပလိဗောဓ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ပုညဝန္တဿ ဘိက္ခုနော၊ ဘုန်းတန်းကြီးမားသောရဟန်းအား။ ဂတဂတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်လေရာရာအရပ်၌။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ မဟာပရိပါရေ ပစ္စယေ၊ များပြားသော အခြံအရံ ရှိသော ပစ္စည်းတို့ကို။ ဒေန္တိ၊ လှူဒါန်းကြကုန်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တေသံ မနုဿာနံ၊ ထိုလူတို့အား။ အနုမောဒေန္တော၊ အနုမောဒနာပြုရ လျက်။ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော၊ တရားဟောရသည်ဖြစ်၍။ သမဏဓမ္မံ ကာတု၊ ရဟန်းဘုရားကို အားထုတ်ခြင်းငှာ။ ဩကာသံ န လာဘတိ၊ အခွင့်မရတော့ပေ။ အရုဏ္ဏဂ္ဂမနတော၊ နေအရုဏ်တက်သည်မှ။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ပဌမ-

ယာမော၊ ပထမယံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ မနုဿသံသဂေါ၊ လူ
 တို့နှင့်ယှဉ်ရောက်(ရောနှော)မှုသည်။ န ဥပစ္စိဇ္ဇတံ၊ မပြတ်တော့ပေ။ ပုန၊ တဖန်။
 ဗလဝပစ္စူသေ ယေဝ၊ မိုးလင်းလုနီး နံနက်စောစောကြီး၌ပင်။ ဗာဟုလိကပိဏ္ဏ-
 ပါကိကာ၊ ပစ္စည်းများခြင်းကို လိုလားသော ပိဏ္ဏပါတ် ဓူတင်ဆောင်ရဟန်းတို့
 သည်။ အာဂန္တု၊ လာကြ၍။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အသုကော ဥပါသကော၊
 ဤမည်သော ဥပါသကာသည်လည်းကောင်း။ အသုကာ ဥပါသိကာ၊ ဤမည်
 သော ဥပါသိကာမသည်လည်းကောင်း။ အသုကော အမစော၊ ဤမည်သော
 အမတ်သည်လည်းကောင်း။ အသုကာမစုမိတာ၊ ဤမည်သော အမတ်သမီး
 သည်လည်းကောင်း။ (အသုကောပုဒ် လိင်အားလျော်စွာ ပြင်၍လိုက်)။
 တုမ္ဟာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့ကို။ ဒဿနကာမာတိ၊ ဖူးမြင်လိုကြပါကုန်သည်”ဟု။
 ဝဒန္တိ၊ လျှောက်ကြကုန်၏။ သော၊ ထိုဘုန်းတန်းကြီးသောရဟန်းသည်။ အာ-
 ဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ပတ္တစီဝရံ၊ သမိတ်သင်္ကန်းကို။ ဂဏှ၊ ယူခဲ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဂမနသဇ္ဇောဝ ဟောတိ၊ သွားခြင်းငှာစီမံရ၏။ ဣတိ၊ ဤနည်းဖြင့်။ နိစ္စဗျာဝ-
 ဇ္ဇော၊ ဒါယကာတို့ကိုချီးမြှောက်ခြင်း၌ အမြဲကြောင့်ကြစိုက်ရ၏။ တသေဝ၊ ထိုသို့
 သော ရဟန်းအားသာလျှင်။ တေ ပစ္စယာ၊ ထိုပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်။ ပလိ-
 ဗောဓာ ဟောန္တိ၊ ပလိဗောဓ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဟေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဂဏံ
 ပဟာယ၊ ဒါယကာအပေါင်းကို စွန့်ခွါ၍။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ နံ၊ ထိုရဟန်း
 ကို။ ဝါ၊ မိမိကို။ န ဇာနန္တိ၊ မသိကြကုန်။ တတ္ထ၊ ထို သိကြသူ မရှိရာအရပ်၌။
 ဧကဏေန၊ တပါးတည်း။ စရိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ကျင့်သည်ရှိသော်။
 သော ပလိဗောဓော၊ ထိုပလိဗောဓသည်။ ဥပစ္စိဇ္ဇတံ၊ ပြတ်လေ၏။ ဣတိ၊ ဤ
 သည်လျှင် လာဘပလိဗောဓနှင့်စပ်သော စကားရပ် အပြီးသတ်သတည်း။

ဂဏောတိ၊ ဂဏဟူသည်ကား။ သုတ္တန္တိကဂဏော ဝါ၊ သုတ္တန်ဆောင်ဂိုဏ်း
 သည်လည်းကောင်း။ အာဘိဓမ္မကဂဏော ဝါ၊ အဘိဓမ္မာဆောင် ဂိုဏ်းသည်
 လည်းကောင်း။ ဂဏောတိ-ဂဏော နာမ၊ ဂိုဏ်းမည်၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်း
 သည်။ တဿ ဂဏဿ၊ ထိုဂိုဏ်းအား။ ဥဒ္ဒေသံ ဝါ၊ ပါဠိကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊
 ပါဠိကိုဖြစ်စေ။ ပရိပုစ္ဆံ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာကိုဖြစ်
 စေ။ ဒေန္တော၊ ပို့ချပေးရသည်ဖြစ်၍။ သမဏဓမ္မဿ ဩကာသံ၊ ရဟန်း တရား
 အားထုတ်ခြင်း၏အခွင့်ကို။ န လာဘတိ၊ မရ၊ ပာဓသေဝ၊ ထိုရဟန်းအားသာလျှင်။
 ဂဏော၊ ဂိုဏ်းသည်။ ပလိဗောဓော ဟောတိ၊ ပလိဗောဓဖြစ်၏။ ဟေန၊
 ဂိုဏ်း ပလိဗောဓ ရှိနေသော ထိုရဟန်းသည်။ သော ပလိဗောဓော၊
 ထိုပလိဗောဓကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့လတ္တံ့ အတိုင်း။ ဥပစ္စိန္နံတဗ္ဗော၊ ဖြတ်အင်၏။
 သစေ၊ အကယ်၍။ တေသံ ဘိက္ခုနံ၊ ထိုသင်ယူသူ ရဟန်းတို့သည်။ ဗဟုဂဟိတံ
 ဟောတိ၊ များစွာ သင်ယူအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ အဝသိဋ္ဌံ၊ မသင်ရသေးသော

အကြွင်းသည်။ အပွဲ ဟောတိ၊ နည်းသည်ဖြစ်အံ့။ တံ၊ ထိုအကြွင်းအကျန်ကို။ နိဋ္ဌာပေတော၊ ပြီးစေ၍။ အရည် ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ တောသို့ဝင်အပ်၏။ သစေ၊ အကယ်၍။ အပွဲ ဂဟိတံ၊ အနည်းငယ်သာ သင်ယူရသေးသည်ဖြစ်၍။ အဝသိဋ္ဌံ၊ မသင်ယူရသေးသော အကြွင်းသည်။ ဗဟု၊ များသည်ဖြစ်အံ့။ ယောဇနတော၊ တယူဇနာထက်။ ပရံ အဂန္တော၊ အလွန်မသွားပဲ။ အန္တော ယောဇနပရိစ္ဆေဒေ၊ တယူဇနာအပိုင်းအခြားအတွင်း၌။ အညံ ဂဏဝါစကံ ဥပသကံမိတော၊ ဂိုဏ်းအား စာပေပို့ချတတ်သော အခြားရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍။ “ဣမေ၊ ဤရဟန်းတို့ကို။ အာယသ္မာ၊ အရှင်သည်။ ဥဒ္ဓေသာဒီဟိ၊ ပါဠိသင်ပေးခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဏတူတိ၊ ချီးမြှောက်တော်မူပါ” ဟု။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ပြောဆို လျှောက်ထားအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အလဘမာနေန၊ လွဲအင်ရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရသော ရဟန်းသည်။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ မယံ၊ ငါ့အား။ ဧကံ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စတခုသည်။ အတ္တိ၊ ရှိနေ၏။ တုမ္ပေ၊ သင်တို့သည်။ ယသာ ဖာသုကဋ္ဌာနာနိ၊ ချမ်းသာရာ အရင်တို့သို့။ ဂစ္ဆထာတိ၊ သွားကြပါကုန်” ဟု။ ဝတော၊ ဆို၍။ ဂဏံ ပဟာယ၊ ဂိုဏ်းကိုစွန့်ပြီးလျှင်။ အတ္တနော ကမ္ပံ ကတ္တဗ္ဗံ၊ မိမိ၏ ရဟန်းကိစ္စကို ပြုသင့်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ဂိုဏ်းပလိဗောဓနှင့် စပ်သောစကားရပ် အပြီးသတ်သတည်း။

နဝကမ္ပံ၊ အမှုသစ်သည်။ ကမ္မန္တိ ကမ္ပံ နာမ၊ အမှုကိုစွဲမည်၏။ တနည်း။ ကမ္မန္တိ၊ ကမ္ပံဟူသည်ကား။ နဝကမ္ပံ၊ အမှုသစ်တည်း။ တံ ကရောန္တေန၊ ထိုအမှု ကိစ္စကို ပြုသောရဟန်းသည်။ ဝဇုကံအာဒီဟိ၊ လက်သမားစသည်တို့သည်။ လဒ္ဓါ- လဒ္ဓံ၊ လုပ်ခရသည် မရသည်ကို။ ဇနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဣတောကတေ၊ ပြုအပ် ပြီးသောအမှု မပြုရသေးသော အမှု၌။ ဥဿုက္ကံ၊ သိအောင် ကြောင့်ကြ စိုက်ခြင်းသို့ ။ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါ ခပ်သိမ်း။ ပလိဗောဓော ဟောတိ၊ ပလိဗောဓဖြစ်၏။ သေပိ၊ ထိုအမှုကိစ္စဟူ သော ပလိဗောဓကိုလည်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောအတိုင်း။ ဥပစ္ဆန္နိတဗ္ဗော၊ ဖြတ် အပ်၏။ သစေ၊ အကယ်၍။ အပွဲ၊ အမှုကိစ္စအနည်းငယ်သည်။ အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းကျန် နေငြားအံ့။ တနည်း။ အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းသောအမှုသည်။ အပွဲ၊ အနည်းငယ်သည်။ သစေ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ နိဋ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ပြုလုပ်စေအပ်၏။ အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းသော အမှုသည်။ ဗဟု၊ များသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ နဝကမ္ပံ၊ အမှု သစ်သည်။ သံသိကံ၊ သံသာအမှုသည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ သံသဿ ဝါ၊ သံသာအားလည်းကောင်း။ ဝါ၊ သံသာအားဖြစ်စေ။ သံသဘာရဟာ- ရကဘိက္ခုနံ ဝါ၊ သံသာဝန်ဆောင် ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း။ ဝါ၊ သံသာ ဝန်ဆောင်ရဟန်းတို့အားဖြစ်စေ။ နိယျာဒေတဗ္ဗံ၊ လွဲအပ်သင့်၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တကံ၊ အမှုကိစ္စသည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဘာရဟာရကနံ၊ ဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ နိယျာဒေတဗ္ဗံ၊ လွဲအပ်သင့်၏။

တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော လွဲအပ်ရမည့်သူတို့ကို။ အလဘန္တေန၊ မရသော ရဟန်းသည်။ သံဃဿ ပရိစ္စဇိတော၊ သံဃာအားစွန့်၍။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်သွား သင့်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အမှုကိစ္စ ပလိဗောဓနှင့် စပ်သောစကား ရပ် အပြီးသတ်သတည်း။

(၉၁) မဂ္ဂဂမနံ၊ ခရီးသွားခြင်းသည်။ အဒ္ဓါနန္တိ အဒ္ဓါနံ နာမ၊ ခရီးမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အဒ္ဓါနန္တိ၊ အဒ္ဓါနံဟူသည်ကား။ မဂ္ဂဂမနံ၊ ခရီးသွားခြင်းပင် တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်းအား။ ကတ္တစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခော ဝါ၊ ရှင်ပြုပေးရမည့် ရှင်လောင်းသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ရှိသည် ဖြစ်ငြားအံ့။ လဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ရသင့်ရထိုက်သော။ ကိဉ္စိ ပစ္စယဇာတံ ဝါ၊ တစုံတခုသော ပစ္စည်းသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ရှိသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ သစေ၊ အကယ် ၍။ တံ အလဘန္တော၊ ထိုရှင်လောင်းတို့ ပစ္စည်းကို မရလျှင်။ အဓိဝါသေတုံ၊ သည်းခံခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်ငြားအံ့။ အရညံ ပဝိသိတော၊ တော သို့ဝင်၍။ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တ ယပိ၊ ရဟန်းတရားကိုအားထုတ်နေသော်လည်း။ ဂမိကမိတ္တံ နာမ၊ ခရီးသွားလိုသော စိတ်မည်သည်။ ဝါ၊ ခရီးသွားလိုသောစိတ် မည်သည်ကို။ ဒုပ္ပဋ္ဌိဝိနောဒနီယံ၊ ဖျောက်နိုင်ခဲ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂန္တော၊ သွား၍။ တံ ကိစ္စံ၊ ထိုအမှုကို။ တိရေတောဝ၊ ပြီးဆုံးစေပြီးမှသာလျှင်။ သမဏ-ဓမ္မေ၊ ရဟန်းတရား၌။ ဥဿုက္ကံ ကာတဗ္ဗံ၊ ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်း ကို ပြုသင့်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ခရီးပလိဗောဓနှင့်စပ်သော စကားရပ် အပြီးသတ်သတည်း။

ဉာတိတိ၊ ဉာတိမည်သည်ကား။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ အာစရိယုပဇ္ဈာယသဒ္ဓိ- ဝိဟာရိကအန္တဂါသိက သဒ္ဓါနုပဇ္ဈာယကသဒ္ဓါနာစရိယကော၊ ဆရာ၊ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာ၊ အတူနေတပည့်၊ အနီးနေတပည့်၊ ဥပဇ္ဈာယ်တူသိတင်းသုံးဖော်၊ ဆရာ တူသိကင်းသုံးဖော်တို့သည်။ ဉာတိ၊ ဆွေမျိုးမည်၏။ (ဝုဏ်မတူပဲ ပြန်စပ်)။ သရေ၊ အိမ်၌။ မာတာ၊ အမိ။ ပိတာ၊ အဖ။ ဘာတာ၊ ညီအကို။ ဣတိ ဝေမာဒိကာ၊ ဤသို့ အစရှိသော သူတို့သည်။ ဉာတိ၊ ဆွေမျိုးမည်၏။ (ပြန်စပ်) တေ၊ ထိုဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်သည်တို့သည်။ ဂိလာနာ၊ မကျန်းမာမာ ကုန်သည်ရှိသော်။ ဣမဿ၊ ဤယောဂီ ရဟန်း၏။ ပလိဗောဓာ ဟောန္တိ၊ ပလိဗောဓဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘေသံ၊ ထိုဥပဇ္ဈာယ် ဆရာစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဥပဋ္ဌဟိတော၊ လုပ်ကျွေးပြုစု၍။ ပါကတိကကရဏေန၊ ပကတိအဘိုင်း ကျန်းမာအောင် ပြုစု ခြင်းဖြင့်။ သော ပလိဗောဓော၊ ထိုပလိဗောဓကို။ ဥပစ္ဆိန္နိတဗ္ဗော၊ ဖြတ်အပ်ပေ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဆရာ စသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ ချေးဦးစွာ။ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာသည်။ ဂိလာနော၊ မကျန်းမာမာဖြစ်၍။ လဟုံ၊ လျော်မြန်စွာ။ သစေ န ဝုဋ္ဌာဘိ၊ အကယ်၍ ရောဂါမှ မထငြားအံ့။ ဝါ၊ သစေ လဟုံ န ဝုဋ္ဌာဘိ၊ ရောဂါမှ

လျင်စွာ မထဋ္ဌားအံ့။ ယာဝဇီဝမို့၊ တသက်ပတ်လုံးသော်လည်း။ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ လုပ်ကျွေးပြုစုအပ်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယော စ၊ ရှင်ပြုပေးသော သရဏကံဆရာကို လည်းကောင်း။ ဥပသမ္ပဒါစရိယော စ၊ ရဟန်းပြုပေးသော ကမ္မဝါဆရာကို လည်းကောင်း။ သဒ္ဓိဇိဟာရိကော စ၊ အတူနေတပည့်ကို လည်းကောင်း။ ဥပသမ္ပာဒိတပဗ္ဗာဇိတအန္တေဝါသိက သမာနုပဇ္ဈာယကာ စ၊ မိမိက ကမ္မဝါဖတ်၍ ရဟန်းပြုပေးသားသော အနီးနေတပည့်၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဘူ သီတင်းသုံးဖော်တို့ ကိုလည်း။ တထာ၊ ထို့အတူပင်။ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ လုပ်ကျွေး ပြုစုအပ်ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကား။ နိဿယာစရိယဥဒ္ဓေသာစရိယနိဿယန္တေဝါသိကဥဒ္ဓေသန္တေဝါသိက- သမာနာစရိယကာ၊ နိဿရည်းဆရာ၊ ကျမ်းဂန် သင်ကြားပေးသောဆရာ၊ နိဿရည်းယူတပည့်၊ ကျမ်းဂန်သင်ယူသည့်တပည့်၊ ဆရာတူသီတင်းသုံးဖော်တို့ကို မူကား။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ နိဿယဥဒ္ဓေသာ၊ နိဿရည်းယူခြင်း၊ ကျမ်းဂန်သင်ကြားခြင်းတို့သည်။ အနုပစ္စန္ဓာ၊ မပြတ်ကုန်သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံး။ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ လုပ်ကျွေးပြုစုအပ်ကုန်၏။ တနည်း။ နိဿယာစရိယ ဥဒ္ဓေသာစရိယ နိဿယန္တေဝါသိကဥဒ္ဓေသန္တေဝါသိက သမာနာ- စရိယကာ၊ နိဿရည်းဆရာ၊ ကျမ်းဂန် သင်ကြားပေးသောဆရာ၊ နိဿရည်းယူ တပည့်၊ ကျမ်းဂန်သင်ယူသည့်တပည့် ဆရာဘူ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကိုမူကား။ နိဿယဥဒ္ဓေသာ၊ နိဿရည်းယူခြင်း၊ ကျမ်းဂန်သင်ကြားခြင်းတို့သည်။ ယာဝ အနုပစ္စန္ဓာ၊ မပြတ်သေးသမျှကာလပတ်လုံး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ပဋိဇဂ္ဂိ- တဗ္ဗော၊ လုပ်ကျွေးပြုစုအပ်ကုန်၏။ ပဟောန္တေန၊ စွမ်းနိုင်သောရဟန်းသည်။ ဝါ၊ စွမ်းနိုင်ပါမူ။ တဘော ဥဒ္ဓမ္မ၊ ထို့ထက်အလွန်လည်း။ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော ဝေ၊ လုပ်ကျွေး ပြုစုအပ်သည်သာတည်း။

ဥပဇ္ဈာယေ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၌။ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗံ ဝိယ၊ လုပ်ကျွေးပြုစုအပ်သကဲ့သို့။ မာတပိတုသု၊ အမိအဖတို့၌။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းကို ကျင့်အပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တေ၊ ထိုအမိအဖတို့သည်။ ရဇ္ဇေ၊ မင်းအဖြစ်၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန် သည်။ သစေပိ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍လည်း ဖြစ်ကုန်စေကာမူ။ ဝါ၊ သစေပိ ဌိတာ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍တည်စေကာမူ။ ပုတ္တတော၊ သားရဟန်းထံမှ။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ လုပ်ကျွေးပြုစုမှုကို။ သစေ ပစ္စာသိသန္တိ၊ အကယ်၍ တောင့်တကုန်ငြားအံ့။ ကာတဗ္ဗမေဝ၊ လုပ်ကျွေးပြုစုရမည်သာတည်း။ တေသံ၊ ထိုအမိအဖတို့အား။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးသည်။ အာနတ္တံ၊ အကယ်၍ မရှိငြားအံ့။ အတ္တနော သန္တကံ၊ မိမိပစ္စည်းကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ ဝါ၊ ပေးရမည်။ အသတိ၊ မိမိ၌လည်း ဆေး မရှိလတ်သော်။ ဘိက္ခာစရိယာယ၊ ဆေးအလှူခံသော အကျင့်ဖြင့်။ ပရိယေ- သိတာပိ၊ ရှာဖွေ၍သော်လည်း။ ဒါတဗ္ဗမေဝ၊ ပေးရမည်သာတည်း။ ဘာတု- ဘဂ္ဂိနံ၊ ညီအစ်ကို အစ်မ နှမဘွဲ့အားမူကား။ တေသံ သန္တကမော၊ ထိုလူတို့၏

ဥစ္စာကိုသာလျှင်။ ယောဇေတွာ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဆေးဖော်စပ်၍ ပေးအပ်၏။ ပေးရမည်။ (တေသံ၊ ထိုသူတို့အား)။ သစေ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ ဆေးမရှိငြားအံ့။ အတ္တနော သန္တကံ၊ မိမိ၏ ဆေးပစ္စည်းကို။ တာဝကာလိကံ ဒတွာ၊ အခိုက်အတန့်မျှ ချေးသည့်သဘောအားဖြင့် ပေး၍။ ပစ္စာ၊ နောက်အခါ၌။ လဘန္တေန၊ အစားပြန်ရသော ရဟန်းသည်။ ဂက္ခိဘဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ အလဘန္တေန၊ မရသော ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ မရလျှင်။ တေ၊ ထိုသူတို့ကို။ န စောဒေတဗ္ဗာ၊ မတောင်းအပ်ကုန်။ ဝါ၊ မတောင်းနှင့်တော့။ အညာတကဿ၊ ဆွေမျိုးမတော်သော။ ဘဂိနိသာမိကဿ၊ အစ်မ နှမ၏လင်အား။ ဝါ၊ အညာတကဿ ဘဂိနိသာမိကဿ၊ ဆွေမျိုးမတော်သောယောက်ဖအား။ ဘေသဇ္ဇံ ကာတုံ၊ ဆေးကုခြင်းငှာ။ နေဝ ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်ပေ။ ဘေသဇ္ဇံ ဒါတုံ၊ ဆေးပေးခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်ပေ။ “တုယံ သာမိကဿ ဒေဟိတိ၊ သင်၏ခင်ပွန်းသည်အား ပေးပေလော့ဟု” ။ ဝတွာ၊ ဆို၍။ ဘဂိနိယာ ပန၊ မိမိနှမအားမူ။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ (ပေးရမည်)။ ဘာတုဇာယာယပိ၊ အစ်ကို၏ဇနီးဖြစ်သော မရီး သို့မဟုတ် ညီ၏ဇနီးဖြစ်သော ခယ်မ၌လည်း။ ဒေဝေ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ တေသံ ပုတ္တာ၊ ထိုသောက်ဖ၊ မရီး၊ ခယ်မတို့၏ သားသမီးတို့သည်ကား။ ဣမဿ၊ ဤရဟန်း၏။ ဉာတကာ ဝေ၊ ဆွေမျိုးတို့သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုသားသမီးတို့အား။ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဆေးဝါးကုသခြင်းငှာ အပ်ပေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ဆွေမျိုးပလိဗောဓနှင့် စပ်သောစကားရပ် အပြီးသတ်သတည်း။

အာဗာဓောတိ၊ အာဗာဓောဟူသည်ကား။ ယောကေဓံ ရောဂေါ၊ တစုံတခုသော ရောဂါတည်း။ သော၊ ထိုအနာရောဂါသည်။ ဗာဓေယမာနော၊ နာကျင်ခံခက် နှိပ်စက်လှသော။ (ဘိက္ခုဿ၊ ရဟန်းအား)။ ပလိဗောဓေ ဟောတိ၊ ပလိဗောဓ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘေသဇ္ဇကရဏေန၊ ထိုပလိဗောဓကို ဆေးကုခြင်းဖြင့်။ ဥပစ္စန္နိတဗ္ဗာ၊ ဖြတ်အပ်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ကတိဝါဟံ၊ နှစ်ရက်သုံးရက်။ ဝါ၊ ရက်အနည်းငယ်မျှဖြင့်။ ဘေသဇ္ဇံ ကရေန္တဿပိ၊ ဆေးကုသော ရဟန်းအားလည်း။ ဝါ၊ ဆေးကုသော်လည်း။ သစေ န ဝူပသမ္မတိ၊ အကယ်၍ မပျောက်ငြိမ်းငြားအံ့။ “အဟံ ငါသည်။ တုယံ၊ ခန္ဓာကိုယ်တည်းဟူသော သင်၏။ န ဒါသော၊ ကျွန်မဟုတ်။ န ဘဋ္ဌကော၊ အစားလည်းမဟုတ်။ (၉၂) ဟိ၊ မှန်၏။ တံယဝ၊ သင့်ကိုသာလျှင်။ ပေါသေန္တော၊ လုပ်ကျွေးလျက်။ အနုမတဂ္ဂ သံသာရဝဇ္ဇေ၊ အစမထင်သော သံသရာဝဋ်၌။ ဒုက္ခံ ပတ္တောတိ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ” ဟု။ အတ္တဘာဝံ ဂရဟိတွာ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို ကဲ့ရဲ့

၍။ သမဏဓမ္မော၊ ရဟန်းတရားကိုသာလျှင်။ ကာတဗ္ဗော၊ အားထုတ်သင့်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အနာရောဂါ ပလိဗောဓနှင့် စပ်သော စကားရပ် အပြီးသတ်သတည်း။

ဂန္ဓောတိ၊ ဂန္ဓောဟူသည်ကား။ ပရိယတ္တိဟရဏံ၊ ပရိယတ်ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းတည်း။ တံ၊ ထိုကျမ်းဂန်ကို။ သဇ္ဈာယာဒိဟိ၊ ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ နိစ္စဗျာဝဋ္ဌဿ၊ အမြဲကြောင့်ကြစိုက်နေရသော ရဟန်းအား။ ပလိဗောဓော ဟောတိ၊ ပလိဗောဓဖြစ်၏။ ဣတရဿ၊ အမြဲကြောင့်ကြစိုက်မနေရသော ရဟန်းအား။ န ပလိဗောဓော ဟောတိ၊ ပလိဗောဓမဖြစ်ပေ။ တဩ၊ ထိုပလိဗောဓ မဖြစ်ရာ၌။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်တို့ကား။ ဝတ္ထုနိ၊ ဝတ္ထုတို့ပေတည်း။

မဇ္ဈိမဘာဏကဒေဝတ္ထေရော၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ဆောင် ဒေဝ မထေရ်သည်။ မလယဝါသီဒေဝတ္ထေရဿ သန္တိကံ၊ မလယအရပ်၌နေသော ဒေဝမထေရ်၏ အထံသို့။ ဂန္ဓော၊ သွား၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစိ ကိရ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတောင်းသတတ်။ ထေရော၊ မလယဝါသီ မထေရ်သည်။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ပရိယတ္တိယံ၊ ပရိယတ်၌(တံ၊ သင်သည်)။ ကိဒိသော အသိ၊ အဘယ်သို့ လေ့လာခြင်းသဘောရှိသနည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆံ၊ မေးမြန်းလေ၏။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ မေတပည့်တော်သည်။ မဇ္ဈိမော၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ကို။ ပဂုဏော၊ နှုတ်တက်ဆောင်အပ်ပါ၏။ ဝါ၊ လေ့လာအပ်ပါ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်ထားလေ၏။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဧသော မဇ္ဈိမော နာမ၊ ဤမဇ္ဈိမနိကာယ်မည်သည်။ ဒုပ္ပရိဟာရော၊ ဆောင်ရန်ခက်ခဲ၏။ ဝါ၊ ဆောင်နိုင်ခဲ၏။ မူလပဏ္ဏာသံ၊ မူလပဏ္ဏာသကို။ သဇ္ဈာယန္တဿ၊ ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်သော သူအား။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသသည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ နှုတ်သို့ရောက်လာတတ်၏။ တံ၊ ထိုမဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကကို။ သဇ္ဈာယန္တဿ၊ ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်သော သူအား။ ဥပရိပဏ္ဏာသကော၊ ဥပရိပဏ္ဏာသသည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ နှုတ်သို့ရောက်လာတတ်၏။ တုယံ၊ သင့်အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ကုတော ဘဝိဿတိ၊ အဘယ်မှာလျှင် ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မိန့်လေ၏။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ တုမှာကံ သန္တိကေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏အထံ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ လဘိတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုရပြီးသည်ရှိသော်။ ပုန၊ တဖန်။ န ဩလောကေဿာမိတိ၊ ပရိယတ်ကို မကြည့်ပါတော့အံ့” ဟူ။ (ဝတွာ၊ လျှောက်ထား၍)။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယူပြီးလျှင်။ ဧကေနဝိသတိ ဝဿာနိ၊ တဆယ်ကိုးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ သဇ္ဈာယံ အကတွာ၊ ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မပြုတော့ပဲ။ ဝိသတိမေ ဝဿေ၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်မြောက်၌။ အရဟတ္တံ ပတွာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်၍။ သဇ္ဈာယတ္ထာယ၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းငှာ။ အာဂတာနံ ဘိက္ခုနံ၊ လာကြကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ပရိယတ္တိံ၊ ပရိယတ်ကို။ အနောလော-

ကေန္တဿ၊ မကြည့်ရှု မဆင်ခြင်သော။ မေ၊ ငါ့အား။ ဝိသတိ ဝဿာနိ၊ အနှစ်
 နှစ်ဆယ်တို့သည်။ (ပရိပုဏ္ဏာနိ၊ ပြည့်ကုန်ပြီ)။ အပိ စ ခေါ၊ ထိုသို့ပင် ပြည့်သော်
 လည်း။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤမဇ္ဈိမနိကာယံ၌။ ကတပရိစယော၊ လေ့လာ
 ကျေပွန်ပြီးဖြစ်၏။ အာရဘထာတိ၊ အားထုတ်ကြပါကုန်” ဟု။ ဝတော၊ ဆိုပြီး
 လျှင်။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ၊ အစမှစ၍။ ယာဝ ပရိယောသာနာ၊ အဆုံးတိုင်
 အောင်။ ဧကဗျဉ္ဇနေပိ၊ အကွရာတလုံးမျှ၌ သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုမဇ္ဈိမ
 နိကာယံဆောင် ဒေဝဇထေရ်အား။ ကင်္ခါ၊ ယုံမှားမှုသည်။ န အဟောသိ၊ မဖြစ်
 ပေ။

ကရုဋ္ဌိယဂိရိဝါသီနာဂတ္ထေရောပိ၊ ကရုဋ္ဌိယတောင်၌ သီတင်းသုံးနေသောနာဂ
 မထေရ်သည်လည်း။ အဋ္ဌာရသပဿာနိ၊ တဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ပရိယတ္တိံ
 ဆဇ္ဇေတွာ၊ ပရိယတ်ကိုစွန့်လွှတ်ပြီးနောက်။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ ဓာတု-
 ကသံ ဥဒ္ဓိသိ၊ ဓာတုကထာကို ပို့ချလေ၏။ ဂါမဝါသိကတ္ထေရေဟိ သဒ္ဓိံ၊ အနု-
 ရာဓမြို့နေ မထေရ်ဘို့နှင့်အဘူ။ သန္ဓေန္တာနံ၊ နှိုးနှောတိုက်ဆိုင်ကြည့်ကြကုန်သော။
 တေသံ၊ နာဂမထေရ်ထံမှ သင်ယူကြကုန်သော ထိုရဟန်းတို့အား။ ဧကပဉ္စောပိ၊
 တခုသော ပဉ္စာသော်လည်း။ ဥပ္ပဋ္ဌိပါဒ္ဓိယာ၊ အစဉ်ချတ်လျက်။ အာဂတော၊
 နှုတ်တက်သည်။ နာဟောသိ၊ မရှိပေ။

မဟာဝိဟာရေပိ၊ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်၌လည်း။ တိပိဋကစူဠာဘယ-
 ဂ္ထေရော နာမ၊ တိပိဋကစူဠာဘယမည်သော မထေရ်သည်။ အဋ္ဌကထံ အနုဂ္ဂ-
 ဟေတွာဝ၊ အဋ္ဌကထာကို မသင်ယူပဲလျှင်။ ပဉ္စနိကာယမဏ္ဍလေ၊ နိကာယ်ငါးရပ်
 ကို သင်ယူပြီးသော ပရိသတ်၌။ တိဏိံ ပိဋကာနိ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံတို့ကို။ ပရိ-
 ဝတ္တဿာမိတိ၊ ဖွင့်ပေအံ့ဟု။ သုဝဏ္ဏဘေရိံ၊ မြတ်သော တရားစည်တော်ကို။
 ပဟာရာပေသိ၊ တီးခတ်စေ၏။ ဘိက္ခုသံဃော၊ ရဟန်းသံဃာသည်။ ဝါ၊ ရဟန်း
 သံဃာက။ “ကတပရိယာနံ၊ အဘယ်ဆရာတို့၏။ ဥဂ္ဂဟော၊ သင်ကြားပို့ချစဉ်
 နည်း။ အတ္တနော အာစရိယုဂ္ဂဟဉ္ဇေဝ၊ မိမိဆရာ၏သင်ကြားပို့ချစဉ်ကိုသာလျှင်။
 ဝဒတု၊ ဆိုလော။ ဣဘရထာ၊ တပါးသော သင်ကြားပို့ချစဉ်ဖြင့်။ ဝတ္တံ၊ ဆိုခြင်း
 ဌာ။ န ဒေမာတိ၊ ခွင့်မပေးကုန်အံ့” ဟု။ အာဟ၊ ပြောဆိုလေ၏။ ဥပဇ္ဈာယောပိ၊
 အဘယမထေရ်၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည်လည်း။ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာနံ၊ မိမိထံ
 ဆည်းကပ်ပတ်ပြုရန်။ အာဂတံ၊ လာသော။ နံ၊ ထိုပိဋကတ် စူဠာဘယ-မထေရ်
 ကို။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ တံ၊ သင်သည်။ ဘေရိံ၊ စည်ကို။ ပဟရာပေသိတိ၊
 တီးခတ်စေသလော” ဟု။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလေ၏။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အာမ ပဟရာ-
 ပေမိတိ၊ တီးခတ်စေပါ၏ဟု။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ ကိံ ကာရဏာတိ၊ အဘယ်
 အကြောင်းကြောင့်နည်းဟု။ ပုစ္ဆိ၊ မေးပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ပရိယတ္တိံ၊
 ပရိယတ်ကို။ ပရိဝတ္တဿာမိတိ၊ ဖွင့်ဆိုမည်ဟု။ ပဟရာပေမိ၊ တီးခတ်စေပါ၏။

အာဝုဿော အဘယ၊ ငါရှင်အဘယ။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့သည်။ ဣဒံ ပဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ကသံ ဝဒန္တိတိ၊ အဘယ်သို့နှင့်ဆိုကြကုန်သနည်းဟု။ ပုစ္ဆိ၊ မေးပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဧဝံ ဝဒန္တိတိ၊ ဤသို့ ဖွင့်ဆိုကြပါကုန်သည်ဟု။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ ထေရော၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည်။ ဟန္တိ၊ ဟုန်ဟု။ ပဋိဗာဟိ၊ တားမြစ်လိုက်လေ၏။ ပုန၊ တဖန်။ သော၊ ထိုအဘယ မထေရ်သည်။ အညေန အညေန ပရိယာယေန၊ အခြားအခြားသော ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဧဝံ ဝဒန္တိတိ၊ ဤသို့ဖွင့်ဆိုကြပါသည်ဟု။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်။ အာဟ၊ လျှောက်ထားပြန်လေ၏။ ထေရော၊ ဥပဇ္ဈာယ်မထေရ်သည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ဟန္တိ၊ ဟုန်ဟုပြောဆိုကာ။ ပဋိဗာဟိတွာ၊ တားမြစ်ပြီးလျှင်။ “အာဝုဿော၊ ငါရှင်။ (၉၃)တယာ၊ သင်သည်။ ပဌမံ ကထိတော ဧဝံ၊ ပထမဆိုသော အဖွင့်သည်သာလျှင်။ အာစရိယမဂ္ဂေါ၊ ဆရာတို့၏ ပို့ချစဉ်ပင်တည်း။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ (တယာ၊ သင်သည်)။ အာစရိယမုခတော၊ ဆရာတို့၏ နှုတ်မှ။ အနုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ သင်ယူထားသည် မဟုတ်သောကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိတိ၊ ဖွင့်ဆိုကြပါကုန်၏ဟု။ သဏ္ဌာတံ၊ ကြံ့ကြံ့တည်ခြင်းငှာ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်ပဲ ရှိချေ၏။ ဂစ္ဆ၊ သွားပါချေ။ အတ္တနော အာစရိယာနံ သန္တိကေ၊ မိမိဆရာတို့၏ အထံ၌။ သုဏ္ဏာဟိတိ၊ နာယူစေဦးဟု။ အာဟ၊ ပြောကြားလေ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား (အဟံ၊ တပည့်တော်သည်)။ ကုဟိ ဂစ္ဆာမိတိ၊ အဘယ်အရပ်သို့ သွားရပါမည်နည်းဟု။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်၏။ (အာဝုဿော၊ ငါရှင်) ဂင်္ဂါယ ပရတော၊ ဂင်္ဂါမြစ်တဘက်တွင်။ ရောဟဏဇနပဒေ၊ ရောဟဏဇနပုဒ်ဝယ်။ တုလာဓာရပဗ္ဗတဝိဟာရေ၊ တုလာဓာရတောင်ကျောင်း၌။ သဗ္ဗပရိယတ္တိကော၊ အလုံးစုံသော ပိဋကတ်သုံးပုံတည်းဟူသော ပရိယတ်ရှိသော။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ပိဋကတ်သုံးပုံ ပရိယတ်၌ ပိုင်နိုင်ကျွမ်းကျင်သော။ မဟာဓမ္မရက္ခိတတ္ထေရော နာမ၊ မဟာဓမ္မရက္ခိတမည်သော မထေရ်သည်။ ဝသတိ၊ သီတင်းသုံးလျက်ရှိလေ၏။ တဿ သန္တိကံ၊ ထိုမထေရ်၏ အထံသို့။ ဂစ္ဆာဟိတိ၊ သွားလေလော့ဟု။ အာဟ၊ ညွှန်ကြားလေ၏။ (ထေရော၊ စူဠာဘယမထေရ်သည်)။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သာဓုတိ၊ ကောင်းပါပြီဟု (ဝတွာ၊ ဆို၍)။ ထေရံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်မထေရ်ကို။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိခိုးပြီးလျှင်။ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ၊ ရဟန်းငါးရာတို့နှင့်အတူ။ ထေရဿ သန္တိကံ၊ မဟာဓမ္မရက္ခိတ မထေရ်၏အထံသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိခိုးလျက်။ နိသိဒိ၊ နေလေ၏။ ထေရော၊ မဟာဓမ္မရက္ခိတမထေရ်သည်။ “တံ၊ သင်သည်။ ကဿ အာဂတောသီတိ၊ အဘယ်ကြောင့်လာသနည်း” ဟု။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလေ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဓမ္မံ သောတံ၊ အဋ္ဌကထာဓမ္မကို နာယူခြင်းငှာ။ အာဂတောတိ၊ လာပါသည်ဟု။ အာဟ၊ လျှောက်လေ၏။ အာဝုဿော အဘယ၊ ငါရှင်အဘယ။ ဒီဃမဇ္ဈိမေသု၊ ဒီဃနိကာယ်၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်တို့၌။ မံ၊ ငါ့ကို။ ကာလေန ကာလံ၊ ရံဖန်ရံခါ။ ပုစ္ဆန္တိ၊

မေးကြကုန်၏။ အဝသေသံ ပန၊ ကြွင်းသောနိကာယ်ကိုမူကား။ မေ၊ ငါသည်။
 တိံ သမပ္ပာနိ ဝဿာနိ၊ အနှစ်သုံးဆယ်တို့ပတ်လုံး။ န ဩလောကိတပုဗ္ဗံ၊ ပြန်၍
 မကြည့်ရှုဘူးချေ။ အပိ စ၊ ထိုသို့မကြည့်ရှုဘူးသော်လည်း။ တံ၊ သင်သည်။ ရတ္တိံ၊
 ညဉ့်အခါ၌။ မမ သန္တိကေ၊ ငါ့အထံ၌။ ဝါ၊ ငါ၏အထံတွင်။ ပရိဝတ္တေဟိ၊ ပါဠိ
 တော်ကို ပြန်ပြပါ။ အဟံ၊ ငါသည်။ တေ၊ သင့်အား။ ဒိဝါ၊ နေ့အခါ၌။ ကထ-
 ယိဿာမိတိ၊ အဋ္ဌကထာကို ပို့ချပေးပေမည်ဟု။ အာဟ၊ ပြောကြားလေ၏။
 သော၊ ထိုအဘယ မထေရ်သည်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သာဓူတိ၊ ကောင်းပါ
 ပြီဟု(ဝတွာ၊ ဆို၍)။ တထာ အကာသိ၊ ထိုမထေရ် မိန့်ဆိုတိုင်း ပြုလုပ်လေ၏။
 ပရိဝေဏဒ္ဓါရေ၊ ပရဝုဏ်တံခါး၌။ မဟာမဏ္ဍပံ ကာရေတွာ၊ မဏ္ဍပ်ကြီးကို
 ဆောက်လုပ်စေ၍။ ဂါမဝါသိနော၊ ရွာသူရွာသားတို့သည်။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊
 နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း။ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ၊ တရားနာခြင်းငှာ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာကြ
 ကုန်၏။ ထေရော၊ အဘယ မထေရ်သည်။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်အခါ၌။ ပရိဝတ္တိ၊ ပါဠိ
 တော်ကို ပြန်၏။ တံ၊ ထိုညဉ့်၌ပြန်သော ပါဠိတော်ကို။ ဒိဝါ၊ နေ့အခါ၌။ ကထ-
 ယန္တော၊ ဖွင့်ဆိုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဖွင့်ပြသော မဟာဓမ္မရက္ခိတ မထေရ်သည်။
 အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဒေသနံ နိဋ္ဌပေတွာ၊ ဒေသနာ
 တော်ကို ပြီးဆုံးစေလျက်။ ဝါ၊ ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင်။ အဘယတ္ထေရဿ၊ တပည့်
 ဖြစ်သူ အဘယထေရ်၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌(ပိဋေ၊ အင်းပျဉ်၌။ နိသိန္နော၊
 နေသော ဆရာသည်။ တတော၊ ထိုအင်းပျဉ်မှ။ ဩတရိတွာ၊ ဆင်း၍။ ဘူမိယံ
 တဋ္ဌိကာယံ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ဖျာပေါ်၌ ထိုင်၍။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်အဘယ။
 မယျံ၊ ငါ့အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေဟိတံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောကြားပါ”ဟု။
 အာဟ၊ တောင်းပန်လေ၏။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ကိံ ဘဏထ၊ အဘယ်သို့
 ဆိုပါကုန်သနည်း။ မယာ၊ တပည့်တော်သည်။ တုမ္မာကမေဝ သန္တိကေ၊ အရှင်
 ဘုရားတို့၏ အထံ၌သာလျှင်။ သုတံ နန၊ နာယူရမည်မဟုတ်ပါလော။ အဟံ၊
 တပည့်ကော်သည်။ တုမေဟံ အညာတံ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည် မသိအပ်သေး
 သောတရားကို။ ကိံ ကထေဿာမိတိ၊ အဘယ်သို့ ဟောကြားနိုင်ပါမည်နည်း
 ဟု။ အာဟ၊ အဘယ-မထေရ်က လျှောက်ထားလေ၏။ တတော၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊
 ထိုတပည့်အဘယ-မထေရ်ကို။ ထေရော၊ ဆရာ မဟာဓမ္မရက္ခိတမထေရ်သည်။
 အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်အဘယ။ ဂတကဿ၊ ပဋိပတ်ကိုယ်တွေ့အကျင့်ဟူသော သွား
 ခြင်းဖြင့် သွားပြီး သိပြီးသောသူ၏။ သေ သောမဂ္ဂေါ နာမ၊ ဤအကျင့်
 လမ်းစဉ်မည်သည်။ အညော၊ တပါးအခြား တပါးသာဖြစ်ပါသည်ဟု။ အာဟ၊
 ဆိုလေ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အဘယထေရော၊ အဘယ-မထေရ်သည်။ သော-
 တာပန္နော၊ သောတာပန်သည်။ ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်နေလေသတတ်။ အထ၊ ထို
 အခါ၌။ သော၊ ထိုအဘယ မထေရ်သည်။ အဿ၊ ထိုမဟာဓမ္မရက္ခိတမထေရ်
 အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဒတွာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးပြီးလျှင်။ အာဂန္တော၊ ပြန်လာ၍။

လောဟပါသာဒေ၊ ကြေးပြာသာဒ်၌။ ဓမ္မံ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံပါဠိတော်ကို။ ပရိ-
 ဝတ္တေန္တော၊ ဖွင့်ဆို ပို့ချလျက်ရှိစဉ်။ “ထေရော၊ မဟာဓမ္မရက္ခိတမထေရ်
 သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတောတံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေပြီ” ဟု။ အသောသိ၊ ကြားသိလေ၏။
 သုတံ၊ ကြားသိပြီး၍။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ စီဝရံ အာဟရထာတံ၊
 သင်္ကန်းကို ယူခဲ့ကြပါ” ဟု။ (ဝတံ၊ ပြောဆိုပြီးလျှင်)။ စီဝရံ ပါရပိတံ၊ သင်္ကန်း
 ကိုရုံ၍။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အမှာကံ အာစရိယဿ၊ ငါတို့၏ဆရာအား။
 အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။ အနုစ္ဆဝိကော၊ လျောက်ပတ်လှပါပေ၏။
 အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ နော အာစရိယော၊ ငါတို့၏ ဆရာသည်။ ဥဇ္ဇ၊ ဖြောင့်
 လည်းဖြောင့်မတ်၏။ အာဇာနီယော၊ အာဇာနည်မထေရ်လည်းဖြစ်ပေ၏။ သော၊
 ထို ငါတို့ဆရာသည်။ အတ္တနော ဓမ္မန္တောဝါသိကဿ သန္တိကော၊ မိမိတပည့် စာ
 သင်သား၏ အထံ၌။ တဋ္ဌိကာယံ နိသိဒ္ဓိတံ၊ ဖျာပေါ်မှထိုင်၍။ ‘ဃေ၊ ငါ
 အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကဏေဟိတံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောကြားပါလော့’ ဟု။ အာဟ၊
 တောင်းပန်လေ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ထေရဿ၊ ငါတို့ဆရာ မထေရ်အား။
 အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။ အနုစ္ဆဝိကောတိ၊ လျောက်ပတ်လှပါပေ
 ၏’ ဟု။ အာဟ၊ ပြောဆိုလေ၏။ ဝေရူပါနံ၊ ဤ ဒေဝ၊ နာဂ၊ မဟာဓမ္မရက္ခိတ
 မထေရ်ကဲ့သို့ သဘောရှိသော ရဟန်းတော်တို့အား။ ဂန္တော၊ ကျမ်းဂန်သည်။
 ပလိဗောဓော န ဟောတိ၊ ပလိဗောဓ မဖြစ်ပေ။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်
 ကျမ်းဂန်ပလိဗောဓနှင့် စပ်သောစကားရပ် အပြီးသတ်စာတည်း။

ဣဒ္ဓိတိ၊ ဣဒ္ဓိဟူသည်ကား။ ပေါထုဇ္ဇနိကာ ဣဒ္ဓိ၊ ပုထုဇဉ်တို့၌ ဖြစ်သော
 တန်ခိုးတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုပုထုဇဉ်တန်ခိုးသည်။ ဥတ္တာနသေယျက-
 ဒါရကော ဝိယံ စ၊ ပက်လက်အိပ်တတ်ကာမျှ သူငယ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တရု-
 ဏသဿံ ဝိယံ စ၊ ကောက်နုကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဒုပ္ပရိဟာရော ဟောတိ၊
 ဆောင်ထားရန် ခက်ပေ၏။ အပ္ပမတ္တကေနော၊ အနည်းငယ်မျှ အနှောင့်အယှက်
 ဖြင့်ပင်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်စီးကတ်၏။ သာ၊ ထိုတန်ခိုးသည်ကား။ ဝိပဿနာယ
 ပန၊ ဝိပဿနာ၏သာ။ ပလိဗောဓော ဟောတိ၊ ပလိဗောဓဖြစ်၏။ သမာဓိဿ၊
 သမာဓိ၏။ ပလိဗောဓော၊ ပလိဗောဓသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပေ။ (ကသ္မာ၊
 အဘယ်ကြောင့်နည်း။) သမာဓိံ ပတံ၊ သမာဓိသို့ရောက်ပြီး၍။ ပတ္တဗ္ဗတော၊ တန်
 ခိုးသို့ ရောက်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ပလိဗောဓော၊ ပလိဗောဓ
 သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်ပေ။ (နောက်ပြန်စပ်)။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိပဿနတ္ထိ-
 ကေန၊ ဝိပဿနာကို အလိုရှိသောသူသည်။ ဣဒ္ဓိပလိဗောဓောပိ၊ တန်ခိုးဟူသော
 ပလိဗောဓကိုလည်း။ ဥပစ္ဆိန္ဒတဗ္ဗော၊ ဖြတ်အပ်၏။ ဣတရေန၊ သမာဓိကိုအလို
 ရှိသောသူသည်။ အဝသေသော၊ ကြွင်းသော ပလိဗောဓကိုးပါးတို့ကိုသာလျှင်
 (ဝေ-ကျေ)။ ဥပစ္ဆိန္ဒတဗ္ဗော၊ ဖြတ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် တန်ခိုး

ပလိဗောဓနှင့် စပ်သောစကားရပ် အပြီးသတ်သတည်း။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သည်ကား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပလိဗောဓကထာယ၊ ပလိဗောဓနှင့် စပ်သော စကား၏။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်တည်း။

ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ

ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးသူကို ဖွင့်ဆိုချက်

(၉၄) ၄၂။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပ- သကံမိတ္တာတိ ဣတ္ထိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသကံမိတ္တာ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ စ၊ အရာခပ် သိမ်း၌ အလိုရှိအပ်သော သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်းလည်းကောင်း။ ပါရိဟာရိယကမ္မ- ဋ္ဌာနဉ္စ၊ အမြဲဆောင်ထားအပ်သော ပါရိဟာရိယ ကမ္မဋ္ဌာန်းလည်းကောင်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့)။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါး နှစ်မျိုးရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း နှစ်မျိုးတို့တွင်။ ဘိက္ခုသံဃာဒီသု၊ ရဟန်းသံဃာစသည်တို့၌။ မေတ္တာ စ၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းသည် လည်းကောင်း။ မရဏဿတိ စ၊ မရဏဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ နာမ၊ သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်၏။ အသုဘသညာ၊ အသု- ဘသညာသည်။ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ နာမ၊ သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဧကေ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။)

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကမ္မဋ္ဌာနိကေန ဘိက္ခုနာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်သော ရဟန်းသည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ တာဝ၊ အစဉ်သင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတူ၊ ဤကျောင်း ၌ရှိသည့် အလုံးစုံသောရဟန်းများဟု ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍။ သီမဋ္ဌကဘိက္ခု- သံဃေ၊ ဥပစာရသိမ်ခေါ် ကျောင်းတိုက်ရှိ ရဟန်းသံဃာ၌။ ဣမသ္မိံ ဝိဟာ- ရေ၊ ဤကျောင်းတိုက်၌။ (သဗ္ဗေ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းအားလုံးတို့သည်။) သုခိ- တာ ဟောန္တု၊ ချမ်းသာကြပါစေကုန်။ အဗျာပဇ္ဇာ ဟောန္တုတိ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေကုန်ဟု။ မေတ္တာ ဘာဝေတဗျာ၊ မေတ္တာကို ပွားစေအပ်၏။ တတော၊ ထို့နောင်မှ။ သီမဋ္ဌကဒေဝတာသု၊ ဥပစာရသိမ်အတွင်းရှိ နတ်တို့၌။ ဣမာယ ဥပစာရသိမ်မာယ၊ ဤဥပစာရသိမ်အတွင်း၌။ အာရက္ခာ ဒေဝတာ၊ စောင့်ရှောက်လျက်ရှိသောနတ်တို့သည်။ သုခိတာ ဟောန္တုတိ၊ ချမ်းသာကြပါ စေကုန်ဟူ၍။ (မေတ္တာ ဘာဝေတဗျာ၊ မေတ္တာကို ပွားစေအပ်၏။) တတော၊ ထို့နောင်မှ။ ဂေါစရဂါမမိ၊ ဆွမ်းခံရွာ၌။ ဣဿရဇနေ၊ အစိုးရသော မင်း၌။ (မေတ္တာ ဘာဝေတဗျာ၊ မေတ္တာကို ပွားစေအပ်၏။) တတော၊ ထို့နောင်မှ။ တတ္ထ၊ ထိုဆွမ်းခံရွာ၌။ မနုဿေ ဥပါဒါယ၊ လူတို့ကို အစပြု၍။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၌။ (မေတ္တာ ဘာဝေတဗျာ၊ မေတ္တာကို ပွားစေအပ်၏။) ဟိ၊ အကျိုးသော်ကား။ သော၊ ထိုမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းရသော ရဟန်း

သည်။ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ရဟန်းသံဃာ၌။ မေတ္တာယ၊ ပွားစေအပ်သော မေတ္တာ
 ဖြင့်။ သဟဝါသီနံ၊ အတူနေ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏။ မုဒုစိတ္တတံ၊ မိမိ၌ နူးညံ့
 သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တနည်း။ မုဒုစိတ္တတံ ဇနေ-
 တိ၊ စိတ်ကို နူးညံ့ သိမ်မွေ့စေ၏။ (အဓိပ္ပာယ်နက်)။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အထ၊
 ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်နေသော ရဟန်းအား။ တေ၊ ထိုသီတင်းသုံးဖော်
 ရဟန်းတို့သည်။ သုခသံဝါသာ ဟောန္တိ၊ ချမ်းမြေ့ပြေပြစ်သော ဆက်ဆံခြင်း
 ရှိကုန်၏။ သိမဋ္ဌကဒေဝတာသု၊ ဥပစာရသိမ်အတွင်းရှိ နတ်အပေါင်းတို့၌။
 မေတ္တာယ၊ ပွားစေအပ်သော မေတ္တာဖြင့်။ မုဒုကစိတ္တာဟိ ဒေဝတာဟိ၊ သိမ်
 မွေ့နူးညံ့စေအပ်သော စိတ်ရှိကြသော နတ်တို့သည်။ ဓမ္မိကာယ ရက္ခာယ၊ တရား
 နှင့် လျော်သော စောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့်။ သုသံဝိဟိတရက္ခော ဟောတိ၊
 ကောင်းစွာစီရင်အပ်သော အစောင့်အရှောက်ရှိ၏။ ဂေါစရဂါမမှိ၊ ဆွမ်းခံရွာ၌။
 ဣဿရဇနေ၊ အစိုးရသောမင်း၌။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာဖြင့်။ မုဒုကစိတ္တသန္တာ-
 နေဟိ၊ စိတ်အစဉ်ကို သိမ်မွေ့ နူးညံ့စေကုန်သော။ ဣဿရေဟိ၊ အစိုးရမင်းတို့
 သည်။ ဓမ္မိကာယ ရက္ခာယ၊ တရားနှင့်လျော်သော စောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့်။
 သုရက္ခိတပရိက္ခာရော၊ ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်အပ်သော ပရိက္ခရာရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆွမ်းခံရွာ၌။ (ဝသန္တေသု၊ နေကုန်သော။) မနု-
 သေသု၊ လူတို့၌။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာဖြင့်။ ပသာဒိတစိတ္တဟိ၊ မိမိ၌ ကြည်
 စေအပ်သောစိတ် ရှိကုန်သော။ တေဟိ မနုသေဟိ၊ ထိုရွာနေလူတို့သည်။ အပ-
 ရိဘူတော ဟုတွာ၊ နှိပ်စက်နှောင့်ယှက်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိစရတိ၊ သွားလာ
 နေထိုင်ရ၏။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာ
 ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရပ်တို့၌။ အပ္ပဋ္ဌိဟတစာရော၊ အထိအခိုက်
 အနှောင့်အယှက်မရှိသော ကျက်စားခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုမှ
 တပါး။ မရဏဿတိယာ၊ သေခြင်းတရားကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် အောင်မေ့
 ခြင်း မရဏဿတိဖြင့်။ “အစသံ မယာ မရိတဗ္ဗံတိ၊ ငါသည် မုချသေရလတ္တံ့” ဟု
 စိန္တေန္တော၊ ကြံစည်အောက်မေ့လျက်။ အနေသနံ ပဟာယ၊ မအပ်သောနည်း
 ဖြင့် ပစ္စည်းရှာမှီးခြင်းကို စွန့်၍။ ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဝဇုမာနသံဝေဂေါ၊ ပွား
 သော သံဝေဂရှိသည်။ အနောလိနဝုတ္တိကော၊ မှန်ကန်သောအကျင့်၌ မတုန်
 ဆုတ်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ အသုဘ-
 သညာပရိစိတစိတ္တဿ၊ အသုဘသညာ၌ လေ့လာပြီးသော စိတ်ရှိသော။ အဿံ၊
 ထိုသူ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိပိ၊ အာရုံ
 တို့သည်သော်လည်း။ လောဘဝသေန၊ လောဘ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ န ပရိယစ-
 ဒိယန္တိ၊ ထက်ဝန်းကျင် မဆွဲဆောင်နိုင်ကြကုန်။

ဝေ၊ ဤသို့။ ဗဟူပကာရတ္တာ၊ ကျေးဇူးများလှသောကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းကိစ္စ၌။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ရာ၌။ အတ္တယိတဗ္ဗံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ရွှေသွားအဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ စ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့် လည်းကောင်း။ အဓိပ္ပေတဿ၊ လိုရင်းဖြစ်သော။ ယောဂါနုဇ္ဈောဂကမ္မဿ၊ ဘာဝနာအားထုတ်မှု၏။ ဌာနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ စ၊ ထို့ကြောင့်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာန်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ စတ္တာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ် တို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း၏။ စရိယာနုကူလံ၊ စရိုက်အားလျော်၏။ တံ၊ ထိုစရိုက်အားလျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ တဿ၊ ထို ရဟန်းသည်။ နိစ္စံ ပရိဟရိတဗ္ဗတ္တာ၊ အမြဲအားထုတ်ခြင်းဖြင့်ဆောင်ထားအပ်သော ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥပရိမဿဥပရိမဿ၊ အထက်အထက်ဖြစ်သော။ ဘာဝနာ-ကမ္မဿ၊ ဘာဝနာအမှု၏။ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ စ၊ နီးသောအကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာန်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓမ္မိ၊ နှစ်ပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ယော အာစရိယော၊ အကြင်ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ သည်။ ဒေတိ၊ ပေးတတ်၏။ အယံ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန-ဒါယကော နာမ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးသော ဆရာမည်၏။ တံ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းပေးတတ်သော။

ကလျာဏမိတ္တန္တိ၊ ကလျာဏမိတ္တံ ဟူသည်ကား -

ပိယော စ၊ ချစ်ခင်အပ်သည်လည်းကောင်း။ ဂရု စ၊ အလေးပြုအပ်သည် လည်းကောင်း။ ဘာဝနိယော စ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်လည်းကောင်း။ ဝတ္တာ စ၊ သူတပါးကို ဆိုဆုံးမတတ်သည်လည်းကောင်း။ ဝစနက္ခမော စ၊ ဆိုဆုံးမခံနိုင်သည်လည်းကောင်း။ ဂမ္ဘီရံ ကထံ၊ နက်နဲသော စကားကို။ ကတ္တာ စ၊ ပြောဟောတတ်သည်လည်းကောင်း။ တနည်း၊ ဂမ္ဘီရဉ္စ ကထံ ကတ္တာ၊ နက်နဲသော စကားကို ပြောဟောတတ်သည် လည်းကောင်း။ အဋ္ဌာနေ၊ မလျော်သော အရာ၌။ နော စ နိယောဇကော၊ မတိုက်တွန်း တတ်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။

ဝေမာဒိဂုဏသမ္ပန္နာဂတံ၊ ဤသို့ အစရှိသော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ကေန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဟိတေသိ၊ အစီးအပွားကို ရှာလေ့ရှိသော။ ဝါ၊ ကေန္တေန ဟိတေသိ၊ ကေနံမုချ အကျိုးစီးပွားကို ရှာလေ့ရှိသော။ ဝုဒ္ဓိပက္ခေ၊

သီလ သမာဓိ ပညာ ကြီးပွားရေးအဖို့၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ မိတ်ဆွေကောင်းသို့။ (ဥပသင်္ကမိတော မှာ စပ်ပါ။)

(၉၅) ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဟိ၊ အကယ် မလွဲသဖြင့်။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ မမံ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ငါဘုရားတည်းဟူသော မိတ်ဆွေကောင်းကို။ အာဂမ္မ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဇာတိဓမ္မာ ဆတ္တာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောမှ။ ပရိမစ္စန္တိ၊ လွတ်မြောက်ကြကုန်၏။ ဣတိ အာဒိဝစနတော၊ ဤသို့စသည်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါယေဝ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင်။ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ကလျာဏမိတ္တော၊ မိတ်ဆွေကောင်းပေတည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တသ္မိံ သတိ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားရှိတော်မူသော်။ ဝါ၊ ရှိတော်မူလျှင်။ တဿေဝ ဘဂဝတော သန္တိကေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌သာလျှင်။ ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်သာလျှင်။ သုဂတံ ဟောတိ၊ ကောင်းစွာ ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တသ္မိံ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူပြီးဖြစ်လျှင်။ အသီတိယာ မဟာသာဝကေသု၊ မဟာသာဝကရှစ်ကျိပ်တို့တွင်။ ယော၊ အကြင် မဟာသာဝကသည်။ ဓရတိ၊ သက်တော်ထင်ရှား ရှိ၏။ တဿ သန္တိကေ၊ ထိုမဟာသာဝက၏အထံ၌။ ဂဟေတု ဝဋ္ဋတိ၊ ယူခြင်းငှာ သင့်လျော်ပေ၏။ တသ္မိံ အသတိ၊ ထို မဟာသာဝကမရှိခဲ့သော်။ ဝါ၊ မရှိလျှင်။ ယံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အကြင် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဂဟေတုကာမော ဟောတိ၊ ယူလိုသည်ဖြစ်အံ့။ တဿေဝ ဝသေန၊ ထို ယူသော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပင်လျှင်။ စတုက္ကပဉ္စကဗျာနာနိ၊ စတုက္ကပဉ္စကဗျာန်တို့ကို။ နိဗ္ဗုတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဗျာနပဒဋ္ဌာနံ၊ ဗျာန်လျှင်နီးစွာသော အခြေပါဒရှိသော။ ဝါ၊ ဗျာန်ကို အခြေခံပြုသော။ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို။ ဝဇေတွာ၊ ပွားစေလျက်။ အာသဝက္ခယပုတ္တဿ၊ အာသဝေါကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်သော။ ခိဏာသဝဿ သန္တိကေ၊ ရဟန္တာ၏အထံ၌။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူသင့်ပေ၏။

ကိံ ပန၊ အသို့နည်း။ ခိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာသည်။ အဟံ ခိဏာသဝေါတိ၊ ငါ ရဟန္တာဟု။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပကာသေတိ၊ ပြပါသလော။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ကိံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အဘယ်မှာ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိအံ့နည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကာရကဘာဝံ ဇာနိတွာ၊ ဘာဝနာအမှုကို ပြုသူ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သောသူ သိလျှင်။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြတတ်ပေ၏။ အဿဂုတ္တတ္ထေရာ၊ အဿဂုတ္တမထေရ်သည်။ အာရဒ္ဓကမ္မဋ္ဌာနဿ ဘိက္ခုနော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သော ရဟန်းအား။ “အယံ၊ ဤသူသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနကာရကောတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သူတည်း” ဟု။ ဇာနိတွာ၊ သိ၍။ ဝါ၊ သိသော

ကြောင့်။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ စမ္မဓဏ္ဍံ ပညပေတွာ၊ သားရေပိုင်းကို ခင်း၍။ တတ္ထ၊ ထိုသားရေပိုင်း၌။ ပလ္လကေန နိသိန္ဒေ၊ ထက်ဝယ်ပဲ့နေထိုင်နေ လျက်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကဏသိ နန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောဖူးသည့်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေပေတည်း။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သစေ၊ အကယ်၍။ ခိဏာသဝံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးတတ် သော ရဟန္တာကို။ လဘတိ၊ ရငြားအံ့။ ဣစ္ဆေတံ-ဣတိ ဧတံ၊ ဤသို့ရခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်းလှပါပေ၏။ နော စေ လဘတိ၊ အကယ်၍ ရဟန္တာကို ရေ ငြားအံ့။ အနာဂါမိ၊ သကဒါဂါမိ သောတာပန္နံ စျာနလာဘိ ပုထုဇနတိပိဋက- ဓရ၊ ဒွိပိဋကဓရ၊ ဧကပိဋကဓရေသု၊ အနာဂါမိ၊ သကဒါဂါမိ၊ သောတာပန် စျာန်ရပုထုဇဉ်၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင်၊ ပိဋကတ်နှစ်ပုံဆောင်၊ ပိဋကတ်တပုံဆောင်- ပုထုဇဉ်တို့တွင်။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ သန္တိကေ၊ ရှေးရှေးပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံ၌။ (ဂဟေ- တဗ္ဗံ၊ ယူသင့်ပေ၏။) ဧကပိဋကဓရေပိ အသတိ၊ ပိဋကတ်တပုံဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်ပင် မရှိသော်လည်း။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧကသင်္ဂီတိပိ၊ နိကာယ်တခုမျှ သော်လည်း။ အဋ္ဌကထာယ သဒ္ဓိံ၊ အဋ္ဌကထာနှင့် တကွ။ ပဂုဏာ၊ လေ့လာ ကျေပွန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယဉ္ဇ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ လဇ္ဇိ၊ သူတော်ကောင်းတည်း။ တဿ သန္တိကေ၊ ထိုသူအထံ၌။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူသင့် ပေ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တန္တိဓရော၊ သုတ်ပါဠိတော်ကို ဆောင်သော။ ဝံသာနု- ရက္ခကော၊ ဘုရားနှင့် ဘုရားတပည့်သာဝကတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးအနွယ်ကို အစဉ် စောင့်ရှောက်တတ်သော။ ပဝေဏိပါလကော၊ ဆရာအစဉ်အဆက်၏ သင်ရိုးကို အစဉ်ထိန်းသိမ်းတတ်သော။ ဝေရူပေါ အာစရိယော၊ ဤကဲ့သို့သော ဆရာသည်။ အာစရိယမတိကောဝ ဟောတိ၊ မိမိဆရာ၏ အယူအဆကိုသာ ပြတတ်ပေ၏။ အတ္တနော မတိကော၊ မိမိအယူကိုပြတတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပေ။ (မဟုတ် ပေ။) တေနော၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပေါရာဏကတ္ထေရာ၊ ရှေးမထေရ်တို့သည်။ “လဇ္ဇိ ရက္ခိယတိ၊ လဇ္ဇိ ရက္ခိယတိတိ။ လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ် စောင့်ရှောက်လိမ့်၊ လဇ္ဇိ ပုဂ္ဂိုလ်စောင့်ရှောက်လိမ့်မည်”ဟု။ တိက္ခတ္ထံ၊ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်။ အာဟံသု၊ မိန့်ဆိုတော်မူကြလေပြီ။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ မိတ်ဆွေကောင်းတို့တွင်။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တခိဏာသဝါဒယော၊ ရှေး၌ ဆိုခဲ့သော ရဟန္တာ အစရှိသည်တို့သည်။ အတ္တနာ အဓိဂတမဂ္ဂမေဝ၊ မိမိတို့ ရ-ထားသော အကျင့်လမ်းစဉ်ကိုသာလျှင်။ အာစိက္ခန္တိ၊ ပြောဆိုတတ်ကြကုန်၏။ ဝါ၊ ပြောကြားနိုင်ကြကုန်၏။ ပန၊ အထူးကား။ ဗဟုဿုတော၊ အကြားအမြင်များသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကလေးသည်ကား။ တံ တံ အာစရိယံ ဥပသကံမိတွာ၊ ထိုထိုဆရာသို့ ချဉ်းကပ်၍။ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာနံ၊ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာဘို့ကို။ ဝိသောဓိတတ္တာ၊ သုတ်သင် ရှင်းလင်းထားပြီးဖြစ်သော

ကြောင့်။ ဣတောစိတော စ၊ နိကာယ်ငါးရပ်တို့တွင် ထိုထိုနိကာယ်မှ။ သုတ္တဉ္စ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအား လျော်သော သုတ်ကိုလည်းကောင်း။ ကာရဏဉ္စ၊ ထိုသုတ်သို့ အစဉ်လိုက်သော ယုတ္တိကိုလည်းကောင်း။ သလ္လက္ခေတွာ၊ ကောင်းစွာ မှတ်သားလျက်။ သပ္ပိယာသပ္ပိယံ၊ လျော်သည် မလျော်သည်ကို။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ ဝါ၊ သပ္ပိယာသပ္ပိယံ ယောဇေတွာ၊ လျော်သည် မလျော်သည်ကို ကောင်းစွာ သာလျှင် နှလုံး၌ထား၍ (ဦး)။ ဝါ၊ လျော်သည် မလျော်သည်ကို မိမိ၏ နှလုံး၌ ထား၍ (ပြည်)။ ဂဟနဋ္ဌာနေ၊ ချုပ်ပိတ်ပေါင်း ထူသောအရပ်၌။ ဂစ္ဆန္တော မဟာဟတ္ထိ ဝိယ၊ သွားသောဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့။ မဟာမဂ္ဂံ ဒေသေန္တော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအစီအရင်ဟူသော လမ်းမကြီးကို ပြုလျက်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေဿတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောပေလိမ့်မည်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ပေးတတ်သော မိတ်ဆွေကောင်းသို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ တဿ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ မိတ်ဆွေကောင်းအား။ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ကတွာ၊ ပြုသင့်သော ဝတ်အကျင့်ကိုပြု၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သင်ယူသင့်ပေ၏။

(၉၆) ပန၊ ဆက်ဦးအံ။ သဓေ၊ အကယ်၍။ ဧတံ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ မိတ်ဆွေကောင်းကို။ ကေဝိဟာရေယေဝ၊ မိမိနှင့် တကျောင်းတည်း၌သာလျှင်။ လဘတိ၊ ရပါမှုကား။ ဣစ္စေတံ၊ ဣတိ ဧတံ၊ ဤသို့ရခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ ဧ၊ အကယ်၍။ နော လဘတိ၊ မိမိနေသောကျောင်း၌ မရပါမှုကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ သော၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ မိတ်ဆွေကောင်းသည်။ ဝသတိ၊ နေ၏။ တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ မိတ်ဆွေကောင်း ရှိရာကျောင်းသို့ သွားအပ်၏။ ဂစ္ဆန္တေန စ၊ သွားသော ရဟန်းသည်လည်း။ ဓောတမက္ခိတေဟိ ပါဒေဟိ၊ ရေဆေးပြီး၍ ဆီပြောင်အောင်လိမ်းအပ်ကုန်သော ခြေတို့ဖြင့်။ ဥပါဟနာ၊ ဖိနပ်တို့ကို။ အာရဟိတွာ၊ စီး၍။ ဥပါဟနာ အာရဟိတွာ၊ ဖိနပ်တို့ကို စီး၍။ ဆတ္တံ ဂဟေတွာ၊ ထီးကို ကိုင်ဆောင်လျက်။ တေလနာဠိမဓု ဖာဏိတာဒိနိ၊ ဆီကျည့်တောက်၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ စသည်တို့ကို။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ ဝါ၊ သယ်ယူစေ၍။ အန္တေဝါသိကပရိဝုတေန၊ တပည့်အပေါင်း ခြံရံလျက်။ န ဂန္တဗ္ဗံ၊ မသွားသင့်၊ မသွားထိုက်၊ မသွားကောင်း။ ဂမိကဝတ္တံ ပန၊ ခရီးသွားရဟန်းတို့ ပြုရမည့် ဝတ်ကိုမူကား။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စုံစေပြီးလျှင်။ အတ္တနော ပတ္တစီဝရံ၊ မိမိ၏ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ သယမေဝ ဂဟေတွာ၊ ကိုယ်တိုင်ပင် ဆောင်ယူလျက်။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ လမ်းခရီးအကြားတွင်။ ယံ ယံ ဝိဟာရံ၊ အကြင်အကြင် ကျောင်းသို့။ ပဝိသတိ၊ ဝင်အံ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ မိမိဝင်ရာ ကျောင်းဟူသမျှ၌။ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ၊ ဝင်စဉ်အခါ အာဂန္တုကဝတ်၊ ထွက်စဉ်အခါ

ဂမိကဝတ်၊ ဟူသော ဝတ်အကျင့်ကို။ ကုရုမာနေန၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။ သလ္လဟုက-
ပရိက္ခာရေန၊ ပေါ့ပါးသော ပရိက္ခရာရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရမသလ္လေခဝုတ္တိနာ၊ အလွန်
ခေါင်းပါးသော အကျင့်ရှိသည်။ ဟုတော့၊ ဖြစ်၍။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ သွားသင့်ပေ၏။

တံ ဝိဟာရံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ မိတ်ဆွေကောင်းရှိရာ ကျောင်းသို့။ ပဝိသ-
န္တေန၊ ဝင်မည့်ရဟန်းသည်။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ လာခဲ့ရာ ခရီးအကြား၌ပင်။
ဒန္တကဋ္ဌံ၊ ဒန်ပူကို။ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတော၊ ကပ္ပိစေပြီးလျှင်။ ဂဟေတော၊ ဆောင်
ယူခဲ့၍။ ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ ဝင်သင့်၏။ စ၊ ဗုဒ္ဓိရိက္ခကား။ “မဟုတ္တံ ဝိသေတော၊
တဏှမ္ပ၊ အမောအပန်း ဖြေပြီးလျှင်။ ပါဒဇောဝနမက္ခနာဒီနိ၊ ခြေထောက်ကို
ဆေးကြောခြင်း ဆီလိမ် ခြင်း စသည်တို့ကို။ ကတော၊ ပြုပြီး၍။ ဝါ၊ ပြုပြီးမှ။
အာစရိယဿ သန္တိကံ၊ ဆရာ၏ အထံသို့။ ဂမိဿာမိတံ၊ သွားရမည်” ဟု ရည်
လျက်။ အညံ ပရိဝေဏံ၊ အခြားသော ပရိဝုဏ် ကျောင်းဝင်းသို့။ န ပဝိသိတဗ္ဗံ၊
မဝင်သင့်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သစေ၊
အကယ်၍။ တတြ၊ ထိုပရိဝုဏ်၌။ အဿ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မည့် ရဟန်း၏။
အာစရိယဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ၏။ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာနှင့်။ ဝိသဘာဂါ ဘိက္ခု၊
သဘာဝမဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဘဝေယျ၊ ရှိနေကြပါကုန်မူကား။ တေ၊
ထိုဝိသဘာဝ ရဟန်းတို့သည်။ အာဂမနကာရဏံ ပုစ္ဆိတော၊ လာခြင်း၏အကြောင်း
ကို မေးပြီးလျှင်။ အာစရိယဿ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ၏။ အဝဏ္ဏံ ပကာသေတော၊
ကျေးဇူးမဲ့ကိုပြုပြီးလျှင်။ “သစေ၊ အကယ်၍သာ။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သန္တိကံ၊
အထံသို့။ အာဂတော၊ လာသည်မှန်လျှင်။ (တံ၊ သင်သည်)။ နဋ္ဌော အသိတံ၊
ပျက်စီးလေပြီ” ဟု။ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ၊ စိတ်မချမ်းမြေ့မှုကို။ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေကုန်
ရာ၏။ ယေန၊ ယင်းသို့သော စိတ်မချမ်းမြေ့မှုဖြင့်။ တတော၊ ထိုပရိဝုဏ်မှပင်
လျှင်။ ပဋိနိဝဇ္ဇေယျ၊ ပြန်လှည့်လာခဲ့လေရာ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာစရိ-
ယဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ သီတင်းသုံးရာအရပ်ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေး
မြန်း၍။ တတ္ထေ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ သီတင်းသုံးသော ကျောင်းသို့သာလျှင်။
ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ သွားသင့်ပေ၏။

သစေ၊ အကယ်၍။ အာစရိယော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည်။ ဒဟရတဗော၊
ကမ္မဋ္ဌာန်းယူမည့် တပည့်အောက် ဝါငယ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါမူ။ ပတ္တစိဝရ-
ပဋိဂ္ဂဟဏာဒီနိ၊ သပိတ်သင်္ကန်း လှမ်းယူခြင်း စသည်တို့ကို။ န သာဒိတဗ္ဗာနိ၊
မသာယာအပ်ကုန်။ သစေ၊ အကယ်၍။ ဝုဗ္ဗတဗော ဟောတိ၊ ဆရာက ဝါကြီး
ပါမူ။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ အာစရိယံ ဝန္တိတော၊ ဆရာကိုရှိခိုးလျက်။ ဌာတဗ္ဗံ၊ ရပ်နေအပ်
၏။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ နိက္ခိပါတိ၊ ချထားပါ”
ဟု။ ဝုတ္တေန၊ ဆရာက ပြောဆိုအပ်သော ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ဆရာကပြောကြား
လျှင်။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ချထားအပ်၏။ “ပါနီယံ ပိဝါတိ၊ ရေသောက်ပါဟု”။ ဝုတ္တေ-

န၊ ဆရာကပြောကြားလျှင်။ သစေ ဣစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ သောက်လိုပါမူ။ ပါတဗ္ဗံ၊ သောက်အပ်၏။ ဝါ၊ သောက်ရမည်။ “ပါဒေ ဓောဝါဟီတိ၊ ခြေဆေးပါ” ဟု။ ဝုတ္တေန၊ ဆရာကပြောကြားလျှင်။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ န တာဝ ဓောဝိတဗ္ဗာ၊ အဆောတလျှင် မဆေးအပ်သေးကုန်။ ဝါ၊ အလျင်စလို မဆေးအပ်သင့်သေးပေ။ ဟိ-ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ သစေ၊ အကယ်၍။ အာစရိယေန အာဟတံ ဥဒကံ၊ ဆရာခပ်ထားသော ရေသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်နေပါမူ။ သာရပုံ၊ ဆရာခပ်ထားသောရေကို ခြေဆေးခြင်းငှာ လျှောက်ပတ်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဓောဝါဟိ၊ ဆေးသာဆေးပါ။ မယာ၊ ငါသည်။ အာဟတံ၊ ခပ်ထားသောရေသည်။ န၊ မဟုတ်ပါ။ တနည်း။ မယာ၊ ငါသည်။ န အာဟတံ၊ ခပ်ထားသော ရေမဟုတ်ပါ။ အညေဟိ၊ အခြားသူတို့သည်။ အာဟတန္တိ၊ ခပ်ထားသောရေဖြစ်ပါသည်” ဟု။ ဝုတ္တေန၊ ဆရာကပြောကြားလျှင်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ (နိသိန္နံ၊ ထိုင်နေသော မိမိကို။) အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ န ပဿတိ၊ မမြင်နိုင်။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပဋိစ္ဆန္နေ ဩကာသေ ဝါ၊ အကာအကွယ် ရှိရာအရပ်၌သော်လည်းကောင်း။ အဗ္ဘောကာသေ ဝါ၊ လွင်ပြင်၌ သော်လည်းကောင်း။ ဝိဟာရဿာပိ၊ ကျောင်း၏လည်း။ ကေမန္တေ ဝါ၊ တခုသော အစွန်း၌သော်လည်းကောင်း။ နိသီဒိတော၊ ထိုင်၍။ ပါဒါ ဓောဝိတဗ္ဗာ၊ ခြေတို့ကို ဆေးအပ်ကုန်၏။

သစေ၊ အကယ်၍။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ တေလနာဋိံ၊ ဆီကျည်တောက်ကို။ အာဟရတိ၊ ဆောင်ယူလာပါမူ။ ဣတ္တဟိတော၊ ထ၍။ ဥဘောဟိ ဟတ္တေဟိ၊ လက်နှစ်ဘက်တို့ဖြင့်။ သက္ကစ္စံ၊ ရိုသေစွာ။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ခံယူအပ်၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ သစေ န ဂဏေယျ၊ အကယ်၍ မယူလျှင်။ “အယံ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်။ ဣတော ဝေ ပဋ္ဌာယ၊ ယခုအချိန်ကပင်လျှင် အစပြု၍။ သမ္ဘောဂံ၊ အတူတကွ သုံးဆောင်ခြင်းကို။ ကောပေတိတိ၊ ပျက်စေ၏” ဟု။ အာစရိယဿ၊ ဆရာ၏။ အညထတ္တံ ဘဝေယျ၊ စိတ်သည် တမျိုးတမည် ဖြစ်လေရာ၏။ ဂဟေတော ပန၊ ယူပြီး၍ကား။ ဝါ၊ ယူပြီးလျှင်။ ပါဒါ၊ ခြေတို့ကို။ အာဒိတောဝ၊ စ၍လျှင်။ န မက္ခေတဗ္ဗာ၊ မလိမ်းအပ်ကုန်။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ တံ၊ ထိုဆီသည်။ အာစရိယဿ၊ ဆရာ၏။ ဂတ္တဗ္ဗန္တေနတေလံ၊ ကိုယ်လိမ်းဆီသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်မူ။ သာရပုံ၊ သင့်လျော်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သိသံ မက္ခေတော၊ (၉၇) ဦးခေါင်းကို လိမ်းပြီးမှ။ ခန္ဓာဒီနိ၊ ပခုံးစသည်တို့ကို။ မက္ခေတဗ္ဗာနိ၊ လိမ်းအပ်ကုန်၏။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဣဒံ၊ ဤဆီသည်။ သဗ္ဗပရိဟာရိယတေလံ၊ အလုံးစုံ ကိုယ်အင်္ဂါအကျိုးငှာ ဆောင်အပ်သော ဆီပင်တည်း။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏ အကျိုးငှာ ဆောင်ထား

အပ်သော ဆိပ်ငယ်တည်း။ ပါဒေပိ၊ ခြေတို့ကိုလည်း။ “မက္ခေဟိတိ၊ လိမ်းပါ” ဟု။ ဝုတ္တေန၊ ထေရ်ကြီး ဆရာက ပြောဆိုအပ်သော်။ ပါ၊ သီတင်းကြီးဆရာက ပြောဆိုလျှင်။ ထောက်၊ အနည်းငယ်။ သိသေ၊ ဦးခေါင်း၌။ ကတွာ၊ ထည့်၍။ ပါဒေမက္ခေတွာ၊ ခြေတို့ကို လိမ်းကုံးပြီးလျှင်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဣမံ တေလနာဠိ” ၊ ဤဆီကျည်တောက်ကို။ ဌပေမိတိ၊ ထာပါအံ့” ဟု။ ဝတွာ၊ ခွင့်တောင်းလျှင်။ အာစရိယေ ဂဏှန္တေ၊ ဆရာက ခံယူလျှင်။ ဒါတဗ္ဗာ၊ ပေးလိုက်ရမည်။

အာဂတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ၊ ရောက်လာသော နေ့မှစ၍။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကထေထ၊ ဟောပြောတော်မူပါ။ ဣစ္စေဝံ၊ ဤသို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မလျှောက်ထားသင့်သေး။ ဒုတိယဒိဝသတော ပန ပဋ္ဌာယ၊ နောက်တနေ့မှစ၍။ အာစရိယဿ၊ ဆရာအား။ ပကတိဥပဋ္ဌာကော၊ လုပ်ကျွေးနေကျ တပည့်သည်။ သစေ အတ္တိ၊ အကယ်၍ရှိပါမူ။ တံ၊ ထိုလုပ်ကျွေးနေကျ တပည့်ကို။ ယာစိတွာ၊ တောင်းပန်ပြီးလျှင်။ ဝတ္တံ ကာတဗ္ဗံ၊ အာစရိယဝတ်ကို ပြုအပ်ပေ၏။ ယာစိတောပိ၊ တောင်းပန်အပ်သော်လည်း။ သစေ န ဒေတိ၊ ထိုလုပ်ကျွေးနေကျတပည့်က အကယ်၍ ခွင့်မပေးငြားအံ့။ ဩကာသေ လဒ္ဓေယေဝ၊ အခွင့်ရသော အခါ၌သာလျှင်။ ဝတ္တံ ကာတဗ္ဗံ၊ အာစရိယဝတ်ကို ပြုအပ်၏။ ကရောဒန္တန၊ အာစရိယဝတ်ကို ပြုသောရဟန်းသည်။ ခုဒ္ဒကမဇ္ဈိမမဟန္တာနိ၊ အငယ်၊ အလတ်၊ အကြီး ဖြစ်ကုန်သော။ တိဏိ ဒန္တကဋ္ဌာနိ၊ ဒန်ပူသုံးချောင်းတို့ကို။ ဥပနာမေတဗ္ဗာနိ၊ ဆက်ကပ်အပ်ကုန်၏။ သိဘံ၊ ရေအေးလည်းကောင်း။ ဥဏှံ၊ ရေနှေးလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်မျိုးသော။ မုခဓောဝနဥဒကဉ္စ၊ မျက်နှာသစ်ရေကို လည်းကောင်း။ နှာနောဒကဉ္စ၊ ချိုးရေကို လည်းကောင်း။ ပဋိယာဒေတဗ္ဗံ၊ စီမံထားအပ်၏။ တတော၊ ထိုစီမံထားသော ရေနှစ်မျိုးမှ။ ယံ ဥဒကံ၊ အကြင်ရေကို။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ တိဏိ ဒိဝသာနိ၊ သုံးရက်ပတ်လုံး။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုသုံးဆောင်သော ရေမျိုးကိုသာလျှင်။ နိစ္စံ ဥပနာမေတဗ္ဗံ၊ အမြဲဆက်ကပ်အပ်၏။ နိယမံ အကတွာ၊ သတ်မှတ်ခြင်းကို မပြုပဲ။ ယံ ဝါ တံ ဝါ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသော ရေကို။ ဝါ၊ မည်သည့်ရေကိုမဆို သုံးဆောင်သော ဆရာအား။ ယထာလဒ္ဓံ၊ ရရာရေကို။ ဥပနာမေတဗ္ဗံ၊ ဆက်ကပ်အပ်၏။ ဗဟုနာ၊ များစွာ။ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်သော စကားဖြင့်။ ဝါ၊ ဗဟုနာ ဝုတ္တေန၊ များစွာ အကျယ်ပြောနေခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်မူအံ့နည်း။ ဝါ၊ အကျိုးမရှိပေ။ “ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အန္တေဝါသိကေန၊ အနီးနေတပည့်သည်။ အာစရိယမိ၊ ဆရာ၌။ သမ္မာ ဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာကျင့်အပ်၏။ တတြ၊ ထိုအာစရိယဝတ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ သမ္မာ ဝတ္တနာ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ခြင်းတည်း။ (အန္တေဝါသိကေန၊ အနီးနေတပည့်သည်)။ ကာလသေဝ ပဋ္ဌာယ၊ စောစော

ထ၍။ ဥပါဟနာ ဩမုဉ္ဇိတော၊ ဖိနပ်များကိုချွတ်ပြီးလျှင်။ ကေသံ-ကေသ္မိံ အံသေ၊
လက်ဝဲတဖက် ပခုံးထက်၌။ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတော၊ ကေသီကို စံပယ်တင်လျက်။
ဒန္တကဋ္ဌံ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဒန်ပူကို ဆက်ကပ်ရမည်။ မုခေါဒကံ ဒါတဗ္ဗံ၊ မျက်နှာသစ်ရေ
ကို ဆက်ကပ်ရမည်။ အာသနံ ပညပေတဗ္ဗံ၊ နေရာခင်းရမည်။ ယာဂု၊ ယာဂု
သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ရှိပါမူ။ သစေ ယာဂု ဟောတိ၊ အကယ်၍
ယာဂုရှိပါမူ။ ဘာဇနံ ခေဝိတော၊ ခွက်ကိုခေါ်၍။ ယာဂု၊ ယာဂုကို။ ဥပနာမေ-
တဗ္ဗာ၊ ဆက်ကပ်ရမည်။ ဣတိ အာဒိကံ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ခန္ဓကေ၊ မဟာဝါ၊
စူဠဝါ ခန္ဓကဋ္ဌံ။ ယံ တံ သဗ္ဗာ ဝတ္ထံ၊ အကြင်ကောင်းစွာ ကျင့်ရာသော ဝတ်ကို
(ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်)။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ။ တံ၊
ထိုမြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ပညတ်ထားအပ်သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အာစရိယဝတ်
အလုံးစုံကိုလည်း။ ကာဘဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။

ခေံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဝတ္ထသမ္ပတ္တိယာ၊ ဝတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ဂရံ၊
ဆရာကို။ အာရာဓယမာနေန၊ နှစ်သက်အားရစေလျက်။ သော ဘိက္ခု၊ ထို
ကမ္မဋ္ဌာန်းယူမည့် ရဟန်းသည်။ သာယံ၊ ညချမ်းအခါ၌။ ဝန္တိတော၊ ဆရာကို ရှိခိုး
ပြီးလျှင်။ “ယာဟိတိ၊ သွားလေတော့” ဟု။ ဝိဿဇ္ဇိတေန၊ ဆရာကလွတ်သော
တပည့်ရဟန်းသည်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားရမည်(သွားသင့်သည်။) ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။
သော အာစရိယော၊ ထိုဆရာသည်။ ကိဿ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။
အာဂတော အသီတိ၊ လာသနည်းဟု။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။
အာဂမနကာရဏံ၊ လာခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ လျှောက်ထားရ
မည်။ သစေ၊ အကယ်၍။ သော၊ ထိုဆရာသည်။ နေဝ ပုစ္ဆတိ၊ မမေး။ ဝါ၊
မမေးမြန်းငြားအံ့။ ဝါ၊ မေးမြန်းခြင်း မရှိပဲ။ ဝတ္ထံ ပန၊ ဝတ်ပြုခြင်းကိုမူကား။
သာဒိယတိ၊ သာယာသက်ခံနေငြားအံ့။ ဒသဟေ ဝါ၊ ဆယ်ရက်သည်လည်း
ကောင်း။ ပက္ခေ ဝါ၊ လခွဲသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ တဆယ့်ငါးရက်သည်လည်း
ကောင်း။ ဝိတိဝတ္ထေ၊ လွန်လတ်သော်၊ ကေဒိသံ၊ တခုသောနေ့၌။ ဝိဿဇ္ဇိ-
တေနာပိ၊ လွတ်အပ်သော်လည်း။ အဂန္တော၊ မသွားမူ၍။ ဝါ၊ မသွားသေးပဲ။
ဩကာသံ ကာရေတော၊ ခွင့်တောင်း၍။ အာဂမနကာရဏံ၊ လာခြင်း၏
အကြောင်းကို။ အာရေစေတဗ္ဗံ၊ လျှောက်ထားအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။
အကာလေ၊ အခါမဟုတ်သည်၌။ ဝါ၊ အခါမဲ့၌။ ဂန္တော၊ သွား၍။ “ကိမတ္ထံ၊
အဘယ်အကျိုးငှာ။ အာဂတော အသီတိ၊ လာသနည်း” ဟု။ ပုဋ္ဌေန၊ မေးသည်
ဖြစ်၍။ ဝါ၊ မေးလျှင်(အာဂမနကာရဏံ၊ လာခြင်းအကြောင်းကို)။ အာရေ-
စေတဗ္ဗံ၊ လျှောက်ထားအပ်၏။ သော အာစရိယော၊ ထိုဆရာသည်။ ပါတောဝ၊
နံနက်မှပင်။ အာဂစ္ဆ ဣတိ၊ လာခဲ့ဟု။ သစေ ဝဒတိ၊ အကယ်၍ ပြောဆိုပါမူ။
ပါတောဝ၊ နံနက်ကပင်လျှင်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားသင့်၏-သွားရမည်။

သစေ၊ အကယ်၍။ တာယ ဝေလာယ၊ ထိုအချိန်၌။ အသ၊ ထိုတပည့်ရဟန်း၏။ ပိတ္တာဗာဓေန ဝါ၊ သည်းခြေနာသည်မူလည်း။ ကုစ္ဆိ၊ ဝမ်းကို။ ပရိဥယျတိ၊ လောင်ငြားအံ့။ အဂ္ဂိမန္တတာယ ဝါ၊ ပါစကဝမ်းမီး ညှိခြင်းကြောင့်။ ဘတ္တံ န ဇီရတိ၊ အစာမူလည်း မကြေငြားအံ့။ အညော၊ အခြားတပါးသော။ ကောစိရောဂေါ ဝါ၊ ရောဂါ တစုံတရာသည်မူလည်း။ ဗာဓတိ၊ နှိပ်စက်ငြားအံ့။ တံ၊ ထိုအနာရောဂါကို။ ယထာဘူတံ အာဝိကတော၊ အမှန်အတိုင်း ပြောပြလျှောက်ထား၍။ အတ္တနော၊ မိမိအား။ သပ္ပာယဝေလံ၊ လျှောက်ပတ်သော အချိန်ကို။ အာရောစေတော၊ လျှောက်ထားပြီးလျှင်။ တာယ ဝေလာယ၊ ထိုအချိန်၌။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဆရာထံသို့ ချဉ်းကပ်ရမည်။ ဟိ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ အသပ္ပာယ ဝေလာယ၊ မလျှောက်ပတ်သော အချိန်၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝုစ္စမာနမ္ပိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောအပ်သော်လည်း။ မနသိ ကာတံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းငှာ။ န သက္ကာ ဟောတိ၊ မာတင်နိုင်ပေ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တာယ ဝေလာယ၊ ထိုအချိန်၌။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဆရာထံသို့ ချဉ်းကပ်ရမည်။ (ပြန်စပ်)။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ “ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတောတိ ဧတ္ထ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတော ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ပေတည်း။

စရိယာဝဏ္ဏနာ

စရိုက်ကို ပြဆိုချက်

(၉၈) ၄၃။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အတ္တနော စရိယာနုကူလန္တိ ဧတ္ထ၊ အတ္တနော စရိယာနုကူလံ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ စရိယာ၊ စရိုက်တို့သည်။ ရာဂစရိယာ၊ ရာဂအဖြစ်များခြင်း လည်းကောင်း။ ဒေါသစရိယာ၊ ဒေါသအဖြစ် များခြင်းလည်းကောင်း။ မောဟစရိယာ၊ မောဟအဖြစ်များခြင်း လည်းကောင်း။ သဒ္ဓါစရိယာ၊ သဒ္ဓါအဖြစ် များခြင်းလည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓိစရိယာ၊ ပညာအဖြစ် များခြင်းလည်းကောင်း။ ဝိတက္ကစရိယာ၊ ဝိတက်အဖြစ် များခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆ၊ ခြောက်ပါးအပြားရှိကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်ကား။ ရာဂါဒိနံ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့၏။ သံသဂ္ဂသန္နိပါတဝသေန၊ အချင်းချင်းယှဉ်သောအားဖြင့် ရောနှောခြင်း၊ တသန္တာန်တည်း၌ အကျမ်းဝင်သော အားဖြင့် ပေါင်းဆုံခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပရာပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတသော၊ လေးပါးကုန်သော စရိုက်တို့သည်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓါဒိနံ၊ သဒ္ဓါ၊ ပညာ၊ ဝိတက်တို့၏။ (သံသဂ္ဂသန္နိပါတဝသေန၊ ရောနှောခြင်း ပေါင်းဆုံခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်)။ တထာ၊ ထို့အတူ။ စတသော၊ လေးပါးကုန်သော စရိုက်တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာဟိ အဋ္ဌဟိ သဒ္ဓိံ၊ ဤရှစ်ပါးတို့နှင့်

တကူ။ စုဒ္ဓသ၊တဆယ့်လေးပါးတို့ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကြကုန်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သံသဂ္ဂသန္နိပါတ၏ အလိုအားဖြင့်။ ဘေဒေ ဝုစ္စမာနေ၊ အကဲ့အပြားကို ဆိုသည်ရှိသော်။ ရာဂါဒိနံ၊ ရာဂစသည်တို့၏။ သဒ္ဓါဒီဟိပိ၊ သဒ္ဓါစသည်တို့နှင့်လည်း။ သံသဂ္ဂံ ကတော၊ ရောနှောခြင်းကို ပြုလျှင်။ အနေကာ စရိယာ ဟောန္တိ၊ စရိုက်များစွာဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သင်္ခေပေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဆဋ္ဌေဝ စရိယာ၊ ခြောက်ပါးသာဖြစ်သော စရိုက်တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ စရိယာ၊ အဖြစ်များခြင်း စရိယသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ပကတိ၊ ပင်ကိုရင်းသဘော ပကတိသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ဥဿန္နတာ၊ ထူပြောလွန်ကဲခြင်း ဥဿန္နတာသဒ္ဓါ လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမေ၊ ဤသဒ္ဓါသုံးပါးတို့သည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ကော၊ တူကုန်၏။ တာသံ ဝသေန၊ ထိုစရိုက်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ရာဂစရိတော၊ ရာဂထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ ဒေါသစရိတော၊ ဒေါသထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ မောဟစရိတော၊ မောဟထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓါစရိတော၊ သဒ္ဓါထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓိစရိတော၊ ပညာထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ ဝိတက္ကစရိတော၊ ဝိတက်ထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမိနာ ပဘေဒေန၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဆဋ္ဌေဝ၊ ခြောက်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထို့ခြောက်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ရာဂစရိတဿ၊ ရာဂထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ကုသလပဝတ္တိသမယေ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော အခါ၌။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါသည်။ ဗလဝတိ ဟောတိ၊ အားကြီး၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်။ ရာဂဿ၊ ရာဂ၏။ ဝါ၊ ရာဂနှင့်။ အာသန္နဂုဏတ္တာ၊ နီးစပ်သောဂုဏ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ဂုဏ်ချင်းနီးစပ်သောကြောင့်ပေတည်း။ (တနည်း။ ပုစ္ဆာဝါကျ၊ ဝိသဇ္ဇနာဝါကျ ထုတ်၍ အနက်ပေးအံ့)။

ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ရာဂစရိတဿ၊ ရာဂထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကုသလပဝတ္တိသမယေ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော အခါ၌။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါသည်။ ဗလဝတိ ဟောတိ၊ အားကြီးပါသည်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ရာဂဿ၊ ရာဂထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ ရာဂနှင့်။ အာသန္နဂုဏတ္တာ၊ နီးစပ်သော ဂုဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဂုဏ်ချင်းနီးစပ်သောကြောင့်။ ရာဂစရိတဿ၊ ရာဂထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကုသလပဝတ္တိသမယေ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော အခါ၌။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါသည်။ ဗလဝတိ ဟောတိ၊ သဒ္ဓါအားကြီး၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိသဇ္ဇနာ၊ အဖြေတည်း။ (ဤဝါကျမျိုး တွေပါက ဤအတိုင်းပေးပါ)။

ဟိ၊ ထင်ရှားစေဦးအံ့။ အကုသလပက္ခေ၊ အကုသိုလ်အဖို့၌။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ သိနိဒ္ဒေါ၊ စုံပြေညက်ညောသည်။ နာတိလူခေါ၊ အလွန်ခြောက်သွေ့ကြမ်းတမ်းခြင်း မရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ထိုအတူ။ ကုသလပက္ခေ၊ ကုသိုလ်အဖို့၌။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါသည်။ သိနိဒ္ဒေါ၊ စုံပြေညက်ညောသည်။ နာတိလူခေါ၊ အလွန်ခြောက်သွေ့ကြမ်းတမ်းခြင်း မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပြန်စပ်)။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ ဝတ္ထုကာမေ၊ ဝတ္ထုကာမတို့ကို။ ပရိယေသတိ ယထာ၊ ရှာမှီးသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါသည်။ သီလာဒိဂုဏေ၊ သီလစသော ဂုဏ်တို့ကို။ ပရိယေသတိ၊ ရှာမှီး၏။ (ပြန်စပ်)။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ အဟံတံ၊ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို။ န ပရိစ္စဇတိ ယထာ၊ မစွန့်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါသည်။ ဟံတံ၊ အကျိုးစီးပွားကို။ န ပရိစ္စဇတိ၊ မစွန့်ပေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သဒ္ဓါစရိတော၊ သဒ္ဓါထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရာဂစရိတဿ၊ ရာဂထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ သဘာဂေါ၊ သဘောတူ၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဒေါသစရိတဿ၊ ဒေါသထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ကုသလပုဝတ္ထိသမယေ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော အခါ၌။ ပညာဗလံတံ ဟောတိ၊ ပညာအားကြီး၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်။ ဒေါသဿ၊ ဒေါသ၏။ ဝါ၊ ဒေါသနှင့်။ အာသန္နဂုဏတ္တာ၊ ဂုဏ်ချင်းနီးသောကြောင့် ပေတည်း။ (ပုစ္ဆာဝါကျ ဝိသဇ္ဇနာဝါကျ ထုတ်လိုက ထုတ်ပေးပါ)။ ဟိ၊ ထင်ရှားစေဦးအံ့။ အကုသလပက္ခေ၊ အကုသိုလ်အဖို့၌။ ဒေါသော၊ ဒေါသသည်။ နိဿိနေဟော၊ အဆီအစေး မရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အဆီအစေး မရှိသောကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ န အလ္လိယတိ ယထာ၊ မကပ်ငြိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ကုသလပက္ခေ၊ ကုသိုလ်အဖို့၌။ ပညာ၊ ပညာသည်။ နိဿိနေဟော၊ အဆီအစေး မရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အဆီအစေး မရှိသောကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ န အလ္လိယတိ၊ မကပ်ငြိတတ်ပေ။ (ပြန်စပ်)။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒေါသော၊ ဒေါသသည်။ အဘူတမ္ပိ ဒေါသမေဝ၊ မဟုတ်မမှန်သည်သာဖြစ်သော အပြစ်ကို။ ပရိယေသတိ ယထာ၊ ရှာကတ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဘူတံ ဒေါသမေဝ၊ ဟုတ်မှန်သော သင်္ခါရတို့၏ အပြစ်ကိုသာလျှင်။ ပရိယေသတိ၊ ရှာကတ်၏။ (ပြန်စပ်)။ ဒေါသော၊ ဒေါသသည်။ သတ္တပရိဝဇ္ဇနာကာရေန၊ သတ္တဝါတို့ရှောင်ကြဉ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သင်္ခါရပရိဝဇ္ဇနာကာရေန၊ သင်္ခါရကို ရှောင်ကြဉ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပြန်စပ်)။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓိစရိတော၊ ပညာထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေါသစရိတဿ၊ ဒေါသထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ သဘာဂေါ၊ သဘောတူ၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ မောဟစရိတဿ၊ မောဟထူပြောသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ အနုပုန္ဓာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ ဝါယမမာနဿ၊ အားထုတ်သည်ရှိသော်။ ယေဘုယျန၊ များသောအားဖြင့်။ အန္တရာယကရာ၊ အန္တရာယ်ပြုတတ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကော၊ မိစ္ဆာဝိတက်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကသ္မ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်သည်။ မောဟဿ၊ မောဟနှင့်။ အာသန္နလက္ခဏတ္တာ၊ လက္ခဏာချင်း နှီးနှောသောကြောင့်ပင်တည်း။ (ပုစ္ဆာဝါကျ၊ ဝိသဇ္ဇနာဝါကျ ထုတ်လိုက ထုတ်လေ။) ဟိ၊ ထင်ရှားစေဦးအံ့။ မောဟော၊ မောဟသည်။ ပရိဗျာကုလတာယ၊ ထက်ဝန်းကျင်ရှုပ်ထွေးလာသောကြောင့်။ အနဝဠိတော ယထာ၊ မတည်တံ့သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်သည်။ နာနုပ္ပကာရဝိတက္ကနတာယ၊ အာရုံအမျိုးမျိုးကို ကြံစည်တတ်သောကြောင့်။ အနဝဠိတော၊ မတည်တံ့ပေ။ (ပြန်စပ်)။ စ၊ ထိုမှတပါး။ မောဟော၊ မောဟသည်။ အပရိယောဂါဟနတာယ၊ အာရုံသို့ မသက်ဝင်တတ်သောကြောင့်။ စဉ္စလော ယထာ၊ တုန်လှုပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်သည်။ လဟုပရိကပ္ပနတာယ၊ လျင်မြန်စွာ ကြံစည်တတ်သောကြောင့်။ စဉ္စလော၊ တုန်လှုပ်၏။ (ပြန်စပ်)။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိတက္ကစရိတော၊ ဝိတက်ထူပြောသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မောဟစရိတဿ၊ မောဟထူပြောသောပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ သဘာဂေါ၊ သဘောတူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အပရေ၊ တပါးသောဆရာတို့သည်။ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဝသေန၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အပရာပိ တိဿော စရိယာ၊ အခြားသောစရိုက်သုံးပါးတို့ကိုလည်း။ ဝဒန္တိ၊ မိန့်ဆိုကြကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ ရာဂေါယေဝ၊ ရာဂသာလျှင်တည်း။ မာနော စ၊ မာနသည်လည်း။ တံသမ္ပယုတ္တော၊ ထိုတဏှာနှင့်ယှဉ်ဘက်ဖြစ်၍၊ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုတဏှာ၊ မာန နှစ်ပါးစုံသည်။ ရာဂစရိယံ၊ ရာဂစရိုက်ကို။ (၉၉) နာတိဝတ္တတိ၊ လွန်၍ မဖြစ်ပေ။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိ၏။ မောဟနိဒါနတ္တာ၊ မောဟဟူသောအကြောင်းရင်းရှိစောကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိစရိယာ၊ ဒိဋ္ဌိစရိုက်သည်။ မောဟစရိယမေဝ၊ မောဟစရိုက်သို့သာလျှင်။ အနုပဘတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ ဝါ၊ သက်ဝင်၏။

၄၄။ ပန၊ ဆက်အံ့။ တာ တော စရိယာ၊ ထိုစရိုက်တို့သည်။ ကိန္နိဒါနာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သနည်း။ “အယဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ ရာဂစရိတော၊ ရာဂစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေါသာဒိသု၊ ဒေါသစရိုက်စသည်တို့တွင်။ အညတရစရိတော၊

တမျိုးမျိုးသော စရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သနည်း။ ကိံ၊ စရိတဿ၊ အဘယ်စရိုက်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သောကျောင်း၊ ညောင်စောင်းစသည်သည်။ သပ္ပါယံ၊ သင့်လျော်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။

တတြ၊ ထိုအမေးပြဿနာ၌။ ဝိဿဒ္ဓနံ၊ အဖြေကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တာဝ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပုရိမာ တိဿော စရိယာ၊ ရှေးဖြစ်သော ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စရိုက်သုံးပါးတို့သည်။ ပုဗ္ဗာစိတ္တနိဒါနာ စ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြုခဲ့ဖူးသော အလေ့အကျက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ဓာတုဒေါသနိဒါနာ စ၊ ပထဝီစသောဓာတ်နှင့် လေ၊ သလိပ်စသော ဒေါသဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကဇ္ဈေ၊ အချို့သော ဥပတိဿမထေရ်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ဣဋ္ဌပယေဝသုဘကမ္မဗဟုလော၊ နှစ်သက်ဖွယ်အမှုအရာများသောသူ၊ တင့်တယ်သောအမှုကိုအပြုများသောသူသည်။ ရာဂစရိတော ဟောတိ၊ ရာဂစရိုက်ရှိသူ။ ဝါ၊ ရာဂစရိုက်ထူပြောသောသူဖြစ်၏။ သဂ္ဂါ စဝိတွာ၊ နတ်ပြည်မှစတင်၍။ ဣဉ္စပပန္နော ဝါ၊ ဤလူတို့၌ ဖြစ်လာသောသူသည်လည်း။ ရာဂစရိတော ဟောတိ၊ ရာဂစရိုက်ရှိသူဖြစ်၏။ (ပြန်စပ်)။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ဆေဒနဝဓမ္မနန္ဒနဝေရကမ္မဗဟုလော၊ ဖြတ်ခြင်း၊ သတ်ခြင်း၊ နောင်ဖွဲ့ခြင်း၊ ရန်မှုခြင်း၊ အမှု များသောသူသည်။ ဒေါသစရိတော ဟောတိ၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသူ။ ဝါ၊ ဒေါသထူပြောသောသူဖြစ်၏။ နိရယနာဂယောနီဟိ စဝိတွာ၊ ငရဲဘုံနှင့် နဂါးမျိုးတို့မှစတင်၍။ ဣဉ္စပပန္နော၊ ဤလူပြည်၌လူဖြစ်လာသောသူသည်။ ဒေါသစရိတော ဟောတိ၊ ဒေါသထူပြောသောသူဖြစ်၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ မဇ္ဇပါနဗဟုလော၊ သေရည်အသောက်များသောသူသည်လည်းကောင်း။ သုတပရိပုစ္ဆာဝိဟိနော စ၊ ကြားနာခြင်း၊ မေးမြန်းခြင်း ကင်းသောသူသည်လည်းကောင်း။ မောဟစရိတော ဟောတိ၊ မောဟစရိုက်ရှိသူ။ ဝါ၊ မောဟထူပြောသောသူဖြစ်၏။ တိရစ္ဆာန်နယောနိယာ ဝါ စဝိတွာ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးမှစတင်၍။ ဣဉ္စပပန္နော၊ ဤလူပြည်၌ လူဖြစ်လာသောသူသည်။ မောဟစရိတော ဟောတိ၊ မောဟစရိုက်ရှိသူ။ ဝါ၊ မောဟထူပြောသူဖြစ်၏။ (ပြန်စပ်)။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုဗ္ဗာစိတ္တနိဒါနာ၊ ရှေးဘဝ၌ပြုခဲ့သော အလေ့အကျက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ပထဝီဓာတုယာ စ၊ ပထဝီဓာတ်၏လည်းကောင်း။ အာပေါဓာတုယာ စ၊ အာပေါဓာတ်၏လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိန္တံ ဓာတုနံ၊ ဓာတ်နှစ်ပါးတို့၏။ ဥဿန္တုတ္တာ၊ လွန်ကဲများပြားသောကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မောဟစရိတော ဟောတိ၊ မောဟထူပြောသူဖြစ်၏။ ဣတရာသံ ဒိန္တံ၊ အခြားသောတေဇော

ဓာတ်နှင့် ဝါယောဓာတ်ဟူသောဓာတ်နှစ်ပါးတို့၏။ ဥဿန္တတ္တာ၊ လွန်ကဲများ
ပြားသောကြောင့်။ (ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်)။ ဒေါသစရိတော၊ ဒေါသထူ
ပြော၏။ ဗန၊ အဖို့တပါးကား။ သဗ္ဗာသံ သမတ္တာ၊ အလုံးစုံသောဓာတ်လေးပါး
ညီမျှသောကြောင့်။ ရာဂစရိတော၊ ရာဂစရိုက်ရှိသူဖြစ်လေ၏။ ဒေါသေသု
စ၊ လေ၊ သလိပ်စသော ဒေါသတို့တွင်လည်း။ သေမ္မာဓိကော၊ သလိပ်လွန်
ကဲသောသူသည်။ ရာဂစရိတော ဟောတိ၊ ရာဂစရိုက်ရှိသူဖြစ်လေ၏။ ဝါတာဓိ-
ကော၊ လေလွန်ကဲသောသူသည်။ မောဟစရိတော၊ မောဟစရိုက်ရှိသူဖြစ်၏။
သေမ္မာဓိကော၊ သလိပ်လွန်ကဲသောသူသည်။ မောဟစရိတော၊ မောဟစရိုက်ရှိ
သူဖြစ်၏။ ဝါတာဓိကော၊ လေလွန်ကဲသောသူသည်။ ရာဂစရိတော၊ ရာဂစရိုက်
ရှိသူဖြစ်လေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓာတုဒေါသနိဒါနာ၊ ငထဝိစသောဓာတ်နှင့်
လေ၊ သလိပ်စသော ဒေါသဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
၏။ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ဤသို့ဆိုကြကုန်၏။

တတ္ထ၊ အချို့ဆရာတို့ဆိုကြကုန်သော ထိုစကားရပ်၌။ ဝါ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။
ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ဣဋ္ဌပ္ပယောဂသုဘကမ္မဗဟုလာပိ၊
အကောင်းအမွန်နှစ်သက်ဖွယ် အမူအရာများသောသူ၊ တင့်တယ်သောအမူကို
အပြုများသောသူတို့သည် လည်းကောင်း။ သဂ္ဂါ စဝိတွာ၊ နတ်ပြည်မှ စုတေ
၍။ ဣဓူပပန္နာပိ၊ ဤလူ့ပြည်၌ လူဖြစ်လာသောသူတို့သည် လည်းကောင်း။
သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသောသူတို့သည်။ ရာဂစရိတယေဝ၊ ရာဂစရိုက်ရှိသောသူတို့
ချည်းသာ။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတရေ ဝါ၊ ဤမှတပါးသောသူတို့သည်မူ
လည်း။ (သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသောသူတို့သည်)။ ဒေါသမောဟစရိတော၊ ဒေါသ
စရိုက်ရှိသောသူ၊ မောဟစရိုက်ရှိသောသူတို့သည်။ (န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကြကုန်။)
ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဓာတုနဉ္စ၊ ဓာတ်တို့၏လည်း။ ယထာ ဝုတ္တေနေဝ နယေန၊
ဆိုခဲ့တိုင်းသောနည်းဖြင့်။ ဥဿဒနိယမော နာမ၊ လွန်ကဲများပြားခြင်း၏ကိန်း
သေမြဲခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ ဒေါသနိယမေ ဧ၊ လေ၊ သလိပ်စသော
ဒေါသကို ကိန်းသေသတ်မှတ်ရာ၌လည်း။ ရာဂမောဟဒ္ဓယမေဝ၊ ရာဂ၊ မောဟ
နှစ်ပါးကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုထားအပ်၏။ တမ္ပိ စ၊ ထိုနှစ်ပါးသည်လည်း။ ပုဗ္ဗာ-
ပရဝိရုဒ္ဓမေဝ၊ ရှေ့နောက်ဆန့်ကျင်သည်သာလျှင်တည်း။ သဒ္ဓါစရိယာဒိသု စ၊
သဒ္ဓါစရိုက် စသည်တို့တွင်လည်း။ ကေဿာပိ၊ တခုသောစရိုက်၏မျှသော်လည်း။
နိဒါနံ၊ အကြောင်းရင်းကို။ န ဝုတ္တမေဝ၊ မဆိုအပ်ခဲ့သည်သာတည်း။
တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ထိုဆရာတို့၏ အဆိုအလုံးစုံသည်။ အပ-
ရိစ္ဆန္တဝစနံ၊ ပညာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ဆိုအပ်သောစကား မဟုတ်ပေ။

ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစရိုက်တို့၏အကြောင်းရင်းကို ဆိုရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အဋ္ဌကထာဇရိယာနံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့၏။ မတာနုသာရေန၊ အလိုသို့ အရည်လျောက်သဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ် ပေတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သောစကားကို။ ဥဿဒကိတ္တနေ၊ ဥဿဒကိတ္တနုခေါ်သော ထူပြောလွန်ကဲသည်ကို ပြောကြားရာအခန်း၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

“ဣမေ သတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမေန၊ ရှေးသဝဋ္ဌ ဖြစ်သော ဟိတ်ဟူသော သတ်မှတ်ကြောင်း နိယာမဖြင့်။ လောဘုဿဒါ စ၊ လောဘလည်း ထူပြောကုန်၏။ ဒေါသုဿဒါ စ၊ ဒေါသလည်း ထူပြောကုန်၏။ မောဟုဿဒါ စ၊ မောဟလည်းထူပြောကုန်၏။ အလောဘုဿဒါ စ၊ အလောဘ လည်း ထူပြောကုန်၏။ အဒေါသုဿဒါ စ၊ အဒေါသလည်း ထူပြောကုန်၏။ အမောဟုဿဒါ စ၊ အမောဟလည်း ထူပြောကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

(၁၀၀) ဟိ-ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကို အားထုတ်ဆဲခဏ၌။ လော-
ဘော၊ လောဘသည်။ ဗလဝါ ဟောတိ၊ အားကြီး၏။ အလောဘော၊ အလောဘ
သည်။ မန္တော၊ အားနည်း၏။ အဒေါသာမောဟာ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတို့
သည်။ ဗလဝန္တော၊ အားကြီး၍။ ဒေါသမောဟာ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့သည်။
မန္တော၊ အားနည်းကုန်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ မန္တော၊ အားနည်းသော။ အလော-
ဘော၊ အလောဘသည်။ လောဘံ ပရိယာဒါတုံ၊ အားကြီးသော လောဘကို
လွှမ်းမိုးခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။ အဒေါသာမောဟာ ပန၊
အဒေါသ၊ အမောဟသို့သည်ကား။ ဗလဝန္တော၊ အားကြီး၍။ ဝါ၊ အားကြီးကြ
သောကြောင့်။ ဒေါသာမောဟေ၊ အားနည်းသော ဒေါသ၊ မောဟတို့ကို။
ပရိယာဒါတုံ၊ လွှမ်းမိုးခြင်းငှာ။ သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
သော၊ ထိုသူသည်။ ဟေန ကမ္မေန၊ ထိုကံသည်။ ဝါ၊ ထိုကံက။ ဒိန္နပဋိသန္နိ-
ဝသေန၊ ပေးသော ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ပြစ်ပတ်သော်။ လုဒ္ဓေါ၊
လောဘကြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သုဿိလော၊ ချမ်းသာသော ကိုယ်နှုတ်
စိတ်အရေရှိ၏။ ဝါ၊ ပြေပြစ်၏။ အက္ခောဓနေ၊ အမျက်ထွက်လော့ရှိ။ ဝဇိရူပ-
မဉ္ဇာဏော၊ ဝရဇိန်နှင့်တူသော။ ဝါ၊ စိန်သွားကဲ့သို့။ ပညဝံ၊ ထက်မြက်သော
ပညာရှိ၏။ (၁)

ယဿ ပန၊ အကြင်သူအားကား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကိုအားထုတ်
သောခဏ၌။ လောဘဒေါသာ၊ လောဘ၊ ဒေါသတို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ အားကြီး။
အားကြီး ကုန်၏။ အလောဘာဒေါသာ၊ အလောဘ၊ အဒေါသတို့သည်။

မန္ဒာ၊ အားနည်းကုန်၏။ အမောဟော၊ အမောဟသည်။ ဗလဝါ၊ အားကြီး၍။ မောဟော၊ မောဟသည်။ မန္ဒာ၊ အားနည်း၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုရိမနယေနဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဘေကမ္မန၊ ထိုကံသည်။ ဝါ၊ ထိုကံက။ ဒိန္နပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ပေးသောပဋိသန္ဓိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်လတ်သော်)။ လုဒ္ဓေါ စေဝ၊ လောဘအားကြီးသည်လည်းကောင်း။ ဒုဠော စ၊ ဒေါသအားကြီးသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒတ္တာဘယတ္ထေရော ဝိယ၊ ဒတ္တာဘယမထေရ်ကဲ့သို့။ ဝဇိရူပမညဏော၊ ဝရဇိန်နှင့်တူသော။ ဝါ၊ စိန်သွားကဲ့သို့။ ပညဝါ၊ ပညာရှိ၏။ (၂)

ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကိုအားထုတ်သောခဏ၌။ လောဘာဒေါသမောဟာ၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့သည်။ ဗလဝန္တာ ဟောန္တိ၊ အားကြီးကုန်၏။ ဣတရေ၊ အလောဘ၊ ဒေါသ၊ အမောဟတို့သည်။ မန္ဒာ၊ အားနည်းကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုရိမနယေနဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ လုဒ္ဓေါ စေဝ၊ လောဘအားကြီးသည် လည်းကောင်း။ ဒန္တာ စ၊ ဉာဏ်လေးသည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ချီးမွမ်းဖွယ်ကား။ သီလဓကာ ဟောတိ၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ် အမှုအရာပြေပြစ်၏။ အက္ခောဓနော၊ အမျက်ထွက်လေ့မရှိ။ ဗာကုလတ္ထေရော ဝိယ၊ ဗာကုလမထေရ်အလားတူ၏။ (၃)

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကိုအားထုတ်သောခဏ၌။ တယောပိ လောဘဒေါသမောဟာ၊ သုံးပါးသော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့သည်။ ဗလဝန္တာ ဟောန္တိ၊ အားကြီးကုန်၏။ အလောဘာဒယော၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟတို့သည်။ မန္ဒာ၊ အားနည်းကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုရိမနယေနဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ လုဒ္ဓေါ စေဝ၊ လောဘအားကြီးသည် လည်းကောင်း။ ဒုဠော စ၊ ဒေါသကြီးသည် လည်းကောင်း။ မူဠော စ၊ တွေ့ဆုံသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (၄)

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကိုအားထုတ်သောခဏ၌။ အလောဘ ဒေါသမောဟာ၊ အလောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့သည်။ ဗလဝန္တာ ဟောန္တိ၊ အားကြီးကုန်၏။ ဣတရေ၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ အမောဟတို့သည်။ မန္ဒာ၊ အားနည်းကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုရိမနယေနဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အလုဒ္ဓေါ၊ လောဘ မကြီးသည် လည်းကောင်း။ အပ္ပကိလေသော၊ ကိလေသာ နည်းသည်လည်းကောင်း။ ဒိဗ္ဗာရပ္ပဏပိ၊ နတ်၌ဖြစ်သော အာရုံကိုသော်လည်း။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ရ၍။ နိစ္စလော ဟောတိ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိပေ။ ပန၊ သို့သော် ယည်း။ ဒုဠော စ၊ ဒေါသလည်း ကြီး၏။ ဒန္တပညော စ၊ ဉာဏ်ပညာလည်းနိုးထိုင်း၏။ (၅)

ပန၊ အပ္ပိတပါးကား။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကို အားထုတ်ဆဲ ခဏ၌။ အလောဘာဒေါသမောဟာ၊ အလောဘ၊ ဒေါသ မောဟတို့သည်။ ဗလဝန္ဓော ဟောန္တိ။ အားကြီးကုန်၏။ ဣတရေ၊ လောဘ ဒေါသ၊ အမောဟတို့သည်။ မန္ဒာ၊ အားနည်းကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုရိမနယေနော၊ ရှေးနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အလုဒ္ဓေါ စေတ၊ လောဘလည်း မကြီး သည်လည်းကောင်း။ အဒုဋ္ဌော စ၊ ဒေါသလည်း မကြီးသည် လည်းကောင်း။ သီလကော စ၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ် အမူအရာလည်း ပြေပြစ်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဒန္ဓော ဟောတိ၊ ဉာဏ်ပညာကားနဲ့ထိုင်း၏။ (၂)

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကို အားထုတ်ဆဲခဏ၌။ အလောဘဒေါသမောဟာ၊ အလောဘ၊ ဒေါသ၊ အမောဟတို့သည်။ ဗလဝန္ဓော ဟောန္တိ၊ အားကြီးကုန်၏။ ဣတရေ၊ လောဘ၊ အဒေါသ မောဟတို့သည်။ မန္ဒာ၊ အားနည်းကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုရိမနယေနော၊ ရှေးနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အလုဒ္ဓေါစေတ၊ လောဘမကြီးသည် လည်းကောင်း။ ပညဝါ စ၊ ပညာကြီးသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဒုဋ္ဌောစ၊ ဒေါသကြီးသည်လည်းကောင်း။ ကောဓနော စ၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (၃)

(၁၀၁) ပန၊ အပ္ပိတပါးကား။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကို အားထုတ်ဆဲ ခဏ၌။ အလောဘာဒေါသမောဟာ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတို့သည်။ ဗလဝန္ဓော ဟောန္တိ၊ အားကြီးကုန်၏။ လောဘာ-ဒယော၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့သည်။ မန္ဒာ၊ အားနည်းကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုရိမနယေနော၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်။ မဟာသံသရက္ခိတတ္ထေရာ ဝိယ၊ မဟာသံသရက္ခိတမထေရ်ကဲ့သို့။ အလုဒ္ဓေါ စ၊ လောဘမကြီးသည် လည်းကောင်း။ အဒုဋ္ဌော စ၊ ဒေါသမကြီးသည်လည်းကောင်း။ ပညဝါ စ၊ ပညာကြီးသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (၄)

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားရပ် ၌။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ လုဒ္ဓေါတိ၊ လောဘကြီးသူဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရာဂစရိတော၊ ရာဂစရိုက်ရှိ သူပေတည်း။ ဒုဋ္ဌဒန္ဓာ၊ ဒေါသကြီးသူ၊ ဉာဏ်ပညာနဲ့ထိုင်းသူတို့သည်။ ဒေါသ-မောဟစရိတာ၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသူ၊ မောဟစရိုက်ရှိသူတို့ပေတည်း။ ပညဝါ၊ ပညာကြီးသူသည်။ ဗုဒ္ဓိစရိတော၊ ဗုဒ္ဓိစရိုက်ရှိသောသူပေတည်း။ အလုဒ္ဓအဒုဋ္ဌာ၊ လောဘမကြီးသူ၊ ဒေါသမကြီးသူတို့သည်။ ပသန္နပကတိတာယ၊ ကြည်လင်ခြင်း ပင်ကိုသဘော ရှိသောကြောင့်။ သဒ္ဓါစရိတာ၊ သဒ္ဓါစရိုက်ရှိသူတို့ပေတည်း။

ဝါ၊ တနည်းကား။ အမောဟပရိဝါရေန ကမ္မုနာ၊ အမောဟခြံရံသော ကံကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သောသူသည်။ ဗုဒ္ဓိစရိတော ယသ၊ ဗုဒ္ဓိစရိုက် ရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဗလဝသဒ္ဓါပရိဝါရေန၊ အားကြီးသော သဒ္ဓါခြံရံ သောကံကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သောသူသည်။ သဒ္ဓါစရိတော၊ သဒ္ဓါစရိုက်ရှိ၏။ ကာမဝိတက္ကာဒိပရိဝါရေန ကမ္မေန၊ ကာမဝိတက်စသည် ခြံရံသောကံကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သောသူသည်။ ဝိတက္ကစရိတော၊ ဝိတက် စရိုက်ရှိ၏။ လော- ဘာဒိနာ၊ လောဘစသည်နှင့်။ ဝေါမိဿပရိဝါရေန ကမ္မုနာ၊ ရောနှောသော အခြံအရံရှိသောကံကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သောသူသည်။ ဝေါမိဿစရိတော၊ ရောနှောသောစရိုက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤတိုင် စကားတရပ် အပြီးသတ်သတည်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ လောဘာဒိသု၊ လောဘစသည်တို့တွင်။ အညတ- ရညတရပရိဝါရံ၊ တပါးပါးခြံရံသော။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ကမ္မံ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ် စေသောကံသည်။ စရိယာနံ နိဒါနံ၊ စရိုက်တို့၏ အကြောင်းရင်းပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၄၅။ ပန၊ အပို့တပါးကား။ ကထဉ္စ ဇာနိတဗ္ဗံ အယံ ပုဂ္ဂလော ရာဂ- စရိတောတိအာဒိ၊ ကထဉ္စ ဇာနိတဗ္ဗံ အယံ ပုဂ္ဂလော ရာဂစရိတော ဤသို့ အစရှိသော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တတြ၊ ထိုမေးခွန်း ဌ်။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ နယော၊ သိကြောင်းနည်းပေတည်း-

ဣရိယာပထတော၊ ဣရိယာပုထ်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ကိစ္စာ၊ ကိစ္စအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဘောဇနာ၊ ဘောဇဉ်အားဖြင့် လည်း ကောင်း။ ဒဿနာဒိတော၊ ကြည့်ရှုခြင်းစသည်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဓမ္မပ္ပဝတ္ထိတော စေဝ၊ မာယာ သာဠေယျ စသော တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဣရိယာယော၊ စရိုက်တို့ကို။ ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြုရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ နယော၊ သိကြောင်းနည်း ပေတည်း။

ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုငါးမျိုးတို့တွင်။ ဣရိယာပထတောတိ ဧတ္ထ၊ ဣရိယာပထတော ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဝိညာရော၊ အကျယ်ကား။ ရာဂစရိတော၊ ရာဂစရိုက်ရှိသောသူသည်။ ပကတိဂမနေန၊ ပကတိသွားနေကျဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားလျှင်။ ဝါ၊ သွားသော်။ စာတုရိယေန၊ ယဉ်ကျေးတင့်တယ်သည်၏အဖြစ် ဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ သဏိကံ၊ ပြည်းညင်းစွာ။ ပါဒံ၊ ခြေကို။ နိက္ခိပတိ၊ ချ၏။ သမံ၊ ညီညီညာညာ။ နိက္ခိပတိ၊ ချ၏။ သမံ၊ ညီညီညာညာ။ ဥဒ္ဓရတိ၊ ကြွ၏။ အဿ၊ သိုရာဂစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဒဉ္စ၊ ခြေမှသည်လည်း။ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ၊ အလယ်၌ခုံ့၏။ ဒေါသစရိတော၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပါဒေဂ္ဂဟိ၊ ခြေဖျားတို့ဖြင့်။ ခုဏန္တော ဝိယ၊ မြေကိုတူးသကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ပါဒံ၊

ခြေကို။ သဟဿ၊ အဆောတလျင်။ ဝါ၊ ကတိုက်ကရိုက်။ နိက္ခိပတိ၊ ချ၏။ သဟဿ၊ အဆောတလျင်။ ဝါ၊ ကတိုက်ကရိုက်။ ဥဒ္ဓရတိ၊ ကြွ၏။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဒံ၊ ခြေရာသည်ကား။ အနုကဗ္ဗိတံ၊ နောက်ဖခန့်သင့်ဘက်သို့ ဆွဲငင်ထား၏။ မောဟစရိတော၊ မောပ စရိုက်ရှိသောသူသည်။ ပရိဗျာကုလာယ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖယ်ရမ်းဖယ်ရမ်း နှောင့်ယှက်သော။ ဂတိယာ၊ သွားခြင်းဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ပါဒံ၊ ခြေကို။ ဆမ္ဘိတော ဝိယ၊ ရွံတီးရွံ့တုံးကဲ့သို့။ နိက္ခိပတိ၊ ချ၏။ ဆမ္ဘိတော ဝိယ၊ ရွံတီးရွံ့တုံးကဲ့သို့။ ဥဒ္ဓရတိ၊ ကြွ၏။ အဿ၊ ထိုမောဟစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဒံ စ၊ ခြေရာသည်လည်း။ သဟဿ၊ နုပိဋိတံ၊ အဆောတလျင်။ (ဝါ၊ အလျင်စလို) နင်းထားသောခြေရာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ မှန်၏။ မာဂဏ္ဍိယသုတ္တုပ္ပတ္တိယံ၊ မာဂဏ္ဍိယသုတ် အတ္ထုပ္ပတ်၌—

ဟိ၊ သင့်စွ။ ရတ္တဿ၊ ရာဂထူပြောသောသူ၏။ ပဒံ၊ ခြေရာသည်။ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ၊ အလယ်မထိ ဆောင့်ကြားရှိသည်။ ဝါ၊ အလယ်ခုံးသည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ ဒုဋ္ဌဿ၊ ဒေါသထူပြောသောသူ၏။ ပဒံ၊ ခြေရာသည်။ အနုကဗ္ဗိတံ၊ နောက်ဘက်သို့ ဆွဲငင်ထား၏။ မုဋ္ဌဿ၊ မောဟထူပြောသောသူ၏။ ပဒံ၊ ခြေရာသည်။ သဟဿ၊ နုပိဋိတံ၊ အဆောတလျင် (အလျင်စလို) ဖိနင်းထားသော ခြေရာဖြစ်၏။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့ ညီညီညာညာ ကောင်းစွာထိခြင်းသဘောရှိသော။ ဣဒံ ပဒံ၊ ဤခြေရာသည်။ ဝိဝဇ္ဇစ္ဆဿ၊ ကိလေသာဟူသောအမှိုက်ကို ဖွင့်လှစ်ပြီးသောသူ၏။ ပဒံ၊ ခြေရာပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုထားပေ၏။

(၁၀၂) ရာစရိတဿ၊ ရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဌာနမ္ပိ၊ ရပ်ခြင်းသည်လည်း။ ပါသာဒိကံ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကိုဆောင်သည်။ မဇုရာကာရံ၊ ယဉ်ကျေးတင့်တယ် နှစ်သက်ဖွယ် အခြင်းအရာရှိ၏။ ဒေါသစရိတဿ၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဌာနမ္ပိ၊ ရပ်ခြင်းသည်လည်း) ထဒ္ဒါကာရံ၊ တောင့်တင်းခိုင်မာသော အခြင်းအရာရှိ၏။ မောဟစရိတဿ၊ မောဟစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဌာနမ္ပိ၊ ရပ်ခြင်းသည်လည်း။) အာကုလာကာရံ၊ မသေမသပ် ရှုပ်ထွေးသော အခြင်းအရာရှိ၏။ နိသဇ္ဇာယပိ၊ ထိုင်ခြင်း၌လည်း။ ဧသေ၊ နယော၊ ဤနည်းပင်ဟည်း။ ရာဂစရိတော စ၊ ရာဂစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အတရမာနော၊ ဖြည်းဖြည်းသက်သာ။ သမံ၊ ညီညီညာညာ။ သေယံ၊ ပညပေတွာ၊ အိပ်ရာကိုခင်းပြီးလျှင်။ သဏိကံ နိပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြည်းညင်းစွာလဲလျောင်း၍။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ၊ ကိုယ်အင်္ဂါကိုကို။ သမောဓာယ၊ သေသေသပ်သပ်ထားလျက်။ ပါသာဒိကေန အာကာရေန၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကိုဆောင်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ သယတိ၊ အိပ်၏။ ဝုဋ္ဌာပိယမာနော စ၊ အိပ်ရာမှထစေလျှင်။ ဝါ၊ နိုးလျှင်လည်း။ သိသံ၊ အဝုဋ္ဌာယ၊ အလျင်

အမြန်မထပဲ။ သင်္ကတော ဝိယ၊ ရှုံ့ရှားစိုးရိမ်သကဲ့သို့။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း သက်သာစွာ။ ပဋိဝစနံ ဒေတိ၊ စကားတုံ့ပေး၏။ ဒေါသစရိတော၊ ဒေါသစရိုက် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တရမာနော၊ အဆာတလျင်။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညား။ ဝါ၊ ဖြစ်က ဘတ်ဆန်း။ သေယံ၊ ပညပေတွာ၊ အိပ်ရာကို ခင်းပြီးလျှင်။ ပက္ခိတ္တကာယော၊ ကိုယ်ကိုပစ်ချလျက်။ ဘာကုဋိကတွာ၊ မျက်မှောင်ကုတ်၍။ သယတိ၊ အိပ်တတ်၏။ ဝုဋ္ဌာပိယမာနော စ၊ အိပ်ရာမှ ထခေလျှင်။ ဝါ၊ နိုးလျှင်လည်း။ သိသံ ဝုဋ္ဌာယ၊ လျင်မြန်စွာထ၍။ ကုပိတော ဝိယ၊ အမျက်ထွက်သကဲ့သို့။ ပဋိဝစနံ ဒေတိ၊ စကားတုံ့ပေး၏။ မောဟစရိတော၊ မောဟစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုဿဏ္ဏာနံ၊ မတင့်မတယ်သော။ သေယံ၊ ပညပေတွာ၊ အိပ်ရာကို မသပ်မရပ် ခင်းပြီးလျှင်။ ဝိက္ခိတ္တကာယော၊ ဖရိုဖရဲ ပစ်နှံ့အပ်သော အင်္ဂါကြီးငယ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ဖရိုဖရဲ ပစ်လွှဲလျက်။ ဗဟုလံ၊ များသောအားဖြင့်။ အမောမုခေါ၊ မှောက်ခုံ ဖြစ်၍။ သယတိ၊ အိပ်၏။ အမောမုခေါ သယတိ၊ မှောက်ခုံ အိပ်တတ်၏။ ဝုဋ္ဌာပိယမာနော စ၊ အိပ်ရာမှထလျှင်လည်း။ ဝါ၊ နိုးလျှင်လည်း။ ဟုကံာရံ ကရာဇ္ဇော၊ ဟုန်ဟုန် ဟင်းဟင်းဟူသော ညည်းတူးသံကို ပြုလျက်။ ဒန္တဝုဋ္ဌာတိ၊ လေးလံစွာ ထတတ်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ သဒ္ဓါစရိတာဒယော၊ သဒ္ဓါစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်တို့သည်ကား။ ရာဂစရိတာဒိနံ၊ ရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်တို့နှင့်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သဘာဂါ၊ သဘောတူကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုသဒ္ဓါစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်တို့၏လည်း။ တာဒိသောဝ၊ ထိုရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် သဘောတူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဣရိယာပထော၊ ဣရိယာပုထ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ် အပြီးသတ်သတည်း။ ဝေ၊ ဤသို့ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဣရိယာပထတော၊ ဣရိယာပုထ် အားဖြင့်။ စရိယာယော၊ စရိုက်တို့ကို။ ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြုရာ၏။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ကိစ္စာတိ ဧတ္ထ၊ ကိစ္စာဟူသောပုဒ်၌။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ သမ္မဇ္ဇနာဒိသု ကိစ္စေသု၊ တံမြက်လှည်းခြင်းစသောအမှု ကိစ္စတို့၌။ ရာဂစရိတော၊ ရာဂစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမ္မဇ္ဇနိံ၊ တံမြက်စည်းကို။ သာဓုကံ ဂဟေတွာ၊ ကောင်းမွန်စွာကိုင်၍။ အတရမာနော၊ ဖြည်းဖြည်းသက်သာ။ ဝါလိကံ အဝိပွကိုရဇ္ဇော၊ သဲကို ဖရိုဖရဲ မကြဲစေမူ၍။ ဝါ၊ မကြဲစေပဲ။ သိန္ဒုဝါရ- ကုသုမသန္တရခိဝ၊ ရေအုန်းနဲ့ပန်းကို ဖြန့်ခင်း သကဲ့သို့။ သန္တရဇ္ဇော၊ ဖြန့်ခင်း လျက်။ သုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်စွာ။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ သမ္မဇ္ဇတိ၊ လှည်းတတ်၏။ ဒေါသ စရိတော၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမ္မဇ္ဇနိံ၊ တံမြက်စည်းကို။ ဂါဠ ဂဇ္ဈဟတ္ထော၊ မြဲမြံစွာကိုင်လျက်။ ဥဘတော၊ ဝဲယာနှစ်ဘက်၌။ ဝါလိကံ ဥဿာ-

ရေန္တော၊ သဲကိုဖယ်ရှားလျက်။ ခရေန သဒ္ဓေန၊ ပြင်းထန်သော အသံဖြင့်။ အသုဒ္ဓံ၊
 မစင်မကြယ်။ ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်။ တဒမာနုဇ္ဈပေါ၊ အလျင်လျင်။ သမ္မုဇ္ဈတိ၊
 လှည်းတတ်၏။ မောဟစရိတော၊ မောဟ စရိုက်ရှိသောသူသည်။ သမ္မုဇ္ဈနိံ၊
 တံမြက်စည်းကို။ သိသိလံ ဂဘေဘူ၊ လျော့လျော့ကိုင်လျက်။ သမ္မရိဝတ္တကံ၊
 အပြန်ပြန် အလှန်လှန်။ အာဠောလယမာနော၊ မွေ့နှော့ရှုပ်ထွေးစေလျက်။
 အသုဒ္ဓံ၊ မပြောင်မစင်။ ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်။ သမ္မုဇ္ဈတိ၊ တံမြက်လှည်းတတ်၏။

ရာဂစရိတော၊ ရာဂစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမ္မုဇ္ဈနေယထာ၊ တံမြက်စည်း
 လှည်းခြင်းကဲ့သို့ပင်။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ စီသုခဓာဝနာဒနာဒိသုပိ၊ သင်္ကန်းလျော်
 ခြင်း၊ ဆိုးခြင်း အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗကိစ္စသုပိ၊ ကိစ္စအားလုံးတို့၌လည်း။ (ပိ-ရွှေ
 ထိုင်)။ နိပုဏမဓုသမသက္ကစ္စ ဘာရိ၊ သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ သပ်သပ်ယပ်ယပ် ညီညီ
 ညာညာရှိရှိသေသေ ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။ ဒေါသစရိတော၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ ဂါဠထဒ္ဓဝိသမကာရိ၊ မြဲမြံမြဲမြံ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း မညီမညာ ပြုလုပ်
 လေ့ရှိ၏။ မောဟစရိတော၊ မောဟစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိပုဏဗျာ-
 ကုလဝိသမာပရိစ္ဆိန္နကာရိ၊ မသိမ်မမွေ့ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး မညီမညာ မပြတ်မသား
 ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။ ၈။ ထိမ္မတပါး။ ရာဂစရိတဿ၊ ရာဂစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။
 စိဝရဓာရဏမ္ပိ၊ သင်္ကန်းကိုင်ခြင်းသည်လည်း။ နာတိဂါဠံ နာသိထိလံ၊ မလျော့
 လွန်း မတင်းလွန်းပဲ။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းညီသည်ဖြစ်၍။ ပါသာဒိကံ၊ ကြည်ညို
 ဖွယ်ကို ဆောင်၏။ ဒေါသစရိတဿ၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (စိဝရဓာရ-
 ဏမ္ပိ၊ သင်္ကန်းကိုင်ခြင်းသည်လည်း) (လိုက်)။ အတိဂါဠံ၊ အလွန်တင်းလွန်း၏။
 အပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းမညီပေ။ မောဟစရိတဿ၊ မောဟ စရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။
 စိဝရဓာရဏမ္ပိ၊ သင်္ကန်းကိုင်ခြင်းသည်လည်း (လိုက်)။ သိထိလံ၊ လျော့လှည်း၏။
 ပရိဗျာကုလံ၊ ရှုပ်လည်းရှုပ်ထွေး၏။ သဒ္ဓါစရိတာဒယော၊ သဒ္ဓါစရိုက်ရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့ကို။ တေသံ၊ ထိုရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့၏။ အနု-
 သာရေနယဝ၊ အပြုအမူသို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်
 ကုန်၏။ ကဿ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ တံ သဘာဂတ္တာ၊ ထိုရာဂစရိုက်ရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့နှင့် သဘောတူသောကြောင့်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကား
 တရပ်အပြီးသတ်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ကိစ္စတော၊ ကိစ္စအားဖြင့်။
 စရိယာယော၊ စရိုက်တို့ကို။ ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြရာ၏။

ဘောဇနာတိတ္ထေ၊ ဘောဇနာဟူသောဤစကားရပ်၌။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ရာဂစရိတော၊ ရာဂစရိုက်ရှိသောသူသည်။ သိနိဒ္ဓမဓုရ-
 ဘောဇနပွိဿာ ဟောဘိ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ဘောဇဉ်၊ ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်
 သော ဘောဇဉ်ကို ကြိုက်တတ်၏။ ဘုဉ္ဇမာနော ၈၊ စားသောက်သော အခါ
 ၌လည်း။ န မဟန္တံ၊ မကြီးလွန်းသော။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းညီသော။ အာလောပံ

ကတော၊ ဆွမ်းလုတ်ကိုပြု၍။ ရသပဋိသံဝေဒီ၊ အရသာခံလျက်။ အတရမာနော၊ ဖြည်းညင်းသက်သာ။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စားတတ်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ကိဉ္ဇိဒေဝ သာဒုံ လဘိတော၊ ချိုမြိန်သော စားဖွယ် တစုံတခုကို ရလျှင်။ သောမနဿ၊ ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့။ (၁၀၃) အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဒေါသစရိတော၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လူ့အမွှာလဘောဇနပိယော ဟောတိ၊ ကြမ်းတမ်းသောဘောဇန၊ ချဉ်းသောဘောဇနတို့ကို ကြိုက်နှစ်သက်တတ်၏။ ဘုဉ္ဇမာနော စ၊ စားသောအခါ၌လည်း။ မုခပူရကံ၊ ခံတွင်းပြည့်အောင်။ အာလောပံ ကတော၊ ဆွမ်းလုတ်ကိုပြု၍။ အရသပဋိသံဝေဒီ၊ အရသာ မခံပဲ။ တရမာနော၊ အလျင်စလို။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စားတတ်၏။ ကိဉ္ဇိဒေဝ အသာဒုံ လဘိတော၊ အရသာမကောင်းသော စားဖွယ်တစုံတခုကိုရလျှင်။ ဒေါမနဿ အာပဇ္ဇတိ၊ စိတ်မချမ်းမသာခြင်းသို့ ရောက်တတ်၏။ ဝါ၊ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်တတ်၏။ မောဟစရိတော၊ မောဟစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိယတရုစိကော၊ အမှတ်မဲ့သောဘောဇနကို ကြိုက်တတ်၏။ ဝါ၊ အစားအစာ ကြိုက်နှစ်သက်မှု၌ ကိန်းသေသတ်မှတ်မှု မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘုဉ္ဇမာနော စ၊ စားသော အခါ၌လည်း။ အပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းမညီသော။ ပရိတ္တံ၊ သေးငယ်သော။ အာလောပံ ကတော၊ ဆွမ်းလုတ်ကိုပြု၍။ ဘာဇနော၊ စားခွက်၌။ ဆဇ္ဇေန္တော၊ ဆွမ်းလုံးတို့ကို ပြန့်ကြဲစေလျက်။ မုခံ မက္ခေန္တော၊ နှုတ်ခမ်းကို လူးပေစေလျက်။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ တံ တံ ဝိတက္ကေန္တော၊ ထိုထိုအာရုံကို ကြံတွေးလျက်။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စားတတ်၏။ သဒ္ဓါစရိတာဒယော၊ သဒ္ဓါစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့ကိုလည်း။ တေသံ ယေဝါနုသာရေန၊ ထိုရာဂစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ် စသည်တို့၏သာလျှင် အပြုအမူသို့အစဉ်လိုက်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်။ တံ သဘာဂတ္တာ၊ ထိုသဒ္ဓါစရိုက်ရှိသောသူ စသည်တို့သည် ထိုရာဂစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့နှင့် သဘောတူသောကြောင့်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင်စကားတရပ် အပြီးသတ်သတည်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဘောဇနတော၊ ဘောဇနအားဖြင့်။ စရိယာယော၊ စရိုက်တို့ကို။ ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြုရာ၏။

ဒဿနာဒိတောတိ ဧတ္ထ၊ ဒဿနာဒိတော-ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဝိတ္ထာ-
 ရော၊ အကျယ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ရာဂစရိတော၊ ရာဂစရိုက်ရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဤသကမ္ပိ၊ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ မနောရမံ၊ နှလုံးမွေ့လျော်
 ဖွယ်ရှိသော။ ရူပံ ဒိသ္မာ၊ အဆင်းကို မြင်သည်ရှိသော်။ တနည်း။ မနောရမံ၊
 နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်သော။ ဤသကံ၊ အနည်းငယ်မျှသာရှိသော။ ရူပံ ဒိသ္မာပိ၊
 အဆင်းကို မြင်လျှင်သော်လည်း။ (မြင်လျှင်တောင်မှ)။ ဝိမုယဇာတော ဝိယ၊
 အံ့ဩသကဲ့သို့။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ဩလောကေတိ၊ ကြည့်တတ်၏။ ပရိတ္တေပိ

ဂုဏေ၊ ဂုဏ်အနည်းငယ်မျှ၌ သော်လည်း။ သဇ္ဇတိ၊ ငြိမိတတ်၏။ ဘူတဗ္ဗိ
ဒေါသံ၊ ဟုတ်မှန်သော အပြစ်ကို သော်လည်း။ န ဂဏှာတိ၊ မယူတတ်။ ပက္ကမန္တောပိ၊
ဖဲခွာသွားသော အခါ၌ သည်း။ အမုဉ်တူကာမော ဟုတော၊ မလွတ်လို မခွာလို
ပဲသာလျှင်ဖြစ်၍။ သာပေက္ခော၊ ပြန်လည်ကွက်ခြင်းရှိလျက်။ ပက္ကမတိ၊ ဖဲခွာ
တတ်၏။ ဒေါသစရိတော၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဤသကဲ့သို့၊
အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ အမနောရမံ၊ ရံမုန်းစက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သော။ ရူပံ
ဒိသ္ဗာ၊ အဆင်းကိုမြင်သည်ရှိသော်။ ကလန္တရူပေါ ဝိယ၊ ပင်ပန်းသော သဘော
ရှိသကဲ့သို့။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ န ဩလောကတိ၊ မကြည့်ဘတ်။ ပရိတ္တေပိ
ဒေါသေ၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်၌သော်လည်း။ ပဋိဘညာ၊ အမျက်ထွက်
တတ်၏။ ဘူတဗ္ဗိ ဂုဏ်၊ ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ကိုသော်လည်း။ န ဂဏှာတိ မယူတတ်။
ပက္ကမန္တောပိ၊ ဖဲခွာသော အခါ၌သော်လည်း။ မုဉ်တူကာမော ဟုတော၊ လွတ်လို
ခွာလိုသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ အနုပက္ခော၊ မငဲ့ကွက်ပဲ။ ပက္ကမတိ၊ ဖဲခွာတတ်၏။
မောဟစရိတော၊ မောဟစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယံကိုဉ္စိ ရူပံ ဒိသ္ဗာ၊ တစ်
တခုသော အဆင်းကိုမြင်သည်ရှိသော်။ ပရပစ္စယိကော ဟောတိ၊ သူတပါးကိုပုံ၍
ယုံကြည်တတ်၏။ နိန္ဒန္တံ၊ ကဲ့ရဲ့သော။ ပရံ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ (ဝစနံ၊ စကားကို)
သုတော၊ ကြား၍။ နိန္ဒာတိ၊ ကဲ့ရဲ့၏။ တနည်း။ ပရံ နိန္ဒန္တံ သုတော၊ သူတပါး
ကဲ့ရဲ့သံကိုကြားလျှင်။ နိန္ဒတိ၊ ကဲ့ရဲ့၏။ ပသံသန္တံ၊ ချီးမွမ်းသော။ ပရံ
ပရဿ၊ သူတပါး၏။ (ဝစနံ၊ စကားကို)။ သုတော၊ ကြား၍။ ဝါ၊ ကြားလျှင်။ ပသံ-
သတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ တနည်း။ ပသံသန္တံ သုတော၊ သူတပါး ချီးမွမ်းသံကိုကြားလျှင်။
ပသံသတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ သယံ ပန၊ မိမိကိုယ်တိုင်မှာမူကား၊ အညာဏုပေက္ခာယ၊
မသိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော လျစ်လျူ ရှုခြင်းဖြင့်။ ဥပေက္ခာကော ဟောတိ၊
လျစ်လျူရှုလျက်သာ နေတတ်၏။ သဒ္ဓသဝနာဒိသုဝိ၊ အသံကြားရာ စသည်
တို့၌လည်း။ ယေ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ သဒ္ဓါစရိတာဒယော ပန၊ သဒ္ဓါ
စရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် စသည်တို့ကိုကား။ တေသံယေဝ၊ ထိုရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
စသည်တို့၏ သာလျှင်။ အနုသာရေန၊ သဘောသို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့်။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသော်။ (သဒ္ဓါစရိတာဒိနံ၊
သဒ္ဓါစရိုက်ရှိသောသူ စသည်တို့သည်။) တံသဘာဂတ္တာ၊ ထိုရာဂ စရိုက်ရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့နှင့် သဘောတူသောကြောင့်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤဘွင်စကား
တရပ်အပြီးသတ်သည်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဒဿနာဒိတော၊ ကြည့်ရှု
ခြင်းစသည်အားဖြင့်။ စရိယာယော၊ စရိုက်တို့ကို၊ ဝိဘာဝယ၊ ထင်စွာပြရာ၏။

စ၊ အဗ္ဗိဘပါးကား။ ဓမ္မပ္ပဝတ္ထိတော စေတိ၊ ဓမ္မပ္ပဝတ္ထိတော စေတဟူသော ဤ
စကားရပ်၌ကား။ ရာဂစရိတဿ၊ ရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မာယာ၊ မိမိ
အပြစ်ကို ဖုံးကွယ်လှည့်ပတ်ခြင်း မာယာလည်းကောင်း။ သာဠေယျံ၊ မိမိ၌မရှိ

သောဂုဏ်ကို ဖော်ပြလျက် စဉ်းလဲခြင်းသာဓုယျလည်းကောင်း။ မာနော၊ မြင့်
မောက်တက်ကြွခြင်း မာနလည်းကောင်း။ ပါပိစ္ဆတော၊ အလိုဆိုးရှိခြင်းပါပိစ္ဆတော
လည်းကောင်း။ မဟိစ္ဆတော၊ အလိုကြီးခြင်းမဟိစ္ဆတောလည်းကောင်း။ အသန္တု-
ဋ္ဌိတော၊ မရောင့်ရဲခြင်းအသန္တုဋ္ဌိတောလည်းကောင်း။ သိင်္ဂံ၊ ဦးချိုသဖွယ်စံပယ်
ကြောင်းကိလေသာ ဟူသော သိင်္ဂလည်းကောင်း။ စာပလုံ၊ လျှပ်ပေါ်ခြင်း
စာပလျလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒယော၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဗဟုလံ ပဝတ္တန္တိ၊ အဖြစ်များကုန်၏။ ဒေါသစရိတဿ၊
ဒေါသစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကောဓော၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကောဓလည်း
ကောင်း။ ဥပနာဟော၊ မုန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းဥပနာဟလည်းကောင်း။ မက္ခော၊ သူကျေးဇူး
ကိုချေဖျက်ခြင်း မက္ခလည်းကောင်း။ ပဠာသော၊ ဂုဏ်ရည်သာသူကို တုပိုင်
ခြင်း ပဠာသလည်းကောင်း။ ဣဿာ၊ မနာလိုခြင်း ဣဿာလည်းကောင်း။
မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်း မစ္ဆရိယလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒယော၊ ဤသို့
အစရှိကုန်သော။ (ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်)။ ဗဟုလံ ပဝတ္တန္တိ၊ အဖြစ်
များကုန်၏။ မောဟစရိတဿ၊ မောဟစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ထိနံ၊ စိတ်၏
ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ထိနလည်းကောင်း။ မိဒ္ဓံ၊ စေတသိက်တို့၏ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း မိဒ္ဓ
လည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း ဥဒ္ဓစ္စလည်းကောင်း။ ကုက္ကုစ္စံ၊ နောင်တ
ပူပန်ခြင်း ကုက္ကုစ္စလည်းကောင်း။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာလည်း
ကောင်း။ အာဓာနဂ္ဂါဟိတာ၊ မသင့်သောအားဖြင့် မြဲမြံစွာယူခြင်း အာဓာနဂ္ဂါ-
ဟလည်းကောင်း။ ဒုပ္ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂိတာ၊ မိမိအယူမှားကို စွန့်လွှတ်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဒုပ္ပဋ္ဌိ-
နိဿဂ္ဂိတာလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒယော၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ (ဗဟုလံ ပဝတ္တန္တိ၊ အဖြစ်များကုန်၏။) သဒ္ဓါစရိတဿ၊
သဒ္ဓါစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မုတ္တစာဂတာ၊ လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည့်
အဖြစ်လည်းကောင်း။ အရိယာနံ ဒဿနကာမတာ၊ အရိယာတို့ကိုဖူးမြင်လိုသည်
၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓမ္မံ သောတုကာမတာ၊ သူတော်ကောင်းကရားကို
နာကြားလိုသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ပါမောဇ္ဇဗဟုလတာ၊ ရွှင်လန်းဝမ်း
မြောက်ခြင်းများသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ အသဌတာ၊ မစဉ်းလဲသည်၏
အဖြစ်လည်းကောင်း။ အမာယာဝိတာ၊ မလှည့်ပတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်လည်း
ကောင်း။ ပဿာဒနီယေသု ဌာနေသု၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်ကုန်သောရတနာ
သုံးပါးတို့၌။ ပဿာဒေါ၊ ကြည်ညိုခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒယော၊
ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ (ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဗဟုလံ ပဝတ္တန္တိ၊ အဖြစ်
များကုန်၏။) ဗုဒ္ဓိစရိတဿ၊ ဗုဒ္ဓိစရိုက်ရှိသောသူအား။ သောဝစဿတာ၊ ဆို
ဆုံးမလွယ်သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ကဗျာဏမိတ္တတာ၊ မိတ်ဆွေကောင်း
ရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဘောဇနော မက္ခညူတာ၊ ဘောဇဉ်၌ အတိုင်း
အရှည်ကို သိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ သတိသမ္ပဇညံ၊ သတိသမ္ပဇဉ်လည်း

ကောင်း။ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ၊ နိုးကြားခြင်း၌ မပြတ်အားထုတ်ခြင်းလည်း
 ကောင်း။ သံဝေဇနီယေသု ဌာနေသု၊ ထိတ်လန့်ဖွယ်ဖြစ်သော ဇာတိ ဇရာ
 မရဏစသောအရာတို့၌။ သံဝေဂေါ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းလည်းကောင်း။ သံဝိဂ္ဂဿ၊
 ထိတ်လန့်သောသူ၏။ ယောနိသော၊ နည်းမှန်လမ်းမှန်အားဖြင့်။ ပဓာနံ၊ အား
 ထုတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒယော၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ (ဓမ္မော၊
 ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဗဟုလံ ပဝတ္တန္တိ၊ အဖြစ်များကုန်၏။) ဝိတက္ကရိတဿ၊
 ဝိတက် စရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘဿဗဟုလတာ၊ စကားများသည်၏
 အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဂဏရာမတာ၊ အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သည်၏
 အဖြစ်လည်းကောင်း။ ကုသလာနုယောဂေါ၊ ကုသိုလ်အားထုတ်မှု၌။ အရတိ၊
 မမွေ့လျော်ခြင်းလည်းကောင်း။ အနဝဋ္ဌိတကိစ္စတာ၊ မမြဲမတည်သော ကိစ္စရှိ
 သူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ရတ္တိံ၊ ည၌အခါ၌။ (၁၀၄) ဓမ္မာယနာ၊ နောက်
 တနေ့ပြုလုပ်ရမည့် ကိစ္စများကို ကြံစည် စဉ်းစားခြင်းဟူသော အခိုးလွှတ်ခြင်း
 လည်းကောင်း။ ဒိဝါ ပဇ္ဇလနာ၊ နေအခါ၌ ည၌အခါက ကြံစည်စဉ်းစားထား
 သည့် ကိစ္စများကို အားထုတ် ပြုလုပ်ခြင်းဟူသော အလုံ့လွှတ်ခြင်းလည်း
 ကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒယော၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ (ဓမ္မော၊ အကုသိုလ်
 တရားတို့သည်။ ဗဟုလံ ပဝတ္တန္တိ၊ အဖြစ်များကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်စကားတရပ်
 အပြီးသတ်သတည်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဓမ္မပ္ပဝဋ္ဌိတော၊ မာယာ
 သာဠေယ၊ စသောတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်။ စရိယာယော၊ စရိုက်တို့ကို။
 ဝိဘာဝယေ၊ ယင်စွာပြုရာ၏။

ပန၊ ထိုသို့ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ဣရိယာပုထ်စသည်အားဖြင့် စရိုက်တို့ကို
 ပြုရာ၏ဟု ဆိုသော်လည်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဣဒံ စရိယာဝိဘာဝန-
 ဝိဓာနံ၊ ဤစရိုက်တို့ကို ပြုခြင်း အစီအရင်သည်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ သဗ္ဗာ-
 ကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နေဝ အာဂတံ၊ မလာပေ။
 အဋ္ဌကထာယံ၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း။ န အာဂတံ၊ မလာပေ။ ကေဝလံ၊ ပါဠိတော်
 အဋ္ဌကထာစကားမဖက် သက်သက်။ အာစရိယမတာနုသာရေန၊ ဆရာတို့၏
 အယူကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုထားအပ်ပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
 သာရတော၊ အနှစ်သာရအားဖြင့်။ န ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ မယုံကြည်အပ်ပေ။ ဟိ ကသ္မာ၊
 အဘယ်ကြောင့်။ န ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ မယုံကြည်အပ်သနည်းဟူမူကား။ ရာဂစရိတဿ၊
 ရာဂစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝုတ္တာနံ၊ ဆိုင်သည်ဟု ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။
 ဣရိယာပထာဒီနိ၊ ဣရိယာပုထ်စသည်တို့ကို။ ဒေါသစရိတာဒယောပိ၊ ဒေါသ
 စရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့သည်လည်း။ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနော၊ မမွေ့မလျော့
 သတိပြု၍ နေကြပါကုန်မူကား။ ကာတံ သက္ကောန္တိ၊ ပြုခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ကုန်
 ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဝါ၊ ထိုမှတပါးဖြင့်။ သံသဋ္ဌစရိတဿ၊ ရောနှောသော

စရိုက်ရှိသော။ ဧကသေဝ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ် တဦးတည်းသည်ပင်လျှင်။ (သတော၊ ဖြစ်လျက်)။ ဘိန္ဒုလက္ခဏာ၊ လက္ခဏာကဲ့ပြားကုန်သော။ ဣရိယာ-
 ပထာဒယော၊ ဣရိယာပုထ်စသည်တို့သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ န ယုဇ္ဇန္တိ၊ မရှိသင့်ကုန်။
 တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ န ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ မယုံကြည်သင့်။ (ယောဇနာ)။ ပန၊
 အလျော်ကို ဆိုအံ့။ အဋ္ဌကထာသု၊ အဋ္ဌကထာတို့၌။ ယံ ဧတံ စရိယာဝိဘာဝန-
 ဝိဓာနံ၊ ဤစရိုက်တို့ကို ပြခြင်းအစီအရင်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တဒေဝ၊ ထို
 အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုထားသော အစီအရင်ကိုသာလျှင်။ သာရတော၊ အနှစ်သာရ
 အားဖြင့်။ ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ ယုံကြည်အပ်ပေ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ “စေတောပရိယဉာဏဿ
 လာဘီ၊ စေတောပရိယဉာဏ်ကိုရသော။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ စရိယံ
 ဥတု၊ စရိုက်ကိုသိ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေဿတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောလတ္တံ့။
 ဣတရေန၊ စေတောပရိယဉာဏ်ကို မရသော ဆရာသည်။ အန္တေဝါသိကော၊
 တပည့်ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ မေးအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အဋ္ဌကထာသု၊ အဋ္ဌကထာ
 တို့၌)။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စေ-
 တောပရိယဉာဏေန ဝါ၊ စေတောပရိယဉာဏ်ဖြင့်သော်လည်း။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိ
 သင့်၏။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပုစ္ဆိတု ဝါ၊ မေး၍သော်လည်းကောင်း။
 ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိသင့်၏။ ကိံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ အဘယ်သို့ သိသင့်သနည်း။ အယံ ပုဂ္ဂ-
 လော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရာဂစရိတော၊ ရာဂစရိုက်ရှိသူတည်း။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊
 ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေါသာဒိသု၊ ဒေါသစသည်တို့တွင်။ အညတရစရိတော၊
 တမျိုးမျိုးသော စရိုက်ရှိသူတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနိတဗ္ဗော၊ သိသင့်၏။

၄၆။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ကိံ ဧရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ကိံ သပ္ပိယန္တိ ဧတ္ထံ၊
 ကိံ စရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ကိံ သပ္ပိယံ ဟူသော ဤစကားရင်း၌။ တာဝ၊ ရှေးဦး
 စွာ။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းကို။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏။ ရာဂဧရိတဿ၊ ရာဂစရိုက်
 ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (သပ္ပိယံ ဝိဟာရံ၊ သင့်လျော်သောကျောင်းကား)။
 အဓောတဝေဒိကံ၊ မဆေးကြောအပ်သောပွတ်တိုင်ရှိသောကျောင်း။ ဝါ၊ ညစ်ပေ
 သော ဝရံတာရှိသောကျောင်း။ ဘူမဋ္ဌကံ၊ မြေပြင်တထပ်တည်းသာ ရှိသော
 ကျောင်း။ အကတပဗ္ဘာရကံ၊ နံရံကို ပြုပြင်မထားသော တောင်ငှမ်း။ တိဏ-
 ကုဋ္ဌိကံ၊ မြက်မိုးကျောင်း။ ပဏ္ဏသာလာဒိနံ၊ ဖက်မိုးဖက်ကာကျောင်း စသည်တို့
 တွင်။ အညတရံ၊ တမျိုးမျိုးသော။ ရဇောကိဏ္ဍံ၊ မြူမှုန်တို့ဖြင့် ပြွမ်းသော။ ဇတု-
 ကာဘရိတံ၊ လင်းနို့တို့ဖြင့်ပြည့်သော။ ဩလုဂ္ဂဝိလုဂ္ဂံ၊ အကျိုးကျိုး အပြတ်ပြတ်
 ပျက်စီးသော။ အတိဉ္စံ ဝါ၊ အလွန်မြင့်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ အတိနိဓံ၊ အလွန်
 နိမ့်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဥဇ္ဇင်္ဂလံ၊ ကြမ်းသော ငန်သော မြေအဖို့ရှိသော။
 သာသကံ၊ ခြင်္သေ့သစ်ကျား စသည်တို့ဖြင့် ရွှံ့ရှားဖွယ်ရှိသော။ အသုစိဝိသမ-
 မဂ္ဂံ၊ မစင်ကြယ် မညီမညွတ်သော လမ်းရှိသော။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းသည်၊

(အတ္ထိ၊ရိ၏။) ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ မင်္ဂလာဘရိတံ၊ ကြမ်းပိုးတို့ဖြင့်ပြည့်သော။ ဝါ၊ပြည့်လျက်။ဒုဇ္ဈပံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ မလှမပ ပုံပန်းလည်းမကျသော။မဉ္ဇူပီဌမ္ပိ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရိ၏။ ယံ၊ အကြင်နေရာကို။ (အကြင်ကျောင်းကို။) ဩလောကေန္တသေဝ၊ ကြည့်သူအား မြင်ရုံမျှဖြင့်ပင်။ ဇိဂုစ္ဆာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သော ကျောင်းသည်။ သပ္ပာယံ၊ သင့်လျော်၏။ အန္တစ္ဆိန္နံ၊ အနားရပ်ပြတ်သော။ ဩဓမ္မ၊ ဝိလမ္ပသုတ္တကာကိစ္ဆံ၊ ဖရိုဖရဲ တွဲလဲကျသော ချည်တို့ဖြင့် ရှုပ်ထွေးသော။ ဇာလပ္ပဝသဒိသံ၊ ကွန်ရက်သဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော မုန့်နှင့်တူသော။ ဝါ၊ မုန့်ကွန်ရက်နှင့်တူစွာ အပေါက်အပေါက်ရှိသော။ သာဏိ ဝိယ ခရသမ္ပဿံ၊ သံရိုက်ထားသောအင်းပျဉ်ကဲ့သို့ အတွေ့ကြမ်းသော။ ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းသော။ ဘာရိကံ၊ လေးလံသော။ ကိစ္ဆပရိဟရဏံ၊ လေးလံ၍လည်းကောင်း၊ မကြာဏေချုပ်ရ၍လည်းကောင်း၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ ဆောင်ရသော။ နိဝါသနပါရူပနံ၊ ခါးဝတ်ကိုယ်ရုံသင်္ကန်းသည်။ သပ္ပာယံ၊ သင့်လျော်၏။ ပတ္တောပိ၊ သပိတ်သည်လည်း။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊ အဆင်းပျက်သော။ မတ္တိကာပတ္တော ဝါ၊ မြေသပိတ်သည်လည်းကောင်း။ အာဏိဂဏ္ဌိကာဟကော၊ စို့မယ်နု၊ အဖာအထေး အဖုအထစ်တို့ဖြင့် မတင့်တယ်သော။ ဂရုကော၊လေးလံသော။ ဒုဿဏ္ဏာနော၊ ပုံပန်းမကျသော။ သီသကပါလံ၊ လူ့ဦးခေါင်းခွံကဲ့သို့။ ဝါ၊ လူ့ဦးခေါင်းခွံနှင့်တူစွာ။ ဇေဂုစ္ဆော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သော။ အယောပတ္တော ဝါ၊ သံသပိတ်သည်လည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂေါပိ၊ ဆွမ်းခံလမ်းသည်လည်း။ အမနာပေါ၊ နှစ်သက်ဖွယ် မရှိသော။ အနာသန္နဂါမော၊ ရွာနှင့်မနီးသော။ ဝိသမော၊ မညီမညွတ်သောလမ်းသည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။ ဘိက္ခာစာရဂါမောပိ၊ ဆွမ်းခံရွာသည်လည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ရွာ၌။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ အပဿန္တာ ဝိယ၊ ဆွမ်းခံရဟန်းကို မမြင်ကုန်သကဲ့သို့။ စရန္တိ၊ သွားလာကုန်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်ရွာ၌။ ဧကကုလေပိ၊ တအိမ်၌သော်လည်း။ ဘိက္ခံ အလဘိတုာ၊ ဆွမ်းမရ၍။ နိက္ခမန္တံ၊ ထွက်လာသော ရဟန်းကို။ “ဧဟိ ဘန္တေတိ၊ အရှင်ဘုရား လာပါ”ဟု။ ပက္ခောသိတုာ၊ ခေါ်၍။ အာသနသာလံ ပဝေသေတုာ၊ ဆွမ်းစားဇရပ်သို့ ဝင်စေ၍။ ယာဂုဘတ္တံ ဒေတုာ၊ ယာဂုဆွမ်းကို လှူပြီးလျှင်။ ဂစ္ဆန္တာ၊ သွားကြသောအခါ။ ဝါ၊ သွားလိုသည်ရှိသော်။ ဂါဝိန္နားတို့ကို။ ဝဇေ၊ နွားခြံ၌။ ပဝေသေတုာ၊ သွင်း၍။ ဂစ္ဆန္တိ ဝိယ၊ သွားကြကုန်သကဲ့သို့။ အနုပလောကေန္တာ၊ စောင်းငဲ့၍မျှမကြည့်ပဲ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသောဆွမ်းခံရွာသည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။ ပရိဝိသကမနုဿာပိ၊ အလုပ်အကျွေးတို့သည်လည်း။ ဒါသာ ဝါ၊ ကျွန်တို့မူလည်း ဖြစ်စေ။ ကမ္မကနု ဝါ၊ အမှုလုပ်တို့မူလည်းဖြစ်စေ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်မလှကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ဒုဒ္ဒသိကာ၊ အမြင်မကောင်းကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ကိလိဋ္ဌဝသနာ၊ ညစ်နွမ်း

သော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ကုန်လျက်။ ဒုဂ္ဂန္ဓာ၊ အနံ့ဆိုးကုန်သော။ ဇေဂ္ဂန္ဓာ၊ ရံဖွယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိကုန်အံ့။ ယေ၊ အကြင်အလုပ်အကျွေးတို့သည်။ အစိတ္တိကာရေ၊ မရှိမသေသောအမှုဖြင့်။ ယာဂုဘတ္တံ၊ ယာဂုဆွမ်းကို။ ဆဇ္ဇေန္တာ ဝိယ၊ စွန့်ပစ်ကုန် သကဲ့သို့။ ပရိဝိသန္တိ၊ လုပ်ကျွေးကုန်၏။ တာဒိသ၊ ထိုသို့သဘောရှိပါကုန်မူ။ သပ္ပါယ၊ သင့်လျော်ကုန်၏။ ယာဂုဘတ္တဇ္ဇေကမ္ပိ၊ ယာဂုဆွမ်းခဲဖွယ်သည်လည်း။ လူခံ၊ ကြမ်းသည်။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ အဆင်းမလှသည်။ (၁၀၅) သာမာကကျဒြူသက- ကဏာဇောဒိမယံ၊ ကြိတ်၊ လမန်း၊ လူး၊ ဆန်ကဲ့ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြီးသော ဆွမ်းလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ချက်ထားသောဆွမ်းလည်းကောင်း။ ပုတိတက္ကံ၊ ရက်တက် ပုန်ရည်သည်လည်းကောင်း။ ဗိလင်္ဂံ၊ ပအုန်းရည်သည် လည်းကောင်း။ ဇိဏ္ဏသာကသုပယျံ၊ ဟင်းရွက်ကြမ်းဖြင့် ချက်အပ်သော အ ရည် သောက် ဟင်း လည်း ကောင်း။ ကေဝလံ ဥဒရမတ္တံ၊ ဝမ်းပြည့်ရုံမျှ သက်သက်ဖြစ်သော။ ယံကိဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခုသော စားဖွယ်သောက်ဖွယ် ခဲဖွယ် သည်။ ဝန္တတိ၊ သင့်လျော်၏။ အဿ၊ ထိုရာဂစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣရိယာ- ပထောပိ၊ ဣရိယာပုတ်သည်လည်း။ ဌာနံ ဝါ၊ ရပ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ စက်မော ဝါ၊ စကြံလျှောက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝန္တတိ၊ သင့်လျော်၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ နိလာဒိသု၊ အညှို့ရောင်အစရှိကုန်သော။ ဝဏ္ဏကသိ- ဏေသု၊ အဆင်းကသိုဏ်းတို့တွင်။ ယံကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ အပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏံ၊ မစင်ကြယ်သောအဆင်းကသိုဏ်းသည်။ ဝန္တတိ၊ သင့်လျော်၏။ ဣဘိ၊ ဤတွင် စကားတရပ် အပြီးသတ်သတည်း။ ဣဒံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ ရာဂစရိတဿ၊ ရာဂစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သပ္ပါယံ၊ လျှောက်ပတ်၏။

ဒေါသစရိတဿ၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နာတိဥစ္စံ၊ မမြင့်လွန်း သော။ နာတိနိစ္စံ၊ မနိမ့်လွန်းသော။ ဆာယုဒကသမ္ပန္နံ၊ အရိပ်၊ ရေနှင့် ပြည့်စုံ သော။ သုဝိဘတ္တဘိတ္တိထမ္ဘသောပါနံ၊ ကောင်းစွာဝေဖန် စီမံထားအပ်သော နံရံ သည်တိုင်၊ စောင်းတန်းလှေကားရှိသော။ သုပရိနိဋ္ဌိတမာလာကမ္မ လတာကမ္မ- နာနာဝိဓစိတ္တကမ္မ သမုဇ္ဇလ သမ သိနိဒ္ဓ မုဒု ဘူမိတလံ၊ ကောင်းစွာပြီးပြီးသော ခြူးပန်းခြူးနွယ် အထူးထူးအထွေထွေသော ပန်းချီကားတို့ဖြင့် ဝင်းတယ် တောက်ပသော ညီညွတ်ပြေပြစ်နူးညံ့သော မြေအပြင်ရှိသော။ ဗြဟ္မဝိမာနမိဝ၊ ဗြဟ္မာ မင်း ၏ ဗိမာန်ကဲ့သို့။ ကုသုမပါမဝိဂ္ဂိတြဝဏ္ဏစေလဝိတာနသလေကံတံ၊ ပန်းဆိုင်းဘို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သောအဆင်းရှိသော အဝတ်မျက်နှာကြက်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာတန်ဆာဆင်အပ်သော တန်ဆာရှိသော။ သုပညတ္တသုစိမနောရမတ္ထရ- ဏမဉ္စပိဌံ၊ ကောင်းစွာခင်းအပ်သော သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မွေ့လျော်ဖွယ်သော အခင်းရှိသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ရှိသော။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ဝါသတ္ထာယ၊ အမွှေးအထုံအလို့ငှာ။ နိက္ခိတ္တကုသုမဝါသဂန္ဓသုဂန္ဓံ၊ ထားသော

ပန်းတို့၏ မွေးသောရနံ့တို့ဖြင့် အလွန်မွှေးကြိုင်သော။ ယံ သေနာသနံ၊ အကြင်
ကျောင်းသည်။ ဒဿနမတ္တေနဝ၊ မြင်ကာမျှဖြင့်ပင်။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ နှစ်သက်
ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ဇနယတိ၊ ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သော
ကျောင်းသည်။ သပ္ပာယ်၊ သင့်လျော်၏။ တဿ ပန သေနာသနဿ၊ ထိုကျောင်း
၏။ မဂ္ဂေါပိ၊ လမ်းသည်လည်း။ သဗ္ဗပရိယယဝိမုတ္တာ၊ အလုံးစုံသောဘေးရန်
တို့မှ လွတ်ကင်းလျက်။ သုစိသမာလော၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ ညီညာသော
မြေမျက်နှာပြင်ရှိသော။ အလင်္ကာတပဋိယတ္တာဝ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်သော
လမ်းသည်သာလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဒေါသစရိုက်ရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သင့်လျော်သောကျောင်း၌။ ကိဋ္ဌမက္ခန္ဓာဒိဃဇာတိမုသိကာနံ၊ ကင်း၊
သန်း၊ ကြမ်းပိုး၊ မြေ၊ ကြက်ဘို့၏။ နိဿယာရိစ္ဆန္တနတ္ထံ၊ မှီရာကို ဖြတ်တောက်
ပယ်ရှားခြင်းငှာ။ သေနာသနပရိက္ခာဏေ၊ ကျောင်းအသုံးအဆောင်သည်။
နာတိဗဟုကောပိ၊ မများလွန်းလျှင်လည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။ ဧကမဉ္စပိဌမတ္တ-
မေဝ၊ ညောင်စောင်းတခု အင်းပျဉ်တခုမျှသာလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။
အဿ၊ ထို ဒေါသစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိဝါသနပါရူပနမ္ပိ၊ ခါးဝတ်နှင့် ကိုယ်ရုံ
သည်လည်း။ စိနပဉ္စ သောမာရပဉ္စ၊ ကောသေယျကပ္ပိသိကသုခုမ ခေါမာဒီနံ၊
တရုတ်ပြည်ဖြစ်အဝတ်၊ သောမာရတိုင်းဖြစ်အဝတ်၊ ပိုးချည်အဝတ်၊ နူးညံ့သော
ချည်ဝါအဝတ်၊ ခေါမပြည်ဖြစ်အဝတ် စသည်တို့တွင်။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင်
အဝတ်သည်။ ပဏီတံ၊ ကောင်းမြတ်၏။ တေန တေန၊ ထိုထိုအဝတ်ဖြင့်။ ကတံ၊
ပြုလုပ်အပ်သော။ ဝါ၊ ချုပ်လုပ်ထားသော။ (ထည့်)။ သလ္လဟုကံ၊ ပေါ့ပါးသော။
သမဏသာရုပ္ပေန သုရတ္တံ၊ ရဟန်းတော်တို့အား သင့်လျော်သဖြင့် ကောင်းစွာ
ဆိုးထားသော။ ဝါ၊ ရဟန်းတော်တို့အား သင့်လျော်အောင် ကောင်းစွာဆိုး
ထားသော။ သုဒ္ဓဝဏ္ဏံ၊ စင်ကြယ်သောအဆင်းရှိသော။ ဧကပဉ္စ ဝါ၊ တလွှာတည်း
သော သင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း။ ဒုပဉ္စ ဝါ၊ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း။
ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။ ဥဒကပုပ္ဖုလမိဝ၊ ရေပွက်၊ ရေစိပေါင်းကဲ့သို့။ သုသဏ္ဌာနော၊
ကောင်းသောပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော။ မဏိ ဝိယ၊ မြကဲ့သို့။ သုမဋ္ဌော၊ ကောင်းမွန်
ချောညက် ပြေပြစ်သော။ နိမ္မလော၊ အညစ်အကြေးကင်းသော။ ဝါ၊ အညစ်
အကြေးကင်းလျက်။ သမဏသာရုပ္ပေန၊ ရဟန်းတော်တို့အား လျောက်ပတ်သော
အဆင်းဖြင့်။ သုပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏော၊ အလွန် စင်ကြယ်သော အဆင်းရှိသော။
အယောမယော၊ သံဖြင့်ပြုလုပ်သော။ ပတ္တော၊ သပိတ်သည်။ ဝါ၊ အယော-
မယော ပတ္တော၊ သံသပိတ်သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။ ပရိယယဝိမုတ္တာ၊
ဘေးရန်ကင်းလွတ်သော။ သမော၊ ညီညာသော။ မနာပေါ၊ နှစ်သက်ဖွယ်
ရှိသော။ နာတိဒုရနစွာသန္နဂါမော၊ ရွာနှင့်မနီးလွန်း မခဝးလွန်းသော။ ဘိက္ခာ-
စာရမဂ္ဂေါ၊ ဆွမ်းခံလမ်းသည်လည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။ ဘိက္ခာစာရဂါမောပိ၊
ဆွမ်းခံရွာသည်လည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ရွာ၌။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ “ဣဒါနိ၊

ယခု။ အသျှော အာဂမိဿတိတိ၊ အရှင်မြတ် ကြွလာလိမ့်မည်”ဟု။ သိက္ခသမ္ပဋ္ဌေ ပဒေသေ၊ ရေဖျန်း၍ တံမြက်လှည်းအပ်သော အရပ်၌။ အာသနံ ပညပေတွာ၊ နေရာခင်း၍။ ပစ္စုဂန္ဓာ၊ ခရီးဦးကြိုဆို၍။ ပတ္တံ အာဒါယ၊ သပိတ်ကို လှမ်းယူလျက်။ သရံ ပဝေသေတွာ၊ အိမ်သို့ဝင်စေပြီးလျှင်။ ပညတ္တာသနေ နိသီဒါပေတွာ၊ ခင်းထားသောနေရာ၌ထိုင်စေ၍။ သဟတ္ထာ၊ မိမိတို့လက်ဖြင့်။ သက္ကစ္စံ ပရိဝိသန္တိ၊ ရိုသေစွာ လုပ်ကျွေးကြကုန်၏။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ ဟု ဆွမ်းခံရွာသည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်လျော်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ အဿ၊ ထိုဒေါသစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပရိဝေသကာ၊ အလုပ်အကျွေးတို့သည်ကား။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ အဘိရူပါ၊ အဆင်းလှကုန်၍။ ပါသာဒိကာ၊ ကြည့်ချင်စဖွယ်ရှိကြလျက်။ သုန္ဒာတာ၊ ကောင်းစွာရေချိုးပြီး၍။ သုဝိလိတ္တာ၊ သေသပ်ညီညာ နံ့သာလိမ်းကျံထားကြလျှင်။ ဓမ္မဝါသကုသုမဂန္ဓသုရဘိနော၊ အခိုးအထုံ ပန်းပေါင်းစုံတို့၏ အမွှေးရနံ့တို့ဖြင့် သင်းပျံ့မွှေးကြိုင်သည့် ရနံ့ရှိကြလျက်။ နာနာဝိရာဂသုစိမနုညဝတ္တာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတာ၊ အရောင်အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဆိုးထားသည့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ် နှစ်သက်ဖွယ်ရာ အဝတ်တန်ဆာတို့ဖြင့် ဆင်ပြင်ကြလျက်။ (ဝိသေသနပုဒ်များကို ကုန်သော ဟုမပြန်ဆိုပဲ မြန်မာစကား ပြေပြစ်စေရန် ပြန်ထားသည်။) သက္ကစ္စကာရိနော၊ ရိုသေစွာလုပ်ကျွေးကြကုန်၏။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိပါမူ။ ဝါ၊ ထိုသို့သော အလုပ်အကျွေးတို့သည်။ သပ္ပါယာ၊ သင့်လျော်ကုန်၏။ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသသမ္ပန္နံ၊ အဆင်းအနံ့အရသာနှင့်ပြည့်စုံလျက်။ ဝါ၊ အဆင်းအနံ့အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဩဇဝန္တံ၊ ဩဇာရှိသော။ မနောရမံ၊ စိတ်နှလုံးကို ပျော်မွေ့စေသော။ သဗ္ဗာကာရပဏိတံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း မွန်မြတ်သော။ ယာဝဒတ္တံ၊ အလိုရှိသလောက်ရသော။ ယာဂုဘတ္တခဇ္ဇကမ္ပိ၊ ယာဂု ဆွမ်း ခဲဖွယ်သည်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်လျော်၏။ အဿ၊ ထိုဒေါသစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣရိယာပထောပိ၊ ဣရိယာပုထ်သည်လည်း။ သေယျာ ဝါ၊ အိပ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အိပ်သော်လည်းကောင်း။ နိသဇ္ဇာ ဝါ၊ ထိုင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ထိုင်သော်လည်းကောင်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်လျော်၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ နီလာဒိသု ဝဏ္ဏကသိဏေသု၊ နီလကသိုဏ်း စသောအဆင်းကသိုဏ်းတို့တွင်။ သုပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏံ၊ ထက်ဝန်းကျင်အလွန်စင်ကြယ်သော။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကသိုဏ်းတခုခုသည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်လျော်၏။ (ပြန်စပ်)။ ဣတိ၊ ဤတွင်စကားတရပ် အပြီးသတ်သတည်း။ ဣဒံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ ဒေါသစရိတဿ၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သပ္ပါယံ၊ လျောက်ပတ်၏။

(၁၀၆) မောဟစရိတဿ၊ မောဟစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒိသာမုခံ၊ လွင်ပြင်သို့မျက်နှာမူသော။ အသမ္မာမံ၊ မကျဉ်းမြောင်းသော။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ နိသိန္နဿ၊ နေထိုင်သူအား။ ဝိဝဋ္ဌာ၊ ဟင်းလင်းပွင့်ကုန်သော။

ဒိသာ၊ အရပ်မျက်နှာတို့သည်။ ဝါ၊ ဝိဝဋ္ဌာ ဒိသာ၊ အရပ်မျက်နှာသို့ ဟင်းလင်း
 ပွင့်ကုန်လျက်။ ခါယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တာဒိသံ၊ ထိုအရပ်မျက်နှာတို့ကို လင်းလင်း
 ချင်းချင်းတွေ့မြင်ရသော။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းသည်။ ဝဋ္ဌတိ၊ သင့်လျော်၏။
 ဣရိယာပထေသု၊ ဣရိယာပုထ်တို့တွင်။ စင်္ကမော၊ စကြံလျှောက်ခြင်းသည်။
 ဝဋ္ဌတိ၊ သင့်လျော်၏။ အဿ၊ ထိုမောဟစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုပ္ပမတ္တံ၊
 စကောငယ်ပမာဏရှိသော။ သရာဝမတ္တံ၊ စလောင်းဖုံးကြီးပမာဏရှိသော။
 ပရိတ္တံ၊ ကျဉ်းသော။ ခုဒ္ဒကံ အာမုဗ္ဗဏံ၊ ကသိုဏ်းဝန်းငယ်သည်။ န ဝဋ္ဌတိ၊
 မသင့်လျော်ပေ။ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သမ္မာဓသ္မိံ၊ ဩကာသေ၊
 ကျဉ်းမြောင်းသောအရပ်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဘိယျော၊ အလွန်။ ဝါ၊ ပို၍။
 သမ္မောဟံ၊ တွေ့ဝေခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
 ဝိပုလံ၊ ပြန့်ကျယ်သော။ မဟာကသိဏံ၊ ကသိုဏ်းဝန်းကြီးသည်။ ဝဋ္ဌတိ၊
 သင့်လျော်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသောဆိုဖွယ်စကားသည်။ ဒေါသစရိတဿ၊ ဒေါသ
 စရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝုတ္တသဒိသမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်နှင့် တူသည်သာ
 တည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ်အပြီးသတ်သတည်း။ ဣဒံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။
 မောဟစရိတဿ၊ မောဟစရိုက်ရှိသူအား။ သပ္ပိယံ၊ လျှောက်ပတ်၏။

သဒ္ဓါစရိတဿ၊ သဒ္ဓါစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒေါသစရိတမ္ပိ၊ ဒေါသစရိုက်
 ရှိသည့်။ သဗ္ဗမ္ပိ ဝုတ္တဝိဓာနံ၊ ဆိုခဲ့သောအစီအရင်အလုံးစုံသည်။ သပ္ပိယံ၊
 လျှောက်ပတ်၏။ အာရမ္မဏေသု၊ အာရုံတို့တွင်ကား။ အဿ၊ ထိုသဒ္ဓါစရိုက်ရှိသူ
 အား။ အနုဿတိဋ္ဌာနမ္ပိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိစသော ခြောက်ပါးသော အနုဿတိ-
 ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်လည်း။ ဝဋ္ဌတိ၊ သင့်လျော်၏။

ဗုဒ္ဓိစရိတဿ၊ ဗုဒ္ဓိစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သေနာသနာဒိသု၊ ကျောင်း
 စသည်တို့တွင်။ “ဣဒံ နာမ အသပ္ပိယန္တိ၊ ဤမည်သောအရာသည် မလျှောက်
 ပတ်ဟု”။ (ဝုတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုဖွယ်သည်)။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။

ဝိတက္ကစရိတဿ၊ ဝိတက်စရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိဝဋ္ဌံ၊ ဟင်းလင်း
 ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ဟင်းလင်းဖြစ်လျက်။ ဒိသာမုခံ၊ လွင်ပြင်သို့မျက်နှာမူသော။
 ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ နိသိန္နဿ၊ နေသောသူအား။ အာရာမဝနပေါက္ခရဏီ-
 ရာမဏေယျကာနိ၊ စိတ်နှလုံးပျော်မွေ့ဖွယ်ရာဖြစ်သော ခြံဥယျာဉ် ရေကန်
 တို့သည်လည်းကောင်း။ ဂါမနိဂမဇနပဒပဋိပုဋ္ဌိယော၊ ရွာ၊ နိဂုံး၊ ဇနပုဒ်အစဉ်
 တို့သည်လည်းကောင်း။ နိလောဘာသာ စ ပဗ္ဗတာ၊ စိမ်းညိုညိုရှိသော တောင်
 တို့သည်လည်းကောင်း။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ပေါ်ကုန်၏။ တံ-တာဒိသံ၊ ထိုသို့သော
 ကျောင်းသည်။ န ဝဋ္ဌတိ၊ မသင့်လျော်ပေ။ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
 တံ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သောကျောင်းသည်။ ဝိတက္ကဝိဓာဝနဿေဝ၊ ကြံစည်တွေး
 တောလျက် စိတ်ပြေးသွားခြင်း၏ သာလျှင်။ (အချို့ ဝိတက္ကသန္ဓာဝနဿေဝ-ဟု

ရှိသည်။ အနက်တူ၏။) ပစ္စယော ဟောတိ၊ အကြောင်းဖြစ်၏။ တသ္မာ၊
 ထို့ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရေ၊ နက်သော။ ဒရိမုခေ၊ တောင်ချောက်အဝ၌။ ဝနပ္ပဋိစ္ဆန္နေ၊
 တောဖြင့်ဖုံးကွယ်သော။ ဟတ္ထိကုမ္ဘိပဗ္ဗာရမဟိန္ဒဂူဟာသဒိသေ၊ ဆင်ဝမ်းဗိုက်နှင့်
 တူသော တောင်ဝှမ်း၌ရှိသောအရှင်မဟိန္ဒထေရ်၏ ဂူနှင့်တူသော။ သေနာသနေ၊
 ကျောင်းမျိုး၌။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေသင့်ပေ၏။ အဿ၊ ထိုဝိတက်စရိုက်ရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ အာရုံသည်လည်း။ ဝိပုလံ၊ ကျယ်ပြန့်သောကသိုဏ်း
 ဝန်းသည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်လျော်ပေ။ ဟိ၊ မှန်၏။ တဒိသံ၊ ထိုသို့သဘော
 ရှိသော ကျယ်ပြန့်သော ကသိုဏ်းဝန်းသည်။ ဝိတက္ကဝသေန၊ ကြံစည်တွေး
 တောခြင်းအားဖြင့်။ အန္ဓာဝနဿ၊ စိတ်ပြေးသွားခြင်း၏။ ပစ္စယော ဟောတိ၊
 အကြောင်းဖြစ်၏။ ပန၊ အလျော်ကား။ ပရိတ္တံ၊ ကျဉ်းသော ကသိုဏ်းဝန်းသည်။
 ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ဆိုဖွယ်သည်။ ရာဂစရိတဿ၊
 ရာဂစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝုတ္တသဒိသမေဝ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောကားနှင့် တူသည်
 သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အပြီးတည်း။ ဣဒံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ ဝိတက္က-
 စရိတဿ၊ ဝိတက်စရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သပ္ပါယံ၊ သင့်လျော်၏။ အယံ၊
 ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အကျယ်စကားသည်။ အတ္တနော စရိယာနုကူလန္တိ ဧတ္ထ၊
 အတ္တနော စရိယာနုကူလံဟူသော ဤစကားရပ်၌။ အာဂတစရိယာနံ၊
 လာသောစရိုက်တို့ကို။ ပဘေဒနိဒါနဝိဘာဝနသပ္ပိယပရိစ္ဆေဒတေ၊ အကွဲအပြား
 ကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ အကြောင်းရင်းကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ သိနိုင်ပုံ
 ကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ လျော်သည်ကို ပိုင်းခြား ဆုံးဖြတ်ခြင်းအားဖြင့်။
 ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ပြဆိုခြင်းပေတည်း။ စ၊ ထိုသို့ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်
 အကျယ်ဖြစ်သော်လည်း။ တာဝ တတ္တကေန၊ ထိုမျှလောက် စကားအစဉ်ဖြင့်။
 စရိယာနုကူလံ၊ စရိုက်အားလျော်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုမူကား။
 သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာဖြင့်။ န အာဝိကတံ၊ မပြဆိုရသေး
 ပေ။ ဟိ မှန်၏။ တံ၊ ထိုစရိုက်အားလျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အနန္တရဿ
 မာတိကာပဒဿ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော မာတိကာပုဒ်၏။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်၌။
 သယမေဝ အာဝိဘဝိဿတိ၊ သူ့အလိုလိုပင် ထင်ရှားပေလတ္တံ့။

စတ္တာလိသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်ကို ဖွင့်ပြချက်

၄၇။ တသ္မာ၊ ထိုသို့စရိုက်အားလျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အပြည့်အစုံမပြ
 ဆိုရသေးသောကြောင့်။ “စတ္တာလိသကမ္မဋ္ဌာနေသု အညတရံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 ဂဟေတွာတိ၊ စတ္တာလိသကမ္မဋ္ဌာနေသု အညတရံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ

ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤစကား၌။ သင်္ခါတနိဒ္ဒေသတော စ၊ လေးဆယ်ဟူသော သင်္ချာဖြင့် အကျဉ်းပြဆိုအပ်ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို အကျယ်ပြခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း ။ ဥပစာရပ္ပနာဝဟတော စ၊ ဥပစာရဈာန်နှင့် အပ္ပနာဈာန်ကို ဆောင်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဈာနပ္ပဘေဒတော စ၊ ဈာန်ကို ဝေဖန်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သမတိက္ကမတော စ၊ အင်္ဂါနှင့်အာရုံကို လွန်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇနာဝဇ္ဇနတော စ၊ ပွားစေအပ် မပွားစေအပ်သည်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အာရမ္မဏတော စ၊ အာရုံကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘူမိတော စ၊ ဘုံကိုဝေဖန်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂဟဏတော စ၊ ယူအပ်သည် မယူအပ်သည်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပစ္စယတော စ၊ အကြောင်းကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ စရိယာနုကူလတော စ၊ စရိုက်အား လျော်သည်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ (ဆဋ္ဌမ္ပန္တ မပါ၊ ပြည်မှမူ ဆောင်ပေးသည်) ဣတိ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဣမေဟိ ဒသဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

(၁၀၇) တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့တွင်။ သင်္ခါတနိဒ္ဒေသတောတိ ဧတ္ထ၊ သင်္ခါတနိဒ္ဒေသတော ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ စတ္တာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနသုတိ၊ စတ္တာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနသုဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တတြ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောစကား၌။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်တို့ကား။ စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့ပေတည်း။ ဒသကသိဏာ၊ ကသိုဏ်းဆယ်ပါးတို့လည်းကောင်း။ ဒသအသုဘာ၊ အသုဘဆယ်ပါးတို့လည်းကောင်း။ ဒသအနုဿတိယော၊ အနုဿတိဆယ်ပါးတို့လည်းကောင်း။ စတ္တရော ဗြဟ္မဝိဟာရော၊ ဗြဟ္မဝိဟာရလေးပါးတို့လည်းကောင်း။ စတ္တာရော အာရပ္ပိ၊ အာရပ္ပလေးပါးတို့လည်းကောင်း။ ကော သညာ၊ သညာတပါးလည်းကောင်း။ ကေ ဝဝတ္ထာနံ၊ ဝဝတ္ထာန်တပါးလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုလေးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ အာပေါကသိဏံ၊ အာပေါကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ တေဇောကသိဏံ၊ တေဇောကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ ဝါယောကသိဏံ၊ ဝါယောကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ နီလကသိဏံ၊ နီလကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ ပီတကသိဏံ

ပီတကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ လောဟိတကသိဏံ၊ လောဟိတကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ ဩဒါတကသိဏံ၊ ဩဒါတကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ အာလောကကသိဏံ၊ အာလောကကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ ပရိစ္ဆိန္ဒကသိဏံ၊ ပရိစ္ဆိန္ဒကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ၊ ဤပထဝီကသိုဏ်းသည်တို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ကသိဏာ၊ ကသိုဏ်းတို့ပေတည်း။ ဣမေ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ ဒသကသိဏာ၊ ကသိုဏ်း ဆယ်ပါး တို့ပေတည်း။

ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ ဥဒ္ဓုမာတကအသုဘ လည်းကောင်း။ ဝိနီလကံ၊ ဝိနီလကအသုဘလည်းကောင်း။ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ ဝိပုဗ္ဗကအသုဘ လည်းကောင်း။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကအသုဘလည်းကောင်း။ ဝိက္ခယိတကံ၊ ဝိက္ခယိတကအသုဘလည်းကောင်း။ ဝိက္ခိတ္တကံ၊ ဝိက္ခိတ္တကအသုဘလည်းကောင်း။ ဟတဝိက္ခိတ္တကံ၊ ဟတဝိက္ခိတ္တကအသုဘလည်းကောင်း။ လောဟိတကံ၊ လောဟိတကအသုဘလည်းကောင်း။ ပုဠုဝကံ၊ ပုဠုဝကအသုဘလည်းကောင်း။ အဋ္ဌကံ၊ အဋ္ဌကအသုဘလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ၊ ဤဥဒ္ဓုမာတကအသုဘ စသည်တို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ အသုဘာ၊ အသုဘတို့ပေတည်း။ ဣမေ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ ဒသ အသုဘာ၊ အသုဘဆယ်ပါးတို့ပေတည်း။

ဗုဒ္ဓနုဿတိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိလည်းကောင်း။ ဓမ္မာနုဿတိ၊ ဓမ္မာနုဿတိလည်းကောင်း။ သံဃာနုဿတိ၊ သံဃာနုဿတိလည်းကောင်း။ သီလာနုဿတိ၊ သီလာနုဿတိလည်းကောင်း။ စာဂါနုဿတိ၊ စာဂါနုဿတိ လည်းကောင်း။ ဒေဝတာနုဿတိ၊ ဒေဝတာနုဿတိ လည်းကောင်း။ မရဏာနုဿတိ၊ မရဏာနုဿတိ လည်းကောင်း။ ကာယဂတာသတိ၊ ကာယဂတာသတိလည်းကောင်း။ အာနာပါနုဿတိ၊ အာနာပါနုဿတိလည်းကောင်း။ ဥပသမာနုဿတိ၊ ဥပသမာနုဿတိလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့သည်။ ဒသ အနုဿတိယော၊ အနုဿတိဆယ်ပါးတို့ပေတည်း။

မေတ္တာ၊ မေတ္တာလည်းကောင်း။ ကရုဏာ၊ ကရုဏာလည်းကောင်း။ မုဒိတာ၊ မုဒိတာလည်းကောင်း။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့သည်။ စတ္တာရေ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရလေးပါးတို့ပေတည်း။

အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန တရားလည်းကောင်း။ ဝိညာနဉ္စာယတနံ၊ ဝိညာနဉ္စာယတနတရားလည်းကောင်း။ အာကိဉ္စာယတနံ၊ အာကိဉ္စာယတနတရားလည်းကောင်း။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနတရားလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ၊ ဤအာကာသာနဉ္စာယတနစသော တရားတို့သည်။ စတ္တာရေ အာရပ္ပ၊ အာရပ္ပ

လေးပါးတို့ပေတည်း။ အာဟာရေ၊ အစာအာဟာရ၌။ ပဋိကူလသညာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟူသော အမှတ်သညာသည်။ ကော သညာ၊ သညာတပါးပေတည်း။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်သည်။ ကေ ဝဝတ္ထာနံ၊ ဝဝတ္ထာန်တပါးပေတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သင်္ခါတနိဒ္ဒေသတော၊ လေးဆယ်ဟူသောသင်္ချာဖြင့် အကျဉ်းပြအပ်ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို အကျယ်ပြခြင်းအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်ပေ၏။

ဥပစာရပုနာဝဟတောတိ ဧတ္ထ၊ ဥပစာရပုနာဝဟတောဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ကား။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကာယဂတာသတိဉ္စ၊ ကာယတောသတိကိုလည်းကောင်း။ အာနာပါနဿတိဉ္စ၊ အာနာပါနသတိကိုလည်းကောင်း။ ထပေတွာ၊ ဖယ်သား၍ အဝသေသာ၊ ထိုနှစ်ပါးမှကြွင်းကုန်သော။ အဋ္ဌ အနုဿတိယော၊ အနုဿတိရှစ်ပါးတို့လည်းကောင်း။ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ၊ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာလည်းကောင်း။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်တပါးလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ဣမာနိ ဒသကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းဆယ်ပါးတို့သည်။ ဥပစာရဝဟာနိ ဧဝံ၊ ဥပစာကိုသာလျှင် ဆောင်ကုန်၏။ သေသာနိ၊ ဆယ်ပါးမှကြွင်းသော သုံးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ အပ္ပနာဝဟာနိ၊ အပ္ပနာသို့ဆောင်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥပစာရပုနာဝဟတော၊ ဥပစာရပုနာဝဟအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဈာနပ္ပဘေဒတောတိ ဧတ္ထ၊ ဈာနပ္ပဘေဒတောဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ကား။ အပ္ပနာဝဟေသု၊ အပ္ပနာကို ဆောင်ကုန်သော။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ အာနာပါနဿတိယာ သဒ္ဓိံ၊ အာနာပါနဿတိနှင့်တကွ။ ဒသကသိဏာ၊ ကသိုဏ်းဆယ်ပါးတို့သည်။ စတုတ္ထဈာနိကာ ဟောန္တိ၊ ရူပါဝစရဈာန်လေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်၏။ ကာယဂတာသတိယာ သဒ္ဓိံ၊ ကာယဂတာသတိနှင့်တကွ။ ဒသအသုဘာ၊ အသုသဆယ်ပါးတို့သည်။ ပဌမဈာနိကာ၊ ရူပါဝစရ ပထမဈာန်၏ အာရုံဖြစ်ကုန်၏။ ပုရိမာတယော ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာဟူသော ရှေ့ဗြဟ္မဝိဟာရသုံးပါးတို့သည်။ တိကဈာနိကာ၊ အောက်ရူပါဝစရဈာန် သုံးပါး၏ အာရုံဖြစ်ကုန်၏။ စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရော စ၊ စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရသည်လည်းကောင်း။ စတ္တာရော စ အာရုပ္ပ၊ အာရုပ္ပလေးပါးတို့သည်လည်းကောင်း။ စတုတ္ထဈာနိကာ၊ စတုတ္ထဈာန်၏အာရုံဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဈာနပ္ပဘေဒတော၊ ဈာန်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

သမတိက္ကမတောတိ ဧတ္ထ၊ သမတိက္ကမတော ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ကား။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းတို့သည်။ အင်္ဂသမတိက္က-

မော စ၊ အင်္ဂါကို လွန်မြောက်ခြင်းလည်းကောင်း။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမော စ၊ အာရုံကို လွန်မြောက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ထည့်)။ ဒေ၊ နှစ်မျိုး တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။ တိကစတုကဇ္ဈာနိကေသု၊ ဈာန်သုံးပါး၏အာရုံ ဖြစ်သော ဗြဟ္မဝိဟာရသုံးပါး၊ ဈာန်လေးပါး၏ အာရုံဖြစ်သော အာနာပါနဿတိ နှင့် ကသိုဏ်းဆယ်ပါးဟူကုန်သော။ သဗ္ဗေသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတဆယ်လေးပါးတို့၌။ (၁၀၈) အင်္ဂသမတိက္ကမော၊ အင်္ဂါကို လွန် မြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်။ ဝိတက္ကဝိစာရာဒီနိ ဈာန်ဂါနိ၊ ဝိတက်ဝိစာရ အစရှိသော ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို။ သမတိက္ကမိတွာ၊ လွန်မြောက်၍။ တေသ္မဝါရမ္မဏေသု၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ၊ အာနာ- ပါနဿတိ၊ ကသိုဏ်းဟူသော ထိုအာရုံတို့၌သာလျှင်။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီနံ၊ ဒုတိယ ဈာန် စသည်တို့ကို။ ဝါ၊ တို့၏။ ပတ္တဗ္ဗတော၊ ရအပ်ရောက်အပ်သောကြောင့်ပေ တည်း။ စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရေ၊ စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရ၌။ တထာ၊ ထို့အတူ။ အင်္ဂသမ- တိက္ကမော၊ အင်္ဂါကို လွန်မြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော်။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သောပံ၊ ထို စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရ ကိုလည်း။ မေတ္တာဒီနံယေဝ အာရမ္မဏေ၊ မေတ္တာ စသည်တို့၏ အာရုံ၌သာလျှင်။ သောမနဿံ သမတိက္ကမိတွာ၊ သောမနဿကို လွန်မြောက်၍။ ပတ္တဗ္ဗော၊ ရအပ် ရောက်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အင်္ဂသမတိက္ကမော ဟောတိ၊ အင်္ဂါကို လွန်မြောက်ခြင်းဖြစ်၏။ (ပြန်စပ်)။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ စတုသု အာရုပ္ပေသု၊ အာရုပ္ပလေးပါးတို့၌။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမော ဟောတိ၊ အာရုံကို လွန်မြောက် ခြင်း ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပုရိမေသု နဝသု ကသိဏေသု၊ ရွှေကသိုဏ်းကိုးပါး တို့တွင်။ အညတရံ သမတိက္ကမိတွာ၊ တပါးပါးကို လွန်မြောက်၍။ အာကာသာ- နဉ္ဇာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်ကို။ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရအပ် ရောက်အပ်၏။ အာကာသာဒီနံ စ သမတိက္ကမိတွာ၊ ကောင်းကင်ပညတ် စသည်တို့ကိုလည်း လွန် မြောက်၍။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနာဒီနိ၊ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန် စသည်တို့ကို။ ပတ္တဗ္ဗာနိ၊ ရအပ် ရောက်အပ်ကုန်၏။ သေသေသု၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော ဗြဟ္မဝိဟာရ လေးပါး၊ အာနာပါနဿတိ၊ ကသိုဏ်းဆယ်ပါး၊ အာရုပ္ပလေးပါးတို့မှ ကြွင်းကုန် သော ကမ္မဋ္ဌာန်းနှစ်ဆယ့်တပါးတို့၌။ သမတိက္ကမော၊ အင်္ဂါနှင့် အာရုံကို လွန်မြောက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမတိက္ကမတော၊ အင်္ဂါနှင့် အာရုံကို လွန်မြောက်သောအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဝစုနာဝစုနတောတိ ဧတ္ထ၊ ဝစုနာဝစုနတောဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ကား။ ဣမေသု စတ္တာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ ဤကမ္မ ဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့တွင်။ ဒသကသိဏာနေဝ၊ ကသိုဏ်းဆယ်ပါးတို့ကိုသာလျှင်။

ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ ပွားစေအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ အကျိုးသော်ကား။ ယတ္တကံ ဩကာသံ၊ အကြင်မျှလောက်သော အရပ်သည်။ ကသိဏေန၊ ကသိုဏ်းဖြင့်။ ဖရတံ၊ ပြန့်၏။ တဒဗ္ဘန္တရေ၊ ထိုကသိုဏ်းပြန့်ရာအရပ်အတွင်း၌။ ဒိဗ္ဗာယ သောဘဓာတုယာ၊ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်ဖြင့်။ သဒ္ဓံ သောတံ၊ အသံကို ကြားခြင်းငှာ။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပါနိ ပဿိတံ၊ အဆင်းတို့ကို မြင်ခြင်းငှာ။ စေတသ၊ စေတောပရိယအဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်။ ပရသတ္တာနဉ္စ စိတ္တံ၊ သူတပါးတို့၏ စိတ်ကို။ အညာတံ သမေတ္ထော ဟောတိ၊ သိခြင်းငှာ ငွမ်းနိုင်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ကာယဂတာသတိ စ၊ ကာယဂတာသတိကိုလည်းကောင်း။ အသုဘာနိ စ၊ အသုဘာကိုလည်းကောင်း။ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ မပွားစေအပ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်။ ဩကာသေန၊ မိမိတည်ရာအရပ်ဖြင့်။ သာ ပရိစ္ဆိန္နတာ၊ ထိုပိုင်းခြားထားသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ပိုင်းခြားထားပုံသည်။ ဘာဝနာနယေ၊ ဘာဝနာနည်း၌။ အာဝိ ဘဝိသတိ၊ ထင်ရှားပေလိမ့်မည်။ ပန၊ ဆက်အံ့။ ဝါ၊ အပြစ်ပြအံ့။ ဟေသု၊ ထိုကာယဂတာသတိနှင့် အသုဘတို့ကို။ ဝစိုတေသု၊ ပွားစေ အပ်ကုန်သည်ရှိသော် ဝါ ပွားလျှင်။ ကုဏပရာသိယေဝ၊ အကောင်ပုပ် အစုသည်သာလျှင်။ ဝဇေတိ၊ တိုးပွား၏။ ကေဝစိ၊ တစုံတခုသော။ အာနိသံသော၊ အကျိုးသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ဝါ၊ ကေဝစိ အာနိသံသော၊ အကျိုးတစုံတရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ စ၊ မှန်၏။ သောပါကဥဉ္စာဗျာကရဏေ၊ သောပါကသမဏေ၏ ပြဿနာအဖြေ၌။ “ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင်ဘုရား။ ရူပသညာ၊ ကသိုဏ်းကို အာရုံပြုသော သညာသည်။ ဝိဘူတာ၊ အလွန်ထင်ရှားပါသည်။ အဋ္ဌိကသညာ၊ အရိုးစုကို အာရုံပြုသောသညာသည်။ အဝိဘူတာ၊ မထင်ရှားပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ တတြ၊ ထိုသုတ်၌။ ဝါ၊ ထိုသာဓကကားရပ်၌။ နိမိတ္တဝစုနဝသေန၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၏ ပွားခြင်းအားဖြင့်။ ရူပသညာ၊ ကသိုဏ်းရုပ်ကို အာရုံပြုသောသညာကို။ ဝိဘူတာတိ၊ အလွန်ထင်ရှား၏ဟု။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ အဝစုနဝသေန၊ မပွားခြင်းအားဖြင့်။ အဋ္ဌိကသညာ၊ အရိုးစုကို အာရုံပြုသောသညာကို။ အဝိဘူတာတိ၊ မထင်ရှားဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။

ပန၊ ဆက်အံ့။ “ကေဝလံ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံသော။ ဣမံ ပထဝီံ၊ ဤ မြေကြီးအပြင်ကို။ အဋ္ဌိသညာယ၊ အဋ္ဌိသညာဖြင့်။ အဖရိ၊ ပျံ့နှံ့စေပြီ။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ ဧတံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ လာဘိဿ၊ လွန်ကဲသော ဝသီဘော်သို့ ရောက်သော အဋ္ဌိကသညာရပုဂ္ဂိုလ် ထူးသည်။ သတော၊ ဖြစ်သော်မထေရ်အား။ ဥပဋ္ဌာနာကာရဝသေန၊ ထင်ပုံ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော စကားတည်း။ နိမိတ္တဝစုနဝသေန၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ပွားစေခြင်းဖြင့်။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောထားသော

စကားမဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ ဥပမာသော်ကား။ ဓမ္မာသောကကာလေ၊ သီရိဓမ္မာသောကမင်းလက်ထက်၌။ ကရဝိကသကုဏော၊ ကရဝိက်ငှက်သည်။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှ။ အာဒါသဘိတ္တိသု၊ မှန်နံရံတို့၌။ အတ္တနော ဆာယံ ဒိသ္မာ၊ မိမိအရိပ်ကို မြင်လတ်သော်။ သဗ္ဗဒိသာသု၊ အလုံးစုံသောအရပ်တို့၌။ ကရဝိကသညီဟုတွာ၊ ကရဝိက်ငှက် အဖော်ရှိ၏ဟု ထင်မှတ်သည်ဖြစ်၍။ မရရံ ဂိရံ၊ သာယာသောအသံကို။ နိစ္ဆာရေသိ ယထေဝ၊ တွန့်ကျူးသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ထို့အတူ။ ထေရောပိ၊ သိင်္ဂါလပိတု မထေရ်သည်လည်း။ အဋ္ဌကသညာယ၊ အဋ္ဌကသညာကို။ လာဘိတ္တာ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ ရခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗဒိသာသု၊ အလုံးစုံသောအရပ်မျက်နှာတို့၌။ ဥပဋ္ဌိတံ နိမိတ္တံ၊ ထင်သောနိမိတ်ကို။ ပဿန္တော၊ မြင်လတ်သော်။ ကေဝလာပိ ပထဝီ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံသော မြေကြီးအပြင်သည်။ အဋ္ဌကဘရိတာဘိ၊ အရိုးစုဖြင့် ပြည့်နေ၏ဟု။ စိန္တေသိ၊ အောက်မေ့လေ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥပဋ္ဌာနာကာရဝသေန၊ ထင်ပုံ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်ကို။ န ဝဇ္ဇေတဗ္ဗံ၊ မပွားစေအပ်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အသုဘဇ္ဈာနာနံ၊ အသုဘကိုအာရုံပြုသောဈာန်တို့၏။ ယာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏတာ၊ အကြင်အတိုင်းမသိ ကြီးကျယ်သော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ သာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏတာ၊ ထိုအတိုင်းမသိကြီးကျယ်သော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကယ်၍ စောဒနာ ငြားအံ့။ သာ စ အပ္ပမာဏာရမ္မဏတာ၊ ထိုအတိုင်းမသိ ကြီးကျယ်သော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်ပေ။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား အဖြေတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကေစော၊ အချို့သော ယောဂီသည်။ မဟန္တေ ဥဒ္ဓုမာတကေ ဝါ၊ ကြီးသောဖူးဖူးယောင်သည့် အကောင်ပုပ်၌ လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကေ ဝါ၊ အရိုးစု၌ လည်းကောင်း။ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ၊ နိမိတ်ယူ၏။ ကေစော၊ အချို့သောယောဂီသည်။ အပ္ပကေ ဥဒ္ဓုမာတကေ ဝါ၊ ငယ်သော ဖူးဖူးရောင်သည့် အကောင်ပုပ်၌လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကေ ဝါ၊ အရိုးစု၌လည်းကောင်း။ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ၊ နိမိတ်ယူ၏။ (နောက်ပြန်စပ်)။ ဣမိနာ ပရိယာယေန၊ အကြီး အငယ် ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်။ ကေစူဿ၊ အချို့သော ယောဂီအား။ ပရိတ္တာရမ္မဏံ၊ သေးငယ်သော အာရုံရှိသော။ ဈာနံ၊ ဈာန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကေစူဿ၊ အချို့သော ယောဂီအား။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏံ၊ အတိုင်းမသိ ကြီးကျယ်သော အာရုံရှိသော။ ဈာနံ၊ ဈာန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်ပေ။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယော၊ အကြင်ယောဂီ

သည်။ တေံ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ထိုအသုဘနိမိတ်ကို။ ဝဇုနေ၊ ပွားစေခြင်း၌။ အာ-
ဒီနဝံ အပဿန္နော၊ အပြစ်ကို မမြင်သောကြောင့်။ ဝဇေတိ၊ ပွားစေ၏။ တံ
သန္ဓာယ၊ ထိုသို့သော ယောဂီကိုရည်၍။ “အပ္ပမာဏာရမ္မဏန္တိ၊ အတိုင်းမသိ
ကြီးကျယ်သော အာရုံရှိ၏” ဟု။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့အပြစ်မမြင်၍ ပွား
စေသူကို ရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူသော်လည်း။ အာနိသံသာဘာဝါ၊ အကျိုး
မရှိသောကြောင့်။ ကာယဂတာသတိ စ၊ ကာယဂတာ သတိကိုလည်းကောင်း။
အသုဘာနိ စ၊ အသုဘတို့ကိုလည်းကောင်း။ (ပြန်စပ်)။ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ မပွား
စေအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် တနည်းအဖြေပေတည်း။

(၁၀၉) စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တောနိ၊ ဤအသုဘသည်တို့ကို။ န ဝဇေတဗ္ဗာ-
နိ ယထာ၊ မပွားစေအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ထို အတူ။ သေသာနိပိ၊ ကြွင်း
သော အာနာပါနဿတိ စသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံတို့ကိုလည်း။ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊
မပွားစေအပ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူ။ ဟိ၊ အသင့်အလျော်
အားဖြင့် ဖော်ပြဦးအံ့။ တေသု၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း တို့တွင်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။
အာနာပါနနိမိတ္တံ ဝဇယတော၊ အာနာပါနနိမိတ်ကို ပွားစေသော ယောဂီအား။
ဝါတရာသိယေဝ၊ လေအစုသည်သာလျှင်။ ဝဇေတိ၊ ပွား၏။ ဩကာသေန၊
နှာသီးဖျားနှင့် အထက်နှုတ်ခမ်းစသော တည်ရာအရပ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆန္နတ္ထ၊ ပိုင်းခြား
ထားသော ကမ္မဋ္ဌာန်းလည်း ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဒီနဝတ္တာ၊ လေအစုမျှ
သာ ပွားခြင်းဟူသော အပြစ်ရှိသောကြောင့် လည်းကောင်း။ ဩကာသေန၊
တည်ရာအရပ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆန္နတ္တာ စ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
လည်းကောင်း။ န ဝဇေတဗ္ဗံ၊ မပွားစေအပ်ပေ။ ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ
တို့သည်။ သတ္တာရမ္မဏာ၊ သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြုကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဗြဟ္မ-
ဝိဟာရတို့၏။ နိမိတ္တံ ဝဇယတော၊ နိမိတ်အာရုံကို ပွားစေသော ယောဂီအား။
သတ္တရာသိယေဝ၊ သတ္တဝါ အစု သည်သာလျှင်။ ဝဇေယျ၊ ပွားရာ၏။ တေန
သတ္တရာသိဝဇုနေန၊ ထိုသတ္တဝါအစုကို ပွားခြင်းဖြင့်လည်း။ န စ အတ္ထော အတ္ထိ၊
ပထဝီကသိုဏ်း စသည်ကို ပွားစေခြင်း၌ကဲ့သို့ အကျိုး မရှိသည်သာတည်း။
တသ္မာ၊ ထို့ ကြောင့်။ တမ္ပိ၊ ထိုဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏ အာရုံကိုလည်း။ န ဝဇေတဗ္ဗံ၊
မပွားစေအပ်ပေ။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ “မေတ္တာသဟဂတေန စေတသ၊ မေတ္တာနှင့်
တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်။ ဧဝံ ဒိသံ၊ တခုသောအရပ်ကို။ ဖရိတွာ၊ အာရုံပြုသော
အားဖြင့် ဖြန့်၍။” ဣတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကား
ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ ပရိဂ္ဂဟဝသေနဝ၊ မသိမ်းဆည်း
အပ်သော အာရုံကို သိမ်းဆည်းသော အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။
နိမိတ္တဝဇုနဝသေန၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော အာရုံကို ပွားစေသောအားဖြင့်။
န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်မဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကောဝါသဒ္ဓိအာဝါ-

သာဒိနာ အနုက္ကမေန၊ တကျောင်း၌နေသောပုဂ္ဂိုလ်၊ နှစ်ကျောင်း၌ နေသော ပုဂ္ဂိုလ် စသောအစဉ်ဖြင့်။ ဧကိဿာ ဒိသာယ၊ အရပ်မျက်နှာ တခု၌။ သတ္တေ၊ နေသော သတ္တဝါတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ဘာဝေန္တော၊ ပွားစေ သောသူကို။ “ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာတိ၊ တခုသော အရပ်မျက်နှာကိုဖြန့်၍” ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပေသည်။ နိမိတ္တံ ဝဇေန္တော၊ အာရုံကိုပွားစေသည်ကို။ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာတိ၊ တခုသော အရပ်မျက်နှာကို ဖြန့်၍ ဟူ၍။ န ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ် သည်မဟုတ်ပေ။ ဧတ္ထ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရ ဘာဝနာ၌။ ယံ၊ အကြင် ပဋိဘာဂ နိမိတ်ကို။ အယံ ယောဂီ၊ ဤယောဂီသည်။ ဝဇေယျ၊ ပွားရာ၏။ တံ-တဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တမေဝ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ဧတ္ထ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာ၌။ ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏတာပိ၊ သေးငယ်သော အာရုံရှိခြင်း၊ ကြီးကျယ်သောအာရုံရှိခြင်းကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂဟဝသေ-နေဝ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အနည်းအများကို သိမ်းဆည်းသော အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ-တဗ္ဗ၊ သိအပ်၏။ အာရုပ္ပါရမ္မဏေသုပိ၊ အာရုပ္ပအာရုံတို့တွင်လည်း။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်ပညတ်ကို။ ကသိဏုဂ္ဂါဋိမတ္တာ၊ ကသိုဏ်းကို ခွာ၍ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ဝဇေယျ၊ မပွားစေအပ်ပေ။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုကောင်းကင် ပညတ်ကို။ ကသိဏာပဂမဝသေနေဝ၊ ကသိုဏ်း ကင်းကွာခြင်း အလိုအားဖြင့် သာလျှင်။ မနသိကာဘဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏။ တတော ပရံ၊ ထိုကသိုဏ်း ကင်း ကွာခြင်းထက်သွန်၍။ ဝဇေယတော၊ ပွားစေသောသူအား။ ဝါ၊ ပွားစေသော် လည်း။ ကိဉ္စ၊ တစုံဟုသော အကျိုးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပေ။ ဝိညာဏံ၊ ပထမာရုပ္ပဝိညာဏ်သည်။ သဘာဝတ္တာ၊ သဘာဝတရား ဖြစ်သောကြောင့်။ န ဝဇေတဗ္ဗံ၊ မပွားစေအပ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ သဘာဝဓမ္မံ၊ သဘာဝအာရုံကို။ ဝဇေ-တံ၊ ပွားစေခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။ ဝိညာဏာပဂမေ၊ ပထမာရုပ္ပ-ဝိညာဏ်၏ ကင်းခြင်း နတ္ထိဘောပညတ် အာရုံသည်။ ဝိညာဏဿ၊ ပထမာရုပ္ပ-ဝိညာဏ်၏။ အဘာဝမတ္တတ္တာ၊ မရှိခြင်းမျှဖြစ်သောကြောင့်။ န ဝဇေတဗ္ဗံ၊ မပွား စေအပ်ပေ။ နေဝသညာနာသညာယတနာရမ္မဏံ၊ နေဝသညာနာသညာယတန ရှာန်၏ အာရုံကိုလည်း။ သဘာဝမတ္တာယေဝ၊ သဘာဝတရားဖြစ်သောကြောင့် ပင်လျှင်။ န ဝဇေတဗ္ဗံ၊ မပွားစေအပ်ပေ။ သေသာနိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသော ကြွင်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို။ အနိမိတ္တတ္တာ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် မဟုတ်သော ကြောင့်။ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ မပွားစေအပ်ကုန်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဝဇေတဗ္ဗံ နာမ၊ ပွားစေအပ်သည် မည်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိနဉ္စ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသည်တို့၏လည်း။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထို့ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသည်တို့၏အာရုံကို။ န ဝဇေတဗ္ဗံ၊

မပွားစေအပ်ပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝဇ္ဇနာဝဇ္ဇ-
နတော၊ ပွားစေအပ်၊ မပွားစေအပ်သည်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊
အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

အာရမ္မဏတောတိ ပဒဿ၊ အာရမ္မဏတော ဟူသောပုဒ်၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊
အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ စ၊ ချဲ့အံ့။ ဣမေသု စ စတ္တာလီသ-
ယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း လေးဆယ်တို့တွင်။ ဒသကသိဏာ၊ ကသိုဏ်း
ဆယ်ပါးတို့လည်းကောင်း။ ဒသအသုဘာ၊ အသုဘဆယ်ပါးတို့ လည်းကောင်း။
အာနာပါနဿတိ၊ အာနာပါနဿတိ လည်းကောင်း။ ကာယဂတာသတိ၊
ကာယဂတာသတိ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ ဒွါဝီသတိ၊ ဤနှစ်
ဆယ့်နှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်တို့သည်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တာရမ္မဏာနိ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်
ကို အာရုံပြုကြကုန်၏။ သေသာနိ၊ ကြွင်းသောကမ္မဋ္ဌာန်း တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့သည်။
ပဋိဘာဂနိမိတ္တာရမ္မဏာနိ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အာရုံပြုကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊
မဖြစ်ကုန်။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ (ထို့ပြင်)။ ဒသသု အနုဿတီသု၊ အနုဿ-
တိဆယ်ပါးတို့တွင်။ အာနာပါနဿတိ စ၊ အာနာပါနဿတိကိုလည်းကောင်း။
ကာယဂတာသတိဉ္စ၊ ကာယဂတာသတိကိုလည်းကောင်း။ ဌပေတွာ၊ ဖယ်ထား
၍။ အဝသေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ အဋ္ဌအနုဿတိယော၊ အနုဿတိရှစ်ပါး
တို့လည်းကောင်း။ အာဟာရေ၊ အစာအာဟာရ၌။ ပဋိကူလသညာ စ၊ စက်
ဆုပ်ဖွယ် အမှတ်သညာလည်းကောင်း။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်
လည်းကောင်း။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနလည်းကောင်း။ နေဝ-
သညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတန လည်းကောင်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဣမာနိ ဒွါဒေသ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းတဆယ့်နှစ်ပါးတို့သည်။ သဘာဝဓမ္မာ-
ရမ္မဏာနိ၊ သဘာဝတရားကို အာရုံပြုကုန်၏။ ဒသကသိဏာ၊ ကသိုဏ်းဆယ်ပါး
တို့လည်းကောင်း။ ဒသအသုဘာ၊ အသုဘဆယ်ပါးတို့လည်းကောင်း။ အာနာ-
ပါနဿတိ၊ အာနာပါနဿတိ လည်းကောင်း။ ကာယဂတာသတိ၊ ကာယဂတာ-
သတိလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ ဒွါဝီသတိ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းနှစ်ဆယ့်နှစ်
ပါးတို့သည်။ နိမိတ္တာရမ္မဏာနိ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုအာရုံပြုကုန်၏။ သေသာနိ၊
ကြွင်းကုန်သော။ ဆ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရလေးပါး၊ အာကာသာနဉ္စာယတန၊ ဝိညာ-
နဉ္စာယတန ဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းခြောက်ပါးတို့သည်။ န ဝတ္ထုဗ္ဗာရမ္မဏာနိ၊
သဘောတရားဟုလည်း မဆိုအပ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဟုလည်း မဆိုအပ်သော န
ဝတ္ထုဗ္ဗအာရုံကို အာရုံပြုကုန်၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ ဝိပုဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာန်း
လည်းကောင်း။ လောဟိတကံ၊ လောဟိတကမ္မဋ္ဌာန်းလည်းကောင်း။ ပုဠု-
ဝကံ၊ ပုဠုဝကမ္မဋ္ဌာန်းလည်းကောင်း။ အာနာပါနဿတိ၊ အာနာပါနဿတိ
လည်းကောင်း။ အာပေါကသိဏံ၊ အာပေါကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ တေဇော-

ကသိဏံ၊ တေဇောကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ ဝါယောကသိဏံ၊ ဝါယောကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ အာလောကကသိဏေ၊ အာလောကကသိုဏ်း၌။ သူရိယာဒီနံ၊ နေစသည်တို့၏။ ယဉ္ဇ ဩဘာသမဏ္ဍလာရမ္မဏံ၊ အကြင်လေသာ ပြတင်းစသည်တို့ဖြင့် ဝင်လာသောအရောင်ဝန်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ အဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ စလိတာရမ္မဏာနိ၊ လှုပ်သောအာရုံတို့ပေတည်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ တာနိ စ၊ ထိုရှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်လည်း။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်သည်မှ ရှေ့အဖို့၌သာ။ စလိတာနိ၊ လှုပ်ကုန်၏။ ပဋိဘာဂံ ပန၊ ပနိဘာဂနိမိတ်သည်ကား။ သန္တိသိန္နမေဝ ဟောတိ၊ ငြိမ်သက်သည်သာတည်း။ သေသာနိ၊ ကြွင်းသောသုံးဆယ့်ရှစ်ပါးတို့သည်။ န စလိတာရမ္မဏာနိ၊ မလှုပ်သောအာရုံတို့ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံကိုဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

(၁၁၀) ဘူမိတောတိ ဧတ္ထ၊ ဘူမိတောဟူသော ဤစကားရပ်၌၊ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဒသအသုဘာ၊ အသုဘဆယ်ပါးလည်းကောင်း။ ကာယဂတာသတိ၊ ကာယဂတာသတိလည်းကောင်း။ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ၊ အာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် အမှတ်သညာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ ဒွါဒသ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းတဆယ်နှစ်ပါးတို့သည်။ ဒေဝေသု၊ ကာမာဝစဒနတ်ဘုံတို့၌။ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တာနိ ဒွါဒသ၊ ထိုတဆယ်နှစ်ပါးတို့လည်းကောင်း။ အာနာပါနသတိ စ၊ အာနာပါနသတိလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ တေရသ၊ ဤတဆယ်သုံးပါးတို့သည်။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌။ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ပန၊ အထူးကား။ အရူပဘဝေ၊ အရူပဘုံ၌။ ဖတ္တာရော အာရုပ္ပေ ဌပေတွာ၊ အာရုပ္ပလေးပါးတို့ကိုဖယ်ထား၍။ အညံ၊ တပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ နပ္ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်ပေ။ မနုဿေသု၊ လူ့ဘုံတို့၌။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုံးစုံတို့သည်လည်း။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘူမိတော၊ ဘုံကိုဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဂဟဏတောတိ ဧတ္ထ၊ ဂဟဏတောဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့၌။ ဒိဋ္ဌမုတသုတဂ္ဂဟဏတောပိ၊ မြင်ရသောဝတ္ထု၊ တွေ့ရသောဝတ္ထု၊ ကြားရသောဝတ္ထုဖြင့် ယူခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်းအားဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ တတြ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့တွင်။ ဝါယောကသိဏံ ဌပေတွာ၊ ဝါယောကသိုဏ်းကိုဖယ်ထား၍။ သေသာနဝကသိဏာ၊ ကြွင်းသော ကသိုဏ်း ကိုးပါးတို့လည်းကောင်း။ ဒသအသု-

ဘာ၊ အသုဘဆယ်ပါးတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ၊ ဣမာနိ၊ ကေနဝိသတိ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းတဆယ့်ကိုးပါးတို့ကို။ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်ရသောဝတ္ထုဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ယူအပ်၊ နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်မထင်မီ ရှေ့အဖို့၌။ စက္ခုနာ၊ သြလောကေဘွာ၊ မျက်စိဖြင့်ကြည့်၍။ နေသံ နိမိတ္တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းတဆယ့်ကိုးပါးတို့၏ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တဿာ၊ ထိုကာယဂတာသတိ၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ ဒိဋ္ဌသုတေန၊ မြင်ရသောဝတ္ထု၊ ကြားရသောဝတ္ထုဖြင့်။ ဝါ၊ မြင်ဖူးသောအခြင်းအရာ၊ ကြားဖူးသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ အာနာပါနဿတိ၊ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဖုဋ္ဌေန၊ တွေ့ရသောဝတ္ထုဖြင့်။ ဝါယောကသိဏံ၊ ဝါယောကသိုဏ်းကို။ ဒိဋ္ဌဖုဋ္ဌေန၊ မြင်ရသောဝတ္ထု၊ တွေ့ရသောဝတ္ထုဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ သေသာနိ၊ ဆိုအပ်ပြီးနှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးမှကြွင်းကုန်သော။ အဋ္ဌာရဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတဆယ့်ရှစ်ပါးတို့ကို။ သုတေန ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ကြားရသောဝတ္ထုဖြင့် ယူအပ်ကုန်၏။ စ၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့တွင်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရေ၊ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ လည်းကောင်း။ စတ္တာရော၊ အာရုံပါ။ အာရုံပလေးပါးတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းငါးပါးတို့ကို။ အာဒိကမ္မိကေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်စပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် မယူအပ်၊ နှလုံးမသွင်းအပ်ကုန်။ သေသာနိ ပဉ္စတိံ၊ ကြွင်းသောကမ္မဋ္ဌာန်းသုံးဆယ့်ငါးပါးတို့ကိုကား။ ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ အားထုတ်စပုဂ္ဂိုလ်သော် အစပြု၍ ယူအပ်၊ နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ယူအပ်သည် မယူအပ်သည့်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ပစ္စယတောတိ ဧတ္ထ၊ ပစ္စယတောဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဣမေသုကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့တွင်။ အာကာသကသိဏံ ဌပေတွာ၊ အာကာသကသိုဏ်းကိုဖယ်ထား၍။ သေသာ နဝကသိဏာ၊ ကြွင်းသောကသိုဏ်းကိုးပါးတို့သည်။ အာရုံပျိန်၊ အာရုံပျော့ချာန်တို့၏။ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်၏။ ဒသကသိဏာ၊ ကသိုဏ်းဆယ်ပါးတို့သည်။ အဘိညာဏံ၊ အဘိညာဏ်တို့၏။ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်၏။ (ပြန်စပ်)။ တယောဗြဟ္မဝိဟာရေ၊ ရှေ့ဗြဟ္မဝိဟာရသုံးပါးတို့သည်။ စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရ၏။ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်၏။ (ပြန်)။ ဟေဋ္ဌိမံ ဟေဋ္ဌိမံ အာရုံပျံ၊ အောက်အောက်ဖြစ်သောအာရုံပျံ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ဥပရိမဿ၊ ဥပရိမဿ၊ အထက်အထက်ဖြစ်သော အာရုံပျံကမ္မဋ္ဌာန်း၏။ ပစ္စယော ဟောတိ၊

အကြောင်းဖြစ်၏။ နေဝသညာနာသညာသတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတန
 စျာန်သည်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ နိရောဓသမာပတ်၏။ ပစ္စယော ဟောတိ။
 အကြောင်းဖြစ်၏။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားလုံးတို့သည်လည်း။ သုခဝိဟာရ-
 ဝိပဿနာဘဝသမ္ပတ္တိနံ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေခြင်း၊ ဝိပဿနာရ-
 ခြင်း၊ ဘဝသမ္ပတ္တိတို့၏။ ပစ္စယာ ဟေ ခန္တိ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကိုဝေဖန်
 သောအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

စရိယာနုကူလတောတိတ္ထေ၊ စရိယာနုကူလတောဟူသော ဤစကားရပ်၌။
 ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ တိတ္ထေ၊ ဤကမ္မ
 ဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့တွင်။ စရိယာနံ အနုကူလတောပိ၊ စရိုက်အားလျော်သော
 အားဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။
 သေယျထိဒံ၊ အဘယ်နည်းဟူမူကား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ တိတ္ထေ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း
 လေးဆယ်တို့တွင်။ ဒသအသုဘာ၊ အသုဘဆယ်ပါးတို့လည်းကောင်း။ ကာယဂ-
 တာသတိ၊ ကာယဂတာသတိလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောဒသကမ္မ-
 ဋ္ဌာနာနိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတဆယ်တပါးတို့သည်။ နာဂစရိတဿ၊ နာဂစရိုက်ရှိသောသူ
 အား။ အနုကူလာနိ၊ သင့်လျော်ကုန်၏။ စတ္တာရော ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ ဗြဟ္မဝိ-
 ဟာရ လေးပါးတို့လည်းကောင်း။ စတ္တာရိ ဝဏ္ဏကသိဏာနိ၊ နီလ၊ ပီတ၊ လော-
 ဟိတ၊ သြဒါတဟူသော အဆင်းကသိုဏ်းလေးပါးတို့ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ အဋ္ဌ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှစ်ပါးတို့သည်။ ဒေါသစရိတဿ၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသော
 သူအား။ အနုကူလာနိ၊ သင့်လျော်ကုန်၏။ (ပြန်စပ်)။ မောဟစရိတဿ စ၊
 မောဟစရိုက်ရှိသောသူအားလည်းကောင်း။ ဝိတက္ကစရိတဿ စ၊ ဝိတက်စရိုက်ရှိ
 သောသူအားလည်းကောင်း။ ဧကံ အာနာပါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနမေဝ၊ အာနာ-
 ပါနကမ္မဋ္ဌာန်းတခုသာလျှင်။ အနုကူလံ၊ သင့်လျော်၏။ သဒ္ဓါစရိတဿ၊ သဒ္ဓါ
 စရိုက်ရှိသောသူအား။ ပုရိမာ စ အနုဿတိယော၊ ရွှေအနုဿတိခြောက်ပါးတို့
 သည်။ အနုကူလာနိ၊ သင့်လျော်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓိစရိတဿ၊ ဗုဒ္ဓိစရိုက်ရှိသောသူ
 အား။ မရဏဿတိ၊ မရဏဿတိလည်းကောင်း။ ဥပသမာနုဿတိ၊ ဥပသမာ-
 နုဿတိလည်းကောင်း။ စတုဓာတုဝေဒနာနံ၊ စတုဓာတုဝေဒနာလည်းကောင်း။
 အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ၊ အစာအာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်အမှတ်သညာ
 လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးတို့သည်။ အနုကူလာနိ၊
 သင့်လျော်ကုန်၏။ သေသကသိဏာနိ၊ အဆင်းကသိုဏ်းလေးပါးမှ ကြွင်းသော
 ကသိုဏ်းခြောက်ပါးတို့သည်လည်းကောင်း။ စတ္တာရော စ အာရုပ္ပ၊ အာရုပ္ပ
 လေးပါးတို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗစရိတာနံ၊ အလုံးစုံသောစရိုက်ရှိသောသူတို့
 အား။ အနုကူလာနိ၊ သင့်လျော်ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတ်ပါး။ ကသိဏေသု၊

ကသိုဏ်းတို့တွင်။ ယံကိဉ္ဇိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ပရိတ္တံ၊ အိုးဖုံးစလောင်းကြီး
အရွယ်၊ စကောငယ်အရွယ် သေးငယ်သော ကသိုဏ်းသည်လည်းကောင်း။
ဝိတက္ကစရိတဿ၊ ဝိတက်စရိုက်ရှိသောသူအား။ အနုကူလံ၊ သင့်လျော်၏။ အပ္ပ-
မာဏံ၊ ကောက်နယ်တလင်း အရွယ်သည် ကြီးကျယ်သောကသိုဏ်းသည်။
မောဟစရိတဿ၊ မောဟစရိုက်ရှိသောသူအား။ အနုကူလံ၊ သင့်လျော်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ (၁၁၁) ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း
လေးဆယ်တို့၌။ စရိယာနုကူလဟော၊ စရိုက်အားလျော်သောအားဖြင့်။ ဝိနိ-
စ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တေ
သဗ္ဗံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော စရိုက်အားလျော်စွာ ပြဆိုအပ်သော အလုံးစုံကို။
ဥဇုဝိပစ္စနီကဝသေန စ၊ ခြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် လည်းကောင်း။
အတိသပ္ပါဟဝသေန စ၊ အလွန်လျောက်ပတ်သော အားဖြင့်လည်းကောင်း။
ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ရာဂါဒိနံ၊ ရာဂစသည်တို့ကိုမူလည်း။
အဝိက္ခမ္ဘိကာ၊ မခွဲတတ်သော။ သဒ္ဓါဒိနံ ဝါ၊ သဒ္ဓါသည်တို့အားမူလည်း။
အနုပကာရာ၊ ကျေးဇူးမပြုတတ်သော။ ကုသလဘာဝနာ နာမ၊ ဣသိုလ်ဘာဝ-
နာ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ စ၊ မှန်၏။ မေဿိယသုတ္တေ၊ မေဿိယသုတ်၌-

စတ္တာရော ဓမ္မော၊ နှလုံးသွင်းအပ်သော တရားလေးပါးတို့ကို။ ဥတ္တရိ၊
အထက်၌။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ တိုးတက်၍ ပွားစေအပ်ကုန်၏။ ရာဂဿ
ပဟာနာယ၊ ရာဂကိုပယ်ခြင်းငှာ။ အသုဘာ၊ အသုဘဘာဝနာ တဆယ့်
တပါးတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ပွားစေအပ်ကုန်၏။ ဗျာပါဒဿ ပဟာ-
နာယ၊ ဒေါသကိုပယ်ခြင်းငှာ။ မေတ္တာ၊ မေတ္တာဘာဝနာကို။ ဘာဝေ-
တဗ္ဗော၊ ပွားစေအပ်၏။ ဝိတက္ကပစ္စေဒါယ၊ မိစ္ဆာဝိတက်ကို ဖြတ်ခြင်းငှာ။
အာနပါနဿတိ၊ အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာကို။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊
ပွားစေအပ်၏။ အသ္မိမာနသမုတ္တိတာယ၊ အသ္မိမာနကို ပယ်ခြင်းငှာ။
အနိစ္စသညာ၊ အနိစ္စသညာ ဘာဝနာကို။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ပွားစေအပ်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧဝံ ဝစနံ၊ ဤစကားရပ်ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ ဝုတ္တံ ဧဝံ၊ ဆိုအပ်
သည်သာလျှင်တည်း။

ရာဟုလသုတ္တေပိ၊ ရာဟုလာသုတ်၌လည်း- “ရာဟုလ၊ ရာဟုလာ။ မေတ္တံ
ဘာဝနံ၊ မေတ္တာဘာဝနာကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေလော”။ ဣတိ အာဒိနာ
နယေန၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့်။ ဧကေသေဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင်ဖြစ်
သော အရှင်ရာဟုလာအား။ သတ္တကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ခုနစ်ပါးတို့ကို။
ဝုတ္တာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝစနမတ္တေ၊ ဆိုခဲ့သမျှသော
စကားမျှ၌။ အဘိနိဝေသံ အကတော၊ မြဲမြံစွာ စွဲလမ်းခြင်းကို မပြုမချီ။ သဗ္ဗတ္ထ၊

အာနုခပ်သိမ်း၌။ အဓိပ္ပာယော၊ လိုအပ်သော အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝါ၊ ထိုသို့ဆိုခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို။ ပရိယေသိတဗ္ဗော၊ ရှာဖွေအပ်၏(ရှာဖွေသင့်၏ ရှာဖွေလေ)။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာတိ ဧတ္ထ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရယူ၍ ဟုရာ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနကဏ္ဍာ- ဝိနိစ္ဆယော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် စပ်သောစကား အဆုံးအဖြတ်ပေတည်း။

၄၈။ အယံ ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ဂဟေတွာတိ ဣဿ ပဒဿ၊ ဂဟေတွာဟူသော ဤပုဒ်၏။ အတ္ထဒီပနာ၊ အနက် ချိုးပြသော စကားပေတည်း။ “တေန ယောဂီနာ၊ ထိုယောဂီသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးတတ်သော။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ မိတ်ဆွေကောင်းသို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤစကား၌။ ဝုတ္တနဇယနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောဂုဏ်ထူး အပြားရှိသော။ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသကံ- မိတွာ၊ မိတ်ဆွေကောင်းသို့ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်မြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားအားလည်းကောင်း။ အာစရိယဿ ဝါ၊ ဆရာအားလည်းကောင်း။ အတ္တာနံ နိယျာဓေတတွာ၊ မိမိကိုယ်ကို အပ်နှင်းကာ။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေန စ ဟုတွာ၊ ပြည့်စုံကောင်းမြတ်သော နှလုံးသွင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစိတဗ္ဗံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို တောင်းအပ်၏။

တတြ၊ ထိုမိမိကိုယ်ကို အပ်နှင်းရာ၌။ “ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်သော မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဣမံ အတ္တဘာဝံ၊ ဤအတ္တဘောကို။ တုနာကံ၊ အရှင်ဘုရားဘို့အား။ ပရိစ္စုဇာဒိ၊ စွန့်သုပ္ပါ၏ဘုရား။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ အတ္တာ၊ မိမိကိုယ်ကို။ နိယျာဓေတတွာ၊ အပ်နှင်းအပ်၏။ (အပ်နှင်းသင့်ပေ၏။) ဟံ၊ အပြစ်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနိယျာဓေတတွာ၊ မအပ်နှင်းမူ၍။ ဝါ၊ မအပ်နှင်းပဲ။ ပန္နေသု သေနာသနေသု၊ အစွန့်အဖျားကျသော ကျောင်းတို့၌။ ဝိဟရန္တော၊ နေသော ရဟန်းသည်။ ဘေရဝါရမ္ပဏေ၊ ကြောက်ဖွယ်ဖြစ်သော အာရုံသည်။ အာပါထံ အာဂတေ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ဘေရဝါရမ္ပဏေ၊ ကြောက်ဖွယ်အာရုံသည်။ အာပါထံ အာဂတေ၊ ထင်လာလျှင်။ သန္တမ္ပိတံ၊ ခိုင်ခိုင်ခံ့ ခံ့တည်တံ့ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင်တည်ခြင်းငှာ။ အသဏ္ဌောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သဖြင့်။ ဂါမန္တံ ဩသရိတွာ၊ ရွာနီးကျောင်းသို့ သွား၍။ ဂိဟိတိ၊ လူတို့နှင့်။ သံသဂ္ဂေါ ဟုတွာ၊ ရောယှက်လျက်။ အနေသနံ အာပဇ္ဇိတွာ၊ မအပ်မရာ ပစ္စည်းရှာဖွေခြင်းသို့ ရောက်၍။ အနယဗျသနံ ပါပုဏေယျ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်လေရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ နိယျာတိတတ္တဘာဝတော၊ မိမိကိုယ်ကို မြတ်စွာဘုရားအား အပ်နှင်းထားသော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဘေရဝါရမ္ပဏေ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံသည်။ အာပါထမာဂတေပိ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်စေကာ

မူ။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်တော့ပေ။ “ပဏ္ဍိတ၊ သုခမိန့်။ တယာ၊ သင်သည်။ ပုရိမမေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ အတ္တာ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ သုရားရှင်တို့အား။ နိယျာတိဘော နန၊ အပ်နှင်းထားသည် မဟုတ်ပါလော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စဘေက္ခဘော၊ ဆင်ခြင်သော။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ သောမနဿမေဝ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ဥပမာပြအံ့။ ပုရိသဿ၊ လူတယောက်အား။ ဥတ္တမံ၊ ပြတ်သော (ကောင်းမွန်သော)။ ကာသိကဝတ္ထံ၊ ကာသိကိုင်းဖြစ် အဝတ်အထည်သည်။ ဘဝေယျ၊ ရှိသည်ဖြစ်လေရာ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုအဝတ်ကို။ မုသိကာယ ဝါ၊ ကြွက်သည်လည်းကောင်း။ ကီဇဇဟိ ဝါ၊ ပိုးတို့သည်လည်းကောင်း။ ခါဒိတေ၊ ကိုက်ခဲအပ်သည်ရှိသော်။ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုယောက်ျားအား။ (၁၁၂) ဒေါမနဿံ၊ စိတ်မချမ်းမသာခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်ပဲ။ သစေ၊ အကယ်၍။ တံ၊ ထိုကာသိကတိုင်းဖြစ် အဝတ်ကို။ အစိဝရကဿ ဘိက္ခုနော၊ သင်္ကန်းမရှိသော ရဟန်းအား။ ဒုဒေယျ၊ လှူငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့လှူလိုက်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ လှူလိုက်လျှင်။ တံ၊ ထိုသင်္ကန်းကို။ တေန ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ၊ အပိုင်းပိုင်း အပြတ်ပြတ်။ ကရိယမေနံ ဒိသ္မာပိ၊ ပြုအပ်သည်ကို မြင်ရသော်လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ သောမနဿမေဝ၊ ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်သာ။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ယဘာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣဒံ သမ္ပဒံ၊ ဤဥပမေယျဖြစ်ပုံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်ပေ၏။

အာစရိယဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာအား။ နိယျာတေန္တေနာပိ၊ မိမိကိုယ်ကို အပ်နှင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဣမံ အတ္တဘာဝံ၊ ဤအတ္တဘောကို။ တုမ္ဟာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့အား။ ပရိစ္စဇာမိ၊ စွန့်လှူပါ၏ဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ပြောဆိုအပ်နှံ၏။ ဟိ၊ ထိုသို့မအပ်နှံခြင်း၌ အပြစ်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနိယျာတိတတ္ထကာဝေါ၊ မိမိကိုယ်ကို ဆရာအား အပ်နှံထားသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတဇ္ဇနိယော ဝါ၊ အကြိမ်းအမောင်း မခံသူမူလည်း။ ဝါ၊ ဆရာက ကြိမ်းမောင်းနိုင်ခွင့် မရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုဗ္ဗစော ဝါ၊ ဆရာ၏ အဆုံးအမကားကို မနာယူတတ်သူမူလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနောဘိဒကရော ဝါ၊ အဆုံးအမကို မလိုက်နာသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယေန ကာမံ ဂမော ဝါ၊ အလိုရှိရာ အရပ်သို့။ သွားသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အာစရိယံ၊ ဆရာကို။ အနာပုစ္ဆာဝ၊ မပန်ကြားပဲသာလျှင်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်သို့။ ဂန္တု၊ သွားခြင်းငှာ။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသွားလိုရာ အရပ်သို့။ ဂန္တာ၊ သွားရောက်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တမေနံ၊ ထိုသို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ အာမိသေန ဝါ၊ သင်္ကန်းစသော အာမိသဖြင့် လည်းကောင်း။

ဓမ္မေန ဝါ၊ အဆုံးအမဩဝါဒဟူသော ဓမ္မဖြင့်လည်းကောင်း။ န သင်္ဂဏှာတိ၊ မချီးမြှောက်။ ဂူဠဂန္ထံ၊ လျှို့ဝှက်နက်နဲသော ကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုင်ရာ ကျမ်းဂန်ကို။ န သိက္ခာပေတိ၊ မသင်စေ။ ဝါ၊ မပို့ချအပ်သော ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော။ ဣမံ သင်္ဂဟံ အလဘန္တော၊ ဤချီးမြှောက်ခြင်းကို မရသည်ရှိသော်။ သာသနော၊ သာသနာတော်၌။ ပတိဋ္ဌံ၊ ထောက်ရာတည်ရာကို။ န လဘတိ၊ မရ။ န စိရဿေဝ၊ မကြာမီပင်။ ဒုဿိလံ၊ ဝါ၊ သီလပျက်ခြင်းသို့လည်းကောင်း။ ဂိဟိဘာဝံ ဝါ၊ လူအဖြစ်သို့လည်းကောင်း။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ပန၊ အကျိုးသော်ကား။ နိယျာတိတတ္တဘာဝေါ၊ မိမိကိုယ်ကို ဆရာအား အပ်နှံထားသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတဇ္ဇနိယော၊ အကြိမ်းအမောင်း မခံသူသည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တနည်း၊ နေဝ အတ္တဇ္ဇနိယော ဟောတိ၊ ဆရာက ကြိမ်းမောင်းနိုင်ခွင့် ရှိသူမူလည်း ဖြစ်၏။ ယေန ကာမဂမော၊ အလိုရှိရာအရပ်သို့ သွားသည်မူလည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တနည်း၊ ယေန ကာမံ ဂမော၊ ဆရာကို မပန်ကြားပဲ သွားလိုရာမှ မသွားတတ်ပေ။ သုစော၊ ဆိုဆုံးမလွန်သည်ဖြစ်၍။ အာစရိယာယတ္တဝုတ္တိယော၊ ဆရာနှင့်စပ်သော အသက်မွေးမှုရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာစရိယတော၊ ဆရာထံမှ။ ဒုဝိဓံ သင်္ဂဟံ လဘန္တော၊ ချီးမြှောက်မှု နှစ်မျိုးကို ရသည်ဖြစ်၍။ စူဠပိဏ္ဍပါတိကတိဿဧရဿ၊ စူဠပိဏ္ဍပါတိကတိဿမထေရ်၏။ အန္တေဝါသိကာ ဝိယ၊ အနီးနေတပည့်တို့ကဲ့သို့။ သာသနော၊ သာသနာတော်၌။ ဝုဗ္ဗိံ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဝိရုဠိံ၊ စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်တတ်ပေ၏။

ထေရဿ သန္တိကံ၊ ထိုစူဠပိဏ္ဍပါတိကတိဿ မထေရ်၏ အထံသို့။ တယောဘိက္ခု၊ ရဟန်းသုံးပါးတို့သည်။ အာဂမံသု ကိရ၊ ရောက်လာကြကုန်သတတ်။ (လာကြကုန်သတဲ)။ တေသု၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဧကော၊ တပါးသည်။ ဝါ၊ တပါးက။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ တုမ္ဟာကံ အတ္တာယ၊ အရှင်ဘုရားတို့အတွက်။ အတ္ထော၊ တစုံတခုသော အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော်။ ဝါ၊ ဆိုလျှင်။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ သတပေါရိယေ၊ အသူတရာနက်သော။ ပပါဒတ၊ ချောက်ကမ်းပါးပြတ်၌။ ပတိတုံ၊ ခုန်ဆင်းခြင်းငှာ။ (ခုန်ချခြင်းငှာ)။ ဥဿဟေယံ၊ ဝံပါသည်ဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်ထားလေ၏။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ဒုတိယရဟန်းက။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ တုမ္ဟာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့အတွက်။ အတ္ထော၊ တစုံတခုသော အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ဆိုလျှင်။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဣမံ အတ္တဘာဝံ၊ ဤအတ္တဘော

ကို။ ပဏှိတော ပဋ္ဌာယ၊ ဖနောင့်မှစ၍။ ပါသာဏပိဋေ၊ ကျောက်ပျဉ်၌။
 ခံသန္တော၊ သွေးလျက်။ နိရဝသေသံ ခေပေတုံ၊ အကြွင်းအကျန်မရှိအောင်
 ကုန်စေခြင်းငှာ။ ဥဿဟေယံ၊ ဝံပါသည်ဘုရား။ (ဝံပါ၏)။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 အာဟ၊ ဆို၏။ တတိယော၊ တတိယရဟန်းသည်။ ဝါ၊ တတိယရဟန်းက။ “ဘန္တေ၊
 အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ တုမှာကံ အတ္တာယ၊ အရှင်ဘုရားတို့
 အတွက်။ အတ္တော၊ တစုံတခုသော အကျိုးသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုလတ်သော်။ ဝါ၊ ဆိုအပ်လျှင်။
 အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ အဿာသပဿာသေ၊ ထွက်ဆက်ငင်သက်တို့ကို။ ဥပ-
 ရုန္တိတု၊ ပိတ်၍။ ကာလကိရိယံ၊ သေခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဥဿဟေယံ၊
 ဝံပါ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်လေ၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။
 “ဣမေ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းတို့သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်ကေနအားဖြင့်။ ဘဗ္ဗာ၊
 ထိုက်တန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ပါပေတကား”။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 ကထေသိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောတော်မူလေ၏။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်
 သော။ တေ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ တနည်း၊ တေ တယောပိ၊ ထိုရဟန်း
 သုံးပါးတို့သည်ပင်။ တဿ ဩဝါဒေ ဌတု၊ ထိုစူဠပိဏ္ဍပါတိကတိဿ
 မထေရ်၏အဆုံးအမ ဩဝါဒ၌ တည်၍။ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့
 ရောက်လေကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်
 ကား။ အတ္တနိယျာတနေ၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့်ဆရာတို့အား မိမိကိုယ်ကိုအပ်နှံခြင်း၌။
 အာနိသံသော၊ ရနိုင်သော အကျိုးပေတည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊
 ဘုန်းတော်ကြီးသော။ ဗုဒ္ဓဿ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားအားလည်းကောင်း။ အာစရိ-
 ယဿ ဝါ၊ ဆရာအားလည်းကောင်း။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ နိဿျာတေတွာတိ၊
 အပ်နှံ၍ဟု။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ (ဆိုအပ်ပေပြီ)။

၄၉။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေန သမ္ပန္နဝိမုတ္တိနာ စ ဟုတွာတိ
 ဧတ္ထ၊ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေန သမ္ပန္နဝိမုတ္တိနာ စ ဟုတွာ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။
 ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ တေန ယောဂိ-
 နာ၊ ထိုယောဂီသည်။ အလောဘာဒိနံ ဝသေန၊ မလိုချင် မမက်မောခြင်း
 စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆဟာကာရေဟိ၊ ခြောက်ပါးသော အခြင်း
 အရာတို့ဖြင့်။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေန၊ ပြည့်စုံကောင်းမြတ်သော အလိုရှိသူသည်။
 ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအား
 ဖြင့်။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယော၊ ပြည့်စုံကောင်းမြတ်သော အလို အဇ္ဈာသယရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တိဿန္တံ ဗောဓိနံ၊ သာဝက ဗောဓိ၊ ပစ္စေကဗောဓိ၊ သမ္မာသ-

မွေခမိ ဟူကုန်သော သုံးပါးသော ဗောဓိဉာဏ်တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော ဗောဓိသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား -

“ဆ အဇ္ဈာသယာ၊ ခြောက်ပါးသော အလိုအဇ္ဈာသယတို့သည်။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမည့် အလောင်းအလျာ သတ္တဝါတို့အား။ ဗောဓိပရိပါကာယ၊ ဗောဓိဉာဏ်၏ ရင့်ကျက်ရန်အလို့ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗောဓိသတ္တာ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမည့် အလောင်းအလျာ သတ္တဝါတို့သည်။ အလောဘဇ္ဈာသယာ စ၊ မလိုချင် မမက်မောသော အားဖြင့် ဖြစ်သော အလိုအဇ္ဈာသယ ရှိကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ လောဘော၊ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း၌။ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ အပြစ် မြင်လေ့ရှိကုန်၏။ (၁၃၃) ဗောဓိသတ္တာ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမည့် အလောင်းအလျာတို့သည်။ အဒေါသဇ္ဈာသယာ စ၊ အမျက်ထွက်သောအားဖြင့် ဖြစ်သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိကုန်၍။ ဒေါသော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၌။ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၌ အပြစ်မြင်လေ့ရှိကြကုန်၏။ ဗောဓိသတ္တာ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမည့် အလောင်းအလျာတို့သည်။ အမောဟဇ္ဈာသယာ စ၊ မတွေ့ဝေသောအားဖြင့် ဖြစ်သော အလိုအဇ္ဈာသယ ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ မောဟော၊ တွေ့ဝေခြင်း၌။ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ အပြစ်မြင်လေ့ရှိကြကုန်၏။ ဗောဓိသတ္တာ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမည့် အလောင်းအလျာ သတ္တဝါတို့သည်။ နေက္ခမေဇ္ဈာသယာ စ၊ ရဟန်းအဖြစ်၌ ညွတ်ကိုင်သော အလို အဇ္ဈာသယရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဗရာဝါသော၊ အိမ်ရာ တည်ထောင်ခြင်း၌။ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ အပြစ်မြင်လေ့ရှိကြကုန်၏။ ဗောဓိသတ္တာ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမည့်အလောင်းအလျာ သတ္တဝါတို့သည်။ ပဝိပေကဇ္ဈာသယာ၊ အဖော်ကင်းဆိတ်ခြင်း ပဝိဝေက၌ ညွတ်ကိုင်သောအလို အဇ္ဈာသယ ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သင်္ဂဏိကာယ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အဖော် ကိလေသာအဖော်တို့နှင့် ပေါင်းဖက် ဆက်ဆံခြင်း၌။ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ အပြစ်မြင်လေ့ရှိကြကုန်၏။ ဗောဓိသတ္တာ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမည့်အလောင်းအလျာ သတ္တဝါတို့သည်။ နိဿရဏဇ္ဈာသယာ စ၊ သင်္ခါရတို့မှ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ ညွတ်ကိုင်သော အလိုအဇ္ဈာသယ ရှိကြကုန်၍။ သဗ္ဗဘဝဂတိသု၊ အလုံးစုံသော ဘဝ ဂတိတို့၌။ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ အပြစ်မြင်လေ့ရှိကြကုန်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ယေကေစိ၊ အမှတ်မရှိကုန်သော။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်ကြသော။ ဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်

ခဲပြီး၊ ဖြစ်ပေါ်လာလတ္တံ့၊ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ သောတာပနသကဒါ-
ဂါမိအနာဂါမိခိန္တာသဝပစ္စေကဗုဒ္ဓသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမိ၊
အနာဂါမိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်တော်မူ
ကုန်၏။ ဘေ သဗ္ဗေသိသောတာပန် စသော အလုံးစုံတို့သည်။ ဣမေဟေဝ ဆ-
ဟာကာရေဟိ၊ ဤအခြင်းအရာ ခြောက်ပါးတို့ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္တနာ အတ္တနာ၊
မိမိ မိမိသည်။ ပက္ခဗ္ဗံ ဝိသေသံ၊ ရောက်သင့်ရောက်ထိုက်သော တရားထူးသို့။
ပတ္တာ၊ ရောက်တော်မူကြလေကုန်၏။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣမေဟိ ဆဟာကာ-
ရေဟိ၊ ဤအခြင်းအရာ ခြောက်ပါးတို့ဖြင့်။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေန၊ ပြည့်စုံကောင်း
မြတ်သော အလိုရှိသူသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ယဒတ္ထံ၊ အကြင်သမာဓိ
နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှာ။ ဘာဝနာနုယောဂေါ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းကို။
ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇော စ၊ ရာဂ်းအဖြစ်သည်လည်း။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင်
သမာဓိ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနိယတ်ပေး။)
တဒဓိမုတ္တတာယ၊ ထိုသမာဓိနှင့် နိဗ္ဗာန်ဟူသောအကျိုးတို့သို့ညွတ်သည်၏အဖြစ်
ဖြင့်။ အဓိမုတ္တိသမ္ပန္နေန၊ ပြည့်စုံ ကောင်းမြတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်း စိတ်ညွတ်
ခြင်းရှိသောသူသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သမာဓာဓိမုတ္တေန၊ သမာဓိသို့ညွတ်
သောသူသည်။ သမာဓိဂရုကေန၊ သမာဓိကို အလေးအမြတ်ပြုသောသူသည်။
သမာဓိပဗ္ဗာရေန၊ သမာဓိသို့ကိုင်ရှိုင်းသောသူသည်။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တေန၊ နိဗ္ဗာန်
သို့ညွတ်သောသူသည်။ နိဗ္ဗာနာရုကေန၊ နိဗ္ဗာန်ကို အလေးအမြတ် ပြုသောသူ
သည်။ နိဗ္ဗာနပဗ္ဗာရေန၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ကိုင်ရှိုင်းသောသူသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊
ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

၅၀။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယာဓိမုတ္တိနော၊ ပြည့်စုံကောင်း
မြတ်သော အလို၊ ကောင်းမြတ်ပြည့်စုံသော နှလုံးသွင်းခြင်း စိတ်ညွတ်ခြင်း
ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတောင်းသော။ ဝါ၊ တောင်း
လျှင်။ စေတောပရိယဉာဏလာဘိနာ၊ စေတောပရိယအဘိညာဉ်ကို ရသော။
အာစရိယေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည်။ အဿ စိတ္တာစာရံ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏
စိတ်ဖြစ်ပုံကို။ ဩလောကေတွာ၊ ကြည့်၍၊ စရိယာ၊ စရိုက်ဘို့ကို။ ဧနိတဗ္ဗာ၊
သိအပ်ကုန်၏။ ဣတရေန၊ စေတောပရိယအဘိညာဉ်ကို မရသော ဆရာသည်
ကား။ တံ၊ သင်သည်။ ကိံ စရိတော အသိ၊ အဘယ်စရိုက်ရှိသနည်း။ တေ၊
သင့်အား။ ဧဝံ ဝါ ဓမ္မာ၊ အဘယ်ဘုရားတို့သည်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ သမုဒါ-
စရန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ တနည်း၊ တေ၊ သင့်အား။ ဧဝံ ဝါ ဓမ္မာ၊ အဘယ်
တရားတို့သည်။ ဗဟုလံ သမုဒါစရန္တိ၊ အဖြစ်များကုန်သနည်း။ ကိံ ဝါ၊
အဘယ်တရားကိုလျှင်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းလျှင်။ ဝါ၊ နှလုံးသွင်း
သော။ ဧကံ၊ သင့်အား။ ဖာသု ဟောတိ၊ စိတ်ချမ်းမြေ့သနည်း။ ကတ-

ရသ္မိံ ဝါ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ မူလည်း။ တေ၊ သင်၏။
 စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ နမတိ၊ ညွှတ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေမာဒီဟိ နယေဟိ၊
 ဤသို့အစရှိသော နည်းတို့ဖြင့်။ ပုစ္ဆိတု၊ မေးမြန်း၍။ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ စရိုက်တို့ကို
 သိအပ်ကုန်၏။ ဧဝံ ဥတု၊ ဤသို့သိ၍။ စရိယာနုကူလံ၊ စရိုက်အားလျော်သော။
 ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ဟောအပ်ပေ၏။ (ဟောသင့်ပေ၏)။

စ၊ ဆက်အံ့။ ကထေန္တေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟောသောဆရာသည်။ တိဝိဓေန၊
 သုံးပါးသောအပြားအားဖြင့်။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ဟောအပ်၏။ ပကတိယာ၊ သဘော
 အားဖြင့်။ ဝါ၊ မူလပင်ကိုသဘောအားဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ သင်ယူဖူး
 လေ့လာဖူးသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧကံ ဒွေ နိသဇ္ဇာနိ၊ တကြိမ် နှစ်ကြိမ်
 ထိုင်ခြင်း၊ ဣရိယာပုသ်တို့ပတ်လုံး။ သဇ္ဈာယံ ကာရေတု၊ ရုတ်ဆိုသရဇ္ဈာယ်ခြင်း
 ကို မိမိမျက်မှောက်၌ပြုစေ၍။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ သန္တိကေ ဝသန္တဿ၊ အနီး၌
 နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာဂတ၌ဂတက္ခဏေ၊ လာတိုင်းလာတိုင်းသော
 ခဏ၌။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ဟောအပ်၏။ ဥဂ္ဂဟေတု၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သင်ယူပြီးလျှင်။
 အညတြ၊ အခြားအရပ်သို့။ ဂန္တုကာမဿ၊ သွားလိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။
 နာတိသဒ္ဓိတ္တံ၊ မကျဉ်းလွန်း။ နာတိဝိတ္တာရိကံ၊ မကျယ်လွန်းသည်ကို။ ကတု၊
 ပြု၍။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ဟောအပ်၏။ တနည်း၊ နာတိသဒ္ဓိတ္တံ နာတိဝိတ္တာရိကံ ကတု၊
 မကျဉ်းလွန်း မကျယ်လွန်းသည်ကိုပြု၍။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ဟောအပ်၏။ (ဟောသင့်
 ၏)။

တတ္ထ၊ ထိုဟောအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်း
 ကို။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကထေန္တေန၊ ဟောသောကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည်။
 စတ္တာဓရာ ကသိဏဒေါသ၊ ကသိုဏ်း၏ အပြစ်လေးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း။
 ကသိဏကရဏံ၊ ကသိုဏ်းလုပ်ပုံကိုလည်းကောင်း။ ကတဿ၊ လုပ်ပြီးသော
 ကသိုဏ်း၏။ ဘဝနာနယော၊ ပွားပုံပွားနည်းလည်းကောင်း။ ဒုဝိဓံ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟ
 နိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် နှစ်မျိုးတို့လည်းကောင်း။ ဒုဝိဓော သမာဓိ၊ ဥပစာရ-
 သမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိဟူသော သမာဓိနှစ်မျိုးတို့လည်းကောင်း။ သတ္တဝိဓံ
 သပ္ပါယာသပ္ပါယံ၊ သပ္ပါယခုနစ်မျိုး၊ အသပ္ပါယခုနစ်မျိုးလည်းကောင်း။ ဒသဝိဓံ
 အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ အပ္ပနာ၌ လိမ္မာကြောင်းဆယ်မျိုးလည်းကောင်း။ ဝီရိယ-
 သမတ၊ ဝီရိယနှင့်သမာဓိမျှခြင်းလည်းကောင်း။ အပ္ပနာဝိဓာနံ၊ အပ္ပနာအစီ
 အရင်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ နဝ အာကာရာ၊ ဤအခြင်းအရာ
 ကိုးပါးတို့ကို။ ကထေတဗ္ဗာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ သေသကမ္မဋ္ဌာနေသုပိ၊ ပထဝီ
 ကသိုဏ်းမှကြွင်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌လည်း။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုကမ္မဋ္ဌာန်းအား။
 အနုဇ္ဈပံ၊ လျော်သောအခြင်းအရာကို။ ဝါ၊ အနုဇ္ဈပံ၊ လျော်စွာ။ ကထေတဗ္ဗံ၊

ဟောအပ်၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုကသိက္ခဒေါသစသော အလုံးစုံသည်။ တေသံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းဘို့ကို။ ဘာဝနာဝိဓာနေ၊ ဘာဝနာအစီအရင်၌။ အာဝိ ဘဝိဿတိ၊ ထင်ရှားစွာဖြစ်လတ္တံ့။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဧဝံ ကထိယမာနေ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဤသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ဟောစဉ်ကာလ၌။ တေန ယောဂီနာ၊ ဘိုယောဂီသည်။ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ၊ နိမိတ်ကိုယူ၍။ သေတဗ္ဗံ၊ နားထောင်အပ်၏။ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ-တိ ဧတ္ထ၊ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဟေဋ္ဌိမ-ပဒံ၊ အောက်ပုဒ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဥပရိမပဒံ၊ အောက်ပုဒ်တည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အယ၊ ထိုပုဒ်၏။ (၁၁၄) အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ ဆိုလိုသောအဓိပ္ပာယ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဥပမံ၊ ဥပမာတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တံတံ အာကာရံ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာကို။ ဥပနိဗ္ဗန္တိတွာ၊ ခိတ်ဥ္ဗန္တေချည်မှတ်သား၍။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့မြဲစွာထင်သော သတိရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ၊ နိမိတ်ကိုယူ၍။ သက္ကစ္စံ သုဏ္ဏန္တေန၊ ရိရိသေသေနာယူသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ၊ ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်ပြီးဖြစ်လေ၏။ အထ၊ ထိုသို့ကောင်းစွာယူအပ်ပြီးသော်။ အယ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံ နိဿယ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို အမှီပြု၍။ ဝိသေသာဓိဂမော၊ တရားထူးကို ရခြင်းသည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံတတ်ပေ၏။ ဣတရဿ၊ ထိုသို့ကောင်းစွာမယူသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိသေသာဓိဂမော၊ တရားထူးကိုရခြင်းသည်။ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြီးစီး မပြည့်စုံတတ်ပေ။ (ပြန်စပ်)။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဂဟေတွာတိ ဣမဿ ပဒဿ၊ ဂဟေတွာဟူသော ဤပုဒ်၏။ အတ္ထပရိဒီပနာ၊ အနက်ကိုပြကြောင်း စကားပေတည်း။

တ္ထောဝတာ၊ ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တနော စရိယာနုကူလံ စတ္တာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု အညတရံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာတိ၊ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တနော စရိယာနုကူလံ စတ္တာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု အညတရံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဟူကုန်သော။ ဣမာနိပဒါနိ၊ ဤပုဒ်တို့ကို။ ဝါ၊ ဤပုဒ်တို့သည်။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိတ္ထုရိတာနိ၊ ချဲ့၍ပြအပ်ကုန်သည်။ ဟေ၊ နန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤတိုင် အပြီးတည်း။

ဣဒါ၊ ဤသည်ကား။ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ၊ သူတော်ကောင်းအပေါင်း
 တို့၏ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်းငှာ။ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ပြုစီရင်အပ်သော
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ၊ သမာဓိဘာဝနာအရာ၌။ ကမ္မဋ္ဌာ-
 နဂ္ဂဟဏနိဇ္ဈေသော နာမ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းယူခြင်းကို အကျယ်ပြချက် ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏ-
 နိဇ္ဈေသ မည်သော။ တတိယော၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်း
 အခန်း ပတ်တည်း။

(၁၃၄၀-ပြည့် သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၃-ရက်နေ့)

၄-ပထဝီကသိကနိဒ္ဒေသ

ပထဝီကသိုဏ်းကို အကျယ်ပြုချက်

(၁၁၅) ၅၁။ ဣဒါနိယခုအခါ၌။ “သမာဓိဘာဝနာယ။ပ။ ဝိဟရန္တေနာတိ။ သမာဓိဘာဝနာယ ။ပ။ ဝိဟရန္တေန-ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္ထံ၊ ဆိုအင်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ အာစရိယေန သဒ္ဓိံ၊ ဆရာနှင့်အဘူ။ ကေဝိဟာရေ ဝသတော၊ တကျောင်းတည်း၌နေသော။ ယဿ၊ အကြင်ယောဂီအား။ ဖာသု၊ ချမ်းသာသင့်လျော်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဆရာနေသောကျောင်း၌ပင်လျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ပရိသောဓေန္တေန၊ အပြည့်အစုံသုတ်သင်လျက်။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေသင့်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ ဖာသု၊ ချမ်းသာ သင့်လျော်သည်။ သစေန ဟောတိ၊ အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့။ ဂါဝုတေ ဝါ၊ တဂါဝုတ်ဝေးသော အရပ်၌သော်လည်းကောင်း။ အခုယောဇနေ ဝါ၊ ယူဇနာဝက်ဝေးသော အရပ်၌သော်လည်းကောင်း။ ယောဇနမတ္ထေပိ ဝါ၊ တယူဇနာလောက် ဝေးသော အရပ်၌လည်းကောင်း။ အညော၊ အခြားသော။ ယော ဝိဟာရော၊ အကြင်ကျောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသင့်လျော်သော အခြားကျောင်း၌။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေသင့်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုပြအံ့။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏။ ကိသ္မိဉ္စဒေဝ ဌာနေ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော အရာဌာန၌။ သန္ဓေဟေ ဝါ ဇာတေ၊ ယုံမှားရှိသော်လည်းကောင်း။ သတိသမ္ပောသေ ဝါ ဇာတေ၊ မေ့လျော့သော်လည်းကောင်း။ တနည်း၊ သန္ဓေဟေ ဝါ ဇာတေ၊ ယုံမှားလျှင်ဖြစ်စေ။ သတိသမ္ပောသေ ဝါ ဇာတေ၊ မေ့လျော့လျှင်ဖြစ်စေ။ ကာလဿေဝ၊ စောစောကပင်လျှင်။ ဝိဟာရေ ဝတ္ထံ ကဘူ၊ ကျောင်း၌ပြုသင့်ပြုထိုက်သော ဝတ်ကိုပြုပြီးလျှင်။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ လမ်းခွတ်လတ်၌။ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ၊ ဆွမ်းခံ၍။ ဘတ္တကိစ္စ-ပရိယောသာနေယေဝ၊ ဆွမ်းကိစ္စ ပြီးဆုံးသောအခါ၌သာလျှင်။ အာစရိယဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ၊ ဆရာနေရာအရပ်သို့သွား၍။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုနေ့ တနေ့လုံး။ အာစရိယဿ သန္တိကေ၊ ဆရာ၏အသံ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ သောဓေတွာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သုတ်သင်ပြီးလျှင်။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ နောက်တနေ့၌။ အာစရိယံ ဝန္တိတွာ၊ ဆရာကိုရှိခိုးကန်တော့၍။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်ခွာပြီးလျှင်။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ လမ်းခွတ်လတ်၌ပင်။ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ၊ ဆွမ်းခံ၍။ အကိလမန္တောယော၊ မပင်မပန်းပဲသာလျှင်။ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ၊ မိမိနေရာအရပ်သို့။ အာဂန္တံ သက္ခိယတိ၊ ပြန်လာနိုင်ပေလိမ့်မည်။ (အာဂန္တံ၊ ပြန်လှည့်ခြင်းငှာ။ သက္ခိယတိ၊ တံတ်နိုင်လတ္တံ့ဟု ပေးရိုးရှိသော်လည်း မြန်မာဝေါဟာရ ပေါ်လွင်အောင်ပြန်ထား

သည်။) ယော၊ အကြင်ယောဂီသည်။ ယောဇနပုမာဏေပိ၊ တယူဇနာအကွာ အဝေး၌သော်လည်း။ ဖာသုကဋ္ဌာနံ၊ ချမ်းသာသင့်လျော်ရာအရပ်ကို။ န လဘတိ၊ မရနိုင်။ တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ ဆိန့်တော၊ ခက်ခဲဖုထစ်ရာဌာနကို ဖြတ်တောက်ရှင်းလင်းလျက်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ သုဝိသုဒ္ဓိ၊ အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင်။ အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓံ ကတော၊ ဆင်ခြင် ကာမျှဖြင့် လွယ်ကူစွာ ထင်ပေါ်လာနိုင်အောင် ပြုပြီးလျှင်။ ဒုရမ္မံ ဂန္ဓာ၊ ဝေးသောအရပ်သို့သော်လည်းသွား၍။ သမာဓိဘာဝနာယ အနုရူပံ ဝိဟာရံ၊ သမာဓိဘာဝနာနှင့် မသင့်လျော်သောကျောင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်လျက်။ အနုရူပေ ဝိဟာရေ၊ သင့်လျော်သောကျောင်း၌။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေထိုင်သင့်၏။

အနုရူပဝိဟာရ

မသင့်လျော်သောကျောင်း

၅၂။ တတ္ထ၊ ထိုသင့်လျော်သောကျောင်း၊ မသင့်လျော်သော ကျောင်း နှစ်မျိုးတို့တွင်။ အနုရူပေါ နာမ၊ မသင့်လျော်သောကျောင်း မည်သည်ကား။ အဋ္ဌာရသန္တံ ဒေါသာနံ၊ အပြစ်တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့တွင်။ အညတရေန၊ တမျိုးမျိုး နှင့်သော်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော ကျောင်းပေတည်း။ တတြ၊ ထို မသင့်လျော်သောကျောင်း၌။ ဣမေ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်တို့ကား။ အဋ္ဌာရသ- ဒေါသာ၊ အပြစ်တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့ပေတည်း။ မဟတ္တံ၊ ကြီးလွန်းသော ကျောင်း လည်းကောင်း။ နဝတ္တံ၊ ကျောင်းသစ်လည်းကောင်း။ ဇိဏ္ဏတ္တံ၊ အိုမင်းဆွေးမြည့် သော ကျောင်းလည်းကောင်း။ ပန္နနိဿိတတ္တံ၊ လမ်းမကြီးနှင့် နီးသောကျောင်း လည်းကောင်း။ သောဏ္ဏိ၊ ကျောက်ရေကန်ရှိသော ကျောင်းလည်းကောင်း။ ပဏ္ဏံ၊ ဟင်းရွက်ခင်းရှိသော ကျောင်းလည်းကောင်း။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းပင်များရှိ သော ကျောင်းလည်းကောင်း။ ဖလံ၊ သစ်သီးပင်များရှိသော ကျောင်း လည်းကောင်း။ ပတ္တနိယတာ၊ အလေးအမြတ် ချီးမွမ်းအပ်သော ကျောင်း လည်းကောင်း။ နဂရသန္နိဿိတတာ၊ မြို့ရွာနီးသော ကျောင်းလည်းကောင်း။ ဒါရုသန္နိဿိတတာ၊ သစ်ပင်ဝါးပင်နီးသော ကျောင်းလည်းကောင်း။ ခေတ္တ- သန္နိဿိတတာ၊ လယ်ကွင်းနှင့် စပ်သောကျောင်း လည်းကောင်း။ ဝိသဘာဂါနံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္ထိတာ၊ အချင်းချင်းမသင့်မျှသော ပုဂ္ဂိုလ်ဘို့ နေသောကျောင်း လည်းကောင်း။ ပဉ္စနသန္နိဿိတတာ၊ ရေဆိပ် ကုန်းဆိပ်နီးသော ကျောင်း လည်းကောင်း။ ပစ္စန္နသန္နိဿိတတာ၊ တိုင်းစွန့်ပြည်ဖျား၌ ရှိသောကျောင်း လည်းကောင်း။ ရဒ္ဒသိမသန္နိဿိတတာ၊ တိုင်း ပြည်ခြား၌ရှိသော ကျောင်း လည်းကောင်း။ အသပ္ပါယတာ၊ မလျောက်ဘတ်သော ကျောင်းလည်းကောင်း။ ကလျာဏမိတ္တာနံ အလာဘော၊ မိတ်ဆွေကောင်းမရနိုင်သော ကျောင်းလည်း

ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ အဋ္ဌာရသန္တံ ဒေါသနံ၊ ဤအပြစ်တဆယ့် ရှစ်မျိုးတို့တွင်။ အညတရေန ဒေါသေန၊ အပြစ်တမျိုးမျိုးနှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံသော ကျောင်းသည်။ အနန္တရူပေါ နာမ၊ မသင့်လျော်သော ကျောင်း မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ န ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ မနေသင့် မနေထိုက်ပေ။ (မဟတ္တံ နဝတ္တံ စသောပုဒ်များကိုသဒ္ဒတ္ထအားဖြင့် ပြန်သင့်သော်လည်း သိလွယ် စေရန် ပေါ်လွင်သော သဘာဝတ္ထပြန်ထားသည်။)

ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ မဟာဝိဟာရေ၊ ကြီးသောကျောင်း၌။ နာနာသန္တံ၊ အပိုသန္တံ၊ အမျိုးမျိုးရှိကြကုန်သော။ ဗဟူ၊ များစွာသောရဟန်းတို့သည်။ သန္တိပတန္တိ၊ စုဝေးမိကြကုန်၏။ တေ၊ ထိုရဟန်း တို့သည်။ အညမညံ ပဋိဝိရုဒ္ဓတာယ၊ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ကြခြင်းကြောင့်။ ဝတ္တံ န ကရေန္တိ၊ ဗောဓိယဂ်ဏစသောဝတ်ကို မပြုကြကုန်။ အသမ္မဋ္ဌာနေဝ ဟောန္တိ၊ ဗောဓိယင်ပြင်စသည်တို့ကို တံမြက်မလှည်းကြကုန်။ ပါနီယံ၊ သောက် ရေကိုလည်းကောင်း။ ပရိဘောဇနီယံ၊ သုံးဆောင်ရေကိုလည်းကောင်း။ အနု- ပဋ္ဌာပိတံ၊ မတည်ထားအပ်။ တတြ၊ ထိုဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် မပြုသောကျောင်း၌။ အယံ၊ ဤယောဂီသည်။ “ဂေါစရဂါမေ၊ ဆွမ်းခံရှာ၌။ (၁၁၆) ပိဏ္ဍာယ စရိဿာမိတံ၊ ဆွမ်းခံလှည့်လည်မည်”ဟု။ စိန္တေတွာ၊ ကြံစည်လျက်။ (ထည့်)။ ပတ္တစီာရံ အာဒါယ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကိုယူ၍။ နိက္ခန္ဓော၊ ထွက်လတ်သော်။ (ထွက်သောအခါ)။ ဝတ္တံ ဝါ၊ ဗောဓိယဂ်ဏစသောဝတ်ကိုသော်လည်း။ အကတံ၊ မပြုရသေးသည်ကို။ သစေ ပဿတိ၊ အကယ်၍ မြင်ငြားအံ့။ ရိတ္တံ၊ ရေမရှိ အချည်းနှီးသော။ ပါနီယသဋ္ဌံ ဝါ၊ သောက်ရေအိုးကိုသော်လည်းကောင်း။ သစေ ပဿတိ၊ အကယ်၍မြင်ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မြင်သောအခါ၌။ အနေန၊ ဤယောဂီရဟန်းသည်။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကို။ ကာတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ပြုရ၏။

ပါနီယံ၊ သောက်ရေကို။ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ တည်ထားအပ်၏။ အကရောန္တော၊ ထိုသို့မပြုလျှင်။ ဝါ၊ ထိုသို့ မပြုသောရဟန်းသည်။ ဝတ္တဘေဒေ၊ ဝတ်ပျက်ခြင်း ကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သို့ ရောက်၏။ (ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သင့် ၏)။ ကရေန္တဿ၊ ပြုသော ယောဂီရဟန်းအား။ ကာလော အတိက္ကမတိ၊ အချိန်လွန်၍ သွား၏။ အတိဒိဝါ၊ အလွန်နေမြင့်မှ။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဆွမ်းခံဝင်သော ယောဂီရဟန်းသည်။ ဘိက္ခာယ နိဋ္ဌိတာယ၊ ဆွမ်းကုန်သွားသည်ရှိသော်။ ကိဉ္ဇူ၊ တစ်ခုတခုမျှ။ န လဘတိ၊ မရလိုက်တော့ပေ။ ပဋိသလ္လာနဂတောပိ၊ တကိုယ် တည်း ကိုန်းအောင်းရာသို့ ကပ်ပြန်လျှင်လည်း။ သမဏေရဒဟရဘိက္ခုနံ၊ ရှင်သာမဏေငယ်များနှင့် ရဟန်းငယ်တို့၏။ ဥစ္စသဒ္ဓေန စ၊ ကျယ်လောင်စွာ ပြောကြသော အသံကြောင့်လည်းကောင်း။ သံသကဓမ္မဟိ စ၊ သံသာအမှုကိုစွဲတို့ ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝိက္ခိပတိ၊ စိတ်ပျံ့လွင့်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။

သဗ္ဗဂတ္တံ၊ ဝတ်အားလုံးကို။ ကတမေဝ၊ ပြုလုပ်ပြီးသည့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဝသေသာ၊ ဝတ်မှုကြွင်းသော။ သံသန္ဓနာ၊ ထိခိုက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝေရူပေ မဟာဝိဟာရေပိ၊ ထိုသို့သော ကျောင်းကြီး၌လည်း။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေသင့် နေထိုက်သေး၏။ နဝဝိဟာရေ၊ ကျောင်းသစ်၌။ ဗဟုနဝကမ္ပံ၊ ကိစ္စများသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အကရောန္တံ၊ မပြုလုပ်သော ရဟန်းကို။ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့တတ်ကုန်၏။ ယတ္ထ ပန၊ အကြင် ကျောင်းသစ်၌ကား၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ အာယသ္မာ၊ အရှင်သည်။ ယထာသုခံ၊ ချမ်းသာသလို။ သမဏမ္ပေ၊ ရဟန်းတရားကို။ ကရေတု၊ အားထုတ်တော်မူပါ။ နဝကမ္ပံ၊ အမှုသစ်ကို။ မယံ ကရိယာမာတိ၊ တပည့်တော်တို့ ပြုလုပ်ကြပါမည်”ဟု။ ဝေဝေန္တိ၊ ဤသို့ ဆိုကုန်အံ့။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သော ကျောင်းသစ်၌။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေသင့် နေထိုက်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဇိဏ္ဏဝိဟာရေ၊ အိုမင်းဆွေးမြည့်သောကျောင်း၌။ ဗဟုပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗံ၊ သုတ်သင်ပြုပြင်ဖွယ်ရာ များစွာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အန္တမသော၊ အနည်းဆုံးအားဖြင့်။ အတ္တနော သေနာသနမတ္တမ္ပိ၊ မိမိအိပ်ရာနေရာမျှကိုသော်လည်း။ အပုဋိဇဂ္ဂန္တံ၊ မသုတ်သင် မပြုပြင်သော ရဟန်းကို။ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့တတ်ကုန်၏။ ပဋိဇဂ္ဂန္တဿ၊ သုတ်သင်ပြုပြင်သောရဟန်းအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ပရိဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။ ပန္နနိဿိတေ ဟောပထဝိဟာရေ၊ လမ်းမကြီးနှင့် နီးသောကျောင်း၌။ ရတ္တိဒိဝံ၊ နေရော ည၌ပါ။ အာဂန္တုကာ၊ အာဂန္တုဉှေသည်တို့သည်။ သန္နိပတန္တိ၊ စုဝေးကြကုန်၏။ ဝိကာလေ၊ အချိန်မဲ့အခါ၌။ (အချိန်မဟုတ်သော ကာလ၌။) အာဂတာနံ၊ လာသော အာဂန္တုတို့အား။ အတ္တနော သေနာသနံ ဒတွာ၊ မိမိ၏ အိပ်ရာနေရာကိုပေး၍။ ရုက္ခမူလေ ဝါ၊ သစ်ပင်ရင်း၌သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ သစ်ပင်ရင်း၌ ဖြစ်စေ။ ပါသာဏပိဋ္ဌေ ဝါ၊ ကျောက်ဖျာပေါ်၌သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကျောက်ဖျာပေါ်၌ ဖြစ်စေ။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပုန ဒိဝသေပိ၊ နောက်တနေ့၌လည်း။ ဝေမေဝ၊ ထို့အတူသာလျှင်။ ဝသိတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ နေအပ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဩကာသော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်ရန် အခွင့်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပေ။ ယတ္ထ ပန၊ အကြင်ကျောင်း၌ကား။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အာဂန္တုကသမ္မာဓော၊ အာဂန္တုကကြောင့် နေရာကျဉ်းကျပ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပါမူကား။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေအပ် နေနိုင်၏။ (နေသင့် နေထိုက်ပေ၏)။

ပါသာဏပေါက္ခရဏီ၊ ကျောက်ခရကန် အနီးရှိသော ကျောင်းသည်။ သောဏ္ဏီ နာမ ဟောတိ၊ သောဏ္ဏီမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောက်ခရကန်နီးသော ကျောင်း၌။ ပါနီယတ္ထံ၊ ရေခပ်ဖို့ရန်။ မဟာဇနော၊ လူအများသည်။ သမေ-

သရတိ၊ လာရောက်စုဝေး၏။ နဂရဝါသိနံ၊ မြို့၌သီတင်းသုံးကုန်သော။ ရာဇကု-
လူပကဏ္ဍရာနံ၊ မင်းဆရာ မယေရ်တို့၏။ အန္တေဝါသိကာ၊ အနီးနေတပည့်တို့
သည်။ ရဇနကမ္မတ္တာယ၊ သင်္ကန်းဆိုးရန် ကိစ္စအလို့ငှာ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာကြကုန်
၏။ ဘာဇနဒါရုဒေါဏိကာဒိနိ၊ ဆိုး ရေအိုး၊ ဆိုးရေကြိုရန် သစ်သား၊ သစ်သား
ဆိုးရေကျင်းစသည်တို့ကို။ ပုစ္ဆန္တာနံ၊ မေးမြန်းကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုရဟန်း
တော်တို့အား။ အသုကေ စ အသုကေ စ ဌာနေတိ၊ ဤမည် ဤမည်သော
အရပ်၌ဟု။ ဒဿေတဗ္ဗာနိ၊ ပြအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
သဗ္ဗကာလမ္ပိ၊ အခါခပ်သိမ်းလည်း။ နိစ္စဗျာဝဋ္ဌော ဟောတိ၊ အမြဲကြောင့်ကြ
စိုက်နေရ၏။

ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ နာနာဝိဓံ၊ အမျိုးမျိုးသော။ သာကပဏ္ဏံ၊ ဟင်း
ရွက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ အဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။
ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို ယူ၍။ ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေ့သန့်စင်ရာ၌။
နိသိန္နဿာပိ၊ နေစဉ်လည်း။ သန္တိကေ၊ အနီးအပါး၌။ သာကဟာရိကာ၊ ဟင်း
ရွက်ခူးသော အမျိုးသမီးတို့သည်။ ဂါယမာနာ၊ သီချင်းဆိုကြကုန်လျက်။ ငဏ္ဍိ
ဥစ္စိနန္တိယော၊ ဟင်းရွက်ခူးကြလျက်။ ဝိသဘာဂသဒ္ဓသံသနုနေန၊ ဝိသဘာဂ
အသံ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနန္တရာယံ ကရေန္တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏အန္တရာယ်ကို
ပြုကုန်၏။

ယတ္ထ ပန၊ အကြင်ကျောင်း၌ကား။ နာနာဝိဓာ မာလာဂစ္ဆာ၊ ပန်းချိုအမျိုး
မျိုးတို့သည်။ သုပုပ္ဖိဟာ၊ ဝေဝေ ဆာဆာ ပွင့်လျက်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
ကုန်၏။ တတြာပိ၊ ထိုကျောင်းမျိုး၌လည်း။ တာဒိသော ယော၊ ထိုဟင်းရွက်
ခင်းရှိသောကျောင်း၌ တွေ့ကြုံရတတ်သော သဘောရှိသော။ ဥပဒ္ဓဝေါ၊ ဘေး
ရန်အန္တရာယ်ကို။ ဒိဋ္ဌော၊ တွေ့ကြုံရတတ်၏။ (၁၁၇) ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း
၌။ နာနာဝိဓံ အဗ္ဗုဇဗ္ဗုပနသဒိဖလံ၊ သရက် သပြေ ပိန္နစသော အသီးအပင်
အမျိုးမျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ ဖလတ္ထိကာ၊ သစ်
သီးလိုချင်သောသူတို့သည်။ အာဂန္တု၊ လာကုန်၍။ ယာစန္တိ၊ တောင်းကြကုန်
၏။ အဒေန္တဿ၊ မပေးသောရဟန်းအား။ ကုဇ္ဇန္တိ၊ စိတ်ဆိုးကြကုန်၏။ ဗလက္ကာ-
ရေန ဝါ ဂက္ခန္တိ၊ အနိုင်အထက်မူလည်း ယူကြကုန်၏။ သာယနသမယေ၊ ညနေ
ချမ်းအခါဝယ်။ ဝိဟာရမဇ္ဈေ၊ ကျောင်းအလယ်၌။ စက်မန္တေန၊ စကြံလျှောက်
သော ရဟန်းသည်။ ဧတ ဒိသ္မာ၊ ထိုသစ်သီးဆွတ်နေသောသူတို့ကို မြင်၍။
“ဥပါသကာ၊ ဒါယကာတို့။ ကံ”၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဧဝံ ကရေထာတိ၊ ဤသို့
ပြုလုပ်ကြကုန်သနည်း”ဟု။ ဝုတ္တာ၊ ပြောဆိုသည်ရှိသော်။ ယထာရုစိ၊ အလိုရှိ
တိုင်း။ အက္ခောသန္တိ၊ ဆဲရေးတတ်ကြကုန်၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ အဝါ-
သာယပိ၊ မနေနိုင်အောင်လည်း။ ပရက္ကမန္တိ၊ လုံ့လပြုကြကုန်၏။

ပတ္တနီယေ၊ တောင့်တအပ်သော။ လောကသမ္မတေ၊ လူတို့အလေးအမြတ်
သမုတ်အပ်သော။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ယခုရှိသောမူ၌ ‘လောကသမ္မတေ’ မှီသည်ကား
မသင့်။ ‘လောကသမ္မတေ’ဟူသောမူသာ သင့်သည်။) ဒက္ခိဏဂီရိဟတ္ထိကုန္တိ-
စေတီယဂီရိစိတ္တလပဗ္ဗတသဒိသေ၊ ဒက္ခိဏဂီရိကျောင်း၊ ဟတ္ထိကုန္တိကျောင်း၊
ဧတိယဂီရိကျောင်း၊ စိတ္တလပဗ္ဗတကျောင်းတို့နှင့် အလားတူသော။ ဝိဟာရေ၊
ကျောင်း၌။ ဝိဟရန္တိ၊ နေသောရဟန်းကို။ အယံ၊ ဤအရှင်သည်။ အရဟာ-
တိ၊ ရဟန္တာပေတည်းဟူ။ သမ္ဘာဝေတွာ၊ ချီးမွမ်း၍။ ဝန္တိတုကာမာ မနုဿာ၊
ရှိခိုးကန်တော့လိုကြကုန်သော လူတို့သည်။ သမန္တာ ဩသရန္တိ၊ ထက်ဝန်းကျင်
မှ စုရုံးရောက်လာကြကုန်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။
ဗာသု၊ ချမ်းသာသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပေ။ ဝါ၊ န ဗာသု ဟောတိ၊ မချမ်း
သာပေ။ ယဿ၊ အကြင်ယောဂီအား။ တံ၊ ထိုကျောင်းသည်၊ သပ္ပာယံ ဟောတိ၊
လျှောက်ပတ်၏။ ဟေန၊ ထိုယောဂီသည်။ ဒိဝါ၊ နေအခါ၌။ အညတြ၊ အခြား
နေရာသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ရတ္တိ၊ ည၌အခါ။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌ (ထည့်)။
ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေအပ်၏။ (နေသင့်၏။ နေထိုက်ပေ၏။)

နဂရသန္တိဿိတော၊ မြို့ရွာနီးသောကျောင်း၌။ ဝိသဘာဂါရမ္မဏာနိ၊ ဝိသဘာ-
ဂအာရုံတို့သည်။ အာပါသံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ထင်ပေါ်လာကုန်၏။ ကုမ္ဘဒါသိယောပိ၊
ရေခပ်ကျန်မတို့သည်လည်း။ ဃဋ္ဌေဟိ၊ ရေအိုးတို့ဖြင့်။ နိဗ္ဗံသန္တိယော၊ ပွတ်
တိုက် တိုးဝှေ့ကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ဩက္ကမံတွာ၊ ဘေးသို့ဖဲ့၍။ မဂ္ဂံ
န ဒေန္တိ၊ လမ်းမပေးကုန်။ ဣဿရမနုဿာပိ၊ အစိုးရသူတို့သည်လည်း။ ဝိဟာ-
ရမဇဇ္ဈ၊ ကျောင်းတိုက်အလယ်၌။ သာဏိံ ပရိက္ခိပိတွာ၊ တင်းထိမ် လိုက်ကာကို
ကာရံ၍။ နိသိဒန္တိ၊ နေတတ်ကြကုန်၏။

ဒါရုသန္တိဿယေ၊ သစ်တော ဝါးတောကိုမှီသော။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။
ကဋ္ဌာနိ၊ ထင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဒဗ္ဗုပကရဏရက္ခာ စ၊ အိမ်စသော
အဆောက်အအုံ၏ အစိတ်အပိုင်းပြုလုပ်ရန် လျော်သော သစ်ပင် ဝါးပင်တို့သည်
လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ ကဋ္ဌဟာရိကာ၊ ထင်းခွေသော
အမျိုးသမီးတို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တသကပုပ္ဖဟာရိကာ ဝိယ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော
ဟင်းရှက်ခူး ပန်းဆွတ်အမျိုးသမီးတို့ကဲ့သို့။ အဗာသု၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းခြင်း
ငှာ မချမ်းသာခြင်းကို။ ကဗျန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။
ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (ထည့်)။ ရက္ခာ၊ သစ်ပင်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
တေ၊ ထိုသစ်ပင်တို့ကို၊ ဆိန္နိတွာ၊ ခုတ်ဖြတ်၍။ သုနိ ကရိဿာမာတိ၊ အိမ်တို့
ကို ဆောက်ကြကုန်အံ့ဟူ။ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။ (ထည့်)။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။
အာဂန္တာ၊ လာကုန်၍။ ဆိန္နန္တိ၊ ခုတ်လှဲကြကုန်၏။ သစေ၊ အကယ်၍။ ဘိက္ခု၊
ယောဂီရဟန်းသည် (ထည့်)။ သာယန္တသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ပဓာနသရာ၊

ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရာ ကျောင်းဆောင်မှ။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍။ ဝိဟာရမဇ္ဈေ၊ ကျောင်း၏အလယ်၌။ စက်မန္တော၊ စကြိုလျှောက်နေစဉ်။ တေ ဒိဿော၊ ထိုသူတို့ကို မြင်၍။ ဥပါသကာ၊ ဒါယကာတို့။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ကရေထာတိ၊ ဤသို့ ပြုလုပ်ကြကုန်သနည်း”ဟု၊ ဝဒတိ၊ ပြောဆိုငြားအံ့။ တေ၊ ထိုလူတို့သည် (ထည့်)။ ယထာရူစိ၊ အလိုရှိတိုင်း။ အက္ခောသန္တိ၊ ဆဲရေးကြကုန်၏။ အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ အဝါသာယပိ ပရက္ကမန္တိ၊ မနေနိုင်အောင်လည်း အားထုတ်ကြကုန်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ယော ဝိဟာရော၊ အကြင်ကျောင်းသည်။ ခေတ္တသန္တိဿိတော၊ လယ်နှင့်စပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ခေတ္တေဟိ ပရိဝါရိတော၊ လယ်များဝန်းရံလျက် တည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ မနုဿော၊ လူတို့သည်။ ဝိဟာရမဇ္ဈေယေဝ၊ ကျောင်း၏အလယ်၌ပင်လျှင်။ ခလံ၊ ကတော၊ ကောက်နယ်တလင်းကို ပြုလုပ်၍။ ခညံ၊ မဒန္တိ၊ စပါးနယ်ကြကုန်၏။ ပမုဓေသု၊ ကျောင်းဦးတို့၌လည်း။ သယန္တိ၊ အိပ်ကြကုန်၏။ အညံ၊ အခြားတပါးသော။ ဗဟု- အဖာသုံပိ၊ များစွာသော မချမ်းသာမှုကိုလည်း။ (ပိ-ရွှေထိုင်)။ ကဓရာန္တိ၊ ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ ယတြာပိ၊ အကြင်ကျောင်း၌လည်း။ မဟာသံဃဘောဂေါ၊ များစွာသော သံဃာ အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော လယ်ယာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အာရာမိကာ၊ အရာမစောင့်တို့သည်။ ကုလာနံ ဂါဝေါ၊ ဒါယကာတို့၏ နွားတို့ကို။ ရုန္တန္တိ၊ တားဆီးပိတ်ဆို့ကုန်၏။ ကုလာနံ၊ ဒါယကာတို့၏။ ဥဒကဝါရံ၊ ရေပေးလှည်းကို။ ‘ဋီသေဓေန္တိ၊ တားမြစ်ကုန်၏။ မနုဿော၊ လူတို့သည်။ ဝိဟိသိသံ ဂဟေတော၊ ကောက်နှံတို့ကို ယူလာကုန်၍။ “တုမ္မာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏။ အာရာမိကာနံ၊ အရာမစောင့်တို့၏။ ကမ္မံ ပြုပုံလုပ်ပုံကို။ ပဿထာတိ၊ ကြည့်ရှုကြပါကုန်”ဟု။ ဝတော၊ ဆို၍။ (ထည့်)။ သံဃဿ၊ သံဃာအား။ ဒဿေန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ တေန တေန ကာရဏေန၊ ထိုထိုသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာနံ၊ မင်း၊ မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့၏။ သရဒ္ဓါရံ၊ အိမ်တံခါးသို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယမ္ပိဤသို့သောကျောင်းကိုလည်း။ ခေတ္တသန္တိဿိတေနော၊ လယ်နှင့်စပ်သော ကျောင်း၌ပင်လျှင်။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်ပေ၏။

ဝိသဘာဂါနံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္ထိတာတိ၊ ဝိသဘာဂါနံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္ထိတာဟူသည်ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝိသဘာဂေရီ ဘိက္ခု၊ သဘောမသင့်သဖြင့် ရန်သူဖြစ်နေသော ရဟန်းတို့သည်။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ (ထည့်)။ ကလဟံ ကရေန္တော၊ အချင်းချင်း မသင့်မျှခြင်းကို ပြုကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ဧဝံ မာ ကရေထာတိ၊ ဤသို့ မပြုကြပါကုန်လင့်”ဟု။

ဘိက္ခုနာ၊ ယောဂီရဟန်းသည်။ (ထည့်)။ ဝါရိယမာနာ၊ ဖြန့်ဖြေတားမြစ်လျှင်။
 တေဿ ပံသုက္ကလိကဿ၊ ထိုပံသုက္ကဓူတင်ဆောင်ရဟန်း၏။ အာဂတကာလတော
 ပဌာယ၊ ရောက်လာသောအခါမှစ၍။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ (ထည့်)။ နဌာမှာတိ၊
 ပျက်စီးရချေသည်ဟု။ ဝတ္တာရော၊ ပြောဆိုတတ်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 (၁၁၈) ယောပိ ဝိဟာရော၊ အကြင်ကျောင်းသည်လည်း။ ဥဒကပဋ္ဌနံ ဝါ၊
 ရေဆိပ်ကိုလည်းကောင်း။ ထလပဋ္ဌနံ ဝါ၊ ကုန်းဆိပ်ကိုလည်းကောင်း။ နိဿိတော၊
 မှီသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်းမျိုး၌။ အဘိဏ္ဍံ၊ အမြဲမပြတ်။
 နာဝါဟိ စ၊ လှေတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ သတ္ထေဟိ စ၊ လှည်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။
 အာဂတမနုဿာ၊ လာကြသောလူတို့သည်။ ဩကာသံ ဒေထ၊ တည်းခိုခွင့်ကို
 ပေးပါကုန်။ ပါနီယံ ဒေထ၊ သောက်ရေသုံးရေပေးပါကုန်။ လောဏံ ဒေထာတိ၊
 ဆားပေးပါကုန်ဟု။ ဝဒန္တာ၊ ပြောဆိုတောင်းရမ်းကြကုန်လျက်။ ဝါ၊ ပြောဆို
 တောင်းရမ်းကာ။ (ထည့်)။ သဋ္ဌယန္တာ၊ ဆက်စပ်မှီခိုကုန်လျက်။ အဖာသု
 ကရောန္တိ၊ မချမ်းသာမှုကို ပြုကုန်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ပစ္စန္ဓသန္နိဿိတေ၊ တိုင်းစွန့်ပြည်ဖျားဝယ်ရှိသော
 ကျောင်း၌။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဗုဒ္ဓါဒိသု၊ ဘုရားအစရှိကုန်သော ရတနာ
 သုံးပါးတို့၌။ အပ္ပသန္နာ ဟောန္တိ၊ မကြည်ညိုကြကုန်။

ရဇ္ဇသီမသန္နိဿိတေ၊ တိုင်းပြည်၏ နယ်ခြားအနီး၌ရှိသောကျောင်း၌။ ရာဇ-
 ဘယံ ဟောတိ၊ မင်းဘေးစိုးဘေးရှိ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုပြအံ့။ တံ ပဒေသံ၊
 ထိုကျောင်းရှိရာနယ်ခြားအရပ်ကို။ ဧကော ရာဇာ၊ တဦးသောမင်းသည်။ “မယံ၊
 ငါ၏။ ဝသေ၊ အလို၌။ န ဝတ္တတိတိ၊ မတည်ဟု။ တနည်း။ န မယံ ဝသေ ဝတ္တတိတိ၊
 ငါ၏အာဏာ၌ မတည်ဟု။ မညန္တော၊ အောက်မေ့လျက်။ ပဟရတိ၊ ရိုက်နှက်
 ပုတ်ခတ်၏။ ဣတရောပိ၊ အခြားမင်းတပါးကလည်း။ န မယံ ဝသေ ဝတ္တတိတိ၊
 ငါ၏အာဏာ၌ မတည်ဟု။ မညန္တော၊ အောက်မေ့ကာ။ (ထည့်)။ ပဟရတိ၊
 ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်၏။ တတြ၊ ထိုမင်းနှစ်ပါးတို့၏နှစ်နိုင်ငံတို့တွင်။ အယံ ဘိက္ခု၊
 ဤရဟန်းသည်။ ကဒါစိ၊ တရံဘခါ၊ ဣမဿ ရညော ဝိဇီတေ၊ ဤမင်း၏ နိုင်ငံ၌။
 ဝိစရတိ၊ လှည့်လည်သွားလာနေ၏။ ကဒါစိ၊ တရံဘခါ၌။ တေဿ၊ ထိုမင်း၏။
 ဝိဇီတေ၊ နိုင်ငံ၌။ ဝိစရတိ၊ လှည့်လည်သွားလာနေ၏။ အထ၊ ထိုသို့ လှည့်လည်
 သွားလာနေသည်ရှိသော်။ နံ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ “အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။
 စရပုရိသောတိ၊ သူလျှိုတည်း”ဟု။ မညမာနာ၊ ထင်မှတ်ကြခြင်းကြောင့်။ အနယ-
 ဗျသနံ၊ အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပေန္တိ၊ ရောက်စေတတ်ကုန်၏။

အသပ္ပါယတာတိ၊ အသပ္ပါယတာ ဟူသည်ကား။ ဝိသဘာဝရူပါဒိအာရမ္မဏ-
 သမောသရဏေန ဝါ၊ ဝိသဘာဝရူပါရုံစသည်တို့၏ လှည့်လည်သွားလာခြင်း
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ အမနုဿပရိဂ္ဂဟိတတာယ ဝါ၊ ဘီလူးသိမ်းဆည်းထား

အပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ အသပ္ပိယတာ၊ မလျှောက်ပတ်သောကျောင်း
၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတြ၊ ထိုမလျှောက်ပတ်သောကျောင်း၌။
ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ ကိရ၊ တဆင့်စကား ကြားဖူး
သည်ကား။ ဧကော ထေရော၊ မထေရ်တပါးသည်။ အရညေ၊ တော၌။ ဝသတိ
ကိရ၊ နေသတတ်၊ ဝါ၊ နေပါသတဲ့။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုမထေရ်၏။
ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ၊ သစ်ရွက်မိုးသောကျောင်းတံခါး၌။ ဧကော ယက္ခိနီ၊ ဘီလူးမ
တယောက်သည်။ ဌတော၊ ရပ်လျက်။ ဂါယိ၊ သီချင်းဆိုလာ၏။ သော၊ ထိုရဟန်း
သည်။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍။ ဒ္ဓါရေ၊ တံခါး၌။ အဌာသိ၊ ရပ်နေ၏။ သာ၊ ထိုဘီလူး
မသည်။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ စင်္ကမနသိသေ၊ စင်္ကြံဦး၌။ ဂါယိ၊ သီချင်းဆိုလာ၏။
ထေရော၊ မထေရ်သည်။ စင်္ကမနသိသံ၊ စင်္ကြံဦးသို့။ အဂမာသိ၊ သွားပြန်၏။
သာ၊ ထိုဘီလူးမသည်။ သတပေါရိသေ၊ အသုတရာနက်သော။ ပပါတေ ဌတော၊
ချောက်ကမ်းပါးထိပ်၌ရပ်လျက်။ ဂါယိ၊ သီချင်းဆိုလာပြန်၏။ ထေရော၊ မထေရ်
သည်။ ပဋိနိဝတ္တိ၊ ပြန်နစ်လာ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ သာ၊ ထိုဘီလူးမသည်။
ဝေဂေနာဂန္ဓာ၊ လျင်မြန်စွာသွား၍။ နံ ဂဟေတော၊ ထိုမထေရ်၏ ပခုံးကိုကိုင်
လျက်။ “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ တုမ္မာဒိသာ၊ သင်လိုရဟန်းတို့ကို။ မယာ၊
အကျွန်ုပ်သည်။ ခါဒိတာ၊ စားအပ်ခဲ့သည်မှာ။ န ဧကော၊ တယောက်လည်း
မက။ န ဒွေ၊ နှစ်ယောက်လည်းမက။ ဗဟူတိ၊ များလှပါပြီ”ဟု။ (ထည့်)။
အာဟ၊ ပြောဆိုလေ၏။

ကလျာဏမိတ္တာနံ အလာဘောတိ၊ ကလျာဏမိတ္တာနံ အလာဘော-ဟူသည်
ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ မိတ်ဆွေကောင်းဖြစ်သော။
အာစရိယံ ဝါ၊ ဆရာကိုလည်းကောင်း။ အာစရိယသမံ ဝါ၊ ဆရာနှင့်တူသောသူကို
လည်းကောင်း။ ဥပဇ္ဈာယံ ဝါ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ကိုလည်းကောင်း။ ဥပဇ္ဈာယသမံ ဝါ၊
ဥပဇ္ဈာယ်နှင့်တူသောသူကိုလည်းကောင်း။ လဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း
သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပေ။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ ကလျာဏမိတ္တာနံ၊ မိတ်ဆွေ
ကောင်းတို့ကို။ သော အလာဘော၊ ထိုသို့ မရခြင်းသည်။ မဟာဒေါသောယေဝ၊
ကြီးမားသောအပြစ်ပေတည်း။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ အဌာရသန္တံ ဒေါသနံ၊
ဤအပြစ်တဆယ့်ရှစ်မျိုးတို့တွင်။ အညတရေန၊ တမျိုးမျိုးနှင့်။ သမန္နာဂတော၊
ပြည့်စုံသောကျောင်းကို။ အနုနုပုပ္ဖတိ၊ မသင့်လျော်သောကျောင်းဟု။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ အဌကထာသု၊ အဌကထာတို့၌။ ဧတံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော
သုံးဂါထာကို။ ဝုတ္တမ္ပိ-ဝုတ္တံ ဝေ၊ ဆိုအပ်သည်သာတည်း။

မဟာဝါသံ၊ ကြီးသောကျောင်းလည်းကောင်း။ နဝါဝါသံ၊ ကျောင်း
သစ်လည်းကောင်း။ ဇရာဝါသဉ္စ၊ အိုမင်း ဆွေးမြည့်သောကျောင်းလည်း
ကောင်း။ ပန္နနိံ၊ လမ်းမကြီးနှင့်နီးသောကျောင်း လည်းကောင်း။

သောဏ္ဏိံ၊ ကျောက်ရေကန်ရှိသောကျောင်းလည်းကောင်း။ ပဏ္ဏဉ္စ၊
ဟင်းရွက်ခင်းရှိသောကျောင်းလည်းကောင်း။ ပုပ္ဖဉ္စ၊ ပန်းပင်များရှိသော
ကျောင်းလည်းကောင်း။ ဖလဉ္စ၊ သစ်သီးပင်များရှိသောကျောင်းလည်း
ကောင်း။ ပတ္တိတမေဝ၊ အလေးအမြတ် ချီးမွမ်းအပ်သောကျောင်း
လည်းကောင်း။

နဂရံ၊ မြို့ရွာနီးသောကျောင်းလည်းကောင်း။ ဒါရုနာ၊ သစ်ပင်ဝါးပင်
များသောကျောင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ထည့်)။ ခေတ္တံ၊ လယ်ကွင်းနှင့်
စပ်သောကျောင်းလည်းကောင်း။ ဝိသဘာဂေန၊ အချင်းချင်း မသင့်မျှ
သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နေရာကျောင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ (ထည့်)။ ပဉ္စနံ၊
ရေဆိပ် ကုန်းဆိပ် နီးသောကျောင်းလည်းကောင်း။ ပစ္စန္တသီမာသပ္ပါယံ၊
တိုင်းစွန့်ပြည်ဖျား၌ ရှိသောကျောင်း၊ တိုင်း ပြည် နယ် ခြား ၌ ရှိ သော
ကျောင်း၊ မလျောက်ပတ်သောကျောင်းလည်းကောင်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်
ကျောင်း၌။ မိတ္တော၊ မိတ်ဆွေကောင်းကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရ။ တဉ္စ၊ ထို
မိတ်ဆွေကောင်းမရှိသောကျောင်းလည်းကောင်း။

တောနိ အဋ္ဌာရသဋ္ဌာနာနိ၊ ဤတဆယ့်ရှစ်မျိုးသောကျောင်းဟူသော
ဌာနတို့ကို။ ဣတိ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဝိညာယ၊ သိ၍။ ပဏ္ဍိတော၊
ပညာရှိယောဂီသည်။ သပ္ပဋ္ဌိဘယံ မဂ္ဂံ၊ ဘေးရန်ရှိသောလမ်းကို။ ပရိ-
ဝဇ္ဇေယျ ယထာ၊ ရှောင်ကြဉ်ရာသကဲ့သို့။ အာရဏာ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊
ဝေးစွာရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

အ နု ရူ ပ ဝိ ဟ ဘ ရ

သင့်လျော်သောကျောင်း

၅၃။ ယော ပန၊ အကြင်ကျောင်းသည်ကား။ ဂေါစရဂါမတော၊ ဆွမ်းခံ
ရွာမှ။ နာတိဒူရနစ္စာသန္နတာဒီဟိ၊ မနီးလွန်း မဝေးလွန်း အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စ-
ဟင်္ဂေဟိ၊ အင်္ဂါငါးပါးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ အယံ၊ ဤကျောင်း
သည်။ အနုရူပေါ နာမ၊ သင့်လျော်သောကျောင်းမည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။—

“ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းသည်။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်
သို့လျှင်။ ပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ သေနာ-
သနံ၊ ကျောင်းသည်။ နာတိဒူရံ၊ ဆွမ်းခံရွာနှင့် မဝေးလွန်း။ နာစွာ-
သန္နံ၊ မနီးလွန်း။ ဂမနာဂမနသမ္ပန္နံ၊ သွားလာရန် သင့်လျော်လျောက်ပတ်
ကောင်းမြတ်၏။ ဒိဝါ အပ္ပါကိဏ္ဏံ၊ နေ့အခါ၌လူတို့နှင့်မရောပြွမ်း။ ရတ္တိံ

အပ္ပသဒ္ဓံ၊ ညဉ့်အခါ၌ လူသံတိတ်ဆိတ်၏။ အပ္ပနိဋ္ဌေါသံ၊ အုတ်အော်
သောင်းတင်း ဆူညံခြင်းလည်းကင်း၏။ အပ္ပသမကသဝါတာတပသရီ-
သပသမ္ဘယံ၊ မှတ်၊ ခြင်္သေ့၊ လေ၊ နေပူ၊ မြေ၊ ကင်းတို့၏ ကိုက်ခဲခြင်း၊ ထိပါး
ခြင်းအတွေ့မရှိပေ။ ခေါ် ပန၊ စင်စစ်။ တသ္မိံ သေနာသနေ၊ ထိုကျောင်း
၌။ ဝိဟရန္တဿ၊ နေသောယောဂီရဟန်းအား။ စိဝရပိဏ္ဍပါတံ။ ပ။
ပရိက္ခာရာ၊ သင်္ကန်းဆွမ်း ကျောင်းနှင့် သူနာ၏ အထောက်အပံ့
ကာကွယ်ရေးဆေးတို့သည်။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ ပေပ်ပန်းရပ် လွယ်ကူစွာ
သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မိံ ခေါ် ပန သေနာသနေ၊ ထို
ကျောင်းမျိုး၌။ ဗဟုဿုတာ၊ ပရိယတ်ကျမ်းဂန်များစွာကို ကြားနာ
သင်ယူပြီး ဖြစ်ကုန်သော။ အာဂတာဂမာ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မကိုနှုတ်တက်ရှုရှု
ဆောင်ထားကြကုန်သော။ ဓမ္မဓရာ၊ သုတ်အဘိဓမ္မာ တည်းဟူသော
ဓမ္မကိုဆောင်ကုန်သော။ ဝိနယဓရာ၊ ဝိနည်းကို ဆောင်ကုန်သော။
ထေရာ၊ ခိုင်မြဲသောသီလ စသော ဂုဏ်ထူးရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
တော်တို့သည်။ ဝိဟရန္တိ၊ သီတင်းသုံးနေထိုင်ကြကုန်၏။ တေ၊ ထိုရဟန်း
တော်တို့သည်။ တံ၊ ထိုအရပ်သို့။ (ထည့်)။ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္က-
မိတွာ၊ ရံဖန်ရံခါ ချဉ်းကပ်၍။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဣဒံ ပဒံ၊ ဤပုဒ်
သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ပါနည်း။ ဣမဿ အတ္ထော၊ ဤပုဒ်၏ အနက်
ကား။ ကော၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိပုစ္ဆတိ၊ ပါဠိပုဒ်ပါဠိ
ကို မေးမြန်း၏။ ပရိပုစ္ဆတိ၊ အနက်ကို မေးမြန်းစုံစမ်း၏။ တဿ၊ ထို
ယောဂီရဟန်းအား။ တေ အာယသ္မန္တော၊ ထိုအရှင်တို့သည်။ အဝိဝဋ္ဌ-
ဉ္ဇေဝ၊ မဖွင့်ရသေးသော အနက်ကိုလည်း။ ဝိဝရန္တိ၊ ဖွင့်ကြကုန်၏။
အနုတ္တာနီကတဉ္စ၊ ပေါ်လွင်အောင် မပြုရသေးသည်ကိုလည်း။ ဥတ္တာနီ
ကရေန္တိ၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြုပေးကုန်၏။ အနေကဝိဟိတေသု၊ များ
စွာကုန်သော။ ကင်္ခါဌာနိယေသု ဓမ္မေသု စ၊ သံသယဖြစ်ဖွယ်ရာ ခက်ခဲ
ဖုထစ်သော ပါဠိရပ်တို့၌လည်း။ ကင်္ခံ ပဋိဝိနောဒေန္တိ၊ ယုံမှားသံသယကို
ပယ်ဖျောက်ပေးကုန်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဧဝံ ခေါ်၊ ဤသို့လျှင်။
သေနာသနံ၊ ကျောင်းသည်။ ပဉ္စဂံသမန္နာဂတံ ဟောတိ၊ အင်္ဂါငါးပါး
နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေ၊ ဤစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ အပ်ပေ၏။

အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောစကားသည်။ သမာဓိဘာဝနာယ အနုရုပံ ဝိဟာရံ
ပဟာယ အနုရုပေ ဝိဟာရေ ဝိဟရန္တေနာတိ ဧတ္ထ၊ သမာဓိဘာဝနာယ အနုရုပံ
ဝိဟာရံ ပဟာယ အနုရုပေ ဝိဟာရေ ဝိဟရန္တေနာဟူသော စကားရပ်၌။
ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်တည်း။

ခုဒ္ဒကပလိဗောဓ

ပလိဗောဓအငယ် (ဖြတ်ခြင်း)

၅၄။ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓဓုပစ္ဆေဒံ ကတောတိ ဧတ္ထ၊ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓဓုပစ္ဆေဒံ ကတောဟူသောဤစကားရပ်၌။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ကား။ (ထည့်)။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ပတိရူပေ ဝိဟာရေ၊ သင့်လျော်သောကျောင်း၌။ ဝိဟရန္တေန၊ နေသော ယောဂီရဟန်းသည်။ အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ ယေ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓာ၊ အကြင်သေးငယ်သော ပလိဗောဓတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုပလိဗောဓအငယ်တို့ကိုလည်း။ ဥပစ္ဆိန္နတဗ္ဗာ၊ ပယ်ဖြတ်အပ်ကုန်၏။ သေယျထိဒံ၊ ထိုပလိဗောဓအငယ်တို့ဟူသည်အဘယ်နည်း။ ဒီဃာနိ ကေသနခလောမာနိ၊ ရှည်သောဆံပင်၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ မှတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်တို့ကို။ ဆိန္နတဗ္ဗာ၊ ဖြတ်အပ်ကုန်၏။ ဇိဏ္ဏစီငရေသု၊ ဆွေးမြည့်သော သင်္ကန်းတို့၌။ ဒဠိကမ္ပံ ဝါ၊ ခိုင်မြဲအောင် ပြုမှုဟူသော ဖာထေးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ တုန္ဒကမ္ပံ ဝါ၊ စုတ်ပြတ်ရာ၌ ချုပ်စပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ကိလိဋ္ဌာနိ ဝါ၊ ဟောင်းနွမ်းသော သင်္ကန်းတို့ကိုလည်း။ ရဇိတဗ္ဗာနိ၊ ဆိုးအပ်ကုန်၏။ သစေ၊ အကယ်၍။ ပတ္တေ၊ သပိတ်၌။ မလံ၊ အညစ်အကြေးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ ပတ္တော၊ သပိတ်ကို။ ပစိတဗ္ဗော၊ မီးထပ်၍ ဖုတ်အပ်၏။ မဉ္ဇူပိဋ္ဌာဒီနိ၊ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် စသည်တို့ကို။ သေဇေတဗ္ဗာနိ၊ သုတ်သင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဠ္ဗဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓဓုပစ္ဆေဒံ ကတောတိ ဧတ္ထ၊ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓဓုပစ္ဆေဒံ ကတော ဟူသောစကားရပ်၌။ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်တည်း။

ဘာဝနာဝိဓာန

ဘာဝနာအစီအရင်

၅၅။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သဗ္ဗံ၊ ပ။ ဘာဝေတဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ၊ သဗ္ဗံ၊ ပ။ ဘာဝေတဗ္ဗော ဟူသော စကားရပ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ပထဝီကသိကာ အာဒိ ကတော၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို အစပြု၍။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနဝသေန၊ အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရကထာ၊ အကျယ်ပြသော စကားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (၁၂၀) ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဥပစ္ဆိန္နခုဒ္ဒကပလိဗောဓေန ဘိက္ခုနာ၊ ပလိဗောဓအငယ်ကိုဖြတ်ပြီးသော ယောဂီရဟန်းသည်။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးနောက်။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တေန၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးရာမှ ပြန်လာခဲ့၍။ ဘတ္တသမ္ပဒံ ပဋိဝိနောဒေတော၊ ဆွမ်းဆီယစ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင်။ ပဝိဝိတ္တေ ဩကာဓေ၊ လူသူတိတ်ဆိတ်သော အရပ်၌။ သုခ-

သန္တိသိန္ဓေန၊ ချမ်းသာစွာထိုင်လျက်။ ကတာယ ဝါ ပထဝီယာ၊ ပြုပြင် စီရင် ထားပြီးသော မြေ၌သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မြေ၌ဖြစ်စေ။ အကတာယ ဝါ ပထဝီယာ၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်း မရှိသေးသော ပကတိမြေ၌ သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပကတိမြေ၌ဖြစ်စေ။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ (ယူသင့် ၏)။ ဟိ၊ မှန်၏။ —

ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို။ ဥဂ္ဂဟန္တော၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ယူသော ယောဂီသည်။ ပထဝီယံ၊ မြေအထူး၌။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ကတေ ဝါ၊ ပြုပြင်စီရင်ထားသည့် မူလည်းဖြစ်သော။ အကတေ ဝါ၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်းမရှိ ပကတိအတိုင်းမူလည်းဖြစ်သော။ သန္တကေ ဝါ၊ အပိုင်းအခြား ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ နော အနန္တကေ ဝါ၊ အပိုင်းအခြားမရှိ မဟုတ်သော။ သကောဋိယေ၊ အစွန်းအနားရှိသည် သာ ဖြစ်သော။ နော အကောဋိယေ၊ အစွန်းအနားမရှိ မဟုတ်သော။ ဝဇ္ဇုမေ၊ အာန်းရှိသည်သာဖြစ်၍။ နော အဝဇ္ဇုမေ၊ အဝန်းမရှိမဟုတ် သော။ သပရိယန္တေ၊ အဆုံးရှိသည်သာဖြစ်၍။ နော အပရိယန္တေ၊ အဆုံးမရှိမဟုတ်သော။ သပ္ပမတ္တေ ဝါ၊ စကောငယ်ပမာရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ သရာဓမတ္တေ ဝါ၊ အိုး စရည်းဖုံးစလောင်း ပမာဏရှိသည်မူ လည်းဖြစ်သော။ ပထဝီယံ၊ မြေအထူး၌။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။ ဂဏှာ- တိ၊ ယူ၏။ (ပြန်စပ်။) သော၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကဗျေတိ၊ ကောင်းစွာယူ၏။ သုပဓာရိတံ၊ ထပ်တလဲလဲ သတိစွဲအောင်။ ဥပဓာရေတိ၊ မြဲစွာမှတ်သား၏။ သုဝဝတ္ထိ- တံ၊ ကောင်းစွာဆင်ခြင် စဉ်းစားနှလုံး၌ ထားသည်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ (ထည့်)။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစား နှလုံး၌ထား၏။ သော၊ ထိုယောဂီ သည်။ တံ၊ ထိုကသိုဏ်းဝန်းကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာယူအပ်သော။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ သုပဓာရိတံ၊ ကောင်းစွာမှတ်သည်ကို။ ဥပ- ဓာရေတော၊ မြဲစွာမှတ်၍။ သုဝဝတ္ထိတံ၊ ကောင်းစွာ ဆင်ခြင်စဉ်းစား နှလုံးထားသည်ကို။ ဝဝတ္ထပေတော၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစား နှလုံး၌ထား၍။ ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ ဇရာမရဏမှာ၊ အိုခြင်းသေခြင်းမှ။ အဒ္ဓါ မုစ္စိဿာမိတိ၊ မုချလွတ်ရပေလိမ့်မည်ဟု။ အာနိသံသဒဿာဝီ၊ အကျိုးဆက်ကို မြော်မြင်လျက်။ ရတနသညီ ဟုတော။ ရတနာမြတ်ဟု အမှတ်ပြုကာ။ စိတ္တိကာရံ ဥပဋ္ဌပေတော၊ လေးစားသောစိတ်ကို ဖြစ်စေ ၍။ သမ္ပိယာယမာနော၊ ကောင်းစွာမြတ်နိုးလျက်။ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်အာရုံ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့ချည်၏။

သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ကာမေဟိ၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ ကင်း
ဆိတ်၍သာလျှင်။ ပ။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပထမဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။
ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ
အပ်ပေ၏။

တတ္ထ၊ ထိုအထက်ပါ အဋ္ဌကထာစကားရပ်၌။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ကား။
ယေန၊ အကြင်ယောဂီသည်။ အတိတာဘဝေပိ၊ အတိတ်ဘဝ၌လည်း။ သာသ-
နေ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ သော်လည်းကောင်း။ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇာယ
ဝါ၊ ရသေ့ရဟန်း အဖြစ်၌သော်လည်းကောင်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတော၊ ရဟန်းပြု၍။ ပထဝီ-
ကသိဏေ၊ ပထဝီကသိဏ်း၌။ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနံ၊ စတုက္ကဈာန် ပဉ္စကဈာန်တို့
ကို။ နိဗ္ဗတ္တိတပုဗ္ဗာနံ၊ ဖြစ်စေဖူးကုန်၏။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။
ပုညဝတော၊ ဘာဝနာတည်းဟူသော ကောင်းမှုရှိသော။ ဥပနိဿယသမ္ပန္နဿ၊
အားကြီးသောအကြောင်း အထောက်အပံ့နှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီအား။
အကတယ၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်း မရှိသော။ ပထဝိယာ၊ ပကတိမြေပြင်ငယ်။
ကသိတဋ္ဌာနေ ဝါ၊ ထွန်ထားရာ အရပ်၌လည်းကောင်း။ ခလမဏ္ဍလေ ဝါ၊
ကောက်နယ် တလင်းဝန်း၌လည်းကောင်း။ မလ္လကတ္ထေရဿ၊ မလ္လကမထေရ်
အား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့။ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ဖြစ်ပေါ်
လာ၏။ တဿ အာယသ္မတော၊ ထိုမလ္လကအရှင်အား။ ကသိတဋ္ဌာနံ သြလော-
ကေန္တဿ၊ ထွန် ထားသောအရပ်ကို ကြည့်စဉ်။ တံ ဌာနပ္ပမာဏမေဝ၊ ထိုထွန်
ထားရာ အတိုင်း အရှည်ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။
ဥဒပါဒိ ကိရ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသတတ်။ သော၊ ထိုမလ္လကမထေရ်သည်။ တံ
နိမိတ္တံ ဝဇေတော၊ ထိုနိမိတ်ကို ပွားစေပြီးလျှင်။ ပဉ္စကဇ္ဈာနာနံ၊ ပဉ္စကဈာန်တို့
ကို။ နိဗ္ဗတ္တိတော၊ ဖြစ်စေ၍။ ဈာနပဒဋ္ဌာနံ၊ ဈာန်ကို အခြေပြုသော။ ဝိပဿနံ၊
ဝိပဿနာကို။ ပဌပေတော၊ ဖြစ်စေ၍။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏံ၊
ရောက်လေ၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ယော၊ အကြင်ယောဂီ
သည်။ အကဘာမိကာရော၊ ပြုဖူးသော အလေ့အလာ မရှိသည်။ ဝါ၊ လွန်ကဲ
သော ကောင်းမှုကို မပြုဘူးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုယောဂီရဟန်း
သည်။ အာစရိယသန္တိကေ၊ ဆရာ၏အသံ၌။ ဥဂ္ဂဟိတ ကမ္မဋ္ဌာနဝိဇာနံ၊ သင်ယူခဲ့
သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအစီအရင်ကို။ အဝိရာဒေတော၊ မချွတ်ယွင်းစေပဲ။ စတ္တာရော
ကသိဏဒေါသေ၊ ကသိဏ်း၏ အပြစ်လေးပါးတို့ကို။ ပရိဟရန္တေန၊ ရှောင်
သဖြင့်။ ဝါ၊ ရှောင်လျက်။ ကသိဏံ၊ ကသိဏ်းဝန်းကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုလုပ်အပ်၏။
ပထဝီကသိဏဒေါသ၊ ပထဝီကသိဏ်း၏ အပြစ်တို့သည်။ နိလပိတလောဟိတ-
သြဒါဘသမ္ပေဒဝသေန၊ အညို အဝါ အနီ အဖြူအရောင်ရှိသော မြေတို့နှင့်

ရောသော အားဖြင့်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးရှိကုန်၏။ တသွာ၊ ထို့ကြောင့်။ နီလာဒိဝဏ္ဏံ၊ အညိုရောင် စသည်အဆင်းရှိသော။ မတ္တိကံ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မြေကို မယူမချီ။ ဂင်္ဂါဝဟေ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ရေ အလျဉ်ဖြင့် တိုက်စား ထားရာ ကမ်းပါးအရပ်၌။ မတ္တိကာသဒိသာယ၊ မြေနှင့် တူသော။ အရုဏဝဏ္ဏာယ၊ အရုဏ် အဆင်းရှိသော။ မတ္တိကာယ၊ မြေညက်ဖြင့်။ ကသိဏံ၊ ကသိုဏ်းဝန်းကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုလုပ်အပ်၏။ တဉ္စ ခေါ၊ ထိုကသိုဏ်းဝန်းကိုလည်း။ ဝိဟာရမဇ္ဈေ၊ ကျောင်းတိုက်အလယ်၌။ သာမဏေရာဒိနံ၊ သာမဏေ စသည်တို့၏။ သဉ္စရဏ-ဌာနေ၊ သွားလာရာအရပ်၌။ န ကာတဗ္ဗံ၊ မပြုလုပ်သင့်ပေ။ ဝိဟာရပစ္စန္ဓေ ပန၊ ကျောင်းတိုက် အစွန်၌ကား။ ပဋိစ္ဆန္နဌာနေ၊ ဖုံးကွယ်လျှို့ဝှက်ရာအရပ်ဖြစ်သော။ ပဗ္ဗာရေ ဝါ၊ တောင်ဝှမ်း၌သော်လည်းကောင်း။ ပဏ္ဏသာလာယ ဝါ၊ သစ်ရွက်မိုး ကျောင်း၌သော်လည်းကောင်း။ သံဟာရိမံ ဝါ၊ ရွှေ့ပြောင်း၍ ရစကောင်းသော ကသိုဏ်းဝန်းကိုသော်လည်းကောင်း။ တတြဋ္ဌကံ ဝါ၊ ထိုအရပ်၌ အမြဲတည်သော ကသိုဏ်းဝန်းကိုသော်လည်းကောင်း။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုလုပ်အပ်၏။ တတြ၊ ထို ကသိုဏ်းဝန်းနှစ်မျိုးတို့တွင်။ သံဟာရိမံ၊ ပြောင်းရွှေ့၍ရစကောင်းသော ကသိုဏ်း ဝန်းကို။ စတုသု ဒဏ္ဍကေသု၊ တုတ်တံလေးချောင်းတို့၌။ (၁၂၁) ပိလေတိကံ ဝါ၊ အဝတ်နှုမ်းစကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အဝတ်နှုမ်းစကို ဖြစ်စေ။ စမ္ပံ ဝါ၊ သားရေ ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ သားရေကို ဖြစ်စေ။ ကဋ္ဌသာရကံ ဝါ၊ သပေါ့ဖျာကို လည်းကောင်း။ ဝါ၊ သပေါ့ဖျာကို ဖြစ်စေ။ ဗန္ဓိတွာ၊ ချည်နှောင်ပြီးလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုအဝတ်နှုမ်းစစသည်၌။ အပနိတတိဏမူလသက္ခရာကထလိကာယ၊ မြက်၊ သစ်မြစ်၊ ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်းတို့ကို ရွေးကောက်ဖယ်ထားပြီးသော်။ သုမဏ္ဍိတာယ၊ ကောင်းစွာ နယ်ထားပြီး သော။ မတ္တိကာယ၊ မြေညက်ဖြင့်။ ဝုတ္တပမာဏံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော စကောငယ်၊ စလောင်းဖုံးကြီးပမာဏရှိသော။ ဝဋ္ဌံ၊ အဝန်း အဝိုင်းကို။ လိမ္မေတွာ၊ လိမ်းကျံ၍။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ တံ၊ ထို ရွှေ့ပြောင်း၍ ရစကောင်းသော ကသိုဏ်းဝန်းကို။ ပရိကမ္မကာလေ၊ စတင်၍ ရှုသောအခါ၌။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ အတ္ထရိတွာ၊ ဖြန့်၍။ ဩလောကေတဗ္ဗံ၊ ကြည့်ရှုအပ်၏။ တတြဋ္ဌကံ၊ ထိုအရပ်၌ အမြဲတည်သော ကသိုဏ်းဝန်းကိုမူကား။ ဘူမိယံ၊ မြေပြင်၌။ ပဒုမကဏ္ဍိကာကာရေန၊ ပဒုမ္မာကြာချပ်သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ခါဏုကေ၊ သစ်ငုတ်တို့ကို။ အာကောဋေတွာ၊ စိုက်ပြီးလျှင်။ ငလ္လိဟိ၊ နွယ်တို့ဖြင့်။ ဝိနန္ဒိတွာ၊ ဖွဲ့သွက်ချည်နှောင်၍။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ယဒိ၊ အကယ်၍။ သာ မတ္တိကာ၊ ထိုအရုဏ်ရောင်မြေညက်သည်။ နပ္ပဟောတိ၊ မလောက်ငြားအံ့။ အဓော၊ အောက်၌။ အညံ ပက္ခိပိတွာ၊ အခြားမြေကို ထည့်၍။ ဥပရိဘာဂေ၊ အထက် အဖို့၌။ သုပရိသောမိတာယ၊ ကောင်းစွာသုတ်သင်ထားအပ်သော။ အရုဏ-ဝဏ္ဏာယ မတ္တိကာယ၊ အရုဏ်ရောင်မြေညက်ဖြင့်။ ဝိဒတ္တိစတုရဂုံလဝိတ္ထာရံ၊ အချင်းတထွာနှင့် လက်လေးသစ်ရှိသော။ ဝဋ္ဌံ၊ မြေအဝန်းအဝိုင်းကို။ ကာတဗ္ဗံ၊

ပြုအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တေဒေဝ ပမာဏံ သန္တာယ၊ ထိုအတိုင်းအရှည်ကိုပင် ရည်၍။ သုပ္ပမတ္တံ ဝါ သရာဝမတ္တံ ဝါတိ၊ စကောငယ်ပမာဏရှိသည်မှလည်း ဖြစ်သော အိုးစရည်းဖုံး (စလောင်းကြီး) ပမာဏရှိသည်မှလည်းဖြစ်သောဟု။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ သာန္တကေ နော ဖ နန္တကေတိအာဒိ၊ အပိုင်းအခြားရှိသည်သာ ဖြစ်၍ အပိုင်းအခြား မရှိမဟုတ်သော ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အဿ၊ ထိုကသိုဏ်းဝန်း၏။ ပရိစ္ဆေဒတ္တာယ၊ အပိုင်းအခြားအလိုငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

၅၆။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အပိုင်းအခြားအလိုငှာ ဆိုအပ်သောကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တပမာဏပရိစ္ဆေဒံ ကတော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အချင်းတထွာနှင့် လက်လေးသစ်ပမာဏကို အပိုင်းအခြားပြု၍။ ရုက္ခပါဏိကာ၊ စန္ဒကူး စသော သစ်လက်ဝါးသည်။ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏံ၊ အရုဏ်ရောင်အဆင်းနှင့် သဘောမတူ သော အဆင်းမျိုးကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်ပေါ်စေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ အဂ္ဂဟေတု၊ ထိုစန္ဒကူး စသော သစ်သားလက်ကို ယူမူ၍။ ပါသာဏပါဏိ- ကာယ၊ ကျောက်လက်ဖြင့်။ ဗံသေတော၊ ပွတ်တိုက်၍။ သမံ၊ ညီညာသော။ ဘေရိတလသဒိသံ ကတော၊ စည်အပြင်နှင့် တူအောင်ပြု၍။ တံ ဌာနံ၊ ထိုကသိုဏ်း ဝန်းထားရာအရပ်ကို။ သမ္ပဇ္ဇိတော၊ တံမြက်လှည်း၍။ နတော၊ ရေချိုးပေးကာ။ အာဂန္တော၊ ပြန်လာပြီးလျှင်။ ကသိဏမဏ္ဍလတော၊ ကသိုဏ်းဝန်းမှ။ အစုတေယျ- ဟတ္ထန္တရေ ပဒေသေ၊ နှစ်တောင်ထွာအတွင်း ဖြစ်သောအရပ်၌။ ပညတ္တေ၊ ခင်းထားအပ်သော။ ဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလပါဒကေ၊ တထွာနှင့်လက်လေးသစ် အခြေရှိသော။ သုအတ္ထတေ၊ ညီညီညာညာ ခင်းထားအပ်သော။ ပီဌေ၊ အင်းပျဉ်၌။ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ ထိုင်အပ်၏။ ဝတော၊ ဒုရတရေ၊ ထိုနှစ်တောင်ထွာထက် ဝေးသော အရပ်၌။ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်နေသော ယောဂီအား။ ကသိဏံ၊ ကသိုဏ်း ဝန်းသည်။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်ပေ။ တတော၊ အာသန္နတရေ၊ (တတော လိုက်ပါ)။ ထိုနှစ်တောင်ထွာထက်နီးသော အရပ်၌။ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်နေသော ယောဂီအား။ (နိသိန္နဿလိုက်)။ ကသိဏဒေါသ၊ ကသိုဏ်း၏ အပြစ်တို့သည်။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဥစ္စတရေ၊ ထိုတထွာနှင့် လက်လေးသစ်အခြေရှိသော အင်းပျဉ်ထက်မြင့်သော အင်းပျဉ်၌။ နိသိန္နေန၊ ထိုင်နေသော ယောဂီသည်။ ဂီဝံ ဩနမိတော၊ လည်ကို အောက်သို့ညွတ်၍။ ဩလောကေတဗ္ဗံ၊ ကြည့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နိစတရေ၊ ထိုပမာဏအောက်နိမ့်သော အင်းပျဉ်၌။ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်နေသော ယောဂီအား။ (လိုက်)။ ဇဏ္ဍုကာနိ၊ ဒူးဆစ်တို့သည်။ ရုဇန္တိ၊ နာကျင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်း ဖြင့်ပင်။ နိသီဒိတော၊ ထိုင်၍။ ဝါ၊ ထိုင်ပြီးလျှင်။ “ကာမာ၊ ကာမဂုဏ်တို့သည်။ အပ္ပဿာဒါ၊ သာယာဖွယ် မရှိကုန်” ဣတိ အာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့ အစရှိသော နည်းဖြင့်။ ကာမေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။ အာဒိနဝံ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ အပြစ်ကို

ဆင်ခြင်၍။ ကာမနိဿရဏေ၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ သဗ္ဗဒုက္ခသမတိက္ကမပါယဘူတေ၊ ဒုက္ခအလုံးစုံမှ လွန်မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်း လည်းဖြစ်သော။ နေက္ခမ္မေ၊ ဈာန်၌။ ဇာတာဘိလာသေန၊ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်ပေါ်စေလျက်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏာနုဿရဏေန၊ ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သံဃာ့ဂုဏ်တို့ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်းဖြင့်။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ ဇနယိတော၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၍။ “ဣဒါနိ၊ ယခု။ အယံ သာ နေက္ခမ္မပဋိပဒါ၊ ငါကျင့်မည့် ဤအကျင့်သည်။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓအရိယသာဝကေဟိ၊ အလုံးစုံသော ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓနှင့် အရိယာသာဝကတို့သည်။ ပဋိပန္နာ၊ ကျင့်အပ်သော။ နေက္ခမ္မပဋိပဒါတိ၊ ဥပစာရနှင့်တကွသော ဈာန် ဝိပဿနာ မဂ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော နေက္ခမ္မသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်းဟူ။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်၌။ သဉ္ဇာတဂါရဝေန၊ ရိုသေလေးစားခြင်းကို ဖြစ်စေလျက်။ ပဝိဝေကသုခရသဿ၊ ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာသုခဟူသော အရသာ၏။ ဘာဂီ၊ အဖို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်ကေန်။ ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဿာဟံ ဇနယိတော၊ တက်ကြွသော လုံ့လကို ဖြစ်စေပြီးလျှင်။ သမေန အာကာရေန၊ ညီမျှသောအခြင်းအရာဖြင့်။ စက္ခုနိ ဥမ္မိလေတော၊ မျက်စိတို့ကို ဖွင့်၍။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ ဂဏှန္တေန၊ ယူလျက်။ (နိမိတ္တံ ဂဏှန္တေန၊ နိမိတ်ကို ယူလျက်။) ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်၏။

ဟိ၊ မှန်၏။ အတိဥမ္မိလယတော၊ မျက်စိဖွင့်လွန်းသော ယောဂီအား။ စက္ခု၊ မျက်စိသည်။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ မဏ္ဍလဉ္စ၊ ကသိုဏ်းဝန်းသည်လည်း။ အတိဝိဘူတံ၊ အလွန် ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်မလာပေ။ အတိမန္တံ ဥမ္မိလယတော၊ အလွန် မွေးမွေးဖွင့်သော ယောဂီအား။ မဏ္ဍလံ၊ ကသိုဏ်းဝန်းသည်။ အဝိဘူတံ ဟောတိ၊ မထင်ရှားပေ။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်သည်လည်း။ လိနံ ဟောတိ၊ တွန့်ဆုတ်၏။ ဝေမ္မိ၊ ဤသို့ကြည့်လျှင်လည်း။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်ပေါ်တတ်ပေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဒါသတလေ၊ ကြေးမုံပြင်၌။ မုခနိမိတ္တဒဿိနာ ဝိယ၊ မျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်သော သူကဲ့သို့။ သမေနာကာရေန၊ ညီမျှသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ စက္ခုနိ ဥမ္မိလေတော၊ မျက်စိတို့ကို ဖွင့်၍။ နိမိတ္တံ ဂဏှန္တေန၊ နိမိတ်ကို ယူလျက်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်၏။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းကို။ န ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ မဆင်ခြင်အပ်ပေ။ အပိ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ (၁၂၂) ဝဏ္ဏံ အမုဉ်တော၊ အဆင်းကို မလွှတ်မူ၍။ နိဿယံ သဝဏ္ဏံ ကတော၊ မှီရာပထဝီနှင့် တူသော အခြင်းအရာရှိသည်ကိုပြု၍။ ဥဿဒဝသေန၊ ပထဝီဓာတ်၏သတ္တိ လွန်ကဲသောအားဖြင့်။ ပဏ္ဏတ္တိဓမ္မေ၊ ပထဝီဟူသောဝေါဟာရ ပညတ်၌။ စိတ္တံ ပဋ္ဌပေတော၊ စိတ်ကို ထား၍။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်း

အပ်၏။ ပထဝီ၊ မြေ။ မဟိ၊ မြေ။ မေဒနီ၊ မြေ။ ဝသုဇာ၊ မြေ။ ဝသုန္ဓရာ၊ မြေ။
ဣတိ အာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ပထဝီနာမေသု၊ မြေ၏အမည်တို့တွင်။
ယံ၊ အကြင်အမည်ကို။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ (ထည့်)။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တထာပိ၊
ထိုသို့အလိုရှိ၍ ဆိုသင့်သော်လည်း။ ယံ နာမံ၊ အကြင်အမည်သည်။ အဿ၊ ထို
ယောဂီအား။ သညာနုကူလံ၊ ရွေးကမ္ပတ်ယူဖူးသော အမှတ်သညာ၏ အစွမ်း
အားဖြင့် လျော်လည်း လျော်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုလျော်သော
အမည်ကို။ ဝတ္ထု၊ ရွတ်ဆိုအပ်၏။ အပိ စ၊ စင်စစ် အသင့်လျော်ဆုံးမှာမူကား။
ပထဝီတိဒေဝ နာမံ၊ ပထဝီဟူသော ဤအမည်သည်သာလျှင်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှား၏။
တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပါကဋ္ဌာသေနေဝ၊ ထင်ရှားသော အမည်၏အစွမ်း
အားဖြင့် သာလျှင်။ ပထဝီ ပထဝီတိ၊ မြေ-မြေဟူ၍။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေ
အပ်၏။ ကာလေန၊ ရံခါ။ ဥမ္မိလေတွာ၊ မျက်စိဖွင့်၍။ ကာလေန နိမ္မိလေတွာ၊
ရံခါ မျက်စိကို မှိတ်၍။ အာဝဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းအပ်၏။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊
ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ယာဝ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကြင်မျှလောက် မဖြစ်သေး။ တာဝ၊ ထို
မျှလောက်။ ကာလသဘမ္ပိ၊ အကြိမ်တရာသော်လည်းကောင်း။ ကာလသဟ-
ဿမ္ပိ၊ အကြိမ်တထောင်သော်လည်းကောင်း။ တတော ဘိယျောပိ၊ ထို့ထက်
ပိုလွန်၍ သော်လည်းကောင်း။ ဇေတနော နယေန၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်
သာလျှင်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်၏။

၅၇။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဘာဝယတော၊ တိုးပွားစေသော။ တဿ၊
ထိုယောဂီရဟန်းအား။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ နိမ္မိလေတွာ၊ မျက်စိမှိတ်၍။
အာဝဇန္တဿ၊ ဆင်ခြင်စဉ်။ ဥမ္မိလိတကာလေ ဝိယ၊ မျက်စိဖွင့်၍ ဆင်ခြင်သော
အခါ၌ကဲ့သို့ပင်။ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ စိတ်၌ ပထဝီကသိုဏ်းဝန်းထင်ပေါ်
လာ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ဇာတံ နာမ
ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မည်၏။ တဿ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်၏။ ဇာတကာလတော
ပဉ္စာယ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါမှစ၍။ တသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုကသိုဏ်းရှိရာ အရပ်၌။
န နိသိဒိတဗ္ဗံ၊ မနေသင့်ဘော့ပေ။ အတ္တနော ဝသနဌာနံ၊ မိမိနေရာ ကျောင်းခန်း
သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်းခန်း၌။ နိသိန္နေန၊ ထိုင်လျက်။
ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်၏။ ပါဒဓောဝနပပဉ္စပရိဟာရတ္ထံ၊ ခြေဆေးခြင်းကိစ္စ
အဘွက် အချိန်ဖွင့်ခြင်းကို ချောင်လွှဲချန် အပျို့ငှာ။ အဿ၊ ထိုယောဂီသည်။
ကောပဋ္ဌလိကုပါဟနာ စ၊ လွှာခြင်းဖိနပ်ကိုလည်းကောင်း။ ကတ္တရဒဏ္ဍော စ၊
တောင်ဓားကိုလည်းကောင်း။ ပရိဿယ ဝိနောဒတ္ထံ၊ ဘေးရန်ကာကွယ်တားဆီး
ရန်အလို့ငှာ။ (ထည့်)။ ဣစ္ဆတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ သစေ၊ အကယ်၍။
တရုဏော သမာဓိ၊ နုသေးသော သမာဓိသည်။ ကေနစိဒေဝ အသပ္ပါယ-
ကာရဏေန၊ မလျောက်ပတ်သောအကြောင်းတစုံတရာကြောင့်။ နဿတိ၊
ပျက်သွားလျှင်။ အထ၊ ထိုသို့ပျက်ခဲ့သည်ရှိသော်။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။

ဥပါဟနာ အာရယံ၊ ဖိနပ်စီးလျက်။ ကတ္တရဒဏ္ဍံ ဂဟေတွာ၊ တောင်ဝှေးကိုင့်
ယူကာ။ တံ ဌာနံ၊ ထိုကသိုဏ်းဝန်းပုံရှိရာအရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။
နိမိတ္တံ အာဒါယ၊ နိမိတ်ကို ယူပြီးလျှင်။ အာဂန္ဓာ၊ ပြန်လာ၍။ သုခနိသိန္ဓေန၊
ချမ်းသာစွာထိုင်လျက်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်၏။ ပုနပျုနံ၊ အကြိမ်ကြိမ်
အဖန်ဖန်။ သမ္မန္တာဟရိတဗ္ဗံ၊ နိမိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် နှလုံးသွင်းအပ်၏။
တက္ကာဟတံ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူသော ကြံ့ပြည်မှုဖြင့် ရှေးရှုခေါက်အပ် ထက်ဝန်း
ကျင်မှ ခေါက်အပ်သည်ကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊ အထူးကြံ့ပြည်မှုဖြင့် ရှေးရှုခေါက်အပ်
ထက်ဝန်းကျင်မှ ခေါက်အပ်သည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဧဝံ ကရေန္တဿ၊
ဤအတိုင်း ပြုလုပ်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အနုက္ကမေန၊ ဘာဝနာအစဉ်
အားဖြင့်။ နိဝရဏာနိ၊ နိဝရဏတို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ ကွာကုန်၏။ ဂ်လေသ၊
ကိလေသာတို့သည်။ သန္နိသီဒန္တိ၊ ငြိမ်ဝပ်ကုန်၏။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ ဥပစာရ-
သမာဓိသည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဓိယတိ၊ ကောင်းစွာ ထားအပ်၏။
ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

တတြ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်နှစ်ပါးတို့တွင်။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်
ကား။ ပုရိမဿ ဥဂ္ဂနိမိတ္တဿ စ၊ ရှေးဖြစ်သော ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၏လည်းကောင်း။
ဣဒဿ စ၊ ဤပဋိဘာဂနိမိတ်၏လည်းကောင်း။ ဝိသေသော၊ ထူးခြား
ချက်ပေတည်း။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၌။ ကသိဏဒေါသော၊ ကသိုဏ်း
၏လက်ချောင်းရာ လက်ဖနောင်းရာ လက်ဖခါးရာ စသော အပြစ်သည်။
ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ထဝိ-
ကတော၊ အိတ်မှ။ နိဟတာဒါသမဗ္ဗလံ ဝိယ စ၊ ထုတ်အပ်သော
ကြေးမုံဝိုင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သုခဓာတသင်္ခထာလံ ဝိယ စ၊ ကောင်း
စွာဆေးကြော ပွတ်တိုက်အပ်ပြီးသော ခရုသင်းခွက်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။
ဝလာဟကန္တရာ၊ တိမ်တိုက်ကြားမှ။ နိက္ခမန္တစန္ဒမဏ္ဍလံ ဝိယ စ၊ ထွက်လာသော
လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မေဿမုခေ၊ မိုးတိမ်ဝ၌။ ဗလာကာ ဝိယ စ၊
ဥဗျိုင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပဒါလေတွာ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို ဖောက်
ထွင်း၍။ နိက္ခန္တမိဝ၊ ထွက်လာသကဲ့သို့။ တတော၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထက်။ သတ-
ဂုဏံ၊ အဆတရာ။ သဟဿဂုဏံ၊ အဆတထောင်။ သုပရိသုဒ္ဓံ ဟုတွာ၊ ထက်ဝန်း
ကျင် အလွန်စင်ကြယ်လျက်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝါ၊ ထို့
ပြင်။ တံ၊ ထိုအလွန်စင်ကြယ်စွာထင်လာသော ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဝဏ္ဏဝန္တံ၊
အဆင်းရှိသည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်ပေ။ တနည်း။ နေဝ ဝဏ္ဏဝန္တံ ဟောတိ၊
အဆင်းမရှိပေ။ န သဏ္ဌာနဝန္တံ ဟောတိ၊ ပုံသဏ္ဌာန်မရှိပေ။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထို
ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့ အဆင်းသဏ္ဌာန်သဘောရှိသည်။ ယဒိ
ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ တနည်း။ ယဒိ၊ အကယ်၍။ တံ၊ ထိုပဋိဘာဂ

နိမိတ်သည်။ ဤဒိသံ၊ ဤကဲ့သို့ အဆင်းသဏ္ဌာန်သဘောရှိသည်။ ဘဝေယျ၊
ဖြစ်ငြားအံ့။ စက္ခုဝိညေယျံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိစကောင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ
၏။ ဩဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်ဖြစ်၍။ သမ္မသန္နပရံ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါး
ဖြင့် သုံးသပ်နိုင်စကောင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တိလက္ခဏဗ္ဗာဟတံ၊ လက္ခ-
ဏာရေးသုံးပါးဖြင့် ဆောင်နိုင်စကောင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ သို့သော်
လည်း။ ဧတံ၊ ဤပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်ကား။
န၊ မဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ ဧတံ၊ ဤပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။
(လိုက်)။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ သမာဓိလာဘိနော၊ ဥပစာရသမာဓိကိုရသော
ယောဂီအား။ ဥပဋ္ဌာနာကာရမတ္တံ၊ ထင်သော အခြင်းအရာ မျှဖြစ်၍။ သညဇံ
ဘာဝနာ၊ သညာဖြင့် ဖြစ်စေကာမျှသာတည်း။ ဣတိ၊ ဤကား ပဋိဘာဂနိမိတ်
နှင့် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၏ ထူးခြားချက်ပေတည်း။

၅၈။ ပန၊ အကျိုးတရားကား။ အဿ၊ သို့ပဋိဘာဂနိမိတ်၏။ ဥပ္ပန္နကာလ-
တော ပဋ္ဌာယ၊ ဖြစ်ရာကာလမှစ၍။ နိဝရဏာနိ၊ နိဝရဏတို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘိတာ-
နော ဟောန္တိ၊ ခွာအပ်ပြီးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့သည်။
သန္တိသိန္နာဝ ဟောန္တိ၊ ငြိမ်ဝပ်ကြပြီးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်၏။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊
ဥပစာရသမာဓိဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဟိတမေဝ၊ ထားအပ်ကုန်ပြီးသာလျှင်
ဖြစ်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ်ပေတည်း။

(၁၂၃) ဟိ၊ မှန်၏။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ ဥပစာရသမာဓိ စ၊ ဥပစာရ-
သမာဓိလည်းကောင်း။ အပ္ပနာသမာဓိ စ၊ အပ္ပနာသမာဓိလည်းကောင်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဒုဝိဇော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဒွိဟာကာရေဟိ၊ ဈာန်၏ဆန့်ကျင်ဘက်
တရားတို့မှ ဝေးခြင်း၊ ခိုင်မြဲခြင်းသို့ရောက်ခြင်း ဟူသော အကြောင်း နှစ်မျိုးတို့
ကြောင့်။ ဥပစာရဘူမိယံ ဝါ၊ ဥပစာရအခိုက်၌လည်းကောင်း။ ပဋိလာဘဘူမိယံ
ဝါ၊ ဈာန်ကို ရခိုက်၌လည်းကောင်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဓိယတိ၊ အညီအညွတ်
ကောင်းစွာထားနိုင်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအခိုက်အတန့်နှင့်မျိုးတို့တွင်။ ဥပစာရဘူမိယံ၊
ဥပစာရအခိုက်အတန့်၌။ နိဝရဏပ္ပဟာနနာ၊ နိဝရဏတို့ကို ပယ်ခြင်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊
စိတ်ကို။ သမာဟိတံ ဟောတိ၊ အညီအညွတ်ကောင်းစွာထားနိုင်ပေ၏။ ပဋိ-
လာဘဘူမိယံ၊ ဈာန်ကို ရခိုက်၌။ ကင်္ဂါတုဘာဝေန၊ အင်္ဂါထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်း
ဖြင့်။ ဝါ၊ အင်္ဂါထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဓိယတိ၊
အညီအညွတ် ကောင်းစွာထားနိုင်၏။ (ပြန်စပ်)။

ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣဒံ၊ ဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဒွိန္နံ သမာဓိနံ၊ ဥပစာရသမာဓိ
နှင့် အပ္ပနာသမာဓိတို့၏။ နာနာကာရဏံ၊ အသီးသီး ကွဲပြားခြင်း ခြားနားနိုင်
ခြင်း၏ အကြောင်းပေတည်း။ ဥပစာရေ၊ ဥပစာရသမာဓိအခိုက်အတန့်၌။
အင်္ဂါနိ၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့သည်။ ထာမဇာတာနိ၊ ဖြစ်သောအစွမ်းရှိကုန်သည်။

န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ န ထာမဇာတာနိ ဟောန္တိ၊ အားမရှိကြကုန်သေး။ အင်္ဂါနံ အထာမဇာတတ္တာ၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့၏ အားမရှိသေးသောကြောင့်။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဒဟရော ကုမာရကော၊ ငယ်သောကလေးသည်။ ဥက္ခိပိတော၊ ချီမ၍။ ဌပိယမာနော၊ ထားအပ်သော်လည်း။ တနည်း၊ ဌပိယမာနော၊ ထားအပ်သော။ ဒဟရော ကုမာရော၊ ငယ်သောကလေးသည်။ ပုနပုနံ၊ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ ပတတိ ယထာ၊ လဲကျသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဥပစာရေ၊ ဥပစာရသမာဓိအခိုက်အတန့်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဝါ၊ ဥပစာရေ ဥပ္ပန္နေ၊ ဥပစာရသမာဓိဖြစ်ခိုက်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကာလေန၊ ရံခါ။ နိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ အာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ အာရုံပြု၏။ ကာလေန၊ ရံခါ။ ဘဂံ ဩတရိတော၊ ဘဝင်သို့သက်ရောက်၍။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အပ္ပနာယံ၊ အပ္ပနာဈာန်ဖြစ်ခိုက်၌။ အင်္ဂါနိ၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့သည်။ ထာမဇာတာနိ ဟောန္တိ၊ အားရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုအင်္ဂါတို့၏။ ထာမဇာတတ္တာ၊ အားရှိသောကြောင့်။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သော်ကား။ ဗလဝါ ပုရိသော၊ အားကြီးသောယောက်ျားသည်။ အာသနာ ဝုဋ္ဌာယ၊ နေရာမှထ၍။ ဒိဝသမ္ပိ၊ တနေ့လုံးသော်လည်း။ တိဋ္ဌေယျ ယထာ၊ ရပ်နေနိုင်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အပ္ပနာသမာဓိမ္ပိ၊ အပ္ပနာသမာဓိသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဝါ၊ အပ္ပနာသမာဓိဖြစ်ခိုက်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဘဂံဝါရံ၊ ဘဝင်အလှည့်ကို။ ဝါ၊ ဘဝင်အစဉ်ကို။ သကံ ဆိန္နိတော၊ တကြိမ် ဖြတ်ပြီးလျှင်။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ၊ တညဉ့်လုံးသော်လည်းကောင်း။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝသံ၊ တနေ့လုံးသော်လည်းကောင်း။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်နေနိုင်၏။ ကုသလဇေန-ပဋိပါဠိဝသေနေဝ၊ ကုသိုလ်ဇာအာဠာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်နေ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အသီးအသီးကွဲပြားခြင်း၊ ခွဲခြားနိုင်ခြင်း၏အကြောင်းပေတည်း။

တတြ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်နှစ်မျိုးတို့တွင်။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ ဥပစာရသမာဓိနှင့်။ သဒ္ဓံ၊ တကွ။ ယဒေတံ ယံ ဧတံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ အကြင် ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ဥပ္ပါဒနံ နာမ၊ ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းမည်သည်။ အတိဒုက္ကရံ၊ အလွန်ခက်ခဲ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေနေဝ ပဏ္ဍကေန၊ ထိုဘင်္ဂပလ္လင်ခွေ တထိုင်တည်းဖြင့်သာလျှင်။ တံ နိမိတ္တံ ဝဇေတော၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ပွားစေ၍။ အပ္ပနံ၊ အပ္ပနာသို့။ ဝါ၊ အပ္ပနာကို။ အဓိဂန္တု၊ ရောက်ခြင်း၊ ရခြင်းငှာ။ သစေ သက္ကောတိ၊ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်ပါမူကား။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့စွမ်းနိုင်လတ်သော်။ သုန္ဓရံ၊ ကောင်း၏။ နော စေ သက္ကောတိ၊ အကယ်၍ မရောက်နိုင်ပါမူကား။ အထ၊ ထိုသို့မစွမ်းနိုင်

ခဲ့သော်။ အနေနု၊ ဤယောဂီဟုန်းသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုနိမိတ်ကို။ အပ္ပမတ္တေန၊ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ မမေ့မလျော့ပဲ။ စက္ကဝတ္တိဂဗ္ဘော ဝိယ၊ စကြာဝတေးမင်းလောင်းကိုယ်ဝန်ကို။ ရက္ခိတဗ္ဗော ဝိယ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သကဲ့သို့။ ရက္ခိတဗ္ဗံ၊ စောင့်ရှောက်အပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးသော်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့....

နိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ရက္ခိတော၊ စောင့်ရှောက်သောယောဂီအား။ လဒ္ဓပရိဟာနိ၊ ရပြီးသောပဋိဘာဂနိမိတ်၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မဉ်ပေ။ အာရက္ခမ္ပိ၊ အစောင့်အရှောက်သည်။ အသန္တမ္ပိ၊ မရှိမူ (မရှိသော်)။ အာရက္ခမ္ပိ အသန္တမ္ပိ၊ အစောင့်အရှောက်မရှိသော်။ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ၊ ရတိုင်း ရတိုင်းသောပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဝိနယတိ၊ ပျောက်ပျက်သွားတတ်ပေ၏။

သတ္တသပ္ပါယ

သပ္ပါယခုနစ်ပါး(ကိုပြဆိုချက်)

၅၉။ တတြ၊ ထိုစကား၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ရကား။ ဣဏဝိဓိ၊ စောင့်ရှောက်ပုံအစီအရင်တည်း။ အာဝါသော၊ ကျောင်းလည်းကောင်း။ ဂေါစရော၊ ဆွမ်းခံရွာလည်းကောင်း။ ဘဿံ၊ စကားလည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ ဘောဇနံ၊ ဘောဇဉ်လည်းကောင်း။ ဥတု၊ ဥတုလည်းကောင်း။ ဣရိယာပထော၊ ဣရိယာပုထ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတေ သတ္တ အသပ္ပါယေ၊ ဤမလျောက်ပတ်သော အသပ္ပါယ ခုနစ်မျိုးတို့ကို။ ဝိဝဇ္ဇယေ၊ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။ ဧတေ သတ္တ သပ္ပါယေ၊ ဤလျောက်ပတ်သော သပ္ပါယ ခုနစ်မျိုးတို့ကို။ သေဝေထ၊ မှီဝဲရာ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့မလျောက်ပတ်သည်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်၍၊ လျောက်ပတ်သည်တို့ကို မှီဝဲသဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇတော၊ ကျင့်သော။ ကဿစိ၊ တချို့သောယောဂီအား။ န စိရေနေဝ ကာလေန၊ မကြာမြင့်မီပင်လျှင်။ အပ္ပနာ ဟောတိ၊ အပ္ပနာစွာနိဗ္ဗာန်ဖြစ်ပေါ်၏။

တတြ၊ ထိုလျောက်ပတ် မလျောက်ပတ်သော ကျောင်းအစရှိသော ခုနစ်မျိုးတို့တွင်။ ယသ္မိံ အာဝါသော၊ အကြင်ကျောင်း၌။ ဝသန္တဿ၊ နေသော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အနုပ္ပန္နံ ဝါ နိမိတ္တံ၊ မဖြစ်ပေါ်သေးသော နိမိတ်သည်လည်း။ န ဥပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်ပေါ်။ ဥပ္ပန္နံ ဝါ နိမိတ္တံ၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော နိမိတ်သည်လည်း။ ဝိနယတိ၊ ပျောက်ပျက်၏။ အနုပဋိတာ စ သတိ၊ မဆင်သေးသော သတိသည်လည်း။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မဆင်လာပေ။ အသမာဟိတဉ္စ စိတ္တံ၊ ဘေဉ်ကြည်သော စိတ်သည်လည်း။ န သမာဓိယတိ၊

မတည်ကြည်လာပေ။ အယံ၊ ဤသို့သော ကျောင်းသည်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အသပ္ပာယော၊ မလျောက်ပတ်ပေ။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ ဝသန္တဿ၊ နေသော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ နာဂပဗ္ဗတဝါသီပဓာနိယတိဿထေရဿ ဝိယ၊ နာဂပဗ္ဗတကျောင်း၌ သီတင်းသုံးသော ပဓာနိယတိဿထေရ်အားကဲ့သို့။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေတ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်ပေါ်၏။ ထာဝရဉ္စဟောတိ၊ ခိုင်မြဲစွာလည်း တည်၏။ (၁၂၄) သတိ ဥပဋ္ဌာတိ၊ သတိလည်း ထင်၏။ စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ စိတ်လည်း တည်ကြည်၏။ အယံ၊ ဤကျောင်းသည်။ သပ္ပာယော၊ လျောက်ပတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ ဗဟူ အာဝါသာ၊ ကျောင်းများစွာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်းများစွာတို့တွင်။ ဧကမေကသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်းဆောင်တခုတခု၌။ တိဏိ တိဏိ ဒိဝသာနိ၊ သုံးရက်၊ သုံးရက်တို့ပတ်လုံး။ ဝသိတွာ၊ နေ၍။ တနည်း။ တိဏိ တိဏိ ဒိဝသာနိ ဝသိတွာ၊ သုံးရက်၊ သုံးရက်စီနေ၍။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ၊ တည်ကြည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေသင့်ပေ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ အာဝါသသပ္ပါယဘာယ၊ ကျောင်း၏ လျောက်ပတ်ခြင်းကြောင့်။ ဟေမ္မပဏ္ဏိဒီပမ္ပိ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌။ စူဠနာဂလေဏေ၊ စူဠနာဂလိုဏ်၌။ ဝသန္တာ၊ နေကုန်သည်ဖြစ်၍။ တတ္ထေတ၊ ထိုစူဠနာဂလိုဏ်၌ပင်လျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယူ၍။ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု၊ ငါးရာသော ရဟန်းတော်တို့သည်။ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံ သု၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြလေကုန်၏။ ပန၊ ဆက်အံ့။ သောတာပန္နာဒိနံ၊ သောတာပန် စသည်တို့၏လည်းကောင်း။ အညတ္ထ၊ အခြား ကျောင်း၌။ အရိယဘူမိံ ပတွာ၊ အရိယဘုံသို့ ရောက်၍။ တတ္ထ၊ ထိုစူဠနာဂလိုဏ်၌။ အရဟတ္တပတ္တာနဉ္စ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လည်းကောင်း။ ဂဏနာ၊ အရေအတွက်ကား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဂဏနာ နတ္ထိ၊ အရေအတွက်မရှိ များပြားလှ၏။ အညေသုပိ၊ အခြားသော။ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရာဒိသု၊ စိတ္တလပဗ္ဗတကျောင်းတိုက်စသည်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဂေါစရဂါမော၊ ဆွမ်းခံရွာကို။ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤဆိုလတ္တံ့အတိုင်း သိရမည်။ ယော ဂေါစရဂါမော၊ အကြင်ဆွမ်းခံရွာသည်။ သေနာသနတော၊ ကျောင်းတိုက်မှ။ ဥတ္တရေန ဝါ၊ မြောက်အရပ်၌လည်းကောင်း။ ဒက္ခိဏေန ဝါ၊ တောင်အရပ်၌ လည်းကောင်း။ နာတိဒူရေ၊ မဝေးလွန်းလှသော။ ဒိယစုကောသဗ္ဗန္တရေ၊ တကောသခွဲအတွင်း၌။ (တကောသခွဲဟူသည်မှာ (၇)ခုနစ်တောင်တာဖြင့် တာပေါင်း (၆၀၀) ရှိ၏။ ၄-တောင်ရှိသော ဓနုတာဖြင့် တာပေါင်း (၁၀၅၀) ရှိ၏။ ဋီကာ၌ ဓနုတာ (၁၀၀၀) အတိုင်းအရှည်ရှိသည်ဟု ပြဆိုထား၏။ ယင်း ပြဆိုချက်မှာ ‘အနည်းငယ် အယုတ်

အလွန်သည် မရေတွက်လောက်”ဟူသော ပရိဘာသာ စကားအရ အစွန်းတာ (၅၀) ကို မရေတွက်ပဲ ဆိုထားခြင်းဖြစ်ရာ၏။) ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သုလသာသမ္ပန္န-
ဘိက္ခော၊ ရလ္လယံသော ပြည့်စုံသော ဆွမ်းရှိ၏။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသော ဆွမ်းကိုလည်း
ရလ္လယံ၏။ သော ဂေါစရဂါမော၊ ထိုသို့သော ရွာသည်။ သပ္ပါယော၊ ယောဂီ
အား လျှောက်ပတ်၏။ ဝိပရိတော၊ ထိုမှ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော ရွာသည်။
အသပ္ပါယော၊ မလျှောက်ပတ်ပေ။

ဘဿန္တိ ဧတ္ထ၊ ဘဿံ ဟူသော စကားရပ်၌။ ဒုတ္တိံ သတိရစ္ဆာနကဿပရိယာ-
ပန္နံ၊ နတ်ရွာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တို့နှင့် ဖိလာဆန့်ကျင်သော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော
စကားတို့၌ အကျုံးဝင်သော စကားသည်။ အသပ္ပါယံ၊ မလျှောက်ပတ်ပေ။
ဟိ၊ အပြစ်ကို ပြဦးအံ့။ တံ၊ ထို မလျှောက်ပတ်သော စကားသည်။ အဿ၊
ထိုယောဂီအား။ နိမိတ္တန္တရဓာနာယ၊ ရပြီးသော နိမိတ်ကွယ်ပျောက်ခြင်းငှာ။
သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒသကထာဝတ္ထုနိဿိတံ၊ ကထာဝတ္ထုဆယ်ပါးကို မှီသော
စကားသည်။ သပ္ပါယံ၊ လျှောက်ပတ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုလျှောက်ပတ်သော
စကားကိုလည်း။ မတ္တာယ၊ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဘာသိတဗ္ဗံ၊ ပြောဆိုသင့်ပေ၏။

ပုဂ္ဂလောပိ၊ လျှောက်ပတ်သောပုဂ္ဂိုလ် မလျှောက်ပတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို
လည်း။ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ (တည့်)။ အတိရစ္ဆာနကထိကော၊
နတ်ရွာမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တို့နှင့် ဖိလာဆန့်ကျင်သောစကားကို မပြောဆိုသော။
သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော၊ သီလာဒိဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။
ယံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ၊ မတည်ကြည်
သေးသော စိတ်သည်လည်း။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ၊
တည်ကြည်ပြီးသော စိတ်သည်လည်း။ ထိရတရံ ဟောတိ၊ အထူးသဖြင့် ခိုင်
မြဲစွာ တည်ကြည်၏။ ဝါ၊ ပို၍ ခိုင်မြဲစွာ။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သပ္ပါယော၊ လျှောက်ပတ်၏။ ကာယဒဠီဗဟုလော၊ ကိုယ်လက်
ကြံ့ခိုင်အောင် ပြုပြင် မွေးမြူရေး၌ အလေ့အလာများသော။ တိရစ္ဆာနကထိ-
ကော၊ ဖိလာ ဆန့်ကျင်သော စကားကို ပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။
အသပ္ပါယော၊ မလျှောက်ပတ်ပေ။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ ကဒ္ဒမောဒကံ၊ ရွံညှန်ရေ
သည်။ အစ္စံ ဥဒကံ၊ ရေကြည်ကို။ မသိနံ၊ နောက်ကြည့်သည်ကို။ ကရောတိ ဣဝ၊
ပြုလုပ်တတ်သကဲ့သို့။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ၊ ထိုယောဂီကို။ မလိနမေဝ၊
ညစ်နွမ်းသည်ကိုသာလျှင်။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ တာဒိသဉ္စ၊ ထိုသို့သဘောရှိ
သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ အာဂမ္မ၊ အကြောင်းပြု၍။ ကောဋ္ဌပဗ္ဗတဝါသီဒဟရ-
ဿ၊ ကောဋ္ဌပဗ္ဗတကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေသော ရဟန်းငယ်၏။ ဝါ၊ ရဟန်း

ငယ်အား။ သမာပတ္တိ၊ သမာပတ်သည်။ နုဿတိ ဣဝ၊ ပျောက်ပျက်သကဲ့သို့။ သမာပတ္တိပိ၊ သမာပတ်ပင်သော်လည်း။ နုဿတိ၊ ပျောက်ပျက်တတ်သေး၏။ နိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်ကား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိတော့အံ့နည်း။ နုဿေယျ၊ ပျောက်ပျက်ရာ၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဘောဇနံ၊ ဘောဇဉ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ အတိုင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ (ထည့်)။ ကဿစိ၊ အချို့သော ယောဂီအား။ မရရံ၊ အချို့သည်။ ဝါ၊ ချို့သောအရာသာရှိသော ဘောဇဉ်သည်။ သပ္ပာယ်၊ လျောက်ပတ်၏။ ကဿစိ၊ အချို့သောယောဂီအား။ အဗ္ဗုဒ္ဓံ၊ အချဉ်သည်။ ဝါ၊ ချဉ်သောအရာသာရှိသော ဘောဇဉ်သည်။ သပ္ပာယ် ဟောတိ၊ လျောက်ပတ်၏။ ဥတုပိ၊ ဥတုသည်လည်း။ ကဿစိ၊ အချို့သော ယောဂီအား။ သိတော၊ အအေးသည်။ ဝါ၊ အေးသောဥတုသည်။ ကဿစိ၊ အချို့သော ယောဂီအား။ ဥဏှော၊ အပူသည်။ ဝါ၊ ပူသောဥတုသည်။ သပ္ပာယ်၊ လျောက်ပတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ယံ ဘောဇနံ ဝါ၊ အကြင်ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း။ ယံ ဥတု ဝါ၊ အကြင်ဥတုကိုလည်းကောင်း။ သေဝန္တဿ၊ မှီဝဲသော ယောဂီအား။ ဗာသု ဟောတိ၊ ချမ်းသာ၏။ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ၊ မတည်ကြည်သော စိတ်သည်လည်း။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ သမာဟိ တံ ဝါ စိတ္တံ၊ တည်ကြည်သော စိတ်သည်လည်း။ ထိရတရံ ဟောတိ၊ အထူးသဖြင့် ခိုင်မြဲစွာ တည်ကြည်၏။ ဝါ၊ ပို၍ ခိုင်မြဲလှ၏။ တံ ဘောဇနံ၊ ထိုဘောဇဉ်သည်။ သော စ ဥတု၊ ထိုဥတုသည်လည်း။ သပ္ပာယ်၊ လျောက်ပတ်၏။ ဣတရံ ဘောဇနံ၊ ဤမှတပါးသော ဘောဇဉ်သည်။ အသပ္ပာယ်၊ မလျောက်ပတ်။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော။ ဥတု စ၊ ဥတုသည်လည်း။ ဝါ၊ ဣတရော စ ဥတု၊ ဤမှတပါးသော ဥတုသည်ကား။ အသပ္ပာယ်၊ မလျောက်ပတ်ပေ။

ဣရိယာပထေသုပိ၊ ဣရိယာပုထ်တို့၌လည်း။ ကဿစိ၊ အချို့သောယောဂီအား။ စက္ခမော၊ စကြံသည်။ သပ္ပာယ်၊ ဟောတိ၊ လျောက်ပတ်၏။ ကဿစိ၊ အချို့သော ယောဂီအား။ သယနဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာနံ၊ အိပ်ခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းတို့တွင်။ အညတရော၊ တပါးပါးသည်။ သပ္ပာယ်၊ လျောက်ပတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဣရိယာပုထ်ကို။ အာဝါသံ ဝိယ၊ ကျောင်းကဲ့သို့။ တိဏံ ဒိဝသာနိ၊ သုံးရက်တို့ပတ်လုံး။ ဥပပရိက္ခိတော၊ စုံစမ်း၍။ ယသ္မိံ ဣရိယာပထေ၊ အကြင် ဣရိယာပုထ်၌။ ပဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်သော ယောဂီအား။ (ထည့်)။ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ၊ မတည်ကြည်သော စိတ်သည်လည်း။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ၊ တည်ကြည်သောစိတ်သည်လည်း။ ထိရတရံ ဟောတိ၊

အစူးသဖြင့် ခိုင်မြဲစွာတည်ကြည်၏။ သော၊ ထိုခိုင်မြဲသော ဣရိယာပုတ်သည်။ သပ္ပါယော၊ လျောက်ပတ်၏။ ဣတဒော၊ ဤမှတစ်ပါးသော ဣရိယာပုတ်သည်။ အသပ္ပါယော၊ မလျောက်ပတ်ပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

(၁၂၅) ဣတိ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဣမံ သတ္တဝိမံ အသပ္ပါယံ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ဤမလျောက်ပတ်သော အသပ္ပါယ ခုနစ်မျိုးကို ရှောင်ကြဉ်၍။ သပ္ပါယံ၊ လျောက်ပတ်သော သပ္ပါယ ခုနစ်မျိုးကို။ သေဝိတဗ္ဗံ၊ မှီဝဲအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မလျောက်ပတ်သည်ကို ကြဉ်၍ လျောက်ပတ်သည်ကိုသာ မှီဝဲသဖြင့်။ ပဋိပန္နဿ၊ ကျင့်သော။ နိမိတ္တာသေဝနုဗဟုလဿ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို မှီဝဲခြင်းများသော။ ကဿဝိ၊ အချို့သော ယောဂီအား။ န စိရေနော ကာလေန၊ မကြာမြင့်မီပင်လျှင်။ အပ္ပနာ ဟောတိ၊ အပ္ပနာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဒသဝိမအပ္ပနာကောသလ္လ

အပ္ပနာ၌ ကျွမ်းကျင်ကြောင်းအစီအရင် ဆယ်ပါး

၆၀။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ယဿ၊ အကြင်ယောဂီအား။ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇတောပိ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ကျင့်သော်လည်း။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာသည်။ (လိုက်)။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ ဒသဝိမံ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ အပ္ပနာကောသလ္လခေါ် အပ္ပနာ၌ ကျွမ်းကျင်ကြောင်း အစီအရင်ဆယ်မျိုးကို။ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ပြည့်စုံစေအပ်၏။ တတြ၊ ထိုသို့ ပြည့်စုံစေရာ၌။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ နယော၊ သိကြောင်းဖြစ်သော နည်းတည်း။ ဒသာဟာကာရေဟိ၊ ဆယ်ပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်။ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ အပ္ပနာ၌ကျွမ်းကျင်ကြောင်း အစီအရင်ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယတော၊ ဝတ္ထုတို့၏ သန့်ရှင်းမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်။ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနတော၊ ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှခြင်းကို ပြီးစေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ နိမိတ္တကုသလတော၊ နိမိတ်၌ ကျွမ်းကျင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ အပ္ပနာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာခြင်းကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ချီးမြှောက်သင့်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဟေတံ၊ ချီးမြှောက်၏။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နှိပ်သင့်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ နိဂ္ဂဟေတံ၊ နှိပ်၏။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ၊ ရှင်စေအပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမ္ပဟံသေတိ၊ ရှင်စေ၏။ (တတော သမ္ပဟံသနတော၊ ထိုသို့ စိတ်ကို ရှင်စေသင့်သော အခါ၌ ရှင်စေခြင်းဖြင့်)။ ယသ္မိံ သမယေ၊

အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဇ္ဈပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ လျစ်လျူရှုအပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှု၏။ တတော အဇ္ဈပေက္ခဏတော၊ ထိုသို့လျစ်လျူရှုသင့်သောအခါ၌ စိတ်ကို လျစ်လျူရှုခြင်းဖြင့်။ အသမာဟိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတော၊ သမာဓိကင်းသော (မရှိသော) ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြဉ်ခြင်းဖြင့်။ သမာဟိတပုဂ္ဂလသေဝနတော၊ သမာဓိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းဖြင့်။ တဒဓိမုတ္တတော၊ ထိုအပ္ပနာသမာဓိသို့ စိတ်ညွတ်ခြင်းဖြင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသဟာကာရေဟိ၊ ဆယ်ပါးသော အကြောင်း တို့ဖြင့်။ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ အပ္ပနာ၌ ကျမ်းကျင်ကြောင်း အစီအရင်ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်၏။

၆၁။ တတ္ထ၊ တထွ၊ ထိုဆယ်ပါးသော အပ္ပနာကောသလ္လ အစီအရင်တို့တွင်။ ဝတ္ထု- ဝိသဒကိရိယာ နာမ၊ ဝတ္ထုတို့၏ သန့်ရှင်းမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း မည်သည်မှာ။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနံ ဝတ္ထုနံ၊ အတွင်းအပြင်ဖြစ်သော ဝတ္ထုတို့၏။ ဝိသဒဘာဝ- ကရဏံ၊ သန့်ရှင်းမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းပေတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ကေသနခလောမာနိ၊ ဆံပင် ခြေသည်း လက်သည်း မှတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်တို့သည်။ ဒီဃာနိ ဟောန္တိ၊ ရှင်းကုန်၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ သေဒမလဂ္ဂဟိတံ ဝါ၊ ချွေးအညစ်အကြေး စွန်းငြိလူးကပ်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထု၊ အတွင်းဝတ္ထုသည်။ အဝိသဒံ ဟောတိ၊ မသန့်ရှင်းပေ။ အပရိ- သုဒ္ဓံ ဟောတိ၊ မစင်ကြယ်ပေ။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းသည်။ ဇိဏ္ဏံ၊ ဆွေးမြည့်သည်။ ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းသည်။ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ အနံ့မကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သေနာသနံ ဝါ၊ ကျောင်းသည်မူလည်း။ ဥက္ကာပံ ဟောတိ၊ အမှိုက်ရှုပ်နေ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဗာဟိရဝတ္ထု၊ အပြင် ဝတ္ထုသည်။ အဝိသဒံ ဟောတိ၊ မသန့်ရှင်းပေ။ အပရိသုဒ္ဓံ ဟောတိ၊ မစင်ကြယ် ပေ။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေ ဝတ္ထုမှိ၊ အတွင်းဝတ္ထု အပြင်ဝတ္ထု သည်။ အဝိသဒေ၊ မသန့်ရှင်းသော်။ ဥပ္ပန္နေသု စိတ္တစေတသိကေသု၊ ဖြစ်ပေါ်ကြ သော စိတ်စေတသိက်တို့၌။ နိဿိတံ၊ မှီသော။ (ထည့်)။ ဉာဏမှိ၊ ဉာဏ်သည် လည်း။ အပရိသုဒ္ဓံ ဟောတိ၊ မစင်ကြယ်ပေ။ ကော ဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ အပရိသုဒ္ဓါနိ၊ မစင်ကြယ်ကုန်သော။ ဒီပကပလ္လိကဝဋ္ဋိတေလာနိ၊ ဆီမီးခွက်မှမီးငါးဆီတို့ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥပ္ပန္နဒီပသိခါယ၊ ဖြစ်သောမီးလျှံ၏။ ဩဘာသော၊ အလင်းရောင်သည်။ အပရိသုဒ္ဓေါ ဝိယ၊ မစင်ကြယ်သကဲ့သို့တည်း။ အပရိသုဒ္ဓေန ဉာဏေန၊ မစင်ကြယ်သောဉာဏ်ဖြင့်။ သင်္ခါရေ သမ္မသတော၊ သင်္ခါရတို့ကို သုံးသပ်သော ယောဂီအား။ သင်္ခါရာပိ၊ သင်္ခါရတို့သည်လည်း။ အဝိဘူတာ ဟောန္တိ၊ မထင်ရှားကုန်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အနုယုဉ္ဇ- တော၊ အားထုတ်သောယောဂီအား။ ကမ္မဋ္ဌာနမှိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်လည်း။ ဝုစ္ဆိံ ၊

အင်္ဂါထင်ရှားဖြစ်သောအားဖြင့် ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဝိရုဠိ။ လေ့လာသောအား
 ဖြင့် စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း ဝသီဘော်သို့ ရောက်သဖြင့်
 ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်ပေ။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အဇ္ဈတ္တိက-
 ဗာဟိရေ ဝတ္ထုမှ ဝိသဒေ၊ အတွင်းဝတ္ထု အပြင်ဝတ္ထု သန့်ရှင်းသောအခါ၌ကား။
 ဥပ္ပန္နေသု စိတ္တစေတသိကေသု၊ ဖြစ်ပေါ်ကြသည့် စိတ်စေတသိက်တို့၌။ နိဿိတံ၊
 မှီသော။ (ထည့်)။ ဉာဏမ္ပိ၊ ဉာဏသည်လည်း။ ဝိသဒံ ဟောတိ၊ သန့်ရှင်း၏။
 ပရိသုဒ္ဓိံ ဟောတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ကော ဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။
 ပရိသုဒ္ဓါနိ၊ စင်ကြယ်ကုန်သော။ ဒီပကပလ္လိကဇ္ဈိတေလာနိ၊ ဆီမီးခွက် မီးဇာ
 ဆီတို့ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥပ္ပန္နဒီပသီခါယ၊ ဖြစ်သောမီးလျှံ၏။ ဩဘာသော၊
 အလင်းရောင်သည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ ဝိယ၊ စင်ကြယ်သကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ဆက်အံ့။
 ပရိသုဒ္ဓေန ဉာဏေန၊ စင်ကြယ်သောဉာဏ်ဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ သမ္ပသ-
 တော၊ သုံးသပ်သောယောဂီအား။ သင်္ခါရာပိ၊ သင်္ခါရတို့သည်လည်း။ ဝိဘူတာ
 ဟောန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္ဇတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
 အားထုတ်သော ယောဂီအား။ ကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်လည်း။ ဝုဗ္ဗိ၊ အင်္ဂါ
 ထင်ရှား ဖြစ်သောအားဖြင့် ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဝိရုဠိ။ လေ့လာသောအားဖြင့်
 စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း ဝသီဘော်သို့ရောက်သဖြင့် ပြန့်ပြော
 ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ (၁)

၆၂။ သဒ္ဓါဒီနံ ဣန္ဒြိယာနံ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏။ သမဘာဂကရဏံ၊
 ကိစ္စအားဖြင့် မယုတ်မလွန် မျှသည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းသည်။ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိ-
 ပါဒနံ နာမ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ မျှတခြင်း မည်သည်ကိုပြီးစေခြင်းမည်၏။
 တနည်း။ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနံ နာမ၊ ဣန္ဒြေတို့၏ မျှတခြင်းကို ပြီးစေခြင်း
 မည်သည်မှာ။ သဒ္ဓါဒီနံ ဣန္ဒြိယာနံ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏။ သမဘာဂ-
 ကရဏံ၊ မယုတ်မလွန် ညီမျှခြင်းကို ပြုခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သစေ၊ အကယ်
 ၍။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေသည်။ ဗလဝံ ဟောတိ၊
 အားကြီးသည်ဖြစ်အံ့။ ဣတရာနိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေမှတစ်ပါး ဝီရိယိန္ဒြေစသည်တို့သည်။
 ပဉ္စာနိ၊ အားနည်းကုန်ကြားအံ့။ တတော၊ ထိုသို့ သဒ္ဓိန္ဒြေ အားကြီး၍ အခြား
 ဣန္ဒြေတို့ အားနည်းခြင်းကြောင့်။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယိန္ဒြေသည်။ (၁၂၆)ပဂ္ဂဟကိစ္စံ၊
 ချိုးမြင့်ခြင်း၊ အားပေးခြင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်း
 နိုင်ပေ။ သတိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြေသည်။ ဥပဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ အာရုံသို့ကပ်၍ တည်ခြင်း
 ကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သမာ-
 ဓိန္ဒြေသည်။ အဝိက္ခေပကိစ္စံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ န
 သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေသည်။ ဒဿနကိစ္စံ၊ သိမြင်ခြင်း
 ကိစ္စကို။ ကာတုံ န သက္ကောတိ၊ ပြုခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ပေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။

ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခန္ဓာန ဝါ၊ တရားသဘောကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်လည်း
 ကောင်း။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ မနသိ၊ ကရောတော၊
 ဘာဝနာကို နှလုံးသွင်းသော ယောဂီအား။ တံ၊ ထိုသဒ္ဓါန္တရသည်။ ဗလဝံ
 ဇာတံ၊ အားကြီး၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အမနသိ
 ကာရေန ဝါ၊ ဘာဝနာကို နှလုံးမသွင်းသဖြင့်လည်းကောင်း။ ဟာပေတဗ္ဗံ၊
 ယုတ်လျော့စေအပ်၏။ စ၊ ဆက်အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသဒ္ဓါန္တလွန်ရာ၌။ ပက္ကလိတ္ထေရ-
 ဝတ္ထု၊ ပက္ကလိမထေရ်၏ဝတ္ထုသည်။ နိဒဿနံ၊ ဥဒါဟရဏ်ပေတည်း။ ပန၊ အဖို့
 တပါးကား။ သစေ၊ အကယ်၍။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ဝီရိယိန္ဒြိယသည်။ ဗလဝံ ဟောတံ၊
 အားကောင်းငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်။ သဒ္ဓါန္တိယံ၊ သဒ္ဓါန္တရသည်။ အဓိ-
 မောက္ခကိစ္စံ၊ ယုံကြည်ခြင်းကိစ္စကို။ ကာထံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ နေဝ သက္ကောတိ၊
 မစွမ်းနိုင်။ ဣတရာနိ၊ သတိန္တရသည်တို့သည်လည်း။ ဣတရကိစ္စဘေဒံ၊ အာရုံ
 သို့ကပ်၍ တည်ခြင်းကိစ္စအထူးကို။ ကာထံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်း
 နိုင်ကြကုန်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဝီရိယိန္ဒြိယကို။ ပဿဒ္ဓါဒိဘာဝနာယ၊
 ပဿဒ္ဓိသမ္မာဇ္ဈင်စသည်ကို ပွားစေခြင်းဖြင့်။ ဟာပေတဗ္ဗံ၊ ယုတ်လျော့စေအပ်
 ၏။ တတြာပိ၊ ထိုဝီရိယိန္ဒြိယလွန်ရာ၌လည်း။ သောဏတ္ထေရဝတ္ထု၊ သောဏ
 မထေရ်၏ ဝတ္ထုကို။ ဒဿေတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်။ သေသေသုပိ၊
 ကြွင်းသောဣန္ဒြိယတို့တွင်လည်း။ ကေသ ဗလဝဘာဝေ၊ ဣန္ဒြိယတပါး အား
 ကောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣတရေသံ၊ အခြားသော
 ဣန္ဒြိယ၏။ အတ္တနာ ကိစ္စသု၊ မိမိကိစ္စတို့၌။ အသမတ္တတာ၊ မစွမ်းဆောင်
 နိုင်ပုံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဝိသေသတော၊
 အထူးအားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဣန္ဒြိယတို့တွင်။ သဒ္ဓါပညာနံ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပညာတို့
 ၏လည်းကောင်း။ သမာဓိဝီရိယာနဉ္စ၊ သမာဓိနှင့် ဝီရိယတို့၏လည်းကောင်း။
 သမတံ၊ မယုတ်မလွန်ညီမျှခြင်းကို။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့သည်။ (ထည့်)။
 ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကြကုန်၏။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ယော၊ အကြင်သူ
 သည်။ (ထည့်)။ ဗလဝသဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါအားကြီး၍။ မန္တပညော၊ နံ့သောပညာ
 ရှိ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ (ထည့်)။ မုဒ္ဒပသန္နော ဟောတိ၊ အချည်းနှီးသော
 ပုဂ္ဂိုလ်၌ကြည်ညိုတတ်၏။ ဝါ၊ မစူးစမ်းပဲ မှိန်မဲ့စွာကြည်ညိုတတ်၏။ အဝတ္ထုသ္မိံ၊
 ကြည်ညိုဖွယ် မဟုတ်သောဝတ္ထု၌။ ပသီဒတိ၊ ကြည်ညိုတတ်၏။ ဗလဝပညော၊
 ပညာအားကြီး၍ မန္တသဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါအားနည်းသောသူသည်။ ကေရာဋ္ဌိကပက္ခံ
 ဘဇတိ၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော အဖို့သို့ ရောက်တတ်၏။ ဘေသဇ္ဇသမုဋ္ဌိတော၊
 ဆေးကြောင့်ဖြစ်သော။ ရောဂေါ ဝိယ၊ ရောဂါကဲ့သို့။ အတေကိစ္စော ဟောတိ၊
 အကုအသ ခက်၏။ ဥဘိန္နံ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပညာ နှစ်ပါးတို့၏။ သမတာယ၊ မယုတ်
 မလွန် မျှတသောကြောင့်။ ဝတ္ထုသ္မိံ ယေဝ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရာဝတ္ထု၌သာလျှင်။
 ပသီဒတိ၊ ကြည်ညိုတတ်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဗလဝသမာဓိံ၊ သမာဓိအား

ကြီး၍။ မန္တဝီရိယံ၊ ဝီရိယအားနည်းသောသူကို။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ကောသဇ္ဇပက္ခတ္တာ၊ ပျင်းရိသော အဖို့ရှိသောကြောင့်။ ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းရိခြင်းသည်။ ဝါ၊ ပျင်းရိခြင်းက။ အဘိဘဝတံ၊ လွမ်းမိုးတတ်၏။ တနည်း။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ကောသဇ္ဇပက္ခတ္တာ၊ ပျင်းရိသော အဖို့ရှိသောကြောင့်။ ဗလဝသမာဓိံ၊ သမာဓိအားကြီး၍။ မန္တဝီရိယံ၊ ဝီရိယအားနည်းသောသူကို။ ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းရိခြင်းသည်။ ဝါ၊ ပျင်းရိခြင်းက။ အဘိဘဝတံ၊ လွမ်းမိုးတတ်၏။ ဗလဝဝီရိယံ၊ ဝီရိယအားကြီး၍။ မန္တသမာဓိံ၊ သမာဓိအားနည်းသောသူကို။ ဝီရိယဿ၊ ဝီရိယ၏။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခတ္တာ၊ ပျံ့လွင့်သော အဖို့ရှိသောကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ပျံ့လွင့်မှု ဥဒ္ဓစ္စသည်။ ဝါ၊ ပျံ့လွင့်မှု ဥဒ္ဓစ္စက။ အဘိဘဝတံ၊ လွမ်းမိုးတတ်၏။ တနည်း။ ဝီရိယဿ၊ ဝီရိယ၏။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခတ္တာ၊ ပျံ့လွင့်သော အဖို့ရှိသောကြောင့်။ ဗလဝဝီရိယံ၊ ဝီရိယအားကြီး၍။ မန္တသမာဓိံ၊ သမာဓိအားနည်းသူကို။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စသည်။ ဝါ၊ ဥဒ္ဓစ္စက။ အဘိဘဝတံ၊ လွမ်းမိုးတတ်၏။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဝီရိယေန၊ ဝီရိယနှင့်။ သံယောဇိတော၊ ကောင်းစွာယှဉ်သော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပျင်းရိခြင်း၌။ ပတိတုံ၊ ကျခြင်းငှာ။ န လဘတိ၊ အခွင့်မရပေ။ သမာဓိနာ၊ သမာဓိနှင့်။ သံယောဇိတံ၊ ယှဉ်သော။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယသည်။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၌။ ပတိတုံ၊ ကျခြင်းငှာ။ န လဘတိ၊ မရ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ သဒ္ဓါနှင့် ပညာနှစ်ပါး၊ ဝီရိယနှင့် သမာဓိနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ သမံ၊ တူသောကိစ္စရှိသည်ကို။ ကာတမ္ပံ၊ ပြုအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဥဘယသမတယ၊ သဒ္ဓါနှင့် ပညာနှစ်ပါး၊ ဝီရိယနှင့် သမာဓိ နှစ်ပါး မျှကြသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား။ သမာဓိကမ္မိကဿ၊ သမထအလုပ်ကိုအားထုတ်သူအား။ ဗလဝတိ၊ အားကြီးသော။ သဒ္ဓါပိ၊ သဒ္ဓါသည်လည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သဒ္ဓါအားကြီးလျှင်။ သဒ္ဓဟန္တော၊ မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော အစီအရင်သည် မချွတ်ပြည့်စုံပေလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍။ ဩကပ္ပေန္တော၊ အာရုံသို့ စုပ်စုပ်မြုပ်အောင် သက်ဝင်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပနံ ပါပုဏိဿတိ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ သမာဓိပညာသု၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့နှင့်။ သမာဓိကမ္မိကဿ၊ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သောသူအား။ ဧကဂ္ဂတာ ဗလဝတိ၊ သမာဓိအားကောင်းလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့သမာဓိအားကောင်းသည်ရှိသော်။ သော၊ ထိုသမထကို အားထုတ်သောယောဂီသည်။ အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်၏။ ဝိပဿနာကမ္မိကဿ၊ ဝိပဿနာအလုပ်ကို အားထုတ်သောယောဂီအား။ ပညာ ဗလဝတိ၊ ပညာအားကောင်းလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်

လျော်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပညာအားကောင်းသည်ရှိသော်။
 သော၊ ထိုဝိပဿနာကိုအားထုတ်သော ယောဂီသည်။ လက္ခဏပဋိဝေဓံ၊ အနိစ္စ
 အစရှိသော လက္ခဏာကို ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ပန၊
 ဆက်အံ့။ ဥဘိန္နံ သမတ္တာယပိ၊ သမာဓိ ပညာ နှစ်ပါးစုံတို့၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်
 ဖြင့်လည်း။ အပ္ပနာ ဟောတိယေဝ၊ အပ္ပနာဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊
 အထူးကိုဆိုအံ့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော သမထကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း
 တို့၌။ သတိ၊ သတိသည်။ ဗလဝတိ၊ အားကောင်းလျှင်။ ဝနုတိ၊ သင့်လျော်၏။
 ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သတိ၊ အားကောင်းသောသတိသည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်
 ကို။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စအဖို့ရှိကုန်သော။ သဒ္ဓါဝီရိယပညာနံ ဝသေန၊ သဒ္ဓါ
 ဝီရိယနှင့် ပညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စပါတတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့၌
 ကျခြင်းမှ။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ ကောသဇ္ဇပက္ခေန၊ ပျင်းရိမှုအဖို့ရှိသော၊
 သမာဓိနာ၊ သမာဓိကြောင့်။ ကောသဇ္ဇပါတတော၊ ပျင်းရိမှု၌ ကျခြင်းမှ။
 ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သာ၊ ထိုသတိကို။ သဗ္ဗဗျဉ္ဇ-
 နေသု၊ အလုံးစုံသော ဟင်းလျာတို့၌။ လောဏဇ္ဇာနံ၊ ဆားခပ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆိ-
 တဗ္ဗံ ဝိယ၊ အလိုရှိအပ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သဗ္ဗရာဇကိစ္စေသု၊ မင်းမှုအား
 လုံးတို့၌။ သဗ္ဗကမ္မိကအမစ္စော၊ အမှုကိစ္စအားလုံးကို သိနားလည်သောအမတ်
 ကြီးကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော ဝိယ စ၊ အလိုရှိအပ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊
 အလုံးစုံသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော တွန့်ဆုတ်ခြင်း၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း
 အဖို့တို့၌။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အလိုရှိအပ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊
 အဋ္ဌကထာ၌။ (ထည့်)။ “သတိ စ ပန၊ သတိကိုမူကား။ သဗ္ဗတ္ထိကာ၊ အလုံး
 စုံ၌ ယှဉ်စေအပ်၏ဟု။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်၏။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်သနည်း။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်သည်။ သတိပဋ္ဌိ-
 သရဏံ၊ သတိလျှင် ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းရာရှိ၏။ သတိ စ၊ သတိသည်လည်း။
 အာရက္ခပစ္စုပ္ပန်နာ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သောတရားဟု ဉာဏ်အားရှေ့ရှုထင်
 တတ်၏။ သတိယာ၊ သတိနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂ-
 ဟော၊ ပင့်မြှောက်ခြင်း၊ နှိပ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
 သဗ္ဗတ္ထိကာ၊ အလုံးစုံ၌ယှဉ်စေအပ်၏ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
 ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (ပြန်စပ်)။ (၂)

၆၃။ ပထဝီကသိဏာဒိကဿ၊ ပထဝီကသိုဏ်းအစရှိသော။ အကတဿ၊ မပြု
 ရသေးသော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာနိမိတ္တဿ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၏အာရုံနိမိတ်ကို၊ ကရဏ-
 ကောသလ္လဉ္စ၊ ပြုခြင်း၌ လိမ္မာခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ကတဿ၊ ပြုအပ်
 ပြီးသော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာနိမိတ္တဿ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၏အာရုံနိမိတ်ကို။ (လိုက်ပါ)။

ဘာဝနာကောသလ္လဉ္စ၊ ပွားစေခြင်း၌ လိမ္မာခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဘာဝနာယ၊ ကသိုဏ်းနိမိတ်ကို ပွားစေခြင်းဖြင့်။ လဒ္ဓဿ၊ ရအပ်ပြီးသော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာနိမိတ္တဿ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၏ အာရုံနိမိတ်ကို။ (လိုက်)။ ရက္ခဏကောသလ္လဉ္စ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း၌ လိမ္မာခြင်းသည်လည်းကောင်း။ နိမိတ္တကောသလ္လံ နာမ၊ နိမိတ်၌လိမ္မာခြင်းမည်၏။ တံ၊ ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ (၃)

(၁၂၇) ၆၄။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပင့်မြှောက်အပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပဂ္ဂဏာတိ၊ ပင့်မြှောက်သနည်း။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်သည်။ အတိသိထိလဝီရိယတာဒိဟိ၊ ဝီရိယအလွန်လျော့ခြင်းစသည်တို့ကြောင့်။ လီနံ၊ တွန့်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂအစရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးသောသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂတို့ကို။ အဘာဝေတွာ၊ မပွားများမှု၍။ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂစသည်တို့ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတံ၊ ဤဆိုသတ္တံ သောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်-

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ ပရိတ္တံ အဂ္ဂိံ၊ အနည်းငယ်သောမီးကို။ ဥဇ္ဇာလေတုကာမော၊ တောက်လောင်စေလိုသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအနည်းငယ်သောမီး၌။ အလ္လာနိတိဏာနိ စေဝ၊ မြက်စိုတို့ကိုလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ အလ္လာနိဂေါမယာနိ စော၊ နွားချေးစိုတို့ကိုလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ အလ္လာနိ ကဠာနိ စ၊ ထင်းစိုတို့ကိုလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ ဥဒကဝါတဉ္စ၊ ရေနှင့်ရောသောလေကိုလည်း။ ဒဒေယျ၊ ပေးရာ၏။ ပံသုကေန စ၊ မြေမှုန့်ဖြင့်လည်း။ ဩကိရေယျ၊ ဖူးပေးရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သော ပုရိသော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ ပရိတ္တံ အဂ္ဂိံ၊ အနည်းငယ်သောမီးကို။ ဥဇ္ဇာလေတံ၊ တောက်လောင်စေခြင်းငှာ။ ဘဗ္ဗော နု ခေါ၊ ထိုက်အံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်မူ၏။ ဘဒန္တ၊ အရှင်ဘုရား။ ဧတံ၊ ဤသို့ တောက်လောင်စေခြင်းသည်။ နောဟိ ဘဗ္ဗော၊ မထိုက်ပါဘုရား။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ (လိုက်) စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ လီနံ ဟောတိ၊ တွန့်ဆုတ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထို

အခါ၌။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂကို။ ဘာဝနာယ၊
 ပွားစေခြင်းငှာ။ အကာလော၊ သင့်လျော်သောအခါမဟုတ်ပေ။ သမာဓိ-
 သမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွားစေခြင်းငှာ။
 အကာလော၊ သင့်လျော်သောအခါမဟုတ်ပေ။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊
 ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွားစေခြင်းငှာ။ အကာ-
 လော၊ အခါမဟုတ်ပေ။ တံ၊ ထိုသို့ သင့်လျော်သောအခါ မဟုတ်
 ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်ကြောင့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။
 ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ လိနံ ဟောတိ၊ တွန့်ဆုတ်၏။
 တံ၊ ထိုတွန့်ဆုတ်သောစိတ်ကို။ ဝါ၊ သည်။ ဧတေယံ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုပဿဒ္ဓိ၊
 သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂတရားတို့ဖြင့်။ ဒုသမုဋ္ဌာပယံ ဟောတိ၊
 မထစေနိုင်။ တနည်း။ ဒုသမုဋ္ဌာပယံ၊ တစေနိုင်ခဲ့သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယသ္မိံ ဘမယေ၊ အကြင်အခါ၌။
 စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ လိနံ၊ တွန့်ဆုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 တသ္မိံ ဘမယေ၊ ထိုအခါ၌။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ဓမ္မဝိစယ-
 သမ္မောဇ္ဈင်္ဂကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွားစေခြင်းငှာ။ ကာလော၊ သင့်လျော်
 သောအခါပေတည်း။ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂကို။
 ဘာဝနာယ၊ ပွားစေခြင်းငှာ။ ကာလော၊ သင့်လျော်သော အခါပေ
 တည်း။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွား
 စေခြင်းငှာ။ ကာလော၊ သင့်လျော်သောအခါပေတည်း။ တံ၊ ထိုသို့
 သင့်လျော်သောအခါမဟုတ်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်ကြောင့်
 ဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ လိနံ ဟောတိ၊ တွန့်
 ဆုတ်၏။ တံ၊ ထိုတွန့်သောစိတ်ကို။ ဝါ၊ ထိုတွန့်သောစိတ်သည်။ ဧတေ-
 ဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုဓမ္မဝိစယ၊ ဝီရိယ၊ ပီတိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂတို့ဖြင့်။ သုသမုဋ္ဌာ-
 ပယံ၊ လွယ်ကူစွာထစေနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။
 သေယျဃာပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။
 ပရိတ္တံ အဂ္ဂိံ၊ အနည်းငယ်သောမီးကို။ ဥဇ္ဇာလေဘုကာမော၊ တောက်
 လောင်စေလိုသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။
 တတ္ထ၊ ထိုအနည်းငယ်သောမီး၌။ သုက္ခာနိ တိဏာနိစေတိ၊ မြက်ခြောက်
 တို့ကိုလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ သုက္ခာနိ ဂေါမယာနိ စ၊ နွား
 ချေးခြောက်တို့ကိုလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ သုက္ခာနိ ကဋ္ဌာနိ၊
 ထင်းခြောက်တို့ကိုလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ မုခဝါတဉ္စ၊ နှုတ်ဖြင့်
 မှတ်သောသေကိုလည်း။ ဒဒေယျ၊ ပေးရာ၏။ ပံသုကေန၊ မြေမှုန့်
 ဖြင့်ကား။ န ဩဂိရေယျ၊ ပြူးထည့်မပေးရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။
 သော ပုရိသော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ ပရိတ္တံ အဂ္ဂိံ၊ အနည်းငယ်

သောမီးကို၊ ဥဇ္ဇာလေတုံ၊ တောက်လောင်စေခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော န ခေါ၊
 ထိုက်အံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရား။ ဧတံ၊ ဤသို့တောက်လောင်စေခြင်းသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဟော
 တော်မူတိုင်း တောက်သောင် စေခြင်းငှာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်ဘုရား။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

၈။ ဆက်အံ့။ ဣတ္ထိ၊ ဤသို့ပွားစေရာ၌။ ယထာသကမာဟာရဝသေန၊ မိမိ မိမိ၏
 အကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒီနံ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂသည်
 တို့ကို။ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတံ၊
 ဤဆိုလတ္တံ့သောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏-

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ကုသလာကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်၊
 အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အတ္ထိ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇာ
 ဓမ္မာ၊ အပြစ်ရှိ၊ အပြစ်မဲ့တရားတို့သည်။ အတ္ထိ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဟိနပဏီ-
 တာ ဓမ္မာ၊ ယုတ်ညံ့သောတရား၊ မှန်မြတ်သောတရားတို့သည်။ အတ္ထိ
 သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂါ ဓမ္မာ၊ မည်းညစ်၊ ဖြူစင်ကုန်
 သောတရားတို့သည်။ အတ္ထိ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကုသိုလ်စသော
 တရားတို့၌။ ယောနိသော၊ လမ်းမှန်သောအကြောင်းဖြင့်။ မနသိကာရ
 ဗဟုလိကာဒရာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို များစွာပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤမျှားစွာပြုခြင်းသည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော။
 ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်၏လည်း။ ဥပ္ပါဒါယ၊
 ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ဓမ္မ-
 ဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်၏လည်း။ (၁၂၇) ဘိယျော ဘာဝါယ၊ လွန်စွာအဖန်
 တလဲလဲဖြစ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ဝေပုလ္လာယ၊ ပြန့်ပြောခြင်းငှာလည်း
 ကောင်း။ ဘာဝနာယ၊ ပွားခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ပါရိပူရိယာ၊ ထက်
 ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
 သံဝက္ကတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဟာရော၊ အကြောင်း
 မည်၏။ ဝါ၊ အကြောင်းပေတည်း။

တသ္မာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အာရဗ္ဗဓာတု၊ စတင်၍
 အားထုတ်ခြင်းဟူသော အာရဗ္ဗဓာတ်သည်။ နိက္ကမဓာတု၊ ပျင်းရိခြင်းမှ
 ထွက်မြောက်အောင် အားထုတ်ခြင်းဟူသော နိက္ကမဓာတ်သည်။
 ပရက္ကမဓာတု၊ အဆင့်ဆင့်တိုးတက်၍ အားထုတ်ခြင်းဟူသော ပရက္ကမ
 ဓာတ် သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအားထုတ်မှုဓာတ်သုံးပါး၌။
 ယောနိသော၊ အကြောင်းမှန် လမ်းမှန်ဖြင့်။ မနသိကာရဗဟုလိကာရော၊
 နှလုံးသွင်းမှုကို များစွာပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤမျှားစွာ

သော နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော။ ဝီရိယ-
သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂ၏လည်း။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်း
ငှာ။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂ၏
လည်း။ ဘိယျော ဘာဝါယ၊ လွန်စွာ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ခြင်းငှာ။
ဝေပုလ္လဿ၊ ပြန့်ပြောခြင်းငှာ။ ဘာဝနာယ၊ ပွားများမှုဘာဝနာ၏။
ပါရိပူရိယာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းငှာ။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဟာရော၊ အကြောင်းပေ
တည်း။

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ နိယာ
ဓမ္မာ၊ နောက်နောက်သော ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂ၏ ဖြစ်ကြောင်းတရားတို့
သည်။ အတ္တိ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂ ဖြစ်ကြောင်း
တရားတို့၌။ ယောနိသော၊ အကြောင်းမှန် လမ်းမှန်အားဖြင့်။
မနသိကာရဗဟုလိကာရော၊ နှလုံးသွင်းမှုကို များစွာပြုခြင်းသည်။
အတ္တိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤမျှားစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊
မဖြစ်သေးသော။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂ၏လည်း
ကောင်း။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ပီတိသမ္ပော-
ဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂ၏လည်းကောင်း။ ဘိယျော ဘာဝါယ၊
အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဝေပုလ္လဿ၊ ပြန့်ပြောခြင်းငှာ။
ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ၊ ဘာဝနာ၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းငှာ။
ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
အာဟာရော၊ အကြောင်းပေတည်း။

တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ သဘာဝသာမညလက္ခဏပဋိဝေဓဝသေန၊
သဘာဝလက္ခဏာ၊ သာမညလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏ အစွမ်း
အားဖြင့်။ ပဝတ္တမနသိကာရော၊ ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းမှုသည်။
ကုသလာဒီသု၊ ကုသိုလ် အစရှိသော တရားတို့၌။ ယောနိသော
မနသိကာရော နာမ၊ အကြောင်းမှန်၊ လမ်းမှန်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း
မည်၏။ အာရဗ္ဘဓာတုအာဒိနံ၊ အာရဗ္ဘဓာတ် စသည်တို့ကို။ ဥပ္ပါဒန-
ဝသေန၊ ဖြစ်စေသောအားဖြင့်။ ပဝတ္တမနသိကာရော၊ ဖြစ်သော
နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ အာရဗ္ဘဓာတုအာဒီသု၊ အာရဗ္ဘဓာတ်စသည်တို့၌။
ယောနိသော မနသိကာရော နာမ၊ အကြောင်းမှန်၊ လမ်းမှန်အားဖြင့်
နှလုံးသွင်းခြင်းမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာရဗ္ဘဓာတ် စသည်တို့တွင်။ ပဌမ-
ဝီရိယံ၊ စတင်၍ အားထုတ်ခြင်း ဝီရိယကို။ အာရဗ္ဘဓာတူတိ၊ အာရဗ္ဘ
ဓာတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကောသဇ္ဇတော၊ ပျင်းရိခြင်းမှ။

နိက္ခန္တတ္တာ၊ ထွက်မြောက်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုအာရဗ္ဗဝီရိယထက်။ ဗလဝတရံ၊ သာ၍ အားကောင်းသော အားထုတ်မှု ဝီရိယကို။ နိက္ခမဓာတုတိ၊ နိက္ခမဓာတ်ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပရံ ပရံ ဌာနံ၊ အဆင့်ဆင့် မြင့်သည်ထက်မြင့်သော အရာဌာနသို့။ အက္ခမနတော၊ အဆင့်ဆင့် တိုးတက်သွားသောကြောင့်။ တတောပိ၊ ထိုနိက္ခမဓာတ်ထက်လည်း။ ဗလဝတရံ၊ သာ၍ အားကောင်းသော အားထုတ်မှု ဝီရိယကို။ ပရက္ခမဓာတုတိ၊ ပရက္ခမဓာတ်ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဌာနိယာ၊ မ္မောတိ တေ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဌာနိယာ မ္မော ဟူသော ဤအမည်သည်။ ပီတိယာ ဧဝ နာမ၊ ရှေးရှေးပီတိ၏ အမည်သည်သာလျှင်တည်း။ တဿာပိ၊ ထိုပီတိ၏လည်း။ ယောနိသော မနသိကာရော နာမ၊ ယောနိသော မနသိကာရမည်သည်မှာ။ ဝါ၊ အကြောင်းမှန်၊ လမ်းမှန်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းမည်သည်မှာလည်း။ ဥပ္ပါဒကမနသိကာရော၊ ထိုပီတိကို ဖြစ်စေတတ်သော နှလုံးသွင်းမှုသာလျှင် ဖြစ်ပေ၏။

အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား။ ပရိပုစ္ဆကတော၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မေးမြန်းတတ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ၊ အတွင်း အပြင် ဝတ္ထုတို့၏ သန့်ရှင်းမှုကို ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှခြင်းကို ပြီးစေခြင်းလည်းကောင်း။ ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ၊ ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာ၊ ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းလည်းကောင်း။ ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ဉာဏ်နက်နဲသော သူတို့သာ ကျက်စားနိုင်သော ခန္ဓာ၊ အာယတန စသည်တို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းလည်းကောင်း။ တဒဓိမုတ္တတော၊ ပညာ ဟူသော ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်၌ စိတ်နှလုံး ညွတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တ မ္မော၊ တရားခုနစ်ပါးတို့သည်။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အပါယာဒိဘယပစ္စဝေက္ခဏတော၊ အပါယ် အစရှိသော ဘေးကို ဆင်ခြင်လေ့ရှိသော သူ၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဝီရိယာယတ္တလော ကိယလောကုတ္တရဝိသေသာဓိဂမာနိသံသဒဿိတာ၊ ဝီရိယနှင့် စပ်၍ လောကီ၊ လောကုတ္တရာတရားထူးကို ရခြင်းဟူသော အကျိုးကို ရှုလေ့ရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓမဟာသာဝကေဟိ၊ ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓနှင့် မဟာသာဝကတို့သည်။ ဂတမဂ္ဂေါ၊

သွားထားသော လမ်းကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဂန္ထဗ္ဗော၊ သွားသင့်ပေ၏။
သော စ၊ ထိုလမ်းကိုလည်း။ ကုသိတေန၊ ပျင်းရိသော သူသည်။ ဂန္ထံ၊
သွားခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။
ဂမနဝိထိပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ သွားအပ်သော ခရီးလမ်းဟု ဆိုအပ်သော
အကျင့် လမ်းစဉ်ကို ဆင်ခြင်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ် လည်း ကောင်း။
ဒါယကာနံ၊ ဒါယကာဘို့၏။ မဟပ္ပလဘာဝကရဇဏန၊ ကောင်းမှုကို
အကျိုးကြီးအောင် ပြုခြင်းဖြင့်။ ပိဏ္ဏာပစာယနတာ၊ ဆွမ်းကို အတုံ့
ပြန်၍ ပူဇော်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ မေ၊ ငါ၏။ သတ္တာ၊
ဆရာဖြစ်တော်မူသော သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားသည်။ ဝီရိယာရဗ္ဗဿ၊
ဝီရိယကို မြဲစွာအားထုတ်ခြင်း၏။ ဂုဏဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်း
တော်မူ၏။ သော စ၊ ထိုကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိသော ငါတို့ဆရာ
မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ အနုတိက္ကမနိယသာသနော၊ မလွန်ကျူးအပ်
သော အဆုံးအမရှိတော်မူ၏။ အမှာကဉ္စ၊ ငါတို့အားလည်း။ ဗဟူပကာ-
ရော၊ များစွာ ကျေးဇူးရှိပေ၏။ ပဋိပတ္တိယာ စ၊ အကျင့်ဖြင့်လည်း။
ပူဇိယမာနော၊ ပူဇော်အပ်သည်ရှိသော်။ ပူဇိတော ဟောတံ၊ ကောင်း
စွာပူဇော်သည်မည်ပေ၏။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ပူဇော်ရာ ရောက်ပေမည်။
ဣတရဿ၊ အာမိသပူဇာဖြင့်။ ပူဇိတော သုပူဇိတော၊ ကောင်းစွာ
ပူဇော်သည်မည်သည်။ န ဟောတံ၊ မဖြစ်ပေ။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။
(၁၂၉) သတ္တုမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရား၏ မြင့်မြတ်ပုံကို ဆင်ခြင်လေ့ရှိလည်၏ဒ၊ ဖြစ်လည်းကောင်း။ “မေ၊
ငါသည်။ သဒ္ဓမ္မသင်္ခါတံ၊ သူတော်ကောင်းတရားဟု ဆိုအပ်သော။
မဟာဒါယဇ္ဇံ၊ မြတ်သောအမွေကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ခံယူသင့်ပေ၏။ တဉ္စ၊
ထိုအမွေကိုလည်း။ ကုသိတေန၊ ပျင်းရိပေါ့တန်သော သူသည်။
ဂဟတံ၊ ခံယူခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဝါ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။
ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ဒါယဇ္ဇမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ သူတော်ကောင်းတရား
တည်းဟူသော အမွေ၏ မြင့်မြတ်ပုံကို ဆင်ခြင်လေ့ရှိသော သူ၏
အဖြစ်လည်းကောင်း။ အာ လောက သညာ မ နသိကာရဣရိယာပထ-
ပရိဝတ္တ န အဗ္ဘောကာသသေဝနာဒီဟိ၊ အရောင်အလင်း၌ ဖြစ်ဖူးသော
သညာကို နှလုံးသွင်းခြင်း ဣရိယာပုထ်ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဟင်းလင်းပြင်၌
နေခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ (ဤအရာ၌ စ-သဒ္ဓါဖြင့် အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်
သတ္တကနိပါတ် နှာ (၄၆၁) ဇလယမာနသုတ်၌ မြတ်စွာဘုရား ဟော
ထားသော တရားစုနစ်မျိုးတို့တွင် ခြောက်ခုမြောက် အရောင်အလင်း၌
အမှတ်သညာကို နှလုံးသွင်းခြင်းမှတစ်ပါး ခြောက်နည်းကို ယူအပ်၏။)
ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနတာ၊ ထိနမိဒ္ဓကို ဖျောက်လေ့ရှိသောသူ၏ အဖြစ်

လည်းကောင်း။ ကုသိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ၊ ပျင်းရိပေါ့တန်သော သူကို ရှောင်ကြဉ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ အာရဒ္ဓဝီရိယပုဂ္ဂလ-
 သေဝနတာ၊ ဝီရိယကို မြဲမြံစွာ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မပြတ် မှီဝဲ
 ဆည်းကပ်နေလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ သမ္ပပ္ပဓာနပစ္စ-
 ဝေက္ခဏတာ၊ သမ္ပပ္ပဓာန်၏ အာနုဘော်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းလည်းကောင်း။
 တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထိုဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်၌ စိတ်နှလုံးညွတ်ခြင်းလည်းကောင်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောဒသဓမ္မာ၊ တဆယ့်တပါးသော တရားတို့သည်။
 ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။
 သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိလည်းကောင်း။ ဓမ္မ၊ သံသ၊ သီလ၊ စာဂ၊ ဒေဝ
 တာ၊ ဥပသမာနုဿတိ၊ ဓမ္မာနုဿတိ၊ သံသာနုဿတိ၊ သီလာနုဿတိ၊ စာဂါ-
 နုဿတိ၊ ဒေဝတာနုဿတိ၊ ဥပသမာနုဿတိလည်းကောင်း။ လူပုဂ္ဂလ-
 ပရိဝဇ္ဇနတာ၊ ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုမှု အဆီအစေး ခြောက်စန်းသဖြင့်
 စိတ်နှလုံးကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်တတ်သည်၏အဖြစ်လည်း
 ကောင်း။ သိနိဒ္ဓပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊ ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုမှု အဆီ
 အစေးရှိသဖြင့် စိတ်နှလုံး နူးညံ့ညက်ညောသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲလေ့
 ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ပသာဒနီယသုတ္တန္တပစ္စေက္ခဏတာ၊
 ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းသော သုတ်တို့ကို ဆင်ခြင်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်
 လည်းကောင်း။ တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထို ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်၌ စိတ်နှလုံး
 ညွတ်ကိုင်းသောသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောဒသ-
 ဓမ္မာ၊ တဆယ့်တပါးသော တရားတို့သည်။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ၊
 ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်စေရန်အလို့ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကြောင်း
 တို့ဖြင့်။ ဧတေ ဓမ္မေ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော တရားတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေ
 သော ယောဂီသည်။ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်စသည်
 တို့ကို။ ဘာဝေတိ နာမ၊ ပွားစေသည်မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်း
 ဖြင့်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပင့်မြှောက်
 အပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ပင့်မြှောက်
 သည် မည်၏။

၆၅။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။
 နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နှိပ်အပ်သနည်း။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ နိဂ္ဂ-
 ဏှာတိ၊ နှိပ်သည်မည်သနည်း။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။
 စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အစွာရဒ္ဓဝီရိယတာဒိဟိ၊ အားထုတ်လွန်းသော ဝီရိယရှိသည်၏

အဖြစ် စသည်တို့ဖြင့်။ ဥဒ္ဓတံ ဟောတိ၊ ပျံလွင့်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဓမ္မဝိစယ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါး
တို့ကို။ အဘာဝေဘော၊ မပွားစေမှု၍။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ ပဿဒ္ဓိ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ အစရှိသည်တို့ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထို
အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နှိပ်သည်မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတံ၊ ဤ
ဆိုလတ္တံ့သော စကားကို။ ဘာဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်
မူအပ်၏-

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဧသယျ ဘာပိ၊ ဥပမာသော်ကား။ ပုရိသော၊
သောကျားသည်။ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ ကြီးမားပွသောမီးပုံကို။ နိဗ္ဗာ-
ပေတုကာမော၊ ငြိမ်းစေလိုသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ထို
ယောကျားသည်။ တက္က၊ ထိုမီးပုံကြီး၌။ သုက္ခာနိစော တိဏာနိ၊
မြက်ခြောက်တို့ကိုလည်း။ ပက္ခိပယျ၊ ထည့်ရာ၏။ ပ။ ပံသုကေန၊ မြေမှုန့်
ဖြင့်လည်း။ န ဩကိရေယျ၊ ပြူးထည့်မပေးရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။
သော ပုရိသော၊ ထိုယောကျားသည်။ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ မီးပုံကြီးကို။
နိဗ္ဗာပေတု၊ ငြိမ်းစေရန်။ ဘဗ္ဗော န ခေါ၊ စွမ်းနိုင်ရာသလော။ (တတ်နိုင်
ရာသလော)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဒေးမြန်းတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊
မြတ်စွာဘုရား။ ဧတံ၊ ဤသို့ ငြိမ်းစေခြင်းသည်။ နော ဟိ ဘဗ္ဗော၊
မဆိုက်ပါ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။
ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥဒ္ဓတံ၊ ပျံလွင့်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊
ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ အစရှိသည်တို့ကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွားစေခြင်းငှာ။ အကာလော၊
သင့်လျော်သောအခါမဟုတ်ပေ။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော
ကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွားစေခြင်းငှာ။ အကာလော၊ အခါမဟုတ်ပေ။ တံ၊
ထိုသို့ သင့်လျော်သောအခါမဟုတ်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်
ကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥဒ္ဓတံ ဟောတိ၊
ပျံလွင့်၏။ တံ၊ ထိုပျံလွင့်သောစိတ်ကို။ ဝါ၊ ပျံလွင့်သောစိတ်သည်။
ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုဓမ္မဝိစယ၊ ဝိရိယံ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယောတရားတို့ဖြင့်။
ဒုပ္ပသမယံ ဟောတိ၊ မငြိမ်းစေနိုင်သောကြောင့်ပေတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊
ရဟန်းတို့။ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယသ္မိံ ခေါ သမယေ၊ အကြင်
အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥဒ္ဓတံ ဟောတိ၊ ပျံလွင့်၏။ တသ္မိံ
သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော
ဘာဝနာယ၊ ပွားစေခြင်းငှာ။ ကာလော၊ လျောက်ပတ်သောအခါ
ပေတည်း။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယောကို။ ဘာဝနာယ၊

ပွားစေခြင်းငှာ။ ကာလော၊ လျောက်ပတ်သော အခါပေတည်း။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွားစေခြင်းငှာ။ ကာလော၊ လျောက်ပတ်သော အခါပေတည်း။ တံ၊ ထိုသို့သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော အခါဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥဒ္ဓတံ ဟောတိ၊ ပျံ့လွင့်၏။ တံ၊ ထိုပျံ့လွင့်သောစိတ်သည်။ ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုပဿဒ္ဓိ၊ သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂတို့ဖြင့်။ သုပ္ပဿမယံ ဟောတိ၊ လွယ်ကူစွာ ငြိမ်းစေနိုင်ပေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာသော်ကား။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ ကြီးမားလှသောမီးပုံကို။ နိဗ္ဗာပေတုကာမော၊ ငြိမ်းစေလိုသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုမီးပုံကြီး၌။ အလ္လ္လာနိ တိဏာနိ စေဝ၊ မြက်စိုတို့ကိုလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ ပ။ (၁၃၀) ဗံသုကေန၊ မြေမှုန့်ဖြင့်လည်း။ ဩကိရေယျ၊ ဖြူးထည့်ပေးရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သောပုရိသော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ ကြီးမားလှသောမီးပုံကို။ နိဗ္ဗာပေတု၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှာ။ ဘဗ္ဗောန၊ စွမ်းနိုင်ရာသလော၊ (တတ်နိုင်ရာသလော)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ မေးမြန်းတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဧဝံ၊ ငြိမ်းစေနိုင်ပါသည် ဘုရား။

တ္ထောပိ၊ ဤသို့ပွားစေရာ၌လည်း။ ယထာသကံ အာဟာရဝသေန၊ မိမိ၏ အကြောင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒီနံ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂစသည်တို့၏။ ဝ။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂစသည်တို့ကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွားစေခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်၏။ (ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ-အနက်ပေးခဲ့ပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကာယပဿဒ္ဓိ၊ စေတသိက်အပေါင်း၏ ငြိမ်းအေးခြင်းဟူသော ကာယပဿဒ္ဓိသည်။ စိတ္တပဿဒ္ဓိ၊ စိတ်၏ငြိမ်းအေးခြင်းဟူသော စိတ္တပဿဒ္ဓိသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာယပဿဒ္ဓိ၊ စိတ္တပဿဒ္ဓိနှစ်ပါးတို့၌။ ယောနိသော၊ အကောင်းအမွန်လမ်းမွန်အားဖြင့်။ မနသိကာရဗဟုလိကာရော၊ နှလုံးသွင်းမှုကို များစွာပြုခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤသို့များစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ အနုပ္ပန္နဿ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ မဖြစ်သေးသော ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ၏လည်း။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှာ။ ဥပ္ပန္နဿ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ဖြစ်ပြီးသော ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ၏လည်း။ ဘိယျော ဘာဝါယ၊ တဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ ဝေပုလ္လာယ၊ ပြန့်ပြောခြင်းငှာ။ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ၊ ဘာဝနာ၏ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းငှာ။ ယသ္မာ၊ အကြင်

ကြောင့်။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဟာရော၊ အကြောင်းမည်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်သောအကြောင်းပေတည်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ သမထနိမိတ္တံ၊ ရှေးရှေးသော သမာဓိဟူသော သမထနိမိတ်သည်။ အဗျဂ္ဂနိမိတ္တံ၊ အာရုံတခုတည်း ဘာရှိ၍ အမျိုးမျိုးမရှိသော အဗျဂ္ဂနိမိတ်သည်။ (အ = မရှိ + ဝိ = အမျိုးမျိုး + အဂ္ဂ = အာရုံအဖို့။ အဗျဂ္ဂ = အာရုံအမျိုးမျိုးမရှိ = အာရုံတခုတည်းသာရှိသော သမာဓိ) အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသမထနိမိတ်၊ အဗျဂ္ဂနိမိတ်တို့၌။ ယောနိသော၊ နည်းမှန်လမ်းမှန်အားဖြင့်။ မနသိကာရဗဟုလိကာရော၊ နှလုံးသွင်းမှုကို များစွာပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အသံ၊ ဤသို့များစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ အနုပ္ပန္နဿ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ မဖြစ်သေးသော သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်၏လည်း။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ ဥပ္ပန္နဿ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ဖြစ်ပြီးသော သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်၏လည်း။ ဘိယျောဘာဠိယ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ ဝေပုလ္လာယ၊ ပြန့်ပြောခြင်းငှာ။ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ၊ ဘာဝနာ၏ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းငှာ။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဟာရော၊ အကြောင်းမည်၏။ ဝါ၊ အကြောင်းပေတည်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာ ဓမ္မာ၊ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းတရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတရားတို့၌။ (အကြွင်း တူပြီ။) တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဟာရော၊ အကြောင်းမည်၏။ ဝါ၊ အကြောင်းပေတည်း။

တတ္ထ၊ ထိုစကားသုံးရပ်၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိအာဒယော၊ ပဿဒ္ဓိစသောတရားတို့သည်။ ဥပ္ပန္နာပုဗ္ဗာ၊ ဖြစ်ဖူးကုန်၏။ တံ အာကာရံ သလ္လက္ခေတွာ၊ ထိုဖြစ်ဖူးပုံအခြင်းအရာကို မှတ်သား၍။ တေသံ၊ ထိုပဿဒ္ဓိ၊ သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်တို့ကို။ ဥပ္ပါဒနဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမနသိကာရောဝ၊ ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းမှုသည်ပင်လျှင်။ တိသုပိ ပဒေသု၊ ထိုသုံးဝါကျတို့၌။ ဝါ၊ ထိုသုံးဝါကျတို့ဖြင့် ပြအပ်သော တရားအစုသုံးပါးတို့၌။ ယောနိသော၊ အကြောင်းမှန်လမ်းမှန်အားဖြင့်။ မနသိကာရော နာမ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း မနသိကာရမည်၏။ သမထနိမိတ္တံတိ တေ၊ သမထနိမိတ်ဟူသော ဤအမည်သည်။ သမထဿေဝ၊ ရှေးရှေးသော သမထ၏သာလျှင်။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ဖြစ်ပေ၏။ အဗျဂ္ဂနိမိတ္တန္တိ တေဉ္စ၊ အဗျဂ္ဂနိမိတ်ဟူသော ဤအမည်သည်လည်း။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ ပျံ့လွင့်

ခြင်း၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ တဿေဝ၊ ထိုရှေးရှေးသော သမထ၏သာလျှင်။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ဖြစ်ပေ၏။

အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား။ ပဏီတဘောဇနသေဝနတာ၊ သင့်မြတ်ကောင်းမွန်သော ဘောဇနကို မှီဝဲသုံးဆောင်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဥတုသုခသေဝနတာ၊ သင့်လျော်သောဥတုကို မှီဝဲသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣရိယာပထသုခသေဝနတာ၊ သင့်လျော်သော ဣရိယာပုထ်ကို မှီဝဲသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ မဇ္ဈတ္တပယောဂတာ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ကာယိကပယောဂကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ သာရဒ္ဒကာယပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ၊ ကိုယ်စိတ်ပူပန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ပဿဒ္ဒကာယပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊ ကိုယ်ခိုက်ငြိမ်းအေးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ တဒဓိမုတ္တတာ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂညွတ်သော နှလုံးရှိသောသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တ ဓမ္မာ၊ တရားခုနစ်ပါးတို့သည်။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

(၁၃၁) ဝတ္ထုဝိသဒတာ၊ အဘွင်းအပြင်ဝတ္ထုတို့၏ သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ နိမိတ္တကုသလတာ၊ နိမိတ်၌လိမ္မာသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနတာ၊ ဣန္ဒြေတို့၏ မျှတခြင်းကို ပြီးစေသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ သမယေ၊ သင့်လျော်သောအခါ၌။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ နိဂ္ဂဟဏတာ၊ နှိပ်သင့်သောအခါ နှိပ်သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ သမယေ၊ သင့်လျော်သောအခါ၌။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဟဏတာ၊ ပင့်မြှောက်သင့်သောအခါ၌ ပင့်မြှောက်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ နိရဿာဒဿ၊ ငြိမ်သက်ခြင်းဟူသော သာယာဖွယ်ချမ်းသာ ကင်းသော။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ သဒ္ဓါသံဝေဂဝသေန၊ ရတနာသုံးပါး၌ ယုံကြည်သောသဒ္ဓါ၊ ဇာတိစသည်ကိုစွဲ၍ ထိတ်လန့်ခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္ပဟံသနတာ၊ ရှင်လန်းသန်စွမ်းစေသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ သမ္မာ ပဝတ္တဿ၊ ကောင်းစွာ အညီအညွတ်ဖြစ်သော။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ (လိုက်ပါ)။ အဇ္ဈုပေက္ခဏတာ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ အသမာဟိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ၊ သမာဓိမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ သမာဟိတပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊ ဥပစာရသမာဓိ၊ အပူနာသမာဓိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲဆည်းကပ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဈာနဝိမောက္ခပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ ဈာန်တည်းဟူသော ဝိမောက္ခတို့ကို အထပ်ထပ်သက်ဝင်၍ ဆင်ခြင်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထိုသမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်သို့ ညွတ်သောစိတ်နှလုံးရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောဒသ ဓမ္မာ၊ တဆယ့်တပါးသောတရားတို့သည်။ သမာဓိ-

သမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။

သတ္တမဇ္ဈတ္တတာ၊ ချစ်ခင်ဖွယ်သတ္တဝါတို့၌ သော်လည်း လျစ်လျူရှုသည်၏
အဖြစ်လည်းကောင်း။ သင်္ခါရမဇ္ဈတ္တတာ၊ သင်္ခါရတို့၌ လျစ်လျူရှုသည်၏အဖြစ်
လည်းကောင်း။ သတ္တသင်္ခါရကေလာယနပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ၊ သတ္တဝါသင်္ခါရတို့၌
တွယ်တစွဲလမ်းခြင်း အားကြီးသူကို ရှောင်ကြဉ်သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။
သတ္တသင်္ခါရမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊ သတ္တဝါသင်္ခါရတို့၌ လျစ်လျူရှုတတ်သော
သူကို မှီဝဲဆည်းကပ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ တဒေမုတ္တတာ၊ ထိုဥပေက္ခာ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂ၌ စိတ်နှလုံးညွတ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပဉ္စ မော၊ ငါးပါးသောတရားတို့သည်။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ဥပေက္ခာ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂ၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဣမေဟိ အဘကရေဟိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အချင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဧတေ
ဓမ္မေ၊ ထိုပဿဒွိ၊ သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂတရားတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်
စေလျက်။ ပဿဒွိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ ပဿဒွိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂစသည်တို့ကို။ ဘာ-
ဝေတိ နာမ၊ ပွားစေသည်မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ယသ္မိံ
သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နှိပ်သင့်၏။ တသ္မိံ
သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နှိပ်၏။

၆၆။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ၊
ရှင်လန်းစေသင့်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ကထံ သမ္ပဟံ-
သေတိ၊ အဘယ်သို့ရှင်လန်းစေသနည်း။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အသော၊ ထို
ယောဂီ၏။ ပညာပယောဂမန္တတာယ ဝါ၊ ပညာ၏ ကြောင့်ကြစိုက်မှုနည်းသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥပသမသုခနာဓိဂမေန ဝါ၊ ငြိမ်သက်ခြင်း
ဟူသော ချမ်းသာကို မရခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ နိရဿာဒံ၊ ဘာဝနာ
စိတ်မှာ သာယာဖွယ်ကင်းသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊
ထိုအခါ၌။ အဋ္ဌသံဝေဂဝတ္ထုပစ္စဝေက္ခဏေန၊ သံဝေဂဝတ္ထုခေါ် ထိတ်လန့်စေတတ်
သောအကြောင်းရှစ်ပါးတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ နံ စိတ္တံ၊ ထိုစိတ်ကို။ သံဝေဂဇေတိ၊
ထိတ်လန့်စေ၏။ သံဝေဂဝတ္ထုနံ နာမ၊ သံဝေဂဝတ္ထုတို့မည်သည်ကား။ ဇာတိ-
ဇရာ ဗျာဓိမရဏာနိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းဟူကုန်
သော။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးတို့လည်းကောင်း။ ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သော။
အပါယဒုက္ခံ၊ အပါယ်ဆင်းရဲလည်းကောင်း။ အတိတေ၊ အတိတ်ကာလ၌။
ဝဇ္ဇမူလကံ၊ ဝဋ်လျှင်အကြောင်းရင်းရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲလည်းကောင်း။
အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ ဝဇ္ဇမူလံ၊ ဝဋ်လျှင်အကြောင်းရင်းရှိသော။
ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲလည်းကောင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌။ အာဟာရပရိယေဋ္ဌိ-

မူလကံ၊ အာဟာရကိုရှာဖွေခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ ဒုက္ခ၊ဆင်းရဲလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးတို့ပေတည်း။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏာနုဿရဏေန၊ ဘုရား တရား သံဃာတို့၏ ဂုဏ်တို့ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်းဖြင့်။ အဿ၊ ထိုစိတ်၏။ ပဿာဒံ၊ ကြည်လင်ခြင်းကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေရာ၏။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ၊ ရှင်လန်းစေသင့်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ သမ္ပဟံသေတိ၊ ရှင်လန်းစေ၏။ (၆)

ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ လျစ်လျူရှုသင့်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ကထံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ အဘယ်သို့ လျစ်လျူရှု သင့်သနည်း။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဝါ၊ ထိုယောဂီအား။ အလိနံ၊ မတူနဲ့သော။ အနုဒ္ဓတံ၊ မတူနဲ့လှုပ်သော။ အနိရဿာဒံ၊ သာယာဖွယ်ကင်းသည်မဟုတ်သော။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ သမပဝတ္တံ၊ အညီအမျှဖြစ်သော။ သမထဝီထိပဋိပန္နံ စိတ္တံ၊ သမထလမ်းမှန်သွားသောစိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု၊ ပင့်မြှောက်ခြင်း၊ နှိပ်ခြင်း၊ ရှင်စေခြင်းတို့၌။ သမပဝတ္တေသု၊ အညီအမျှသွားနေကုန်သော။ ဇ၊ ယေသု၊ မြင်းတို့၌။ သာရထိ ဝိယ၊ ကြောင့်ကြမစိုက်ရသော ရထားထိန်းကဲ့သို့။ ဗျာပါဒံ၊ ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းသို့။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်တော့ပေ။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ လျစ်လျူရှုသင့်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှု၏။ (၇)

အသမာဟိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ နာမ၊ သမာဓိကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းမည်သည်မှာ။ နေက္ခမ္မပဋိပဒံ၊ ဈာန်ရကြောင်းအကျင့်လမ်းသို့။ အနာရုဠပုဗ္ဗာနံ၊ မတက်ဘူးမသွားဘူးကုန်သော။ အနေကကိစ္စပသုတာနံ၊ ကိစ္စများစွာတို့၌ လုံ့လကြိုးကုတ် အားထုတ်ကုန်သော။ ဝိက္ခိတ္တဟဒယာနံ၊ စိတ်နှလုံးမတည်မတုံ ပျံ့လွင့်နေကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အာရကာ၊ ဝေးစွာ။ ပရိစွာဂေါ၊ စွန့်ပစ်ဖဲ့ခွာခြင်းပေတည်း။ (၈)

သမာဟိတပုဂ္ဂလဘေဝနဝ နာမ၊ သမာဓိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းမည်သည်မှာ။ နေက္ခမ္မပဋိပဒံ၊ ဈာန်ရကြောင်း အကျင့်လမ်းသို့။ ပဋိပန္နာနံ၊ သွားဖူးကျင့်ဖူးကုန်သော။ သမာဓိလာဘိနံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ဥပစာရသမာဓိအပူနာသမာဓိကို ရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ကာလေန ကာလံ၊ ရံခါရံခါ။ ဥပသကံမနံ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းပေတည်း။ (၉)

တဒဓိမုတ္တတာ နာမ၊ ထိုအပ္ပနာသမာဓိသို့ စိတ်ညွတ်ခြင်းမည်သည်မှာ။ သမာဓိအဓိမုတ္တတာ၊ အပ္ပနာသမာဓိကိုဖြစ်စေခြင်း၌။ ဝါ၊ ဖြစ်စေရန် နှလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်ပေတည်း။ သမာဓိဂရုသမာဓိနိန္ဒသမာဓိပေါဏသမာဓိပဗ္ဗာရတာ၊ သမာဓိကိုအလေးပြုခြင်း၊ သမာဓိ၌ညွတ်ခြင်း၊ သမာဓိ၌ကိုင်ခြင်း၊ သမာဓိ၌ရှိုင်းခြင်း အဖြစ်ပေတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ အတ္ထော၊ အလိုရှိအပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်ပေတည်း။ (၁၀)

ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဧတံ ဒသဝိမ္ဗိ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ အပ္ပနာ၌ ကျမ်းကျင်လိမ္မာကြောင်း အစီအရင်ဆယ်ပါးကို။ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ပြည့်စုံစေအပ်၏။

၆၇။ ။ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ပဋိလဇ္ဈေ၊ ရအပ်ပြီးသော။ နိမိတ္တသ္မိံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဣမံ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ ဤအပ္ပနာ၌ ကျမ်းကျင်ကြောင်းအစီအရင်ကို။ သမ္မာဒေယတော၊ ပြည့်စုံစေသောယောဂီအား။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာသည်။ သမ္ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။

ဟိ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ပဋိပန္နဿ၊ ကျင့်သောယောဂီအား။ သာ အပ္ပနာ၊ ထိုအပ္ပနာသည်။ သစေ န ပဝတ္တတိ၊ အကယ်၍မဖြစ်ငြားအံ့။ တထာပိ၊ ထိုသို့အပ္ပနာမဖြစ်သော်လည်း။ ဝါ၊ မဖြစ်စေကာမူ။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော ယောဂီသည်။ ယောဂံ၊ အားထုတ်မှုကို။ န ဇဟေ၊ မစွန့်ရာ။ ဝါယမေထေဝ၊ အားထုတ်မြဲအားထုတ်ရာ၏။

သမ္မာဝါယာမံ၊ မှန်စွာအားထုတ်မှု သမ္မာဝါယာမကို။ ဟိတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ ဝါ၊ လျော့၍။ ပရိတ္တဗ္ဗိ၊ အနည်းငယ်မျှပင်ဖြစ်သော။ ဝိသေသံ နာမ၊ တရားထူးမည်သည်ကို။ မာဏပေါ၊ တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဓိဂစ္ဆေ၊ ရနိုင်ရာ၏။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤရနိုင်ရာ၏ ဟူသောအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိပေ။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဓော၊ ပညာရှိသည်။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိအာကာရံ စိတ်ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာကို။ သလ္လက္ခယံ-သလ္လက္ခယန္တော၊ ကောင်းစွာမှတ်သားလျက်။ ဝီရိယဘောဝ၊ ဝီရိယ၏သာလျှင်။ သမတံယေဝ၊ သမာဓိနှင့်ညီမျှသော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်။ ယောဒယေထ၊ ယှဉ်စေရာ၏။

ဤသကမ္ပိ၊ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ လယံ၊ တွန့်ဆုတ်သော အဖြစ်သို့။ ယန္တံ၊ ရော ခ်သော။ မာနသံ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဏှေထေဝ၊ ပင့်မြှောက်ပေးရာသည်သာတည်း။ အစွာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်လွန်သော

စိတ်ကို။ နိသေတော၊ တားမြစ်၍။ သမမေဝ၊ အမျှသာလျှင်။ ဝါ၊ မလျော့မတင်းသာလျှင်။ ပဝတ္ထယေ၊ ဖြစ်စေရာ၏။

ရေဏုမ္ပိ၊ ပန်းဝတ်မှုန်၌လည်းကောင်း။ ဥပ္ပလဒလေ၊ ကြာရွက်၌လည်းကောင်း။ သုတ္တေ၊ ပင့်ကူမျှင်၌လည်းကောင်း။ နာဝါယ၊ လှေ၌လည်းကောင်း။ နာဠိယာ၊ ဆီကျည်တောက်၌လည်းကောင်း။ မဇုကရာဒိနံ၊ ပျားသေည်တို့၏။ ပဝတ္တိံ ဖြစ်ပုံကို။ ဥပမာဘာဝေန၊ ဥပမာအဖြစ်ဖြင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ အဋ္ဌကသာ၌။ (ထည့်)။ သမ္မုဝဏ္ဏိတာယထာ၊ ကောင်းစွာဖွင့်ပြထားသကဲ့သို့ -

ဧဝံ၊ ဤအတူ။ လိနုဥဒ္ဓတဘာဝေဟံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းပျံ့လွင့်ခြင်းအဖြစ်တို့မှ။ မောစယိတုာန၊ လွတ်မြောက်စေ၍။ သဗ္ဗသော၊ အခါခပ်သိမ်း။ နိဝိတ္တာဘိမုခံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သို့ရှေးရှု။ မာနသံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ပဋိပါဒယေ၊ ပြီးစေရာ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်အပြီးတည်း။

နိမိတ္တာဘိမုခပဋိပါဒန
နိမိတ်သို့ ရှေးရှုဖြစ်စေခြင်း

၆၈။ တတြ၊ ထို ရေဏုမ္ပိ အစရှိသော နှစ်ဂါထာတို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အတ္ထဒီပနာ၊ အနက်ကို ပြခြင်းပေတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အဆေကော၊ မကျွမ်းကျင်မလိမ္မာသော။ (အတိဆေကော၊ အလွန်လိမ္မာပါးနပ်သော။ ဝါ၊ ပါးနပ်လွန်းသော။ သိမ္မုအရ ပေးထားသည်။) မဇုကရာ၊ ပျားသည်။ အသုကသ္မိံ ရုက္ခေ၊ ဤမည်သောသစ်ပင်၌။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းသည်။ ပုပ္ဖိတန္တိ ဥတုာ၊ ပွင့်လေပြီဟု သိ၍။ တိက္ခေန ဝေဂေန၊ လျင်မြန်သောအဟုန်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဓော၊ ပျံသွားသောကြောင့်။ တံ အဘိက္ကမံတုာ၊ ထိုသစ်ပင်ကို လွန်သွားပြီးလျှင်။ ဝါ၊ ထိုသစ်ပင်ကို လွန်သွားပြီးမှ။ ပဋိနိဝတ္တေန္တော၊ တဖန်ပြန်လာသည်ဖြစ်၍။ ရေဏုမ္ပိ ခိဏေ၊ ပန်းဝတ်မှုန်ကုန်ပြီးသော်။ ဝါ၊ ကုန်ပြီးမှ။ သမ္မာပုဏ္ဏာတိ၊ ရောက်လာ၏။ အဆေကော၊ မကျွမ်းကျင် မလိမ္မာသော။ အပရော၊ အခြားပျားတကောင်သည်။ မန္တေန ဇေဝေန၊ နွေးသော အဟုန်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဓော၊ ပျံသွားလတ်သော်။ ဝါ၊ ပျံသွားသောကြောင့်။ ခိဏေယေဝ၊ ပန်းဝတ်မှုန်ကုန်မှသာလျှင်။ သမ္မာပုဏ္ဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဆေဒ ဟာ ပန၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသောပျားသည်ကား။ သမေန ဇပေန၊ မနွေးလွန်း မမြန်လွန်းသောအဟုန်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဓော၊ ပျံသွားသောကြောင့်။ သုခေန၊ ချမ်းသာစွာ။ ပုပ္ဖရာသိံ၊ ပန်းအစုသို့။ သမ္မတုာ၊ ရောက်၍။ ယာဝဒိစ္ဆကံ၊ အသိရှိတိုင်း။ ရေဏုမ္ပိတ်မှုန်ကို။ အာဒါယ၊ သယ်ယူပြီးလျှင်။ မဇု သမ္မာဒေတုာ၊ ပျားရည်ကို ပြည့်စုံစေလျက်။ မဇုရသံ၊ ပျား၏အရသာကို။ အနုဘဝတိ ယထာ၊ ခံစားရသကဲ့သို့လည်းကောင်း။

(၁၃၃) စ၊ ထိုမှတပါး။ သလ္လကတ္တအန္တဝါသိကေသု၊ ခွဲစိပ်ကုသတတ်သောဆရာ၏ တပည့်ဘို့သည်။ (ဘိက္ခုန္တသုဘူစပ်)။ ဥဒ္ဓကထာလကကတေ၊ ရေခွက်၌ထားအပ်သော။ ဥပ္ပလပတ္တေ၊ ကြာရွက်၌။ သတ္တကမ္ပ၊ ဘေးငယ်ဖြင့် ခွဲဖောက်ခြင်း(စသည်)အမှုကို။ သိက္ခန္တေသု၊ သင်ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဧကော အဆေကော၊ မကျွမ်းကျင်သော တပည့်တယောက်သည်။ ဝေဂေန၊ အဟုန်ဖြင့်။ သတ္တံ ပါတေန္တော၊ ဓားကိုလှလှတ်သတ်။ ချသဖြင့်။ ဥပ္ပလပတ္တံ၊ ကြာရွက်ကို။ ဒွိဓာဝါ ဆိနွတိ၊ နှစ်ခြမ်းမူလည်း ဖြတ်မိ၏။ ဥဒ္ဓကေ ဝါ ပဝေသေတိ၊ မျှော်မူလည်း နှစ်ဖက်၏။ အပရော အဆေကော၊ မကျွမ်းကျင်သော အခြား တပည့်တယောက်သည်။ ဆိဇ္ဇနပဝေသနဘယာ၊ ကြာရွက်ကိုဖြတ်မိမည်၊ ရေ၌နှစ်စေမည်မှ စိုးရိမ်သောကြောင့်။ ဥပ္ပလပတ္တံ၊ ကြာရွက်ကို(ထည့်)။ သတ္တကေန၊ ဘေးငယ်ဖြင့်။ ဖုသိတုံပိ န ဝိသဟတိ၊ ထိခြင်းငှာ မဝံ ပ။ ဝါ၊ ထည့်ရုံပင် မထိဝံပေ။ ပန၊ အလျော်ကား။ ဆေကော၊ ကျွမ်းကျင်သော တပည့်သည်။ သမေန ပယောဂေန၊ မမြန်လွန်း မနှေးလွန်းသော ပယောဂဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထို ကြာရွက်၌။ သတ္တပဟာရံ ဒသေတွာ=(သတ္တပဒံ ဒသေတွာ)၊ ဓားရာကိုပြု၍။ ပရိယောဓာတသိ၊ ပွါ ဟုတွာ၊ ခွဲစိပ်ခြင်းအဝတ်၌ ပြီးဆုံးသောတတ်သည် ဖြစ်၍။ တထာရူပသု ဌာနေသု၊ ထိုသို့ ခွဲစိပ်၍ ကုသရသောသဘောရှိသော အရာတို့၌။ ကမ္ပံ ကတွာ၊ သွေးကြောဖောက်ခြင်းသော အမှုကိုပြု၍။ လာဘံ လာဘတိ ယသ၊ ဆေးကုခ လာဘကို ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ စတုဗျာမပ္ပမာဏံ လေးလံ (၁၆-တောင်)ရှိသော။ မက္ကဋ္ဌကသုတ္တံ၊ ပဋိကုမ္ပင်ကို။ အာဟရတိ၊ ဆောင်နိုင်အံ့။ သော၊ ထိုသူသည်။ စတ္တာရိသဟသာနိ၊ အသပြာလေးထောင်တို့ကို၊ လပ၊ စိတိ၊ ရလိမ့်မည်ဟု။ ရညာ ဝုတ္တော၊ ဘုရင်က ကြေငြာသည်ရှိသော်။ ဧကော အဆေကော ပုရိသော၊ မကျွမ်းကျင်သော ယောက်ျားတယောက်သည်။ ဝေဂေန၊ လျင်မြန်စွာ။ မက္ကဋ္ဌကသုတ္တံ၊ ပဋိကုမ္ပင်ကို။ အာကုဇုန္တော၊ ငင်ယူသဖြင့်။ တဟိံ တဟိံ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ဆိနွတိယေဝ၊ ပြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ အပရော အဆေကော၊ မကျွမ်းကျင်သော အခြားယောက်ျားတယောက်သည်။ ဆေဒနဘယာ၊ ပဋိကုမ္ပင်ဖြတ်မည်မှ စိုးရိမ်သောကြောင့်။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ ဖုသိတုံပိ၊ ထိခြင်းငှာလည်း။ န ဝိသဟတိ၊ မဝံပေ။ တနည်း။ ဖုသိတုမ္ပိ န ဝိသဟတိ၊ ထိရုံပင် မထိဝံပေ။ ပန၊ အလျော်ကား။ ဆေကော ပုရိသော၊ ကျွမ်းကျင်သော ယောက်ျားသည်။ ကောဋိတော၊ ပဌာယ၊ အစွန်းနားမှစ၍။ သမေန ပယောဂေန၊ မနှေးမမြန်သော ပယောဂဖြင့်။ ဒဏ္ဍကေ၊ တုတ်တို့၌။ ဝေတွာ၊ ရစ်၍။ အာဟရိတွာ၊ ယူသည်ရှိသော်။ ဝေတွာ အာဟရိတွာ၊ ရစ်လျက်ယူသည်ရှိသော်။ လာဘံ လာဘတိ ယသ၊ လာဘကိုရသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ စ၊ ထိုမှတပါး။

အဆေကော နိယာမကော၊ မကျွမ်းကျင်သော လှေသူကြီးသည်။ ဗလဝဂါတေ၊ အားကြီးသောလေ လာသောအခါ၌။ လင်္ကာရံ၊ ရွက်ကို။ ပူရေန္တော၊ လေဖြင့် ပြည့်စေသောကြောင့်။ နာဝံ၊ လှေကို။ ဝိဒေသံ၊ ရောက်လိုသောအရပ်မှ တပါးသော အရပ်သို့။ ပက္ခန္ဓာပေသိ၊ ပြေးသွားစေ၏။ အပရော အဆေကော၊ မကျွမ်းကျင်သော အခြားလှေသူကြီးတယောက်သည်။ မန္တဝါတေ၊ အားနည်းသော လေလာသောအခါ၌။ လင်္ကာရံ၊ ရွက်ကို။ သြဇောပေန္တော၊ ချထားသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ချထားသောကြောင့်။ နာဝံ၊ လှေကို။ တတ္ထေဝ၊ ထိုတည်မြဲနေရာ၌သာလျှင်။ ဥပေတိ၊ တည်စေ၏။ ပန၊ အလျော်ကား။ ဆေကော နိယာမကော၊ ကျွမ်းကျင်သော လှေသူကြီးသည်ကား။ မန္တဝါတေ၊ အားနည်းသော လေလာသောအခါ၌။ လင်္ကာရံ၊ ရွက်ကို။ ပူရေတွာ၊ လေဖြင့် ပြည့်စေ၍။ ဗလဝဂါတေ၊ အားကြီးသောလေ လာသော အခါ၌။ အခုလင်္ကာရံ၊ ကတော၊ ရွက်တဝက်ကိုသာလွှင့်၍။ သောတ္ထိနာ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဣစ္ဆိတဌာနံ၊ လိုရာအရပ်သို့။ ပါပုဏာတိ ယထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ နာဠိ၊ အပေါက်ကျဉ်းသော ဆီကျည်တောက်ကို။ အဆဇ္ဇေန္တော၊ မဖိတ်မလှုံစေမူ၍။ ဝါ၊ မဖိတ်မလှုံစေပဲ။ တေလေန၊ ဆီဖြင့်။ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေနိုင်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ လာဘံ၊ လာဘတို၊ ဆုလာဘ်ရမည်ဟု။ အာစရိယေန၊ ဆရာသည်။ အန္တေဝါ သိကာနံ၊ တပည့်တို့ကို။ ဝုတ္ထေ၊ ပြောသည်ရှိသော်။ ဧကော အဆေကော၊ မလိမ္မာသော တပည့်တယောက်သည်။ လာဘလုဒ္ဓေါ၊ ဆုလာဘ်၌ မက်မောသည်ဖြစ်၍။ ဝေဂေန၊ လျင်မြန်စွာ။ ပူရေန္တော၊ လောင်းထည့်လတ်သော်။ တေလံ၊ ဆီကို။ ဆဇ္ဇေတိ၊ ဖိတ်စေ၏။ အပရော အဆေကော၊ မလိမ္မာသော အခြားတပည့်တယောက်သည်။ တေလဆဇ္ဇနာယာ၊ ဆီဖိတ်မည်မှ စိုးရိမ်သောကြောင့်။ အာသိဉ္စိတုမ္ပိ၊ လောင်းခြင်းငှာ။ န ဝိသဟတိ၊ မဝံ ပေ။ ဝါ၊ အာသိဉ္စိတုမ္ပိ န ဝိသဟတိ၊ လောင်းရုံပင် မလောင်းဝံပေ။ ဆေကော ပန၊ လိမ္မာသောတပည့်သည်ကား။ သမေန ပယောဂေန၊ မမြန်လွန်း မနှေးလွန်းသော လုံ့လ ပယောဂဖြင့်။ ပူရေတွာ၊ လောင်းထည့်၍။ လာဘံ လာဘတိ ယထာ၊ ဆုလာဘ်ကို ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း။

ဝေမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဧကော ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတော်တပါးသည်။ နိမိတ္တေ ဥပ္ပန္နော၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပေါ်သည်ရှိသော်။ သီလမေဝ၊ လျင်မြန်စွာသာလျှင်။ အပ္ပနံ ပါပုဏိဿာမိတိ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်တော့မည်ဟု။ ဂါဠံ ဝီရိယံ ကရေတိ၊ ပြင်းထန်စွာကြိုးစားအားထုတ်စေ၏။ ကဿ စိတ္တံ၊ ထိုရဟန်းတော်၏ စိတ်သည်။ အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယတ္တာ၊ ဝီရိယကိုလွန်စွာအားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ပျံလွင့်ခြင်း၌။ ပတတိ၊ ကျရောက်လေ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းတော်သည်။ အပ္ပနံ၊

အပ္ပနာသို့။ ပါပုဏိတုံ၊ နောက်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။ ဝါ၊ အပ္ပနံ ပါပုဏိတုံ န သက္ကောတိ၊ အပ္ပနာသို့မရောက်နိုင်ပေ။ ကော၊ အခြား ရဟန်းတော်တပါးသည်။ အစွာရဒ္ဒဝီရိယတာယ၊ ဝီရိယကိုလွန်စွာအားထုတ်ခြင်း ဌ။ ဒေါသံ ဒိသ္မာ၊ အပြစ်မြင်၍။ ဒါနံ၊ ပဋိဘာနိမိတ်ကိုရပြီးသော ယခုအခါ၌။ မေ၊ ငါ့အား။ အပ္ပနာယ၊ အပ္ပနာရအောင် ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းဖြင့်။ ကံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝီရိယံ ဟာပေတိ၊ ဝီရိယကိုလျှော့ လိုက်လေ၏။ တဿ စိတ္တံ၊ ထိုရဟန်းတော်၏စိတ်သည်။ အတိလိနဝီရိယတ္တာ၊ ဝီရိယအလွန် တွန့်ဆုတ် လျော့နည်းသောကြောင့်။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပျင်းရိခြင်း၌။ ပတတိ၊ ကျရောက်၏။ သောပိ၊ ထိုရဟန်းတော်သည် လည်း။ အပ္ပနံ၊ အပ္ပနာသို့။ ပါပုဏိတုံ၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်း နိုင်ပေ။ ယော ပန၊ အကြင်ရဟန်းတော်သည်ကား။ ဤသကမ္ပိ၊ အနည်းငယ်မျှ သော်လည်း။ လီနံ၊ တွန့်ဆုတ်သော ဘာဝနာစိတ်ကို။ လီနဘာဝတော၊ တွန့် ဆုတ်ခြင်းမှ။ မောစတော၊ လွတ်စေ၍။ ဤသကမ္ပိ၊ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ (လိုက်)။ ဥဒ္ဓတံ၊ တက်ကြွပျံ့လွင့်သော ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥဒ္ဓစ္စတော၊ တက်ကြွ ပျံ့လွင့်ခြင်းမှ။ မောစတော၊ လွတ်စေ၍။ သမေန(၁၃၄) ပယောဂေန၊ မလျော့ မတင်း ညီမျှသော ဝီရိယဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို(ထည့်)။ နိမိတ္တာဘိမုခံ၊ နိမိတ်သို့ရှေးရှု။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းတော်သည်။ အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်၏။ ဟာဒိသေန၊ ထိုရဟန်းတော်နှင့်တူသောသူသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်ပေ၏။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤအနက်အပ္ပောယ်ကို။ သန္နာယ၊ ရည်ရွယ် ၍။ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ငုတ္တံ၊ ဆိုခဲ့ပေသည်။

(ဂါထာနှစ်ပုဒ် အနက် ရေးခဲ့ပြီပြီ)။

ပဌမဇ္ဈာနကထာ

ပထမဈာန်ကိုပြဆိုချက်

၆၉။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ နိမိတ္တာဘိမုခံ၊ နိမိတ်သို့ရှေးရှု။ မာနသံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ပဋိပါဒယတော၊ သွားစေဖြစ်စေ သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အပ္ပနာ ဣဇ္ဈိယတိတိ၊ အပ္ပနာ ပြည့်စုံတော့မည်ဟု။ ဝတ္ထုဗ္ဗက္ခဏေ၊ ဆိုသင့်သောဇာတ်။ (ထည့်)။ ဘဝဂံ၊ ဥပဇ္ဈိန္ဒိတာ၊ ဘဝဂံကိုဖြတ်ပြီးလျှင်။ (အာရမ္မဏံ ကတော၊ ဥပဇ္ဇတိမှာ စပ်)။ ပထဝီ ပထဝီတိ အနုယောဂဝသေန၊ မြေ၊ မြေဟု ရှုခြင်းအားထုတ်ခြင်း ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ဘာဝနာစိတ်၌ ထင်လာသော။ တဒေဝ ပထဝီကသိဏံ၊

ထိုပထဝီကသိဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုပင်လျှင်။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ အာရုံပြု၍။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တတော၊ ထို မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းမှနောက်၌။ တသ္မိယေဝ အာရမ္မဏေ၊ ထိုပထဝီကသိဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ် အာရုံ၌ပင်လျှင်။ စတ္တာရိ ဝါ ဇဝနာနိ၊ ဇောလေးကြိမ်တို့သည် လည်းကောင်း။ ပဉ္စ ဝါ ဇဝနာနိ၊ ဇောငါးကြိမ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဇေတိ၊ ဇောကုန်၏။ ဧကသု၊ ထိုလေးကြိမ် ငါးကြိမ်သော ဇောတို့တွင်။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ ဧကံ၊ ဇောတစ်ခုသည်။ ရူပါဝစရံ၊ ရူပါဝစရဇောတည်း။ ယာနိ၊ အကြင်ဇောတို့ကို။ အပ္ပနာယ၊ အပ္ပနာကို။ ပရိကမ္မတ္တာ၊ ကြိုတင်၍ ပြုပြင် တတ်သောကြောင့်။ ပရိကမ္မာနိတိပိ၊ ပရိကံတို့ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဂါမာဒိနံ၊ ရွာအစရှိသည်တို့၏။ အာသန္နပဒေသော၊ အနီးအရပ်ကို။ ဂါမုပစာရော နဂရူပစာရောတိ၊ ရွာ၏ဥပစာ၊ မြို့၏ဥပစာဟု။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ဤအတူ။ အပ္ပနာယ၊ အပ္ပနာနှင့်။ အာသန္နတ္တာ ဝါ၊ နီးကပ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ သမိပစာရတ္တာ ဝါ၊ အနီး၌ ဖြစ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ ဥပစာရာနိတိပိ၊ ဥပစာရတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဣတော၊ ဤ ကောဝဇ္ဇနဝီထိ မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဖြစ်သော နာနာဝဇ္ဇနဝီထိ၌။ ပရိကမ္မာနံ၊ ပရိကံတို့နှင့်။ ဥပရိ အပ္ပနာယ စ၊ အထက်အပ္ပနာအားလည်း။ အနုလောမတော၊ လျော်သော ကြောင့်။ အနုလောမာနိတိပိ၊ အနုလုံတို့ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ် ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံဟူသော သုံးကြိမ် လေးကြိမ်သော ဇောစိတ်တို့တွင်။ သဗ္ဗန္တိမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ယံ စိတ္တံ၊ အကြင်ကတိယစိတ် သို့မဟုတ် စတုတ္ထစိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဉ္စ၊ ထိုစိတ်ကို ကား။ ပရိတ္တဂေါတ္တာဘိဘဝနတော၊ ကာမအနွယ်ကို လွှမ်းမိုး ကျော်လွန်တတ် သောကြောင့် လည်းကောင်း။ မဟဂ္ဂတဂေါတ္တာဘာဝနတော စ၊ မဟဂ္ဂုတ် အနွယ်ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ ဂေါတြဘူတိပိ၊ ဂေါတြ ဘူ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ တာနိ တာဒိသာနံ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန် သော (ထည့်)။ သေသာနိ၊ အဆုံးဇောတစ်ခုမှ ကြွင်းကုန်သော သုံးကြိမ် လေး ကြိမ်သော ဇောတို့သည်။ ပကတိစိတ္တေဟိ၊ ပကတိစိတ်တို့၌ ရှိသော ဝိတက် စသည်တို့ထက်။ ဗလဝတရ ဝိတက္က ဝိစာရ ပီတိ သုခ စိတ္တေကဂ္ဂတာနိ၊ သာ၍ အားကောင်းသည့် ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ရှိကုန်သော။ ကာမာဝစရာနိ၊ သုံးကြိမ်လေးကြိမ်သော ကာမာဝစရ ဇောတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးကြိမ်လေးကြိမ်သော စိတ်တို့တွင်။ အဂဟိတဂ္ဂဟနန၊ ယူအပ်ပြီးသည်ကို မယူပဲ။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော ဇော စိတ်သည်။ ပရိကမ္မံ၊ ပရိကံမည်၏။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယစိတ်သည်။ ဥပစာရံ၊ ဥပစာ မည်၏။ တတိယံ၊ တတိယစိတ်သည်။ အနုလောမံ၊ အနုလုံမည်၏။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထစိတ်သည်။ ဂေါတြဘူ၊ ဂေါတြဘူမည်၏။ (ဝါ၊ တနည်းကား။ ပဌမံ၊

ပထမစိတ်သည်။ ဥပစာရံ၊ ဥပစာမည်၏။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယစိတ်သည်။ အနုလောမံ၊ အနုလုံမည်၏။ တတိယံ၊ တတိယစိတ်သည်။ ဂေါတြဘူ၊ ဂေါတြဘူမည်၏။ စတုတ္ထံ ဝါ၊ စတုတ္ထစိတ်သည်လည်းကောင်း။ ပဉ္စမံ ဝါ၊ ပဉ္စမစိတ်သည်လည်းကောင်း။ အပ္ပနာစိတ္တံ၊ အပ္ပနာစိတ်မည်၏။ ပီ၊ မှန်၏။ စတုတ္ထမေဝ ဝါ၊ လေးကြိမ်မြောက်စိတ်သည်သာလျှင်မူလည်း။ ပဉ္စမံ ဝါ၊ ငါးကြိမ်မြောက်စိတ်သည်သာလျှင်မူလည်း။ အပေတိ အပ္ပနာသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အပ္ပနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်၏။ တဉ္စ ခေါ၊ ထိုလေးကြိမ်မြောက်ဖြစ်စေ၊ ငါးကြိမ်မြောက်ဖြစ်စေ၊ ကိန်းသေမဟုတ်ပဲ အပ္ပနာဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ခိပ္ပါဘိညဒန္တာဘိညဝသေန၊ ခိပ္ပါဘိညပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒန္တာဘိညပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ (ထည့်)။ တတောပန၊ ကိုလေးကြိမ်မြောက် ငါးကြိမ်မြောက်စေစိတ်မှနေသကဲ့သို့ ဇဝနံ၊ ခြောက်ကြိမ်မြောက်၊ ခုနစ်ကြိမ်မြောက်စေသည်။ ပရိခိဏဇဝတ္ထော၊ အဟုန်ကုန်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ (လည့်)။ ပတတိ ပတန္တံ ဂိမံ ဟောတိ၊ ကျသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ဘဝဂံဿ၊ ဘဝင်စိတ်၏။ ပါရော၊ အလှည့်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ အယူတပါးကို ဆိုဦးအံ့။ အာဘိဓမ္မိကဂေါဒတ္တထေရ်ရော၊ အဘိဓမ္မာဆောင် ဂေါဒတ္တမထေရ်သည်။ “ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ရှေးရှေးသော ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ နောက်နောင်သော ကုသိုလ်တရားတို့အား။ အာသေဝနပစ္စယေန၊ အာသေဝနပစ္စည်းဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမံ သုတ္တံ၊ ဤပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်ကို ရွတ်ဆို၍။ အာသေဝနပစ္စယေန၊ အာသေဝနပစ္စည်းဖြင့်။ ပစ္စိမော ပစ္စိမော ဓမ္မော၊ နောက်နောင်တရားသည်။ ဗလဝါ ဟောတိ၊ အားကောင်း၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အားကောင်းသောကြောင့်။ ဆဠေပိ၊ ဆဠေဇော အရာ၌လည်းကောင်း။ သတ္တမေပိ၊ သတ္တမဇော အရာ၌လည်းကောင်း။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာသည်။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်သည်ဟု။ အာဟ၊ ပြောဆိုလေ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ အဋ္ဌကထာသု၊ အဋ္ဌကထာတို့၌။ “ထေရဿ၊ အာဘိဓမ္မိက ဂေါဒတ္တထေရ်၏။ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ အတ္တနောမတိမတ္တန္တိ၊ သုတ္တံ၊ သုတ္တာနုလောမ၊ အာစရိယဝါဒဟူသော အထောက်အကူအရ သူ၏ အကြိုက် အယူမျှသာဟု။ ပတွာ၊ ဆို၍။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်သွားလေပြီ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ စတုတ္ထပဉ္စမေသုယဝါ၊ စတုတ္ထနှင့် ပဉ္စမဇောတို့၌သာလျှင်။ အပ္ပနာ ဟောတိ၊ အပ္ပနာဖြစ်ပေ၏။ ပရတော၊ ထိုပဉ္စမဇောနောက်မှ။ ဝါ၊ ပဉ္စမဇောနောက်၌။ ဇဝနံ၊ ဆဠေဇော၊ သို့မဟုတ် သတ္တမဇောသည်။ ပတိတံ နာမ၊ ကျသည်မည်ပေ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ပတိတံ နာမ ဟောတိ၊ ကျသည်မည်သနည်း။ ဘဝဂံဿ အာသန္နတ္တာ၊ ဘဝင်နှင့်နီးသောကြောင့်။ ပတိတံ နာမ ဟောတိ၊ ကျသည်မည်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (၁၃၅)။ အဋ္ဌကထာသု၊ အဋ္ဌကထာတို့၌။ (ထည့်)။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုထားပေ၏။ တံ

ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိစာရေတွာ ဝုတ္တတ္တာ၊ စိစစ်၍ဆိုထားသည့် စကားဖြစ်သောကြောင့်။ ပဋိက္ခိပိတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။ ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့။ ဆိန္ဒုပပါတာဘိမုခေါ၊ ကမ်းပါးပြတ်သို့ ရှေးရှု။ ဓာဝန္တော ပုရိသော၊ ပြေးသွားသော ယောက်ျားသည်။ ဌာတုကာမောပိ၊ ရပ်လိုပါသော်လည်း။ ပရိယန္တေ၊ ကမ်းပါးအစွန်း၌။ ပါဒံ ကတွာ၊ ခြေကိုချထား၍။ ဌာတုံ၊ ရပ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။ ပပါတေဝ၊ ကမ်းပါးပြတ်၌သာလျှင်။ ပတတိ ယထာ၊ ကျသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ထို့အတူ။ ဆဋ္ဌေ ဝါ၊ ဆဋ္ဌဇောအရာ၌ လည်းကောင်း။ သတ္တမေ ဝါ၊ သတ္တမဇောအရာ၌ လည်းကောင်း။ အပေတုံ-အပ္ပနာဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ၊ အပ္ပနာဖြစ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ဆဋ္ဌေ ဝါ၊ ဆဋ္ဌဇောအရာ၌ လည်းကောင်း။ သတ္တမေ ဝါ၊ သတ္တမဇောအရာ၌လည်းကောင်း။ အပေတုံ အပ္ပနာဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ၊ အပ္ပနာဖြစ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင် သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကားအမေးတည်း။ (အပြည့်အစုံအမေးတည်း)။ ဘဝဂံဿ၊ ဘဝင်၏။ အာသန္နတ္တာ၊ နီးသောကြောင့်။ ဝါ၊ ဘဝဂံဿ အာသန္နတ္တာ၊ ဘဝင် နှင့်နီးသောကြောင့်။ ဆဋ္ဌေ ဝါ၊ ဆဋ္ဌဇောအရာ၌ လည်းကောင်း။ သတ္တမေ ဝါ၊ သတ္တမဇောအရာ၌ လည်းကောင်း။ အပေတုံ အပ္ပနာဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ၊ အပ္ပနာဖြစ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ဤကား အပြည့်အစုံ အဖြေတည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စတုတ္ထပဉ္စမေသုယေဝ၊ စတုတ္ထနှင့် ပဉ္စမ ဇောတို့၌သာလျှင်။ အပ္ပနာ ဟောတိ၊ အပ္ပနာဖြစ်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

သာ ၈ အပ္ပနာ၊ ထိုအပ္ပနာဈာန်ဇောသည်ကား။ ကေစိတ္တက္ခဏိကာယေဝ၊ စိတ္တက္ခဏတချက်မျှသာလျှင် ရှိ၏။ ဟိ၊ သင့်လျော်လှ၏။ ပဌမပ္ပနာယံ၊ ဈာန်သို့ ချောက်ခါစ အဆုံးအပ္ပနာစိတ်၌ လည်းကောင်း။ လောကိယာဘိညာသု၊ လောက အဘိညာဉ်တို့၌ လည်းကောင်း။ စတုသု မဂ္ဂေသု၊ မဂ်စိတ်လေးခုတို့၌ လည်း ကောင်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖလ၊ မဂ်၏နောက် အခြားမဲ့ ၌ဆက်၍ဖြစ်သော ဖိုလ်ဇော လေးခု၌လည်းကောင်း။ ရူပါရူပဘဝေသု၊ ရူပ အရူပဘဝတို့၌။ ဘဝဂံဇ္ဈာနေန၊ ဘဝင်ဖြစ်သော ဈာန်စိတ်၌လည်းကောင်း။ နိရောဓဿ၊ နိရောဓသမာပတ်အား။ ပစ္စယေ၊ ကျေးဇူးပြုသော။ နေဝသညာနာသညာယတနေ၊ နေဝသညာနာ- သညာယတန ဈာန်စိတ်၌လည်းကောင်း။ နိရောဓာ ဝုဠဟန္တဿ၊ နိရောဓသမာ- ပတ်မှထသော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဖလသမာပတ္တိယံ၊ ဖလသမာပတ်၌ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တသု ဌာနေသု၊ ခုနစ်ဌာနတို့၌။ အဒ္ဓါန- ပရိစ္ဆေဒေါ နာမ၊ အခွန်ကာလကို ပိုင်းခြားခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ဣတ္ထိ၊ ဤခုနစ်ဌာနတို့တွင်။ မဂ္ဂါနန္တရဖလံ၊ မဂ်စိတ်၏နောက်အခြားမဲ့ ၌ ဆက်၍

ဖြစ်သော ဖိုလ်စိတ်သည်။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးကြိမ်တို့ထက်။ ဝါ၊ သုံးကြိမ်တို့၏။ ဥပရိ၊ အလွန်။ တနည်း။ ဒိန္နံ ဥပရိ၊ နှစ်ကြိမ်ထက်ပိုလွန်၍။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပေ။ ရူပါရူပေသု၊ ရူပဘုံ အရူပဘုံတို့၌။ ဘဝင်္ဂဿ၊ ဘဝင်္ဂစိတ်၏။ ပရိမာဏံ၊ အကြိမ် အတိုင်းအရှည်ကား။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ သေသဋ္ဌာနေသု၊ အစဆုံး အပွနာစိတ်၊ သောကီအဘိညာဉ်၊ မဂ်ခဏ၊ နိရောဓသမာပတ်မှထသော အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ခဏဟူသော ကြွင်းသောဌာနတို့၌။ ဧကမေဝ စိတ္တံ၊ စိတ်ဟုကြိမ်သာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ အပွနာ၊ အစဆုံး အပွနာသည်။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာယေဝ၊ စိတ္တက္ခဏ တချက်သာတည်း။ တတော၊ ထိုအပွနာ ဈာန်စိတ်တကြိမ်မှ၊ ပရံ၊ နောက်၌။ ဘဝင်္ဂပါတော၊ ဘဝင်္ဂကျ၏။ အထ၊ ထို့နောင်။ ဘဝင်္ဂံ ဝေါစ္ဆန္တိတော၊ ဘဝင်္ဂကိုဖြတ်၍။ ဈာနပစ္စဝေက္ခဏတ္ထာယ၊ ဈာန်ကိုဆင်ခြင်ခြင်းငှာ၊ အာဝဇ္ဇနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော၊ ထို့နောင်။ ဈာနပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ဈာန်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဇောသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤကား ပထမဈာန်ရပုံ အစဉ်ပေတည်း။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္တာဝတ၊ ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့်။ ယေ ယေသော၊ ဤယောဂီသည်။ ကာမေဟိ၊ ဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသာကာမတို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကုသိုလ်တရားတို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ သဝိဘက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သဝိ- စာရံ၊ ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိဝေကဇံ၊ ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိသုခရှိသော။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ၊ ပထမဈာန်ကို ပြည့်စုံစေလျက်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဧဝံ ဤသို့။ ဝိဟရန္တေန၊ နေသော။ (ထည့်)။ အနေန၊ ဤ ယောဂီသည်။ ပဉ္စဂ်ဝိပွဟ်နံ၊ အင်္ဂါငါးပါးကို ပယ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ပဉ္စဂ်သမန္နာ- ဂတံ၊ အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ တိဝိဓကလျာဏံ၊ ကောင်းခြင်းသုံးပါး လည်းရှိသော။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ၊ လက္ခဏာဆယ်ပါးနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော။ (ဤဝိသေသနသုံးပုဒ်ကို ပဌမံ ဈာနံ-မှစပ်ပါ။) ပထမီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်း ကိုအာရုံပြုသော။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပထမဈာန်ကို။ အဓိဂတံ ဟောတိ၊ ရပြီးဖြစ် လေ၏။

၇၀။ တတ္ထ၊ ထိုပထမဈာန်ကို ပြသောစကား၌။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိ၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဟူသည်ကား။ ကာမေဟိ၊ ဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသာကာမ တို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇိတော၊ ကင်းကွာ၍သာလျှင်။ ဝိနာ ဟုဏှာ၊ အသီးအခြားဖြစ်၍ သာလျှင်။ အပက္ကမိတော၊ ပယ်သောအားဖြင့် ဖဲခွာ၍သာလျှင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဓုဒတ္တာ၊ ဆိုလို၏။ (ထည့်)။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဟူသော ဤစကား၌။ ယော အယံ ဝေကာရော၊ အကြင် ဝေ သဒ္ဓါကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ သော ဝေကာရော၊ ထို့ဝေသဒ္ဓါကို။ နိယမတ္ထောတိ၊ မြဲစေ

ခြင်း၊ သတ်မှတ်ခြင်း အနက်ရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်အံ့။
 ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဝေကာရော၊ ဝေသဒ္ဓါသည်။ (လိုက်)။ နိယမတ္ထော၊
 မြဲစေခြင်း၊ သတ်မှတ်ခြင်း အနက်ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝေသဒ္ဓါ၏ မြဲစေခြင်း၊
 သတ်မှတ်ခြင်း အနက်ရှိသောကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ပဌမဇ္ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟ-
 ရဏသမယေ၊ ထိုပထမဈာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေသောအခါ၌။ အဝိဇ္ဇမာနာနမ္ပိ၊
 ထင်ရှားမရှိကြကုန်သော်လည်း။ ကာမာနံ၊ ကာမတို့၏။ တဿ ပဌမဇ္ဈာနဿ၊
 ထိုပထမဈာန်၏။ ပဋိပက္ခဘာဝဉ္စ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း။
 ကာမပရိစ္စာဂေနေဝ၊ ကာမတို့ကို စွန့်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ အဿ ပဌမဇ္ဈာနဿ၊
 ထိုပထမဈာန်ကို။ အဓိဂမဉ္စ၊ ရခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိ
 ဣမိနာ၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ-ဟူသော စကားရပ်ဖြင့်။ (ကရိုဏ်းထည့်)။
 ဒီပေတိ၊ ပြတော်မူပေ၏။

ကထံ ဒီပေတိ၊ အဘယ်သို့ပြသနည်း။ဟိ၊ ထင်ရှားစွာပြအံ့။ ကာမေဟိ၊ ဘတ္ထု
 ကာမ၊ ကိလေသာကာမတို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။
 နိယမေ ကရိယမာနေ၊ သတ်မှတ်ခြင်းကိုပြုလျှင်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သော အကျိုး
 သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှားပေ၏။ ကာမာ၊ ကာမတို့သည်။ ဈာနဿ၊ ဈာန်၏။
 နန္ဒ၊ စင်စစ်။ ပဋိပက္ခဘာဝ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေသု ကာမေ-
 သု၊ အကြင်ကာမတို့သည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ ဣဒံ ဈာနံ၊ ဤဈာန်သည်။
 နပ္ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်ပေါ်ပေ။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ အန္ဓကာရေ
 သတိ၊ အမှောင်ရှိလတ်သော်။ ပဒီပေါဘာသော၊ ဆီမီးရောင်သည်။ နပ္ပဝတ္တတိ
 ဝိယ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့ (မရှိသကဲ့သို့) ပေတည်း။ (တနည်းအားဖြင့်ဆိုဦးအံ့။)
 အန္ဓကာရေ သတိ၊ အမှောင်ရှိလတ်သော်။ ပဒီပေါဘာသော၊ ဆီမီးရောင်
 သည်။ နပ္ပဝတ္တတိ ဝိယ၊ မဖြစ်၊ မရှိသကဲ့သို့။ ယေသု ကာမေသု၊ အကြင်ကာမ
 တို့သည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ ဣဒံ ဈာနံ၊ ဤဈာန်သည်။ နပ္ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။
 တေ ကာမာ၊ ထိုကာမတို့သည်။ ဣမဿ ဈာနဿ၊ ဤဈာန်၏။ နန္ဒ၊ စင်စစ်။
 ပဋိပက္ခဘာဝ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုကာမတို့ကို။
 ပရိစ္စာဂေနေဝ၊ စွန့်ပယ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ အဿ၊ ယိုဈာန်ကို။ အဓိဂမော
 ဟောတိ၊ ရခြင်းဖြစ်ပေ၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဩရိမတီရ-
 ပရိစ္စာဂေန၊ ဤမှာဘက်ကမ်းကိုစွန့်ခြင်းဖြင့်။ ပါရိမတီရဿ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်း
 ကို။ အဓိဂမော ဝိယ၊ ရသကဲ့သို့ (ရောက်သကဲ့သို့) ပေတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ထင်
 ရှားသောကြောင့်။ နိယမံ ကာရေတိ၊ သတ်မှတ်ခြင်းကိုပြုပေ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်
 အဖွင့်စကားတရပ်ပြီး၏။

တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ စောဒကဿ၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣတိ စောဒနာ၊
 ဤသို့သော စောဒနာသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ ပန၊ အဘယ်ကြောင့်

သော်ကား။ သေ-ဇေယျာ ဝေကာရော၊ ဤဝေသဒ္ဓါကို။ ပုဗ္ဗပဒေယေဝ၊ ရွှေပုဒ်၌ သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူသနည်း။ ဥတ္တရပဒေ၊ နောက်ပုဒ်၌။ န ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူပါသနည်း။ အကုသလေဟံ ဓမ္မေဟိ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော နိဝရဏတရားတို့မှ။ အဝိဝိစ္စာပိ၊ မကင်းဆိတ်ပဲလည်း။ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ဈာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရေယျ ကိံ၊ နေနိုင်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စောဒနာ၊ စောဒနာသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧတံ၊ ဤရွှေပုဒ်၌သာလျှင် အဇာရဏ အနက်ရှိသော ဝေသဒ္ဓါကိုဆိုခြင်းကို။ ဧဝံ၊ ဤစောဒကဆိုသည့်အတိုင်း။ န ခေါ ဒဠဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်။ ဟိ၊ ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ တံ နိဿရဏတော၊ ထိုကမတို့၏ထွက် သွားရာ ထွက်သွားကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ သေ-ဇေယျာ ဝေကာရော၊ ဤ ဝေသဒ္ဓါကို။ ပုဗ္ဗပဒေ၊ ရွှေပုဒ်၌။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ ဆက်ဦးအံ့။ (မှန်ပေ၏။) ကာမဓာတုသမတိက္ကမနတော စ၊ ကာမဓာတ်ကို လွန်မြောက် ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ကာမရာဂပဋိပက္ခတော စ၊ ကာမရာဂ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဣဒံ ဈာနံ၊ ဤဈာန်သည်။ ကာမာနမေဝ၊ ကာမတို့၏သာလျှင်။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားရာ ထွက်သွားကြောင်းဖြစ်၏။ ယထာဟ၊ မြတ်စွာဘုရား ဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူ သနည်း။ ကာမာနမေတံ နိဿရဏံ ယဒိဒံ နေက္ခမန္တိ၊ ကာမာနမေတံ နိဿရဏံ ယဒိဒံ နေက္ခမံ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ နေက္ခမံ၊ အကြင်နေက္ခမသည်။ အတ္ထိရှိ၏။ ဧတံ နေက္ခမံ၊ ထိုဈာန်သည်။ ကာမာနံ၊ ကာမတို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားရာ ထွက်သွားကြောင်းပေတည်း။ ပန၊ ထိုသို့ ရွှေပုဒ်၌သာ ဟောတော်မူသော်လည်း။ ဥတ္တရပဒေပိ၊ နောက်ပုဒ်၌လည်း။ (ဝတ္ထု-ဗျော-မှာ စပ်ပါ။) ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဓေဝ၊ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင်။ သမဏော၊ သောတာပန်ရဟန်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣဓ ဣဓေဝ၊ ဤသာ- သနာတော်၌သာလျှင်။ (ဝေသဒ္ဓါကို ဆောင်ပါ။) ဒုတိယော သမဏော၊ ဒုတိယ-သကဒါဂါမ်ရဟန်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိစကား၌။ ဝေကာရော၊ ဝေသဒ္ဓါကို။ အာနေတွာ၊ နောက်ပုဒ်၌လည်းဆောင်၍။ ဝုစ္ဆတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ထိုအဘူပင်။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဝတ္ထုဗျော၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣတော၊ ဤကာမတို့မှ။ အညေဟိ၊ တပါး ကုန်သော။ နိဝရဏသင်္ခါတေဟိ အကုသလဓမ္မေဟိပိ၊ နိဝရဏဟု ဆိုအပ်ကုန် သော အကုသိုလ်တရားတို့မှလည်း။ (ပိသဒ္ဓါ ရွှေ ထိုင်။) အဝိဝိစ္စ၊ မကင်း ဆိတ်ပဲ။ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိတုံ၊ ဈာန်ကိုပြည့်စုံစေ၍ နေခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကာမေဟိ၊ ဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသာကာမ တို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ အကုသလေဟံ ဓမ္မေဟိ၊ အကုသိုလ် တရားတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဒဒ္ဓယေပိ၊ နှစ်ပုဒ်လုံး၌လည်း။ သေ ဇေယျာ ဝေကာရော၊ ဤဝေသဒ္ဓါကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်

အပ်ပေ၏။ စ၊ ဆက်၍ပြောဦးအံ့။ ပဒဒ္ဒယေပိ၊ နှစ်ပုဒ်လုံး၌လည်း။ ဝိဝိစ္စာတိ
 ဣမိနာ သာဓာရဏဝစနေန၊ ကင်းဆိတ်၍ဟူသော ဆက်ဆံသောဤစကားဖြင့်။
 တဒဂ်ဝိဝေကာဒယော စ၊ တဒဂ်ဝိဝေက၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေက၊ သမုစ္ဆေဒဓိဝေက၊ ပဋိ-
 ပဿဒ္ဓိဝိဝေက၊ နိဿရဏဝိဝေကလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာယဝိဝေကာဒယော စ၊
 ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေက၊ ဥပဓိဝိဝေကလည်းဖြစ်ကုန်သော။ (အာဒိသဒ္ဓါ
 အနက်ကိုပါ ဖော်ထားသည်။) သဗ္ဗေပိ ဝိဝေကာ၊ ဝိဝေကအလုံးစုံတို့သည်
 လည်း။ သင်္ဂဟံ၊ ပေါင်းယူခြင်းသို့။ ကိဉ္ဇာပိ ဂစ္ဆန္တိ၊ အကယ်၍ကား ရောက်
 ကုန်၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ရောက်စေကာမူ။ ကာယဝိဝေကော၊ ကာယဝိဝေက
 လည်းကောင်း။ စိတ္တဝိဝေကော၊ စိတ္တဝိဝေကလည်းကောင်း။ ဝိက္ခမ္ဘဏဝိဝေ-
 ကော၊ ဝိက္ခမ္ဘဏဝိဝေကလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော ဝေ၊ သုံးပါးတို့
 ကိုသာလျှင်။ ဣမ၊ ဤစုချာန်ကိုပြဆိုရာစကား၌။ ဒဠဗ္ဗာ၊ မှတ်သားအပ်ကုန်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ကာမေဟိတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ ကာမတို့မှဟူသောဤ
 ပုဒ်ဖြင့်။ နိဒ္ဒေသ၊ ဟောနိဒ္ဒေသ၌။ ဝတ္ထုကာမာ၊ ဝတ္ထုကာမတို့ဟူသည်။ ကဏ-
 မေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ မနာပိယာ၊ စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော။
 ရူပါ၊ အဆင်းတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ အာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့အစရှိသော
 နည်းဖြင့်။ ယေ စ ဝတ္ထုကာမာ၊ အကြင်ဝတ္ထုကာမတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်ကုန်၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုမဟာနိဒ္ဒေသ၌လည်းကောင်း။ ဝိဘင်္ဂေ စ၊ ဝိဘင်းကျမ်း
 ၌လည်းကောင်း။ ဆန္ဒော၊ လိုလားခြင်းသည်။ ကာမော၊ ကာမမည်၏။ ရာဂေါ၊
 တပ်မက်ခြင်းသည်။ ကာမော၊ ကာမမည်၏။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ လိုလားတပ်မက်ခြင်း
 သည်။ ကာမော၊ ကာမမည်၏။ သင်္ကပ္ပေါ၊ နိမိတ္တနှင့် အနုဗျဉ္ဇနတို့ကို နှစ်သက်၍
 ကြံစည်ခြင်းသည်။ ကာမော၊ ကာမမည်၏။ ရာဂေါ၊ ထိုထက်အားကြီးစွာ တပ်
 စွဲခြင်းသည်။ ကာမော၊ ကာမမည်၏။ သင်္ကပ္ပရာဂေါ၊ ထိုထက်သာ၍ အားကြီး
 စွာ ကြံစည် တပ်စွဲခြင်းသည်။ ကာမော၊ ကာမမည်၏။ ဣမေ၊ ဤလိုလားခြင်း
 စသည်တို့ကို။ ကာမာတိ၊ ကိလေသကာမတို့ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဝေ၊
 ဤသို့။ ယေ စ ကိလေသကာမာ၊ အကြင်ကိလေသကာမတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်
 ကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံတို့ကိုပင်။ သင်္ဂဟိတ၊ ဣစ္ဆေဝ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်၏
 ဟူ၍သာလျှင်။ ဒဠဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုပြဦးအံ့။ ဝေ သတိ၊ ဤသို့
 သိမ်းယူသည်ရှိသော်။ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိတိ ဣတ္ထေ၊ ကာမတို့မှကင်းဆိတ်၍သာ
 လျှင်ဟူသောဤစကား၌။ ဝတ္ထုကာမေဟိပိ ဝိဝိစ္စေဝိတိ အတ္ထော၊ ဝတ္ထုကာမတို့
 မှလည်း ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်
 လျော်၏။ တေန၊ ထိုဝတ္ထုကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းဖြင့်။ ကာယဝိဝေကော၊
 ကာယဝိဝေကကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပေသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိဝိစ္စ အကု-
 သလေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ဣတ္ထေ၊ အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်ဟူသော

ဤစကား၌။ ကိလေသကာမေဟိ ဝါ။ ကိလေသကာမတ္တိမှလည်းကောင်း။ သဗ္ဗာကုသလေဟိ ဝါ။ အလုံးစုံသောအကုသိုလ်တို့မှလည်းကောင်း။ ဝိဝိစ္စာတိ အတ္ထော၊ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ဣသော အနက်အခံ့ဿသည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ တေန၊ ထို ကိလေသကာမနှင့် အလုံးစုံသောအကုသိုလ်တို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းဖြင့်။ စိတ္တဝိဝေကော၊ စိတ္တဝိဝေကကို။ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ ဆိုအပ်သည်ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိဝိစ္စော ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ဣသော စကားနှစ်ရပ်၌။ ပုရိမေန၊ ရှေးဖြစ်သော ဝိဝိစ္စော ကာမေဟိ ဣသော ပုဒ်ဖြင့်။ တနည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိဝေက နှစ်ပါးအပေါင်း၌။ ပုရိမေန၊ ရှေးဖြစ်သော ကာယ ဝိဝေကဖြင့်။ (ပုရိမေနာတိ ကာယဝိဝေကေန-ဋီကာနှင့်အညီပင်။) ဝတ္ထုကာမေဟိ၊ ဝတ္ထုကာမတို့မှ။ ဝိဝေကဝစနတော ဝေ၊ ကင်းဆိတ်ခြင်းကို ဟောတော်မူသောကြောင့်ပင်လျှင်။ ကာမသုခပရိစ္စာဂေါ၊ ဝတ္ထုကာမတို့ကို ခံစားသော ချမ်းသာကိုစွန့်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတော၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုတိယေန၊ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ဣသော ဒုတိယပုဒ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ဒုတိယပုဒ် ဖြစ်သောစိတ္တဝိဝေကဖြင့်။ (ဋီကာနှင့်အညီ)။ ကိလေသကာမေဟိ ဝိဝေကဝစနတော၊ ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကိုဟောတော်မူသောကြောင့်။ နေက္ခမ္မသုခပရိဂ္ဂဟော၊ ဈာန်ချမ်းသာကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတော ဟောတိ၊ ထင်ရှားပြအပ်ပေ၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထုကာမ ကိလေသကာမ ဝိဝေကဝစနတောယေဝ၊ ဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဧတေသံ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ ပဌမေန၊ ရှေးပုဒ်ဖြင့်။ သံကိလေသဝတ္ထုပ္ပဟာနံ၊ သံကိလေသစသည်တို့၏ အကြောင်းအာရုံကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယပုဒ်ဖြင့်။ သံကိလေသပ္ပဟာနံ၊ တဏှာသံကိလေသကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတံ ဟောတိ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်ဖြစ်၏။ ပဌမေန၊ ပထမပုဒ်ဖြင့်။ လောလဘာဝဿ၊ လျှပ်ပေါ်လောင်လည်ခြင်း၏။ ဟေတုပရိစ္စာဂေါ၊ အကြောင်းဖြစ်သောဝတ္ထုကာမကို စွန့်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတော ဟောတိ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်ဖြစ်၏။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယပုဒ်ဖြင့်။ ဗာလဘာဝဿ၊ မိုက်ခြင်း မသိခြင်းဟူသော အဝိဇ္ဇာ၏။ ဟေတုပရိစ္စာဂေါ၊ အကြောင်းကိုစွန့်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတော ဟောတိ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်ဖြစ်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ပဌမေန၊ ပထမပုဒ်ဖြင့်။ ပယောဂသုဒ္ဓိ၊ ကိုယ်နှုတ်အမှုအရာ ပယောဂ၏ စင်ကြယ်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတော ဟောတိ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်ဖြစ်၏။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယပုဒ်ဖြင့်။ အာသယပေါသနံ၊ အဇ္ဈာသယကို စင်ကြယ်စေလျက် ပွားစေခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတံ ဟောတိ၊ ထင်ရှားပြအပ်သည်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဧသ ဧသော၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကာမေဟိတိ ဧတ္ထ၊ ကာမေဟိဟူသော ဤစကား၌။ ဝုတ္တကာမေသု၊

ဆိုအပ်ပြီးခဲ့သော ကာမရှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝတ္ထုကာမပက္ခေ၊ ဝတ္ထုကာမအဖို့၌။ နယော၊ နည်းပေတည်း။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ကိလေသကာမပက္ခေ၊ ကိလေသကာမအဖို့၌။ ဆန္ဒောတိ စ၊ လိုလားခြင်းဟူ၍လည်းကောင်း။ ရာဂေါတိ စ၊ တပ်စွဲခြင်းဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝေမာဒိဟိ၊ ဤသို့အစရှိသောအပြားတို့ဖြင့်။ အနေကဘောဒေါ၊ များသော အပြားရှိသော။ ကာမစ္ဆန္ဒောယေဝ၊ ကာမဆန္ဒကိုသာလျှင်။ ကာမောတိ၊ ကာမဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သော၊ ထိုကာမဆန္ဒကို။ အကုသလပရိယာပန္နော သမာနောပိ၊ အကုသိုလ်၌ အကျုံးဝင်သောသော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတရားတို့တွင်။ ကာမော၊ ကာမသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒသည်။ ကာမော၊ ကာမပေတည်း။ ဣတိ အာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့ စသော နည်းဖြင့်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဝိဘင်း၌။ ဈာနပဋိပက္ခတော၊ ဈာန်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသု ဝုတ္တော၊ သီးခြားဟောထားအပ်ပေ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကိလေသကာမတ္တာ၊ ကိလေသကာမဖြစ်သောကြောင့်။ ပုရိမပဒေ၊ ကာမေဟိ ဟူသော ရှေ့ပုဒ်၌။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ အကုသလပရိယာပန္နတ္တာ၊ အကုသိုလ်၌ အကျုံးဝင်သောကြောင့်။ ဒုတိယပဒေ၊ အကုသလေဟိဟူသော နောက်ပုဒ်၌။ ပုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ အဿ၊ ထိုကာမ၏။ အနေကဘောဒတော၊ များသောအပြားရှိသောကြောင့်။ ကာမတောတိ၊ ကာမတောဟူ၍။ အဝတ္တော၊ ကေဝုဏ်အားဖြင့် မဟောမူ၍။ ကာမေဟိတိ၊ ကာမေဟိဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဗဟုဝုဏ်အားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်၏။

အညေသံ ဓမ္မာနံပိ၊ နိဝရဏတို့မှ တပါးကုန်သော ဒိဋ္ဌိမာန အစရှိသော တရားတို့၏လည်း။ အကုသလဘာဝေ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကြသော်လည်း။ ဝါ၊ အကုသိုလ်အဖြစ် ထင်ရှားသော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဝိစ္စေ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ-ဟူသော စကားရပ်၌။ အကုသလော၊ အကုသိုလ်တရားတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊ ကာမစ္ဆန္ဒလည်းကောင်း။ ဣတိ အာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့ စသော နည်းဖြင့်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဝိဘင်း၌။ ဥပရိဈာနဂါနံ၊ အထက်၌ ဟောလတ္တံ့သော ဈာနင်တို့၏။ ပစ္စနိကပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော၊ ရန်သူဖြစ်သော နိဝရဏတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ခြင်းကို ပြသောအားဖြင့်။ နိဝရဏာနေဝ၊ နိဝရဏတို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ နိဝရဏာနိ၊ နိဝရဏတို့သည်။ ဈာနဂါပစ္စနိကာနိ၊ ဈာနင်တို့၏ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ပေတည်း။ ဈာနဂါနေဝ၊ ဈာနင်တို့သည်ပင်လျှင်။ တေသံ၊ ထိုနိဝရဏတို့၏။ ပဋိပက္ခာနိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ပေတည်း။ တေသံ၊ ထိုနိဝရဏ

တို့ကို။ (လိုက်)။ ဝိဒ္ဓသကာနိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သော တရားတို့ပေတည်း။ ဝိဿာတကာနိ၊ သတ်တတ်သော တရားတို့ပေတည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဤသို့ ဆိုလိုပေ၏။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ ကာမစန္ဒဿ၊ ကာမစန္ဒ၏။ ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တည်း။ ပီတိ၊ ပီတိသည်။ ဗျာပါဒဿ၊ ဗျာပါဒ၏။ ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တည်း။ ဝိတက္ခော၊ ဝိတက်သည်။ ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ထိနမိဒ္ဓ၏။ ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တည်း။ သုခံ၊ သုခသည်။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ၏။ ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တည်း။ ဝိစာရော၊ ဝိစာရသည်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၏။ ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တည်း။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ ပေဋကေ၊ ပေဋကမည်သော ကျမ်း၌။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်ပေ၏။

ဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ခုတို့တွင်။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိ ဣမိနာ၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ-ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ ကာမစန္ဒဿ၊ ကာမစန္ဒ၏။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော၊ ဝေးကွာသောအားဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ဣမိနာ၊ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ-ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ ပဉ္စမ္မိ နိဝရဏာနံ၊ နိဝရဏငါးပါးလုံးတို့၏လည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော၊ ဝေးကွာသောအားဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဂဟိတဂ္ဂဟဇဏန၊ မယူသေးသည်ကို ယူသောနည်းဖြင့်။ ပဌမေန၊ ပထမပုဒ်ဖြင့်။ ကာမစန္ဒဿ၊ ကာမစန္ဒ၏။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယပုဒ်ဖြင့်။ သေသနိဝရဏာနံ၊ ကြွင်းသော နိဝရဏတို့၏။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော၊ ဝေးကွာသောအားဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ပဌမေန၊ ပထမပုဒ်ဖြင့်။ တီသု အကုသလမူလေသု၊ အကုသိုလ်မူလသုံးပါးတို့တွင်။ ပဉ္စကာမဂုဏဘေဒဝိသယဿ၊ ကာမဂုဏငါးပါးအထူးကို အာရုံပြုသော။ လောဘဿ၊ လောဘ၏။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယပုဒ်ဖြင့်။ အာဿာတဝတ္ထု-ဘေဒါဒိဝိသယာနံ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်း အာဿာတဝတ္ထုကိုးပါးအထူး စသည်ကို အာရုံပြုသော။ ဒေါသမောဟာနံ၊ ဒေါသမောဟတို့၏။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော၊ ဝေးကွာသော အားဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဩဿဒီသု ဓမ္မေသု၊ ဩဿ အစရှိသော အကုသိုလ်တရားတို့တွင်။ ပဌမေန၊ ပထမပုဒ်ဖြင့်။ ကာမောဿကာမယောဂ-ကာမာသဝကာမုပါဒါနအဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထကာမရာဂသံယောဇနာနံ၊ ကာမော-ဗျာဓိကာမယောဂ၊ ကာမာသဝ၊ ကာမုပါဒါနံ၊ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထ၊ ကာမရာဂ-သံယောဇနတို့၏။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယပုဒ်ဖြင့်။ အဝသေသဩဿယောဂါသဝ-ဥပါဒါနဂန္ထသံယောဇနာနံ၊ ကြွင်းသော ဩဿယောဂ၊ အာသဝ၊ ဥပါဒါနံ၊ ဂန္ထ၊

သံယောဇဉ်တို့၏။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော၊ ဝေးကွာသောအားဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ တနည်းကား။ ပဌမေန၊ ပထမပုဒ်ဖြင့်။ တဏှာယ စ၊ တဏှာ၏လည်းကောင်း။ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ၊ ထိုတဏှာနှင့် ယှဉ်ဖက်တရားတို့၏ လည်းကောင်း။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယပုဒ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ စ၊ အဝိဇ္ဇာ၏လည်းကောင်း။ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့် ယှဉ်ဖက်တရားတို့၏ လည်းကောင်း။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော၊ ဝေးကွာသောအားဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အပိ စ၊ တနည်းအားဖြင့်။ ပဌမေန၊ ပထမပုဒ်ဖြင့်။ လောဘသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ လောဘနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ အဋ္ဌန္တံ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်ရှစ်ပါးတို့၏။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယပုဒ်ဖြင့်။ သေသာနံ၊ ကြွင်းကုန်သော။ စတုန္တံ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်လေးပါးတို့၏။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော၊ ဝေးကွာသောအားဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တာ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ဧတ္ထ၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ-ဟူသော စကားရပ်၌။ အတ္ထပကာသနာ၊ အနက်ကို ပြခြင်းပေတည်း။

(၁၃၈) ၇။ စ၊ ဆက်အံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ (ဒဿေတွာ-မှစပ်)။ ပဌမဿ ဈာနဿ ပဟာနဂံ၊ ပထမဈာန်၏ ပယ်အပ်သော အင်္ဂါကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သမ္ပယောဂဂံ၊ ဒဿေတွံ၊ ယှဉ်သော အင်္ဂါကို ပြခြင်းငှာ။ သဝိတက္ကံ သဝိစာရန္တိ အာဒိ၊ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသဝိတက္ကံ သဝိစာရံ-စသော စကားရပ်၌။ ဝိတက္ကနံ၊ ကြံခြင်းသည်။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်မည်၏။ ဦဟနံ၊ ကြံစည်ခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သွာယံ-သော အယံ ဝိတက္ကော၊ ထိုဝိတက်သည်။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ စိတ္တဿ အဘိနိရောပန-လက္ခဏော၊ စိတ်ကို ရှေးရှုတင်ပေးခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ အာဟာနနပရိဟာနန-ရသော၊ အစ၌ ခေါက်ခြင်း၊ လှည့်ပတ်၍ခေါက်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ကေန၊ ထိုဝိတက်ဖြင့်။ ယောဂါဝဇရော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့် ရှေးဦးစွာ ခေါက်ခြင်းကို။ ဝိတက္ကပရိယာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့် လှည့်ပတ်၍ ခေါက်သည်ကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ အာနယနပဇ္ဇပဋ္ဌာနေ၊ အောင်လာတတ်သော တရား၊ ဆွံ့ငင်တတ်သော တရားဟု ယောဂီ၏ ဉာဏ်အား ရှေးရှုတင်တတ်၏။

ဝိစာရဏံ၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဝိစာရော၊ ဝိစာရမည်၏။ အနုသဉ္စရဏံ၊ အာရုံ၌ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် လှည့်ပတ်သွားလာခြင်း။ ဝါ၊ အာရုံ၌ အထပ်ထပ် ကျက်စားခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သွာယံ သော အယံ ဝိစာရေ၊ ထိုဝိစာရသည်။ အာရမ္မဏာနုမဇ္ဇနလက္ခဏော၊ အာရုံကို အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် သုံးသပ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုအာရုံ၌။ သဟဇာတာနုယောဇနရသော၊ အဘူတကုဖြစ်ဖက်တရားတို့ကို ယှဉ်စေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ အနုပ္ပန္နနပစ္စုပ္ပန်နော၊ အာရုံ၌ အစဉ်မပြတ် ဖွဲ့ချည်တတ်သော တရားဟု ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ နေသံ၊ ထိုဝိတက်နှင့်ဝိစာရတို့၏။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော ပထမဈာန်နှင့် ကာမစိတ်တို့၌။ အင်္ဂုပ္ပယောဂေ သန္တေပိ၊ မကွေမကွာယှဉ်ကြ သော်လည်း။ ဩဠာဂိကဋ္ဌေန စ၊ ဝိစာရထက် ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အနက် သဘောကြောင့်လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန စ၊ ဝိစာရ၏ ရှေ့သွားဖြစ်သော အနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဃဏ္ဍာဘိဃာတော ဝိယ၊ ခေါင်းလောင်း၏ ရှေးဦးစွာမြည်သော အသံကဲ့သို့။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ပဌမာဘိနိပါတော၊ အာရုံ သို့ ရှေးဦးစွာကျခြင်းသဘောသည်။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်မည်၏။ သုခုမဋ္ဌေန စ၊ ဝိတက်အောက် သိမ်မွေ့သော အနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း။ အနုမဇ္ဇနသဘာဝေန စ၊ အာရုံကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် သုံးသပ်တတ်သော အနက်သဘော ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဃဏ္ဍာနုရဝေါ ဝိယ၊ ခေါင်းလောင်း၏ အလျဉ်မပြတ် အထပ်ထပ် မြည်ဟည်းနေသော အသံကဲ့သို့။ အနုပဗန္ဓော၊ စိတ်ကို အာရုံ၌ အစဉ်မပြတ် ဖွဲ့ချည်တတ်သော သဘောသည်။ ဝိစာရော၊ ဝိစာရမည်၏။ စ၊ သို့မှတပါး။ ဧတ္ထံ၊ ဤဝိတက်ဝိစာရနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်သည်။ ဝိပျါရဝါ၊ လှုပ်ရှား၏။ ပဌမုပ္ပတ္တိကာလေ၊ ရှေးဦးဖြစ်စကာလ၌။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ပရိပ္ပန္နနဘူတော၊ လှုပ်ရှားခြင်းသဘောဖြစ်၍ဖြစ်၏။ စိတ္တဿ ပရိပ္ပန္နနဘူတော၊ လှုပ်ရှားခြင်းသဘောဖြစ်၏။ ကိမိဝ၊ ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဝါ၊ ကောင်းကင်သို့။ ဥပ္ပတိကုကာမဿ၊ ပျံတက်လိုသော။ ပက္ခိနော၊ ငှက်ကြီး၏။ ပက္ခဝိက္ခေပေါ ဝိယ စ၊ အတောင်ခတ်ခြင်းကဲ့သို့လည်း ကောင်း။ ဝါ၊ အတောင်ခတ်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဂန္ဓာနုဗန္ဓစေတသော၊ အနံ့သို့ အစဉ်လိုက်သော စိတ်ရှိသော။ ဘမရဿ၊ ပိတုန်း၏။ ပဒုမာဘိမုခပါတော ဝိယ စ၊ ပဒုမ္မာကြာပွင့်သို့ ရှေးရှုကျခြင်းကဲ့သို့ ဖည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိစာရော၊ ဝိစာရသည်။ သန္တဝုတ္တံ၊ ငြိမ်သက်သော ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ နာတိပရိပ္ပန္နနဘာဝေါ၊ မလှုပ်ရှားလွန်းသော သဘောရှိ၏။ ကိမိဝ၊ ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဝါ၊ ကောင်းကင်သို့။ ဥပ္ပတိတဿ ပက္ခိနော၊ ပျံတက်ပြီးသော ငှက်ကြီး၏။ ပက္ခပသာရဏံ ဝိယ၊

အတောင်ကို ဆန့်တန်းသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပဒုမာဘိမုခပတိတဿ၊ ပဒုမ္မာ
 ကြာပွင့်သို့ ရှေးရှုကျပြီးသော။ ဘမရဿ၊ ပိတုန်း၏။ ပဒုမဿ ဥပရိသာဂေ၊
 ပဒုမ္မာကြာပွင့်၏ အထက်၌။ ပရိဗ္ဗမနံ ဝိယ ၈၊ ရစ်ဝဲနေခြင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဝါဒအထူးပြဦးအံ့။ ဒုကနိပါတဋ္ဌကထာယံ၊ ဒုကနိပါတ
 အဋ္ဌကထာ၌။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဂစ္ဆတော မဟာသကုဏဿ၊ ပုံသွား
 သော ငှက်ကြီး၏။ ဥဘောဟိ ပက္ခေဟိ၊ အတောင်နှစ်ဘက်တို့ဖြင့်။ ဝါတ် ဂဟေတွာ၊
 လေကို ယူ၍။ ပက္ခေ သန္နိသီဒါပေတွာ၊ အတောင်တို့ကို ငြိမ်သက်စေ၍။
 ဂမနံ ဝိယ၊ သွားခြင်းကဲ့သို့။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ စေတသော အဘိနိရော-
 ပနဘာဝေန၊ စိတ်ကိုရှေးရှုတက်စေသောအားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သောသဘော
 သည်။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်ပေတည်း။ ဝါတဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ လေကိုယူခြင်းငှာ။
 ပက္ခေ၊ အတောင်တို့ကို။ ဖန္ဒာပယမာနဿ၊ ခတ်သောငှက်ကြီး၏။ ဂမနံ ဝိယ၊
 ဖြစ်ပုံကဲ့သို့။ (ဂမုခာတ် ပဝတ္တနတ္ထ)။ အနုမဇ္ဇနဘာဝေန၊ အာရုံကိုအဖန်ဖန်
 အထပ်ထပ်သုံးသပ်သောအားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သောသဘောသည်။ ဝိစာ-
 ရော၊ ဝိစာရပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထံ၊ ဆိုထားအပ်ပေ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။
 အနုပ္ပဗန္ဓေန၊ ဥပစာရ၌ဖြစ်စေ၊ အပ္ပနာ၌ဖြစ်စေ ရှေ့နောက်အစဉ်အားဖြင့်။
 ပဝတ္ထိယံ၊ ဖြစ်ခြင်း၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ နေသံ၊ ထို
 ဝိတက်နှင့်ဝိစာရတို့၏။ သော ဝိသေသော၊ ထိုအထူးသည်။ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာ-
 နေသု၊ ပထမဈာန်နှင့် ဒုတိယဈာန်တို့၌။ ပါကဋ္ဌော ဟောတိ၊ ထင်ရှားပေ၏။

အပိ ၈၊ တနည်းသော်ကား။ မလဂ္ဂဟိတံ၊ အညစ်အကြေးကပ်ငြိနေသော။
 ကံသဘာဇနံ၊ ကြေးခွက်ကို။ ဧကေန ဟတ္ထေန၊ လက်တဖက်ဖြင့်။ ဒဋ္ဌံ ဂဟေတွာ၊
 မြဲမြံစွာကိုင်၍။ ဣတရေန ဟတ္ထေန၊ အခြားလက်တဖက်ဖြင့်။ စုဏ္ဏတေလ-
 ဝါလဏ္ဍုပကေန၊ ဆပ်ပြာမှုန့်နှင့် ဆီသုတ်လိမ်းထားသော သိုးမွေးခေါင်းခုခွေဖြင့်။
 ပရိမဇ္ဇန္တဿ၊ လှည့်ပတ်ပွတ်တိုက်သောသူ၏။ ဒဋ္ဌဂဟဏဟတ္ထော ဝိယ၊ မြဲမြံစွာ
 ကိုင်ထားသောလက်ကဲ့သို့။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ တနည်း။
 ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်သည်။ မလဂ္ဂဟိတံ၊ အညစ်အကြေး ကပ်ငြိနေသော။ ကံသ-
 ဘာဇနံ၊ ကြေးခွက်ကို။ ဧကေန ဟတ္ထေန၊ လက်တဖက်ဖြင့်။ ဒဋ္ဌံ ဂဟေတွာ၊
 မြဲမြံစွာကိုင်၍။ ဣတရေန ဟတ္ထေန၊ အခြား လက်တဖက်ဖြင့်။ စုဏ္ဏတေလ-
 ဝါလဏ္ဍုပကေန၊ ဆပ်ပြာမှုန့်နှင့် ဆီသုတ်လိမ်းထားသော သိုးမွေးခေါင်းခုခွေဖြင့်။
 ပရိမဇ္ဇန္တဿ၊ လှည့်ပတ်ပွတ်တိုက်သောသူ၏။ ဒဋ္ဌဂဟဏဟတ္ထော ဝိယ ဟောတိ၊
 မြဲမြံစွာ ကိုင်ထားသောလက်နှင့် တူ၏။ ဝိစာရော၊ ဝိစာရကို။ ပရိမဇ္ဇနဟတ္ထော
 ဝိယ၊ လှည့်ပတ်ပွတ်တိုက်သော လက်ကဲ့သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဝိစာရော၊
 ဝိစာရသည်။ ပရိမဇ္ဇနဟတ္ထော ဝိယ၊ လှည့်ပတ်ပွတ်တိုက်သော လက်နှင့်တူ၏။
 တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဒဏ္ဍပဟာရေန၊ တုတ်ဖြင့်ပုတ်သဖြင့်။ ဝါ၊ တုတ်ဖြင့်ပုတ်

လျက်။ စက္ကံ ဘဒယိတွာ၊ အိုးထိန်းကံကိုလည်စေ၍။ ဘာဇနံ ကရောန္တဿ၊
အိုးခွက်ကိုပြုလုပ်သော အိုးထိန်းသည်၏။ ဥပ္ပိဋ္ဌနဟတ္ထော ဝိယ၊ မြေကိုဖိနှိပ်
သောလက်ကဲ့သို့။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ (တနည်းပေး
လိုက မိုး၍ပေးလေ)။ ဣသောစိတော စ၊ ထိုမှဤမှသည်။ သဉ္ဇာရဏဟတ္ထော
ဝိယ၊ လှည့်လည်သုံးသပ်သောလက်ကဲ့သို့။ ဝိစာရော၊ ဝိစာရကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်
အပ်၏။ တထာ၊ ထိုတပါး။ မဏ္ဍလံ ကရောန္တဿ၊ စက်ဝိုင်းကိုရေးခြစ်သော
သူ၏။ မဇ္ဈေ၊ စက်ဝိုင်းအလယ်၌။ သန္တိရမ္မိတွာ၊ ဖိနှိပ်လျက်။ ဌိတကဏ္ဍကော
ဝိယ၊ တည်သောဆူးကဲ့သို့။ အာနိဓရာပနော၊ အာရုံသို့ရှေးရှုတင်ပေးတတ်သော။
ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ မဏ္ဍလံ ကရောန္တဿ၊ စက်ဝိုင်းကို
ရေးခြစ်သောသူ၏။ မဇ္ဈေ၊ စက်ဝိုင်းအလယ်၌။ သန္တိရမ္မိတွာ၊ ဖိနှိပ်လျက်။
ဌိတကဏ္ဍကော ဝိယ၊ တည်သောဆူးနှင့်တူ၏။ ဗဟိ၊ ပြင်ပ၌။ ပရိတ္တနကဏ္ဍကော
ဝိယ၊ လှည့်လည်သောဆူးကဲ့သို့။ အနုမဇ္ဇနော၊ အာရုံကိုအထပ်ထပ်သုံးသပ်
တတ်သော။ ဝိစာရော၊ ဝိစာရကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ တနည်း။ အနုမဇ္ဇနော၊
အာရုံကိုအထပ်ထပ်သုံးသပ်တတ်သော။ ဝိစာရော၊ ဝိစာရသည်။ ဗဟိ၊ ပြင်ပ၌။
ပရိတ္တနကဏ္ဍကော ဝိယ၊ လှည့်လည်သောဆူးနှင့်တူ၏။ ရာက္ခော၊ ဝတ်စင်သည်။
ပုပ္ဖေန စ၊ အပွင့်နှင့်လည်းကောင်း။ ဖလေန စ၊ အသီးနှင့်လည်းကောင်း။
သဟ၊ အတူတကွ။ ဝတ္တတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ယံ ဈာနံ၊ အကြင်ဈာန်သည်။
ဣတိ ဣဒိနာ စ ဝိတက္ကန၊ ဤသို့အပ်ပြီးသောဝိတက်နှင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ
ဣဒိနာ စ ဝိစာရေန၊ ဤသို့အပ်ပြီးသော ဝိစာရနှင့်လည်းကောင်း။ သဟ၊ အတူ
တကွ။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဒံ ဈာနံ၊ ဤဈာန်ကို။
သဝိတက္ကန္တိ၊ ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ သဝိစာရန္တိ၊ ဝိစာရနှင့်
တကွဖြစ်၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုပေ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုပြီးအံ့။
ဝိဘဂေါ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၌။ ဣဒိနာ ဝိတက္ကေန၊ ဤဝိတက်နှင့်လည်းကောင်း။
ဣဒိနာ ဝိစာရေန၊ ဤဝိစာရနှင့်လည်းကောင်း။ ဥပေတော၊ ပြည့်စုံသည်။
သမုပေတော၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အာဒိနာ
နယေန၊ ဤသို့အပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်တည်ရာ
ရှိသော။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဝါ၊ ဟောတော်မူ
အပ်ပေ၏။ ဝိဘဂေါ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၌။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်တည်ရာရှိ
သော။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာကို။ ယဒိပိ ကတော၊ အကယ်၍ဟောအပ်သော်လည်း။
(ထည့်)။ ပန တဘာပိ၊ ထိုဝိဘင်းကျမ်း၌ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ဒေသနာတော်ကို ဟော
တော်မူအပ်သော်လည်း။ အတတ္ထာ၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဣဓ၊ ဤသို့သိခွင့်
အဋ္ဌကထာ၌။ ဣဒိနာ ဝိတက္ကနာတိ အာဒိနာ၊ ဤဝိတက္ကေနအစရှိသည်ဖြင့်။
ဓမ္မဝသေန၊ ဟုရားအလိုအားဖြင့်။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။

(ထည့်)။ တကြာပီ၊ ထိုဘက်ကမ်း၌လည်း။ ဝေဓေတဗ္ဗော၊ ဤအတူပင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

ဝိဝေကဇန္တိ ဧတ္ထ၊ ဝိဝေကဇံ ဟူသောဤစကားရပ်၌။ အတ္ထော၊ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့အတိုင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဝိဝိတ္တိ၊ နိဝရဏဘို့မှကင်းဆိတ်ခြင်းသည်။ ဝိဝေကော၊ ဝိဝေကမည်၏။ နိဝရဏဝိဂမော၊ နိဝရဏဘို့မှကင်းဆိတ်ခြင်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက် တည်း။ (ဘာဝသာဓန)။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝိဝိတ္တော၊ နိဝရဏဘို့မှကင်းဆိတ် ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဝေကော၊ ဝိဝေကမည်၏။ (ကတ္တုသာဓန)။ ဝိဝိတ္တော၊ နိဝရဏဘို့မှ ကင်းဆိတ်စေအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဝေ- ကော၊ ဝိဝေကမည်၏။ (ကမ္မသာဓန)။ နိဝရဏဝိဝိတ္တော၊ နိဝရဏဘို့မှကင်းဆိတ် စေအပ်သော။ ဈာနသမ္ပယုတ္တဓမ္မရာသိ၊ ဈာန်နှင့်ယှဉ်သောတရားအစု။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ တသ္မာ ဝိဝေကော၊ ထိုနိဝရဏဘို့မှကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ (ဘာဝသာဓန ကိုရည်၍ ဝိဝေကောဟုဆိုသည်)။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တသ္မိံ ဝိဝေကော၊ ထိုနိဝရ- ဏဘို့မှကင်းဆိတ်သောတရားအစု၌။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဝေကဇံ၊ ဝိဝေကဇမည်၏။

၇၂။ ပီတိသုခန္တိ ဧတ္ထ အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ (ပေးမြဲ)။ ပီဏယတိ၊ နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ ကြောင့်။ ပီတိ၊ ပီတိမည်၏။ သာ၊ ထို ပီတိသည်။ သမ္ပိယာယနုလက္ခဏာ၊ နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ကာယ- စိတ္တပီနနရသာ၊ ကိုယ်စိတ်တို့ကိုပွားစေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဖရဏ- ရသာ၊ ကောင်းမြတ်သော စိတ္တဇရုပ်တို့ဖြင့် ကိုယ်ကိုပျံ့နှံ့စေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ သြဒဂျပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ကိုယ်စိတ်တို့၏ တက်ကြွသောသဘောဟု ဉာဏ်အားချေးရှု ထင်တတ်၏။ ပန၊ ထိုပီတိ၏ အမျိုးအစား အကွဲအပြားကို ပြဆိုဦးအံ့။ သာ သော ပီတိ၊ ထိုပီတိသည်။ ခုဒ္ဒိကာပီတိ၊ သေးငယ်သောနှစ်သိမ့်မှုဟူသော ခုဒ္ဒိကာပီတိလည်းကောင်း။ ခဏိကာပီတိ၊ တဏှဟုခဏမျှတည်သော နှစ်သိမ့် မှုဟူသော ခဏိကာပီတိလည်းကောင်း။ သြက္ကန္တိကာပီတိ၊ သက်၍သက်၍ဖြစ် သော နှစ်သိမ့်မှုဟူသော သြက္ကန္တိကာပီတိလည်းကောင်း။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊ အကက်သို့ တက်ကြွစေတတ်သော နှစ်သိမ့်မှုဟူသော ဥဗ္ဗေဂါပီတိလည်းကောင်း။ ဖရဏာ- ပီတိ၊ ကောင်းသောစိတ္တဇရုပ်တို့ဖြင့် ကိုယ်ကိုပျံ့နှံ့စေတတ်သောနှစ်သိမ့်မှုဟူသော ဖရဏာပီတိလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံနာ ပဘေဒေန၊ ဤသို့သောအပြားအား ဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓာ ဟောတိ၊ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုငါးမျိုးတို့တွင်။ ခုဒ္ဒိကာ- ပီတိ၊ ခုဒ္ဒိကာပီတိသည်။ သဒ္ဓါရေ၊ ခန္ဓာကိုယ်၌။ လောမဟံသမတ္တမေဝ၊ အမွှေး ရှင်ခြင်းမျှကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ ကြက်သီးမွှေးညင်းထခြင်းမျှကိုသာလျှင်။ ကာတုံ၊

ပြုခြင်းငှာ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တနည်း။ လောမဟံသမတ္တမေဝ ကာတုံ သက္ကောတိ၊ ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းမျှကိုသာလျှင် ပြုနိုင်၏။ ခဏိကာပီတိ၊ ခဏိကာပီတိသာ။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏခဏ၌။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒသဒိသာ ဟောတိ၊ လျှပ်စီးလက်ခြင်းနှင့် တူသည်ဖြစ်၍ အဖန်များစွာဖြစ်တတ်၏။ ဩက္ကန္တိကာပီတိ၊ ဩက္ကန္တိကာပီတိသည်။ ဝိစိ၊ လှိုင်းတံပိုးသည်။ သမုဒ္ဒတိရုံ၊ သမုဒ္ဒရာကမ်းသို့။ ဩက္ကမိတ္တာ ဩက္ကမိတ္တာ၊ သက်၍သက်၍။ ဘိဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ပျက်သကဲ့သို့။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ဩက္ကမိတ္တာ ဩက္ကမိတ္တာ၊ သက်၍သက်၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊ ဥဗ္ဗေဂါပီတိသည်။ ဗလဝတိ ဟောတိ၊ အားကြီး၏။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ဥဒ္ဓဂ္ဂံ ကတော၊ အထက်သို့တက်စေ၍။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ လသံပနပ္ပမာဏပုတ္တာ၊ ခုန်လွှားပျံတက်စေခြင်း အတိုင်းအရှည်သို့ရောက်၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ပုဏ္ဏဝလ္လိကဝါသိမဟာဘိဿတ္ထေဗျေ၊ ပုဏ္ဏဝလ္လိကကျောင်း၌ သီတင်းသုံးသော မဟာဘိဿထေရ်သည်။ ပုဏ္ဏမဒိဝသေ၊ လပြည့်နေ့၌။ သာယံ၊ ညချမ်း၌။ တနည်း။ ပုဏ္ဏမဒိဝသေ သာယံ၊ လပြည့်နေ့ညချမ်း၌။ စေတိယဂံဏံဂန္ဓာ၊ ထိုပုဏ္ဏဝလ္လိကကျောင်းတွင်းရှိ စေတီရင်ပြင်သို့ကြွသွား၍။ စန္ဒာလောကံ ဒိသ္မာ၊ လရောင်ကိုကြည့်လျက်။ ဝါ၊ လရောင်ကိုကြည့်ကာ။ မဟာစေတိယာသိမ္မဓေါ ဟုတော၊ မဟာစေတီသို့မျက်နှာမူလျက်။ “ဣမာယ ဝေလာယ၊ ဤအချိန်၌။ စေတေယော ပရိသာ၊ ပရိသတ်လေးပါးတို့သည်။ ဟောစေတိယံ၊ မဟာစေတီကို။ ဝန္တန္တိ ဝတာတိ၊ ရှိခိုးနေကြပေလိမ့်မည်” ဟု အောက်မေ့လျက်။ ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာရမ္မဏဝသေန၊ ပကတိအားဖြင့် ရှေးကမြင်ဖူးသော စေတီတော်အာရုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ဘုရားဂုဏ်လျှင်အာရုံရှိသော။ ဝါ၊ ဘုရားဂုဏ်ကိုအာရုံပြုသော။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိံ ဥပ္ပါဒေတော၊ ဥဗ္ဗေဂါပီတိကို ဖြစ်စေ၍။ သုဝေတလေ၊ အင်္ဂုတလိမ်းကျထားသော တမံသလင်း၌။ ဝါ၊ စေတီပြင်၌။ ပဟဋ္ဌစိတြဂေဏ္ဍကော ဝိယ၊ ပစ်ပေါက်အပ်သော ဆန်းကြယ်သည့်ဂျင်ကဲ့သို့။ အာကာသေ ဥပ္ပတိတော၊ ကောင်းကင်သို့ပျံတက်၍။ မဟာစေတိယဂံဏေယော၊ မဟာစေတီရင်ပြင်၌သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်ဖူးလေပြီ။ တထာ၊ ထို့ပြင်လည်း။ ဂိရိကဏ္ဍကဝိဟာရဿ၊ ဂိရိကဏ္ဍကကျောင်း၏။ ဥပနိဿဇယ၊ မှီရာဖြစ်သော။ ဝတ္ထကာလကဝါမော၊ ဝတ္ထကာလကရွာ၌။ ကော ကုလဒိတာပိ၊ အမျိုးသမီးတဒယာက်သည်လည်း။ ဗလဝဗုဒ္ဓါရမ္မဏာယ၊ အားကြီးသော ဘုရားဂုဏ်လျှင်အာရုံရှိသော။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိယာ ဥဗ္ဗေဂါပီတိဖြင့်။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ လဓေတိ၊ ပျံတက်သွားဖူးလေပြီ။

တထာ၊ ထိုအမျိုးသမီး၏။ မာတာပိတရော၊ မိဘတို့သည်။ သာယံ၊ ညနေချမ်း၌။ ဓမ္မသာဝနတ္ထာယ၊ တရားနာခြင်းငှာ။ ဝိဟာရံ ဂန္ထန္တာ၊ ကျောင်းသို့

သွားကြသောအခါ။ အမ္မ၊ ချစ်သမီး။ တုံ၊ သင်သည့်။ ဂရုဘာရာ၊ ကိုယ်လေး
လက်ဝန်ရှိနေသဖြင့်။ အ ကာလေ၊ အချိန်မဲ့၌။ ဝိစရိတုံ၊ လှည့်လည်သွားလာ
ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ တုယံ ပတ္တိံ ကတော၊
သင်၏အဖို့ကိုပြု၍။ သောဿာမာတိ၊ တရားနာခဲ့ကြမည်ဟု။ ဝတော၊ ပြောဆိုမှ
ထား၍။ အဂမံသု ကိရ၊ သွားကြကုန်သတတ်။ သာ၊ ထိုအမျိုးသမီးသည်။
ဂန္တုကာမာပိ၊ သွားလိုပါလျက်လည်း။ တေသံ ဝစနံ၊ ထိုမိဘတို့၏စကားကို။
(၁၄၀) ပဋိဗာဟိတုံ၊ ငြင်းပယ်ခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်
သဖြင့်။ သရေ ဩဟိယိတော၊ အိမ်၌ နေရစ်ခဲ့ကာ။ သရာဇိရေ ဌတော၊
အိမ်မျက်နှာစာကြမ်းပြင်၌ ရပ်လျက်။ စန္ဒာလောကေန၊ လရောင်ဖြင့်။ ဂိရိ-
ကဏ္ဍကေ၊ ဂိရိကဏ္ဍကကျောင်းတိုက်ဝယ်။ အာကာသစေတိယဂံဏံ ဩလော-
ကေန္တိ၊ တောင်ထွတ်၌တည်သော စေတီကို ကြည့်လတ်သော်။ စေတိယဿ၊
စေတီအား။ ဒီပပူဇံ၊ မီးပူဇော်ထားသည်ကို။ အဒ္ဓဿ၊ မြင်လေ၏။ စတသော
စ ပရိသာ၊ ပရိသတ် လေးပါးတို့သည်လည်း။ မာလာဂန္ဓာဒီဟိ၊ ပန်းနံသာအစ
ရှိသည်တို့ဖြင့်။ စေတိယပူဇံ ကတော၊ စေတီပူဇော်ခြင်းကိုပြု၍။ ပဒက္ခိဏံ
ကရောန္တိယော စ၊ လက်ယာရစ်လှည့်ကြသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊
ရဟန်းသံဃာ၏။ ဂဏသဇ္ဈာယသဒ္ဓုဉ္စ၊ အပေါင်းလိုက် အစုလိုက် ရွတ်ဆို
သရဇ္ဈာယ်သံကိုလည်းကောင်း။ အသောသိ၊ ကြားလေ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။
အဿာ၊ ထိုအမျိုးသမီးအား။ ယေ မနုဿာ၊ အကြင်လူတို့သည်။ ဝိဟာရံ
ဂန္ဓာ၊ ကျောင်းသို့သွားရောက်ကြ၍။ ဝေရူပေ စေတိယဂံဏေ၊ ဤသို့သဘော
ရှိသော စေတီရင်ပြင်၌။ အနုသဉ္ဇရိတုံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ဝေ-
ရူပံ မရရဓမ္မကထံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော သာယာသောတရားသံကို။ သောတုံ စ၊
ကြားနာခြင်းငှာလည်းကောင်း။ လဘန္တိ၊ ရကြကုန်၏။ ဣမေ၊ ဤသူတို့သည်။
ဧညာဝတ၊ ဘုန်းကံကြီးမားကြပါပေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်လျက်။
မုတ္တရာသိသဒိသံ စေတိယံ၊ ပုလဲစု ပုလဲပုံနှင့်တူသော စေတီတော်ကို။ ပဿန္တိ-
ယာ ဝေ၊ ကြည့်ရှုဖူးမြော်နေစဉ်ပင်။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ ဥဒပါဒိ၊ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ ဖြစ်ပေါ်
လေ၏။ သာ၊ ထိုအမျိုးသမီးသည်။ တံ ဝသေန၊ ထိုဥဗ္ဗေဂါပီတိ၏ အစွမ်းအား
ဖြင့်။ (ထည့်)။ အာကာသေ လိမိတော၊ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍။ မာတာ-
ပိတုနံ၊ အမိအဘတို့၏။ ပုရိမတရံ ယော၊ ရှေးဦးစွာပင်လျှင်။ အာကာသတော၊
ကောင်းကင်မှ။ စေတိယဂံဏေ ဩရုယ၊ စေတီရင်ပြင်၌ ဆင်းသက်၍။ စေတိယံ
ဝန္တိတော၊ စေတီကို ရှိခိုးပြီးလျှင်။ ဓမ္မံ သုဏမာနာ၊ တရားနာလျက်။ အဋ္ဌာသိ၊
တည်နေလေ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ မာတာပိတရော အာဂန္ဓာ၊ မိဘတို့သည်
လာကြ၍။ နံ၊ ထိုအမျိုးသမီးကို။ အမ္မ၊ ချစ်သမီး။ တုံ၊ သင်သည်။ ကတရေန
မဂ္ဂေန၊ အဘယ်လမ်းဖြင့်။ အာဂတာ အသိတိ၊ လာခဲ့သနည်းဟု။ ပုတ္တိံ သု၊
မေးကြကုန်၏။ သာ၊ ထိုအမျိုးသမီးသည်။ အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။

အာဂတာ အမှီ၊ လာခဲ့ပါသည်။ မဂ္ဂေန၊ မြေပြင်လမ်းဖြင့်။ န အာဂတာ အမှီတိ၊
မလာပါဟု။ ဝတော၊ ပြောလေလျှင်။ တဿာ မာတာပိတရော၊ သူမ၏မိဘတို့သည်။
ဝါ၊ သူမ၏ မိဘတို့က။ အမှ၊ ချစ်သမီး။ အာကာသေန နာမ၊ ကောင်းကင်ဖြင့်မည်
သည်။ ခိဏာသဝါ သဉ္ဇရန္တိ၊ ရဟန္တာတို့သာသွားလာနိုင်ကြကုန်၏။ တံ၊ သင်သည်။
ကသံ အာဂတာတိ၊ အဘယ်သို့လာနိုင်လိမ့်မည်နည်းဟု။ ဝုတ္တော၊ ပြောဆိုကြလေ
သော်။ စန္ဒာလောကေန၊ လရောင်ဖြင့်။ စေတိယံ အာလောကေန္တိယာ၊ စေတီ
ကို ဖူးမြော်လျက်။ ဌိဘာယ၊ ရပ်နေစဉ်။ မယံ၊ ကျွန်မအား။ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ဘုရား
ဂုဏ်ကို အာရုံပြုသော။ ဗလဝပီတိ၊ အားကြီးသောပီတိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ပေါ်
လေ၏။ အယ၊ အခါ၌။ အဟံ၊ ကျွန်မသည်။ အတ္တနော ဌိဘာဝံ၊ မိမိချပ်နေ
သည်ကိုလည်း။ န အညာသံ၊ မသိတော့ပါ။ အတ္တနော နိသိန္နဘာဝံ၊ မိမိထိုင်
နေသည်ကိုလည်း။ န အညာသံ၊ မသိတော့ပါ။ ဂဟိတနိမိတ္တေနဝ၊ ယူပြီး
သော ကုသိုလ်အာရုံနိမိတ်ကြောင့်သာလျှင်။ အာကာသေ လင်္ခာတံ၊ ကောင်း
ကင်သို့ ပျံတက်၍။ စေတိယာဂဏေ၊ စေတီရင်ပြင်၌။ ပတိဌိတာ အမှီတိ၊ တည်
နေပြီးဖြစ်နေသည်ကိုသာလျှင်။ အညာသံ၊ သိပါတော့သည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အာဟ၊ ပြောပြလေ၏။ (ပြန်စပ်)။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊ ဥဗ္ဗေဂါပီတိသည်။ အာကာသေ လင်္ခာပနပ္ပ-
မာဏာ၊ အထက်သို့ ခုန်လွှား ပျံတက်ခြင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဖရဏာပီတိယာ ပန ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖရဏာပီတိဖြစ်လျှင်ကား။ သကလ-
သရီရံ ဓမ္မိတွာ၊ ခန္ဓာကိုယ်တကိုယ်လုံးသည်မှတ်၍။ ပရိဟဝတ္ထိ ဝိယ စ၊ လေဖြင့်
ပြည့်စေအပ်သော စည်းဖောင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မဟတာ ဥဒကောသေန၊
ကြီးလှစွာသော ရေအလျဉ်သည်။ ပက္ခန္ဓပဗ္ဗတကုစ္ဆိ ဝိယ စ၊ စီးဝင်အပ်သော
တောင်ဝှမ်းကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အနုပရိပ္ပုတံ ဟောတိ၊ အစဉ်မပြတ် ထက်ဝန်း
ကျင် တွေ့ထိပျံ့နှံ့လျက်ရှိ၏။ စ၊ ဆက်ပါဦးအံ့။ သာ-သော ပဉ္စဝိဓာ ပီတိ၊ ထို
ငါးပါး အပြားရှိသော ပီတိသည်။ ဂပ္ပံ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ပဿဒ္ဓိဖြစ်ကြောင်း ကိုယ်ဝန်ကို
ယူလျက်။ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ရောက်လျှင်။ ကာယပဿဒ္ဓိံ စ၊ ကာယ-
ပဿဒ္ဓိ လည်းကောင်း။ စိတ္တပဿဒ္ဓိံ စ၊ စိတ္တပဿဒ္ဓိလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော။ ပဿဒ္ဓိံ၊ ပဿဒ္ဓိကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ ပဿဒ္ဓိ၊
ပဿဒ္ဓိသည်။ ဂပ္ပံ ဂဏ္ဍန္တိ၊ သုခဖြစ်ကြောင်း ကိုယ်ဝန်ကိုယူလျက်။ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိ၊
ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ရောက်လျှင်။ ကာယိကဉ္စ၊ ကာယိကလည်းဖြစ်သော။ စေတသိကဉ္စ၊
စေတသိကလည်းဖြစ်သော။ ဒုဝိဓေ သုခံ၊ သုခနှစ်ပါးကိုလည်း။ ပရိပူရေတိ၊
ပြည့်စေ၏။ သုခံ၊ သုခသည်။ ဂပ္ပံ ဂဏ္ဍန္တိ၊ သမာဓိဖြစ်ကြောင်း ကိုယ်ဝန်ကိုယူ
လျက်။ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ရောက်လျှင်။ ခဏိကသမာဓိံ၊ ခဏိက
သမာဓိဖြစ်သော။ ဥပစာရသမာဓိံ၊ ဥပစာရသမာဓိဖြစ်သော။ အပ္ပနာသမာ-

ခံ၊ အပ္ပနာသမာဓိဖြစ်သော။ တိဝိဓ သမာဓိ၊ သမာဓိသုံးပါးကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ တာသု၊ ထိုပီတိ ငါးမျိုးတို့တွင်။ အပ္ပနာသမာဓိဿ၊ အပ္ပနာ သမာဓိ၏။ မူလံ ဟုတော့၊ အရင်းအမြစ်ဖြစ်၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ ဥပစာရသမာဓိနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်သည်။ ဟုတော့၊ ဖြစ်၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ (ထည့်)။ ဝဇုမာနာ၊ ပွားလျက်။ သမာဓိသမ္ပယောဂံ ဂတ၊ အပ္ပနာသမာဓိနှင့် ယှဉ်ခြင်းသို့ ဆုတ်သော။ ယာ ဖရဏာပီတိ၊ အကြင်ဖရဏာပီတိသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဖရဏာပီတိကို။ ဣဒံ၊ အတ္တိ၊ ဤအရာ၌။ ပီတိတိ၊ ပီတိဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။

၇၃။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဣ ဘရံ၊ ပီတိမှတစ်ပါးသော သုခပုဒ်၏အနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ သုခနံ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်။ သုခံ၊ သုခမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ ကာယစိတ္တာဗာဓံ၊ ကိုယ်စိတ်၏ နာကျင်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ကိုယ်၏နာကျင်ခြင်း၊ စိတ်၏နာကျင်ခြင်းကို။ သုဠု၊ ကောင်းစွာ။ ခါဒတိ၊ စားတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ သုခံ၊ သုခမည်၏။ စ၊ တနည်းကား။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။ ကာယစိတ္တာဗာဓံ၊ ကိုယ်စိတ်၏ နာကျင်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ကိုယ်၏နာကျင်ခြင်း၊ စိတ်၏နာကျင်ခြင်းကို။ ခနတိ၊ တူးဖြိုတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ သုခံ၊ သုခမည်၏။ တံ၊ ထိုသုခသည်။ သာတလက္ခဏံ၊ သာယာစေတတ်သော သဘောဟူသော မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ ယှဉ်ဖက်တရားတို့ကို။ ဥပဗြူဟနရသံ၊ ပွားစေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အနုဂ္ဂဟပစ္စုပ္ပန်၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရားဟု ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ နေသံ၊ ထိုပီတိနှင့်သုခတို့၏။ ဝါ၊ ထိုပီတိနှင့် သုခတို့သည်။ ကတ္တစိ၊ ပထမဈာန်စသော အချို့သောစိတ်၌။ အဝိပ္ပယောဂေ သတိပိ၊ မကွေ့မကွာ ယှဉ်ကြသော်လည်း။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏပဋိလာဘတုဋ္ဌိ၊ အလိုရှိအပ်သော အာရုံကို ရခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ပီတိ၊ ပီတိမည်၏။ ပဋိလဒ္ဓရသာနာဘာနံ၊ မုအပ်ပြီးသော အာရုံ၏အရသာကို ခံစားခြင်းသည်။ သုခံ၊ သုခမည်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ပီတိ၊ ပီတိသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ သုခံ၊ သုခသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ သုခံ၊ သုခသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ပီတိ၊ ပီတိသည်။ နိယမတော၊ ကိန်းသေမြဲသောအားဖြင့်။ န အတ္တိ၊ မရှိပေ။ ပီတိ၊ ပီတိကို။ သင်္ခါရက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်အပ်၏။ သုခံ၊ သုခကို။ ဝေဒနာက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတံ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်အပ်၏။

(၁၄၁) ဂိမ္မကာလေ၊ နေကာလ၌။ (ထည့်)။ ကန္တာရခိန္နဿ၊ ရေမရှိသော ခရီးခဲကို သွားရခြင်းကြောင့် ပင်ပန်းသောခရီးသွားယောက်ျားအား။ ဝနန္တု၊ ဒကဒဿနသဝနေသု၊ တောအုပ်နှင့်ရေကိုမြင်ရကြားရသောအခါတို့၌။ ပီတိ၊ ဝိယ၊ ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်းကဲ့သို့။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏပဋိလာဘကာလေ၊ အလိုရှိအပ်သော အာရုံကိုရသောအခါ၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော(ထည့်)။ ပီတိ၊ ပီတိကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။ တဿ၊ ထိုယောက်ျားအား။ (ထည့်)။ ဝနန္တုယာပဝေသနဉ္စက- ပရိဘောဂေသု၊ တောရိပ်သို့ဝင်သောအခါ၊ ရေကို သုံးဆောင်သော အခါတို့၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ (ထည့်)။ သုခံ ဝိယ၊ ချမ်းသာခြင်းကဲ့သို့။ ပဋိလဒ္ဓရသာ- နဘဝနကာလေ၊ ရပြီးသောအာရုံ၏အရသာကို ခံစားသောအခါ၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ သုခံ၊ သုခကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။ (ထည့်)။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တေ ဝစနံ၊ ဤဆိုခဲ့သောစကားကို။ တသ္မိံ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုထိုမြင်ရ ကြားရ သောအခါ၊ သုံးဆောင်သောအခါ၊ ရသောအခါ၊ ခံစားသောအခါ၌။ နေသံ၊ ထိုပီတိနှင့်သုခတို့၏။ (ထည့်)။ ပါကဋ္ဌဘာဝတော၊ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဆိုထားသောစကားတို့၌။ ငေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ အယဉ္ဇူ ပီတိ၊ ဤပီတိသည်လည်းကောင်း။ ဣဒဉ္ဇူ သုခံ၊ ဤသုခသည်လည်း ကောင်း။ အဿ ဈာနဿ၊ ဤဈာန်အား။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ (တမျိုးသော်ကား)။ အသ္မိံ ဈာနေ၊ ဤဈာန်၌။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဒံ ဈာနံ၊ ဤဈာန်ကို။ ပီတိသုခန္တိ၊ ပီတိသုခရှိသည်ဟု။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အထ ဝါ၊ တနည်းသော်ကား။ ပီတိ စ၊ ပီတိလည်းကောင်း။ သုခဉ္ဇူ၊ သုခ လည်းကောင်း။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိသုခမည်၏။ ဓမ္မဝိနယာဒယော ဝိယ၊ ဓမ္မဝိနယ သဒ္ဓါ စသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။ ဝိဝေကဇံ၊ ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိ သုခသည်။ အဿ ဈာနဿ၊ ထိုဈာန်အား။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝိဝေကဇံ၊ ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိသုခသည်။ (လိုက်ပေး)။ အသ္မိံ ဈာနေ၊ ထိုဈာန်၌။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ ဝေဓိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝါ၊ ထို့ ကြောင့်လည်း။ ဝိဝေကဇံ၊ ပီတိသုခံ၊ ဝိဝေကဇံ၊ ပီတိသုခမည်၏။ ဝါ၊ ဝိဝေက ကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသော ဈာန်မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဈာနံ၊ ဈာန်သည်။ ဝိဝေကဇံ၊ ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဟောတိ ယထေဝ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ ထို့ အတူ။ ဧတ္ထ၊ ဤဈာန်၌။ ပီတိသုခဓိ၊ ပီတိသုခသည်လည်း။ ဝိဝေကဇမေဝ ဟောတိ၊ ဝိဝေကကြောင့်သာလျှင်ဖြစ်ပေ၏။ တဉ္ဇူ၊ ဝိဝေကကြောင့် ဖြစ်သော ထိုပီတိသုခသည်လည်း။ အဿ ဈာနဿ၊ ထိုဈာန်အား။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧကပဒေနေဝ၊ တပုဒ်တည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိဝေကဇံ၊ ပီတိသုခန္တိ၊ ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသော ဈာန်ဟုလည်း။ ဝတ္ထု၊ ယူဇုတိ၊ ဆို

သင့်ပေ၏။ ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၌။ ဣဒံ သုခံ၊ ဤ သုခသည်။ ဣမာယ ပီတိယာ၊ ဤပီတိနှင့်။ သဟဂတံ၊ အတူဘက်ဖြစ်၏။ ဣတိ အာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ အတ္တော ပန၊ အနက်ကိုကား။ တတ္ထပိ၊ ထိုဝိဘင်းကျမ်း၌လည်း။ ဝေမေဝ၊ ဤအဋ္ဌကထာ အဖွင့်အတိုင်းပင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

ပဌမံ ဈာနန္တိ ဣဒံ၊ ပထမံ ဈာနံ ဟူသော ဤစကားသည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ အာဝိ ဘဝိဿတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေလတ္တံ့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇာတိ၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဟူသည်ကား။ ဥပဂန္ဓာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ ပါပုဏိတော၊ ရောက်၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ ဆိုလို၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဥပသမ္ပာဒယိတော၊ ပြည့်စုံ စေ၍။ နိပ္ပာဒေတော၊ ပြီးစေ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ ဆိုလို၏။ ပန၊ အထူးကား။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၌။ ဥပသမ္ပဇ္ဇာတိ၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇဟူသည် ကား။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ပထမဈာန်ကို။ လာဘော၊ ရခြင်း။ ပဋိလာဘော၊ ရခြင်း။ ပတ္တိ၊ ရောက်ခြင်း။ သမ္ပတ္တိ၊ ကောင်းစွာရောက်ခြင်း။ ဖုသနာ၊ တွေ့ ထိခြင်း။ သစ္စိကိရိယာ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းပေ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တဿပိ အတ္တော၊ ထိုဝိဘင်းကျမ်း လာစကား၏အနက်ကိုလည်း။ ဝေမေဝ၊ ဤအဋ္ဌကထာဖွင့် အတိုင်းပင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဝိဟရတိတိ၊ ဝိဟရတိဟူသည်ကား။ တဒနုရူပေန၊ ထိုပထမဈာန် အား လျောက်ပတ်သော။ ဣရိယာပထဝိဟာရေန၊ ဣရိယာပုထ်ဟူသော နေ ခြင်းဖြင့်။ ဣတိ ဝုတ္တပ္ပကာရဈာနသမဂ္ဂီ ဟုတော့၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အတ္တဘာဝဿ ဣရိယံ၊ အတ္တဘော၏အမှုအရာကို။ ဝုတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပါလနံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းကို။ ယပနံ ယာပနံ စာရံ၊ ကျက်စား ခြင်းကို။ ဝိဟာရံ၊ တခုသောဣရိယာပုထ်ဖြင့်နာကျင်ခြင်းကို တခုသော ဣရိယာ ပုထ်ဖြင့် ဖြတ်၍နေခြင်းကို။ အဘိနိပ္ပာဒေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၌။ ဝိဟရတိတိ၊ ဝိဟရတိဟူသည်ကား။ ဣရိယတိ၊ အတ္တဘော၏ အမှုအရာကိုပြုလုပ်၏။ ဝုတ္တတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ပါလေတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ ယပေတိ ယာပေတိ၊ မျှတစေ၏။ စရတိ၊ ကျက်စား၏။ ဝိဟရတိ၊ ဖြစ်၍ဆောင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။

ပဉ္စင်္ဂဝိပ္ပဟိနာဒိ

ပယ်အပ်သော အင်္ဂါငါးပါးစသည်

၇၄။ “ပဉ္စင်္ဂဝိပ္ပဟိနံ ပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတန္တိ၊ ပဉ္စင်္ဂဝိပ္ပဟိနံ ပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတံ- ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ ဝစနေ၊ ထိုဟော တော်မူအပ်သော စကား၌။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊ ကာမစ္ဆန္ဒလည်းကောင်း။ ဗျာပါ-

ဒေါ၊ ဗျာပါဒလည်းကောင်း။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ထိနမိဒ္ဓလည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊
ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စလည်းကောင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒ နိဝရဏာနံ၊ ဤနိဝရဏငါးပါးတို့ကို။ ပဟာနဝသေန၊ ပယ်သည့်
အလိုအားဖြင့်။ ပဉ္စကိပ္ပဟိနတော၊ အင်္ဂါငါးပါးကို ပယ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတေသု အပ္ပဟိနေသု၊ ထိုနိဝရဏတို့ကို
မပယ်ရသေးသည်ရှိသော်။ ဈာနံ၊ ဈာန်သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်ပေါ်ပေ။
တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တောနိ၊ ထိုနိဝရဏတို့ကို။ အဿ၊ ထိုဈာန်၏။ ပဟာနင်္ဂါ-
နိတိ၊ ပယ်အပ်သောအင်္ဂါတို့ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ဆက်၍ရှင်းပြ
ဦးအံ့။ ဈာနက္ခဏေ၊ ဈာန်ခဏ၌။ အညေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အခြား
အကုသိုလ်တရားတို့ကိုလည်း။ ကိဉ္ဇာပိ ပဟိယန္တိ၊ အကယ်၍ ပယ်ပြီးဖြစ်ကုန်၏။
တထာပိ၊ ထိုသို့ ပယ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း။ တောနေဝ၊ ထိုနိဝရဏတို့သည်သာ
လျှင်။ ဝိသေသေန၊ အထူးအားဖြင့်။ (အထူးသဖြင့်)။ ဈာနန္တရာယကရာနိ၊
ဈာန်၏အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ကာမစ္ဆန္ဒေန၊ ကာမစ္ဆန္ဒ
သည်။ နာနာဝိသယပလောဘိတံ၊ အထူးထူးသောအာရုံဖြင့် ဖြားယောင်းအပ်
သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဧကတ္တာရမ္မဏေ၊ အာရုံတခုတည်း၌။ န သမာဓိယတိ၊
ကောင်းစွာမတည်ပေ။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ကာမစ္ဆန္ဒဘိဘူတံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒ၏
အလွမ်းမိုးကို ခံရသော။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ကာမဓာတုပဟာနာယ၊
ကာမဓာတ်ကိုပယ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ကာမဓာတ်ကိုပယ်ဖို့ရန်။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်ဖြစ်
သောဈာန်ကို။ န ပဋိပဇ္ဇတိ၊ မကျင့်နိုင်ချေ။ ဗျာပါဒေန စ၊ ဗျာပါဒသည်
လည်း။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ ပဋိဟညမာနံ၊ နှိပ်စက်အပ်သောစိတ်သည်။
နိရန္တရံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း ဝိက္ခေပဖြင့် မခြားမူ၍။ (၁၄၂) န ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်ပေ။
ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတံ၊ ထိနမိဒ္ဓအလွမ်းမိုး အနှိပ်စက်ခံရသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။
အကမ္မညံ ဟောတိ၊ ဘာဝနာအမှု၌ မခံပေ။ ဝါ၊ ဘာဝနာအမှု၌ မလျောက်
ပတ်ပေ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စပရေတံ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ၏ အနှိပ်စက်ခံရသော။ စိတ္တံ၊
စိတ်သည်။ အဝုပ္ပသန္တမေဝ ဟုဘူ၊ မငြိမ်သက်သည်သာလျှင်ဖြစ်၍။ ပရိဗ္ဗ-
မတိ၊ လျဉ်းလည်လေလွင့်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဥပဟတံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၏ အနှိပ်အစက်
ခံရသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဈာနာဓိဂမသာဓိကံ၊ ဈာန်ရခြင်းကို ပြီးစေတတ်
သော။ (ဈာန်ကိုရစေတတ်သော)။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်လမ်းသို့။ နာရောဟတိ၊
မတက်ရောက်ပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိသေသေန၊ အထူးသဖြင့်။ ဈာနန္တရာယ-
ကရတ္တာ၊ ဈာန်၏ အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်သောကြောင့်။ တောနေဝ၊ ဤနိဝရဏ
ငါးပါးတို့ကိုသာလျှင်။ ပဟာနင်္ဂါနိတိ၊ ပယ်အင်္ဂါတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ် အပြီးသတ်ပြီ။

ပန၊ အကျယ်ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ အကြံ့ကြောင့်။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်သည်။ အာရမ္မဏ၊ အာရုံ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိရောပေတိ၊ ရှေးရှုတင်ပေးတတ်၏။ ဝိစာရော၊ ဝိစာရသည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို (လိုက်)။ အနုပ္ပဗန္ဓတိ၊ အစဉ်မပြတ်ဖွဲ့ချည်တတ်၏။ တေဟိ၊ ထိုဝိတက် ဝိစာရတို့ဖြင့်။ အဝိက္ခေပါယ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းငှာ။ သမ္မာဒိတပ္ပယောဂဿ၊ ဘာဝနာပယောဂကို ပြီးစေအပ်သော။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ပယောဂသမ္ပတ္တိသမ္ဘဝါ၊ ဘာဝနာပယောဂ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိ၊ ပီတိသည်။ ပီဏနံ၊ နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲခြင်းကို။ ကရေတိ၊ ပြုတတ်၏။ သုခဉ္စ၊ သုခသည်လည်း။ ဥပဗြူဟနံ၊ ကရေတိ၊ ပွားခြင်းကိုပြုတတ်၏။ အဿ၊ ထိုသို့ပြုသည်ရှိသော်။ သေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မံ၊ ဝိတက် ဝိစာရပီတိ သုခမှတစ်ပါးသော ဖဿ စသော ယှဉ်ဖက်တရားတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ နံ စိတ္တံ၊ ထိုစိတ်ကို။ ဧတေဟိ၊ ထိုဝိတက် ဝိစာရ ပီတိသုခတို့သည်။ ဝါ၊ တို့က။ အဘိနိရောပနာနုပ္ပဗန္ဓနပီဏနဥပဗြူဟနေဟိ၊ အာရုံ၌ ရှေးရှုတင်ပေးခြင်း၊ အာရုံ၌အစဉ်မပြတ်ဖွဲ့ချည်ခြင်း၊ နှစ်သိမ့်စေခြင်း၊ ပွားစေခြင်းတို့ဖြင့်။ အနုဂ္ဂဟိတာ၊ ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့အပ်သော။ ကေဂ္ဂတာ၊ ကေဂ္ဂတာသည်။ ကေတ္တာရမ္မဏေ၊ တခုသောအာရုံ၌။ သမံ၊ ဣန္ဒြေငါးပါးညီမျှသဖြင့်။ (အညီအညွတ်) သမ္မာ စ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှ ဝေးခြင်း၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းတို့ ကင်းခြင်းအားဖြင့်ကောင်းစွာလည်း။ အာဓိယတိ၊ ထားအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက် လည်းကောင်း။ ဝိစာရော၊ ဝိစာရ လည်းကောင်း။ ပီတိ၊ ပီတိလည်းကောင်း။ သုခံ၊ သုခလည်းကောင်း။ စိတ္တေဂ္ဂတာ၊ စိတ္တေဂ္ဂတာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ၊ ဤစွာန်အင်္ဂါငါးပါးတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဝသေန၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတော၊ အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတသု ပဉ္စသု ဥပ္ပန္နသု၊ ထိုစွာန်အင်္ဂါငါးပါးတို့ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဝါ၊ ဖြစ်လျှင်။ စွာန် ပဉ္စန္ဒံ နာမ ဟောတိ၊ စွာန်ဖြစ်သည်မည်ပေ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဿ စွာနဿ၊ ထိုစွာန်၏။ တောနိ ပဉ္စ၊ ထိုဝိတက်စသော ငါးပါးသော တရားတို့ကို။ သမန္နာဂဘင်္ဂါနီတိ၊ ပြည့်စုံသောအင်္ဂါတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတေဟိ၊ ထိုဝိတက်စသော ငါးပါးသော တရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံသော။ အညဒေဝ၊ ဝိတက်စသည်မှ တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ စွာန် နာမ၊ စွာန်မည်သည်။ အတ္တိတိ၊ ရှိသေး၏ ဟူ၍။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူဆင့်ပေ။ ပန၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြဦးအံ့။ အင်္ဂမတ္ထဝသေနော၊ အင်္ဂါမျှ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဧတုရဂီနိ၊ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော။ သေနာ စ၊ စစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝါ၊ စစ်တပ်ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ပဉ္စဂီကံ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော။ တူရိယံ၊ တူရိယာဟူ၍လည်းကောင်း။ အဋ္ဌဂီကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂေါတိ စ၊ မဂ်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ

ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ထို့အတူပင်။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤစျာန်ကိုလည်း။ အင်္ဂ-
မတ္တဝသေနော၊ အင်္ဂါမျှ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ပဉ္စဂီကန္တိ ဝါ၊ ပဉ္စဂီက
ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပဉ္စဂီသမန္နာဂတန္တိ ဝါ၊ ပဉ္စဂီသမန္နာဂတံ ဟူ၍ လည်း
ကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၈၊ ဆက်ပါဦးအံ့။ တောနိ ပဉ္စဂီနိ၊ ဤအင်္ဂါငါးပါးတို့သည်။ ပကတိစိတ္တ-
က္ခဏေပိ၊ ပကတိကာမာဝစရစိတ် ခဏ၌လည်းကောင်း။ ဥပစာရက္ခဏေပိ၊
ဥပစာရခဏ၌လည်းကောင်း။ ကိဉ္ဇာပိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိ၏။ အထ ဝါ၊ ထိုသို့
ရှိသော်လည်း။ ဥပစာရေ၊ ဥပစာရခဏ၌။ ပကတိစိတ္တတော၊ ပကတိကာမာ-
ဝစရစိတ်ထက်။ ဗလဝတရာနိ၊ သာ၍အားကြီးကုန်၏။ ပန၊ ထူးခြားသည်
ကား။ ဣမ၊ ဤစျာန်စိတ်၌။ ဥပစာရတောပိ၊ ဥပစာရခဏထက်လည်း။
ဗလဝတရာနိ၊ သာ၍အားကြီးကုန်၏။ ရူပါဝစရလက္ခဏပုတ္တာနိ၊ ရူပါဝစရ-
လက္ခဏာသို့ရောက်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစျာန်အင်္ဂါငါးပါးတို့တွင်။
ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်သည်။ သုဝိသဒေန အာကာရေန၊ အလွန်ထင်ရှားသော၊
အလွန်သန့်ရှင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ စိတ္တံ၊
စိတ်ကို။ အဘိနိရောပယမာနော၊ ရှေးရှုတင်ပေးလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။
ဝိစာရေ၊ ဝိစာရသည်။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ အတိ ဝိယ၊ အလွန်လျှင်၊ ဝါ၊
အလွန်အကဲ။ အနုမဇ္ဇမာနော၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်လျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပီတိ-
သုခံ၊ ပီတိနှင့်သုခသည်။ သဗ္ဗာဝန္တမ္ပိ ကာယံ၊ အလုံးစုံသော အစိတ်အပိုင်းရှိ
သော ကိုယ်ကို။ ဝါ၊ တကိုယ်လုံးကို။ ဖရမာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပျံ့နှံ့စေလျက်ဖြစ်၏။
တေနော၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုစျာန်ရသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဗ္ဗာဝတော
ကာယဿ၊ အလုံးစုံသော အစိတ်အပိုင်းရှိသောကိုယ်၏။ ဝိဝေကဇေန၊ ဝိဝေက
ကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခေန၊ ပီတိသုခဖြင့်။ အပ္ပုဋ္ဌံ၊ မတွေ့မထိရသော။
ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုသောအစိတ်အပိုင်းမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပေ။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဟေဋ္ဌိမမ္ပိ သမုဂ္ဂပဋ္ဌလေ၊ အောက်ဖြစ်သော
အုပ်အစ်အပြင်၌။ ဥပရိမံ သမုဂ္ဂပဋ္ဌလံ၊ အထက်အုပ်အစ် အဖုံးအပြင်သည်။
သုဖုသိတံ ဝိယ၊ ကောင်းစွာစေ့စေ့စပ်စပ် ထိသကဲ့သို့။ (ထည့်) စိတ္တေကဂ္ဂတာပိ၊
စိတ္တေကဂ္ဂတာသည်လည်း။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ သုဖုသိတာ ဟုတူ၊
ကောင်းစွာထိလျက်ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတေသံ၊ ရူပါဝစရလက္ခ-
ဏာသို့ရောက်သော ထို အင်္ဂါငါးပါးတို့၏။ ဣတရေဟိ၊ ဥပစာရအခိုက်၌ဖြစ်
သော အင်္ဂါငါးပါးတို့မှ။ ဝိသေသော၊ ထူးခြားချက်ပေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစျာန်
အင်္ဂါငါးပါးတို့တွင်။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာကို။ သဝိတက္ကံ သဝိစာရန္တိ
ဣမသ္မိ ပါဌေ၊ သဝိတက္ကံ သဝိစာရဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ကိဉ္ဇာပိ န
နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ အကယ်၍ကား သရုပ်ထုတ် မပြုအပ်။ တထာပိ၊ ထိုသို့သရုပ်ထုတ်၍

မပြအပ်သော်လည်း။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၌။ “ဈာနန္တိ၊ ဈာန်ဟူသည်မှာ။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်။ ဝိစာရော၊ ဝိစာရ။ ပီတိ၊ ပီတိ။ သုခံ၊ သုခ။ ကေဂ္ဂတာ၊ ကေဂ္ဂတာ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာသည်။ (လိက်)။ အင်္ဂမေဝ၊ ဈာန်အင်္ဂါသာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ ယေန အဓိပ္ပာယေန၊ ဝိတက်စသည်တို့နှင့်တကွဖြစ်သော ဈာန်တရားကို ပြရန် ရည်ရွယ်သော အကြင်အလိုဆန္ဒတော်ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥဒ္ဓေသော၊ အကျဉ်းဥဒ္ဓေသစကားတော်ကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဝါ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ သော ယေဝ၊ ထိုအလိုဆန္ဒတော်ကိုသာလျှင်။ တေန၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၌။ ပကာသိတော၊ ပြုတော်မူအပ်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ်အပြီးသတ်၏။

တိဝိဓ ကလျာဏ

ကောင်းခြင်းသုံးပါး

(၁၄၃) ၇၅။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တိဝိဓကလျာဏံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နန္တိ ဧတ္ထ၊ တိဝိဓကလျာဏံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ ဟူသောဤစကားရပ်၌၊ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန၊ ဈာန်အစ အလယ် အဆုံးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဝိဓကလျာဏတာ၊ ကောင်းခြင်းသုံးပါးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ တေသံယေဝ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနံ၊ ထိုဈာန်၏အစအလယ်အဆုံးတို့၏ သာလျှင်။ လက္ခဏဝသေန၊ မှတ်အပ်သောလက္ခဏာ၊ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နတာ၊ လက္ခဏာဆယ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

တတြ၊ ထိုကောင်းခြင်းနှင့် လက္ခဏာတို့ကို ဖွင့်ပြရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ပါဠိ၊ သာကေ ပါဠိပေတည်း—

ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ဈာန်ရကြောင်းအကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ပထမဈာန်၏။ အာဒိ၊ အစပေတည်း။ ဥပေက္ခာဗြူဟနာ၊ ဥပေက္ခာ၏စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်ပေတည်း။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်လန်းကြည်လင်ခြင်းသည်။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးပေတည်း။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိသည်။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ပထမဈာန်၏။ အာဒိ၊ အစပေတည်း။ အာဒိဿ လက္ခဏာနိ၊ အစလက္ခဏာတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ အာဒိဿ လက္ခဏာနိ၊ အစ၏လက္ခဏာတို့သည်။ တီဏိ၊ သုံးပါးတို့ပေတည်း။ တဿ၊ ထိုပထမဈာန်၏။ ယော ပရိဗန္ဓော၊ အကြင်နိဝရဏဟူသော ဘေးရန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတော ပရိဗန္ဓတော၊ ထိုနိဝရဏဟူသောဘေးရန်မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်

သည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သောကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ မဇ္ဈိမံ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော။ သမထနိမိတ္တံ၊ သမထနိမိတ်ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကျင့်သောကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသမထနိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပက္ခန္ဓတိ၊ ပြေးဝင်၏။ ပရိ-
ဗန္ဓတော၊ ဘေးရန်မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ယဉ္စ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ အကြင်စင်လည်း စင်ကြယ်၏။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ မဇ္ဈိမံ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော။ သမထနိမိတ္တံ၊ သမထနိမိတ်ကို။ ယဉ္စ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ အကြင် ကျင့်လည်းကျင့်၏။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကျင့်သောကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသမထနိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ယဉ္စ ပက္ခန္ဓတိ၊ အကြင်ပြေးလည်းပြေးဝင်၏။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ပထမဈာန်၏။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိသည်။ အာဒိ၊ အစပေတည်း။ အာဒိဿ၊ အစ၏။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ လက္ခဏာနိ၊ ပထမဈာန်၏ ရကြောင်း အကျင့်ဟူသော အစလက္ခဏာတို့ပေတည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပထမဈာန်သည်။ အာဒိကလျာဏဉ္စေ၊ အစ၏ကောင်းခြင်းနှင့်လည်းပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တိလက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စ၊ လက္ခဏာသုံးပါးနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့(ထည့်)။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ ဥပေက္ခာ၏ပွားခြင်းသည်။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ပထမဈာန်၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်ပေတည်း။ မဇ္ဈဿ၊ အလယ်၏။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ မဇ္ဈဿ၊ အလယ်၏။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ တီဏိ၊ သုံးပါးတို့ပေတည်း။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ စိတ္တံ၊ စင်ကြယ်သော စိတ်ကို။ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှု၏။ သမထပဋိပန္နံ၊ သမထလမ်းမှန်သွားသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ (လိုက်)။ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှု၏။ ဧကတ္ထပဌာနံ၊ ကိလေသာအဖော်မရှိပဲ တခုတည်း၏အဖြစ်၌ တည်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို(လိုက်)။ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှု၏။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ယဉ္စ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ အကြင် လျစ်လျူမူလည်းရှု၏။ သမထပဋိပန္နံ၊ သမထလမ်းမှန်သွားသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို (လိုက်)။ ယဉ္စ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ အကြင်လျစ်လျူမူလည်းရှု၏။ ဧကတ္ထပဌာနံ၊ ကိလေသာအဖော်မရှိပဲ တခုတည်း၏အဖြစ်၌တည်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ယဉ္စ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ အကြင်လျစ်လျူမူလည်းရှု၏။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ပထမဈာန်၏။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ ဥပေက္ခာ၏ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်တည်း။ မဇ္ဈဿ၊ အလယ်၏။ ဣမာနိ တီဏိ၊ စင်ကြယ်သော စိတ်ကို လျစ်လျူရှုခြင်း၊ သမထလမ်းမှန်သွားသော စိတ်ကို လျစ်လျူ

ရှုခြင်း၊ ကိလေသာ အဖော်မရှိပဲ တခုတည်း၏အဖြစ်၌ တည်သော အပ္ပနာစိတ်ကို လျစ်လျူရှုခြင်းဟူသော ဤသုံးပါးတို့သည်။ လက္ခဏာနိ၊ ပထမဈာန်၏ ဥပေက္ခာပွားခြင်းဟူသော အလယ်၏လက္ခဏာတို့ပေတည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပထမဈာန်သည်။ ဝါ၊ကို။ မဇ္ဈေ ကလျာဏဉ္စေ၊ အလယ်ကောင်းခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်။ တိလက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စ၊ လက္ခဏာသုံးပါးနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ပထမဈာန်၏။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်လန်းကြည်လင်ခြင်းသည်။ ပရိယောသာနာ၊ အဆုံးပေတည်း။ ပရိယောသာနဿ၊ အဆုံး၏။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ ပရိယောသာနဿ၊ အဆုံး၏။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးတို့ပေတည်း။ (စတ္တာရိ၊ လေးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ထည့်မေး)။ တတ္ထ၊ ထိုပထမဈာန်၌။ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ၊ ဖြစ်သောတရားတို့၏။ (ဇာတာနံဟူသော ဝိသေသနပုဒ်ကို ဗဟုဝစ်ပြန်သင့်သော်လည်း မြန်မာစကား ချောမောစေရန် ကေဝုစံပြန်ထားသည်။ ဤကဲ့သို့ ဝိသေသန ဝိသေသျှတံ၍ မြန်မာပြန်ရာ၌ ဤအတူပင် မှတ်လေ) အနတိဝတ္ထနဋ္ဌေန၊ အချင်းချင်း မလွန်ခြင်းဟူသော သဘောအားဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်လန်း ကြည်လင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏။ ကေရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်လန်းကြည်လင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဟဒုပဂဂီရိယဝိဟနဋ္ဌေန၊ ထိုဣန္ဒြေတို့အားလျော်သော ဝီရိယကို ဆောင်ခြင်းဟူသော သဘောအားဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်လန်းကြည်လင်ခြင်းလည်းကောင်း။ အသေဝနဋ္ဌေန၊ ထိုကရားတို့ကို မှီဝဲခြင်းဟူသော သဘောအားဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်လန်းကြည်လင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ထည့်)။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ပထမဈာန်၏။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်လန်း ကြည်လင်ခြင်းသည်။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးပေတည်း။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ ပရိယောသာနဿ၊ အဆုံး၏။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့ပေတည်း။ တေန၊ထို့ကြောင့်။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပထမဈာန်ကို။ ပရိယောသာနကလျာဏဉ္စေ၊ အဆုံး၏ကောင်းခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စတုလက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စ၊ လက္ခဏာလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတြ၊ ထိုပါဠိတော်စကားရပ်၌။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ ဈာန်ရကြောင်း အကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းမည်သည်ကား။ သသမ္ဘာရိကော၊ အကြောင်း အဆောက်အအုံနှင့်တကွသော။ ဥပစာရော၊ ဥပစာပေတည်း။ တနည်း။ သသမ္ဘာရိကော၊ အကြောင်းအဆောက်အအုံနှင့်တကွသော။ ဥပစာရော၊ ဥပစာ သည်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ ဈာန်ရကြောင်း အကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းမည် ပေ၏။ ဥပေက္ခာနုပြုဟနာ နာမ၊ ဥပေက္ခာ၏ပွားခြင်းမည်သည်ကား။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာပေတည်း။ သမ္ပဟံသာနာ နာမ၊ ရှင်လန်းကြည်လင်ခြင်းမည်သည်ကား။ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ဈာန်ကိုဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာပေတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော အဘယဂီရိဝါသီ ဆရာတို့သည်။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ဖွင့် ဆိုကြကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖွင့်ဆိုကြကုန် သော်လည်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဧကတ္တဂတံ၊ တူသော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက် သော။ စိတ္တံ၊ အပ္ပနာစိတ်သည်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိပက္ခန္ဓေဝ၊ ဈာန်ရကြောင်း အကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပေက္ခာနုပြုဟိတဉ္စ၊ ဥပေက္ခာကိုလည်းပွားစေတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဉာဏေန စ၊ ဉာဏ်ကလည်း။ သမ္ပဟံသိတံ၊ ရှင်လန်းစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပါဠိယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣသ္မာ၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ အန္တော အပ္ပနာယမေဝ၊ အပ္ပနာ၏အတွင်း၌သာ လျှင်။ အာဂမနဝသေန၊ လာခဲ့ရာအကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ဈာန်ရကြောင်းအကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ တတြ-မဇ္ဈတ္တပေက္ခာယ၊ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ၏။ ကိစ္စဝသေန ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပေက္ခာနုပြုဟနာ၊ ဥပေက္ခာပွားခြင်းကို။ ဧဝံ၊ သိအပ်၏။ ဓမ္မာနံ၊ သမာဓိ ပညာ တရားတို့၏။ အနတိဝတ္တနာဒိဘာဝသာဓနေန၊ အချင်းချင်း မလွန်ခြင်းအစရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းဖြင့်။ ပရိယောဒါပကဿ ဉာဏဿ၊ ဖြူစင်စေတတ်သောဉာဏ်၏။ ကိစ္စနိဗ္ဗတ္တိဝသေန၊ ကိစ္စပြီးခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္ပဟံသာနာ စ၊ ရှင်လန်းကြည် လင်ခြင်းကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

ကထံ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အဘယ်သို့ သိအပ်သနည်း ဟူမူကား။ ယသ္မိံ ဝါရေ၊ အကြင်ဇောဝါရ၌။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ ဝါရေ၊ ထိုအပ္ပနာဖြစ်ရာဇောဝါရ၌။ နိဝရဏသင်္ခါတော၊ နိဝရဏဟုဆိုအပ်သော။ ယော ကံလေသဂဏော၊ အကြင်ကံလေသာ အပေါင်းသည်။ ကဿ ဈာနဿ၊ ထိုဈာန်၏။ ပရိဗန္ဓော၊ ဘေးရန်ပေတည်း။ တဘော၊ ထိုနိဝရဏဟုဆိုအပ် သော ဈာန်၏ဘေးရန်မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စိတ်စင်ကြယ်သောကြောင့်။ အာဘရဏာဝိရဟိတံ ဟုဘူ၊ ပိတ်ပင် ဖုံးလွှမ်းတတ် သော နိဝရဏကင်းသည်ဖြစ်၍။ မဇ္ဈိမံ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ အသယ်ဖြစ်သော သမထ

နိမိတ်ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ သမပ္ပဝတ္တော၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း အစွန်းသို့ မရောက်ပဲအညီအမျှဖြစ်သော။ အပ္ပနာသမာဓိယေဝ၊ အပ္ပနာသမာဓိ သည်ပင်လျှင်။ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ နာမ၊ အလယ်ဖြစ်သော သမထနိမိတ်မည် ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တဒနန္တရံ၊ ထိုအပ္ပနာသမာဓိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ထိုအပ္ပနာသမာဓိအား ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ ပုရိမစိတ္တံ၊ ရှေးဖြစ်သော ဂေါတြဘူစိတ်သည်။ ကေသန္တတိပရိဏာမနယေန၊ တခုတည်းသောသန္တာန်၌ ညွတ်သော ကေတ္တနည်းဖြင့်။ (ကေတ္တနည်းဟူသည်မှာ နို့ရည်သည်ပင်လျှင် နို့ဓိမ်း၊ နို့ချဉ်ဖြစ်သည်ဟူသော စကားကဲ့သို့ ထိုအတူပင် ကာမစိတ်၊ မဟဂ္ဂုတ် စိတ်၏အဖြစ်ဖြင့် ကွဲပြားသော်လည်း တခုတည်းသောစိတ်အစဉ်သန္တာန်၌သာ လျှင် ညွတ်ခြင်း ပြောင်းလဲခြင်းသို့ ရောက်သည်ကို သိစေသောနည်းဟူသော ကေတ္တနည်းဖြင့် ဟုဆိုလိုသည်။) တဒတ္ထံ၊ ထိုအပ္ပနာသမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့် တည် ကြည်ခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆမာနံ၊ ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ၊ အလယ်ဖြစ်သော သမထနိမိတ်ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ နာမ၊ ကျင့်သည့်မည်၏။ ဧဝံ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ဤသို့ကျင့်ခြင်းကြောင့်။ တထတ္ထုပဂမနေန၊ အပ္ပနာသမာဓိ၏ အစွမ်းအားဖြင့် တည်ကြည်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသမာဓိနိမိတ်၌။ ပက္ခန္ဓတိ နာမ၊ ပြေးဝင်သည်မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပုရိမစိတ္တေ၊ ရှေးဂေါတြဘူစိတ်၌။ ဝိဇ္ဇမာနာကာရနိပ္ပာဒိကာ၊ ရှိ သောအခြင်းအရာတို့ကို ပြီးစေတတ်သော။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ပထမဈာန်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝ၊ ဥပါဒ်ခဏ၌သာလျှင်။ အာဂမနဝသေန၊ လာခဲ့ရာအကြောင်း ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ဈာန်ရအကြောင်းအကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်း ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓဿ၊ ဤသို့စင်ကြယ်ပြီးသော။ တဿ၊ ထိုစိတ်ကို။ ပုန၊ နောက် ထပ်တဖန်။ ဝိသောဓဓေတဗ္ဗာဘာဝဒတာ၊ စင်ကြယ်အောင် သုတ်သင်ဖွယ်မရှိ သောကြောင့်။ ဝိသောဓေန၊ သုတ်သင်ခြင်းဖြင့်။ ဗျာပါရံ အကရောဇ္ဇော၊ ကြောင့်ကြမပြုသော ယောဂီသည်။ ဝါ၊ ကြောင့်ကြမပြုခြင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တံ၊ စင်ကြယ်သောစိတ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခာတိ နာမ၊ လျစ်လျူရှုသည်မည်ပေ၏။ သမထဘာဝုပဂမေန၊ သမထအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ သမထပဋိပန္နဿ၊ သမထ လမ်းမှန်ကိုကျင့်သော။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ (ထည့်) ပုန၊ နောက်ထပ်တဖန်။ သမာဓာနေ၊ ကောင်းစွာထားခြင်း၌။ ဗျာပါရံ အကရောဇ္ဇော၊ ကြောင့်ကြမပြု သော ယောဂီသည်။ ဝါ၊ ကြောင့်ကြမပြုခြင်းသည်။ သမထပဋိပဒံ၊ သမထ အကျင့်လမ်းမှန်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခာတိ နာမ၊ လျစ်လျူရှုသည်မည်၏။ သမထပဋိပန္န- ဘာဝတော ဧဝံ၊ သမထလမ်းမှန်ကို ကျင့်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ ကိလေသသံသဂ္ဂံ ပဟာယ၊ ကိလေသအဖော်ကို စွန့်၍။ ကေတ္တေန ဥပဋ္ဌိတဿ၊ တဦးတည်းအဖြစ်

ဖြင့် တည်သော။ အဿစိတ္တဿ၊ ထိုစိတ်၏။ ပုန ကေတ္တုပဋ္ဌာနော၊ နောက်
 ထပ်တန့် ကိလေသာအဖော်မရှိပဲ တဦးတည်းအဖြစ်ဖြင့် တည်ခြင်း၌။ ဗျာပါရံ
 အကရောနန္တော၊ ကြောင့်ကြမပြုသော ယောဂီသည်။ ဝါ၊ ကြောင့်ကြမပြုခြင်း
 သည်။ ကေတ္တုပဋ္ဌာနံ၊ ကိလေသာအဖော်မရှိပဲ တဦးတည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်တည်
 သောစိတ်ကို။ အဇ္ဈပေက္ခတိ နာမ၊ လျစ်လျူရှုသည်မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တတြ-
 မဇ္ဈတ္တပေက္ခာယ၊ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ၏။ ကိစ္စဝသေန၊ ကိစ္စ၏အစွန်းအားဖြင့်။
 ဥပေက္ခာနုပြုဟနာ၊ ဥပေက္ခာ၏ ပွားခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥပေက္ခာနုပြုဟိတော၊ ဥပေက္ခာသည်ပွားစေအပ်သော်။ တတ္ထ၊
 ထိုမျှန်စိတ်၌။ ဇာဘာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သမာဓိပညာသင်္ခါတာ၊ သမာဓိ၊ ပညာ
 ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ယေ ဇေတ ယုဂနဒ္ဓါ၊ အကြင်ရှင်းစုံဖွဲ့အပ်ကုန်သော
 တရားတို့သည်။ ဝါ၊ ထမ်းပိုး၌ ဖွဲ့အပ်သော နွားနှင့် တူကုန်သော ရှင်းစုံဖွဲ့အပ်
 သောတရားတို့သည်။ အညမညံ အနတိဝတ္တနာနာ ဟုတွာ ပဝတ္တာ၊ အချင်းချင်း
 မလွန်ပဲ ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါဒိနိ၊ သဒ္ဓါအစရှိကုန်သော။ ယာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ အကြင်
 ဣန္ဒြေတို့သည်။ နာနာ ကိလေသေဟိ၊ ကိလေသာအမျိုးမျိုးတို့မှ။ ဝိမုတ္တက္ခာ၊
 လွတ်သောကြောင့်။ ဝိမုတ္တိရသေန၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ခြင်းရသဖြင့်။ ကေ-
 ရသာနိ ဟုတွာ၊ တူသောကိစ္စ ရှိကုန်၍။ ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧသ ဧသော၊
 ဤယောဂီသည်။ တဒုပဂံ တေသံ အနတိဝတ္တနကေရသဘာဝါနိ အနုစ္စဝိကံ၊ ထို
 အချင်းချင်း မလွန်ခြင်း၊ ကိစ္စတူခြင်းတို့အားလျော်သော။ (တဒုပဂံ၌ ဟံကို
 တေသံ ဖွင့်သည်။ တေသံ—အရ အနတိဝတ္တနကေရသဘာဝါနိဟု ဖော်သည်။
 ဥပဂံကို အနုစ္စဝိကံဟုဖွင့်သည်)။ ယံ ဝိရိယံ၊ အကြင်ဝီရိယကိုလည်း။ ဝါဟယတိ၊
 ဖြစ်စေ၏။ အဿ ဈာနဿ၊ ထိုဈာန်၏။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုဘင်ခဏ၌။ ပဝတ္တာ၊
 ဖြစ်သော။ ယာ အာသောနာ စ၊ အကြင်မှီဝဲခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ အာကာရာဝိ၊ ထိုအခြင်းအရာတို့သည်လည်း။
 ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သံကိလေသဝေါဒါနေသု၊ ညစ်ညူးခြင်း၊ စင်ကြယ်
 ခြင်းတို့၌။ တံ တံ အာဒီနဝဉ္စ၊ ထိုထိုအပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ (၁၄၅) တံ တံ
 အာနိသံသဉ္စ၊ ထိုထိုအကျိုးကိုလည်းကောင်း။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ခဲ့၍။ တထာ တထာ၊
 အချင်းချင်း မလွန်ပဲ ဖြစ်ခြင်းစသော ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္ပဟံသိ-
 တက္ကာ၊ ရှင်းစေအပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်။ ဝိသောဓိတက္ကာ၊ သုတ်သင်အပ်ပြီး
 ဖြစ်သောကြောင့်။ ပရိယောဒါပိတက္ကာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်စေအပ်ပြီး ဖြစ်
 သောကြောင့်။ (ဤ၌ ဟိတ်သုံးချက် ထပ်ဆင့်၍ ပြုရာတွင် ပထမဟိတ်ကို ဒုတိယ
 ဟိတ်ဖြင့် ယင်းဟိတ်ကို တတိယဟိတ်ဖြင့် ထပ်ဆင့်၍ ဖွင့်ပြသည်ဟုမှတ်)။
 နိပ္ပန္နာဝ၊ ပြီးစေကုန်သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ “ဓမ္မာနံ၊ သမာဓိ၊
 ပညာတရားတို့၏။ အနတိဝတ္တနာဒိဘာဝသာဓနေန၊ အချင်းချင်း မလွန်ခြင်း

အစရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းဖြင့်။ ပရိယောဒါပကဿ ဉာဏဿ၊ ဖြူစင်စေ
တတ်သောဉာဏ်၏။ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေန၊ ကိစ္စပြီးခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္ပ-
ဟံသနာ၊ ရှင်လန်းကြည်လင်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုဘာဝနာစိတ်၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဥပေက္ခာဝသေန၊
ဥပေက္ခာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပါကဋံ ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏။
(တသ္မာ ဉာဏကိစ္စဘူတာ သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာနန္တိ ဝုတ္တာ-မှာလှမ်းစပ်။)
ယထာဟ၊ အဘယ်သို့ ဟောတော်မူသနည်း။ “ယသ၊ အကြင်သို့သောအခြင်း
အရာအားဖြင့်။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်သည်။ ကောသဇ္ဇပက္ခေ၊ ပျင်းရိ
သောအဖို့၌။ န ပတတိ၊ မကျရောက်။ (ဒီကာအတိုင်း အနိယတ်ဖော်)တထာ၊
ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာနံ၊ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်
၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ ဗဟုလီကာရဝသေန၊
ကြိမ်ဖန်များစွာပြုသဖြင့်။ ပဂ္ဂဟိတံ၊ ချီးမြှောက်အပ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။
သာဓကံ၊ ကောင်းမွန်စွာ။ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှု၏။ ဥပေက္ခာဝသေန၊
ဥပေက္ခာ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပညာဝသေန၊ ပါရိဟာရိကပညာ၏
အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပညိန္ဒြိယံ၊ အပ္ပနာပညိန္ဒြေသည်။ အဓိမတ္တံ ဟောတိ၊
လွန်ကဲ၏။ ဥပေက္ခာဝသေန၊ ဥပေက္ခာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာနတ္ထကိလေသေဟိ၊
သဘောအမျိုးမျိုး၌သော ကိလေသာတို့မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်
မြောက်၏။ ဝိမောက္ခာဝသေန၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
ပညိန္ဒြိယံ၊ အပ္ပနာပညိန္ဒြေသည်။ အဓိမတ္တံ ဟောတိ၊ လွန်ကဲ၏။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊
ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သောကြောင့်။ ဧတ ဓမ္မာ၊ ထိုသဒ္ဓါအစရှိသော
တရားတို့သည်။ ဧကရသာ ဟောန္တိ၊ တူသောကိစ္စရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ (ပြန်စပ်) တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဥပေက္ခာ၏ အစွမ်းဖြင့်
ဉာဏ်ထင်ရှားခြင်းကြောင့်။ ဉာဏကိစ္စဘူတာ၊ အပ္ပနာပညာ၏ ကိစ္စဖြစ်သော။
သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်လန်းကြည်လင်ခြင်းကို။ ပရိယောသာနန္တိ အဆုံးဟု။ ဝုတ္တာ၊
ဆိုအပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပထဝီကသိကံ၊ ပထဝီကသိုက်လျှင် အာရုံရှိသော။
ပဌမံ ဈာနံ၊ ပထမဈာန်ကို။ အဓိဂတံ ဟောဘိတိ ဧတ္ထ၊ ရပြီး ဖြစ်ပေတော့၏
ဟူသော ဤစကားပေါ်၌။ အတ္ထော၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်
၏။ (ထည့်စပ်)။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗကာ၊ ရေတွက်ခြင်းအစဉ်အားဖြင့် ရှေးရှုကျသော
ကြောင့်။ ပဌမံ ပထမမည်ပေ၏။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။
ဣတိပိ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ ပဌမံ၊ ပထမမည်ပေ၏။ အာရမ္မဏုပနိဇ္ဈာနတေဒ ဝါ၊
ပထဝီကသိုက်အာရုံကို ကပ်၍ ရှုတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ပစ္စနိက-

ဈာပနတော ဝါ၊ ရန်သူနိဝရဏတရားတို့ကို လောင်ဖတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ ဈာနံ၊ ဈာန်မည်၏။ ပထဝီမဏ္ဍလံ ပန၊ မြေအဝန်းကို၊ သကလဋ္ဌေန၊ အလုံးစုံ အကြွင်းမဲ့ရှုအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပထဝီကသိဏန္တိ၊ ပထဝီကသိုဏ်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ တံ နိဿာယ၊ ထိုမြေအဝန်းကို မှီ၍။ ပဋိလဒ္ဓနိမိတ္တမ္ပိ၊ ရအပ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုလည်းကောင်း။ ပထဝီကသိဏနိမိတ္တေ၊ ပထဝီကသိုဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ ပဋိလဒ္ဓဈာနမ္ပိ၊ ရအပ်သောဈာန်ကိုလည်းကောင်း။ ပထဝီကသိဏန္တိ၊ ပထဝီကသိုဏ်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (ပြန်စပ်)။ တတြ၊ ထိုသုံးပါးသောအနက်တို့တွင်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို အာရုံပြုသော ပထမဈာန်ကို ရပြီးဖြစ်ပေ၏ ဟူသော ဤအရာ၌။ ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ ပထဝီကသိဏန္တိ၊ ပထဝီကသိုဏ်းဟူ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တံ သန္ဓာယ၊ ထိုသဘောကို ရည်ရွယ်၍။ ပဌမံ ဈာနံ အဓိဂတံ ဟောတိ ပထဝီကသိဏန္တိ၊ ပဌမံ ဈာနံ အဓိဂတံ ဟောတိ ပထဝီကသိဏ်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုခဲ့ပေ၏။

စိရဋ္ဌိတိသမ္မာဒန

ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းကို ပြီစေခြင်း

၇၆။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ တေသ္မိံ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ထိုပထမဈာန်ကို။ အဓိဂတေ၊ ရအပ်ပြီးသော်။ ဝါ၊ ရလျှင်။ ဧတေန ယောဂီနာ၊ ထိုယောဂီသည်။ ငါလဝေဇိနာ ဝိယ စ၊ သားမြီးမျှင်ကို မှန်အောင်ပစ်နိုင်သော လေးသမားကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ သူဒေန ဝိယ စ၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော စားတော်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ အာကာရာ၊ သင့်လျော်သောအခြင်းအရာတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ သိမ်းဆည်းမှတ်သားသားအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဝါ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြဦးအံ့။ သုကုသလော၊ အလွန်ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော။ ဓနုဂ္ဂဟော၊ လေးသမားသည်။ ငါလဝေဓာယ၊ သားမြီးမျှင်ကို ပစ်ခြင်းငှာ။ ကမ္မံ ကုမ္မာနော၊ သင့်လျော်သော လေ့ကျင့်မှုကို ပြုလုပ်သော်။ ယသ္မိံ ဝါရေ၊ အကြင်အကြိမ်၌။ ဝါလံ၊ သားမြီးမျှင်ကို။ ဝိဇ္ဈတံ၊ မှန်၏။ တသ္မိံ ဝါရေ၊ ထိုအကြိမ်၌။ ဝါ၊ မှန်သော ထိုအချက်၌။ အက္ကန္တပဒါနဉ္စ၊ ပစ်လွှတ်သော အခါ နင်းထားသော ခြေတို့၏လည်းကောင်း။ ဓနုဒဏ္ဍာယ စ၊ လေးကိုင်း၏လည်းကောင်း။ ဇိယာယ စ၊ လေးကြိုး၏လည်းကောင်း။ သရဿ စ၊ မြား၏လည်းကောင်း။ အာကာရံ၊ တည်နေပုံအခြင်းအရာကို။ “မေ၊ ငါသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဌိတေန၊ တည်လျက်။ ဧဝံ ဓနုဒဏ္ဍံ၊ ဤသို့လေးကိုင်းကို။ ဧဝံ ဇိယံ၊ ဤသို့လေးကြိုးကို။ ဧဝံ သရံ ဂဟေတွာ၊ ဤသို့မြားကိုကိုင်၍။ ဝါလော၊ သားမြီးမျှင်ကို။ ဝိဒ္ဓေါတိ၊ မှန်အောင်ပစ်မိလေပြီ” ဟူ။ ပရိဂ္ဂဟေယျ၊ သိမ်းဆည်းမှတ်သားထားရာ၏။ သော၊ ထိုလေးသမားသည်။ တတော ပဌာယ၊ မှန်

အောင်ပစ်နိုင်သော ထိုအကြိမ်မှစ၍။ တထေဝ၊ ထိုမှတ်သားထားသည့်အတိုင်း ပင်လျှင်။ တေ အာကာရေ၊ ထိုခြေနင်းပုံ၊ လေးကိုင်ပုံစသော အခြင်းအရာ တို့ကို။ သမ္မာဒေန္တော၊ ပြည့်စုံစေလျက်။ အဝိရာဇေတွာ၊ မလွဲစေပဲ။ ဝါလံ ဝိဇ္ဇေယျ ယထာ၊ သားမြီးမျှင်ကို ပစ်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ယောဂီနာပိ၊ ယောဂီသည်လည်း။ မေ၊ ငါသည်။ ဣမံ နာမ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ ဤမည်သောဘောဇနံကိုစား၍။ ဝေရူပံ ပုဂ္ဂလံ သေဝမာနေန၊ ဤသို့ သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲဆည်းကပ်လျက်။ ဝေရူပေ သေနာသနေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသောကျောင်း၌။ ဣမိနာ နာမ ဣရိယာပထေန၊ ဤမည်သော ဣရိယာပုထ်ဖြင့်။ ဣမသ္မိံ ကာလေ၊ ဤအခါ၌။ ဣဒံ၊ ဤဈာန်ကို။ အဓိဂတန္တိ၊ ရခဲပေသည်ဟု။ ဘောဇနသပ္ပိယာဒယော၊ ဘောဇန၏လျှောက်ပတ်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ဧတေ အာကာရေ၊ ဤအခြင်းအရာတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ သိမ်းဆည်းမှတ်သားထားအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ အကျိုးသော်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့သိမ်း ဆည်းမှတ်သားထားလျှင်။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ (၁၄၆) တသ္မိံ တရုဏေ သမာဓိမှိ၊ ထိုနုသောသမာဓိသည်။ နဌေ၊ ပျောက်ပျက်သွားသည်ရှိသော်။ တေ အာကာရေ၊ ထိုမှတ်သားထားသော အခြင်းအရာတို့ကို။ သမ္မာဒေတွာ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ပုန ဥပ္ပါဒေတုံ၊ တဖန် ထိုသမာဓိကို ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ သက္ခိဿတိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ အပ္ပဂုဏံ ဝါ၊ မလေ့လာ မကျေပွန်သေးသောသမာဓိကို။ ပဂုဏံ ကရောန္တော၊ လေ့လာကျေပွန်အောင်ပြုလျက်။ ပုနပျုနံ အပေတုံ သက္ခိဿတိ၊ အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် ဝင်စားခြင်းငှာစွမ်းနိုင်လတ္တံ့။

စ၊ ထိုမှတ်ပါး။ ကုသလော သူဒေါ၊ စားတော်ကဲအတတ်၌ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာသော စားတော်ကဲသည်။ ဘတ္တာရံ ပရိဝိသန္တော၊ အရှင်သခင်ကိုချက် ပြုတ်ကျွေးမွေးသည်ရှိသော်။ ဘတ္တာ၊ အရှင်သခင်သည်။ ယံ ယံ ဘောဇနံ၊ အကြင်အကြင်ဘောဇနံကို။ ရုစိယာ၊ မြန်မြန်ရှက်ရှက် မြတ်နိုးသဖြင့်။ ဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏။ တဿ၊ ထိုအရှင်သခင်၏။ ရုစိတွာ၊ မြန်မြန်ရှက်ရှက်နှစ်သက် မြတ်နိုး၍။ ဘုဉ္ဇနာကာရံ၊ သုံးဆောင်သောအမှုအရာကို။ ပဿိတွာ၊ မြင်ရ၍။ ဣဒံ နာမ ဘောဇနံ၊ ဤမည်သောဘောဇနံကို။ ဧဝေစိတန္တိ၊ မြတ်နိုးတော်မူ သည်ဟု။ (ရုစိတွာ-စသည်ကား ပါဌသေသ)။ တံ တံ ဘောဇနံ သလ္လက္ခေတွာ၊ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်သုံးဆောင်သော ထိုထိုဘောဇနံကို မှတ်သားထားပြီးလျှင်။ တတော ပဌာယ၊ ထိုနေ့မှစ၍။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုအရှင်သခင်နှစ်ခြိုက်စွာသုံး ဆောင်သော ဘောဇနံမျိုးကိုသာလျှင်။ ဥပနာမေန္တော၊ ဆက်ကပ်လုပ်ကျွေး သည်ရှိသော်။ လာဘဿ ဘာဂီ ဟောတိ ယထာ၊ ဆုလာဘ်ကိုရသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ အယမှိ၊ ဤယောဂီသည်လည်း။ အဓိဂတက္ခဏေ၊ ရှေးဈာန်ကိုရသောအခိုက်၌။ ဘောဇနာဒယော၊ ဘောဇနံစသည်၌တည်ကုန်

သော။ အာကာရေ၊ အခြင်းအရာတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်းမှတ်သားထားပြီးလျှင်။ တေ သမ္မာဒေ နန္ဒာ၊ ထိုအခြင်းအရာတို့ကို ပြည့်စုံစေလျက်။ သမာဓိမ္မိ၊ သမာဓိသည်။ (ထည့်)။ နဋ္ဌေ နဋ္ဌေ၊ ပျောက်သွားတိုင်း ပျောက်သွားတိုင်း။ ပုနပုနံ၊ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်။ အပ္ပနာယ လာဘီ၊ အပ္ပနာဈာန်ကို ပြန်၍ရနိုင်လေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေန ဝါလဇေဓိနာ ဝိယ စ၊ သားမြီးမျှင်ကို မှန်အောင်ပစ်နိုင်သော ထိုလေးသမားကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တေန သူဒေန ဝိယ စ၊ ကျွမ်းကျင်သော ဆိုစားဟော်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အာကာရေ၊ အခြင်းအရာတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ သိမ်းဆည်းမှတ်သားထားအပ်ကုန်၏။ စ၊ မှန်၏။ ဧတံ၊ ဤသေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ စသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တမ္မိ၊ ဟောတော်မူအပ်လေ၏—

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ သေယျထာပိ၊ ဥပမာသော်ကား။ ပဏ္ဍိတော၊ စားတော်ကဲအတတ်၌ လေ့လာထားသော ပညာရှိသော။ ဗျတ္တော၊ စားတော်ကဲအတတ်၌ တတ်သိထားသော။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော။ သူဒေါ၊ ဆိုစားတော်ကဲသည်။ ရာဇာနံ ဝါ၊ မင်းကိုသော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မင်းကိုဖြစ်စေ။ ရာဇမဟာမတ္တံ ဝါ၊ မင်း၏အမတ်ကြီးကိုသော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မင်း၏အမတ်ကြီးကိုဖြစ်စေ။ နာနစ္စယေဟိ သူပေဟိ၊ အရသာမျိုးစုံရှိသောဟင်းတို့ဖြင့်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတော၊ လုပ်ကျွေးပြုစုသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အမ္ဗိလဂ္ဂေဟိပိ၊ ချဉ်သော အရသာရှိသည်လည်းဖြစ် ကုန်သော။ (သူပေဟိ၊ ဟင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ မှာစပ် အကြွင်းအတူတူ)။ တိတ္တကဂ္ဂေဟိပိ၊ ခါးသော အရသာရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကဋ္ဌကဂ္ဂေဟိပိ၊ ဖပ်သော အရသာရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ မဇုရဂ္ဂေဟိပိ၊ ချိုသော အရသာရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အခါရိကေဟိပိ၊ ခရမ်းသီး မျှစ်စသည်နှင့် ရောသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ခါရိကေဟိ ပိ၊ ခရမ်းသီး မျှစ်စသည်တို့နှင့် မရောသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ လောဏိကေဟိပိ၊ ဆားလေးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အလောဏိကေဟိပိ၊ ဆားပေါ့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သူပေဟိ၊ ဟင်းတို့ဖြင့်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတော အဿ၊ လုပ်ကျွေးပြုစုရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပဏ္ဍိတော၊ စားတော်ကဲအတတ်၌ လေ့လာထားသော ပညာရှိသော။ ဗျတ္တော၊ စားတော်ကဲအတတ်၌ တတ်သိထားသော။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော။ သ ခေါ် သော သူဒေါ၊ ဆိုစားတော်ကဲသည်။ သကဿ ဘတ္တု၊ မိမိအရှင်သခင်၏။ နိမိတ္တံ၊ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် စားတော်ခေါ်ပုံ အခြင်းအရာနိမိတ်ကို။ မေ

ဘတ္တု၊ ငါ၏အရှင်သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဣဒံ သူပေယျံ၊ ဤဟင်းကို။ ရုစ္စတိ၊ နှစ်သက်၏။ ဣမဿ သူပေယျဿ၊ ဤဟင်း၏။ အတ္ထာယ ဝါ၊ အကျိုးငှာလည်း။ (တနည်း)။ ဣမဿ သူပေယျဿ အတ္ထာယ၊ ဤဟင်းအတွက်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ (ထည့်)။ အဘိဟရတိ၊ လက်လှမ်း၏။ ဣမဿ ဝါ၊ ဤဟင်းကိုမူလည်း။ ဗဟံ ဂဏှာတိ၊ များစွာနှိုက်၏။ ဣမဿ ဝါ ဝဏ္ဏံ၊ ဤဟင်း၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုမူလည်း။ ဘာသတိ၊ ချီးမွမ်းပြောဆို၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မေဘတ္တု၊ ငါ၏အရှင်သည်။ အဗ္ဗိလဂ္ဂံ ဝါ သူပေယျံ၊ ချဉ်သောအရသာရှိသော ဟင်းကောင်းအတွက်ကိုမူလည်း။ ရုစ္စတိ၊ နှစ်သက်၏။ အဗ္ဗိလဂ္ဂဿ ဝါ၊ ချဉ်သောအရသာရှိသည့် ဟင်းကောင်းအတွက်ကိုမူလည်း။ အဘိဟရတိ၊ လက်လှမ်း၏။ အဗ္ဗိလဂ္ဂဿ ဝါ၊ ချဉ်သောအရသာရှိသည့် ဟင်းကောင်းကိုမူလည်း။ ဗဟံ ဂဏှာတိ၊ များစွာနှိုက်၏။ အဗ္ဗိလဂ္ဂဿ ဝါ၊ ချဉ်သောအရသာရှိသည့် ဟင်းကောင်း၏မူလည်း။ ဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ဘာသတိ၊ ချီးမွမ်းပြောဆို၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ သင်ယူမှတ်သားထား၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပဏ္ဍိတော၊ စားတော်ကဲအတတ်၌ လေ့လာထားသောပညာရှိသော။ ဗျတ္တော၊ စားတော်ကဲအတတ်၌ တတ်သိထားသော။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော။ သ ခေါ်သော သူဒေါ၊ ထိုစားတော်ကဲသည်။ အတ္ထာဒနဿ လာဘီစေတိ ဟောတိ၊ အဘိအစားဆုတော် လာဘ်ဘော်ကိုလည်း ရ၏။ ဝေတနဿ လာဘီ၊ လခရိက္ခာကိုလည်းရ၏။ အဘိဟာရာနံ လာဘီ၊ မင်းအတွက် ဆက်သရန် ယူဆောင်လာသော လက်ဆောင်ဆုလာဘ်ကိုလည်းရ၏။ တံထိုသို့ ရခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပဏ္ဍိတော၊ စားတော်ကဲအတတ်၌ လေ့လာထားသော ပညာရှိသော။ ဗျတ္တော၊ စားတော်ကဲအတတ်၌ တတ်သိထားသော။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော။ သော သူဒေါ၊ ထိုစားတော်ကဲသည်။ သကဿ ဘတ္တု နိမိတ္တံ၊ မိမိအရှင်သခင်၏ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် စားတော်ခေါ်ပုံအခြင်းအရာနိမိတ်ကို။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ မှတ်သားထား၏။ တဘာပိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ လာဘံ၊ ဆုလာဘ်ရိက္ခာသက်သေခံပဏ္ဏာ ရသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပြန်စပ်)။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝေမေဝ ခေါ်၊ ဤအတူပင်။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌၊ ပဏ္ဍိတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလုပ်ငန်း၌ လေ့လာထားသည့် ပညာရှိသော။ ဗျတ္တော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလုပ်ငန်း၌ တတ်သိသော။ ကုသလော၊ သင့်လျော်သည့်အရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော။ ကေစော

ဘိက္ခု၊ အချိုသောယောဂီရဟန်းသည်။ အာတာပီ၊ ကိလေသာကိုပူ
လောင်သော၊ ခြောက် ကင်းပျောက်စေတတ်သော သမ္ပပ္ပဓာန်လုံ့လရှိ
သည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ မှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိသောပညာရှိသည်
ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ အမှတ်ရမှုသတိရှိသည်ဖြစ်၍။ ကာယေ၊ ရုပ်အပေါင်း
ကိုယ်၌။ ကာယာနုပဿိ၊ ရုပ်အပေါင်းမျှဟူ၍လျက်။ လောကေ၊
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ မရှုမိလျှင် ဖြစ်
နိုင်သည့်အဘိဇ္ဈာနှင့် ဒေါမနဿကို။ ဝိနေယျ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဝိဟ-
ရတိ၊ နေ၏။ ဝေဒနာသု၊ ခံစားမှုဖြစ်သော ဝေဒနာတို့၌။ ဝေဒနာ-
နုပဿိ၊ ခံစားမှုမျှဟူ၍လျက်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ စိတ္တေ၊ ကြံသိမှုမျှဖြစ်
သောစိတ်၌။ စိတ္တာနုပဿိ၊ ကြံသိမှုဟူ၍လျက်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။
ဓမ္မေသု၊ သဘောတရားတို့၌။ ဓမ္မာနုပဿိ၊ သဘောတရားမျှဟူ၍လျက်။
လောကေ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူသောလောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမ-
နဿံ၊ မရှုမိလျှင် ဖြစ်နိုင်သည့် အဘိဇ္ဈာနှင့်ဒေါမနဿကို။ ဝိနေယျ၊
ပယ်ဖျောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဓမ္မေသု၊ သဘောတရားတို့၌။ ဓမ္မာ-
နုပဿိနော၊ သဘောတရားမျှဟူ၍လျက်။ ဝိဟရဟော၊ နေသော။
တဿ၊ ထိုစ ဗာဂီရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သမာဓိယတိ၊ တည်
ကြည်၏။ ဥပက္ကိလေသ၊ စိတ်ကိုညစ်ညူးစေတတ်သောတရားတို့သည်။
ပဟိသန္တိ၊ ကင်းပျောက်ကုန်၏။ သော၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။
တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုစိတ်တည်ကြည်ကြောင်း ကိလေသာကင်းပျောက်ကြောင်း
ဖြစ်သော အခြင်းအရာနိမိတ်ကို။ ဝဂ္ဂဏှာတိ၊ မှတ်သားထား၏။
ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပဏ္ဍိတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလုပ်ငန်း၌ လေ့လာထား
သည့် ပညာရှိသော။ ဗျတ္တော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလုပ်ငန်း၌တတ်သိသော။
ကုသလော၊ သင့်လျော်သည့်အရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော။ သ ခေါ
သော ဘိက္ခု၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ၊ မျက်
မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေကြောင်းဖြစ်သော ခဏိက၊ ဥပစာရ၊
အပ္ပနာဟူသော သုံးပါးသော သမာဓိတရားတို့ကို။ လာဘီစေဝ
ဟောတိ၊ ရ၏။ သတိသမ္ပဇညဿ၊ အမှတ်ရမှုနှင့်သမ္ပဇညဉ်ဉာဏ်ကိုလည်း။
လာဘီ၊ ရ၏။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ သို့သို့ဖြစ်ရခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်
နည်း။

(၁၄၇) ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပဏ္ဍိတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလုပ်ငန်း၌
လေ့လာထားသည့် ပညာရှိသော။ ဗျတ္တော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလုပ်ငန်း၌တတ်
သိသော။ ကုသလော၊ သင့်လျော်သည့်အရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော။
ဘိက္ခု၊ ယောဂီရဟန်းသည်။ သကစိတ္တဿ နိမိတ္တံ၊ မိမိ၏စိတ်တည်ကြည်

ကြောင်း ကိလေသာကင်းပျောက်ကြောင်း အခြင်းအရာနိမိတ်ကို။
ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ မှတ်သားထား၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ လာဘီ
ဟောတိ၊ ရ၏။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏေန၊ အခြင်းအရာနိမိတ်ကို မှတ်သားထားခြင်း
ဖြင့်။ တေ အာကာရေ၊ ထိုမှတ်သားထားသော အခြင်းအရာနိမိတ်တို့ကို။
သမ္ပာဒယတော၊ ပြည့်စုံစေသော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အပ္ပနာမတ္တမေဝ၊
အပ္ပနာမျှသည်သာလျှင်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံလေ၏။ စိရဋ္ဌာနံ၊ ကြာမြင့်စွာတည်
ခြင်းသည်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြည့်စုံပေ။ ပန၊ ဖြစ်နိုင်ပုံကိုဆိုဦးအံ့။ စိရဋ္ဌာနံ ပန၊
ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းသည်ကား။ သမာဓိပရိဗန္ဓာနံ ဓမ္မာနံ၊ သမာဓိ၏ဘေးရန်
ဖြစ်သော နိဝရဏတရားတို့ကို။ သုဝိသောဓိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်အောင်
သုတ်သင်ပြီးသောကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်
ရဟန်းသည်။ ကာမာဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏာဒိဟိ၊ ကာမဂုဏ်၏အပြစ်တို့ကို ဆင်ခြင်
ခြင်းစသည်တို့ဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကာမဆန္ဒကို။ သုဠှ န ဝိက္ခမ္ဘတ္တာ၊ ကောင်း
စွာမခွာမူ၍။ ဝါ၊ မခွာပဲ။ ကာယပဿဒ္ဓိဝသေန၊ ကာယပဿဒ္ဓိ၏ အစွမ်းအား
ဖြင့်။ ကာယဒုဠှလ္လံ၊ ကိုယ်၏ပူပန်ခြင်းကို။ သုပ္ပဋ္ဌိပဿဒ္ဓံ န ကတ္တာ၊ ကောင်းစွာ
ငြိမ်းအေးအောင် မပြုမူ၍။ ဝါ၊ မပြုပဲ။ အာရမ္မဓာတုမနသိကာရာဒိဝသေန၊
စ၍အားထုတ်ခြင်း အာရမ္မဓာတ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်းစသည်အစွမ်းအားဖြင့်။
ထိနမိဒ္ဓံ သုဠှ န ပဋိဝိနောဒေတွာ၊ ထိနမိဒ္ဓံကို ကောင်းစွာမပယ်ဖျောက်မူ၍။
ဝါ၊ မပယ်ဖျောက်ပဲ။ သမာသနိမိတ္တနသိကာရာဒိဝသေန၊ သမာသနိမိတ်ကိုနှလုံး
သွင်းခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စံ ကုက္ကုစ္စံ သုသမ္မဟတံ န ကတ္တာ၊
ဥဒ္ဓစ္စ၊ ကုက္ကုစ္စကို ကောင်းစွာမပယ်နှုတ်မူ၍။ ဝါ၊ မပယ်နှုတ်ပဲ။ အညေပိ သမာဓိ-
ပရိဘန္ဓ ဓမ္မေ၊ အခြားသောသမာဓိဘေးရန်ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ဖြစ်ရာ မဒ၊
မာန-စသောဘုရားတို့ကို။ သုဠှ န ဝိသောဓေတွာ၊ ကောင်းစွာမသုတ်သင်မူ၍။
ဝါ၊ မသုတ်သင်ပဲ။ ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ (တနည်းပုဒ်ခွဲ၍
ပေးလိုလျှင်) အညေ၊ တပါးကုန်သော။ သမာဓိပရိဗန္ဓ ဓမ္မေ၊ သမာဓိ၏
ဘေးရန်ဖြစ်ကုန်သော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ဖြစ်ရာ မဒ၊မာန စသော တရားတို့ကို။ သုသ-
မ္မဟတံ န ကတ္တာ၊ ကောင်းစွာမသုတ်သင်မူ၍။ ဝါ၊ မသုတ်သင်ပဲ။ ဈာနံ၊
ဈာန်ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ သော၊ ထိုဝင်စားသောရဟန်းသည်။ အဝိ-
သောဓိတံ၊ မသုတ်သင် မရှင်းလင်းရသေးသော။ အာသယံ၊ မိမိကိန်းအောင်းရာ
ဝါးလုံးခေါင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌဘမော ဝိယ စ၊ ဝင်သောပိတုန်းကဲ့သို့လည်းကောင်း။
အဝိသုဒ္ဓံ၊ ဘေးရန်ကို မရှင်းလင်း မသုတ်သင်ရသေးသော။ ဥယျာနံ၊ ဥယျာဉ်သို့။
ပဝိဋ္ဌရာဇာ ဝိယ စ၊ ဝင်သောမင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်မြန်
စွာပင်။ နိက္ခမတိ၊ ဈာန်မှ ထွက်ရတတ်၏။

ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ သမာဓိပရိ-
 ဗန္ဓေ၊ သမာဓိ၏ ဘေးရန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ နိဝရဏစသော ကိလေသာ
 တရားတို့ကို။ တနည်း။ သမာဓိပရိဗန္ဓေ ဓမ္မေ၊ သမာဓိ၏ ဘေးရန်ဖြစ်သော
 နိဝရဏ-စသော ကိလေသာတရားတို့ကို။ သုဋ္ဌ၊ ဝိသောဓေတွာ၊ ကောင်းစွာ
 သုတ်သင် စင်ကြယ်စေပြီး၍။ ဈာနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဈာန်ဝင်စားအံ့။ သော၊ ထို
 ယောဂီသည်။ သုဝိသောဓိတံ၊ ကောင်းစွာသုတ်သင်ရှင်းလင်းပြီးသော။ အာသ-
 ယံ၊ မိမိကိုးရာ ဝါးလုံးခေါင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌဘမရော ဝိယ စ၊ ဝင်သောပိတုန်း
 ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သုပရိသုဒ္ဓံ၊ ဘေးရန်ကို ကောင်းစွာ ရှင်းလင်းသုတ်သင်
 ပြီးသော။ ဥယျာနံ၊ ဥယျာဉ်သို့။ ပဝိဋ္ဌရာဇာ ဝိယ စ၊ ဝင်သောမင်းကဲ့သို့
 လည်းကောင်း။ သကလမ္ပိ ဒိဿဘာဂံ၊ တနေ့လုံးသော်လည်း။ အန္တောသမာ-
 ပတ္တိယံ ယေဝ၊ သမာပတ်အတွင်း၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊ တည်လျက်ရှိ၏။
 တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ ရှေးဆရာတို့သည်—

သုဒ္ဓန္တဂတော၊ ထောင့်စွန်းပါမကျန်အောင် ဘေးရန်ရှင်းလင်းသုတ်
 သင်ပြီးသော ဥယျာဉ်သို့ သွားသော။ ရာဇာ ဣဝ၊ မင်းကဲ့သို့။ တဟံ ၊
 ထိုဥယျာဉ်တော်၌။ ရမေ ဣဝ၊ တနေ့ပတ်လုံး မေ့လျော်သကဲ့သို့။
 တထာ၊ ထို့အတူ။ ဈာနကိဋ္ဌံ၊ ဈာန်ကစားခြင်းကို။ ကိဋ္ဌိတုကာမော၊
 မြူးတူးပျော်ပါး ကစားလိုသော ယောဂီသည်။ ကာမေသု၊ ကာမဂုဏ်
 တို့၌။ ဆန္ဒံ၊ ကာမစွန္ဒကိုလည်းကောင်း။ ပဋိသံ၊ ပဋိသကိုလည်းကောင်း။
 ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စကိုလည်းကောင်း။ မိဒ္ဓံ၊ ထိနု၊ မိဒ္ဓကိုလည်းကောင်း။
 ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သော။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကိုလည်းကောင်း။ (နိဂ္ဂ-
 ဟိတ်ကျေ)။ ဝိနောဒယေ၊ ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ ဝိနောဒေတွာ၊ ပယ်
 ဖျောက်ပြီး၍။ (ထည့်) ဝိဝေကပါမောဇ္ဇကရေန၊ နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်
 ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပါမောဇ္ဇကို ပြုတတ်သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။
 တတိယဈာနေ၊ တတိယဈာန်၌။ ရမေ၊ မေ့လျော်၏။ (ပြည်)။

တနည်း—

ဆန္ဒံ၊ ကာမစွန္ဒကိုလည်းကောင်း။ ပဋိသံ၊ ပဋိသကိုလည်းကောင်း။
 ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စကိုလည်းကောင်း။ မိဒ္ဓံ၊ ထိနု၊ မိဒ္ဓကိုလည်းကောင်း။
 ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သော။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဟူသော နိဝရဏကို။
 ဝိနောဒယေ၊ ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ ဝိနောဒေတွာ၊ ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင်။
 ဝိဝေကပါမောဇ္ဇကရေန၊ နိဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော
 ပါမောဇ္ဇကို ပြုလုပ်တတ်သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ သုဒ္ဓန္တဂတော၊
 ထောင့်စွန်းပါမကျန်အောင်ဘေးရန်ရှင်းလင်းသုတ်သင်ပြီးသောဥယျာဉ်

သို့သွားသော။ ရာဇာ ဣဝ၊ မင်းကဲ့သို့။ တဟိံ၊ ထိုစျာန်၌။ ရမေ၊
မေ့လျော့ရာ၏။

တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ စိရဋ္ဌိတိကာမေန၊ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းငှာ အလိုရှိ
သော ယောဂီသည်။ ပရိဗန္ဓကဓမ္မ၊ သမာဓိ၏ ဘေးရန်ဖြစ်သော နိဝရဏ
တို့ကို။ ဝိသောဓေတွာ၊ သုတ်သင်စင်ကြယ်စေ၍။ စျာနံ၊ စျာန်ကို။ သမာပဋ္ဌိ-
တဗ္ဗံ၊ ဝင်စားအပ်ပေ၏။ ဓိတ္တဘာဝနာဝေပုလတ္တဉ္စ၊ သမာဓိဘာဝနာ ပြု၍
ပြောခြင်းငှာလည်း။ ယထာလဒ္ဓံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ရ-ထားတိုင်းသော ပဋိဘာဂ
နိမိတ်ကို။ ဝဇေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်၏။ တဿ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၏။ ဝဇနာဘူ-
မိယော၊ ပွားရာဘုံတို့သည်။ ဥပစာရံ ဝါ၊ ဥပစာရလည်းကောင်း။ အပ္ပနံ ဝါ၊
အပ္ပနာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ထည့်)။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။
ဥပစာရံ ပတွာပိ၊ ဥပစာရသို့ရောက်၍လည်း။ တံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ဝဇေတု၊
ပွားစေခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ အပ္ပနံ ပတွာပိ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်၍လည်း။
တံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ဝဇေတု၊ ပွားစေခြင်းငှာ။ (လိုက်)။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။
ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ တေသု၊ ထိုဥပစာရနှင့်အပ္ပနာတို့တွင်။ (ထည့်)။ ဧကသ္မိံ
ဌာနေ၊ တခုခုသောအရာ၌။ အဝဿံ ဝဇေတဗ္ဗံ၊ မချွတ်ပွားစေအပ်၏။ တေန၊
ထို့ကြောင့်။ ယထာလဒ္ဓံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဝဇေတဗ္ဗံတိ၊ ရ-ထားတိုင်းသော
ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ပွားစေအပ်၏ ဟု။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုခဲ့ပေ၏။

နိမိတ္တဝဇနနယ

နိမိတ်ကိုပွားစေခြင်း

၇၇။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ တတြ တဿ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။
(ဆဋ္ဌိကံမှာသက်သောတြပစ္စည်း။) ဝဇနာနယော၊ ပွားစေပုံနည်းပေတည်း။
တေန ယောဂီနာ၊ ထိုယောဂီသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ပတ္တ-
ဝဇန။ ပ။ ယောဂေန၊ သပိတ်ခွက်ယောက်ကိုပွားစေသောနည်း၊ မှန်ကို ပွားစေ
သောနည်း၊ ထမင်းကို ပွားစေသောနည်း၊ နွယ်ကို ပွားစေသောနည်း၊ ပုဆိုးကို
ပွားစေသောနည်းဖြင့်။ အဝဇေတွာ၊ မပွားစေမူ၍။ ဝါ၊ မပွားစေပဲ။ ယထာ
နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ကဿကော၊ လယ်သမားသည်။ (၁၄၇)ကသိတဗ္ဗ-
ဌာနံ၊ ထွန်ရမည့်နေရာကို။ နဂီလေန ပရိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ထွန်ဖြင့် သတ်မှတ် ပိုင်း
ခြား၍။ ပရိစ္ဆေဒဗန္ဓရေ၊ အပိုင်းအခြား၏ အတွင်း၌သာ။ ကသတိ ယထာ၊
ထွန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သီမံ ဗန္ဓန္တံ၊ တိက္ခ။ သီမံကိုဖွဲ့ကြ သမုတ်ကြသော
ရဟန်းသို့သည်။ ပဌမံ၊ ချေးဦးစွာ။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်တို့ကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊
မှတ်သားပြီးလျှင်။ ပစ္ဆာ ဗန္ဓန္တံ ယထာ စ၊ နောက်မှဖွဲ့ကြ သမုတ်ကြကုန်
သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝေမော၊ ဤအတူပင်။ ယဘာ လဒ္ဓဿ၊ ရ-ထားတိုင်း

သော။ တဿ နိမိတ္တဿ၊ ထုံနိမိတ်၏။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ကေဂုံလ-
ဒ္ဒဂုံလတိဝဂုံလစတုရဂုံလမတ္တံ၊ လက်တသစ်၊ နှစ်လက်သစ်၊ သုံးလက်သစ်၊ လေး-
လက်သစ်အတိုင်းအရှည်ကို။ မနဿ ပရိစ္ဆိန္နိတု၊ စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြားပြီးလျှင်။
ယထာ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ပိုင်းခြားထားတိုင်းသော။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို (ထည့်)။ ဝဇေ-
တဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်၏။ ပန၊ ဗျတိရိုက်ကိုဆိုအံ့။ အပရိစ္ဆိန္နိတု၊ မပိုင်းခြားပဲ။
န ဝဇေတဗ္ဗံ၊ မပွားစေအပ်။ တတော၊ ထို့ နောင်မှ။ ဝိဒတ္တိရတနပမုခပရိဝေဏ-
ဝိဟာရသီမာနံ၊ တထွာ တတောင် ကျောင်းဦး ကျောင်းရိုင်း ကျောင်းတိုက်
ဥပစာတို့၏ လည်းကောင်း။ ဂါနိဂမဇနပဒရဇ္ဇသမုဒ္ဒသီမာနဉ္စ၊ ရွာနိဂုံးဇနပုဒ်
တိုင်းပြည် သမုဒ္ဒရာနယ်နိမိတ်တို့၏လည်းကောင်း။ ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အပိုင်းအခြား
၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝဇယန္တေန၊ တိုးချဲ့လျက်။ စက္ကဝါဠပရိစ္ဆေဒေန ဝါ၊ စကြဝဠာ
အပိုင်းအခြားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝါ၊ စကြဝဠာအပိုင်းအခြားဖြင့် ဖြစ်စေ။
တတော၊ ထိုစကြဝဠာထက်။ ဥဒ္ဓရိတုာပိ၊ အလွန်ဖြစ်စေ။ (တတော ဥဒ္ဓရိတုာပိ၊ ထို
စကြဝဠာထက် အလွန်ဖြစ်စေ)။ ပရိစ္ဆိန္နိတု ဝဇေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြား၍ပွားစေအပ်၏။

ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့။ ဟံသပေါဘကာ၊ ဟင်္သာငယ်တို့သည်။ ပက္ခာနံ၊
အတောင်တို့၏။ ဥဋ္ဌိတကာလတော ပဌာယ၊ ပေါက်သောအချိန်မှစ၍။ ပရိတ္တံ
ပရိတ္တံ ပဒေသံ၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်သော အရပ်သို့။ ဥပ္ပတန္တာ၊ ပျံသန်း
ကုန်လျက်။ ပရိစယံ ကတု၊ အလေ့အကျင့်ပြု၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။
ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း။ စန္ဒိဒဿရိယသန္တိကံ၊ လ နေတို့၏အထံသို့။ ဂစ္ဆန္တိ ယထာ၊
သွားကြသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ ယောဂီရဟန်းသည်။
ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ နိမိတ္တံ ပရိစ္ဆိန္နိတု၊ နိမိတ်ကိုပိုင်းခြား၍။
ဝဇေန္တော၊ ပွားစေလျှင်။ ယာဝ စက္ကဝါဠပရိစ္ဆေဒါ ဝါ၊ စကြဝဠာတံတိုင်း အပိုင်း
အခြား တိုင်အောင်လည်းကောင်း။ တတော ဥတ္တရိ ဝါ၊ ထို့ ထက်အလွန်လည်း
ကောင်း။ ဝဇေတိ၊ ပွားစေ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ တံ
နိမိတ္တံ၊ ထိုနိမိတ်သည်။ ဝဇိတဝဇိတဌာနေ၊ ပွားစေရာ ပွားစေရာအရပ်၌။ ပထ-
ဝိယာ၊ မြေ၏။ ဥက္ကုလဝိကုလနာဒိဝိဒုဂ္ဂပဗ္ဗတဝိသမေသု၊ မြေ၏မြင့်ရာအရပ်
နိမ့်ရာအရပ် မြေကိုရေအယဉ်တိုက်စားထားသော ချောက်ကမ်းပါးအရပ်၊ မညီ
မညတ်သော တောင်အရပ်တို့၌။ သင်္ကသတသမဗ္ဘာဟတံ၊ စို့တရာနှက်၍
ဖြန့်ကြက်ထားသော။ ဥသဘစမ္ပံ ဝိယ ဟောတိ၊ နွားကြီးသားရေကဲ့သို့ တပြေး
ညီစွာဖြစ်လေ၏။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ ပတ္တပဌမဇ္ဈာ-
နေ၊ ရောက်အပ် ရအပ်သော ပထမဈာန်ရှိသော။ အာဒိကမ္ပိကေန၊ အားထုတ်စ
ယောဂီသည်။ တနည်း။ ပတ္တပဌမဇ္ဈာနေ အာဒိကမ္ပေန၊ ပထမဈာန်ကိုရပြီး

ခါစဖြစ်သော ယောဂီသည်။ (မြန်မာစကားချောအောင် ပြန်ထားသည်။) သမာပဇ္ဇနဗဟုလေန၊ ဈာန်ဝင်စားခြင်း များသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပစ္စဝေက္ခဏဗဟုလေန၊ ဈာန်ကိုဆင်ခြင်ခြင်း များသူသည်။ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ရာ။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုပြဦးအံ့။ ပစ္စဝေက္ခဏဗဟုလဿ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းများသော ယောဂီအား။ ဈာနဂ်၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့သည်။ ထူလာနိ ဟုတွာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒုဗ္ဗလာနိ ဟုတွာ၊ အားနည်းကုန်လျက်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ အဿ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ တာနိ၊ ထိုဈာန်အင်္ဂါတို့သည်။ ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတတ္တာ၊ ဤသို့ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်း၍ အားနည်းစွာ ထင်သောကြောင့်။ ဥပရိ ဥဿုက္ကနာယ၊ အထက်ဈာန်သို့ တက်ခြင်းငှာ။ ပစ္စယတံ၊ အကြောင်းအဖြစ်သို့။ န အာပဇ္ဇန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဈာနေ၊ ဈာန်ကို။ အပ္ပဂုဏော၊ ကျေပွန်စွာ မဝင်စားလျှင်။ ဥဿုက္ကမာနောပိ၊ အထက်ဈာန်ကို ရအောင် အားထုတ်သော်လည်း။ ပတ္တပဋ္ဌမဇ္ဈာနာ စ၊ ရပြီးပထမဈာန်မှလည်း။ ပရိဟာယတံ၊ ဆုတ်ယုတ်ဆုံးရှုံးတတ်၏။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယဈာန်သို့။ ပါပုဏိတုံ န စ သက္ကောတံ၊ ရောက်ခြင်းငှာလည်း မစွမ်းနိုင်ပေ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တေ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောစကားတော်ကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူခဲ့ပေ၏။—

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာသော်ကား။ ပဗ္ဗတေယျာ၊ တောင်၌ များစွာကျက်စားလေ့ရှိသော။ ဗာလာ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်မရှိသဖြင့် မိုက်မောသော။ အဗျတ္တာ၊ တောင်တက်မှု၌ မတတ်မသိသော။ အစေတ္တည၊ ကျက်စားရာခေတ်၌ မလံ့မာသော။ ဂါဝိ၊ နွားမသည်။ ဝိသမေ ပဗ္ဗတေ၊ မညီမညွတ်သော တောင်၌။ စရိတုံ၊ လလှည့်ည်ကျက်စားခြင်းငှာ။ အကုသလာ၊ ကျွမ်းကျင် မလိမ္မာသော။ ဂါဝိ၊ နွားမသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုနွားမအား။ “ယံ နူနုယဒိ ပန၊ အကယ်၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ အဂတပုဗ္ဗဉ္စေ ခိသံ၊ မရောက်ဘူးသော အရပ်သို့ မူလည်း။ ဂစ္ဆေယျံ၊ ရောက်ရအံ့။ ဝါ၊ ရောက်ရပါလျှင်။ အခါဒိတပုဗ္ဗာနိ၊ စေးဘူးကုန်သော။ တိဏာနိ စ၊ မြက်တို့ကိုမူလည်း။ ခါဒေယျံ၊ စားရအံ့။ ဝါ၊ စားရလျှင်။ အပိတပုဗ္ဗာနိ၊ မသောက်ဘူးကုန်သော။ ပါနိယာနိ စ၊ ချေ့တို့ကိုမူလည်း။ ပိဝေယျ၊ သောက်ရအံ့။ ဝါ၊ သောက်ရလျှင်။ သာဓု၊ ကောင်းလေစွာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အကြံအစည်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ပေါ်ရာ၏။ သာ၊ ထိုနွားမသည်။ ပုရိမံ ပါဒံ၊ ရွှေခြေကို။ သုပတိဋ္ဌိတံ၊ မြဲမြံစွာတည်သည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ (ထည့်)။ န ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ မတည်စေမူ၍။ (တနည်း)။ သုပတိဋ္ဌိတံ န ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ မြဲမြံစွာ မတည်စေမူ၍။ (အဓိပ္ပာယ်တော်)။ ပစ္ဆိမံ ပါဒံ

နောက်ခြေကို။ ဥဒ္ဓရေယျ၊ ကြမိရာ၏။ သာ ဂါဝိ၊ ခြေချီခြေချ မလိမ္မာ
သော ထိုနှားမသည်။ အဂတပုဗ္ဗံ၊ မရောက်ဘူးသော။ ဒိသံစေတိ၊ အရပ်
သို့လည်း။ (အဂတပုဗ္ဗံ ဒိသံ စေတိ၊ မရောက်ဘူးသော အရပ်သို့လည်း။) န
ဂစ္ဆေယျ၊ မရောက်နိုင်ရာ။ အခါဒိတပုဗ္ဗာနိ တိဏာနိ စ၊ မစားဘူးသော
မြက်တို့ကိုလည်း။ န ခါဒေယျ၊ မစားရရာ။ အပိတပုဗ္ဗာနိ ပါနီယာနိ စ၊
မသောက်ဘူးသော ရေတို့ကိုလည်း။ န ပိဝေယျ၊ မသောက်ရရာ။

စ၊ အပြစ်ကိုပြဦးအံ့။ ယသ္မိံ* ပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဌိတာယ၊ တည်
သော။ အဿ၊ ထိုနှားမအား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ယံ နုနုယဒိ ပန၊ အကယ်၍။
အဂတပုဗ္ဗဉ္စေတိ၊ မရောက်ဘူးသောအရပ်သို့မူလည်း။ ဂစ္ဆေယျံ၊ ရောက်ရအံ့။ ပါ၊
ရောက်ရပါလျှင်။ အခါဒိတပုဗ္ဗာနိ၊ မစားဘူးကုန်သော။ တိဏာနိ စ၊ မြက်တို့ကို
မူလည်း။ ခါဒေယျံ၊ စားရအံ့။ ပါ၊ စားရပါလျှင်။ အပိတပုဗ္ဗာနိ၊ မသောက်ဘူး
ကုန်သော။ ပါနီယာနိ စ၊ ရေတို့ကိုမူလည်း။ ပိဝေယျ၊ သောက်ရအံ့။ ပါ၊
သောက်ရပါလျှင်။ သာဓု၊ ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။
အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဉ္စ ပဒေသံ၊ ထိုဝိတ်အကြံဖြစ်ရာ မူလအရပ်သို့လည်း။
သောတ္ထိနာ၊ ချမ်းသာစွာ။ န ပစ္စာဂစ္ဆေယျ၊ တဖန်ပြန်မရောက်ပေရာ။ တံ၊ ထိုသို့
ဖြစ်ရခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။
(၁၄၉) ပဗ္ဗဘေယျ၊ ဘောင်၌များစွာကျက်စားလေ့ရှိသော။ ဗာလ၊ ဆင်
ခြင်ဉာဏ်မရှိသဖြင့် မိုက်မဲသော။ အဗျတ္တ၊ တောင်တက်မှု၌ မတတ်မသိသော။
အစေတ္တညူ၊ ကျက်စားရာခေတ်၌ မလိမ္မာသော။ ဂါဝိ၊ နှားမသည်။ ဝိသမေ
ပဗ္ဗတေ၊ မညီမညွတ်သောတောင်၌။ စရိတံ၊ လှည့်လည်ကျက်စားခြင်းငှာ။
ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ အကုသလာ၊ မကျွမ်းကျင် မလိမ္မာပေရာ။ တထာ ဟိ၊
ထို့ကြောင့်ပင်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဇေမေဝ ခေါ၊ ဤအတူပင်လျှင်။
ဣ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဗာလော၊ သမာဓိ၏ ဘေးရန်တို့ကို နားမလည်
သော။ အဗျတ္တော၊ ဈာန်ကို ကျေပွန်အောင် ဝင်စားခြင်း၌ ဉာဏ်မသက်ဝင်
မတတ်မသိသော။ အစေတ္တညူ၊ အထက်ဈာန်၏ အခြေခံဖြစ်သော ခေတ်ကို
မသိသော။ ဧကစ္စော ဘိက္ခု၊ အချို့သောရဟန်းသည်။ ကာမေဟိ၊ ကာမတို့မှ။
ဝိဝိစ္စေတိ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပထမဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊
ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရိတံ၊ နေခြင်းငှာ။ အကုသလော၊ မကျွမ်းကျင် မလိမ္မာပေ။
သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုနိမိတ်ကို။ နာသေဝတိ၊ မမှီဝဲ။ န ဘာ-
ဝေတိ၊ မပွားစေ။ န ဗဟုလိကရေတိ၊ အကြိမ်များစွာ မပြုလုပ်။ သုခဓိဌိတံ၊
မြဲစွာတည်ခအောင်။ န အဓိဋ္ဌာတိ၊ မဆောက်တည်။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။
“အဟံ၊ ငါသည်။ ယံ နုနုယဒိ ပန၊ အကယ်၍။ ဝိတက္ကဝိစာဉာနံ ဝူပသမာ၊
ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ဒုတိယ

ဈာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရေယံ၊ နေရလျှင်။ သာဓု၊ ကောင်းလေစ။ ဝါ၊ ကောင်း၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အကြံအစည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ဒုတိယဈာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရိတုံ၊ နေခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။ ဟဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ “အဟံ၊ ငါသည်။ ကာမေဟိ၊ ကာမတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ ပ။ ပဌမံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပထမဈာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရေယံ၊ နေရလျှင်။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အကြံအစည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကာမေဟိ၊ ကာမတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ ပ။ ပဌမံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပထမဈာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရိတုံ၊ နေခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အယံ၊ ဤရဟန်းကို။ ဥဘတော၊ ပထမဈာန် ဒုတိယဈာန်ဟူသော နှစ်ပါးစုံမှ။ ဘဠော၊ လျှောက်ပျက်စီးသော ရဟန်းဟူ၍။ ဥဘတော၊ ဈာန်နှစ်ပါးစုံမှ။ ပရိဟိနော၊ ဆုတ်ယုတ်သူ ဆုံးရှုံးသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာသော်ကား။ ပဗ္ဗတေယျာ၊ တောင်၌ များစွာကျက်စားလေ့ရှိသော။ ဗာလာ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိသဖြင့် မိုက်မဲသော။ အဗျတ္တာ၊ တောင်တန်းမှ၌ မတတ်မသိသော။ အခေတ္တညူ၊ ကျက်စားရာခေတ်၌ မလိမ္မာသော။ ဂါဝိ၊ နွားမသည်။ ဝိသမေ ပဗ္ဗတေ၊ မညီမညွတ်သောတောင်၌။ စရိတုံ၊ လှည့်လည် ကျက်စားခြင်းငှာ။ အကုသလာ၊ မလိမ္မာသော။ သာ ဂါဝိ၊ ထိုနွားမကဲ့သို့ပေတည်း။

တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ တသ္မိယေဝ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ထိုပထမဈာန်၌သာလျှင်။ ပဉ္စမဟာကာရေဟိ၊ ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ စိက္ခဝသိနာ၊ နိုင်နင်းအောင် လေ့ကျင့်မှီဝဲသူသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ပဉ္စဝသီကထာ

ဝသီဘော်ငါးပါးကိုပြဆိုချက်

၇၈။ တဗြ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဝသီယော၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်းဘို့သည်။ ဝါ၊ နိုင်နင်းခြင်းဟူသော ပသီတို့သည်။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ အာဝဇ္ဇနဝသီလည်းကောင်း။ သမာပဇ္ဇနဝသီ၊ သမာပဇ္ဇနဝသီလည်းကောင်း။ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ အဓိဋ္ဌာနဝသီလည်းကောင်း။ ဝုဠာနဝသီ၊ ဝုဠာနဝသီလည်းကောင်း။ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒံ၊ ပစ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးတို့တွင်။ ပဌမံ ဈာန်၊ ပထမဈာန်ကို။ ဘတ္ထိစ္ဆကံ၊ အကြင် အကြင် အရပ်၌ ဆင်ခြင်ခြင်းငှာအလိုရှိသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ယဒိစ္ဆကံ၊ အကြင်အကြင်

အခါ၌ ဈာန်၌ ဆင်ခြင်ခြင်းငှာ အလုံရှိသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ယာဒိစ္ဆကံ၊ အကြင်ရှေ့လောက် ဆင်ခြင်ခြင်းငှာ အလုံရှိသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၌။ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ၊ နှေးကွေးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်။ အာဝဇ္ဇနဝသိ၊ အာဝဇ္ဇနဝသိမည်၏။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပထမဈာန်ကို။ ယတ္ထိစ္ဆကံ၊ အကြင် အရပ်၌ ဆင်ခြင်ခြင်းငှာ အလုံရှိသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ပ။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ သမာပဇ္ဇနာယ၊ ဝင်ားခြင်း၌။ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ၊ နှေးကွေးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်။ သမာပဇ္ဇနဝသိ၊ သမာပဇ္ဇနဝသိမည်၏။ ဧဝံ၊ ဤအဘူ။ သေသပိ၊ ကြွင်းသော အဓိဋ္ဌာန၊ ဝုဋ္ဌာန၊ ပဗ္ဗေက္ခဏ၊ ဝသိတို့ကိုလည်း။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗ၊ ချဲ့အပ်ကုန်၏။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဝသီငါးပါး၌။ အတ္ထပ္ပကာသနာ၊ အနက်ကိုပြသော စကားပေတည်း။ ပဌမဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ၊ ပထမဈာန်မှထ၍။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝိတက္ကံ၊ အာဝဇ္ဇယတော၊ ဝိတက်ကို ဆင်ခြင်သော ယောဂီအား။ ဘဝဂံ၊ ဥပစိန္တိတော၊ ဘဝင်ကို ဖြတ်၍။ ဥပ္ပန္နာဝဇ္ဇနာနန္တရံ၊ ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန်း၏ အခြားမဲ့၌။ ဝိတက္ကာရမ္မဏာနေဝ၊ ဝိတက်ကိုပင်လျှင် အာရုံပြုကုန်သော။ စတ္တာရိ ဝါ ပဉ္စ ဝါ ဇာနာနိ၊ ဣန္ဒြေထက်သူအား ဇောလေးကြိမ်၊ ဣန္ဒြေမထက်သူအား ဇောငါးကြိမ်တို့သည်။ ဇေတိ၊ စောကုန်၏။ တတော၊ ထိုဇောနေောင်မှ။ ဒေ ဘဝဂံ၊ ဘဝင်နှစ်ကြိမ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုဘဝင်နေောင်မှ။ ပုန၊ တဖန်။ ဝိစာသုရဗ္ဗဏံ၊ ဝိစာရကို အာရုံပြုသော။ အာဝဇ္ဇနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝုတ္တနယာနေဝ၊ ဝိတက်ဆင်ခြင်ရာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဇေနာနိ၊ ဇောတို့သည်။ ဇေတိ၊ စောကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဉ္စသု ဈာနဂေသု၊ ဈာန်အင်္ဂါငါးပါးတို့၌။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ နိရန္တရံ၊ အခြားအပြတ်မရှိပဲ။ စိတ္တံ ပေသေတုံ၊ စိတ်ကို ပွဲခြင်းငှာ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အထ၊ ထိုယောဂီအား။ အာဝဇ္ဇနဝသိ၊ အာဝဇ္ဇနဝသိသည်။ သိဒ္ဓါဟောတိ၊ ပြီးစီးလေ၏။ မတ္ထကပ္ပဉ္စာ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သော။ အယံ ပန ဝသိ၊ ဤပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဘဝင်နှစ်ကြိမ်ခြား၍ ဇောလေးကြိမ် စောသော အာဝဇ္ဇနဝသိကိုကား။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ယမကပါဠိဟာရိယော၊ ရေမီးအစုံစသော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို ပြရာ၌။ (၁၅၀) လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ အညေသံ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာစသော အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။ ဧဝံ၊ ဧဝံ၊ ကာလေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသောအခါ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတော၊ ဘဝင်နှစ်ကြိမ်ခြား၍ ဇောလေးကြိမ်စောသော ဤအာဝဇ္ဇနာသိသက်။ ပရံ၊ အလွန်။ သိသတန၊ ပို၍ လျင်မြန်သော။ အာဝဇ္ဇနဝသိ နာမ၊ အာဝဇ္ဇနဝသိမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။

ပန၊ ထို့နောက်ပါး။ အာယသ္မတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ၊ အရှင်မဟာ
 မောဂ္ဂလ္လာန၏။ နန္ဒောပနန္ဒနာဂရာဇဒေမနေ ဝိယ၊ နန္ဒောပနန္ဒနဂါးမင်းကို ဆုံးမ
 ရာ၌ကဲ့သို့။ သီသံ၊ လျင်မြန်စွာ။ သမာပဇ္ဇနသမတ္တတာ၊ ဝင်စားခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်
 သည်၏အဖြစ်သည်။ သမာပဇ္ဇနဝသီ နာမ၊ သမာပဇ္ဇနဝသီမည်၏။

အစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ ခဏံ၊ လက်ဖျောက်တတီး အတိုင်းအရှည်ရှိသော ခဏပတ်
 လုံးလည်းကောင်း။ ဒသစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ ခဏံ၊ လက်ဖျောက်ဆယ်ချက်တီး အတိုင်း
 အရှည်ရှိသော ခဏပတ်လုံးလည်းကောင်း။ ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ (ထည့်)။ ဌပေတုံ
 သမတ္တတာ၊ ထားခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ အဓိဋ္ဌာနဝသီ နာမ၊
 အဓိဋ္ဌာနဝသီမည်၏။ တထေဝ၊ ထို့အတူ။ ပါ၊ လက်ဖျောက်တချက်တီး၊ ဆယ်
 ချက်တီးခန့်ပတ်လုံး။ ဈာနသမဂ္ဂံ ဟုတွာ၊ ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဈာန-
 တော၊ ဈာန်မှ။ လဟုံ ဝုဋ္ဌာတုံ၊ လျင်မြန်စွာ ထခြင်းငှာ။ သမတ္တတာ၊ စွမ်းနိုင်
 သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝုဋ္ဌာနဝသီ နာမ၊ ဝုဋ္ဌာနဝသီမည်၏။ တဒုဘယဒဿနတ္ထံ၊
 ထိုအဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ ဝုဋ္ဌာနဝသီနှစ်ပါးကို ပြခြင်းငှာ။ ဗုဒ္ဓရက္ခိတတ္ထေရဿ၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတ
 မထေရ်၏။ ဝတ္ထု၊ ကထေတုံ ဝဇ္ဇတံ၊ ဝတ္ထုကို ပြဆိုသင့်ပေ၏။

ဟိ၊ ချဲ့၍ပြအံ့။ သော၊ ထိုအရှင်မြတ်သည်။ ဥပသမ္ပဒါယ၊ ပဉ္စင်းခံသည်မှ။
 အဋ္ဌဝဿိတော ဟုတွာ၊ ရှစ်ဝါရ၍။ ဝေရမ္မတ္တလေ၊ အရှင်မဟိန္ဒမထေရ်တို့
 ဆင်းသက်ရာ သရက်ကုန်းတွင်။ ဝေရပ္ပတ္တလေဏေ၊ အရှင်မဟိန္ဒဝေရ်တို့ ဆင်း
 သက်ရာ သရက်ပင်ရောက်ရာလိုက်၌။ (မူကဲ့အရပါ နှစ်မျိုးပေးထားသည်။)
 မဟာရောဟဏဂုတ္တတ္ထေရဿ၊ မဟာရောဟဏဂုတ္တထေရ်အား။ ဂိလာနုပဋ္ဌာနံ
 အာဂတာနံ၊ သူနာပြုစုရန် ကြွလာကုန်သော။ တိံ သမတ္တာနံ ဣဒ္ဓိမန္တသဟဿာ-
 နံ၊ တန်ခိုးရှင် ရဟန်းတော် သုံးသောင်းတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ နိသိန္ဒော၊
 နေလျက် (နေစဉ်)။ ဝေရဿ၊ မဟာရောဟဏဂုတ္တထေရ်အား။ ယာဂုံ ပဋိဂ္ဂဟ-
 ယမာနံ၊ ယာဂုကပ်သော။ ဥပဋ္ဌာကနာဂရာဇာနံ၊ အလုပ်အကျွေးနဂါးမင်းကို။
 ဂဟေဿာမိတိ၊ သုတ်ချီမည်ဟု။ အာကာသတော၊ ကောင်းကင်မှ။ ပက္ခန္ဓန္တံ၊
 ထိုးဆင်းလာသော။ သုပဏ္ဏရာဇာနံ ဒိဿွာ၊ ဂဠုန်မင်းကို မြင်လျှင်။ တာဝဒေဝ၊
 ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ ဝါ၊ ချက်ခြင်းပင်။ ပဗ္ဗတံ နိမ္မိတံ၊ တောင်ကို ဖန်ဆင်း၍။
 နာဂရာဇာနံ၊ နဂါးမင်းကို။ ဗာဟာယံ၊ လက်မောင်း၌။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်လျက်။
 တတ္ထ၊ ထိုဖန်ဆင်းသားသောတောင်ခေါင်းသို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်လေ၏။ သုပဏ္ဏ-
 ရာဇာ၊ ဂဠုန်မင်းသည်။ ပဗ္ဗတေ၊ တောင်၌။ ပဟာရံ ဒတွာ၊ တိုက်ခိုက်မိ၍။
 ပလာယိ၊ ပြန်ပြေးလေ၏။ မဟာထေရော၊ မဟာရောဟဏဂုတ္တထေရ်သည်။
 “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ သစေ၊ အကယ်၍သာ။ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည်။
 နာဘဝိဿ၊ မရှိငြားအံ့။ သဗ္ဗေဝ မယံ၊ ငါတို့အားလုံးပင်။ ဂါရယှာ အဿာမ၊
 အကဲ့ရဲ့ခံကြရပေတော့အံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုလေ၏။

ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ ပန၊ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီကိုကား။ အာဝဇ္ဇနဝသီယာ ဝေ၊ အာဝဇ္ဇနဝသီဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးဖြစ်လေပြီ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝုတ္တ၊ ထိုအာဝဇ္ဇနဝသီ၌။ အာဝဇ္ဇနာနန္တရာနိ၊ အာဝဇ္ဇန်း၏ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော ဇောတို့သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏဇဝနာနေဝ၊ ရှုဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဇောတို့ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ်အပြီးသတ်သတည်း။

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ

ဒုတိယဈာန်ကိုပွင့်ပြချက်

၇၉။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣမာသု ပဉ္စသု ဝသီတု၊ ဤဝသီငါးပါးတို့၌။ စိတ္တဝသီနာ၊ နိုင်နင်းအောင် လေ့လာမှီဝဲသော ယောဂီသည်။ ပဂုဏပဌမဇ္ဈာနတော ဝုဠာယ၊ ကျေပွန်အောင် ဝင်စားထားသော ပထမဈာန်မှထ၍။ “အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤပထမဈာန်သမာပတ်သည်။ အာသန္နနိဝရဏပစ္စတ္ထိကာတိ စ၊ နိဝရဏဟူသော ရန်သူနှင့် နီးကပ်၏”ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ ဩဠာရိကတ္တာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောကြောင့်။ အင်္ဂဒုဗ္ဗလာတိ စ၊ ဈာန်အင်္ဂါအားနည်း၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓော၊ ဆင်ခြင်လျက်။ တတ္ထ၊ ထိုပထမဈာန်၌။ ဒေါသံ ဒိသ္မာ၊ အပြစ်ကိုမြင်၍။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ ဒုတိယဈာန်ကို။ သန္တတော မနသိ ကဏ္ဍာ၊ ငြိမ်သက်သောတရားဟု နှလုံးသွင်းလျက်။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ပထမဈာန်၌။ နိကန္တိံ ပရိယာဒါယ၊ နှစ်သက်တူယ်တာခြင်းကို ကုန်ခန်းစေ၍။ ဒုတိယာဓိဂမာယ၊ ဒုတိယဈာန်ကိုရခြင်းငှာ။ ယောဂေါ၊ ဘာဝနာအားထုတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ အထ၊ ထိုသို့ အားထုတ်လတ်သော်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ပဌမဇ္ဈာနာ ဝုဠာယ၊ ပထမဈာန်မှထ၍။ သတဿ၊ သတိရလျက်။ သမ္ပဇောနဿ၊ သမ္ပဉ်ခေါ် ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝါ၊ ပြည့်စုံလျက်။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ ဆင်ခြင်သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့သည်။ ဩဠာရိကတော ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောအားဖြင့် ထင်ကုန်၏။ ပီတိသုခဉ္စေ၊ ပီတိနှင့် သုခသည်လည်းကောင်း။ စိတ္တေကပ္ပတာ စ၊ ကေဂ္ဂတာသည်လည်းကောင်း။ သန္တတော ဥပဋ္ဌာတိ၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့် ထင်လာ၏။ တဒါ၊ ထိုသို့ထင်လာသောအခါ၌။ ဩဠာရိကင်္ဂံ ပဟာနာယ စ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အင်္ဂါကို ပယ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း။ သန္တအင်္ဂပဋိလာဘာယ စ၊ ငြိမ်သက်သောအင်္ဂါကို ရခြင်းငှာလည်းကောင်း။ တဒေဝ နိဗ္ဗိတ္တံ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုပင်လျှင်။ “ပထဝီ ပထဝီ”တိ၊ မြေမြေ ဟု။ ပုနပ္ပုနံ မနသိ ကရောတော၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် နှလုံးသွင်းသော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇိယတိတိ၊ ဒုတိယဈာန် ဖြစ်ပေါ်

လတ္တံ့ဟု။ ဝတ္ထုဗ္ဗဇဝနဝါဒရ၊ ဆိုသင့်သော ဇောဝါရ၌။ (ထည့်)။ ဘဝင်္ဂ
ဥပဇ္ဈိန္ဒိတော၊ ဘဝင်္ဂကိုဖြတ်၍၊ တဒေဝ ပထဝီကသိကံ၊ ထိုပထဝီကသိုက်နိမိတ်
ကိုပင်။ အာရမ္မဏံ ကတော၊ အာရုံပြုလျက်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း
သည်။ (၁၅၁) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တဘော၊ ထို့နောင်မှ။ တသ္မိံ ယေဝါရမ္မဏေ၊
ထိုပထဝီကသိုက်အာရုံ၌ပင်လျှင်။ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ ဇဝနာနိ ဇဝန္တိ၊ ဇောလေး
ကြိမ် ငါးကြိမ်စောကုန်၏။ ယေသံ၊ အကြင်ဇောလေးကြိမ် ငါးကြိမ်တို့၏။
အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ ဧကံ၊ တခုသော စတုတ္ထ၊ သို့မဟုတ် ပဉ္စမဇောသည်။
ဒုတိယဇ္ဈာနိကံ၊ ဒုတိယဈာန်ရှိသော။ ရူပါဝစရံ၊ ရူပါဝစရဇောပေတည်း။ သေသာ-
နံ၊ ကြွင်းသော သုံးကြိမ် လေးကြိမ်သော ဇောတို့သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရာနေဝ၊
ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံ၊ ဂေါတြဘူဟု ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင်
ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာဝစရာနံ၊ ကာမာဝစရဇောတို့ပေတည်း။ တာနံ၊ ထိုသို့
သဘောရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ ဝါ ပဉ္စ ဝါ၊ လေးကြိမ် ငါးကြိမ်ဖြစ်ကုန်သော။
ဇဝနာနိ၊ ဇောတို့သည်။ ဇဝန္တိ၊ စောကုန်၏။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္တာဝတ၊ ဤမျှသော ဘာဝနာအစဉ်ဖြင့်။ သေ သေသော၊
ဤယောဂီသည်။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ၊ ဝိဘက်ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။
အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော။ သမ္ပဿဒနံ၊ ကြည်လင်သေး။ တနည်း။
စေတသော သမ္ပဿဒနံ၊ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော။ စေတသော၊ စိတ်
၏။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ သမာဓိကို ပွားစေတတ်သော။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်မရှိသော။
အဝိစာရံ၊ ဝိစာရမရှိသော။ သမာဓိဇံ၊ ပထမဈာန်သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော။
ပီတိသုခံ၊ ပီတိ၊ သုခရှိသော။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ဒုတိယဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟ-
ရတိ၊ ပြည့်စုံစေ၍နေ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ဒွင်္ဂဝိပုဟိနံ၊
ပယ်အပ်ပြီးသော အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသော။ ဝါ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးကို ပယ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။
တိဝဂ်သမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ တိုဝိဓ ဝလျာဏံ၊ ကောင်း
ခြင်းသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ၊ လက္ခဏာဆယ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံ
သော။ ပထဝီကသိကံ၊ ပထဝီကသိုက်လျှင် အာရုံရှိသော။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ဒုတိယ
ဈာန်ကို။ အဓိဂတံ ဟောတိ၊ ရ၏။

ဂဝ။ တတ္ထ၊ ဒုတိယဈာန်ကိုပြရာ၌။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာတိ၊ ဝိတက္က-
ဝိစာရာနံ ဝူပသမာ ဟူသည်ကား။ ဝိတက္ကဿ စ၊ ဝိတက်၏လည်းကောင်း။ ဝါ၊
ဝိတက်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိစာရဿ စ၊ ဝိစာရ၏လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဝိစာရကို
လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ ဒွိန္ဒံ၊ ဤနှစ်ပါးတို့၏။ ဝါ၊ ဤနှစ်ပါးတို့
ကို။ ဝူပသမာ၊ ငြိမ်းစေခြင်းကြောင့်။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်ခြင်းကြောင့်။ ဒုတိ-
ယဇ္ဈာနက္ခဏေ၊ ဒုတိယဈာန်ခဏ၌။ အဘိဘုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားမဖြစ်ခြင်း
ကြောင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ တသ္မိံ

ဒုတိယဇာနော၊ ထိုဒုတိယဇာန်၌။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဌ-
မဇာနဓမ္မာ၊ ပထမဇာန်တရားတို့သည်။ ကိဉ္ဇာပိ န သန္တိ၊ အကယ်၍ကား မရှိ
ကုန်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပဌမဇာနော၊ ပထမဇာန်၌။ ဖဏာဒယော၊ ဖဿစသော
တရားတို့သည်။ အညေယေဝ၊ ဒုတိယဇာန်ဖဿစသည်တို့မှ တပါးတို့သာလျှင်။
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣဓ၊ ဤဒုတိယဇာန်၌။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿစသည်တို့
သည်။ အညေယေဝ၊ ပထမဇာန်ဖဿစသည်တို့မှ တပါးတို့သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ မရှိသော်လည်း။ ဩဠာရိကဿ အင်္ဂဿ၊ ရုန့်ရင်းသောအင်္ဂါ
ကို။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဌမဇာနတော၊ ပထမဇာန်
မှ။ ပရေသံ၊ တပါးကုန်သော။ ဒုတိယဇာနာဒိနံ၊ ဒုတိယဇာန်စသည်တို့ကို။
အဓိဂမော ဟောတိ၊ ရ၏။ ဣတိ ဣမဿ အတ္တဿ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။
ဒီပနတ္ထံ၊ ဖွင့်ပြုရန်အလို့ငှာ။ “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ
ဝုပသမာဟူ၍”။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤသို့
သိအပ်၏။

ဣဓ၊ ဤဇာနကထာ၌။ နိယကဇ္ဈတ္တံ၊ နိယကဇ္ဈတ္တံကို။ အဇ္ဈတ္တန္တိ၊ အဇ္ဈတ္တ
ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဝိဘင်္ဂေ ပန၊ ဝိဘင်းကျမ်း၌ကား။ အဇ္ဈတ္တံ
ပစ္စတ္တန္တိတိ၊ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံဟူ၍။ ဧတ္တကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်
၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ နိယကဇ္ဈတ္တံ၊ နိယကဇ္ဈတ္တံကို။
အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အတ္တနံ၊ မိမိ၌။ ဇာတံ၊
ဖြစ်သော။ အတ္တနော သန္တာနော၊ မိမိသန္တာန်၌။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဣတိ အယံ
အတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဇ္ဈတ္တံဟူသောပုဒ်၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
မှတ်သားအပ်၏။ သမ္ပသာဒနန္တိ ဧတ္ထ၊ သမ္ပသာဒနံဟူသော ဤစကားရပ်၌။
သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါကို။ သမ္ပသာဒနံ၊ သမ္ပသာဒနံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ သမ္ပသာ-
ဒနယောဂတော၊ သဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်သောကြောင့်။ ဈာနမ္ပိ၊ ဈာန်ကိုလည်း။ သမ္ပ-
သာဒနံ၊ သမ္ပသာဒနဟု။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမ
ကား။ နီလဝဏ္ဏယောဂတော၊ ညိုသောအဆင်းနှင့် ယှဉ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊
အဝတ်ကို။ နီလဝတ္ထံ၊ အဝတ်ညိုဟု။ ဝုတ္တံ ဝိယ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊
တနည်းကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တံ ဈာနံ၊ ထိုဒုတိယဇာန်သည်။ ဝါ၊
ထိုဒုတိယဇာန်ကို။ သမ္ပသာဒနသမန္နာဂတတ္တာ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခေဘဝုပသမေနေန စ၊ လှုပ်ချောက်
ချားတတ်သော ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။
စေတသော၊ စိတ်ကို။ သမ္ပသာဒယာဘိ၊ ကြည်လင်စေတတ်၏။ တသ္မာပိ၊
ထို့ကြောင့်လည်း။ သမ္ပသာဒနန္တိ၊ သမ္ပသာဒနဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣမသ္မံ စ
အတ္ထဝိကပေ၊ ဤအတ္ထဝိကပ်၌လည်း။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ သမ္ပသာဒနံ၊

ကြည်လင်စေတတ်သော။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဒသမ္ပန္နော၊ ပုဒ်ပေါ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပုရိမသ္မိံ ပန၊ အတ္ထဝိကပေ၊ ရှေးအတ္ထဝိကင်္ဂါကား။ စေတသောတိ ဧတံ၊ စေတသောဟူသော ဤကောင်းကို။ ဧကောဒိဘဝေန၊ ဧကောဒိဘာဝသဒ္ဓါနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေရာ၏။

တကြ၊ ဟိုစေတသော ဧကောဒိဘာဝဟူသော စကားရပ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အတ္ထယောဇနာ၊ ဧကောဒိဘာဝဟူသောပုဒ်၏အတ္ထ၌ စေတသောဟူသောပုဒ်ကို ဧကောဒိဘာဝသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ခြင်းတည်း။ (အတ္ထော စ ယောဇနာ စ အတ္ထယောဇနာ သမာဟာရဒ္ဓန္တပိ ကတ္ထစိ ဣတ္ထိလိင်္ဂမိစ္ဆိတဗ္ဗံ)။ ဝါ၊ နှစ်ပုဒ်တို့၏အနက်တို့ကို ယှဉ်ပြသောစကားပေတည်း။ ဧကော ဟုတော့၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍။ ဥဒေတိ၊ တက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧကောဒိ၊ ဧကောဒိမည်၏။ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ၊ ဝိဘက်ဝိစာရတို့သည်။ အနုဇ္ဈာရဋ္ဌတ္တာ၊ မလွမ်းမိုးနိုင်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဂ္ဂေါ သေဋ္ဌော ဟုတော့၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍။ ဥဒေတိ၊ တက်တတ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုသောအနက်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သေဋ္ဌောပိ၊ မြတ်သောသဘောကိုလည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ ဧကောတိ၊ ဧကောဟူ၍။ ဝုဗ္ဗတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝိတက္ကဝိစာရဝိရဟတော၊ ဝိဘက် ဝိစာရမှကင်းခြင်းကြောင့်။ ဧကော အသဟာယော ဟုတော့၊ အဖော်မှီး တဦးတည်းဖြစ်၍။ ဥဒေတိ၊ တက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧကောဒိ၊ ဧကောဒိမည်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ (ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိ၊ ဆိုသင့်၏။) အထ ဝါ၊ တနည်းသော်ကား။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ ယှဉ်ဖော်ယှဉ်ဖက်တရားတို့ကို။ ဥဒါယတိ၊ ထစေတတ် ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥဒိ၊ ဥဒိမည်၏။ ဥဋ္ဌာပေတိ၊ ထကြွဖြစ်ပေါ်စေတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။ သော သဘာဝေါ၊ ထိုသဘောသည်။ သေဋ္ဌဋ္ဌေန၊ မြတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဧကော စ၊ ကေမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥဒိ စ၊ ယှဉ်ဖော်ယှဉ်ဖက်တရားတို့ကို ထကြွဖြစ်ပေါ်စေတတ်သောကြောင့် ဥဒိမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ဤ ကေ+ဥဒိဟူသော အကြောင်း နှစ်ပါးကြောင့်။ ဧကောဒိ၊ ဧကောဒိမည်၏။

(၁၅၂) ဧတံ၊ ဤ ဧကောဒိဟူသော အမည်သည်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမံ ဧကောဒိံ၊ ဤဧကောဒိမည်သော သမာဓိကို။ ဘာဝေတိ ဝဇ္ဇေတိ၊ ပွားစေတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဒံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ ဤဒုတိယဇ္ဈာန်သည်။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ ဧကောဒိဘာဝမည်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ သော အယံ ဧကောဒိ၊ ထိုဧကောဒိသည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဧကောဒိ၊ ဧကောဒိ

သည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သတ္တဿ၊ တိတ္ထိတို့ ကြံဆအပ်သော သတ္တ၏ လည်းကောင်း။ ဇီဝဿ၊ ဇီဝ၏လည်းကောင်း။ န ကောဒိ၊ ကောဒိ မဟုတ်ပေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤဒုတိယဈာန်သည်။ ဝါ၊ ဤဒုတိယဈာန်ကို။ “စေတသော ကောဒိဘာဝန္တိ၊ စေတသော ကောဒိဘာဝံ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ စ၊ စောဒနာအံ။ အယံ သဒ္ဓါ၊ ဤသဒ္ဓါသည်။ ပဌမဇ္ဈာနေပိ၊ ပထမဈာန်၌ လည်း၊ အတ္ထိ နန၊ ရှိသည်မဟုတ်ပါလော။ ကောဒိနာမကော၊ ကောဒိ အမည်ရှိသော။ အယဉ္ဇ သမာဓိ၊ ဤသမာဓိသည်သည်။ အတ္ထိ နန၊ ရှိသည်မဟုတ်ပါလော။ အထ၊ ထိုသို့ရှိပါလျက်။ ကသ္မာ ဣဒမေဝ၊ အဘယ်ကြောင့် ဤဒုတိယဈာန်ကိုသာ “သမ္မသာဒနံ စေတသော ကောဒိဘာဝဉ္စာတံ”၊ သမ္မသာဒနံ စေတသော ကောဒိဘာဝံ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပါသည်။ ပရိဟာရော၊ အဖြေကို။ (ထည့်)။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဖြေဆိုအပ်ပေ၏။ ဟံ၊ အဖြေကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ (တသ္မာအတွက် ယသ္မာထည့်)။ အဒံ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ဤပထမဈာန်သည်။ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘေန၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ လှုပ်ချောက်ချားခြင်းကြောင့်။ ဝိစိဟရဂံသမာကုလံ၊ လှိုင်းတံပိုးဘို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသော။ ဇလံ ဣဝ၊ ရေကဲ့သို့။ သပ္ပသန္တံ၊ ကောင်းစွာ ကြည်လင်သည်။ န၊ ဟောတိ၊ မဖြစ်ပေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပထမဈာန်၌။ (ထည့်)။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါသည်။ သတိယာပံ၊ ရှိသော်လည်း။ “သမ္မသာဒနန္တိ၊ သမ္မသာဒနံဟူ၍”။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူပေ။ န သပ္ပသန္တတ္တာယေဝ၊ ကောင်းစွာ မကြည်သောကြောင့်ပင်။ ဧတ္ထ၊ ဤပထမဈာန်၌။ သမာဓိပိ၊ သမာဓိသည်လည်း။ န သုဠုပါကဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ မထင်ရှားပေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကောဒိဘာဝန္တိပိ၊ ကောဒိဘာဝံဟူ၍လည်း။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူပေ။ ဣမသ္မိံ ပန ဈာနေ၊ ဤဒုတိယဈာန်၌ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရပလိဗောဓာဘာဇေန ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ နှောင့်ယှက်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ လဒ္ဓေါကာသာ၊ အခွင့်ရသည်ဖြစ်၍။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါသည်။ ဗလဝတိ၊ အားကောင်း၏။ ဗလဝသဒ္ဓါသဟာယပဋိလာဘေန စ၊ အားကြီးသော သဒ္ဓါဟူသောအဖော်ကို ရခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ သမာဓိပိ၊ သမာဓိသည်လည်း။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှား၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဒမေဝ၊ ဤဒုတိယဈာန်ကိုသာလျှင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သမ္မသာဒနံ စေတသော ကောဒိဘာဝံ-ဟု။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏ဟု။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ အထူးသော်ကား။ ဝိဘဂေ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၌။ (သမ္မသာဒနန္တိ ယာ သဒ္ဓါ သဒ္ဓဟနာ ဩကပ္ပနာ အဘိပ္ပသာဒေါ၊ စေတသော ကောဒိဘာဝန္တိ ယာ စိတ္တဿ ဌိတိံ။ ပ။ သမ္မာသမာဓိတံ၊ သမ္မသာဒနန္တိ ယာ သဒ္ဓါ သဒ္ဓဟနာ ဩကပ္ပနာ အဘိပ္ပသာဒေါ၊ စေတသော ကောဒိဘာဝန္တိ ယာ စိတ္တဿ ဌိတိံ။ ပ။ သမ္မာသမာဓိ ဟူ၍။ ဧတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။) “ယာ သဒ္ဓါ၊ အကြင်သဒ္ဓါသည်။ သဒ္ဓဟနာ၊ ယုံကြည်

ခြင်းသည်။ သြကပ္ပနာ၊ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းသည်။ အဘိပ္ပဿဒေါ၊ အလွန်
 ကြည်လင်ခြင်းသည်။ သမ္ပဿဒနန္တိ-သမ္ပဿဒနံ နာမ၊ သမ္ပဿဒနမည်၏။
 စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ယာ ဌိတိ၊ အကြင်တည်ခြင်းသည်။ ပ။ သမ္မာသမာဓိ၊ ကောင်း
 စွာထားခြင်းသည်။ စေတသော ကောဒိဘာဝန္တိ၊ စေတသော ကောဒိဘာဝ
 မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတ္တကမော၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဟော
 ကော်မှုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တန၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ တေန
 သဒ္ဓိံ၊ ထိုဝိဘင်းပါဠိတော်နှင့်တကွ၊ အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ သမ္ပဿဒနယော-
 ဂဘော - စသော ဤအနက်နှင့်သည်။ ယသော၊ အကြင် အခြင်းအရာဖြင့်။
 န ဝိရဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်။ သံသန္ဓတိ စေဝ၊ နှီးလည်း
 နှီးနှောမိ၏။ သမေတံ စ၊ ညီလည်း ညီ၏။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

ဂ။ အဝိတက္ကံ၊ အဝိစာရန္တိ၊ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံဟူသည်ကား။ ဘာဝနာ-
 ယ ပဟိနတ္တာ၊ ဘာဝနာဖြင့် ပယ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ တေသ္မိံ ဈာနေ၊ ထို
 ဈာန်၌၊ ဝါ၊ တနည်းကား။ တေဿ ဈာနဿ၊ ထိုဈာန်အား။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အဝိတက္ကံ၊ အဝိတက္ကမည်၏။
 ဣမိနာဝ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။ အဝိစာရံ၊ အဝိစာရမည်၏။ ဝိဘဂေပိ၊
 ဝိဘင်းကျမ်း၌လည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ အယဉ္စ ဝိတက္ကော၊ ဤဝိတက်သည်
 လည်းကောင်း။ အယဉ္စ ဝိစာရော၊ ဤဝိစာရသည်လည်းကောင်း။ သန္တာ၊ ငြိမ်း
 ကုန်သည်။ သမိတာ၊ ငြိမ်းစေအပ်ကုန်သည်။ ဝုပသန္တာ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်း
 ကုန်သည်။ အတ္ထဂံတာ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ အဗ္ဘတ္ထဂံတာ၊ အထူး
 သဖြင့်ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ အပ္ပိတာ၊ ပျက်ခြင်းသို့ရောက်စေအပ်ကုန်
 သည်။ ဗျပ္ပိတာ၊ အထူးသဖြင့် ပျက်ခြင်းသို့ ရောက်စေအပ်ကုန်သည်။ သော-
 သိတာ၊ ခြောက်သွေ့ စေအပ်ကုန်သည်။ ဝိသောသိတာ၊ အထူးသဖြင့်ခြောက်
 သွေ့ စေအပ်ကုန်သည်။ ဗျန္တိကတာ၊ အစွန်းမျှမကျန်ရအောင် ကင်းသည်ကိုပြု
 အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ဤနေရာ၌ သန္တာ သမိတာ-စသော
 ပုဒ်များကို သန္တာ ဟောန္တိ သမိတာ ဟောန္တိဟု ကြိယာနှင့် တပါတည်းပေါ်၍
 ပေးနိုင်သည်။) တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတံ၊ ထိုဒုတိယဈာန်ကို။ အဝိတက္ကံ အဝိ-
 စာရန္တိ၊ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံဟူ၍။ ဝုစ္စဘိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဧတ္ထ၊ ဤနေရာ၌။ ဌာတု၊ တန်ခိုးရပ်၍။ စောဒကော၊ စောဒကဆရာသည်။
 အာဟ၊ ပြောဆို၏။ ကိံ အာဟ၊ အဘယ်သို့ဆိုသနည်း။ အမ္ဘော ဘဒြမုခ၊
 ကောင်းသောမျက်နှာရှိသော အို ပရိဟာရဆရာ။ ဘဝန္တံ၊ အရှင်ပရိဟာရဆရာ
 ကို။ (ထည့်)။ နနု စ စောဒေဒိ၊ စောဒနာပါအံ့။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပ-
 သမာတိ ဣမိနာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းဟူသော ဤစကားဖြင့်။ အယံ

အက္ခော၊ ဝိတက်ဝိစာရမရှိဟူသော ဤအနက်သည်။ သိဒ္ဓေါ နန၊ ပြီးစီးသည် မဟုတ်ပါလော။ အထ၊ ထိုသို့ပြီးစီးပါလျက်။ ကဿ၊ အဘယ်ကြောင့်။ အဝိ-
 တက္ကံ အဝိစာရန္တိ၊ ဝိတက်မရှိ၊ ဝိစာရမရှိဟူ။ ပုန၊ တဖန်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်
 မူပြန်ပါသနည်း။ တနည်း။ ပုန ဝုတ္တံ၊ တဖန်ထပ်၍ဟောတော်မူပြန်ပါသနည်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ စောဒကော၊ စောဒကသည်။ အဟ၊ ပြောဆို၏၊ (ပြန်)။ ပရိ-
 ဟာရော၊ အဖြေကို။ မယ၊ ငါပရိဟာရဆရာသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏၊ (ဆို
 ပေအံ့)။ ဧတံ၊ ဤစောဒကဆရာ ဆိုသောကားသည်။ ဧဝံ၊ ဤ
 သို့ ဆိုသည့်အတိုင်း မှန်လေ၏။ အယံ အက္ခော၊ ဝိတက်ဝိစာရ မရှိခြင်း
 ဟူသော ဤအနက်သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးစီးသည်သာတည်း။ ပန၊ ထိုသို့
 ပြီးကောင်းသော်လည်း။ ဧတံ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်း ဟူသော
 ဤစကားသည်။ တဒတ္ထဒီပကံ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရ မရှိခြင်းမျှဟူသောအနက်
 ကို ပြတတ်သည့်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်ချေ။ “ဩဠာရိကဿ ပန ဩဠာရိကဿ
 အင်္ဂဿ၊ ရုန့်ရင်းရုန့်ရင်းသောအင်္ဂါကို။ သမတ်က္ကမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။
 ပဌမဇ္ဈာနတော၊ ပထမဈာန်မှ။ ပရေသံ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ၊ အခြားဖြစ်သော
 ဒုတိယဈာန်စသည်တို့ကို။ သမခိဂမော ဟောတိတိ၊ ရပေသည်ဟူ။ ဒဿနုတ္တံ၊
 ပြတော်မူခြင်းငှာ။ ဝိတက္ကဝိစာရနံ ဝူပသမာတိ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်း
 ကြောင့်ဟူ။ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ၊ ဤသို့ဟောတော်မူ၏ဟူ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မယံ၊ ငါတို့
 သည်။ အဝေါစုမှ၊ ဆိုခဲ့ကုန်ပြီ မဟုတ်လော။

အပိ စ၊ တနည်းကား။ ဝိတက္ကဝိစာရနံ ဝူပသမာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်း
 ခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤဒုတိယဈာန်သည်။ သမ္ပသာဒနံ၊ ကြည်လင်၏။ ဝါ၊
 ကြည်လင်စေတတ်၏။ ကံလေသကာလုသိယဿ၊ နိဝရဏကံလေသဟူသော
 နောက်ကျခြင်း၏။ ဝူပသမာ၊ ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်။ သမ္ပသာဒနံ၊ ကြည်
 လင်ခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်ပေ။ စ၊ တနည်းသော်ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရနံ၊
 ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ ဝူပသမာ၊ ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ ဤ
 ဒုတိယဈာန်သည်။ (ထည့်)။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ မြတ်သောသမာဓိကိုပွားစေတတ်
 ၏။ ဥပစာရဇ္ဈာနမိဝ၊ ဥပစာရဈာန်ကဲ့သို့။ (၁၅၃) နိဝရဏပုဟာနာ၊ နိဝရဏ
 တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ မြတ်သောသမာဓိကို ပွားစေသည်။
 န ဟောတိ၊ မဟုတ်ပေ။ ပဌမဇ္ဈာနမိဝ၊ ပထမဈာန်ကဲ့သို့။ အင်္ဂါပိတုဘာဝါ၊
 အင်္ဂါစင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဧကောဒိဘာဝံပိ၊ မြတ်သောသမာဓိကို ပွားစေ
 တတ်သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဝိတက္ကဝိစာရ
 ဝူပသမာဟူသော ဤစကားသည်။ သမ္ပသာဒနုဧကောဒိဘာဝါနံ၊ ကြည်လင်
 ခြင်း၊ ဝါ၊ ကြည်လင်စေခြင်းနှင့် မြတ်သောသမာဓိကို ပွားစေခြင်းတို့၏။ ဟေတု-
 ပရိဒီပကံ၊ အကြောင်းကိုပြတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး

ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ ဝူပသမာ၊ ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်။
 ဣဒံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ ဤဒုတိယဈာန်သည်။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်လည်းမရှိ။ အဝိစာ-
 ရံ၊ ဝိစာရလည်းမရှိ။ တတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနာနိ ဝိယ စ၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်
 တို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် တို့ကဲ့သို့လည်း
 ကောင်း။ အဘာဝါ၊ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့် မရှိခြင်းကြောင့်။ အဝိတက္ကံ၊
 ဝိတက်မရှိသည်။ န၊ မဟုတ်ပေ။ အဝိစာရံ၊ ဝိစာရမရှိသည်။ န၊ မဟုတ်ပေ။
 ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဝိတက္ကအဝိစာရဘာဝဿ၊ ဝိတက်မရှိ ဝိစာရမရှိသည်၏
 အဖြစ်၏။ ဟေတုပရိဒီပကဉ္စ၊ အကြောင်းကိုလည်း ပြတတ်သည်။ န ဟောတိ၊
 မဟုတ်ပေ။ (မဖြစ်ပေ)။ ပန၊ ထိုကဲ့သို့ကားမဟုတ်။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ
 ဣဒံ ဝစနံ၊ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ ဟူသော ဤစကားသည်။ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝ-
 မတ္တပရိဒီပကမေဝ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ မရှိခြင်းမျှကိုသာလျှင် ပြတတ်ပေ၏။
 တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ်သော ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ-ဟူသော
 စကားကို။ ဝတောပိ၊ ဆိုပြီးသော်လည်း။ ပစ္ဆိမံ၊ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ-ဟူသော
 နောက်စကားကို (ထည့်)။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုသင့် ဆိုထိုက်သည်သာတည်း။
 ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပရိဟာဓော၊ အဖြေတည်း။

သမာဓိဇန္တိ၊ သမာဓိဇံဟူသည်ကား။ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိတော၊ ပထမဈာန်
 သမာဓိကြောင့်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဝံ၊ တနည်းကား။ သမ္ပယုတ္တသမာဓိ-
 တော၊ ယှဉ်ဖက်သမာဓိကြောင့်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊
 ဤကားအနက်ပေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုယှဉ်ဖက်သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူသော
 စကားရပ်၌။ ပဌမဇ္ဈာနမ္ပိ၊ ပထမဈာန်သည်လည်း။ သမ္ပယုတ္တသမာဓိတော၊
 ယှဉ်ဖက်သမာဓိကြောင့်။ ကိဉ္စာပိ ဇာတံ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်၏။ အထ ခေါ၊
 ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ အယမေဝ သမာဓိ၊ ဤဒုတိယဈာန်သမာဓိသည်သာပင်
 လျှင်။ ဝါ၊ ဤဒုတိယဈာန်သမာဓိကိုသာလျှင်။ သမာဓိတိ၊ သမာဓိဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊
 ဆိုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ အဟရတိ၊ ထိုက်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း
 ဟူမူကား။ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခေဘဝိရဟေန၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ လှုပ်ချောက်ခြား
 ခြင်းကင်းသဖြင့်။ အတိဝိယ၊ အသွန်လျှင်။ အစလတ္တာ စ၊ လှုပ်ခြင်းမရှိသော
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ သုပ္ပသန္တတ္တာ စ၊ ကောင်းစွာကြည်လင်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ သမာဓိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ အရဟတိ။ (ပြန်စပ်)။ တသ္မာ၊
 ထို့ကြောင့်။ ဣမဿ၊ ဤဒုတိယဈာန်၏။ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်း
 ခြင်းငှာ။ ဣဒမေဝ၊ ဤဒုတိယဈာန်ကိုသာလျှင်။ သမာဓိဇန္တိ၊ သမာဓိဇံဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပီတိသုခန္တိ ဣဒံ၊ ပီတိသုခရှိသော ဟူသော ဤစကားသည်။
 ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဖွင့်ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။

ဒုတိယန္တိ၊ ဒုတိယဟူသည်ကား။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ၊ ဧရတွက်ခြင်း အစဉ်
 အားဖြင့်။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယ
 မည်၏။ ဣဒံ ဈာနံ၊ ဤဈာန်ကို။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်။ သမာပဇ္ဇတိ၊
 ဝင်စားအပ်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အနက်ကြောင့်လည်း။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယ
 မည်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒွဂ်ဝိပူဟိနံ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးကို ပယ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။
 တိဝဂ်သမာဇ္ဈာဂတံ၊ အင်္ဂါသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်
 စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ ဝိတက်
 ဝိစာရတို့ကို။ ပဟာနဝသေန၊ ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွဂ်ဝိပူဟိနတော၊
 အင်္ဂါနှစ်ပါးကို ပယ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ စ၊
 ဆက်ဦးအံ့။ ပဌမဇ္ဈာနဿ၊ ပထမဈာန်၏။ ဥပစာရက္ခဏေ၊ ဥပစာရဓာတ်၌။
 နိဝဆုဏာနိ၊ နိဝရဏတို့ကို။ ပဟိယန္တိ ယထာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊
 ထို့အတူ။ ဣမဿ ဈာနဿ၊ ဤဈာန်၏။ ဥပစာရက္ခဏေ၊ ဥပစာရဓာတ်၌။
 ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို။ န ပဟိယန္တိ၊ မပယ်အပ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်
 ဧကန်အမှန်အားဖြင့်။ အပ္ပနာက္ခဏေယေဝ၊ အပ္ပနာဓာတ်သာလျှင်။ ဧတံ ဒုတိယံ
 ဈာနံ၊ ဤဒုတိယဈာန်သည်။ တေဟိ၊ ထိုဝိတက်၊ ဝိစာရတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တေ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့ကို။ အဿ၊
 ဤဒုတိယဈာန်၏။ ပဟာနဂ်န္တိ၊ ပယ်အပ်သောအင်္ဂါတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်
 ကုန်၏။ ပီတိ၊ ပီတိလည်းကောင်း။ သုခံ၊ သုခလည်းကောင်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊
 စိတ္တေကဂ္ဂတာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ၊ ဤသုံးပါးတို့၏။
 ဥပ္ပတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဝဂ်သမာဇ္ဈာဂတတ္တာ၊ အင်္ဂါသုံးပါး
 နှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဘင်္ဂေ၊
 ဝိဘင်းကျမ်း၌။ သမ္ပသာဒေါ၊ ကြည်လင်ခြင်းသည်။ ပီတိ၊ ပီတိသည်။ သုခံ၊ သုခ
 သည်။ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာသည်။ ဈာနန္တိ ဈာနံ နာမဈာန်မည်၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ ဝိဘင်္ဂဝစနံ၊
 ထိုဝိဘင်းကျမ်း၌ ဆိုအပ်သော စကားကို။ သပရိက္ခာရံ၊ အခြံအရံနှင့်တကွ
 ဖြစ်သော။ ဈာနံ ဒဿေတုံ၊ ဈာန်ကို ပြခြင်းငှာ။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်
 အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူသော်လည်း။ သမ္ပသာဒနံ၊
 သဒ္ဓါကို။ ဌပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဥပနိဇ္ဈာန-
 လက္ခဏပတ္တာနံ အင်္ဂါနံ ဝသေန၊ စူးစူးစိုက်စိုက်ရှုခြင်းလက္ခဏာသို့ ရောက်
 သော အင်္ဂါတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတံ ဈာနံ၊ ထိုဈာန်သည်။ တိဝဂ်ကမေဝ၊
 အင်္ဂါသုံးပါးသာ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်သို့
 ဟောတော်မူသနည်း။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ ကတမံ တိဝဂ်ကံ ဈာနံ၊
 အဘယ်အင်္ဂါသုံးပါးရှိသော ဈာန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ပီတိ၊ ပီတိ
 လည်းကောင်း။ သုခံ၊ သုခလည်းကောင်း။ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ

လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဝဂီကံ ဈာနံ ဟောတိ၊ အင်္ဂါသုံးပါးရှိသော ဈာန်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော သိမှတ်ဖွယ်ဟူသမျှသည်။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ပထမဈာန်၌။ ဝုတ္တေနယမေဝ၊ ဆိုအပ် ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။

တတိယဇ္ဈာနကထာ

တတိယဈာန်ကို ဖွင့်ပြချက်

၈၂။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ အဓိဂတေ၊ ရအပ်ပြီးသော။ တသ္မိမ္ပိ၊ ထိုဈာန်၌လည်း။ ဝုတ္တေနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပဉ္စဟာ-
ကာရေဟိ၊ ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ စိဏ္ဍဝသိနာ ဟုတွာ၊ နိုင်နင်း အောင် လေ့လာမှီဝဲပြီးသည်ဖြစ်၍။ ပဂုဏဒုတိယဇ္ဈာနတော၊ ကျေပွန်အောင် ဝင်စားထားအပ်သော ဒုတိယဈာန်မှ။ ဝုဠာယ၊ ထ၍။ အယံ သဘေဝတ္ထိ၊ ဤဒုတိယဈာန်သမာပတ်သည်။ အာသန္နဝိတက္ကဝိစာရပစ္စတ္ထိကာ၊ ပိတကံဝိစာရ ဟူသော ရန်သူနှင့် နီးကပ်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယ ဈာန်၌။ ဧတေသေ၊ ဧတိ၏။ ဥပ္ပိလဝိတံ၊ ပေါ်လွင်သည်၏သဘော ဖြစ်သော။ ယံ ပိတိဂတံ၊ အကြင်ပိတိသည်။ (ဂတသပ္ပါတဗ္ဗော)။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (၁၅၄) တေန၊ ဤပိတိဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤဒုတိယဈာန်ကို။ သြဋ္ဌာရိကံ၊ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်း၏ဟူ၍။ အက္ခာယတိတိ၊ ဟောတော်မူအပ်လေ၏ဟု။ ဝုတ္တာယ၊ ဆိုအပ် သော။ ပိတိယာ၊ ပိတိ၏။ သြဋ္ဌာရိကတ္တာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းခြင်းကြောင့်။ အင်္ဂဒုဗ္ဗလတိ စ၊ ဈာန်အင်္ဂါအားနည်း၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ အာဝဇ္ဇန္တော၊ ဆင်ခြင်လျက် (ထည့်)။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယဈာန်၌။ ဒေါသံ ဒိတွာ၊ အပြစ်ကို မြင်၍။ တတိယဈာနံ၊ တတိယဈာန်ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သော တဆားဟု။ မနသိ ကရိတွာ၊ နှလုံးသွင်းလျက်။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ ဒုတိယဈာန်၌။ နိကန္တိ ပရိယာဒါယ၊ နှစ်သက်တွယ်ဘာခြင်းကို ကုန်ခန်းစေ၍။ တတိယာဓိဂမာယ၊ တတိယဈာန်ကို ရခြင်းငှာ။ ယောဂေါ၊ ဘာဝနာအလုပ်အားထုတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ အထ၊ ထိုသို့ အားထုတ်လျှင်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဒုတိယဇ္ဈာနတော ဝုဠာယ၊ ဒုတိယဈာန်မှ ထ၍။ သတဿ၊ သတိရလျက်။ သမ္ပဇေနဿ၊ သမ္ပဇဉ်ခေါ် ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံလျက်။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဆင်ခြင်သော။ အထ၊ ထိုယောဂီအား။ ပိတိ၊ ပိတိသည်။ သြဋ္ဌာရိကတော၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာ၏။ သုခဉ္စေဝ၊ သုခသည်လည်းကောင်း။ ဧကဂ္ဂတာ စ၊ ဧကဂ္ဂတာသည် လည်းကောင်း။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာ၏။ တဒါ၊ ထိုသို့ ထင်လာသောအခါ၌။ အထ၊ ထိုယောဂီသည်။ သြဋ္ဌာရိကံပုဟာ-

နာယ၊ ရှုရင်းကြမ်းတမ်းသော အင်္ဂါကို ပယ်ခြင်းငှာသည်းကောင်း။ သန္တအင်္ဂပဋိလာဘာယ စ၊ ငြိမ်သက်သော အင်္ဂါကို ရခြင်းငှာလည်းကောင်း။ တဒေဝ နိမိတ္တံ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုပင်လျှင်။ ပထဝီ ပထဝီတိ၊ မြေ မြေဟု။ ပုနပျုနံ မနုသိကရောတော၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် နှလုံးသွင်းစဉ်။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တတိယဇာနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတံ၊ တတိယဈာန်ဖြစ်ပေါ်လာ တော့မည်ဟု။ ဝုတ္တဇဝနဝါရေ၊ ဆိုသင့်သော ဇောဝါရ၌။ (ထည့်)။ ဘဝင်္ဂံ ဥပစိန္တိတော၊ ဘဝင်္ဂကို ဖြတ်၍။ ဟဒေဝ ပထဝီကသိဏံ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်းနိမိတ် ကိုပင်။ အာရမ္မဏံ ကတော၊ အာရုံပြု၍။ မနောဒွါဏုဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မနောဒွါရ- ဝဇ္ဇန်းဖြစ်၏။ တဒတော၊ ထိုနောက်မှ။ တသ္မိံ ယေဝါရမ္မဏေ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်း အာရုံ၌ပင်လျှင်။ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ ဇဝနာနိ၊ ဇောလေးကြိမ် ငါးကြိမ်တို့သည်။ ဇဝန္တိ၊ စောကုန်၏။ ယေသံ အဝသာနေ၊ ယင်း ဇောလေးကြိမ် ငါးကြိမ်တို့၏ အဆုံး၌။ ဧကံ၊ တခုသော စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမဇောသည်။ ရူပါဝစရံ တတိယဇာနိကံ၊ ရူပါဝစရ တတိယဈာန်ပေတည်း။ သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော သုံးကြိမ် လေးကြိမ်သော ဇောတို့သည်။ ဝုတ္တနယေနော၊ ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံ၊ ဂေါတြဘူ-ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားပြင့်သာလျှင်။ ကာမာဝစရနိ၊ ကာမာဝစရ ဇောတို့ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား တတိယဈာန်ကို ရပုံ အစဉ်ပေတည်း။ စ၊ ဆက်အံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှသော ဘာဝနာအစဉ်ဖြင့်။ သေ ဇေသော၊ ဤယောဂီသည်။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ၊ ပီတိကို စက်ဆုပ်ခြင်း ကြောင့်။ ဝါ၊ ပီတိကို လွန်မြောက်ခြင်း၊ ဝိဘက်ဝိစာရဘူတိကို ငြိမ်းအေးစေခြင်း ကြောင့်။ ဥပေက္ခကော စ၊ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ သတော စ၊ သတိရှိလျက်လည်း။ သမ္ပဇောနော၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံလျက်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ သုခဉ္စ၊ ကာယိကသုခ၊ စေတသိကသုခကိုလည်း။ ကာယေန၊ ရူပကာယ၊ နာမကာယဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ တံ တတိယဇာနသမဂ္ဂိပုဂ္ဂလံ၊ ထိုတတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ယံ တတိယဇာနဟေတု၊ အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့်။ ဝါ၊ ယင်း တတိယဈာန်ကြောင့်။ အရိယာ၊ ဘုရား အစ ရှိသော အရိယာအရှင်မြတ်တို့သည်။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှုသူ။ သတိမာ၊ သတိရှိသူ။ သုခဝိဟာရီတိ၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူဟု။ အာစိက္ခန္တိ၊ ချီးမွမ်း ပြောဆိုကြကုန်၏။ တတိယဇာနံ၊ တတိယဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇေ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝသန္တေန၊ ဤသို့နေသော။ အနေန၊ ဤယောဂီ သည်။ ဧကင်္ဂပုဗ္ဗိနံ၊ အင်္ဂါတပါးကို ပယ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဒုဝင်္ဂသမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ တိဝိကေလျာဏံ၊ ကောင်းခြင်းသုံးပါးနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ၊ လက္ခဏာဆယ်ပါးနှင့်လည်းပြည့်စုံသော။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို အာရုံပြုသော။ တတိယံ ဈာနံ၊ တတိယ ဈာန်ကို။ အဓိဂတံ ဟောတိ၊ ရပေ၏။

၈၃။ တတ္ထ၊ ထိုတတိယဈာန်ကို ပြရာစကားရပ်၌။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါတိ
 ဧတ္ထ၊ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ-ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ၊ ဆိုအပ်ပြီး
 သောအပြားရှိသော။ ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ ဇိဂုစ္ဆန္တံ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းသည်လည်း
 ကောင်း။ သမတိက္ကမော ဝါ၊ လွန်မြောက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝိရာဂေါ
 နာမ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းမည်ပေ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဥဘိန္နံ၊ ပီတိယာနှင့် ဝိရာဂါ
 နှစ်ပုဒ်တို့၏။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ စသဒ္ဓေါ၊ စသဒ္ဓါသည်။ သမ္ဗုဏ္ဏနုဇ္ဈော၊
 ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ သော၊ ထိုစသဒ္ဓါသည်။ ဝူပသမံ ဝါ၊ ပီတိကို ငြိမ်းစေ
 ခြင်းကိုလည်း။ သမ္ဗုဏ္ဏတိ၊ ပေါင်း၏။

တတ္ထ၊ ထိုပေါင်းပုံနှစ်မျိုးတို့တွင်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဝူပသမမေဝ၊
 ငြိမ်းစေခြင်းကိုသာလျှင်။ သမ္ဗုဏ္ဏတိ၊ ပေါင်း၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပီတိယာ
 စ ဝိရာဂါ၊ ပီတိကိုလည်း စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဘိယျော၊ ထို့ထက်အလွန်
 ဆိုးဖွယ်ရာကား။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ ပီတိယာ၊ ပီတိကို (လိုက်)။ ဝူပသမာ စ၊
 ငြိမ်းစေခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်စပ်
 ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣမိဿာ ယောဇနာယ၊ ဤစကားယှဉ်စပ်ခြင်း၌။ ဝိရာဂေါ
 ဝိရာဂသဒ္ဓါသည်။ ဇိဂုစ္ဆန္တုဇ္ဈော၊ စက်ဆုပ်ခြင်းအနက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ ဇိဂုစ္ဆန္တံ စ၊ စက်ဆုပ်ခြင်း
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝူပသမာ စ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ
 အယံ အတ္ထော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ပန၊
 အဖို့တပါးကား။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဝိတက္ကဝိစာရေဝူပသမံ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏
 ငြိမ်းအေးခြင်းကို။ သမ္ဗုဏ္ဏတိ၊ ပေါင်း၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပီတိယာ စ
 ဝိရာဂါ၊ ပီတိကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဘိယျော၊ ထို့ထက်
 အလွန်ဆိုးဖွယ်ရာကား။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ ဝိတက္ကဝိစာရေနံ၊ ဝိတက်ဝိစာရ
 တို့ကို။ ဝူပသမာ စ၊ ငြိမ်းစေခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။
 ယောဇနာ၊ ယှဉ်စပ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣမိဿာ
 ယောဇနာယ၊ ဤစကားယှဉ်စပ်ခြင်း၌။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂသဒ္ဓါသည်။ သမတိက္က-
 မနုဇ္ဈော ဟောတိ၊ လွန်မြောက်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
 ပီတိယာ စ သမတိက္ကမာ၊ ပီတိကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။
 ဝိတက္ကဝိစာရနုဉ္စ ဝူပသမာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်းကြောင့်လည်း
 ကောင်း။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

ဧတေ ဝိတက္ကဝိစာရ၊ ဤဝိတက်ဝိစာရတို့သည်။ ဒုတိယဈာန်နေယေဝ၊
 ဒုတိယဈာန်၌ပင်လျှင်။ ကာမဉ္စ ဝူပသန္တာ၊ အကယ်၍ကား ငြိမ်းစေကုန်၏။
 ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် ငြိမ်းစေပါသော်လည်း။ ဣမဿ ဈာနဿ၊ ဤတတိယ

ဈာန်၏။ မဂ္ဂပရိဒီပနတ္ထု၊ လမ်းကြောင်းကို ပြခြင်းသာလည်းကောင်း။
ဝဏ္ဏဘဏ္ဍနတ္ထု၊ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းခြင်းသာလည်းကောင်း။ ဟေံ၊ ဤဝိတက္က-
ဝိစာရာနု ဝူသမာယူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။
ဝိတက္ကဝိစာရာနု၊ ဝူသမာတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနု ဝူသမာ ဟူသော စကားကို။
ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော်။ ဝိတက္ကဝိစာရာနုပသမော၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်း
သည်။ ဣမဿ ဈာန်ဿ၊ ဤတတိယဈာန်၏။ နုန၊ စင်စစ်။ မဂ္ဂေါ၊
လမ်းကြောင်းပေဟည်း။ (တနည်း)။ မဂ္ဂေါ၊ လမ်းကြောင်းသည်။ နုန ဟောတိ၊
စင်စစ်ဖြစ်ပေ၏။ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ၊ ဤသဘောသည်။ ပညာယတိ၊
ထင်ရှား၍။ ဟေံ၊ ဥပမာအားဖြင့် ပြဦးအံ့။ တတိယေ အရိယမဂ္ဂေ၊ တတိယ
အရိယမဂ်၌။ အပ္ပဟနာနန္တိ၊ ပယ်အပ်သည်မဟုတ်ကြကုန်သော်လည်း။ သက္ကာယ-
ဒိဋ္ဌာဒိနံ၊ သက္ကာဒိဋ္ဌိ စသည်တို့ကို။ ပညံ၊ ဩရမ္ဘဂိယာနံ သညောဇနာနံ
ပဟာနာယာတိ၊ ပညနံ ဩရမ္ဘဂိယာနံ သညောဇနာနံ ပဟာနာယ-ဟူ၍။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။
ဝဏ္ဏဘဏ္ဍံ၊ ထိုတတိယအရိယမဂ်ကို ချီးမွမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊
ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဟဒေဂမာယ၊ ထိုတတိယအရိယမဂ်ကို ရခြင်းငှာ။ ဥဿုက္ကာနံ၊
အားထုတ်သူတို့၏။ ဥဿာဟဇနကံ၊ အားဟက်သရာ အားထုတ်ခြင်းကို
ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမော၊ ဤအတူသာလျှင်။
ဣဒေ၊ ဤတတိယဈာန်၌။ အဝူပသန္တာနန္တိ၊ မငြိမ်းကုန်သော်လည်း။ ဝါ၊
ငြိမ်းသည်မဟုတ်ကြကုန်သော်လည်း။ ဝိတက္ကဝိစာရာနု၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏။
ဝူပသမော၊ ငြိမ်းခြင်းကို။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သော်။ ဝါ၊ ဆိုလျှင်။ ဝဏ္ဏဘဏ္ဍံ၊
ဤတတိယဈာန်၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းရာရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊
ထို့ကြောင့်။ ပိတိယာ စ သမတိက္ကမာ ဝိတက္ကဝိစာရာနု ဝူပသမာတိ၊ ပိတိယာ
စ သမတိက္ကမာ ဝိတက္ကဝိစာရာနု ဝူပသမာ ဟူသော။ အဟံ အတ္ထော၊
ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပေ၏။

၈၃။ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတီတိ ဧတ္တံ၊ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတီဟူသော
ဤစကားရ်၌။ အတ္ထော၊ အနက်ကား။ ဥပပတ္တိတော၊ အသင့်အားဖြင့်။
ဣက္ခတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာမည်၏။ သမံ
ပဿတိ၊ အညီအမျှ ရှုတတ်၏။ အပက္ခပတိတာ ဟုတွံ၊ သုခ နုက္ခတို့တွင်
တဘက်ဘက်၌ မကျမချိုးပါ။ တဘက်ဘက်၌ မကျပဲ။ ပဿတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိ
အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုဆိုသောအနက်ပေတည်း။
ဝိသဒါယ၊ ညစ်ညူးကြောင်းကိုလေသာကင်းသဖြင့် သန့်ရှင်းသော။ ပိန္နလသယ၊
မဟဂ္ဂုတ်အဖြစ်သို့ရောက်သဖြင့် ကြီးကျယ်ပြန့်ပြောသော။ ထာမဂတာယ၊ ပိတိ
ကင်းသဖြင့် မြဲမြန်ခိုင်ခံ့တည်တံ့သော။ တာယ ဥပေက္ခာယ၊ ထိုဥပေက္ခာနှင့်။

သမန္တာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသောကြောင့်။ တတိယဇ္ဈာနသမဂ္ဂံ၊ တတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပေက္ခာကောတိ၊ လျစ်လျူရှုသောသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာသည်။ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ၊ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာလည်းကောင်း။ ဗောဇ္ဈဂုံပေက္ခာ၊ ဗောဇ္ဈဂုံပေက္ခာ လည်းကောင်း။ ဝီရိယပေက္ခာ၊ ဝီရိယပေက္ခာလည်း ကောင်း။ သင်္ခါရပေက္ခာ၊ သင်္ခါရပေက္ခာလည်းကောင်း။ ဝေဒနပေက္ခာ၊ ဝေဒန- ပေက္ခာလည်းကောင်း။ ဝိပဿနပေက္ခာ၊ ဝိပဿနပေက္ခာလည်းကောင်း။ တတြ- မဇ္ဈတ္တပေက္ခာ၊ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာလည်းကောင်း။ ဈာနပေက္ခာ၊ ဈာနပေက္ခာ လည်းကောင်း။ ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာ၊ ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသဝိဓာ ဟောတိ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဥပေက္ခာဆယ်ပါးတို့တွင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာ တော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ရူပံ ဒိသ္မာ၊ အဆင်းကို မြင်၍။ ဝါ၊ အဆင်းကိုမြင်လျှင်။ သုမနော၊ ဝမ်းမြောက်သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒုမ္မနော၊ စိတ်မချမ်းသာမှုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သတော၊ အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ မှန်စွာအပြားအားဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍။ ဥပေက္ခာကော စ၊ လျစ်လျူရှုလျက်လာလျှင်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့။ အာဂတာ၊ လာသော။ (ရှေ့နားက ဥပေက္ခာလှမ်းစပ်)။ ဇီကာသဝဿ၊ ရဟန္တာအား။ ဝါ၊ ရဟန္တာ၏။ ဆသု ဒွါရေသု၊ ဒွါရခြောက်ပါးတို့၌။ ဣဋ္ဌာ- နိဋ္ဌဆဋ္ဌာရမ္မဏာပါထေ၊ ကောင်း၊ မကောင်းသော အာရုံခြောက်ပါး တပါးပါး ထင်လာသော်။ ဝါ၊ ထင်လာလျှင်။ ပရိသုဒ္ဓပကတိဘာဝါဝိဇဟနဒကရဘူတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းဟူသော ပကတိသဘောကို မစွန့်သောအခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဥပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥပေက္ခာသည်။ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ နာမ၊ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာမည်၏။

ဥပေက္ခာသဟဂတေန၊ ဥပေက္ခာနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေဟသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဧကံ ဒိသံ၊ တခုသောအရပ်မျက်နှာကို။ ဖရိတွာ၊ ဖြန့်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့။ အာဂတာ၊ လာသော။ သက္ကေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ မဇ္ဈတ္တာကာရဘူ- တာ၊ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိသည်ဟူလျက် အလယ်အလတ်သဘောရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဥပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ နာမ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ မည်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ (နောက်ကလိုက်)။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ ဝိဝေကကိုမှီသော။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်ကို။ ဟာဂေတိ၊ ပွားစေ၏။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့။ အာဂတာ၊ လာသော။ သဟဇာတဓမ္မာနံ၊ တကွဖြစ်ဖက်တရား

တို့တွင်။ ဝါ၊ တို့၌။ မဇ္ဈတ္တကာရဘူတာ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဥပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ နာမ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာမည်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ကာလေန ကာလံ၊ ရံဖန်ရံခါ။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ၊ အလယ် အလတ်ဖြစ်သော ဝီရိယဟုဆိုအပ်သော ဥပေက္ခာနိမိတ်ကို။ မနသိ ကရေတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဂတ၊ လာသော။ အနစ္စာရဒ္ဓနာတိ- သိထိလဝီရိယသင်္ခါကာ၊ မတင်းလွန်း မလျော့လွန်းသော ဝီရိယဟုဆိုအပ်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဥပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ဤဥပေက္ခာ သည်။ ဝီရိယပေက္ခာ နာမ၊ ဝီရိယပေက္ခာမည်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ကတိ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ အဘယ်မျှသော သင်္ခါရုပေက္ခာ တို့သည်။ သမထဝသေန၊ သမထ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ကတိ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ အဘယ်မျှသော သင်္ခါရုပေက္ခာတို့သည်။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ အဋ္ဌ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ ရှင်ပါးသော သင်္ခါရုပေက္ခာတို့သည်။ သမထဝသေန၊ သမထ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဂတ၊ လာသော။ နိဝရဏာဒိပဋိ- သင်္ခါသန္တိဌနာ၊ နိဝရဏစသည်တို့ကို ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာတည်သော။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ မဇ္ဈတ္တဘူတာ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဥပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ သင်္ခါရုပေက္ခာ နာမ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာမည်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် တကွဖြစ်သော။ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ၊ ကာမာပစရ ကုသိုလ်စိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဧဝံ အာဂတ၊ ဤသို့လာသော။ အဒုက္ခမသုခသည်တ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်ဟု သမုတ်အပ်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဥပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ ဝေဒနုပေက္ခာ နာမ၊ ဝေဒနုပေက္ခာမည်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ (လိုက်)။ ယံ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယံ၊ အကြင်ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ ဘူတံ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တံ၊ ထိုခန္ဓာ ငါးပါးအပေါင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ တထာ ဘူတေ၊ ထိုသို့ ပယ်စွန့်သော သူသည်။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌။ ဥပေက္ခံ၊ လျစ်လျူရှုခြင်း ဥပေက္ခာ ကို။ ပဋိလာဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ ဧဝံ အာဂတ၊ ဤသို့လာသော။ ဝိစိနနေ၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်း၌။ မဇ္ဈတ္တဘူတာ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသော။ ယာ

ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဥပေက္ခာသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ ဝိပဿနုပေက္ခာ နာမ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာမည်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ယေဝါပနကေသု၊ ယေဝါပနကသဒ္ဓါဖြင့် ဟောအပ် ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒိသု၊ ဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့၌။ အာဂတာ၊ လာသော။ သဟဇာတာနံ၊ အတူတကွဖြစ်သော မဂ်တရားတို့ကို။ သမဝါဟိတဘူတာ၊ အညီအမျှ ဆောင်တတ်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဥပေက္ခာသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ နာမ၊ တတြ- မဇ္ဈတ္တုပေက္ခာမည်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ (လိုက်) ဥပေက္ခကော စ၊ လျစ်လျူရှုလျက်လည်း။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဣတိ ဧဝံ အာဂတာ၊ ဤသို့လာသော။ အဂ္ဂသုခေ၊ မြတ်သော သုခသည်။ သမာနေပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဝါ၊ ဖြစ်စေကာမူ။ တသ္မိံ၊ ထို တတိယဈာန် သုခ၌။ အပက္ခပါတဇနနိ၊ တဘက်သို့ကျခြင်းကို မဖြစ်စေတတ် သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဥပေက္ခာသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ ဈာနုပေက္ခာ နာမ၊ ဈာနုပေက္ခာမည်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ဥပေက္ခာကြောင့် သတိ၏ လုံးဝစင်ကြယ်ခြင်းရှိသော။ စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်ကို။ ဣတိ ဧဝံ အာ- ဂတာ၊ ဤသို့လာသော။ သဗ္ဗပစ္စနိကပရိသုဒ္ဓါ၊ နိဝရဏ ဝိတက် စသော ဆန့် ကျင်ဘက်တရားအားလုံးတို့မှ လုံးဝစင်ကြယ်သော။ ပစ္စနိကဝုပသမနေပိ၊ ဆန့် ကျင်ဘက်တရားတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်း၌လည်း။ အဗျာပါရဘူတာ၊ ကြောင့်ကြ စိုက်ခြင်းမရှိသော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဥပေက္ခာသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ ပရိသုဒ္ဓါပေက္ခာ နာမ၊ ပရိသုဒ္ဓါပေက္ခာမည်၏။

တတြ၊ ထိုဥပေက္ခာ ဆယ်ပါးတို့တွင်။ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ စ၊ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာသည် လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ စ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာသည်လည်းကောင်း။ ဗောဇ္ဈဂုံပေက္ခာ စ၊ ဗောဇ္ဈဂုံပေက္ခာသည် လည်းကောင်း။ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ စ၊ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာသည် လည်းကောင်း။ ဈာနုပေက္ခာ စ၊ ဈာနုပေက္ခာ သည်လည်းကောင်း။ ပရိသုဒ္ဓါပေက္ခာ စ၊ ပရိသုဒ္ဓါပေက္ခာသည်လည်းကောင်း။ အတ္ထဟော၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဧကော၊ တူကုန်၏။ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၊ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်တူသော် လည်း။ ဟေန ဟေန အဝတ္ထာဘေဒေန၊ ထိုထိုအခိုက်အတန့် အထူးအားဖြင့်။ အဿာ၊ ထိုတတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၏။ အယံ ဘေဒေါ၊ ဤသို့သော အကွဲအပြား သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏။ ဧကဿာပိ သတော၊ တယောက်တည်းပင် ဖြစ်သော်လည်း။

ကုမာရယုဝထေရသေနာပတိရာဇာဒိဝသေန၊ သူငယ်လုလင်ပျို၊ လူကြီး၊ စစ်သူကြီး၊ မင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘေဒေါ ဝိယ၊ ကွဲပြားသကဲ့သို့ ပေတည်း။ တသွာ၊ ထိုသို့အခိုက်အတန့် အထူးအားဖြင့် ကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ တာသု၊ ထိုဥပေက္ခာခြောက်ပါးတို့တွင်။ ယတ္ထ၊ အကြင်စိတ္တပွား၌။ ဆဠှဂုံပေက္ခာ၊ ဆဠှဂုံပေက္ခာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တပွား၌။ ဗောဇ္ဈဂုံပေက္ခာဒယော၊ ဗောဇ္ဈဂုံပေက္ခာစသည်တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်စိတ္တပွား၌။ ဆဠှဂုံပေက္ခာ၊ ဆဠှဂုံပေက္ခာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တပွား၌။ ဆဠှဂုံပေက္ခာဒယော၊ ဆဠှဂုံပေက္ခာ စသည်တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

(၁၅၇) စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တောသံ၊ ထို ဆ၊မြ၊ဗော၊တ၊ ဈာနှင့်ပဟူသော ဤဥပေက္ခာခြောက်ပါးတို့၏။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဧကိဘာဝေါ၊ တူသောအဖြစ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သင်္ခါရုပေက္ခာဝိပဿနပေက္ခာနမ္ပိ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာနှင့်ဝိပဿနပေက္ခာတို့၏လည်း။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဧကိဘာဝေါ၊ တူသောအဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုသင်္ခါရုပေက္ခာနှင့် ဝိပဿနပေက္ခာသည်။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ပညာ ဝေ ဟုက္ခာ၊ ပညာသည်သာလျှင် ဖြစ်၍။ (ထည့်)။ ကိစ္စဝသေန၊ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒိဓာ ဘိန္နာ၊ နှစ်မျိုးကွဲပြားလေ၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဝါ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြဦးအံ့။ သာယံ၊ ညနေချမ်း၌။ ဂေဟံ ပဝိဋ္ဌံ၊ အိမ်သို့ဝင်လာသော။ သပ္ပံ၊ မြေကို။ အပေဒဒဏ္ဍံ ဂဟေတွာ၊ ဆိတ်ခွာသဏ္ဌာန်ရှိသော တောင်တူးကိုယူ၍။ ပရိယေသမာနဿ ပုရိသဿ၊ ရှားဖွေသော ယောက်ျား၏။ တံ၊ ထိုမြေကို။ ယသကောဋ္ဌကေ၊ ဖွဲ့တိုက်၌။ ဝါ၊ ဖွဲ့ကျီ၌။ နိပန္နံ ဒိဿာ၊ လျောင်းနေသည်ကိုမြင်၍။ သပေါ န ခေါ၊ မြေဟုတ်လေသလော။ နော န ခေါ၊ မြေမဟုတ်လေသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝလောကေန္တဿ၊ ကြည့်ရှု၍။ သောဇတ္တိကဏ္ဍယံ ဒိဿာ၊ လည်ရေးသုံးဆင့်ကိုမြင်၍။ နိဗ္ဗေပတိကဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကင်းစင်၍။ သပေါ န ခေါ၊ မြေဟုတ်လေသလော။ နော န ခေါ၊ မြေမဟုတ်လေသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိစိနနေ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌။ မဇ္ဈတ္တတာ ဟောတိ ယထာ၊ လျစ်လျူရှုသကဲ့သို့။ ဝေမော၊ ထိုးအတုပင်လျှင်။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ၊ ဝိပဿနာအားထုတ်သော ရဟန်းအား။ ဝိပဿနာညာဏေန၊ ဝိပဿနာညာဏ်ဖြင့်။ လက္ခဏတ္တယေ ဝိဌေ၊ အနိစ္စဝသော လက္ခဏာသုံးပါးကိုမြင်လျှင်။ သင်္ခါရနံ၊ သင်္ခါရတို့၏။ အနိစ္စဘာဝါဒိဝိစိနနေ၊ မပြုခြင်းစသည်ကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌။ မဇ္ဈတ္တတာ ဥပ္ပဗုတိလျစ်လျူရှုခြင်း ဖြစ်လေ၏။ အယံ၊ ဤလျစ်လျူရှုခြင်းသည်။ ဝိပ-

သန္တပေက္ခာ နာမ၊ ဝိပဿနပေက္ခာမည်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ အဇပဒဒဏ္ဍေ၊ ဆိတ်သောသဏ္ဌာန် အခြေချသော စောင့်သုံးဖြင့်။ ဂါဠိ သပုံ ဂဟက္ခာ၊ မြွေကို မြဲမြံကိုင်၍။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမံ သပုံ အဝိဟေဌေန္တော၊ ဤမြွေကို မညှင်းဆဲပဲ။ အတ္တာနဉ္စ၊ ငါ့ကိုမူလည်း။ ဣမိနာ အသုံသာပေန္တော၊ ဤမြွေမကိုက်စေပဲ။ မုဉ္ဇေယျ၊ လွှတ်ရပါမည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မုဉ္ဇနာကာရမေဝ၊ လွှတ်ရမည့် အခြင်းအရာကိုသာလျှင်။ ပရိယေသတော၊ ရှာဖွေသော။ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုယောက်ျားအား။ ဂဟဏေ၊ ဖမ်းကိုင်ထားခြင်း၌။ မဇ္ဈတ္တတာ ဟောတိ ယထာ၊ လျစ်လျူရှုသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ လက္ခဏတ္တယဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ အနိစ္စစသော လက္ခဏာရေး သုံးပါးအပိုင်းကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်သောကြောင့်။ အာဒိတ္ထေ၊ မီးဟုန်းဟုန်း တောက်လောင်နေသော အိမ်တို့ကို။ ပဿတိ ဝိယ၊ တွေ့မြင်ရသကဲ့သို့။ တယော ဘဝေ၊ ဘုံသုံးပါးတို့ကို။ ပဿတော၊ တွေ့မြင်သော ယောဂီအား။ သင်္ခါရဂ္ဂဟဏေ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် သင်္ခါရတို့ကို စွဲလမ်းခြင်း၌။ ယာ မဇ္ဈတ္တတာ၊ အကြင်လျစ်လျူရှုခြင်းသည်းဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤလျစ်လျူရှုခြင်းသည်။ သင်္ခါရုပေက္ခာ နာမ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိပဿနပေက္ခာယ သိဒ္ဓါယ၊ ဝိပဿနပေက္ခာ ပြီးစီးလတ်သော်။ ဝါ၊ ပြီးစီးလျှင်။ သင်္ခါရုပေက္ခာပိ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာသည်လည်း။ သိဒ္ဓါဝ ဟောတိ၊ ပြီးစီးသည်သာတည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ပြီးသော်လည်း။ ဧသေ ပညာ၊ ဤပညာသည်။ ဝိစိနနဂ္ဂဟဏေသု၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းနှင့် စွဲလမ်းခြင်းတို့၌။ မဇ္ဈတ္တသင်္ခါတေန၊ လျစ်လျူရှုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဣမိနာ ကိစ္စေန၊ ဤကိစ္စအားဖြင့်။ ဒွိဓာ ဘိန္နာ၊ နှစ်မျိုးကွဲပြားပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ဝိပဿနပေက္ခာနှင့် သင်္ခါရုပေက္ခာတို့၏ အကျယ်ပေတည်း။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဝီရိယုပေက္ခာ စ၊ ဝီရိယုပေက္ခာသည် လည်းကောင်း။ ဝေဒနုပေက္ခာ စ၊ ဝေဒနုပေက္ခာသည် လည်းကောင်း။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ အညမညဉ္စ၊ အချင်းချင်းလည်းကောင်း။ အဝသေသဟိ စ၊ ကြွင်းသောဥပေက္ခာ ရှစ်ပါးတို့နှင့်လည်း။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဘိန္နာ ဧဝ၊ ကွဲပြားသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ်ပြီး၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာသု ဥပေက္ခာသု၊ ဤဥပေက္ခာဆယ်ပါးတို့တွင်။ ဣဓ၊ ဥပေက္ခာကော ဝိဘရတိ-ဟူသော ဤအရာ၌။ ဈာနပေက္ခာ၊ ဈာနပေက္ခာကို။ အဓိပ္ပေဘာ၊ အလိုရှိအပ်သော၏။ သာ၊ ထိုဈာနပေက္ခာသည်။ မဇ္ဈတ္တလက္ခဏာ၊ အလယ်အလတ်လက္ခဏာရှိ၏။ အနာဘောဂရသာ၊ မွန်မြတ်သောတတိယဈာန် သုခ၌သော်လည်း နှလုံးမသွင်းခြင်းကိုစွဲရှိ၏။ အဗျာပါရပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မွန်မြတ်သော သုခကိုသော်လည်း ခံစားရန် ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းမရှိသော ဓာရားဟု

ဉာဏ်အာ၊ ရှေ့ရှုထင်တတ်၏။ ပီတိဝိရာဂပဒဋ္ဌာနာ၊ ပီတိကိုစက်ဆုပ်ခြင်းလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤကား ဈာနပေက္ခာ၏ လက္ခဏာစသည်တို့ပေတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤနေရာ၌။ ဌတော၊ တန်ရပ်၍။ စောဒကော၊ စောဒကသည်။ အာဟ၊ ပြောဆို၏။ စ စောဒေမိ၊ စောဒနာပါအံ့။ “အယံ၊ ဤဈာနပေက္ခာသည်။ အတ္တတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်၊ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ၊ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာသည်သာလျှင်။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။ သာ စ၊ ထိုတတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာသည်လည်း။ ပဌမဒုတိယဈာနသုပ္ပါပထမဈာန်နှင့်ဒုတိယဈာန်တို့၌လည်း။ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိတိ၊ လျစ်လျူရှုလျက်နေ၏ဟု။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အယံ၊ ဤတတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာကို။ ဝတ္တဗ္ဗ၊ ဆိုသင့်သည်။ (ဟောသင့်သည်) သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သာ၊ ထိုတတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာကို။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မမူခဲ့သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စောဒကော၊ စောဒကသည်။ အာဟ၊ ပြောဆို၏။ အပ္ပတ္တကိစ္စတော၊ ထိုဈာန်တို့၌ လျစ်လျူရှုခြင်းကိစ္စမထင်ရှားသောကြောင့်။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မမူအပ်။ ဟိ၊ ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုပထမဈာန်နှင့် ဒုတိယဈာန်တို့၌။ ဝိတက္ကာဒိဟိ၊ ဝိတက် ဝိစာရ ပီတိတို့သည်။ ဝါ၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိတို့က။ အဘိဘူတတ္တာ၊ လွမ်းမိုးလျက်ရှိသောကြောင့်။ တဿ၊ ထိုတတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စသည်။ အာရိဗ္ဗတ္ထံ၊ မထင်ရှားပေ။ ဣဓ ပန၊ ဤတတိယဈာန်၌ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိဟိ၊ ဝိတက် ဝိစာရ ပီတိတို့သည်။ ဝါ၊ ဝိတက် ဝိစာရ ပီတိတို့က။ အနဘိဘူတတ္တာ၊ လွမ်းမိုးခြင်းမရှိသောကြောင့်။ အယံ၊ ဤတတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာသည်။ ဥက္ခိတ္တသိရာ ဝိယ ဟုတွာ၊ ခေါင်းထောင်လာသကဲ့သို့ဖြစ်၍၊ ပရိဗ္ဗတ္တကိစ္စာ၊ ထင်ရှားသောကိစ္စရှိသည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ဤကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပရိဟာရော၊ အပြေတည်း။

ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိတိ တေသာ၊ လျစ်လျူရှုလျက်နေ၏ဟူသော ဤစကား၏။ အတ္တဝန္တနာ၊ အနက်ကို ဖွင့်ပြခြင်းသည်။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသောအဖို့အားဖြင့်။ နိဋ္ဌိသာ၊ ပြီးဆုံးပေပြီ။

၈၅။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သတော စ သမ္ပဇာနောတိ ဧတ္ထ၊ သတော စ သမ္ပဇာနောဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဝိက္ကာရော၊ အကျယ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလက္ခဏာတိုင်း။ ဝေဒိကဗျော၊ သိအပ်၏။ (ကညံ)။ သရတိ၊ အမှတ်ရတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ယုံကြောင့်။ သကော၊ ဆက်မည်၏။ သမ္ပဇာနာတိ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်၏။ ဣတိ ဟသ္မာ၊ ယုံကြောင့်။ သမ္ပဇာနာ၊ သမ္ပဇာနာမည်၏။ ပုဂ္ဂလေန၊ သတိရှိသူ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသူဟူသော ဖုရိယံဖြင့်။ သတိ၊ သတိကိုလည်းကောင်း။ သမ္ပဇညဉ္စ၊ သမ္ပဇညကိုလည်းကောင်း။ ဝုတ္တာ၊

ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသတိနှင့်သမ္ပဇညတို့တွင်။ သတိ၊ သတိသည်။ သရဏ-
 လက္ခဏာ၊ အမှတ်ချခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ အသမ္ပဿနရသာ၊ မမေ့ခြင်းကိစ္စရှိ၏။
 အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ကိလေသာတို့မှ စောင့်ရှောက်တတ်သော တရားဟု
 ဉာဏ်အားရှေ့ရှုထင်တတ်၏။ သမ္ပဇညံ၊ သမ္ပဇညသည်။ အသမ္ပောဟလက္ခဏံ၊
 မတော့မဝေ မှန်စွာသိခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ တိရဏရသံ၊ ကိစ္စပြီးဆုံးခြင်းဟူသော
 တဘက်ကမ်းသို့ရောက်အောင် ကူးခတ်ခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ငဝိစယ-
 ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သောတရားဟု ဉာဏ်အားရှေ့ရှုထင်တတ်၏။

(၁၅၈) တတ္ထ၊ ထိုစျာန်တို့တွင်။ ဣဒံ သတိသမ္ပဇညံ၊ ဤသတိနှင့်သမ္ပဇညံ
 သည်။ ပုရိမဇ္ဈာနေသုပိ၊ ရှေးဖြစ်သော ပထမစျာန် ဒုတိယစျာန်တို့၌လည်း။
 ကိဉ္ဇာပိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ကားရှိပေ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ မုဋ္ဌသတိဿ၊ သတိလွတ်
 သော။ အသမ္ပဇာနဿ၊ သမ္ပဇညာဏ်မရှိသောသူအား။ ဥပစာရမတ္တမ္ပိ၊ ဥပစာ-
 ရမျလည်း။ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြည့်စုံ။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာမှာမူကား။ ပဂေဝ၊
 အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ပန၊ ထိုသို့ ပထမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်တို့၌
 သတိသမ္ပဇညံရှိသော်လည်း။ တေသံ စျာနာနံ၊ ထိုစျာန်တို့၏။ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ၊
 ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းခြင်းကြောင့်။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ ပုရိသဿ၊ ယောက်ျား၏။
 ဂတိ၊ သွားခြင်းသည်။ သုခါ၊ လွယ်ကူသည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။
 တနည်း။ သုခါ ဟောတိ ဝိယ၊ လွယ်ကူသကဲ့သို့။ တတ္ထ၊ တေသု စျာနေသု၊
 ထိုစျာန်တို့၌။ (ထည့်)။ ဝါ၊ ထိုပထမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်တို့၌။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။
 ဂတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သုခါ ဟောတိ၊ လွယ်ကူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစျာန်တို့၌။ သတိ-
 သမ္ပဇညကိစ္စံ၊ သတိနှင့်သမ္ပဇညကိစ္စသည်။ အဗျတ္တံ၊ မဆင်းရှားပေ။ ပန၊ စင်စစ်
 သော်ကား။ ဩဋ္ဌာရိကင်္ဂပုဟာနေန၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောအင်္ဂါကိုပယ်ခြင်း
 အားဖြင့်။ ဣမဿ စျာနဿ၊ ဤစျာန်၏။ သုခမတ္တာ၊ သိမ်မွေ့ခြင်းကြောင့်။
 ပုရိသဿ၊ ယောက်ျား၏။ ခုရဓာရာယံ၊ သင်ခုန်းဓားသွားပေါ်၌။ သတိသမ္ပ-
 ဇညကိစ္စပရိဂ္ဂဟိတာ၊ သတိသမ္ပဇညဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်သော။ ဂတိ၊ သွားခြင်း
 ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ ဝိယ၊ အလိုရှိအပ်သကဲ့သို့။ သတိသမ္ပဇညကိစ္စပရိဂ္ဂဟိတာ ဝေ၊
 သတိသမ္ပဇညဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တဿ ဂတိ၊ စိတ်၏
 ဖြစ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိအပ်ပေ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဂေဝ၊
 ဤတတိယစျာန်၌သာလျှင်။ ဣဒံ၊ ဤ သတော သမ္ပဇာနော- ဟူသောနှစ်ပုဒ်
 ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိယျော၊ ထို့ထက်အလွန်ဆိုဖွယ်သည်။ ကိဉ္ဇာ၊ အဘယ်
 နည်း။ ဓေနုတော၊ အမိနွားမမှ၊ အပနီတော၊ ခွံသားအပ်သော။ ဓေနုပဂေါ၊
 နို့ မခွာသေးသော။ ဝစ္ဆော၊ နွားသားငယ်သည်။ ဝါ၊ နွားသားငယ်ကို။
 အရက္ခိယမာနော၊ မစောင့်ရှောက်ပဲထားသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ မစောင့်ရှောက်ပဲ
 ထားလျှင်။ ဓေနံ၊ အမိနွားမသို့။ ပုနဒေဝ၊ တဖန်ပြန်၍။ ဥပဂစ္ဆတိ ယထာ၊

ကပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်။ ဣဒံ တတိယဇ္ဈာနသုခံ၊ ဤတတိယဈာန်သုခ
ကို။ ပီတိတော၊ ပီတိမှ။ အပနီတံ၊ ခွဲခွာထားအပ်၏။ တံ၊ ပီတိမှ ခွဲခွာထားအပ်
သော ထိုတတိယဈာန်သုခသည်။ သတိသမ္ပဗညာရက္ခေန၊ သတိသမ္ပဗညာဟူ
သော အစောင့်အရှောက်ဖြင့်။ အရက္ခိယမာနံ၊ စောင့်ရှောက်မထားလျှင်။
ပီတိံ ဧဝံ၊ ပီတိသို့သာလျှင်။ ပုန၊ တဖန်ပြန်၍။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ကပ်လေရာ၏။
(ပုန ဒေဝကို ပုန+ဧဝ-ပုဒ်ဖြတ်၍ ဒေဝကို ပီတိံဧဝ-ဟု ထိုင်ပါ။) ပီတိသမ္ပ-
ယုတ္တမေဝ၊ ပီတိနှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။
သုခေပိ၊ သုခ၌လည်း။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သာရဇ္ဇန္တိ၊ လွန်စွာတပ်
မက်တတ်ကုန်၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤတတိယဈာန်သုခသည်လည်း။ အတိမဓရံ သုခံ၊
အလွန်ကောင်းမြတ်သောသုခဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းမူကား။
တတော၊ ထိုတတိယဈာန်သုခထက်။ ပရံ၊ သာလွန်သော။ သုခါဘာဝါ၊ သုခ
မရှိသောကြောင့်တည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ သတိသမ္ပဗညာနုဘာဝေန၊
သတိသမ္ပဗညာအာနုဘော်ဖြင့်။ ဧတ္ထ သုခေ၊ ဤတတိယဈာန်သုခ၌။ အသာရဇ္ဇ-
နာ ဧကောတိ၊ တပ်မက်မှုမရှိခြင်းဖြစ်ပေ၏။ အညထာ၊ အခြားသောအခြင်း
အရာအားဖြင့်။ အသာရဇ္ဇနာ၊ တပ်မက်မှုမရှိခြင်းသည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်
ပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒမ္ပိ အတ္ထဝိသေသံ၊ ဤအနက်အထူးကိုလည်း။ ဒသေတုံ၊
ပြခြင်းငှာ။ ဣဒံ၊ သတော သမ္ပဗောနေ- ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ဣဝေ၊ ဤ
တတိယဈာန်၌သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
သိအပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိတိ ဧတ္ထ၊ သုခဉ္စ၊
ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ- ဟူသော ဤစကား၌။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ တတိယဇ္ဈာနသမင်္ဂီနေ၊ တတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံ
သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုခပဋိသံဝေဒနာဘောဂေါ၊ ချမ်းသာကိုခံစားမည်ဟူသော
နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ၊ အကယ်ရှိကား မရှိစေကာမူ။ ဧဝံ သန္တေပိ၊
ဤသို့မရှိစေပဲလျက်လည်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တဿ တတိယဇ္ဈာန-
သမင်္ဂီနေ၊ ထိုတတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ နာကောယေန သမ္ပ-
ယုတ္တံ၊ နာမကာယနှင့်ယှဉ်သော။ ယံ သုခံ၊ အကြင်သုခသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
တံ သုခံ၊ ထိုသုခကို။ သော တတိယဇ္ဈာနသမင်္ဂီ၊ ထိုတတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံ
သောသူသည်။ ပဋိသံဝေဒေယျ၊ ခံစားရာ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယံ တံ နာမ-
ကာယသမ္ပယုတ္တံ သုခံ၊ အကြင်နာမကာယနှင့်ယှဉ်သော ချမ်းသာသည်။ အတ္ထိ၊
ရှိ၏။ တံ သမုဋ္ဌာနေ၊ ထိုချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော။ အတိပဏိတေန၊ အလွန်
ကောင်းမြတ်သော။ ရူပေန၊ စိတ္တဇရုပ်ဖြင့်။ အဿ ဈာနသမင်္ဂီနေ၊ ထိုတတိယ
ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော ယောဂီ၏။ ရူပကောယော၊ ဝိသေသသည်။ ဝါ၊ တိဇ-

ကာယကို။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဖုဋ္ဌော၊ ပျံ့နှံ့ထိပါးအပ်၏။ ယဿ ရူပ-
 ကာယဿ၊ အကြင်တိဇကာယ၏။ ဖုဋ္ဌတ္တာ၊ ပျံ့နှံ့ထိပါးခြင်းကြောင့်။ ဈာနာ၊
 ဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌိတောပိ၊ ထသော်လည်း။ သုခံ၊ ကာယိကချမ်းသာကို။ ပဋိသံဝေ-
 ဒေယျ၊ ခံစားပေရာ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ ကြောင့်။ ဧတံ အတ္ထံ၊ စေတသိကသုခကို
 ခံစားခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဤအနက်ကို။ ဒဿန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။
 သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိတိ၊ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ ဟူ၍။
 အာဟ၊ ဆို၏။

၈၆။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ဥပေက္ခကော သတိ-
 မာ သုခဝိဟာရီတိ ဧတ္ထ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ဥပေက္ခကော သတိမာ
 သုခဝိဟာရီ- ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 သိအပ်၏။ ယံ ဈာနဟေတု ယံ ဈာနကာရဏာ၊ အကြင်တတိယဈာန်ဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ တံ တတိယဇ္ဈာနသမင်္ဂီပုဂ္ဂလံ၊ ထိုတတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံ
 သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ၊ ဘုရားအစရှိသော အရိယာအရှင်မြတ်
 တို့သည်။ အာစိက္ခန္တိ၊ ပြောကြားကုန်၏။ ဒေသေန္တိ၊ ဟောညွှန်ကုန်၏။ ပည-
 ပေန္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေကုန်၏။ ပဋ္ဌပေန္တိ၊ ထားကုန်၏။ ဝိဝရန္တိ၊ ဖော်
 ပြကုန်၏။ ပကာသေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊
 ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်ပေတည်း။ ကိန္တိ၊
 အဘယ်သို့လျှင်။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်သနည်း။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူ
 ရှုသူ။ သတိမာ၊ သတိရှိသူ။ သုခဝိဟာရီ၊ ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှိသူ။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်၏။ တံ တတိယဈာနံ၊ ထိုတတိယဈာန်ကို။ ဝါ၊
 ထိုတတိယဈာန်သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ပြည့်စုံစေ၍နေ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊
 ဤယံ တံ အရိယာ။ ပ။ သုခဝိဟာရီ- ဟူသောပါဌ၌။ ယောဇနာ၊ ရွှေနောက်စကား
 ယှဉ်စပ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်ပေသတည်း။

ပန၊ ဆက်၍ပြောဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ တံ တတိယဇ္ဈာန-
 သမင်္ဂီပုဂ္ဂလံ၊ ထိုတတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တေ၊ ထိုဘုရားအစရှိ
 သောအရိယာအရှင်မြတ်တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ လျစ်လျူရှုသူ၊ သတိရှိသူ၊ ချမ်း
 သာစွာနေလေ့ရှိသူဟု။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်
 ကား။ ပုစ္ဆော၊ အမေးတည်း။ ပသံသာရဟတော၊ ချီးမွမ်းထိုက်သောကြောင့်
 ပေတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့၍ရှင်းပြဦးအံ့။ အယံ၊ ဤတတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ အတိမဓုရသုခေ၊ အလွန်ကောင်းမြတ်
 သောသုခရှိသော။ သုခပါရမီပတ္တေ၊ သုခ၏အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော။
 တတိယဇ္ဈာနေပိ၊ တတိယဈာန်၌သော်လည်း။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှုနိုင်၏။
 တတ္ထ၊ ထိုတတိယဈာန်၌။ သုခါဘိသင်္ကေန၊ သုခမှကပ်ငြိသောတဏှာသည်။

ဝါ၊ တဏှာက။ န အာကဗ္ဗိယတိ၊ မဆွဲငင်နိုင်ပေ။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပီတိ၊ ပီတိသည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပ္ပဋ္ဌိတသတိတာယ၊ ထင်သောသတိရှိသောကြောင့်။ သတိမာ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံပေ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ အရိယကန္တံ၊ အရိယာတို့နှစ်သက်အပ်သော။ အရိယဇနသေဝိတမေဝ၊ အရိယာသူတော်စင်တို့ မှီဝဲအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အသံကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းခြင်းမရှိသော။ သုခံ၊ သုခကို။ နာမကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပသံသာရဟော ဟောတိ၊ ချီးမွမ်းထိုက်ပေ၏။ (၁၅၄) ဣတိ၊ ဤသို့။ ပသံသာရဟတော၊ ချီးမွမ်းထိုက်သောကြောင့်။ နံ တတိယဈာနသမဂ္ဂိပုဂ္ဂလံ၊ တတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသောထိုသူကို။ အရိယာ၊ အရိယာတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပသံသာဟေတုဘူတေ၊ ချီးမွမ်းခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ တေ ဂုဏေ၊ ထိုဂုဏ်တို့ကို။ ပကာယေန္တော၊ ပြလျက်။ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီတိ၊ ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ-ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

တတိယန္တိ၊ တတိယံဟူသည်ကား။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ၊ အရေအတွက်အစဉ်အားဖြင့်။ တတိယံ၊ တတိယမည်၏။ ဣဒံ၊ ဤဈာန်ကို။ တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သောအနက်ကြောင့်လည်း။ တတိယံ၊ တတိယမည်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကေဂံဝိပ္ပဟိနံ ဒုဝဂ်သမန္နာဂတန္တိ၊ ကေဂံဝိပ္ပဟိနံ ဒုဝဂ်သမန္နာဂတံ-ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတ္ထံ၊ ဤစကား၌။ ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ ပဟာနဝသေန၊ ပယ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကေဂံဝိပ္ပဟိနဘာ၊ အင်္ဂါဘဝါးကိုပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ သာ သော၊ ထိုပီတိကို။ ဒုတိယဈာနဿ၊ ဒုတိယဈာန်၏။ အပ္ပနာက္ခဏေ၊ အပ္ပနာခဏ၌။ ဝိတက္ကဝိစ၊ ရာ၊ ဝိတက်နှင့်ဝိစာရတို့ကို။ ပဟိယန္တိ ဝိယ၊ ပယ်အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ အပ္ပနာက္ခဏေယေဝ၊ အပ္ပနာခဏ၌သာလျှင်။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သာ၊ ထိုပီတိကို။ အဿ၊ ထိုတတိယဈာန်၏။ ပဟာနဂ်န္တိ၊ ပယ်အပ်သောအင်္ဂါဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ သုခံ၊ သုခလည်းကောင်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ ဤနှစ်ပါးသောတရားတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိာသေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝဂ်သမန္နာဂတတာ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဘဂေ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၌။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာသည်။ သတိ၊ သတိသည်။ သမ္ပဗညံ၊ သမ္ပဗညသည်။ သုခံ၊ သုခသည်။ စိတ္တေသေကဂ္ဂတာ၊ စိတ္တ-

သေကဂ္ဂတာတည်း။ ဈာနန္တိ ဈာနံ နာမ၊ ဈာန်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ
 ဝစနံ၊ အကြင်ကောင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။
 သပရိဟာရံ၊ အခြံအရံနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ ဒသေတံ၊ ပြခြင်းငှာ။
 ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ အလျော်ကိုပြအံ့။ ဥပေ-
 က္ခာသတိသမ္ပဇညာနိ၊ ဥပေက္ခာနှင့်သတိသမ္ပဇညတို့ကို။ ဌပေတော၊ ချန်ထား၍။
 နိပ္ပရိယာယဝသေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဥပနိဇ္ဈာနလက္ခဏပ္ပတ္တာနံ၊ စူးစူးစိုက်စိုက်
 ရှုခြင်းလက္ခဏာသို့ရောက်ကုန်သော။ အင်္ဂါနံ ဝသေန၊ အင်္ဂါတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။
 ဧတံ၊ ဤတတိယဈာန်သည်။ ဒုဝဂ္ဂိကမေဝဟောတိ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးသာ
 ရှိပေ၏။ ယထာဟ၊ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူ
 မှကား။ တသ္မိံ သမယေ၊ သို့အခါ၌။ ကတမံ ဒုဝဂ္ဂိကံ ဈာနံ၊ အဘယ်အင်္ဂါ
 နှစ်ပါးရှိသော ဈာန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ သုခံ၊ သုခလည်းကောင်း။
 စိတ္တသေကဂ္ဂတာ၊ စိတ္တကဂ္ဂတာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝဂ္ဂိကံ
 ဈာနံ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသော ဈာန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ သေသံ၊
 ကြွင်းသောသိဖွယ်ရာဟူသမျှသည်။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ပထမဈာန်၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊
 ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိသည်သာတည်း။

စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာ

စတုတ္ထဈာန်ကိုဖွင့်ဆိုချက်

၇၇။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ တသ္မိမ္မိ၊ ထိုတတိယဈာန်ကိုလည်း။
 အဓိဂတေ၊ ရအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ တနည်း။ အဓိဂတေ၊ ရအပ်ပြီးသော။
 တသ္မိမ္မိ၊ ထိုဈာန်၌လည်း။ ဥတ္တရနယေန၊ ဆိုခဲ့သောနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။
 ပညာဟာကာရေဟိ၊ ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ စိတ္တဝသိနာ ဟုတွာ၊
 နိုင်နင်းအောင် လေ့လာမှီဝဲပြီးသည်ဖြစ်၍။ ပဂုဏတတိယဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ၊
 ကျေပွန်အောင် ဝင်စားထားသော တတိယဈာန်မှထ၍။ အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤ
 တတိယဈာန်သမာပတ်သည်။ အာသန္နပီတိပစ္စတ္တိကာ၊ ပီတိဟူသော ရန်သူနှင့်
 နီးကပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုတတိယဈာန်၌။ ယံ၊ အကြင်
 အင်္ဂါကို။ သုခမိတိ၊ သုခဟူ။ စေတသော၊ စိတ်၏။ အာဘောဂေါ၊ နှလုံး
 သွင်းခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဧတေန၊ ထိုဈာန်ဖြင့်။ (ထိုအင်္ဂါဖြင့်)။ ဧတံ၊ ထို
 တတိယဈာန်ကို။ ဩဋ္ဌာရိကန္တိ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်း၏ဟူ။ အက္ခာယတိ၊ ဟော
 တော်မူအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သုခဿ၊
 သုခ၏။ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းခြင်းကြောင့်။ အင်္ဂဒုပ္ပလာ၊ အင်္ဂါ
 အားနည်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုတတိယဈာန်၌။ ဒေါသံ

ဒိသ္ဗာ၊ အပြစ်ကိုမြင်၍။ စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်ကို။ သန္တတော မနသံ
ကရိတု၊ ငြိမ်သက်သောတရားဟု နှလုံးသွင်းလျက်။ တတိယဇ္ဈာနေ၊ တတိယ
ဈာန်၌။ နိကန္တိ ပရိယာဒါယ၊ နှစ်သက်တယ်တာခြင်းကို ကုန်ခန်းစေ၍။
စတုတ္ထာဓိဂမာယ၊ စတုတ္ထဈာန်ကိုရခြင်းငှာ။ ယောဂေါ၊ ဘာဝနာအလုပ် အား
ထုတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ အထ၊ ထိုသို့ အားထုတ်လတ်သော်။
ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ တတိယဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ၊ တတိယဈာန်မှထ၍။
သတဿ၊ သတိရလျက်။ သမ္ပဇာနဿ၊ သမ္ပဇာတိခေါ် ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံ
လျက်။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဆင်ခြင်သော။ အထ၊
ထိုယောဂီအား။ စေတသိကသောမနဿသင်္ခါတံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ရှင်လန်း
ဝမ်းသာမှုဟုဆိုအပ်သော။ သုခံ၊ သုခသည်။ ဩဠာရိကတော၊ ရုန့်ရင်းကြမ်း
တမ်းသော အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာ၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ စေတ၊ ဥပေက္ခာ-
ဝေဒနာသည်လည်းကောင်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာသည်လည်း
ကောင်း။ သန္တတော ဥပဋ္ဌာတိ၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့် ထင်လာ၏။ တဒါ၊
ထိုသို့ထင်လာသောအခါ၌။ အထ၊ ထိုယောဂီအား။ ဩဠာရိကင်္ဂပွဟာနာယ၊
ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အင်္ဂါကို ယယ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း။ သန္တအင်္ဂပဋိလာ-
ဘာယ စ၊ ငြိမ်သက်သောအင်္ဂါကို ရခြင်းငှာလည်းကောင်း။ တဒေဝ နိမိတ္တံ၊
ထိုပထဝီကသိုဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုပင်။ ပထဝီ ပထဝီတိ၊ မြေ မြေဟု။ ပုနပျုနံ
မနသိ၊ ကရောတော၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်နှလုံးသွင်းနေစဉ်။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။
စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပဇ္ဇိယတိတိ၊ စတုတ္ထဈာန်ဖြစ်တော့မည်ဟု။ ဝတ္ထုဗ္ဗဇေနဝါရေ၊
ဆိုသင့်သော ဇောဝါရ၌။ ဘဝင်္ဂံ ဥပစိန္တိတု၊ ဘဝင်္ဂကိုဖြတ်၍။ တဒေဝ ပထဝီ-
ကသိဏံ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်းနိမိတ်ကိုပင်။ အာရမ္မဏံ ကတု၊ အာရုံပြု၍။ မနော-
ဒွါနုဝဇ္ဇနံ ဥပဇ္ဇတိ၊ မနောဒွါနုဝဇ္ဇန်းဖြစ်၏။ တတော၊ ထို့နောင်မှ။ ဓာသ္မိ-
ယေဝါရမ္မဏေ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်း အာရုံ၌ပင်လျှင်။ စတ္တာရိ ဝါ၊ လေးကြိမ်
မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ ဝါ၊ ငါးကြိမ်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။
ဇေနာနိ၊ ဇောတို့သည်။ တနည်း။ စတ္တာရိ ဝါ ပဉ္စ ဝါ ဇေနာနိ၊ ဇောလေး
ကြိမ် ငါးကြိမ်တို့သည်။ (၁၆၀) ဥပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (စောကုနီ၏)။ တေသံ
အဝသာနေ၊ ထိုလေးကြိမ် ငါးကြိမ်တို့၏အဆုံး၌။ ဧကံ၊ တခုသော စတုတ္ထဇော
ပဉ္စမဇောသည်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ၊ စတုတ္ထဈာန်ရှိသော။ ရူပါဝစရံ၊ ရူပါဝစရ
ဇောသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တနည်း။ ဧကံ၊ တခုသော စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမဇော
သည်။ ရူပါဝစရံ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ၊ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်ပေတည်း။ သေသာနီ၊
ကြွင်းကုန်သော သုံးကြိမ် လေးကြိမ်သော ဇောတို့သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာနုနေဝ၊
ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော ဇောတို့သည်။ ကာမာ-
ဝစရာနိ၊ ကာမာဝစရဇောတို့ပေတည်း။ အယံ ပန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
စကားသည်ကား။ ဝိသေသော၊ ထူးခြားချက်ပေတည်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်

ကြောင့်။ သုခဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာသည်။ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာအား။ အာသေဝနပစ္စည်းဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ထို့ပြင်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ စတုတ္ထဈာန်၌။ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ တသ္မာ၊ ထိုအကြောင်းနှစ်ပါးကြောင့်။ တာနံ၊ ထိုပရိက္ခံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံ၊ ဂေါတြဘူနှင့် စတုတ္ထဈာန်စောတို့သည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနာသမ္ပယုတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် ယှဉ်ကုန်၏။ စ၊ ဆင့်၍ဆိုဦးအံ့။ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တတ္တာယော၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်သာယှဉ်သောကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ ပီတိ၊ ပီတိသည်လည်း။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်လျော့၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိသေသော၊ ထူးခြားချက်ပေတည်း။ ဧတ္တာဝဘာ၊ ဤမျှသောဘာဝနာအစဉ်၌။ သေ-သော၊ ဤယောဂီသည်။ သုခဿ စ ပဟာနာ၊ သုခ၏လည်းကင်းခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ၊ ဒုက္ခ၏လည်း ကင်းခြင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ၊ သောမနဿနှင့် ဒေါမနဿတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ နှစ်မျိုးလုံးကင်းသော။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ဥပေက္ခာကြောင့် သတိ၏လုံးဝစင်ကြယ်မှုရှိသော။ စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ ပြည့်စုံစေ၍နေ၏။ ဧဝံ ဝိဟရန္တေန၊ ဤသို့နေသော ယောဂီသည်။ ကေဂံဝိပုဘိနံ၊ အင်္ဂါတပါးကိုပယ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဒုဝဂ်သမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ တိဒ်ကေလျာဏံ၊ ကောင်းခြင်းသုံးပါးနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ၊ လက္ခဏာသိမ်းပါးနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော။ ပထဝီကသိကံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော။ စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်ကို။ အဓိဂတံ ဟောတိ၊ ရလေ၏။

၈၈။ တတ္ထ၊ ထိုစတုတ္ထဈာန်ကိုပြဆိုသောစကား၌။ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာတိ၊ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ-ဟူသည်ကား။ ကာယိကသုခဿ စ၊ ကာယိကသုခကိုလည်း ကောင်း။ ကာယိကဒုက္ခဿ စ၊ ကာယိကဒုက္ခကိုလည်းကောင်း။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗေဝါတိ၊ ပုဗ္ဗေဝဟူသည်ကား။ တဉ္စ ခေါ၊ ထိုပယ်ခြင်းသည်လည်း။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခဲ့ပေသတည်း။ စတုတ္ထဇ္ဈာနက္ခဏေ၊ စတုတ္ထဈာန်ခဏ၌။ န၊ ပယ်ခြင်းမဟုတ်။ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာတိ၊ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ-ဟူသည်ကား။ စေတသိကသုခဿ စ၊ စေတသိကသုခကိုလည်းကောင်း။ စေတသိကဒုက္ခဿ စ၊ စေတသိကဒုက္ခကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမေသံ ဒွိန္ဒုမ္ပိ၊ ဤနှစ်ပါးတို့၏လည်း။ ပုဗ္ဗေဝ အတ္တင်္ဂမာ၊ ရှေးမဆွကပင် ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဣစ္စေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဆိုလိုပေ၏။

ကဒါ ပန၊ အဘယ်အခါ၌။ နေသံ၊ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ သောမနဿ၊ ဒေါမနဿ-ဟူ
သော ထိုတရားတို့ကို။ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ပယ်သနည်း။ ဣတိ စောဒနာယံ၊
ဤသို့သော စောဒနာသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဧတုန္တံ ဈာနာနံ၊ ဈာန်
လေးပါးတို့၏။ ဥပစာရက္ခဏေ၊ ဥပစာရဓာတ်၌။ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ပယ်ပေ၏။
ဣတိ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ဤသို့ဖြေကြားအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့၍ရှင်းပြဦးအံ့။ သောမန-
ဿံ၊ သောမနဿကို။ စတုတ္ထဇ္ဈာနဿ၊ စတုတ္ထဈာန်၏။ ဥပစာရက္ခဏေယေဝ၊
ဥပစာရဓာတ်၌သာလျှင်။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဒုက္ခဒေါမနဿသုခါနိ၊ ဒုက္ခ
ဒေါမနဿနှင့် သုခတို့ကို။ ပဌမဒုတိယ တတိယဈာနာနံ၊ ပထမဈာန်၊ ဒုတိယ
ဈာန်၊ တတိယဈာန်တို့၏။ ဥပစာရက္ခဏေသု၊ ဥပစာရဓာတ်၌။ ပဟိယန္တိ၊
ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတေသံ၊ ထိုသုခဒုက္ခသည်တို့ကို။ ပဟာနက္ခ-
မေန၊ ပယ်သောတရားအစဉ်ဖြင့်။ အဝုတ္တာနမ္ပိ၊ မဟောအပ်ကုန်သော်လည်း။
ဣန္ဒြိယဝိဘဓံ၊ ဣန္ဒြိယဝိဘင်း၌။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဟောထားသော ဣန္ဒြေတို့၏။
ဥဒ္ဓေသက္ခမနေဝ၊ ဥဒ္ဓေသအစဉ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဣဓာပိ၊ ဤဈာန်ကို ဟောပြရာ
စကား၌လည်း။ ဝုတ္တာနံ သုခဒုက္ခသောမနဿဒေါမနဿာနံ၊ ဟောအပ်သော
သုခနှင့် ဒုက္ခ၊ သောမနဿနှင့် ဒေါမနဿတို့ကို။ (ဤ၌ ဝုတ္တာနံဟူသော
ဝိသေသနကို ဝိသေသျှနှင့်တွဲ၍ အနက်ပြန်ရာမှာ မြန်မာစကား ချောမောစေ
ရန် 'ဟောအပ်သော'ဟု ကေဝုဏ်ပြန်ပါသည်။) ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
သိအပ်၏။

တောနိ၊ ထိုသုခနှင့် ဒုက္ခ၊ သောမနဿနှင့် ဒေါမနဿတို့ကို။ တဿ တဿ
ဈာနဿ၊ ထိုသို့ဈာန်၏။ ဥပစာရက္ခဏေယေဝ၊ ဥပစာရဓာတ်၌ပင်လျှင်။ ယဒိ
ပန ပဟိယန္တိ၊ အကယ်၍ ပယ်ကုန်ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ကသ္မာ၊
အဘယ်ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ မိမိအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊
ဒုက္ခိန္ဒြေသည်။ ကတ္ထ စ၊ အဘယ်အကြောင်း၌။ ဝါ၊ အဘယ်ဈာန်၌။ အပရိ-
သေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သနည်း။ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ၊ အကြွင်းမဲ့
ချုပ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
သည်။ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ ပ။ ပဌမံ ဈာနံ
ဥပသမ္ပုဇ္ဈ၊ ပထမဈာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ မိမိအကြောင်း
ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေသည်။ ဧတ္ထ စ၊ ဤပထမဈာန်၌။
အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ၊ အကြွင်းမဲ့ချုပ်၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ မိမိအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်
ပေါ်လာသော။ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ၊ ဒေါမနဿိန္ဒြေသည်။ သုခိန္ဒြိယံ၊ သုခိန္ဒြေ
သည်။ သောမနဿိန္ဒြိယံ၊ သောမနဿိန္ဒြေသည်။ ကတ္ထ စ၊ အဘယ်
အကြောင်း၌။ ဝါ၊ အဘယ်ဈာန်၌။ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ၊ အကြွင်းမဲ့ချုပ်
သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။

သုခဿ စ ပဟာနာ၊ သုခ၏လည်းကင်းခြင်းကြောင့်။ ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ စတုတ္ထ
 ဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ မိမိအကြောင်း
 ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော။ သောမနဿိန္ဒြိယံ၊ သောမနဿိန္ဒြိယသည်။ ဇေတု၊ ဤ
 စတုတ္ထဈာန်၌။ ပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ၊ အကြွင်းမဲ့ချုပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 ဈာနေသ္မေဝ၊ ဈာန်တို့၌သာလျှင်။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်
 မူအပ်ပါသနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆော၊ အမေးတည်း။ အတိသယ-
 နိရောဓတ္တော၊ အလွန်အကဲချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဈာနေသ္မေဝ၊ ဈာန်တို့၌သာလျှင်။
 နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (ပြန်ပေ)။ ဟိ၊ မှန်
 ပေ၏။ နေသံ၊ ထိုသုခ ဒုက္ခတို့၏။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု၊ ပထမဈာန်စသည်တို့၌။
 အတိသယနိရောဓော၊ အလွန်အကဲချုပ်ခြင်းပေတည်း။ နိရောဓောယေဝ၊ ချုပ်
 ကာမျှသာလျှင်။ ဝါ၊ ချုပ်သည်ဆိုရုံမျှသာ။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်ပေ။ ဥပစာ-
 ရက္ခဏေ၊ ဥပစာရခဏ၌။ နိရောဓောယေဝ ဟောတိ၊ ချုပ်သည်ဆိုရုံမျှသာဖြစ်
 ပေ၏။ နာတိသယနိရောဓော၊ အလွန်အကဲချုပ်ခြင်းမဟုတ်ပေ။

(၁၆၁) တထာ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ နာနာဝဇ္ဇနေ၊
 အထူးထူးသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော၊ ဝါ၊ အာဝဇ္ဇန်းကွဲပြားသော။ ပဌမဇ္ဈာန-
 ပစာရေ၊ ပထမဈာန်၏ ဥပစာ၌။ ဒုက္ခိန္ဒြိယဿ၊ ဒုက္ခိန္ဒြိယ၏။ နိရုဒ္ဓဿာပိ၊ ချုပ်ပြီး
 ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ခံသမကသာဒိသမ္ပယောန ဝါ၊ မှက်ခြင်စသည်တို့၏
 အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်စေ။ ဝိသမာသနုပတာပေန ဝါ၊ မညီမညွတ်သော နေရာ၌
 ထိုင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပူလောင်ပင်ပန်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ။ ဥပ္ပတ္တိ၊
 ဒုက္ခိန္ဒြိယဖြစ်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်ရာ၏။ အန္တော အပ္ပနာယံ၊ အပ္ပနာ
 အတွင်း၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န တောဝ သိယာ၊ မဖြစ်နိုင်သည့်သာတည်း။
 ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧတံ၊ ဤဒုက္ခိန္ဒြိယသည်။ ဥပစာရေ၊ ဥပစာခဏ၌။ နိရုဒ္ဓမ္ပိ၊
 ချုပ်သော်လည်း။ ဝါ၊ ချုပ်ပင်ချုပ်သော်လည်း။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ နိရုဒ္ဓံ န
 ဟောတိ၊ ချုပ်သည်မဟုတ်ပေ။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။
 ပဋိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားသည်။ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားက။ အဝိဟ-
 တတ္တာ၊ မပယ်အပ်သေးသောကြောင့်တည်း။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ အန္တော
 အပ္ပနာယံ၊ အပ္ပနာအတွင်း၌။ ပီတိဖုရဏေန၊ ပီတိ၏ပျံ့နှံ့ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊
 ပီတိကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကောင်းရုပ်နုတို့က ကိုယ်ကိုပျံ့နှံ့ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗေ၊
 ကာယော၊ တကိုယ်လုံးသည်။ သုခေါက္ကန္တော၊ သက်သောသုခရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သုခေါက္ကန္တကာယဿ၊ ကိုယ်ကို သုခသက်ဝင်ပျံ့နှံ့သော
 သူအား။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ ဒုက္ခိန္ဒြိယသည်။ သုဠ၊ နိရုဒ္ဓံ ဟောတိ၊ ကောင်းစွာချုပ်၏။
 ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ပဋိပက္ခေန ဝိဟတတ္တာ၊ ဆန့်ကျင်
 ဘက်တရားက ပယ်သတ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (ဤနေရာ၌ ပုစ္ဆာဝါကျ၊

ဝိသဇ္ဇနာဝါကျထုတ်၍ ယောဇနာပြဦးအံ့။) ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ သုခေါက္ကန္တကာယဿ၊ ကိုယ်ကို သုခသက်ဝင်ပျံ့နှံ့သောသူအား။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ ဒုက္ခိန္ဒြိယသည်။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ နိရုဒ္ဓံ ဟောတိ၊ ချုပ်ပါသနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အေးတည်း။ ပဋိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားသည်။ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားက။ ဝိဘက္ခာ၊ ပယ်သတ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ သုခေါက္ကန္တကာယဿ၊ ကိုယ်ကိုသုခသက်ဝင် ပျံ့နှံ့သောသူအား။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ ဒုက္ခိန္ဒြိယသည်။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ နိရုဒ္ဓံ ဟောတိ၊ ချုပ်ပါသတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိသဇ္ဇနာ၊ အခြေပေတည်း။ (ဤအတိုင်း ယောဇနာပါက အဓိပ္ပာယ်ပို၍ ရှင်းလင်း၏) စ၊ သို့မှတပါ။ နာနာဝဇ္ဇနေယေဝ၊ အာဝဇ္ဇန်းကွဲပြားသည့်သာယျာ ဖြစ်သော။ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ၊ ဒုတိယဈာန်ဥပစာ၌။ ပဟိနဿာပိ၊ ပယ်အပ်ပြီးငြားသော်လည်း။ ဝါ၊ ပယ်ပြီးဖြစ်စေကာမူ။ ဒေါမနဿိန္ဒြိယဿ၊ ဒေါမဿိန္ဒြိယ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ မိမိအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တေ၊ ဤဒေါမနဿိန္ဒြိယသည်။ ဝိတက္က၊ ဝိစာရပစ္စယေ၊ ဝိဘက်ဝိစာရလျှင် အကြောင်း အထောက်အပံ့ရှိသော။ (အပိုကို ရှေ့ပဟိနဿိယှဉ်)။ ကာယကိလမေထ စ၊ ကိုယ်ပင်ပန်းခြင်းသည်လည်းကောင်း။ စိတ္တပဿာတေ စ၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ယတ္ထ ပန၊ အကြင်စွာ၏ ဥပစာ၌ကား။ (ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ၊ ဒေါမနဿိန္ဒြိယသည်)။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစွာ၏ ဥပစာ၌။ ဝိတက္ကဝိစာရဘာဝေ၊ ဝိဘက်ဝိစာရရှိသောကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့၊ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ၊ ဒုတိယဈာန် ဥပစာ၌။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ ဝိဘက်ဝိစာရတို့ကို။ အပ္ပဟိနာ ဝေ၊ မပယ်အပ်ကုန်သေးသည်သာတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယဈာန်ဥပစာ၌။ အဿ၊ ထိုဒေါမဿိန္ဒြိယ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ မိမိအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ ဒုတိယဈာန်၌။ န တေဝ သိယာ၊ မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမကား။ ပဟိနပစ္စယတ္တာ၊ အကြောင်းကိုပယ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ တထာ၊ သို့မှတပါး။ တတိယဇ္ဈာနပစာရေ၊ တတိယဈာန်ဥပစာ၌။ ပဟိနဿာပိ၊ ပယ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း။ ဝါ၊ ပယ်ပြီးဖြစ်စေကာမူ။ ပိတိသမုဋ္ဌာနာဏီဘရူပဖုဋ္ဌကာယဿ၊ ပိတိကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကောင်းရုပ်နုတို့ဖြင့် ပျံ့နှံ့ တွေ့ထိသောကိုယ်ရှိသူအား။ သုခိန္ဒြိယဿ၊ သုခိန္ဒြိယ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ မိမိအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တတိယဇ္ဈာနေ၊ တတိယဈာန်၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ မိမိအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ န တေဝ သိယာ၊ မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တတိယဇ္ဈာနေ၊ တတိယဈာန်၌။ သုခဿ၊ သုခ၏။ ပစ္စယဘူတာ၊ အကြောင်း ဖြစ်သော။ ပိတိ၊ ပိတိသည်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းချင်းသိမ်း။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်လေပြီ။

ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ န တေဝ သိယာ၊ မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။ (ပြန်စပ်)။
 အာဟ၊ ထိုမှတပါး။ စတုတ္ထဇ္ဈာနပစာရေ၊ စတုတ္ထဈာန်ဥပစာ၌။ ပဟိနာပိ၊
 ပယ်ပြီးဖြစ်စေကာမူ။ သောမနဿိန္ဒြိယဿ၊ သောမနဿိန္ဒြေ၏။ အာသန္နတ္တာ၊
 ပီတိကဲ့သို့မဝေး နီးကပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ အပ္ပနာပတ္တာယ၊ အပ္ပနာသို့
 ရောက်သော။ ဥပေက္ခာယ အဘာဝေန၊ ဥပေက္ခာမရှိသဖြင့်။ သမ္မာ၊ ကောင်း
 စွာ။ အနတိက္ကန္တတ္တာ စ၊ မလွန်သေးသောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပတ္တိ သိယာ၊
 ဖြစ်နိုင်ရ၏။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ စတုတ္ထဈာန်၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န တေဝ
 သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တသ္မာ ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထပ္ပန္နံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ
 အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတီတိ၊ ဧတ္ထပ္ပန္နံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ-ဟူ၍။
 တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုသို့အရာ၌။ အပရိသေသဂ္ဂဟနံ၊ အပရိသေသသဒ္ဓါကို။ ဣတံ၊
 ပြုအပ်ပေသည်။ ဣတိ အယံ၊ ဤကား စကားတရပ်ပြီး၏။

ဧတ္ထ ဌာနေ၊ ဤနေရာ၌။ ဌာတာ၊ တန်ရပ်၍။ စောဒကော၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ အာဟ၊ ပြောဆို၏။ အထ၊ ထိုမျှ။ ဝေ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ တဿ
 တဿ ဈာနဿ၊ ထိုထိုဈာန်၏။ ဥပစာရေ၊ ဥပစာ၌။ ပဟိနာပိ၊ ပယ်အပ်ပြီး
 လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တော ဝေဒနာ၊ ဤဝေဒနာတို့ကို။ ကသ္မာ၊ အဘယ်
 ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ သမာဟဋ္ဌာ၊ ပေါင်း၍ ဆောင်အပ်
 ကုန်သနည်း။ ဝါ၊ ပေါင်း၍ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သနည်း။ တနည်း။
 သမာဟဋ္ဌာ = အထ သမာဟတာ န၊ စု၍ဆိုအပ်ကုန်သနည်း။ (ဤအလိုသော်
 အထသည် နှုတ်အနက်ရှိ၏။ ကသ္မာ ရှိပြီးလျှင် နှုတ်အနက်ရှိသော အထ-
 သဒ္ဓါကို မဆိုသင့်ဟူမူ ကာယနုတ္တကဲ့သို့ဟုဖြေ။ (ပြည်နိဿယ)။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ စောဒကော၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဟ၊ ပြောဆို၏။ သုခဂ္ဂဟနတ္ထံ၊
 ယူလွယ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ သမာဟဋ္ဌာ၊ ပေါင်း၍ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ခဲ့၍
 ပြဦးအံ့။ အဒုက္ခမသုခန္တိတ္ထေ၊ အဒုက္ခမသုခဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ယာ
 အယံ အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာ၊ အကြင်ဒုက္ခလည်း မဟုတ်၊ သုခလည်း
 မဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ သာ၊ ထိုဥပေက္ခာ-
 ဝေဒနာသည်။ သုခမာ၊ သိမ်မွေ့၏။ ဒုဝိညေယျာ၊ သိနိုင်ခဲ့၏။ သုခေန၊ လွယ်ကူ
 စွာ။ ဂဟေတုံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဖမ်းယူခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်နိုင်ပေ။ တသ္မာ၊
 ထို့ကြောင့်။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ၊
 ဟုတ်ဟုတ် ညားညားဖြင့်။ ဝါ၊ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။
 ဂဟေတုံ၊ ဖမ်းယူခြင်းငှာ။ အသက္ကုဏေယျဿ၊ မတတ်နိုင်သော။ ဒုဌဿ၊ ဆုံးမ
 ခက်သော။ ဂေါဏဿ၊ နွားကို။ သုခဂ္ဂဟနတ္ထံ၊ လွယ်ကူစွာ ဖမ်းယူခြင်းငှာ။
 ဂေါပေါ၊ နွားကျောင်းသားသည်။ ဧကသ္မိ ဝဇေ၊ နွားခြံတခု၌။ သဗ္ဗာ
 ဂါဝေါ၊ နွားအားလုံးကို။ သမာဟရတိ၊ စုသွင်း၏။ အထ၊ ထိုနောင်မှ။ ဧကေကံ၊

ဟကောင်စီ တကောင်စီသောနွားကို။ နီဟရန္တော၊ ထုတ်လတ်သော်။ ပဋိပါဠိ-
ယာ အာဂတံ၊ အစဉ်အတိုင်းလာသော။ (တမိဉ္စစပ်)။ အယံ၊ ဤနွားသည်။
သော၊ ထိုဆုံးမခက်သောနွားတည်း။ နံ၊ ထိုနွားကို။ ဂဏှထ၊ ဖမ်းကြကုန်
လော။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တမိ၊ ထိုနွားကိုလည်း။ ဂါဟယတိ ယထာ၊ ဖမ်း
စေသကဲ့သို့။ ဝေမော၊ ဤအဘူရင်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သုခဂ္ဂဟ-
နတ္ထံ၊ လွယ်ကူစွာ ဖမ်းယူခြင်းငှာ။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဧတာ၊ ထို
ဝေဒနာတို့ကို။ သမာဟရိ၊ စု၍ ဟောတော်မူ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေ
သမာဟဋ္ဌာ၊ ဤသို့စု၍ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဧတာ၊ ထိုဝေဒနာတို့ကို။
ဒဿေတွာ၊ ပြုပြီးလျှင်။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ နေဝ သုခံ၊ သုခ
လည်းမဟုတ်။ န ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ်။ န သောမနဿံ၊ သောမနဿ
လည်းမဟုတ်။ န ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿလည်းမဟုတ်။ အယံ၊ ဤသဘောတရား
သည်။ အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သော၊
ဤဥပေက္ခာဝေဒနာကို။ ဂါဟယိတုံ၊ ယူစေခြင်းငှာ။ သက္ကာ ဟောတံ၊ စွမ်းနိုင်
ပေသတည်း။

အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခ
လည်းမဟုတ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ စိတ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှ လွတ်
ကြောင်းဖြစ်သော စတုတ္ထဈာန်သမာပတ်၏။ ပစ္စယဒဿနတ္ထဉ္စာပိ၊ အကြောင်း
ကိုပြုခြင်းအကျိုးငှာလည်း။ ဧတာ၊ ထိုဝေဒနာတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ ဒုက္ခပ္ပ-
ဟာနာဒယော၊ ဒုက္ခကို ပယ်တတ်သော ဥပစာနှင့်တကွသော ပထမဈာန်စသည်
တို့သည်။ တဿာ၊ ထိုစတုတ္ထဈာန်စေတောဝိမုတ္တိ၏။ ပစ္စယာ၊ ရကြောင်းတို့ပေ
တည်း။ ယထာဟ၊ ဘုရားဘယ်သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ (၁၆၂)
အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် မဟာကောဠိက။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခ
လည်းမဟုတ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ သမာပတ္တိယာ၊ စိတ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှ
လွတ်ကြောင်းဖြစ်သော စတုတ္ထဈာန်သမာပတ်၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။
စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့တည်း။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် မဟာကောဠိက။ ဣမ၊ ဤ
သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သုခဿ စ ပဟာနာ၊ သုခကိုလည်းပယ်
ခြင်းကြောင့်။ ပ။ စတုတ္ထံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇေ၊ စတုတ္ထဈာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟ-
ရတိ၊ နေ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် မဟာကောဠိက။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ ဒုက္ခလည်း
မဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ သမာပတ္တိယာ၊ စိတ်၏
ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှ လွတ်ကြောင်းဖြစ်သော စတုတ္ထဈာန်သမာပတ်၏။ ပစ္စယာ၊
အကြောင်းတို့သည်။ ဣမ စတ္တာရော၊ ဤလေးပါးတို့ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဝါ၊ တနည်းကား။ အညတ္တ၊ အခြားသော အောက်မဂ်တို့၌။ ပဟိနာပိ၊ ပယ်ပြီးစေကာမူ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒယော၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိစသည်တို့ကို။ တတိယမဂ္ဂဿ၊ တတိယမဂ်၏။ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ၊ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းခြင်းငှာ။ ဇတ္ထ ပဟိနာတိ၊ ထိုတတိယမဂ်၌ ပယ်အပ်ကုန်၏ဟု။ ဝုတ္တာ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ထိုအတူ။ တေဿ ဈာနဿ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံပိ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းခြင်းငှာလည်း။ တော၊ ထိုဝေဒနာတို့ကို။ ဣဓ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ ပစ္စယဿာတေန၊ အကြောင်းကို ပယ်သတ်ခြင်းဖြင့်။ ဓာဂဒေါသာနံ အတိဒ္ဓရဘာဝံ၊ ဓာဂနှင့် ဒေါသတို့၏ အလွန်ဝေးကွာခြင်းကို။ ဒဿေတုမ္ပိ၊ ပြခြင်းငှာလည်း။ တော၊ ထိုဝေဒနာတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တောသု၊ ထိုဝေဒနာတို့တွင်။ သုခံ၊ သုခသည်။ သောမနဿဿ၊ သောမနဿ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းဖြစ်၏။ သောနေဿံ၊ သောမနဿသည်။ ဓာဂဿ၊ ဓာဂ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းဖြစ်၏။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသည်။ ဒေါမနဿဿ၊ ဒေါမနဿ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းဖြစ်၏။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿသည်။ ဒေါသဿ၊ ဒေါသ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းဖြစ်၏။ အဿ၊ ထိုဈာန်သည်။ သုခါဒိဿာတေန၊ သုခသည်တို့ကို ပယ်သတ်ခြင်းဖြင့်။ သပ္ပစ္စယာ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာဂဒေါသာ၊ ဓာဂ၊ ဒေါသတို့ကို။ ဟဋ္ဌာ၊ ပယ်သတ်အပ်ပြီးဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပယ်သတ်အပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်။ အတိဒ္ဓရေဟောန္တိ၊ အလွန်ဝေးကွာ၏။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤသို့သိအပ်ကုန်၏။

အဒုက္ခမသုခန္တိ၊ အဒုက္ခမသုခံဟူသည်ကား။ ဒုက္ခဘာဝေန၊ ဒုက္ခမရှိခြင်းကြောင့်။ အဒုက္ခံ၊ အဒုက္ခမည်၏။ သုခါဘာဝေန၊ သုခမရှိခြင်းကြောင့်။ အသုခံ၊ အသုခမည်၏။ တေန ဒုက္ခသုခပဋိဂ္ဇေပဝစနေန၊ ဒုက္ခနှင့် သုခကို ပယ်သော ဤစကားရပ်ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ ဒုက္ခသုခပဋိပက္ခဘူတံ၊ ဒုက္ခနှင့် သုခတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ တတိယဝေဒနံ၊ တတိယဝေဒနာကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ဒုက္ခသုခါဘာဝမတ္ထံ၊ ဒုက္ခ သုခ မရှိခြင်းမျှကို။ န ဒီပေတိ၊ ပြသည်မဟုတ်ပေ။ တတိယဝေဒနာ နာမ၊ တတိယဝေဒနာမည်သည်ကား။ အဒုက္ခမသုခါ၊ အဒုက္ခမသုခပင်တည်း။ ဥပေက္ခာဝေဒနာတိပိ ဝုစ္စဘိ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ပေ၏။ သာ၊ ထိုအဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည်။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိပရိတာနုဘဝနုလက္ခဏာ၊ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတို့မှ ပြန်သော မဇ္ဈတ္တာရုံကို။ ဝါ၊ မကောင်းမဆိုး အလယ်အလတ်အာရုံကို ခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ မဇ္ဈတ္တရသာ၊ လျစ်လျူ။

ရှုခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အဝိဘူတပစ္စုပ္ပန်၊ သုခ ဒုက္ခဘူတသို့ မထင်မရှားသောတရား ဟု ဉာဏ်အား ရွှေ့ရှုဆင်တတ်၏။ သုခနိရောဓပဒဋ္ဌာန်၊ သုခချုပ်ရာစတုတ္ထဈာန် လျှင် နိုးသောအကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

၈၉။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိန္နိ၊ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ ဟူသည်ကား။ ဥပေက္ခာယ ဇနိတသတိယာ၊ ဥပေက္ခာသည်။ ဝါ၊ ဥပေက္ခာက ဖြစ်စေအပ်သော သတိ၏။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ လုံးဝစင်ကြယ်ခြင်းရှိသော။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဝါ၊ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ၊ စာနာ၊ ဤစာနာ၌။ သတိ၊ သတိသည်။ သုပရိသုဒ္ဓါ၊ အလွန်စင်ကြယ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တဿာ သတိယာ၊ ထိုသတိ၏။ ယာ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ အကြင်စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ သို့စင်ကြယ်ခြင်း ကို။ ဥပေက္ခာယ၊ ဥပေက္ခာသည်။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ အညန၊ အခြားသော တရားက။ န ကတာ၊ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ပေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတံ၊ ထို ဝေဒနာကို။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိန္နိ၊ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝိဘဏေပိ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၌လည်း။ အယံ သတိ၊ ဤသတိသည်။ ဣမာယ ဥပေက္ခာယ၊ ဤဥပေက္ခာကြောင့်။ ဝိသဒါ ဟောတိ၊ သန့်ရှင်း၏။ ပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိ၊ လုံးဝစင်ကြယ်၏။ ပရိယောဒါတာ ဟောတိ၊ ပြီးပြီးပြန်ပြန်ဟော က် ပ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိတိ၊ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ ယာယ ဥပေက္ခာယ၊ အကြင်ဥပေက္ခာကြောင့်။ သတိယာ၊ သတိ၏။ ပါရိသုဒ္ဓိံ ဟောတိ၊ စင်ကြယ်၏။ (စင်ကြယ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏)။ သာ၊ ထိုဥပေက္ခာကို။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ တတြမဇ္ဈတ္တတာတိ၊ တတြမဇ္ဈတ္တတာဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ တာယ၊ ထိုဥပေက္ခာ ကြောင့်။ ကေဝလံ သတိယေဝ ပရိသုဒ္ဓိ၊ သတိသက်သက်သာ စင်ကြယ်သည်။ န၊ မဟုတ်ပေ။ အပိ စ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သဗ္ဗေပိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ အလုံး စုံသော ယှဉ်ဖက်ဘုရားတို့သည်လည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။ (ပြန်စပ်) ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ သတိသိဓသန၊ သတိကို ပခာနပြုသဖြင့်။ ဝါ၊ သတိ ကို ခေါင်းတပ်လျက်၊ ဒေသနာ ဝုတ္တာ၊ ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူအပ်ပေ သည်။

တတ္ထ၊ ထိုစာနာလေးပါးဘို့တွင်။ ဟေဋ္ဌာ တီသု စာနာသု၊ အောက်စာနာ သုံးပါးဘို့၌လည်း။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ ကိဉ္ဇာပိ ဝိဇ္ဇတိ၊ အကယ် ၍ ရှိစေကာမူ။ ဒိဝါ၊ နေအခါ၌။ သူရိယပုဘာဘိဘဝါ စ၊ နေရောင်လွန်းမှီး နှိပ်စက်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ သောမ္မဘာဝေန၊ ချမ်းအေးခြင်းဖြင့်။ အတ္တနော ဥပကာရကတ္တေန ဝါ၊ မိမိအား ကျေးဇူးပြုခြင်းအားဖြင့် လည်း ကောင်း။ (၁၉၃) သဘာဂါယ ရတ္တိယာ၊ သဘောတူသော ညဉ့်အခါကို။

အလာဘာ ဝါ၊ မရခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ စန္ဒလေခါ၊ လ-ရေးသည်။ ဝါ၊ လရောင်သည်။ ဒိဝါ၊ နေအခါ၌။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပလျက်ရှိသော် လည်း။ အပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိ ယထာ၊ မသန့်ရှင်း မစင်ကြယ်သကဲ့သို့ လည်း ကောင်း။ အပရိယောဒါတာ ဟောတိ ယထာ၊ ပြီးပြီးပြန်ပြန် မတောက်ပနိုင် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အယံပိ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ စန္ဒလေ- ခါ၊ ဤတတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာဟူသော လရေးသည်လည်း။ ဝိတက္ကာဒိပစ္စနိကဓမ္မ- တေဇာဘိဘဝါ စ၊ ဝိတက်အစရှိသော ရန်သူတရားတို့က လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်လျက် ရှိသောကြောင့် လည်းကောင်း။ သဘာဂါယ စ ဥပေက္ခာဝေဒနာရတ္တိယာ၊ သဘောတူသော ဥပေက္ခာဝေဒနာဟူသောညဉ့်ကို။ အပ္ပဋ္ဌိလာဘာ စ၊ မရခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပဌမာဒိဇ္ဈာနဘဒေသု၊ ပထမဈာန်စသော အောက် ဈာန်သုံးပါးတို့၌။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ၊ ရှိပင် ရှိသော်လည်း။ ဝါ၊ ရှိပင် ရှိစေကာမူ။ အပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိ၊ မသန့်ရှင်း မစင်ကြယ်ပေ။ တဿာ စ အပရိသုဒ္ဓါယ၊ ထို ဥပေက္ခာ မစင်ကြယ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ဥပေက္ခာမစင်ကြယ်လျှင်လည်း။ ဒိဝါ၊ နေအခါ၌။ အပရိသုဒ္ဓစန္ဒလေခါယ၊ ထက်ဝန်းကျင် မစင်ကြယ်သောလရေး၏။ ပဘာ ဝိယ၊ အရောင်ကဲ့သို့။ သဟဇာတာဒိသတိအာဒယော၊ အတူတကွဖြစ် ဖက်ဖြစ်သော သတိစသည်တို့သည်လည်း။ အပရိသုဒ္ဓါဝ ဟောန္တိ၊ ထက်ဝန်း ကျင် မစင်ကြယ်ကုန်သည်သာတည်း။ တဿာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုပထမ ဈာန်စသော အောက်ဈာန်သုံးပါးတို့တွင်။ ဧကမ္ပိ၊ တပါးကိုမျှလည်း။ ဥပေက္ခာ သတိပါရိသုဒ္ဓိန္တိ၊ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ ဟူ၍။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ် ပေ။ ဣဓ ပန၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌ကား။ ဝိတက္ကာဒိပစ္စနိကဓမ္မတေဇာဘိဘဝါ- ဘာဝါ၊ ဝိတက်စသော ရန်သူတရားတို့၏ အာနုဘော်က လွှမ်းမိုး နှိပ်စက်ခြင်း မရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ သဘာဂါယ စ ဥပေက္ခာဝေဒနာရတ္တိယာ၊ သဘောတူသော ဥပေက္ခာဝေဒနာဟူသောညဉ့်ကို။ ပဋ္ဌိလာဘာ စ၊ ရသော ကြောင့်လည်းကောင်း။ အယံ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာစန္ဒလေခါ၊ ဤတတြမဇ္ဈတ္တ- ပေက္ခာဟူသော လရေးသည်။ အတိဝိယ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အလွန်လျှင် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်၏။ တဿာ၊ ထိုတတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာဟူသော လရေး၏။ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သောကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓစန္ဒလေခါယ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော လရေး၏။ ပဘာ ဝိယ၊ အရောင်ကဲ့သို့။ သဟဇာတာပိ သတိအာဒယော၊ အတူ တကွဖြစ်ဖက် ဖြစ်သောသတိအစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ ဟောန္တိ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ကုန်၏။ ပရိယောဒါတာ ဟောန္တိ၊ ပြီးပြီးပြန်ပြန် တောက်ပကုန်၏။ တဿာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဒမေဝ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်ကိုသာ လျှင်။ “ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိန္တိ၊ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ ဟူ။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

စတုတ္ထန္တိ၊ စတုတ္ထံဟူသည်ကား။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ စ၊ ရေတွက်ခြင်းအစဉ် အားဖြင့်။ စတုတ္ထ၊ သေးငယ်မြောက်ဖြစ်သောကြောင့် စတုတ္ထမည်၏။ ဣဒံ၊ ဤ ဈာန်ကို။ စတုတ္ထံ၊ လေးကြိမ်မြောက်။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ ဣတိပိ၊ ထို ကြောင့်လည်း။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထမည်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါးကား။ ကေကံဝိပုဟိနံ၊ အင်္ဂါတစ်ပါးကို ပယ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဒုဝင်္ဂသမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ သော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ ဝစနေ၊ ထိုစကားရပ်၌။ သောမနဿဿ၊ သောမနဿကို။ ပဟာဒ္ဒဝသေန၊ ပယ် ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ကေကံဝိပုဟိနတာ၊ အင်္ဂါတစ်ပါးကို ပယ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တဉ္စ၊ ထိုသောမဿဝေဒနာကို လည်း။ ကေဝိထိယံ၊ တဝိထိတည်း၌။ ဝါ၊ တဝိထိတည်းဝယ်။ ပုရိမဇဝနေသု- ယေဝ၊ ရှေ့ဇောတို့၌ပင်လျှင်။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသောမနဿကို။ အဿ၊ ထိုစတုတ္ထဈာန်၏။ ပဟာနင်္ဂန္တိ၊ ပယ်အင်္ဂါဟူ ၍။ ဝံစတိ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ လည်းကောင်း။ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ၊ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ ဒိန္တံ၊ ဤနှစ်ပါးတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်။ ဒုဝင်္ဂ- သမန္နာဂတတာ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံပုံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသောသိဖွယ်ဟူသမျှသည်။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ပထမဈာန်၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆို အပ်ပြီးသောနည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဇေ-ဇေသော၊ ဤသည်ကား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ စတုတ္ထဈာန်၌။ နယော၊ သိကြောင်းနည်းပေတည်း။

ပဉ္စကဗျာနကထာ

ပဉ္စမဈာန်ကို ဖွင့်ပြချက်

၉၀။ ပန၊ အဖို့တစ်ပါးကား။ ပဉ္စကဗျာနံ၊ ပဉ္စကဈာန်ကို။ ဝါ၊ ဈာန် ငါးပါးအပေါင်းဟူသော ပဉ္စကဈာန်ကို။ နိဗ္ဗတ္တန္တေန၊ ဖြစ်စေလိုမသာ ယောဂီ သည်။ ပဂုဏပဌမဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ၊ ကျေပွန်အောင် ဝင်စားထားသော ပထမဈာန်မှထ၍။ အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤပထမဈာန်သမာပတ်သည်။ အာသန္န- နိဝရဏပစ္စတ္တိကာ၊ နိဝရဏဟူသောရန်သူနှင့် နီးကပ်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ လည်း ကောင်း။ ဝိတက္ကဿ၊ ဝိတက်၏။ ဩဠာရိကတ္တာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းခြင်းကြောင့်။ အင်္ဂဒုဗ္ဗလာ၊ ဈာန်အင်္ဂါအားနည်း၏။ ဝါ၊ အားနည်းသောဈာန်အင်္ဂါရှိ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုပထမဈာန်၌။ ဒေါသံ ဒိသ္မာ၊ အပြစ်ကိုမြင်၍။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ ဒုတိယဈာန်ကို။ သန္တတော မနသိ ကရိဘ္ဘာ၊ ငြိမ်သက်သောတရား ဟု နှလုံးသွင်းလျက်။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ပထမဈာန်၌။ နိကန္တံ၊ ပရိယာဒါယ၊ နှစ်သက် တွယ်တာခြင်းကိုကုန်ခန်းစေ၍။ ဒုတိယာဓိဂမာယ၊ ဒုတိယဈာန်ကိုရခြင်းငှာ။

ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော၊ ဘာဝနာအားထုတ်ခြင်းကိုပြုအပ်၏။ အထ၊ ထိုသို့အားထုတ်လတ်သော်။ (အားထုတ်လျှင်) ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ပဌမဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ၊ ပထမဈာန်မှထ၍။ သတဿ၊ သတိရလျက်။ သမ္ပဇာနဿ၊ သမ္ပဇာန်ခေါ် ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံလျက်။ ဈာနဂံါနိ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့ကိုဆင်ခြင်သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝိတက္ကမတ္တံ၊ ဝိတက်မျှသာ။ သြဋ္ဌာရိကတော၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာ၏။ ဝိစာရာဒယော၊ ဝိစာရစသည်တို့သည်။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့သောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်လာကုန်၏။ (ဝိဘတ်ပြင်လိုက်ပါ) တဒါ၊ ထိုသို့ထင်လာသောအခါ၌။ သြဋ္ဌာရိကဂဟာနာယ စ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အင်္ဂါကို ပယ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း။ သန္တဂဟိလဘာယ စ၊ ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့သော အင်္ဂါကိုရခြင်းငှာလည်းကောင်း။ တဒေဝ နိမိတ္တံ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုပင်လျှင်။ ပထဝီ ပထဝီတိ၊ မြေ မြေဟု။ ပုနပျုနံ မနသိကရောတော၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် နှလုံးသွင်းသော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒုတိယဈာန်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ တဿ၊ ထိုဒုတိယဈာန်၏။ ပဟာနဂံါ၊ ပယ်အင်္ဂါကား။ ဝိတက္ကမတ္တမေဝ၊ ဝိတက်မျှသာတည်း။ ဝိစာရာဒိစတ္တာရိ၊ ဝိစာရအစရှိသော လေးပါးတို့သည်။ သမန္နာဂတဂံါနိ၊ ပြည့်စုံသောအင်္ဂါတို့ပေတည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသောသိဖွယ်ဟူသမျှသည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင်တည်း။

(၁၆၄) ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ တသ္မိံ အဓိဂတေပိ၊ ထိုဒုတိယဈာန်ကို ရပြီးဖြစ်သော်လည်း။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊ ငါးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ စိဏ္ဏဝသိနာ ဟုက္ခာ၊ နိုင်နင်းအောင်လေ့လာမှီဝဲသည်ဖြစ်၍။ ပဂုဏဒုတိယဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ၊ ကျေပွန်အောင်ဝင်စားထားသော ဒုတိယဈာန်မှထ၍။ အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤဒုတိယဈာန် သမာပတ်သည်။ အာသန္နဝိတက္ကပစ္စတ္တိကာ၊ ဝိတက်ဟူသော ရန်သူနှင့်နီးကပ်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ လည်းကောင်း။ ဝိစာရဿ၊ ဝိစာရ၏။ သြဋ္ဌာရိကတ္တာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းခြင်းကြောင့်။ အင်္ဂဒုဗ္ဗလော၊ ဈာန်အင်္ဂါ အားနည်း၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ လည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယဈာန်၌။ ဖေါသံ ဒိသ္မာ၊ အပြစ်ကိုမြင်၍။ တတိယံ ဈာနံ၊ တတိယဈာန်ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောတရားဟု။ နေသိ ကရိက္ခာ၊ နှလုံးသွင်းလျက်။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ ဒုတိယဈာန်၌။ နိကန္တိ ပရိယာဒါယ၊ နှစ်သက်တယ်တာခြင်းကို ကုန်ခန်းစေ၍။ တတိယာဓိဂမော၊ တတိယဈာန်ကိုရခြင်းငှာ။ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော၊ ဘာဝနာအားထုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပေ၏။ အထ၊ ထိုသို့အားထုတ်လျှင်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဒုတိယဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ၊ ဒုတိယဈာန်မှထ၍။ သတဿ၊

သတိရလျက်။ သမ္ပဇာနဿ၊ သမ္ပဇောခေါ် ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံလျက်။
 ဈာနဂါနိ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို ဆင်ခြင်သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီ
 အား။ ဝိစာရမတ္တံ၊ ဝိစာရမျှသာ။ သြဋ္ဌာရိကဘော၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော
 အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာ၏။ ပီတိအာဒိနိ၊ ပီတိစသည်တို့သည်။ သန္တ-
 တော ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့သောအားဖြင့် ထင်လာကုန်၏။ တဒါ၊ ထို
 အခါ၌။ သြဋ္ဌာရိကဂ္ဂပဟာနာယ စ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အင်္ဂါကိုပယ်ခြင်း
 ငှာလည်းကောင်း။ သန္တဂ္ဂပဋိလာဘာယ စ၊ ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့သော အင်္ဂါကို
 ရခြင်းငှာလည်းကောင်း။ တဒေဝ နိမိတ္တံ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို
 ပင်လျှင်။ ပထဝီ ပထဝီတိ၊ မြေ မြေဟု။ ပုနပ္ပုနံ မနသိ ကရောတော၊ အဖန်
 ဖန်အသပ်ထပ် နှလုံးသွင်းသော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝုတ္တနယေနော၊
 ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ တတိယံ ဈာနံ ဥပဋ္ဌတိ၊ ဟတိယဈာန်
 ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ တဿ၊ ထိုဘတိယဈာန်၏။ ပဟာနဂ္ဂံ၊ ပယ်အင်္ဂါကား။
 ဝိစာရမတ္တမေဝ၊ ဝိစာရမျှသာတည်း။ စတုက္ကနယဿ၊ စတုက္ကနည်း၏။ ဒုတိယ-
 ဈာနေ ဝိယ၊ ဒုတိယဈာန်၌ကဲ့သို့။ ပီတိအာဒိနိ၊ ပီတိအစရှိကုန်သော။ တိဏိ၊
 သုံးပါးတို့သည်။ သမန္တာဂတဂ္ဂါနိ၊ ပြည့်စုံသော အင်္ဂါတို့ပေတည်း။ သေသံ၊
 ကြွင်းသောကားရပ်သည်။ ဝါ၊ ကြွင်းသောသိဒ္ဓယ်ဟူသမျှသည်။ ဝုတ္တပကာရ-
 မော၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင်တည်း။

ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုက္ကနယ၊ စတုက္ကနည်း၌။ ယံ ဒုတိယံ၊ အကြင် ဒုတိယ
 နည်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုဒုတိယဈာန်ကို။ ဒွိဓာ ဘိန္နိတော၊ နှစ်မျိုးခွဲဝေ
 လျှင်။ ပဉ္စကနယ၊ ပဉ္စကနည်း၌။ ဒုတိယဉ္စေဝ၊ ဒုတိယဈာန်သည်လည်းကောင်း။
 တတိယဉ္စ၊ တတိယဈာန်သည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်ဦး
 အံ၊ တတ္ထ၊ ထိုစတုက္ကနည်း၌။ ယာနိ စတုတ္ထာနိ၊ အကြင်တတိယဈာန်နှင့်
 စတုတ္ထဈာန်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာနိ စ၊ ထိုဘတိယဈာန်နှင့် စတုတ္ထ
 ဈာန်တို့သည်။ စတုတ္ထပဉ္စမာနိ၊ စတုတ္ထဈာန်နှင့် ပဉ္စမဈာန်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ ပဌမံ၊ ပထမဈာန်သည်။ ပဌမမေဝ၊ ပထမဈာန်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ၊ ဤတွင်စကားတရပ် အပြီးတည်း။

ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ၊ သူတော်ကောင်း
 အပေါင်း နှစ်ထောင်းအားရ ဝမ်းသာကြပါစေခြင်း အကျိုးငှာ။ ကတေ၊
 ရေးသားသမှု ပြုစုအပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ ဝါ၊
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းဝယ်။ သမာဓိကာဝနာဓိကာနရ၊ သမာဓိဘာဝနာအရာ၌။
 ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသော နာမ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို အကျယ်ပြဆိုရာမည်
 သော။ စတုတ္ထော ပရိစ္ဆေဒေါ၊ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော အပိုင်းအခန်း
 ပေတည်း။

၅-သေသကသိဏနိဒ္ဒေသ

ကြွင်းကသိုဏ်းများကို အကျယ်ပြဆိုချက်

အာပေါကသိဏကထာ

အာပေါကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်

(၁၆၅) ၉၁။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပထဝီကသိဏာနန္တရေ၊ ပထဝီကသိုဏ်း၏ အခြားမဲ့၌။ အာပေါကသိဏေ၊ အာပေါကသိုဏ်း၌။ ဝိတ္တာရကထာ၊ အကျယ် ဖြစ်သော စကားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို။ ဘာဝေတဗ္ဗံ ယထေဝ၊ ပွားစေသကဲ့သို့ပင်။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အာပေါကသိဏမ္ပိ၊ အာပေါကသိုဏ်းကိုလည်း။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွားစေလို သော ယောဂီသည်။ သုခသန္နိသိန္ဓေန၊ ချမ်းသာစွာထိုင်လျက်။ အာပသ္မိံ၊ ရေ၌။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ဂဏိတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ကတေ ဝါ၊ ပြုပြင်စီရင်ထားသော ရေ၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပြုပြင်စီရင်ထားသော ရေ၌ဖြစ်စေ။ အကဘေ ဝါ၊ ပြုပြင်ခြင်းမရှိသော ပကတိရေ၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပြုပြင်ခြင်းမရှိသော ပကတိရေ၌ဖြစ်စေ။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂ နိမိတ်ကို။ ဂဏိတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ဝိတ္တာရေ- တဗ္ဗံ၊ ချဲ့၍သိအပ်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣဓ ယသာ၊ ဤအာပေါကသိုဏ်း၌ကဲ့သို့ ပင်။ တနည်း။ ဣဓ၊ ဤအာပေါကသိုဏ်း၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုခဲ့သောနည်းဖြင့်။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ ယသာ၊ ချဲ့အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံ၌။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ၊ ချဲ့အပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣတော၊ ဤအာပေါကသိုဏ်းမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဧတ္ထကမ္ပိ၊ ဤမျှကိုလည်း။ အဝတော၊ မဆိုမူ၍။ (မဆိုတော့ပဲ) ဝိသေသမတ္တမေဝ၊ အထူးမျှကိုသာလျှင်။ ဝက္ခာမ၊ ဆိုတော့အံ့။ (ဆိုသွား တော့မည်)။

ဣဓာပိ၊ ဤအာပေါကသိုဏ်း၌လည်း။ ပုဗ္ဗေကတာမိကာရဿ၊ လွန်ကဲသော ဘာဝနာကောင်းမှုကို ပြုဖူးသော။ ပုညဝတော၊ သမထဘာဝနာကုသိုလ်ရှိသော ယောဂီအား။ အကဘေ အာပသ္မိံ၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်းမရှိသော ပကတိရေ၌ လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပကတိရေ၌ဖြစ်စေ။ ပေါက္ခရဏိယာ ဝါ၊ ရေကန်၌လည်း ကောင်း။ ဝါ၊ ရေကန်၌ဖြစ်စေ။ တဠာကေဝါ၊ တဘက်ဆည်းကန်၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ တဘက်ဆည်းကန်၌ဖြစ်စေ။ လောဏိယံ ဝါ၊ သမုဒ္ဒရာမှတက်သော ဆားငန် ရေပြည့်သော ဆားကျင်း၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဆားကျင်း၌ဖြစ်စေ။ တနည်း၊ ဒီအိုင်၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဆားကျင်းရေငန်အိုင်၌ ဖြစ်စေ။ သမုဒ္ဒေ ဝါ၊

သမုဒ္ဒရာ၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ သမုဒ္ဒရာ၌ဖြစ်စေ။ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥက္ကဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် ဖြစ်ပေါ်၏။ စူဠသိဝတ္ထေရဿ၊ စူဠသိဝထေရ်အား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ဖြစ်ပေါ်ဖူးသကဲ့သို့ပင်တည်း။ လာဘသက္ကာရံ ပဟယ၊ လာဘ်ပူဇော် သက္ကာကို ပယ်စွန့်၍။ ဝိဝိတ္တဝါသံ၊ ကင်းသိတ်သောနေခြင်းကို။ ဝသိဿာမိတိ၊ နေတော့မည်ဟူ။ စိန္တေတွာ၊ ကြံရွယ်လျက်။ (ထည့်)။ မဟာတိတ္ထေ၊ မဟာ တိတ္ထမည်သော သင်္ဘောဆိပ်၌။ နာဝမာရူဟိတွာ၊ သင်္ဘောစီး၍။ ဇမ္ဗုဒိပံ ဂစ္ဆတော၊ ဇမ္ဗုဒိပကျွန်းသို့ကြွသော။ တဿ၊ ထိုအရှင်စူဠသိဝထေရ်အား။ အန္တရာ၊ သမုဒ္ဒရာခရီးအကြား၌။ မဟာသမုဒ္ဒံ သြလောကယတော၊ သမုဒ္ဒရာ ရေပြင်ကို ကြည့်နေစဉ်။ တပုဋိဘာဂံ၊ ထိုကြည့်ရာအရပ်နှင့် ပုံတူဖြစ်သော။ ကသိဏနိမိတ္တံ၊ အာပေါကသိုဏ်းနိမိတ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။

အကတာကောရေန၊ လွန်ကဲသော ဘာဝနာကောင်းမှုကို မပြုဘူးသော ယောဂီသည်ကား။ စတ္တာရော ကသိဏဒေါသေ၊ ကသိုဏ်း၏ အပြစ်လေးပါး တို့ကို။ ပရိဟရန္တေန၊ ရှောင်လွှဲလျက်။ နိလပိတလောဟိတောဒါတဝဏ္ဏာနမည- တရဝဏ္ဏံ၊ အညို၊ အဝါ၊ အနီ၊ အဖြူ-ဟူသော အဆင်းတို့တွင် တမျိုးမျိုးသော အဆင်းရှိသော။ အာပံ၊ ရေကို။ အာဒဟတွာ၊ မယူပဲ။ ပန၊ သင့်လျော်ပုံကို ဆိုအံ့။ ဘူမိံ၊ မြေသို့။ အသမ္ပတ္တမေဝ၊ မရောက်သေးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ သုဒ္ဓဝတ္ထေန ဂဟိတံ၊ စင်ကြယ်သောအဝတ်ဖြင့် ယူအပ်သော။ ယံ ဥဒကံ၊ အကြင်ရေသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အညံ၊ မြေသို့မရောက် သေးသောရေမှ တပါးသော။ တထာရူပံ၊ ထိုရေနှင့် အလားတူသော။ ဝိပ္ပသန္နံ၊ အလွန်ကြည်လင်သော။ အနာဝိလံ၊ မနောက်ကျသော။ ယံ ဝါ ဥဒကံ၊ အကြင်ရေသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန၊ ထိုရေဖြင့်။ ပတ္တံ ဝါ၊ သပိတ်ခွက် ယောက်ကိုသော် လည်းကောင်း။ ကုဏ္ဍိကံ ဝါ၊ ကရားကိုသော်လည်းကောင်း။ သမတိတ္ထိကံ ပူရေတွာ၊ အနားအရပ်နှင့်အမျှ ပြည့်စေ၍။ ဝိဟာရပစ္စန္ဓေ၊ ကျောင်းအစွန့်၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော။ ပဋိစ္စန္ဓေ သြကာသေ၊ အမိုးအကာရှိသောအရပ်၌။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ သုခနိသိန္ဓေန၊ ချမ်းသာစွာနေတိုင်လျက်။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းကို။ န ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ မဆင် ခြင်အပ်ပေ။ လက္ခဏံ၊ ယုံစီးခြင်းလက္ခဏာကိုလည်း။ န မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံး မသွင်းအပ်ပေ။ နိဿယံ၊ အဆင်း၏ မှီရာအာပေါကသိုဏ်းကို။ သဝဏ္ဏမေဝ၊ အဆင်းနှင့်တူသည်ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ပြု၍။ တနည်း။ နိဿယံ သဝဏ္ဏမေဝ၊ မှီရာရေနှင့်တူသော အခြင်းအရာရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဥဿဒဝသေန၊ အာပေါဓာတ်၏ သတ္တိလွန်ကဲသောအားဖြင့်။ ပဏ္ဏတ္တိဓမ္မေ၊ ရေဟူသော ဝေါ ဟာရပညတ်၌။ စိတ္တံ ဌပေတွာ၊ စိတ်ကိုထား၍။ အဗ္ဗု၊ ဥဒကံ၊ ဝါရီ၊ သလိလန္တိ- အာဒိသု၊ အဗ္ဗု၊ ဥဒကံ၊ ဝါရီ၊ သလိလံ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ အာပေါနာမေသု၊

ရေ၏အမည်တို့တွင်။ ပါကဗ္ဗနာမဝသေနေဝ၊ ထင်ရှားသောအမည်၏ အစွမ်း ဖြင့်သာလျှင်။ “အာပေါ အာပေါတိ၊ ရေ၊ရေ” ဟု။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေ အပ်၏။

ဝေ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဘာဝယတော၊ ပွားစေသော။ တဿ၊ ထို ယောဂီအား။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ နိမိတ္တဒ္ဓယံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် နှစ်ပါးသည်။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်းအား ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဗန၊ အထူးကား။ ဣမ၊ ဤအာပေါကသိုဏ်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ စလမာနံ ဝိယ၊ လှုပ်သကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ သစေ၊ အကယ်၍။ ဖေဏပုပ္ဖုဠကမိဿံ ဥဒကံ၊ ရေမြုပ် ရေပွက်နှင့် ရောသောရေသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ တနည်း။ ဖေဏပုပ္ဖုဠကမိဿံ ဥဒကံ၊ ရေမြုပ် ရေပွက်နှင့်ရောသောရေသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ (သစေကြိယာယုဉ်၍ပြန်သည်)။ တာဒိသဝေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ကသိဏဒေါသော၊ လှိုင်း- တံပိုးထခြင်း၊ ရေမြုပ် ရေပွက်နှင့်ရောခြင်း စသော ကသိုဏ်း၏ အပြစ်သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဗ္ဗန၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်ကား။ နိပ္ပရိနိပ္ပန္နံ၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိပဲ။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဌပိတမဏိတာဠဝဏ္ဏံ ဝိယ၊ ထားအပ်သောမြွေပုပ်ဝန်းကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ မဏိမသာဒါသမဏ္ဍလံ ဣဝ စ၊ မြွေကြေးမျှဝန်းကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တဿ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၏။ (၁၆၆) သဟ ဥပဋ္ဌာနေနေဝ၊ ထင်သည်နှင့် တပြိုင်နက်ပင်လျှင်။ ဥပစာရဇ္ဈာနဉ္စ၊ ဥပစာရဈာန်သို့လည်းကောင်း။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် ပင်လျှင်။ စဘုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ စ၊ စဘုက္ကဈာန် ပဉ္စကသို့လည်းကောင်း။ ပါပုဏာဘိ၊ နောက်၏။ ဣဘိ၊ ဤတွင် စကားတချပ်ပြီး၏။

တေဇောကသိဏကထာ

တေဇောကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်

၉၂။ တေဇောကသိဏံ၊ တေဇောကသိုဏ်းကို။ ဘာဝေတုကာမေနာပိ၊ ပွားစေလိုသောယောဂီသည်လည်း။ တေဇသ္မိံ၊ မီး၌။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတေဇော ကသိုဏ်း၌လည်း။ ကတာမိကာရဿ၊ တေဇောကသိုဏ်း၌ လွန်ကဲသောဘာဝနာကောင်းမှုကိုပြုဖူး သော၊ ပုညဝတော၊ ဘာဝနာကုသိုလ်ရှိသောယောဂီအား။ အကဏေ၊ ပြုပြင်စီရင် ခြင်း မရှိသောမီး၌။ နိမိတ္တံ ဂဏှန္တဿ၊ နိမိတ်ကိုယူလျှင်။ ဒီပသိခါယ၊ ဆီမီးလျှံ၌ လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဆီမီးလျှံ၌ဖြစ်စေ။ ဥဒ္ဓနေ ဝါ၊ မီးဖို၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မီးဖို၌

ဖြစ်စေ။ ပတ္တပစနဋ္ဌာနေ ဝါ၊ သပိတ်ဖုတ်ရာ အရပ်၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ သပိတ်ဖုတ်ရာ အရပ်၌ဖြစ်စေ။ ဒဝဒါဟေ ဝါ၊ တောမီးလောင်ရာ၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ တောမီးလောင်ရာ၌ဖြစ်စေ။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော တနေရာရာ၌။ အဂ္ဂိဇာလံ သြလောကေန္တဿ၊ မီးလျှံကိုကြည့်စဉ်။ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည် ဖြစ်ပေါ်၏။ စိတ္တဂုတ္တတ္ထေရဿ၊ စိတ္တဂုတ်မထေရ်အား။ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ် ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ၊ တဿ၊ ထိုအရှင် စိတ္တဂုတ်ထေရ်အား။ ဓမ္မဿဝနဒိဝသေ၊ တရားနာရာ ဥပုသ်နေ့၌။ ဥပေါသ သာဂါရံ ပဝိဋ္ဌဿ၊ သံမတောင်းသို့ဝင်လျက်။ ဒီပသိခံ သြလောကေန္တဿေဝ၊ ဆီမီးလျှံကို ကြည့်စဉ်ပင်လျှင်။ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နိမိတ်ဖြစ်ပေါ်၏။

ဣတရေန ပန၊ လွန်ကဲသော ဘာဝနာကောင်းမှုကို မပြုဘူးသောယောဂီသည်ကား။ တေဇောကသိဏံ၊ တေဇောကသိုဏ်းကို။ (ထည့်)။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုပြင်စီရင်အပ်၏။ တတြ၊ ထိုတေဇောကသိုဏ်း၌၊ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ကရဏဝိဓာနံ၊ ပြုလုပ်ပုံ အစီအရင်ပေတည်း။ ဧတန၊ ထိုယောဂီသည်။ (ထည့်)။ သိနိဒ္ဒါနိ၊ အစေးရှိကုန်သော။ သာရဒါရူနိ၊ အနှစ်ရှိသော ထင်းတို့ကို။ ဖာလေတွာ၊ ခဲ့၍။ တနည်း။ သိနိဒ္ဒါနိ သာရဒါရူနိ၊ အစေးအနှစ်ရှိကုန်သော ထင်းတို့ကို။ (ဝိသေသနုပုဒ်နှင့် ဝိသေသုပုဒ်များကိုဘဲ၍ အနက်ပြန်ဆိုသည်။ အဓိပ္ပါယ်ပို၍ ပေါ်လွင်၏။) ဖာလေတွာ၊ ခဲ့၍။ သုက္ခာပေတွာ၊ ခြောက်သွေ့ စေပြီးလျှင်။ သဒ္ဓိကံ သဒ္ဓိကံ ကတွာ၊ အပိုင်းအပိုင်းပြုလုပ်၍။ ပတိရူပံ ရုက္ခမူလံ ဝါ၊ သင့်လျော်သော သစ်ပင်ရင်းသို့လည်းကောင်း။ ဝါ၊ သင့်လျော်သော သစ်ပင်ရင်းသို့ဖြစ်စေ။ ပတိရူပံ မဏ္ဍပံ ဝါ၊ သင့်လျော်သောမဏ္ဍပ်သို့လည်းကောင်း။ ဝါ၊ သင့်လျော်သော မဏ္ဍပ်သို့ဖြစ်စေ။ ဂန္ဓာ၊ သွားပြီး၍။ (သွားပြီးလျှင်)။ ပတ္တပစနာကာရေန၊ သပိတ်ဖုတ်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ရာသိ၊ ကတွာ၊ စုပုံပြီး၍။ ဝါ၊ စုပုံကာ။ အာလိမ္မေတွာ၊ မီးညှိပြီးလျှင်၊ ကဋ္ဌသာရကေ ဝါ၊ ဖျာ၊ သင်ဖြူး၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဖျာ၊ သင်ဖြူး၌ဖြစ်စေ။ စမ္ပေ ဝါ၊ သားရေပိုင်း၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ သားရေပိုင်း၌ဖြစ်စေ။ ပဇ္ဇေ၊ ဝါ၊ အဝတ်အပိုင်း၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အဝတ်အပိုင်း၌ဖြစ်စေ။ ဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလပ္ပမာဏံ ဆိဒ္ဓံ၊ တထွာလက်လေး သစ်ပမာဏရှိသော အပေါက်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ဖောက်အပ်၏။ တံ၊ ထိုအပေါက်ဖောက်သားသော ဖျာသင်ဖြူး စသည်တခုခုကို။ ပုရတော ဌပေတွာ၊ ရှေ့၌ထား၍။ (ရွှေ့မှာထား၍)။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ထိုင်လျက်။ ဟေဋ္ဌာ တိဏကဋ္ဌံ ဝါ၊ အောက်၌ မြက်ခင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အောက်၌ မြက်ခင်းကိုဖြစ်စေ။ ဥပရိ ဓူမသိခံ ဝါ၊ အထက်၌မီးခိုးကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အထက်၌ မီးခိုးကိုဖြစ်စေ။ အမနသိကရိတွာ၊ နှလုံး

မသွင်းပဲ။ ဝေမဇ္ဈေ သနဇာလာယ၊ တခဲနက်ဖြစ်သော မီးလျှံ၌။ နိမိတ္တံ ဂဏှိ-
 တဗ္ဗံ၊ နိမိတ်ကိုယူအပ်၏။ နီလန္တိ ဝါ၊ အညိုဟုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အညိုဟု
 ဖြစ်စေ။ ပီတန္တိ ဝါ၊ အဝါဟုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အဝါဟုဖြစ်စေ။ ဣတိ အာဒိ-
 ဝသေန၊ ဤသို့ အစရှိသော အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းကို။ န ပစ္စဝေ-
 ကိတဗ္ဗော၊ မဆင်ခြင်အပ်ပေ။ ဥဏှတ္ထဝသေန၊ ပူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော
 အစွမ်းအားဖြင့်။ (ပူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်)။ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာကိုလည်း။
 န မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးမသွင်းအပ်ပေ။ နိဿယသဝဏ္ဏမေဝ ကတော၊ အဆင်း၏
 မှီရာမီးကို အဆင်းနှင့် တကွသာလျှင်ပြု၍။ ဥဿဒဝသေန၊ တေဇောဓာတ်လွန်
 ကဲသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဏှတ္တိဓမ္မေ၊ တေဇောဟူသော ဝေါဟာရပညတ်၌။ စိတ္တံ
 ဌပေတွာ၊ စိတ်ကိုထား၍။ ပါဝကော၊ မီး။ ကဏှဝတ္တနီ၊ မီး။ ဇာတဝေဒေါ၊ မီး။
 ဟုတာသနေ၊ မီး။ ဣတိ အာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော၊ အဂ္ဂိနာမေသု၊ မီး၏
 အမည်တို့တွင်။ ပါကဋ္ဌနာမဝသေနော၊ ယင်ရှားသောအမည်၏ အလိုအားဖြင့်
 သာလျှင်။ “တေဇော တေဇောတိ၊ မီး မီး” ဟု။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်၏။

ဝေ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဘာဝယတော၊ ပွားစေသော။ တဿ၊ ထို
 ယောဂီအား။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်း
 ဖြင့်ပင်လျှင်။ နိမိတ္တဒယံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်နှစ်ပါးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ဖြစ်ပေါ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိမိတ်နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ဇာလံ၊
 မီးလျှံသည်။ ဆိဇ္ဇိတွာ ဆိဇ္ဇိတွာ၊ ပြတ်၍ပြတ်၍။ ပတနသဒိသံ ဟုတွာ၊ ကျသည်
 နှင့်တူစွာဖြစ်၍။ ဥပ္ပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ အကတေ၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်း မရှိသော
 ပကတိမီး၌။ ဂဏှန္တဿ ပန၊ နိမိတ်ယူသော ယောဂီအားမှ။ ကသိဏဒေါသော၊
 ကသိုဏ်း၏အဖြစ်သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ အလာတဏှံ ဝါ၊ မီးစကျိုးသည်
 လည်းကောင်း။ အဂ္ဂိနာပိဏ္ဏော ဝါ၊ မီးကျိုးစသည်လည်းကောင်း။ ဆာရိကာဝါ၊
 ပြာသည်လည်းကောင်း။ ဓူမော ဝါ၊ မီးခိုးသည်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဋ္ဌာတိ၊
 ထင်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ နိစ္စလံ၊ မလှုပ်မရှား (မလှုပ်
 မယှက်)။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဌပိတရတ္တကမ္မလခဏှံ ဝိယ စ၊ ထား
 အပ်သော ကမ္မဿာနီပိုင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏတာဠဝဏှံ ဝိယ စ၊ ရွှေ
 ယပ်ဝန်းကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ကဉ္စနတ္ထမ္ဘော ဝိယ စ၊ ရွှေတိုင်ကဲ့သို့လည်း
 ကောင်း။ ဥပ္ပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တဿ၊ ထိုပဋိဘာဂ
 နိမိတ်၏။ သဟ ဥပ္ပဋ္ဌာနေနေဝ၊ ထင်သည်နှင့်တပြိုင်နက်ပင်လျှင်။ ဥပစာရဇ္ဈာ-
 နဉ္စ၊ ဥပစာရဈာန်သို့လည်းကောင်း။ ဝုတ္တနယေနော၊ ‘ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်
 ပင်လျှင်။ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ စ၊ စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန်တို့သို့လည်းကောင်း။
 ပါပုဏာဘိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ်ပြီး၏။ တေဇောကသိဏံ၊
 တေဇောကသိုဏ်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီး၏။

ဝါယောကသိဏကထာ

ဝါယောကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်

(၁၆၇) ၉၃။ ဝါယောကသိဏံ၊ ဝါယောကသိုဏ်းကို။ ဘာဝေတုကာမေနာပိ၊ ပွားစေသောယောဂီသည်လည်း။ ဝါယုသ္မိံ၊ လေ၌။ နိမိတ္တံ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ နိမိတ်ကို ယူအပ်၏။ တဉ္စ ခေါ၊ ထို ဝါယောကသိုဏ်း နိမိတ်ကိုလည်း။ ဒိဋ္ဌဝသေန ဝါ၊ အမြင်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဖုဋ္ဌဝသေန ဝါ၊ အတွေ့အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ (ထည့်)။ ဟိ၊ မှန်၏။ အဋ္ဌကသာသု၊ အဋ္ဌကထာတို့၌။ “ဝါယောကသိဏံ ဥဂ္ဂဏှန္တော၊ ဝါယောကသိုဏ်းကိုယူသော ယောဂီသည်။ ဝါယုသ္မိံ၊ လေ၌။ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ၊ နိမိတ်ကိုယူ၏။ ဧရိတံ၊ လေတိုက်၍လှုပ်သော။ သမေရိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင်လှုပ်သော။ ဥစ္ဆဂ္ဂံ ဝါ၊ ကြံခင်း၌ ပေါက်နေသော ကြံညှန်ကိုမူလည်း။ ဥပလက္ခေတိ၊ မှတ်၏။ ဧရိတံ၊ လေတိုက်၍လှုပ်သော။ သမေရိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင်လှုပ်သော။ ဝေဠုဂ္ဂံ ဝါ၊ ဝါးပင်၏အညှန်ကိုလည်းကောင်း။ ပ။ ရုက္ခဂ္ဂံ ဝါ၊ သစ်ပင်ဖျားကိုလည်းကောင်း။ ကေသဂ္ဂံ ဝါ၊ ဆံပင်ဖျားကိုလည်းကောင်း။ ဥပလက္ခေတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ကာယသ္မိံ၊ ကိုယ်၌။ ဖုဋ္ဌံ ဝါ၊ တွေ့ထိသော လေကိုလည်းကောင်း။ ဥပလက္ခေတိ၊ မှတ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သမသိသဋ္ဌိတံ၊ ဦးခေါင်းနှင့် အညီအမျှတည်သော။ သနပတ္တံ၊ တခဲနက်စည်ပင်သော။ ဥစ္ဆု ဝါ၊ ကြံပင်ကိုလည်းကောင်း။ ဝေဠု ဝါ၊ ဝါးပင်ကိုလည်းကောင်း။ ရုက္ခ ဝါ၊ သစ်ပင်ကိုလည်းကောင်း။ စတုရဂ္ဂံလပ္ပမာဏံ၊ လက်လေးသစ်ခန့်ရှည်လျားသော။ သနကေသဿ ပုရိသဿ၊ တခဲနက်ထူသော ဆံပင်ရှိသောယောက်ျား၏။ သီသံ ဝါ၊ ဦးခေါင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဦးခေါင်းကိုဖြစ်စေ။ ဝါတေန၊ လေသည်။ ဝါ၊ လေတိုက်ခြင်းကြောင့်။ ပဟရိယမာနံ ဒိသ္မာ၊ လှုပ်ရှားသည်ကိုမြင်၍။ “အယံ ဝါတော၊ ဤလေသည်။ ဧတသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤနေရာ၌။ ပဟရတိ၊ တိုက်ခတ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ သတိံ ဌပေတွာ၊ သတိကိုဖြစ်စေ၍။ ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ ဝါတပါနန္တရိကာယ ဝါ၊ လေသာပြတင်း အကြားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘိတ္တိ-ဆိဒ္ဓေန၊ နံရံပေါက်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ဝါတော၊ လာသောလေသည်။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ယံ ကာယပ္ပဒေသံ၊ အကြင် အကြင်ကိုယ်အစိတ်အပိုင်းကို။ ပဟရတိ၊ တိုက်ခတ်မိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတိုက်ခတ်ရာ လေအစု၌။ သတိံ ဌပေတွာ၊ သတိကိုဖြစ်စေ၍။ ဝါတမာလုတအနိလာဒိသု ဝါယုနာမေသု၊ ဝါတ၊ မာလုတ၊ အနိလ-စသောလေ၏အမည်တို့တွင်။ ပါကဋ္ဌနာမ-ဝသေနဝ၊ ထင်ရှားသော အမည်အားဖြင့်သာလျှင်။ “ဝါတော ဝါတောတံ၊ လေလေ”ဟု။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားများအပ်၏။ ဣဓ၊ ဤဝါယောကသိုဏ်း၌။ ဥဂ္ဂဟ-နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ဥဒ္ဒနတော၊ ခုံလောက်မှ။ ဝါ၊ မီးဖိုမှ။ ဩတာရိတု

မတ္တဿ၊ ချကာမျှဖြစ်သော။ ပါယာသဿ၊ နို့ သနာဆွမ်း၏။ ဥသုဒ္ဓဝဋ္ဌိသဒိသံ၊ အဇ္ဈလုံးနှင့်တူစွာ။ စလံ ဟူကွာ ဥပဋ္ဌာဘိ၊ လှုပ်ရှားလျက်ဆင်တတ်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ သန္တိသိန္နံ၊ အသွန်ငြိမ်သက်သည်ဖြစ်၍။ နိစ္စလံ ဟောတိ၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိစေ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော သိပ္ပယ်ဟူသမျှကို။ ဝုတ္တနုဗေယဒနာ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝေဒိ ဘဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဝါယောကသိဏံ၊ ဝါယောကသိုဏ်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီး၏။

နိလကသိဏကသော

နိလကသိုဏ်းကိုဖွင့်ပြချက်

၉၄။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ တဒနန္တရံ၊ ထိုဝါယောကသိုဏ်း၏ အခြားမဲ့၌။ နိလကသိဏံ ဥဂ္ဂဏှန္တော၊ နိလကသိုဏ်းကိုယူသော ယောဂီသည်။ နိလသ္မိံ၊ ညှိသောအဆင်းရှိသော။ ပုပ္ဖသ္မိံ ဝါ၊ ပန်း၌သော်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထသ္မိံ ဝါ၊ အဝတ်၌ သော်လည်းကောင်း။ ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါ၊ ညှိသောအဆင်းရှိသော ကျောက်ဓာတ်၌လည်းကောင်း။ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ၊ နိမိတ်ကိုယူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနတော၊ ဆိုထားသောကြောင့်။ ကတဝဓိကာရဿ၊ လွန်ကဲသောဘာဝနာကောင်းမှုကိုပြုဖူးသော။ ပုညဝတော၊ သမထဘာဝနာကုသိုလ်ရှိသောယောဂီအား။ တ...ဝါ၊ ချွေးဦးစွာ။ ဟယာရူပံ၊ ညှိသောအဆင်းရှိသော ပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသည့် ထိုသို့သဘောရှိသော။ မာလာဂစ္ဆံ ဝါ၊ ပန်းချုံကိုသော်လည်းကောင်း။ ပူဇာဌာနေသု၊ ပူဇော်ရာတို့၌။ ပုပ္ဖသန္တရံ ဝါ၊ ပန်းအခင်းကိုသော်လည်းကောင်း။ နိလဝတ္ထဇဏီနံ၊ ညှိသောအဆင်းရှိသော အဝတ်တို့နှင့် ညှိသောအဆင်းရှိသော ပတ္တမြားတို့တွင်။ အညာတရံ ဝါဒိသ္မာဝါ၊ တခုခုကိုမြင်လတ်လျှင်ပင်။ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နိမိတ်ဖြစ်ပေါ်၏။ ဣတရေန၊ လွန်ကဲသော ဘာဝနာကောင်းမှုကို မပြုခဲ့ဘူးသော ယောဂီသည်။ နိလပ္ပလဂိရိ ဣကာဒိနိ ပုပ္ဖာနိ ဂဟေတွာ၊ ကြာညှိအောက်မဲညှိပွင့် အစရှိသော ပန်းတို့ကို ယူ၍။ ယသာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ကေသရံ ဝါ၊ ဇစ်ဆံသည်လည်းကောင်း။ ဝဏ္ဏံ ဝါ၊ အညာသည်လည်းကောင်း။ န ပညာယတိ၊ မထင်သာ မမြင်သာ။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုမထင်လာ မမြင်လာသော အခြင်းအရာသာ ဖြစ်၍။ စင်္ဂေ ဂ္ဂြိုဟံ ဝါ၊ ပန်းတောင်းကိုလည်းကောင်း။ ဣရဏ္ဏပဋ္ဌလံ ဝါ၊ ပန်းကပ်ဖုံးကိုလည်းကောင်း။ ပဒတ္တဟိယေဝ၊ ဝတ်ဆံ အညာ မရောမသွက် သက်သက်သော အပွင့်အဖတ်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ သမတိတ္ထိကံ ပူရေတွာ၊ အနားရပ်နှင့်အညီ စေ့၍။ သန္တရိတဗ္ဗံ၊ ခင်းထားအပ်၏။ နိလဝဏ္ဏေန ဝါ ဝဏ္ဏေန၊ ညှိသောအဆင်းရှိသော အဝတ်ဖြင့်မူလည်း။ ဘဏ္ဍိကံ ဗန္ဓိတွာ၊ အထုပ်ထုပ်၍။ ပူဇရတဗ္ဗံ၊ ပြည့်စေအပ်၏။ အဿ၊ ထိုပန်းတောင်း ပန်းကပ်ဖုံး၏။ မုခဝဋ္ဌိယံ၊ မျက်နှာဝဋ္ဌိမူလည်း။ ဟေရိဘလဒိဝ၊ စည်ချက်နှာပြင်ကဲ့သို့။

ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ဖွဲ့အပ်၏။ ကံသနီလပလာသနီလအဉ္ဇနနီလာနံ၊ ကြေးညို သစ်ရွက်ညို မျက်စင်းညိုတို့တွင်။ အညဟရေန ဓာတုနာ ဝါ၊ တမျိုးမျိုးကောဓာတ်ဖြင့် လည်းကောင်း။ ပထဝီကသိဏေ၊ ပထဝီကသိုဏ်း၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သံဟာရိမံ၊ ပြောင်းရွှေ့၍ရစကောင်းသော။ ကသိဏမဏ္ဍလံ ဝါ၊ ကသိုဏ်းဝန်းကိုလည်းကောင်း။ ဘိတ္တိယံယေဝ၊ နံရံ၌ပင်လျှင်။ ကသိဏမဏ္ဍလံ ရွှေပြောင်း၍ မရစကောင်းသော ကသိုဏ်းဝန်းကို။ ကတု၊ ပြုလုပ်၍။ ဝိသဘာဝဓဏ္ဍေန၊ မတူသောအဆင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ တတော၊ ထို့နောင်မှ။ ပထဝီကသိဏေ၊ ပထဝီကသိုဏ်း၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုခဲ့ပြီး သောနည်းဖြင့်။ “နီလံ နီလန္တိ၊ အညို အညို” ဟု။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်း ခြင်းကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣဓာပိ၊ ဤနီလကသိုဏ်း၌လည်း။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၌။ ကသိဏဒေါသော၊ ကသိုဏ်းအပြစ်သည်။ ပညာ-ယတိ၊ ထင်တတ်၏။ ကေသရဒဏ္ဍကပတ္တန္တရိကာဒီနိ၊ ငတ်ဆံ ပန်းညှာ အရွက် ၏အကြားစသည်တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်တတ်ကုန်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိ-ဘာဂနိမိတ်သည်။ ကသိဏဏ္ဍလတော မုဉ္ဇိတု၊ ကသိုဏ်းဝန်းမှလွတ်၍။ (၁၆၈) အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ မဏိတာလာဏသဒိသံ၊ ဣန္ဒြိယာ ပတ္တမြား ယပ်ဝန်းနှင့်တူစွာ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်တတ်၏။ သေသံ၊ အကြွင်းကို။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ နီလကသိဏံ၊ နီလကသိုဏ်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီး၏။

ပီတကသိဏကထာ

ပီတကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်

၉၅။ ပီတကသိဏေပိ၊ ပီတကသိုဏ်း၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းအတူ ပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ အဋ္ဌကထာသု၊ အဋ္ဌကထာတို့၌။ (ထည့်) ပီတကသိဏံ ဥဂ္ဂဟန္တော၊ ပီတကသိုဏ်းကို ယူသော ယောဂီသည်။ ပီတသ္မိံ၊ ဝါသော အဆင်းရှိသော။ ပုပ္ဖသ္မိံ ဝါ၊ ပန်း၌သော်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထသ္မိံ ဝါ၊ အဝတ်၌သော်လည်းကောင်း။ ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါ၊ ဆေးဒန်း မြင်းသီလာအစရှိ သော ကျေးက်ဓာတ်၌သော်လည်းကောင်း။ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ၊ နိမိတ်ကို ယူရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဓာပိ၊ ဤပီတကသိုဏ်း၌လည်း။ ကတာဓိကာရု၊ လှန်ကဲသော ဘာဝနာ ကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ဖူးသော။ ပုညဝတော၊ သမထဘာဝနာကုသိုလ်ရှိသော ယောဂီအား။ တကာဂ္ဂုပံ၊ ထိုသို့ အဝါပန်းတို့ ဝေဆာစွာ ပွင့်သော သဘော ရှိသော။ မာလာဂစ္ဆံ ဝါ၊ ပန်းချိုကိုသော်လည်းကောင်း။ ပုပ္ဖသန္တရံ ဝါ၊ ဝါသော ပန်းခင်းကိုသော်လည်းကောင်း။ ပီတဝတ္ထဓာတုနံ၊ ဝါသော အဝတ် ဝါသော

ကျောက်ဓာတ်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ ဒိသ္မာဝ၊ တပါးပါးကို မြင်လျှင်ပင်။
 နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နိမိတ်ဖြစ်ပေါ်၏။ စိတ္တဂုတ္တတ္ထေရဿ၊ စိတ္တဂုတ်ထေရ်အား။
 နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ နိမိတ် ဖြစ်ပေါ်ဖူးသကဲ့သို့တည်း။ တဿ အာယသ္မတော၊
 ထိုအရှင်စိတ္တဂုတ်ထေရ်အား။ စိတ္တလပဗ္ဗတေ၊ စိတ္တလတောင်၌။ ပတ္တင်္ဂပုပ္ဖဟိ၊
 ပတ္တင်္ဂမည်သော ပန်းချုံတို့မှ။ ကတံ၊ ပန်းတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားအပ်သော။
 အာသနပူဇံ ပဿတော၊ စေတီရင်ပြင်၌ ပူဇော်ထားသော ပန်းအခင်းကို
 ကြည့်ရှုစဉ်။ သဟ ဒဿနေနေဝ၊ မြင်သည်နှင့် တပြိုင်နက်ပင်လျှင်။ အာသနပု-
 မာဏံ နိမိတ္တံ၊ အခင်းပမာဏရှိသော နိမိတ်သည်။ ဥဒပါဒိ ကိရ၊ ဖြစ်ပေါ်
 လေ၏။ ဣတရေန၊ လွန်ကဲသော ဘာဝနာကောင်းမှုကို မပြုခဲ့ဖူးသော ယောဂီ
 သည်ကား။ ကဏိကာရပုပ္ဖာဒိနာ ဝါ၊ မဟာလှေကားပန်းပွင့် စသည်ဖြင့်သော်
 လည်းကောင်း။ ပီတဝတ္ထေန ဝါ၊ ဝါသော အဝတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။
 ဓာတုနာ ဝါ၊ ဝါသော ကျောက်ဓာတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ နီလက-
 သိဏေ၊ နီလကသိုဏ်း၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။
 ကသိဏံ ကတု၊ ကသိုဏ်းဝန်းကို ပြုလုပ်၍။ “ပီတံ ပီတန္တိ၊ အဝါ အဝါ” ဟု။
 မနသိကာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို ဖြစ်စေအပ်ပေ၏။ သေသံ၊
 အကြွင်းသည်။ တာဒိသမော၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော ကသိုဏ်းဝန်းတို့နှင့်တူသည်သာ
 လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ် အပြီးသတ်၏။ ပီတကသိဏံ၊
 ပီတကသိုဏ်းသည်။ နိဋ္ဌတံ၊ ပြီး၏။

လောဟိတကသိဏကထာ

လောဟိတကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်

၉၆။ လောဟိတကသိဏေပိ၊ လောဟိတကသိုဏ်း၌လည်း။ သေဝ နယော၊
 ဤဆိုခဲ့သည့်နည်းတူပင်တည်း။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ လောဟိတကသိဏံ
 ဥဂ္ဂဏန္တော၊ လောဟိတကသိုဏ်းကို ယူသော ယောဂီသည်။ လောဟိတသ္မိံ
 ပုပ္ဖသ္မိံ ဝါ၊ နီသော ပန်း၌သော်လည်းကောင်း။ လောဟိတသ္မိံ ဝတ္ထသ္မိံ ဝါ၊
 နီသော အဝတ်၌သော်လည်းကောင်း။ လောဟိတကယ ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါ၊
 နီသော အဆင်းရှိသော ကျောက်ဓာတ် မြေဓာတ်၌သော်လည်းကောင်း။ နိမိတ္တံ
 ဂဏှာတိ၊ နိမိတ်ကို ယူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌကထာသု၊ အဋ္ဌကထာတို့၌။
 ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုသားပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဒေပိ၊ ဤလောဟိတကသိုဏ်း၌
 လည်း။ ကတာဓိကာရဿ၊ လွန်ကဲသော ဘာဝနာကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ဖူးသော။
 ပုညဝတော၊ သမဏဘာဝနာကုသိုလ်ရှိသော ယောဂီအား။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့
 အနီရောင်ပန်းတို့ဝေဆာစွာ ပွင့်သော သဘောရှိသော။ ဗန္ဓုဇီဝကာဒိမာလာ-
 ဂစ္ဆံ ဝါ၊ မိုးစေ့ပန်း အစရှိသော ပန်းချုံကိုသော်လည်းကောင်း။ ပုပ္ဖသန္တရံ ဝါ၊

နိသော ပန်းခင်းကိုသော်လည်းကောင်း။ လောဟိတကဝတ္ထုမဏိဓာတူနံ၊ နိသော အဝတ် ပတ္တမြားနိစသော နိသော ကျောက်၊ ဂွေ့နီ၊ ဟင်္သာ ပဒါး စသော နိသော ဓာတ်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ ဒိသ္မာဝ၊ တမျိုးမျိုးကို မြင်လျှင်ပင်။ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ဣတရေန၊ လွန်ကဲသော ဘာဝနာ ကောင်းမှုကို မပြုခဲ့ဖူးသော ယောဂီသည်။ ဇယသုမနဗန္ဓုဇီဝကရက္ခကောရဏ္ဏ- ကာဒိပုပ္ဖေဟိ ဝါ၊ ခေါင်ရမ်း၊ မိုးစေ့၊ လိပ်သရွေ့ ဆူးနီ စသော ပန်းပွင့်တို့ဖြင့်လည်း ကောင်း။ ရတ္တဝတ္ထေန ဝါ၊ နိသော အဝတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဓာတုနာ ဝါ၊ နိသော ကျောက်ဓာတ် မြေဓာတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ နိလကသိဏေ၊ နိလ ကသိုဏ်း၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ကသိဏံ ကတွာ၊ ကသိုဏ်းဝန်းပြုလုပ်၍။ “လောဟိတကံ လောဟိတကန္တိ၊ အနီ အနီ”ဟု။ မနသိကာရော ပဝတ္တေဟဗ္ဗော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို ဖြစ်စေအပ်၏။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော ကသိုဏ်းဝန်းတို့နှင့် တူသည့်သဘာဝ လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ် အပြီးသတ်၏။ လောဟိတကသိဏံ၊ လောဟိတကသိုဏ်းသည်။ နိဇ္ဈိတံ၊ ပြီး၏။

ဩဒါတကသိဏကထာ

ဩဒါတကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်

၉၇။ ဩဒါတကသိဏေပိ၊ ဩဒါတကသိုဏ်း၌လည်း။ ဩဒါတကသိဏံ ဥဂ္ဂဟန္တော၊ ဩဒါတကသိုဏ်းကို ယူသော ယောဂီသည်။ ဩဒါတသ္မိံ ပုပ္ဖသ္မိံ ဝါ၊ ဖြူသော အဆင်းရှိသော ပန်း၌သော်လည်းကောင်း။ ဩဒါတသ္မိံ ဝတ္ထသ္မိံ ဝါ၊ ဖြူသော အဆင်းရှိသော အဝတ်၌သော်လည်းကောင်း။ ဩဒါတယ ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါ၊ ဖြူသော အဆင်းရှိသော ကျောက်ဓာတ် မြေဓာတ်၌ သော်လည်းကောင်း။ (ဤ၌ ဝဏ္ဏဓာတုယာ-ကို ငဲ့၍ ဩဒါတသ္မိံကို ဩဒါတယ-ဟု ပြင်)။ နိမိတ္တံ ဂဏှာဘိ၊ နိမိတ်ကို ယူ၏။ ဣတိ ဝစနတော၊ ဤသို့ မိန့်ဆိုထားသောကြောင့်။ ကတာဓိကာရဿ၊ လွန်ကဲသော ဘာဝနာကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ဖူးသော။ ပုညဝတော၊ သမထဘာဝနာကုသိုလ်ရှိသော ယောဂီအား။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့ အဖြူရောင်ပန်းတို့ ဝေဆာစွာ ပွင့်သော သဘောရှိသော။ မာလာဂစ္ဆံ ဝါ၊ ပန်းချိုကိုသော်လည်းကောင်း။ ဩဒါတဝတ္ထဓာတူနံ၊ ဖြူသော အဆင်းရှိသော ကျောက်ဓာတ် မြေဓာတ်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ ဒိသ္မာဝ၊ တမျိုး မျိုးကိုမြင်လျှင်ပင်။ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နိမိတ်ဖြစ်ပေါ်၏။ တိပုမဏ္ဍလရဇတမဏ္ဍလ- စန္ဒမဏ္ဍလေသုပိ၊ သလွဲဖြူပြားဝန်း၊ ငွေပြားဝန်း၊ လဝန်းတို့၌လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ယော၊ နိမိတ်ဖြစ်ပေါ်သည်သတည်း။ (၁၆၉) ဣတရေန၊ လွန်ကဲသော ဘာဝနာကောင်းမှုကို မပြုခဲ့ဖူးသော ယောဂီသည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေဟိ ဩဒါတ-

ပုပ္ဖဟိ စ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော ပန်းဖြူတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။
 သြဒါဘဝတ္ထေန ဝါ၊ အာတ်ဖြူဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဓာတုနာ ဝါ၊ ကျောက်
 ဓာတ်ဖြူ မြေဓာတ်ဖြူဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ နီလကသိဏေ၊ နီလကသိုဏ်း၌။
 ဝုတ္တနယေန ဝါ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ကသိဏံ ကတွာ၊ ကသိုဏ်းဝန်း
 ပြုလုပ်၍။ “သြဒါတံ သြဒါတန္တိ၊ အဖြူ အဖြူ” ဟု။ မနသိကာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊
 နှလုံးသွင်းခြင်းကို ဖြစ်စေအပ်၏။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ တာဒိသမေဝ၊ ထို
 ဆိုခဲ့ပြီးသော ကသိုဏ်းဝန်းတို့နှင့် တူသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤတိုင်
 စကားတရပ် အပြီးသတ်၏။ သြဒါတကသိဏံ၊ သြဒါတကသိုဏ်းသည်။
 နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီး၏။

အာလောကကသိဏကယာ

အာလောကကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်

၉၈။ ပန၊ အဋ္ဌိဂါပါးကို ဆိုဦးအံ့။ အာလောကကသိဏေ၊ အာလောက
 ကသိုဏ်း၌။ အာလောကကသိဏံ ဥဂ္ဂဏန္တော၊ အာလောကကသိုဏ်းကို ယူသော
 ယောဂီသည်။ ဘိတ္တိဆိဒ္ဓော ဝါ၊ နံရံပေါက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ တာလစ္ဆိဒ္ဓော
 ဝါ၊ သံကောက်ပေါက် သော့ပေါက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဝါဘပါနန္တ-
 ရိကာယ ဝါ၊ လေသာပြတင်းအကြားဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ (ကရိုဏ်းအနက်၌
 သတ္တမိသက်)။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ပညာယမာနေ၊ ထင်သော။ (ထည့်)။
 အာလောကသ္မိံ၊ နေရောင် လ ရောင်အလင်း၌။ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ၊ နိမိတ်ကို
 ယူ၏။ ဣတိ ဝစနတော၊ ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူသောကြောင့်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။
 ကတာဓိကာရဿ၊ လွန်ကဲသော ဘာဝနာကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ဖူးသော။ ပုည-
 ဝတော၊ သမထဘာဝနာကုသိုလ်ရှိသော ယောဂီအား။ ဘိတ္တိဆိဒ္ဓါဒိနံ၊ နံရံပေါက်
 စသည်တို့တွင်။ အညတရေန၊ တခုခုဖြင့်။ သူရိယာလောကော ဝါ၊ နေရောင်
 သည်လည်းကောင်း။ စန္ဒာလောကော ဝါ၊ လရောင်သည်လည်းကောင်း။
 ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ဘိတ္တိယံ ဝါ၊ နံရံ၌သော်လည်းကောင်း။ ဘူမိယံ ဝါ၊ မြေ၌
 သော်လည်းကောင်း။ ယံ မဏ္ဍလံ၊ အကြင်လရောင်အဝန်းကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊
 ဖြစ်စေ၏။ သနပဏ္ဏရုက္ခသာခန္တရေန ဝါ၊ ပိတ်နေအောင် ထူထပ်သော သစ်ပင်၏
 အကိုင်းအခက်ကြားဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ ဘူမိယမေဝ၊
 မြေ၌ပင်လျှင်။ ယံ မဏ္ဍလံ၊ အကြင်လရောင်အဝန်းကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။
 တံ မဏ္ဍလံ၊ ထိုအရောင်အဝန်းကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တံ ဒိဿာဝ၊
 ထိုအရောင်အဝန်းကို မြင်လျှင်ပင်။ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇာတိ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်
 ထင်ပေါ်လာ၏။ ဣတရေနာပိ၊ လွန်ကဲသော ဘာဝနာကောင်းမှုကို မပြုခဲ့ဖူး
 သော ယောဂီသည်လည်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော။ တဒေဝ

ဩဘာသမဏ္ဍလံ၊ ထိုအဆောင်အခန်းကိုပင်။ “ဩဘာသော ဩဘာသောတိ ဝါ အရောင် အရောင်” ဟု ဖြစ်စေ။ “အာလောကော အာလောကောတိ ဝါ၊ အလင်း အလင်းဟု ဖြစ်စေ”။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်၏။ တထာ၊ ထိုနေရောင် ဝန်း လရောင်ဝန်း၌ ပွားစေခြင်းဖြင့်။ (နိမိတ္တုပ္ပါဒနံ ကာတုံ၊ နိမိတ်ဖြစ်ပေါ် စေခြင်းငှာ။ (ထည့်)။ အသက္ခောန္တေန၊ မစွမ်းနိုင်သော ယောဂီသည်။ သဋ္ဌေ၊ အိုးအတွင်း၌။ ဒီပံ ဇာလေတွာ၊ ဆီမီးကို ထွန်းညှိလျက်။ သဋ္ဌမုခံ ပိဒဟိတွာ၊ အိုးဝကို ပိတ်၍။ သဋ္ဌေ၊ အိုး၌။ ဆိဒ္ဓံ ကတွာ၊ အပေါက်ဖောက်ပြီးလျှင်။ ဘိတ္တိမုခံ၊ နံရံဘက်သို့ မျက်နှာမူလျက်။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ တေန ဆိဒ္ဌေန၊ ထိုအပေါက်ဖြင့်။ ဝါ၊ ထိုအပေါက်မှ။ ဒီပါလောကော၊ ဆီမီးရောင်သည်။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ ဘိတ္တိယံ၊ နံရံ၌။ မဏ္ဍလံ၊ အဝန်းအဝိုင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ တနည်း။ မဏ္ဍလံ ကရောတိ၊ အဝန်းအဝိုင်း ထင်ပေါ်၏။ တံ၊ ထိုဆီမီး ရောင်အဝန်းကို။ “အာလောကော အာလောကောတိ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ အလင်း အလင်း”ဟု ပွားစေအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤဆီမီးရောင်ဝန်းသည်။ ဣတရေဟိ၊ နေရောင်ဝန်း လရောင်ဝန်းတို့ထက်။ စိရဋ္ဌိတိကံ ဟောတိ၊ ကြောမြင့်စွာ ဟည်၏။ ဣဒေ၊ ဤအာလောကကသိုဏ်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ဘိတ္တိယံ ဝါ၊ နံရံ၌လည်းကောင်း။ ဘူမိယံ ဝါ၊ မြေ၌ လည်းကောင်း။ ဥဋ္ဌိဘမဏ္ဍလသဒိသမေဝ ဟောတိ၊ ထင်ပေါ်သော ပကတိအရောင်ဝန်းနှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဗာနာပိပ္ပသန္တအာလောကပုဉ္ဇသဒိသံ၊ တခဲနက် အလွန်ကြည်လင်သော အရောင်စုနှင့် တူ၏။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုဆီမီးပြီးသော ကသိုဏ်းဝန်းတို့နှင့် တူသည်သာလျှင်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤဘွင် စကားတရပ် အပြီးသတ် ။ အာလောကကသိဏံ၊ အာလောက ကသိုဏ်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီး၏။

ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိဏကထာ

ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိုဏ်းကို ဖွင့်ပြချက်

၉၉။ ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိဏံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြားအပ်သော ဟင်းလင်းအပြင်ဟူသော ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိုဏ်း၌လည်း။ အာကာသကသိဏံ ဥဂ္ဂဟန္တော၊ အာကာသကသိုဏ်းကို ယူသော ယောဂီသည်။ ဘိတ္တိသိဒ္ဓေ ဝါ၊ နံရံပေါက်၌ပေါ်လည်းကောင်း။ တာဠုစ္ဆိဒ္ဓေ ဝါ၊ သံကောက်ပေါက် (သော့ ပေါက်) ၌သော်လည်းကောင်း။ ဝါတပါနန္တရိကာယ ဝါ၊ လေသပြုတင်းပေါက်၌ သော်လည်းကောင်း။ အာကာသသ္မိံ၊ ဟင်းလင်းပြင်၌။ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ၊ နိမိတ်ကို ယူ၏။ ဣတံ၊ ဤသို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကတာဓိကာရဿ၊ လွန်ကဲသောဘာဝနာကောင်းမှုကို ပြုဖူးသော။ ပုညဝတော၊

သမထဘာဝနာကုသိုလ်ရှိသော ယောဂီအား၊ ဘိတ္တိဆိဒ္ဓါဒိသု၊ နံရံပေါက် စသည်
 တို့တွင်။ အညတရံ ဒိသ္မာဝ၊ တခုခုကို မြင်လျှင်ပင်။ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နိမိတ်
 ဖြစ်ပေါ်၏။ ဣတရေန၊ လွန်ကဲသော ဘာဝနာကောင်းမှုကို မပြုခဲ့ဖူးသော
 ယောဂီသည်။ သုစ္ဆန္ဒမဏ္ဍပေ ဝါ၊ နေပြောက်မထိုးအောင် ကောင်းစွာ မိုးထား
 သော မဏ္ဍပ်၌သော်လည်းကောင်း။ စမ္မကဋ္ဌသာရကာဒိနံ ဝါ၊ သားရေဖျာ
 စသည်တို့တွင်။ အညတရသ္မိံ ဝါ၊ တခုခု၌သော်လည်းကောင်း။ ဝိဒတ္တိစတုရဂုံ-
 လပ္ပမာဏံ၊ တဘွားနှင့် လက်လေးသစ်အချင်းရှိသော။ ဆိဒ္ဓံ ကတော၊ အပေါက်ကို
 ဖောက်၍။ တဒေဝ ဝါ၊ ထိုအပေါက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိတ္တိဆိဒ္ဓါဒိဘေဒံ၊ နံရံ
 ပေါက် စသည် အပြားရှိသော။ ဆိဒ္ဓံ ဝါ၊ အပေါက်ကိုလည်းကောင်း။
 “အာကာသော အာကာသောတိ၊ ကောင်းကင် ကောင်းကင်” ဟု။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊
 ပွားစေအပ်၏။ ဣဓ၊ ဤပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိုဏ်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်
 သည်။ ဘိတ္တိပရိယန္တာဒိဟိ သဒ္ဓိံ၊ နံရံအစွန်း စသည်တို့နှင့်တကွ။ ဆိဒ္ဓသဒိသ-
 မေဝ ဟောတိ၊ ထိုမူလအပေါက်နှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ဝဇိုယမာနမ္ပိ၊
 ပွားစေအပ်သော်လည်း။ န ဝဇိုတိ၊ မပွားပေ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်
 သည်။ အာကာသမဏ္ဍလမေဝ ဟုတော၊ ဟင်းလင်ပြင်အဝန်းသာဖြစ်လျက်။
 ဥပ္ပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ဝဇိုယမာနဉ္စ၊ ပွားစေအပ်သော်လည်း။ ဝဇိုတိ၊ ပွား၏။
 သေသံ၊ အကြွင်းကို။ ပထဝီကသိဏေ၊ ပထဝီကသိုဏ်း၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊
 ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့် ပင်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်
 စကားတရပ် အပြီးသတ်၏။ ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏံ၊ ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိုဏ်း
 သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီး၏။

(၁၇၁) ဣဘိ ဣမိနာ နယေန၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ရူပါဝစရမ္ပိ၊
 ရူပါဝစရဈာန်အရာ၌။ စဘုက္က ဗုဗ္ဗကဇ္ဈာနဟေဘူနိ၊ စတုက္ကဈာန်၊ ပဉ္စက
 ဈာန်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ သာနိ
 ကသိဏာနိ၊ အကြင်ကသိုဏ်းတို့ကို။ သဗ္ဗဓမ္မဒသော၊ အလုံးစုံသော
 တရားတို့ကို သိမြင်တော်မူသော။ ဒသဗလော၊ အားတော်ဆယ်ပါးနှင့်
 ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူခဲ့
 လေပြီ။ ဟနည်း။ ဒသဗလေ၊ အားတော်ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ
 သော။ သဗ္ဗဓမ္မဒသော၊ တရားအလုံးစုံကို သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူခဲ့လေပြီ။ တာနိ စ၊ ထိုကသိုဏ်း
 တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဟေသံ၊ ထိုကသိုဏ်းတို့၏။ ဣမံ ဘာဝနာနယဉ္စ၊
 ဤပွားစေနည်းကိုလည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အစီအစဉ်

ဖြင့်။ ဝါ၊ ဤပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဝိဒိတွာန၊ သိပြီးလျှင်။ တေသ္မေဝ၊
ထိုကသိုဏ်းတို့၌ပင်လျှင်။ အယံ ပကိဏ္ဍကကထာပိ၊ ဤပြီးပြမ်းပြဆို
ချက်ကိုလည်း။ ဘိယျော၊ တဖန် ထပ်မံ၍။ ဝိညေယျာ၊ သိအပ်ပေ၏။

ပကိဏ္ဍကကထာ

ပြီးပြမ်းပြဆိုချက်

၁၀၀။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဣမေသု၊ ဤကသိုဏ်းဆယ်ပါးတို့တွင်။ ပထဝီကသိဏ-
ဝသေန၊ ပထဝီကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကောပိ ဟုတွာ၊ ဟယောက်
တည်းဖြစ်လျက်လည်း။ ဗဟုဓာ ဟောတိ၊ အများဖြစ်၏။ ဣတိ အာဒိ-
ဘာဝေါ စ၊ ဤသို့ အစရှိသော ဖြစ်ခြင်းလည်းကောင်း။ အာကာသေ ဝါ၊
ကောင်းကင်၌လည်းကောင်း။ ဥဒကေ ဝါ၊ ရေ၌လည်းကောင်း။ ပထဝီ နိမ္မိ-
နိတွာ၊ မြေကိုဖန်ဆင်း၍။ ပဒသာ နမနဉ္စ၊ ခြေဖြင့်သွားခြင်းလည်းကောင်း။
အာကာသေ ဝါ၊ ကောင်းကင်၌လည်းကောင်း။ ဥဒကေ ဝါ၊ ရေ၌လည်းကောင်း။
(ထည့်)။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိကပ္ပနံ ဝါ၊ ရပ်ခြင်း ယိုင်ခြင်း စသည်ကိုပြုခြင်းလည်း
ကောင်း။ ပရိတ္တအပ္ပမာဏနယေန၊ ပရိတ္တ၊ အပ္ပမာဏနည်းဖြင့်။ ဝါ၊ မပွားခြင်း၊ ပွား
ခြင်းနည်းဖြင့်သာလျှင်။ (မပွားစေရသေးသောကြောင့် ပရိတ္တ = သေးငယ်သည်
ဟုဆိုအပ်သော ကသိုဏ်းအာရုံတို့ကိုလည်းကောင်း။ ပွားစေပြီးသောကြောင့်
အပ္ပမာဏ = အတိုင်းအရှည်မရှိ ကြီးကျယ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံတို့ကို
လည်းကောင်း လွှမ်းမိုး၍ သိသည်မြင်သည်ဟု ဟောထားသောနည်းကို ဆိုလို
သည်။) အဘိဘာယတနပဋိလာဘော၊ အဘိဘာယတနကို ရခြင်းသည်လည်း
ကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိသော အကျိုးတို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊
ပြီးမြောက်ကုန်၏။

အာပေါကသိဏဝသေန၊ အာပေါကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပထဝီယံ၊
မြေ၌။ ဥမ္မုဇ္ဇနနိမ္မုဇ္ဇနံ၊ ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဥဒကာဠိသမုပ္ပါဒနံ၊
မိုးရေမိုးပေါက် ရွာသန်းခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းလည်းကောင်း။ နဒိတမုဒ္ဒါဒိနိမ္မာနံ၊
မြစ်သမုဒ္ဒရာ စသည်တို့ကို ဖန်ဆင်းခြင်းလည်းကောင်း။ ပထဝီပဗ္ဗတပါသာ-
ဒါဒိနံ၊ မြေတောင်ပြာသာဒ် စသည်တို့ကို။ ကမ္ပနံ၊ လှုပ်စေခြင်းလည်းကောင်း။
ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိသော အကျိုးတို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးမြောက်ကုန်၏။

တေဇောကသိဏဝသေန၊ တေဇောကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓူမာယနာ၊
ပဇ္ဇလနာ၊ အင်္ဂါရဝဠိသမုပ္ပါဒနံ၊ အခိုးလွှတ်ခြင်း၊ အလုံ့လွှတ်ခြင်း၊ မီးကျိုးမိုး
ရွာခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းလည်းကောင်း။ တေဇသာ၊ မိမိတန်ခိုးအရှိန်ဖြင့်။
တေဇောပရိယာဒါနံ၊ သူတပါး၏ တန်ခိုးအရှိန်ကို ကုန်ခန်းစေခြင်းလည်း

ကောင်း။ ဗဟုသု ကပ္ပါသပိစ္စသာရဒါရုအာဒိသု၊ များစွာသော ဝါဂွမ်းစု သစ်
သားနှစ် အစရှိသည်တို့သည်။ ကေစုံ၊ တစုတပုံတည်း။ ရာသိဘူတေသု၊ အစုအပုံ
ဖြစ်လတ်သော်။ (ထည့်)။ ယဒေဝ၊ အကြင်အကြင် ဝါဂွမ်းစု သစ်သားနှစ်တို့ကို
သာလျှင်။ သော၊ ထိုတန်ခိုးရှင်သည်။ ဣစ္ဆတိ၊ လောင်ကျွမ်းစေလို၏။ တဿ၊
ထိုတန်ခိုးရှင် လောင်ကျွမ်းစေလိုသော အရာကိုသာလျှင်။ ဥဟနသမတ္တတာ၊
လောင်ကျွမ်းစေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု
အဘိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပဒဿနတ္ထာယ၊ အဆင်းကို ကြည့်ရှုခြင်းငှာ။ အာလောက-
ကရဏံ၊ အလင်းရောင်ကို ပြုလုပ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ၊
ပရိနိဗ္ဗာန်စံသောအခါ၌။ တေဇောဓာတုယ၊ တေဇောဓာတ်ဖြင့်။ သရီရဇ္ဈာပနံ၊
ကိုယ်ကို လောင်ကျွမ်းစေခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိ
သည်တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးမြောက်ကုန်၏။

ဝါယောကသိကာဝသေန၊ ဝါယောကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါယုဂတိ-
ဂမနံ၊ လေ၏အလား လျင်မြန်စွာ သွားနိုင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝါတဝုဋ္ဌိသမုပ္ပါ-
ဒနံ၊ လေဟုန် လေပြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ ဤသို့
အစရှိသည်တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးမြောက်ကုန်၏။

နီလကသိကာဝသေန၊ နီလကသိုဏ်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နီလရူပနိမ္မာနံ၊ ညိုသော
အဆင်းကို ဖန်ဆင်းခြင်း လည်းကောင်း၊ အန္ဓကာရကရဏံ၊ အမိုက်မှောင်ကို
ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏဒဗ္ဗဏ္ဏနယေန၊ စင်ကြယ်သောအဆင်း၊ မစင်
ကြယ်သောအဆင်းရှိသောနည်းဖြင့်။ အဘိဘာယတနပဋိလာဘော၊ အဘိဘာ-
ယတနကိုရခြင်းလည်းကောင်း။ သုဘဝိမောက္ခာဓိဂမော၊ သုဘဝိမောက္ခကို
ရခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီး
မြောက်ကုန်၏။

ပီတကသိကာဝသေန၊ ပီတကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပီတကရူပနိမ္မာနံ၊
ငါသောအဆင်းကို ဖန်ဆင်းခြင်းလည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏန္တိ အဓိမုစ္စနာ၊ ရွှေဖြစ်
ကောင် ဖန်ဆင်းခြင်းလည်းကောင်း။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်
ပင်လျှင်။ အဘိဘာယတနပဋိလာဘော စ၊ အဘိဘာယတနကိုရခြင်းလည်း
ကောင်း။ သုဘဝိမောက္ခာဓိဂမော စ၊ သုဘဝိမောက္ခကို ရခြင်းလည်းကောင်း။
ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးမြောက်ကုန်၏။

လောဟိတကသိကာဝသေန၊ လောဟိတကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
လောဟိတကရူပနိမ္မာနံ၊ နီသော အဆင်းကို ဖန်ဆင်းခြင်းလည်းကောင်း။ ဝုတ္တ-
နယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အဘိဘာယတနပဋိလာဘော၊

အဘိဘာယတနကို မြင်းလည်းကောင်း။ သုဘဝိမောက္ခာဓိဂမော၊ သုဘဝိမောက္ခကိုရခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးမြောက်ကုန်၏။

(၁၇၁) ဩဒါတကသိဏဝသေန၊ ဩဒါတကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဩဒါတရူပနိမ္မာနံ၊ ဖြူသောအဆင်းကိုဖန်ဆင်းခြင်းလည်းကောင်း။ ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ထိနမိဒ္ဓကို။ ဣရဘာဝကရဏံ၊ ဘေးအောင်ပြုလုပ်ခြင်း လည်းကောင်း။ အန္ဓကာရဝိဓမနံ၊ အမှောင်ကို မှတ်လွင့်ပယ်ဖျောက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပဒဿနတ္ထာယ၊ အဆင်းကို ကြည့်ရှုခြင်းငှာ။ အာလောကကရဏံ၊ အလင်းရောင်ကို ပြုလုပ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးမြောက်ကုန်၏။

အာလောကကသိဏဝသေန၊ အာလောကကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သပ္ပဘာရူပနိမ္မာနံ၊ အရောင်နှင့်ဘက္ခသော အဆင်းကို ဖန်ဆင်းခြင်းလည်းကောင်း။ ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ထိနမိဒ္ဓကို။ ဣရဘာဝကရဏံ၊ ဘေးအောင်ပြုခြင်း လည်းကောင်း။ အန္ဓကာရဝိဓမနံ၊ အမှောင်ကို မှတ်လွင့် ပယ်ဖျောက်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပဒဿနတ္ထံ၊ အဆင်းကိုကြည့်ရှုခြင်းငှာ။ အာလောကကရဏံ၊ အလင်းရောင်ကို ပြုလုပ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးမြောက်ကုန်၏။

အာကာသကသိဏဝသေန၊ အာကာသကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိစ္ဆန္တာနံ၊ ဖုံးအုပ် ကွယ်ကာလျက်ရှိကြသော ဝတ္ထုတို့ကို။ ဝိဝဋ္ဌကရဏံ၊ ဟင်းလင်းပွင့်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းလည်းကောင်း။ အန္ဓောပထဝီပဗ္ဗတာဒိသပိ၊ မြေအတွင်း၊ တောင်အတွင်း စသည်တို့၌လည်း။ အာကာသ နိမ္မိနိတ္တာ၊ ကောင်းကင်အပြင်ကို ဖန်ဆင်း၍။ ဣရိယာပထကပ္ပနံ၊ သွားရပ်သိုင်လျောင်း ဟူသောဣရိယာပုထကို ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ တိရောကုန္တာဒိသု၊ နံရံတဘက် စသည်တို့၌။ အသဇ္ဇမာနဂမနံ၊ မငြိမကပ်ပဲ သွားခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးမြောက်ကုန်၏။

သဗ္ဗာနေဝ၊ ကသိုဏ်းအားလုံးတို့သည်ပင်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ကောင်းကင်သို့ ရှေ့ရှု။ သဉ္ဇာနာတိ၊ ဘာဝနာသညာဖြင့် မှတ်သိရ၏။ အဒေဝ၊ အောက်သို့ ရှေ့ရှု။ သဉ္ဇာနာတိ၊ မှတ်သိရ၏။ တိရိယံ၊ ဖိလာပတ်လည် ပိုင်းခြားအပ်သော။ အဒ္ဓယံ၊ နှစ်ပါးမဟုတ်သော။ အပ္ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိ နှံစေသော။ ကသိဏံ၊ ကသိုဏ်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမံ ပဘေဒံ၊ ဤအထူးကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ “ဧကော၊ အချို့သော ယောဂီသည်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ကောင်းကင်သို့ရှေ့ရှု။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို။ သဉ္ဇာနာတိ၊ မှတ်သိ၏။ ဧကော၊

အချို့သောယောဂီသည်။ အခေါ်အောက်သို့ရှေ့ရှု။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို။ သဉ္ဇာနာတိ၊ မှတ်သိ၏။ ဧကော၊ အချို့သောယောဂီသည်။ တိရိယံ၊ ဖိလာပတ်လည်ပိုင်းခြားအပ်သော။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို။ သဉ္ဇာနာတိ၊ မှတ်သိ၏။ ဧကော၊ အချို့သောယောဂီသည်။ အဒ္ဓယံ၊ နှစ်ပါးမဟုတ်သော။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို။ သဉ္ဇာနာတိ၊ မှတ်သိ၏။ ဧကော၊ အချို့သောယောဂီသည်။ အဒ္ဓယံ၊ နှစ်ပါးမဟုတ်သော။ အပ္ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို။ သဉ္ဇာနာတိ၊ မှတ်သိ၏။ ဣတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဥဒ္ဓန္တိ၊ ဥဒ္ဓဟူသည်ကား။ ဥပရိ၊ ဂန္ဓတလာဘိမုခံ၊ အထက်ကောင်းကင်ပြင်သို့ရှေ့ရှု။ အခေါ်၊ အခေါ်ဟူသည်ကား။ ဟေဋ္ဌာဘူမိတလာဘိမုခံ၊ အောက်မြေအပြင်သို့ရှေ့ရှုလျက်။ တိရိယန္တိ၊ တိရိယံဟူသည်ကား။ ခေတ္တမဏ္ဍလံ ဣဝ၊ လယ်ကွက်အဝန်းကဲ့သို့။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပတ်လည်မှ။ ပရိစ္ဆိန္နိတံ၊ ပိုင်းခြားထားအပ်သော ကသိုဏ်းကို။ ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ ဧကေစ္စော၊ အချို့သောယောဂီသည်။ ဥဒ္ဓမေဝ၊ အထက်သို့သာလျှင်။ ကသိဏံ ၀ ခေတိ၊ ကသိုဏ်းကို ပွားစေ၏။ ဧကေစ္စော၊ အချို့သောယောဂီသည်။ အခေါ်၊ အခေါ်သို့သာလျှင်။ (ဧဝ-လိုက်ပေး)။ ကသိဏံ ၀ ခေတိ၊ ကသိုဏ်းကို ပွားစေ၏။ ဧကေစ္စော၊ အချို့သောယောဂီသည်။ သမန္တာတော၊ ထက်ဝန်းကျင်ပတ်လည်မှ။ ကသိဏံ ၀ ခေတိ၊ ကသိုဏ်းကို ပွားစေ၏။ တေန တေန ဝါ ကာရဏေန၊ ထိုထိုအကြောင်းဖြင့်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကသိဏံ၊ ကသိုဏ်းကို။ ပဿာရေတိ၊ ဖြန့်၏။ ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူကား။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပဒဿနကာမော၊ အဆင်းကိုမြင်လိုသော တန်ခိုးရှင်သည်။ အာလောကံ၊ အလင်းရောင်ကို။ ပဿာရေတိ ဣဝ၊ ဖြန့်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အယံ၊ ဤယောဂီသည်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့လည်းကောင်း။ အခေါ်၊ အခေါ်သို့လည်းကောင်း။ တိရိယံ၊ ဖိလာပတ်လည်သို့လည်းကောင်း။ ကသိဏံ ပဿာရေတိ၊ ကသိုဏ်းကို ဖြန့်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဥဒ္ဓမေဝေတိရိယန္တိ၊ ဥဒ္ဓမေဝေတိရိယံ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ အဒ္ဓယန္တိ ဣဒံ၊ အဒ္ဓယံဟူသော ဤစကားကို။ ဧကဿ၊ တခုခုသော ကသိုဏ်း၏။ အညဘာဝါနုပဂမနတ္ထံ၊ တခြားကသိုဏ်းအဖြစ်သို့ မရောက်ခြင်းကို ပြခြင်းငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ ဟိ၊ ဥပမာဆောင်၍ ပြဦးအံ့။ ဥဒကံ ပဝိဋ္ဌဿ၊ ရေထဲသို့ ငုပ်ဝင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဗ္ဗဒိသာသု၊ ပတ်ဝန်းကျင်အရပ်မျက်နှာအားလုံးတို့၌။ ဥဒကမေဝ ဟောတိ ယထာ၊ ရေချည်းသာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့။ (ရေချည်းသာလျှင် ရှိသကဲ့သို့။) အညံ၊ အခြားသော အရာဝတ္ထုသည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ (မရှိသကဲ့သို့)။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူ

သာလျှင်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းသည်။ ပထဝီကသိဏမေဝ ဟောတိ။
 ပထဝီကသိုဏ်းသည်သာဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်း၏။ အညော ကသိ-
 ဏသမ္ဘေဒေါ၊ အခြားသော အာပေါ ကသိုဏ်း စသည်နှင့်ရောယှက်ခြင်းသည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ ကသိုဏ်းအားလုံး
 တို့၌။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းအတူပင်တည်း။ အပ္ပမာဏန္တိ ဣဒံ၊ အပ္ပမာဏ
 ဟူသော ဤစကားကို။ တဿ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်း၏။ ဝါ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်းကို။
 ဖရဏအပ္ပမာဏဝသေန၊ မည်၍ မည်မျှဖြန့်အပ်သည် ဖြန့်နိုင်သည်ဟု ဖြန့်ခြင်း၏
 အတိုင်းအရှည် မရှိသည့် အလိုအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။
 တံ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်းကို။ စေတသ၊ ဘာဝနာစိတ်ဖြင့်။ ဖရန္တော၊ ဖြန့်သော
 သောဂီသည်။ ဝါ၊ ဖြန့်လျှင်။ သကလဒမာ ဖရတိ၊ အရပ်မျက်နှာ အားလုံး
 သို့ပင် ဖြန့်၏။ အသံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်း၏။ အာဒိ၊ အစ
 တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ မဉ္ဇူ၊ အဖယ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပမာဏံ၊
 အတိုင်းအရှည်ကို။ န ဂဏှာတိ၊ မယူပေ။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကားတရပ် အပြီး
 သတ်၏။

၁၀၁။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ယေ ဧကသတ္တ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့ကို။ ကမ္မာ-
 ဝရဏေန ဝါ၊ ပိတ်ဆို့တတ်သော ကံဟူသော ကမ္မာဝရဏနှင့်မူလည်း။ သမန္နာ-
 ဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ကိလေသာဝရဏေန ဝါ၊ ပိတ်ဆို့တတ်သော ကိလေသာ
 ဟူသော ကိလေသာဝရဏနှင့် မူလည်း။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝိပါကာ-
 ဝရဏေန ဝါ၊ ပိတ်ဆို့တတ်သော ဝိပါကဟူသော ဝိပါကာ ဝရဏနှင့်မူလည်း။
 သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ အသဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါဘရားမရှိကုန်။ အစ္ဆန္ဒိ-
 ကာ၊ သမ္မာဆန္ဒကင်းကုန်၏။ ဒုပ္ပညာ၊ ပညာမဲ့ကုန်၏။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊
 ကုသိုလ်ဘရားတို့၌။ နိယာမံ၊ မြဲစေတတ်သော။ သပ္ပတ္တံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်
 သော သဘောရှိသော။ (အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်သို့)။ ဩက္ကမိတုံ၊ သက်ခြင်းငှာ။
 အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသို့ဆို
 အပ်ပြီးသော သတ္တဝါတို့တွင်။ ဧကဿာပိ၊ တယောက်ယောက်အားသော်
 လည်း။ ဧကကသိဏေပိ၊ တခုခုသောကသိုဏ်း၌သော်လည်း။ ဘာဝနာ၊ ဘာ-
 ဝနာသည်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြည့်စုံ မပြီးမြောက်ပေ။ တတ္ထံ၊ ထိုစကားရပ်၌။
 ကမ္မာဝရဏေန သမန္နာဂတာတိ၊ ကမ္မာဝရဏေန သမန္နာဂတာဟူသည်ကား။
 အာနန္တရိယကမ္မသမဂ္ဂိနော၊ အနန္တရိယကံ ငါးပါးတို့တွင် တပါးပါးနှင့်
 ပြည့်စုံသော သတ္တဝါတို့ပေတည်း။ ကိလေသာဝရဏေန သမန္နာဂတာတိ၊
 ကိလေသာဝရဏေန သမန္နာဂတာဟူသည်ကား။ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ
 စေဝ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ အကိရိယဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိဟူသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုံးပါး
 တို့တွင် တပါးပါးဟူသော မစွန့်လွှတ်နိုင်အောင် ခိုင်မြဲသော အယူမှားရှိ

သူတို့သည်လည်းကောင်း။ ဥာတောဗျဉ္ဇနကပဏ္ဏကာ စ၊ ဥာတောဗျည်း၊
ပဏ္ဏုက်တို့ပေတည်း။ ဝိပါကာဝရဏေန သမန္ဓာဂတာတိ၊ ဝိပါကာဝရဏေန
သမန္ဓာဂတာဟူသည်ကား။ အဟေတုကဒ္ဓိဟေတုကပဋိသန္ဓိကာ၊ အဟိတ်ပဋိ-
သန္ဓေ၊ ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိသော သတ္တဝါတို့ပေတည်း။ အသဒ္ဓါတိ၊ အသဒ္ဓါဟူ
သည်ကား။ ဗုဒ္ဓါဒိသု၊ ဘုရားစသည်တို့၌။ သဒ္ဓါဝိရဟိတာ၊ ယုံကြည်ခြင်း ကင်း
သောသူတို့ပေတည်း။ အစ္ဆန္ဒိကာတိ၊ အစ္ဆန္ဒိကာဟူသည်ကား။ အပစ္စနိကပဋိ
ပဒါယံ၊ မဂ်အားလျော်သော အကျင့်ဟူသော သစ္စာနုလောမိကဝိပဿနာ၌။
(၁၇၂) ဆန္ဒဝိရဟိတာ၊ အားထုတ်လိုသော သမ္မာဆန္ဒကင်းသော သူတို့ပေ
တည်း။ ဒုပ္ပညာတိ၊ ဒုပ္ပညာဟူသည်ကား။ လောကီယ လောကုတ္တရသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ-
လောကီသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ လောကုတ္တရသမ္မာဒိဋ္ဌိမှ။ ဝိရဟိတာ၊ ကင်းသောသူတို့ပေ
တည်း။ အဘဗ္ဗာ နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ
နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံဟူသည်ကား။ ကုသလေသု
ဓမ္မေသု၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌။ နိယာမသင်္ခါတံ၊ မြဲစေတတ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော။
သမ္မတ္တသင်္ခါတဉ္စ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောသဘောရှိသည်ဟုလည်း ဆိုအပ်
သော။ အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်သို့။ ဩက္ကမိတုံ၊ သက်ခြင်းငှာ။ အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်
သောသူတို့ပေတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အက္ခော၊ ဆိုလိုသောအနက်
ပေတည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကသိဇဏယေဝ၊ ကသိုဏ်း၌
သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အညေသုပိ ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ အခြားကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌
လည်း။ ဧတေသံ၊ ကမ္မာဝရဏနှင့် ပြည့်စုံသော ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဧကဿာပိ၊
တယောက်ယောက်အားသော်လည်း။ ဘာဝနာ န ဣဇ္ဈတိ၊ ဘာဝနာသည်မပြည့်
ပေ။ (ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဧတေ ဝိပါကန္တရာဒယော၊ ထိုဝိပါကအန္တရာယ်
စသည်တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္ထဇာနိကရာ၊ အကျိုးကို ဆုံးရှုံးစေတတ်ကုန်
၏။ အနတ္တဟေတုဘူတာ စ၊ အကျိုးမဲ့၏ အကြောင်းလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ (အနိ-
ယတ်ဖော်)။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဂတဝိပါကာဝရဏေန၊ ဝိပါကာဝရဏ
ကင်းသော။ ကုသုပ္ပတ္တေနပိ၊ အမျိုးကောင်းသားသည်လည်း။ ကမ္မာဝရဏဉ္စ၊
ကမ္မာဝရဏကိုလည်းကောင်း။ ကိလေသာဝရဏဉ္စ၊ ကိလေသာဝရဏကို လည်း
ကောင်း။ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေတွာ၊ ဝေးစွာရှောင်ကြဉ်၍။ သဒ္ဓမ္မဿဝနသပ္ပုရိ
သုပနိဿယာဒိဟိ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏တရားကို နာကြားခြင်း၊ သူတော်
ကောင်းတို့ကို ဆည်းကပ်ခြင်းစသည်တို့ဖြင့်။ သဒ္ဓဉ္စ၊ ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးနှင့်

ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရားကိုလည်းကောင်း။ ဆန္ဒ၌၊ ဘာဝနာ အားထုတ်ခြင်း၌ ထက်သန်သောကုသိုလ်ဆန္ဒကိုလည်းကောင်း။ ပည၌၊ ပါရိ-
ဟာရိယပညာကိုလည်းကောင်း။ ဝဇေတော၊ ပွားစေ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေါ၊
ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ခြင်း၌။ ယောဂေါ၊ ထက်သန်သော လုံ့လကို။ ကရဏီယော၊
ပြုအပ်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်စကားတရပ် အပြီးသတ်၏။

ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ၊ သူတော်ကောင်းအပေါင်း
နှစ်ထောင်းအားရစေခြင်းအကျိုးငှာ။ ကတေ၊ စီရင်အပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ၊ သမာဓိဘာဝနာအရာ၌။ သေသကသိဏ-
နိဒ္ဒေသော နာမ၊ ကြွင်းသောကသိုဏ်းတို့ကို အကျယ်ပြဆိုချက်မည်သော။
ပဉ္စမော၊ ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်းအခန်းပေတည်း။

၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသ

အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို ညွှန်းပြခြင်း

ဥဒ္ဓါမာတကာဒိပဒတ္တဝဏ္ဏနာ

ဥဒ္ဓါမာတက-စသောပုဒ်တို့၏ အနက်ကိုဖွင့်ပြချက်

(၁၃) ၁၀၂။ ကသိဏာနန္တရံ၊ ကသိုဏ်းတို့၏ အခြားမဲ့၌။ ဥဒ္ဓါဋ္ဌေသု၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ကုန်သော။ (ဒသသု အဝိညာဏကာသုဘေသု-မှလှမ်းစပ်ပါ)။ ဥဒ္ဓါမာတကံ၊ ဥဒ္ဓါမာတက အသုဘလည်းကောင်း။ ဝိနီလကံ၊ ဝိနီလက အသုဘလည်းကောင်း။ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ ဝိပုဗ္ဗကအသုဘ လည်းကောင်း။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကအသုဘလည်းကောင်း။ ဝိက္ခာယိတကံ၊ ဝိက္ခာယိတက အသုဘလည်းကောင်း။ ဝိက္ခိတ္တကံ၊ ဝိက္ခိတ္တက အသုဘလည်းကောင်း။ ဟတဝိက္ခိတ္တကံ၊ ဟတဝိက္ခိတ္တက အသုဘလည်းကောင်း။ လောဟိတကံ၊ လောဟိတက အသုဘလည်းကောင်း။ ပုဋ္ဌဝကံ၊ ပုဋ္ဌဝက အသုဘလည်းကောင်း။ အဋ္ဌိကံ၊ အဋ္ဌိကအသုဘလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသသု အဝိညာဏကာသုဘေသု၊ ဆယ်ပါးသော ဝိညာဏ်ခွဲ အသုဘတို့၌။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ကို။ ဧဝံ ဝေဒိတဗျော၊ ဤသို့သိအပ်ပေ၏။ (ထည့်)။ ဝါယုနာ၊ လေဖြင့်။ ဘဿာ ဝိယ၊ မှတ်အပ်သော သားရေအိပ်ကဲ့သို့။ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ဥဒ္ဓါ၊ သေသည်မှ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ ယထာနုက္ကမံ သမုဂ္ဂတေန၊ အစဉ်အတိုင်းတက်ကြွသော။ သုနဘာဝေန၊ ဖောင်းပွဖူးရောင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓါမာတတ္တာ၊ အသက်သို့ မှတ်အပ်၊ ဖူးဖူးရောင်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓါမာတံ၊ ဥဒ္ဓါမာတမည်၏။ ဥဒ္ဓါမာတမေဝ၊ ဥဒ္ဓါမာတသဒ္ဓါသည်ပင်လျှင်။ ဥဒ္ဓါမာတကံ၊ ဥဒ္ဓါမာတကမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပဋိက္ကုလတ္တာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုစ္ဆိဘံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသော။ ဥဒ္ဓါမာတံ၊ ဥဒ္ဓါမာတ သူသေကောင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥဒ္ဓါမာတကံ၊ ဥဒ္ဓါမာတကမည်၏။ ဧတံ၊ ဤ ဥဒ္ဓါမာတကဟူသော အမည်သည်။ တထာရူပဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဆဝသရီရဿ၊ သူသေကောင်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ပေးတည်း။

ဝိပရိဘိန္ဒနိလဝဏ္ဏံ၊ အဖြူအနီ ရောသော ညိုမဲသည့်အဆင်းရှိသော သူသေကောင်ကို။ ဝိနီလံ၊ ဝိနီလဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ ဝိနီလမေဝ၊ ဝိနီလသဒ္ဓါသည်ပင်။ ဝိနီလကံ၊ ဝိနီလကမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပဋိက္ကုလတ္တာ၊

စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုဏ္ဍိတံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသော။ ဝိနီလံ၊ အဖြူအနီရောသော ညိုမည်းသည့် အဆင်းရှိသော သူသေကောင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိနီလကံ၊ ဝိနီလကမည်၏။ ဧတံ၊ ဤဝိနီလကဟူသော အမည်သည်။ မံသုဿဒဋ္ဌာနေသု၊ အသားများသော အရပ်တို့၌။ ရတ္တဝဏ္ဏဿ၊ နီသောအဆင်းရှိသော။ ပုဗ္ဗသန္နိစယဋ္ဌာနေသု၊ ပြည်စုဝေးရာ အရပ်တို့၌။ သေတဝဏ္ဏဿ၊ ဖြူသောအဆင်းရှိသော။ နီလဋ္ဌာနေ၊ ညိုသော အရပ်၌။ နီလသာဋကပါရုတဿ ဣ၊ ညိုသောအဝတ်ဖြင့် လွှမ်းခြုံရစ်ပတ်ထားဘိသကဲ့သို့။ ယေဘုယျေန စ၊ များသောအားဖြင့်လည်း။ နီလဝဏ္ဏဿ၊ ညိုသောအဆင်းရှိသော။ ဆဝသရီရဿ၊ သူသေကောင်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ပေတည်း။

ပရိဘိန္နဋ္ဌာနေ၊ စုတ်ပြတ်ပေါက်ပြဲ၍ ပျက်စီးသောအရပ်တို့၌။ ဝိဿန္ဓမာနံ ပုဗ္ဗံ၊ ပြည်တစ်စိုစို ယိုထွက်လျက်ရှိသော သူသေကောင်ကို။ ဝိပုဗ္ဗံ၊ ဝိပုဗ္ဗဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ ဝိပုဗ္ဗမေဝ၊ ဝိပုဗ္ဗသဒ္ဓါသည်ပင်။ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ ဝိပုဗ္ဗကမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပဋိက္ကလတ္တာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကုဏ္ဍိတံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသော။ ဝိပုဗ္ဗံ၊ ပြည်တစ်စိုစို ယိုထွက်လျက်ရှိသော သူသေကောင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ ဝိပုဗ္ဗကမည်၏။ ဧတံ၊ ဤဝိပုဗ္ဗကဟူသောအမည်သည်။ တထာရူပဿ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော။ ဆဝသရီရဿ၊ သူသေကောင်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ပေတည်း။

ဒွိဓာ ဆိန္ဒုန္တေန၊ ဓားဖြင့် နှစ်ပိုင်းဖြတ်သဖြင့်။ အပဓာရိတံ၊ ဖွင့်အပ် ခွာအပ်သော သူသေကောင်ကို။ ဝိစ္ဆိန္ဒံ၊ ဝိစ္ဆိန္ဒဟူ။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝိစ္ဆိန္ဒမေဝ၊ ဝိစ္ဆိန္ဒသဒ္ဓါသည်ပင်။ ဝိစ္ဆိန္ဒကံ၊ ဝိစ္ဆိန္ဒကမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပဋိက္ကလတ္တာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိစ္ဆိန္ဒံ၊ နှစ်ပိုင်းဖြတ်အပ်သော အကောင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိစ္ဆိန္ဒကံ၊ ဝိစ္ဆိန္ဒကမည်၏။ ဧတံ၊ ဤဝိစ္ဆိန္ဒကဟူသောအမည်သည်။ ဝေမဇ္ဈေ ဆိန္ဒဿ၊ အလယ်၌ ဖြတ်ထားအပ်သော။ ဆဝသရီရဿ၊ သူသေကောင်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ပေတည်း။

ဣတော၊ ထိုမှလည်းကောင်း။ ဧတ္တာ စ၊ ဤမှလည်းကောင်း။ ဝိဝိဓာကာရေန၊ အမျိုးမျိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သောဏသိင်္ဂါလာဒီဟိ၊ ခွေးမြေခွေးစသည်တို့သည်။ ခါဒိတံ၊ ခဲစားအပ်သော သူသေကောင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိက္ခာယိတံ၊ ဝိက္ခာယိတမည်၏။ ဝိက္ခာယိတမေဝ၊ ဝိက္ခာယိတသည်ပင်လျှင်။ ဝိက္ခာယိတကံ၊ ဝိက္ခာယိတကမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပဋိက္ကလတ္တာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကုဏ္ဍိတံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသော။ ဝိက္ခာယိတကံ၊ အမျိုးမျိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်

ခွေး မြေခွေးစသည် ခဲစားအပ်သော သူသေကောင်တည်း။ ဣတိ တဿှ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိက္ခိတ္တကံ၊ ဝိက္ခိတ္တကမည်၏။ ဧတံ၊ ဤဝိက္ခိတ္တကဟူသောအမည်သည်။ တထာရူပဿ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော။ ဆဝသရီရဿ၊ သူသေကောင်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူးသောအရပ်သို့။ ခိတ္တံ၊ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော သူသေကောင်သည်။ ဝိက္ခိတ္တံ၊ ဝိက္ခိတ္တမည်၏။ ဝိက္ခိတ္တမေဝ၊ ဝိက္ခိတ္တသဒ္ဓါသည်ပင်လျှင်။ ဝိက္ခိတ္တကံ၊ ဝိက္ခိတ္တကမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပဋိက္ကုလတ္တာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသော။ ဝိက္ခိတ္တံ၊ အထူးထူးသောအရပ်သို့ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော အကောင်တည်း။ ဣတိ တဿှ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိက္ခိတ္တကံ၊ ဝိက္ခိတ္တကမည်၏။ ဧတံ၊ ဤဝိက္ခိတ္တကဟူသောအမည်သည်။ အညေန၊ တခြားသော အရပ်ဖြင့်။ ဝါ၊ တခြားသောအရပ်၌။ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ တနည်း။ အညေန ဟတ္ထံ၊ အခြားအရပ်ဖြင့် လက်ကို။ ဝါ၊ အခြားအရပ်၌လက်ကို။ အညေန ပါဒံ၊ အခြားအရပ်ဖြင့် ခြေကို။ အညေန သီသံ၊ တခြားအရပ်ဖြင့် ခေါင်းကို။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တတော တတော ခိတ္တဿ ဆဝသရီရဿ၊ ထိုထိုအရပ်၌ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော သူသေကောင်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ပေတည်း။

တံ၊ ထိုသူသေကောင်သည်။ ဟတဉ္စ၊ သတ်ထားအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပုရိမနယေနေဝ၊ ရွှေပုဒ်အဖွင့်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိက္ခိတ္တကဉ္စ၊ အထွေထွေသော အရပ်၌ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော သူသေကောင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တဿှ၊ ထို့ကြောင့်။ ဟတဝိက္ခိတ္တကံ၊ ဟတဝိက္ခိတ္တကမည်၏။ ဧတံ၊ ဤဟတဝိက္ခိတ္တကဟူသောအမည်သည်။ ကာကပဒါကာရေန၊ ကျီးခြေရာသဏ္ဌာန် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂေသု၊ လက်ခြေစသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၌။ သတ္တေန ဟနိတှာ၊ ဓားစသော လက်နက်ဖြင့် နုတ်သတ်ပြီးလျှင်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဝိက္ခိတ္တဿ၊ ထိုထိုအရပ်၌ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော။ ဆဝသရီရဿ၊ သူသေကောင်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ပေတည်း။

(၁၇၄) လောဟိတံ၊ သွေးကို။ ကိရတိ ဝိက္ခိပတိ၊ ကြဲဖြန့်သွန်းလောင်းသကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှဤမှလည်း။ ပဉ္စရတိ၊ ယိုထွက်စေတတ်၏။ ဣတိ တဿှ၊ ထို့ကြောင့်။ လောဟိတကံ၊ လောဟိတကမည်၏။ ဧတံ၊ ဤလောဟိတကဟူသောအမည်သည်။ ပဉ္စရိတလောဟိတမက္ခိတဿ ဆဝသရီရဿ၊ ယိုထွက်သော သွေးတို့ဖြင့် လူးလဲနေသော သူသေကောင်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ပေတည်း။

ကိမိယော၊ ပိုးလောက်တို့ကို။ ပုဋ္ဌဝါ၊ ပုဋ္ဌဝတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ပုဋ္ဌဝေ၊ ပိုးလောက်တို့ကို။ ကိရတိ၊ ပြန့်ကျဲစေတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပုဋ္ဌဝကံ၊ ပုဋ္ဌဝကမည်၏။ ဧတံ၊ ဤပုဋ္ဌဝကဟူသောအမည်သည်။ ကိမိပရိပုဏ္ဏဿ၊ ပိုးလောက်တို့ဖြင့် ပြည့်နှက်သော။ ဆဝသရီရဿ၊ သူသေကောင်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ပေတည်း။

အဋ္ဌိယေဝ၊ အရိုးသည်သာလျှင်။ အဋ္ဌိကံ၊ အဋ္ဌိကမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပဋိက္ကုလတ္တာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသော။ အဋ္ဌိ၊ အရိုးတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အဋ္ဌိကံ၊ အဋ္ဌိကမည်၏။ ဧတံ၊ ဤအဋ္ဌိကဟူသောအမည်သည်။ အဋ္ဌိသင်္ခလိကာယပိ၊ အရိုးစုကောင်၏လည်းကောင်း။ ကေဋ္ဌိကဿပိ၊ တခုသောအရိုး၏လည်းကောင်း။ အဓိဝစနံ၊ အမည်ပေတည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣမာနိ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိဒိ စ၊ ဥဒ္ဓါမာတကအစရှိသော ဤသူသေကောင်တို့ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥပ္ပန္နနိမိတ္တာနမ္ပိ၊ ဖြစ်ပေါ်သော ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်တို့၏လည်း။ နိမိဒတ္ထသု၊ နိမိတ်တို့၌။ ပဋိလဒ္ဓဇ္ဈာနာနမ္ပိ၊ ရအပ်သောဈာန်တို့၏လည်း။ ဧတာနေဝ၊ ထိုဥဒ္ဓါမာတက အစရှိသည်တို့သည်သာလျှင်။ နာမာနိ၊ အမည်တို့ပေတည်း။

ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာန

ဥဒ္ဓါမာတက ကမ္မဋ္ဌာန်းရူပံ

၁၀၃။ တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးသော အသုဘတို့တွင်။ ဥဒ္ဓါမာတကသရီရေ၊ ဥဒ္ဓါမာတကသူသေကောင်၌။ ဥဒ္ဓါမာတကနိမိတ္တံ ပြောဒေတွာ၊ ဥဒ္ဓါမာတကနိမိတ်ကိုဖြစ်စေ၍။ ဥဒ္ဓါမာတကသင်္ခါတံ ဈာနံ၊ ဥဒ္ဓါမာတကခေါ်သောဈာန်ကို။ ဘာဝေတုကာမေန ယောဂီနာ၊ ဖြစ်ပွားစေခြင်းငှာအလိုရှိသော ယောဂီသည်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ပထဝီကသိုက်၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ အာစရိယံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ဆရာသို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သင်ယူအပ်၏။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကထေန္တေန၊ ဟောပြောသော။ တေန၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည်။ အသုဘနိမိတ္တတ္ထာယ၊ အသုဘနိမိတ်ကို ယူခြင်း အကျိုးငှာ။ ဂမနဝိဓာနံ၊ သွားခြင်း၏အစီအရင်လည်းကောင်း (သွားပုံအစီ အရင်လည်းကောင်း)။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ နိမိတ္တုပလက္ခဏံ၊ နိမိတ်ကို မှတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ကောဒဿဝိဓေန၊ တဆယ့်တပါးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ နိမိတ်ကိုယူခြင်းလည်းကောင်း။ ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏံ၊ အသွားအပြန်လမ်းကို ဆင်ခြင်မှတ်သားခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်။ အပ္ပနာဝိဓာန ပရိယောသနံ၊ အပ္ပနာ အစီအရင်အဆုံး

ရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ပြောကြားအပ်၏။ တေနာပိ၊ ထို
တပည့်ယောဂီသည်လည်း။ သဗ္ဗံ၊ ဆရာပြောသမျှ အလုံးစုံကို။ သာဓုကံ
ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ ကောင်းစွာမှတ်ယူပြီးလျှင်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ သေနာ-
သနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဂုဏ်အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော ကျောင်းသို့။ ဥပဂန္တော၊ ကပ်
ရောက်၍။ ဥဒ္ဓုမာတကနိမိတ္တံ၊ ဖူးဖူးရောင်နေသော သူသေကောင်အသုဘ
နိမိတ်ကို။ ပရိယေသန္တေန၊ ရှာမှီးလျက်။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေအပ်၏။

၁၀၄။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အသုဘနိမိတ်ကိုရှာလျက်။ ဝိဟရန္တေန၊ နေသော
ယောဂီသည်လည်း။ အသုကသ္မိံ နာမ ဂါမဒ္ဒါရေ ဝါ၊ ဤမည်သော ရွာတံခါး၌
လည်းကောင်း။ အသုကသ္မိံ နာမ အဋ္ဌဝိမုခေ ဝါ၊ ဤမည်သော တောအုပ်ဝ၌
လည်းကောင်း။ အသုကသ္မိံ နာမ ပန္နေ ဝါ၊ ဤမည်သောလမ်း၌လည်းကောင်း။
အသုကသ္မိံ နာမ ပဗ္ဗတပါဒေ ဝါ၊ ဤမည်သောတောင်မြေ၌လည်းကောင်း။
အသုကသ္မိံ နာမ ရုက္ခမူလေ ဝါ၊ ဤမည်သောသစ်ပင်ရင်း၌လည်းကောင်း။
အသုကသ္မိံ နာမ သုသာနေ ဝါ၊ ဤမည်သောသုသာန်၌ လည်းကောင်း။
(အသုကသ္မိံ နာမ ပုဒ်ကို ပုဒ်တိုင်းယှဉ်ပါ။) ဥဒ္ဓုမာတကသရီရံ၊ ဥဒ္ဓုမာတက
သူသေကောင်ကို။ နိက္ခိတ္တန္တိ၊ စွန့်ပစ်သားအပ်၏ဟု။ ကထေန္တာနံ၊ ပြောဆိုကြ
သောသူတို့၏။ ဝစနံ သုတွာပိ၊ စကားကိုကြားရပြီးသော်လည်း။ အတိတ္ထေန၊
ဆိပ်ကမ်းမဟုတ်သောအရပ်ဖြင့်။ တနည်း။ အတိတ္ထေ၊ ဆိပ်ကမ်းမဟုတ်ရာ၌။
(ဤပါဠိ၌ န-အက္ခရာ ပိုအံ့ထင်၏။) ပက္ခန္ဓေန ဝိယ၊ အဆောတလျင်သက်ဆင်း
သကဲ့သို့။ တာဝဒေဝ၊ ထိုကြားသောခဏ၌ပင်လျှင်။ ဝါ၊ အဆောတလျင်။
န ဂန္တဗ္ဗံ၊ မသွားအပ်သေးပေ။ ဝါ၊ မသွားသင့်သေးပါ။ ကသ္မာ၊ အဘယ်
ကြောင့်။ န ဂန္တဗ္ဗံ၊ မသွားအပ် မသွားသင့်သေးသနည်း။ ဧတံ အသုဘံ နာမ၊
ဤသူသေကောင်မည်သည်။ ဝါဠုမိဂါမိဋ္ဌိတမ္ပိ၊ ကျားစသော သားရဲတို့သိမ်းပိုက်
စောင့်ရှောက်အပ်သည် လည်းကောင်း။ အမနုဿာမိဋ္ဌိတမ္ပိ၊ ဘီလူးတို့ သိမ်း
ပိုက်စောင့်ရှောက်အပ်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ တတြ၊
ထိုသို့သိမ်းပိုက်စောင့်ရှောက်နေရာ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဇီဝိတန္တရာ-
ယောပိ၊ အသက်၏အန္တရာယ်သည်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်ပေ၏။ ဝါ ပန၊
တနည်းသော်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအသုဘကောင်ရှိရာအရပ်သို့။ ဂမနမဂ္ဂေါ၊ သွား
သောလမ်းသည်။ ဂါမဒ္ဒါရေန ဝါ၊ ရွာတံခါးဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ နဟာန-
တိတ္ထေန ဝါ၊ ရေချိုးဆိပ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ကေဒါရကောဋိယာ ဝါ၊
လယ်ကန်သင်းရိုးဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုသို့
ဖြစ်ရာ၌။ ဝိသဘာဂရူပံ၊ ဈေးသည်မ၊ ရေခပ်မိန်းမ၊ လယ်စောင့်မ စသော
ဝိသဘာဂရူပါရှိသည်။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်၏။
တဒေဝ၊ ထိုအသုဘကောင်သည်ပင်လျှင်။ ဝိသဘာဂံ ဟောတိ၊ ဝိသဘာဂ

သုဿေကောင်ဖြစ်တတ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝိသဘာဂဇ္ဈပံ၊ ဝိသဘာဂဇ္ဈပါရုံသည်။ ပုရိသဿ၊ ယောက်ျားအား။ ဣတ္ထိသရီရံ၊ မိန်းမ၏ကိုယ်ကောင်သည်လည်းကောင်း။ ဣတ္ထိယာစ၊ မိန်းမအားလည်း။ ပုရိသသရီရံ၊ ယောက်ျား၏ကိုယ်ကောင်သည်လည်းကောင်း။ ဝိသဘာဂံ၊ အသွင်သဏ္ဌာန်ချင်း မတူသော ဝိသဘာဂဖြစ်ပေ၏။ အဓုနာ မတံ၊ သေပြီးခါစဖြစ်သော။ တဒေတံ=တံ ဧတံ၊ ထိုဝိသဘာဂသုဿေကောင်သည်။ သုဘတောပိ၊ တင့်တယ်သည့်အနေအားဖြင့်လည်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်တတ်၏။ တနည်း။ တဒေတံ=တံ ဧတံ၊ ထိုဝိသဘာဂသုဿေကောင်သည်။ အဓုနာ မတံ၊ သေပြီးခါစဖြစ်ပါမူ။ သုဘတောပိ၊ တင့်တယ်သည့်အနေအားဖြင့်လည်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်တတ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ထင်နိုင်သောကြောင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယောပိ၊ ဗြဟ္မစရိယခေါ်သော ရဟန်းသီလအကျင့်မြတ်၏ အန္တရာယ်သော်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ န ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ မသွားအပ်။ (ပြန်စပ်)။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣဒံ၊ ဤဝိသဘာဂသုဿေကောင်သည်။ မာဒိသဿ၊ ငါသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ န ဘာရိယံ၊ ဝန်မလေး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သစေ တက္ကယတိ၊ အကယ်၍ကြံစည်ငြားအံ့။ ဧဝံ တက္ကယမာနေန၊ ဤသို့ကြံစည်လျက်။ ဝါ၊ ဤသို့ကြံစည်သော ယောဂီသည်။ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ သွားသင့်ပါ၏။ ဝါ၊ သွားနိုင်ပါသေး၏။

(၁၇၅) ၁၀၅။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဂစ္ဆန္တေန၊ အသုဘကောင်ရှိရာသုသာန်သို့ သွားသောယောဂီသည်။ သံဃထွေရဿ ဝါ၊ သံဃထေရ်အားလည်းကောင်း။ အဘိညာတဿ၊ ထင်ရှားသော။ အညတရဿ ဝါ ဘိက္ခုနော၊ အခြားသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း။ ကထေတွာ၊ ပန်ကြား၍။ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ သွားသင့်၏ (သွားအပ်၏)။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ကထေတွာ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ ပန်ကြား၍ သွားရသနည်း။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သုသာနေ၊ သုသာန်၌။ အမနုဿသီဟဗျုတ္တိဒီနံ၊ ဘီလူး ခြင်္သေ့ ကျားစသည်တို့၏။ ရူပသဒ္ဓါဒိအနိဋ္ဌာရမ္မဏာဘိဘူတဿ၊ အဆင်းအသံအစရှိသော အနိဋ္ဌာရုံတို့သည် နှိပ်စက်အပ်သော။ အဿ၊ ဤယောဂီ၏။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ ဝါ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သည်မူလည်း။ သစေ ပဝေဓန္တိ၊ အကယ်၍ တုန်လှုပ်ကုန်ငြားအံ့။ ဘုတ္တံ၊ စားထားသောအစာသည်မူလည်း။ သစေ န ပရိသဏ္ဌာတိ၊ အကယ်၍ အစာအိမ်၌ ကောင်းစွာမတည်ပဲ အံ့ထွက်ငြားအံ့။ အညော ဝါ အာဗာဓော၊ တပါးသော အနာရောဂါသည်လည်း။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ အဿ၊ ဤယောဂီ ရဟန်း၏။ ဝိဟာရေ ပတ္တစိဝရံ၊ ကျောင်း၌ရှိသော သပိတ်သင်္ကန်းကို။ သော၊ ထိုသံဃာထေရ်စသည်သည်။ သုရက္ခိတံ ကရိယတိ၊ ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်ခြင်းကို ပြုပေလတ္တံ့။ ဝါ၊ ပြုပေလိမ့်မည်။ ဝါ၊ တနည်းသော်ကား။ ဒဟရေ ဝါ၊

ရဟန်းငယ်များကိုသော်လည်းကောင်း။ သာမဏေရေ ဝါ၊ သာမဏေများကို
သော်လည်းကောင်း။ ပဟိတိတော၊ စေလွှတ်၍မူလည်း။ တံ ဘိက္ခု၊ ထိုယောဂီ
ရဟန်းကို။ ပဋိဇဏ္ဍိယတိ၊ စောင့်ရှောက်ကုစားပေလိမ့်မည်။ အ.ပိ စ၊ တနည်း
သော်ကား။ သုသာနံ နာမ၊ သုသာန်မည်သည်ကား။ နိရာသင်္ကဋ္ဌာနန္တိ၊ ရွှံ့ရှား
ဖွယ် စိုးရိမ်ဖွယ်ကင်းသော အရပ်ပေတည်းဟူ။ မညမနာ၊ မှတ်ယူကုန်လျက်။
ကတကမ္မာပိ စောရာ၊ ခိုးမှုပြုပြီးသော ခိုးသူတို့သည်လည်းကောင်း။ အကတ-
ကမ္မာပိ စောရာ၊ ခိုးမှုပြုရန်အကြံပြုနေသော သူခိုးတို့သည်လည်းကောင်း။
သမောသရန္တိ၊ သက်ရောက် ခိုအောင်းတတ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုခိုးသူတို့သည်။
မနုဿေဟိ၊ ဥစ္စာရှင်လူတို့သည်။ အနုဗန္ဓာ(အနုဗဒ္ဓါ)၊ အစဉ်လိုက်အပ်ကုန်သည်
ရှိသော်။ ဝါ၊ အစဉ်လိုက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခုဿ သမိပေ၊ သုသာန်၌နေ
သော ရဟန်းတော်၏ အနီးအပါး၌။ ဘဏ္ဍကံ၊ ခိုးယူခဲ့သောဥစ္စာထုပ်ကို။
ဆဇ္ဇေတွာပိ၊ ပစ်ချ၍မူလည်း။ ပလာယန္တိ၊ ထွက်ပြေးတတ်ကြကုန်၏။ မနုဿာ၊
ဥစ္စာရှင်လူတို့သည်။ “သဟောစုံ စောရံ၊ ခိုးထုပ်ခိုးထည်နှင့်တကွသော ခိုးသူကို။
အဒ္ဓဿမာတိ၊ တွေ့ကြရပေပြီ”ဟူ။ မနသိ ကတွာ၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်လျက်။
(ထည့်)။ ဘိက္ခု ဂဟေတွာ၊ ရဟန်းကိုဖမ်းယူပြီးလျှင်။ ဝိဟေဌေန္တိ၊ နှိပ်စက်
တတ်ကြကုန်၏။ အထ၊ ထိုသို့သောအခါ၌။ သော၊ ထိုသံဃထေရ်သည်။
“ဣမံ၊ ဤရဟန်းကို။ မာ ဝိဟေဌယိတ္ထ၊ မနှိပ်စက်ကြပါကုန်နှင့်။ အယံ၊ ဤရဟန်း
သည်။ မမ ကတေတွာ၊ ငါ့အားပန်ကြား၍။ ဣမိနာ နာမ ကမ္မေန၊ အသုဘရှု
ခြင်းဟူသော ဤမည်သောကိစ္စဖြင့်။ ဂတော၊ သွားခဲ့ပါသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။
တေ မနုဿေ၊ ထိုလူတို့ကို။ သညာပေတွာ၊ သိနားလည်စေ၍။ တဿ၊ ထို
ယောဂီရဟန်းအား။ သောတ္ထိဘာဝံ ကရိယတိ၊ လွတ်မြောက်ချမ်းသာခြင်းကို
ပြုပေလိမ့်မည်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဂမနေ၊ ပန်ကြား၍သွားခြင်း၌။
အာနိသံသော၊ အကျိုးအာနိသင်ပေတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာ-
ရဿ ဘိက္ခုနေ၊ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော သံဃထေရ်နှင့် ထင်ရှားသောရဟန်းအား။
ကထေတွာ၊ ပန်ကြား၍။ အသုဘနိဗ္ဗိတဿနေ၊ အသုဘနိဗ္ဗိတကို ရှုခြင်း၌။
သဉ္ဇာတာဘိလာသေန၊ ထက်သန်သော လိုလားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ယထာ နာမ၊
ဥပမာမည်သည်ကား။ ခတ္တိယော၊ အဘိသိက်ခံမည့်မင်းသည်။ အဘိသေ ကဋ္ဌာနံ၊
အဘိသိက်သွန်းရာ မင်္ဂလာခန်းမသို့။ ယဇမာနော၊ ယဇ်ပူဇော်သော ယဇ်အရှင်
သည်။ ယညသာလံ၊ ယဇ်ပူဇော်ရာရုံသို့။ ဝါပန၊ နောက်တမျိုးသော်ကား။
အမနေ၊ ဥစ္စာမဲ့သော သူဆင်းရဲသည်။ နိဓိဋ္ဌာနံ၊ ရွှေငွေရတနာမြှုပ်နှံထားရာ
ဌာနသို့။ ပီတိသောမနုဿဇာတော၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လွန်စွာဖြစ်လျက်။
ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ သွားဘိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ထို့အတူပင်။ (ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ၊
ဤအသုဘရှုသော အကျင့်ဖြင့်။ ဇရာမရဏတော၊ အိုခြင်းသေခြင်းမှ။ အဒ္ဓါ၊
မချွတ်ကေန်။ မုစ္စိယာမီတိ၊ လွတ်ရပေလိမ့်မည်ဟူ။ မနသိ ကတွာ၊ နှလုံးသွင်း

လျက်။ ပီတိသောမနဿံ၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေလျက်။ အဋ္ဌကထာသု၊ အဋ္ဌကထာတို့၌။ ဝုတ္တေန ဝိဓိနာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ သွားအပ်ပေ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတံ၊ ဤအောက်ပါစကားကို။ အဋ္ဌကထာသု၊ အဋ္ဌကထာတို့၌။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုထားအပ်ပေ၏။ —

ဥဒ္ဓါမာတကံ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ဥဒ္ဓါမာတကဖြစ်သော အသုဘနိမိတ်ကို။ ဥဂ္ဂဏှန္တော၊ ယူလိုသောယောဂီသည်။ ဧကော၊ တပါးတည်း။ အဒုတိယော၊ အဖော်မပါပဲ။ အသမ္ပုဋ္ဌာယ၊ မမေ့မလျော့သော။ ဥပဋ္ဌိတာယ သတိယာ၊ ထင်ရှားသောသတိဖြင့်။ ဝါ၊ ထင်သောသတိရှိလျက်။ အန္တောဂတေဟိ၊ အတွင်း၌တည်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ မျက်စိစသော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့်။ အဗဟိဂတေန၊ အပြင်သို့မသွားသော။ မာနသေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝါ၊ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂတာဂဘမဂ္ဂံ၊ အသွားအပြန်လမ်းကို။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ ဆင်ခြင်မှတ်သားလျက်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဥဒ္ဓါမာတကံ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ဥဒ္ဓါမာတက သူသေကောင်နိမိတ်ကို။ နိက္ခိတ္တံ ဟောတိ၊ ပစ်ချအပ်သည်ဖြစ်ပေ၏။ အသ္မိံ ပဒေသေ၊ ထိုပစ်ချထားရာအရပ်၌။ ပါသာဏံ ဝါ၊ ကျောက်ကိုလည်းကောင်း။ ဝမ္ဗိကံ ဝါ၊ တောင်ပို့ကိုလည်းကောင်း။ ရုက္ခံ ဝါ၊ သစ်ပင်ကိုလည်းကောင်း။ ဂစ္ဆံ ဝါ၊ ချုံကိုလည်းကောင်း။ လတံ ဝါ၊ နွယ်ကိုလည်းကောင်း။ သနိမိတ္တံ ကရေတိ၊ အသုဘကောင်နိမိတ်နှင့်တကွ ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းကို ပြု၏။ သာရမ္ပဏံ ကရေတိ၊ အသုဘအာရုံနှင့်တကွ မှတ်သားခြင်းကိုပြု၏။ သနိမိတ္တံ ကတွာ၊ အသုဘနိမိတ်နှင့် မှတ်သားခြင်းကိုပြုပြီးလျှင်။ သာရမ္ပဏံ ကတွာ၊ အသုဘအာရုံနှင့်တကွ မှတ်သားခြင်းကို ပြုပြီးလျှင်။ ဥဒ္ဓါမာတကံ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ဥဒ္ဓါမာတက အသုဘနိမိတ်ကို။ သဘာဝဘာဝတော၊ မိမိ၏ သဘောရင်းဖြစ်သော လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဥပလက္ခေတိ၊ မှတ်သား၏။ ဝဏ္ဏတောပိ၊ အဆင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ လိင်္ဂတောပိ၊ လိင်အသွင်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သဏ္ဌာနတောပိ၊ ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒိသတောပိ၊ အရပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဩကာသတောပိ၊ တည်ရာအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရိစ္ဆေဒတောပိ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သန္တိတော၊ အစပ်အားဖြင့်။ ဝိဝရတော၊ အကြားအားဖြင့်။ နိန္ဒတော၊ အနိမ့်အချိုင့်အားဖြင့်။ ဇလတော၊ အမြင့်အမောက်အားဖြင့်။ သမန္တတော၊ ပတ်ဝန်းကျင်အားဖြင့်။ ဥပလက္ခေတိ၊ မှတ်သား၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုဥဒ္ဓါမာတက သူသေကောင်နိမိတ်ကို။ ဥဂ္ဂဟိတံ ကရေတိ၊ ကောင်း

စွာ ယူအပ်သည်ကို ပြုအပ်၏။ သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတိ၊ ကောင်းစွာ မှတ်မိအောင် မှတ်သား၏။ သုဝဝတ္ထိတံ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ကောင်းစွာ ပိုင်းခြားနိုင်အောင် ပိုင်းခြား၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုနိမိတ်ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ ကတော၊ ကောင်းစွာယူအပ်သည်ကို ယူပြီးလျှင်။ သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတော၊ ကောင်းစွာမှတ်မိအောင် မှတ်ပြီးလျှင်။ သုဝဝတ္ထိတံ ဝဝတ္ထပေတော၊ ကောင်းစွာပိုင်းခြားနိုင်အောင် ပိုင်းခြားပြီးလျှင်။ ဧကော၊ တပါးတည်း။ အဒုတိယော၊ အဖော်မပါပဲ။ ဂစ္ဆတိ၊ သုသာန်မှကျောင်းသို့သွား၏။ ဝါ၊ ပြန်လာ၏။ အသမ္မုဋ္ဌာယ ဥပဋ္ဌိတာယ သတိယာ၊ မမေ့မလျော့ထင်သော သတိရှိလျက်။ အန္တောဂတေဟိ၊ အတွင်း၌တည်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ မျက်စိစသောဣန္ဒြေတို့ဖြင့်။ အဗဟိဂတေန၊ အပြင်သို့မသွားသော။ မာနဿေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝါ၊ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂတာဂတမဂ္ဂံ၊ အသွားအပြန်လမ်းကို။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ ဆင်ခြင်မှတ်သားလျက်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ သော၊ ထိုသို့ပြန်လာသော ယောဂီသည်။ စင်္ကမန္တောပိ၊ စင်္ကြံသွားလျှင်လည်း။ တဗ္ဘာဂိယညေဝ၊ ထိုအသုဘနိမိတ်ဆီသို့ ရှေးရှုဖြစ်သော အဖို့ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စင်္ကမံ၊ စင်္ကြံသွားခြင်းကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဆောက်တည်၏။ နိသီဒန္တောပိ၊ ထိုင်နေလျှင်လည်း။ တဗ္ဘာဂိယညေဝ၊ ထိုအသုဘနိမိတ်ဆီသို့ ရှေးရှုဖြစ်သော အဖို့ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အာသနံ၊ နေရာကို။ ပညပေတိ၊ ခင်း၏။ ဝါ၊ ခင်းလျက်ထိုင်နေ၏။ သမန္တာ၊ အသုဘကောင်၏ပတ်ဝန်းကျင်၌။ နိမိတ္တုပလက္ခဏာ၊ ကျောက်စသော နိမိတ်ကိုမှတ်သားခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိယာ၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ကိံ အာနိသံသာ၊ အဘယ်အာနိသင်ရှိသနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ သမန္တာ၊ အသုဘကောင်၏ပတ်ဝန်းကျင်၌။ နိမိတ္တုပလက္ခဏာ၊ ကျောက်စသောနိမိတ်ကို မှတ်သားခြင်းသည်။ အသမ္မောဟတ္တာ၊ မတွေ့ဝေခြင်းဟူသော အကျိုးရှိ၏။ အသမ္မောဟာနိသံသာ၊ မတွေ့ဝေခြင်းအာနိသင်ရှိ၏။ ကောဒသဝိဓေန၊ တဆယ့်တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ အသုဘနိမိတ်ကို မှတ်ခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိယော၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ကိံ အာနိသံသော၊ အဘယ်အာနိသင်ရှိသနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ကောဒသဝိဓေန၊ တဆယ့်တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ အသုဘနိမိတ်ကို မှတ်ခြင်းသည်။ ဥပနိဗန္ဓနုတ္တော၊ အသုဘအာရုံ၌ စိတ်ကို ဆောင်ကပ်၍ ဖွဲ့ချည်ခြင်းဟူသော အကျိုးရှိ၏။ ဥပနိဗန္ဓနာနိသံသော၊ အသုဘအာရုံ၌စိတ်ကို ဆောင်ကပ်၍ဖွဲ့ချည်ခြင်းအာနိသင်ရှိ၏။ ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ၊ အသွား

အပြန်လမ်းကို ဆင်ခြင်မှတ်သားခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိယာ၊ အဘယ်
အကျိုးရှိသနည်း။ ကိ အာနိသံသာ၊ အဘယ်အာနိသင်ရှိသနည်း။
ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ဂတာဂဘပစ္စဝေက္ခ-
ဏာ၊ အသွားအပြန်လမ်းကို ဆင်ခြင်မှတ်သားခြင်းသည်။ ဝီထိသမ္ပုဋ္ဌိ-
ပါဒနတ္ထာ၊ နှလုံးသွင်းမှုကို ကမ္မဋ္ဌာန်းလုပ်ငန်းစဉ်လမ်းသို့ ကောင်းစွာ
တဖန်သွားစေခြင်း၊ တက်ရောက်စေခြင်း၊ အကျိုးရှိ၏။ ဝီထိသမ္ပုဋ္ဌိပါ-
ဒနာနိသံသာ၊ နှလုံးသွင်းမှုကို ကမ္မဋ္ဌာန်းလုပ်ငန်းစဉ်လမ်းသို့ ကောင်းစွာ
တဖန်သွားစေခြင်း တက်ရောက်စေခြင်း အာနိသင်ရှိ၏။

သော၊ ထိုယောဂီသည်။ အာနိသံသဒဿာဝီ၊ အကျိုးအာနိသင်ကို
မြင်လေ့ရှိလျက်။ ဝါ၊ အကျိုးအာနိသင်ကို မြော်မြင်လျက်။ ရတနသည်
ဟုတွာ၊ အသုဘအာရုံကို အလွန်ရခဲသော ရတနာမြတ်ဟု အမှတ်ရှိ၍။
စိတ္တိကာရံ ဥပဋ္ဌပေဘွာ၊ ရှိသေလေးစားခြင်းကို ဖြစ်စေလျက်။ သမ္ပိ-
ယာယမာနော၊ ကောင်းစွာမြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍။ “ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊
ဤအကျင့်မြတ်ဖြင့်။ ဇရာမရဏမှ၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းမှ။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်
ကေန်။ ပရိမုစ္စဿာမိတိ၊ လွတ်ရပေလိမ့်မည်”ဟု။ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊
ထိုဥဒ္ဒုမာတက အသုဘအာရုံ၌။ စိတ္တံ ဥပနိဗ္ဗတိ၊ စိတ်ကိုမြဲစွာဖွဲ့ချည်
၏။ သော၊ ထိုသို့စိတ်ကို အသုဘအာရုံ၌ မြဲစွာဖွဲ့ချည်လျက် ရှုနေသော
ယောဂီသည်။ ကာမေဟံ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။
။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပထမဈာန်ကိုပြည့်စုံစေလျက်။ ဝိဟရတိ၊
နေ၏။ တဿ ဘေန၊ ထိုယောဂီသည်။ ရူပါဝစရံ ပဌမံ ဈာနံ၊ ရူပါဝစရ
ပထမဈာန်ကိုလည်းကောင်း။ ဒိဗ္ဗော စ ဝိဟာရော၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရကို
လည်းကောင်း။ ဘာဝနာမယဉ္စ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ ဘာဝနာမယပုည-
ကိရိယဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း။ အဓိဂတံ ဟောတိ၊ ရအပ်လေပြီ။ ဣတိ၊
ဤကား အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုထားသောအစီအရင်ပေတည်း။

၁၀၆။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အသုဘနိမိတ်ကို ယူခြင်းသည် အရိယမဂ်၏အနီးကပ်
အကြောင်းဖြစ်သော ပထမဈာန်ကိုရခြင်း၏ အကြောင်းမှန်ဖြစ်ခြင်း၊ အသုဘ
နိမိတ်ကို ရယူလိုသောယောဂီသည် တပါးတည်းအဖော်မပါပဲ သွား၏ဟု အဋ္ဌ-
ကထာတို့၌ ဆိုထားခြင်းဟူသော အကြောင်းနှစ်ပါးကြောင့် (အကျယ်လိုက
ဋီကာဖွင့်ကိုကြည့်ပါ)။ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ယောဂီရဟန်းသည်။ စိတ္တသည-
တ္တတ္တာယ၊ အသုဘကောင်တို့ကို ကြည့်ရှု၍ ရုပ်ကိုယ်၏ ဖြစ်ရိုးသဘောမှန်ကို
မှတ်သားခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ထိတ်လန့်မှုသံဝေဂကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်
လည်းကောင်း၊ နိမိတ်၌စိတ်ကို သိမှတ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ သိဝထိကဒဿနံ၊
သုသာန်ရှုခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ သော၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ သဏ္ဌိံ

ပဟရိက္ခာ၊ ခေါင်းသောင်းထိုးစည်ကို တီးခေါက်လျက်။ ဂဏံ သန္နိပါတေတွာပိ၊ အဘူသွားဖော်အပေါင်းကို စည်းဝေးစေ၍သော်လည်း။ ဂစ္ဆတု၊ သွားလိုက သွားပါစေ။ ကမ္မဋ္ဌာနသိသေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တေန ပန၊ သွားသောယောဂီသည်ကား။ ဧကကေန၊ တပါးတည်း။ အဒုတိယေန၊ အဖော် မပါပဲ။ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ မူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို မစွန့်မူ၍။ တံ မနသိ ကဏ္ဍေန္တေနဝ၊ ထို မူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းလျက်သာလျှင်။ သုဿာနေ၊ သုသာန်၌။ သောဏာဒိပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ၊ ခွေးအစရှိသော ဘေးရန်ကို ခြောက်လှန့်ပယ်ရှားရန်အလို့ငှာ။ ကတ္တရဒဏ္ဍံ ဝါ၊ တောင်ဝှေးကိုဖြစ်စေ။ ယဠံ ဝါ၊ နှင်တံကိုဖြစ်စေ။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်ဆောင်၍။ သုပဋ္ဌိတဘာဝသမ္ပာဒနေ၊ ကောင်းစွာထင်ခြင်းကို ပြီးစေသဖြင့်။ အသမ္ပုဋ္ဌံ သတိံ ကတွာ၊ မမေ့သော သတိကိုဖြစ်စေလျက်။ မနစ္ဆဋ္ဌာနဉ္စ ဣန္ဒြိယာနံ၊ စိတ်လျှင် ခြောက်ခုမြောက်ရှိ ကုန်သော ဣန္ဒြေတို့၏။ အန္တောဂတဘာဝသမ္ပာဒနတော၊ အတွင်း၌တည်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေသဖြင့်။ အဗဟိဂတမနေ ဟုဘူ၊ အပြင်သို့မသွားသော စိတ် ချိသည်ဖြစ်၍။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သုသာန်သို့သွားအပ်ပေ၏။

ဝိဟာရတော နိက္ခမန္တေနဝ၊ ကျောင်းမှထွက်လျှင်ပင်။ အသုကဒိသာယ၊ ဤမည်သောအရပ်မျက်နှာဖြင့်။ အသုကဒ္ဓါရေန၊ ဤမည်သောတံခါးဖြင့်။ နိက္ခန္တော၊ ထွက်သည်။ အမှီ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ တတော၊ ထိုတံခါးကို မှတ်ပြီးသည်မှနောက်၌။ ယေန မဂ္ဂေန၊ အကြင်လမ်းဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤလမ်းသည်။ ပါရိနဒိသာဘိမုခေါ၊ အရှေ့အရပ်သို့ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ပစ္စိမဉ္စတ္တရဒကိဏ္ဍိသာဘိမုခေါ၊ အနောက်အရပ်၊ မြောက်အရပ်၊ တောင်အရပ် သို့ ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဝိဒိသာဘိမုခေါ၊ အထောင့်အရပ်ဆီသို့ ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ သော မဂ္ဂေါ၊ ထိုလမ်းကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤဌာန၌။ ဝါမတော ဂစ္ဆတိ၊ လက်ဝဲဘက်သို့သွား၏။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤဌာန၌။ ဒက္ခိဏတော ဂစ္ဆတိ၊ လက်ယာဘက်သို့သွား၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အဿ မဂ္ဂဿ၊ ထိုလမ်း၏။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ (၁၇၇) ပါသာဏော၊ ကျောက်သည်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ ဝမ္ပိကော၊ တောင်ပို့သည်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ ဂစ္ဆော၊ ချုံသည်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ လတာ၊ နွယ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂမနမဂ္ဂံ ဝဝတ္ထပေန္တေန၊ အသွားလမ်းကိုပိုင်းခြားမှတ်သားလျက်။ နိဒိတ္တဌာနံ၊ အသုဘနိမိတ်ရှိရာအရပ်သို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်ပေ၏။ စ၊ ဗျတိရိုက်ကို

ဆိုဦးအံ့။ ဝါ၊ သို့သော်လည်း။ ပဋိဝါတံ၊ လေဆန်မှုကား။ နော ခေါ် ဂန္ထဗွံ၊ မသွားအပ်ပေ။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုပြဦးအံ့။ ပဋိဝါတံ ဂန္ထန္တဿ၊ လေဆန်သွားသော ယောဂီ၏။ သာနံ၊ နှာခေါင်းကို။ ကုဏပဂန္ဓော၊ အကောင်ပုပ်နံ့သည်။ ပဟရိတွာ၊ တိုက်မိ၍။ မတ္တလုကံ၊ ဝါ၊ ဦးနှောက်ကိုမူလည်း။ သင်္ခေါဘေယျ၊ ချောက်ချားပျက်ပြားစေရာ၏။ အာဟာရံ ဝါ၊ အစာကိုမူလည်း။ ဆဇ္ဇာပေယျ၊ အံ့ထွက်စေရာ၏။ “ဤဒိသံ နာမ ကုဏပဋ္ဌာနံ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်မည် သော အကောင်ပုပ်ရှိရာသို့။ အာဂတော အဓိတံ၊ ငါလာခဲ့မိသေခြင်း” ဟု။ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ ဝါ ဇနေယျ၊ နှလုံးမသာခြင်းကိုမူလည်း ဖြစ်စေရာ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဋိဝါတံ ဝဇ္ဇေတွာ၊ လေဆန်လမ်းကို ရှောင်လွှဲ၍။ အနုဝါတံ ဂန္ထဗွံ၊ လေစုန်လမ်းဖြင့် သွားအပ်၏။ အန္တရာ၊ လမ်းအကြား၌။ ဝါ၊ လမ်းခွတ်လတ်၌။ ပဗ္ဗတော ဝါ၊ တောင်သည်လည်းကောင်း။ ပပါတော ပါ၊ ကမ်းပါးပြတ်သည်လည်းကောင်း။ ပါသာဏော ဝါ၊ ကျောက်တုံးကြီး ကျောက် ဆောင်ကြီးသည်လည်းကောင်း။ ဝတိ ဝါ၊ စည်းရုံးသည်လည်းကောင်း။ ကဏ္ဍကဋ္ဌာနံ ဝါ၊ ဆူးများသော ဌာနသည်လည်းကောင်း။ ဥဒကံ ဝါ၊ ရေသည် လည်းကောင်း။ စိက္ခလ္လံ ဝါ၊ ရွှံ့ညှန်ဗွန်သည်လည်းကောင်း။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ရှိငြားအံ့။ အနုဝါတမဂ္ဂေန၊ လေစုန်လမ်းဖြင့်။ ဂန္ထံ၊ သွားရန်။ သစေ န သက္ကောတိ၊ အကယ်၍မစွမ်းနိုင်ပါမူ။ ဝါ၊ မဖြစ်နိုင်ပါမူ။ စိဝရကဏ္ဏေန၊ သင်္ကန်းစွန်းဖြင့်။ နာသံ ပိဒဟိတွာ၊ နှာခေါင်းကိုပိတ်၍။ ဂန္ထဗွံ၊ သွားအပ်ပေ၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဂမနဝတ္ထံ၊ သုသာန်သို့သွားရာ၌ ပြုရ မည်ကျင့်ဝတ်ပေတည်း။

၁၀၇။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဂတေန၊ သုသာန်သို့သွားပြီးသော ယောဂီသည်။ တာဝ၊ ရွေးဦးစွာ။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်ကို။ န ဩလောကေတဗ္ဗံ၊ မကြည့်ရှုသင့်သေးပေ။ တနည်း၊ အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်ကို။ န တာဝ ဩလောကေတဗ္ဗံ၊ ရွေးဦးစွာ မကြည့်ရှုသင့်သေးပေ။ ဒိသ၊ ထိုက် သင့်သောအရပ်ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ပိုင်းခြားရွေးချယ်ရမည်။ ဟိ၊ ချဲ့၍ပြဦး အံ့။ ဧသိ ဒိသာဘာဂေ၊ တခုသောအရပ်အဖို့၌။ ဌိတဿ၊ တည်သောသူ အား။ အာရမ္မဏဉ္စ၊ အသုဘနိမိတ်သည်လည်း။ ဝိဘူတံ ဟုတွာ၊ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်၍။ န ခါယတိ၊ ထင်ရှားစွာမပေါ်။ တနည်း။ အာရမ္မဏဉ္စ၊ အသုဘနိမိတ် သည်လည်း။ ဝိဘူတံ ဟုတွာ န ခါယတိ၊ ထင်ရှားစွာမပေါ်။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်သည် လည်း။ ကမ္မနိယံ၊ ခံကျန်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်သည်လည်း။ န ကမ္မနိယံ ဟောတိ၊ မခံကျန်းပဲ ရှိတတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ ဝဇ္ဇေ တွာ၊ ထိုသို့သောအရပ်ကိုပယ်၍။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဌိတဿ၊ တည်သော သူအား။ အာရမ္မဏဉ္စ၊ အသုဘအာရုံသည်လည်း။ ဝိဘူတံ ဟုတွာ ခါယတိ၊ ထင်ရှားစွာပေါ်၏။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်သည်လည်း။ ကမ္မနိယံ ဟောတိ၊ ခံကျန်း၏။

တတ္ထ၊ ထိုခံကျန်းရာအရပ်၌။ ဌာတဗ္ဗံ၊ တည်ရာ၏။ စ၊ ထို့ပြင်။ ပဋိဝါတာ-
နာ၊ တဉ္စ၊ လေပြေလေညာအရပ်ကိုလည်း။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်၏။ ဟိ၊ အပြစ်
ကိုပြဦးအံ့။ ပဋိဝါတေ ဌိတဿ၊ လေကြေအရပ်၌တည်လျှင်။ ဝါ၊ တည်သော။
ကုဏပဂန္ဓေန၊ သူကောင်ပုပ်နံ့သည်။ ဥဗ္ဗာဠဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သောသူအား။ ဝါ၊
နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိဓာပတိ၊ ပြေးသွားနေတတ်၏။
စိတ္တံ ဝိဓာပတိ၊ စိတ်မတည်ပဲ ပြေးသွားနေတတ်၏။ အနုဝါတေ၊ လေညာ
အရပ်၌။ ဌိတဿ၊ တည်သောသူအား။ ဝါ၊ တည်နေလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုသူသေ
ကောင်၌။ အဓိဝတ္ထာ၊ စိုးအုပ်စောင့်ရှောက်နေကုန်သော။ အမနုဿာ၊ ဘီလူး
မြေဘုတ်တို့သည်။ သစေ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ နေကြပါကုန်မှ။ တေ ကုဇ္ဈိတွာ၊
ထိုဘီလူးမြေဘုတ်တို့က စိတ်ဆိုးကြကုန်၍။ အနတ္တာ ကရေန္တိ၊ အကျိုးမဲ့ကို
ပြုတတ်ကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဤသကံ ဥက္ကမ္မ၊ အနီးငယ်ဖယ်ရှား၍။
နာတိအနုဝါတေ၊ လေညာတည့်တည့် မကျလွန်းသောအရပ်၌။ ဌာတဗ္ဗံ၊ တည်
နေရာ၏။ ဧဝံ တိဋ္ဌမာနေနာပိ၊ ဤသို့တည်နေသောသူသည်လည်း။ နာတိဒုရေ၊
အသုဘကောင်နှင့် မဝေးလွန်းသော။ နစ္စာသန္ဓေ၊ အသုဘကောင်နှင့် မနီးလွန်း
သော။ နာနုပါဒံ၊ ခြေရင်းမဟုတ်သော။ နာနုသီသံ၊ ခေါင်းရင်းမဟုတ်သော
အရပ်၌။ ဌာတဗ္ဗံ၊ တည်ရာ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုပြဦးအံ့။ အတိဒုရေ ဌိတဿ၊
ဝေးလွန်းသောအရပ်၌တည်လျှင်။ ဝါ၊ ဝေးလွန်းသောအရပ်၌ တည်သောသူ
အား။ အာရမ္မဏံ၊ အသုဘအာရုံသည်။ အဝိဘူတံ ဟောတိ၊ မထင်ရှားပဲရှိတတ်
၏။ အစ္စာသန္ဓေ၊ နီးလွန်းသောအရပ်၌။ ဌိတဿ၊ တည်လျှင်။ ဝါ၊ တည်သော
သူအား။ ဘဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကြောက်ခြင်းဖြစ်ပေါ်တတ်၏။ အနုပါဒံ ဝါ ဌိတဿ၊
ခြေရင်း၌ တည်နေလျှင်လည်းကောင်း။ အနုသီသံ ဝါ ဌိတဿ၊ ခေါင်းရင်း၌
တည်နေလျှင်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ အသုဘံ၊ အသုဘကောင်တကိုယ်လုံးသည်။
သမံ န ပညာယတိ၊ ညီဘူညီမျှ မထင်ပေါ်ပေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ နာတိ-
ဒုရေ၊ မဝေးလွန်းသော။ နာစ္စာသန္ဓေ၊ မနီးလွန်းသော။ ဩလောကေန္တဿ၊
ကြည့်သောသူအား။ ဖာသုကဋ္ဌာနေ၊ ချမ်းသာလွယ်ကူရာဖြစ်သော။ သရီရ-
ဝေမဇ္ဈဘာဂေ၊ သူသေကောင်၏ အလယ်ပိုင်းအရပ်၌။ ဌာတဗ္ဗံ၊ တည်နေရာ၏။

၁၀၈။ ဧဝံ ဌိတေန၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် တည်နေသော
ရဟန်းသည်။ “တသ္မိံ” ပဒေသေ၊ သူသေကောင်ပစ်ချထားရာ ထိုအရပ်၌။
ပါသာဏံ ဝါ၊ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲကိုလည်းကောင်း။ ပ။ လတံ ဝါ၊ နွယ်ကို
လည်းကောင်း။ သနိမိတ္တံ ကရေတိ၊ အသုဘကောင်နိမိတ်နှင့်တကွပြု၏။” ဧဝံ
ဝုတ္တာနိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်သော။ နိမိတ္တာနိ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌ရှိသော နိမိတ်
တို့ကို။ ဥပလက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ မှတ်သားအပ်ကုန်၏။ တတြ၊ ထိုမှတ်သားရာ၌။
ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သောစကားသည်။ ဥပလက္ခဏဝိဓာနံ၊ မှတ်သားပုံအစီအရင်

ပေတည်း။ တဿ နိမိတ္တဿ၊ ထိုအသုဘကောင်နိမိတ်၏။ သမန္တာ၊ အနီး
 အပါး၌။ စက္ခုပထေ၊ မြင်နိုင်သောအရပ်၌။ သမန္တာ စက္ခုပထေ၊ အနီးအပါး
 မြင်နိုင်ရာအရပ်၌။ သစေ၊ ပါသာဏော ဟောတိ၊ အကယ်၍ကျောက်ရှိငြားအံ့။
 သော၊ ထိုကျောက်ကို။ “အယံ ပါသာဏော၊ ဤကျောက်ကို။ ဥစ္စော ဝါ၊
 မြင့်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ နီစော ဝါ၊ နိမ့်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ခုဒ္ဒကော
 ဝါ၊ ငယ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ မဟန္တာ ဝါ၊ ကြီးသည်ဟူ၍လည်းကောင်း။
 တမ္ဗော ဝါ၊ နိသည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ကာဠော ဝါ၊ ညိုမည်းသည်ဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ သေတော ဝါ၊ ဖြူသည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒီဃော ဝါ၊ ရှည်သည်
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပရိမဏ္ဍလော ဝါ၊ ဝန်းဝိုင်းသည်ဟူ၍လည်းကောင်း”။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်အပ်၏။ တတော၊ ထို
 နောင်မှ။ “ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ အယံ၊ တည်နေ
 သော ဤအရာကား။ ပါသာဏော၊ ကျောက်တည်း။ ဣဒံ၊ စင်းစင်း၊ ခွေခွေ
 တည်နေသော ဤအရာသင်္ချာကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘကောင်နိမိတ်
 တည်း။ ဣဒံ၊ ဤအရာကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်တည်း။ အယံ၊
 ဤအရာကား။ ပါသာဏော၊ ကျောက်တည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊
 ကောင်းစွာမှတ်သားအပ်၏။ ဝမ္ဗိကော၊ တောင်ပို့သည်။ သစေ ဟောတိ၊
 အကယ်၍ရှိငြားအံ့။ သောပိ၊ ထိုတောင်ပို့ကိုလည်း။ ဥစ္စော ဝါ၊ မြင့်သည်ဟူ၍
 လည်းကောင်း။ နီစော ဝါ၊ နိမ့်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ (၁၇၈) ခုဒ္ဒကော
 ဝါ၊ ငယ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ မဟန္တာ ဝါ၊ ကြီးသည်ဟူ၍လည်းကောင်း။
 တမ္ဗော ဝါ၊ နိသည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ကာဠော ဝါ၊ ညိုမည်းသည်ဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ သေတော ဝါ၊ ဖြူသည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒီဃော ဝါ၊ ရှည်သည်
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပရိမဏ္ဍလော ဝါ၊ ဝန်းဝိုင်းသည်ဟူ၍လည်းကောင်း”။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်အပ်၏။ တတော၊ ထို
 နောင်မှ။ “ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ အယံ၊ တည်
 နေသော ဤအရာကား။ ဝမ္ဗိကော၊ တောင်ပို့တည်း။ ဣဒံ၊ ဤအရာကား။
 အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘကောင်နိမိတ်တည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊
 ကောင်းစွာမှတ်သားအပ်၏။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍
 ရှိငြားအံ့။ သောပိ၊ ထိုသစ်ပင်ကိုလည်း။ “အဿတ္ထော ဝါ၊ ညောင်ဗုဒ္ဓဟေ
 ပင် ဟူ၍လည်းကောင်း။ နိဂြောဓော ဝါ၊ ပညောင်ပင်ဟူ၍လည်းကောင်း။
 ကစ္ဆကော ဝါ၊ ဖရောင်းနက်ပင်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ကပိတနော ဝါ၊ ညောင်
 ချဉ်ပင်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဥစ္စော ဝါ၊ မြင့်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ နီစော
 ဝါ၊ နိမ့်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ခုဒ္ဒကော ဝါ၊ ငယ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။
 မဟန္တာ ဝါ၊ ကြီးသည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ တမ္ဗော ဝါ၊ နိသည်ဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ ကာဠော ဝါ၊ ညိုမည်းသည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ သေတော ဝါ၊ ဖြူ

သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်
အပ်၏။ တတော၊ ထို့နောင်မှ။ “ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ၊ ဤမည်သော
အရပ်၌။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။
အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊ မှတ်သား
အပ်၏။ ဂစ္ဆော၊ ချုံသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ရှိသည်ဖြစ်အံ့။ သောပိ၊
ထိုချုံသည်လည်း။ “သိန္နိ ဝါ၊ သင်ပေါင်းချုံငယ်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ကရမန္ဓော
ဝါ၊ ခံချုံဟူ၍လည်းကောင်း။ ကဏဝီရော ဝါ၊ ကုလားဇလပ်ဟူ၍လည်း
ကောင်း။ ကုရုဏ္ဏကော ဝါ၊ လိပ်ဆူးရွှေဟူ၍လည်းကောင်း။ ဥစ္စော ဝါ၊ မြင့်
သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ နီစော ဝါ၊ နိမ့်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။
ခုဒ္ဒကော ဝါ၊ ငယ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း။ မဟန္တော ဝါ၊ ကြီးသည်ဟူ၍
လည်းကောင်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ပိုင်းခြားဆုံး
ဖြတ်အပ်၏။ တတော၊ ထို့နောင်မှ။ “ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ၊
ဤမည်သောအရပ်၌။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဂစ္ဆော၊ ချုံတည်း။ ဣဒံ၊
ဤသည်ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။
သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊ မှတ်သားအပ်၏။ လဘာ၊ နွယ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်
၍ရှိငြားအံ့။ သာပိ၊ ထိုနွယ်ကိုလည်း။ “လာဗု ဝါ၊ ဗူးနွယ်ဟူ၍လည်းကောင်း။
ကုမ္ဘဏ္ဍီ ဝါ၊ ဖရုံနွယ်ဟူ၍လည်းကောင်း။ သာမာ ဝါ၊ ကြံဟင်းချိုနွယ်။ ဝါ၊
နွယ်ရွှေ။ ဝါ၊ ဥပသကာနွယ်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ကာဠဝလ္လိ ဝါ၊ နွယ်နက်
နွယ်ငန်းဟူ၍လည်းကောင်း။ ပုတိလတာ ဝါ၊ ဆင်သမနွယ်ဟူ၍လည်းကောင်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်အပ်၏။ တတော၊ ထို့နောင်
မှ။ ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ “အယံ၊ ဤသည်
ကား။ လဘာ၊ နွယ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘ
နိမိတ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်
တည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ လဘာ၊ နွယ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သလ္လက္ခေ-
တဗ္ဗံ၊ မှတ်သားအပ်၏။

၁၀၉။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သနိမိတ္တံ၊ အသုဘကောင်နိမိတ်နှင့်တကွ။ ကရော-
တိ၊ ပြု၏။ သာရမ္မဏံ၊ အသုဘအာရုံနှင့်တကွ။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဣဓေ၊ ဤ
ပြဆိုခဲ့သော ပိုင်းခြားပုံ မှတ်သားပုံ၌ပင်။ အန္တောဂမံ၊ အတွင်းဝင်သွားလေပြီ။
ဟိ၊ မှန်၏။ ပုနပျုနံ ဝဝတ္ထပေန္တော၊ အဖန်ဖန်ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်လျှင်။ သမိနိတ္တံ၊
အသုဘနိမိတ်နှင့်တကွ။ ကရောတိ နာမ၊ ပြုသည်မည်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။
ပါသာဏော၊ ကျောက်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘ
နိမိတ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်တည်း။ အယံ၊

ဤသည်ကား။ ပါသာဏော၊ ကျောက်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒေ ဒေ နှစ်ခု နှစ်ခုတို့ကို။ သမာသေတွာ သမာသေတွာ၊ ဆက်စပ်၍ ဆက်စပ်၍။ ဝဝတ္ထပေန္တော၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသော ယောဂီသည်။ သာရမ္မဏံ ကရေတိ နာမ၊ အသုဘအာရုံနှင့်တကွ ပြုသည်မည်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ သနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်နှင့်တကွ။ သာရမ္မဏဉ္စ၊ အာရုံနှင့်လည်းတကွ။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ငါ၊ ပြုပြီးလျှင်။ သဘာဝဘာဝ-
တော၊ မိမိ၏ သဘောရင်းဖြစ်သော လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ မှတ်
သား၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာတို့၌ မိန့်ဆိုထားသောကြောင့်။
အဿ၊ ထိုအသုဘကောင်၏။ အနုညသာဓာရဏော၊ သူတပါးနှင့်မဆက်ဆံ
သော။ အတ္တနိယော၊ ကိုယ်ကောင်ဟူသော မိမိ၏သာလျှင် နှစ်စွာဖြစ်သော။
ဥဒ္ဓါမာတကဘာဝေါ၊ သေသည်မှ နောက်ကာလ၌ ဖူးဖူးရောင်ခြင်းဟုဆိုအပ်
သော။ ယော သဘာဝဘာဝေါ၊ အကြင်မိမိပင်ကိုရင်းသဘောလက္ခဏာသည်။
အတ္တံ၊ ရှိ၏။ တေန၊ ထိုသဘောလက္ခဏာဖြင့်။ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်း
အပ်၏။ ဝဏိတံ၊ ဖူးဖူးရောင်သော။ ဥဒ္ဓါမာတကံ၊ ဥဒ္ဓါမာတကသုသေကောင်
တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဘာဝေန၊ မိမိ၏ ဖူးဖူးရောင်ခြင်းဟူသော
သဘောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သရသေန၊ သူတပါးတို့အား စက်ဆုပ်ခြင်း
ကို ဖြစ်စေတတ်သော မိမိ၏ကိစ္စအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊
ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ထိုသဘော
လက္ခဏာဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်၏' ဟူသောစကား၏ ဆိုလိုရင်းအနက်ပေတည်း။
(ဤနေရာ၌ အသိခက်သည်၊ ဋီကာအဖွင့်ကိုကြည့်ပါ)။

၁၁၀။ ဧဝံ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ဤသို့ပိုင်းခြားမှတ်သား၍။ ဝဏ္ဏတောပိ၊
အဆင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ လိင်္ဂတောပိ၊ လိင်္ဂအသွင်အားဖြင့်လည်း
ကောင်း။ သဏ္ဌာနတောပိ၊ ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒိသတောပိ၊
အရပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဩကာသတောပိ၊ တည်ရာအားဖြင့်လည်း
ကောင်း။ ပရိစ္ဆေဒတောပိ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဆဗ္ဗိဓေန၊ ခြောက်ပါးအပြားအားဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်ကို။
ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မှတ်ယူအပ်၏။ ကထံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အဘယ်သို့မှတ်ယူအပ်သနည်း။ ဟိ၊
ခဲ့ဦးအံ့။ တေန ယောဂီနာ၊ ထိုယောဂီသည်။ ဣဒံ သရီရံ၊ ဤသူသေကောင်
သည်။ ကာဠဿ၊ အသားမည်းနက်သောသူ၏။ သရီရန္တိ ဝါ၊ ကိုယ်ကောင်ဟူ၍
လည်းကောင်း။ ဩဒါတဿ၊ အသားဖြူသောသူ၏။ သရီရန္တိ ဟိ၊ ကိုယ်ကောင်
ဟူ၍လည်းကောင်း။ မဂ္ဂံရစ္ဆဝိနော၊ ကြမ်းပိုးအဆင်းရှိသောသူ၏။ သရီရန္တိ ဝါ၊
ကိုယ်ကောင်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝဏ္ဏဘော၊ အဆင်းအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊

ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ လိင်တော၊ လိင်အသွင်
အားဖြင့်။ ဣတ္ထိလိင်*၊ မိန်းမအသွင်ရှိသော။ သရီရန္တိ ဝါ၊ ကိုယ်ကောင်ဟူ၍
လည်းကောင်း။ ပုရိသလိင်*၊ ယောက်ျားအသွင်ရှိသော။ သရီရန္တိ ဝါ၊ ကိုယ်
ကောင်ဟူ၍လည်းကောင်း။ အဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ မပိုင်းခြား မမှတ်သားမူ၍။
“ဣဒံ၊ ဤကိုယ်ကောင်သည်။ ပဌမဝယေ၊ ပထမအရွယ်၌။ ဌိတဿ၊ တည်သော
သူ၏။ သရီရန္တိ ဝါ၊ ကိုယ်ကောင်ဟူ၍လည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမဝယေ၊ အလယ်ပိုင်း
အရွယ်၌။ ဌိတဿ၊ တည်သောသူ၏။ သရီရန္တိ ဝါ၊ ကိုယ်ကောင်ဟူ၍လည်းကောင်း။
ပစ္ဆိမဝယေ၊ နောက်ဆုံးပိုင်းအရွယ်၌။ ဌိတဿ၊ တည်သောသူ၏။ သရီရန္တိ ဝါ၊
ကိုယ်ကောင်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။
သဏ္ဌာနတော၊ ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်။ (၁၇၉) ဥဒ္ဓုမာတကဿ၊ ဥဒ္ဓုမာတက
သူသေကောင်၏။ သဏ္ဌာနဝသေနေဝ၊ ပုံသဏ္ဌာန်အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။
ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ ထိုသူသေကောင်၏။ သီသသဏ္ဌာနံ၊ ဦးခေါင်း
သဏ္ဌာန်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဂီဝါသဏ္ဌာနံ၊ လည်ပင်းသဏ္ဌာန်တည်း။
ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဟတ္ထသဏ္ဌာနံ၊ လက်သဏ္ဌာန်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။
ဥဒရသဏ္ဌာနံ၊ ရင်ဘတ်သဏ္ဌာန်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ နာဘိသဏ္ဌာနံ၊
ချက်သဏ္ဌာန်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ကဋ္ဌိသဏ္ဌာနံ၊ တင်ပါးသဏ္ဌာန်
တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဥရုသဏ္ဌာနံ၊ ပေါင်သဏ္ဌာန်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤ
သည်ကား။ ဇမ္ဗံသဏ္ဌာနံ၊ ခြေသလုံးသဏ္ဌာန်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။
ပါဒသဏ္ဌာနံ၊ ခြေသဏ္ဌာန်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်
သားအပ်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဒိသတော၊ အရပ်အားဖြင့်။ ဣမသ္မိံ သရီ-
ရေ၊ ဤကိုယ်ကောင်၌။ နာဘိသ၊ ချက်မှ။ အဓော၊ အောက်ပိုင်းကို။ ဟေဌိမ-
ဒိသတိ၊ အောက်အရပ်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ပိုင်းကို။ ဥပရိမ-
ဒိသတိ၊ အသက်အရပ်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒေ ဒိသ၊ နှစ်ပါးသောအရပ်
တို့ကို။ ဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းသော်ကား။
အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမိဿာ ဒိသယ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ ဌိတော၊ တည်၏။
အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်သည်။ ဣမိဿာ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ ဌိတောတိ၊
တည်၏ဟူ၍။ ဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။
ဩဝေသတော၊ ဟည်ရာအားဖြင့်။ ဟတ္ထ၊ လက်တို့သည်။ ဣမသ္မိံ နာမ-
ဩကသေ၊ ဤမည်သောတည်ရာ၌။ ဌိတ၊ တည်ကုန်၏။ ပါဒါ၊ ခြေတို့သည်။

ဣမသ္မိံ ဩကာသေ၊ ဤမည်သောတည်ရာ၌။ ဌိတံ၊ တည်ကုန်၏။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းသည်။ ဣမသ္မိံ၊ ဤမည်သောတည်ရာ၌။ ဌိတံ၊ တည်၏။ မဇ္ဈိမကာယော၊ အလယ်ပိုင်းကိုယ်သည်။ ဣမသ္မိံ၊ ဤမည်သောတည်ရာ၌။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ အထဝါ၊ တနည်းအားဖြင့်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမသ္မိံ ဩကာသေ၊ ဤမည်သောတည်ရာ၌။ ဌိတော၊ တည်၏။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်သည်။ ဣမသ္မိံ၊ ဤမည်သောတည်ရာ၌။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဣဒံ သရီရံ၊ ဤကိုယ်ကောင်ကို။ အဓော၊ အောက်ဘက်၌။ ပါဒတလေန၊ ခြေဖဝါးအပြင်ဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်ဘက်၌။ ကေသမတ္ထကေန၊ ဆံပင်တို့၏အဖျားဖြင့်။ တရိယံ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ တစေန၊ အရေဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပိုင်းခြားထား၏။ ယထာ ပရိစ္ဆိန္နေ စဌာနေ၊ ပိုင်းခြားထားသောအရပ်၌။ ဒုတ္တိံ သကုဏပဘရိတမေဝ၊ သုံးဆယ့်နှစ်မျိုးသော အပုပ်တို့ဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းအားဖြင့်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အယံ၊ ဤသို့သေကောင်၏။ ဟတ္ထပရိစ္ဆေဒေါ၊ လက်အပိုင်းအခြားတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပါဒပရိစ္ဆေဒေါ၊ ခြေအပိုင်းအခြားတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ သီသပရိစ္ဆေဒေါ၊ ခေါင်းအပိုင်းအခြားတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ မဇ္ဈိမကာယပရိစ္ဆေဒေါ၊ အလယ်ပိုင်းကိုယ်၏အပိုင်းအခြားတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ယတ္ထကံ၊ အကြင်မျှလောက်သော။ ဌာနံဝါ၊ ဥဒ္ဓါမာတကဖြစ်သော ကိုယ်အစိတ်အရပ်ကို မူလည်း။ ဂဏှတိ၊ သိမ်းယူ၏။ ဝါ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းယူ၏။ ဣဒံ၊ ဤအရာသည်။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့ဖောယောင်ခြင်း သဘောရှိသော။ ဝါ၊ ဤသို့ဖောယောင်ခြင်း သဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥဒ္ဓါမာတကန္တိ၊ ဖူးဖူးရောင်လျက် စက်ဆုပ်ဖွယ် သူသေကောင်ဟူ၍။ ပရိစ္ဆိန္နံတဗ္ဗံ၊ သဘောမှန်အတိုင်း ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ပုရိသဿ၊ ယောက်ျားအား။ ဣတ္ထိသရီရံဝါ၊ မိန်းမ၏ကိုယ်သည်လည်းကောင်း။ ဣတ္ထိယာ၊ မိန်းမအား။ ပုရိသသရီရံ ဝါ၊ ယောက်ျား၏ကိုယ်သည်လည်းကောင်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ အသုဘရှုရန်မသင့်ပေ။ ဝိသဘာဝေ သရီရေ၊ လိင်သဏ္ဌာန်ခြင်းမတူသော ကိုယ်ကောင်၌။ အာရမ္မဏံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အသုဘအာရုံသည်။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်တတ်ပေ။ ဝိပုန္နနုဿေဝ ပစ္စယော၊ တပ်မက်ခြင်းဟူသော တုန်လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်ပေ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ “ဥဒ္ဓါဌိတာပိ၊ ခွာထားသော အသွင်သဏ္ဌာန်ရှိငြားသော်လည်း။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမသည်။ (မိန်းမ၏ကိုယ်သည်။) ပုရိသဿ စိတ္တံ၊ ယောက်ျား၏စိတ်ကို။ ပရိယာဒါယ၊ အကုန်လုံးဆွဲငင်ယူခြင်းငှာ။ တိဋ္ဌတိတိ၊ တည်သည်ဟု။ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယံ၊ မဇ္ဈိမအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုထား

ပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သဘာဝသရီရယော၊ သဘောတူသောသူသေ
ကောင်၌သာလျှင်။ ဧဝံ၊ ယခုပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဆဗ္ဗဓေန၊ ခြောက်ပါး
အပြားအားဖြင့်။ ဂဏိတဗ္ဗံ၊ မှတ်ယူအပ်ပေ၏။

၁၁၁။ ပန၊ ပုဂ္ဂလဝိသေသကို ပြဆိုဦးအံ့။ ယော ကုလပုတ္တော၊ အကြင်
အမျိုးကောင်းသားသည်။ ပုရိဗေဒ္ဓါနံ သန္တိကေ၊ ရှေးဘုရားရှင်တို့၏ အထံ
တော်၌။ အာသေဝိတကမ္မဋ္ဌာနေ၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို မှီဝဲဖူးသည်။ ပရိဟတ-
ဓုတင်္ဂေါ၊ သုသာန်စုဘင်္ဂ အစရှိသော စုတင်ကိုဆောင်ဖူးသည်။ ပရိမဒ္ဓိတ-
မဟာဘူတော၊ မဟာဘုတ်တို့ကို ရှုမှတ်လျက်ချေမှုန်းဖူးသည်။ ပရိဂ္ဂဟိတ-
သင်္ခါရော၊ ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းရှုမှတ်ဖူးသည်။ ဝဝတ္ထာပိတနာမရူပေါ၊
နာမ်ရုပ်ကိုရှုလျက် ပိုင်းခြားဖူးသည်။ ဥဒ္ဓါဋ္ဌိတသတ္တသညော၊ သတ္တဝါဟုခံမှတ်
မှုကို ပယ်ခွာဖူးသည်။ ကတသမဏဓမ္မော၊ ဝိပဿနာရှုခြင်းဖြင့် ပဋိပဒါဉာဏ-
ဒဿနဝိသုဒ္ဓိသို့ ရောက်စေသဖြင့် သမဏဓမ္မခေါ်သော ရဟန်းတရားကိုပြုကျင့်
ဖူးသည်။ ဝါသိတဝါသနေ၊ ကုသိုလ်ကို ထုံစေခဲ့ဖူးသည်။ ဘာဝိတဘာဝနေ၊
ကုသိုလ်ဘာဝနာကိုပွားစေခဲ့ဖူးသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ သဗ္ဗိဇော၊ ပါရမီမျိုးစေ့ရှိ
၏။ ဉာဏုတ္တရော၊ ဉာဏ်ရင့်ကျက်သဖြင့်လွန်ကဲသော ဉာဏ်ရှိ၏။ အပ္ပကိလေသော၊
ကိလေသာ နည်းပါး၏။ တဿ၊ ထိုသို့သော အမျိုးကောင်းသားအား။
ဩလောကီကောလောကီတဋ္ဌာနေယေဝ၊ အသုဘကောင်ကို ကြည့်ရှုမိရာ
ကြည့်ရှုမိရာအရပ်၌ပင်လျှင်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်ပေါ်
လာပေ၏။ ဧဝံ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားကဲ့သို့။ နော စေ ဥပဋ္ဌာတိ၊ နိမိတ်မထင်
ပါ။ အထ၊ ထိုသို့ မထင်ခဲ့သော်။ ဧဝံ၊ ဤယခုပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဆဗ္ဗဓေန၊
ခြောက်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဂဏတော၊ ယူသော သူအား။ နိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌာတိ၊
နိမိတ်ထင်လာတတ်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဧဝံ၊ ဤသို့
ခြောက်ပါးအပြားအားဖြင့် ယူပါသော်လည်း။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ အကယ်၍ မထင်
သေးငြားအံ့။ ဧကေန၊ ထိုသို့ နိမိတ်မထင်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန္တိတော၊
အပ်အားဖြင့်။ ဝိဝရတော၊ အကြားအားဖြင့်။ နိန္ဒတော၊ အနိမ့်အချိုင့်အား
ဖြင့်။ ယလတော၊ အမြင့်အမောက်အားဖြင့်။ သမန္တတော၊ ပတ်ဝန်းကျင်
အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဗုဒ္ဓဝိဓေန၊ ငါးပါးအပြားအားဖြင့်လည်း။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။
ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ (ပုနပိ နိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ တဖန်နိမိတ်ကို ယူအပ်၏။)

၁၁၂။ တတ္ထ၊ ထိုကားရပ်တို့တွင်။ သန္တိတောတိ၊ သန္တိတောဟူသည့်ကား။
အသိကိသတသန္တိတော၊ တရားရှစ်ဆယ်သော အရိုးအဆက်အစပ်အားဖြင့်။
ပန၊ ထိုသို့ တရားရှစ်ဆယ်အားဖြင့် ရှုသင့်သော်လည်း။ ဥဒ္ဓုမာတကေ၊ ဖူးဖူး

ရောင်နေသော သူသေကောင်၌။ အသိတိသတသန္ဓယော၊ တရားရှစ်ဆယ်
သောအဆက်အစပ်တို့ကို။ ကထံ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ အဘယ်သို့လျှင် ပိုင်းခြား
မှတ်သားနိုင်ပေလိမ့်မည်နည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။
တယော ဒက္ခိဏဟတ္ထသန္ဓိ၊ လက်ယာလက် အစပ်သုံးခုတို့ လည်းကောင်း။
တယော ဝါမဟတ္ထသန္ဓိ၊ လက်ဝဲလက် အစပ်သုံးခုတို့လည်းကောင်း။ တယော
ဒက္ခိဏပါဒသန္ဓိ၊ လက်ယာခြေ အစပ်သုံးခုတို့လည်းကောင်း။ တယော ဝါမပါဒ
သန္ဓိ၊ လက်ဝဲခြေ အစပ်သုံးခုတို့လည်းကောင်း။ (၁၈၀) ဧကော ဂီဝသန္ဓိ၊
လည်ဂုတ်အစပ်တခုလည်းကောင်း။ ဧကော ကဋ္ဌိသန္ဓိ၊ ခါး တင်ပါး အစပ်တခု
လည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်။ စုဒ္ဒသမဟာသန္ဓိဝသေန၊
တဆယ့်လေးခုသော ကြီးမားသော အစပ်ကြီးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သန္ဓိတော၊
အဆက်အစပ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်၏။ ဝိဝရတောတိ၊
ဝိဝရတောဟူသည်ကား။ ဝိဝရံနာမ၊ အကြားမည်သည်ကား။ ဟတ္ထန္တရံ၊
နံပါးနှင့် လက်တို့၏ အကြား။ ပါဒန္တရံ၊ ခြေနှစ်ဘက်တို့၏အကြား။ ဥဒရန္တရံ၊
ချက်နှင့် ဝမ်းခေါင်းဟူသော ဝမ်းဗိုက်၏ အကြား။ ကဏ္ဏန္တရံ၊ နားပေါက်
အကြား။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိဝရတော၊ အကြားအရပ်
အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ အက္ခိနမ္ပိ၊ မျက်စိတို့၏
လည်း။ နိမ္မိလိတဘာဝေါ ဝါ၊ မှတ်နေသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဥမ္မိလိတ-
ဘာဝေါ ဝါ၊ ပွင့်နေသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ မုခဿ စ၊ ခံတွင်း၏လည်း။
ပိဟိတဘာဝေါ ဝါ၊ ပိတ်နေသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိဝဋ္ဌဘာဝေါ ဝါ၊
ပွင့်နေသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား
အပ်၏။ နိန္ဒတောတိ၊ နိန္ဒတောဟူသည်ကား။ သရီရေ၊ သူသေကောင်၌။ ယံ
နိန္ဒဌာနံ၊ အကြင်နိမ့်သော အရပ်သည်လည်းကောင်း။ ယော အက္ခိကူပေါ ဝါ၊
အကြင်မျက်တွင်းသည်လည်းကောင်း။ ယံ အန္တောမုခံ ဝါ၊ အကြင်ပါးစပ်တွင်း
သည်လည်းကောင်း။ ယော ဂလဝါဋ္ဌကောဝါ၊ အကြင်လည်မျိုသည်လည်း
ကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုချိုင့်သော အရပ်ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြား
မှတ်သားအပ်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းသော်ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ နိန္ဒေ၊ အနိမ့်၌။
ဌိတော၊ တည်၏။ သရီရံ၊ သူသေကောင်သည်။ ဥန္တယေ၊ အမြင့်၌။ ဌိတော၊
တည်၏။ ဣတိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ဤသို့ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ ထလတောတိ၊
ထလတောဟူသည်ကား။ သရီရေ၊ သူသေကောင်၌။ ဥန္တကဌာနံ၊ မြင့်မောက်
ရာ အရပ်ဖြစ်သော။ ယံ ဇဏ္ဍုကံဝါ၊ အကြင်ဒူးဆစ်သည် လည်းကောင်း။
ယံ ယော ဥရောဝါ၊ အကြင်ရင်ဘတ်သည်လည်းကောင်း။ ယံ နလာဋ္ဌံ ဝါ၊
အကြင်နဖူးပြင်သည် လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုဒူးဆစ်၊ ရင်ဘတ်၊
နဖူးပြင်ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်၏။ အထဝါ၊ တနည်း
ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ထလေ၊ အမြင့်၌။ ဌိတော၊ တည်၏။ သရီရံ

သုဿေကောင်သည်။ နိဇ္ဈေ၊ အနိမ့်၌။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ သမန္တတောတိ၊ သမန္တတောဟူသည် ကား၊ သဗ္ဗံ သရီရံ၊ သုဿေကောင်တကိုယ်လုံးကို။ သမန္တတော၊ ပတ်ဝန်း ကျင်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ သကလသရီရေ၊ တကိုယ်လုံး၌။ ဉာဏံစာရေတွာ၊ ဘာဝနာဉာဏ် ကို သွားစေ၍။ ယံ ဌာနံ၊ အကြင် အရပ်သည်။ ဝိဘူတံ ဟုတွာ၊ ထင်ထင်ရှားရှားဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်ရှား၏။ တတ္ထ၊ ထို အထင်အရှား ထင်ပေါ်သော အရပ်၌။ “ဥဒ္ဓုမာတကံဥဒ္ဓုမာတကန္တိ၊ ဖူးဖူးရောင် နေသော စက်ဆုပ်ဖွယ် သုဿေကောင်၊ ဖူးဖူးရောင်နေသော စက်ဆုပ်ဖွယ် သုဿေကောင်” ဟူ၍။ စိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗံ၊ စိတ်ကို ထားအပ်၏။ ဧမိ၊ ဤသို့သားသော်လည်း။ သစေ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ အကယ်၍ နိမိတ်မထင် ငြားအံ့။ ဥဒရပရိဓယာသာနံ၊ ဝမ်းဗိုက်အဆုံးရှိသော အထက်ပိုင်းကိုယ်သည်။ အတိရေကံ၊ အလွန်အကဲ။ ဥဒ္ဓုမာတကံ ဟောတိ၊ ဖူးဖူးရောင်လျက် ရှိ၏။ ဝါ၊ အတိရေကံ ဥဒ္ဓုမာတကံဟောတိ၊ အလွန်အကဲဖူးဖူးရောင်လျက် ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအလွန်အကဲ ဖူးဖူးရောင်နေသော အထက်ပိုင်းကိုယ်၌။ “ဥဒ္ဓုမာတကံ- ဥဒ္ဓုမာတကန္တိ၊ ဖူးဖူးရောင်နေသော စက်ဆုပ်ဖွယ် သုဿေကောင်၊ ဖူးဖူး ရောင်နေသော စက်ဆုပ်ဖွယ် သုဿေကောင်” ဟူ၍။ စိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗံ၊ စိတ်ကို ထားအပ်၏။

၁၁၃။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထို ဥဒ္ဓုမာတကသုဿေကောင် နိမိတ်ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာ ယူအပ်သည်ကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားရင်တို့၌။ အယံ၊ ဤယခုဆိုလတ္တံ့သော စကားသည်။ ဝိနိစ္ဆယကထာ၊ အဆုံးအဖြတ်စကား ပေတည်း။

တေန ယောဂီနာ၊ ထိုယောဂီသည်။ တသ္မိံ သရီရေ၊ ထိုသုဿေကောင်၌။ ယထာဝုတ္တနိမိတ္တဂါဟဝသေန၊ ဆိုခဲ့တိုင်းသော နိမိတ်ကို ယူခြင်း၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ သုဌ၊ ကောင်းစွာ။ ဂဏိတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ သတိံ၊ အမှတ်ရမှု သတိကို။ သုပဋ္ဌိတံ ဟုတွာ၊ ကောင်းစွာ ထင်အောင်ပြု၍။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုနပျုနံ ကရေန္တေန၊ ဤသို့ အဖန်ဖန် ပြုလျက်။ သာဓုကံ ဥပဓာရေတဗ္ဗဉ္စ၊ ကောင်းစွာ မှတ်လည်း မှတ်အပ်၏။ သာဓုကံ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗဉ္စ၊ ကောင်းစွာ ပိုင်းခြားလည်း ပိုင်းခြားအပ်၏။ သရီရေတော၊ သုဿေကောင်မှ။ နာတိဒူရေ၊ မဝေးလွန်း သော။ နာစွာသန္ဓေ- ပဒေသေ၊ မနီးလွန်းသောအရပ်၌။ နာတိဒူရေ နစွာသန္ဓေ၊ မဝေးလွန်းမနီးလွန်း သော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ ဌိတေန ဝါ၊ ရပ်လျက်လည်းကောင်း၊ ရပ်လျက် ဖြစ်စေ။ နိသိန္ဓေန ဝါ၊ ထိုင်လျက် လည်းကောင်း၊ ထိုင်လျက် ဖြစ်စေ။ စက္ခု၊ ဥမ္ပိ-

လေတော၊ မျက်စိကို ဖွင့်လျက်။ ဩလောကေတော၊ ကြည့်၍။ နိမိတ္တံ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊
 နိမိတ်ကို မှတ်ယူအပ်၏။ “ဥဒ္ဒါမာတကပဋိက္ခလံ ဥဒ္ဒါမာတကပဋိက္ခလန္တိ၊
 ဖူးဖူးရောင်နေသော စက်ဆုပ်ဖွယ် သူသေကောင်၊ ဖူးဖူးရောင်နေသော
 စက်ဆုပ်ဖွယ်သူသေကောင်” ဟု။ သတက္ခတ္ထံ၊ အကြိမ်တရာ။ သဟဿက္ခတ္ထံ၊
 အကြိမ်တထောင်။ ဥမ္မိလေတော၊ မျက်စိကို ဖွင့်၍။ ဩလောကေတဗ္ဗံ၊ ကြည့်ရ
 အပ်၏။ နိမ္မိလေတော၊ မျက်စိကို မှိတ်လျက်။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။
 ဧဝံ ပုနပုနံ ကဗျန္တဿ၊ ဤသို့ အဖန်ဖန်ပြုသော ယောဂီအား။ ဥဂ္ဂဟ-
 နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာ ယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ကဒါ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ၊ အဘယ်အခါ၌ ကောင်းစွာယူအပ်ပြီး ဖြစ်
 သနည်း။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဥမ္မိလေတော ဩလောကေန္တဿ၊ မျက်စိဖွင့်
 လျက် ကြည့်စဉ်လည်းကောင်း။ နိမ္မိလေတော အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ မျက်စိမှိတ်လျက်
 ဆင်ခြင်စဉ် လည်းကောင်း။ ဧကသဒိသံ ဟုတော၊ တထပ်တည်း တူစွာ ဖြစ်၍။
 အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါမှ ထင်သော
 အခါ၌။ သုဂ္ဂဟိတံ နာမ ဟောတိ၊ ကောင်းစွာ ယူအပ်ပြီးဖြစ်သည် မည်ပေ၏။

သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုဥဒ္ဒါမာတကနိမိတ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤ
 ယခုပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ သုဂ္ဂဟိတံ ကတော၊ ကောင်းစွာ ယူအပ်သည်ကို ပြု၍။
 သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတော၊ ကောင်းစွာ မှတ်ယူအပ်သည်ကို ကောင်းစွာ
 မှတ်မိအောင် မှတ်ပြီးလျှင်။ သုဝဝတ္ထိကံ ဝဝတ္ထပေတော၊ ကောင်းစွာ ပိုင်းခြား
 အပ်သည်ကို ပိုင်းခြားပြီးလျှင်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုနေရာ၌ပင်လျှင်။ ဘာဝနာပရိ-
 ယောသေနံ ပတ္တံ၊ ဘာဝနာ၏ အဆုံးဖြစ်သော ဈာန်သို့ ရောက်ရန်။ သဇေ န-
 သက္ကောတိ၊ အကယ်၍ မစွမ်းနိုင်ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ အနေန၊
 ဤယောဂီသည်။ အာဂမနကာလေ၊ လာသောအခါ၌။ ဝါ၊ လာစဉ်က။
 ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုခဲ့သော နည်းဖြင့်ပင်။ ဧကကေန အဒုတိယေန၊ တယောက်
 တည်း အဖော်မပါပဲ။ တဒေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို သာလျှင်။ မနသိ-
 ကရောန္တေန၊ နှလုံးသွင်းလျက်။ သူပဋိတံ သတိံ ကတော၊ ကောင်းစွာထင်သော
 အမှတ်ရမှုသတိကို ဖြစ်စေ၍။ (၁၇၁) အန္တောဂတေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ အတွင်း၌
 တည်ကြသော ဣန္ဒြေကိုဖြင့်။ အဗဟိဂတေန မာနသေန၊ အပြင်သို့ မသွားသော
 စိတ်ဖြင့်။ အတ္တနော သေနာသနမေဝ၊ မိမိ၏ ကျောင်းသို့သာလျှင်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊
 ပြန်လာအပ်၏။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သုသာနာ၊ သုသာန်မှ။ နိက္ခမန္တေနော၊ ထွက်လျှင်ပင်။
 အာဂမနမဂ္ဂေါ၊ ပြန်လာခဲ့ရာလမ်းကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ပိုင်းခြား မှတ်သား
 အပ်၏။ ယေန မဂ္ဂေန၊ အကြင်လမ်းဖြင့်။ နိက္ခန္တော၊ ထွက်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။
 အသံ မဂ္ဂေါ၊ ငါထွက်လာခဲ့ရာ ဤလမ်းသည်။ ပါစိနာဘိမုခေါ ဂစ္ဆတိ၊ အရှေ့အရပ်

သို့ ရှေးရှုသွား၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ပစ္စိမဉ္ဇတ္တရဒက္ခိဏဒိသာ-
 သိမုခေါဂစ္ဆတိ၊ အနောက်အရပ်၊ မြောက်အရပ်၊ တောင်အရပ်သို့ ရှေးရှုသွား၏။
 ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။
 ဝါမတော ဂစ္ဆတိ၊ လက်ဝဲဘက်သို့ သွား၏။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ ဒက္ခိဏ-
 တော ဂစ္ဆတိ၊ လက်ယာဘက်သို့ သွား၏။ (ဂစ္ဆတိ ပုဒ် လိုက်)။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့
 လည်းကောင်း။ အဿ၊ ထိုခရီး၏။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌ကား။ ပါသာ-
 ကော၊ ကျောက်ရှိ၏။ ဣမသ္မိံ ဤအရပ်၌။ ဝမ္ပိကော၊ တောင်ပိုရှိ၏။ ဣမသ္မိံ၊
 ဤအရပ်၌။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်ရှိ၏။ ဣမသ္မိံ၊ ဤအရပ်၌။ ဂစ္ဆော၊ ချုံရှိ၏။
 ဣမသ္မိံ၊ ဤအရပ်၌။ လတာ၊ နွယ်ရှိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဂမနမဂ္ဂံ၊ အပြန်
 လမ်းကို။ ဝဝတ္ထပေတု၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားလျက်။ အာဂတေန၊ ပြန်လာခဲ့
 သော ယောဂီသည်။ စင်္ကမန္တေနာပိ၊ စင်္ကြံသွားလျှင်လည်း။ တဗ္ဘာဂိယောဝ၊
 ထိုအဖို့ ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ စင်္ကမော၊ စင်္ကြံသွားခြင်းကို။
 အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ ဆောက်တည်အပ်၏။ အသုဘနိမိတ္တဒိသာဘိမုခေ ဘူမိပဒေသေ၊
 အသုဘနိမိတ်ရှိရာ အရပ်သို့ ရှေးရှုဖြစ်သော မြေအရပ်၌။ စင်္ကမိတဗ္ဗံ၊ စင်္ကြံသွား
 အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုသော အနက်ပေတည်း။
 နိသီဒန္တေန၊ ထိုင်သော ယောဂီသည်။ အာသနမ္ပိ၊ နေရာကိုလည်း။ တဗ္ဘာဂိယ-
 မေဝ၊ ထိုအသုဘနိမိတ်ဆီသို့ ရှေးရှုဖြစ်သော အဖို့ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။
 အာသနမ္ပိ၊ နေရာကိုလည်း။ ပညပေတဗ္ဗံ၊ ခင်းအပ်၏။ တဿံ ဒိသာယံ၊
 အသုဘနိမိတ်ဆီသို့ ရှေးရှုဖြစ်သော ထိုအရပ်မျက်နှာ၌။ သောဗ္ဗော ဝါ၊ ထုံးအိုင်
 သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ထုံးအိုင်ဖြစ်စေ။ ပပါတော ဝါ၊ ကမ်းပါးပြတ်သည်
 လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကမ်းပါးပြတ်ဖြစ်စေ။ ရုက္ခောဝါ၊ သစ်ပင်သည်လည်း
 ကောင်း။ ဝါ၊ သစ်ပင်ဖြစ်စေ။ ဝတိ ဝါ၊ စည်းရိုးသည်လည်းကောင်း။
 ဝါ၊ စည်းရိုးဖြစ်စေ။ ကလလံ ဝါ၊ ရွှံ့ညွန့်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ရွှံ့ညွန့်
 ဖြစ်စေ။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ရှိသည် ဖြစ်အံ့။ တံ ဒိသာဘိမုခေ၊
 ထိုအသုဘနိမိတ်ရှိရာ အရပ်မျက်နှာဆီသို့ ရှေးရှုဖြစ်သော။ ဘူမိပဒေသေ၊
 မြေအရပ်၌။ စင်္ကမိတု၊ စင်္ကြံသွားရန်။ သစေ န သက္ကာ၊ အခွင့်မသာ၍ မစွမ်း
 နိုင်ငြားအံ့။ အာသနမ္ပိ၊ နေရာကိုလည်း။ အနောကာသတ္တာ၊ ခင်းရာမရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပညပေတု၊ ခင်းခြင်းငှာ။ သစေ န သက္ကာ၊ အကယ်၍
 မစွမ်းနိုင်ငြားအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မကတ်နိုင်ခဲ့သော်။ တံ ဒိသံ၊ ထိုအရပ်မျက်နှာ
 ကို။ အနုပလောကေန္တေနာပိ၊ မငဲ့တော့ပဲလည်း။ ဩကာသာနုရူပေ၊ အခွင့်
 လျော်သော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ စင်္ကမိတဗ္ဗေဝ၊ စင်္ကြံလည်း သွားအပ်၏။

နိသိဒ္ဓိတဗ္ဗဉ္စ၊ ထိုင်လည်းထိုင်နေအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို မူကား။ တံ ဒိသာဘိမုခံယေဝ၊ ထိုအသုဘနိမိတ်ရှိရာ အရပ်မျက်နှာဆီသို့သာ လျှင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။

၁၁၄။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ “သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ နိမိတ္တုပလက္ခဏာ၊ နိမိတ်ကိုမှတ်သားခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိယာ၊ အဘယ်အကျိုးအာနိသင်ရှိသနည်း။” ဣတိ အာဒိ ပဉ္စာနံ၊ ဤသို့ အစရှိသော မေးခွန်းတို့၌။ “အသမ္မောဟတ္တာ၊ မတွေ့ဝေခြင်းဟူသော အကျိုးအာနိသင် ရှိပေ၏။” ဣတိ အာဒိဝိသုဇ္ဇနေ၊ ဤသို့ အစရှိသော အဖြေ၌။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ ဆိုလိုသော အဓိပ္ပာယ်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ယဿ၊ အကြင် ယောဂီအား။ အဝေလာယံ၊ အခါမဲ့ ညဉ့်အချိန်၌။ ဥဒ္ဒုမာတကနိမိတ္တုဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ၊ ဥဒ္ဒုမာတကနိမိတ်ရှိရာ အရပ်သို့ သွား၍။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ နိမိတ္တုပလက္ခဏံ ကတု၊ ကျောက် စသော နိမိတ်တို့ကို မှတ်သားပြီးလျှင်။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ အသုဘနိမိတ်ကို ယူခြင်းငှာ။ စက္ခု၊ ဥမ္ဗိလေတု၊ မျက်စိကို ဖွင့်၍။ ဩလောကေန္တဿေဝ၊ ကြည့်ရှုနေစဉ်ပင်လျှင်။ တံ မတသရီရံ၊ ထိုသူသေကောင်သည်။ ဥဠဟိတု၊ ထ၌။ ဌိတံ ဝိယ စ၊ ရပ်တည်နေသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဥဠဟိတု၊ ဌိတံ ဝိယ စ၊ ထ၍ ရပ်တည်နေသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ အဇ္ဈောတ္တရမာနံ ဝိယ စ၊ လွှမ်းမိုးလာ သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အနုဗန္ဓမာနံ ဝိယ စ ဟုတု၊ နောက်မှ လိုက်လာ သကဲ့သို့လည်းကောင်း ဖြစ်လျက်၊ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်ပေါ်လာတတ်၏။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ထင်လျှင်(ထည့်)။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဗိဘန္တံ ဝိရူပံ၊ အရုပ်ဆိုးသော။ တံ ဘေရဝါရမ္မဏံ ဒိဋ္ဌံ၊ ထိုကြောက်ဖွယ် အာရုံကိုမြင်၍။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော၊ စိတ် ပျံ့လွင့်လျက်။ ဥမ္မတ္တကော ဝိယ ဟောတိ၊ အရူးကဲ့သို့ ဖြစ်သွားတတ်၏။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသို့။ ဆမ္ဘိဟတ္တံ၊ ကိုယ်ခက် တရော် ရှိခြင်းသို့။ လောမဟံသံ၊ ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ဝိဘတ္တအဋ္ဌတိံသာရမ္မဏေသု၊ ဝေဖန် ဟောကြား ထားသော သုံးဆယ့်ရှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံတို့တွင်။ အညံ၊ ဤဥဒ္ဒုမာတကအာရုံမှ တပါးသော။ ဝေရူပံ ဘေရဝါရမ္မဏံ နာမ၊ ဤသို့သော ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသော အာရုံမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣမသ္မိံ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဤဥဒ္ဒုမာတကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဈာနဝိဗ္ဗန္တကော နာမ၊ ဈာန်မှ လျှောက်သော သူမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်သေး၏ (ရှိတတ်သေး၏)။ ဂသ္မာ၊ အဘယ် ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဤဥဒ္ဒုမာတက ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဈာနဝိဗ္ဗန္တကော နာမ၊ ဈာန်မှ လျှောက်သောသူမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်သေးသနည်း။

(ရွှေဝါကျက လိုက်ပေး)။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏။ အတိဘေရဝတ္တာ၊ အလွန်ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသောကြောင့်။ ဣမသ္မိံ ကမ္မဋ္ဌာနေ ဈာနဝိဗ္ဗန္တကောနာမ၊ ဤဥဒ္ဓါမာတက ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ဈာန်မှ သျောကျသောသူ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်သေး၏။ (ပြန်ဖြေ)။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧနေ ယောဂီနာ၊ ထိုယောဂီသည်။ သန္တမ္ဘေတွာ၊ ကောင်းစွာတည်တံ့စေ၍။ သတိ သူပဋိတကတွာ၊ အမှတ်ရမှု သတိကို ကောင်းစွာ ထင်အောင်ပြုလျက်။ မတသရီရံ၊ သူသေကောင်သည်။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ အနုဗန္ဓကံ နာမ၊ လိုက်သည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ “ဧတဿ၊ ထိုသူသေကောင်၏။ သမိပေ ဌိတော၊ အနီး၌ တည်သော။ သော ပါသာဏော ဝါ၊ ထိုကျောက်သည် လည်းကောင်း။ သာ လတာ ဝါ၊ ထိုနှယ်သည်လည်းကောင်း။ သစေ အာဂစ္ဆေယျ၊ ငါ့ထံသို့။ လာဌားအံ။ သရီရမ္ပိ၊ သူသေကောင်သည်လည်း။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ သော ပါသာဏော ဝါ၊ ထိုကျောက်သည်လည်းကောင်း။ သာ လတာ ဝါ၊ ထိုနှယ်သည်လည်းကောင်း။ နာဂစ္ဆတိ ယထာ၊ မလာတတ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ထိုအတူပင်လျှင်။ သရီရမ္ပိ၊ သူသေကောင်သည်လည်း။ နာဂစ္ဆတိ၊ မလာတတ်ပေ။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။ တုယံ၊ သင်ယောဂီအား။ အယံ၊ ဤအာရုံသည်။ သညဇော၊ ဘာဝနာပရိကံ သညာကြောင့်ဖြစ်သော။ သညာသမ္ဘဝေါ၊ သညာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ဥပဋ္ဌာနာကာရော၊ ထင်ပေါ်လာသော အခြင်းအရာပေတည်း။ (၁၈၂) အဇ္ဇေ၊ ယနေ့။ ဧတေ၊ သင့်အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံသည်။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်ပေါ်ပေ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ မာဘာယိ၊ မကြောက်ပါလင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တာသံ ဝိနောဒေတွာ၊ ထိုထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ခြင်းကို ပျောက်ငြိမ်းစေလျက်။ ဟာသံ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေပြီးလျှင်။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ သဉ္ဇရာပေတဗ္ဗံ၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဖြစ်စေလျှင်။ ဝိသေသံ၊ တရားထူးကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့ တရားထူးရသည်တိုင်အောင် ဖြစ်ပုံကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “သမန္တာ နိမိတ္တုပလက္ခဏာ၊ အသမ္မောဟတ္တာတိ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌ နိမိတ်ကိုမှတ်သားခြင်းသည် မတွေ့ဝေခြင်း ဟူသော အကျိုးအာနိသင် ရှိပေ၏” ဟူသော။ ဧတံ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်ပေ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဧကောဒသဝိဓေန၊ တဆယ့်တစ်ပါး အပြားအားဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟံ၊ အသုဘနိမိတ်ကို ယူခြင်းကို။ သမ္မာဒေန္တော၊ ပြီးစေသော ယောဂီသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဘာဝနာစိတ်ဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ထင်သော အသုဘနိမိတ်၌ ဆောင်ကပ်၍ ဖွဲ့ချည်၏။ ဝါ၊ ထင်သော အသုဘနိမိတ်ဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို ဘာဝနာစိတ်၌ ဆောင်ကပ်၍ ဖွဲ့ချည်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ

ပြဦးအံ့။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ စက္ခုနိ ဥပ္ပိလေတော၊ မျက်စိတို့ကိုဖွင့်၍။
 သြလောကနပစ္စယာ၊ ကြည့်ရှုခြင်းကြောင့်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တသ္မံ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်၌။ မာနသံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။
 စာရေန္တဿ၊ ဖြစ်သောယောဂီအား။ ဝါ၊ ဖြစ်စေလျှင်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိ
 ဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ မာနသံ-
 စာရေန္တော၊ ဘာဝနာစိတ်ကို ဖြစ်စေသော ယောဂီသည်။ အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ၊
 အပ္ပနာစျာန်သို့ရောက်၏။ အပ္ပနာယံ ဌတော၊ အပ္ပနာ၌တည်၍။ ဝိပဿနံ ဝဇ္ဇေ-
 န္တော၊ ဝိပဿနာကို ပွားစေသော ယောဂီသည်။ အရဟတ္တံ သစ္စိကရေတိ၊
 အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြု၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ “ကောဒသဝိဓေန-
 နိမိတ္တဂ္ဂါဟော ဥပနိဗန္ဓနတ္ထောတိ၊ ကောဒသဝိဓေန နိမိတ္တဂ္ဂါဟော ဥပနိဗန္ဓ-
 နတ္ထော ဟု။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။

၁၁၅။ ပန၊ ထို့တပါး။ ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ ဝိသိသမ္ပဒ္ဓိပါဒနတ္ထာ-
 တိ ဣ၊ ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ ဝိသိသမ္ပဒ္ဓိပါဒနတ္ထာ ဟူသော ဤစကား
 ရပ်၌။ ဂတမဂ္ဂဿ စ၊ ကျောင်းမှ သုသာန်သို့ သွားသောလမ်းကိုလည်းကောင်း။
 အာဂတမဂ္ဂဿ စ၊ ကျောင်းမှ သုသာန်သို့ ပြန်လာသော လမ်းကိုလည်းကောင်း။
 ယာ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ အကြင်ဆင်ခြင်မှတ်သားခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။
 သာ ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ထိုကျောင်းသို့သွားသောလမ်း၊ ပြန်သော
 လမ်းကို ဆင်ခြင်မှတ်သားခြင်းသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိသိယာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလုပ်ငန်းစဉ်
 ဟူသော လမ်းမှန်သို့။ သမ္ပဒ္ဓိပါဒနတ္ထော၊ နှလုံးသွင်းမှုကို ကောင်းစွာဟုန် သွားစေ
 ခြင်း၊ တက်ရောက်စေခြင်းဟူသော အကျိုးရှိပေ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။
 အတ္ထော၊ ဆိုလိုသောအနက်ပေတည်း။ ဟံ၊ ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေဘော၊
 ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို မှတ်ယူခဲ့၍။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ပြန်လာသော။ ဣမံ ဘိက္ခု၊ ဤ
 ရဟန်းကို။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ လမ်းခွတ်လတ်၌။ ကေဝိ၊ အချို့သောသူတို့သည်။
 “ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဇ္ဇေ၊ ယနေ့။ ကတိမိ၊ ဘယ်နှစ်ရက်မြောက်ပါသနည်း။”
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိဝသံဝါ၊ ရက်ကိုမူလည်း။ သဓေ ပုစ္ဆန္တံ၊ အကယ်၍ မေးကုန်
 ငြားအံ့။ ပဉ္စဝါ၊ ပြဿနာကိုမူလည်း။ သဓေ ပုစ္ဆန္တံ၊ အကယ်၍ မေးကုန်ငြားအံ့။
 ပဋိသန္ဓာရံဝါ၊ နှုတ်ဆက်စကားကိုမူလည်း။ သဓေ ကရေန္တံ၊ အကယ်၍ ပြော
 ကုန်ငြားအံ့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ် အားထုတ်
 နေသောသူဖြစ်သည်။ ဣတိ မနသိ ကရိဘော၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ တုဏှိဘူတေန၊
 ဆိတ်ဆိတ်နေလျက်။ ဂန္တံ၊ သွားခြင်းငှာ။ န ဝန္တမိ၊ မသင့်ပေ။ ဒိဝသော-
 ကထေဘဗ္ဗော၊ နေ့ရက်ကို ပြောအပ်ပေ၏။ (ပြောသင့်ပေ၏။) ပဉ္စော ဝိဿဇ္ဇေ-
 တဗ္ဗော၊ ပြဿနာကို ဖြေအပ်ပေ၏။ သဓေ န ဇာနာတိ၊ အကယ်၍ မသိလျှင်။
 န ဇာနာမိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မသိပါဟု ပြောအပ်ပေ၏။ ဓမ္မိကော ပဋိသန္ဓာရော၊

တရားနှင့်လျော်သော နှုတ်ဆက်စကားကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုသင့်ပေ၏။ ဧဝံ
 ကရေန္တဿ၊ ဤသို့ပြောရသော ရဟန်းအား။ ဥဂ္ဂဟိတံ၊ မှတ်ယူလာခဲ့သော။
 တရုဏနိမိတ္တံ၊ နုသော ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ နဿတိ၊ ပျောက်ပျက်သွားတတ်၏။
 တသ္မိံ နဿန္တေပိ၊ ထိုနိမိတ် ပျောက်ပျက်တတ်ငြားသော်လည်း။ ဒိဝသံ ပုဋ္ဌေန၊
 ရက်ကိုမေးလျှင်။ ကထေတဗ္ဗမေဝ၊ ပြောအပ်သည်သာတည်း။ ပဉ္စ အဇာနန္တေန၊
 ပြဿနာကိုမသိလျှင်။ န ဇာနာမိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မသိပါဟု ပြောအပ်၏။ ဇာနန္တေန၊
 သိသောရဟန်းသည်။ ဧကဒေသေန၊ တစိတ်တပိုင်းအားဖြင့်။ ကထေတုံပိ
 ဝဇ္ဇတိ၊ ပြောခြင်းငှာလည်း သင့်ပေ၏။ ပဋိသန္ဓာရောပိ ကာတဗ္ဗော၊ နှုတ်ဆက်
 စကားကိုလည်း ပြုအပ် ပြောအပ်ပေ၏။ အာဂန္တုကဘိက္ခု ဒိသ္မာ၊ ဧည့်သည်
 ရဟန်းကို မြင်လျှင်။ အာဂန္တုက ပဋိသန္ဓာရော၊ ဧည့်သည်အား ပြုသင့်
 သောကျင့်ဝတ် ပဋိသန္ဓာရကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်သည် သာတည်း။
 အဝသေသာနိ၊ အာဂန္တုက ဝတ်မှကြွင်းကုန်သော။ စေတိယဂ်ဏဝတ္ထဗောဓိ-
 ယဂ် ဏ ဝတ္ထုဥပေါသထာဂါရဝတ္ထဘောဇနသာလာဇန္တာသရအာစရိယုပဇ္ဈာယ၊
 အာဂန္တုကဂမိကဝတ္တာဒိနိ၊ စေတီရင်ပြင်ကျင့်ဝတ်၊ ဗောဓိရင်ပြင်ကျင့်ဝတ်
 ဥပုသ်အိမ်ကျင့်ဝတ်၊ ဆွမ်းစားကျောင်းကျင့်ဝတ်၊ ချွေးဇရုံးအိမ်ကျင့်ဝတ်၊ ဆရာ
 အားကျင့်ဝတ်၊ ဥပဇ္ဈာယ်အားကျင့်ဝတ်၊ အာဂန္တုကကျင့်ဝတ်၊ ခရီးသွားဆဲ
 ဂမိကကျင့်ဝတ် အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ ခန္ဓကဝတ္တာနိ၊ ခန္ဓကဝတ်အလုံးစုံ
 တို့ကိုလည်း။ ပူရေတဗ္ဗာနေဝ၊ ဖြည့်ကျင့်အပ်ကုန်သည်သာတည်း။ တာနိ၊ ထို
 ကျင့်ဝတ်တို့ကို။ ပူရေန္တဿာပိ၊ ဖြည့်ကျင့်စဉ်လည်း။ ဝါ၊ ဖြည့်ကျင့်ရသော
 ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ တံ တရုဏနိမိတ္တံ၊ ထိုနုသော ဥဂ္ဂဟနိမိတ်
 သည်။ နဿတိ၊ ပျောက်ပျက်သွားငြားအံ့။ ပုန ဂန္ဓာ၊ တဖန်သွား၍။ နိမိတ္တံ
 ဂဏှိယာမိတိ၊ နိမိတ်ကိုယူအံ့ဟု။ ဂန္တုကာမဿာပိ၊ သွားလိုငြားသော်
 လည်း။ အမနုဿေဟိ ဝါ၊ ဘီလူးတို့သည်လည်းကောင်း။ ဝါဠုမိဂေဟိ ဝါ၊ ကျား
 စသော သားရဲတို့သည်လည်းကောင်း။ အဓိဋ္ဌိတတ္တာ၊ ထိုအသုဘ ကောင်ကို
 သိမ်းပိုက်စောင့်ရှောက် နေသောကြောင့်။ သုသာနမ္ပိ ဂန္တု၊ သုသာန်သို့
 လည်းသွားရန်။ န သက္ကာ ဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်ငြားအံ့။ နိမိတ္တံ ဝါ၊ အသုဘကောင်
 နိမိတ်သည်မူလည်း။ အန္တရဇောယတိ၊ ပြောင်းလွှဲ ဖောက်ပြန်သော အားဖြင့်
 ကွယ်ပျောက်သွားငြားအံ့။ ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ ဖူးဖူးရောင်နေသော
 သူသေကောင်သည်။ ဧကမေဝ ဒိဝသံ ဝါ၊ တရက်သာလျှင် လည်းကောင်း။
 ဒွေ ဝါ ဒိဝသေ၊ နှစ်ရက်သာလျှင် လည်းကောင်း။ ဌဟာ၊ တည်၍။ တနည်း။
 ဧကမေဝ ဝါ ဒွေ ဒိဝသေ ဌဟာ၊ တရက်နှစ်ရက်သာတည်၍။ ဝိနိလကာဒိဘာဝံ၊
 ညိုမည်းသော သူသေကောင် စသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သွားတတ်
 ပေ၏။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ အလုံးစုံသောကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံတို့တွင်။ ဧတေန

သမံ၊ ဤဥဒ္ဒါမာတက သုသေကောင်နှင့်တူသော။ ဒုလ္လဘံ ကမ္မဋ္ဌာနံ နာမ၊ ရခဲ
သောကမ္မဋ္ဌာနံ အာရုံမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧဝံ၊
ဤသို့ ယခုပြဆိုခဲ့သည်အတိုင်း။ နိမိတ္တေ နဌေ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပျောက်ကွယ်
သွားလျှင်။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ရတ္တိဋ္ဌာနေ ဝါ၊ ညဉ့်သန့်စင်
ရာ အရပ်၌သော်လည်းကောင်း။ ဒိဝဋ္ဌာနေ ဝါ၊ နေ့သန့်စင်ရာ အရပ်၌သော်
လည်းကောင်း။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ထိုင်နေပြီးလျှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမိနာ နာမ
ဒွါရေန၊ ဤမည်သော တံခါးဖြင့်။ ဝိဟာရာ နိက္ခမိတွာ၊ ကျောင်းမှထွက်ခဲ့၍။
အသုကဒိသာဘိမုခံ၊ ဤမည်သောအရပ်မျက်နှာဆီသို့ ရွှေ့ရှုသော။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။
ပဋိပဇ္ဇိတွာ၊ သွား၍။ (၁၈၃) အသုကသ္မိံ နာမဋ္ဌာနေ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ ဝါမံ၊
လက်ဝဲဘက်ကို။ ဂဏှိ၊ သွားခဲ့၏။ အသုကသ္မိံ နာမ ဋ္ဌာနေ၊ ဤမည်သော
အရပ်၌။ ဒက္ခိဏံ ဂဏှိ၊ လက်ယာဘက်ကိုသွားခဲ့၏။ တဿ၊ ထိုလမ်း၏။ အသု-
ကသ္မိံ ဋ္ဌာနေ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ ပါသာဏော၊ ကျောက်ရှိ၏။ အသုကသ္မိံ၊
ဤမည်သောအရပ်၌။ ဝမ္ပိကရုက္ခဂစ္ဆလတာနံ၊ တောင်ပို့၊ သစ်ပင်၊ ချုံ၊ နွယ်တို့တွင်။
အညတရံ၊ တခုခုရှိ၏။ သော အဟံ၊ ထိုငါသည်။ တေန မဂ္ဂေန ဂန္ဓာ၊ ထိုလမ်းဖြင့်
သွားပြီးလျှင်။ အသုကသ္မိံ နာမ ဋ္ဌာနေ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ အသုဘံ
အဒ္ဓသံ၊ အသုဘကောင်ကို တွေ့မြင်ခဲ့၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ အဟံ၊ ငါသည်။
(ထည့်)။ အသုကဒိသာဘိမုခေါ ဋ္ဌတွာ၊ ဤမည်သော အရပ်မျက်နှာဆီသို့
ရွှေ့ရှုတည်လျက်။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ နိမိတ္တာနိ၊ ကျောက်စသော
နိမိတ်တို့ကို။ ဝေဉ္စ ဝေဉ္စ သလ္လက္ခေတွာ၊ ဤသို့ ဤသို့လည်းမှတ်၍။ အသုဘ
နိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥဂ္ဂ-
ဟေတွာ၊ မှတ်ယူခဲ့ပြီးလျှင်။ အသုကဒိသာယ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ သုသာန-
တော၊ သုသာန်မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်ခဲ့၍။ ဝေရူပေန နာမမဂ္ဂေန၊ ဤသို့
သောလမ်းဖြင့်။ ဣဒဉ္စ ဣဒဉ္စ ကရောန္တော၊ ဤသို့သော ဤသို့သော
အမှုကိုလည်း ပြုလျက်။ အာဂန္ဓာ၊ လာခဲ့ပြီးလျှင်။ ဣမ နိသိန္ဓောတိ၊ ဤနေရာ၌
ထိုင်နေသည်ဟု။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဟာဝ၊ အကြင်၍လောက်။ ပလ္လက္ခ-
အာဘုဇိတွာ၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍။ နိသိန္ဓဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်သည်။ အတ္ထိ၊
ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ဂတာဂတမဂ္ဂေါ၊ အသွားအပြန်လမ်းကို။ ပစ္စ-
ဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဤသို့ဆင်ခြင်လျှင်။ ဝါ၊
ဤသို့ဆင်ခြင်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ တံ နိမိတ္တံ၊ ပျောက်ကွယ်သွား
သော ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ၊ ထင်ရှားပေါ်လာတတ်၏။
ပုရတော၊ ရွှေ၌။ နိက္ခိတ္တံ ဝိယ၊ ချထားသကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်ပေါ်လာတတ်၏။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းမှုသည်။ ပုရိမာကာရေနော၊ နိမိတ်မကွယ်
ပျောက်မီ ရှေးကဖြစ်ခဲ့ဖူးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင်။ ဝီထိံ

ဘာဝနာလမ်းစဉ်သို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ တက်ရောက်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ “ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ ဝီထိသမ္ပုပ္ပါဒနတ္တာတိ၊ ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ ဝီထိသမ္ပုပ္ပါဒနတ္တာ” ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုခဲ့ပေ၏။

၁၁၆။ ဣဒါနံ၊ ယခုအခါ၌။ အာနိသံသဒဿာဝီ ရတနသညီ ဟုတွာ စိတ္တိကာရံ ဥပဋ္ဌပေတွာ သမ္ပယာယမာနော တသ္မိံ အာရမ္မဏေ စိတ္တံ ဥပနိဗ္ဗုတိတိ ဧတ္ထ၊ အာနိသံသဒဿာဝီ ရတနသညီ ဟုတွာ စိတ္တိကာရံ ဥပဋ္ဌပေတွာ သမ္ပယာယမာနော တသ္မိံ အာရမ္မဏေ စိတ္တံ ဥပနိဗ္ဗုတိ ဟူသော ဤစကား ရပ်၌။ ဥဒ္ဓုမာတကပဋိက္ခယလေ၊ ဖူးဖူးရောင်နေသော သူသေကောင်ဟူသော စက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ၌။ မာနသံ စာရေတွာ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို အဖန်ဖန်ဖြစ် စေ၍။ ဈာနံ နိဗ္ဗုတ္တေတွာ၊ ဈာန်ကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီးလျှင်။ ဈာနပဒဋ္ဌာနံ၊ ဈာန်လျှင်နီးစွာသော အကြောင်းရင်းရှိသော။ ဝါ၊ ဈာန်ကို အခြေခံပြု၍။ ဝိပဿနံ ဝဇ္ဇေန္တော၊ ဝိပဿနာကိုတိုးပွားစေလျက်။ ဝါ၊ ပွားစေလိုသော သူသည်။ “ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ ဇရာမရဏမ္ပာ၊ အိုခြင်း သေခြင်းမှ။ အဒ္ဓါ၊ ကေနမချွတ်။ ပဋိမုစ္စိဿာမိတိ၊ လွတ်မြောက်ရပေလိမ့်မည်” ဟု။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာနိသံသဒဿာဝိနာ၊ အကျိုးအာနိသင်ကို မြင်လေ့ရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ပန၊ ဥပမာအားဖြင့် ပြပေအံ့။ ဒုဂ္ဂတော ပုရိသော၊ မရှိဆင်းရဲသော ယောက်ျားသည်။ မဟာဣမဏိရတနံ လဘိတွာ၊ အဖိုးများစွာထိုက်တန်သော ပတ္တမြားရတနာကို ရလျှင်။ မေ၊ ငါသည်။ ဒုလ္လဘံ၊ ရခဲသော ရတနာမြတ်ကို။ လဒ္ဓံ ဝတာတိ၊ ရပေပြီတကားဟု။ တသ္မိံ၊ ထိုပတ္တမြား၌။ ရတနသညီ ဟုတွာ၊ ရတနာမြတ်ဟု အမှတ်ပြုလျက်။ ဂါရဝံ ဇနေတွာ၊ လေးစားခြင်းကိုဖြစ်စေ၍။ ဝိပုလေန ပေမေန၊ အားကြီးသော ခင်မင်မြတ်နိုးခြင်းဖြင့်။ သမ္ပယာယမာနော၊ ကောင်းစွာ မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍။ တံ၊ ထိုပတ္တမြားကို။ ရက္ခေယျ ယထာ၊ စောင့်ရှောက်ရာသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ “ဒုဂ္ဂတဿ၊ သူဆင်းရဲ၏။ မဟာဣမဏိရတနသဒိသံ၊ အဖိုးများစွာ ထိုက်တန်သော ပတ္တမြားရတနာနှင့် တူသော။ ဒုလ္လဘံ၊ ရခဲသော။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤဥဒ္ဓုမာတက ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံကို။ မေ၊ ငါသည်။ လဒ္ဓံ၊ ရပေပြီ။ ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ စတုခာတုကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ ဓာတ်လေးပါး ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယူသောသူသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ စတ္တာရောမဟာဘူတေ၊ မဟာဘူတလေးပါးတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟာတိ၊ သိမ်းဆည်းနိုင်၏။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယူသောသူသည်။ အတ္တနောနာသိကဝါတံ၊ မိမိ၏ နှာခေါင်းလေကို။ ပရိဂ္ဂဟာတိ၊ သိမ်းဆည်းနိုင်၏။ ကသိဏကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ ကသိဏကမ္မဋ္ဌာန်းကိုယူသောသူသည်။ ကသိဏံ ကတွာ၊ ကသိဏ်းဝန်းပုံပြုလုပ်၍။ ယထာ သုခံ၊ ချမ်းသာသည့်အားလျော်စွာ။ ဝါ၊ အလို

ရှိတိုင်း။ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေနိုင်၏။ ဣတဏှနိ၊ ဤမှတပါးကုန်သော အနုဿတိ၊
ဗြဟ္မဝိဟာရ အစရှိကုန်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်။
သုလဘာနိ၊ ရလွယ်ကုန်၏။ တနည်း။ ဣတဏှနိ၊ ဤဥဒ္ဒါမာတကမှတပါးကုန်
သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းပင်။ သုလဘာနိ၊ ရလွယ်
ကုန်၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤဥဒ္ဒါမာတက သူသေကောင်သည်ကား။ ဧကမေဝ ဝါ-
ဒိဝသံ၊ တရက်ပတ်လုံးသာလျှင်လည်းကောင်း။ ဒွေ ဝါ ဒိဝသေ၊ နှစ်ရက်တို့
ပတ်လုံးသာလျှင်လည်းကောင်း။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်နေ၏။ တတော ပရံ၊ ထိုတရက်
နှစ်ရက်မှ နောက်ကာလ၌။ ဝိနီလကာဒိဘာဝေ၊ ညိုမည်းသော ဝိနီလကသူသေ
ကောင်စသည်အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ဖောက်သွားတတ်ပေ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်။ ဣဘော ဒုလ္လဘတရံ၊ ဤထက်ပိုလွန်၍ ရခဲသော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။
နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ဣတိ မနသိ ကတော၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းလျက်။ တသ္မံ၊ ထိုဥဒ္ဒါ
မာတကအာရုံ၌။ ရတနသညီနာ ဟုတွာ၊ ရတနာမြတ်ဟု အမှတ်ပြုလျက်။ စိတ္တိ-
ကာရံ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ရှိသေလေးစားခြင်းကို ဖြစ်စေလျက်။ သမ္ပိယာယမာနေန၊
ကောင်းစွာမြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုဥဒ္ဒါမာတက နိမိတ်ကို။ ရက္ခိတဗ္ဗံ၊
စောင့်ရှောက်အပ်ပေ၏။ ရတ္တိဋ္ဌာနေ စ၊ ညဉ့်နေရာ၌လည်းကောင်း။ ဒိဝါဌာနေ-
စ၊ နေနေရာ၌လည်းကောင်း။ “ဥဒ္ဒါမာတကပဋိက္ကလံ ဥဒ္ဒါမာတကပဋိက္ကလန္တိ၊
ဖူးဖူးရောင်နေသော စက်ဆုပ်ဖွယ် သူသေကောင်၊ ဖူးဖူးရောင်နေသော
စက်ဆုပ်ဖွယ်သူသေကောင်”ဟူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဒါမာတက နိမိတ်၌။ ပုနပုနံ၊
အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ စိတ္တံ ဥပနိဗ္ဗန္တိတဗ္ဗံ၊ စိတ်ကိုဆောင်ကပ်၍ ဖွဲ့ချည်အပ်၏။
တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုနိမိတ်ကို။ ပုနပုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ အာဘဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်
အပ်၏။ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏။ တက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့်ခေါက်အပ်
သည်ကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့် အထူး ခေါက်အပ်သည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊
ပြုအပ်၏။ တနည်း။ တက္ကာဟတံ၊ ကြံစည်မှုဖြင့် ထုနှက်သကဲ့သို့။ ဝိတက္ကာဟတံ၊
နှလုံးသွင်းခြင်း၊ အထူးကြံစည်မှုဖြင့် လှည့်ပတ်၍ ထုနှက်သကဲ့သို့။ ကာတဗ္ဗံ၊
အဖန်ဖန် နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြုအပ်၏။

၁၁၇။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ကရောတော၊ အဖန်ဖန် နှလုံးသွင်းခြင်း
ကို ပြုသော၊ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တတြ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဣဒံ၊ ဤယခုဆိုလတ္တံ့သော
စကားသည်။ နိမိတ္တဒ္ဓယဿ၊ နိမိတ်နှစ်ခုကို။ နာနာကရဏံ၊ ခွဲခြားကြောင်း
စကားပေးသည်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ဝိရူပံ ဟုတွာ၊ ဖောက်ပြန်သော
အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗီဘတ္တံ ဟုတွာ၊ အရုပ်ဆိုးသည်ဖြစ်၍။ ဘေရဝဒဿနံ-
ဟုတွာ၊ ကြောက်ဖွယ်ပုံပန်းရှိသည်ဖြစ်၍။ (ဟုတွာ-ပုဒ်ကို ပုဒ်တိုင်းယှဉ်ပေး
ထားသည်။) (၁၁၄) ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်ပေါ်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန၊ ပဋိဘာဂ

နိမိတ်သည်ကား။ ယာဝ ဒတ္တံ ဘုဉ်တော၊ အလိုရှိတိုင်း စားပြီးလျှင်။ နိပဇ္ဇော၊
လျောင်းနေသော။ ထူလက်ပစ္စင်ပုရိသော ဝိယ၊ ဆူဖြိုးသည့်ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်
ရှိသော ယောက်ျားကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်ပေါ်၏။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။
ပဋိဘာဂနိမိတ္တပဋိလာဘသမကာလမေဝ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ရသည်နှင့်တပြိုင်
နက်ပင်လျှင်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပြင်ပဉ္စ။ ကာမာနံ၊ ကာမအာရုံတို့ကို။ အမနသိကာ-
ရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ဝေးကွာသည့်အလိုအားဖြင့်။
ကာမစ္ဆန္ဓော၊ ကာမစ္ဆန္ဓသည်။ ပဟိယတိ၊ ကင်းပျောက်၏။ လောဟိတပ္ပဟာ-
နေန၊ သွေးကိုပယ်ခြင်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ပြည်သည်လည်း။ ပဟိယတိ ဝိယ၊ ကင်း
ပျောက်သကဲ့သို့။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အနုနယပ္ပဟာနေနေဝ၊ နှစ်သက်
ချစ်ခင်တတ်သော ကာမစ္ဆန္ဓကို ပယ်ခြင်း၊ ကင်းခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ ဗျာပါ-
ဒေါပိ၊ ဗျာပါဒသည်လည်း။ ပဟိယတိ၊ ကင်း၏။ တထာ၊ ထို့အတူ။ အာရဒ္ဓ-
ဝီရိယတာယ၊ ပြင်းစွာအားထုတ်သော ဝီရိယရှိခြင်းကြောင့်။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ထိုင်းမှိုင်း
ပျင်းရိမှု ထိနမိဒ္ဓသည်လည်း။ ပဟိယတိ၊ ကင်း၏။ အဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရကရသန္တ-
ဓမ္မာနုယောဂဝသေန၊ နှလုံးသာရွှင်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ငြိမ်းအေး ချမ်းမြေ့
သော သီလ၊ ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိ၊ သုခ အစရှိသောတရားတို့ကို မပြတ်ယှဉ်စေသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စက္ကုက္ကုစ္စံ၊ ပျံလွန်မှု ဥဒ္ဓစ္စ၊ နောင်ဘ ပူပန်မှုက္ကုက္ကုစ္စသည်။
ပဟိယတိ၊ ကင်း၏။ အဓိဂတဝိသေသဿ၊ ရပြီးသော ဥပစာရသမာဓိတရားထူး
၏။ ဝါ၊ တရားထူးကို။ ပစ္စက္ခတာယ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိပတ္တိ-
ဒေသကေ၊ ပဋိပတ္တိကို ဟောတော်မူသော။ သတ္တရံ စ၊ မြတ်စွာဘုရား၌
လည်းကောင်း။ ပဋိပတ္တိယဉ္စ၊ အကျင့်ပဋိပတ်၌လည်းကောင်း။ ပဋိပတ္တိဖလေ စ၊
ပဋိပတ်၏ အကျိုး၌လည်းကောင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ယုံမှားမှု ဝိစိကိစ္ဆာသည်။ ပဟိ-
ယတိ၊ ကင်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ပဉ္စနိဝရဏာနိ၊ ငါးပါးသော နိဝရဏတို့
သည်။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်ပြီးဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကင်းပျောက်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်ဦး
အံ့။ တသ္မိညေဝ နိမိတ္တေ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၌ပင်လျှင်။ စေတသော၊ စိတ်ကို။
အဘိနိရောပနလက္ခဏော၊ ရှေးရှုတင်ပေးခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဝိတက္ကော၊
ကြံစည်မှု ဝိတက်လည်းကောင်း။ နိမိတ္တာနုမဇ္ဇနကိစ္စံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အဖန်
ဖန် သုံးသပ်ခြင်းကိစ္စကို။ သာဓေယမာနော၊ ပြီးစေသော။ ဝိစာရော၊ ဆင်ခြင်မှု
ဝိစာရလည်းကောင်း။ ပဋိလဒ္ဓဝိသေသာဓိဂမပစ္စယာ၊ ရပြီးသော သမာဓိတရား
ထူးကို ရခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ ပီတိ၊ နှစ်သိမ့်အားရမှုပီတိ လည်း
ကောင်း။ ပီတိမနဿ၊ ပီတိနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိသောသူအား။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဘဝ-
တော၊ ဖြစ်သင့်သော ငြိမ်းအေးမှု ပဿဒ္ဓိလည်းကောင်း။ တန္တိမိတ္တံ၊ ထိုပဿဒ္ဓိ
လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ သုခံ၊ စိတ်ပျမ်းသာမှု သုခလည်းကောင်း။ သုခိ-
တဿ၊ ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသောသူအား။ စိတ္တသမာဓိသမ္ဘဝတော၊ စိတ်၏
တည်ကြည်မှုသမာဓိဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ သုခနိမိတ္တာ၊ သုခလျှင်အကြောင်း

ရင်းရှိသော။ ကေဂုတာ စ၊ အာရုံတခုတည်း ရှိသည်၏အဖြစ် ကေဂုတာ လည်း
 ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဈာနဂါနိ၊ ငါးပါးသော ဈာန်အင်္ဂါတို့သည်။ ပါတု-
 ဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ အဿ၊ ထို
 ယောဂီအား။ ပဌမဇ္ဈာနပဋိဗ္ဗိတုတံ၊ ပထမဈာန်၏ အတုဖြစ်သော။ ဝါ၊ ပုံတူ
 ဖြစ်သော။ ဥပစာရဇ္ဈာနမ္ပိ၊ ဥပစာရဈာန်သည်လည်း။ တဒ်ဏညေဝ၊ ထိုပဋိ-
 ဘာဂနိမိတ်ထင်သော ခဏ၌ပင်လျှင်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဣတော ပရံ၊
 ဤမှ နောက်၌။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ပဌမဇ္ဈာနဿ၊ ပထမဈာန်၏။
 အပ္ပနာစေဝ၊ အပ္ပနာသည်လည်းကောင်း။ ဝသိပ္ပတ္တိ စ၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်
 ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ
 သောစကားရပ်ကို။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော အစီအရင်ကို။ ပထဝီကသိဏေ၊ ပထဝီ-
 ကသိုဏ်း၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 သိအပ်၏။

ဝိနိလကာဒိကမ္မဋ္ဌာန

ဝိနိလကစသော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုပုံ

၁၁၈။ ပန၊ အဖို့တပါးကို ဆိုဦးအံ့။ ဣတော၊ ဤဥဒ္ဓုမာတက ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ။
 ပရေသု၊ တပါးကုန်သော။ ဝိနိလကာဒိသုပိ၊ ဝိနိလကအစရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့
 ၌လည်း။ “ဥဒ္ဓုမာတကံ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏန္တော ဧကော အဒုတိယော ဂစ္ဆတိ
 ဥပဋ္ဌိတယ သတိယာ”တိအာဒိနာ နယေန၊ ဥဒ္ဓုမာတကံ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂ-
 ဏန္တော ဧကော အဒုတိယော ဂစ္ဆတိ ဥပဋ္ဌိတယ သတိယာ-ဤသို့အစရှိသော
 နည်းဖြင့်။ ဂမနံ အာဒိ ကတော၊ သွားခြင်းကို အစပြု၍။ ယံ တံ လက္ခဏံ၊
 အကြင်နိမိတ်ယူခြင်း၏ လက္ခဏာကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံ
 ကို။ “ဝိနိလကံ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏန္တော ဝိပဗ္ဗကံ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏန္တော”တိ၊
 ဝိနိလကံ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏန္တော ဝိပဗ္ဗကံ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏန္တော-ဤသို့
 အစရှိသော။ ဝါ၊ ဝိနိလကံ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏန္တော ဝိပဗ္ဗကံ အသုဘနိမိတ္တံ
 ဥဂ္ဂဏန္တော ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ တဿ တဿ ဝသေန၊ ထိုထို
 အသုဘ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုသို့ ဝိနိလက-စသော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။
 ဥဒ္ဓုမာတကပဒမတ္တံ၊ ဥဒ္ဓုမာတကဟူသောပုဒ်မျှကို။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ ပြောင်းလဲ
 ၍။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ သဝိနိစ္ဆယာဓိပ္ပါယံ၊
 အဆုံးအဖြတ်နှင့်တကွသော အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်ပေ၏။

အယံ ပန၊ ဤ ယခုဆိုမည့်စကားသည်ကား။ ဝိသေသော၊ အထူးပေတည်း။
 ဝိနိလကေ၊ ဝိနိလကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ “ဝိနိလကံ ပဋိက္ခလံ၊ ဝိနိလကံ ပဋိက္ခလန္တိ၊
 ပကတိအဆင်း ပျက်လျက် ညှိမည်းသော စက်ဆုပ်ဖွယ် သူသေကောင်၊ ပကတိ

အဆင်းပျက်လျက် ညိုမည်းသော စက်ဆုပ်ဖွယ် သူသေကောင်” ဟု။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိနိလကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ကဗရကဗရဝဏ္ဏံ ဟုတွာ၊ များသောအားဖြင့် ပြောက်ကျား ပြောက်ကျား အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်ပေါ်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်ကား။ ဥဿဒဝသေန ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဖြူနီ ညိုပြာ စသောအဆင်းတွင် များသောအဆင်း၏အစွမ်း အားဖြင့်ထင်၏။

ဝိပုဗ္ဗကေ၊ ဝိပုဗ္ဗကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ “ဝိပုဗ္ဗကပဋိက္ကလံ၊ ဝိပုဗ္ဗကပဋိက္ကလန္တိ၊ ပြည်တစ်စုံစုံ ယိုထွက်နေသော စက်ဆုပ်ဖွယ် သူသေကောင်၊ ပြည်တစ်စုံစုံယိုထွက်နေသော စက်ဆုပ်ဖွယ် သူသေကောင်” ဟု။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိပုဗ္ဗကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ပဉ္စရန္တံ ဣဝ၊ တသွင်သွင် ပြည်ယိုနေသကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်ပေါ်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ နိစ္စလံ၊ မလှုပ်မယှက်။ သန္နိသိန္နံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ငြိမ်သက်သည်ဖြစ်၍ ထင်၏။

ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဝါ၊ နှစ်ပိုင်းပြတ်နေသော သူသေကောင်ကို။ ယုဒ္ဓမဏ္ဍလေ ဝါ၊ စစ်မြေပြင်၌သော်လည်းကောင်း။ စောရာဌဝိယံ ဝါ၊ သူခိုးဒြေတို့ ထကြွသောင်းကျန်းရာ တောအုပ်၌သော်လည်းကောင်း။ ယတ္ထ အာဇာတနေ သုသာနေ ဝါ၊ မင်းတို့သည် ခိုးသူတို့ကို သတ်ဖြတ်ကြစေရာ သုသာန်၌လည်းကောင်း။ (၁၁၅) ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။ စောရေ၊ ခိုးသူတို့ကို။ ဆိန္ဒူပေန္တိ၊ ဖြတ်စေကုန်၏။ တာဒိသေ သုသာနေ ဝါ၊ ထိုသို့သော သုသာန်၌လည်းကောင်း။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ မရသော်။ အရညေ၊ တော၌။ သိဟဗျဇ္ဈေဟိ၊ ခြင်္သေ့ ကျားတို့သည်။ ဆိန္ဒူပုရိသဋ္ဌာနေ၊ လူကို ကိုက်ဖြတ်ထားရာ အရပ်၌လည်းကောင်း။ လဗ္ဘတိ၊ ရနိုင်ပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တထာရူပဌာနံ ဂန္ဓာ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ဌာနသို့ သွားပြီးလျှင်။ နာနာဒိဿယံ၊ အထူးထူးသော နေရာ၌။ ပဘိတမ္ပိ၊ ကျရောက်နေသော်လည်း။ ကောဝဇ္ဇနေန၊ တကြိမ်တည်း ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ သစေ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ တပေါင်းတည်း ထင်ပေါ်ငြားအံ့။ ဣစ္စေတံဣတိ ဧတံ၊ ဤသို့ ထင်ပေါ်ပါမူ။ ကသလံ၊ ကောင်းလှပေ၏။ နော စေ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ မထင်ပေါ်ပါမူ။ သယံ ဟတ္တေန၊ မိမိလက်ဖြင့်။ န ပရာမသိတဗ္ဗံ၊ မသုံးသပ် မကိုင်တွယ်အပ်ပေ။ ဟံ၊ အပြစ်ကို ပြဇော့။ ပရာမသန္တော၊ သုံးသပ်ကိုင်တွယ်သည်ရှိသော်။ (သုံးသပ်ကိုင်တွယ်လျှင်။) ဝိဿာသံ အာပဇ္ဇတိ၊ အကျင်းဝင်ခြင်းသို့ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာရာမိကေန ဝါ၊ အာရာမစောင့်ကိုလည်းကောင်း။ သမဏုဇ္ဈေသေန ဝါ၊ သာမဏေကိုလည်းကောင်း။ အညေန ဝါ၊ ကေနစိ၊ အခြားတစ်

တယောက်ကိုဖြစ်စေ။ ကေဋ္ဌာနေ၊ တနေရာတည်း၌။ ကာရေတဗ္ဗံ၊ စုပေါင်းစေ
အပ်၏။ အသဘန္တေန၊ စေခိုင်းစရာ အာရာမစောင့်စသည်ကို မရသောရဟန်းသည်။
ကတ္တရယဋ္ဌိယာ ဝါ၊ တောင်တိုးဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဒဏ္ဍကေန ဝါ၊ ဟုတ်ဖြင့်
သော်လည်းကောင်း။ ကေဂုံလံ ဟေတွာ၊ လက်တသစ်ခြားဖြစ်အောင် ပြု၍။ ဥပ-
နာမေတဗ္ဗံ၊ ကပ်စေအပ်၏။ ဧဝံ ဥပနာမေတွာ၊ ဤသို့ကပ်စေပြီးလျှင်။ “ဝိစ္ဆိဒ္ဓက-
ပဋိက္ကလံ၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကပဋိက္ကလန္တိ။ နှစ်ပိုင်းပြတ်နေသော စက်ဆုပ်ဖွယ် သူသေ
ကောင်၊ နှစ်ပိုင်းပြတ်နေသော စက်ဆုပ်ဖွယ်သူသေကောင်” ဟု။ မနသိကာရော
ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို ဖြစ်စေအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိစ္ဆိဒ္ဓကကမ္မဋ္ဌာန်း။
၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ မဇ္ဈေ ဆိဒ္ဓံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အလယ်၌
ပြတ်နေသကဲ့သို့ ထင်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်ကား။ ပရိပုဏ္ဏံ
ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အပြည့်အစုံဖြစ်လျက် ထင်၏။

ဝိက္ခာယိတကေ၊ ဝိက္ခာယိတက ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ “ဝိက္ခာယိတကပဋိက္ကလံ
ဝိက္ခာယိတကပဋိက္ကလန္တိ၊ ခွေး မြေခွေးစသည်ဘို့သည် အထူးထူး အပြားပြား
ခဲစားအပ်သည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော သူသေကောင်၊ ခွေး မြေခွေးစသည်တို့
သည် အထူးထူး အပြားအပြား ခဲစားအပ်သည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသောသူသေ
ကောင်” ဟု။ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို ဖြစ်စေအပ်၏။
တ္ထေ၊ ဤဝိက္ခာယိတကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ တဟိ
တဟိ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ခါယိဘသဒိသမေဝ၊ ခဲစားထားသည်နှင့်တူစွာသာလျှင်။
ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ပရိပုဏ္ဏံ ဟုတွာ ဥပ-
ဋ္ဌာတိ၊ (အပြည့်အစုံသာလျှင် ထင်၏။) အလုံးစုံ ပြည့်စုံလျက်သာလျှင်ထင်၏။

ဝိက္ခိတ္တကမ္ပိ၊ အထွေထွေသောအရပ်သို့ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော သူသေကောင်
ကိုလည်း။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကေ၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်
ပင်လျှင်။ အဂုံလဂုံလန္တရံ ကာရေတွာ ဝါ၊ လက်တသစ်ခြား လက်တသစ်ခြား ပြု
စေ၍သော်လည်းကောင်း။ ကတွာ ဝါ၊ ကိုယ်တိုင် ပြု၍သော်လည်းကောင်း။
“ဝိက္ခိတ္တကပဋိက္ကလံ၊ ဝိက္ခိတ္တကပဋိက္ကလန္တိ၊ ထိုထိုအရပ်၌ စွန့်ပစ်ထား
သော စက်ဆုပ်ဖွယ် သူသေကောင်၊ ထိုထိုအရပ်၌ စွန့်ပစ်ထားသော စက်
ဆုပ်ဖွယ် သူသေကောင်” ဟု။ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ နှလုံးသွင်း
ခြင်းကို ဖြစ်စေအပ်၏။ တတ္ထ၊ ဤဝိက္ခိတ္တကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ပါကဋန္တရံ ဟုတွာ
ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်ရှားသောအကြားရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန၊
ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်ကား။ ပရိပုဏ္ဏံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အပြည့်အစုံဖြစ်၍သာ
ထင်၏။

ဟတဝိက္ခိတ္တကမ္ပိ၊ ထိုထိုအရပ်၌ ပစ်ချထားအပ်သော သူသေကောင်ကို
လည်း။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကေ၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရေသုယေဝ ဌာနေသု၊ ဆို

အပ်ခဲပြီးသော အပြားရှိကုန်သော အရပ်တို့၌သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်ပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တတ္ထ ဂန္ဓာ၊ ထိုရနိုင်ရာအရပ်သို့သွားပြီးလျှင်။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ခဲပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အင်္ဂုလင်္ဂုလန္တရံ ဝါ ကာရေတွာ၊ လက်တသစ် လက်တသစ်ခြားသည်ကိုပြုစေ၍သော်လည်းကောင်း။ ကတွာ ဝါ၊ ကိုယ်တိုင်ပြု၍သော်လည်းကောင်း။ “ဟတဝိက္ခိတ္တကပဋိက္ကုလံ၊ ဟတဝိက္ခိတ္တကပဋိက္ကုလန္တိ၊ သတ်ပြီး ထိုထိုအရပ်၌ ပစ်ချထားအပ်သော စက်ဆုပ်ဖွယ် သူသေကောင်၊ သတ်ပြီး ထိုထိုအရပ်၌ ပစ်ချထားအပ်သော စက်ဆုပ်ဖွယ် သူသေကောင်” ဟု။ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို ဖြစ်စေအပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဟတဝိက္ခိတ္တကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ပညာယမာနံ၊ ထင်ရှားစေသော။ ပဟာယမုခံ ဝိယ ဟောတိ၊ ခုတ်ထစ်မိရာ အမာဝကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ပရိပုဏ္ဏမေဝ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အပြည့်အစုံဖြစ်၍သာလျှင်ထင်၏။

လောဟိတကံ၊ သွေးယိုနေသော သူသေကောင်ကို။ ယုဒ္ဓမဏ္ဍလာဒီသု၊ စစ်မြေပြင် စသည်တို့၌။ လဒ္ဓပ္ပဟာရာနံ၊ လက်နက်ဒဏ်ရာရသောသူတို့၏။ ဆိန္ဓေသု၊ အဖြတ်ခံအပ်ကုန်သော။ ဟတ္ထပါဒါဒီသု ဝါ၊ လက်ခြေ စသည်တို့၌သော်လည်းကောင်း။ ဘိန္နဂဏ္ဍပိဋ္ဌကာဒီနံ ဝါ၊ ပေါက်ပြဲသော ထွတ်အိုင်းနား၊ အဖုံအလုံးနာ စသည်တို့၏ သော်လည်းကောင်း။ မုခတော၊ ဒဏ်ရာအဝ အမာဝမှ။ ပဉ္စရမာနကာလေ၊ သွေးယိုနေသောကာလ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ ဒီသ္မာ၊ ထိုသူသေကောင်ကို ကြည့်ရှု၍။ “လောဟိတကပဋိက္ကုလံ၊ လောဟိတကပဋိက္ကုလန္တိ၊ သွေးယိုနေသော စက်ဆုပ်ဖွယ်သူသေကောင်၊ သွေးယိုနေသောစက်ဆုပ်ဖွယ် သူသေကောင်” ဟု။ မနသိကာရောပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုဖြစ်စေအပ်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်ကား။ သန္နိသိန္နဟုတွာဥပဋ္ဌာတိ၊ မလှုပ်မယှက် ငြိမ်သက်လျက်ထင်၏။

ပုဋ္ဌဝကံ၊ ပုဋ္ဌဝကအသုဘသည်။ ဒွိဟတိဟစ္စယေန၊ နှစ်ရက်သုံးရက်လွန်သောအခါ၌။ ကုဏပဿ၊ သူသေကောင်၏။ နဝဟိ ဝဏမုခေဟိ၊ ကိုးခုသောအမာဝတို့မှ။ ကိမိရာသိပဉ္စရဏကာလေ၊ ပိုးလောက်အစုယိုထွက်သောကာလ၌။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အပိ စ၊ တနည်းကား။ တံ၊ ထိုပုဋ္ဌဝကအသုဘသည်။ သောဏသိင်္ဂါလမနုဿဂေါမဟိ သဟတ္ထိအဿအဇဂရာဒီနံ၊ ခွေး၊ မြေခွေး၊ လူနွား၊ ကျွဲ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ စပါးကြီးမြွေစသည်တို့၏။ သရီရပ္ပမာဏမေဝ ဟုတွာ၊ ကိုယ်ပမာဏရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်၍။ သာလိဘတ္တရာသိ ဝိယ၊ သလေးထမင်းအစုကဲ့သို့။ (၁၈၆) တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တေသု၊ ထိုခွေးကောင်ပုပ်စသည်တို့တွင်။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော အကောင်ပုပ်၌။ “ပုဋ္ဌဝကပဋိက္ကုလံ၊ ပုဋ္ဌဝကပဋိက္ကုလန္တိ၊ ပိုးလောက်ပြည့်နေသော စက်ဆုပ်ဖွယ် သူသေကောင်၊ ပိုးလောက်ပြည့်နေ

သော စက်ဆုပ်ဖွယ်သုသေကောင်”ဟု။ မနသိကာရာ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊
 နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြုအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ စူဠပိဏ္ဍပါတိတံသုတ္တေရဿ၊ စူဠပိဏ္ဍ-
 ပါတိတိဿ မထေရ်အား။ ကာဠဒိသဝါပိယာ အန္တော၊ ကာဠဒိသမည်သော
 အိုင်အတွင်း၌။ ဟတ္ထိကုဏပေ၊ ဆင်သေကောင်ပုပ်၌။ နိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌာသိ၊ နိမိတ်
 ထင်ဘူးလေပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဋ္ဌဝကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပန၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်
 ကား။ စလမာနံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ၊ လှုပ်ရှားနေသကဲ့သို့ထင်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊
 ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ သာလိဘတ္တပိဏ္ဍော ဝိယ၊ သလေးထမ်းအစုကဲ့သို့။ သန္တိ-
 သိန္တိ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ငြိမ်သက်သည်ဖြစ်၍ထင်၏။ ဝါ၊ မလှုပ်မယှက် ငြိမ်သက်
 လျက် ထင်၏။

အဋ္ဌိကံ၊ အဋ္ဌိကအသုဘကို။ “သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သိဝထိကာယ၊ သုသန္ဓိ-
 ၌။ ဆဋ္ဌိတံ၊ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော။ သမံသလောဟိတံ၊ အသားအသွေးရှိလျက်။
 နဟာရသမ္ပန္နံ၊ အစကြာတို့ဖြင့် ဖွဲ့စပ်ထားအပ်သော။ အဋ္ဌိသင်္ခလိကံ သရီရံ၊
 အရိုးဆက် အရိုးစု သုသေကောင်ကို။ ပဿေယျ သေယျထာပိ၊ တွေ့မြင်ရာ
 သကဲ့သို့။” ဣတိ အာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်။ နာနပ္ပကာရ-
 ဘော ဝုတ္တံ၊ အမျိုးမျိုးသော အပြားအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ တတ္ထ၊
 ထိုအဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာန်း၌ (နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-မှစပ်)။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ တံ၊
 ထိုအဋ္ဌိက အသုဘကို။ နိက္ခိတ္တံ ဟောတိ၊ ပစ်ချအပ်သည်ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထို
 ပစ်ချထားရာအရပ်သို့။ ပုရိမနယေနော ဂန္တော၊ ရွှေ၍ပြဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်
 လျှင် သွား၍။ သမန္တာ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ပါသဏ္ဌာဒီနံ ဝသေန၊ ကျောက်
 စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်နှင့်တကွ။ သာရမ္ပဏံ၊ အာရုံနှင့်
 တကွ။ ကတွာ၊ ပြုပြီးလျှင်။ “ဣဒံ၊ ဤကိုယ်ကောင်သည်။ အဋ္ဌိကန္တိ၊ စက်ဆုပ်
 ဖွယ် အရိုးစုပေတည်း”ဟု။ သဘာဝဘာဝတော၊ မိမိ၏ သဘောရင်းဖြစ်သော
 လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဥပလက္ခေတွာ၊ မှတ်သားပြီးလျှင်။ ဝဏ္ဏာဒီဝသေန၊
 အဆင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကောဒသာဟာကာရေဟိ၊ တဆယ့်တပါး
 သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နိမိတ်ကို မှတ်ယူအပ်ပေ၏။

၁၁၉။ ပန၊ အထူးကို ပြဆိုဦးအံ့။ တံ၊ ထိုအရိုးစုကို။ ဝဏ္ဏဘော၊ အဆင်း
 အားဖြင့်။ ဓေတန္တိ၊ ဖြူသည်ဟု။ ဩလောကေန္တဿ၊ ရှုသောသူအား။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊
 အသုဘသဘောအားဖြင့် မထင်။ ဩဒါတကသိဏသမ္ပေဒေါ၊ ဩဒါတကသိုဏ်း
 ဖြင့် ရောယှက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အဋ္ဌိကန္တိ၊ အရိုးစု
 စက်ဆုပ်ဖွယ် သုသေကောင်ဟု။ ပဋိက္ကု၊ သဝသေနော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏အစွမ်း
 အားဖြင့်သာလျှင်။ ဩလောကေတဗ္ဗံ၊ ကြည့်ရှုအပ်၏။ လိင်္ဂန္တိ၊ လိင်အသွင်
 ဟူသည်မှာ။ ဣဒံ၊ ဤအရာ၌။ ဟတ္ထာဒီနံ နာမ၊ လက်အစရှိသည်တို့၏ အမည်
 ပေတည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဟတ္ထပါဒသိသဥရဗာဟုကဋိဉိရူဇဿံနံ

ဝသေန၊ လက်၊ ခြေ၊ ခေါင်း၊ ရင်၊ လက်ရုံး၊ တင်ပါး၊ ပေါင်၊ ခြေသလုံးတို့၏ အလိုအားဖြင့်။ လိင်တော၊ လိင်အသွင်အားဖြင့်။ ဝတ္ထုပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒီသရသဝဋ္ဋတုရဿခုဒ္ဒကမဟန္တဝသေန၊ အရှည်၊ အတို၊ အလုံး၊ လေးမြောင့်၊ အဝယ်၊ အကြီးတို့အလိုအားဖြင့်။ သဏ္ဌာန- တော၊ ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်။ ဝတ္ထုပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ ဒိသော- ကာသာ၊ အရပ်နှင့်တည်ရာတို့သည်။ ဝုတ္တနယာ ဝေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်း အတိုင်းပင်တည်း။ တဿ တဿ အဋ္ဌိနော၊ ထိုထိုအရိုး၏။ ပရိယန္တဝသေန၊ အစွန်အလိုအားဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒတော ဝတ္ထုပေတော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်မှတ် သားပြီးလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုအရိုးတို့တွင်။ ယဒေဝ၊ အကြင်အရိုးသည်သာလျှင်။ ပါကဋ္ဌံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်ရှားပေါ်လွင်၏။ (ဤနေရာ၌ ပါကဋ္ဌံနှင့် ဥပဋ္ဌာတိ-ပုဒ် တို့သည် အနက်တူနေ၍ နှစ်ပုဒ်ဖော်၍ ယခုကဲ့သို့ပေးသည်။) တံ ဂဟေတွာ၊ ထို ထင်ရှားပေါ်လွင်သော အရိုးကို နိမိတ်အဖြစ်ဖြင့်ယူ၍။ အပ္ပနာ ပါပုဏိတဗ္ဗာ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်စေအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တဿ တဿ အဋ္ဌိနော၊ ထိုထို အရိုး၏။ နိန္နဋ္ဌာနထလဋ္ဌာနဝသေန၊ ချိုင့်ရာ မောက်ရ-ဌာနတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိန္န- တော စ၊ အနိမ့်အချိုင့်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ထလတော စ၊ အမြင့်အမောက် အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထုပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ ပဒေသဝသေ- နာပိ၊ တည်ရာအရပ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ “အဟံ၊ ငါသည်။ နိန္နေ ဌိတော၊ အနိမ့်၌တည်နေသည်။ အဋ္ဌိ၊ အရိုးသည်။ ထလေ ဌိတော၊ အမြင့်၌တည်နေ၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ ထလေ ဌိတော၊ အမြင့်၌တည်သည်။ အဋ္ဌိ၊ အရိုးသည်။ နိန္နေ ဌိတော၊ အနိမ့်၌တည်နေ၏။ ဣတိပိ ဝတ္ထုပေတဗ္ဗံ၊ ဤသို့လည်း ပိုင်းခြားမှတ် သားအပ်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဒိန္နံ အဋ္ဌိကာနံ၊ နှစ်ခုသောအရိုးတို့၏။ သဋ္ဌိတ- သဋ္ဌိတဋ္ဌာနဝသေန၊ ဆက်စပ်ရာ ဆက်စပ်ရာဌာနတို့၏ အလိုအားဖြင့်လည်း ကောင်း။ သန္နိတော ဝတ္ထုပေတဗ္ဗံ၊ အဆက်အစပ်အားဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သား အပ်၏။ အဋ္ဌိကာနံယေဝ၊ အရိုးတို့၏သာလျှင်။ အန္တရဝသေန၊ အကြား၏အစွမ်း အားဖြင့်။ ဝိဝရတော၊ အကြားအရပ်အားဖြင့်။ ဝတ္ထုပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ် သားအပ်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ သဗ္ဗတ္ထေဝ၊ အရိုးအားလုံး၌ပင်လျှင်။ ဉာဏံ စာရေတွာ၊ ဉာဏ်ကို သွားစေ၊ ကျက်စားစေ၍။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤဌာန၌။ ဣဒံ အတ္ထိတိ၊ ဤအရိုးတည်ရှိနေသည်ဟု။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်အားဖြင့်။ ဝတ္ထုပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်၏။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့ပိုင်းခြားမှတ်သားသော် လည်း။ နိမိတ္တေ အနုပဋ္ဌဟန္တေ၊ နိမိတ်မထင်သေးလျှင်။ နုလောဋ္ဌဋ္ဌိမ္ပိ၊ နုပူးရိုး၌။ စိတ္တံ သဏ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ စိတ်ကိုကောင်းစွာထားအပ်ပေ၏။

၁၂၀။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ ယသ၊ ဤအဋ္ဌိက အသုဘ၌ကဲ့သို့။ တနည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌိက အသုဘ၌။ ကောဒသဝိနေ၊ တဆယ့်တပါးသောအပြားအား

ဖြင့်။ ဣဒံ နိမိတ္တဂဟဏံ၊ ဤဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို ယူခြင်းကို။ ယုဇ္ဇမာနဝသေန၊ ယှဉ်သင့်ယှဉ်ထိုက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ ယထာ၊ မှတ်သားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣတော၊ ဤအဋ္ဌိက အသုဘမှ။ ပုရိမေသု ပုဠဝဏာဒိသုပိ၊ ရှေးဖြစ်သော ပုဠဝကအသုဘစသည်ကို၌လည်း။ ယုဇ္ဇမာနဝသေန၊ ယှဉ်သင့်ယှဉ်ထိုက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊ မှတ်သားအပ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣဒဉ္စ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤအဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ သကလာယပိ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာယ၊ တကိုယ်လုံးသော အရိုးစု၌လည်း။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံနိုင်ပေ၏။ ဧကသိမ္ပိ အဋ္ဌိကေ၊ အရိုးတချောင်းတည်း၌လည်း။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံနိုင်ပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုအရိုးစုနှင့် အရိုးတချောင်းတို့တွင်။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊ တခုခုသော အဋ္ဌိက အသုဘ၌။ ဧကောဒသဝိခေန၊ တဆယ့်တပါးအပြားအားဖြင့်။ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ နိမိတ်ကိုမှတ်ယူပြီးလျှင်။ “အဋ္ဌိကပဋိက္ကလံ၊ အဋ္ဌိကပဋိက္ကလန္တိ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အရိုးစု၊ (၁၇၇) စက်ဆုပ်ဖွယ်အရိုးစု”ဟု။ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣမ၊ ဤအဋ္ဌိက အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တမ္ပိ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်လည်းကောင်း။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တမ္ပိ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်လည်းကောင်း။ ဧကသဒိသမေဝဟောတိ၊ တထပ်တည်းတူသည်သာဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုကားသည်။ ဧကသိမ္ပိ အဋ္ဌိကေ၊ အရိုးတချောင်းတည်း၌။ ယုတ္တံ၊ သင့်လျော်၏။ အဋ္ဌိသင်္ခလိကာယ ပန၊ အရိုးစု၌ကား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၌။ ပညာယမ္ပာနေ ဝိဝရတာ၊ ထင်ပေါ်သောအကြားရှိခြင်းသည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ပဋိဘာဂနိ မိတ္တေ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ ပရိပုဏ္ဏဘာဝေါ၊ အလုံးစုံပြည့်နေခြင်းသည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧကဋ္ဌိကေပိ၊ အရိုးတချောင်းတည်း၌သော်လည်း။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေန၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ဗိဘဗ္ဗေန၊ အဆင်းမလှသည်။ ဝါ၊ အရုပ်ဆိုးသည်။ ဘယာနကေန၊ ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေန၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ပီတိသောမနဿဇနကေန၊ ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေန၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ပီတိသောမနဿဇနကေန၊ ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာသနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ဥပစာ၊ ရာဝဟတ္တာ၊ ဥပစာရသမာဓိကို ဆောင်ပေးတတ် ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေန၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ပီတိသောမနဿဇနကေန၊ ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာသနည်း။ (ဤအနက်ပေးထားသည်ကို သတိပြု)။

ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ ဣမသ္မိံ ဩကာသေ၊ ဤအရာ၌။ အဋ္ဌကထာသု၊ အဋ္ဌကထာ
 တို့၌။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။
 ဒွါရံ ဒေတုသဝ၊ တံခါးဖွင့်လျက်သာလျှင်။ (ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ခက်သည်။ ဋီကာ
 မှာကြည့်ပါ)။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုထားသောစကားဖြစ်ပေသည်။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဆို
 ပါဦးအံ့။ “စတုသု ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ လေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရတရားတို့၌
 လည်းကောင်း။ ဒသသု အသုဘေသု၊ စ၊ ဆယ်ပါးသော အသုဘတို့၌လည်း
 ကောင်း။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ ဗြဟ္မဝိဟာ
 ရေသု၊ ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၌။ သီမသမ္ပေဒေါယေဝ၊ သီမသမ္ပေဒခေါ် နယ်ပယ်အပိုင်း
 အခြားဖြတ်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ပေတည်း။ ဒသသု စ အသုဘေသု၊
 ဆယ်ပါးသော အသုဘတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိကပုံ ကတု၊ တင့်တယ်သည်၊ မဟင့်တယ်
 သည်ဟု နှစ်သွယ်နှစ်ခွ ကြံဆခြင်းမရှိအောင်ပြု၍။ (ဤပုဒ်ခက်သည်၊ ဋီကာမှာ
 ကြည့်)။ ပဋိက္ကုလဘာဝေယော ဒိဋ္ဌေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်ကိုသာ မြင်လတ်
 သော်၊ (မြင်လျှင်)။ နိမိတ္တံ နာမ ဟောတီတိ၊ နိမိတ်မည်ပေသည်”ဟု။ ဝတုပိ၊
 ဆိုပြီးလျှင်။ (တ္ထေကေ ဝေ၊ ဤမျှလောက်သော စကား၌သာလျှင်။ အဋ္ဌကထာ၊
 မရပ်တည်မူ၍။ အနန္တရမေဝ၊ အခြားမဲ့၌ပင်လျှင်။ “ဣ၊ ဤအသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း
 ၌။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်သည်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်လည်းကောင်း။ ပဋိဘာဂ-
 နိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ထည့်)၊ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြား
 ရှိ၏။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ဝိရူပံ၊ ဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိသည်။
 ဗီတစ္ဆံ၊ အရပ်ဆိုးသည်။ ဘယာနကံ ဟုတု၊ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသည်ဖြစ်
 ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ သင်၏။” ဣတိ အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌ-
 ကထာတို့၌ ဆိုထားပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ ကြောင့်။ ဝိစာရေတု၊ စိစစ်ဆင်ခြင်၍။
 ယံ၊ အကြင်စကားကို။ အဝေါစုမှ၊ ငါတို့ဆိုခဲ့ကုန်ပြီ။ ဣဒမေဝ၊ ငါတို့ဆိုခဲ့သော
 ဤစကားသည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ အဋ္ဌကကမ္မဋ္ဌာန်းနိမိတ်ထင်ပုံကိုပြသော ဤအရာ
 ၌။ ယုတ္တံ၊ သင့်မြတ်ပေ၏။

အပိ စ၊ တနည်းအားဖြင့်သော်ကား။ မဟာတိဿထေရဿ၊ မဟာတိဿ
 မထေရ်အား။ ဒန္တိကမတ္တာဝလောကနေန၊ သွားရိုးမျှကို ကြည့်ရှုခံခြင်း မြင်
 ခြင်းကြောင့်။ သကလိတ္ထသရီရဿ၊ မိန်းမဟကိုယ်လုံး၏။ အဋ္ဌိသင်္ခာတဟာ-
 ဝေန၊ အရိုးစုအဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနာဒိနိ၊ ထင်ခြင်းစသည်တို့သည်။ ဧဿ၊ ဤ
 အဋ္ဌကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ နိဒဿနာနိ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်တို့၏ အထူးကို
 ထင်ရှားပြသော ဥဒါဟရုဏ် ပုံစံ သာမကများပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် စကား
 တရပ် အပြီးသတ်သတည်း။

ဣတိ၊ ဤစကားအစဉ်ဖြင့်။ ဒသသတလောစနေန၊ (တရာဆယ်လံ) တထောင်သောမျက်စိ အမြင်ရှိသော သိကြားမင်းသည်။ ထုတကိတ္တိ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည့် ကျော်စောသံရှိတော်မူသော။ သုဘဂုဏော၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ် တင့်တယ်သော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဒသဗလော၊ ဉာဏ်တော်အား ဆယ်ပါး၊ ကိုယ်တော်အား ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧကေကဇ္ဈာနဟေတုနိ၊ တခုတခုသော ဈာန်၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်လော့။ ယာနိ အသုဘာနိ၊ အကြင်ဆယ်ပါးသော အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ အဝေါစ၊ ဟောကြားတော်မူခဲ့လေပြီ။

တာနိ စ၊ ထိုဆယ်ပါးသော အသုဘတို့ကိုလည်းကောင်း။ တေသံ၊ ထိုဆယ်ပါးသော အသုဘတို့၏။ ဣမံ ဘာဝနာနယဉ္စ၊ ဤဆိုခဲ့သော ဘာဝနာနည်းကိုလည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဝိဒိတုာန၊ သိပြီး၍။ (သိပြီးလျှင်)။ ဧကေသေဝ၊ ထိုဆယ်ပါးသော အသုဘတို့၌ပင်။ ပကိဏ္ဏကကထာပိ၊ ပြီးပြီမပြုဆိုချက်ဖြစ်သော ဤစကား ကိုလည်း။ ဘိယျော၊ အသွန်။ ဝါ၊ နောက်ထပ်။ ဝိညယျော၊ သိသင့်ပေသေး၏။

ပကိဏ္ဏကကထာ

ပြီးပြီမပြုဆိုချက်

၁၂၁။ ဟိ၊ ဆက်လက်၍ချဲ့ပြဦးအံ့။ တေသု၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော အသုဘဆယ်ပါးတို့တွင်။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော အသုဘ၌။ အဓိဂတဇ္ဈာနော၊ ဈာန်ကိုရပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုဝိက္ခမ္မိတရာဂတ္တာ၊ တပ်မက်မှုရာဂကို ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အသုဘဘာဝနာဖြင့် ကောင်းစွာခွာပြီး ဖြစ်သောကြောင့်။ ဝိဘရာဂေါ ဝိယ၊ ရာဂကင်းပြီးသော ရဟန္တာကဲ့သို့ပင်။ နိလ္လောလုပ္ပစာရော ဟောတိ၊ လျှပ်ပေါ်လောင်လီသော မက်မောသော အမှုအရာကင်းလျက်ရှိပေ၏။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ထိုသို့ အသုဘတိုင်း၌ ရသောဈာန်ကြောင့် လျှပ်ပေါ်လောင်လီ မက်မောသော အမှုအရာ ကင်းသော်လည်း။ ယှာယံ-ယော အယံ အသုဘဘေဒေါ၊ အကြင်ဆယ်ပါးသော အသုဘအပြားကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ သော အသုဘပွဘေဒေါ၊ ထို အသုဘအပြားကို။ သရီယသဘာဝပ္ပတ္တိဝသေန စ၊ ကိုယ်ကောင်း၏ သူသဘောသို့ ရောက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ရာဂစရိတဘေဒဝသေန စ၊ ရာဂထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ ခဲ့ဦးအံ့။ အဝသရီရံ၊ သူသောကောင်၏ ကိုယ်သည်။ ပဋိကူလဘာဝံ အာပဇ္ဇမာနံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အဖြစ်သို့ ရောက်လတ်

သော်။ ဥဒ္ဓုမာတကသဘာဝပုတ္တံ ဝါ၊ ဖူးဖူးရောင်သောသဘောသို့ ရောက်သည် မူလည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝိနီလကာဒီနံ၊ ဝိနီလက စသည်တို့တွင်။ အညတရ- သဘာဝပုတ္တံ ဝါ၊ တပါးပါးသော သဘောသို့ ရောက်သည့်မူလည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ယာဒိသံ ယာဒိသံ၊ အကြိုင်သို့ အကြိုင်သို့ သဘောရှိသော သူသေကောင်ကို။ လဒ္ဓု၊ ရခြင်းငှာ။ သက္ကာ ဟောတိ၊ စွမ်းနိုင် သည်ဖြစ်၏။ တာဒိသေ တာဒိသေ၊ ထိုထို ရသည့် ရတိုင်းသမျှသော လူသေ ကောင်ကို။ ဥဒ္ဓုမာတကပဋိက္ကလံ၊ ဖူးဖူးရောင်လျက် စက်ဆုပ်ဖွယ်သူသေ ကောင်။ ဝိနီလကပဋိက္ကလန္တိ၊ ပကတိအဆင်းပျက်လျက် ညှိမည်းနေသော စက်ဆုပ်ဖွယ်သူသေကောင်ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ ဂဏှိတဗ္ဗမေဝ၊ ယူအပ်သည်သဘာဝတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သရီရသဘာဝပုတ္တံဝသေန၊ ကိုယ်ကောင်၏ ဖူးဖူးရောင်ခြင်းအစရှိသော သီးသန့် သဘောသို့ ရောက်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒသခ၊ ဆယ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ အသုဘပွဘေဒေါ၊ အသုဘအပြားကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်ပေ၏။

(၁၈၈) စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤအသုဘဆယ်ပါးတို့တွင်။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ ဖူးဖူးရောင်သော သူသေကောင်သည်။ သရီရသဏ္ဌာနဝိပတ္တိပ္ပကာသနတော၊ ကိုယ်သဏ္ဌာန်၏ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်။ သဏ္ဌာနရာဂိနော၊ ရုပ်ပုံသဏ္ဌာန်၌ တပ်မက်မှု ရာဂအားကြီးသောသူအား။ ဝိသေသတော၊ အထူး အားဖြင့်။ သပ္ပိယံ၊ သင့်လျော်ပေ၏။ (လျောက်ပတ်ပေ၏)။ ဝိနီလကံ၊ ပကတိ အဆင်းပျက်လျက် ညှိမည်းသောအဆင်းရှိသည့် သူသေကောင်သည်။ ဆဝိရာဂ- ဝိပတ္တိပ္ပကာသနတော၊ တင့်တယ်လှသော အရေအဆင်း အသွေးအရောင်၏ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရဝဏ္ဏရာဂိနော၊ ကိုယ်အဆင်း၌ တပ်မက်မှုရာဂအားကြီးသော သူအား။ ဝိသေသတော၊ အထူး အားဖြင့်။ သပ္ပိယံ၊ သင့်လျော်ပေ၏။ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ ပြည်တစ်စုံစုံ ယိုထွက်နေသော သူသေကောင်သည်။ ကာယဝဏ္ဏပဋိဗဒ္ဓဿ၊ အမာသဖွယ် ကိုယ်နှင့်စပ်ဆိုင် သော။ ဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝဿ၊ အနံ့ဆိုးရှိသည့်အဖြစ်ကို။ ပကာသနတော၊ ပြတတ် သောကြောင့်။ မာလာဂန္ဓာဒိဝသေန၊ ပန်းနံ့သာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမုဋ္ဌာပိတသရီရဂန္ဓရာဂိနော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်ပေါ်စေအပ်သော အနံ့၌တပ်မက်မှု ရာဂအားကြီးသောသူအား။ ဝိသေသတော သပ္ပိယံ၊ အထူးအားဖြင့် သင့် လျော်လျောက်ပတ်ပေ၏။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ၊ ခါးလယ်၌ပြတ်၍နေသော သူသေကောင် သည်။ အန္တေ သုသိရဘာဝပ္ပကာသနတော၊ အတွင်း၌ အခေါင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြတတ်သောကြောင့်။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ဃနဘာဝရာဂိနော၊ တလုံး တခဲတည်းအဖြစ်၌ တပ်မက်မှုရာဂ အားကြီးသောသူအား။ ဝိသေသတော

သပ္ပာယ်၊ အထူးအားဖြင့် သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပေ၏။ ဝိက္ခာယိတကံ၊ အမျိုးမျိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ခဲစားထားသော သူသေကောင်သည်။ မံသုပဗ္ဗယသမ္ပတ္တိဝိနာသပ္ပကာသနတော၊ အသားစု အသားစိုင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ပျက်စီးခြင်းကို ပြတတ်သောကြောင့်။ ထနာဒီသု သရီရပုဗ္ဗေသေ၊ သားမြတ်စသော ကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတို့၌။ မံသုပဗ္ဗယရာဂိနော၊ စုံ့စုံ့မိမိ၊ နှစ်လို့စလို့ အိအိစက်စက် ချောညက်သည်ဟု အမှတ်ပြုသည့် အသားစု အသားစိုင့်၌ တပ်မက်သောရာဂ အားကြီးသောသူအား။ ဝိသေသတော သပ္ပာယ်၊ အထူးအားဖြင့် သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပေ၏။ ဝိက္ခိတ္တကံ၊ ထိုထိုအရပ် အထွေထွေ၌ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော သူသေကောင်သည်။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ လက်ခြေ စသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏။ ဝိက္ခေပပ္ပကာသနတော၊ ပြန့်ကြဲနေခြင်းကို ပြတတ်သောကြောင့်။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂလီလာရာဂိနော၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်း၌ တပ်မက်မှု ရာဂအားကြီးသောသူအား။ ဝိသေသတော သပ္ပာယ်၊ အထူးအားဖြင့် သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပေ၏။ ဟတဝိက္ခိတ္တကံ၊ သတ်၍ ထိုထိုအရပ်၌ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော သူသေကောင်သည်။ သရီရသဃာတဘေဒဝိကာရပ္ပကာသနတော၊ တစပ်တည်း တပေါင်းတည်း ဖြစ်နေသော ကိုယ်၏ ကွဲပြားပျက်စီးသော အခြင်းအရာကို ပြတတ်သောကြောင့်။ သရီရသဃာတသမ္ပတ္တိရာဂိနော၊ ကိုယ်တစပ်တည်း တပေါင်းတည်း ပြည့်စုံခြင်း၌ တပ်မက်မှု ရာဂအားကြီးသောသူအား။ ဝိသေသတော သပ္ပာယ်၊ အထူးအားဖြင့် သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပေ၏။ လောဟိတကံ၊ သွေးယိုထွက်နေသော သူသေကောင်သည်။ လောဟိတမက္ခိတပဋိက္ကုလဘာဝပ္ပကာသနတော၊ သွေးလူးပေလျက် စက်ဆုပ်ဖွယ်အဖြစ်ကို ပြတတ်သောကြောင့်။ အလင်္ကာရဇနိတသောဘရာဂိနော၊ အဆင်းတန်ဆာကြောင့်ဖြစ်သော တင့်တယ်ခြင်း၌ မက်မောမှု ရာဂအားကြီးသော သူအား။ ဝိသေသတော သပ္ပာယ်၊ အထူးအားဖြင့် သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပေ၏။ မုဋ္ဌဝကံ၊ ပိုးကောင်ပြည့်နေသော သူသေကောင်သည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ အနေကကိမိကုလသဘာဝေရဏဘာဝပ္ပကာသနတော၊ များစွာသော ပိုးမျိုးတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည်၏အဖြစ်ကို ပြတတ်သောကြောင့်။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ မမတ္တရာဂိနော၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ဝါ၊ ငါတဦးတည်းပိုင် အဖြစ်ဖြင့် တပ်မက်မှုရာဂအားကြီးသောသူအား။ ဝိသေသတော သပ္ပာယ်၊ အထူးအားဖြင့် သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပေ၏။ အဋ္ဌိကံ၊ အရိုးစုအသုဘကောင်သည်။ သရီရဋ္ဌီနံ၊ ကိုယ်ကောင်အရိုးတို့၏။ ပဋိက္ကုလဘာဝပ္ပကာသနတော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အဖြစ်ကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒန္တသမ္ပတ္တိရာဂိနော၊ သွား၏ပြည့်စုံခြင်း၌။ ဝါ၊ သွားကောင်းသည်၌ တပ်မက်မှု ရာဂအားကြီးသောသူအား။ ဝိသေသတော သပ္ပာယ်၊ အထူးအားဖြင့် သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပေ၏။ (အစက ဝိသေသတော-ပုဒ်ကို ပုဒ်အားလုံး၌ ယှဉ်၍ပေးထားသည်။)။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ရာဂစရိတဘေဒဝသေ၊

နာပိ၊ ရာဂထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်အပြား၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒသဓာ၊ ဆယ်ပါး အပြားအားဖြင့်။ အသုဘပွဘေဒေါ၊ အသုဘအပြားကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူ အပ်၏။ ဣတိ ဝေဒိတဗျော၊ ဤသို့ သိအပ်ပေ၏။

ပန၊ ဆက်အံ့။ သေယျာသာပိ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ အပရိသဏ္ဌိတ-
ဇလာယ၊ ထက်ဝန်းကျင်၌ မရပ်တန့်သော ရေရှိသော။ သီဃသောတာယ
နဒိယ၊ အစီးသန်သော ရေအလျဉ်ရှိသောမြစ်၌။ နာဝါ၊ လှေသည်။ အရိတ္တ-
ဗလေနဝ၊ ထိုးဝါး၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်တည်နိုင်၏။
အရိတ္တေန ဝိနာ၊ ထိုးဝါးနှင့်ကင်း၍။ ဌပေတုံ၊ ရပ်တည်စေခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊
ယထာ၊ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ အာရမ္မဏဿ၊ အသုဘ
အာရုံ၏။ ဒုဗ္ဗလတ္တာ၊ အားနည်းသည်၏။ ဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိတက္က-
ဗလေနဝ၊ ကြံစည်မှုဝိတက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဧကဂ္ဂံ ဟုတော့၊
တခုတည်းသော အာရုံရှိလျက်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တံ့နိုင်၏။ ဝိတက္ကေန ဝိနာ၊
ဝိတက်နှင့်ကင်း၍။ ဌပေတုံ၊ တည်တံ့စေခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။
တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ (ဒသဝိဓေပိ) ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ အသုဘော၊ ဆယ်ပါးလုံးသော
ဤအသုဘကမ္မဋ္ဌာနန်း၌။ ပဌမဇ္ဈာနမေဝ၊ ဝိတက်ရှိသော ပထမဈာန်သည်
သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုတိယာဒိနိ၊ ဝိတက်ကင်းသော ဒုတိယဈာန်
စသည်တို့သည်ကား။ န၊ မဖြစ်ကုန်။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ပဋိက္ခုလေပိ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်းငြားသော်လည်း။
ဧတသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ဤအသုဘအာရုံ၌။ “ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ ဤအကျင့်
ဖြင့်။ ဇရာမရဏမ္ပာ၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းမှ။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်ကန်။ ပရိမုစ္စိဿာ မိတိ၊
လွတ်ရပေတော့မည်” ဟု။ ဝေံ၊ ဤသို့။ အာနိသံသဒဿာဝိတာယ စေဝ၊ အကျိုး
အာနိသင်ကို မြော်မြင်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ နိဝရဏ-
သန္တာပပ္ပဟာနေန စ၊ နိဝရဏဟူသော အပူကိုပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။
ပီတိသောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းခြင်း ပီတိသောမနဿသည်
ဖြစ်ပေါ်ပေ၏။ ကိမိဝ၊ ဥပမာသော်ကား။ ပုပ္ဖဆန္ဒကဿ၊ ပန်းမှိုက်သွန်ခေါ် ဘင်
ကျုံးသမားအား။ “ဒါနိ၊ ယခုပင်။ ဗဟုံ ဝေတနံ၊ အခကြေးငွေများစွာကို။
လဘိဿာမိတိ၊ ရပေသိမ့်မည် (ရပေတော့မည်)” ဟု။ အာနိသံသဒဿာဝိနော၊
အကျိုးအာနိသင်ကို မြင်သောကြောင့်။ ဂူထရာသိမ္ပိ၊ မစင်ပုံ၌။ ပီတိသော-
မနဿံ၊ ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းခြင်း ပီတိသောမနဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ
ဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဥဿန္တဗျာဓိဒုက္ခဿ၊ အနာကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ
များစွာ ရောက်နေသော။ ဂျောဂိနော၊ ရောဂါသည်အာ။ ဝေနေဝိရေစနပ္ပ-

ဝတ္ထိယံ၊ ပျို့အံခြင်း၊ ဝမ်းသက်ခြင်းဖြစ်ရာ၌။ ပီတိသောမနဿံ၊ ဝမ်းမြောက် ရှင်လန်းခြင်း ပီတိသောမနဿသည့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ စ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့လည်း ကောင်းတည်း။

၁၂၂။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတံ၊ ဤအသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ဒသဝိဓမ္မိ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော်လည်း။ လက္ခဏတော၊ လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဧကမေဝ ဟောတိ၊ တပါးတည်းသာ ဖြစ်ပေ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဒသဝိဓသာပိ၊ ဆယ်ပါး အပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧတဿ၊ ဤအသုဘ၏။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာသည်။ အသုစိဒ္ဓန္တဇေယျပဋိကူလဘာဝေါ ဝေ၊ မစင်ကြယ် အနံဆိုးလျက် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ပက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာဟုပေတည်း။ (ထပ်ပုံ)။ တဒေတံ = တံ ဧတံ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော ဤအသုဘသည်။ ဣဒံ၊ လက္ခဏေန၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ကောင်းသည်၏အဖြစ်ဟူသော ဤလက္ခဏာဖြင့်။ ကောလံ၊ သက်သက်၊ မကသရီရေ၊ သူသေကောင်၏ ကိုယ်၌သာလျှင်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်သည်ဘူး။ န၊ မဟုတ်သေး။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ စေတိယပဗ္ဗတဝါသိနော၊ စေတိယတောင်၌နေသော။ မဟာတိဿတ္ထေရဿ၊ မဟာတိဿမထေရ်အား။ ဒန္တဋ္ဌိကဒဿာဝိနော၊ သွားရိုးကိုမြင်လျှင်။ ဥပဋ္ဌာတိ ဝိယ စ၊ အသုဘနိမိတ် ထင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂဟံ၊ ဆင်၏ကျောက်ကုန်းထက်၌တည်သော။ ရာဇာနံ ဩလောကေန္တဿ၊ မင်းကိုကြည့်ရှုစဉ်။ သံသရက္ခိတတ္ထေရုပဋ္ဌာကသာမဏေရဿ၊ သံသရက္ခိတမထေရ်၏ အလုပ်အကျွေး သာမဏေအား။ ဥပဋ္ဌာတိ ဝိယ စ၊ အသုဘနိမိတ်ထင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ (၁၁၉) ဇီဝမာနကသရီရေပိ၊ အသက်ရှင်ဆဲလူ၏ကိုယ်၌လည်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အသုဘနိမိတ် ကင်ပေးသေး၏။ ဟိ၊ သင့်မြတ်၏။ ဝါ၊ မှန်၏။ မတသရီရံ၊ သေသူ၏ကိုယ်သည်။ အသုဘံ ယထေဝ၊ အသုဘဖြစ်သကဲ့သို့။ ဇီဝမာနကမ္ပိ၊ ရှင်ဆဲလူ၏ကိုယ်သည်လည်း။ အသုဘမေဝ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်တယ်သော အသုဘသာလျှင်ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ အသုဘဖြစ်သော်ငြား ပည်း။ ဧတ္ထ၊ ရှင်ဆဲဖြစ်သော ဤကိုယ်၌။ အာဂန္တုကေန အလင်္ကာရေန၊ ဧည့်သည်ဖြစ်သော ရေချိုးသုတ်သင် နံသာတင်၍ တန်ဆာဆင်ခြင်းဖြင့်။ ပဋိစ္ဆန္တတ္တံ၊ ဖုံးကွယ်ထားသောကြောင့်။ အသုဘလက္ခဏံ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မတင့်တယ်ဟု မှတ်စရာအသုဘလက္ခဏာသည်။ ပစ္စေဒနဿ၊ လူအများစုအား။ (ထည့်)။ န ပညာယတိ၊ မထင်ပေါ်နိုင်။ ပကတိယာ ပန၊ ပကတိပင်ကို မှားဖြင့် မူကား။ ဣဒံ သရီရံ နာမ၊ ဤကိုယ်မည် နည်းနာ။ အတိရေကတိသတအဋ္ဌိကသမုဿယံ၊ သုံးရာကျော်သော အရိုးတို့ဖြင့် စိုက်လောင်းကားအပ်ပေ၏။ အသိတိသတသန္တိသံသဋ္ဌိတံ၊ တရာရှစ်ဆယ်သော အဆက်အစပ်တို့ဖြင့် ဆက်စပ်

ထားအပ်ပေ၏။ နဝနွာရသတနိဗန္ဓနံ၊ ကိုးရာသောအကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့ချည်ထား
အပ်ပေ၏။ နဝမံသပေသိသတာနုလိတ္တံ၊ ကိုးရာသော သားတစ်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံ
မွမ်းမံထားအပ်ပေ၏။ အလ္လစမ္ပပရိယောနဒ္ဓံ၊ စိုသောအရေထူဖြင့် မြှေးယှက်
ထားအပ်ပေ၏။ ဆဝိယာ ပဋိစ္ဆန္တံ၊ အရေပါးဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားအပ်ပေ၏။
ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ၊ မွေးညှင်းပေါက် အခိုးအငွေ့ပေါက်ဟူသော အသေးအမွှား
အပေါက်များ အနှံ့အပြားရှိ၏။ မေဒကထလိကာ ဝိယ၊ အဆီထည့်ထားသော
မြေအိုး မြေခွက်ကဲ့သို့။ နိစ္စုပ္ပန်တပဉ္စရိတံ၊ အငယ်အောက် ဆူပွက်ရုံထွက်
လျက်ရှိ၏။ ကိမိသံဃနိသေဝိတံ၊ ပိုးအပေါင်းတို့၏ မှီဝဲရာနေရာဖြစ်၏။ ရောဂါနံ
အာယတနံ၊ အနာရောဂါတို့၏ စွဲကပ်ရာလည်းဖြစ်၏။ ဒုက္ခဓမ္မာနံ ဝတ္ထု၊ ဆင်းရဲ
တရားတို့၏ ဖြစ်ပွားရာလည်းဖြစ်၏။ ပရိဘိန္နပုရာဏာ ဣဿ ဝိယ၊ အနှံ့အပြား
ပေါက်ကွဲသောအိုင်းအမ၈အိုးကြီးကဲ့သို့။ နဝဟိ ငဏာမုခေဟိ၊ ကိုးခုသောအမာဝ
တို့မှ။ သတတဝိသန္ဓနံ၊ အမြဲမပြတ် ယိုထွက်လျက်ရှိ၏။ ယဿ သရီရဿ၊
အကြွေကိုယ်၏။ ဥဘောဟိ ဒ ဣဟိ၊ နှစ်ခုသော မျက်စိပေါက်တို့မှ။ အက္ခိဂ္ဂ-
ထကော ပဉ္စရတိ၊ မျက်ရည် မျက်ချေးယိုထွက်၏။ ကဏ္ဍဗိလေဟိ၊
နှစ်ဘက်သော နားပေါက်တို့မှ။ ကဏ္ဍဂုထကော ပဉ္စရတိ၊ နားဖာချေး
ယိုထွက်၏။ နာသာပုဋ္ဌေဟိ၊ နှစ်ဘက်သော နှာခေါင်းပေါက်တို့မှ။
သိသံဏိကာ ပဉ္စရတိ၊ နှာရည် နှပ်ချေးယိုထွက်၏။ မုခေတော၊
ခံတွင်းမှ။ အာဟာရပိတ္တသေမုရုဓိရာနိ၊ အစာသစ်၊ သည်းခြေ၊
သလိပ်၊ သွေးတို့သည်။ ပဉ္စရန္တိ၊ ယိုထွက်ကုန်၏။ အဓောဒ္ဓါရေဟိ၊ အောက်ဒ္ဓါရ
တို့မှ။ ဥစ္စာရပဿာဝါ၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့သည်။ ပဉ္စရန္တိ၊ ယိုထွက်ကုန်၏။
နဝနဝတိယာ လောမကူပသဟသေဟိ၊ ကိုးသောင်း ကိုးသောင်းသောမွေးညှင်း
တိုင်းတို့မှ။ အသုစိသေဒယူသော ပဉ္စရတိ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ချွေးစေး ချွေးရည်
ယိုထွက်၏။ နိလမက္ခိကာဒယော၊ ယင်မမဲရိုင်းစသော အကောင်တို့သည်။
သမ္ပရိဝါရေန္တိ၊ ဝန်းရံလျက် နားကုန် နေကုန်၏။ ယံ သရီရံ၊ အကြွေကိုယ်ကို။
ဒန္တကဋ္ဌမုခဓောဝနသိသမက္ခန နဟာန နိဝါသနပါရုပနာဒိဟိ၊ (ဒန်ပူသုံးဆောင်
ခြင်း) သွားတိုက်ခြင်း၊ မျက်နှာသစ်ခြင်း၊ ဦးခေါင်းကိုဆီလိမ်းခြင်း၊ ရေချိုး
ခြင်း၊ ခါးဝတ်ကိုယ်ရုံဝတ်ရုံခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဇဂ္ဂိတော၊ မသုတ်သင် မပြု
ပြင်ပဲ။ ယထာဇာတောဝ၊ မိမွေးတိုင်းသာဖြစ်လျက်။ ဖရူသဝိပ္ပကိဏ္ဍကေသော
ဟုတော၊ ကြမ်းတမ်းသောဆံပင်များ ဖရိုဖရဲကြဲလျက်။ ဂါမေန ဂါမံ၊ တရွာမှ
တရွာသို့။ ဝိစရန္တော၊ သွားလာနေလျှင်။ ရာဇာပိ၊ ပြည့်ရှင်မင်းသည်လည်း
ကောင်း။ ပုပ္ဖဆန္ဒကစဏ္ဍာလာဒိသု၊ ပန်းမှိုက်သွန် ဒွန်းစဏ္ဍားစသည်တို့တွင်။
အညတရောပိ၊ တယောက်ယောက်သည်လည်းကောင်း။ သမသရီရပဋိက္ကုလ-
တာယ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကိုယ်ရှိပုံချင်း တူညီနေသောကြောင့်။ နိဗ္ဗိသေသော
ဟောတိ၊ ထူးခြားမှုမရှိတော့ပေ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အသုစိဒုဂ္ဂန္ဓဇဂ္ဂိစ္စပဋိက္ကု-

လတာယ၊ မစင်မကြယ် ရွံဖွယ်ညှီသိုး အနံ့ဆိုးရှိလျက် စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်း သည်ချည်းဖြစ်သောကြောင့်။ ရဇညာ ဝါ သရီရေ၊ ပြည့်ရှင်မင်း၏ကိုယ်၌သော် လည်းကောင်း။ စဏ္ဍာလဿ ဝါ သရီရေ၊ ဒွန်းဏ္ဍာရား၏ ကိုယ်၌သော်လည်း ကောင်း။ ဝေမတ္တံ နာမ နတ္ထိ၊ ထူးခြားခြင်းမည်သည် မရှိတော့ပေ။ ပန၊ ထိုသို့ ထူးခြားခြင်း မရှိသော်လည်း။ ဒန္တကဋ္ဌမုခဓေဝနာဒီဟိ၊ သွားတိုက်ခြင်း၊ မျက်နှာသစ်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤကိုယ်၌။ ဒန္တမလာဒီနိ၊ သွားချေး စသည်တို့ကို။ ပမဇ္ဇိတော၊ သုတ်သင်၍။ နာနာဝတ္ထေဟိ၊ အမျိုးမျိုးသောအဝတ် အထည်တို့ဖြင့်။ ဟိရီကောပိနိ၊ ဖုံးထားသင့်သော ရှက်ဖွယ်ကိုယ်အင်္ဂါကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတော၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ နာနာဝတ္ထေန၊ အသွေးအရောင်အမျိုးမျိုးရှိသော။ သုရဘိဝိလေပနေန ဝိလိမ္ပေတော၊ အမွှေးအကြိုင်နံ့သာဖြင့် လိမ်းကျံ၍။ ပုပ္ဖာ- ဘရဏာဒီဟိ အလင်္ကာရိတော၊ ပန်းအဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့်ဆင်မြန်းလျက်။ “အဟံ၊ မမံတိ၊ ငါ၊ ငါဟာ” ဟု၊ ဂဟေတဗ္ဗာကာရပုတ္တံ ကရေန္တိ၊ မှတ်ယူအပ်သော အခြေအနေသို့ ရောက်အောင် ပြုလုပ်နေကြကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့ပြုပြင်ထား ခြင်းကြောင့်။ ဣမံနာ အာဂန္တုကေန အလင်္ကာရေန၊ ဧည့်သည်အာဂန္တုဖြစ် သော ဤအဆင်တန်ဆာဖြင့်။ ပဋိစ္ဆန္တတ္တာ၊ ဖုံးကွယ်ထားသောကြောင့်။ အဿ သရီရဿ၊ ဤကိုယ်၏။ ယာထာဝသရသံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်ကန်သည့် သူ့ ပင်ကို သဘောဖြစ်သော။ တံ အသုဘလက္ခဏံ၊ ထိုအသုဘလက္ခဏာကို။ အဇေနန္တာ၊ မသိနိုင်ကြကုန်သော။ ဝါ မသိနိုင်ကြသောကြောင့်။ (ဟေတုမန္တဝိသေသေန) အသဉ္ဇာနန္တာ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြကုန်သော။ ပုရိသာ၊ ယောက်ျား တို့သည်။ ဣတ္ထိသု၊ မိန်းမတို့၌လည်းကောင်း။ ဣတ္ထိယော စ၊ မိန်းမတို့သည် လည်း။ ပုရိသေသု၊ ယောက်ျားတို့၌လည်းကောင်း။ ရတိံ ကရေန္တိ၊ မွေ့လျော် နှစ်သက် တပ်မက်နေကြကုန်၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထ သဘောအားဖြင့်မူကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကိုယ်ထည်း၌။ ရဇ္ဇိတဗ္ဗကယုတ္တဋ္ဌာနံ နာမ၊ တပ်မက်နှစ်သက်ရန် သင့်လျော်သောအရာမည်သည်။ အဏုမတ္တံပိ နတ္ထိ၊ အဏုမြူမျှလောက်သော်လည်း မရှိချေ။ တထာ ဟိ၊ ထိုသို့မရှိသောကြောင့် ပင်လျှင်။ ကေသလောမနဒဒန္တဓဋ္ဌသိသံဏိကဉ္စာရပဿာဝါဒီသု၊ ဆံပင်၊ အမွှေး၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်စသည် တို့တွင်။ ကေကောဋ္ဌာသမ္ပိ၊ တခုသောအဖို့အစုသော် ပည်း။ သရီရတော ဗဟိ၊ ကိုယ်မှအပြင်ပသို့။ ပတိတံ၊ ကျသွားလျှင်။ (ကျလတ်သော်)။ သတ္တာ၊ လူ သတ္တဝါတို့သည်။ ဟတ္ထေန ဆုပ်တုမ္ပိ၊ လက်ဖြင့်ထိရန်သော်လည်း။ န ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုမရှိကြတော့ပေ။ အဋ္ဌိယန္တိ၊ အနှိပ်စက်ခံရသလိုပင် မုန်းတီးကြကုန်၏။ ဟရာယန္တိ၊ ရွံရှာကြကုန်၏။ ဝါ၊ ရှက်နိုးကြကုန်၏။ ဇိဂုစ္ဆန္တိ၊ စက်ဆုပ်ကြကုန်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝါ၊ သို့သော်လည်း။ ဧတ္ထ သရီရေ၊ ဤကိုယ်ထည်း၌။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင် ဆံပင်မွှေးညင်းစသော အဖို့အစုသည်။ အဝသေသံ ဟောတိ၊

ကြွင်းကျန်သေး၏။ တံတံ၊ ထိုထိုကိုယ်၌တည်သော ဆံပင် မွေးညင်းစသောအဖို့ အစုသည်။ ငဋ္ဌိက္ကုလမ္ပိ သမာနံ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ အဝိဇ္ဇန္တကာရပရိယောနဒ္ဓါ၊ အဝိဇ္ဇာမှောင်သည် မြေးယုက်ဖိုးကွယ်ထားသော ကြောင့်။ အတ္တသိနေဟရာဂရတ္တာ၊ မိမိကိုယ်၌ ချစ်ခင်သော ရာဂဖြင့်တပ်မက် ကြကုန်လျက်။ ‘ဣဒ္ဓံ၊ လိုချင်စရာကောင်းပေသည်။ ကန္တံ၊ နှစ်သက်စရာ ကောင်းပေသည်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာသည်။ အတ္တာ၊ အတ္တတည်း’။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ မှတ်ယူကြကုန်၏။ တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ဧဝံ ဂဏ္ဍန္တော၊ ဤသို့မှတ်ယူကြသောကြောင့်။ အဋ္ဌဝိယံ၊ တောထဲ၌။ ကံ သုကရုက္ခံ ဒိသ္မာ၊ ပေါက်ပင်ကို တွေ့မြင်၍။ ရုက္ခတော၊ ပေါက်ပင်မှ။ အပတိတပုပ္ဖံ၊ မကြွေကျသေးသော အပင်ထက်ရှိပန်းကို။ “အယံ၊ အပင်ဆက်ရှိ ဤအရာသည်။ မံသပေသိ၊ သားတစ်ပေတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့အထင်မှားသဖြင့်။ ဝိဟညမာနေန ဇရသိင်္ဂါလေန၊ ပင်ပန်းရသော မြေခွေးအိနှင့်။ သမာနတံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ တူညီခြင်းသို့ ရောက်ကြရလေကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်—

(၁၉၀) သိင်္ဂါလော၊ မြေခွေးသည်။ ဝနေ၊ တောထဲ၌။ ပုပ္ဖိတံ ကံ သုကံ၊ ပွင့်နေသော ပေါက်ပွင့်ကို။ ဒိသ္မာ၊ တွေ့မြင်၍။ “မယာ၊ ငါသည်။ မံသ- ရုက္ခော လဗ္ဗေ၊ ဣတိ၊ အသားပင်ကို ရလေပြီ” ဟု။ ဝေဂသာ ဂန္တော၊ အဆောတလျှင် ပြေးသွားပြီးလျှင်။ ပတိတံ ပတိတံ ပုပ္ဖံ၊ ကျလာတိုင်း ကျလာတိုင်းသော ပန်းကို။ အတိလောလုပေါ၊ အလွန်မက်မောလျက်။ ခုံသိတွာ၊ ကိုက်ခဲ၍။ ဣဒံ၊ ဤအရာကား။ န မံသံ၊ အသားမဟုတ်။ ရုက္ခသ္မိံ၊ သစ်ပင်ထက်၌။ ယံ၊ အကြင်နီတျာရဲရဲ အဆုပ်အခဲသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အဒံ၊ ထိုနီတျာရဲရဲ အဆုပ်အခဲသည်သာ။ မံသံ၊ အသား ပေတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏ္ဍာတိ ယထာပိ၊ မှတ်ယူသကဲ့သို့—

တထာ၊ ထိုအတူ။ ဗုဓော၊ ပညာရှိသည်။ “ပတိတံယဝ ကောဋ္ဌာသံ၊ ကိုယ်မှကျသော ဆံပင်စသော အဖို့အစုကိုသာလျှင်။ အသုဘန္တိ၊ အသုဘ” ဟု။ အဂ္ဂဟေတွာန၊ ထိုမြေခွေးကဲ့သို့ မမှတ်ယူမူ၍။ သရီရဋ္ဌံ၊ ကိုယ်၌တည်ရှိနေသော။ နမ္ပိ၊ ထိုဆံပင်အစရှိသော အဖို့အစုကိုလည်း။ တထာ၊ ကိုယ်မှကျသော ထိုအဖို့အစုနှင့်အတူ။ ဝါ၊ အဖို့အစုကဲ့သို့ပင်။ အသုဘန္တိ၊ အသုဘဟု။ ဂဏ္ဍေယျ၊ မှတ်ယူရာ၏။

ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဣမံ ကာယံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်တို့ဖြင့် ပြည့်နေသော ဤကိုယ်ကို။ သုဘတော ဂဟေတွာ၊ တင့်တယ်သည်ဟု စွဲယူကြ၍။ တတ္ထ၊ ထိုကိုယ်၌။ မုစ္ဆိတာ ဗာလာ၊ တွေ့ဝေမက်မောကြ

သော သူမိုက်ဘို့သည်။ ပါပါနိ ကရောန္တာ၊ ကိုယ်ကျိုးအတွက် မကောင်း
မှုဘို့ကို ပြုကြသောကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ အပါယ်ဆင်းရဲစသော ဒုက္ခမှ။ န
ပရိမုစ္စဗေ၊ မလွတ်မြောက်ပဲ ရှိကြလေကုန်၏။

တသ္မာ၊ သို့မဟုတ်။ ဇေဓာဝိ၊ ပညာရှိသည်။ ဇီဝတောဝါ၊ အသက်
ရှင်ဆဲမူလည်းဖြစ်သော။ မာဘာဝါ၊ သေပြီးမူလည်းဖြစ်သော။ ပူတိ-
ကာယဿ၊ ကိုယ်ကောင်ပုပ်၏။ သုဘဘာဝေန၊ တင့်တယ်သည်၏
အဖြစ်သည်။ ဝဇ္ဇိတံ သဘာဝံ၊ ကြည်အပ်သော။ ဝါ၊ တင့်တယ်ခြင်း
ကင်းသော စက်ဆုပ်ဖွယ်သဘောကို။ ပသေယျ၊ ရှုရာ၏။ ဟိ၊ မှန်၏-

ယော ကာယော၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော အဖို့အစုအပေါင်းဖြစ်သော
အကြင်ကိုယ်သည်။ ဒုဂ္ဂန္ဓော၊ နံစော် ညှိဟောင်း မကောင်းသော အနံ့
ရှိ၏။ အသုစိ၊ အဖန်ဖန်မစင်ကြယ်။ ဥက္ကရူပမော၊ ကျင်ကြီးတွင်းနှင့်
တူ၏။ စက္ခုဘူပေ ဟိ၊ ပညာမျက်စိဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နိန္ဒိ-
တော၊ ကဲ့ရဲ့ရှက်ချအပ်၏။ သော ကာယော၊ ထိုကိုယ်ကို။ ဗာလာဘိန-
န္ဒိတော၊ ပညာမျက်စိမရှိသော ဗာလပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အလွန်ပင်နှစ်သက်
မြတ်နိုးအပ်ပေ၏။

သော ကာယော၊ ပညာမဲ့သူ လူအပေါင်းတို့ အလွန်နှစ်လိုချင်သော
ထိုကိုယ်သည်။ အလ္လစပ္ပပဋိစ္စန္ဓော၊ စိုသောအရေဖြင့် ဖုံးလွှမ်းလျက်
ရှိ၏။ နဝဒ္ဓါရော၊ ထင်ရှားသော အပေါက်ကြီး ကိုးပေါက်ရှိ၏။ မဟာ
ဝဏော၊ အိုင်းအမာကြီးနှင့်တူ၏။ အသုစိပုတိဂန္ဓိယော၊ မစင်မကြယ်
ရုံဖွယ်ပုပ်ဟောင်း မကောင်းသော အနံ့ရှိသည့် ကျင်ကြီးကျင်ငယ်
စသည်တို့သည်။ သမန္တတော၊ ဝက်ခန်းကျင်မှ။ ပဉ္စရတိ၊ တဖျင်းဖျင်း
ယိုထွက်လျက်ရှိ၏။

ဣမဿ ကာယဿ၊ ဤကိုယ်၏။ အန္ဓော၊ အတွင်းသားသည်။
ဗာဟိရကော၊ အပြင်ပသည်။ သစေ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။
တနည်း။ သစေ ဗာဟိရကော သိယာ၊ အကယ်၍ အပြင်ပ၌ နေငြားအံ့။
ဒလ္လံ ဂဟေတွာန၊ တုတ်ကိုကိုင်၍။ ကာကေ၊ ကျီးတို့ကိုလည်းကောင်း။
သောဏေ၊ ခွေးတို့ကိုလည်းကောင်း။ နိဝါရယေ၊ ခြောက်လှန့်မောင်း
နှင်ကာ တားမြစ်ရလေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အာစရိ-
ယေဟိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ ဥတ္တံ၊ မိန့်ဆိုထားပေ၏။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဒဗ္ဗဇာကိကေန ဘိက္ခုနာ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားထူးကို
ရထိုက်သော သဘောရှိသော ရဟန်းသည်။ ဇီဝမာနသရီရံ ဝါ၊ ရှင်ဆဲကိုယ်မူ
လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ မတသရီရံ ဝါ၊ သေပြီးကိုယ်မူလည်း။ ဟောတု၊

အလိမ္မာ စာမှာရှိသည်

လူကောင်း လူတော် မြစ်အောင်

လူသဘာဝ စရိုက်ဆိုးများကို ပယ်ရှားပြီး
စရိုက်ကောင်းများကို ဖော်ဆောင်မည့်

သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှ

ပိဋကတ် မြန်မာပြန်များကို ဖတ်ပါ

သာသနာရေး ဦးစီးဌာန၌ ရိုက်နှိပ်ပြီးသော
အဘိဓမ္မာ မြန်မာဘာသာကျမ်းများ

၁။ ပရမတ္ထသံခိပ်နှင့်အဖြေ		လယ်တီဆရာတော်ကြီး
၂။ ပရမတ္ထသံခိပ်ဋီကာ	ဒု	လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး
၃။ ပရမတ္ထသရူပဘေဒနီ	ဒု	မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီး
၄။ သရုပ်ပြသင်္ဂြိုဟ်		ဒေါ်ဝိဇ္ဇေသီ၊ ဘီအေ၊ ဓမ္မာစရိယ
၅။ သရုပ်ပြဓမ္မပဒ		။
၆။ ဋီကာကျော် မြန်မာပြန်	တ	
၇။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟပါဌ်နိဿယ		ဗားကရာဆရာတော်
၈။ အဘိဓမ္မာဝတာရအဋ္ဌကထာ နိဿယသစ်		စလင်း သာသနာပိုင်ဆရာတော်
၉။ အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာ နိဿယသစ်	ပါဒု	တောင်ပေါက်ဆရာတော်
၁၀။ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာစေတသိက်များအဖွင့် အတွဲ (၃)		

တိပိဋက ပါဠိ-မြန်မာ အဘိဓာန် ၁၁-တွဲ ထွက်ပြီ။

မဟာဗုဒ္ဓဝင် ၆-တွဲ (ဂ-အုပ်) ထွက်ပြီ။